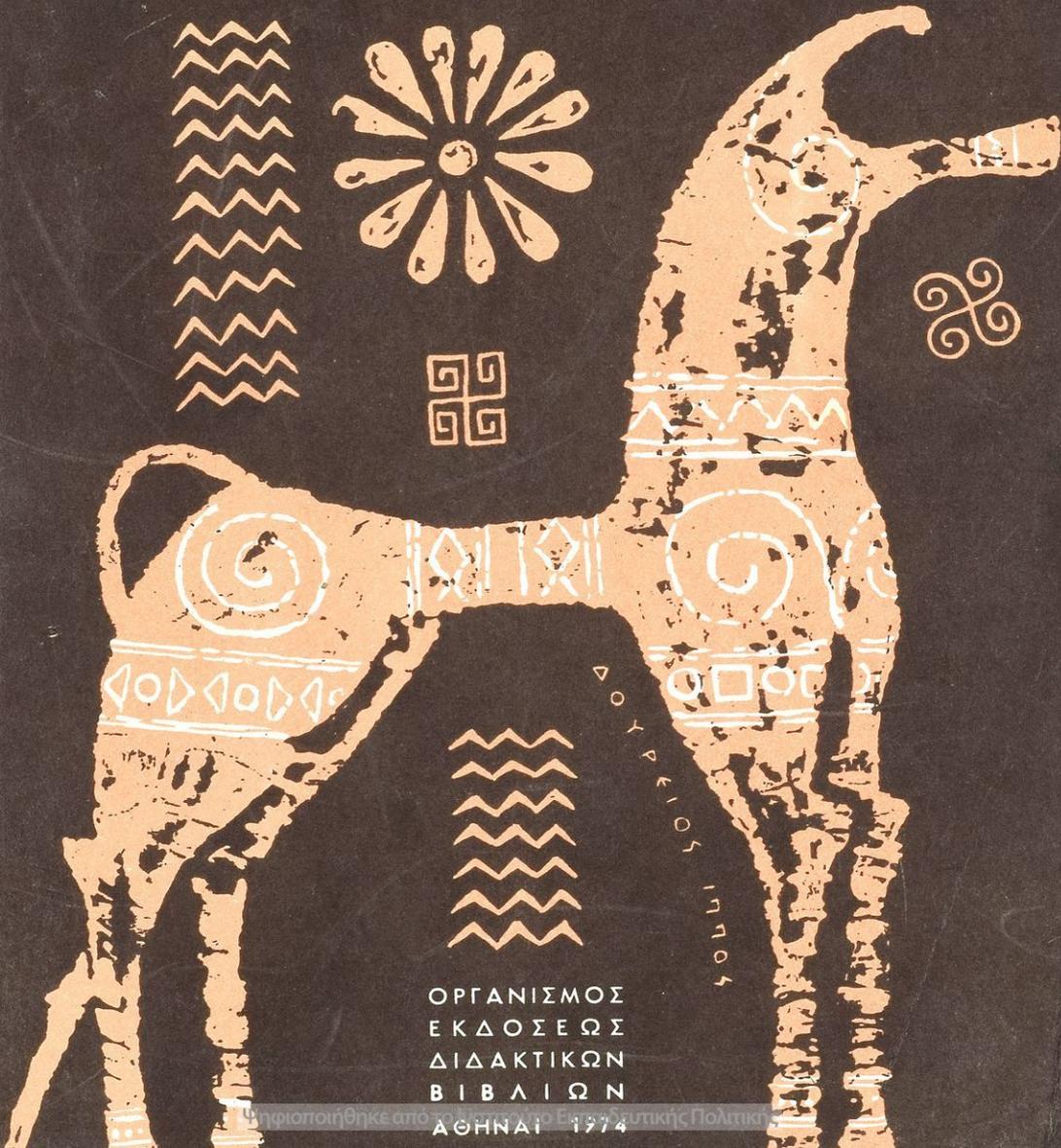

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΙΑΚΩΒΟΥ ΠΟΛΥΛΑ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ
ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1974

Επιχρυσώθηκε από τον Εργαστήριο Εθνικής Πολιτικής

19898

ΟΜΗΡΟΥ
ΙΛΙΑΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

ΔΩΡΕΑΝ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

ΛΕΞΕΙΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΙΑΚΩΒΟΥ ΠΟΛΥΛΑ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

1974

ΟΜΗΡΟΥ
ΙΛΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΙΑΚΩΒΟΥ ΠΟΥΛΑΔΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΩΝ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΕΚΔΕΛΤΕΙΟΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

1974

Α

Ψάλλε, θεά, τὸν τρομερὸν θυμὸν τοῦ Ἀχιλλέως,
 πῶς ἔγινε στοὺς Ἀχαιοὺς ἀρχὴ πολλῶν δακρῶν·
 ποὺ ἀνδράγαθες ροβόλησε πολλὰς ψυχὰς στὸν Ἄδη
 ἠρώων, κι ἔδωκεν αὐτοὺς ἀρπάγματα τῶν σκύλων
 καὶ τῶν ὀρνέων — καὶ ἡ βουλή γενόνταν τοῦ Κρονίδη, 5
 ἀπ' ὅτ' ἐφιλονίκησαν κι ἐχωρισθῆκαν πρῶτα
 ὁ Ἀτρεΐδης, ἄρχος τῶν ἀνδρῶν, καὶ ὁ θεῖος Ἀχιλλέας.
 Καὶ ἀπ' τοὺς θεοὺς ποιὸς ἀναψε τὴν ἔχθραν μεταξὺ τους ;
 Ὅ Ἀπόλλων, ὅπου ὀργίσθηκε τοῦ Ἀτρεΐδη βασιλέως
 κι ἔφερε λῶβαν στὸν στρατὸν ποὺ ἐθέριζε τὰ πλήθη, 10
 ὅτι τοῦ ἐκαταφρόνεσε τὸν Χρῦσην ἱερέα.
 Στῶν Ἀχαιῶν τὰ γρήγορα κάραβια τοῦτος ἤλθε,
 μὲ λύτρα πλουσιοπάροχα τὴν κόρη του νὰ λύσῃ·
 στὸ χρυσὸ σκῆπτρο τυλικτὸ τοῦ Φοίβου τὸ στεφάνι
 ἐκράτει, καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς παρακαλοῦσεν ὅλους: 15
 «᾽Ω γενναιόκαρδοι Ἀχαιοί, ὦ βασιλεῖς Ἀτρεΐδες,
 τοῦ Ὀλύμπου ἄς κάμουν οἱ θεοί, τὴν πόλη τοῦ Πριάμου
 ἀφοῦ πορθήσεται, εὐτυχεῖς νὰ πᾶτε στὴν πατρίδα·
 ἀλλ' ἀποδώσετε σ' ἐμὲ τὴν ποθητὴν μου κόρην,
 δεχθῆτε αὐτὰ τὰ λύτρα της, ἂν τὸν υἱὸν τοῦ Δία 20
 τὸν μακροβόλον τοξευτὴν Ἀπόλλωνα εὐλαβῆσθε».
 Ὅλοι ἀλαλάζαν οἱ Ἀχαιοί, κι εἶπαν τὸν ἱερέα
 νὰ σεβασθοῦν καὶ τὰ λαμπρὰ λύτρα δεκτὰ νὰ γίνουν·
 μόνος ὁ Ἀγαμέμνωνας δὲν τό ἴστεργεν ὁ Ἀτρεΐδης,
 ἀλλὰ κακὰ τὸν ἔδιωχνε καὶ βαρὺν λόγον εἶπε: 25
 «Μὴ σ' ἀπαντήσω, γέροντα, σιμὰ στὰ κοῖλα πλοῖα
 ἢ τῶρα ἐδῶ ν' ἀργοπορῆς ἢ πάλιν νὰ γυρίσῃς
 καὶ μὴ θαρρεύῃς στοῦ θεοῦ τὸ σκῆπτρο καὶ τὸ στέμμα.
 Αὐτὴν δὲν θ' ἀπολύσω ἐγώ· τὸ γῆρας θὰ τὴν ἔβρη
 στὸ Ἄργος μὲς στὸ σπίτι μου μακρὰν ἀπ' τὴν πατρίδα 30

- νά ὑφαίνη αὐτοῦ καί σύντροφον τῆς κλίνης νά τὴν ἔχω.
 Μὴ μ' ἐρεθίζης, σύρ' εὐθύς ἂν θέλης νά μὴν πάθης».
- Τὸν λόγον του ἐφοβήθη καὶ ὑπάκουσεν ὁ γέρονς·
 τὴν ἄκραν πῆρε σιωπηλὸς τῆς ἠχερῆς θαλάσσης
 καὶ ὅταν εὐρέθη ἀνάμερα, τὸν γόνον τῆς ὠραίας 35
 Λητοῦς μέγαν Ἀπόλλωνα, θερμὰ παρακαλοῦσε:
 «Ἄκουσέ με, ἀργυρότοξε, τῆς Χρύσης καὶ τῆς θείας
 Κίλλας προστάτη, κύριε στήν Τένεδο, Σμινθέα,
 ἐὰν σοῦ ἔκτισα ναὸν νά χαίρεται ἡ καρδιά σου,
 ἐὰν ποτὲ σοῦ ἔκαψα μεριά καλοθρεμμένα 40
 ταύρων κι ἐρίφων, τοῦτον μου τὸν πόθον τελειώσέ μου·
 τὰ βέλη σου στοὺς Δαναοὺς τὰ δάκρυά μου ἄς πλερώσουν».
- Εὐχῆθη καὶ ὡς τὸν ἄκουσεν ὁ Φοῖβος ὁ Ἀπόλλων,
 κατέβη ἀπὸ τὲς κορυφὰς τοῦ Ὀλύμπου θυμωμένος,
 μὲ τόξον καὶ μ' ὀλόκλειστην φαρέτραν εἰς τοὺς ὤμους. 45
 Ἐβρόντησαν ἐπάνω του τὰ βέλη ὡς ἐκινήθη
 ὁ χολωμένος καὶ ὠμοιαζε τὴν νύκτα, ὡς προχωροῦσε.
 Τῶν πλοίων κάθισε ἄντικρυ καὶ ἀπόλυσε τὸ βέλος
 καὶ ἀχὸς ἐβγῆκε τρομερὸς ἀπ' τ' ἀσημένιο τόξο·
 καὶ ἀφοῦ τοὺς σκύλους ἔπληξε καὶ τὰ μουλάρια πρῶτα, 50
 εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἔριχνε τὰ πικροφόρ' ἀκόντια
 ἀδιάκοπα· καὶ τῶν νεκρῶν παντοῦ πυρὲς ἔκαϊαν.
 Τὰ θεῖα βέλη στὸν στρατὸν πετοῦσαν ἐννιά μέρες,
 καὶ τὴν δεκάτην τὸν λαὸν συγκάλεσε ὁ Πηλεΐδης,
 ὡς ἡ θεὰ τὸν δίδαξεν ἡ Ἥρα ἡ λευκοχέρα, 55
 ποῦ ἐθλίβονταν τοὺς Δαναοὺς νά βλέπη πῶς πεθαῖναν.
 Καὶ ἀφοῦ συνάχθη καὶ ὁ λαὸς εἰς ἓνα μέρος ὅλος,
 ὁ γοργοπόδης Ἀχιλλεὺς σηκώθη καὶ τοὺς εἶπε:
 «Ἄτρείδη, νά γυρίσουμε, θαρρῶ, θ' ἀναγκασθοῦμε
 στὰ γονικά μας ἄπρακτοι, ἂν δὲν πεθάνουμ' ὅλοι, 60
 ἀφοῦ μᾶς φθέρνει λοιμικὴ καὶ πόλεμος ἀντάμα.
 Λοιπὸν ἄς ἐρωτήσωμεν ἡ μάντιν ἡ ἱερέα
 ἡ ὄνειροκρίτην—ἔρχεται καὶ τ' ὄνειρο ἀπ' τὸν Δία—
 νά εἰπῇ γιατί ἐχόλωσε τόσο σ' ἐμᾶς ὁ Φοῖβος·
 μὴ κάποιο τάμα τοῦ ἔλειψε, μὴ τοῦ 'λειψ' ἑκατόμβη· 65
 ἴσως, ἂν τοῦ καοῦν ἀρνιά καὶ ἐρίφια διαλεμμένα,

θελήσῃ τὸ θανατικὸ νὰ διώξῃ ἀπὸ κοντά μας».

Αὐτὰ εἶπε κι ἐκάθισε· καὶ τότε ὁ Θεστορίδης

ὁ Κάλχας ἐσηκώθηκεν, ὄρνεοσκοπὸς πρῶτος

ποὺ ἐγνώριζ' ὅλα μέλλοντα, παρόντα, περασμένα

καὶ ὀδήγησε στὴν Ἴλιον τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα

μ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα μαντικὸ ποὺ τοῦ ἔχε δώσει ὁ Φοῖβος.

Σ' αὐτοὺς καλοπροαίρετα τότε ὀμιλοῦσ' ἐκεῖνος:

«Μὲ προσκαλεῖς, διίφιλε Πηλεΐδη, νὰ ἐξηγήσω,

πῶς ἐγεννήθηκε ὁ θυμὸς τοῦ μακροβόλου Φοίβου·

θέλει τὸ εἰπῶ· μόνον ἐσὺ στοχάσου καὶ ὁμοσέ μου

νὰ μὲ βοηθήσῃς πρόθυμα μὲ λόγον καὶ μὲ χέρι,

ὅτι θ' ἀνάψω τὴν χολὴν ἀνδρὸς ποὺ τῶν Ἀργείων

δεσπόζει καὶ ὅλ' οἱ Ἀχαιοὶ τοῦ εἶναι ὑποταγμένοι·

ὅταν θυμώσῃ στὸν μικρὸν, νικᾷ ὁ βασιλέας·

ὅτι ἂν χωνεύσῃ τὴν χολὴν σ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν,

ὅμως τὸ πάθος ἄσπονδο στὰ στήθη μέσα τρέφει

νὰ ξεθυμάνῃ στὸ ἐξῆς· καὶ σκέψου ἂν θὰ μὲ σώσῃς».

Καὶ ὁ γοργοπόδης πρὸς αὐτὸν Πηλεΐδης ἀποκρίθη:

«Ἄφοβα λέγε τὸν χρησμὸν ὅποιον ἤξεύρει ὁ νοῦς σου·

ὅτι, μὰ τὸν Ἀπόλλωνα, ποὺ τὲς εὐχὲς ἀκούει,

Κάλχκα, καὶ σὺ τῶν Δαναῶν προσφέρεις τοὺς χρησμούς του,

ὅσο ἐγὼ ζῶ κι ἐδῶ στὴν γῆν βλέπω τὸ φῶς τοῦ ἡλίου,

βαρὺ κανεῖς ἐπάνω σου τὸ χέρι δὲν θὰ βάλῃ

τῶν Δαναῶν ὄλων κανεῖς, καὶ μήτε ὁ Ἀγαμέμνων

ποὺ σήμερα τῶν Ἀχαιῶν καυχᾶται ὅτ' εἶναι ὁ πρῶτος».

Καὶ ὁ μάντις ὁ ἀκατάκριτος ἐπῆρε θάρρος κι εἶπε:

«Τάμα ποσῶς δὲν τοῦ ἔλειψε, μήτ' ἐκατόμβη, ἀλλ' εἶναι

ὁ ἱερέας ἀφορμή, ποὺ ἀψήφησ' ὁ Ἀτρεΐδης·

τὴν κόρη δὲν ἀπόλυσε, τὰ λύτρα δὲν ἐδέχθη,

ἰδοὺ γιὰτὶ μᾶς ἔθλιψε καὶ θὰ μᾶς θλίψῃ ὁ Φοῖβος.

Οὐδ' ἀπ' τοὺς Δαναοὺς ποτὲ τὴν λοιμικὴ θὰ διώξῃ

πρὶν δοθῆ ὀπίσω τοῦ πατρὸς ἢ λαμπρομάτα κόρη

ἄλυτρη, ἀνεξαγόραστη καὶ ἀγίαν ἐκατόμβην

στὴν Χρύσην ἀποστείλωμεν· τότ' ἔσως ἔλεως γίνῃ».

Αὐτὰ εἶπε κι ἐκάθισε· σηκώθη εὐθύς ὁ ἥρωας

πολλῶν κυρίαρχος λαῶν, ὁ Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων

- φαρμακωμένους· καὶ ἡ χολὴ τὰ μαῦρα σωθικά του
 πλημμύριζ' ὅλα, καὶ ἄστραφταν τὰ μάτια του ὡσάν φλόγες.
 Μὲ βλέμμα κακοσήμαντο στὸν Κάλχαντα εἶπε πρῶτα: 105
 «Μάντι κακῶν, ὄχι, ποτὲ πρόσχαρό τι δὲν μοῦ 'πες,
 καὶ ὁ νοῦς σου πάντοτε ἀγαπᾷ κακὰ νὰ προμαντεύῃ·
 λόγον δὲν εἶπες σὺ ποτὲ καλὸν οὔτ' ἔχεις πράξει.
 Καὶ τώρα ἐδῶ στοὺς Δαναοὺς χρησιμολογεῖς καὶ λέγεις,
 ὅπως γιὰ τοῦτο συμφορὲς τοὺς δίδει ὁ μακροβόλος, 110
 ὅτι τὴν πλοῦσια ξαγορὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Χρῦση
 δὲν δέχθηκα· ναί, θέλω ἐγὼ καλύτερα τὴν κόρη
 σπίτι μου, ἀφοῦ τὴν προτιμῶ τῆς νυμφευτῆς μου ἀκόμα
 τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ ποσῶς κατώτερη δὲν εἶναι
 στὴν κλάση, στὸ ἀνάστημα, στὴ γνώμη καὶ στὰ ἔργα. 115
 Καὶ ὅμως ἂν συμφέρη αὐτό, θεὸ νὰ τὴν ἀποδώσω·
 τὸ καλὸ θέλω τοῦ λαοῦ, ποτὲ τὸν ὀλεθρό του·
 ἀλλὰ δῶρο ἐτοιμάσετε σ' ἐμένα εὐθύς, τί μόνος
 ἐγὼ δὲν πρέπει ἀδώρητος νὰ μείνω τῶν Ἀργείων
 καὶ ὅλοι τὸ βλέπετε ὅτι ἀλλοῦ τὸ δῶρο μου πηγαίνει». 120
 Τοῦ ἀντεῖπεν ὁ φτερόποδος ἰσόθεος Πηλεΐδης:
 «Ἐνδοξε Ἀτρεΐδη, περισσὰ φιλόπλουτε, τί λέγεις;
 Οἱ μεγαλόψυχοι Ἀχαιοὶ πῶς θὰ σοῦ δώσουν δῶρον;
 Μὴ κάπου λάφυρα κοινὰ γνωρίζομε ἀφημένα;
 "Ὅσ' ἀπ' τὲς χῶρες πήραμε ἐμοιρασθῆκαν ὅλα 125
 καὶ νὰ τὰ ξανακάμωμε σωρὸ δὲν εἶναι πρέπον·
 ἀλλὰ σὺ τώρα στὸν θεὸν ἀπόλυσε τὴν κόρη,
 καὶ τετραπλὰ θ' ἀνταμειφθῆς, ἂν ποτὲ δώση ὁ Δίας
 οἱ Ἀχαιοὶ νὰ πάρωμε τὴν πυργωμένην Τροίαν».
 Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων: 130
 «Ἄν καὶ γενναῖος, μὴ ζητῆς μὲ ἀπάτην νὰ μὲ πάρης,
 θεῖε Πηλεΐδη, κι εὐκόλα δὲν θὰ μὲ καταπείσης,
 νὰ ἔχης σὺ τὸ δῶρο σου καὶ ἐγὼ νὰ τὸ στεροῦμαι·
 θέλεις καὶ μὲ παρακινεῖς τὴν κόρη ν' ἀποδώσω·
 ἀλλ' ἂν δῶρον ἰσότιμο τῆς ἀρεσιᾶς μου λάβω 135
 ἀπ' τοὺς γενναίους Ἀχαιοὺς, ἀρκεῖ, καὶ ἂν δὲν μοῦ δώσουν,
 θὰ ἔλθω μὲ τὸ χέρι μου νὰ πάρω ἢ τὸ δικό σου
 τὸ δῶρον ἢ τοῦ Αἴαντος ἢ κεῖνο τοῦ Ὀδυσσεώς·

κι εἰς ὅποιον ἔλθω, τὴν χολήν, θαρρῶ, θὰ τοῦ κινήσω·
 ἀλλ' ὄλ' αὐτὰ μετέπειτα μαζί θὰ τὰ σκεφθοῦμε. 140
 Τώρα στὴν θείαν θάλασσαν μαῦρο ἄς συρθῆ καράβι
 μὲ κουπηλάτες διαλεκτούς, καὶ ἄς θέσωμ' ἑκατόμβην
 μέσα καὶ ἄς ἀνεβάσωμε τὴν κόρην Χρυσηίδα,
 καὶ ἀρχηγός του νὰ εἶν' ἐκεῖ τῶν βουλευφόρων ἕνας
 ὁ Αἴας, ὁ Ἴδομενεὺς ἢ ὁ θεῖος Ὀδυσσεάς, 145
 ἢ σὺ Πηλεΐδη, τῶν ἀνδρῶν ὦ τρομερὲ καὶ μόνε,
 μὲ τὲς εὐχὲς σου τὸν θεὸν νὰ μᾶς ἐξιλεώσης».
 Ἄγρια τὸν ἐκοίταξε καὶ ἀπάντησε ὁ Πηλεΐδης:
 «Ὡμιμένα πανουργότατε, μ' ἀναΐδειαν ἐνδυμένε,
 καὶ ποιός ἀπὸ τοὺς Ἀχαιοὺς θὰ δράμη, ἂν τὸν ζητήσης, 150
 εἴτε εἰς ταξίδι πρόθυμος, εἴτε εἰς πολέμου ἀγώνα ;
 Ἐγὼ δὲν ἤλθα ἐξ ἀφορμῆς τῶν λογχοφόρων Τρώων
 νὰ πολεμήσ', ὅτι ποσῶς ἐκεῖνοι δὲν μοῦ πταίου·
 τὰ βόδια μήτε τ' ἄλογα δὲν βγῆκαν νὰ μοῦ πάρουν
 μήτε στὴν μεγαλόσβολην, τὴν ἀνδροθρέπτραν Φθίαν 155
 ποτὲ μοῦ ἐβλάψαν τοὺς καρπούς, ὅτ' εἶναι ἀνάμεσόν μας
 ὄρη κατάσκια πολλὰ καὶ πέλαγ' ἀγριωμένα·
 ἀλλὰ γιὰ τὸν Μενέλαο καί, ἀναΐσχυντε, γιὰ σένα
 ἤλθομεν ὅλοι ἐκδίκησιν νὰ πάρωμε τῶν Τρώων,
 καὶ σύ, ὦ σκυλοπρόσωπε, λησμονημένα τά 'χεις. 160
 Καὶ τῶρ' αὐτὸ τὸ δῶρο μου νὰ πάρης φοβερίζεις
 πού 'ναι ἀμοιβὴ τῶν κόπων μου κι οἱ Ἀχαιοὶ μοῦ ἐδῶσαν·
 κι ἴσια μὲ σέ δὲν ἔχω ἐγὼ δῶρο καλὸ ποτὲ μου,
 ὅταν καλὰ τειχόκαστρα πατοῦμε τῆς Τρωάδος·
 ἀλλὰ τὸ βάρος τοῦ σφοδροῦ πολέμου πρῶτος ἔχω 165
 ἐγὼ καὶ ἂν τύχη μοιρασμός, τρανὸ σὺ παίρνεις δῶρο,
 κι ἐγὼ μὲ δῶρο μικροστὸ καὶ ἀγαπητὸ γυρίζω
 στὲς πρύμνες ἀπὸ τὸν σκληρὸν ἀγώνα τοῦ πολέμου·
 στὴν Φθίαν τῶρ' ἀναχωρῶ· καλύτερα νὰ γύρω
 στὸν τόπον μου μὲ τὰ κυρτὰ καράβια, καὶ δὲν θέλω 170
 ἐδῶ νὰ μείνω ἀτίμητος τὰ πλοῦτη νὰ σοῦ ἀυξήσω».
 Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων:
 «Φύγε, ἂν τὸ θέλης, φύγ' εὐθύς· καὶ χάριν μου νὰ μένης,
 ἐγὼ δὲν σέ παρακαλῶ· κοντὰ μου ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι

- νὰ μὲ δοξάσουν, κι ἔξοχα ὁ πάνσοφος Κρονίδης· 175
 καὶ ἀπ' τοὺς διοθρέπτους βασιλεῖς σὺ εἶσαι ὁ μισητός μου·
 ὅτι τὴν ἔριδα διψᾶς, τὲς μάχες, τοὺς πολέμους·
 καὶ ἂν εἶσαι τόσο δυνατός, εἶναι θεοῦ τὸ δῶρον·
 σπίτι σου μὲ τὰ πλοῖα σου καὶ τοὺς συντρόφους σου ἄμε,
 τῶν Μυρμιδόνων δέσποζε· κι ἐγὼ δὲ σὲ λογιᾶζω 180
 καὶ στὴν χολὴν σου ἀδιαφορῶ· κι ἰδοὺ τί σοῦ κηρύττω:
 Καθὼς ἐμένα μοῦ ἀφαιρεῖ τὴν Χρυσήϊδα ὁ Φοῖβος—
 κι ἐκείνην μὲ συντρόφους μου καὶ μὲ δικά μου πλοῖα
 θὰ στείλω — καὶ τὸ δῶρον σου τὴν κόρην τοῦ Βρισέως,
 εἰς τὴν σκηνὴν σου θὰ ἴλθω, ἐγὼ νὰ πάρω, γιὰ νὰ μάθης, 185
 πόσο σοῦ εἶμαι ἀνώτερος ἐγὼ καὶ νὰ τρομάξῃ
 καὶ ἄλλος μ' ἐμὲ νὰ συγκριθῇ καὶ ὅμοιος νὰ γίνῃ ἐμπρός μου».
- Τὰ λόγια τοῦτα ἐπλήγωσαν τὰ σπλάχνα τοῦ Ἀχιλλέως
 κι ἔστρεψε δύο στοχασμούς μὲς στὰ δασιά του στήθη·
 ἢ θεὸς νὰ σύρῃ ἀπ' τὸ πλευρὸ τὸ ἀκονισμένο ξίφος 190
 καὶ ἀφοῦ σκορπίσῃ ὅλους ἐκεῖ, νὰ σφάξῃ τὸν Ἀτρεΐδην,
 ἢ νὰ σιγάσῃ τὴν ὀργὴν κρατώντας τὴν ψυχὴν του·
 κι αὐτὰ ὡς διαλογιζόνταν στὸν νοῦν καὶ ἀπὸ τὴν θήκην
 τὸ μέγα ξίφος ἔσερνε, κατέβηκε οὐρανόθεν
 ἢ Ἀθηνᾶ, τὴν ἔστειλεν ἢ Ἥρα ἢ λευκοχέρα, 195
 ὁποῦ ἀγαποῦσε ὀλόψυχα παρόμοια καὶ τοὺς δύο·
 τοῦ ἐστήθη ὀπίσω κι ἔπιασε τὰ ὀλόξανθα μαλλιά του,
 σ' ἐκεῖνον μόνον φανερὴ καὶ ἀθώρητη στοὺς ἄλλους.
 Ξιπάσθη αὐτός, ἐστράφηκε κι ἐγνώρισεν ἀμέσως
 τὴν Ἀθηνᾶ πού φοβερὴν στὰ μάτια λάμπειν εἶχε· 200
 καὶ ὁμίλησε πρὸς τὴν θεάν μὲ λόγια φτερωμένα:
 «Τ' ἦλθες καὶ σύ, ὦ τοῦ Διὸς τοῦ αἰγιδοφόρου κόρη ;
 Τοῦ Ἀτρεΐδη Ἀγαμέμνονος νὰ ἰδῆς τὴν ἀδικίαν ;
 Ἀλλὰ σοῦ λέγω καθαρὰ καὶ πίστευσε· μὲ τοῦτες
 τὲς ἔπαρσές του γρήγορα θὰ χάσῃ τὴν ζωὴν του». 205
 Καὶ ἡ γλαυκόφθαλμη θεὰ σ' ἐκεῖνον ἀπεκρίθη:
 «Κατέβηκ' ἀπ' τὸν οὐρανὸν νὰ παύσω τὴν ὀργὴν σου,
 ἐὰν μ' ἀκούσης· μ' ἔστειλεν ἢ Ἥρα ἢ λευκοχέρα,
 πού ὀλόψυχα σᾶς ἀγαπᾶ παρόμοια καὶ τοὺς δύο·
 ἔλα τὴν μάχην ἄφησε, τὸ ξίφος σου μὴ σύρης, 210

- μόνον με λόγια τ' ὄνειδος πού αὐτὸς θὰ πάθῃ εἰπέ του.
 "Ὅτι νὰ γίνῃ θέλ' ἰδῆς αὐτὸ πού σοῦ προλέγω·
 τρίδιπλα δῶρ' ἀτίμητα θὰ λάβῃς μιὰν ἡμέρα
 γι' αὐτὴν τὴν ὕβριν· τώρα σὺ κρατήσου καὶ ἄκουσέ μας».
- Καὶ ὁ φτεροπόδης πρὸς αὐτὴν Πηλεΐδης ἀποκρίθη: 215
 «Πρέπει, ὦ θεά, τῶν δύο σὰς νὰ σεβασθῶ τὸ λόγον,
 ἂν κι εἶν' ἡ ὀργή μου φοβερή· καὶ ὅμως αὐτὸ συμφέρει,
 ὅπου ὑπακούει στοὺς θεοὺς κι αὐτοὶ τὸν εἰσακούουν».
- Εἶπε καὶ ἀπὸ τὴν ἀργυρὴν λαβὴν με τὸ βαρὺ του
 χέρι στὴν θήκην ἄμπωσε πάλι τὸ μέγα ξίφος 220
 πειθόμενος στὴν Ἀθηνᾶ· κι ἐκεῖνη πάλι ἀνέβη
 στὸν Ὀλυμπον μὲς στοὺς θεοὺς, στὰ δώματα τοῦ Δία.
 Μὲ βαρεῖς λόγους ἔπειτα καὶ πάλιν ὁ Πηλεΐδης
 πρὸς τὸν Ἀτρεΐδῃ ἐστράφηκεν, οὐδ' ἔπαυε ἡ χολή του:
 «ᾧ μέθυσε, σκυλόματε, καὶ με καρδιὰν ἐλάφου! 225
 μήτε ποτὲ με τὸν λαὸν ν' ἀρματωθῆς γιὰ μάχην,
 μήτε εἰς καρτέρι νὰ ὀδηγῆς τοὺς πρῶτους πολεμάρχους
 ἐτόλμησες· σοῦ φαίνονται τρόμος θανάτου ἐκεῖνα·
 καλύτερα στὸ στράτευμα τῶν Ἀχαιῶν σ' ἀρέσει 230
 ὅποιος σ' ἐσένα ἀντιλογᾶ, νὰ τοῦ ἀφαιρῆς τὰ δῶρα·
 τῶνόντι ἀχρεῖους κυβερνᾶς, λαοφάγε βασιλέα!
 ἀλλιῶς αὐτὸ τὸ ἀδίκημα θὰ ἦταν τὸ ὕστερό σου·
 ἀλλ' ἔναν λόγον θὰ σοῦ εἰπῶ, καὶ ὁμόνω μέγαν ὄρκον·
 ναί, μὰ τὸ σκῆπτρο τοῦτ' ὅπου κλαδὶ δὲν βγάζ' ἢ φύλλα,
 καθὼς ἀφῆκε τὸν κορμὸν στὰ ὄρη ἐκεῖ πού ἐκόπη, 235
 καὶ δὲν θ' ἀναχλωράνη, ἀφοῦ τὰ φύλλα καὶ τὸ φλοῦδι
 γύρω του ἐλέπισε ὁ χαλκός, καὶ τὸ φοροῦν στὸ χέρι
 οἱ δικαιοκρίτες Ἀχαιοὶ τοὺς νόμους νὰ φυλάγουν,
 ὅπως τοὺς ἔδωκεν ὁ Ζεὺς, καὶ θὰ 'ναι μέγας ὄρκος·
 θ' ἀποζητήσουν οἱ Ἀχαιοὶ μιὰ μέρα τὸν Πηλεΐδῃ 240
 ὅλοι καὶ σὺ περίλυπος τὴν δύναμιν δὲν θὰ 'χῃς
 νὰ τοὺς βοηθῆς, ὅταν πολλοὺς θὰ στρώσῃ χάμω ἢ λόγχῃ
 τοῦ ἀνθρωποφόνου Ἐκτορος καὶ σὲ θὰ τρώγῃ ὁ πόνος,
 πού ἀψήφησες τῶν Ἀχαιῶν τὸν πρῶτον πολεμάρχον».
- Εἶπε καὶ χάμω ἐπέταξε τὸ χρυσοκαρφωμένο 245
 σκῆπτρο καὶ πάλι ἐκάθισε· καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος

- τοῦ Ἀτρείδῃ ἔβραζε ἡ χολή· τότε ἔσηκώθη ὁ Νέστωρ,
 ὁ γλυκολόγος, λιγυρὸς ὁμιλητῆς τῆς Πύλου
 πού ὡσάν τὸ μέλι ἢ λαλιὰ τοῦ ἐκύλ' ἀπὸ τὰ χεῖλη·
 δυὸ γενεές εἶχαν βηθηθῆ τῶν πρόσκαιρων ἀνθρώπων, 250
 στὴν Πύλον, συνομήλικοι καὶ συνανάστροφοί του,
 τῶρα εἰς τὴν τρίτην γενεάν βασίλευεν ὁ γέρος·
 αὐτὸς τότε καλόγνωμα σ' ἐκείνους ὁμιλοῦσε:
 «ὦμιέ ! στὴν γῆν τῶν Ἀχαιῶν μεγάλη θλίψις ἦλθε !
 πόσην θὰ εἶχε ὁ Πρίαμος χαρὰ καὶ τὰ παιδιὰ του 255
 καὶ πόσον ὄλος ὁ λαὸς θὰ εὐφραίνονταν τῆς Τροίας,
 πού μάχεσθε ἂν ἐμάθαιναν οἱ δύο σεῖς πού εἴσθε
 οἱ κορυφές τῶν Δαναῶν στὴν γνώση καὶ στὰ ὄπλα.
 Καὶ ἀκούσετέ με, ὅτ' εἴσθε σεῖς κι οἱ δυὸ νεώτεροί μου,
 ὅτι μὲ ἄνδρες ἔσμιξα πολὺ καλύτερούς σας, 260
 σ' ἄλλους καιροὺς καὶ αὐτοὶ ποσῶς δὲν μ' ἐκαταφρονοῦσαν.
 Ἄνδρες δὲν εἶδα ἢ θὰ ἰδῶ ποτέ μου ὡσάν ἐκείνους,
 Πειρίθοον καὶ Δρύαντα, καλὸν λαῶν ποιμένα,
 Καινέα καὶ Ἐξάδιον, Πολύφημον τὸν θεῖον 265
 καὶ ἀκόμα τὸν ἰσόθεον Θησέα τὸν Αἰγείδην,
 ὡσάν αὐτοὺς ἀνίκητοι θνητοὶ δὲν γεννηθῆκαν,
 σφόδρ' ἀνδρειωμένοι ἐμάχονταν μὲ σφόδρ' ἀνδρειωμένους,
 μ' ἄγρια θεριὰ βουνίσια, καί, ὦ θαῦμα, τ' ἀφανίσαν·
 καὶ ἐγὼ μὲ κείνους ἔσμιγα φερμένος ἀπ' τὴν Πύλον
 μέσ' ἀπὸ μέρη μακρινά, καὶ αὐτοὶ μὲ προσκαλέσαν 270
 κι ἔκαμνα ἐγὼ τὸ μέρος μου στὲς μάχες, πλὴν κανέναν
 ἀπ' ὅσους τῶρα τρέφ' ἡ γῆ μ' αὐτοὺς δὲν θὰ μετριῶνταν·
 καὶ ὅμως ἐκεῖνοι πρόθυμοι στὲς συμβουλές μου ἐκλίναν·
 ἀλλὰ καὶ σεῖς ἀκοῦτε με γιὰ τὸ καλύτερό σας·
 μήτε σύ, μεγαλόψυχε, τὴν κόρην τοῦ ἀφαιρέσης 275
 πού τοῦ ἐδωρῆσαν οἱ Ἀχαιοί, καὶ μήτε σύ, Πηλεΐδη,
 θελήσης ν' ἀντιμάχεσαι στὸν μέγαν βασιλέα,
 διότι κάτι ἀνώτερα τιμᾶται ὁ σκηπτροφόρος
 ἐκεῖνος ὅπου εὐδόκησε νὰ τὸν δοξάσῃ ὁ Δίας·
 δυνατὸς εἶσαι καὶ θεὰ σ' ἐγέννησε μητέρα, 280
 ἀλλ' εἶναι αὐτὸς ἀνώτερος γιὰ τοὺς πολλοὺς πού ὀρίζει·
 καὶ σύ νὰ σβήσης τὸν θυμόν, Ἀτρείδῃ, σ' ἐξορκίζω·

μή τοῦ Πηλείδῃ ὀργίζεσαι, πού ἀσάλευτ' εἶναι σ' ὅλους
τοὺς Ἀχαιοὺς προφυλακῆ τοῦ φαρτικοῦ πολέμου».

Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων: 285

«Ὅλα τὰ εἶπες, γέροντα, καλὰ καὶ μετρημένα·
ἀλλ' αὐτὸς θέλει ἀνώτερος νὰ εἶναι καὶ ὄλων πρῶτος
νὰ ᾿χη ὅλους ἀποκάτω του, νὰ βασιλεύῃ σ' ὅλους,
ὅλους νὰ ὀρίζῃ· αὐτὸ κανεῖς δὲν θὰ δεχθῆ, πιστεύω·
κι ἐὰν οἱ ἀθάνατοι θεοὶ πολεμιστὴν τὸν κάμαν 290

μὲ τοῦτο καὶ τὸν ἔβαλαν ὀνειδισμοὺς νὰ λέγῃ ;
'Ἐκεῖ τὸν λόγον τοῦ ᾿κοφεν ὁ ἰσόθεος Πηλείδης:
«Ἄληθινὰ δειλόψυχον θὰ μ' ἔλεγαν καὶ ἀχρεῖον,
ἂν σ' ὄ,τ' εἰπῆς θὰ ἔστεργα τὴν κεφαλὴν νὰ κλίνω·
αὐτὰ στοὺς ἄλλους πρόσταζε, καὶ διαταγὴς ἐμένα 295

μὴ δίδης, ὅτι στὸ ἐξῆς ποτὲ δὲν θὰ σ' ἀκούσω·
κι ἐν' ἄλλο ἀκόμα θὰ σοῦ εἰπῶ, καὶ ἄς τὸ φυλάξῃ ὁ νοῦς σου·
μὲ σὲ ἢ μ' ἄλλους πόλεμον νὰ στήσω γιὰ τὴν κόρην
δὲν θέλω, σεῖς τὴν δώσατε, σεῖς μοῦ τὴν ἀφαιρεῖτε·
ἀλλ' ἀπὸ τ' ἄλλα ὅσα ᾿χω ἐγὼ σιμὰ στὸ μαῦρο πλοῖον 300

τίποτε δὲν θὰ δυνηθῆς νὰ πάρῃς ἄβουλά μου
Καὶ ἂν ἀγαπᾶς, δοκίμασε, γιὰ νὰ ἴδουν καὶ τοῦτοι·
εὐθὺς τὸ μαῦρο αἷμα σου στὴν λόγχῃν μου θὰ τρέξῃ».
Καὶ ἀφοῦ ἐλογομάχησαν, ἐκεῖνοι ἐσηκωθῆκαν
καὶ διάλυσαν τὴν σύνοδον στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα. 305

Στὲς πρῦμνες του καὶ στὲς σκηνὲς ἐγύρισ' ὁ Πηλείδης
καὶ οἱ σύντροφοί του ὀπίσω του μὲ τὸν Μενoitιάδῃ·
κι ἔριξ' ὁ Ἀτρεΐδης γρήγορο στὴν θάλασσαν καράβι
μὲ κουπηλάτες εἴκοσι κι ἐπάνω ἐκατόμβην
πρὸς τὸν θεὸν καὶ ἀνέβασε τὴν κόρην Χρυσήϊδα· 310

καὶ ἀρχηγὸς ὁ συνετὸς ἀνέβηκε Ὀδυσσεάς.
Κι ἐνῶ στὰ πλάτῃ ἀρμένιζαν ἐκεῖνοι τῆς θαλάσσης,
ὁ Ἀτρεΐδης νὰ καθαρισθοῦν παράγγειλε τὰ πλήθη·
κι ἐκεῖνοι ἐκαθαρίζονταν καὶ τ' ἀποπλύματ' ὅλα
ἔριχναν μὲς στὴν θάλασσαν, καὶ τέλειες ἐκατόμβες 315

ταύρων κι ἐρίφων ἔκαιαν ἀκρόγιαλα τοῦ Φοίβου
καὶ ἀνέβαιν' ὡς τὸν οὐρανὸν καπνὸς εὐωδιασμένος.
Τοῦτα ἐνεργοῦσαν στὸν στρατὸν, καὶ ἀσάλευτος ὁ Ἀτρεΐδης

- σ' ὅ,τι ἐφοβέρισε ἀπ' ἀρχῆς νὰ κάμη τοῦ Ἀχιλλέως
εἶπε πρὸς τὸν Γαλθύβιον καὶ πρὸς τὸν Εὐρυβάτην, 320
ποῦ ἦσαν αὐτοὶ κήρυκες καὶ ἀκόλουθοι δικοὶ του:
«Εἰς τοῦ Πηλεΐδῃ τὴν σκηνὴν ἀμέτε, τοῦ Ἀχιλλέως,
καὶ ἀπὸ τὸ χέρι πάρετε τὴν κόρην Βρισηίδα,
καὶ ἂν δὲν τὴν δώσῃ, μὲ πολλοὺς θὰ ἔλθω νὰ τὴν πάρω
ἐγὼ· μ' αὐτὸ χειρότερα θὰ ταραχθῆ ἡ ψυχὴ του». 325
Εἶπε καὶ τοὺς ξαπόστειλε μὲ δυνατὰς φοβέρες·
ἄθελα ἐκεῖνοι παίρνοντας τὴν ἄκραν τῆς θαλάσσης
στῶν Μυρμιδόνων τὲς σκηνές καὶ τὰ καράβια φθάσαν.
Καθήμενον εἰς τὴν σκηνὴν σιμὰ καὶ στὸ καράβι
τὸν ἤβραν καὶ νὰ τοὺς ἰδῆ δὲν χάρηκε ὁ Πηλεΐδης. 330
Τότε ἀπὸ φόβον κι ἐντροπὴν ἐμπρὸς στὸν βασιλέα
ἐκεῖνοι ἐμέναν ἄφωνοι καὶ δὲν τὸν ἐρωτοῦσαν·
τοὺς νόησε καὶ «χαίρετε, ὦ κήρυκες», τοὺς εἶπε,
«ἀγγελιοφόροι τοῦ Διὸς καὶ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων·
ἐλᾶτ' ἐμπρὸς, δὲν φταῖτε σεῖς, ὁ Ἀγαμέμνων φταίει 335
πόστειλε σᾶς νὰ πάρετε τὴν κόρην τοῦ Βρισεώς.
Πάτροκλε διογέννητε, τὴν κόρην ἔξω βγάλε
καὶ νὰ τὴν πάρουν δῶσε τὴν· καὶ ἄς εἶναι αὐτοὶ μαρτύροι
πρὸς τοὺς θεοὺς, πρὸς τοὺς θνητοὺς καὶ πρὸς τὸν βασιλέα
ἐκεῖνον τὸν σκληρόψυχον, ἂν ποτὲ φθάσῃ ἀνάγκη 340
ἀπὸ ἀχρεῖον ὄλεθρον νὰ σώσω ἐγὼ τοὺς ἄλλους·
τῶνόντι αὐτὸς λυσομανεῖ μὲ λογικὰ χαμένα
καὶ δὲν γνωρίζει τὰ ἐμπρὸς νὰ ἰδῆ καὶ τὰ κατόπι,
πῶς νὰ τοῦ μάχωντ' οἱ Ἀχαιοὶ γεροὶ σιμὰ στὰ πλοῖα».
Καὶ ἀπ' τὴν σκηνὴν ὁ Πάτροκλος τὴν κόρην Βρισηίδα 345
ἔβγαλε καὶ τὴν ἔδωκε στὰ χέρια τῶν κηρύκων,
κι εὐθὺς ἐκεῖνοι γύρισαν στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα,
κι ἡ ὠραία κόρη ἐβάδιζε κατόπι λυπημένη·
τότε ὁ Πηλεΐδης ἐκλαιγε καὶ στ' ἀκρογιάλι μόνος
καθήμενος ἐκοίταζε τ' ἀπέραντα πελάγη
καὶ θερμοευχῆθη τῆς μητρὸς ἀπλώνοντας τὰ χέρια: 350
«Μητέρ', ἀφοῦ κοντόχρονον μὲ ἔχεις γεννημένον,
ἔπρεπε κὰν ὁ βροντητῆς νὰ μοῦ χάριση ὁ Δίας
τιμὴν καὶ ἀντὶς ὀλότελα δὲν μ' ἔχει αὐτὸς τιμήσει·

- ιδού τώρα με άτίμασεν ό μέγας Ἄγαμέμνων, 355
 ότι μου ἄρπαξεν αὐτός τό δῶρο μου καί τό ἔχειν.
 Εἶπε με δάκρυα καί ἡ σεπτή τόν ἄκουσε μητέρα
 στά βάθη ὅπ' ἔμενε σιμά στόν γέροντα γονέα
 καί σάν όμίχλη ἀνέβηκε μέσ' ἀπό τ' ἄσπρο κύμα.
 Στό πλάγι αὐτοῦ πού ἔκλαιεν ἐκάθισεν ἡ θεία, 360
 τόν χάιδεψε, κατ' ὄνομα τόν ἔκραξε καί τοῦ ἔπε:
 «Τί κλαῖς, παιδί μου, στήν καρδιά ποιά λύπη σ' ἤβρε; Εἶπέ μου
 εὐθύς, μή τό ἔχης μυστικό, κι ἐγώ νά τό γνωρίζω».
 Κι' ό Ἀχιλλεύς στενάζοντας τῆς εἶπε: «Τά γνωρίζεις,
 τί ἀπ' ἀρχῆς νά σοῦ τά εἰπῶ; Τήν πόλιν τήν ἅγίαν 365
 τήν Θήβην, πού ἐβασίλευσεν ό μέγας Ἡετίων,
 πατήσαμε κι ἐφέραμεν ἐδῶ τά λάφυρά της·
 κι ὡς ἔπρεπεν οἱ Ἀχαιοὶ τά μοιρασθῆκαν ὅλα
 καί τοῦ Ἀτρείδη ἐδιάλεξαν τήν κόρην Χρυσηίδα·
 ό ἱερέας ἔπειτα τοῦ μακροβόλου Φοῖβου 370
 ό Χρύσης ἦλθε στά γοργά τῶν Ἀχαιῶν καράβια
 με λύτρα πλουσιοπάροχα τήν κόρην του νά λύση,
 καί τοῦ θεοῦ στό χέρι του τά στέφανα κρατώντας
 στό σκῆπτρο ἐπάνω τό χρυσό ἐπρόσπεσεν εἰς ὄλους
 τοὺς Ἀχαιοὺς, ἀλλ' ἔξοχα στοὺς βασιλεῖς Ἀτρεΐδες· 375
 τότε εἶπαν ὅλοι οἱ Ἀχαιοὶ τόν γέροντ' ἱερέα
 νά σεβασθοῦν καί τά λαμπρά λύτρα δεκτά νά γίνουν·
 ἀλλά τοῦτο δέν ἔστερξεν ό Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων,
 καί τόν ἀπόδιωξε κακὰ με δυνατὲς φοβέρες·
 ἔφυγε ό γέρος με χολήν καί τες εὐχές του ό Φοῖβος, 380
 ἄκουσ' εὐθύς, ότι ό θεός πολύ τόν ἀγαποῦσε·
 καί στοὺς Ἀργεῖους ἔριξε βέλος κακό, κι ἐπέφταν
 σωρὸς τά πλήθη, ὡς τοῦ θεοῦ τά βέλη ὄλοῦ πετοῦσαν
 στό ἀπέραντο στρατόπεδο τῶν Ἀχαιῶν, καί ό μάντις
 ό γνώστης μᾶς φανέρωσεν ὅ,τι τοῦ εἶπε ό Φοῖβος· 385
 τότε ό θεός νά ἰλεωθῆ συμβούλευσα ἐγώ πρῶτος·
 με τοῦτο σφόδρα ἐθύμωσεν ό Ἀτρείδης κ' ἐσηκώθη
 καί λόγον εἶπε φοβερόν, πού εἶναι τελειωμένος.
 Κι οἱ Ἀχαιοὶ προβόδησαν με γρήγορο καράβι
 καί προσφορὲς γιά τόν θεόν τήν κόρην εἰς τήν Χρύσην, 390

- ἀλλ' ἀπὸ τῶρ' ἀπ' τὴν σκητὴν τὴν κόρην τοῦ Βρισέως,
 δῶρο σ' ἐμέ τῶν Ἀχαιῶν, οἱ κήρυκες μοῦ ἐπῆραν·
 καί, ἂν δύνασαι, προστάτευσε σὺ τὸ καλὸ παιδί σου·
 ἀνέβα εὐθὺς στὸν Ὀλυμπον καὶ πρόσπεσε στὸν Δία,
 ἂν χάριν τοῦ ἄκαμης ποτὲ μὲ λόγον ἢ μὲ ἔργον· 395
 συχνὰ στὸ σπίτι τοῦ πατρὸς σ' ἄκουσα νὰ καυχᾶσαι
 ὅτι τὸν μαυροσύννεφον Κρονίδην ἐσὺ μόνη
 τῶν ἀθανάτων ἔσωσες ἀπ' ὄλεθρον ἀχρεῖον,
 ὅταν οἱ ἄλλοι Ὀλύμπιοι ἐπῆγαν νὰ τὸν δέσουν,
 ἢ Ἥρα μὲ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ ὁ Ποσειδῶν ἀκόμη, 400
 καὶ σύ, θεά, τὸν λύτρωσες πού φώναζες ἀμέσως
 τὸν μέγαν ἑκατόγχειρον στὲς κορυφές τοῦ Ὀλύμπου·
 ἀπ' τοὺς θεοὺς Βριάρεως, καὶ ἀπ' τοὺς θνητοὺς Αἰγαιῶν
 λέγεται καὶ στήν δύναμιν περνᾶ καὶ τὸν πατέρα·
 μ' ἔπαρσιν κάθισεν αὐτὸς στὸ πλάγι τοῦ Κρονίδη, 405
 καὶ ἀπὸ τὸν φόβον του οἱ θεοὶ δὲν ἔδεσαν τὸν Δία.
 Τὰ γόνατά του ἀγκάλιασε καὶ τοῦτα ἐνθύμισέ του,
 στοὺς Τρῶας ἕως βοηθὸς θελήσῃ αὐτὸς νὰ γίνῃ,
 καὶ ἀκρόγιαλα τοὺς Ἀχαιοὺς νὰ κλείσῃ πρὸς τὲς πρύμνες
 νὰ σφάζωνται γιὰ νὰ χαρῶν τὸν βασιλιά τους ὅλοι. 410
 Νὰ μάθῃ καὶ ὁ κραταῖος Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων
 πόσο ἐτυφλώθῃ ν' ἀψηφᾶ τῶν Ἀχαιῶν τὸν πρῶτον».
 Καὶ δάκρυα χύνοντας πολλὰ τοῦ ἀπάντησεν ἡ Θέτις:
 «Γιέ μου, τί σ' ἀνάσταινα τὸν πικρογεννημένον;
 Ἄλυπος κἂν καὶ ἀδάκρυτος νὰ κάθοσσουν στὲς πρύμνες, 415
 ἀφοῦ δὲν θέλ' ἢ μοῖρα σου πολὺν καιρὸν νὰ ζήσης·
 ἀλλ' εἶσαι καὶ ὀλιγόζωος καὶ πίκρες ποτισμένος
 σὰν κανεὶς ἄλλος· ἄμοιρα στὸ σπίτι σ' ἐγεννοῦσα·
 κι ἐγὼ τὸν λόγον σου νὰ εἰπῶ τοῦ βροντοφόρου Δία,
 στὸν χιονισμένον Ὀλυμπον θὰ ὑπάγω, ἂν θὰ μ' ἀκούσῃ· 420
 σὺ ὡστόσο ἀπὸ τὸν πόλεμον τραβήξου καὶ στὲς πρύμνες
 ἡσύχαζε, τῶν Ἀχαιῶν νὰ δείξῃς τὸν θυμὸν σου·
 καὶ ὁ Δίας στὸν Ὠκεανὸν, πού τὸν καλοῦν οἱ θεῖοι
 Αἰθίοπες κατέβῃ χθὲς καὶ ὅλ' οἱ θεοὶ μαζί του·
 καὶ μετὰ ἡμέρες δώδεκα στὸν Ὀλυμπον θὰ γύρῃ, 425
 καὶ τότε στὰ χαλκόστρωτα θ' ἀνέβω δώματά του,

νὰ τοῦ προσπέσω ταπεινά κι ἐλπίζω νὰ μ' ἀκούσῃ».

Εἶπε κι ἐκεῖ τὸν ἄφησε περίσσια χολωμένον,
 ὅπου τὴν ὁμορφόζωνην τοῦ ἐπῆραν κορασίδα
 δυναστικῶς. Ἄλλ' ἔφθανεν ὁ ἰσόθεος Ὀδυσσεάς 430
 στὴν Χρῦσῃν ὅπου ἔφερεν τὴν θείαν ἑκατόμβην·
 κι ὅταν ἐμπῆκε στὸ βαθὺ λιμάνι τὸ καράβι,
 μάζωζαν ὅλα τὰ πανιά καὶ τ' ἀποθέσαν κάτω,
 τὰ ξάρτια λύσαν κι ἔβαλαν στὴν θήκην τὸ κατάρτι,
 ἔφεραν μέσα στ' ἄρασμα μὲ τὰ κουπιὰ τὸ πλοῖον, 435
 καὶ τὰ πρυμνόσχοιν' ἔδεσαν κι ἐρίζαν τὲς ἀγκύρες,
 καὶ ἐβγῆκαν ἔξω στὴν στεριά καὶ μέσ' ἀπ' τὸ καράβι,
 τὴν ἑκατόμβην ἔβγαλαν τοῦ μακροβόλου Φοῖβου,
 καὶ ἀπ' ὅλους βγῆκεν ὕστερη τοῦ Χρῦσῃ ἡ θυγατέρα.
 Τὴν κόρην ὁ πολύγνωμος ὀδήγησε Ὀδυσσεάς 440
 εἰς τὸν βωμὸν καὶ τοῦ πατρὸς τὴν ἔδωσε καὶ τοῦ ἴπει:
 «᾽Ω Χρῦσῃ, ὁ μέγας μ' ἔστειλεν Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων
 τὴν κόρην νὰ σοῦ φέρω ἐδῶ καὶ θείαν ἑκατόμβην,
 νὰ τὸν ἐξιλεώσωμε, τοῦ Φοῖβου νὰ προσφέρω,
 πόβαλε εἰς πολυστένακτες ὀδύνας τοὺς Ἀργεῖους». 445
 Εἶπε καὶ τοῦ τὴν ἔδωσε τὴν ἀκριβὴ του κόρην·
 ἐδέχθη αὐτὸς καὶ χάρηκε· κι εὐθὺς τὴν ἑκατόμβην
 εἰς τὸν καλόκτιστον βωμὸν ὀλόγυρ' ἀραδιάσαν
 καὶ ἀφοῦ ἔχερονίφθησαν κι ἐπῆραν τὸ κριθάρι,
 ψηλὰ τὰ χέρια σήκωσεν ὁ Χρῦσῃς κι ἐδεήθη: 450
 «Ἄκουσέ με, ἀργυρότοξε, τῆς Χρῦσῃς καὶ τῆς θείας
 Κίλλας ὑπέρμαχε θεέ, ὦ κύριε τῆς Τενέδου,
 ὡς ἔδωκες ἀκρόασιν εἰς τὲς εὐχὲς μου πρῶτα,
 κι ἐπλήγωσες τοὺς Ἀχαιοὺς κι ἐτίμησες ἐμένα,
 αὐτὴ μου πάλι εὐδόκησε νὰ γίν' ἡ ἐπιθυμία, 455
 ἀπ' τὸ κακὸ θανατικὸ τοὺς Δαναοὺς ὦ σῶσε !»
 Εἶπε, καὶ ὁ Φοῖβος ἄκουσε, κι ἐδέχθη τὴν εὐχὴ του.
 Τότε ἀφοῦ κάμαν τὲς εὐχὲς κι ἐρίζαν τὸ κριθάρι,
 τῶν σφακτῶν στρέψαν τοὺς λαιμούς, τὰ ἔσφαξαν, τὰ γδάραν,
 τὰ μεριά κόψαν, μὲ διπλὸ κνισάρι τὰ σκεπάσαν 460
 κι ἐπάνω τους ὠμά ἔβαλαν κομμάτια καὶ στὲς σχίζες
 λαμπρὸ κρασί τὰ ἐράντιζε καὶ τὰ ἔκαιεν ὁ γέρος

καὶ τὰ πεντόσουβλα σιμὰ τ' ἀγόρια τοῦ κρατοῦσαν·
 καὶ ἀφοῦ καῆκαν τὰ μεριά κι ἐγεύθησαν τὰ σπλάχνα,
 ἐλιάνισαν τὰ ἐπίλοιπα τὰ πέρασαν στὲς σουβλές, 465
 καὶ ἀφοῦ μὲ τέχνην τὰ ᾠψησαν, ἀπ' τὴν φωτιά τὰ ἐπῆραν
 καὶ ἄμ' ἀπ' τὸν κόπον ἔπαυσαν κι ἐτοίμασαν τὸ γεῦμα,
 ἐτρῶγαν κι ὄλ' ἰσόμοιρα χαρῆκαν τὸ τραπέζι·
 καὶ ἅμα ἐφάγαν κι ἐπῖαν ὅσ' ἤθελε ἡ ψυχὴ τους,
 ξέχειλο ἐβάλλαν τὸ κρασί τ' ἀγόρια στοὺς κρατῆρες 470
 κι ἔδωκαν σ' ὄλους ἀπαρχές στα ὀλόγεμα ποτήρια,
 κι ἐξιλεῶναν τοὺς θεοὺς μὲ ἄσματα ὀλημέρα
 καλὸν παιάνα ψάλλοντας τῶν Ἀχαιῶν τ' ἀγόρια
 καὶ ὁ μακροβόλος ἄκουε κι εὐφραίνετο ἡ ψυχὴ του·
 καὶ ὁ ἥλιος ἅμα ἐβύθισε καὶ ἤλθε τὸ σκοτάδι, 475
 στοῦ πλοίου τὰ πρυμνόσχοινα κοιμήθηκαν πλησίον·
 καὶ ἅμα ἐρόδιζ' ἡ αὐγὴ, ἀφῆκαν τὸ λιμάνι
 στῶν Ἀχαιῶν τὸ ἀπέραντο στρατόπεδο νὰ γύρουν·
 καὶ πρίμον τοὺς ἀπόστειλε ὁ μακροβόλος Φοῦβος· 480
 τότε ἄπλωσαν τὰ κάτασπρα πανιά τους στὸ κατάρτι,
 κι ὁ ἄνεμος τὰ φούσκωνε, κι ὡς πήγαινε τὸ πλοῖον,
 εἰς τὴν καρίνα ὀλόγυρα τὸ μαῦρο κύμα ἤχοῦσε
 κι ἔκοβε δρόμον γρήγορο στὸ κύμα τὸ καράβι·
 στῶν Ἀχαιῶν τὸ ἀπέραντο στρατόπεδο ἅμα ἐφθάσαν 485
 ἐτράβηξαν εἰς τὴν στεριά τ' ὀλόμαυρο καράβι
 ψηλὰ στὴν ἄμμον κι ἔβαλαν στυλώματα ἀποκάτω
 καὶ στὲς σκηνές ἐσχόρπισαν ἐκεῖθε καὶ στὲς πρύμνες.
 Ὡστόσο ἐκεῖνος θύμωνε σιμὰ στα γοργὰ πλοῖα
 ὁ φτεροπόδης διογενὴς Πηλεΐδης Ἀχιλλέας·
 δὲν πήγαινε στὴν σύνοδον, ὅπου δοξάζοντ' ἄνδρες, 490
 οὔτε στὸν πόλεμον, καὶ αὐτοῦ βαρύλυπ' ἡ καρδιά του
 ἐλαχταροῦσε τὴν βοήν, τὴν φλόγα τοῦ πολέμου.
 Ἔφεξε ἡ δωδεκάτη αὐγὴ, καὶ οἱ θεοὶ γυρίζουν
 στὸν Ὀλυμπον κι ἐβάδιζεν ἐμπρός τους ὁ Κρονίδης
 καὶ ἡ Θέτις τὸ παράγγελμα δὲν ξέχανε τοῦ υἱοῦ της 495
 καὶ τῆς θαλάσσης ἔσχισε τὰ κύματα κι ἐβγήκε
 καὶ ἀνέβη τὰ χαράματα στ' Ὀλύμπου τὸν αἰθέρα.
 Εὗρηκε τὸν βροντόφωνον Κρονίδην καθισμένον

μόνον στήν ἄκραν κορυφήν τοῦ πολυλόφου Ὀλύμπου,
 ἐμπρός του ἐκάθισε ἡ θεὰ καί με τ' ἀριστερό της 500
 τοῦ ἔπιασε τὰ γόνατα, με τ' ἄλλο τὸ πηγούνι,
 κι ἔλεγεν ἱκετεύοντας στὸν ὕψιστον Κρονίδην:
 «Δία πατέρ', ἂν κάποτε με λόγον ἢ με ἔργον
 σ' ἔχω ὠφελήσει, εὐδόκησε σ' αὐτὸ νὰ με εἰσακούσης·
 τὸν ὀλιγοημερώτατον υἱόν, ἄχ ! τίμησέ μου· 505
 ἰδὲ πῶς τὸν ἀτίμασεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων,
 ὅπου τοῦ ἄρπαξεν αὐτὸς τὸ δῶρο του καὶ τό 'χει
 Δικαιώσέ τον κὰν ἐσύ, πάνσοφε Ὀλύμπιε Δία,
 στοὺς Τρῶας νίκες δώρησε ὡσότου τὸ παιδί μου
 νὰ δικαιώσουν οἱ Ἀχαιοί, νὰ τὸν ὑπερδοξάσουν». 510
 Καὶ ἀπάντησιν δὲν ἔδωκεν ὁ νεφελοσυνάκτης
 κι ὥραν πολλὴν ἐσώπαινε· καὶ ἡ Θέτις τοῦ κρατοῦσε
 ὡς ἀπ' ἀρχῆς τὰ γόνατα καὶ πάλιν τὸν ἐρώτα:
 «Ἀσφαλτὴν δός μου ὑπόσχεσιν μ' ἐκεῖνο σου τὸ νεῦμα
 ἢ ἀρνήσου· τί θὰ φοβηθῆς ; Θέλω νὰ μάθω μόνον, 515
 ἂν εἶμαι τὸ ἐξουθένωμα τῶν ἀθανάτων ὄλων».
 Μὲ βάρος τῆς ἀπάντησεν ὁ νεφελοσυνάκτης:
 «ᾠ ! τί κακό ! νὰ ὀργισθῶ τῆς Ἥρας θὰ με βάλῃς,
 ὅταν με λόγια ὑβριστικὰ πικρὰ θὰ με κεντήσῃ·
 καὶ χωρὶς λόγον πάντοτε μοῦ κλαίεται καὶ λέγει 520
 ἐμπρός εἰς ὄλους τοὺς θεοὺς πῶς βοηθῶ τοὺς Τρῶας,
 ἀλλὰ σὺ φύγε τώρα εὐθύς μὴ σὲ νοήσ' ἡ Ἥρα
 καὶ ἄφες σ' ἐμὲ τὴν μέριμναν σ' αὐτὸ νὰ δώσω τέλος·
 καὶ ἰδοὺ γιὰ νὰ βεβαιωθῆς τὴν κεφαλὴν θὰ σκύψω·
 σημάδι τοῦτο ἀλάθευτο στοὺς ἀθανάτους ἔχω· 525
 τί ὅ,τι με τῆς κεφαλῆς τὸ σκύψιμο κηρύξω
 δὲν ἀπατᾶ, δὲν παίρνεται ὀπίσω καὶ θὰ γίνη».
 Εἶπε, τὰ μαῦρα φρύδια του χαμήλωσε ὁ Κρονίδης,
 ἔκλινε ἀπὸ τ' ἀθάνατο κεφάλι τοῦ κυρίου
 ἢ θεία κόμη καὶ ὁ τρανὸς ὁ Ὀλυμπος ἐσεισθη. 530
 Αὐτὰ 'παν κι ἐχωρίσθησαν· ἀπ' τὸν ἀκτινοβόλον
 Ὀλυμπον κείνη ἐπήδησε στῆς θάλασσας τὰ βάθη,
 καὶ ὁ Δίας πρὸς τὸ δῶμα του· κι ἐμπρός εἰς τὸν πατέρα
 ὄλ' οἱ θεοὶ σηκώθηκαν· οὐδὲ νὰ προχωρήσῃ

- κανείς ἐπρόσμενε ἀλλ' ὀρθοὶ τὸν προὔπαντῆσαν ὄλοι· 535
 κι ἐκάθισε στὸν θρόνον του· καὶ ὅτι πρῶτα ἡ Θέτις
 ἡ κόρη ἡ ἀργυρόποδη τοῦ γέρου τῆς θαλάσσης,
 εἶχε μ' αὐτὸν συνακουσθῆ, δὲν ξέφυγε τῆς Ἥρας,
 καὶ ἄρχισε πειραχτικὰ νὰ λέγη πρὸς τὸν Δία·
 «Ποιά θεὰ πάλι, ὦ δολερέ, μὲ σένα ἐσυνακούσθη; 540
 Σ' ἀρέσει πάντοτε μακρὰν ἀπὸ ἐμὲ νὰ κρίνης,
 ν' ἀποφασίζης μυστικὰ· δὲν σοῦ ἴδωσε ἡ καρδιά σου
 τίποτε ἀπ' ὅσα σκέπτεσαι σ' ἐμὲ νὰ φανερώσης».
 Σ' αὐτὴν ἀντεῖπε τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὁ πατέρας·
 «Ἥρα, μὴ ἐλπίσης ὅλους μου τοὺς στοχασμοὺς νὰ μάθης, 545
 δὲν θὰ τοὺς ἔβρης εὐκόλα, καὶ ἄς εἶσαι ὁμόκλινή μου,
 ἀλλ' ὅ,τι ἀρμόζει ν' ἀκουσθῆ κανείς δὲν θὰ γνωρίση
 ἢ τῶν θεῶν ἢ τῶν θνητῶν, πρὶν σὺ τὸ μάθης πρῶτα·
 ἀλλ' ὅ,τι ἐγὼ ἀνάμερα τῶν ἀθανάτων θέλω
 νὰ στοχασθῶ, μὴ τὸ ἐρωτᾷς, μὴ θέλεις νὰ ἐξετάζης». 550
 Καὶ ἡ μεγαλόφθαλμη θεὰ τοῦ ἀπάντησεν, ἡ Ἥρα·
 «Ὅποῖον λόγον, πρόφερεις, σκληρότατε Κρονίδη;
 Ἔχω καιρὸν π' οὔτε ρωτῶ, οὔτ' ἐξετάζω πλέον,
 ἀλλ' ὅσα θέλεις, ἤσυχος ὁ νοῦς σου κρίνει μόνος· 555
 ἀλλὰ φοβοῦμαι τώρα μὴ τοῦ γέρου τῆς θαλάσσης
 ἡ κόρη σὲ ξεπλάνεσε, ὅτι πρῶτὴ τὴν εἶδα
 σιμά σου ἐκεῖ τὰ γόνατα κλιτὴ νὰ σοῦ ἀγκαλιάζη,
 καὶ θὰ τῆς ἔστερξες τιμὴν νὰ δώσης τοῦ Ἀχιλλέως
 καὶ ν' ἀφανίσης Ἀχαιοὺς πολλοὺς ἐκεῖ στὰ πλοῖα».
 Καὶ ὁ Δίας τῆς ἀπάντησεν ὁ νεφελοσυνάκτης· 560
 «Στιγμὴ δὲν παύεις, ὦ κακὴ, νὰ μὲ παραμονεύης·
 ἀλλὰ δὲν βγάζεις τίποτε καὶ πλέον μισητὴ μου
 θὰ γίνης καὶ θὰ λυπηθῆς χειρότερα· κι ἂν εἶναι
 τὸ πράγμα ὡς ἔλεγες, θὰ πῆ, ποῦ αὐτὸ σ' ἐμένα ἀρέσει.
 Ἄλλὰ κάθου καὶ σώπαινε, στὸν λόγον μου ὑποτάξου, 565
 δὲν θὰ σὲ σώσουν, πίστευσε, ἔλ' οἱ θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου,
 ἂν τοῦτ' ἀπλώσω ἐγὼ σ' ἐσὲ τ' ἀνίκητά μου χέρια».
 Εἶπε καὶ ἡ μεγαλόφθαλμη φοβήθηκεν ἡ Ἥρα
 καὶ τὴν καρδιά της σφίγγοντας καθήμενη ἐβουβάθη·
 κι ὄλ' οἱ θεοὶ λυπήθησαν στὸ δῶμα τοῦ Κρονίδη· 570

τότε βοηθός εἰς τὴν γλυκιά μητέρα του τὴν Ἥραν
 ὁ Ἥφαιστος, ὁ ἔνδοξος τεχνίτης, σ' ὄλους εἶπε :
 «Κακὸ θὰ εἶναι ἀβάστακτο τῶντι σεῖς οἱ δύο
 νὰ ἐρίζετε γιὰ τοὺς θνητοὺς καὶ μὲς στοὺς ἀθανάτους
 νὰ ὀχλοβοῆτε φοβερὰ· καὶ τῆς καλῆς τραπέζης 575
 ὄλ' ἢ εὐφροσύνη ἐχάθηκεν, ἀφοῦ νικᾶν τ' ἀχρεῖα,
 καὶ τῆς μητρός μου θὰ ἴεγα, πού τὸ ἐννοεῖ καὶ μόνη,
 εἰς τὸν γλυκὸν πατέρα μου νὰ εἶναι καλή, μὴ πάλιν
 θυμώση καὶ τὴν τράπεζαν μᾶς βάλῃ ἐπάνω-κάτω·
 νὰ θέλῃ μᾶς κατρακυλᾶ ἀπ' τὸ θρονί μας ὄλους 580
 ὁ Βροντητής, στὴν δύναμιν περίσσι' ἀνώτερός μας.
 Ἄλλὰ μὲ λόγια μαλακὰ νὰ τὸν καταπραΰνης
 καὶ ὁ Βροντοφόρος ἕλωσ, θαρρῶ, σ' ἐμᾶς θὰ γίνῃ».
 Εἶπ', ἐπετάχθη καὶ ἔβαλε τὸ δίκουπο ποτήρι
 στὸ χέρι τῆς ἀγαπητῆς μητρός του καὶ τῆς εἶπε: 585
 «Ἵπόμεινε, μητέρα μου, καὶ βάστα ἂν καὶ θλιμμένη,
 μήπως ἐμπρὸς στὰ μάτια μου δαρθῆς, γλυκιά μητέρα·
 καὶ τότε δὲν θὰ δυνηθῶ ποσῶς νὰ σὲ βοηθήσω
 ὁ θλιβερός· ἀντίστασις δὲν ἔχει ὁ Βροντοφόρος·
 ἄλλῃ φορὰ τὸ ἐτόλμησα, καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν πόδα 590
 μ' ἐπιασε καὶ μ' ἀπόλυσε τοῦ Ὀλύμπου ἀπ' τὸ κατώφλι.
 Ὀλημερὲς ἐγύριζα, καὶ ὁ ἥλιος εἶχε δύσει
 ὅταν στὴν Αἴμνον ἔπεσα κοντὰ νὰ βγῆ ἡ ψυχὴ μου·
 καὶ ἄνθρωποι Σίντιες ἐκεῖ μὲ περιποιηθῆκαν».
 Καὶ χαμογέλασε ἡ θεά, ἡ Ἥρα ἢ λευκοχέρα 595
 καὶ ἀπ' τὸ παιδί της ἔλαβε γελώντας τὸ ποτήρι
 καὶ γλυκὸ νέκταρ παίρνοντας ἀπ' τὸν κρατήρα ἐκεῖνος
 δεξιὰ κερνοῦσε ὀλόγυρα τοὺς ἄλλους ἀθανάτους·
 τότε οἱ μακάριοι θεοὶ τὰ γέλια δὲν κρατοῦσαν
 νὰ βλέπουν κεῖ τὸν Ἥφαιστον νὰ ὑπηρετῆ στὸ δῶμα· 600
 αὐτοῦ ἐτρῶγαν καὶ ἔπιναν ὀλήμερα ὡς τὸ δεῖλι,
 καὶ ὅλες χαρῆκαν οἱ καρδιές τὸ ἰσόμοιρο τραπέζι,
 τοῦ Φοίβου ἀκόμη τὴν λαμπρὰν κιθάραν καὶ τὲς Μοῦσες
 ὡς ἔψαλναν καλόφωνα μὲ τὴν σειράν τους ὅλες·
 καὶ ἅμα τοῦ ἡλίου βύθισε τὸ φῶς καθεὶς ἐπήγε 605
 νὰ κοιμηθῆ στὸ δῶμα του, πού ὁ ξακουστός τεχνίτης

τοῦ ἐποίησεν ὁ Ἥφαιστος μὲ τὴν σοφὴν του γνώση.
Ἐκίνησε καὶ ὁ βροντητῆς Ὀλύμπιος κι ἀνέβη
στὴν κλίνην πού ἀναπαύονταν ὅσες φορές ὁ ὕπνος
τὸν ἐκυρίευε ὁ γλυκός· αὐτοῦ κοιμήθη ὁ Δίας
καὶ ἡ χρυσόθρονη θεά, ἡ Ἥρα στὸ πλευρὸ του.

610

B

“Ολοι ’κοιμῶντ’ ὄλονυκτὶς θεοὶ καὶ πολεμάρχοι,
ἀλλ’ ὕπνος δὲν κατέβαινε στὰ μάτια τοῦ Κρονίδη
κι ἐμεριμοῦσε πῶς τιμὴν νὰ δώσῃ τοῦ ’Αχιλλέως
καὶ ἀφανισμὸν τῶν ’Αχαιῶν νὰ φέρῃ ἐκεῖ στὰ πλοῖα·
καὶ τούτ’ ἢ συμφερώτερη βουλὴ στὸν νοῦν του ἐφάνη
νὰ στείλῃ πλάνον “Ονειρον εὐθύς εἰς τὸν ’Ατρείδην,
κι ἐκεῖνον ἐπροσφώνησε μὲ λόγια φτερωμένα:
«’Ονειρε πλάνε, στὰ γοργὰ τῶν ’Αχαιῶν καράβια
κατέβα, τοῦ ’Αγαμέμνονος μὲς στὴν σκηνὴν τοῦ ’Ατρείδη,
ὄλ’ ἀπαράλλακτα νὰ εἰπῆς αὐτὰ ποὺ σὲ προστάζω. 10
Τῶν ἀνδρειωμένων ’Αχαιῶν τὰ πλήθη ἄς ἀρματώσῃ
ὄλα, καὶ τῶρα θὰ ’παιρνε τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου,
ποὺ πλέον δὲν διχογνωμοῦν οἱ κάτοικοι τοῦ ’Ολύμπου,
ἀφοῦ τοὺς παρακάλεσεν ἡ “Ηρα κι ἐσυγκλίναν
καὶ πόνου ὥρα κρέμαται στὴν κεφαλὴν τῶν Τρώων. 15
“Αμα τὸν λόγον ἄκουσε, στῶν ’Αχαιῶν τὰ πλοῖα
ἐχύθη εὐθύς ὁ “Ονειρος, μὲς στὴν σκηνὴν τοῦ ’Ατρείδη
καὶ σ’ ὕπνον μὲς’ ἀμβρόσιον τὸν ἤβρε βυθισμένον·
στὴν κεφαλὴν του ἐστήθηκεν ἐπάνω καὶ ὁμοιώθη
τοῦ Νηλεΐδη Νέστορος, ποὺ ἐκεῖνον ὁ ’Ατρείδης 20
ἀπὸ τοὺς ἄλλους γέροντες ἐξαίρετα ἐτιμοῦσε.
Μ’ αὐτὸν ὁ θεὸς “Ονειρος ὁμοιώθη καὶ τοῦ εἶπε:
«Κοιμᾶς, υἱὲ τοῦ ἀνδράγαθου τοῦ πολεμάρχου ’Ατρέως;
Καὶ νὰ κοιμᾶται ὄλονυκτὶς δὲν πρέπει ὁ βουληφόρος,
ποὺ σ’ αὐτὸν κρέμονται οἱ λαοὶ καὶ ἔχει φροντίδες τόσες· 25
τῶρ’ ἄκουσέ με· μηνυτὴν σ’ ἐσὲ μὲ στέλνει ὁ Δίας
ποὺ καὶ μακρὰν σὲ συμπονεῖ πολὺ καὶ σ’ ἐλεεῖται.
Τοὺς ἀνδρειωμένους ’Αχαιοὺς σοῦ λέγει ν’ ἀρματώσῃς
ὄλους· καὶ τῶρα θὰ ’παιρνες τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου,
ποὺ πλέον δὲν διχογνωμοῦν οἱ κάτοικοι τοῦ ’Ολύμπου, 30
ἀφοῦ τοὺς παρακάλεσεν ἡ “Ηρα κι ἐσυγκλίναν,
καὶ ὁ Δίας κρέμας’ ὄλεθρον στὴν κεφαλὴν τῶν Τρώων.

- Αὐτὸ στὸν νοῦν σου φύλαξε, νὰ μὴ τὸ λησμονήσης
 ὅταν ὁ ὕπνος ὁ γλυκὺς τὰ μέλη σου θ' ἀφήσῃ».
- Εἶπε καὶ αὐτοῦ τὸν ἄφησε νὰ ἔχῃ μὲς στὸν νοῦν του 35
 ἐκεῖνα ποὺ ἀληθινὰ δὲν ἔμελλαν νὰ γίνουν·
 νὰ πάρῃ ἐθάρρευε ὁ τυφλὸς ἐκείνην τὴν ἡμέραν
 τὴν Τροίαν καὶ δὲν γνῶριζε τί μελετοῦσε ὁ Δίας,
 πόμελλε ἀκόμη στεναγμούς καὶ πόνους νὰ γεννήσῃ
 τῶν Τρώων καὶ τῶν Δαναῶν μὲ φοβεροὺς πολέμους. 40
- Ἐξύπνησε ποὺ ἔπλεε τριγύρ' ὁ θεῖος λόγος.
 Ἐκάθισε καὶ μαλακὸν ἐπέρασε χιτῶνα,
 εὐμορφον, νέον, κι ἔβαλε μεγάλο ἐπανωφόρι,
 στὰ λαμπρὰ πόδια σάνδαλα προσέδεσεν ὠραῖα,
 ξίφος ἀργυροκάρφωτον ἐζώσθη καὶ τὸ σκῆπτρον 45
 προγονικό του κι ἄφθαρτον ἐπῆρε καὶ μ' ἐκεῖνο
 τῶν χαλκοφόρων Ἀχαιῶν ἐπῆγε στὰ καράβια.
 "Ἄμα ἡ θεὰ στὸν Ὀλυμπον Ἦὼς ἀνεβασμένη
 τοῦ Δία καὶ ὄλων τῶν θεῶν τὸ φῶς ἐπρομηνοῦσε,
 τοὺς ψηλοφώνους κήρυκες ἐπρόσταζεν ἐκεῖνος 50
 τοὺς ἀνδρειωμένους Ἀχαιοὺς στὴν σύνοδο νὰ κράξουν.
 Ἐκεῖνοι ἐκράζαν καὶ γοργὰ συνάζοντο τὰ πλήθη.
 Καὶ πρῶτα ἐκάθισε βουλὴν τῶν σεβαστῶν γερόντων,
 ὅπου τῆς Πύλου ὁ βασιλιάς τὸ πλοῖον εἶχε, ὁ Νέστωρ.
 Κι ἔστρωσ' ἐμπρός τους βούλημα σοφὸ ποὺ ἐβρῆκε ὁ νοῦς του: 55
 «Ἀκούσατέ με, ἀγαπητοί· μὲς στὴν ἀγίαν νύκτα
 ὁ θεῖος μ' ἤβρεν Ὀνειρος καὶ εἶχε τοῦ γενναίου
 Νέστορος τὸ ἀνάστημα, τὴν πλάση καὶ τὴν ὄψη·
 στὴν κεφαλὴν μου ἐστάθηκεν ἐπάνω καὶ μοῦ εἶπε:
 «Κοιμᾶσ', υἱὲ τοῦ ἀνδράγαθου, τοῦ πολεμάρχου Ἀτρέως; 60
 Καὶ νὰ κοιμᾶται ὀλονυκτὶς δὲν πρέπει ὁ βουλευφόρος
 ποὺ σ' αὐτὸν κρέμονται οἱ λαοὶ κι ἔχει φροντίδες τόσες·
 τῶρ' ἄκουσέ με· μηνυτὴν σ' ἐσὲ μὲ στέλνει ὁ Δίας
 ποὺ καὶ μακρὰν σὲ συμπονεῖ πολὺ καὶ σ' ἐλεεῖται·
 τοὺς ἀνδρειωμένους Ἀχαιοὺς σοῦ λέγει ν' ἀρματώσης 65
 ὄλους· καὶ τώρα θά 'παιρνες τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου
 ποὺ πλέον δὲν διχογνωμοῦν οἱ κάτοικοι τοῦ Ὀλύμπου,
 ἀφοῦ τοὺς παρακάλεσεν ἡ Ἥρα κι ἐσυγχλίναν

καὶ ὁ Δίας ὄλεθρον κρεμᾶ στήν κεφαλὴν τῶν Τρώων.
 Τοῦτα στὸν νοῦν σου φύλαξε». Εἶπεν αὐτὰ κι ἐχάθη, 70
 κι ἐμέν' ὁ ὕπνος ἄφησε· τῶρ' ἄς ἐβροῦμε τρόπον
 πῶς νὰ πεισθοῦν ν' ἀρματωθοῦν καὶ πρῶτα, ὡς θέλ' ἢ ἀνάγκη,
 γιὰ νὰ τοὺς δοκιμάσω ἐγὼ θὰ τοὺς εἰπῶ νὰ φύγουν
 μὲ τὰ γοργὰ καράβια τους καὶ σεῖς ἀπ' ἄλλο μέρος
 μὲ νουθεσίες ὅλοι σας θὰ τοὺς κρατῆτε ὀπίσω». 75
 Αὐτὰ εἶπε κι ἐκάθισε καὶ ὁ Νέστωρ ἐσηκώθη
 ὁ γέρος ποὺ ἐβασίλευεν εἰς τὴν ἀμμώδη Πύλον·
 κι εἶπε καλοπροαίρετα: «⁷Ω φίλοι πολεμάρχοι,
 ὦ τῶν Ἀργείων ἀρχηγοί, ἂν τ' ὄνειρον ἀπ' ἄλλον
 τῶν Ἀχαιῶν ἀκούαμεν, θὰ λέγαμε πῶς εἶναι 80
 μῦθος νὰ τ' ἀψηφήσωμεν· ἀλλὰ τὸ εἶπε ὁ πρῶτος,
 ὁ ὑπέρτατος τῶν Ἀχαιῶν, κι ἐλᾶτε ἄς κινηθοῦμε,
 ἂν γίνεται, νὰ ὀπλίσωμεν τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη».
 Εἶπε κι ἐβγῆκε ἀπ' τὴν βουλήν πρῶτος αὐτὸς κι οἱ ἄλλοι
 εἰς τοῦ ποιμένος τῶν λαῶν τὸν λόγον ὑπακοῦσαν 85
 οἱ σκηπτροφόροι βασιλεῖς κι ἐτάραξαν τὰ πλήθη
 καὶ ὡσὰν μελίσσια στριμωκτὰ μέσ' ἀπὸ κούφιον βράχον
 βλέπεις νὰ βγαίνουν ἄπειρα καὶ πάντοτε ἀναβρῦζουν
 κι ἐδῶ πολλὰ κι ἐκεῖ πολλὰ, πετώντας τριγυρίζουν
 καὶ στ' ἄνθη τ' ἀνοιξιὰτικα σταφυλωτὰ κρεμιῶνται, 90
 ὁμοίως ἀπὸ τὲς σκηνές τὰ πλήθη κι ἀπ' τὰ πλοῖα
 νὰ μυρμηγκιάζουν ἐβλεπες στ' ἀπέραντο ἀκρογιάλι
 καὶ αὐτοῦ μηνύτρα τοῦ Διὸς τοὺς ἀναβεν ἢ Φήμη,
 ὅσον ὅπου στήν σύνοδον συναθροισθῆκαν ὅλοι.
 Τάραχον εἶχε ἡ σύνοδος, κι ἐβόγγα ἡ γῆ στὸν κρότον 95
 καθὼς τὰ πλήθη ἐκάθιζαν καὶ κήρυκες ἐννέα
 βροντόφωνοι δὲν πρόφθαναν νὰ τοὺς εἰποῦν νὰ παύσουν
 τὴν χλαλοὴ γιὰ ν' ἀκουσθοῦν οἱ βασιλεῖς οἱ θεῖοι·
 τέλος τὰ πλήθ' ἠσύχασαν κι ἐκάθισαν τριγύρω
 καὶ ὁ κραταιὸς σηκώθηκεν Ἀτρεΐδης κι ἐφοροῦσε 100
 τὸ σκῆπτρον, ἔργο θαυμαστὸ τοῦ φιλοτέχνου Ἡφαίστου.
 Πρῶτα τὸ ἐδώρησε ὁ θεὸς στὸν ὕψιστον Κρονίδην,
 ὁ Δίας τό' δωσε τοῦ Ἑρμῆ καὶ ὁ μέγας Ἀργοφόνος
 τοῦ ἵπποδάμου Πέλοπος, καὶ ὁ Πέλοψ στὸν Ἀτρέα,

- καλὸν ποιμένα τῶν λαῶν, καὶ τοῦτος, πρὶν πεθάνῃ, 105
 τό ἴδωσθε στὸν πολὺαρνον Θυέστην, καὶ ὁ Θυέστης
 τ' ἀφῆκε τοῦ Ἀγαμέμνονος νὰ τὸ κρατῆ στὸ χέρι,
 νὰ βασιλεύῃ στὰ πολλὰ νησιὰ καὶ στ' Ἄργος ὅλο·
 σ' αὐτὸ ἐπάνω στέκονταν ὁ Ἀτρείδης καὶ τοὺς εἶπε:
 « Ἥρωες φίλοι Δαναοί, θεράποντες τοῦ Ἄρη, 110
 βαριά πολὺ μ' ἐτύφλωσε καὶ μ' ἐμπλεξε ὁ Κρονίδης.
 Μοῦ ὑποσχέθηκε ὁ σκληρὸς τὴν πυργωμένην Τροίαν
 πῶς θὰ πορθήσω κι ἔνδοξος θὰ γύρω στὴν πατρίδα
 καὶ δόλον τώρα ἐσκέφθηκε καὶ ἀδόξως εἰς τὸ Ἄργος 115
 θέλει νὰ γύρω, ἀφοῦ πολὺς λαὸς ἐδῶ μοῦ ἐχάθη·
 ναί, τοῦτο ἀρέσει, ὡς φαίνεται, τοῦ ὑπερηφάνου Δία,
 ὅπου πολλῶν πολιτειῶν ἢ ἄκρα δύνამίς του
 τὲς κορυφὲς ἐξέκαμε καὶ θὰ ξεκάμη ἀκόμα·
 εἶν' ἐντροπή μας κι ἄκουσμα κακὸ στοὺς ἀπογόνους, 120
 τόσος λαὸς τῶν Ἀχαιῶν καὶ τόσο ἀνδρειωμένος
 πόλεμον ἀνωφέλευτον μ' ἐχθροὺς ὀλιγοτέρους
 τόσους καιροὺς νὰ πολεμᾶ καὶ νὰ μὴ φαίνετ' ἄκρη·
 ὅτι τῶντι ἂν θέλαμεν, οἱ Ἀχαιοὶ καὶ οἱ Τρῶες,
 δεμένοι μ' ὄρκους ἱεροὺς ἐδῶ νὰ μετρηθοῦμε,
 ἐκεῖνοι νὰ ξεδιαλεχθοῦν οἱ κάτοικοι τῆς Τροίας, 125
 καὶ εἰς δεκάδες οἱ Ἀχαιοὶ νὰ διαιρεθοῦμεν ὅλοι
 καὶ ἀπὸ τοὺς Τρῶας κεραστή νὰ πάρ' ἡ καθεμία,
 θὰ ἔλειπεν ὁ κεραστής ἀπὸ πολλὰς δεκάδες·
 τόσα ἴσως τ' Ἀχαιοῦσσι πλειότερα τῶν Τρώων,
 ὅσοι στὴν πόλιν κατοικοῦν· ἀλλ' ἀπὸ χῶρες ἄλλες 130
 πολλὰς τοὺς ἦλθαν σύμμαχοι κονταροσεῖστες ἄνδρες,
 ἐκεῖνοι μὲ ὀπισθοδρομοῦν πολὺ καὶ δὲν μ' ἀφήνουν
 τὴν πόλιν τὴν περήφανην τῶν Τρώων νὰ πατήσω.
 Κι ἐννέα τώρα διάβηκαν χρόνια τοῦ ὑψίστου Δία
 καὶ τὰ καράβια σάπησαν, τὰ ξάρτια τους ἐλιῶσαν 135
 καὶ κάθονται οἱ γυναῖκες μας μὲ τὰ μικρὰ παιδιὰ μας
 στὰ σπίτια μας καὶ καρτεροῦν καὶ αὐτὸ πού ἐμεῖς μὲ πόθον
 ἦλθαμ' ἐδῶ νὰ κάμωμεν ποσῶς δὲν καταρωθῶθῃ·
 ἀλλὰ δεχθῆτε ὅ,τι θὰ εἶπῶ· νὰ φύγωμεν σᾶς λέγω
 ὅλοι μὲ τὰ καράβια μας γιὰ τὴν γλυκιά πατρίδα, 140

ὅτι δὲν γίνεται ποτὲ νὰ πάρωμε τὴν Τροίαν ».

Οἱ λόγοι αὐτοὶ κατάκαρδα ἐτάραξαν τὰ πλήθη
 πού δὲν γνωρίζουν στὴν βουλήν ποιά σκέψις εἶχε γίνει
 κι ὅλη ἐκινήθ' ἡ σύνοδος σὰν τοῦ Ἰκαρίου πόντου

τ' ἀγριωμένα κύματα πού ὁ Νότος μὲ τὸν Εὐδρον

ἀπὸ τὰ νέφη τοῦ Διὸς ὀρμώντας τὰ σηκώνουν·

ἢ ὅπως τὸ βαθύ σπαρτὸ μ' ὅλα τὰ στάχυα κλίνει,
 ἂν ἔλθῃ ξάφνου Ζέφυρος σφοδρὸς νὰ τὸ κινήσῃ,
 ὁμοῖα κινήθ' ἡ σύνοδος καὶ μὲ βοὴν στὰ πλοῖα

χύνονταν καὶ ἀπ' τὰ πόδια τῶν ἐφούντωνεν ἡ σκόνῃ

ἀνάερα κι ἐσπρώχονταν νὰ σύρουν τὰ καράβια,
 εἰς τὴν ἀγίαν θάλασσαν, κι ἐκάθαιρναν τοὺς λάκκους·

καὶ ὀλοένα τὰ σκαριά σηκώναν κι ἡ βοή τους
 στὸν οὐρανὸν ἀνέβαινε γιὰ τὴν γλυκιὰν πατρίδα.

Πρόμοιρα τότε ἡ ἐπιστροφή γινόνταν τῶν Ἀργείων,

ἐὰν νὰ εἰπῇ τῆς Ἀθηνᾶς δὲν πρόφθανεν ἡ Ἥρα :

« Τωόντι, ὦ κόρη ἀδάμαστη τοῦ αἰγιδοφόρου Δία,
 οἱ Ἀργεῖοι πίσω σχίζοντας τῆς θάλασσας τὰ πλάτη
 θὰ φύγουν τώρα στὴν γλυκιὰ πατρίδα νὰ γυρίσουν ;

Καὶ τοῦ Πριάμου καύχημα θ' ἀφήσουν καὶ τῶν Τρώων

τὴν Ἀργισσαν Ἐλένην τους, ἀφοῦ γι' αὐτὴν χαθῆκαν

τόσοι στὴν Τροίαν Ἀχαιοὶ μακρὰν ἀπ' τὴν πατρίδα ;

Ἀλλὰ κατέβα τώρα εὐθύς στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη,
 σὺ τὸν καθένα κράτησε μὲ τὰ γλυκά σου λόγια,
 στὴν θάλασσαν τὰ ἰσόπλευρα καράβια νὰ μὴ σύρουν ».

Καὶ ἡ γλαυκόματη θεὰ ὑπάκουσε στὸν λόγον
 καὶ ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου τὴν κορφή στὰ γρήγορα καράβια
 κατέβηκε τῶν Ἀχαιῶν κι ἐκεῖ τὸν Ὀδυσσεᾶ
 εὗρηκε, αὐτὸν πού ἐταίριαζε στὴν γνώση μὲ τὸν Δία·

τὸ χέρι του δὲν ἄπλωνεν εἰς τὸ καράβι ἐκεῖνος,

ἀλλ' ἔστεκε περίλυπος καὶ καταπικραμένος.

Καὶ ἡ γλαυκόματη Ἀθηνᾶ πλησίασε καὶ τοῦ ἔπε :

« Λαερτιάδη διογενή, πολύτεχνε Ὀδυσσεᾶ,
 τωόντι στὰ καλόσκαρμα καράβια θὰ ριχθῆτε
 ὀπίσω νὰ γυρίσετε στὴν ποθητὴν πατρίδα ;

Καὶ τοῦ Πριάμου καύχημα θ' ἀφήστε καὶ τῶν Τρώων

- τὴν Ἀργισσαν Ἑλένην σας, ἀφοῦ γι' αὐτὴν χαθῆκαν
 τόσοι στὴν Τροίαν Ἀχαιοὶ μακρὰν ἀπ' τὴν πατρίδα ;
 Ἄλλ' ἄμε καὶ τῶν Ἀχαιῶν πλησίασε τὰ πλήθη
 μὲ τὸ γλυκὸ σου μίλημα νὰ πείσης τὸν καθέναν 180
 στὴν θάλασσαν τὰ ἰσόπλευρα καράβια νὰ μὴ σύρουν ».
- Εἶπε ἡ θεὰ κι ἐγνώρισεν ἐκεῖνος τὴν φωνὴν τῆς,
 κι ἐχύθη τὴν χλαμύδα του πετώντας· καὶ τὴν πῆρε
 ὁ Ἰθακήσιος τοῦ ὀπαδὸς ὁ κήρυξ Εὐρυβάτης·
 κι ἤβρε τὸν Ἀγαμέμνονα ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς, 185
 τὸ σκῆπτρο ἐπῆρε τ' ἄφθαρτο προγονικὸ τοῦ Ἀτρείδῃ
 καὶ τῶν ἀνδρείων Ἀχαιῶν κατέβη στὰ καράβια.
- Κι ἂν ἀπαντοῦσε βασιλιά κι ἄνδρ' ἄλλον τῶν προκρίτων,
 νὰ τὸν κρατήσῃ ἐπάσχιζε μὲ λόγια μελωμένα :
 « Ἄνθρωπε, νὰ δειλιάζῃς σύ, σὰν ἄνανδρος δὲν πρέπει, 190
 στάσου καὶ σύ καὶ νὰ σταθοῦν παράγγειλε τοὺς ἄλλους,
 ὅτι δὲν ξεύρεις καθαρὰ τί κρύβει ὁ νοῦς τοῦ Ἀτρείδῃ·
 μᾶς δοκιμάζει κι ὕστερα, θαρρῶ, θὰ μᾶς πατάξῃ·
 καὶ ὅ,τ' εἶπε μέσα στὴν βουλήν δὲν τὸ ἀκούσαμε' ὅλοι,
 ἀλίμονο στοὺς Ἀχαιοὺς ἐκεῖνος ἂν θυμώσῃ, 195
 ὅτι μεγάλ' εἶν' ἡ ψυχὴ τοῦ θεοῦ βασιλέως
 ποὺ τὸν δοξάζει καὶ ἀγαπᾷ ὁ πάνσοφος Κρονίδης ».
- Κι ἄνθρωπον ὅταν τοῦ λαοῦ ποὺ φώναζε ἀπαντοῦσε,
 κακὰ τὸν ἐφοβέριζε καὶ μὲ τὸ σκῆπτρο ἐκτύπα :
 « Σίγα, χαμένε, ὑπάκουσε εἰς τοὺς καλύτερους σου· 200
 ἄνανδρος σύ καὶ οὐτιδανὸς καθόλου δὲν μετρίεσαι
 στὸν πόλεμον ἢ στὴν βουλήν· μήπως θαρρεῖς πῶς ὅλοι
 θὰ βασιλεύωμεν ἐδῶ ; Πολυαρχία βλάπτει·
 ἓνας θὰ εἶναι ὁ ἀρχηγός, ὁ βασιλέας ἓνας,
 ποὺ σ' αὐτὸν ἔδωσ' ὁ υἱὸς τοῦ κρυπτοβούλου Κρόνου 205
 τὸ σκῆπτρο καὶ τὰ νόμιμα νὰ βασιλεύῃ σ' ὅλους ».
- Μὲ τοῦτ' αὐτὸς διόρθωνε τὰ πλήθη κι ἐχυνόνταν
 ὀπίσω πρὸς τὴν σύνοδον ἀπὸ σκηνές· καὶ πλοῖα
 μὲ ἀλαλαγμόν, καθῶς βροντοῦν σ' ἀπέραντο ἀκρογιάλι
 τὰ κύματα κι ἀντιβοοῦν τὰ πλάτη τῆς θαλάσσης. 210
 Ὅλος ἡσύχασε ὁ λαὸς κι ἐκάθιζαν τριγύρω·
 μόνος ἀκόμη ὁ φλύαρος Θεοσίτης θορυβοῦσε,

- πού λόγια γνώριζ' ἄπρεπα πολλά νὰ ἐφεύρη ὁ νοῦς του,
 νὰ λοιδορῇ τοὺς βασιλεῖς, ὡς τύχαινε, καὶ μόνον
 νὰ δώση κάποιαν ἀφορμὴν στὰ πλήθη νὰ γελάσουν 215
 κι ἄσχημος ἄλλος σὰν αὐτὸν δὲν ἦλθε στὴν Τρωάδα·
 ἦταν λοξόποδος, χωλὸς ἀπὸ τὸ ἓνα πόδι,
 μὲ κυρτοὺς ὤμους ὅπου ἐμπρὸς τοῦ πλάκωναν τὸ στῆθος,
 μὲ κεφαλὴν στενόμακρην κι ἐπὶ ὀλίγες τρίχες· 220
 τοῦ Ἀχιλλέως μισητὸς πολὺ καὶ τοῦ Ὀδυσσέως,
 ὅτι συχνὰ τοὺς ὕβριζε· καὶ τότε τὸν Ἀτρεΐδη
 κρώζοντας ἐγλωσσόδερνε καὶ τὸν μισοῦσαν ὅλοι
 στὰ στήθη τους οἱ Ἀχαιοὶ καὶ τὸν ἐκατακραΐναν.
 Καὶ αὐτὸς βοῶντας ἔλεγε κάθε κακὸ τοῦ Ἀτρεΐδη:
 «Ἀτρεΐδη, πάλιν τί ζητεῖς ; Εἶπέ μας τί σοῦ λείπει ; 225
 Πλῆθος χαλκὸν εἰς τὲς σκηνές, πολλὰς γυναῖκες ἔχεις
 πού διαλεκτὲς σοῦ δίδομεν ἐσέν' ἀπ' ὅλους πρῶτα
 κάθε φορὰ πού τοῦ ἐχθροῦ πορθοῦμεν πολιτείαν.
 Ἦ καὶ χρυσάφι λαχταρεῖς, ἐδῶ νὰ σοῦ τὸ φέρη
 κάποιος τῶν Τρώων ποθητὸ παιδὶ νὰ ἐξαγοράσῃ 230
 πού ἐγὼ ἦ κι ἄλλος Ἀχαιὸς θὰ ἐσύραμε δεμένον ;
 Ἦ γὰρ νὰ γλυκοκοιμηθῆς γυναῖκα θέλεις νέαν,
 μόνος σου νὰ τὴν χαιρέσαι ; Καὶ σὺ πού 'σαι ἀρχηγὸς τους
 δὲν ἔπρεπε τοὺς Ἀχαιοὺς νὰ καταβασανίζῃς.
 ὦ λέρεις ! πλέον Ἀχαιοὶ δὲν εἶσθ' ἄλλ' Ἀχαιίδες ! 235
 Στὰ σπίτια μας ἄς γύρωμε, κι ἄς μείνῃ ἐδῶ στὴν Τροία
 τὰ δῶρα νὰ χωνεύῃ αὐτὸς, νὰ μάθῃ τότε ἂν κάτι
 τὸν βοηθοῦσαμε κι ἐμεῖς. Κι ἔχει ἀτιμάσει τῶρα
 ἄνδρ' ἀπ' αὐτὸν καλύτερον πολὺ τὸν Ἀχιλλέα,
 ὅτι τοῦ ἀφαίρεσ' ἄδικα τῶν Ἀχαιῶν τὸ δῶρον. 240
 Κι ἂν αὐτὸς εἶχε μέσα του χολήν, ἂν εἶχεν αἷμα,
 θὰ ἦταν ὕστερη φορὰ πού ἀδίκησες, Ἀτρεΐδη ! »
 Τὸν μέγαν Ἀγαμέμνονα μ' αὐτὰ κακολογοῦσε
 τότε ὁ Θερσίτης, κι ἔφθασεν ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς
 καὶ λόγια τοῦ 'πε φοβερὰ μὲ ἦθος ἀγριωμένο : 245
 « Ἦν καὶ λαμπρὸς ὀμιλητῆς, μωρόλαλε Θερσίτη,
 βουβάσου καὶ τοὺς βασιλεῖς μὴ ψέγε σὺ καὶ μόνος,
 ὅτι ἀπὸ σὲ χειρότερον κανέναν δὲν γνωρίζω

- ἀπ' ὅσους ἔφθασαν ἐδῶ μαζί με τοὺς Ἀτρεΐδης·
 παῦσε λοιπὸν τοὺς βασιλεῖς συχνὰ πυκνὰ νὰ σέρνης 250
 στὸ στόμα σου καὶ νὰ τηρᾷς τοῦ γυρισμοῦ τὴν ὥρα
 καὶ ἀκόμη δὲν γνωρίζομεν αὐτὰ πῶς θὰ τελειώσουν,
 ἂν γιὰ καλὸν ἢ γιὰ κακὸ θὰ γίνῃ ὁ γυρισμὸς μας·
 σὺ κάθεσαι καὶ τοῦ λαοῦ τὸν ἀρχηγὸν Ἀτρεΐδην
 κατηγορεῖς πού οἱ Δαναοὶ τοῦ δίδουν πολεμάρχου 255
 δῶρα πολλὰ καὶ οἱ λόγοι σου φαρμάκ' εἶναι γεμάτοι·
 ἀλλ' ἄκουσε καὶ πίστευσε πού ὅ,τι θὰ εἰπῶ θὰ γίνῃ·
 ἂν σ' ἔβρω νὰ λυσομανᾷς κι ἄλλην φορὰν, ὡς τώρα,
 ἢ κεφαλὴ νὰ μὴ σταθῇ στοὺς ὤμους τοῦ Ὀδυσσέως,
 μήτε πατέρα νὰ με εἰποῦν τοῦ Τηλεμάχου πλέον, 260
 ἂν δὲν σὲ πιάσω εὐθύς ἐγὼ νὰ σὲ γυμνώσω ἀπ' ὅλα
 ὅσα φορεῖς καὶ ἀκόμ' αὐτὰ πού τὰ κρυφὰ σκεπάζουν,
 καὶ νὰ σὲ διώξω ἐλεεινὰ δαρμένον, πού νὰ κλαίῃς
 φεύγοντας ἀπ' τὴν σύνοδον ὡς τὰ γοργὰ καράβια ».
- Καὶ μετὰ τὸ σκῆπτρο τοῦ ἴπληξε τὴν ράχιν καὶ τοὺς ὤμους· 265
 κυρτώθη ἐκεῖνος καὶ θερμὸ τοῦ ἐκύλησε τὸ δάκρυ·
 τὸ χρυσοῦ σκῆπτρο ἐσήκωσε στὴν ράχιν φουσκαλίδα
 καὶ πονεμένος τρέμοντας ἐκάθισε ὁ Θερσίτης,
 χαμένα γύρω ἐκοίταξε κι ἐσφόγγισε τὸ δάκρυ·
 κι ὅλος ἐγέλασ' ὁ λαὸς ἂν κι ἦταν πικραμένος· 270
 κι ἐστράφη κάποιος κι ἔλεγεν ἐκεῖ στὸν πλαγινόν του :
 « ὦ ἔργα πόσα ἐξάϊσια κατόρθωσ' ὁ Ὀδυσσέας,
 σύμβουλος πρῶτος, συνετὸς καὶ ἄξιος πολεμάρχος!
 Ἀλλὰ τώρα εὐεργέτησε μεγάλως τοὺς Ἀργεῖους
 πού τὴν αὐθάδειαν ἔπαυσε τοῦ κακογλώσσου ἀχρείου· 275
 πολὺ θ' ἀργήσ' ἢ ἀπότολμη ψυχὴ του νὰ τὸν σπρώξῃ
 πάλι μετὰ λόγι' ἀναίσχυντα τοὺς βασιλεῖς νὰ ψέγῃ ».
- Ὁρθὸς ὡστός' ὁ πορθητὴς κρατοῦσεν Ὀδυσσέας
 τὸ σκῆπτρο, καὶ στὸ πλάγι του μετὰ κήρυκος τὴν ὄψιν,
 ἢ Ἀθηναῖα παράγγελλε τὰ πλήθη νὰ σωπάσουν, 280
 ὥστε τὸν λόγον οἱ Ἀχαιοὶ ἀπ' ἄκρην σ' ἄκρην ὅλοι
 ν' ἀκούσουν καὶ τὴν συμβουλὴν νὰ πάρουν εἰς τὸν νοῦν τους·
 καὶ αὐτὸς μετὰ γνώμην ἀγαθὴν ὁμίλησε στὰ πλήθη :
 « Σήμερα θέλουν οἱ Ἀχαιοί, Ἀτρεΐδην βασιλέα,

- ἐσὲ νὰ κάμουν ἄτιμον ἐμπρὸς στὸν κόσμον ὄλον· 285
 καὶ ἰδοῦ τὸν λόγον ἀθετοῦν πού ἀπ' ἀρχῆς σοῦ δῶσαν,
 ὅταν στὴν Τροίαν ἔρχονταν ἀπ' τὸ ἵπποτρόφον Ἄργος,
 ὅπως θὰ γύρης πορθητῆς τῶν πύργων τοῦ Πριάμου.
 Καὶ τώρα ὡσὰν μικρὰ παιδιὰ καὶ ἀπόχηρες γυναῖκες
 τοὺς πῆρε τὸ παράπονο νὰ ἰδοῦν τὰ γονικά τους· 290
 καὶ πῶς νὰ μὴ τὸ ἐπιθυμοῦν μὲ τόσα πού ὑποφέρουν;
 Ὁ ἄνθρωπος ἀδημονεῖ κι ἓνα φεγγάρι ἂν μείνη,
 μακρὰν ἀπ' τὴν γυναῖκα του, στὸ πλοῖον ἂν τὸν κλεῖσαν
 χειμῶνος ἄνεμοι κακοὶ καὶ θάλασσ' ἀγριωμένη. 295
 Κι ἐμᾶς ὁ χρόνος ἕνατος στὸν κύκλον του μᾶς ἤβρε
 ἀκόμη ἐδῶ νὰ μένωμεν· γιὰ τοῦτο ἐγὼ δὲν ψέγω
 τοὺς Ἀχαιοὺς πού ἀδημονοῦν, ἀλλ' ὅμως εἶν' αἰσχύνη
 πολὺν νὰ ἔμεινες καιρὸν καὶ ἄδειος νὰ γυρίσης.
 Λάβετε, ὦ φίλ', ὑπομονὴν καὶ καρτερεῖτε ὀλίγο
 νὰ ἰδοῦμ' ἐὰν τοῦ Κάλχαντος τὰ ρήματ' ἀληθεύσουν. 300
 Εἶναι στὸν νοῦν μας ζωντανὰ καὶ μάρτυρες εἰσθ' ὄλοι
 ὅσους δὲν πῆρε ὁ θάνατος, ὅποταν στὴν Αὐλίδᾳ—
 χθὲς ἢ προχθὲς μοῦ φαίνεται — συνάζονταν τὰ πλοῖα
 τῶν Ἀχαιῶν καταστροφὴν νὰ φέρουν εἰς τοὺς Τρῶας·
 κι ἐμεῖς στοὺς ἱεροὺς βωμοὺς, ὅπου μιὰ βρύση ἐκύλα 305
 κάτω ἀπ' ὠραῖον πλάτανον τὰ ὄμορφα νερά της,
 τῶν ἀθανάτων καίαμεν ἐξαΐσιες ἐκατόμβες·
 μέγα σημάδι ἐφάνη ἐκεῖ, μαῦρος σὰν αἶμα δράκος,
 τέρας πού ἔβγαλε στὸ φῶς ὁ ἴδιος ὁ Κρονίδης,
 ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ βωμοῦ στὸν πλάτανον ἐχύθη. 310
 Ἐκεῖ φωλιάζαν σπούργιτες, ἀφτέρωτα πουλάκια
 εἰς τὸ ὑψηλότατο κλαδὶ κρυμμένα μὲς στὰ φύλλα
 ὀκτώ, κι ἐνάτ' ἢ μᾶνα τους πού τὰ ἔχε γεννημένα.
 Τὰ ἔρωγε αὐτὸς πού ἔτριζαν ἔλεεινὰ καὶ γύρω
 πετοῦσε ἡ μᾶνα κλαίοντας τὰ τέκνα της κι ὁ δράκος 315
 ἔστράφη, ἐτινάχθη κι ἔπιασεν ἀπ' τὸ φτερὸ κι ἐκείνην·
 καὶ ἀφοῦ τὰ τέκνα ὅλα ἔφαγε καὶ ἀκόμη τὴν μητέρα,
 θαῦμα τὸν ἔστησε ὁ θεὸς ὅπου τὸν εἶχε δεῖξει·
 ἐκεῖ τὸν πέτρωσ' ὁ υἱὸς τοῦ κρυπτοβούλου Κρόνου·
 κι ἐμεῖς ὄλοι ἀπορούσαμε σ' αὐτὸ πού ἐγένη ἐμπρὸς μας· 320

- κι ὡς ἤλθαν ξάφνου ἀνάμεσα στὲς θεῖες ἐκατόμβες
 τέρατα τόσα φοβερὰ, τὸν λόγον πῆρε ὁ Κάλχας :
 « Πῶς ὄλοι στέκεσθ' ἄφωνοι ; Τὸ μέγ' αὐτὸ σημεῖον
 ὁ Ζεὺς μᾶς τό 'δειξε ὁ σοφός, κι ὅ,τι δηλοῖ θὰ γίνη
 μὲ τοὺς καιροὺς, ἀλλ' ἔνδοξο θὰ μείνη στὸν αἰῶνα· 325
 καθὼς τὰ τέκνα ὄλα 'φαγε καὶ τὴν μητέρα ἐκεῖνος,
 ὀκτώ, κι ἐνάτη ἦταν αὐτὴ ποὺ τὰ 'χε γεννημένα,
 κι ἐμεῖς θὰ πολεμήσωμεν αὐτοῦ χρόνους ἐννέα,
 καὶ ἡ πόλις ἢ πλατύδρομη στὸν δέκατον θὰ πέση ».
- Αὐτὰ μᾶς ἔλεγε καὶ ἰδοὺ ποὺ τώρα γίνοντ' ὄλα. 330
 Καί, ὦ μεγαλόψυχοι Ἀχαιοί, νὰ μείνετε σᾶς λέγω,
 ὡσότου νὰ πατήσωμε τοὺς πύργους τοῦ Πριάμου ».
- Εἶπε καὶ ὄλοι ἐφώναξαν καὶ τρομερὰ τὰ πλοῖα
 ἀπ' τὴν βοήν τῶν Ἀχαιῶν ὡς πέρα ἤχολογῆσαν,
 τόσον εἰς ὄλους ἄρεσαν οἱ λόγοι τοῦ Ὀδυσσέως. 335
- Τότ' εἶπεν ὁ Γερήνιος ὁ Νέστωρ ἱππηλάτης :
 « ὦμιέ, νὰ συναθροίξεσθε καὶ νὰ δημηγορήτε,
 ὡς θὰ 'καναν ἀνήλικα καὶ ἀπόλεμα παιδιὰ!
 Λοιπὸν οἱ συμφωνίες μας κι οἱ ὅρκοι τί θὰ γίνουν ;
 Θεὲ νὰ καοῦν οἱ συμβουλές κι οἱ γνῶμες τῶν ἡρώων, 340
 οἱ ἀγνές σπονδές καὶ τῶν χειρῶν ποὺ ἐδώκαμεν ἢ πίστις ;
 Λογομαχοῦμεν μάταια καὶ τρόπον νὰ σωθοῦμε,
 τόσους καιροὺς ποὺ 'μεθα ἐδῶ δὲν ἔχομ' ἔβρει ἀκόμη·
 καὶ σὺ Ἀτρεΐδη πάλι ὡς πρὶν ἀσάλευτος στὴν γνῶμην,
 σὺ τῶν Ἀργείων ἀρχηγός νὰ εἶσαι εἰς τοὺς ἀγῶνες, 345
 κι ἄφησ' ἐκεῖνοι νὰ χαθοῦν, ἓνας ἢ δύο ποὺ χῶρια
 βουλευόνται ἀπ' τοὺς Ἀχαιοὺς, καὶ τοῦ κακοῦ κοπιάζουν,
 στὸ Ἄργος νὰ γυρίσωμεν πρὶν μάθωμ' ἂν ἀλήθεια
 ἢ φέμα θὰ 'ν' ἢ ὑπόσχεση τοῦ αἰγιδοφόρου Δία.
 Ναί, λέγ' ὅτι τὴν ἔδωκεν ὁ ὑπέρτατος Κρονίδης 350
 ἀστράφτοντας στὰ δεξιὰ μὲ φανερὰ σημεῖα
 τὴν ὥραν ὅπου ἀνέβαιναν στὰ γρήγορα καράβια
 οἱ Ἀργεῖοι μαῦρον θάνατον νὰ φέρουν εἰς τοὺς Τρῶας.
 Ὅθεν κανεῖς ἄς μὴ βιασθῆ νὰ γύρη στὴν πατρίδα,
 πρὶν λάβῃ στὲς ἀγκάλες του γυναίκα' ἀνδρὸς τῆς Τροίας, 355
 καὶ δικαιοθοῦν οἱ στεναγμοὶ κι οἱ πόνοι τῆς Ἑλένης·

- καὶ ἂν κάποιος θέλῃ φοβερὰ νὰ γύρη στὴν πατρίδα
τὸ χέρι στὸ κακόστρωτο κρεβάτι του ἄς ἀπλώσῃ,
καὶ πρὶν τῶν ἄλλων γρήγορα θὰ κακοθανατίσῃ.
'Αλλὰ καὶ ἀτός σου, κύριε, σκέψου καλὰ καὶ σ' ἄλλον 360
πεῖθου καὶ λόγον ποῦ θὰ εἰπῶ μὴ τὸν καταφρονέσῃς·
κατὰ φυλὲς νὰ χωρισθοῦν καὶ κατὰ γέν' οἱ ἄνδρες,
ὥστε φυλὴ νὰ βοηθῆ φυλὴν καὶ γένος γένος.
Καὶ ἂν τοῦτο κάμῃς κι οἱ 'Αχαιοὶ στὸν λόγον σου ὑπακούσουν,
τῶν ἀρχηγῶν καὶ τῶν λαῶν θὰ ἰδῆς ποιὸς εἶναι ἄνδρεῖος 365
καὶ ποιὸς δειλός, ὡς χωριστὰ θὰ πολεμᾷ καθένας·
θὰ ἰδῆς ἂν εἶναι ἀπὸ θεοῦ τὴν πόλιν νὰ μὴ πάρῃς
ἢ ἀπὸ δειλίαν τῶν ἀνδρῶν καὶ ἀμάθειαν τοῦ πολέμου».
Τότε σ' αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ κραταῖος 'Ατρεΐδης :
«Στὲς συμβουλὲς πόσο νικᾷς τοὺς 'Αχαιοὺς, ὦ γέρε! 370
πατέρα Δία καὶ 'Αθηνᾶ καὶ 'Απόλλων, ὦ θεοί μου,
ἂν εἶχα δέκα ὡσὰν ἐσὲ συμβούλους στὸ πλευρό μου·
στὴν δύναμίν μας γρήγορα ἢ πόλις τοῦ Πριάμου
θὰ ἔσκυφτε, καὶ χαλασμός κι ἔρμιά θὰ τὴν πλακῶναν.
'Αλλὰ μ' ἔταλαιπώρησεν ὁ ὑπέρτατος Κρονίδης, 375
πού σ' ἔχθρες ἀδιόρθωτες καὶ σ' ἔριδες μ' ἐμπλέκει·
ὅτι ἐλογομαχήσαμεν ἐγὼ καὶ ὁ Πηλεΐδης
χάριν τῆς κόρης καὶ βαρὺς ἐδείχθηκα ἐγὼ πρῶτος·
ἀλλ' ἂν ὁμογνωμήσωμε καὶ παλ' ἐμεῖς οἱ δύοι,
δὲν θὲ ν' ἀργήσῃ οὐδὲ στιγμὴν ὁ ὄλεθρος τῶν Τρώων. 380
Τώρα θὰ γευματίσετε, κατόπι ἀρματωθῆτε·
σιάσετε τὲς ἀσπίδες σας τροχίσετε τὲς λόγχες·
ἄφθονην δώσετε τροφὴν στὰ γρήγορα πουλάρια,
τ' ἀμάξια θεωρήσετε, μὲ τοῦτο στὴν καρδιά σας,
πού θὰ κρατοῦμε ὅλημερα τὸν φονικὸν ἀγῶνα 385
καὶ δὲν θὰ ἔχη ὁ πόλεμος ξανάσασμα κανένα
ὡς νὰ 'λθ' ἡ νύκτα τῆν ὄρμην νὰ κόψῃ τῶν ἀνδρείων·
στὰ στήθη σας καὶ τὸ λουρὶ τῆς κυκλωτῆς ἀσπίδος
θὰ ἰδρώσῃ καὶ τὸ χέρι σας στὴν λόγχην θ' ἀποκάμῃ,
καὶ θὰ ἰδρώσουν τ' ἄλογα στ' ἀμάξι ταυυσιμένα. 390
Κι ἂν ἀπ' τὸν πόλεμον μακρὰν εἰς τὰ κυρτὰ καράβια
μείνῃ κανεὶς καὶ τὸν ἰδῶ, νὰ μὴν ἐλπίσῃ ἐκεῖνος

- πού δὲν θὰ γίνη σπάραγμα τῶν ὄρνεων καὶ τῶν σκύλων».
- Εἶπε καὶ ὄλοι ἐβόησαν, καθὼς βοᾷ τὸ κύμα
 ἀπὸ τοῦ Νότου τὴν ὄρμην ἐπάνω σ' ἀκρωτήρι, 395
 πού βγαίνει ἐμπρὸς στὴν θάλασσαν καὶ πάντοτε τὸ δέρνουν
 τὰ κύματ' ὅπως ἔρχονται ἀπ' ὄλους τοὺς ἀνέμους.
 Τὰ πλήθη τότε' ἐσκόρπισαν τριγύρω στὰ καράβια,
 φωτιά στὲς σκηνὲς ἀναψαν κι ἐκάθισαν νὰ φάγουν·
 κι εἰς ἕναν ἀπὸ τοὺς θεοὺς θυσίαζε ὁ καθένας 400
 κι εὐχρονταν νὰ 'βγῆ ζωντανὸς ἀπ' τὸν φρικτὸν ἀγῶνα·
 ἀλλὰ βόδι πεντάχρονον ὁ μέγας Ἀγαμέμνων
 παχύτατο ἐθυσίασε τοῦ φοβεροῦ Κρονίδη,
 καὶ τῶν Παναχαιῶν ἐκεῖ τοὺς γέροντας καλοῦσε
 καὶ πρώτιστα τὸν Νέστορα καὶ τὸν Ἴδομενέα, 405
 τοὺς δυὸ κατόπιν Αἴαντες, καὶ τὸν Τυδείδην, κι ἔκτον
 τὸν Ὀδυσσεά, πόμοιαζε στὴν γνώση μὲ τὸν Δία,
 καὶ μόνος αὐτοκάλεστος τοῦ ἦλθεν ὁ γενναῖος
 Μενέλαος πού ἐγνώριζε πόσες φροντίδες εἶχε·
 καὶ ἀφοῦ στὸ βόδι ὀλόγυρα ἐπῆραν τὰ κριθάρια, 410
 ἄρχισ' ὁ Ἀτρείδης τὴν εὐχὴν: « Ὑπέρτατε Κρονίδη,
 ἔνδοξε, μαυρονέφελε, ἐγκάτοικε τοῦ αἰθέρος,
 δῶσε πρὶν πέση ὁ ἥλιος καὶ τὸ σκοτάδι φθάσῃ
 χάμω στὴν γῆν τὸ μέγαρον νὰ ρίξω τοῦ Πριάμου
 ἀσβολωτὸ καὶ στὴ φωτιά τὲς πύλες του νὰ λιώσω, 415
 καὶ τὸν Ἐκτόρειον θώρακα μὲ τὸ σπαθὶ νὰ σχίσω
 στὰ αἱματωμένα στήθη του, κι ἐπίστομα στὴν σκόνῃ
 γύρω του σύντροφοι πολλοὶ τὸ χῶμα νὰ δαγκάσουν ».
- Εἶπε, ἀλλ' ὁ Δίας τὴν εὐχὴν δὲν ἔστεργε, κι ἐδέχθη
 τὴν προσφορὰν καὶ δυνατὸν τοῦ ἐτοίμαζεν ἀγῶνα· 420
 καὶ ἀφοῦ τὲς εὐχὲς ἔκαμαν κι ἐρίζαν τὰ κριθάρια,
 τὸν τράχηλον τοῦ ἐσήκωσαν, τὸ σφάξαν καὶ τὸ γδάραν,
 καὶ ἀφοῦ χωρίσαν τὰ μεριά μὲ διπλωτὸ κνισάρι
 τὰ σκέπασαν κι ἐπάνω των ὦμα κομμάτια θέσαν·
 καὶ αὐτὰ μὲ σχίζεις ἀφυλλες ἐκαῖαν, καὶ τὰ σπλάχνα 425
 ἐσοῦβλισαν καὶ στὴν φωτιᾶν ἐπάνω τὰ κρατοῦσαν·
 καὶ ἀφοῦ καῆκαν τὰ μεριά κι ἐγεύθησαν τὰ σπλάχνα
 ἐλιάνισαν τὰ ἐπίλοιπα, τὰ ἐπέρασαν στὲς σοῦβλες,

- καὶ ἀφοῦ μὲ τέχνην τὰ ᾿ψησαν ἀπ' τὴν φωτιά τὰ πῆραν.
 Κι ἄμ' ἀπ' τὸν κόπον ἔπαυσαν, κι ἐτοίμασαν τὸ γεῦμα, 430
 ἔτρωγαν κι ὄλ' ἰσόμοιρα χαρῆκαν τὸ τραπέζι,
 καὶ ἄμα ἐφάγαν κι ἐπίαν ὅσ' ἤθελε ἡ ψυχὴ τους,
 ὁ Νέστωρ εἶπε πρὸς αὐτούς: «Ἀτρείδη βασιλέα,
 μὲ ὁμιλίες τὸν καιρὸ μὴ τρίβωμ' ἐδῶ πέρα,
 καὶ ἀνάγκη εἶναι ν' ἀρχίσωμε χωρὶς ἀργοπορίαν 435
 τὸ ἔργον τοῦτο, ποῦ ὁ θεὸς μᾶς ἔδωκε στὸ χέρι·
 καὶ οἱ κήρυκες τῶν Ἀχαιῶν τὰ χαλκοφόρα πλήθη
 ἄς κράξουν νὰ συναθροισθοῦν ἀπ' ὅλα τὰ καράβια,
 κι ἐμεῖς ἄς πᾶμε ὅλοι μαζὶ στὸ στράτευμα τριγύρω
 στὰ στήθη των ν' ἀνάψωμεν τὴν λύσσαν τοῦ πολέμου.» 440
 Αὐτὰ εἶπεν ὁ γέροντας, καὶ ὁ μέγας Ἀγαμέμνων
 τοὺς ψηλοφώνους κήρυκες παράγγειλε νὰ κράξουν
 στὸν πόλεμον τῶν Ἀχαιῶν τ' ἀντρειωμένα πλήθη
 καὶ γρήγορα στὸ κήρυγμα συναθροίζόνταν ὅλοι.
 Τοὺς διαχωρίζαν μὲ σπουδὴν οἱ βασιλεῖς οἱ θεῖοι 445
 μὲ τὸν Ἀτρείδη κι ἡ Ἀθηνᾶ στήν μέσ' ἡ γλαυκομάτα
 μὲ ἀτίμητην, ἀγέραςτην, ἀθάνατην αἰγίδα·
 ποῦ ἑκατὸν κρόσες γύρω της ὀλόχρυσες κρεμόνταν,
 καλοπλεγμένες κι ἑκατὸν ἀξιίζει βόδια ἢ μία·
 μὲ αὐτὴν περνοῦσε ὡς ἀστραπὴ τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη 450
 καὶ τ' ἄναφτε κι ἐγέμιζε τὰ στήθη τους ἀνδρείαν
 νὰ μάχωνται, νὰ πολεμοῦν καὶ παῦσιν νὰ μὴ θέλουν.
 Καὶ ἀγάπησαν τὸν πόλεμον καλύτερα ἢ νὰ γύρουν
 μὲ τὰ βαθιὰ καράβια τους, στήν ποθητὴν πατρίδα.
 Ὅπως κακὴ πυρκαϊὰ μεγάλο δάσος καίει, 455
 σ' ἄκρην βουνοῦ καὶ φαίνεται μακρὰν ἡ ἀναλαμπὴ της,
 ὁμοίως ἀπ' τὸν ἄπειρον χαλκόν, καθὼς κινοῦντο,
 ὁ αἰθέρας ὡς τὸν οὐρανὸν λαμποκοποῦσεν ὅλος.
 Καὶ ὅπως πλήθη ἀμέτρητα πουλιῶν συμμαζωμένα,
 χηνῶν κοπάδ' ἢ γερανῶν ἢ κύκνων μακρολαίμων 460
 στ' Ἄσιο λιβάδι, στὲς ροὲς σιμὰ τοῦ Καῦστρίου
 φτεροκοποῦν περήφανα στὸ ἄλλο μέρος
 κι ὅταν καθίζουν κλαγγηχτὰ καὶ ὁ κάμπος ἀντηχάει,
 τόσα τὰ πλήθη τῶν ἀνδρῶν ἀπὸ σκηνὲς καὶ πλοῖα

- στὸ σιάδι τὸ Σκαμάνδριον χυνόνταν κι ἀπ' τὸν κτύπον 465
 ἔππων καὶ ἀνδρῶν τρομακτικὰ ἢ γῆ βροντοκοποῦσεν·
 κι ἔμειναν στὸ Σκαμάνδριον λιβάδι τὸ ἀνθοφόρο
 ἄπειροι ὡσάν τῆς ἀνοιξῆς τὰ ἄνθη καὶ τὰ φύλλα.
 Κι ὅπως σωρεύοντ' ἄπειρες οἱ μύγες εἰς τὴν στάνην
 τὴν ἀνοιξιν ὁπού τ' ἀγγεῖα μὲ γάλα ξεχειλίζουν, 470
 ὁμοίως καὶ τῶν Ἀχαιῶν τ' ἀνδρειωμένα πλήθη
 στὴν πεδιάδ' ἀμέτρητα, πυκνότατα, ἐστεκόνταν
 κι ἐλαχταροῦσαν ὄλεθρον νὰ φέρουν εἰς τοὺς Τρῶας.
 Καὶ ὅπως εὐκόλα γιδιῶν κοπάδια σκορπισμένα
 καὶ στὴν βοσκὴν ἀνάμεικτα χωρίζουν οἱ ποιμένες, 475
 ὁμοίως εἰς τὸν πόλεμον ἐσύνταζαν τὰ πλήθη
 οἱ ἀρχηγοὶ καὶ ἀνάμεικτα ὁ κραταῖος Ἀτρεΐδης
 στὰ μάτια καὶ στὴν κεφαλὴν ἀστραποφόρος Δίας
 στὴν ζῶσιν Ἄρης ἔδειχνε καὶ Ποσειδῶν στὰ στήθη.
 Κι ὅπως σ' ἀγέλην ἔξοχος ἀπ' ὄλους εἶναι ὁ ταῦρος, 480
 καὶ στὴν βοσκὴν διακρίνεται, ὁμοίως τὸν Ἀτρεΐδην
 ὁ Βροντητῆς ἠθέλησεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν
 λαμπρὸν νὰ κάμη κι ἔξοχον στὸ πλῆθος τῶν ἡρώων.
 Μοῦσες, τοῦ Ὀλύμπου κάτοικες, διδάξετέ με τώρα —
 εἰσθε θεεὶς καὶ βρῖσκεσθε παντοῦ καὶ ἠξεύρετ' ὅλα, 485
 τίποτ' ἐμεῖς δὲν ξεύρομεν, τὴν φήμην μόνον ἀκοῦμε,—
 τῶν Δαναῶν οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ ἄρχοι τίνες ἦσαν·
 τοῦ πλῆθους τὰ ὀνόματα νὰ εἰπῶ δὲν θὰ ἠμποροῦσα
 ἐγὼ κι ἂν δέκα στόματτα κι ἂν δέκα γλῶσσες εἶχα,
 κι ἂν εἶχ' ἀσύντριφτην φωνὴν καὶ χάλκινα τὰ στήθη· 490
 μόνον οἱ κόρες τοῦ Διὸς αἰγιδοφόρου, οἱ Μοῦσες
 Ὀλυμπιάδες θὰ ἔλεγον πόσοι στὴν Τροίαν ἦλθαν·
 ἀλλὰ θὰ εἰπῶ τοὺς ἀρχηγοὺς καὶ ὅλα τὰ καράβια.
 Τῶν Βοιωτῶν οἱ ἀρχηγοὶ Πηνέλαιος, Κλονίος,
 Προθήνωρ, Ἀρκεσίλαος, καὶ Λῆτος διοικοῦσαν 495
 ὄσους ἀπόστειλ' ἡ Αὐλὶς πετρώδης, ἡ Ὑρία,
 ἡ Σχοῖνος, ὁ Ἐτεωνὸς πολύλοφος, ἡ Σκῶλος,
 ἡ εὐρύχωρη Μυκαλησσός, ἡ Θέσπεια κι ἡ Γραία,
 ὄσους τὸ Ἄρμ' ἀπόστειλε, τὸ Εἰλέσιον, οἱ Ἐρύθρες,
 ἀκόμη ὄσους ὁ Ἐλεῶν, ὁ Πετεῶν, ἡ Ὑλλη, 500

ὁ Μεδεῶν πόλις καλὴ καὶ ὄσους ἡ Ὠκαλή,
 ἡ Θίσβ' ἡ πολυτρύγωνα, ἡ Εὐτρησις, οἱ Κῶπες,
 καὶ ὁ χλοερὸς Ἀλίαρτος, καὶ ὄσους ἀκόμη ἔστεϊλαν
 ὁ Γλίσας, ἡ Κορώνεια, ἡ Πλάταια καὶ ἡ πόλις
 ὠραία τῶν Ὑποθηβῶν, καὶ ἡ πόλις ἡ ἀγία
 505 ἡ Ὀγχηστος, πολύδενδρο τοῦ Ποσειδῶνος κτῆμα,
 ἡ θεία Νίσα, ἡ Μίδεια, ἡ Ἄρνη ἀμπελοφόρα,
 καὶ ὄσοι ἀπὸ τὴν ἔσχατην ἔφθασαν Ἀνθηδόνα.
 Πενήντα ἦσαν τὰ πλοῖα τῶν καὶ ἐπάνω στὸ καθένα
 ἦσαν ἑκατὸν εἴκοσι τῶν Βοιωτῶν ἀγόρια. 510
 Τοῦ Ὀρχομενοῦ τῶν Μινυῶν τοὺς ἄνδρες καὶ Ἀσπληδόνο
 ἐδιοικοῦσε ὁ Ἰάλμενος καὶ Ἀσκάλαφος, ἀγόρια
 τοῦ Ἄρη καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἄκτορος Ἀζεΐδη
 τῆς Ἀστυόχης, ὅπου ἀγνή στ' ἀνώγι τῆς ἀνέβη
 καὶ ὁ Ἄρης, δυνατὸς θεός, μὲ αὐτὴν κρυφὰ κοιμήθη·
 515 καὶ εἶχαν τριάντα βαθουλά κατόπι τοὺς καράβια.
 Μὲ τοὺς Φωκεῖς ὁ Ἐπίστροφος ἐρχόταν καὶ ὁ Σχεδῖος
 υἱοὶ τοῦ μεγαλόψυχου Ἰφίτου Ναυβουλίδη.
 Τοὺς ἔστειλε ἡ Κυπάρισσος καὶ ἡ Πυθῶ πετρῶδης,
 ἡ θεία Κρίσα καὶ ἡ Δαυλὶς, ὁ Πανοπεύς καὶ ἀκόμη
 520 τὰ μέρη τῆς Ὑαμπόλεως καὶ τῆς Ἀνεμωρείας
 καὶ αὐτὰ πού ὁ θεῖος ποταμὸς ὁ Κηφισὸς ποτίζει,
 καὶ ἡ Λίλαια πού κτίστηκεν ἐπάνω στὲς πηγές του·
 καὶ εἶχαν σαράντα ὀλόμαυρα κατόπι τοὺς καράβια
 καὶ κολλητὰ στοὺς Βοιωτούς, στὸ ἀριστερὸ τοὺς πλάγι
 525 οἱ πολεμάρχοι ἐσύνταζαν τὰ πλήθη τῶν Φωκέων.
 Τῶν Λοκρῶν ἦταν ἀρχηγὸς ὁ Οἰλείδης ταχὺς Αἴας
 πολὺ πολὺ μικρότερος τοῦ Τελαμωνιάδη
 στὸ σῶμα, καὶ μικρόσωμος λινοθωρακωμένος
 τῶν Πανελλήνων καὶ Ἀχαιῶν εἰς τὸ κοντὰρι πρῶτος·
 530 ἦλθαν ἀπ' τὴν Καλλίαρον, τὴν Κύνον, τὸν Ὀπούντα,
 ἀπ' τὲς ὠραῖες Αὐγείες, τὴν Βήσσαν καὶ τὴν Σκάρφην,
 τὴν Τάρφην καὶ τὸ Θρόνιον, τοῦ Βοαγρίου πόρον·
 καὶ αὐτὸν σαράντα ὀλόμαυρα καράβι' ἀκολουθοῦσαν
 τῶν Λοκρῶν πού ἔναι ἀντίπερα τῆς ἱερᾶς Εὐβοίας.
 535 Καὶ τοὺς ἀνδρείους Ἀβαντας κατοίκους τῆς Εὐβοίας

- ἀπὸ Χαλκίδ' Ἑρέτριαν καὶ ἀπ' τὴν σταφυλοφόραν
 Ἰστίαϊαν καὶ Κήρινθον ἀκρόγιαλην καὶ ἀκόμη
 ἀπὸ τὸ Δίον τὸ ὑψηλό, τὴν Κάρυστον καὶ Στύρα,
 τοὺς διοικοῦσε ὁ φοβερὸς στὴν μάχην Ἐλεφήνωρ 540
 Χαλκωδοντιάδης ἀρχηγὸς τῶν ψυχερῶν Ἀβάντων.
 Γοργόποδοι μὲ τὰ μαλλιά στὲς πλάτες ἀπλωμένα,
 λογχιστὲς ἦσαν πρόθυμοι μὲ τὰ μακριὰ κοντάρια
 στὰ στήθη ἐπάνω τῶν ἐχθρῶν τοὺς θώρακες νὰ σπάσουν·
 καὶ αὐτὸν σαράντα ὀλόμαυρα καράβια ἀκολουθοῦσαν. 545
 Ἄνδρες οἱ Ἀθηῆνες ἔστειλαν, καλοκτισμένη πόλις·
 κι ἦταν ἡ χώρα τοῦ ὑψηλοῦ στὸ φρόνημα Ἐρεχθέως·
 τὸν γέννησεν ἡ δότρα Γῆ καὶ τοῦ Διὸς ἡ κόρη
 ἡ Ἀθηνᾶ τὸν ἔθρεψε, καὶ στὸν λαμπρὸν ναὸν της
 τὸν ἔθεσε, καὶ μὲ κριοὺς καὶ ταύρους, κάθε χρόνο 550
 τ' ἀγόρῃα τῶν Ἀθηνῶν εὐφραίνουσι τὴν ψυχὴν του·
 ὁ Μενεσθεὺς τοῦ Πεπεῶ τοὺς διοικοῦσε, ὁ μόνος
 ἵππους νὰ τάξ' εἰς πόλεμον καὶ ἀσπιδοφόρους ἄνδρες,
 καὶ σ' ὅλους μέσα τοὺς θνητοὺς ἀντίπαλον δὲν εἶχεν
 ἄλλον παρὰ τὸν Νέστορα, τὸν γεροντότερόν του· 555
 καὶ αὐτὸν πενήντα ὀλόμαυρα καράβια ἀκολουθοῦσαν.
 Ὁ Αἶας πρῦμες δώδεκα τῆς Σαλαμῖνος εἶχε,
 κι ἐστάθηκε στὲς φάλαγγες σιμὰ τῶν Ἀθηναίων.
 Ἄνδρες τὸ Ἄργος ἔστειλε κι ἡ πυργωμένη Τίρυνς
 ἀπ' τὸ βαθὺ λιμάνι τους ἡ Ἀσίνη κι ἡ Ἐρμιόνη, 560
 ἡ ἀμπελωμένη Ἐπίδαυρος, τὰ μέρη τῆς Τροιζῆνος,
 τῶν Ἡιονῶν, τοῦ Μάσητος, ἀκόμη τῆς Αἰγίνης·
 τοὺς διοικοῦσαν ὁ καλὸς στὴν μάχην Διομήδης
 καὶ ὁ Σθένελος· τοῦ δοξαστοῦ υἱὸς τοῦ Καπανέως,
 καὶ τρίτος ὁ Εὐρύαλος, ὁ θεῖος, ποὺ ἐγεννήθη 565
 ἀπ' τὸν υἱὸν τοῦ Ταλαοῦ τὸν ἄρχον Μηκιστέα·
 ἀλλ' ἦταν ὅλων ἀρχηγὸς ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης·
 κι εἶχαν ὀγδόντα ὀλόμαυρα κατόπιν τους καράβια.
 Καὶ οἱ Μυκῆνες οἱ λαμπρές, ἡ Κόρινθος πλουσία, 570
 οἱ Κλεωνῆς καλόκτιστες, τῶν Ὀρνεῶν τὰ μέρη,
 ἡ Ἀραιθυρέα πάντερπνη, ἡ πόλις Σικυῶνος,
 ἐκεῖ ποὺ πρῶτ' ὁ Ἄδραστος ἐγένη βασιλέας,

ἡ Ὑπερησία, καὶ ἡ ψηλὴ Γονούσσα καὶ ἡ Πελλήνη,
 ὁ Αἰγιαλός, τὸ Αἴγιον καὶ ἡ ἀπλωμένη Ἐλίκη
 ἔστειλαν ἄνδρες σ' ἑκατὸ καράβια ἀνεβασμένους 575
 καὶ ἀρχηγὸς ἦτ' ὁ κραταῖος Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων.
 Ἐκεῖνος εἶχε τὰ πολλὰ καὶ ἀνδρειωμένα πλήθη,
 καὶ ἄστραφτεν ὄλος στ' ἄρματα καὶ ἐπαίρετο ἡ ψυχὴ του
 ὡς ἦταν εἰς τὴν δύναμιν ὁ πρῶτος τῶν ἡρώων,
 ὅτ' εἶχε αὐτὸς πλιότερον λαὸν ὀλόγουρά του. 580
 Ἔστειλεν ἄνδρες ἡ κλειστὴ στὰ ὄρη Λακεδαίμων,
 ἡ Μέσση ἡ πολυτρύγωνα, ἡ Σπάρτη καὶ ἡ Φάρις,
 οἱ Βρυσειές, οἱ Αὐγειές οἱ πάντερπνες, οἱ Ἀμύκλες,
 τὸ Ἔλος, χῶρ' ἀκρόγιαλη, τὸ Οἴτυλος καὶ ὁ Λάας
 καὶ τούτους ὁ Μενέλαος ὁ ἀνδρεῖος ἀδελφός του 585
 ἐδιοικοῦσε καὶ ἔφερε μαζὶ του ἐξήντα πλοῖα·
 καὶ ἀνάμερ' ἄρματῶνονταν καὶ αὐτὸς μὲ προθυμίαν
 στὴν μέση τους ἐπρόβαινε καὶ τοὺς παρακινοῦσε
 στὸν πόλεμον καὶ τοῦ ἄκαιε τὰ σπλάχνα μέσα ὁ πόθος
 νὰ ἐκδικηθῆ τοὺς στεναγμούς, τὰ δάκρυα τῆς Ἐλένης. 590
 Ἡ Πύλος ἄνδρες ἔστειλε καὶ ἡ πάντερπνη Ἀρήνη
 τὸ Θρύον, πόρος τοῦ Ἀλφειοῦ, τὸ Αἰπὺ λαμπρό, τὰ μέρη
 καὶ τοῦ Κυπαρισσήεντος καὶ τῆς Ἀμφιγενείας,
 τοῦ Ἐλους καὶ τῆς Πτελεοῦ, τὸ Δῶριον, ὅπου οἱ Μοῦσες
 ἤβραν τὸν Θράκα Θάμυριν καὶ ἀλάλητον τὸν κάμαν, 595
 ὡς γύριζε ἀπ' τὸν Εὐρυτον τὸν ἄρχον Οἰχαλίας·
 πῶς θὰ ἐνικοῦσ' ἐπαίρονταν αὐτὸς καὶ ἂν τραγουδοῦσαν
 οἱ Μοῦσες κόρες τοῦ Διὸς καὶ ἐκεῖνες χολωμένες
 τὸν τύφλωσαν· καὶ τῆς ᾠδῆς τὸ χάρισμα τὸ θεῖον
 καὶ ἀκόμη τὸ κιθάρισμα τὸν κάμαν ν' ἀστοχήση 600
 καὶ τούτους ὁ Γερῆνιος ὁ Νέστωρ διοικοῦσε,
 καὶ ἦσαν καράβια βαθουλά κατόπι του ἐνεήντα.
 Ἡ Ἀρκαδία κάτωθεν ἀπ' τ' ὄρος τῆς Κυλλήνης
 ποὺ ὁ τάφος εἶν' ὁ Αἰπύτιος καὶ τρέφει λογοχοφόρους
 ὁ Ὀρχομενὸς πολύαρνος, ἡ ἀνεμισμένη Ἐνίσπη, 605
 ἡ Ρίπη καὶ ὁ Φενεὸς ἔστειλαν καὶ ἡ Στρατία
 ἡ Μαντινέα πάντερπνη, ἡ Στύμφαλος καὶ ἀκόμη
 ἡ Παρρασία, καὶ ἔστειλεν ἡ χώρα τῆς Τεγέας·

καράβια ἐξήντα εἶχε μ' αὐτοὺς ὁ γόνος τοῦ Ἀγκαίου
 ὁ Ἀγαπήνωρ ἀρχηγός, καὶ στὸ καθένα πλήθος 610
 Ἀρκάδες ἦσαν πρακτικοὶ στὴν τέχνην τοῦ πολέμου.
 Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν γνῶρίζαν τὰ ἔργα τῆς θαλάσσης,
 τοὺς εἶχε δώσει ὁ κραταῖος Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων
 τὰ πλοῖα τὰ καλόστρωτα νὰ σχίζουσι τὰ πελάγη.
 Καὶ ἀπὸ τὴν θείαν Ἥλιδα κι ἀπ' τὸ Βουπράσιον ἦλθαν 615
 ἀπὸ τοὺς τόπους ὅπου κλειοῦν ἡ Μύρσινος, στὴν ἄκρην,
 ἡ Ὑρμίνη, τὸ Ἀλείσιον κι ἡ Ὠλενία πέτρα·
 τέσσαρες ἦσαν ἀρχηγοὶ κι εἶχε ὁ καθένας δέκα
 καράβια καὶ τὰ γέμιζαν τῶν Ἐπειῶν τὰ πλήθη.
 Ἔνας ὁ Θάλπιος υἱὸς τοῦ Ἀκτορίδῃ Εὐρύτου, 620
 δεῦτερος ὁ Ἀμφίμαχος, ὁ γόνος τοῦ Κτεάτου·
 ὁ Ἀμαρυγκείδης ὁ καλὸς Διώρης ἦταν τρίτος,
 τέταρτος ὁ Πολύξενος λαμπρὸ τοῦ Ἀγασθένους
 τοῦ βασιλέως γέννημα καὶ ἔγγονος τοῦ Αὐγείου.
 Καὶ τὰ νησιὰ τὰ ἱερὰ τῆς Ἥλιδος ἀντίκρου 625
 Ἐχίνες καὶ Δουλίχιον, σαράντα ἐστεῖλαν πλοῖα
 κι ὁ Μέγης ἦταν ἀρχηγὸς ἰσόπαλος τοῦ Ἄρη,
 καὶ τὸν ἐγένησε ὁ Φυλεύς, ἀγαπητὸς τοῦ Δία,
 ποὺ ἕναν καιρὸν, ὡς ἔπεσε στὴν ἔχθραν τοῦ πατρός του,
 εἰς τὸ Δουλίχιον πέρασεν ἐκεῖ νὰ κατοικήσῃ. 630
 Κατόπ' οἱ μεγάλόψυχοι ἐρχόνταν Κεφαλλῆνες,
 ἡ Ἰθάκη, τὰ σεισόφυλλα προπόδια τοῦ Νηρίτου,
 τοὺς στεῖλαν, τὰ Κροκύλεια, ἡ Αἰγίλιψ ἡ τραχεῖα,
 τοὺς ἔστειλεν ἡ Ζάκυνθος, ἡ Σάμος καὶ τὰ μέρη
 τῆς στερεᾶς τ' ἀντίπερα· καὶ εἶχαν ἀρχηγό τους 635
 τὸν Ὀδυσσεᾶ πόμοιαζε στὴν γνώση μὲ τὸν Δία,
 καὶ εἶχαν πλοῖα δώδεκα μὲ κόκκινες τὲς πλώρες.
 Τῶν Αἰτωλῶν ἦτο ἀρχηγὸς ὁ Ἀνδραϊμονίδης Θόας·
 τοὺς ἔστειλ' ἡ ἀκρόγιαλη Χαλκίς καὶ ἡ Πυλῆνη,
 ἡ Ὠλενος καὶ ὁ Πλευρών, καὶ ἡ Καλυδῶν πέτρῳδης· 640
 καὶ ὡς εἶχε λείψ' ἡ γενεὰ τοῦ ἀνδρειωμένου Οἰνέως
 μὲ τὸν ξανθὸν Μελέαγρον, γι' αὐτὸ καθ' ἐξουσία
 ἐδόθηκε τοῦ Θόαντος στῶν Αἰτωλῶν τὰ πλήθη·
 κι εἶχε σαράντα ὀλόμαυρα κατόπι του καράβια.

- Καὶ τῶν Κρητῶν ἦτο ἀρχηγὸς ὁ Ἴδομενεὺς ὁ ἀνδρεῖος, 645
 ὅσους ἀπόστειλε ἡ Κνωσὸς καὶ ἡ πυργωμένη Γόρτυς
 καὶ ὁ λευκόγειος Λύκαστος καὶ ἡ Μίλητος καὶ ἡ Λύκτος,
 τὸ Ρύτιον καὶ ἡ Φαιστός χῶρες λαμπρὲς καὶ ἄλλοι
 ὅπου τὴν ἑκατόμπολιν ἑκατοικοῦσαν Κρήτην·
 ὄλων αὐτῶν ἦτο ἀρχηγὸς ὁ Ἴδομενεὺς ὁ ἀνδρεῖος, 650
 καὶ ὁ Μηριόνης ὅμοιος τοῦ ἀνθρωποφόνου Ἄρη·
 κι εἶχαν ὀγδόντα ὀλόμαυρα κατόπι τους καράβια·
 Καὶ ὁ Τληπόλεμος τρανὸς καὶ ὠραῖος Ἑρακλείδης
 ἐννέα πρύμνες ἔφερε Ροδίων περηφάνων
 πού εἰς τρεῖς μοιράσαν τὸ νησί τῆς Ρόδου χῶρες ὄλο 655
 τῆς Λίνδου, τῆς Ἰαλισοῦ καὶ τῆς λευκῆς Καμείρου·
 καὶ τὸν λαμπρὸν Τληπόλεμον ἀπὸ τὸν Ἑρακλέα
 ἡ Ἀστυόχη ἐγέννησε, πού ἀπ' ὅπου τὴν Ἐφύραν
 βρέχει ὁ Σελλῆεις ποταμός, τὴν εἶχε πάρει ἐκεῖνος,
 ἀφοῦ πολλὰς ξολόθρευσε χῶρες ἀνδρῶν ἡρώων· 660
 καὶ τοῦτος ὁ Τληπόλεμος, ἅμα στὸ σπίτι ἀνδρώθη,
 ξάφνου τὸν θεῖον μητρικὸν φονεῦει τοῦ πατρός του
 τὸν γέροντα Λικύμνιον· κι εὐθύς κατασκευάζει
 καράβια καὶ ἀφοῦ σύναξε πολλὰ μαζί του πλήθη
 εἰς τὰ πελάγη ἐρίχθηκεν, ὅτι τοῦ Ἑρακλέους 665
 οἱ ἄλλ' υἱοὶ καὶ ἔγγονοι δεινὰ τὸν φοβερίζαν.
 Καὶ ἀφοῦ πολὺ παράδειραν ἐφθάσαν εἰς τὴν Ρόδον
 καὶ τριμερῶς γατοίκησαν κατὰ φυλὲς τὴν νῆσον,
 καὶ τοὺς ἀγάπησε ὁ θεὸς πού σ' ὄλους βασιλεύει
 καὶ πλουτισμοῦ τοὺς ἔχουσε πλημμύραν, ὁ Κρονίδης. 670
 Ἄπὸ τὴν Σύμην ὁ Νιρεὺς καράβια φέρνει τρία,
 τῆς Ἀγλατίας ὁ Νιρεὺς καὶ τοῦ Χαρόπου ἀγόρι,
 ὅπου στὸ κάλλος, ὁ Νιρεὺς, ἂν ἔλειπε ὁ Πηλείδης,
 θὰ ἐπρώτευε τῶν Δαναῶν ὅσ' ἤλθαν εἰς τὴν Τροίαν·
 ἀλλὰ ἦταν ἀπόλεμος καὶ ὀλίγους εἶχεν ἄνδρες. 675
 Τοὺς ἄνδρες ἀπ' τὴν Νίσυρον, τὴν Κάρπαθον, τὴν Κάσον,
 καὶ ἀπ' τὲς Καλύδνες καὶ ἀπ' τὴν Κῶν τὴν πόλιν τοῦ Εὐρυπύλου
 ἐδιοικοῦσε ὁ Ἄντιφος καὶ ὁ Φεΐδιππος, βλαστάρια
 τοῦ βασιλέως Θεσσαλοῦ τοῦ γόνου τοῦ Ἑρακλέους·
 κι εἶχαν τριάντα βαθουλά κατόπι τους καράβια. 680

- Καὶ ἀπ' τ' Ἄργος τὸ Πελασγικὸν ὅσ' ἤλθαν καὶ ἀπ' τὴν Ἄλον
καὶ ἀπ' τὴν Τρηχίνα πληθυσμοὶ καὶ ἀπ' τὴν Ἀλόπτην ὅσοι
κι ὅσοι ἀπ' τὴν καλλιγύναικα Ἑλλάδα καὶ τὴν Φθίαν,
καὶ Μυρμιδόνες καὶ Ἀχαιοὶ καὶ Ἕλληνες λεγόνταν,
πενήντα πλοῖα καὶ ἀρχηγὸς εἰς ὄλους ὁ Πηλεΐδης. 685
- Ἄπο τὸν φρικτὸν πόλεμον ἐσχόλαζαν ἐκεῖνοι,
ὅτι δὲν εἶχαν ἀρχηγὸν νὰ τοὺς συντάξ' εἰς μάχην,
ὡς ἔμενεν ὁ Ἀχιλλεὺς στὲς πρύμνες χολωμένος,
ἀφ' ὅτου τὴν καλόκομην τοῦ ἐπῆραν Βρισηίδα,
ὅπου μ' ἀγών ἀπόκτησεν ὅτ' ἔριξε τὰ τείχη 690
τῆς Θήβης καὶ τῆς Λυρνησοῦ καὶ τ' ἀνδρειωμέν' ἀγόρια
Ἐπίστροφον καὶ Μύνητα τοῦ Εὐήνου βασιλέως
Σεληπιάδῃ ἐνίκησεν· μὲ αὐτὸν τὸν πόνον στέκει
ἀργός, ἀλλὰ τὰ ἄρματα νὰ πιάσῃ δὲν θ' ἀργήσῃ.
Ἄνδρες ἢ Πύρασος χλωρή, πού ἢ Δήμητρα ἔχει δάσος, 695
ἢ Ἴτων ἢ πολύαρνη καὶ ἢ Φυλάκη ἐστεῖλαν,
καὶ τῆς Ἀντρῶνος οἱ γιαλοὶ καὶ ἢ Πτελεὸς χλοώδης·
ὁ ἀνδρεῖος Πρωτεσίλαος ἦτο ἀρχηγὸς τοὺς πρῶτα·
τότε τὸν εἶχε ἢ μαύρη γῆ, καὶ ἔρμη στὴν Φυλάκην
τὸν μοιρολόγα ἢ χήρα του στὸ ἄκλερό του σπίτι· 700
Δαρδάνου ἀκόντι ἐνέκρωσεν αὐτὸν κεῖ πού πηδοῦσε
πρῶτος τῶν ἄλλων Ἀχαιῶν ἀπὸ τὴν πλώρην μόνος·
καὶ αὐτὸν ποθοῦσεν ὁ λαός, ἂν κι ἦταν ἀρχηγὸς τοὺς
ἄλλο τοῦ Ἄρη βλάστημα, ὁ ἀνδράγαθος Ποδάρκης,
υἱὸς τοῦ πολυπρόβατου Ἰφίκλου Φυλακίδῃ 705
καὶ αὐτάδελφος τοῦ ἥρωος λαμπροῦ Πρωτεσιλάου·
ἀλλὰ στὰ χρόνια' ἀνώτερος, καθὼς καὶ στὴν ἀνδρείαν
ἦταν ὁ Πρωτεσίλαος· καὶ ἂν ἀρχηγὸν ἐλάβαν,
ὅμως ἐκεῖνον τὸν καλὸν μὲς στὴν καρδιά τοὺς εἶχαν·
κι εἶχαν σαράντα ὀλόμαυρα κατόπι τοὺς καράβια. 710
Ἔστειλαν ἄνδρες καὶ οἱ Φερές πού 'ναι ἢ Βοιβία λίμνη,
κι ἢ Βοίβη κι ἢ Ἰαωλκὸς ὠραία καὶ οἱ Γλαφύρες·
τοὺς διοικοῦσ' ὁ Εὐμηλος κι ἔνδεκα πρύμνες εἶχε·
ἢ Ἀλκηστις ἢ ἀσύγκριτη τὸν γέννησε τοῦ Ἀδμήτου,
ἢ κόρ' ἢ ὠραιότερη ἀπ' ὄλες τοῦ Πελίου. 715
Τῆς Θαυμακίας στάλθησαν καὶ τῆς Μηθῶνης ἄνδρες

τῆς Ὀλιζῶνος πετρωτῆς καὶ ὁμοῦ τῆς Μελιβοίας·
 καὶ ὁ Φιλοκτῆτης ἀρχηγός, ἐξαίσιος τοξότης,
 μ' ἐπτὰ καράβια ὀλόμαυρα· κι ἐπάνω στὸ καθένα
 ἦσαν τοξότες θαυμαστοὶ πενήντα κουπηλάτες· 720
 ἀλλὰ ἐκεῖνος ἔμενε στὴν Λῆμνον τὴν ἀγίαν
 ποὺ τὸν ἀφῆκαν οἱ Ἀχαιοὶ φρικτὰ βασανισμένον
 ἀπ' τὴν πληγὴν ποὺ τοῦ ἔφερον ὀλέθρια νεροφίδα.
 Ἐκεῖ θλιμμένος ἔμενε· ἀλλ' ἔμελλαν οἱ Ἀργεῖοι
 ὀγρήγορα νὰ ἐνθυμηθοῦν τὸν μέγαν Φιλοκτῆτην· 725
 καὶ αὐτὸν ποθοῦσεν ὁ λαός, ἂν κι ἀναρχοὶ δὲν ἦσαν·
 ἦταν ὁ Μέδων ἀρχηγός, ἐκεῖνος ὁποῦ νόθον
 ἀπ' τὸν Οἰλέα πορθητὴν ἐγέννησεν ἡ Ρῆνη.
 Κι ὅσοι τῆς Τρίκκης κάτοικοι καὶ τῆς τραχιᾶς Ἰθώμης
 κι ὅσοι τῆς χώρας κάτοικοι τοῦ Εὐρύτου Οἰχαλίας,
 εἶχαν τριάντα βαθουλά καράβια κι ἀρχηγοὶ τους
 ἦσαν ὁ Ποδαλείριος κι ὁ ἀδελφὸς Μαχάων
 ἰατροὶ καλοί, τοῦ Ἀσκληπιοῦ δυὸ τέκνα δοξασμένα.
 Ὅσοι τ' Ὀρμένιον ἀφῆσαν τὴν βρῦσιν Ὑπερείας,
 τ' Ἀστέριον καὶ τὲς κορυφὲς τὲς ἄσπρες τοῦ Τιτάνου, 735
 τοὺς διοικοῦσε ὁ Εὐρύπυλος λαμπρὸς Εὐαιμονίδης
 κι εἶχε σαράντα ὀλόμαυρα κατόπι του καράβια.
 Ἀπὸ Γυρτώνων, Ἀργισσαν, ἀπ' Ὀρθην, ἀπ' τὴν πόλιν
 Ἠλώνην καὶ ἀπὸ τὴν λευκὴν Ὀλοοσσὸν ὅσ' ἦλθαν,
 τοὺς διοικοῦσ' ὁ ἀτρόμητος στὴν μάχην Πολυποίτης, 740
 ποὺ ἔγγονος ἦταν τοῦ Διὸς κι υἱὸς τοῦ Πειριθόου,
 μὲ τὸν Πειρίθοο ἡ ξακουστὴ τὸν γέννησ' Ἴπποδάμεια,
 ὅταν ἐκεῖνος πάταξε τὰ δασερά θηρία
 καὶ τὰ δῖωξε ἀπ' τὸ Πήλιον στὴν χώραν τῶν Αἰθίων·
 κι ἦταν μ' αὐτὸν συναρχηγοὶ ὁ Λεοντεὺς ἀνδρεῖος 745
 κι εἶχαν σαράντα ὀλόμαυρα κατόπι τους καράβια.
 Ἦλθε ἀπ' τὴν Κύφον ὁ Γουνεὺς μὲ εἰκοσιδυὸ πρύμνες·
 εἶχ' Ἐνιήνων πληθυσμὸν καὶ Περραιβῶν γενναίων,
 ὅσοι στὴν κατοχέιμωνην Δαδώνην κατοικῆσαν, 750
 καὶ ὅσοι ἀπ' τὸν Τιταρήσιον ποτίζουσι τοὺς ἀγρούς των,
 ποὺ χύνει μὲς στὸν Πηνειὸν τὰ πρόσχαρα νερά του
 καὶ μὲ τὲς ἀργυρὲς στροφὲς τοῦ Πηνειοῦ δὲν σμίγει

- καὶ καθαρὸς ἐπάνωθεν ὡσάν τὸ λάδι πλέει
 ὅτι ἀπ' τὴν Στύγα ἐκόπηκε καὶ αὐτὴ ἵνα μέγας ὄρκος. 755
- Ὁ γοργοπόδης Πρόθοος, υἱὸς τοῦ Τενθηρόδου,
 ἦτο ἀρχηγὸς στοὺς Μάγνητες, ποῦ τοῦ κινήσιφύλλου
 Πηλίου καὶ τοῦ Πηνειοῦ τὰ μέρη ἐκατοικοῦσαν·
 καὶ εἶχε σαράντα ὀλόμαυρα κατόπι του καράβια.
 Ἦσαν αὐτοὶ τῶν Δαναῶν οἱ πρῶτοι πολεμάρχοι. 760
- Τώρα ποῖός ἄνδρας κάλλιστος, ποῖός ἵππος ἦτο ἀπ' ὄσους
 μὲ τοὺς Ἀτρεΐδες στράτευσαν, σύ, Μούσα, δίδαξέ με·
 τοῦ Φηρητιάδου ἐπρώτευαν οἱ ἐξαίσιες φοράδες,
 τὲς ἔξεψεν ὁ Εὐμηλος καὶ ὡσάν πουλιά πετοῦσαν,
 ὁμότριχες, ὁμήλικες, μὲ νῶτα σταφνισμένα· 765
- τὲς ἔθρεψ' ὁ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων στὴν Πηρειάν,
 φυγῆς καὶ τρόμου πρόξενα, δυὸ θηλυκὰ πουλάρια·
 καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐπρώτευεν ὁ Τελαμώνιος Αἴας,
 ἐνόσω ἀκόμη ἐθύμωνεν ὁ ἀσύγκριτος Πηλεΐδης·
 καὶ σ' ὄλους πάλι ἐπρώτευαν οἱ ἵπποι τοῦ Ἀχιλλέως. 770
- Ἐκεῖνος ἔμενεν ἀργὸς στὰ ποντοπόρα πλοῖα
 αὐτοῦ νὰ τρέφη τὸν θυμὸν ποῦ εἶχε στὸν Ἀτρεΐδην·
 καὶ ἐπάνω στὴν ἀκρογιαλιά τὰ πλήθη διασκεδάζαν
 μὲ δίσκους, μὲ ἀκόντια, ποῦ ρίχναν καὶ μὲ τόξα,
 κί οἱ ἵπποι στέκονταν σιμὰ στ' ἀμάξι του καθέννας 775
- καὶ ἐτρῶγαν βαλτοσέλινα καὶ τρυφερὸ τριφύλλι·
 καὶ ἦσαν τ' ἀμάξια στὲς σκηνές, ὡς πρέπει, σκεπασμένα·
 καὶ οἱ κύριοι τὸν ἀρχηγὸν ποθοῦσαν τὸν ἀνδρεῖον
 καὶ στὸν στρατὸν ἐγύριζαν μακρὰν ἀπὸ τὴν μάχην.
 Κι ἐρχόνταν ὡς νὰ ἔβοσκε φωτιά στὸν τόπον ὅλον 780
- καὶ ὄλη ἀποκάτω ἐβόγγα ἢ γῆ, σὰν ὅταν θυμωμένος
 ὁ βροντητῆς δέρνει τὴν γῆν ποῦ θλίβει τὸν Τυφῶνα,
 ποῦ λέγουν ὅτι κείτεται στὴν χώραν τῶν Ἀρίμων,
 τόσον ἀπ' τὸν ποδόκτυπον αὐτῶν, ὡς προχωροῦσαν,
 βογγοῦσε ἢ γῆ, καὶ μὲ σπουδὴν τὴν πεδιάδα ἐσχίζαν. 785
- Καὶ ἀποσταλμένη τοῦ Διὸς ἢ ἀνεμόποδ' Ἴρις
 ἦλθε τὸ μήνυμα πικρὸ νὰ φέρῃ ἐκεῖ στοὺς Τρῶας
 καὶ εἶχαν ἐκεῖνοι σύνοδον στὴν θύρην τοῦ Πριάμου
 συναθροισμένοι ὅλοι μαζί καὶ γέροντες καὶ νέοι·

- σ' αὐτοὺς πλησίασε ἡ θεά, καὶ στὴν φωνὴν ὁμοιώθη 790
 μὲ τοῦ Πριάμου τὸν υἱὸν Πολίτην· καὶ τῶν Τρώων
 αὐτὸς ἐκάθιζε σκοπός, ὡς ἦταν φτεροπόδης,
 ψηλὰ στὸν τάφον πόσκειπε τὸν γέροντ' Αἰσυήτην,
 κι ἐτήρα πότ' οἱ Ἀχαιοὶ θὰ ὀρμοῦσαν ἀπ' τὰ πλοῖα.
 Μ' αὐτὸν ὁμοιώθη στὴν φωνὴν ἡ Ἴρις καὶ τοὺς εἶπε: 795
 « ὦ γέρε, οἱ λόγοι περισσοὶ σ' ἀρέσουν, σὰν ἀκόμη
 νὰ ἔχαμε εἰρήνην· κι ἔφθασεν ὦρα φρικτοῦ πολέμου·
 μάχες ἀνδρῶν εἶδαν πολλές τὰ μάτια μου, ἀλλ' ἀκόμα
 τόσον δὲν εἶδα ἐγὼ λαὸν καὶ τόσο ἀνδρειωμένον,
 ἔτι ὡσὰν φύλλ' ἀμέτρητον τωόντι ἢ σὰν τὸν ἄμμον 800
 τοὺς βλέπω ἐδῶ νὰ χύνωνται τὴν πόλιν νὰ κτυπήσουν·
 ὦ Ἐκτωρ, ἐσὺ μάλιστα τὸν λόγον μου ν' ἀκούσης·
 ὡς εἶναι οἱ βοηθοὶ πολλοὶ στὴν πόλιν τοῦ Πριάμου
 καὶ γλῶσσαν ἄλλην χωριστὴν τὸ κάθε γένος ἔχει,
 νὰ διοικῆ κάθε ἀρχηγὸς τοὺς ἰδικούς του κάμε 805
 καὶ νὰ ὀδηγῆ στὸν πόλεμον μὲ τάξιν τοὺς πολίτες ».
- Εἶπε καὶ ἀπὸ τὸν Ἐκτορα γνωρίσθ' ἡ φωνὴ θεία,
 κι ἔλυσ' εὐθύς τὴν σύνοδον, καὶ ἀρματωθῆκαν ὅλοι·
 οἱ πύλες ὅλες ἀνοιξαν, κι ἐχύνονταν τὰ πλήθη
 πεζοὶ καὶ ἵππεῖς καὶ ἀλαλαγμὸς μέγας ἀκουόνταν. 810
 Ἐμπρὸς στὴν πόλιν ὑψηλὴ σηκώνεται μιὰ ράχη
 στὴν πεδιάδ' ἀνάμερα κι ἐλεύθερη τριγύρω
 καὶ τάφον τῆς πολύσκιρτης Μυρίνας τὴν ἐλέγαν
 οἱ ἀθάνατοι καὶ Βάτειαν οἱ ἄνθρωποι ὀνομάζαν·
 ἐκεῖ ἐξεχωρίσθησαν οἱ βοηθοὶ καὶ οἱ Τρῶες. 815
 Τῶν Τρώων ἦταν ἀρχηγὸς ὁ λοφροσειστῆς Ἐκτωρ
 ὁ Πριαμίδης, καὶ λαὸς πλιότερος καὶ ἀνδρεῖος
 στὸ πλάγι του ἐσυντάζονταν γιὰ μάχη διψασμένους.
 Τῶν Δαρδανίων ἀρχηγὸς ἦτ' ὁ λαμπρὸς Αἰνείας·
 τοῦ Ἀγχίση τὸν ἐγέννησεν ἡ ἀσύγκριτη Ἀφροδίτη, 820
 ὅπου θεὰ μ' ἄνδρα θνητὸν στὴν Ἴδην ἐκοιμήθη·
 κι εἶχε κοντὰ συναρχηγούς τοῦ Ἀντήνορος δύο τέκνα,
 Ἀρχέλοχον καὶ Ἀκάμαντα στὸν πόλεμον τεχνίτες.
 Ἀπὸ τῆς Ἴδης τὲς ποδιές οἱ Τρῶες τῆς Ζελείας,
 πλούσιος λαὸς ποὺ τὸ βῆθ' πίνει νερὸ τοῦ Αἰσήπου, 825

- τ' ἀγόρι τοῦ Λυκάονος τοὺς διοικοῦσ' ὁ θεῖος
 ὁ Πάνδαρος, πού ἔλαβε τὸ τόξο ἀπὸ τὸν Φοῖβον.
 Τῆς Ἀδραστείας καὶ Ἀπαισοῦ καὶ τῆς ψηλῆς Τηρείας
 καὶ τῆς Πιτύας τοὺς λαοὺς ἐδιοικοῦσαν δύο,
 ὁ Ἀδραστος καὶ ὁ Ἀμφιος λινοθωρακισμένος, 830
 τοῦ Περκωσίου Μέροπος υἱοί, τοῦ ἐξόχου μάντη·
 καὶ νὰ μὴ πᾶν ἐξόρκιζε ὁ γέρος τὰ παιδιὰ του
 στὸν ἀνδροφθόρον πόλεμον· καὶ αὐτοὶ δὲν τὸν ἀκοῦσαν,
 ὅτ' οἱ κακὲς τοὺς ἔσερναν μαύρου θανάτου μοῖρες.
 Ὅσ' ἤλθαν ἀπὸ Πράκτιον, ἀπὸ Περκώτην ἄνδρες, 835
 ἀπὸ Σηστόν, ἀπ' Ἀβυδὸν καὶ ἀπ' τὴν λαμπρὴν Ἀρίσβην,
 ὁ Ὑρτακίδης Ἀσιος τοὺς διοικοῦσε ὁ μέγας.
 Καὶ αὐτὸν ἀπ' τὸν Σελλήεντα, ποτάμι τῆς Ἀρίσβης,
 ἔπποι μεγάλοι ἀστραφτεροὶ ἐφέραν τὸν ἀνδρεῖον.
 Τὰ γένη ἀκόμη Πελασγῶν καλῶν κονταρομάχων, 840
 πού τῆς Λαρίσης κατοικοῦν στὰ κάρπιμα πεδία·
 ὁ Ἰππόθοος καὶ ὁ Πύλαιος τὰ διοικοῦσαν δύο
 τέκνα τοῦ Λήθου Πελασγοῦ τοῦ Τευταμίδη ἀνδρεῖα.
 Ὁ Ἀκάμας καὶ ὁ Πείροος τοὺς Θραῶκας διοικοῦσαν
 ὅσ' εἶναι ἀπ' τὸν ὀρμητικὸν Ἑλλήσποντον κλεισμένοι. 845
 Ὁ Εὐφημος ἦτο ἀρχηγὸς τῶν λογχιστῶν Κικόνων·
 τὸν γέννησε ὁ θεοφίλητος ὁ Τροίζηνος Κεάδης.
 Οἱ τοξοφόροι Παῖονες μὲ τὸν Πυραίχμην ἤλθαν
 μακρόθε, ἀπὸ τὸν Ἀξιόν, πλατύροο ποτάμι
 τὸ ὠραιότερο τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τὴν Ἀμυδῶνα. 850
 Τοὺς Παφλαγόνας ἔφερον ὁ ἀνδρεῖος Πυλαϊμένης
 ἀπὸ τὴν γῆν τῶν Ἐνετῶν, π' ἄγρια μουλάρια τρέφει,
 τοὺς ἔστειλεν ἢ Κύτωρος, ἢ Σήσαμος πού ἔχουν
 στοῦ Παρθενίου τὴν ροὴν λαμπρὲς τὲς κατοικίεις,
 ἢ Κρώμνα καὶ ὁ Αἰγιαλὸς κι οἱ ἀπόκρημνοὶ Ἐρυθίνοι. 855
 Τοὺς Ἀλιζῶνας ἔφεραν οἱ Ἐπίστροφος καὶ Ὀδῖος,
 ὅθεν μακρὰν ὁ ἄργυρος γεννᾶται, στὴν Ἀλύβην.
 Ὁ Χρόμις εἶχε τοὺς Μυσοὺς κι ὁ Ἐννομος ὁ μάντις·
 καὶ μ' ὄλην του τὴν μαντικὴν δὲν ξέφυγε τὴν μοῖραν,
 ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἐφόνευσε ὁ γρήγορος Πηλείδης 860
 μὲς στὸ ποτάμι, ὅπ' ἔσφαξε καὶ τόσους ἄλλους Τρῶας.

Τούς Φρύγας τούς πολεμικούς ἀπὸ τὴν Ἀσκανίαν
 ὁ θεϊκὸς Ἀσκάνιος καὶ ὁ Φόρκυς διοικοῦσαν.
 Ὁ Ἄντιφος τούς Μήονας καὶ ὁ Μέσθλης διοικοῦσαν
 πού ὁ Ταλαιμένης γέννησε καὶ ἡ Γυγαία λίμνη· 865
 τούς Μήονας πού κατοικοῦν εἰς τὲς ποδιὲς τοῦ Ἐμώλου.
 Ὁ Νάστης πάλιν τῶν Καρῶν, λαῶν βαρβαροφώνων,
 ἦτο ἀρχηγὸς πού τῶν Φθειρῶν τούς ἔστειλαν τὰ πλάγια
 πολύδενδρα καὶ ἡ Μίλητος καὶ οἱ πέτρες τῆς Μυκάλης·
 δύο τέκνα τοῦ Νομίονος, ἀγόρια παινεμένα, 870
 ἦσαν ἐκείνων οἱ ἀρχηγοί, Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης,
 πού ὡς κόρη χρυσοστόλιστος στὸν πόλεμον κινουῦσε·
 μωρὸς καὶ ἀπὸ τὸν θάνατον μὲ τοῦτον δὲν ἐσώθη,
 ἀλλὰ νεκρὸν τὸν ἔστρωσεν ὁ τρομερὸς Πηλείδης
 μὲς στὸ ποτάμι κι ἔπειτα τοῦ ἐπῆρε τὸ χρυσάφι. 875
 Καὶ τούς Λυκίους ἔφεραν ὁ Σαρπηδῶν καὶ ὁ Γλαῦκος
 ἀπ' τῆς Λυκίας τούς ἀγροὺς ὅπου ποτίζει ὁ Ξάνθος.

Γ

Καὶ ἀφοῦ σιμὰ στοὺς ἀρχηγούς ἐσυνταχθῆκαν ὅλοι,
 οἱ Τρῶες ἀλαλάζοντας, σάν τὰ πτηνὰ κινουῦντο·
 καθῶς διαβαίνουν γερανοὶ καὶ κρῶζουν στὸν αἰθέρα,
 ὡς φεύγουν τὲς νεροποντὲς καὶ τὸν βαρὺν χειμῶνα
 νὰ φθάσουν στὸν Ὠκεανόν, κι ἅμα χαράξῃ ἀρχίζουσι
 πόλεμον φονικότατον στὸ γένος τῶν Πυγμαίων· 5
 κι οἱ Ἀχαιοί, μ' ἀνδρειᾶς πνοήν, σιωπηλοὶ κινουῦντο,
 ἕνας τὸν ἄλλον πρόθυμοι στὴν μάχην νὰ βοηθήσουν,
 κι ὅπως ὁ Νότος καταχνιά σὲ κορφοβούνι χύνει,
 ποὺ δὲν ἀρέσει τοῦ βοσκοῦ, κι εἶναι χαρὰ τοῦ κλέφτη. 10
 Καὶ τῆς νυκτὸς καλύτερη, καὶ τόσ' εἶναι ἡ μαυρίλα
 ποὺ κεῖ ποὺ πέτρην ἔριξες μόλις τὸ μάτι φθάνει,
 ἔτσι πυκνὴ σηκώνονταν ἀπ' τὴν ποδοβολή τους
 ἡ σκόνη, καθῶς ἔσχιζαν γοργὰ τὴν πεδιάδα.
 Καὶ ὁπότεν ἐπροχώρησαν κι ἐβρέθησαν ἀντίκρου, 15
 ὁ θεϊκὸς Ἀλέξανδρος προμάχιζε τῶν Τρῶων·
 φορεῖ στοὺς ὤμους παρδαλὴν, τὸ ξίφος καὶ τὸ τόξο,
 στὰ χέρια δυὸ κοντάρια τινάζει χαλκοφόρα
 καὶ τῶν Ἀργείων προκαλεῖ τοὺς πρώτους πολεμάρχους·
 νὰ ἴθουν μ' αὐτὸν νὰ μετρηθοῦν στὸν φονικὸν ἀγῶνα· 20
 κι ὡς ἔρχονταν ἐμπρὸς ἐμπρὸς μὲ διάσκελα μεγάλα,
 τὸν νόησεν ὁ ψυχερὸς Μενέλαος κι ἐχάρη,
 σάν πεινασμένος λέοντας μεγάλο σῶμ' ἂν ἔβρη,
 ἐλάφ' ἢ τράγον ἄγριον, καὶ ὀλάκερον τὸν τρώγει,
 ἂν καὶ τοῦ χύνονται σκυλιὰ κι ἀνδρειωμέν' ἀγόρια, 25
 ὁμοίως ὁ Μενέλαος ἐχάρη ὡς εἶδ' ἐμπρὸς του
 τὸν θεϊκὸν Ἀλέξανδρον, θαρρώντας ποὺ ἔχει φθάσει
 ἡ ὥρα νὰ ἐκδικηθῇ τὸν ἄνομον ἐχθρόν του
 καὶ ἀπὸ τ' ἀμάξι ἐπήδησε στὴν γῆν μὲ τ' ἄρματά του.
 Καὶ ὁ θεϊκὸς Ἀλέξανδρος ἅμ' εἶδε αὐτὸν ποὺ ἐφάνη 30
 μὲς στοὺς προμάχους, ἡ καρδιά τοῦ ἐσπάραξε στὰ στήθη
 καὶ νὰ σωθῇ ἐσύρθηκε στὴν μέση τῶν συντρόφων.

Σάν ἄνθρωπος πού ἀπάντησε φίδι κακὸ στὸν λόγγον,
 γυρίζει ὀπίσω, τρέμοντας εἰς ὅλα του τὰ μέλη
 καὶ στρέφει ἀπὸ τὸν δρόμον του στὴν ὄψη κερωμένος, 35
 ὁμοίως εἰς τὲς φάλαγγες ἐκρύφθηκε τῶν Τρώων
 ὁ θεϊκὸς Ἀλέξανδρος νὰ φύγη ἀπ' τὸν Ἀτρείδην·
 καὶ ὁ Ἔκτωρ τὸν ὄνειδισε πικρῶς ἅμα τὸν εἶδε :
 « Δύσπαρι, ἐξάισιε στὴν εἰδῆ, γυναιμανῆ καὶ πλάνε,
 ποτὲ νὰ μὴ εἶχες γεννηθῆ ἢ νὰ ἔχες ἀποθάνει 40
 ἄγαμος, κι ὄχι νὰ σὲ ἰδῶ, καθὼς σὲ βλέπω τώρα,
 νὰ γίνεσ' ἐξουθένωμα καὶ μίσος τῶν ἀνθρώπων·
 ἄ! πόσο θὰ χασκογελοῦν τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη,
 πού ἀνδρειωμένον σ' ἔλεγαν ἀπ' τὴ λαμπρὴ θωριά σου·
 καὶ θάρρος σὺ καὶ δύναμιν στὰ σπλάχνα σου δὲν ἔχεις· 45
 τέτοιος ὡς εἶσαι ἐτόλμησες μὲ ποντοπόρα πλοῖα
 καὶ μὲ συντρόφους διαλεκτοὺς τὰ πέλαγα νὰ σχίσης
 καὶ νὰ πατήσης ξένων γῆν, κι ἀπὸ μακρινὰ μέρη,
 νὰ φέρης ὠραιότατην νύφην ἀνδρῶν ἠρώων
 καὶ τοῦ πατρός σου συμφορὰ καὶ τῆς πατρίδος ὅλης, 50
 χαρὰ μεγάλη τῶν ἐχθρῶν, δική σου καταισχύνη ;
 Γιατὶ δὲν στέκεσ' ἔμπροσθεν τοῦ ἀνδρείου Μενελάου,
 τότε νὰ ἰδῆς τίνος ἀνδρὸς τὴν νύφην ἀγκαλιάζεις ;
 Κιθάρα, ἀκόμη κι ὁμορφιά καὶ ὅσες χάρες ἔχεις
 τῆς Ἀφροδίτης, θὰ χαθοῦν, ἂν κυλιστῆς στὸ χῶμα· 55
 ἄχ! τόσα ἔπραξες κακὰ πού, ἂν εἶχαν αἷμα οἱ Τρῶες,
 θὰ ἐφοροῦσε πέτρινον χιτῶνα τὸ κορμί σου ».
 Κι ὁ θεϊκὸς Ἀλέξανδρος τοῦ ἀπάντησε καὶ εἶπε :
 « Ἔκτορ', ἀφοῦ μὲ δίκαιον μὲ ψέγεις κι ὄχι ἀδίκως, —
 εἶναι ἡ καρδιά σου ἀμάλακτη σάν τὴν σκληρὴν ἀξίνη 60
 πού σχίζει δέντρο δυνατὸ στοῦ ξυλουργοῦ τὸ χέρι
 κι εἶναι στὴν τέχνην βοηθὸς καὶ στὴν ὁρμὴν τοῦ ἀνθρώπου·
 ὁμοίως εἶναι ἀτρόμητος στὰ στήθη μέσα ὁ νοῦς σου —
 τὰ γλυκὰ δῶρα τῆς χρυσοῦς θεᾶς μὴ μοῦ ὄνειδίζης·
 παιδὲς θ' ἀψηφήση τὰ λαμπρὰ τῶν ἀθανάτων δῶρα ; 65
 Καὶ στανικῶς δὲν παίρνονται, τὰ δίδ' ἢ θέλησίς των·
 καὶ τώρα ἐὰν ἐπιθυμᾶς ἐγὼ νὰ πολεμήσω,
 τοὺς Τρῶας καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς, σὺ κάμε νὰ ἡσυχάσου

- καὶ βάλτε τὸν Μενέλαον κι ἐμὲ ν' ἀγωνισθοῦμε
 γιὰ τὴν Ἑλένην κι ὅλους τῆς τοὺς θησαυροὺς οἱ δύο· 70
 καὶ αὐτὸς ποὺ θά 'βγῆ νικητῆς, στὰ γονικά του ἄς πάρῃ
 τὴν νέαν καὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ σεῖς οἱ ἄλλοι ὁμόστε
 εἰρήνην καὶ τὴν κάρπιμην Τρωάδα μας χαρῆτε.
 Κι ἐκεῖνοι στὴν πατρίδα τους, στὸ ἵπποτρόφον Ἄργος
 καὶ στὴν ὁμορφοπάρθενην ἄς γύρουν Ἀχαιῶν ».
- Εἶπε, κι ὁ Ἔκτωρ χάρηκε στὸν λόγον καὶ στὴν μέσην 75
 ἐβγῆκε κι ἐσταμάτησε τὲς φάλαγγες τῶν Τρώων
 μὲ τὸ κοντάρι, καὶ ὅλα εὐθύς ἐκάθισαν τὰ πλήθη,
 καὶ οἱ καλλίκομοι Ἀχαιοί, καθὼς ἐπροχωροῦσε,
 μὲ τόξα τὸν σημάδευσαν, μ' ἀκόντια, μὲ λιθάρια· 80
 καὶ τρανὴν ἔσυρε φωνὴν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων:
 « Σταθῆτε, Ἀργεῖοι, παύσετε, τῶν Ἀχαιῶν ἀγόρια,
 κάτι νὰ εἰπῆ, θέλει σ' ἐμᾶς ὁ λοφοσειστής Ἔκτωρ ».
- Αὐτὰ εἶπε κι ἐλούφαξαν τὰ πλήθη στὴν φωνὴν του·
 τότε στὴν μέσην τῶν στρατῶν ὁμίλησεν ὁ Ἔκτωρ: 85
 « Σεῖς Τρῶες καὶ σεῖς Ἀχαιοί, ἀκοῦστε ὅ,τι προβάλλει
 ὁ Ἀλέξανδρος, αὐτὸς ἀρχὴ τοῦ φοβεροῦ πολέμου·
 οἱ Τρῶες ὅλοι κι οἱ Ἀχαιοὶ σᾶς λέγει ν' ἀποθέσουν
 τὰ λαμπρὰ ἄρματα χαμαὶ στὴν γῆν τὴν πολυθρέπτραν·
 κι αὐτὸς καὶ ὁ Μενέλαος ν' ἀγωνισθοῦν στὴν μέσην 90
 γιὰ τὴν Ἑλένην κι ὅλους τῆς τοὺς θησαυροὺς τῆς μόνοι,
 κι ὅποιος φανῆ καλύτερος καὶ τὸν δοξάσῃ ἢ νίκη,
 τὴν νέαν καὶ τοὺς θησαυροὺς στὰ γονικά του ἄς πάρῃ,
 οἱ ἄλλοι μὲ ὄρκους στερεοὺς νὰ κλείσωμεν ἀγάπην ».
- Αὐτὰ εἶπε, κι ἐσίγησαν, ἄφωνοι ἐμεῖναν ὅλοι. 95
 Καὶ ὁ ψυχερὸς Μενέλαος τὸν λόγον πῆρε κι εἶπε:
 « Τώρα ν' ἀκούσετε κι ἐμέ, ποὺ ἐξόχως θλίβει ὁ πόνος·
 νὰ χωρισθῆτ' ἤλθ' ὁ καιρός, κι ἐγὼ τὸ βλέπω, Ἀργεῖοι
 καὶ Τρῶες, ἀφοῦ ἐπάθετε τόσα κακὰ γιὰ μένα
 ἀπὸ τὴν ἐχθραν π' ἀναψεν ἢ πράξις τοῦ Ἀλεξάνδρου· 100
 καὶ σ' ὅποιον ὄρισε ἀπὸ ἐμᾶς τὸν θάνατον ἢ μοίρα,
 ἄς ἀποθάνῃ καὶ οἱ λοιποὶ μὲ ἀγάπην χωρισθῆτε·
 καὶ ἀρνάδα ὀλόμαυρην τῆς Γῆς, κάτασπρο ἀρνὶ τοῦ Ἥλιου
 φέρετε σεῖς, καὶ τοῦ Διὸς ἐμεῖς θὰ φέρωμ' ἄλλο

- καὶ ἄς ἔλθῃ ὁ Πριάμος, αὐτὸς νὰ κάμῃ τὴν θυσίαν 105
 τῶν ὄρκων, ὅτ' εἶναι ἄπιστα καὶ αὐθάδη τὰ παιδιὰ του,
 μὴν ἀσεβήσουν ἄνομα στοὺς ὄρκους τοῦ Κρονίδῃ.
 Γνωρίζουμε πού ἀνάερος ὁ νοῦς τῶν νέων εἶναι·
 καὶ ὅπου εἶναι γέροι καὶ τὰ ἐμπρὸς καὶ τὰ κατόπι βλέπουν,
 κι ὅ,τι συμφέρει προνοοῦν στό 'να καὶ στ' ἄλλο μέρος ». 110
 Αὐτὰ εἶπε κι ἐχάρηκαν οἱ Ἀχαιοὶ καὶ οἱ Τρῶες,
 ὡς ἔλπιζαν τὸ ξύφασμα τοῦ ὀδυνηροῦ πολέμου.
 Καὶ ἀράδιασαν τ' ἀμάξια τους, ἐκατεβῆκαν ὄλοι,
 τὰ ἄρματα τους ἐβγαλαν καὶ τ' ἀποθέσαν χάμου
 οἱ δυὸ στρατοὶ καὶ διάστημα τοὺς χώριζεν ὀλίγο· 115
 καὶ ἀπόστειλε δυὸ κήρυκες ὁ Ἔκτωρ εἰς τὴν πόλιν
 κεῖθεν νὰ φέρουν τὰ σφακτὰ καὶ ἀμέσως νὰ καλέσουν
 τὸν Πριάμον· καὶ ἀπόστειλεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων
 στὰ πλοῖα τὸν Ταλθύβιον νὰ φέρῃ τὸ κριάρι·
 καὶ ὑπάκουσε ὁ Ταλθύβιος στὸν κραταῖον Ἀτρείδῃν. 120
 Μηνύτρα στὴν λευκόχερην Ἑλένην ἦλθ' ἡ Ἴρις
 καὶ ὁμοιώθη μὲ τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἀνδρός της Λαοδίκην,
 πού 'χε τὸν Ἑλικάωνα Ἀντηνορίδῃν ἄνδρα
 ἀπ' ὅλες ὠραιότερη τὲς κόρες τοῦ Πριάμου.
 Τὴν ἤβρεν ὅπου ὕφαινε διπλὸ μεγάλο ὑφάδι 125
 πορφύριο κι ἐπάνω του κεντοῦσε τοὺς πολέμους
 τῶν χαλκοφόρων Ἀχαιῶν, τῶν ἵπποδάμων Τρώων
 πού ἐξ ἀφορμῆς της ἀπαρχῆς ἐκεῖνοι ἐπολεμοῦσαν.
 Ἐστάθηκ' ἡ γοργόποδη θεὰ ἐμπρὸς της κι εἶπε:
 « Ἐλα, γλυκιὰ μου, πράγματα νὰ ἰδῆς καὶ νὰ θαυμάσης 130
 τῶν χαλκοφόρων Ἀχαιῶν, τῶν ἵπποδάμων Τρώων,
 αὐτοὶ πού τὸν πολύθρηνον ἀγῶνα τοῦ πολέμου
 ν' ἀρχίσουν ἦσαν πρόθυμοι, τώρα ἡσυχάζουν ὄλοι·
 ἔπαυσ' ὁ πόλεμος καὶ αὐτοῦ γυρμένοι στὲς ἀσπίδες
 κάθονται κι ἔστησαν ὀρθὰ σιμά τους τὰ κοντάρια, 135
 κι ὁ ψυχερὸς Μενέλαος κι ὁ Πάρις ἐκεῖ κάτω
 μὲ τὰ μακριὰ κοντάρια τους γιὰ σὲ θὰ πολεμήσουν·
 καὶ ὁ νικητῆς ὁμόκλινην θὰ σ' ἔχῃ ἀγαπημένην».
 Εἶπε ἡ θεὰ καὶ τρυφερὴν τῆς βάζει ἐπιθυμίαν
 τοῦ πρώτου ἀνδρός, τῆς χώρας της καὶ τῶν γλυκῶν γονέων. 140

- Κι εὐθύς ἀπὸ τὸν θάλαμον μ' ἓνα λευκὸ μαγνάδι
 ἢ Ἐλένη ἐχύθη καὶ θερμὰ τὰ δάκρυα τῆς κυλοῦσαν.
 Καὶ δύο τῆς θεράπαινες, ἢ κόρη τοῦ Πιπθέως
 Αἴθρα καὶ ἡ μεγαλόφθαλμη Κλυμένη ἀκολουθοῦσαν.
 Καὶ τῶν Σκαιῶν Πυλῶν εὐθύς τὸν πύργον ἀνεβῆκαν. 145
- Καὶ ὁ Πρίαμος, ὁ Πάνθοος, ὁ Λάμπρος, ὁ Θυμοίτης,
 ὁ Ἴκετάων, βλάστημα τοῦ Ἄρη, καὶ ὁ Κλυτίος,
 καὶ δύο φρονιμότατοι Ἀντήνωρ καὶ Οὐκαλέγων,
 ὅλοι τῶν Τρώων ἀρχηγοὶ καὶ σύμβουλοι ἐκαθόνταν
 στὸν πύργον τῶν Σκαιῶν Πυλῶν, ποὺ γέροντες ὡς ἦσαν 150
 εἶχαν ἀφήσει τ' ἄρματα, ἀλλ' ἦσαν δημηγόροι
 ἐξαίρετοι καὶ ὁμοιάζαν τοὺς τσίτσικες ποὺ χύνουν
 ἀπὸ τὸ πυκνὸ φύλλωμα τὴν ἰλαρὴ λαλιά τους.
 Κι ἄμ' εἶδαν, ὡς ἐσίμωνε στὸν πύργον τὴν Ἐλένην,
 συνομιλοῦσαν σιγανὰ μὲ λόγια πτερωμένα : 155
- « Κρίμα δὲν ἔχουν οἱ Ἀχαιοί, δὲν ἔχουν κρίμα οἱ Τρῶες
 χάριν ὁμοίας γυναικὸς τόσον καιρὸν νὰ πάσχουν·
 τῶντι ὁμοιάζει ὡσὰν θεᾶς ἢ τρομερῆ θωριά τῆς·
 ἀλλὰ καὶ ὡς εἶναι ἀσύγκριτη καλύτερα νὰ φύγη
 παρὰ νὰ μείνη συμφορὰ σ' ἐμᾶς καὶ στὰ παιδιά μας». 160
- Καὶ ὁ Πρίαμος ἐκάλεσε σιμὰ τοῦ τὴν Ἐλένην :
 « Προχώρησε, παιδί μου, ἐδῶ κοντά μου νὰ καθίσης
 τὸν πρῶτον ἄνδρα σου νὰ ἰδῆς, τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους·
 σὺ δὲν μοῦ πταίεις, οἱ θεοὶ μοῦ πταίου, ὅπου ἐκεῖνοι
 μ' ἔριξαν στὸν πολυθήρηνον τῶν Ἀχαιῶν ἀγῶνα· 165
 κι ἐκεῖνον τὸν θεόρατον νὰ μοῦ ὀνομάσης ἄνδρα
 ποὺ ἀνάμεσα τῶν Ἀχαιῶν τόσο λαμπρὰ φαντάζει.
 Ἀλήθεια, στὸ ἀνάστημα τὸν ὑπερβαίνουν κι ἄλλοι,
 ἀλλ' ἄνδρα ὡς αὐτὸν καλὸν καὶ σεβαστὸν δὲν εἶδα
 εἰς τὴν ζωὴν μου· φαίνεται τῶντι βασιλέας ». 170
- Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ἡ Ἐλένη γυνὴ θεία :
 « Σέβας καὶ φόβον, ὦ γλυκέ, σοῦ ἔχω, πενθερέ μου·
 κάλλιο νὰ εἶχα σκοτωθῆ, παρὰ νὰ φύγ', ὀιμένα,
 μὲ τὸν υἱόν σου, ἀφήνοντας τὸν θάλαμον, τοὺς φίλους,
 τὲς τρυφερές μου ὀμήλικες, τὴν μόνην θυγατέρα· 175
 ἀλλ' ἔζησα· νὰ φθίρεται στὰ κλάματα ἡ ζωὴ μου.

- Ἄλλὰ σ' αὐτὸ ποῦ μ' ἐρωτᾷς ἐγὼ θὰ σοῦ ἀπαντήσω.
 Ἐκεῖνος εἶναι ὁ κραταῖος Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων,
 συνάμα βασιλιάς καλὸς καὶ ἀνδρεῖος πολεμάρχος
 καὶ ἀνδράδελφον, ἕναν καιρόν, ἐγὼ τὸν εἶχα ἢ σκύλα»!
 Καὶ ὁ γέρος τὸν ἐθαύμασε καὶ εἶπε: « Εὐτυχισμένε
 Ἀτρεΐδη, θεαγάπητε, καλόμοιρε, τῶνόντι
 σοῦ πρέπει τόσων Ἀχαιῶν ἐσύ νὰ βασιλεύης·
 καὶ στῆς Φρυγίας μιὰ φορὰ τ' ἀμπελοφόρα μέρη
 ἐπῆγα κι εἶδα πληθυσμὸν Φρυγῶν τῶν ἵππομάχων,
 ποῦ τότε ἔστρατοπέδευαν στὲς ὄχθες τοῦ Σαγγάρου,
 τοῦ θεῖου Μύγδονος λαοὶ συνάμα καὶ τοῦ Ὀτρῆως,
 ὅτι βοηθὸς τοὺς ἔφθασα κι ἐγὼ νὰ πολεμήσω,
 ὅταν αὐτοὶ τὲς ἴσανδρες κτυποῦσαν Ἀμαζόνες·
 ἀλλ' ἦσαν ὀλιγότεροι τῶν Ἀχαιῶν ἐκεῖνοι ».
 Εἶδε κατόπι ὁ Πρίαμος τὸν Ὀδυσσεά κι εἶπε:
 « Παιδί μου, τώρα λέγε μου ποιὸς εἶναι πάλι ἐκεῖνος·
 τοῦ Ἀτρεΐδη Ἀγαμέμνονος στ' ἀνάστημα δὲν φθάνει,
 ἀλλ' ἔχει αὐτὸς πλατύτερα τὰ στήθη καὶ τοὺς ὤμους.
 Ἄφησε κάτω τ' ἄρματα στὴν γῆν τῆ πολυθρέπτραν,
 καὶ μόνος περιφέρεται στὲς τάξεις τῶν ἀνδρείων·
 τὸν παρομοιάζω μὲ τρανὸ δασύμαλλο κριάρι,
 ὅπου διαβαίνει ἀπέραντην κοπὴν λευκῶν προβάτων ».
 Ἡ Ἑλένη κόρη τοῦ Διὸς σ' ἐκεῖνον ἀπαντοῦσε:
 « Αὐτὸς εἶναι ὁ πολύβουλος Λαερτιάδης Ὀδυσσεάς
 ὅπου ἀνετράφη στὸ νησί τῆς πετρωτῆς Ἰθάκης
 καὶ πολλοὺς δόλους καὶ ἄπειρα σοφίσματα γνωρίζει ».
 Καὶ πρὸς αὐτὴν ἀπάντησεν ὁ συνετὸς Ἀντήνωρ:
 « Λόγον τῶνόντι ἀληθινόν, ὦ δέσποινα, μᾶς εἶπες·
 γιὰτ' ἦλθ' ἐκεῖνος ἄλλοτε γιὰ σέν' ἀποσταλμένος
 ἐδῶ μὲ τὸν Μενέλαον καὶ φιλικὰ στὸ σπίτι
 τοὺς δέχθηκα κι ἐγνώρισα τὴν πλάση καὶ τῶν δύο
 καὶ τὴν μεγάλην σύνεσιν· ἀλλ' ὅταν ἐσταθῆκαν
 τῶν Τρώων εἰς τὴν σύνοδον ὁ Ἀτρεΐδης τὸν περνοῦσε
 μὲ τοὺς μεγάλους ὤμους του καὶ ὅτ' ἦσαν καθισμένοι
 ἐφάνη σεβαστότερος ὁ θεῖος Ὀδυσσεάς·
 ἀλλ' ὅταν λόγους συνετοῦς νὰ εἰποῦν στὰ πλήθη ἀρχίσαν,

- γοργότατα ὁ Μενέλαος καὶ σύντομα ὀμιλοῦσε,
 ἀλλὰ κοφτά, γλυκὰ πολὺ, χωρὶς στιγμὴν νὰ φύγη
 ἀπ' τὸν σκοπόν, νεώτερος ἂν κι ἦταν τοῦ Ὀδυσσεά· 215
- ἀλλ' ὅταν ὁ πολὺβουλος σηκώθηκε Ὀδυσσεάς,
 στέκονταν μὲ τὰ μάτια του στὴ γῆ προσηλωμένα,
 καὶ μήτ' ἐμπρὸς τὸ σκῆπτρο του κινουῦσε μήτ' ὀπίσω
 καὶ τὸ βαστοῦσε ἀσάλευτο σὰν πράξι νὰ μὴν εἶχε,
 θά 'λεγες πού 'ναι ἓνας μωρὸς κι ἀπὸ χολὴν γεμάτος. 220
- 'Αλλ' ἄμ' ἀπὸ τὰ στήθη του βγῆκε ἡ φωνὴ ἡ μεγάλη
 καὶ ὡσὰν πυκνὲς χιονόψιχες οἱ λόγοι του πετιόνταν,
 θνητὸς δὲν ἦταν ἄξιός νὰ μετρηθῆ μ' ἐκεῖνον·
 καὶ τότε δὲν μᾶς ξίπασεν ἡ ὄψις του ὡσὰν πρῶτα ».
- Καὶ τρίτον εἶδ' ὁ γέροντας τὸν Αἴαντα κι ἐρώτα: 225
- « Καὶ αὐτὸς ποιὸς εἶν' ὁ ἐξαισίος πού τοὺς μεγάλους ὤμους
 ὑψώνει καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπάνω τῶν Ἀργείων » ;
 Ἀπάντησε ἡ μακρόπεπλη Ἑλένη γυνὴ θεία:
 « Ὁ Αἴας ὁ γιγάντιος, τῶν Ἀχαιῶν ὁ στύλος·
 πλησίον στέκει ὡσὰν θεὸς μὲς στῶν Κρητῶν τὰ πλήθη 230
 ὁ Ἴδομενεὺς καὶ ὀλόγυρα οἱ Κρηῖτες πολεμάρχου·
 συχνὰ τὸν φιλοξένησε στὸ σπίτι μας ὁ ἀνδρεῖος
 Μενέλαος, ὅτ' ἔρχονταν ἐκεῖνος ἀπ' τὴν Κρήτην·
 κι ὅλους τοὺς ἄλλους Ἀχαιοὺς καὶ βλέπω καὶ γνωρίζω
 καὶ θά ἤμποροῦσ' ἀλάθευτα νὰ εἰπῶ τὰ ὀνόματά τους, 235
 καὶ δύο μόνον βασιλεῖς νὰ ἰδῶ δὲν κατορθῶνω
 τὸν Κάστορα ἵπποδαμαστήν, τὸν πύκτην Πολυδεύκην·
 κι εἶναι ἀδελφοί μου, ἀπὸ μιὰ μητέρα γεννημένοι·
 μήπως στὴν Λακεδαίμονα τὴν ποθητὴν ἐμεῖναν,
 ἢ μὲ τοὺς ἄλλους ἐφθασαν κι ἐκεῖνοι στὴν Τρωάδα, 240
 ἀλλὰ δὲν θέλουν νὰ φανοῦν στὲς μάχες τῶν ἀνδρείων,
 μὴν πάρουν ἀπὸ τ' ὄνειδος καὶ ἀπὸ τὴν ἐντροπὴ μου » ;
 Αὐτὰ 'λεγε καὶ ἀπὸ καιρὸν τοὺς εἶχε ἡ γῆ σκεπάσει
 ἐκεῖ στὴν Λακεδαίμονα, στὴν ποθητὴν πατρίδα.
- Καὶ οἱ κήρυκες τὲς προσφορὲς τῆς ἔνορκης θυσίας, 245
- δύο κριάρια κι ἓν' ἀσκι γλυκὸ κρασί γεμάτο,
 μέσ' ἀπ' τὴν πόλιν ἔφερναν· καὶ ὁ κήρυξ ὁ Ἴδαῖος
 ἔναν κρατήρα ὀλόκληρον μὲ τὰ χρυσὰ ποτήρια.

- Κι ἐσίμωσε στὸν γέροντα καὶ τὸν παρακινούσε:
 « Σῆκω », τοῦ εἶπε, « ὦ Πρίαμε, σὲ προσκαλοῦν οἱ πρῶτοι 250
 τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἀχαιῶν νὰ κατεβῆς νὰ κάμῃς
 μ' αὐτοὺς θυσίαν ἔνορκη· θὰ πολεμήσουν τώρα
 ὁ Πάρις καὶ ὁ Μενέλαος μὲ τὰ μακριὰ κοντάρια·
 καὶ ὅποιος νικήσῃ ἀπὸ τοὺς δυὸ θὰ λάβῃ τὴν Ἑλένην
 μὲ ὄσους ἔχει θησαυρούς· κι ἐμεῖς οἱ ἄλλ' εἰρήνην 255
 θὰ ὀμόσωμεν ἀσάλευτην καὶ θὰ χαροῦν οἱ Τρῶες
 τὴν κάρπιμη Τρωάδα τους κι ἐκεῖνοι ὀπίσω στ' Ἄργος
 καὶ στὴν ὁμορφοπάρθενην θὰ γύρουν Ἀχάϊα ».

Καὶ ὁ γέροντας ἐπάγωσε καὶ τῶν συντρόφων εἶπε
 εὐθύς νὰ ζέσθουν τ' ἄλογα καὶ ἀνέβηκε μαζί του 260
 ὁ Ἀντήνωρ εἰς τὴν ἄμαξαν καὶ ὁ Πρίαμος ὀπίσω
 τὰ χαλινάρια ἐτέντωνε καὶ τ' ἄλογα τοὺς φέραν
 ἀπὸ τὲς Πύλες τὲς Σκαιῆς στὴν πεδιάδα κάτω·
 καὶ ἅμ' ἔφθασαν εἰς τοὺς στρατοὺς κατέβηκαν καὶ οἱ δύο
 κι ἐβάδιζαν ἀνάμεσα τῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρώων. 265
 Σηκώθη τότε ὁ κραταιὸς Ἀτρεΐδης καὶ σιμὰ του
 σηκώθη ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς· οἱ κήρυκες ἐφέραν
 τῶν θείων ὄρκων τὰ σφαχτὰ καὶ ἀφοῦ μὲς στὸν κρατήρα
 ἐσυγκεράσαν τὸ κρασί, τὸ νίψιμο κατόπι
 εἰς τὲς παλάμες ἔχυναν τῶν θείων βασιλέων· 270
 κι ἔσυρ' ὁ Ἀτρεΐδης μάχαιραν ποῦ πάντοτ' ἐκρεμόταν
 εἰς τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους του καὶ ἀπόκοψε τὲς τρίχες
 ἀπ' τῶν κριῶν τὲς κεφαλές, καὶ ἀφοῦ τὲς διαμοιράσαν
 οἱ κήρυκες στοὺς ἀρχηγούς τῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρώων,
 ψηλὰ τὰ χέρια σήκωσεν ὁ Ἀτρεΐδης κι ἐδεήθη: 275
 « Δία πατέρα, δοξαστέ, μεγάλε, ὅπου δεσπόζεις
 ἀπὸ τὴν Ἰδὴν, κι Ἥλιε, ποῦ ἀκοῦς καὶ βλέπεις ὅλα,
 καὶ ποταμοί, καὶ γῆ, καὶ σεῖς θεοί, ποῦ ἐκεῖ στὸν Ἄδη
 κάθ' ἐπιόρκου τὴν ψυχὴν ὡς πρέπει τιμωρεῖτε,
 γίνεσθε τώρα μάρτυρες καὶ φύλακες τῶν ὄρκων· 280
 ἀνίσως τὸν Μενέλαον ὁ Πάρις θανατώσῃ
 μὲ ὄλους τῆς τοὺς θησαυρούς θὰ ἔχῃ τὴν Ἑλένην
 κι ἐδῶθ' ἐμεῖς θὰ φύγουμε μὲ τὰ γοργὰ καράβια·
 κι ἂν ὁ ξανθὸς Μενέλαος τὸν Πάριν θανατώσῃ

- ἐκείνην μὲ τοὺς θησαυροὺς οἱ Τρῶες θ' ἀποδώσουν 285
 καὶ θὰ πληρώσουν πρόστιμον, ὡς πρέπει τῶν Ἀργείων,
 ποὺ καὶ στὲς ἄλλες γενεὲς νὰ φθάσῃ τ' ἄκουσμά του,
 κι ἂν ὕστερ' ἀπ' τὸν θάνατον τοῦ Πάριδος δὲν θέλουν
 νὰ τὸ πληρώσῃ ὁ Πρίαμος καὶ οἱ παῖδες τοῦ Πριάμου,
 θὰ μείνω ἐδῶ τὸν πόλεμον ν' ἀκολουθήσ' ὥστόσο 290
 μοῦ πληρωθῇ τὸ πρόστιμο καὶ βρῶ τοῦ ἀγῶνος ἄκρην ».
- Εἶπε καὶ μὲ τὸ ἀλύπητο μαχαίρι τὰ κριάρια
 ἔσφαξε καὶ σπαρταριστὰ ξαπλώθηκαν στὸ χῶμα
 χωρὶς πνοήν, ἅμα ὁ χαλκὸς τὴν δύναμιν τοὺς πῆρε·
 καὶ ἀπ' τὸν κρατήρα παίρνοντας κρασί μὲ τὰ ποτήρια 295
 τὸ χύναν καὶ προσεύχονταν καὶ Ἀχαιοὶ καὶ Τρῶες
 καὶ αὐτὲς προφέρναν τὲς εὐχάς: « ὦ ὕψιστε Κρονίδη,
 καὶ ὅλοι οἱ ἀθάνατοι θεοί, τῶν δολερῶν ποὺ πρῶτοι
 ἐπιπορήσουν ὁ μυελὸς νὰ ρεύσῃ καθὼς ρεεῖ
 τοῦτ' ὁποῦ χύνω τὸ κρασί, καὶ αὐτῶν καὶ τῶν παιδιῶν τους 300
 καὶ ἀγκάλες ἄλλων νὰ χαροῦν τὰ ἔρμα θηλυκά τους ».
- Εἶπαν, ἀλλ' ὅμως τὴν εὐχὴν δὲν ἔστερξε ὁ Κρονίδης.
 Καὶ ὁ Δαρδανίδης Πρίαμος ἐμπρὸς εἰς ὅλους εἶπε:
 « Ἀκούσετέ με, Ἀχαιοί, ἀκούσετέ με, Τρῶες,
 θὰ γύρω ἐγὼ στὴν Ἴλιον τὴν πολυανεμισμένην, 305
 ὅτι ἡ καρδιά δὲν μοῦ βαστᾷ τὸν ποθητὸν υἱὸν μου
 νὰ ἰδῶ μὲ τὸν Μενέλαον στὸν φονικὸν ἀγῶνα·
 μόν' οἱ ἀθάνατοι θεοὶ κι ἐξόχως ὁ Κρονίδης
 γνωρίζ' εἰς ποῖον διόρισε τὸν θάνατον ἡ μοίρα».
- Εἶπε, στ' ἀμάξι τοὺς κριοὺς ἐπῆρε ὁ θεῖος ἄνδρας, 310
 ἀνέβη καὶ τοὺς χαλινοὺς ἐτέντωσεν ὀπίσω,
 καὶ πλαγινὸς του ἐκάθισεν ὁ Ἀντήνωρ εἰς τ' ἀμάξι.
 Κι ἐνῶ τοῦτοι στὴν Ἴλιον ὀπίσω ἀναχωροῦσαν,
 μὲ τὸν Πριαμίδην Ἔκτορα ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς
 τὸν τόπον πρῶτα ἐμέτρησαν, λαχνοὺς κατόπι ἐπῆραν 315
 καὶ μέσα εἰς κράνος χάλκινο τοὺς τίναζαν νὰ δείξῃ
 τὴν λόγχην ποιδὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ θεὸ ν' ἀκοντίσῃ πρῶτος·
 καὶ τῶν θεῶν εὐχῆθηκε μὲ χέρια σηκωμένα
 ὁ λαὸς ὅλος κι ἔλεγαν καὶ Ἀχαιοὶ καὶ Τρῶες:
 « Δίχ πατέρα, δοξαστέ, μεγάλη, ποὺ δεσπόζεις 320

ἀπὸ τὴν Ἴδην, κάμε σὺ νὰ κατεβῆ στὸν Ἄδη
 ἐκεῖνος ποὺ πρῶτ' ἀναψε τὴν ἔχθραν μεταξὺ μας·
 καὶ αὐτοὺς σ' ἐμᾶς στερέωνε τοὺς ὄρκους τῆς ἀγάπης ».

Καὶ τοὺς λαχνοὺς ἐτίναζεν ὁ μέγας Πριαμίδης
 κι ἔβλεπε ὀπίσω· καὶ ὁ λαχνὸς πετάχθη τοῦ Ἀλεξάνδρου· 325
 καὶ τότε χάμω ἐκάθισαν σειρὲς σειρὲς τὰ πλήθη
 καθένας εἰς τοὺς ἵππους του σιμὰ καὶ στ' ἄρματά του.
 Κι ἔβαλε τὴν ὑπέρλαμπρην ἄρματωσιά του ὁ θεῖος
 Ἀλέξανδρος, ὁ σύγκλινος τῆς ὀμορφῆς Ἑλένης.

Τὰ σκέλη πρῶτα μὲ λαμπρὲς κνημίδες περιζώνει, 330
 μὲ τὲς περόνες ἀργυρὲς καλὰ θηλυκωμένες,
 μὲ θώρακα τοῦ ἀδελφοῦ Λυκάονος ὠραῖον,
 ποὺ στὸ κορμί του ἐταίριαζε, τὸ στήθος περικλείει·
 ζίφος ἀσημοκόμπωτον ἐκρέμασε ἀπ' τοὺς ὤμους
 χάλκινον, κι ἔπειτα τρανὴν βαρύτατην ἀσπίδα. 335
 Εἰς τὴν ἀνδρείαν κεφαλὴν καλὸν ἔβαλε κράνος
 καὶ μὲ τὴν χαίτην σείονταν φρικτὶς ἐπάν' ὁ λόφος
 καὶ ἀρμόδιο στὴν παλάμην του δεινὸ κοντάρι ἐπῆρε.
 Παρόμοια φόρεσ' ἄρματα καὶ ὁ ψυχερὸς Ἀτρείδης.

Καὶ ἀφοῦ μακρὰν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ οἱ δυὸ θωρακισθῆκαν, 340
 στὴν μέσσην ἐπροχώρησαν τῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρώων
 μὲ βλέφαρο τρομακτικὸ καὶ τ' ἀνδρειωμένα πλήθη
 τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἀχαιῶν τοὺς βλέπαν· κι ἔθαυμάζαν·
 στήθησαν ἀντιμέτωποι στὸν μετρημένον τόπον
 καὶ μὲ τὸ μῖσος στὴν καρδιά τινάζαν τὰ κοντάρια. 345
 Πρῶτος ὁ Πάρις ἔριξε τὸ μακρινὸ κοντάρι
 καὶ τοῦ Ἀτρείδη ἐκτύπησε τὴν κυκλωτὴν ἀσπίδα·
 δὲν ἔσπασε τὴν δυνατὴν ἀσπίδα ἢ χάλκιν' ἄκρη
 κι ἐλύγισε· καὶ δεύτερος ὁ Ἀτρείδης ἐπετάχθη

καὶ πρῶτα εὐχήθη μέσα του: « Κάμε, ὦ πατέρα Δία, 350
 νὰ ἐκδικηθῶ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἀδίκησέ με πρῶτα,
 τὸν θεῖον Πάριν νὰ σβησθῆ στὴν λόγχην μου ἀποκάτω,
 γιὰ νὰ τρομάξῃ στὸ ἐξῆς καθένας ν' ἀδικήσῃ
 τὸν ἄνθρωπον ποὺ σπῖτι του φιλόξενα τὸν δέχθη ».

Εἶπε καὶ τὸ μακρόσκιον ἐτίναξε κοντάρι 355
 καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκτύπησε τὴν κυκλωτὴν ἀσπίδα.

- Ἔσπασε ἡ λόγχ᾽ ἡ δυνατὴ τὴν φωτεινὴν ἀσπίδα,
καὶ στὸν ὠραῖον θώρακα ἐμπήχθη πέρα πέρα·
καὶ τὸν χιτῶνα τοῦ ἴσχιε στὸ μέρος τῆς λαπάρας.
Ἔσκυψε καὶ τὸν θάνατον ἐξέφυγεν ὁ Πάρις· 360
τὸ ξίφος τ' ἀσημόκομπον ἐσήκωσεν ὁ Ἀτρείδης
καὶ ἐκτύπησε τὸ μέτωπο τῆς περικεφαλαίας·
τὸ ξίφος τρίμματ' ἔγινε καὶ τοῦ ἴπεσε ἀπ' τὸ χέρι·
καὶ ἐστράφη πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐγόγγυσε ὁ Ἀτρείδης:
« Δία πατέρα, ποιὸς θεὸς ὀλέθριος εἶναι ὡς εἶσαι ; 365
Θαρροῦσα πῶς τὸν Πάριδα θ' ἀντικακώσω τώρα,
καὶ ἰδοὺ τὸ ξίφος μοῦ ἴσπασε στὰ χέρια καὶ τὴν λόγχην
ἔριξ' ἀπ' τὴν παλάμην μου χωρὶς νὰ τὸν φονεύσω ».
Καὶ ὄρησε εὐθύς, τὸν ἄρπαξεν ἀπ' τὸ δασύ του κράνος,
τὸν ἔστριψε, τὸν ἔσερνε στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη· 370
τὸν ἔπνιγε στὸν τρυφερὸν λαίμω του ἀνεβασμένο
τὸ πολυκέντητο λουρὶ τῆς περικεφαλαίας·
καὶ εἶχε τὸν σύρει καὶ λαμπρὴν τὴν δόξαν θ' ἀποκτοῦσε,
ἀλλ' ἔγκαιρα τὸ ἐνόησεν ἡ Ἀφροδίτ᾽ ἡ θεία
καὶ ἔκοψε ἀμέσως τὸ λουρὶ, σκληρὸ βοδιοῦ τομάρι· 375
ἄδειο τὸ κράνος πήγαινε μὲ τ' ἀνδρειωμένο χέρι
τοῦ Ἀτρείδη, ὥσπου τὸ πέταξε στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη·
καὶ οἱ σύντροφοι τὸ ἐδέχθησαν· καὶ ὄρησε αὐτὸς ὀπίσω
λυσσώντας μὲ τὸ χάλκινο κοντάρι νὰ τὸν σχίσῃ.
Ἄλλ' εὐκόλα, ὡσὰν θεάϊνα, τὸν σήκωσε ἡ Ἀφροδίτη· 380
μὲ καταχνιά τὸν ἔζωσε καὶ μὲς στὸν μυροβόλον
θάλαμον τὸν ἐκάθισε· καὶ ἡ ἴδια τὴν Ἑλένην
ἐβγήκε νὰ καλέσῃ εὐθύς, καὶ τὴν ἐβρῆκ' ἐπάνω
στὸν πύργον καὶ εἶχε Τρώϊσσαις πολλὰς ὀλόγουρά της.
Ἄπ' τὸ νεκτάριο φόρεμα τὴν τράβηξε καὶ ἐφάνη 385
μὲ τὴν μορφήν γερόντισσας, ὅπου τὴν εἶχε γνέστραν
ἡ Ἑλένη στὴν πατρίδα της νὰ τῆς δουλεύῃ ὠραῖα
κάθε πολύτιμο μαλλὶ καὶ τὴν ὑπερηγάπα·
μὲ αὐτὴν ὁμοιώθηκε ἡ θεὰ καὶ τῆς Ἑλένης εἶπε :
« Ἔλα καὶ ὁ Πάρις σὲ καλεῖ στὸ σπίτι νὰ γυρίσῃς· 390
στὸν θάλαμον, στὰ τορνευτὰ κλινάρια λαμπροφόρος
ἀστράφτει ἀπὸ τὴν ὁμορφιά· δὲν θὰ ἴλεγες πῶς ἦλθε

- ἐκεῖνος ἀπ' τὸν πόλεμον, ἀλλ' ὅτ' ἦ θὰ πηγαίνει
εἰς τὸν χορὸν, ἢ ἀπὸ χορὸν ν' ἀναπαυθῆ καθίζει ». 395
- Εἶπε καὶ τὴν ἐτάραξε μὲς στῆς καρδιάς τὰ βάθη·
ἀλλ' ἄμα εἶδε τῆς θεᾶς τὰ ἐρωτεμένα στήθη
καὶ τὸν πανώριον λαιμὸν καὶ τῶν ματιῶν τὴν λάμψιν
φόβος τὴν πῆρεν ἕξαφνα καὶ πρὸς ἐκείνην εἶπε:
« Παμπόνηρη, τί προσπαθεῖς μ' αὐτὰ νὰ μὲ πλανέσης ;
Εἰς ποῖαν χώραν μακρινὴν ἀκόμη θὰ μὲ βγάλης, 400
στῆς Μαιονίας τὸν τερπνὸν ἀέρα ἢ τῆς Φρυγίας,
ἂν κάποιον ἔχῃς ὡς καὶ αὐτοῦ θνητὸν ἀγαπημένον,
ἄφοῦ τώρα ὁ Μενέλαος, ποῦ ἐνίκησε τὸν Πάριν,
βούλετ' ἐμὲ τὴν μισητὴν νὰ πάρῃ στὴν πατρίδα ;
Διὰ τοῦτο ἐδῶ κατέβηκες μὲ δόλο νὰ μὲ πιάσης ; 405
Ἄμε, μαζί του κάθισε, μακρὰν τῶν Ἀθανάτων,
καὶ οἱ πόδες σου στὸν Ὀλυμπον νὰ μὴ σὲ ξαναφέρουν,
ἀλλὰ νὰ λιώνεσαι μ' αὐτόν, νὰ τὸν προσέχῃς μεῖνε,
ὡς νὰ θελήσῃ σύντροφον ἢ δούλην νὰ σὲ κάμῃ.
Θὰ ἦταν κατασχύνῃ μου νὰ ὑπάγω ἐκεῖ ποῦ θέλεις, 410
νὰ εἶμ' ἐκείνου ὁμόκλινη· καὶ οἱ σεβαστὲς μητέρες
τῆς Τροίας θὰ μὲ ὄνειδιζαν καὶ ἀρκοῦν ὅσα ὑποφέρω ».
Ἵοργίσθη καὶ ἀποκρίθηκεν ἡ Ἀφροδίτ' ἡ θεία:
« Μὴ μὲ θυμῶνης, δύστυχη, μὲ αὐτὰ καὶ μ' ἀναγκάσης,
ἄφοῦ πολὺ σ' ἀγάπησα, πολὺ νὰ σὲ μισήσω, 415
καὶ ἰδῆς νὰ σπείρω ἀνάμεσα τῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρώων
ἔχθρητες νέες, φοβερὲς καὶ κακοθανατίσης ».
Ἐτρόμαξε στὸν λόγον τῆς ἡ Ἐλένη καὶ στὸν πέπλον
κλεισμένη τὸν ὀλόασπρον κατόπι τῆς κινουσε
σιγά, χωρὶς οἱ Τρώισσες ποσῶς νὰ τὸ νοήσουν, 420
κι ὅταν στὰ δώματ' ἔφθασαν τὰ ὠραῖα τοῦ Ἀλεξάνδρου,
ἀμέσως οἱ θεράπαινες στὰ ἔργα τοὺς στραφῆκαν,
καὶ στὸν ὑψηλὸν θάλαμον ἀνέβ' ἡ γυνὴ θεία,
κι ἔπιασεν ἡ φιλόγελη ἀθάνατη Ἀφροδίτη
ἕνα θρονὶ καὶ τό ἴστησεν ἀντίκρυ τοῦ Ἀλεξάνδρου· 425
σ' αὐτὸ ἡ Ἐλένη ἐκάθισε, τοῦ Δία θυγατέρα,
κι ὄνειδιζε τὸν ἄνδρα τῆς μὲ ἀντίστροφο τὸ βλέμμα:
« Ἦλθες ἀπὸ τὸν πόλεμον, στὸν τόπον νὰ ἔχες μείνει

- σφαγμένοι ἀπ' τὸν ἥρωα πού πρῶτος μου ἦταν ἄνδρας,
καὶ ὅμως πρῶτα ἐπαίρεσο πῶς ἦσουν καὶ στὰ χέρια 430
καὶ στὸ κοντάρι ἀνώτερος τοῦ ἀνδρείου Μενελάου·
ἐμπρὸς λοιπὸν προκάλεσε καὶ πάλιν τὸν ἀνδρεῖον
Μενέλαον στὸν πόλεμον· ἀλλὰ σὲ συμβουλεύω
νὰ ἡσυχάσης στὸ ἐξῆς, μὴ σὰν μωρὸς θελήσης
μὲ τὸν ξανθὸν Μενέλαον νὰ κτυπηθῆς καὶ πάλιν, 435
μὴ πέσης γρήγορα νεκρὸς στὴν λόγχην του ἀποκάτω ».
Καὶ ὁ Πάρις τῆς ἀπάντησε: « Γυνή, μὴ μ' ὀνειδίζης
τόσο πικρά, καὶ ἂν σήμερον μ' ἐνίκησεν ὁ Ἄτρεΐδης
μὲ βοηθὸν τὴν Ἀθηνᾶν, κι ἐγὼ θὰ τὸν νικήσω
ἄλλην φορὰν· ὅτι θεοὶ καλοὶ κι ἐμᾶς δὲν λείπουν· 440
ἀλλ' ἔλα τώρα ἐρωτικά νὰ γλυκοκοιμηθοῦμε·
ποτέ τόσον δὲν ἄναψεν ὁ πόθος τὴν ψυχὴν μου,
μηδ' ὅταν ἀπ' τὴν Σπάρτην σου τὴν πρόσχαρην σ' ἐπῆρα
τότε κι ἐπλέαμε μαζὶ στὰ ποντοπόρα πλοῖα
κι ἔσμιζα ἐρωτικά μ' ἐσὲ στὴν νῆσο τῆς Κρανάης, 445
ὅσο γιὰ σὲ τώρα γλυκὸς μὲ συνεπαίρνει ὁ πόθος ».
Εἶπε, στὴν κλίνην ἔπεσε κι ἐκείνη εὐθύς κατόπι.
Κι ἐνῶ ἐκεῖνοι ἐπλάγιαζαν στὴν τορνευμένην κλίνην,
ὡσὰν θηρίον γύριζεν ὁ Ἄτρεΐδης μὲς στὰ πλήθη
κάπου νὰ ἰδῆ τὸν Πάριδα, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη 450
τῶν Τρώων καὶ τῶν βοηθῶν κανεὶς νὰ φανερώσῃ
τὸν θεϊκὸν Ἀλέξανδρον τοῦ θείου Μενελάου·
κι ὅμως δὲν θὰ τὸν ἔκρυβε κανένας ἀπ' ἀγάπην,
ὅτι ὡς τὸν μαῦρον θάνατον τὸν ἐμισοῦσαν ὄλοι·
καὶ εἶπε τότε ὁ κραταῖος Ἄτρεΐδης Ἀγαμέμνων : 455
« Σεῖς Τρῶες, καὶ σεῖς Δάρδανοι, σεῖς σύμμαχοι, ὄλοι ἀκοῦτε·
ἡ νίκη ἐφανερώθηκε τοῦ ἀνδρείου Μενελάου·
σεῖς τώρα παραδώσετε τὴν Ἄργισσαν Ἐλένην
μὲ ὄσους ἔχει θησαυροὺς καὶ πρόστιμον ἀκόμη,
πού καὶ στές ἄλλες γενεές νὰ φθάσῃ τ' ἄκουσμά του ».
460
Αὐτὰ ἔπε καὶ τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη συμφωνοῦσαν.

Δ

Σύνοδον εἶχαν οἱ θεοὶ στὸ πλάγι τοῦ Κρονίδη,
 στὸ δῶμα τὸ χρυσοστρωτον καὶ τοὺς κερνοῦσε ἡ θεία
 "Ἡβη τὸ νέκταρ καὶ φαιδροὶ μὲ τὰ χρυσὰ ποτήρια
 ἀντιπροπίναν κι ἔβλεπαν τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου.
 Καὶ νὰ πειράξ' ἠθέλησε τὴν "Ἡραν ὁ Κρονίδης 5
 καὶ λόγον εἶπε ἀνάσκεπον πικρὰ νὰ τὴν κεντήση:
 « Δύο θεὲς εἶναι, θαρρῶ, βοηθοὶ τοῦ Μενελάου,
 ἡ "Αργισσ' "Ἡρα κι ἡ 'Αθηνᾶ, ἡ σώστρα τῶν ἀνδρείων·
 ἀλλὰ κάθονται ἀνάμερα καὶ τέρπονται νὰ βλέπουν·
 τὸν ἄλλον ἡ φιλόγελη θεὰ τὸν παραστέκει 10
 ἡ 'Αφροδίτη καὶ κακὸ νὰ πάθῃ δὲν ἀφήνει·
 καὶ ἰδοὺ τῶρα τὸν ἔσωσε στὴν ὥρα τοῦ θανάτου·
 ἀλλ' εἶναι ἡ νίκη φανερὰ τοῦ ἀνδρείου Μενελάου.
 Καὶ τῶρα νὰ σκεφθοῦμ' ἐμεῖς, πῶς τοῦτα θὰ τελειώσουν·
 ἂν πάλιν θὰ σηκώσουμε φρικτὸν πολέμου ἀγῶνα, 15
 ἡ μεταξὺ τῶν δυὸ λαῶν θὰ φέρωμεν εἰρήνην ;
 Κι ἂν τὸ δεχθῆτε πρόθυμα μὲ τὴν καρδιά σας ὅλοι,
 ἄς μείν' ἡ πόλις ἄφθαρτη τοῦ γέροντος Πριάμου
 κι ἄς λάβῃ ὁ Μενέλαος ὀπίσω τὴν 'Ελένην ».
 Αὐτὰ εἶπε κι ἐγόγγυσαν ἡ 'Αθηνᾶ κι ἡ "Ἡρα, 20
 σιμὰ καθίζαν κι ὄλεθρον τῶν Τρώων μελετοῦσαν·
 λόγον δὲν εἶπεν ἡ 'Αθηνᾶ καὶ στὸν πατέρα Δία
 ἀπὸ χολὴν ἐμάνιζεν· ἀλλ' ἡ χολὴ στῆς "Ἡρας
 τὸ στῆθος δὲν ἐχώρεσε, καὶ πρὸς ἐκεῖνον εἶπε:
 « Τί 'πες, Κρονίδη τρομερέ ; Πῶς ν' ἀφανίσης θέλεις 25
 τοὺς κόπους, τὸν ἀγῶνα μου, τὸν ἕδρον πόχω ἰδρώσει ;
 Καὶ τ' ἄλογά μου ἀπόκαμαν, ὥσπου νὰ συναθροίσω
 τόσον λαόν, στὸν Πρίαμον κακὸ καὶ στὰ παιδιὰ του ;
 Κάμε το, ἀλλ' ὅμως οἱ θεοὶ δὲν συμφωνοῦμεν ὅλοι ».
 'Εβάρυνε· καὶ « ᾧ τρομερῆ », τῆς εἶπεν ὁ Κρονίδης, 30
 « τί σοῦ 'καμεν ὁ Πρίαμος καὶ ὅλ' ἡ γενεὰ του
 κακὸ μεγάλο νὰ ὀργισθῆς καὶ τόσο νὰ μανίζης,

- νὰ ἐξολοθρεύσης ἔρριζα τὴν πυργωμένην Τροίαν ;
 Τες πύλες τῆς ἄν δὲν διαβῆς καὶ τὰ ὑψηλά τῆς τείχη,
 ὦμόν νὰ φᾶς τὸν Πρίαμον καὶ τὰ παιδιὰ του κι ὅλους 35
 τοὺς Τρῶες, δὲν γιαιτρεύεται τὸ πάθος πού σέ καίει·
 κάμε ὅπως θέλεις, ἀλλ' ἰδὲ μὴ τοῦτ' ἢ διαφορὰ μας
 κάποτε ἀνάψη πόλεμον κακὸν ἀνάμεσόν μας·
 κι ἐν' ἄλλο ἀκόμα θὰ σοῦ εἰπῶ, νὰ τὸ φυλάξῃ ὁ νοῦς σου·
 ἐάν ποτὲ προθυμηθῶ νὰ ἐξολοθρεύσω πόλιν, 40
 ὅπου τυχαίνουν ἄνθρωποι νὰ ζοῦν ἀγαπητοί σου,
 μὴ στὴν ὀργὴν μου ἀντισταθῆς, ἀλλ' ἄφησε νὰ κάμω·
 κι ἐγὼ σοῦ τὴν ἀπάφησα μὲ πόνον τῆς ψυχῆς μου·
 καὶ ἀπὸ τες χῶρες τῶν θνητῶν ἀνθρώπων, ὅσες εἶναι
 κάτω ἀπὸ τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, 45
 δλόψυχα ἐπροτίμησα τὴν Ἴλιον τὴν θείαν,
 τὸν Πρίαμον καὶ τὸν λαὸν τοῦ δυνατοῦ Πριάμου,
 ὅτι ποτὲ δὲν ἔλειψε τραπέζι ἀπ' τὸν βωμόν μου,
 σπονδὴ καὶ κνίσσα, οἱ προσφορὲς πού τῶν θεῶν ἀνήκουν ».
- Κι ἡ μεγαλόφθαλμη θεὰ τοῦ ἀπάντησεν ἡ Ἥρα : 50
 « Ἄπ' ὅλες ὑπεραγαπῶ τρεῖς χῶρες εἰς τὸν κόσμον·
 τὸ Ἄργος, τὴν πλατύδρομην Μυκλήνην καὶ τὴν Σπάρτην·
 κατὰστρεψέ τες, ἂν ποτὲ κινήσουν τὴν ὀργὴν σου·
 δὲν θὰ μὲ ἰδῆς νὰ ὑπερμαχῶ γι' αὐτὲς ἢ νὰ γογγύζω,
 ὅτι δὲν θὰ κατόρθωνα ποσῶς νὰ σ' ἀντισκόψω, 55
 ὅσα κι ἂν ἔκανα, ἐπειδὴ πολὺ ἴσαι ἀνώτερός μου·
 ἀλλὰ καὶ σὺ τοὺς κόπους μου νὰ χάσω μὴ θελήσης,
 ὅτι κι ἐγὼ εἶμαι θεὸς κι ἀπ' τὴν δικὴν σου ρίζαν,
 ἐγὼ ἢ σεβαστότερη τοῦ Κρόνου θυγατέρα
 καὶ ἀπὸ τὸ γένος ἐνδοξὴ καὶ ὅτ' εἶμαι ὁμόκλινὴ σου, 60
 καὶ σὺ ἴσαι πρῶτος βασιλεὺς τῶν ἀθανάτων ὄλων·
 ἀλλὰ τῶρ' ἄς συγκλίνωμεν, ἐγὼ πρὸς σέ καὶ πάλιν
 σὺ πρὸς ἐμέ κι ὅλ' οἱ θεοὶ θὰ μᾶς ἀκολουθήσουν·
 σὺ στεῖλ' εὐθύς τὴν Ἀθηναῖαν στῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρῶων
 τ' ἀντίμαχα στρατεύματα, νὰ ἐφεύρῃ ἐκείνη τρόπον 65
 ὥστε τοὺς ὄρκους πρότερον νὰ παραβοῦν οἱ Τρῶες,
 προσβάλλοντας τοὺς Ἀχαιοὺς πού ἐπαίρονται στὴν νίκην ».
- Σ' αὐτὰ ἐπέισθη τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὁ πατέρας

- κι ἐστράφη πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν : « Κατέβα εὐθύς » τῆς εἶπε,
 «στ' ἀντίμαχα στρατεύματα τῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρώων, 70
 κάμε τοὺς ὄρκους πρότερον νὰ παραβοῦν οἱ Τρῶες,
 προσβάλλοντας τοὺς Ἀχαιοὺς ποὺ ἐπαίρονται στὴν νίκην ».
 Καὶ αὐτοπροαίρετα ἡ θεὰ στὸν λόγον του ἐτινάχθη
 ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου τὲς κορφές κι ἐχύθη ὡσάν τ' ἀστέρι,
 ὁποῦ ὁ Κρονίδης ἔριξε σημάδι στοὺς ἀνθρώπους, 75
 ἢ ναῦτες ἢ στρατόπεδο λαῶν ἐκτεταμένο·
 λαμπρὸ ἀστέρι κι ἄπειρες οἱ σπίθες του πετιοῦνται·
 ὁμοίως τότε ἡ Ἀθηνᾶ στὴν γῆν ἐροβολοῦσε
 καὶ μὲς στὴν μέσην πήδησε τῶν ἵπποδάμων Τρώων,
 τῶν χαλκοφόρων Ἀχαιῶν καὶ ἀπόρησαν τὰ πλήθη, 80
 καὶ μεταξύ τους ἔλεγαν : « Ἦ πάλιν τοῦ πολέμου
 θὰ ξαναρχίσῃ τὸ κακό, τὰ αἵματα καὶ οἱ φόνοι,
 ἢ μεταξύ τῶν δυὸ λαῶν ἀγάπην βάζει ὁ Δίας
 ποὺ κυβερνᾷ τὸν πόλεμον, ὡς θέλει, τῶν ἀνθρώπων ».
 Αὐτὰ ἐλέγαν οἱ λαοί· κι ὥστόσο μὲς στὸ πλήθος 85
 τῶν Τρώων γύριζε ἡ θεὰ μὲ τὴν μορφήν ἀνθρώπου,
 τοῦ ἀνδρειωμένου μαχητοῦ Λαοδόκου Ἀντηνορίδη
 ζητώντας τοῦ Λυκάονος τὸ δοξασμένο ἀγόρι,
 τὸν πολεμάρχον Πάνδαρον· τὸν ἤβρε ποὺ ἐστεκόνταν
 στὲς φάλαγγες τὲς φοβερὲς λαῶν ἀσπιδοφόρων, 90
 ποὺ ἤλθαν ἀπ' τὸν Αἴσωπον μαζί του στὴν Τρωάδα·
 σιμά του ἐστήθη κι ἔλεγε μὲ λόγια φτερωμένα :
 « Θεοῦ πεισθῆς σ' ὅτι θὰ εἰπῶ, Λυκαονίδη ἀνδρεῖε ;
 Θὰ ἐτόλμας στὸν Μενέλαον γοργὸ νὰ σύρης βέλος ; 95
 Δόξαν ἀπ' ὄλον τὸν λαὸν καὶ χάριν θ' ἀπολαύσης
 καὶ ὁ βασιλέας μάλιστα θὰ σὲ τιμήσῃ ὁ Πάρις.
 Πρῶτος αὐτὸς μὲ ὑπέριμα θὰ σὲ ἀνταμείψῃ δῶρα,
 ἐὰν ἰδῇ στὴν θλιβεράν πυρὰν ἀνεβασμένον
 τὸν δυνατὸν Μενέλαον ἀπὸ δικό σου ἀκόντι· 100
 ἐμπρός, λοιπόν, ἀκόντισε τὸν ἔνδοξον Ἀτρεΐδην,
 ἀφοῦ στὸν φωτογέννητον Ἀπόλλωνα τοξότην
 ἀρنيῶν πρωτόγονων ταχθῆς νὰ σφάξῃς ἐκατόμβην,
 ἅμα στὴν θεῖαν Ζέλειαν, στὸ σπίτι σου, γυρίσης ».
 Στὰ λόγια τοῦτα ἐπεισθηκεν ὁ ἀνόητος κι ἐπῆρε 105

- τὸ στιλβωμένο τόξο του, κέρατο ἀγρίου τράγου,
 ποῦ ἀπὸ καθίστραν εἶχε αὐτὸς κτυπήσει ἅμα τὸν εἶδε
 νὰ βγαίνει μέσ' ἀπὸ σπηλιά, καὶ κάτω ἀπὸ τὸ στῆθος
 τὸν πέτυχε καὶ ἀνάσκελα τὸν ξάπλωσε στὸν βράχον·
 μακριὰ δεκάξι σπιθαμὲς τὰ κέρατα ἐφοροῦσε· 110
 αὐτὰ ἐργάσθη καὶ ἄρμωσε καλὸς κερατοξόδος·
 τὸ ἔξυσ' ὄλο καὶ χρυσὸ τοῦ πρόσθεσε κουλούρι·
 τὸ τόξο ἐκεῖνο ἐτάνυσε καὶ καταγῆς ἀγάλι
 τὸ ἔκλινε καὶ οἱ σύντροφοι κρατοῦσαν τὲς ἀσπίδες
 ἐμπρὸς του, μήπως πεταχτοῦν οἱ Ἄχαιοὶ γενναῖοι,
 πρὶν ἀκοντίσῃ ὁ Πάνδαρος τὸν δυνατὸν Ἀτρεΐδην· 115
 κι ἀπ' τὴν φρετέραν σήκωσε τὸ σκέπασμα κι ἐπῆρε
 ἄριχτο βέλος φτερωτό, μαύρην φωλιά θανάτου·
 τὸ πικρὸ βέλος ἔσισεν εἰς τὴν χορδὴν ἐπάνω,
 καὶ πρὸς τὸν φωτογέννητον Ἀπόλλωνα τοξότην
 νὰ σφάξῃ ἀρνιῶν πρωτόγονων ἐτάχθηκε ἐκατόμβην, 120
 ἅμα στὴν θείαν Ζέλειαν, στὸ σπίτι του γυρίσῃ
 καὶ μὲ τὲς κόκες τὴν χορδὴν τραβώντας τὴν σιμώνει
 εἰς τὸ βυζὶ καὶ ἀπίθωσε τὸ σίδηρο στὸ τόξο·
 καὶ ὅταν εἰς κύκλον τέντωσε τὸ μέγα τόξο, ἀκούσθη
 τριγμὸς τοῦ τόξου, τῆς χορδῆς βοῆ κι ἐξετινάχθη 125
 τὸ βέλος ἀνυπόμονο νὰ πέσῃ μὲς στὰ πλήθη.
 Ἄλλὰ δὲ σ' ἐλησμόνησαν, Μενέλαε, τοῦ Ὀλύμπου,
 οἱ κάτοικοι οἱ μακάριοι κι ἡ Ἄθηνᾶ ποῦ ἐμπρὸς σου
 εὐθὺς εὐρέθη κι ἔδιωξε τὸ πικροφόρο ἀκόντι
 ἀπὸ τὸ σῶμα σου ἀρκετά, καθὼς μητέρα διώχνει 130
 μύγαν ἀπὸ τὸ βρέφος της, ἐνῶ γλυκὰ κοιμᾶται,
 κι ἡ ἴδια τ' ὀδήγησεν ὅπου οἱ χρυσὲς τῆς ζώνης
 θηλιές κι ὁ θώραξ διπλωτὸς ἐσμίγαν σ' ἓνα μέρος.
 Τὸ πικρὸ βέλος ἔπεσε στὴν σφικτασφαλισμένην
 ζώνην τὴν πολυδαίδαλην καὶ τὴν διαπέρασ' ὄλην· 135
 καὶ μὲς στὸν λαμπρὸν θώρακα προχώρησ' ὡς τὴν πλάκα
 ὅπου στὰ βέλη ἀντίφραγμα στὸ σῶμα του ἐφοροῦσε
 κι ἐξόχως τὸν προφύλαξεν, ἀλλ' ἔσπασε κι ἐκείνην.
 Καὶ τοῦ ἀνδρὸς ἐχάραξε τὸ δέρμα ἢ χάλκιν' ἄρη
 κι ἔρρευσε ἀπὸ τὸ λάβωμα εὐθὺς τὸ μαῦρον αἷμα. 140

Ὡς ὅταν Κάειρα ἤ Μαιονίς γυνή κοκκινοβάφει
 λευκὸν ἔλεφαντόδοντο, τοῦ ἀλόγου χαλινάρι,
 πολλοὶ τὸ ζήλευσαν ἵππεῖς, καὶ μένει φυλαγμένο
 στὸν θάλαμον γιὰ βασιλεῖς πολύτιμο στολίδι,
 καὶ στ' ἄλογο καλλώπισμα καὶ δόξα τοῦ ἀναβάτη·
 145 ὁμοίως, ὦ Μενέλαε, ἐβάφηκαν τὰ ὠραῖα
 μεριά σου καὶ τὰ κνήμια σου καὶ οἱ φτέρνες εἰς τὸ αἶμα·
 ἐπάγωσεν ὁ κραταῖος Ἄτρείδης Ἀγαμέμνων,
 ἅμ' εἶδε ἀπὸ τὸ λάβωμα νὰ τρέχη μαῦρον αἶμα,
 πάγωσε καὶ ὁ Μενέλαος ὁ ἀνδρεῖος, ἀλλ' ὡς εἶδε
 150 ὁποῦ τῆς λόγχης τὸ λουρὶ κι οἱ ἀγκίδες μεῖναν ἔξω,
 τοῦ ἐπανῆλθεν ἡ ψυχὴ· καὶ ὁ μέγας Ἀγαμέμνων
 μὲ στεναγμοὺς τοῦ ἔλεγε κρατώντας του τὸ χέρι,
 καὶ οἱ φίλοι γύρω ἐστέναζαν: « Γλυκύτατε ἀδελφέ μου,
 155 στοὺς ὄρκους σ' ἐθανάτωνα, τὴν ὥρα ποὺ σὲ μόνον
 ἐμπρὸς τῶν Τρώων σ' ἔσταινα γιὰ μᾶς νὰ πολεμήσης·
 κι ἐκεῖν' ἰδοὺ σ' ἐκτύπησαν κι ἐπάτησαν τοὺς ὄρκους·
 ἀλλὰ δὲν θὰ ματαιωθοῦν οἱ ὄρκοι καὶ ἡ θυσία,
 οἱ ἀγνὲς σπονδὲς καὶ οἱ δεξιῆς ποὺ ἐσφίζαμε μὲ θάρρος
 160 κι ἐὰν εὐθύς δὲν τὸ ἐνεργῆ, στὸ ἐξῆς θὰ τὸ ἐνεργήσῃ
 ὁ Δίας καὶ πολὺ βαριά τὸ κρίμα θὰ πληρώσουν
 ἐκεῖνοι καὶ οἱ γυναῖκες τους καὶ τὰ παιδιὰ τους ὅλα·
 ὅτ' εἶναι τοῦτο φανερὸ στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου·
 θὰ φθάσῃ μέρα νὰ χαθῆ κι ἡ Ἴλιος ἡ ἀγία
 καὶ ὁ Πριάμος ὁ δυνατὸς μὲ ὄλον τὸν λαόν του,
 165 ὅταν ὁ αἰθεροκάτοικος Κρονίδης χολωμένος
 γιὰ τούτην τὴν ἀπάτην τους ἐπάνω τους τινάξῃ
 τὴν σκοτεινὴν αἰγίδα του· καὶ αὐτὰ θὰ γίνουν ὅλα.
 Ἄλλ', ὦ Μενέλαε, σκληρὸς ἐμὲ θὰ σφάζῃ πόνος,
 170 ἂν ἀποθάνῃς καὶ κλεισθοῦν οἱ μέρες τῆς ζωῆς σου·
 στ' ἀνανδρον Ἄργος ἄτιμος μοῦ μέλλει νὰ γυρίσω,
 ὅτ' οἱ Ἀχαιοὶ θὰ θυμηθοῦν ἀμέσως τὴν πατρίδα
 καὶ τοῦ Πριάμου καύχημα θὰ μείνῃ καὶ τῶν Τρώων
 ἡ Ἄργισσα Ἐλένη μας, καὶ ἡ γῆ τὰ κόκαλά σου,
 175 χωρὶς νὰ γίνῃ τίποτε θὰ σέπη ἐδῶ στὴν Τροίαν·
 καὶ κάποιος τότε θέλ' εἶπεῖ τῶν ἀποτόλμων Τρώων,

ένῳ στὸν τάφον θὰ σκιρτᾷ τοῦ ἐνδόξου Μενελάου :
 « Νὰ χαρῆ πάντοτε ἡ χολή τοῦ Ἄτρείδη ὡς τώρα ἐχάρη
 ποῦ στρατὸν ἔφερε Ἀχαιῶν ἀνώφελα ἐδῶ πέρα
 καὶ μ' ἄδεια πλοῖα γύρισεν εἰς τὴν πατρίδα, δίχως
 τὸν ἀγαθὸν Μενέλαον »· αὐτὰ θὰ εἰποῦν· κι ἐμένα
 χάσμ' ἄς ἀνοίξ' ἡ μαύρη γῆ κι ἐπάνω μου νὰ κλείσῃ ».

180

Κι εἶπε ὁ ξανθὸς Μενέλαος νὰ τὸν ἐγκαρδιώσῃ :
 « Κάμε καρδιά, τοὺς Ἀχαιοὺς ἀκόμη μὴ δειλιάζῃς·
 δὲν ἤβρε μέρος ἀκριβὸ τὸ βέλος, ὅτ' ἡ ζώνη
 ἡ πλουμιστὴ μ' ἐφύλαξε καὶ κάτωθε τὸ ζῶμα
 καὶ ἡ καλὴ πλάκα ὀποῦ χαλκεῖς κατασκευάσαν ἄνδρες ».

185

Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων :
 « Εἶθε, γλυκὲ Μενέλαε, νὰ εἶναι καθὼς λέγεις·
 ἱατρὸς θὰ ψάξῃ τὴν πληγὴν κι ἐπάνω τῆς θὰ βάλῃ
 βοτάνια, τὲς φαρμακερὲς ὀδύνες νὰπραῦνη ».

190

Κι ἐστράφη πρὸς τὸν κήρυκα Ταλβύθιον καὶ τοῦ εἶπε :
 « Ταλβύθιε, τὸν Μαχάονα κάλεσ' εὐθύς, τὸν γόνον
 τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ποῦ ἀσύγκριτος ἱατρὸς στὸν κόσμον ἦταν,
 νὰ ἴθῃ νὰ ἰδῇ τὸν ψυχερὸν Μενέλαον Ἀτρείδην,
 ὀποῦ τὸν κτύπησ' ἄξιος τοξότης ἢ τῶν Τρώων
 ἢ τῶν Λυκίων, δόξα του καὶ σ' ἐμᾶς ὅλους λύπη ».

195

Αὐτὰ εἶπε καὶ ὑπάκουσεν ὁ κήρυξ εἰς τὸν λόγον,
 καὶ τῶν ἀνδρείων Ἀχαιῶν ἐγύρνα μὲς στὰ πλήθη
 νὰ ἔβρῃ τὸν Μαχάονα· τὸν εἶδε ποῦ ἐστεκόταν
 στὲς φάλαγγες τὲς φοβερὲς λαῶν ἀσπιδοφόρων
 ποῦ ἀπὸ τὴν Τρίκκην ἔφθασαν μαζί του στὴν Τρωάδα·
 σιμά του ἐστάθη κι εἶπε του : « Πετάξου, Ἀσκληπιάδη,
 ὁ κραταιὸς σὲ προσκαλεῖ Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων
 νὰ ἴθῃς νὰ ἰδῇς τὸν ψυχερὸν Μενέλαον Ἀτρείδην,
 ὀποῦ τὸν κτύπησ' ἄξιος τοξότης ἢ τῶν Τρώων
 ἢ τῶν Λυκίων, δόξα του καὶ σ' ἐμᾶς ὅλους λύπη ».

200

205

Εἶπε καὶ τοῦ ἐτάραξε στὰ στήθη τὴν καρδίαν.
 Καὶ μέσ' ἀπ' τὸν πλατὺν στρατὸν τῶν Ἀχαιῶν ἐφθάσαν
 ὅπου ὁ ξανθὸς Μενέλαος στεκόνταν λαβωμένος
 καὶ κύκλον εἶχε ὀλόγυρα τῶν πρώτων πολεμάρχων,
 ὁ ἄνδρας ὁ ἰσόθεος· κι εὐθύς ἀπὸ τὴν ζώνην

210

- τὴν δυνατὴν ἐτράβηξε τὸ βέλος· καὶ ὡς τραβοῦσε,
 γυρτὲς ὀπίσω ἐκόπηκαν οἱ μυτερὲς ἀγκίδες.
- Τὴν ζώνην ἔλυσε ἔπειτα, τὸ ζῶμα καὶ τὴν πλάκα,
 215 πού κατασκεύασαν χαλκεῖς· καὶ ἄμ' εἶδε ὅπου τὸ βέλος
 φαρμακερὰ τὸν λάβωσεν, ἐβύζαξε τὸ αἷμα
 κι ἔβαλ' ἐπάνω βότανα πραῦντικά γνωστά του,
 πού ὁ Χείρων στὸν πατέρα του, σὰν φίλος εἶχε δώσει.
- Ἐκεῖνοι τὸν ἀνδράγαθον Μενέλαον θεραπεῦσαν
 220 κι ἤλθαν ὥστόσο ἐπάνω τους οἱ φάλαγγες τῶν Τρώων
 κι ἐπιασαν τ' ἄρματα καὶ αὐτοὶ τὸν πόλεμον ν' ἀρχίσουν·
 ὀκνὸν τότε δὲν θὰ ἴβλεπε τὸν δυνατὸν Ἀτρεΐδην
 νὰ δειλιᾷ, νὰ κρύβεται, τὴν μάχην ν' ἀποφεύγη,
 ἀλλὰ νὰ ὀρμᾷ στὸν πόλεμον, ὅπου δοξάζοντ' ἄνδρες·
- 225 τὸ λαμπρὸ ἀμάξι, τ' ἄλογα πού φλογερὰ φυσοῦσαν,
 ἀφήνει τοῦ Εὐρυμέδοντος υἱοῦ τοῦ Πτολεμαίου
 τοῦ Πειραιΐδη καὶ σιμὰ νὰ τὰ ἔχη τὸν προστάζει
 πρόχειρα, ὅποταν κάματος τὰ μέλη του νικήσῃ
 ἐκεῖ πού θὰ τακτοποιῇ σὰν ἀρχηγός, τὰ πλήθη·
- 230 καὶ αὐτὸς πεζὸς τὲς φάλαγγες τῶν μαχητῶν περνοῦσε
 κι ὅσους θωροῦσε Δαναοὺς στὴν μάχην νὰ σπουδάζουν,
 λόγια τοὺς ἔλεγε καλὰ τὸ θάρρος τους ν' αὐξήσῃ :
 « Ἀργεῖοι, μὴν ἀφήνετε τὴν ἀνδρικήν ὀρμὴν σας.
 Δὲν βοηθεῖ τοὺς δολεροὺς ὁ ὕψιστος πατέρας·
- 235 καὶ αὐτῶν πού πρῶτοι ἀδίκησαν τοὺς ὄρκους των πατώντας
 τὰ τρυφερά τους σώματα θὰ καταφάγουν γῦπες
 καὶ τὲς γυναῖκες τους ἐμεῖς καὶ τὰ μικρὰ παιδιά τους,
 ἀφοῦ τὴν πόλιν πάρωμε, θὰ σύρωμε στὰ πλοῖα ».
- Κι ὅσους τὸν φρικτὸν πόλεμον θωροῦσε νὰ τρομάζουν,
 240 « Ἀργεῖοι », τοὺς ἐφώναζε, « τοῦ τόξου ἀνδρειωμένοι,
 οὐτιδανοί, τάχα ἐντροπὴν δὲ θὰ αἰσθανθῆτε ἀκόμη ;
 Πῶς παγωμένοι στέκεσθε, ὡσὰν τὰ ἐλαφομόσχια,
 πού ὡς ἀποκάμαν τρέχοντας σ' ἀπέραντην πεδιάδα
 στέκονται, καὶ στὰ στήθη τους ἡ δύναμις ἐκόπη ;
- 245 « Ὅμοια κι ἐσεῖς παγώσατε, ποσῶς δὲν πολεμεῖτε·
 νὰ ἴθουν οἱ Τρῶες θέλετε σιμὰ κεῖ πού τὰ πλοῖα
 στέκονται τὰ καλόπρυμνα στὴν ἄκρην τῆς θαλάσσης

- νὰ ἰδῆτε ἂν χέρι σωστικὸ γιὰ σᾶς ὑψώση ὁ Δίας ; »
 Κι ὅπως αὐτὸς βασιλικά τὲς τάξεις τῶν ἀνδρείων 250
 ἐθεωροῦσεν, ἔφθασε στὸ μέρος ποῦ ὁ γενναῖος
 Ἴδ μενεὺς ἐσύνταζε τοὺς Κρῆτας εἰς τὴν μάχην,
 καὶ στοὺς προμάχους ἔστεκε μὲ τόλμην χοίρου ἀγρίου
 καὶ τὲς ὀπίσω φάλαγγες κυβέρνα ὁ Μηριόνης.
 Ἄμα τοὺς εἶδ' ἐχάρηκεν ὁ κραταιὸς Ἀτρείδης, 255
 κι ἐγλυκομίλησεν εὐθύς πρὸς τὸν Ἴδομενέα :
 « Τῶν ἵππομάχων Δαναῶν τιμῶ σε Ἴδομενέα,
 ἐξόχως καὶ στὸν πόλεμον καὶ σ' ὅ,τι ἄλλο ἀκόμη
 καὶ στὸ τραπέζι ποῦ ἐκλεκτὸ κρασί καὶ πυρωμένο
 εἰς τὸν κρατῆρα συγκερνοῦν οἱ πρῶτοι πολεμάρχοι 260
 οἱ ἀνδρειωμένοι Ἀχαιοὶ τὸ πίνουν μετρημένο
 καθένας, ἀλλὰ πάντοτε σὺ ἔχεις τὸ ποτήρι
 γεμάτο ἐμπρὸς ὡς τὸ ἔχω ἐγώ, νὰ πίνης ὅταν θέλης·
 ἀλλ' ὄρμησε στὸν πόλεμον καὶ δείξου ὡς ἦσουν πρῶτα ».
 Καὶ τῶν Κρητῶν ὁ ἀρχηγὸς ὁ Ἴδομενεὺς ἀντεῖπε : 265
 « Ἀγαπητόν σου σύντροφον θὰ μ' ἔχης εἰς τὴν ἄκρην,
 Ἀτρείδη, ὡς ἔστερξ' ἀπ' ἀρχῆς κι ὑπόσχεσιν ἐπῆρα·
 τοὺς ἀνδρειωμένους Ἀχαιοὺς τοὺς ἄλλους νὰ κινήσης
 ν' ἀρχίσῃ εὐθύς ὁ πόλεμος· ἀφοῦ τὴν συμφωνίαν
 οἱ Τρῶες τώρα ἐχάλασαν· καὶ ὡς πάτησαν τοὺς ὅρκους 270
 καὶ πρῶτοι ἀδίκησαν, κακὸ τοὺς περιμένει τέλος ».
 Αὐτὰ εἶπε καὶ ὀλόχαρος προχώρησ' ὁ Ἀτρείδης
 στὸ στράτευμα ὅσο πόφθασεν ἐκεῖ ποῦ ἐσυνταζόνταν
 οἱ Αἴαντες καὶ σύννεφο μ' αὐτοὺς πεζῶν ἀνδρείων·
 ὡς ὅταν σύννεφο βοσκὸς ἀπὸ ψηλὰ ξανοίγῃ 275
 νὰ προχωρῆ στὸ πέλαγος μὲ τὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου·
 καὶ φαίνεται στὰ μάτια του κατάμαυρο σὰν πίσσα,
 καθὼς τὸ πέλαγος περνᾷ γεμάτο ἀνεμοζάλες,
 τὸν παίρνει φόβος καὶ ὀδηγεῖ μὲς στ' ἄντρο τὸ κοπάδι·
 ὁμοίως εἰς τὸν πόλεμον κινοῦνταν τῶν Αἰάντων 280
 πυκνότατες οἱ φάλαγγες ἀνδρειωμένων νέων
 μαῦρες, καὶ λόγγον ἔκαναν λόγγες ὁμοῦ καὶ ἀσπίδες·
 ἄμα τοὺς εἶδ' ἐχάρηκεν ὁ κραταιὸς Ἀτρείδης
 κι εὐθύς τοὺς ἐπροσφώνησε μὲ λόγια φτερωμένα :

- « Αΐαντες σεῖς, ὦ ἀρχηγοὶ τῶν θωρηκτῶν Ἀργείων, 285
 ἐσᾶς δὲν δίδω προσταγὴν ὅτι δὲν εἶναι πρέπον,
 ἀφοῦ καὶ μόνοι τὸν λαὸν στὸν πόλεμον κινεῖτε·
 καί, Ἀπόλλων, εἶθε, καὶ Ἀθηναῖ, καὶ σύ, πατέρα Δία,
 ἂν εἶχαν ὅλοι τὴν ψυχὴν πόχετε σεῖς στὰ στήθη,
 εὐθύς ἐμπρός μας θά ἴσκυφεν ἡ πόλις τοῦ Πριάμου 290
 ὀλόβολη ἀπ' τὰ χέρια μας νὰ μείνη ἐρημασμένη ».
 Εἶπε, τοὺς ἄφησεν αὐτοῦ καὶ πέρασε στοὺς ἄλλους·
 ἤβρε τὸν Νέστορα, γλυκὸν τῆς Πύλου δημηγόρον,
 ποὺ ἐσύνταζε κι ἐγκάρδιωνε τοὺς ἄνδρες εἰς τὴν μάχην 295
 μὲ τοὺς ἀνδρείους Αἴμονα, Πελάγοντα, Χρομίον,
 Ἀλάστορα καὶ Βίαντα, ποιμένα τῶν ἀνθρώπων.
 Καὶ τοὺς ἵππεῖς ἔστησ' ἐμπρός μὲ τὰ ζεμέν' ἀμάξια,
 ἔβαλε ὀπίσω τοὺς πεζοὺς πολλοὺς καὶ ἀνδρειωμένους,
 πύργον πολέμου στερεόν, καὶ τοὺς κακοὺς στὴν μέση,
 ν' ἀναγκασθῆ νὰ μάχεται καὶ αὐτὸς ὅπου δὲν θέλει. 300
 Καὶ νὰ μὴ σπρώξουν τ' ἄλογα στὴν ταραχὴν τῆς μάχης
 εἰς τοὺς ἵππεῖς συμβούλευε. « Κανεῖς ἄς μὴ θαρρέψη
 στὴν ἵππικὴ καὶ στὴν ἀνδρεία νὰ ὀρμήση ἐμπρός τῶν ἄλλων
 μόνος ἐνάντια στὸν ἐχθρόν· ἀλλὰ μήτε νὰ γύρη 305
 ὀπίσω· καὶ τὰ δυὸ κακὰ καὶ σᾶς ἀδυνατίζουν.
 Κι ὅποιος ἀπὸ τ' ἀμάξι του στοῦ ἐχθροῦ τ' ἀμάξι φθάση,
 μὲ τὸ κοντάρι ἄς κτυπηθῆ, καὶ αὐτὸ συμφέρει πλέον·
 αὐτὴν τὴν γνῶμην ἔτρεφαν καὶ τὴν ψυχὴν στὰ στήθη
 οἱ παλαιοὶ μας κι ἔπαιρναν τὲς χῶρες καὶ τὰ τεῖχη ».
 Αὐτὰ πολέμων ἔμπειρος ἐδίδασκεν ὁ γέρος. 310
 Ἄμα τὸν εἶδε χάρηκεν ὁ κραταῖος Ἀτρεΐδης,
 κι εὐθύς τὸν ἐπροσφώνησε μὲ λόγια φτερωμένα :
 « Ἄμποτε, ὦ γέρε, ἀδάμαστην ὡς ἔχεις τὴν ψυχὴν σου
 νὰ εἶχες καὶ τὰ γόνατα κι ἀκέριαν τὴν ἀνδρείαν
 ἀλλὰ τὸ γῆρας τὸ κοινὸ σὲ φθέρνει· κι ἄμποτ' ἄλλος 315
 νὰ τό 'χε καὶ νὰ ἐβρίσκοσουν σύ μεταξύ τῶν νέων ».
 Καὶ ὁ Νέστωρ, ὁ Γερῆνιος ἱππότης, τοῦ ἀποκρίθη :
 « Ἀτρεΐδη, τό 'θελα κι ἐγὼ νὰ εἶμαι ὡς ἤμουν πρῶτα
 ποὺ τὸν Ἐρευθαλίωνα ἐφόνευσα τὸν θεῖον·
 ἀλλὰ δὲν δίδουν στοὺς θνητοὺς οἱ ἀθάνατοι ὄλ' ἀντάμα. 320

- Ἄγορι τότε ἤμουν κι ἐγώ, τώρα τὸ γῆρας μ' ἤβρε,
 ἀλλὰ καὶ ὡς εἶμαι, στοὺς ἵππεῖς ἀνάμεσα θὰ μείνω
 νὰ συμβουλευώ· κι εἶναι αὐτὸ τὸ μέρος τῶν γερόντων.
 Καὶ μὲ κοντάρια θὰ κτυποῦν οἱ νέοι ποὺ ἀπὸ μένα
 χρόνια ὀλιγότερα μετροῦν καὶ στὴν ἀνδρεία θαρρεῦουν ». 325
- Ἄκουσε τοῦτα καὶ φαιδρὸς προχώρησ' ὁ Ἀτρεΐδης·
 τὸν Μενεσθέα πλήξιππον τοῦ Πετεοῦ τὸν γόνον
 ἤβρε στὴν μέση τῶν φρικτῶν στὲς μάχες Ἀθηναίων·
 πλησίον ὁ πολύβουλος στεκόταν Ὀδυσσεάς,
 κι οἱ τάξεις οἱ ἀνίκητες, σιμά, τῶν Κεφαλλήνων· 330
 ὅτι τῆς μάχης ἡ βοή σ' αὐτοὺς δὲν εἶχε φθάσει,
 ἐνῶ μόλις οἱ φάλαγγες τῶν ἵπποδάμων Τρώων
 κινοῦνταν καὶ τῶν Ἀχαιῶν, κι ἐκεῖνοι περιμέναν
 ὁπότεν σῶμ' ἄλλο Ἀχαιῶν νὰ φθάσῃ καὶ νὰ ὀρμήσῃ
 στοὺς Τρῶας πρῶτον, ὥστε ἀρχὴ νὰ γίνῃ τοῦ πολέμου. 335
- Τοὺς εἶδ' εὐθύς καὶ ὄνειδισεν ὁ κραταῖος Ἀτρεΐδης
 κι ἐκεῖνους ἐπροσφώνησε μὲ λόγια φτερωμένα :
 « ὦ γόνε, σύ, τοῦ Πετεοῦ διοθρέπτου βασιλέως,
 καὶ σύ, ποὺ σὰ σοφίσματα ἐξέχεις καὶ στοὺς δόλους,
 τί κρύβεσθε, τί μένετε μακρὰν ὡς νὰ ἴθουν ἄλλοι ; 340
 Καὶ νὰ σταθῆτ' ἔπρεπε σεῖς στὴν πρώτην τάξιν πρῶτοι
 καὶ πρῶτοι ν' ἀπαντήσετε τὴν φλόγα τοῦ πολέμου,
 καθὼς δέχεσθε κάλεσμα στὴν τράπεζά μου πρῶτοι,
 ὁπότε στρώνουμ' οἱ Ἀχαιοὶ τραπέζι τῶν γερόντων.
 Καὶ σὰς ἀρέσει τὰ ψητὰ νὰ τρώγετε καὶ ὠραῖο 345
 κρασί νὰ πίνετ' ἄφθονο καὶ τώρα σὰς ἀρέσει
 καὶ ἂν δέκα σώματ' Ἀχαιῶν ἐβλέπετ' ἔμπροσθέν σας
 μὲ τ' ἀνδροφόνο σίδερο ν' ἀρχίσουν τὸν ἀγῶνα ».
 Μ' ἄγριο βλέμμα ὁ πολὺγνώμος τοῦ ἀπάντησε Ὀδυσσεάς·
 « Ἀτρεΐδη, ἀπὸ τὰ χεῖλη σου ποῖος ἐβγῆκε λόγος ! 350
 Ἐμεῖς τὴν μάχην φεύγομεν ; Ὅταν τὸν ἄγριον Ἄρη
 κινήσωμ' ὅλ' οἱ Ἀχαιοὶ στοὺς ἵπποδάμους Τρῶες,
 θὰ ἰδῆς, ἂν θέλῃς καὶ ἂν γι' αὐτὸ σὲ μέλη, τὸν πατέρα
 τοῦ Τηλεμάχου νὰ ριχθῆ τῶν ἵπποδάμων Τρώων
 εἰς τοὺς προμάχους, καὶ ὅλ' αὐτὰ ποὺ λέγεις παίρν' ὁ ἀέρας ». 355
 Καὶ ἄμ' εἶδε τον ποὺ ἐθύμωνε, τὸν λόγον πῆρε ὀπίσω

καὶ τοῦ ἕπε μὲ γλυκόγελον ὁ κραταῖος Ἄτρείδης :
 « Λαερτιάδῃ διογενῆ, πολύτεχνε Ὀδυσσεά,
 δὲν ὄνειδίζω ὑπέρμετρα ἐσένα οὔτε προστάζω·
 γνωρίζ' ὅτ' ἡ καρδία σου καλὰ γιὰ μένα τρέφει 360
 αἰσθήματα κι ὅτι μ' ἐμὲ τὴν ἴδιαν ἔχεις γνώμη,
 καὶ θὰ τὰ καλοκάμωμε κατόπι, ἂν τώρα εἰπῶθη
 λόγος κακός, κι εἶθε οἱ θεοὶ νὰ τ' ἀποσβήσουν ὅλα ».
 Εἶπε, τοὺς ἄφησεν αὐτοῦ καὶ πέρασε στοὺς ἄλλους.
 Κι ἤβρε τὸν μεγαλόψυχον Τυδείδῃ Διομήδῃ 365
 ὄρθον εἰς τ' ἄλογα σιμὰ καὶ τ' ἀρμοσμέν' ἀμάξια·
 ἦταν σιμὰ του ὁ Σθέnelος, υἱὸς τοῦ Καπανέως.
 Τὸν εἶδε εὐθύς κι ὄνειδισεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων
 καὶ κείνον ἐπροσφώνησε μὲ λόγια φτερωμένα :
 « Ὀϊμέν', υἱὲ τοῦ συνετοῦ Τυδέα τοῦ ἵπποδάμου, 370
 τί κρύβεσαι ; Τὲς γέφυρες τί βλέπεις τοῦ πολέμου ;
 Νὰ κρύβεται, ὅπως κρύβεσαι, δὲν ἤθελε ὁ Τυδέας,
 καὶ τῶν συντρόφων πολὺ ἐμπρὸς στὴν μάχην ἐκινούσε.
 Ἐγὼ δὲν τὸν ἀντάμωσα καὶ ἀπ' ἄλλους, πού τὸν εἶδαν
 εἰς τὸν ἀγῶνα τό ἄμαθα, καὶ ὅτ' εἶχε τὰ πρωτεῖα. 375
 Ὅτ' ἤλθε αὐτὸς εἰρηνικὸς ὡς ξένος στὲς Μυκῆνες
 καὶ ὁ Πολυνείκης ὁ λαμπρὸς ὁποῦ συνάζαν ἄνδρες
 ὅταν στρατεῦαν στ' ἄγια τῆς Θήβας τείχη ἐκεῖνοι·
 κι ἐπαρακάλουν ἐκλεκτοὺς συμμάχους νὰ τοὺς δώσουν
 καὶ πρόθυμ' ἔστεργε ὁ λαὸς νὰ δώσουν, ἀλλ' ὁ Δίας 380
 τὴν γνώμην τοὺς ἐγύρισε μ' ἀντίστροφα σημεῖα.
 Καὶ ὅτ' ἔφυγαν, ἄμ' ἔφθασαν, ὡς προχωροῦσε ὁ δρόμος,
 στοῦ Ἀσωποῦ τὲς χορτερὲς ἄκρες γεμάτες σχοῖνον,
 οἱ Ἀχαιοὶ γιὰ μηνυτὴν ἐστεῖλαν τὸν Τυδέα.
 Κι ἐκεῖνος ἐπορεύθηκε κι ἤβρε πολλοὺς Καδμείους 385
 στοῦ δυνατοῦ Ἐτεοκλῆ τὸ δῶμα ὁποῦ συντρῶγαν·
 τότε, καὶ ἂν ξένος ἔτυχε, ὁ ἵππομαχος Τυδέας
 δὲν ἐφοβεῖτο ἀνάμεσα στὸ πλῆθος τῶν Καδμείων,
 ἀλλ' εἰς ἀγῶνα ἐκάλει αὐτούς, καὶ εἰς ὅλα τοὺς ἐνίκα
 εὐκολα, τόσον ἢ Ἀθηναῖα προθύμως τὸν βοηθοῦσε· 390
 καὶ θυμωμέν' οἱ κεντηταὶ τῶν ἵππων οἱ Καδμεῖοι,
 πενήντα νέους τοῦ ἴστησαν καρτέρι στὴν ὁδὸν του

- καὶ τοὺς ὀδήγα ὁ Μαίονας ἰσόθεος Αἰμονίδης
 μὲ τοῦ Αὐτοφόνου τὸν υἱὸν γενναῖον Πολυφόντην.
 Ἄλλ' ἄσχημα ἔθανάτωσε κι ἐκείνους ὁ Τυδέας· 395
 τοὺς φόνευσ' ὅλους κι ἔστειλε μόν' ἓνα στὴν πατρίδα,
 τὸν Μαίον', ὡς τὸν δίδαξαν τὰ θεϊκὰ σημεῖα.
 Ἴδου ποῖος ἦταν ὁ Τυδεὺς ἀπὸ τὴν Αἰτωλίαν.
 Ἄλλὰ τοῦτος ἐγέννησεν υἱὸν κατώτερόν του
 στὴν μάχην, ἂν καὶ ἀνώτερον στὴ γλώσσα καὶ στοὺς λόγους ». 400
 Λόγον σ' αὐτὰ δὲν πρόφερον ὁ δυνατὸς Διομήδης·
 ἐντράπη τὸν ὀνειδισμόν τοῦ σεβαστοῦ κυρίου·
 ἀλλὰ τοῦ ἀπάντησ' ὁ υἱὸς τοῦ ἐνδόξου Καπανέως :
 « Ἐνῶ σωστά ξέρεις νὰ εἰπῆς, μὴ ψεύδεσαι, Ἄτρεϊδη.
 Εἴμασθε τῶν πατέρων μας πλιότερ' ἀνδρειωμένοι· 405
 τὰ ἄρεια τείχη ἐπήραμε τῆς ἐπταπύλου Θήβης
 ἐμεῖς, ἂν καὶ ὀλιγότερος λαὸς μᾶς ἀκολούθα,
 θαρρώντας εἰς τὰ θεϊκὰ σημάδια καὶ στὸν Δία·
 κι ἐκεῖνοι ἀντὶς ἐχάθησαν ἀπ' τ' ἀσεβήματά των·
 ὅθεν μὲ τοὺς πατέρες μας ποτὲ μὴ μᾶς συγκρίνης ». 410
 Μ' ἄγριο βλέμμα τοῦ ὀμίλησεν ὁ δυνατὸς Διομήδης :
 « Πατέρα, σῶπα τῶρ' αὐτοῦ, καὶ ὅ,τι σοῦ λέγω στέργε·
 δὲν κατακρίνω ἐγὼ ποσῶς τὸν ἀρχηγὸν Ἄτρεϊδην,
 ἂν τοὺς ἀνδρείους Ἀχαιοὺς παρακινή στὴν μάχην.
 Ἐκείνου ἡ δόξα θά 'ν', ἐὰν οἱ Ἀχαιοὶ τοὺς Τρῶας 415
 νικήσουν καὶ τὴν ἱερὰ Τρωάδα ρίξουν κάτω·
 κι ἐκείνου πάλι, ἂν χαλαστοῦν οἱ Ἀχαιοί, τὸ πένθος·
 ἀλλ' ἔλ' ἀρχὴν ἄς βάλωμε κι ἐμεῖς εἰς τὸν ἀγῶνα ».
 Εἶπε, ἀπ' τ' ἀμάξι ἐπήδησε στὴν γῆν μὲ τ' ἄρματά του·
 φοβερὰ ἐβρόντησε ὁ χαλκὸς στὰ στήθη τοῦ κυρίου, 420
 ὡς ὄρμησε, ὥστε θά 'παιρνεν τρομάραν καὶ ὁ γενναῖος.
 Καὶ ὅπως στὴν πολὺβροντην ἀκρογιαλιά τὸ κύμα,
 ὡς τὸ σηκώνει ὁ Ζέφυρος ἐπανωτὸ κινεῖται,
 φουσκώνει πρὶν στὸ πέλαγος καὶ στὴν στεριά κατόπι
 σπώντας μουγγρίζει καὶ κυρτὸν ἔρχετ' ἐμπρὸς καὶ γύρω 425
 στοὺς βράχους κάμνει κορυφὴν καὶ τὸν ἀφρὸν ξερναεῖ·
 ὁμοίως τότε' ἐπανωτὲς τῶν Δαναῶν κινοῦντο
 οἱ φάλαγγες στὸν πόλεμον· καὶ κάθε πολεμάρχος

τούς ἰδικούς του πρόσταζε· κι οἱ ἐπίλοιποι σωμαῖναν,—
 ὡσάν φωνήν τόσος λαὸς στὰ στήθη νὰ μὴν εἶχε,— 430
 φοβούμενοι τούς ἀρχηγούς· ἐπάνω των ἐλάμπαν
 τὰ πλουμιστά των ἄρματα, καθὼς ἐπροχωροῦσάν.
 Καὶ οἱ Τρῶες, ὡς τὰ πρόβατα σ' αὐλήν ἀνδρὸς πλουσίου
 ἄπειρα μένουν τὸ λευκὸ νὰ τοὺς ἀρμέγουν γάλα 435
 καὶ ὄλο βελάζουν ὡς ἀκοῦν νὰ κράζουν τὰ κριάρια,
 ὁμοίως στὸν πλατὺν στρατὸν ἀλλάαζαν οἱ Τρῶες,
 ὅτι δὲν ἦτο εἰς ὄλους μιὰ λαλιά καὶ γλώσσα μία,
 ἀλλὰ μικτή, κι ἦσαν λαοὶ πού πολλαχόθεν ἦλθαν.
 Τούτους ὁ Ἄρης, ἡ Ἀθηναῖα τοὺς Ἀχαιοὺς κεντάει,
 ὁ Δεῖμος καὶ ὁ Φόβος κεῖ, ἡ λυσσασμένη Ἔρις, 440
 πού 'ναι ἀδελφὴ καὶ σύντροφη τοῦ ἀνθρωποφόνου Ἄρη,
 ὅπου προβαίνει ὡς ἄφαντη, κι ἐνῶ τὴν γῆν κατόπι
 διασκελᾷ, στὸν οὐρανὸν τὴν κεφαλὴν στηρίζει,
 ὅπου καὶ τότ' ἐγέννησεν ἔχθραν σ' αὐτοὺς ὁμοίαν
 καὶ μὲς στὰ πλήθη ἐγύριζε τοὺς πόνους νὰ πληθύνη. 445
 Καὶ ὅτ' ἐφθασαν κι ἐβρέθησαν εἰς ἓνα τόπον ὄλοι,
 τὰ τόμαρα καὶ τ' ἄρματα καὶ τ' ἀνδρειωμένα στήθη
 τὰ χαλκοθώρηκτ' ἔσμιζαν, κι οἱ ὀμφαλωτὲς ἀσπίδες
 ἀπ' τὰ δυὸ μέρη ἐγγίζονταν καὶ ὁ κόσμος ἐβροντοῦσε· 450
 κι ἐκεῖ κραυγὴ χαρῆς ἀνδρῶν πού φόνευαν καὶ βόγγος
 ἀνδρῶν ὅπου ἐφρονεύονταν καὶ ἡ γῆ πλημμύριζ' αἷμα·
 καὶ ὡς ὅταν δύο χεῖμαρροι, πού ἀπὸ τὰ ὄρη ρέουν,
 μέσ' ἀπὸ κεφαλὸβρυσά τ' ἀκράτητα νερά τους
 σμίγουν εἰς ἓνα σύρρυακο στὰ βάθη τοῦ βαράθρου —
 μακρόθε ἀκούει στὰ βουνὰ τὸν βρόντον ὁ ποιμένας — 455
 ὅμοιος, κι ἐκεῖνοι ὡς ἔσμιζαν, ἀχὸς καὶ ἀγῶνας ἦταν.
 Ρίχνει πρῶτος ὁ Ἀντίλοχος πολεμιστὴν τῶν Τρώων
 τὸν Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον λαμπρὸν μὲς στοὺς προμάχους·
 τῆς τριχοφόρου κόρυθος τοῦ κτύπησε τὸν κῶνον,
 τὸ ἔμπηξε στὸ μέτωπον κι ἡ χάλκιν' ἄκρη μέσα 460
 ἐπέρασε τὸ κόκαλο κι ἔχασε αὐτὸς τὸ φῶς του
 καὶ ὡς πέφτει πύργος ἔπεσε στὸν φοβερὸν ἀγῶνα.
 Καὶ ἄμ' ἔπεσε, ἀπ' τὰ πόδια του ἔπιασ' ὁ Ἐλεφῆνωρ
 Χαλκωδοντιάδης, ἀρχηγὸς τῶν ψυχερῶν Ἀβάντων,

- καὶ νὰ τὸν σύρη ἐσπούδαζε μακρὰν ἀπὸ τὰ βέλη 465
 νὰ τὸν γυμνώσῃ, ἀλλὰ πολὺ δὲν κράτησ' ἡ ὀρμή του,
 ὅτι ὡς τὸν εἶδ' ὁ ψυχερὸς Ἀγήνωρ νὰ τὸν σέρνῃ,
 εἰς τὸ πλευρὸν ποῦ ὡς ἔσκυφτε γυμνώθη ἀπ' τὴν ἀσπίδα,
 χάλκινο βέλος τοῦ ῥιξε καὶ τοῦ ἴλυσε τὰ μέλη.
- Ἔτσι τὸν ἄφηκε ἡ ψυχὴ κι ἐπάνω του ἐκροτήθη 470
 τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἀχαιῶν ἔργον δεινόν· καὶ ὡς λύκοι
 ὀρμοῦσαν γιὰ νὰ χαλασθοῦν κι ἄνδρας ἐφόνευσ' ἄνδρα.
 Τὸν Σιμοείσιον κτύπησεν ὁ Τελαμώνιος Αἴας
 τοῦ Ἀνθεμίωτος λαμπρὸν ἀγόρι, ποῦ ἡ μητέρα 475
 στὲς ὄχθες τοῦ Σιμόεντος ἐγέννησε, ὡς ἐρχόταν
 ἀπὸ τὴν Ἴδην στὲς βοσκὰς κατόπι στοὺς γονεῖς τῆς,
 ὅθεν τοῦ ἐβγάλαν τ' ὄνομα· καὶ τῶν γλυκῶν γονέων
 τὰ θρέπτρα δὲν ἀπέδωκεν ὅτ' ἡ ζωὴ του ἐκόπη
 ἀπ' τοῦ μεγάλου Αἴαντος τὸ ἀνίκητο κοντάρι.
- Ἔτσι ἐνῶ πρῶτος πρόβαινε τὸν κτύπησε στὸ στῆθος 480
 σιμὰ στὸν δεξιὸν μαστόν· ἀντίκρυ ἐβγήκε ἡ λόγχη
 στὸν ὦμον· ἔπεσεν αὐτὸς στὰ χῶματα, ὡσὰν λεῦκα
 ὀπού εἰς μεγάλην λιβαδιὰ γεννήθηκε κι ἀνδρώθη
 ὀμαλὴ ὄλη καὶ ὑψηλὰ μόνον γεννᾷ τοὺς κλώνους· 485
 τὴν ἔκοψε ἀμαξοποιὸς μὲ τὴν λαμπρὴν ἀξίνην
 νὰ τὴν λυγίσῃ γιὰ τροχὸν εἰς εὐμορφὸν ἀμάξι·
 κείτεται αὐτοῦ καὶ φρύγεται στοῦ ποταμοῦ τὴν ὄχθην·
 ὅμοιον τὸν Σιμοείσιον ἔστρωσε κάτ' ὁ Αἴας.
- Καὶ αὐτὸν ὁ λαμπροθώρηκος Ἀντιφὸς Πριαμίδης 490
 μέσα στὰ στήθη ἀκόντισε, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τὸν Λεῦκον,
 τοῦ Ὀδυσσέως σύντροφον λαμπρόν, στὸ ριζομέρι
 ἐπέτυχεν εἰς τὴν στιγμὴν πόσερνε ἄλλοῦ τὸ πτῶμα·
 καὶ ὅπως σωριάσθη τοῦ ἴπεσε τὸ πτῶμ' ἀπὸ τὸ χέρι.
 Ἐκείνου ὁ φόνος χόλωσε πολὺ τὸν Ὀδυσσεά·
- εἰς τοὺς προμάχους σπρώχθη εὐθύς κι ἔλαμπε στ' ἄρματ' ὄλος· 495
 ἐστάθη αὐτοῦ πολὺ σιμὰ καὶ γύρω του κοιτώντας
 ἀκόντισε· τραβήχθησαν στ' ἀκόντισμά του οἱ Τρῶες·
 τὸ βέλος του δὲν χάθηκεν, ἀλλ' ἤβρε τοῦ Πριάμου
 τὸν νόθον Δημοκόωντα, ποῦ ἔχ' ἔλθει ἀπ' τῆς Ἀβύδου
 τὰ μέρη, ὅπου γοργόποδες ἀνάτρεφε φοράδες. 500

Ἐκεῖνον, γιὰ τὸν σύντροφον ὡς χόλωσ' ὁ Ὀδυσσεάς,
 ἐκτύπησε στὸν μήλιγγα· κι ἡ χάλκιν' ἄκρη ἐβγήκε
 στὸν ἄλλον μήλιγγ' ἀντικρύ· τὸ φῶς του χάνει ἐκεῖνος,
 μὲ κρότον πέφτει καὶ ἀντηχοῦν ἐπάνω τ' ἄρματα του.
 Κάμνουν τὰ ὀπίσω οἱ πρόμαχοι καὶ ὁ δοξασμένος Ἐκτωρ· 505
 ἐκραύγασαν οἱ Ἀχαιοὶ καὶ τοὺς νεκροὺς ἐπῆραν
 κι ἐμπρὸς πολὺ προχώρησαν· ὀργίσθη ὅπως τοὺς εἶδε
 ὁ Φοῖβος ἀπ' τὰ Πέργαμα κι ἐφώναζε τῶν Τρώων·
 « Τρῶες, ξυπνᾶτε, ἵππόδαμοι, καὶ μὴν ὑποχωρεῖτε
 τῶν Ἀχαιῶν, καὶ σίδερον ἢ σάρκα τους δὲν εἶναι 510
 ἢ λίθος, ὥστε τοῦ χαλκοῦ τὸ δάγκαμα νὰ διώχνῃ·
 οὔτ' ὁ Ἀχιλλέας μάχεται, ὁ υἱὸς τῆς καλλικόμου
 Θέτιδος, ἀλλὰ τὸν θυμὸν τρέφει σιμὰ στὰ πλοῖα ».

Αὐτὰ ἴπε ὁ φοβερὸς θεὸς ψηλάθε ἀπὸ τὴν πόλιν·
 ἀλλ' ἡ διογέννητη θεὰ τοὺς Ἀχαιοὺς κινοῦσε 515
 καὶ ἀνάμεσόν τους πήγαινε τὸ θάρρος τους ν' αὐξήσῃ.
 Ἡ μοῖρα τότε ἐσπέδισε τὸν Διῶρῃ Ἀμαρυγκεῖδην·
 πέτρα τὸν πῆρε δοντερῆ στὴν δεξιάν του κνήμην
 εἰς τ' ἀστραγάλι· ὁ Πείροος τὴν ἔριξ' ὁ Ἴμβρασιδης·
 τῶν Θρακῶν ἦταν ἀρχηγὸς καὶ ἀπὸ τὸν Αἶνον ἦλθε· 520
 τὰ νεῦρα καὶ τὰ κόκαλα τοῦ σύντριψεν ὁ μέγας
 λίθος καὶ κάτω ἔπεσε τ' ἀνάσκελα στὴν σκόνη·
 καὶ ὡς ξεψυχοῦσεν ἄπλωσε στοὺς ποθητοὺς συντρόφους
 τὰ δυό του χέρια· ἔτρεξεν ὁ Πείροος, ποῦ τὸν εἶχε
 κτυπήσει καὶ στὸν ὀμφαλὸν τὸν λόγγισε καὶ χάμου 525
 τὰ ἔντερά του χύθηκαν, κι ἔχασ' εὐθύς τὸ φῶς του.
 Καὶ ὡς ἔφευγε τὸν κτύπησεν εἰς τὸν μαστὸν ἐπάνω
 ὁ Αἰτωλὸς Θόας καὶ ὁ χαλκὸς μὲς στὸ πνευμόνι ἐμπήχθη·
 τὸν σίμωσε καὶ τὸ βαρὺ κοντάρι ἀπὸ τὸ στῆθος
 ἀπέσπασ', ἔσυρ' ἐν ταυτῶ τ' ἀκονητό του ξίφος, 530
 μὲς στὴν κοιλιὰ τὸν κτύπησε καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἐπῆρε.
 Δὲν τὸν ἐγρύμνωσε, ὅτι αὐτὸν οἱ σύντροφοὶ του Θράκες
 οἱ ἀκρόκομοι τὸν φύλαγαν μὲ τὰ μακριὰ κοντάρια,
 καί, ἂν κι ἦταν μέγας καὶ λαμπρὸς καὶ ἀνδρειωμένος, ὅμως
 τὸν ἔσπρωξαν· τινάχθηκεν αὐτὸς κι ἐσύρθη ὀπίσω· 535
 ἔτσι στὸ χῶμα ἐκείτονταν πλάγι μὲ πλάγ' οἱ δύο

τῶν χαλκοφράκτων Ἐπειῶν καὶ τῶν Θρακῶν ἀντάμα
οἱ ἀρχηγοί· καὶ ἄνδρες πολλοὶ τριγύρω ἐφονευόνταν.
Τότε πολὺ θὰ ἐθαύμαζεν ἐκεῖνον τὸν ἀγῶνα
ἄνθρωπος, ἂν ἀκτύπητος καὶ ἀλάβωτος περνοῦσε
ἀνάμεσόν τους καὶ ἡ Ἄθηνᾶ τὸν ἔπαιρνε ἀπ' τὸ χέρι
καὶ τὸν ὀδήγη καὶ ἔδιωχνε τὰ βέλη ἀπὸ σιμά του·
ὅτ' εἶδε Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς πολλοὺς ἡ μέρα ἐκείνη
πλάγι μὲ πλάγι ἐπίστομα στὸ χῶμα ἐξαπλωμένους.

540

Ε

Δύναμιν τότε ἡ Ἀθηναῖα καὶ θάρρος τοῦ Διομήδη
 ἔδωκεν ὥστ' ἐξαίσια στὰ πλήθη τῶν Ἀργείων
 νὰ δοξασθῆ καὶ ὑπέρλαμπρην φήμην παντοῦ νὰ λάβῃ.
 Ἀπὸ τὸ κράνος τοῦ ἀνάβει καὶ ἀπ' τὴν ἀσπίδα φλόγα
 ποὺ ἀκτινοβόλ' ἀκοίμητη, τοῦ φθινοπώρου ὡς τ' ἄστρο
 λουσμένο ἀπ' τὸν Ὠκεανὸν δλόφωτο ἀναλάμπει· 5
 φῶς τόσο ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνάβει καὶ ἀπ' τοὺς ὤμους
 κι ἔσπρωξε αὐτὸν κεῖ πὸ βραζε σφοδρότερος ὁ ἀγώνας.
 Ἦταν Τρωαδίτης ἄνθρωπος, ὁ Δάρης, ἱερέας
 τοῦ Ἡφαίστου, πλούσιος, ἄψεγος· καὶ τέκνα τὸν Φηγέα 10
 καὶ τὸν Ἰδαῖον εἶχε δυό, κι ἦσαν πολέμων γνῶστες·
 κινήσαν ἐναντίον του κι οἱ δυό τους ἀπ' τὴν τάξιν,
 στ' ἀμάξι αὐτοί, κι ἐμάχετο πεζὸς ὁ Διομήδης.
 Καί, ἄμ' ἀφοῦ προχώρησαν, ἀντίκρυς ἐσταθῆκαν,
 ἔριξε πρῶτος τὸ μακρὺ κοντάρι του ὁ Φηγέας· 15
 ξάκρισε ἡ λόγχη ἀριστερὰ τὸν ὄμιον τοῦ Τυδεΐδη
 καὶ δὲν τὸν πῆρε· ἀκόντισε καὶ αὐτὸς κι ὄχι χαμένα.
 Ἀλλὰ στὸ στηθοκόκαλο τὸν κτύπησ' ὥστε χάμω
 τὸν κρήμισ' ἀπ' τὴν ἄμαξαν· ἐπήδησεν ὁ Ἰδαῖος
 τ' ὄμορφο ἀμάξι ἀφήνοντας, οὐδ' ἔλαβε τὴν τόλμην 20
 τοῦ φονευμένου του ἀδελφοῦ φρουρὸς αὐτοῦ νὰ μείνῃ,
 ὅτι οὐδ' αὐτὸς θὲ νὰ φευγε τὸν χάρον, ἀλλ' ἐσώθη
 ἀπὸ τὸν Ἡφαιστον, ὁποῦ τὸν ἔζωσε μὲ σκότος,
 νὰ μὴ τοῦ μείνῃ ὁ γέροντας χωρὶς παρηγορίαν.
 Τ' ἄλογα τότε ἐξέξεψεν ὁ ἔνδοξος Τυδεΐδης 25
 καὶ τῶν συντρόφων τὰ ἔδωκε νὰ πάρουν εἰς τὰ πλοῖα.
 Καὶ οἱ Τρῶες στὴν γενναίαν των ψυχὴν ἐταραχθῆκαν
 ποὺ τοὺς υἱοὺς τοῦ Δάρητος, τὸν ἕνα φονευμένον
 εἶδαν, τὸν ἄλλον ἄφαντον· κι ἡ γλαυκομάτ' Ἀθῆνη
 τὸν ἄγριον Ἄρη ἐπιασεν ἀπὸ τὸ χέρι κι εἶπε : 30
 « ὦ Ἄρη φονικότατε, ὦ Ἄρη τειχοπλήκτη,
 μόνους δὲν τοὺς ἀφήνομε τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ Τρῶας

- νὰ μάχωνται, καὶ ἄς δοξασθοῦν ὅποιοι θελήσῃ ὁ Δίας ;
 Ἐπὶ τῆ μέσῃ ἄς λείψωμε μήπως σ' ἐμᾶς θυμῶσῃ.»
 Αὐτὰ ἔπε κι ἀπ' τὸν πόλεμον τὸν ἄγριον Ἄρη ἐπῆρε 35
 κι ἔβαλε αὐτὸν ν' ἀναπαυθῆ στὲς ὄχθες τοῦ Σκαμάνδρου·
 τότε ἔγειραν οἱ Δαναοὶ τοὺς Τρῶας καὶ ἀπὸ ἓνα
 κάθε ἀρχηγὸς τοὺς φόνευε· καὶ πρῶτος ὁ Ἀγαμέμνων
 ἀπὸ τ' ἀμάξι τὸν τρανὸν ἔριξε κάτ' Ὀδίων,
 τῶν Ἀλιζώνων ἀρχηγόν, πού, ὡς πρῶτος ἑστράφη, ἐμπήχθη 40
 τ' ἀκόντι μὲς στοὺς ὤμους του καὶ ἀπὸ τὰ στήθη ἐβγήκε.
 Πέφτει μὲ βρόντον καὶ ἀντηχοῦν ἐπάνω τ' ἄρματα του.
 Ἐφόνευσ' ὁ Ἴδομενεὺς τὸν Φαῖστον ἀπ' τὴν Τάρην
 τὴν μεγαλόσβολην, υἶδν τοῦ Βώρου Μαιονίδου.
 Αὐτὸν ἐκεῖ πού ἀνέβαινε σ' ἀμάξι μὲ κοντάρι 45
 στὸν δεξιὸν ὄμον λόγχισεν ὁ μέγας στρατηλάτης.
 Κάτω ἐκρημνίσθη, κι ἔζωσεν αὐτὸν θανάτου σκότος.
 Καὶ οἱ σύντροφοι τὸν γύμνωναν ἐκεῖ τοῦ Ἴδομενέως·
 τότε ὁ Μενέλαος φόνευσεν μὲ λόγχην τὸν Στροφίδην
 Σκαμάνδριον, πού ἦταν ἔξοχος εἰς τὸ κυνήγι γνώστης 50
 ὅτι τὸν εἶχ' ἡ Ἄρτεμις ἢ Ἰδία μορφωμένον
 ὅλα τ' ἀγρίμια νὰ κτυπᾷ πού στ' ὄρ σ τρέφει ὁ λόγγος.
 Τότε ὅμως οὐτ' ἡ Ἄρτεμις τὸν ἔσωσε ἢ τοξεύτρα,
 οὐτ' οἱ μακροβολίαι του πού τόσο τὸν δοξάσαν·
 τὸν κτύπησ' ὁ Μενέλαος ὁ ἀνδρεῖος Ἀτρεΐδης, 55
 μὲ λόγχην, ὅπως ἔφευγεν ἐμπρός του, μὲς στοὺς ὤμους
 στὴν ράχιν· καὶ ἀπ' τὸ στήθος του ἡ ἄκρη πέρα ἐβγήκε·
 πίστομα πέφτει καὶ βροντοῦν ἐπάνω τ' ἄρματα του.
 Τὸν Ἀρμονίδην Φέρεκλον φονεύει ὁ Μηριόνης
 αὐτόν, πού μὲ τὰ χέρια θαυμάσια τεχνουργοῦσε, 60
 ὅτ' ἡ Παλλὰς ἢ Ἀθηναῖα περίσσα τὸν ἀγάπα.
 Καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἔκαμε αὐτὸς τὰ ἰσόπλευρα καράβια
 τ' ἀρχέκακα, πού ἐγέννησαν κακὸ στοὺς Τρῶας ὄλους
 καὶ εἰς αὐτόν, πού τῶν θεῶν τὰ ρήματ' ἀγνοοῦσε.
 Καὶ αὐτὸν ὡς τὸν κατὰτρεχεν, προφθάνει ὁ Μηριόνης 65
 καὶ τὸν κτυπᾷ στὸ δεξιὸ μερὶ καὶ ἀντίκρ' ἢ λόγχη
 στὴν φούσκαν βγαίνει, ἀφοῦ περνᾷ στὸ κόκαλο ἀποκάτω.
 Βογγᾷ, πέφτει στὰ γόνατα καὶ ὁ θάνατος τὸν ζώνει.

Ἐφόνευσε τὸν Πήδαιον Ἄντηνορίδῃ ὁ Μέγης,
νόθον καὶ αὐτόν· ἢ Θεανῶ, θεία γυνή, πρὸς χάριν 70
τοῦ ἀνδρός της, καλοανάτρεφεν ὡς τ' ἀκριβὰ παιδιὰ της.
Ἐκεῖνον τότε ἀπὸ σιμᾶ ὁ ἀνδρεῖος Φιλεΐδης
κτύπησε στ' ἀντικέφαλο μ' ἀκονισμένην λόγχην·
τὴν γλῶσσαν ἔκοψ' ὁ χαλκὸς κάτ' ὡς τὰ δόντια πέρα·
πέφτει· σφίγγουν τὰ δόντια του τὸ σίδηρο τὸ κρῦο. 75
Τὸν θεῖον τότε Ὑψήνορα, τοῦ ὑπερηφάνου ἐκείνου
τοῦ Δολοπίονος υἱόν, ἱερέα τοῦ Σκαμάνδρου,
ὁποῦ ὁ λαὸς ὀλόκληρος ὡσάν θεὸν τιμοῦσε,
ὁ Εὐαιμονίδης ὁ λαμπρὸς. Εὐρύτυλος τὸν φθάνει,
ἐμπρός του ὡς ἔφευγε, καὶ αὐτοῦ τοῦ θέρισε ἀπ' τὸν ὦμον 80
μὲ μάχαιραν τὸ δυνατὸ του χέρι· καὶ αὐτὸ πέφτει
αἱματωμένο κατὰ γῆς· τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ κλεῖσαν
ἢ μοῖρα ἢ παντοδύναμη καὶ τοῦ θανάτου σκότος.
Ἔτσι ἐνεργοῦσαν στὸν σφοδρὸν ἀγῶνα τοῦ πολέμου·
καὶ τότε δὲν θὰ γνῶριζες μὲ ποιούς εἶναι ὁ Τυδεΐδης, 85
ἂν πάῃ μὲ τοὺς Ἀχαιοὺς ἢ μὲ τοὺς Τρωαδίτες,
ὅτι στὸ σιάδι ἐμάνιζεν, ὡς φουσκωτὸ ποτάμι
ποὺ παίρνει κάθε πρόχωμα μὲ τὴν σφοδρὰν ροὴν του·
οὔτε προχώματα κρατοῦν ἐκείνου τὴν πλημμύραν,
οὔτε τῶν κήπων στερεοὶ φραγμοὶ τὴν ἐμποδιίζουν, 90
ἔξαφν' ἂν φθάσῃ, ἂν τοῦ Διὸς νεροποντιὰ πληθύνῃ·
καὶ καταστρέφει γεωργῶν ἔργα πολλὰ καὶ ὥραϊα·
ὅμοια τὲς πυκνὲς φάλαγγες ἐτάραζε ὁ Τυδεΐδης
τῶν Τρώων καὶ τὰ πλήθη των δὲν στέκονταν ἐμπρός του.
Τὸν εἶδε τοῦ Λυκάονος ὁ υἱὸς ὁ ἐπαινεμένος 95
τὲς φάλαγγες μὲ μάνιτα νὰ σπάνῃ στὴν πεδιάδα·
τὸ κυρτὸ τόξο ἐτέντωσε ἐναντιὰ του, ὡς ὄρμουσε
ἐπάνω του· τὸν πίτυχε στοῦ θώρακος τὸ κύτος,
στὸν δεξιὸν ὦμον· τὸ πικρὸν ἀκόντι ἀνοίγει δρόμον
ἀντίπερα κι ὁ θώρακας ἐγέμισ' ὄλος αἷμα. 100
Φώναξε τότε ὁ Πάνδαρος μακριὰ νὰ τὸν ἀκούσουν·
« Γενναῖοι Τρῶες, κεντηταὶ τῶν ἵππων, κινήθητε·
λαβῶθ' ἰδοὺ τῶν Ἀχαιῶν ὁ πρῶτος καὶ θὰ πέσῃ
ἀπ' τὸ σφοδρὸ μου ἀκόντισμα· ἂν μ' ἔσπρωξε τῶντι

- ὁ Ἀπόλλων τοῦ Διὸς υἱὸς ὡς ἤλθ' ἀπ' τὴν Λυκίαν ». 105
 Αὐτὰ ἔπε αὐτὸς καυχώμενος· δὲν ἔπεσε ἀπ' τὸ βέλος
 κείνος, ἀλλ' ἀναμέρισε κι ἐμπρὸς στ' ἀμάξι ἐστάθη
 καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σθένελον, υἱὸν τοῦ Καπανέως :
 « Ἔλα, Καπανειάδη μου, κατέβ' ἀπὸ τ' ἀμάξι
 ἀπὸ τὸν ὄμον τὸ πικρὸν ἀκόντι νὰ μοῦ σύρης ».
 Εἶπε καὶ χάμου ὁ Σθένελος ἐπήδησ' ἀπ' τὸ ἀμάξι 110
 καὶ ἀπὸ τὸν ὄμον μέσαθε τοῦ ἐτράβηξε τὸ ἀκόντι
 καὶ τὸ αἶμα εὐθύς πετάχθηκεν ἀπ' τὸν κρουστὸν χιτώνα·
 καὶ τότε εὐχθήθη ὁ ξακουστὸς στὲς μάχες Διομήδης :
 « Ἄκου με, κόρη ἀδάμαστη τοῦ αἰγιδοφόρου Δία,
 ἐὰν ποτὲ στὸν πόλεμον ἐδείχθης τοῦ πατρὸς μου 115
 καλὴ βοηθός, ἀγάπησε κι ἐμέ, θεά μου, τώρα·
 τὸν ἄνδρα ποὺ μ' ἐλάβωσε κι ἐπαίρεται καὶ λέγει
 ποὺ ὀλίγο ἀκόμη θὰ χαρῶ τὸ λαμπρὸ φῶς τοῦ ἡλίου,
 δὸς νὰ τὸν φθᾶσ' ἡ λόγχη μου νεκρὸς νὰ πέση ἐμπρὸς μου ».
 Αὐτὰ δεήθη, κι ἡ θεὰ τὴν δέησιν ἐδέχθη, 120
 τὰ μέλη τοῦ ἵαμ' ἐλαφρά, τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια,
 κι ἤλθε σιμά του κι εἶπε του μὲ λόγια φτερωμένα :
 « Διομήδη, τώρα θαρρετὰ πολέμησε τοὺς Τρῶας,
 ὅτι στὰ στήθη σου ἔβαλα τὴν πατρικὴν ἀνδρείαν
 ἀτρόμητην, ὡς ὁ Τυδεὺς τὴν εἶχε ὁ ἀσπιδοφόρος 125
 καὶ τὴν κατάχνια ἀφαίρεσα ποὺ σκέπαζε τὸ φῶς σου,
 ὅπως θεὸν ἀπὸ θνητὸν εὐκόλως ξεχωρίσης.
 Διὰ τοῦτο ἂν ἔλθῃ ἐδῶ θεὸς γιὰ νὰ σὲ δοκιμάσῃ,
 μ' ἄλλον ἀθάνατον θεὸν ἐσὺ μὴ πολεμήσης
 κανέναν· ἀλλ' ἂν τοῦ Διὸς ἡ κόρ' ἡ Ἀφροδίτη 130
 ἔλθῃ στὸν πόλεμον αὐτὴν μὲ λόγχην θὰ κτυπήσης ».
 Αὐτὰ ἔπε καὶ ἀναχώρησεν ἡ γλαυκομάτ' Ἀθήνη.
 Εἰς τοὺς προμάχους ὄρμησε καὶ πάλιν ὁ Τυδείδης
 καὶ ἂν ἦταν πρόθυμος καὶ πρὶν νὰ πολεμᾷ τοὺς Τρῶας,
 τῶρ' εἶχε τρίδιπλην ὄρμην, ὡς ἔχει τὸ λεοντάρι, 135
 ποὺ ὅταν πηδήσῃ στὴν αὐλὴν τῶν μαλλιαρῶν προβάτων
 καὶ τὸ σκαρφίση ὁ φύλακας, χωρὶς νὰ τὸ φονεύσῃ,
 ἀνδρεία τοῦ δίδει καὶ ποσῶς δὲν τοῦ ἀντιστέκει πλέον,
 μέσα στὲς στάνες κρύβεται καὶ τὰ ῥημα σκορπιοῦνται·

ἐκεῖνα ἐπανωβιάζονται κι ἐκεῖνο ἀπ' τὴν βαθεῖαν 140
 αὐλὴν μὲ μέγα πῆδημα στὴν ἐξοχὴν πετιέται·
 ἔτσι στοὺς Τρῶας χύθηκεν ὁ δυνατὸς Τυδεΐδης.
 Κτυπᾶ καὶ τὸν Ἀστυνοοῦν κι Ὑπεύρονα τὸν ἄρχον·
 κεῖνον ἐπάνω στὸν μαστὸν μὲ λογχοφόρο ἀκόντι,
 τὸν ἄλλον μὲ τρανὸ σπαθὶ μέσα στὴν ὠμοπλάτην 145
 καὶ ἀπ' τὸν αὐχένα ἐχώρισε τὸν ὤμον καὶ ἀπ' τὰ νῶτα.
 Ἐκεῖθε στὸν Πολύιδον καὶ Ἄβαντα περνάει,
 υἱοὺς τοῦ Εὐρυδάμαντος, τοῦ γέρου ὄνειροκρίτου·
 σ' αὐτοὺς δὲν ζήγησ' ὄνειρα ὁπότε ἀναχωροῦσαν, 150
 ἀλλὰ νεκροὺς τοὺς γύμνωσεν ὁ δυνατὸς Διομήδης.
 Τὸν Ἐάνθον καὶ τὸν Θόωνα, δυὸ τέκνα καὶ τὰ δύο
 ἀγαπητὰ τοῦ Φαίνοπος, πού 'χε κακὸ τὸ γῆρας,
 ὅτι ἄλλον δὲν ἐγέννησε τὸ βιό του νὰ τοῦ ἀφήση.
 Τοὺς πῆρε τὴν γλυκιὰ ζωὴν κι ἐγύμνωσε ὁ Τυδεΐδης 155
 καὶ ἄφην' εἰς δάκρυα καὶ ὄδυρμους τὸν ἄκλιρον πατέρα,
 πού δὲν τοὺς δέχθη ζωντανούς ὀπίσω ἀπὸ τὴν μάχην
 καὶ μακρινοὶ του συγγενεῖς τὸ βιός του ἐμοιρασθῆκαν.
 Τοῦ Δαρδανίδου πιάνει αὐτοῦ, δυὸ τέκνα, τοῦ Πριάμου
 πού σ' ἓνα ἀμάξι ἐκάθονταν, Ἐχέμμων καὶ Χρομῖος. 160
 Καὶ ὡσὰν λιοντάρι πού εἰς κοπὴν βοδιῶν μέσα στὸν λόγγον
 ὄρμα καὶ ἀπὸ τὸν τράχηλον τραβᾶ μοσχάρι ἢ ταῦρον,
 ὁμοίως ἀπ' τὴν ἄμαξαν ἐκεῖνος καὶ τοὺς δύο
 κακόσυρε καὶ γύμνωσε νεκρούς· καὶ τ' ἄλογά των
 ἔδωκε τῶν συντρόφων του νὰ φέρουν εἰς τὰ πλοῖα. 165
 Τὸν εἶδ' ὁ Αἰνεῖας τῶν ἀνδρῶν τὲς φάλαγγες νὰ στρώνη
 καὶ μέσ' ἀπὸ τὴν ταραχὴν διαβαίνει κι ἀπ' τ' ἀκόντια,
 καὶ τὸν ἰσόθεον Πάνδαρον ζητοῦσε ν' ἀπαντήση·
 κι ἐβρῆκε τὸν ἀσύγκριτον καὶ τὸν ἀνδρειωμένον
 Λυκαονίδην, κι ἔμεινεν ἐμπρός του καὶ τοῦ εἶπε : 170
 « Πάνδαρε, ποῦ τὸ τόξο, ποῦ τὰ φτερωτά σου βέλη,
 ἢ δόξα ποῦ ; Καὶ ἰσόπαλον κανένα ἐδῶ δὲν ἔχεις,
 οὐδὲ μὲς στὴν Λυκίαν σου δὲν εἶναι ἀνώτερός σου.
 Ἄλλ' ἔλα, εὐχου τοῦ Διὸς καὶ βέλος ρίξε εἰς τοῦτον
 τὸν ἄνδρα πού μανίζει ἐδῶ καὶ ἀφάνισε τοὺς Τρῶας, 175
 ὅτι τὰ γόνατ' ἔλυσε πολλῶν καὶ ἀνδρειωμένων,

- ἐκτός ἂν εἶναι τις θεὸς πού ὠργίσθη διὰ θυσίαις
 στοὺς Τρῶας· εἶναι φοβερὴ ἡ ὀργὴ τῶν ἀθανάτων».
 Τότε ὁ λαμπρὸς ἀπάντησε σ' αὐτὸν Λυκαονίδης :
- « Τῶν χαλκοφράκτων Τρωαδιτῶν, ὦ βουλευφόρ' Αἰνεΐα, 180
 εἰς ὅλα φαίνεται μου αὐτὸς ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης,
 διακρίνω τὴν ἀσπίδα του, τὸ κωνικὸ του κράνος
 καὶ τ' ἄλογα· πλὴν καθαρὰ δὲν ξεύρω ἂν θεὸς εἶναι.
 Καὶ ἂν εἶναι αὐτὸς πού λέγω ἐγὼ ὁ ἀνδρεῖος Τυδεΐδης,
 δὲν εἶναι ἀνθρώπου ἢ λύσσω αὐτὴ καὶ κάποιον στὸ πλευρό του 185
 ἔχει θεὸν ἀθώρητον μὲ νέφος τυλιγμένον,
 πού ἔγυρε ἀλλοῦ τὸ πτερωτὸν ἀκόντι πού τὸν πῆρε,
 ὅτι ἤδη βέλος τοῦ ῥιζα καὶ τὸν δεξιὸν του ὤμον
 τοῦ πέτυχα κι ἐπέρασα τοῦ θώρακος τὸ κύτος
 κι ἐθάρρουν πῶς τὸν ἔστειλα στὸ δῶμα τοῦ Ἀΐδωνέως, 190
 καὶ ὅμως δὲν τὸν φόνευσα· θεὸς εἶναι ὀργισμένος.
 Τοὺς ἵππους μου διὰ ν' ἀνεβῶ τ' ἀμάξια ἐδῶ δὲν ἔχω,
 ἀλλὰ μὲς στοῦ Λυκάονος τὰ μέγαρ' εἶναι ἀμάξια
 ἔνδεκα νέα κι εὐμορφα, μὲ πέπλους σκεπασμένα
 κι εἰς κάθε ἀμάξ' εἶναι σιμὰ ζευγαρωτὰ πουλάρια, 195
 στέκουν καὶ τρώγουν τὴν ζεῖα καὶ τὸ λευκὸ κριθάρι.
 Πολὺ τωόντι ὁ γέροντας πολεμιστῆς Λυκάων
 μὲ νουθετοῦσ' ὅτ' ἄφηνα τὰ ὠραῖα μέγαρά μας·
 μοῦ ἔλεγε εἰς τ' ἀμάξια μου καὶ στ' ἄλογ' ἀναβάτης
 νὰ ὀδηγῶ Τρῶας στοὺς δεινοὺς ἀγῶνες τοῦ πολέμου· 200
 καὶ τὴν καλὴν του συμβουλήν δὲν ἄκουσ' ἀπὸ φόβου
 γιὰ τ' ἄλογά μου εἰς ἀφθονὴν τροφὴν συνηθισμένα,
 μήπως εἰς τόπον, ὅπου κλειοῦν ἐχθροί, τροφὴ τοὺς λείψῃ·
 τ' ἄφην' αὐτοῦ, κι ἤλθα πεζὸς στὸ Ἴλιον, θαρρώντας
 στὸ τόξο, ἀλλὰ δὲν ἔμελλεν αὐτὸ νὰ μ' ὠφελήσῃ. 205
 Διότι ὡς τώρα ἐτόξευσα τῶν πολεμάρχων δύο,
 τὸν Ἀτρεΐδην, ἔπειτα τὸν Διομήδη κι αἷμα
 τὸ βέλος μου τοὺς ἔβγαλε διὰ ν' ἀγριεύσουν πλέον.
 Σ' ὤραν κακὴν ξεκρέμασα λοιπὸν τὸ τόξο τοῦτο,
 ὅταν ἀνδρείων ἀρχηγὸς διὰ τὴν τερπνὴν Τρωάδα 210
 τοῦ ἰσοθέου Ἐκτορος πρὸς χάριν ξεκινούσα.
 Καὶ ἂν γύρω ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ ἴδω τὴν πατρίδα,

- τὴν ποθητὴν συμβίαν μου καὶ τὸ ὑψηλό μου δῶμα,
τὴν κεφαλὴν μου ἄς κόψῃ ἐχθρός, ἐὰν μ' αὐτὰ τὰ χέρια
τὸ τόξο αὐτὸ συντρίμματα δὲν κάνω, ἂν δὲν τὸ ρίξω 215
στὲς φλόγες, ὅτι ἀνώφελα αὐτὸ μὲ συνοδεύει ».
- Ὁ Αἰνεΐας τοῦ ἀπάντησε, τῶν Τρώων πολεμάρχος:
« Αὐτὰ μὴ λέγῃς· παντελῶς τὸ πράγμα δὲν θ' ἀλλάξῃ·
ἀπ' τὴν ζεμένην ἄμαξαν ἂν δὲν δοκιμασθοῦμε
στὸν ἄνδρα τοῦτον ἄντικρυ, μὲ ὅλα τ' ἄρματά μας. 220
'Εμπρός, στ' ἀμάξι ἀνέβα ἐδῶ, διὰ νὰ γνωρίσης ποῖα
τ' ἄλογα εἶναι τοῦ Τρώος, πῶς ξεύρουν στὴν πεδιάδα,
κυνηγοῦντ' εἶτε κυνηγοῦν, γοργότατα νὰ τρέχουν·
καὶ αὐτὰ στὴν πόλιν ἄσφαλτα μᾶς σώζουν, ἂν τὴν νίκην
εἰς τοῦ Τυδέως τὸν υἱὸν χάριση πάλι ὁ Δίας. 225
- Καὶ πάρε σὺ τὴν μᾶστιγα καὶ τὰ λαμπρὰ λουρία,
στ' ἀμάξι θ' ἀνεβῶ κι ἐγώ, νὰ μάχωμαι, ἦ σὺ δέξου
τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου τὴν ὀρμὴν, κι ἐγὼ τ' ἀμάξι βλέπω ».
- Ἄντεῖπε τοῦ Λυκάονος ὁ υἱὸς ὁ ἐπαινεμένος:
« Ὁ ἴδιος λάβε τὰ λουριά καὶ τ' ἄλογά σου, Αἰνεΐα· 230
μὲ κυβερνήτην τους γνωστὸν καλύτερα θὰ παίρνουν
τ' ἀμάξι, ἂν μᾶς κυνηγᾷ καὶ πάλιν ὁ Τυδεΐδης·
μὴν ἀπὸ φόβον ὀκνηρά, ποθώντας τὴν φωνὴν σου,
ἐμᾶς νὰ φέρουν ἀρνηθοῦν μακρὰν ἀπ' τὸν ἀγῶνα,
καὶ τότ' ὀρμήσῃ ἐπάνω μας ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης 235
καὶ μᾶς φονεύσῃ καὶ τοὺς δυὸ καὶ πάρῃ καὶ τοὺς ἵππους·
ἀλλὰ ἐσὺ τοὺς ἵππους σου κυβέρνα καὶ τ' ἀμάξι,
καὶ τὴν ὀρμὴν τοῦ ἀνδρὸς ἐγὼ μὲ λόγχην θ' ἀπαντήσω ».
- Αὐτὰ ἔπαν κι' ἄμ' ἀνέβηκαν στ' ὠραισμένο ἀμάξι
κινήσαν τὰ γοργ' ἄλογα μὲ ὀρμὴν πρὸς τὸν Τυδεΐδην. 240
Τοὺς εἶδε ὁ Σθέnelος, λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Καπανέως,
καὶ στὸν Τυδεΐδην εἶπ' εὐθύς μὲ λόγια φτερωμένα:
« Τυδεΐδη, ἀγαπημένε μου Διομήδη, βλέπω δύο
ἀνδρειωμένους ὅπου ὀρμοῦν μὲ σὲ νὰ πολεμήσουν
καὶ ἄμετρην ἔχουν δύναμιν· ὁ Πάνδαρος τοξότης 245
καλὸς καὶ τοῦ Λυκάονος καυχᾷτ' ὅτ' εἶναι γόνος,
ὁ Αἰνεΐας πάλι ὅτ' εἶναι υἱὸς καυχᾷται τοῦ γενναίου
'Αγχίση καὶ μητέρα του τὴν Ἀφροδίτην ἔχει.

- Κι ἔλα στ' ἀμάξι ἀνάμερα μ' ἐμέ· καὶ στοὺς προμάχους
μὴ τόσο μοῦ λυσομανᾶς, μὴ χάσης τὴν ζωὴν σου ». 250
- Μὲ λοξὸ βλέμμ' ἀπάντησεν ὁ δυνατὸς Διομήδης :
« Μὴ κάμης λόγον διὰ φυγὴν, ποσῶς δὲν θὰ μὲ πείσης·
ὅτι δὲν τό 'χω φυσικὸ τὴν μάχην ν' ἀποφεύγω
ἢ νὰ δειλιάζω· ἀσάλευτην ἔχω καρδιὰν ἀκόμη·
μοῦ 'ναι τ' ἀμάξι βαρετὸ κι ἐναντία τους θὰ ὀρμήσω 255
ὡς εἶμαι τώρα κι ἡ 'Αθηνᾶ δὲν στέργει ἐγὼ νὰ φεύγω.
Καὶ μ' ὅλα τὰ γοργ' ἄλογα δὲν θὰ σωθοῦν ἐκεῖνοι·
ὁ ἕνας ἀπ' τὰ χέρια μας θὰ πέση, ἂν καὶ ὄχ' οἱ δύο.
Καὶ ἄλλο τι ἀκόμα θὰ σοῦ εἰπῶ καὶ βάλε το στὸ νοῦ σου·
ἂν ἡ πολύβουλη 'Αθηνᾶ τὴν δόξαν μᾶς χαρίσῃ 260
κι οἱ δυὸ νὰ πέσουν, τ' ἄλογα σὺ κράτει τὰ δικὰ σου
αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τὴν ἄμαξαν τοὺς χαλινούς των δέσε
καὶ χύσου εὐθύς εἰς τ' ἄλογα τοῦ Αἰνεΐα νὰ τὰ φέρῃς
εἰς τοὺς γενναίους 'Αχαιοὺς ἀπ' τὸν στρατὸν τῶν Τρώων,
ὅτι κρατοῦν ἀπ' τ' ἄλογα ποῦ ὁ βροντητῆς Κρονίδης 265
τοῦ Τρωὸς ἔδωκε ἀμοιβὴν τοῦ υἱοῦ του Γανυμήδη,
ὡς τὰ καλύτερα ἄλογα στὸν ἥλιον ἀποκάτω.
'Απ' τὴν σποράν τους ἔκλεψεν ὁ 'Αγχίσις βασιλέας
κρυφ' ἀπ' τὸν Λαιομέδοντα μὲ θηλυκὰ δικὰ του
καὶ ἔξι τοῦ γεννήθησαν πουλάρια κι ἐκρατοῦσε 270
τὰ τέσσερα κι ἀνάτρεφε στὴν φάτνην του καὶ τοῦτα
τὰ δύο, πρόξενα φυγῆς, ἐχάρισε τοῦ Αἰνεΐα.
'Εκεῖν' ἂν πάρωμε, θὰ εἶν' ἡ δόξα μας μεγάλη ».
Τοὺς λόγους τούτους ἔλεγαν ἐκεῖνοι ἀνάμεσόν τους
κι εὐθύς μὲ τὰ γοργ' ἄλογα πλησίασαν οἱ δύο. 275
- Καὶ πρῶτος τοῦ Λυκάονος ὁ λαμπρὸς γόνος εἶπε :
« ὦ γόνε σιδηρόκαρδε τοῦ θαυμαστοῦ Τυδέως,
τὸ γοργὸ βέλος τὸ πικρὸ δὲν σ' ἔριξε· καὶ τώρα
μὲ τὸ κοντάρι δοκιμὴν θὰ κάμω, ἂν σ' ἐπιτύχω ».
Εἶπε καὶ τὸ μακρόσκιον κοντάρι σφενδονίζει 280
καὶ τὴν ἀσπίδα τρύπησε τοῦ Διομήδη πέρα
ἢ χάλκιν' ἄκρη κι ἔφθασε τὸν θώρακα νὰ ἐγγίξῃ
κι ἐφώναξεν ὁ Πάνδαρος μακρὰν νὰ τὸν ἀκούσουν :
« Εἰς τὸ λαγγόνι περαστὰ σὲ λάβωσα· καὶ ὀλίγην

- ἔχεις ζωήν· καὶ καύχημα σ' ἐμὲ ἔδωκες μεγάλο ».
 285
 Καὶ ἀτρόμητος τοῦ ἀπάντησεν ὁ δυνατὸς Διομήδης:
 « Ἔσφαλεις, δὲν μ' ἐπέτυχες· ἀλλὰ δὲν θὰ ἡσυχάστε,
 πρὶν πέση ἀπὸ τοὺς δύο σας ὁ ἕνας καὶ χορτάσω
 στὸ αἶμα τὸν ἀδάμαστον πολεμιστὴν τὸν Ἄρη ».
 290
 Ρίχνει τ' ἀκόντι· κι ἡ Ἄθηνᾶ τ' ὀδήγησε στὴν μύτην,
 σιμὰ στὸ μάτι· καὶ ὁ σκληρὸς χαλκὸς τὰ λευκὰ δόντια
 τοῦ πέρασε καὶ τοῦ ἔκοψε τὴ γλώσσαν εἰς τὴ ρίζα,
 κι ἡ χάλκιν' ἄκρη κάτωθεν ἐφάνη ἀπ' τὸ πηγούνι.
 Πέφτει ἀπ' τ' ἀμάξι καὶ βροντοῦν ἐπάνω τ' ἄρματά του
 τὰ εὐμορφα καὶ ὀλόλαμπρα καὶ ἀνάμερα ἀπὸ φόβον
 295
 συρβήκαν τὰ γοργ' ἄλογα· κι ἐκεῖνος ἐνεκρώθη.
 Μὲ τὴν ἀσπίδα ἐπήδησε καὶ τὸ μακρὸ κοντάρι
 ὁ Αἰνεΐας, μήπως οἱ Ἄχαιοὶ τοῦ πάρουν τὸν νεκρὸν του·
 καὶ ὡς θαρρετὸ στὴν ρώμην του λιοντάρι διασκελοῦσε
 γύρω του μὲ τ' ἀκόντι ἐμπρὸς καὶ τὴν γλιστρὴν ἀσπίδα,
 300
 ἔτοιμος νὰ φονεύσῃ αὐτὸν ποὺ στὸν νεκρὸν σιμώσῃ
 κι ἐφώναζε τρομακτικὰ· κι ἐσήκωσε ὁ Τυδεΐδης
 πέτραν τρανήν, θεόρατην· δὲν θὰ τὴν παῖρναν δύο
 τῶν τωρινῶν θνητῶν καὶ αὐτὸς τὴν ἔπαιζε καὶ μόνος.
 305
 Καὶ τὸν Αἰνεΐαν κτύπησε μ' αὐτὴν στὸ μέρος, ὅπου
 στρέφεται ὁ γόφος στὸ μερὶ καὶ λέγεται κουτάλα·
 καὶ τὴν κουτάλα σύντριψε καὶ τὰ δυὸ νεῦρ' ἀκόμη·
 ὁ τραχὺς λίθος τοῦ ἔγδαρε τὸ δέρμα· πέφτει ὁ ἥρωας
 στὰ γόνατά του καὶ στὴν γῆν μὲ τὸ παχὺ του χέρι
 στηρίχθη καὶ τὰ μάτια του μαύρη σκεπάζει νύκτα.
 310
 Κι ἔχανε τότε τὴν ζωὴν ὁ βασιλεὺς Αἰνεΐας,
 ἀλλ' ἡ Ἀφροδίτῃ τοῦ Διὸς ἡ κόρη εὐθύς τὸν εἶδε,
 ὅπου στῶν μόσχων τὲς βοσκὰς τὸν γέννησε τοῦ Ἀγχίση·
 ἔζωσε αὐτὴ μὲ τὲς λευκὰς ἀγκάλες τὸ παιδί της
 καὶ ὁ φωτοβόλος πέπλος της στὲς δίπλες του τὸν κρύβει,
 315
 φράγμα στὰ βέλη, μὴ κανὲν ἀκόντι χαλκοφόρο
 τῶν ταχυῦππων Δαναῶν τὸν εὖρη μὲς στὸ στήθος.
 Κι ἐνῶ ἀπ' τὴν μάχην ἔπαιρνε τὸν ποθητὸν υἱὸν της
 ἐκείνη, δὲν λησμόνησεν ὁ υἱὸς τοῦ Καπανέως
 320
 αὐτὰ ποὺ τοῦ παράγειλεν ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης·

- καὶ τὰ δικά του ἄλογα μακρὰν ἀπὸ τὸν κρότον.
ἔστησε καὶ τοὺς χαλινούς προσέδεσε στ' ἀμάξι.
Καὶ τὰ καλότριχ' ἄλογα τοῦ Αἰνεΐα παίρνει ἀμέσως
πρὸς τοὺς γενναίους Ἀχαιοὺς ἀπ' τὸν στρατὸν τῶν Τρώων·
τὰ ἴδωκε στὸν Δηίπυλον, τὸν σύντροφον ποὺ ἀπ' ὅλους 325
προτίμα τοὺς ὀμήλικες, ὅτ' εἶχαν μίαν γνώμην,
νὰ τὰ ὀδηγήσῃ στὰ βαθιὰ καράβια· τότε ὁ ἦρωας
στ' ἀμάξι ἀνέβη κι ἔπιασε τὰ ὀλόλαμπρα λουρία
καὶ τὰ στερεόποδ' ἄλογα πρὸς τὸν Τυδεΐδην σπρώχνει.
Τοῦτος τὴν Κύπριν μ' ἄπονο κοντάρι ἐκυνηγοῦσε, 330
ὅτ' ἤξευρε ποὺ ἔν' ἀνανδρῆ θεὰ καὶ δὲν ὁμοιάζει
μὲ τὲς θεές, ὅπου ἀρχηγοῦν στὴν μάχην τῶν ἀνδρείων,
οὔτε ἡ πορθήτρα Ἐνυώ, οὔτε ἡ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἄλλ' ὅτε τὴν ἐπρόφθασε στὸ μέγα πλῆθος μέσα
τινάχθη, ἐπήδησ' ὁ υἱὸς τοῦ θαυμαστοῦ Τυδέως 335
καὶ μὲ τ' ἀκόντι ἐσκάρφισε τὸ τρυφερό της χέρι·
τὸν πέπλον της, ἀμβρόσιον ὑφάδι τῶν Χαρίτων,
πέρασ' ἡ λόγχη κι εὔρηκε τὴν ἄκρην τῆς παλάμης·
ρέει τὸ αἷμα τῆς θεᾶς καὶ ἄφθαρτον εἶν' ἐκεῖνο,
τὸ ἔχουν μόν' οἱ μάκαρες θεοὶ καὶ ἰχώρ τὸ λέγουν· 340
οἶνον δὲν πίνουν οἱ θεοί, μήτε σιτάρι τρώγουν,
κι εἶναι διὰ τοῦτο ἀναίματοι καὶ ἀθάνατοι καλοῦνται.
Φώναξ' ἐκεῖνη θλιβερὰ καὶ ἀφήνει τὸν υἱὸν της·
στὰ χέρια του τὸν σήκωσεν ὁ Ἀπόλλων καὶ μὲ νέφος
μαῦρο τὸν ζώνει, μὴ κανὲν ἀκόντι χαλκοφόρο 345
τῶν ταχυῖππων Δαναῶν τὸν εὔρη μὲς στὸ στῆθος.
Μακρὰν τότε ἔσυρε κραυγὴν ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης·
« Φεῦγε, ὦ κόρη τοῦ Διός, τῆς μάχης τοὺς ἀγῶνες.
Ἦ δὲν σοῦ ἀρκεῖ ποὺ ξεπλανᾷς τὲς ἀνανδρες γυναῖκες ;
Θαρρῶ πῶς ἂν εἰς πόλεμον καὶ πάλιν λάβης μέρος, 350
θ' ἀνατριχιᾶς κι ἐὰν μακρὰν διὰ πόλεμον ἀκούσης ».
Αὐτὰ ἔπε κι ἔφευγε ἡ θεὰ μὲ ζάλην καὶ μὲ πόνους
σκληροῦς κι ἐγίνη μελανὸ τὸ ρόδιό της σῶμα·
κι ἡ Ἴρις ἡ ἀνεμόποδη τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ πλῆθος
τὸν ἄγριον Ἄρη ἀριστερὰ τῆς μάχης καθισμένον 355
ἦβρε· καὶ ὀμίχλη σκέπαζε τὴν λόγχην καὶ τοὺς ἵππους.

Τότ' ἐγονάτισε ἡ θεὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἀδελφόν της
 τὰ χρυσοστέφαν' ἄλογα πολὺ θερμὰ ζητοῦσε :
 « Γλυκέ, βοήθα με, ἀδελφέ, καὶ δός μου τ' ἄλογά σου
 νὰ μεταβῶ στὸν Ὀλυμπον, ἔδραν τῶν ἀθανάτων· 360
 πληγὴ μὲ σφάζει ὁποῦ θνητὸς μοῦ ἔκαμε, ὁ Τυδεΐδης,
 ποῦ τώρα μάχην θά 'καμε καὶ στὸν πατέρα Δία ».

Τὰ χρυσοστέφαν' ἄλογα τῆς ἔδωκεν ὁ Ἄρης·
 στ' ἀμάξι ἀνέβ' ἡ θλιβερή· στὸ πλάγι της ἡ Ἴρις
 κάθισε καὶ τοὺς χαλινούς στὰ χέρια της ἐπῆρε· 365
 κτυπᾷ κι ἐκεῖνα πρόθυμα πετοῦν καὶ γοργὰ φθάνουν
 εἰς τὸν ὑψηλὸν Ὀλυμπον, τῶν ἀθανάτων ἔδραν·
 τ' ἄλογ' αὐτοῦ σταμάτησεν ἡ ἀνεμόποδ' Ἴρις
 καὶ ἀφοῦ τὰ ξέζεψε, τροφὴν τοὺς ἔβαλε ἀμβροσίαν·

κι ἡ Ἀφροδίτη ἔπεσε στὸν κόλπον τῆς μητρός της 370
 Διώνης· τούτη ἀγκάλιασε τὴν ποθητὴν της κόρην,
 μὲ τὸ χέρι τὴν χάιδευσε κι εἶπε σ' αὐτήν : « Παιδί μου,
 ποιὸς τῶν θεῶν τόσ' ἄπρεπα σοῦ 'καμε αὐτὰ ποῦ βλέπω,
 ὡς νὰ 'χε σ' ἔβρει φανερὰ κάποιον κακὸ νὰ κάμνης ; »
 Σ' ἐκείνην ἡ φιλόγελη ἀπάντησε Ἀφροδίτη : 375
 « Ἐμένα ὁ μεγαλόψυχος ἐλάβωσε Τυδεΐδης,
 διότι ἀπὸ τὸν πόλεμον ἔπαιρνα τὸν υἱόν μου
 Αἰνείαν, ποῦ ὑπεραγαπῶ, καθὼς κανέναν ἄλλον.
 Διότι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν δὲν εἶναι μάχη πλέον·
 πολεμοῦν ἦδ' οἱ Δαναοὶ καὶ μὲ τοὺς ἀθανάτους ». 380
 Καὶ πρὸς αὐτὴν ἀπάντησεν ἡ σεβαστὴ Διώνη :
 « Μὲ ὑπομονὴν τὸ πάθος σου, παιδί μου, νὰ βαστάσης·
 ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους πάθαμε πολλοὶ τῶν Ὀλυμπίων,
 ὡς ἐμεῖς δίδομε ἀφορμὴν κακῶν ἀνάμεσόν μας.
 Βάσταξ' ὁ Ἄρης π' ἄλυτα τὸν ἔδεσεν ὁ Ὠτος 385
 καὶ ὁ Ἐφιάλτης ὁ δεινός, τὰ τέκνα τοῦ Ἀλωέως·
 κι ἔμεινε μῆνες δεκατρεῖς στὸ χάλκινον ἀγγεῖον·
 καὶ τότε ὁ πολεμόδιψος ὁ Ἄρης θὰ ἔχανόνταν,
 ἡ μητριὰ του ἂν τοῦ Ἑρμῆ δὲν τό 'λεγεν, ἡ ὠραία
 Ἑριβοίη· κι ἔκλεψεν αὐτὸς τὸν Ἄρη, ὁπότεν 390
 ἐκόντευε ὁ σκληρὸς δεσμὸς νὰ πάρῃ τὴν πνοὴν του.
 Βάσταξ' ἡ Ἥρα, ὅτε ὁ δεινὸς Ἀμφιτρυωνιάδης,

- μ' ἀκόντι τρίγωνο ἐπληξε τὸν δεξιὸν μαστὸν τῆς
 καὶ τὴν θεὰν ἀγιάτρευτος βασιάνιζεν ὁ πόνος.
 Βάσταξε καὶ ὁ θεόρατος ὁ Ἄδης πικρὸ βέλος· 395
 ὁ ἴδιος ἄνδρας, ὁ υἱὸς τοῦ αἰγιδοφόρου Δία,
 ὀδυνηρὰ τὸν πλήγωσε εἰς τῶν νεκρῶν τὴν πύλην·
 κίνησε πρὸς τὸν Ὀλυμπον στὸ δῶμα τοῦ Κρονίδη
 περίλυπος καὶ στὴν καρδιὰ τὸν ἐπιαναν οἱ πόνοι,
 ὅτι τὸν μέγαν ὦμον του τ' ἀκόντ' εἶχε περάσει. 400
 Μὲ βότανα παυσίπινα, πού τοῦ ἴβαλε ὁ Παιήων,
 τὸν γιάτρευσε· ὅτι θνητὸς δὲν ἦτο αὐτὸς πλασμένος·
 ὁ ἄθλιος, ὁ ἀυθαδέστατος ἐργάτης ἀσεβείας,
 πού τοὺς θεοὺς πού κατοικοῦν στὸν Ὀλυμπο κτυποῦσε,
 καὶ αὐτὸν τῶρα ἐναντίον σου ἤ Ἀθήνη τὸν Τυδείδην 405
 ἔβαλε καὶ δὲν σκέπτεται ὁ μωρὸς πού ὀλίγες ἔχει
 ἡμέρες ὅποιος πόλεμον κινεῖ τῶν ἀθανάτων,
 καὶ ὀπίσω ἀπὸ τὸν πόλεμον δὲν θά ἴλθῃ νὰ τοῦ πέσουν
 στὰ γόνατά του τὰ παιδιά, παπὰ νὰ τοῦ ψελλίζουν.
 Διὰ τοῦτο, ἂν κι ἔχη δύναμιν μεγάλην ὁ Τυδείδης, 410
 ἄς συλλογιέται ἀντίμαχον μὴν ἔβρη ἀνώτερόν σου·
 μὴν ἢ Αἰγιάλεια ποτέ, ἢ φρόνιμη Ἀδρηστήνη,
 ξυπνήσῃ τοὺς ἀνθρώπους τῆς θρηγώντας πού τῆς λείπει
 ὁ νυμφευτὸς τῆς σύντροφος τῶν Ἀχαιῶν ὁ πρῶτος,
 τοῦ ἵπποδάμου ἢ θαυμαστὴ γυνή, τοῦ Διομήδη ». 415
 Εἶπε· καὶ μὲ τὰ χέρια τῆς σφογγίζει τὸν ἰχώρα
 ἀπ' τὴν παλάμην κι ἔκλεισ' ἡ πληγὴ κι οἱ πόνοι ἐπαῦσαν.
 Κι ἀπ' τ' ἄλλο μέρος ἡ Ἀθηναῖα κι ἡ Ἥρα, ἐνῶ τηράζουσαν,
 μὲ λόγια μετωριστικὰ κεντοῦσαν τὸν Κρονίδην.
 Καὶ πρώτη τότε ὁμίλησεν ἡ γλαυκομάτ' Ἀθήνη: 420
 « Δία πατέρα, ὅτι θὰ εἰπῶ μὴ σὲ θυμώσῃ τάχα ;
 Ἄσφαλτα ἢ Κύπρις ἤθελε καμίαν Ἀχαιίδα
 τῶν Τρώων πού ὑπεραγαπᾷ νὰ φέρῃ στὲς ἀγκάλες·
 κι ἐκεῖ πού τὴν λαμπρόπεπλον ἐχάιδευεν ὠραίαν,
 χρυσὴ βελόνη ἐσκάρφισε τὸ τρυφερό τῆς χέρι ». 425
 Εἰς τοῦτο ἐγλυκογέλασεν ὁ ὕψιστος πατέρας
 καὶ τὴν χρυσὴν προσκάλεσ' Ἀφροδίτην καὶ τῆς εἶπε :
 « Τὰ ἔργα τὰ πολεμικὰ, παιδί μου, δὲν σοῦ ἀνήκουν·

στοῦ γάμου σὺ τὲς ζηλευτὲς φροντίδες καταγίνου
 καὶ τ' ἄλλα ἔχ' ἢ Ἄθηνᾶ καὶ ὁ μανιωμένος Ἄρης». 430
 Τοὺς λόγους τούτους ἔλεγαν ἐκεῖνοι ἀνάμεσόν τους,
 καὶ στὸν Αἰνεῖαν ὄρησεν ὁ ἀνδρεῖος Τυδεΐδης,
 ἂν κι ἤξευρε ποὺ σκέπει αὐτὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ χέρι·
 ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι θεοῦ μεγάλου, θὰ φονεύσῃ
 καὶ ἀπ' τὰ λαμπρά του ἄρματα θὰ γδύσῃ τὸν Αἰνεῖαν. 435
 Καὶ τρεῖς ἐχύθηκε φορὲς μὲ ὄρμην νὰ τὸν φονεύσῃ
 καὶ τρεῖς τοῦ ἐτίναξε ὁ θεὸς τὴν φωτεινὴν του ἀσπίδα·
 ἀλλὰ τὴν τέταρτην φορὰν ποὺ ὡς δαίμων ἐπετάχθη,
 μὲ φοβερὰν κραυγὴν φρικτὰ τὸν ἀποπῆρε ὁ Φοῖβος :
 « Σκέψου Τυδεΐδη, στρέψε αὐτοῦ· καὶ μὴ τὸν ἑαυτὸν σου 440
 ἕσον νομίσης τῶν θεῶν, ὅτι πολὺ διαφέρει
 τὸ γένος τῶν θνητῶν τῆς γῆς ἀπὸ τοὺς ἀθανάτους ».

Εἶπε· καὶ ὀπίσω ἐσύρθηκεν ὀλίγον ὁ Τυδεΐδης,
 ὅτι ἐφοβήθη τὴν ὀργὴν τοῦ μακροβόλου Φοῖβου.
 Καὶ ἀπὸ τὸ πλῆθος ἔπαιρνεν ὁ Ἀπόλλων τὸν Αἰνεῖαν 445
 εἰς τὴν ἀγίαν Πέρφαμον, ὅπ' εἶχε τὸν ναόν του.
 Καὶ ἡ τοξοφόρα Ἄρτεμις μὲ τὴν Λητώ στὰ βάθη
 τοῦ ἱεροῦ τὸν ἐγιαναν καὶ λάμπιν τοῦ χαρίζαν.
 Καὶ ὁ Φοῖβος ὁ ἀργυρότοξος ἐποίησ' ἓνα πλάσμα
 ὀλόμοιον εἰς τὸ πρόσωπο καὶ στ' ἄρματα τοῦ Αἰνεῖα, 450
 στὸ φάσμα ἐκεῖνο οἱ Ἀχαιοὶ καὶ οἱ Τρῶες ἐκτυπιόνταν
 καὶ διὰ νὰ φθάσουν εἰς τοῦ ἐχθροῦ τὸ στῆθος πελεκοῦσαν
 ἀσπίδες ὀλοστρόγγυλες καὶ ἐλαφρὰ σκουτάρια.
 Τότε τὸν ἄγριον φώναξε τὸν Ἄρην ὁ Ἀπόλλων :
 « Ἄρη, ὦ Ἄρη, φονικέ, ἄπονε, τειχοπλήκτη, 455
 δὲν σέρνεις ἀπ' τὸν πόλεμο ἐκεῖνον τὸν Τυδεΐδην,
 ποὺ μάχην τῶρα θὰ ἔκαμνε καὶ στὸν πατέρα Δία ;
 Πρῶτα τὴν Κύπριν λάβωσε στὸ χέρι καὶ κατόπιν
 κι ἐμὲ τὸν ἴδιον χύθη αὐτὸς ὡς δαίμων νὰ κτυπήσῃ ».

Εἶπε κι ἐκάθισεν αὐτὸς στὴν ἄκρην τῆς Περγάμου· 460
 κι ὁ Ἄρης τὸν Ἀκάμαντα τὸν Θράκα βασιλέα
 ὅμοιασε κι ἐκινούσ' ἐμπρὸς τὲς φάλαγγες τῶν Τρώων·
 καὶ στοὺς Πριαμίδεις φώναξε : « Διοθρέπτου βασιλέως,
 ὦ τέκνα, τοῦ Πριάμου σεῖς διόθρεπτα, καὶ ὡς πότε

- θ' ἀφήσετε ἀπ' τοὺς Ἀχαιοὺς νὰ σφάζεται ὁ λαός σας ; 465
 Νὰ φθάσ' ἡ μάχη θέλετε στὲς πύλες ; "Ἐπεσ' ἄνδρας
 ποὺ σὰν τὸν θεῖον Ἔκτορα δοξάζαμεν, ὁ Αἰνεΐας,
 τοῦ Ἀγχίση υἱὸς τοῦ δοξαστοῦ· προφθάστε, κινήθητε
 τὸν δοξαστὸν μας σύντροφον νὰ σώσωμε ἀπ' τὸν κτύπον ».
- Εἶπε καὶ εἰς ὅλους αὖξῃσεν εἰς τὴν καρδιὰ τὸ θάρρος· 470
 τότε ἀποπῆρε ὁ Σαρπηδῶν τὸν Ἔκτορα τὸν θεῖον :
 « Ἐκτορ, ποῦ εἶναι ἡ πρώτη σου μεγάλη ἀνδραγαθία ;
 Χωρὶς λαοὺς, χωρὶς βοηθοὺς εἶπες νὰ σώσης μόνος
 τὴν πόλιν σὺ μὲ τοὺς γαμβροὺς καὶ μὲ τοὺς ἀδελφοὺς σου·
- καὶ αὐτῶν κανένα τώρα ἐγὼ δὲν βλέπω, δὲν ξανοίγω, 475
 ἀλλ' ὡσὰν σκύλοι κρύβονται, πόχουν λεοντάρια ἐμπρὸς τοὺς,
 κι ἐμεῖς ὅσ' εἵμασθε βοηθοί, τὸν πόλεμον κρατοῦμεν.
 Τῶν βοηθῶν εἶμαι κι ἐγὼ, πολὺ μακρόθεν ἤλθα.
 Πέρα στοῦ Ξάνθου τὲς ροεὲς ἐπάνω εἶν' ἡ Λυκία,
 ποθητὴν ὅπου σύντροφον καὶ βρέφος ἔχω ἀφήσει 480
 καὶ πολὺ βιὸ ποὺ τὸ ποθοῦν ἐκεῖνοι ποὺ δὲν τό 'χουν.
 Καὶ ὅμως ἐγὼ παρακινῶ στὴν μάχην τοὺς Λυκίους
 καὶ ἀτός μου ἀντίπαλον ζητῶ, ἂν καὶ δὲν ἔχω πράγμα
 νὰ μοῦ ἀφαιρέσουν οἱ Ἀχαιοὶ ἢ πέρα νὰ τὸ πάρουν.
- Σὺ στέκεις, οὐδὲ τοὺς λαοὺς παρακινεῖς τοὺς ἄλλους 485
 γυναῖκες καὶ παιδιὰ τοὺς μ' ἀνδρεία νὰ ὑπερασπίσουν·
 καί, ὡς ἀπὸ δίκτυ ὀλάρπαγο πιασμένοι στὲς θηλιές τοὺς,
 μὴν ἡῦρεμα καὶ σπάραγμα γενῆτ' ἐχθρῶν ἀνθρώπων·
 καὶ τὴν ὠραίαν πόλιν σας γρήγορ' αὐτοὶ θὰ πάρουν.
 Κι ὅλ' αὐτὰ πρέπει νὰ 'χῆς σὺ στὸν νοῦν σου νύκτα ἡμέρα 490
 τοὺς ἄρχους νὰ παρακαλῆς τῶν ξένων βοηθῶν σου
 ν' ἀνδρειευθοῦν· τότε κανεὶς δὲν θέλει σ' ὄνειδίσῃ ».
- Οἱ λόγοι αὐτοὶ κατάκαρδα τὸν Ἔκτορα πληγῶσαν·
 καὶ ἀπὸ τ' ἀμάξι ἐβρόντησε στὴν γῆν ἀρματωμένος,
 δυὸ λόγχες σείει καὶ παντοῦ στὸ στράτευμα γυρίζει, 495
 στὴν μάχην σπρώχνει καὶ δεινὴν πολέμου φλόγ' ἀνάφτει.
 Στρέψαν κι ἐνάντια στήθησαν τῶν Ἀχαιῶν οἱ Τρῶες
 κι οἱ Ἀργεῖοι τοὺς ἀπάντησαν πυκνοὶ καὶ δὲν δειλιάσαν,
 καθὼς ὅποταν στὰ ἱερά τ' ἀλώνια ποὺ λιχνίζουν,
 τ' ἄχυρα παίρν' ὁ ἄνεμος καὶ ὡς σπρώχνουν οἱ ἄερες, 500

τ' ἄχυρο ἢ ξανθὴ Δῆμητρα καὶ τὸν καρπὸν χωρίζει
 καὶ ἀσπρίζουν ὅλες οἱ ἄχυριές· ὁμοίως ἄσπριζ' ὅλους
 τοὺς Ἀχαιοὺς ὁ κονιορτός, πού ὡς τ' οὐρανοῦ τὸν θόλον
 τὸν χάλκινον ἐσήκωνε ποδόκτυπος τῶν ἵππων
 ὅπου στὴν σμίξην ἔμπαζαν ὀπίσω οἱ κυβερνητές, 505
 κι ἴσια τὸν κτύπον ἔφερναν· καὶ βοηθὸς τῶν Τρώων
 ὁ ἄγριος Ἄρης κύκλωσε μὲ σκότος τὸν ἀγῶνα,
 παντοῦ φερόμενος· μ' αὐτὸ προστάγματα ἐνεργοῦσε
 τοῦ χρυσοξίφου Ἀπόλλωνος πού τοῦ ἔχε παραγγέλλει
 τοὺς Τρῶας νὰ ἐμψυχώσῃ εὐθὺς ἅμ' εἶδεν ὅτι ἡ Ἀθήνη 510
 ἀναχωροῦσε, ἢ βοηθὸς τῶν Δαναῶν· κι ἐκεῖνος
 ἔστειλε ἀπὸ τὸ πᾶμπλουτον ἱερόν του τὸν Αἰνεΐαν
 καὶ θάρρος τοῦ ἴβале πολὺ στὰ στήθη καὶ κατέβη
 ὁ Αἰνεΐας στοὺς συντρόφους του· χαρὰ τοὺς πῆρε ἅμ' εἶδαν
 τὸν ἀρχηγόν τους ζωντανόν, γερὸν κι ἐμψυχωμένον, 515
 ἀλλὰ δὲν τὸν ἐρώτησαν ὅτ' εἶχαν τὸν ἀγῶνα
 πού ὁ Φοῖβος ὁ ἀργυρότοξος τοὺς ἀναψε καὶ ὁ Ἄρης
 ὁ φονικὸς καὶ ἡ λυσσερὴ τῆς Ἐριδος μανία.
 Οἱ Αἴαντες, ὁ Ὀδυσσεὺς κινουῦσαν καὶ ὁ Τυδεΐδης
 στὸν πόλεμον τοὺς Δαναοὺς· καὶ τοῦτοι ἀφ' ἑαυτοῦ των 520
 στοὺς κτύπους καὶ στὸν θόρυβον τῶν Τρώων δὲν δειλιάζαν,
 ἄλλ' ἔμειναν ὡς σύννεφα ὅπου ὁ Κρονίδης σταίνει
 εἰς τῶν βουνῶν τὲς κορυφές μὲ τὴν ἀνανεμίαν,
 ἀτάραχ' ὅσο τοῦ Βοριᾶ καὶ τῶν σφοδρῶν ἀνέμων
 ὅλων κοιμᾶται ἡ δύναμις, πού ἐκεῖνοι διασκεδάζουν 525
 μὲ τὸ ἠχηρό τους φύσημα τὰ σκιοφόρα νέφη·
 ἀτάρακτ' ἔτσι οἱ Δαναοὶ τοὺς Τρῶας ἀπαντοῦσαν·
 καὶ μὲς στὰ πλήθη ἐγύριζε κι ἐνουθετοῦσ' ὁ Ἀτρεΐδης·
 « Ἄνδρες, σταθῆτε· κάμετε, φίλοι, καρδιὰ καὶ θάρρος,
 ἕνας τὸν ἄλλον στοὺς δεινοὺς ἀγῶνες ἐντραπήτε· 530
 νὰ σώσῃ δύνατ' ἢ ἐντροπὴ τοὺς ἄνδρες, ὄχι ὁ φόβος.
 Καὶ σ' ὅσους φεύγουν δύναμις καὶ δόξα δὲν γεννᾶται ».

Εἶπε καὶ τὸν Δηϊκόωντα, τὸν σύντροφον τοῦ Αἰνεΐα,
 τὸν Περγασίδην κτύπησε μ' ἀκόντι στοὺς προμάχους,
 πού ὡς τοῦ Πριάμου τὰ παιδιὰ σέβονταν ὅλ' οἱ Τρῶες, 535
 ὅτι ἐμαχόνταν πρόθυμος στὴν πρώτην τάξιν πρῶτος.

- Αὐτὸν μ' ἀκόντι κτύπησεν ὁ Ἀτρεΐδης στήν ἀσπίδα
 καὶ στὸν χαλκὸν δὲν βάσταξεν ἡ ἀσπίδα, ἀλλ' ἐτρυπήθη
 καὶ τὸν ζωστήρα ἐπέρασεν ὡς τὴν γαστέρα ἡ λόγχη·
 πέφτει μὲ βρόντο καὶ ἀντηχοῦν ἐπάνω τ' ἄρματά του. 540
- Τότε δυὸ πρῶτους Δαναοὺς ἐφόνευσ' ὁ Αἰνεΐας,
 τὸν Κρήθωνα καὶ Ὀρσίλοχον, παιδιὰ τοῦ Διοκλέους,
 ποὺ μέσα στήν καλόκτιστην Φερὰν ἐκατοικοῦσε
 πάμπλουτος καὶ ἀπ' τὸν Ἀλφειὸν κρατοῦσεν ὅπου ρεεῖ,
 πλατὺ ποτάμι, ἀνάμεσα στήν χώρα τῶν Πυλίων, 545
- κ' ἐγέννα τὸν Ὀρσίλοχον πολλῶν ἀνθρώπων ἄρχον·
 τοῦτος τὸν μεγαλόκαρδον ἐγέννησε Διοκλέα·
 καὶ τοῦ Διοκλέους δίδυμα δυὸ τέκνα γεννηθῆκαν
 ὁ Κρήθων καὶ Ὀρσίλοχος, γινῶστες πολέμου πρῶτοι·
 καὶ ἅμ' ἀνδρωθῆκαν ἐπλευσαν στήν εὐιππὴν Τρωάδα 550
- μὲ τοὺς Ἀργεῖους πρόθυμοι καὶ αὐτοὶ διὰ τοὺς Ἀτρεΐδες
 Μενέλαον καὶ Ἀγαμέμνονα ἐκδίκησιν νὰ πάρουν.
 Καὶ ὁ θάνατος ἐσκέπασεν αὐτοὺς στὸ χῶμα ἐκεῖνο·
 ὅμοια μὲ δυὸ λιοντάρια, ποὺ μέσα εἰς πυκνὸ λόγγο
 σ' ὑψηλὸν ὄρος ἔθρεψε λεόντισσα μητέρα, 555
- ποὺ μόσχους ἀφοῦ ἄρπαξαν καὶ πρόβατα παχέα
 καὶ στάνες ἀφοῦ ἐρήμωσαν πολλές, ἔρχεται ὥρα
 ὅπου ἀπὸ χέρι ἀνθρώπινο καὶ αὐτὰ σφαμμένα πέφτουν,
 ὁμοίως, ὡς τοὺς ἐπιασεν ἡ δύναμις τοῦ Αἰνεΐα,
 ὡς πέφτουν ἔλατ' ὑψηλοὶ κι ἐκεῖνοι ἐξαπλωθῆκαν. 560
- Ὁ θάνατός τους πόνεσε τοῦ ἀνδρείου Μενελάου
 κι ἐβγήκε μὲ λαμπρ' ἄρματα ζωσμένος στοὺς προμάχους
 κι ἔσειε λόγχην· δολερὰ τὸν ἔσπρωχνεν ὁ Ἄρης,
 ὅπως τὸν φέρη θάνατον νὰ λάβῃ ἀπ' τὸν Αἰνεΐαν·
 τὸν εἶδ' ὁ Ἀντίλοχος, υἱὸς τοῦ Νέστορος γενναίου, 565
- καὶ στοὺς προμάχους πρόβαλε φοβούμενος μὴ πάθῃ
 ὁ βασιλέας καὶ πολὺ τοὺς βλάβῃ τὸν ἀγῶνα·
 κι ἐνῶ κείνοι ἀντιμέτωποι καὶ χέρια καὶ κοντάρια
 τεντῶναν ὀλοπρόθυμοι τὴν μάχην ν' ἀρχινήσουν,
 ἐστήθηκε ὁ Ἀντίλοχος στοῦ βασιλιᾶ τὸ πλάγι. 570
- Καί, ἂν καὶ δεινὸς πολεμιστῆς, ὁ Αἰνεΐας δὲν ἐστάθη
 ἅμ' εἶδε δύο μαχητὰς νὰ καρτεροῦν ἀντάμα.

Καὶ ἀφοῦ τοὺς νεκροὺς ἔσυραν ἐκείνοι στὸν στρατόν τους
 κι ἔβαλαν τ' ἄμοιρα παιδιὰ στὰ χέρια τῶν συντρόφων,
 ἐστράφηκαν κι ἐμάχονταν στὴν πρώτην τάξιν πάλιν. 575
 Τὸν Πυλαιμένεα φόνευσαν, ἰσόπαλον τοῦ Ἄρη,
 τὸν ἀρχηγὸν τῶν ἀσπιστῶν γενναίων Παφλαγόνων.
 Τοῦτον, ὀρθὸν στὴν ἄμαξαν, ὁ ἀνδρεῖος Ἀτρεΐδης
 μέσα στὸ κλειδοκόκαλον ἐκτύπησε μ' ἀκόντι·
 ὁ Ἀντίλοχος τὸν Μύδωνα, τὸν ἄξιον κυβερνήτην 580
 Ἀτυμνιάδην, πόστρεφε τοὺς ἵππους, τὸν κτυπάει
 μὲ πέτραν εἰς τὸν ἄγκωνα· τοῦ πέσαν ἀπ' τὰ χέρια
 τὰ ἐλεφαντόλαμπρα λουριά· κατόπιν τοῦ ἐχύθη
 ὁ Ἀντίλοχος καὶ μὲ σπαθιά τὸν μήλιγγα τοῦ σχίζει·
 ἔπεσεν ἐπικέφαλα βογγώντας ἀπ' τ' ἀμάξι 585
 κι ἐβύθισε τὸ καύκαλο στὸ χῶμα καὶ τοὺς ὦμους·
 πολλήωρα ἐστάθη, ὡς εὔρηκεν αὐτοῦ βαθὺν τὸν ἄμμον,
 ὥσπου τετραποδίζοντας οἱ ἵπποι τὸν ξαπλώσαν,
 πού ράβδιζεν ὁ Ἀντίλοχος νὰ πάρῃ στὸν στρατόν του.
 Τοὺς εἶδ' ὁ Ἔκτωρ, μὲ κραυγὴν ἐπάνω τους ἐχύθη 590
 καὶ οἱ φάλαγγες κατόπι του οἱ δυνατὲς τῶν Τρῶων·
 ἡ σεπτὴ δέσποινα Ἐνυώ προεξάρχει μὲ τὸν Ἄρη·
 τὴν λύσσαν ἀδιάντροπον ἔφερνε αὐτὴ τοῦ φόνου·
 κρατοῦσ' ὁ Ἄρης κι ἔσειε θεόρατο κοντάρι
 καὶ πότ' ἐμπρὸς τοῦ Ἐκτορος φαινόνταν πότε ὀπίσω. 595
 Καὶ ἅμα τὸν εἶδ' ἐρίγησεν ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης·
 καὶ ὡς ἀπὸ δρόμον μακρινὸν ὀδίτης μ' ἀπορίαν
 στέκει στὴν ὄχθην ποταμοῦ πού ἀφροκοπᾶ καὶ ρεεῖ
 ὀρμητικὰ στὴν θάλασσαν καὶ ὀπίσω φεύγει ἐκεῖνος,
 ἔτσι ὁ Τυδεΐδης σύρθηκε καὶ πρὸς τὸ πλῆθος εἶπε : 600
 « Φίλοι, τὸν θεῖον Ἐκτορα θαυμάζομεν ὡς μέγαν
 πολεμιστὴν ἀτρόμητον· καὶ ὥστόσο ἔχει σιμὰ του
 πάντοτε κάποιον τῶν θεῶν πού τὴν ζωὴν τοῦ σώζει·
 καὶ τώρα ἰδέτε μὲ μορφήν θνητοῦ τὸν Ἄρην ἔχει,
 ἀλλ' ὀπισθοποδήσετε γυρμένοι πρὸς τοὺς Τρῶας 605
 πάντοτε καὶ μὴ πόλεμον πρὸς τοὺς θεοὺς ζητεῖτε ».
 Αὐτὰ ἔπε καὶ πολὺ σιμὰ τοὺς ἔσμιζαν οἱ Τρῶες.
 Ὁ Ἐκτωρ τὸν Ἀγχίαλον καὶ τὸν Μενέσθην ἄνδρες

- ἀνδρειωμένους φόνευσεν εἰς ἓν' ἀμάξι ἀντάμα·
 ὁ μέγας τοὺς λυπήθηκεν ὁ Τελαμώνιος Αἴας, 610
 προχώρησε κι ἐστήθη αὐτοῦ κι ἐκτύπησε μ' ἀκόντι
 τὸν Σελαγίδην Ἄμφιον, πού στὴν Παισὸν κατοίκα
 καὶ κτήματ' εἶχε καὶ πολλὰ χωράφια, πλὴν ἡ μοῖρα
 στὸν Πρίαμον τὸν ἔφερε βοηθὸν καὶ στὰ παιδιὰ του.
 Στὴν ζώνην τὸν ἐκτύπησεν ὁ Τελαμώνιος Αἴας 615
 καὶ στὴν γαστέρα ἐμπήχθηκε τὸ ἀπέραντον ἀκόντι·
 μὲ βρόντον πέφτει· τρέχει εὐθύς τὰ ὄπλα νὰ τοῦ πάρη
 ὁ μέγας Αἴας· κι ἔχυναν τὰ φονικά των βέλη
 σ' αὐτὸν οἱ Τρῶες ἀμπολλα κι ἐπῆρε ἡ ἀσπίδα πλῆθος.
 Καὶ ἀντιπατώντας ἔβγαλεν ἀπ' τὸν νεκρὸν τ' ἀκόντι· 620
 ἀλλ' ὅμως δὲν τὸν ἄφηναν τ' ἀκόντια νὰ τὸν γδύσῃ
 ἀπ' τὰ λαμπρά του ἄρματα· φοβήθη τότε ὁ Αἴας
 μὴ πάθῃ κύκλωσιν σφοδρὴν τῶν ἀγερώχων Τρώων,
 πού μὲ κοντὰρι ἐπάνω του πολλοὶ καὶ ἀνδρειωμένοι, 625
 ἂν κι εἶχε μέγα θαυμαστὸ παράστημα καὶ ὠραῖο,
 τὸν ἔσπρωξαν· τινάχθηκεν αὐτὸς κι ἐσύρθη ὀπίσω.
 Ἔτσι ἐνεργοῦσαν στὸν σφοδρὸν ἀγώνα τοῦ πολέμου.
 Κι ἔσπρωξ' ἡ μοῖρα ἀνίκητη τὸν μέγαν Ἑρακλείδην
 Τληπόλεμον ἐνάντια στὸν θεῖον Σαρπηδόνα·
 καὶ ἄμ' ἀντικρὺ προχώρησαν ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον, 630
 ὁ ἔγγονος μὲ τὸν υἱὸν τοῦ βροντοφόρου Δία,
 προσφώνησε ὁ Τληπόλεμος τὸν Σαρπηδόνα πρῶτος :
 « Τί σ' ἀναγκάζει, Σαρπηδῶν, ὦ τῶν Λυκίων ἄρχε,
 ὡς ἄνθρωπος ἀπόλεμος νὰ κρύβεσ' ἐδῶ πέρα ;
 Ψεύδοντ' ἂν λέγουν πού 'σαι υἱὸς τοῦ αἰγιδοφόρου Δία 635
 κι εἶσαι πολὺ κατώτερος ἐκείνων τῶν ἡρώων
 ὁπού στὲς πρῶτες γενεὲς ἔχει γεννήσει ὁ Δίας,
 ὡς ἦταν ὁ πατέρας μου, ὡς λέγουν, ὁ Ἑρακλέας
 λεοντόψυχος, ἀτρόμητος, πού ὄτ' ἤλθε ἐδῶ νὰ λάβῃ
 τοὺς ἵππους τοῦ Λαομέδοντος, μ' ἔξι καράβια μόνα 640
 καὶ μ' ὀλιγότερον στρατόν, τὴν πόλιν τῆς Ἰλίου
 ἐπόρθησε καὶ ἀπὸ λαὸν ὀρφάνωσε τοὺς δρόμους·
 καὶ σὺ ψυχὴν ἔχεις δειλὴν καὶ φθειρόντ' οἱ λαοὶ σου.
 Οὐδὲ θαρρῶ πῶς στήριγμα θενά 'σαι σὺ τῶν Τρώων,

- ἄν καὶ ἀνδρειωμένος βοηθὸς ἀπ' τὴν Λυκίαν ἤλθες· 645
 ἀλλὰ θὰ ἰδῆς ποῦ ἡ λόγχη μου στὸν "Ἄδη θὰ σὲ στείλῃ ».
- Καὶ ὁ Σαρπηδῶν ἀπάντησε : « Τληπόλεμε, ὅτι ἐκεῖνος
 τὴν "Ἴλιον τότ' ἐρήμωσε, προῆλθε ἀπ' τὴν μωρίαν
 τοῦ σεβαστοῦ Λαομέδοντος, ποῦ αὐτὸν ὅπου τὸν εἶχε
 εὐεργετήσῃ ἐξύβρισε, κι ἔλειψε νὰ τοῦ δώσῃ 650
 τοὺς ἵππους, ποῦ χάριν αὐτῶν μακρόθεν εἶχεν ἔλθει·
 καὶ σένα λέγ' ὅτι ἀπ' ἐμὲ φόνον καὶ μαύρην μοίραν
 ἐδῶ θὰ λάβῃς καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν λόγχην μου θὰ πέσῃς,
 τὸ καύχημα νὰ πάρω ἐγὼ καὶ ὁ "Ἄδης τὴν ψυχὴν σου ».
- Κι ἐσήκωσε ὁ Τληπόλεμος τὸ φράξινο κοντάρι· 655
 σύγχρον' ἀπὸ τὰ χέρια τους τ' ἀκόντια πεταχθῆκαν
 τὸ ζνίχι ὁ Σαρπηδῶν κτυπᾷ καὶ πέρα ἡ πικρὴ λόγχη
 ἐβγῆκε καὶ τὰ μάτια του μαῦρο σκεπάζει σκότος.
 'Ἀλλὰ τ' ἀριστερὸ μερὶ τοῦ Σαρπηδόνοσ εἶχε
 ἤδη τρυπήσ' ἡ μακριὰ τοῦ Τληπολέμου λόγχη 660
 καὶ μανιωμένη ξάκρισε ζυστὰ τὸ κόκαλό του·
 ἀκόμη ἀπὸ τὸν θάνατον τὸν φύλαγε ὁ πατέρας.
 Καὶ οἱ σύντροφοι ἀπ' τὸν πόλεμον τὸν θεῖον Σαρπηδόνα
 ἐπαιρναν· τὸν ἐβάρυνεν, ὡς τό 'σερνε, τὸ μέγα
 κοντάρι ὅτι βιαζόμενοι καὶ στενοχωρημένοι 665
 κανεῖς δὲν σκέφθη, ὅπως αὐτὸς ἐλεύθερα πατήσῃ,
 νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ ἀπ' τὸ μερὶ τὸ φράξινο κοντάρι.
 'Ομοίως τὸν Τληπόλεμον ἐπαῖρναν οἱ γενναῖοι
 οἱ 'Αχαιοὶ καὶ ὡς εἶδε αὐτοὺς ὁ θεῖος 'Οδυσσεύς,
 πάθος μεγάλο αἰσθάνθηκεν ἡ ἀνδράγαθη καρδιά του, 670
 κι ἐβάλλθηκε στοῦ λογισμοῦ τὰ βάθη νὰ μετρήσῃ·
 θὰ κυνηγήσῃ τὸν υἱὸν τοῦ βαρυκτύπου Δία
 ἢ αὐτοῦ θὰ δώσῃ θάνατον στὸ πλῆθος τῶν Λυκίων ;
 'Ἄλλ' ἀπ' τὴν λόγχην τοῦ ὑψηλοῦ στὸ φρόνημα 'Οδυσσεύς
 νὰ πέσῃ ὁ γόνος τοῦ Διὸσ δὲν ἤθελεν ἡ μοίρα· 675
 κι ἡ 'Αθηναῖ τὸν ἔκλινε στὸ πλῆθος τῶν Λυκίων.
 Τὸν Κοίρανον καὶ 'Αλάστορα, τὸν "Ἄλιον καὶ Χρομίον
 τὸν Νοήμονα, τὸν "Ἄλκανδρον, τὸν Πρύτανιν φονεῖ·
 καὶ ἄλλους θὰ ἔκοφτε πολλοὺς ὁ θεῖος 'Οδυσσεύς,
 μακρόθε ἄν δὲν τὸν ἔβλεπεν ὁ λοφοσείστης "Ἐκτωρ. 680

Κι ἐβγῆκε μὲ λαμπρ' ἄρματα ζωσμένος στοὺς προμάχους,
 φόβος πολὺς τῶν Δαναῶν· ἅμα τὸν εἶδ' ἐχάρη
 ὁ Σαρπηθῶν ὁ διογενῆς καὶ θλιβερὰ τοῦ εἶπε :
 « Πριαμίδη, μὴ στῶν Δαναῶν τὰ χέρια δῶ μ' ἀφήσης
 ἀλλὰ βοήθειαν δῶσε μου· κὰν στήν δικήν σας πόλιν 685
 ἄς ξεψυχῆσω, ἀφοῦ σ' ἐμὲ δὲν ἦταν διορισμένο
 νὰ γύρω στήν ἀγαπητὴν πατρίδα νὰ χαρύνω
 τὴν ποθητὴν μου σύντροφον καὶ τὸ γλυκὸ μου βρέφος ».

Τίποτε δὲν τοῦ ἀπάντησεν ὁ λοφοσείστης Ἕκτωρ,
 ἀλλὰ μὲ ὄρμην προσπέρασε ποθώντας ν' ἀποδιώξη 690
 τοὺς Δαναοὺς καὶ ἄνδρες πολλοὺς νὰ θανατώσῃ ἀκόμη.

Κι ἐκάθισαν οἱ σύντροφοι τὸν θεῖον Σαρπηθῶνα
 κάτω ἀπ' τὴν εὐμορφηὴν ὄξυα τοῦ αἰγιδοφόρου Δία
 καὶ ὅπως τοῦ βγάζει ἀπ' τὸ μερὶ τὸ φράξινο κοντάρι 695
 ὁ ποθητός του σύντροφος Πελάγων ὁ γενναῖος,
 ἔχαν' ἐκεῖνος τὴν ψυχὴν, τὰ μάτια του θαμπῶναν·
 καὶ πάλι ἐπῆρε ἀνάσαμα καὶ ὁ δροσερὸς Βορέας,
 φυσώντας τὴνμισόσβηστην ψυχὴν τοῦ ζωντανεύει.

Καὶ ἂν καὶ τοὺς κτύπησ' ὁ Ἕκτορας καὶ ἂν καὶ τοὺς κτύπησ' ὁ Ἄρης
 οἱ Ἀργεῖοι δὲν ἐστρέφοντο νὰ φύγουν πρὸς τὰ πλοῖα, 700
 ἀλλ' οὔτε ὀρμοῦσαν πρὸς αὐτοὺς, ἀλλ' ὀπισθοποδοῦσαν
 πάντοτ' εὐθύς πού νόησαν τὸν Ἄρη μὲς στοὺς Τρῶας.
 Τότε ποιόν πρῶτον φόνευσεν, ποιόν ὕστερον ὁ Ἕκτωρ
 ὁ Πριαμίδης καὶ μ' αὐτὸν ὁ χαλκοφόρος Ἄρης ; 705
 Ὁ θεῖος Τεύθρας ἔπεσεν, ὁ πληξιππος Ὀρέστης,
 ὁ Αἰτώλιος, Τρῆχος λογχιστής, ὁ Οἰνόμαχος, ὁ Οἰνοπίδης
 Ἕλενος καὶ ὁ λαμπρόζωνος Ὀρέσβιος πού στήν Ὑλην
 ἐγκάτοικος ἐφρόντιζε πολλὰ νὰ θησαυρίζη,
 σιμὰ στοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς ὅπου στῆς Κηφισίδος 710
 λίμνης τὰ πλάγια χαίρονται τῆς γῆς τὴν ἀφθονίαν.

Καὶ ἅμα ἢ θεὰ τοὺς νόησεν ἢ Ἥρα ἢ λευκοχέρη
 ὅπου στὸν σφοδρὸν πόλεμον χαλοῦσαν τοὺς Ἀργεῖους,
 προσφάνησε τὴν Ἀθηᾶ μὲ λόγια φτερωμένα :
 « Ὀμιμένα, κόρη ἀδάμαστη τοῦ αἰγιδοφόρου Δία,
 ἂν νὰ λυσσάζῃ ἀφήσωμεν τὸν Ἄρη, ὡς τὸν βλέπεις, 715
 ὁ λόγος θὰ ματαιωθῇ, πού ἐδώκαμε τοῦ Ἀτρείδη,

πώς θὰ γυρίση πορθητῆς τοῦ πυργωμένου Ἰλίου.
 Κι ἔλα κι ἐμεῖς τὸν πόλεμον ἄς θυμηθοῦμε τώρα ».

Αὐτὰ ἔπε· τὴν ὑπάκουσεν ἡ γλαυκομάτ' Ἀθήνη,
 τὰ χρυσοφάλαρ' ἄλογά τότε εὐτρεπίζ' ἡ Ἥρα 720
 τοῦ ὑψίστου Κρόνου σεβαστὴ κόρη κι εὐθύς ἡ Ἥβη
 στὸν σιδερένιο ἄξονα τῆς ἄμαξας περνάει
 τροχοὺς ὁπού ἴναι χάλκινοι μὲ ὀκτώ στῆ μέση ἀκτίνες.
 Καὶ τῶν τροχῶν εἶν' ἄφθαρτος χρυσὸς ὁ γύρος ὅλος
 κι ἔχει στεφάνια χάλκινα π' ὅποιος τὰ ἰδῆ θαυμάζει. 725
 Καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη ὀλάργυρο τὸ κεφαλᾶρι ἀστράφτει·
 σύρματα ὀλάργυρα, χρυσὰ στηρίζουν τεντωμένα
 τὸν θρόνον πόχει ἓνα πλευρὸ κυρτὸ στὸ κάθε μέρος·
 εἰς τὸ τιμόνι ὀλάργυρο σμίγει χρυσὸν ὠραῖον
 ζυγὸν μὲ τὰ ζυγόλουρα πού ἴναι χρυσὰ κι ἐκεῖνα· 730
 κι ἔφερε κάτω ἀπ' τὸν ζυγὸν τὰ γρήγορα πουλάρια
 ἡ Ἥρα πού τὴν ἔριδα διψᾷ καὶ τὸν ἀγῶνα·
 κι ἡ Ἀθηνᾶ, κόρη σεμνὴ τοῦ αἰγιδοφόρου Δία,
 εἰς τοῦ πατρὸς τὸ ἔδαφος τὸν πέπλον ἀπολνάει
 τὸν ἀγανόν, τὸν πλουμιστὸν πού ἔχε ποιήσει ἐκείνη. 735
 Καὶ ὡς τὸν χιτῶνα ἐνδύθηκε τοῦ ἀστραποδόρου Δία,
 στὴν μάχην τὴν πολύθρηνον νὰ ὀρμήσῃ ὀπλίζετ' ὄλη.
 Στούς ὤμους βάζει τὴν φρικτὴν, τὴν κροσωτὴν ἀσπίδα,
 πόχει τριγύρω τὴν φυγὴν κι ἡ Ἔρις εἶναι μέσα,
 ἡ Δύναμις καὶ ὁ Διωγμός, ὁπού καρδιὲς παγώνει, 740
 καὶ τῆς Γοργοῦς ἡ κεφαλὴ, τρομακτικὸ καὶ μέγα
 τέρας, πού δείχνει τῶν θνητῶν ὁ αἰγιδοφόρος Δίας.
 Κράνος δικέφαλο φορεῖ, τετράλοφον, ὠραῖον,
 χρυσό, πού πόλεων ἕκατὸν στρατοὺς ἀντισηκώνει.
 Καὶ ἀνέβηκε στὸ φλογερὸν ἀμάξι καὶ κοντάρι 745
 φουκτώνει μέγα, στερεά μ' αὐτὸ δαμάζ' ἡρώων
 τὰ πλήθη σ' ὅποιους ὀργισθῆ φρικτοῦ πατρὸς ἡ κόρη.
 Κι ἡ Ἥρα μὲ τὴν μᾶστιγα σφοδρὰ κινεῖ τοὺς ἵππους·
 βροντᾷ ἡ πύλη τ' οὐρανοῦ αὐτάνοικτη ἔμπροσθέν τους,
 ὁπού τοῦ ἀπέραντ' οὐρανοῦ φυλάκτρες καὶ τοῦ Ὀλύμπου 750
 τὴν φράζουν μὲ τὸ σύγνεφον ἢ τ' ἀφαιροῦν οἱ Ὕρες.
 Καὶ ὡς τὰ κεντοῦσαν, τ' ἄλογα περάσαν ἀπ' τὴν πύλην.

- Καὶ τὸν Κρονίδην εὗρηκαν ἀνάμερ' ἀπ' τοὺς ἄλλους
θεοὺς στὴν ἄκρην κορυφὴν τοῦ πολυλόφου Ὀλύμπου.
Τοὺς ἵππους ἐκεῖ ἐκράτησεν ἡ "Ἡρα ἡ λευκοχέρα 755
καὶ ὁμίλησε κι ἐξέτασε τὸν ὕψιστον Κρονίδην.
« Δία πατέρ', ἀρέγουν σε τὰ ἔργ' αὐτὰ τοῦ "Ἀρη ;
"Ἄδικ' ἀφάνισε ἀπρεπῶς τόσον λαὸν ἀνδρεῖον
τῶν Ἀχαιῶν, λύπη σ' ἐμέ, κι ἤσυχτοι ὥστ' ὅσο ἐπάνω
εὐφραίνοντ' ὁ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων κι ἡ Ἀφροδίτη 760
πῶς ἀπολύσαν τὸν τρελὸν ποῦ νόμον δὲν γνωρίζει.
Τάχα σ' ἐμέ θὰ χολωθῆς, πατέρ', ἂν ἐγὼ διώξω
μ' ἐλεσιὰ κτυπήματα τὸν "Ἀρη ἀπὸ τὴν μάχην ; »
Καὶ ὁ Δίας τῆς ἀπάντησεν ὁ νεφελοσυναάκτης :
« Τὴν ἀνδρειωμένην Ἀθηνᾶ σπρῶξε του εὐθύς ἐπάνω· 765
ποῦ συνηθᾶ μάλιστ' αὐτὴ μ' ὀδύνες νὰ τὸν πλήττη ».·
Αὐτὰ 'πε καὶ τὸν ἄκουσεν ἡ "Ἡρα ἡ λευκοχέρα.
Καὶ τ' ἄλογά της ράβδισε καὶ αὐτὰ μὲ προθυμίαν
πετοῦν ἀνάμεσα στὴν γῆν καὶ στ' οὐρανοῦ τ' ἀστέρια
καὶ ὅσος ἀέρας φαίνεται στοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀνθρώπου 770
ποῦ ἀπ' ἀκρωτήρι θεωρεῖ τ' ἀπέραντα πελάγη,
διάστημα τόσο τῶν θεῶν οἱ ἵπποι διασκελίζουν·
καὶ ὅτε στὴν Τροίαν ἤλθαν κεῖ, ποῦ δυὸ ποτάμια ρέουν
καὶ στοῦ Σκαμάνδρου σμίγεται τὰ ρεύματα ὁ Σιμόεις,
τ' ἄλογ' αὐτοῦ σταμάτησεν ἡ "Ἡρα ἡ λευκοχέρα· 775
τὰ ξέζεψε καὶ ὀλόγυρα μὲ καταχνιά τὰ ζῶνει.
Καὶ ἀμβρόσιο φύλλο ἐβλάστησε νὰ βόσκουν ὁ Σιμόεις.
Κι ἐκεῖνες μὲ τὸ βάδισμα πόχει δειλὴ τρυγόνα
πηγαῖναν ὀλοπρόθυμες νὰ σώσουν τοὺς Ἀργεῖους·
ἀλλ' ὅτε εἰς μέρος ἐφθασαν ποῦ 'σαν πολλοὶ καὶ ἀνδρεῖοι 780
συμπυκνωμένοι ὀλόγυρα τοῦ τρομεροῦ Διομήδη,
ὁποῦ στὴν ὄψιν ὁμοιάζαν λεόντων ὠμοφάγων,
ἢ ἀγριοχοίρων φοβερῶν ποῦ ἀδάμαστα 'χουν στήθη,
ἐστάθη αὐτοῦ κι ἐκράυγασεν ἡ "Ἡρα ἡ λευκοχέρα,
μὲ τὴν φωνὴν τοῦ Στέντορος ποῦ χάλκιν' εἶχε στόμα· 785
κι ἐφῶναζ' ὅσο δὲν μποροῦν ἄνδρες ὁμοῦ πενήντα·
« Αἴσχος, Ἀργεῖοι θαυμαστοὶ στὴν ὄψιν, ἀλλ' ἀχρεῖοι·
στὸν πόλεμον ὅσο ἔρχονταν ὁ θεῖος Ἀχιλλέας,

τὴν πύλην τὴν Δαρδανικὴν δὲν διάβαιναν οἱ Τρῶες
 ποτέ· τόσο τῆς λόγχης του τὸ βάρος ἐτρομάζαν· 790
 τῶρ' ἀπ' τὴν πόλιν τους μακρὰν σᾶς πολεμοῦν στὰ πλοῖα ».
 Αὐτὰ 'πε· καὶ ὄλων τῶν ἀνδρῶν ἐμψύχωσε τὸ στῆθος.
 Καὶ στὸν Τυδεΐδην ἔδραμεν ἡ γλαυκομάτ' Ἀθῆνη
 καὶ αὐτοῦ σιμὰ στ' ἀμάξι του τὸν ἤβρε νὰ δροσιζῆ
 τὸ λάβωμα ποῦ τοῦ ἄνοιξε τὸ βέλος τοῦ Πανδάρου· 795
 τὸν ἔκαιεν ὁ ἴδρωτας ἀπ' τὸν πλατὺν ζωστήρα
 τῆς κυκλωτῆς ἀσπίδος του· κι εἶχε βαρὺ τὸ χέρι·
 καὶ τὸν ζωστήρα ἐσήκωσε κι ἐσφόγγιζε τὸ αἷμα·
 καὶ τὸν ζυγὸν τῶν ἵππων του πιάν' ἡ θεὰ καὶ λέγει :
 « Ὑἱὸν ποῦ ὀλίγον τοῦ 'μοιασεν ἐγέννησε ὁ Τυδέας. 800
 Ἦτ' ὁ Τυδέας μαχητῆς, ἂν καὶ μικρὸς τὸ σῶμα·
 καὶ ὅτ' ἐγὼ τὸν μπόδιζα νὰ δεῖξῃ τὴν ἀνδρείαά του
 εἰς τὸν καιρὸν ποῦ μηνυτῆς ἐπῆγεν εἰς τὲς Θῆβες
 μόνος μακρὰν τῶν Ἀχαιῶν στὰ πλήθη τῶν Καδμείων,
 νὰ ἡσυχάζῃ τοῦ 'λεγα στὴν τράπεζαν μαζί τους. 805
 Καὶ αὐτὸς ὁπού 'χε τὴν ψυχὴν, ὡς πρότερα γενναίαν,
 προκάλεσε κι ἐνίκησε τ' ἀγόρια τῶν Καδμείων
 εὐκόλως· ὅτι βοηθὸς εὐρέθην στὸ πλευρό του.
 Καὶ ὁμοίως σὺ μ' ἔχεις κοντὰ καὶ σὲ περιφυλάγω
 καὶ σὲ κεντῶ μὲ προθυμιά νὰ κυνηγῆς τοὺς Τρῶας. 810
 Ἄλλ' ἢ ὁ κόπος ὁ βαρὺς σοῦ μούδιασε τὰ μέλη
 ἢ φόβος σ' ἀπονέκρωσε καὶ γόνος τοῦ Οἰνεΐδη
 Τυδέως τοῦ πολεμικοῦ τῶντι σὺ δὲν εἶσαι ».
 Ἐκείνης τότε ἀπάντησεν ὁ δυνατὸς Διομήδης :
 « Καλῶς γνωρίζω σε, θεά, σεπτῆ τοῦ Δία κόρη,
 ὅθεν προθύμως θὰ σοῦ εἰπῶ, χωρὶς τὸ οὐδὲν νὰ κρύψω.
 Ὁ κόπος δὲν μ' ἐμούδιασεν, οὔτε ποσῶς ὁ φόβος,
 ἀλλ' ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη ἐγὼ τί μύχεις παραγγεῖλει·
 μ' ἐμπόδιζες ἄλλους θεοὺς στὴν μάχην ν' ἀντικρίσω·
 ἀλλὰ τὴν κόρην τοῦ Διός, στὸν πόλεμον ἂν ἔλθῃ, 820
 τὴν Ἀφροδίτην μοῦ 'λεγες μὲ λόγχην νὰ κτυπήσω.
 Διὰ τοῦτο ἀτός μου ἀνάμερα καθίζω καὶ τῶν ἄλλων
 Ἀργείων εἶπα νὰ σταθοῦν ἐδῶ συγκεντρωμένοι,
 ὅτι τὸν Ἄρην ἀρχηγὸν στὴν μάχην τώρα βλέπω ».

- Τότε ἡ γλαυκόφθαλμη θεὰ τοῦ ἀπάντησε καὶ τοῦ ἔπε : 825
 « ἜΩ τῆς καρδιάς μου ἀγαπητὲ Τυδεΐδη, διὰ τὴν ὥραν
 τὸν Ἄρην σὺ μὴ φοβηθῆς μήτε τῶν ἀθανάτων
 κανέναν· ἀφοῦ βοηθὸς σοῦ εἶμαι· κι ἔλα σπρῶξε
 τὰ στερεόποδ' ἄλογα στὸν Ἄρην ἐναντίον
 καὶ κτύπα τον ἀπὸ κοντά, σέβας ποσῶς μὴν ἔχης 830
 στὸν μανιακόν, τὸν πάγκακον, τὸν ἄστατον, ποῦ πρῶτα
 τῆς Ἥρας ἔλεγε κι ἐμοῦ πῶς θέλει πολεμήσει
 τοὺς Τρῶας τάχα καὶ βοηθὸς θὰ γίνῃ τῶν Ἀργείων,
 καὶ τώρα τὰ λησμόνησε κι ἐπῆγε μὲ τοὺς Τρῶας ».
- Καὶ μὲ τὸ χέρι ἐτράβηξε τὸν Σθένελον καὶ τοῦτος 835
 ἀπὸ τ' ἀμάξι ἐπήδησε καὶ ἀνέβηκε ἀναμμένη
 στὸν θρόνον ἡ Ἀθηναῖα σιμὰ στὸν θεῖκον Τυδεΐδην.
 Ἄπὸ τὸ βάρος βρόντησε τὸ δρύινον ἄξόνι,
 ὅτ' εἶχε ἐπάνω τρομερὰν θεὰν κι ἐξαίσιον ἄνδρα.
 Τὴν μάστιγα, τοὺς χαλινούς ἔχ' ἡ θεὰ καὶ σπρῶχνει 840
 τὰ στερεόποδ' ἄλογα στὸν Ἄρη ἐναντίον,
 ἐκεῖ ποῦ τὸν θεόρατον Περίφαντα Ὀχησίδην
 ἐγύμνωσε, τῶν Αἰτωλῶν ἐξαίσιον πολεμάρχον.
 Τότε, νὰ γίνῃ ἀόρατη στὸν ἀνδροφόνον Ἄρη,
 στοῦ Ἄδη ἐκρύφθη ἡ θεὰ τὴν περικεφαλαία. 845
 Καὶ ἄμ' εἶδ' ὁ Ἄρης ὁ σκληρὸς τὸν θεῖον Διομήδη,
 ἄφησέ τὸν θεόρατον Περίφαντα νὰ κεῖται
 νεκρὸς ἐκεῖ ποῦ θάνατον τοῦ εἶχε δώσει πρῶτα
 κι ἴσια στὸν ἵπποδαμαστὴν ἐχύθηκε Διομήδη.
 κι' ὅτ' ἦσαν ἀντιμέτωποι, τὸ χάλκινο κοντάρι 850
 ξάμωσ' ἐπάνω ἀπ' τὸν ζυγὸν καὶ τὰ λουριά τῶν ἵππων
 ὁ Ἄρης ὀλοπρόθυμος νὰ πάρῃ τὴν ψυχὴν του.
 Τὸ ἔπιασε μὲ τὸ χέρι τῆς ἡ γλαυκομάτ' Ἀθήνη
 καὶ ἀπὸ τὸν θρόνον τὸ ἔκαμε χαμένο αὐτοῦ νὰ πέσῃ·
 δεῦτερος τότε ἐχύθηκε μὲ χάλκινο κοντάρι
 ὁ Διομήδης, κι ἡ θεὰ τ' ἄμπωσεν ὥσπου ἐβρῆκε 855
 ἡ λόγχη τὸ λαγγόνι αὐτοῦ ποῦ ζώστρα τὸ σκεπάζει·
 τὸν πλήγωσε αὐτοῦ κι ἔφαγε τὴν τρομερὴν του σάρκα,
 καὶ τὸ κοντάρι ἀνέσπασε· καὶ ὁ χαλκοφόρος Ἄρης
 βόησε τόσ' ὅσο βοοῦν ἐννιαῖα δέκα χιλιάδες 860

ἄνδρες, ἐνῶ συγκρούονται στήν φλόγα τοῦ πολέμου.
 Κι ἔπεσε τρόμος στήν καρδιά τῶν Ἀχαιῶν καί Τρώων.
 Τόσο σφοδρῶς ἐβόησεν ὁ αἰμόχαρος ὁ Ἄρης.
 Καί ὡς ἀπό νέφη φαίνεται σκοταδερός ὁ ἀέρας,
 ὅτ' ἄνεμος σηκώνεται κακός ἀπό τὸ καῦμα, 865
 τοῦ Διομήδη ἐφαίνετο καί ὁ χαλκοφόρος Ἄρης
 ὡς μὲς στὰ νέφη ἀνέβαιναν εἰς τ' οὐρανοῦ τὸν θόλον.
 Κι ἔφθασε εὐθύς στὸν Ὀλυμπον, ἔδραν τῶν ἀθανάτων,
 καί λυπημένος κάθισε στὸ πλάγι τοῦ Κρονίδη
 καί τ' ἄφθαρτ' αἷμα τοῦ ἄδειχνε, πού ἀπ' τὴν πληγὴν του ρέει, 870
 καί τοῦ ἔλεγε ὀδυρόμενος μὲ λόγια φτερωμένα :
 « Πατέρα Δία, στὸ κακὸ πού βλέπεις δὲν θυμώνεις ;
 Φρικτὰ πάντοτ' ἐπάθαμεν οἱ ἀθάνατοι ἀπὸ γνώμην
 δικήν μας ὅταν παίρνωμεν μὲ τοὺς ἀνθρώπους μέρος.
 Καί ὅλοι σ' ἐσέ θυμώνομεν, διότι ἔχεις γεννήσει 875
 κόρην τρελήν, κακότροπην, πού στ' ἄνομα εἶναι ὁ νοῦς της.
 Διότι οἱ ἐπίλοιποι θεοὶ στὸν Ὀλυμπον ὅσ' εἶναι,
 ὅλοι σοῦ ὑποτάσσονται, σ' ἐσέ καθεὶς μας κλίνει·
 καί αὐτὴν ποσῶς δὲν τιμωρεῖς μὲ ἔργον ἢ μὲ λόγον, 880
 ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν γέννησες κακὴν τὴν ὑποφέρεις,
 πού τώρα τὸν περήφανον Διομήδην ἔχει σπρώξει
 νὰ πολεμήσῃ μανιακὸς αὐτοὺς τοὺς ἀθανάτους·
 τὴν Κύπριν πρῶτα ἐλάβωσε στὸ χέρι καί κατόπιν
 ὡς δαίμων ὤρμησε σ' ἐμέ· καί ἂν οἱ γοργοὶ μου πόδες
 δὲν μ' ἐπαιρναν θὰ ἐκείτομον πολὺν καιρὸν μὲ πόνους 885
 κεῖ μέσα στοὺς ἐλεεινοὺς σωροὺς τῶν πεθαμένων
 ἢ ἄψυχον ζωντόνεκρον θὰ μ' ἔκαμναν οἱ λόγχεις ».
 Μ' ἄγριο βλέμμ' ἀπάντησεν ὁ νεφελοσυνάκτης :
 « Ἐδῶ μὴ κάθεις, ἄστατε, ὡσὰν παιδί νὰ κλαίῃς·
 καί ἀπ' τοὺς θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου σέ μισῶ μὲ τὴν καρδιά μου, 890
 ὅτι τὴν ἔριδ' ἀγαπᾶς, τὲς μάχες, τοὺς πολέμους.
 Τῆς μητρὸς σου ἔχεις τὴν ὀρμὴν ἀκράτητην, βαρεῖαν,
 τῆς Ἥρας, ὅπου οἱ λόγοι μου δυσκόλως τὴν δαμάζουν,
 καί τῶρ' αὐτὴ σέ πρόσταξε, θαρρῶ, καί αὐτὰ παθαίνεις.
 Ἄλλὰ νὰ βασανίζεσαι δὲν θέλει ἐγὼ σ' ἀφήσω, 895
 αἷμα μου εἶσαι, καί σ' ἐμὲ σ' ἐγέννησε ἡ μητέρα·

κακὸς ὡς εἶσαι, ἂν εἶχε σὲ θεὸς ἄλλος γεννήσει
ἀπὸ καιρὸν θὰ εὐρίσκεσο μακρὰν τῶν Οὐρανίων ».

Εἶπε καὶ τὸν Παιήονα προστάζει νὰ τὸν ἰάνη.

Μὲ βότανα παυσίπονα πού τοῦ ἔβαλε ὁ Παιήων
τὸν ἰάτρευσε ὅτι θνητὸς δὲν ἦτο αὐτὸς πλασμένος·
καὶ ὅπως γρήγορα ἢ πυτιά τὸ λευκὸ γάλα πῆζει
πού ὑγρὸν γοργὰ συσφίγγεται, καθὼς τὸ ἀνακατώνουν,
ἔτσι ἐθεράπευσε γοργὰ τὸν ἄγριον Ἄρη ἐκεῖνος.

900

Καὶ ὁ Ἄρης, ὡς τὸν ἔλουσε ἡ Ἥβη, λαμπροφόρος
μὲ περηφάνια κάθισε στὸ πλάγι τοῦ Κρονίδη.

905

Καὶ πρὸς τὸ δῶμα τοῦ Διὸς τοῦ μεγαλοδυνάμου
γύρισε μὲ τὴν Ἀργισσαν Ἥραν ἢ σώστρ' Ἀθήνη,
τὸν Ἄρην ἀφοῦ ἐμπόδισαν ἀπ' τὲς ἀνδροφωνίες.

Ζ

Τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἀχαιῶν ὁ ἀγῶνας ἐμονώθη·
 καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη ὡς ἔριχναν τὰ χαλκοφόρ' ἀκόντια,
 πολὺν καιρὸν κυμάτισεν ἡ μάχη στὴν πεδιάδα,
 ποὺ κλείουν μὲ τὲς ὄχθες τῶν Ὀϊάνθους καὶ Ὀ Σιμόεις.

5

Πρῶτος, τὸ μέγα στήριγμα τῶν Ἀχαιῶν, ὁ Αἶας
 ἔσπασε Τρώων φάλαγγα καὶ οἱ σύντροφοι ἀναπνεῦσαν,
 ποὺ ἐκτύπησ' ἕναν τῶν Θρακῶν ἐξάισιον πολεμάρχον,
 τὸν ὑψηλὸν Ἀκάμαντα, λαμπρὸν υἱὸν τοῦ Εὐσώρου.
 Στὸν κῶνον τὸν ἐκτύπησε τῆς περικεφαλαίας·

10

κι ἐμπήχθη μὲς στὸ μέτωπο κι ἐπέρασεν ἡ λόγχη
 τὸ κόκαλο· κι ἔσκέπασε τοὺς ὀφθαλμούς του σκότος.
 Τὸν Τευθρανίδην Ἄξυλον ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης
 φονεύει, ποὺ στὴν εὐμορφῆν Ἀρίσβην κατοικοῦσε,
 πᾶμπλουτος, κοσμαγάπητος, διότι ὡς εἶχε ἐπάνω

15

στὸν δρόμον τὴν οἰκίαν του, φιλοξενοῦσεν ἄλλους.
 Ἄλλ' ἀπ' αὐτοὺς τότε κανεὶς δὲν πρόβαλε τὸ στῆθος
 διὰ νὰ τὸν σώσῃ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν καὶ τὸν ἀκόλουθόν του
 Κἀλήσιον, ποὺ στὸ πλάγι του τοὺς ἵππους κυβερνοῦσε,
 ἔστειλε κάτω ἀπὸ τὴν γῆν ἡ λόγχη τοῦ Τυδείδη.

20

Ἄφοῦ τὸν Δρῆσον γύμνωσε καὶ ἀντάμα τὸν Ὀφέλτιν
 ὁ Εὐρύαλος, στὸν Αἴσηπον καὶ Πήδασον ἐχύθη,
 ποὺ ἔχε γεννήσ' ἡ Ναϊάς, ἡ νύμφη Ἀβαρβαρέη,
 τοῦ ἀψόγου Βουκολίωνος, ποὺ τέκνον ἦταν πρῶτο
 τοῦ θεῖου Λαομέδοντος ἀπὸ κρυφὴν μητέρα·

25

ὡς ἔβασκε τὰ πρόβατα κοιμήθη μὲ τὴν νύμφη
 καὶ δύο τέκνα δίδυμα τοῦ γέννησεν ἐκεῖνη·
 αὐτῶν τῶν δύο νέκρωσε τ' ἀνδρειωμένα μέλη
 ὁ Μηκιστηάδης κι ἔπειτα καὶ τ' ἄρματα τοὺς πῆρε.
 Φονεύει τὸν Ἀστυάλων ὁ ἀνδρεῖος Πολυποίτης

30

καὶ τὸν Περκῶσιον λόγχισε Πιδύτην ὁ Ὀδυσσεάς·
 τὸν θεῖον Ἀρετάονα ὁ Τεῦκρος· καὶ μ' ἀκόντι
 τὸν Ἀβλήρον ὁ Ἀντίλοχος ἐπῆρε Νεστορίδης·

- ἡ ὄρμη τοῦ Ἄγαμέμνονος τὸν Ἕλατον, ἀνδρεῖον
 ἀπ' τὴν ὑψηλὴν Πήδασον, ποῦ βρέχει ὁ Σατνιόεις.
- Τὸν Φύλανον ποῦ ἔφευγεν ὁ Λήϊτος φρονεῦει 35
 καὶ τὸν Μελάνθιον ἔριξεν ἡ λόγχη τοῦ Εὐρυπύλου·
 καὶ ζωντανὸν τὸν Ἄδραστον ἡ ἀνδρεία τοῦ Μενελάου
 ἔπιασεν· ὅτι τ' ἄλογα στὸν κάμπο ξαφνισμένα
 σ' ἓνα μυρίκι ἐσκόνταψαν κι ἐσπάσαν τὸ τιμόνι
 τῆς ἄμαξας στὴν ἄκρη του, κι ἐτρέχαν πρὸς τὴν πόλιν, 40
 ἐκεῖ ποῦ πλῆθος ἄλλο ἀνδρῶν ἐφεύγαν τρομασμένοι·
 ἐκεῖνος στὸν τροχὸν σιμὰ ροβόλησε ἀπ' τὸν θρόνον
 ἐπίστομα στὰ χῶματα, καὶ αὐτοῦ κοντὰ του ἐστήθη
 ὁ Ἄτρείδης ὁ Μενέλαος μὲ τὸ μακρὺ κοντάρι.
- Τὸν ἔπιασε ἀπ' τὰ γόνατα καὶ ἰκέτευσεν ἐκεῖνος : 45
 « Πάρε με, Ἄτρείδη, ζωντανὸν καὶ λάβε ἀντάξια λύτρα·
 ἀπείρους ἔχει θησαυροὺς ὁ πλούσιος μου πατέρας·
 ἔχει χρυσάφι, χάλκωμα καὶ σίδηρο ἐργασμένο,
 κι ἀπ' ὅλα πλουσιοπάροχα θὰ σοῦ προσφέρῃ δῶρα,
 ἂν μάθῃ ποῦ ἔμαι ζωντανὸς στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα ». 50
- Εἶπε· καὶ τοῦ ἐπράνυε στὰ στήθη τὴν καρδίαν·
 καὶ θὰ τὸν ἐπαράδιδεν εἰς τὸν ἀκόλουθόν του
 στὰ πλοῖα νὰ τὸν πάρῃ εὐθύς, ἀλλ' ἔτρεξε ὁ ἀδελφός του
 σιμὰ του καὶ τοῦ φώναξε : « Μενέλαε, καλέ μου,
 τί κάμνεις ; Τὴν ζωὴν τους σὺ λυπεῖσαι ; Ναὶ τῶνόντι 55
 οἱ Τρῶες εἰς τὸ σπίτι σου πολὺ καλὸ σοῦ κάμαν·
 κανεῖς ἀπὸ τὸν ὄλεθρον, στὰ χέρια μας ἂν πέσῃ,
 νὰ μὴ σωθῇ ποτέ· μηδὲ τ' ἀγόρι, ποῦ ἔναι ἀκόμη
 μέσα στὰ σπλάχνα τῆς μητρός, νὰ μὴ σωθῇ καὶ ὄλοι
 ἄταφοι καὶ ἄφαντοι ἄς χαθοῦν οἱ κάτοικοι τῆς Τροίας ». 60
- Οἱ ὀρθοὶ του λόγοι ἐγύρισαν τὴν γνώμην τοῦ ἀδελφοῦ του,
 καὶ μὲ τὸ χέρι ἐμάκρυνε τὸν Ἄδραστον· καὶ ὁ πρῶτος
 Ἄτρείδης τὸν ἐπλήγωσε στὸ βάθος τῆς λαπάρας·
 καὶ ὡς ἔπεσε τ' ἀνάσκελα, τὸν πάτησεν ὁ Ἄτρείδης
 στὸ στῆθος κι ἔξω ἀνέσπασε τὸ φράξινο κοντάρι. 65
- Καὶ ὁ Νέστωρ μεγαλόφωνα πρὸς τοὺς Ἀργεῖους εἶπε :
 « Ἦρωες, φίλοι Δαναοί, θεράποντες τοῦ Ἄρη,
 τώρα διὰ λάφυρα κανεῖς ὀπίσω ἄς μὴ ξεμείνῃ,

διὰ νὰ γυρίση μὲ πολλὰ στὰ γρήγορα καράβια,
 ἀλλ' ἄνδρες ἄς φονεύωμε· κατόπι μὲ ἡσυχίαν 70
 τὰ λείψανα θὰ γδύσετε στρωμένα στὴν πεδιάδα ».

Εἶπε καὶ εἰς ὅλους ἄναψε τὸ θάρρος τῆς ἀνδρείας.
 Καὶ τότε ἀπ' τὴν σφοδρὴν ὄρμην τῶν Ἀχαιῶν οἱ Τρῶες
 στὴν Ἴλιον πάλε ἀνέβαιναν ἀνάνδρως συντριμμένοι,
 ἂν ὁ Πριαμίδης Ἐλενος, καλὸς ὄρνεοσκόπος, 75
 δὲν ἔρχονταν στὸν Ἐκτορα νὰ εἰπῆ καὶ στὸν Αἰνεῖαν :

« Ἀφοῦ σ' ὅλους ἀνάμεσα τοὺς Τρῶας καὶ Λυκίους,
 Αἰνεῖα κι' Ἐκτωρ, εἰς ἐσᾶς ὁ ἀγώνας κρέμετ' ὅλος,
 ὅτ' εἴσθε καὶ στὸν πόλεμον κι εἰς πᾶσαν σκέψιν πρῶτοι,
 σταθῆτε αὐτοῦ καὶ τὸν λαὸν κρατεῖτε πανταχόθεν 80
 ἐμπρὸς στὲς πύλες καὶ προτοῦ κυνηγημένοι πέσουν
 στῶν γυναικῶν τὲς ἀγκαλιὰς καὶ ὅλοι χαροῦν οἱ ἔχθροί μας.

Καὶ ἀφοῦ τὲς φάλαγγες ἐσεῖς παρακινήσετ' ὅλες,
 ἐμεῖς ἐδῶ θὰ μείνωμε τὴν μάχην νὰ κρατοῦμε,
 ἂν καὶ μ' ἀγῶνα φοβερόν, ὅτι τὸ θέλ' ἡ ἀνάγκη. 85

Καὶ σὺ στὴν πόλιν ν' ἀνεβῆς καὶ λέγε τῆς μητρὸς μας
 ἐπάνω εἰς τὴν ἀκρόπολιν αὐτὴ νὰ συναθροίσῃ
 τὲς σεβαστὲς γερόντισσες καὶ τὸν ναὸν τὸν θεῖον
 τῆς γλαυκομάτας Ἀθηνᾶς μὲ τὸ κλειδί ν' ἀνοίξῃ,
 καὶ ἀπ' ὅσους πέπλους διαλεκτοὺς στὸ δῶμα τῆς φυλάγει 90
 τὸν μέγαν, τὸν λαμπρότερον, τὸν ἀκριβότερόν της
 στῆς καλοπλέξουδης θεᾶς τὰ γόνατα νὰ θέσῃ,
 καὶ δώδεκα νὰ ὑποσχεθῆ χρονιάρικες μοσχάρες
 θυσίαν, ἴσως ἢ θεὰ νὰ ἐλεηθῆ θελήσῃ

τὴν πόλιν, τὲς γυναῖκες μας καὶ τὰ μικρὰ παιδιά μας, 95
 καὶ ἀπ' τὴν ἀγίαν Ἴλιον μακρύνῃ τὸν Τυδεΐδην,
 τὸν ἄγριον πολεμιστὴν, δεινὸν φυγῆς ἐργάτην,
 ποὺ ἐδείχθηκε τῶν Ἀχαιῶν ὁ πρῶτος στὴν ἀνδρείαν.

Τόσο δὲν μᾶς ἐτρόμαζεν ὁ μέγας Ἀχιλλέας,
 ἂν κι ἐγεννήθη ἀπὸ θεάν, ὡς λέγουν, ἀλλὰ τούτου 100
 ἢ μάνιτα εἶναι ἀκράτητη καὶ ἀντίσταση δὲν ἔχει ».

Εἶπε· καὶ ὁ Ἐκτωρ ἔστρεξε στοὺς λόγους τοῦ ἀδελφοῦ του·
 καὶ ἀπὸ τ' ἀμάξι ἐβρόντησε στὴν γῆν μὲ τ' ἄρματά του.
 Δυὸ λόγους σείει καὶ παντοῦ στὸ στράτευμα γυρίζει,

- στην μάχην σπρώχνει και δεινήν πολέμου ανάφτει φλόγα. 105
 Τινάχθησαν κι αντίκρισαν τους 'Αχαιούς εκείνοι
 και τουτοί οπισθοπόδησαν κι έπαυσαν απ' τους φόνους
 κι είπαν πώς απ' τόν κάταστρον αίθερα πρὸς τους Τρῶας
 βοηθὸς κατέβη ἕνας θεός· τὴσιν ὄρμην ἔδειξαν·
 και ὁ "Εκτωρ τότ' ἐφώναξε παντοῦ νὰ τὸν ἀκούσουν : 110
 « Γενναῖοι Τρῶες και βοηθοὶ μακρόθεν καλεσμένοι,
 ἄνδρες φανήτε μ' ὄλην σας τὴν δύναμιν, ὦ φίλοι,
 ὅσο στὴν "Ιλιον ν' ἀνεβῶ νὰ εἰπῶ τῶν γυναικῶν μας
 και τῶν γερόντων βουλευτῶν εὐχὲς τῶν ἀθανάτων
 νὰ κάμουν κι ἐξιλέωμα νὰ τάξουν ἑκατόμβες ». 115
 Εἶπε· κι εὐθύς ἐκίνησεν ὁ λοφοσειστής "Εκτωρ·
 τὲς πτέρνες και τὸν τράχηλον τὸ μαῦρο δέρμα ἐκτύπα,
 και γύρω τὴν ὀμφαλωτὴν ἐκύκλωνεν ἀσπίδα.
 Και τοῦ Τυδέως ὁ υἱὸς και ὁ Γλαῦκος τοῦ "Ιππολόχου
 τῶν δύο στρατῶν ἀνάμεσα νὰ κτυπηθοῦν ὄρμησαν· 120
 και ὀπότεν ἐπροχώρησαν κι ἐβρέθησαν ἀντίκρυ,
 στὸν ἄλλον πρῶτος ἔλεγεν ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης :
 « 'Απ' ὅσους ἔχ' ἡ γῆ θνητούς, ὦ θαυμαστέ, ποῖός εἶσαι ;
 Στὴν μάχην, δόξαν τῶν ἀνδρῶν, ποτὲ δὲν σ' εἶδ' ἀκόμη·
 και τώρα μὲ τὴν τόλμην σου καθ' ἄλλον ὑπερβαίνεις, 125
 ἀφοῦ σὺ στὸ μακρόσκιον κοντάρι μου ἀντιστέκεις·
 τέκνα γονέων δυστυχῶν τὴν ρώμην μου ἀντικρίζουν.
 'Αλλ' ἂν ἀθάνατος θεὸς κατέβης οὐρανόθεν,
 μάθε ὅτι ἐγὼ δὲν μάχομαι μὲ τοὺς ἐπουρανίους.
 Και ὁ τρομερὸς Λυκόοργος, τοῦ Δρύαντος ὁ γόνος 130
 ἐφιλονείκα μὲ θεούς, ἀλλ' ἔζησεν ὀλίγο,
 πού ἕναν καιρὸ τοῦ μανικοῦ Διονύσου τὲς βυζάστρες
 σκόρπισε στὰ πανάγια βουνὰ τοῦ Νυσητοῦ·
 μὲ βούκεντρ' ὁ Λυκόοργος τὲς ἐπληττε ὁ φονέας,
 ὥστε τοὺς κλάδους ἐριζαν, και ὁ Διόνυσος στὰ βάθη 135
 τῆς θάλασσας ἐβύθισε, και ἡ Θέτις στὴν ἀγκάλην
 τὸν δέχθηκε πού ἐτρόμαζεν ἀκόμη απ' τὴν βοήν του.
 Αὐτὸν οἱ μάκαρες θεοὶ κατόπιν ὀργισθῆκαν
 και ὁ Δίας τὸν ἐτύφλωσε· και ὀλίγες εἶδε ἡμέρες,
 ἀφοῦ στὸ μῖσος ἔπεσε τῶν ἀθανάτων ὄλων· 140

οὐδ' ἐγὼ θέλω πόλεμον μὲ τοὺς ἐπουρανίους.
 Καὶ ἂν θνητὸς εἶσαι καὶ καρποὶ τῆς γῆς καὶ σένα τρέφουν,
 πλησίασε, ταχύτερα νὰ ἰδῆς τὸν ὄλεθρόν σου ».
 Σ' αὐτὸν ἀπάντησε ὁ λαμπρὸς τοῦ Ἴππολόχου γόνος·
 « Τὴν γενεάν μου τί ἐρωτᾶς, ἀτρέμμητε Τυδεΐδη ; 145
 Καὶ τῶν θνητῶν ἡ γενεὰ τῶν φύλλων ὁμοιάζει·
 τῶν φύλλων ἄλλα ὁ ἄνεμος χαμαὶ σκορπᾷ καὶ ἄλλα
 φυτρώνουν, ὡς ἡ ἀνοιξή τὰ δένδρ' ἀναχλωραίνει·
 καὶ τῶν θνητῶν μιὰ γενεὰ φυτρώνει καὶ ἄλλη παύει.
 Καὶ μάθε, ἀφοῦ τὸ ἐπιθυμεῖς, καλὰ νὰ τὴν γνωρίσης 150
 τὴν ἰδικὴν μας γενεάν, ἀφοῦ πολλοὶ τὴν ξέρουν·
 ὑπάρχει πόλις Ἐφυρα μὲς στὸ ἵπποτρόφον Ἄργος
 κι εἶχε τὸν δολιότερον ἀπ' ἔλους τοὺς ἀνθρώπους,
 τὸν Αἰολίδην Σίσυφον, ποὺ ἐγέννησε τὸν Γλαῦκον,
 καὶ ὁ Γλαῦκος τὸν ἀσύγκριτον λαμπρὸν Βελλερεφόντην· 155
 κάλλος τοῦ δῶσαν οἱ θεοί, χάριν ὁμοῦ καὶ ἀνδρείαν,
 ἀλλὰ κρυφίως ὄλεθρον ὁ Προῖτος τοῦ ἐσοφίσθη.
 Ἄπ' τ' Ἄργος τὸν ἐξόρισεν, ὡς ἦτο ἀνώτερός του,
 ὅτ' εἶχ' ἐπάνω στὸν λαὸν τὸ σκῆπτρο ἀπὸ τὸν Δία.
 Ἄπὸ τὸν πόθον ἀναψε κρυφὰ μ' αὐτὸν νὰ σμιξή 160
 ἡ δέσποιν' Ἄντεια, γυνὴ τοῦ Προΐτου· ἀλλὰ σ' ἐκείνην
 δὲν ἔστεργε ὁ καλόγνωμος χρηστὸς Βελλερεφόντης
 κι ἡ Ἄντεια ψευδολόγησε τοῦ Προΐτου : « Ν' ἀποθάνης, »
 τοῦ εἶπε, « ὦ Προῖτε, ἡ φόνευσε σὺ τὸν Βελλερεφόντην,
 ποὺ θέλ' ἐμέν' ἀθέλητην ἐκεῖνος νὰ φιλήσῃ. » 165
 Καὶ ὁ βασιλέας χόλωσε, πλὴν νὰ φονεύσῃ ξένον
 ἐντράπη καὶ τὸν ἔστειλε νὰ ὑπάγῃ στὴν Λυκίαν·
 καὶ μέσα εἰς κλειστὸν πίνακα τοῦ ἔδωκε σημεῖα,
 ποὺ χάραξε κακόβουλα μὲ νόημα θανάτου,
 τοῦ πενθεροῦ του νὰ δειχθοῦν διὰ νὰ τὸν ἀφανίσῃ· 170
 καὶ μὲ τὸ ἅγιο τῶν θεῶν προβόδισμα κινοῦσε
 πρὸς τὴν Λυκίαν κι ἔφθασεν ἐκεῖ ποὺ ὁ Ἐάνθος ρέει·
 καὶ ὁ βασιλέας πρόθυμα τὸν τίμησε κι ἐννέα
 ἡμέρες τὸν ἐξένισε κι ἔσφαξ' ἐννέα μόσχους.
 Ἄλλ' ὡς ἡ αὐγὴ στὸν οὐρανὸν ἐρόδισε ἡ δεκάτη, 175
 ἐκεῖνος τὸν ἐξέτασε κι ἐξήτα νὰ γνωρίσῃ

- ὅ,τι σημάδι τοῦ ἔφενε ἀπ' τὸν γαμβρόν του Προῖτον.
Καὶ ὡς ἔλαβε τ' ὀλέθριο σημάδι τοῦ γαμβροῦ του,
πρῶτον τὴν φρικτὴν Χίμαιραν τὸν στέλνει νὰ φονεύσῃ·
καὶ αὐτὴ γένος ἀνθρώπινο δὲν ἦταν, ἀλλὰ θεῖον, 180
δράκος ὀπίσω, λέοντας ἐμπρός, στὴν μέσση αἶγα,
κι ἦσαν τὰ σπλάγχνα τῆς φωτιά καὶ φλόγες ἡ πνοὴ τῆς.
Τὴν φόνευσ' ὅμως, θαρρετὸς στὰ θεϊκὰ σημεῖα·
δεύτερον, ἐπολέμησε τοὺς δοξαστοὺς Σολύμους,
κι εἰς μάχην τόσον τρομερὴν δὲν εἶχεν ἔμπη ἀκόμη· 185
τρίτον τὲς ἀνδρικότατες ἐφόνευσε Ἀμαζόνες.
Καὶ ὡς γύριζεν, ἐπιβουλὴν τοῦ πλέκει ἐκεῖνος ἄλλην·
καρτέρι σταίνει διχλεκτῶν ἀνδρῶν ἀπ' τὴν Λυκίαν,
ἀλλ' ἀπ' αὐτοὺς δὲν γύρισε κανεὶς εἰς τὴν πατρίδα·
τοὺς ἔστρωσ' ὄλους τοῦ λαμπροῦ Βελλερεφόντ' ἡ λόγγη. 190
Καὶ ὅταν καλῶς ἐνόησε πῶς ἦταν θεοῦ γόνος,
τὸν κράτησε στὸ σπίτι του, τὸν ἔκαμε γαμβρόν του
καὶ τὴν βασιλικὴν τιμὴν ἐμοίρασε μαζί του·
καὶ οἱ Λύκιοι τοῦ χάρισαν ἐξαίσιον περιβόλι
νὰ τό 'χη κῆπον εὐμορφον καὶ κάρπιμο χωράφι. 195
Τρία παιδιὰ γεννήθηκαν ἀπὸ τὴν νυμφευτὴν του·
ὁ Ἴσανδρος, ὁ Ἴππόλοχος, κι ἡ Λαοδάμεια, κόρη
ὀποῦ σιμὰ τῆς πλάγιασεν ὁ πάνσοφος Κρονίδης,
κι ἔλαβ' υἱὸν τὸν μαχητὴν ἰσόθειον Σαρπηδόνα.
'Αλλ' ὅταν ὄλ' οἱ ἀθάνατοι κι ἐκεῖνον ἐμισῆσαν, 200
νὰ φύγη ἀνθρώπου πάτημα παράδερνε στὸ Ἀλθίον
πεδίον μόνος κι ἔτρωγε τὰ ἔρμα σωθικά του.
Τὸν Ἴσανδρον μαχόμενον μὲ τοὺς λαμπροὺς Σολύμους
ὁ Ἄρης τοῦ ἐθανάτωσε· στὴν κόρην του ἐχολώθη
ἡ χρυσοχάλινη Ἄρτεμις καὶ τὴν ζωὴν τῆς πῆρε· 205
ὁ Ἴππόλοχος ἐγέννησεν ἐμέ, κι αὐτὸς στὴν Τροίαν
μ' ἔστειλε καὶ πολὺ θερμὰ μοῦ ἔχει παραγγεῖλει
πάντοτε μέγας νὰ φανῶ καὶ τῶν ἀνδρείων πρῶτος,
καὶ ὡς πρέπει τῶν πατέρων μας τὸ γένος νὰ τιμῆσω,
ποῦ ἔλαμψαν καὶ στὴν Ἐφυραν καὶ στὴν πλατιὰν Λυκίαν. 210
Τὴν γενεάν, τὸ αἷμ' αὐτό, καυχῶμαι ἐγὼ πῶς ἔχω ».
Στὰ λόγια τοῦτα ἐχάρηκεν ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης,

κι ἐστύλωσε τὴν λόγχην του στὴν γῆν τὴν πολυθρέπτραν,
 καὶ εἰς τὸν ποιμένα τῶν λαῶν γλυκομιλοῦσε κι εἶπε :
 « Μάθε ὅτι ξένος παλαιὸς μου εἶσαι πατρικὸς μου· 215
 ὅτι ἄλλοτε τὸν ἄψεγον λαμπρὸν Βελλερεφόντην
 ὁ Οἰνεὺς ἐφιλοξένησεν εἴκοσ' ἡμέρες ὅλες·
 καὶ λαμπρὰ δῶρα ἐχάρισεν ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον,
 ὁ Οἰνεὺς ζωστήρα πορφυρὸν καὶ ὁ πάππος σου ποτῆρι 220
 δίκουπο τοῦ ἴδωκε χρυσὸ πού, ἐκεῖθεν ὅταν ἤλθα,
 στὰ δώματά του ἐσώζονταν· ἀλλ' ὅμως τὸν Τυδέα
 δὲν τὸν θυμοῦμαι, ὅτι μικρὸν στὸ σπίτι μ' ἔχει ἀφήσει,
 ὅταν στὲς Θῆβες ὁ λαὸς ἐχάθη τῶν Ἀργείων.
 Ὅθεν στὸ Ἄργος μέσα ἐγὼ φίλος σοῦ εἶμαι ξένος
 καὶ σὺ σ' ἐμένα, στὸν λαὸν ἂν ἔλθω τῶν Λυκίων. 225
 Καὶ ἄς μὴ σμιχθοῦν οἱ λόγχες μας οὐδ' ὅπου ἡ μάχη βράζει·
 πολλοὶ ἴναι Τρῶες κι ἐνδοξοὶ βοηθοί, διὰ νὰ φονεύω
 ὅποιον θεὸς μου· φέρῃ ἐμπρὸς κι οἱ πόδες μου προφθάσουν·
 καὶ Ἀχαιοὶ πάλι, ἂν δυνηθῆς, δὲν λείπουν νὰ φονεύσης·
 καὶ τ' ἄρματα ἄς ἀλλάξωμεν, ὅπως καὶ τοῦτοι μάθουν 230
 πού ἴμασθε ξένοι πατρικοὶ κι εἶναι τιμὴ δική μας ».

Εἶπαν· καὶ ἀπὸ τ' ἀμάξι των ἐπήδησαν καὶ οἱ δύο,
 τὰ χέρια πιάσαν κι ἔδωκαν βεβαίωσιν φιλίας.
 Τοῦ Γλαύκου τότε ἀφαίρεσε τὲς φρένες ὁ Κρονίδης·
 ἔλαβε χάλκιν' ἄρματα πού ἐννέα βόδι' ἀξίζαν 235
 κι ἔδωκεν ἄρματα χρυσὰ πού ἀξίζαν ἐνεήντα.

Στὲς Σκαιὲς πύλες ἔφθασεν ὁ Ἐκτωρ καὶ στὸ φράζον,
 κι οἱ κόρες τὸν τριγύρισαν τῶν Τρώων κι οἱ μητέρες
 νὰ μάθουν διὰ τὰ τέκνα των, τοὺς ἀδελφούς, τοὺς ἄνδρες
 καὶ συγγενεῖς· καὶ δέησες πρὸς τοὺς θεοὺς νὰ κάμουν 240
 εἰς ὅλες εἶπε· ἀλλ' ἔμελλαν πολλὲς ν' ἀναστενάξουν.

Καὶ ὡς ἔφθασε στὸ μέγαρο τ' ὠραῖο τοῦ Πριάμου, —
 μὲ σκαλισμένες αἰθουσες κτισμένο, κι ἦσαν μέσα
 θάλαμοι καλοσκάλιστοι μαρμάρينوι πενήντα,
 ὅλοι κτισμένοι σύνεγγυς· καὶ αὐτοῦ μέσα ἐκοιμόνταν 245
 μὲ τὲς μνηστῆρες γυναῖκες των οἱ παῖδες τοῦ Πριάμου·
 καὶ ἀπ' τ' ἄλλο μέρος στὴν αὐλήν, ἀντίκρυς, εἰς τ' ἀνώγι,
 θάλαμοι καλοσκάλιστοι μαρμάρينوι ἐκτισθῆκαν

δώδεκα σύνεγγυς καὶ αὐτοί· καὶ αὐτοῦ πάλι ἐκοιμόνταν
 μὲ τὲς σεβάσμιες κόρες του οἱ ἀγαπητοὶ γαμβροὶ του, — 250
 καὶ τὸν ἀπάντησ' ἡ ἀγαθὴ μητέρα ὅπου περνοῦσε
 στὴν Λαοδίκην κόρην τῆς στὸ κάλλος ἐξαισίαν·
 τὸ χέρι τοῦ ἔπιασε σφικτά, προσφώνησέ τον κι εἶπε :
 « Τέκνον, πῶς ἤλθες κι ἄφησες τὸν ἄγριον ἀγῶνα ;
 Οἱ ἐπικατάρατοι Ἀχαιοὶ στενὰ μᾶς περιορίζουν 255
 κάτω ἀπ' τὰ τείχη· κι ἔρχεσαι, καθὼς σοῦ ἔπε ἡ καρδιά σου,
 τὰ χέρια ἀπ' τὴν ἀκρόπολιν νὰ ὑψώσης πρὸς τὸν Δία.
 Ἄλλ' ἐδῶ μεῖνε, ὅσο γλυκὸ κρασί νὰ σοῦ προσφέρω,
 καὶ νὰ σπονδίσῃς τοῦ Διὸς καὶ ὄλων τῶν ἀθανάτων,
 καὶ σὺ νὰ λάβῃς ἄνεσιν, ἂν τὸ γευθῆς ὀλίγο· 260
 ἐνδυναμώνει τὸ κρασί τὸν κατακουρασμένον,
 ὡς εἶσαι σύ, μαχόμενος νὰ σώσης τοὺς δικούς σου ».
 Καὶ ὁ μέγας τῆς ἀπάντησεν ὁ λοφοσείστης Ἔκτωρ :
 « Μὴ μοῦ προσφέρῃς τὸ γλυκὸ κρασί, σεπτὴ μητέρα,
 καὶ ἀπολυθοῦν τὰ μέλη μου καὶ χάσω τὴν ἀνδρεία μου· 265
 ἄνιφτος τὸ γλυκὸ κρασί δὲν χύνω ἐγὼ στὸν Δία·
 δὲν γίνεται μὲ αἵματα καὶ χῶμα μολυσμένοι
 νὰ κάμωμεν στὸν βροντητὴν Κρονίδην τὲς εὐχῆς μας.
 Ἄλλὰ σὺ τὲς γερόντισες πάρε σιμά σου καὶ ἄμε 270
 εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς μὲ ἀρώματα μαζί σου·
 καὶ ἀπ' ὅσους πέπλους διαλεκτοὺς στὸ δῶμα σου φυλάγεις
 τὸν μέγαν, τὸν λαμπρότερον, τὸν ἀκριβότερόν σου
 στῆς καλοπλέξουδης θεᾶς τὰ γόνατα νὰ θέσης,
 καὶ δώδεκα νὰ ὑποσχεθῆς χρονιάρικες μοσχάρες 275
 θυσίαν, ἴσως ἢ θεὰ νὰ ἐλεθῆθῃ θελήσῃ
 τὴν πόλιν, τὲς γυναῖκες μας καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ μας,
 καὶ ἀπ' τὴν ἀγίαν Ἴλιον μακρύνῃ τὸν Τυδεΐδην,
 τὸν ἄγριον πολεμιστὴν, δεινὸν φυγῆς ἐργάτην.
 Καὶ στὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς σὺ πήγαινε, ὦ μητέρα,
 κι ἐγὼ τὸν Πάριν τώρα εὐθύς θὰ εὔρω νὰ καλέσω, 280
 ἂν θὰ μ' ἀκούσῃ· ν' ἀνοίγαν τῆς γῆς τὰ βάθη ἐμπρὸς του !
 Διότι ὁ Ζεὺς τὸν ἔτρεφε μέγα κακὸ στοὺς Τρῶας,
 εἰς τὸν γενναῖον Πρίαμον καὶ εἰς ὅλα τὰ παιδιὰ του.
 Τὰ μάτια μου ἂν τὸν ἐβλεπαν νὰ κατεβῆ στὸν Ἄδη,

- θαρρῶ πῶς ὅλοι θά 'παυαν οἱ πόνοι τῆς ψυχῆς μου ».
 Τὸν ἄκουσε καὶ πρόσταξε τὲς κόρες νὰ συνάξουν
 γύρωθεν τὲς γερόντισσες· κατέβη ὥστόσο ἐχείνη
 στὸν μυροβόλον θάλαμον, ὅπου πολλοὶ ἦσαν πέπλοι,
 ἔργα θαυμάσια γυναικῶν ἀπ' τὰ Σιδώνια μέρη,
 ὁπότεν ὁ θεόμορφος Ἀλέξανδρος τὲς πῆρε,
 τὰ πέλαγα ὅταν ἔσχιζεν εἰς τὸ ταξίδι ἐκεῖνο,
 ὅπου τὴν λαμπρογέννητην ἀνέβαζεν Ἑλένην.
 Καὶ νὰ προσφέρῃ τῆς θεᾶς ἡ Ἐκάβη ἐσήκωσ' ἕναν
 ἀπ' ὅλους τὸν πλατύτερον κι ἐξάισια κεντημένον,
 ποῦ ὡσὰν ἀστέρας ἔλαμπε καὶ κάτω ἀπ' ὅλους ἦταν·
 καὶ ὡς πήγαινε γερόντισσες πολλὰς ἀκολουθοῦσαν.
 Καὶ ὁπότεν στὴν ἀκρόπολιν καὶ στὸν ναὸν ἐφθάσαν,
 ἡ καλοπρόσωπη Θεανὼ τοὺς ἀνοιξε τὴν θύραν,
 τοῦ Ἀντήνορος ἡ ὁμόκλινη καὶ κόρη τοῦ Κισσέως·
 τῆς Ἀθηνᾶς ἰέρειαν τὴν εἶχαν βάλ' οἱ Τρῶες·
 καὶ ὅλες μὲ θρήνους ὕψωσαν στὴν Ἀθηνᾶ τὰ χέρια,
 καὶ ἡ καλοπρόσωπη Θεανὼ τὸν πέπλον ποῦ τῆς δῶσαν
 στῆς λαμπρομάλλας Ἀθηνᾶς τὰ γόνατ' ἀποθέτει,
 καὶ πρὸς τὴν κόρην τοῦ Διὸς κεραυνοφόρου εὐχήθη·
 « Θεὰ θεῶν, ὦ Ἀθηνᾶ, σωσίπολις, ἀγία,
 τοῦ Διομήδη συντριψε τὴν λόγχην, καὶ αὐτὸν κάμε
 ἔμπροσθεν τῶν Σκαιῶν πυλῶν, ἐπίστομα νὰ πέση,
 κι εὐθύς θὰ λάβης δώδεκα χρονιάρικες μοσχάρες,
 ἂν εὐδοκήσης, ὦ θεά, νὰ ἐλεηθῆς τὴν πόλιν
 τῶν Τρώων, τὲς γυναῖκες των καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ των ».
 Εὐχήθη, ἀλλ' ὅμως ἡ θεὰ σ' αὐτὰ δὲν εὐδοκοῦσε.
 Κι ἐνῶ τὴν κόρην τοῦ Διὸς αὐτὲς παρακαλοῦσαν,
 ὁ Ἔκτωρ πρὸς τὰ δώματα κινοῦσε τοῦ Ἀλεξάνδρου,
 ποῦ ὠραῖα τὰ ἔχε κάμει αὐτὸς μὲ διαλεκτοὺς τεχνίτες
 καὶ ἦσαν τότε ἑξάισιοι στὴν κάρπιμην Τρωάδα·
 αὐλὴν εἰς τὴν ἀκρόπολιν καὶ θάλαμον καὶ δῶμα
 τοῦ ἔκτισαν στοῦ Ἐκτορος σιμὰ καὶ τοῦ Πριάμου·
 καὶ ὁ θεῖος Ἔκτωρ βιάδιζ' ἐκεῖ μέσα κι ἐκρατοῦσε
 κοντάρι ἐνδεκάπηχο, ποῦ μὲ χρυσὸ στεφάνι
 σπιθοβολοῦσε ἡ λόγχη του· κι ἤβρε τὸν ἀδελφόν του

- στὸν θάλαμο πού τὰ λαμπρὰ συγύριζε ἄρματά του,
 τὸ τόξο καὶ τὸν θώρακα καὶ τὴν καλὴν ἀσπίδα·
 κι ἢ Ἑλέν' ἢ Ἀργεῖα κάθονταν καὶ δλόγουρα οἱ γυναῖκες,
 κι ἔφτιαναν ἔργ' ἀμίμητα καθὼς τὲς ὁδηγοῦσε.
 Καὶ ὁ Ἔκτωρ τὸν ὀνειδίσαιε πικρῶς ἅμα τὸν εἶδε:
- 325
- «Ἄθλιε, καλὰ δὲν ἔκαμες τόσῃν χολῇν νὰ πάρῃς·
 πέφτουν μαχόμενοι λαοὶ στὰ τείχη μας τριγύρω
 καὶ ἐξ ἀφορμῆς σου ἀλαλαγμός, φλόγα πολέμου ζώνει
 τὴν πόλιν τούτῃν· καὶ ὅμως σὺ θὰ ὀνειδίζεις καθέναν
 ἄλλον πού νὰ βλεπες μακρὰν νὰ φύγῃ ἀπ' τὸν ἀγῶνα·
- 330
- ἀλλὰ σηκώσου πρὶν τὸ πῦρ τὴν πόλιν καταλύσῃ».
 Τοῦ ἀπάντησε ὁ θεόμορφος Ἀλέξανδρος καὶ τοῦ πε:
- «Ἐκτορ', ἀφοῦ μὲ δίκαιον μ' ἐλέγχεις καὶ ὄχι ἀδίκως,
 θὰ σοῦ ὀμιλήσω καθαρὰ καὶ πρόσεχε ν' ἀκούσῃς·
 στοὺς Τρῶας πείσμα μήτε ὀργὴ δὲν μ' ἔκαμε νὰ μείνω
- 335
- στὸν θάλαμον, ἀλλ' ἤθελα τὴν θλίψιν μου νὰ τρέφω·
 τώρα μὲ λόγια μαλακὰ μ' ἐκίνησε ἡ γυνὴ μου
 νὰ πολεμήσω· καὶ ὡς κι ἐγὼ καλύτερο τὸ κρίνω·
 τοὺς ἄνδρες εἰς τὸν πόλεμον συχνὰ ξαλλάζ' ἡ νίκη.
 Ἄλλ' ὅσο ἐγὼ ν' ἀρματωθῶ, σὺ μὴν ἀναχωρήσῃς,
- 340
- ἢ, ἂν θέλῃς, πήγαινε, κι ἐγὼ, θαρρῶ, θὰ σὲ προφθάσω».
 Εἶπε· καὶ δὲν τοῦ ἀπάντησεν ὁ λοφοσειείστης Ἔκτωρ·
 κι ἡ Ἑλένη γλυκομίλητα τοῦ εἶπε: «Ἀνδράδελφέ μου,
 ὀμιμένα τῆς κακόπρακτης, τῆς ὀργισμένης σκύλας·
 ἄχ! τὴν ἡμέρα πού στὸ φῶς μὲ ἔφερε ἡ μητέρα,
- 345
- νὰ μ' εἶχε ἀρπάξει ἀνεμικὴ κακὴ, νὰ μ' εἶχε ρίξει
 εἰς ὄρος ἢ στῆς θάλασσας τὸ φουσκωμένο κύμα
 νὰ μὲ ρουφήσῃ καὶ ὄχι αὐτὰ πού ἐγίνηκαν νὰ γίνουν.
 Ἄλλ' ἀφοῦ τοῦτα τὰ κακὰ οἱ ἀθάνατοι διορίσαν,
 ἄς εἶχα κὰν καλύτερον τὸν ἄνδρα νὰ γνωρίζῃ
- 350
- τοῦ κόσμου τὴν κατακραυγὴν καὶ τοὺς ὀνειδισμούς του·
 καὶ τοῦτος τώρα νοῦν ποσῶς δὲν ἔχει οὔτε θὰ λάβῃ,
 ὥστε θὰ πάθῃ· ἀλλ' ὄρισε, ἀνδράδελφε, ἐδῶ μέσα,
 κάθισε εἰς τοῦτο τὸ θρονί· γνωρίζ' ὅτ' ἡ ψυχὴ σου
 μάλιστα ἐκείνη αἰσθάνεται τὸν μόχθον πού ἀπὸ ἐμένα
- 355
- τὴν σκύλαν καὶ ἀπ' τὸ ἀνόμημα προῆλθε τοῦ Ἀλεξάνδρου,

όπου μᾶς κακομοίρανεν ὁ Ζεὺς διὰ νὰ γενοῦμε
 καὶ τῶν κατόπι γενεῶν τραγούδι ξακουσμένο ».

Καὶ ὁ μέγας τῆς ἀπάντησεν ὁ λοφοσειστής "Ἐκτωρ :
 « Ἐάν κι ἐγκάρδια μὲ καλεῖς, δὲν θὰ καθίσω, Ἑλένη, 360
 ὅτ' ἡ ψυχὴ μου ἐπιθυμεῖ σφόδρα βοηθῆς νὰ δράμω
 τῶν Τρώων πού μὲ ἀναζητοῦν, ἀφοῦ μακρὰν τοὺς εἶμαι
 ἀλλὰ σὺ παρακίνησε τὸν Πάριν κι ἄς φροντίσῃ
 καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ του ὅσο εἶμ' ἐγὼ στὴν πόλιν, νὰ μὲ φθάσῃ,
 ὅτι θὰ ὑπάγω σπίτι μου νὰ ἰδῶ τοὺς σπιτικούς μου, 365
 τὴν ποθητὴν συμβίαν μου καὶ τὸ γλυκό μου βρέφος.
 Δὲν ξεύρω ἂν θὰ μὲ ξαναἰδοῦν ἢ θέλει βουλὴ θεῖα
 σήμερ' ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν τὰ χέρια νὰ ἀποθάνω ».

Αὐτὰ εἶπε· κι ἐκίνησεν ὁ λοφοσειστής "Ἐκτωρ.
 Καὶ εἰς τὸ λαμπρό του μέγαρο δὲν ἄργησε νὰ φθάσῃ. 370
 Ἄλλ' ὅμως τὴν λευκόχερην δὲν ἤυρεν Ἀνδρομάχην·
 ἐκείνη μὲ τὸ βρέφος τῆς καὶ τὴν καλὴν βυζάστραν
 ἔνω στὸν πύργον ἔστεκε νὰ ὀδύρεται, νὰ κλαίῃ·
 καὶ ἀφοῦ μέσα δὲν εὔρηκε τὴν ἄψογην συμβίαν,
 εἰς τὸ κατώφλι ἐστάθηκε καὶ πρὸς τὰς κόρες εἶπε : 375
 « ὦ κόρες, τὴν ἀλήθειαν εἰπῆτε μου νὰ μάθω·
 ἐδῶθεν ἢ λευκόχερη ποῦ ἐβγῆκεν Ἀνδρομάχη ;
 Νὰ εὔρη συννυφάδα τῆς ἢ ἀνδράδελφην ἐπῆγεν,
 ἢ στὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς ὅπου κι οἱ ἄλλες εἶναι
 δέσποινες καὶ τὴν τρομερὴν θεὰν ἐξιλιώνουν ; » 380

Τότε σ' αὐτὸν ἀπάντησεν ἡ ἔξυπνη οἰκονόμα :
 « ὦ "Ἐκτωρ, τὴν ἀλήθειαν θὰ εἰπῶ, καθὼς προστάζεις·
 δὲν πῆγε εἰς συννυφάδα τῆς ἢ ἀνδράδελφην καθόλου
 ἢ στὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ὅπου κι οἱ ἄλλες εἶναι
 δέσποινες καὶ τὴν τρομερὴν θεὰν ἐξιλιώνουν· 385
 ἀλλὰ στὸν πύργον ἔτρεξε τῆς πόλεως ἄμ' ἀκούσθη
 νίκη τρανὴ τῶν Ἀχαιῶν καὶ συντριμμὸς τῶν Τρώων·
 καὶ ὡς φρενιασμένη θὰ ἴφθασε στὰ τείχη τῶρα κείνη,
 κι ἔχει σιμὰ τῆς ἢ τροφὸς τὸ βρέφος στὴν ἀγκάλῃ ».

Καὶ ὡς τ' ἄκουσε ἐπετάχθη εὐθύς ὁ "Ἐκτωρ ἀπ' τὸ δῶμα 390
 πάλι στοὺς δρόμους τοὺς λαμπροὺς πού 'χε περάσει πρῶτα,
 κι ἔφθασε, τὴν πολύχωρη περνώντας πολιτείαν,

- στές Σκαιές πύλες· στήν στιγμήν πού ἐκίνα εἰς τὸ πεδῖον,
 μέ ὀρμὴν ἐμπρός του ἐπρόβαλεν ἡ ἀσύγκριτη Ἀνδρομάχη,
 πολύδωρη συμβία του καὶ κόρη τοῦ γενναίου 395
- Ἀετίωνος, πού κάτωθεν τῆς δενδρωμένης Πλάκου
 τῆς Θήβης ἐβασίλευε καὶ τῶν Κιλικίων ὄλων.
 Τοῦ πολεμάρχου Ἐκτορος αὐτὴ ἔταν ἡ συμβία
 πού τότε τὸν ἀπάντησε μὲ τὴν τροφὸν σιμά της,
 ὅπου βαστοῦσε τὸ μικρὸ μονάκριβο παιδί της, 400
- τὸν Ἐκτορίδην, ὅμοιον μὲ εὐμορφον ἀστέρα·
 Σκαμάνδριον ὁ πατέρας του, Ἀστυάνακτα τὰ πλήθη
 τὸν λέγαν, ὅτι ἔσωζεν ὁ Ἐκτωρ τὴν Τρωάδα.
 Ἐκεῖνος χαμογέλασε κοιτώντας τὸ παιδί του
 ἡσυχά· κι ἀπ' τὸ χέρι του πιασμένη ἡ Ἀνδρομάχη 405
- ἐδάκρυσε καὶ τοῦ ἔλεγε: « Ὅιμέ! Θὰ σ' ἀφανίσῃ
 τούτη σου ἡ τόλμη, ὦ τρομερέ· τὸ βρέφος δὲν λυπεῖσαι
 τοῦτο κι ἐμὲ τὴν ἄμοιρην πού χήρα σου θὰ γίνω
 ὀγρήγορα, ὅτι ὀγρήγορα θὰ ὀρμήσουν ὅλοι ἀντάμα
 νὰ σὲ φονεύσουν οἱ Ἀχαιοὶ καὶ ἅμα σὲ χάσω, κάτω 410
- στὸν μαῦρον Ἄδη ἅς κατεβῶ, διότι ἂν ἀποθάνῃς
 καὶ σύ, καμιὰ παρηγοριά δι' ἐμὲ δὲν θ' ἀπομείνῃ,
 καὶ πόνοι μόνον ἔχασα πατέρα καὶ μητέρα·
 τὸν μέγαν Ἀετίωνα μοῦ φόνευσεν ὁ θεῖος
 Πηλεΐδης, ὅταν ἔριξε τὴν πόλιν τῶν Κιλικίων, 415
- τὴν Θήβην τὴν ὑπίπυλον· ἀλλὰ τὸν ἐσεβάσθη
 νεκρόν, δὲν τὸν ἐγύμνωσε, καὶ μ' ὄλην τὴν λαμπρὴν του
 ἄρματωσιά τὸν ἔκαυσε κι ἐσήκωσέ του μνημα,
 κι ὀλόγυρά του ἐφύτευσαν πεῦκα μεγάλα οἱ νύμφες
 Ὀρεστιάδες, τοῦ Διὸς αἰγιδοφόρου κόρες· 420
- ἦσαν ἑπτὰ στὸ σπίτι μας γλυκεῖς αὐτάδελφοί μου,
 κι εἰς μιὰν ἡμέραν ὅλοι ὁμοῦ ροβόλησαν στὸν Ἄδη·
 ὅλους τοὺς ἐθανάτωσεν ὁ θεῖος Ἀχιλλέας
 τῶν μόσχων μέσα εἰς τὲς κοπὲς καὶ τῶν λευκῶν προβάτων.
 Καὶ τὴν σεπτὴν μητέρα μου, βασίλισσαν στήν Θήβην, 425
- δούλην ἐδῶ τὴν ἔφερε μὲ τ' ἄλλα λάφυρά του.
 Καὶ ἀφοῦ μὲ δῶρ' ἀμέτρητα κατόπι ἐξαγοράσθη,
 τὴν ἔσβησεν ἡ Ἄρτεμις στὸ σπίτι τοῦ πατρός μου.

Ἐκτωρ, σὺ εἶσαι δι' ἐμὲ πατέρας καὶ μητέρα,
 σὺ ἀδελφός, σὺ ἀνθηρὸς τῆς κλίνης σύντροφός μου. 430
 Ἄλλὰ λυπήσου μας, καὶ αὐτοῦ μείνε στὸν πύργον, μήπως
 ὀρφανὸ κάμης τὸ παιδί καὶ χήραν τὴν γυναῖκα.
 Κι ἐκεῖ στὴν ἀγριοσυκιά τοὺς ἄνδρες στήσε ὁπού 'ναι
 ἡ πόλις καλοανέβατη, καλόπαρτο τὸ τεῖχος·
 τρεῖς τὸ δοκίμασαν φορὲς τῶν Ἀχαιῶν οἱ πρῶτοι, 435
 οἱ Αἴαντες, καὶ ὁ δοξαστὸς Ἴδομενεὺς καὶ οἱ δύο
 Ἄτρεΐδες καὶ ὁ ἀτρήμητος Τυδεΐδης ἐνωμένοι·
 ἦ τὸ φανέρωσε σ' αὐτοὺς χρησμῶν ἐξαίσιος γνῶστης,
 ἦ τοὺς κινεῖ μόν' ἡ ψυχὴ σ' αὐτὸ καὶ τοὺς διδάσκει».

Καὶ πρὸς αὐτὴν ἀπάντησεν ὁ λοφοσειστής Ἐκτωρ : 440
 « Ὅλα τὰ αἰσθάνομαι κι ἐγώ, γυνή μου, ἀλλὰ φοβοῦμαι
 καὶ τῶν ἀνδρῶν τὸ πρόσωπο καὶ τῶν σεμνῶν μητέρων,
 ἂν μ' ἔβλεπαν ὡς ἄνανδρος νὰ φεύγω ἀπὸ τὴν μάχην·
 οὐδ' ἡ καρδιά μου θέλει το, πού μ' ἔμαθε νὰ εἶμαι
 γενναῖος πάντοτε κι ἐμπρὸς νὰ μάχωμαι τῶν Τρώων 445
 χάριν τῆς δόξας τοῦ πατρὸς καὶ τῆς δικῆς μου ἀκόμη·
 ὅτ' εἶναι τοῦτο φανερὸ στὰ βάρη τῆς ψυχῆς μου·
 θά φθάσ' ἡ μέρα νὰ χαθῆ κι ἡ Ἴλιος ἡ ἄγια
 καὶ ὁ Πρίαμος ὁ δυνατὸς μὲ ὄλον τὸν λαόν του.
 Ἄλλὰ τῶν Τρώων ἡ φθορὰ δὲν μὲ πληγώνει τόσο 450
 καὶ τοῦ πατρὸς μου ὁ θάνατος καὶ τῆς σεμνῆς μητρός μου
 καὶ τῶν γλυκῶν μου ἀδελφῶν, ὅπου πολλοὶ καὶ ἀνδρεῖοι
 ἀπὸ τὲς λόγχες τῶν ἐχθρῶν θὰ κυλισθοῦν στὸ χῶμα
 ὅσ' ὁ καημός σου, ὅταν κανεῖς τῶν Ἀχαιῶν σὲ πάρη
 εἰς τὴν δουλείαν, ἐνῶ σὺ θὰ ὀδύρεσαι, θὰ κλαίης, 455
 εἰς τ' Ἄργος ξένον ὕφασμα θὰ ὑφαίνης προσταγμένη·
 ἀπ' τὴν Ὑπέρειαν πηγὴν ἢ ἀπὸ τὴν Μεσσητίδα
 νερὸ θὰ φέρνης στανικῶς, ἀπὸ σκληρὴν ἀνάγκην·
 κι ἐνῶ σὺ κλαίεις θενὰ εἰποῦν : « Ἰδέτε τὴν συμβίαν
 τοῦ Ἐκτορος πού πρώτευε τῶν ἵπποδάμων Τρώων 460
 στὸν πόλεμον, πού ὀλόγυρα στὴν Ἴλιον πολεμοῦσαν».

Αὐτὰ θὰ εἰποῦν καὶ μέσα σου θὰ ξαναζήση ὁ πόνος
 τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, ὅπου δὲν ζῆ διὰ νὰ σὲ ἐλευθερώσῃ.
 Ἄλλὰ παρὰ τὸν θρῆνον σου καὶ τ' ὄνειδος ν' ἀκούσω

- βαθιά στήν γῆν καλύτερα νά μὲ σκεπάσῃ ὁ τάφος ». 465
 Κιὼ ὁ μέγας Ἔκτωρ ἄπλωσε τὰ χέρια στὸ παιδί του·
 ἔσκουξ' ἐκεῖνο κι ἔγειρε στὸ στήθος τῆς βυζάστρας·
 φοβήθη τὸν πατέρα του καθὼς εἶδε ν' ἀστράφτουν
 τ' ἄρματα καὶ ἀπ' τὴν κόρυθα τῆς περικεφαλαίας
 τὴν χαίτην ποὺ τρομακτικῶς ἐπάνω του ἐσειόνταν· 470
 ἐγέλασε ὁ πατέρας του καὶ ἡ σεβαστὴ μητέρα·
 καὶ ὁ μέγας Ἔκτωρ ἔβγαλε τὴν περικεφαλαίαν
 καὶ καταγῆς τὴν ἔθεσεν ὁποῦ λαμποκοποῦσε.
 Ἐφίλησε κι ἐχόρευσε στὰ χέρια τὸ παιδί του
 κι ἔπειτα εὐχῆθη στοὺς θεοὺς κι εἶπε: « ὦ πατέρα Δία, 475
 κι ὄλ' οἱ ἐπουράνιοι θεοί, δώσετε εἰς τὸ παιδί μου
 τοῦτο, ὡς ἐδώκατε εἰς ἐμέ, στὸ γένος του νά λάμπη,
 στ' ἄρματα μέγας, δυνατὸς στήν Ἴλιον βασιλέας,
 καὶ ὡς ἔρχεται ἀπ' τὸν πόλεμον μ' ἄρματα αἱματωμένα
 ἐχθροῦ ποὺ ἐφόνευσε, νά εἰποῦν: καλύτερος ἐδείχθη 480
 καὶ τοῦ πατρός του, καὶ χαρὰν θὰ αἰσθάνεται ἡ μητέρα ».·
 Ὡς εἶπε αὐτά, στήν ἀγκαλιὰ τῆς ποθητῆς συμβίας
 τὸ βρέφος ἔβαλε καὶ αὐτὴ στὸ μυροβόλο στήθος
 τὸ πῆρε γελοκλαίοντας· τὴν ἐλυπήθη ἐκεῖνος,
 ἐχάιδευσέ την κι ἔλεγε: « Ἀγαπητῆ, μὴ θέλης 485
 τόσο δι' ἐμέ νά θλίβεσαι, στοχάσου ὅτι στὸν Ἄδη
 δὲν θὰ μὲ στείλῃ ἄνθρωπος ἢ ὥρα μου πρὶν φθάσῃ·
 καὶ ἄνθρωπος ἅμα γεννηθῆ εἶτε γενναῖος εἶναι,
 εἶτε δειλὸς δὲν δύναται τῆ μοῖρα ν' ἀποφύγη.
 Ἄλλ' ἅμε σπῖτι, ἔχε στὸν νοῦν τὰ ἔργα τὰ δικά σου, 490
 τὴν ἡλακάτην, τ' ἀργαλειό, καὶ πρόσταζε τὲς κόρες
 νά ἐργάζωνται· στὸν πόλεμον θὰ καταγίνουν ὄλοι
 οἱ ἄνδρες ποὺ ἐγεννήθησαν στήν Τροίαν κι ἐγὼ πρῶτος ».·
 Εἶπε καὶ πάλι ἐφόρεσε τὴν περικεφαλαίαν.
 Καὶ πρὸς τὸ σπῖτι ἐκίνησεν ἡ ἀγαπητῆ γυνὴ του 495
 κι ἐσυχογύριζε νά ἰδῆ μὲ μάτια δακρυσμένα.
 Εἰς τοῦ ἀνδροφόνου Ἐκτορος τὴν ὑψηλὴν οἰκίαν
 ἔφθασε κι εὐρηκεν ἐκεῖ τῶν γυναικῶν τὸ πλῆθος
 κι ἀπ' τὴν ψυχὴν τους ἔκαμεν ὁ θρῆνος ν' ἀναβρῦση.
 Καὶ ζωντανὸν τὸν Ἐκτορα στὸ σπῖτι του ἔθρηνοῦσαν, 500

θαρρώντας πού ἀπ' τὸν πόλεμον κι ἀπ' τ' ἀνδρειωμένα χέρια
 τῶν Ἀχαιῶν δὲν θὰ σωθῆ καὶ δὲν θὰ γύρη πλέον.
 Ἄλλὰ δὲν ἀργοπόρησε στὰ δώματά του ὁ Πάρις·
 ἐζώσθη τὰ πολύχαλκα καὶ ὑπέρλαμπρα ἄρματα του,
 τὴν πόλιν γοργὰ διάβηκεν, ὡς ἦταν πτεροπόδης· 505
 καὶ ὡς ὅταν σπάσῃ τὸν δεσμὸν καλοθρεμμένος ἵππος,
 βροντᾶ τετραποδίζοντας στὴν ἀνοικτὴν πεδιάδα,
 νὰ λούεται στὸ καθαρὸ ποτάμι μαθημένος·
 τὴν κεφαλὴν κρατεῖ ὑψηλά, τὴν χαίτην ἀνεμίξει,
 καὶ ὑπερηφανευόμενον στὰ κάλλη του τὸν φέρνουν 510
 στὲς μαθημένες του βοσκὲς γοργὰ τὰ γόνατά του,
 ὁμοίως ἀπ' τὴν Πέργαμον ὁ Πριαμίδης Πάρις
 περήφανος κατέβαινε μὲ πόδια φτερωμένα
 καὶ στ' ἄρματα ὡσὰν ἥλιος λαμποκοποῦσεν ὅλος.
 Τὸν θεῖον εὗρηκε ἀδελφὸν κεῖ πόμελλε νὰ στρέψῃ 515
 ἀπ' ὅπου μὲ τὴν ποθητὴν γυναῖκα του ὀμιλοῦσε.
 Καὶ πρῶτος ὁ θεόμορφος Ἀλέξανδρος τοῦ εἶπε :
 « Ἐγκαίρα δὲν ἐπρόφθασα, καθὼς ἔχεις προστάξει,
 ὦ σεβαστέ μου· σὲ κρατῶ καὶ σὺ πολὺ σπουδάξεις ».
 Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ λοφοσειστής Ἔκτωρ : 520
 « Γλυκέ μου, ἂν εἶναι δίκαιος, κανεὶς δὲν θὰ σὲ ψέγῃ
 στὰ ἔργα τὰ πολεμικὰ καὶ ἀνδρειωμένος εἶσαι·
 τὸ θέλεις καὶ ὀκνηρεῦσαι, καὶ μέσα μου λυποῦμαι,
 ὅταν πολλοὺς ὀνειδισμοὺς ἐνάντια σου προφέρουν
 οἱ Τρῶες πού ἐξαιτίας σου βαρὺν ἔχουν ἀγῶνα. 525
 Ἄς πᾶμε καὶ θὰ διορθωθοῦν τοῦτ' ἂν θελήσῃ ὁ Δίας
 νὰ στήσωμεν στὰ σπίτια μας ἐλεύθερον κρατήρα,
 προσφορὰν ὄλων τῶν θεῶν μεγάλων, αἰωνίων,
 ἅμ' ἀπ' τὴν Τροίαν διώξωμεν τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη ».

Η

Εἶπε, τὲς Πύλες ἄφησε κι ἐβγήκε ὁ μέγας Ἔκτωρ·
 καὶ ὁ ἀδελφός του Ἀλέξανδρος ἐβάδιζε σιμά του
 καὶ ὀλόγυρα τὸν πόλεμον, τὴν μάχην ἐδιψοῦσαν.
 Καὶ ὡς ὅταν πρίμος ἄνεμος ἀπὸ θεὸν ἐστάλη,
 στοὺς ναῦτες πολυπόθητος, ποὺ κατακουρασμένοι 5
 μὲ τὰ καλόξυστα κουπιὰ τὸ πέλαγος ὀργώνουν,
 τόσο κι ἐκεῖνοι ποθητοὶ φανῆκαν εἰς τοὺς Τρῶας.
 Ἀμέσως τὸν Μενέσθιον ἐγκάτοικον τῆς Ἄρνης,
 ποὺ γέννησ' ὁ Ἀρηίθιος, ροπαλοφόρος ἄνδρας,
 κι ἡ ὠραία Φυλομέδουσα, νεκρὸν τὸν ρίχνει ὁ Πάρις. 10
 Ὁ Ἔκτωρ εἰς τὸν τράχηλον λογχίζει τὸν Ἥονέα
 κάτω ἀπὸ τὸ καλόχαλκο στεφάνι, ὡστ' ἐνεκρώθη.
 Καὶ τῶν Λυκίων ὁ ἀρχηγός, ὁ Ἴππολοχίδης Γλαῦκος,
 τὸν Δεξιάδην κτύπησεν Ἰφίνοον στὴν πλάτην,
 ὡς εἰς τ' ἀμάξι ἀνέβαινε στὴν ταραχὴν τῆς μάχης, 15
 κι ἔπεσεν ἀπ' τὴν ἀμαξάν κι ἐβγήκεν ἡ ψυχὴ του.
 Καὶ ὡς τοὺς ἐνόησ' ἡ Ἀθηναῖα, ποὺ στὸν δεινὸν ἀγῶνα
 τοὺς Ἀχαιοὺς ἐσύντριβαν, ἐχύθη ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου
 τὲς κορυφές κι ἐστάθηκε στὴν ἱερὴν Τρωάδα.
 Τὴν ξάνοιξε ἀπ' τὴν Πέργαμον ὁ Ἀπόλλων κι ἦλθ' ἐμπρός της· 20
 τῶν Τρῶων ἤθελεν αὐτὸς τὴν νίκην· τότε οἱ δύο
 ἀθάνατοι ἀπαντήθηκαν κεῖ πού 'ναι ρίζα φράξου.
 Πρῶτος ὁ γόνος τοῦ Διὸς ὁ Ἀπόλλων σ' αὐτὴν εἶπε :
 « Τί πάλιν ἀπ' τὸν Ὀλυμπον, ὦ κόρη τοῦ Κρονίδη,
 ὄρμησες, καθὼς σ' ἔσπρωξεν ἡ μεγαλοψυχία ; 25
 Στοὺς Δαναοὺς σὺ βούλεσαι τὴν νίκην νὰ γυρίσης,
 ὅτι ποσῶς τὸν ὄλεθρον δὲν συμπονεῖς τῶν Τρῶων.
 Ἄλλ' ἂν δεχθῆς ὅ,τι θὰ εἰπῶ, θαρρῶ ποὺ θὰ ὠφελήσης.
 Διὰ σήμερον ἄς παύσωμεν τὸν φονικὸν ἀγῶνα·
 θὰ πολεμήσουν ὕστερον, ἕως ὅτου τῆς Ἰλίου 30
 τὸ τέλος νὰ βρουν, ἐπειδὴ σᾶς τῶν θεῶν τῶν δύο
 τούτην νὰ ἐξολοθρεύσετε τὴν πόλιν τόσο ἀρέσει ».

Τότε ἡ γλαυκόματη Ἀθηνᾶ τοῦ εἶπε : « Μακροβόλε,
 ἄς γίνῃ αὐτὸ ποῦ ἐπιθυμεῖς μ' αὐτὴν κι ἐγὼ τὴν γνώμην
 κατέβηκ' ἀπ' τὸν Ὀλυμπον στοὺς Ἀχαιοὺς καὶ Τρῶας. 35
 Ἀλλὰ εἶπέ, πῶς τῶν ἀνδρῶν τὴν μάχην θενὰ παύσης ; »
 Καὶ ὁ Φοῖβος τοῦ Διὸς υἱὸς σ' ἐκείνην ἀπαντοῦσε :
 « Τοῦ Ἑκτορος ἄς σπρώξωμε τὴν φλογερὴν καρδίαν,
 ἕναν ἀπὸ τοὺς Δαναοὺς νὰ προκαλέσῃ μόνος,
 ἀντίπαλοι νὰ κτυπηθοῦν εἰς φονικὸν ἀγῶνα, 40
 καὶ αὐτοὶ θὰ φιλοτιμηθοῦν ἕναν νὰ σπρώξουν ἄνδρα
 ποῦ μὲ τὸν θεῖον Ἑκτορα νὰ πολεμήσῃ μόνος ».

Αὐτὰ ἔπε καὶ ἡ γλαυκόματη θεὰ τὸν λόγον στέργει.
 Καὶ ὁ Πριαμίδης Ἑλενος ἐνόησε τὴν γνώμην,
 ποῦ ἄρεσε τῶν δύο θεῶν αὐτοῦ ποῦ ἐβουλευόνταν· 45
 τὸν Ἑκτορα ἐπλησίασε καὶ τοῦ ἔπε : « ὦ Πριαμίδη
 Ἑκτορ', ὅπου στὴν φρόνησιν ὁμοιάζεις μὲ τὸν Δία,
 θὰ ἐδέχοσουν ὅ,τι θὰ εἰπῶ ; Εἶμαι ἀδελφός σου· κάμε
 οἱ Τρῶες ὅλοι κ' οἱ Ἀχαιοὶ νὰ παύσουν, νὰ καθίσουν,
 καὶ σὺ τὸν ἀνδρειότερον τῶν Ἀχαιῶν εἰς μάχην 50
 προκάλεσε ν' ἀγωνισθῇ μόνος μὲ σένα μόνον·
 ὅτι δὲν ἦλθ' ἡ ὥρα σου στὸν πόλεμον νὰ πέσης·
 στὸν νοῦν μου τὸ ἐφανέρωσε φωνὴ τῶν ἀθανάτων ».

Αὐτὰ ἔπε καὶ ἀναγάλλιασεν ὁ Ἑκτωρ εἰς τὸν λόγον·
 στὴν μέσσην βγῆκε, ἐχώρισε τὲς φάλαγγες τῶν Τρῶων 55
 κι ἔσφιγγε λόγχην· καὶ ὅλα εὐθύς ἐκάθισαν τὰ πλήθη,
 ἐκάθισαν κι οἱ Ἀχαιοί, ὡς ἔπρόσταξ' ὁ Ἀτρείδης·
 καὶ ὁ Φοῖβος μὲ τὴν Ἀθηνᾶ στοὺς κλάδους ἡσυχάζαν
 τοῦ ὑψηλοῦ φράξου τοῦ πατρὸς Διὸς αἰγιδοφόρου, 60
 εἰς τὴν μορφήν γυπαιτοῦ κι ἐχαίροντο τοὺς ἄνδρες·
 κι ἦσαν οἱ ἀράδες στριμωκτὲς καὶ ὡς λόγγος ἐφαντάζαν
 ἀσπίδες καὶ κοντάρια καὶ περικεφαλαῖες·
 καὶ ὡς τοῦ Ζεφύρου ἡ πρώτη ὄρμῃ τὴν θάλασσαν σουφρώνει
 κι ἐκεῖνο τ' ἀνατρίχιασμα τὴ θάλασσαν μαυρίζει,
 ὁμοίως καὶ τῶν Ἀχαιῶν οἱ ἀράδες καὶ τῶν Τρῶων 65
 εἰς τὸ πεδῖον· κι ἔλεγεν ὁ Ἑκτωρ εἰς τὴν μέσσην :
 « Ἀκοῦτε, Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ λαμπροκνημιδοφόροι,
 ὅ,τι στὰ στήθη μου ἡ ψυχὴ νὰ εἰπῶ παρακινεῖ με·

- τούς ὄρκους δὲν στερέωσεν ὁ ὑψίθρονος Κρονίδης,
 ἀλλ' ἐτοιμάζει συμφορὲς καὶ στὰ δυὸ μέρη ὠσότου 70
 ἢ σεῖς τὴν Τροίαν πάρετε τὴν καλοτειχισμένην,
 ἢ σᾶς συντρίψωμεν ἐμεῖς σιμὰ στὰ κοῖλα πλοῖα·
 ἔχετε τῶν Παναχαιῶν ἄνδρες στὴν μάχην πρῶτους·
 καὶ ὅποιος αὐτῶν ἐπιθυμεῖ μ' ἐμὲ νὰ πολεμήσῃ,
 ἄς ἔλθῃ ἐδῶ ν' ἀντιταχθῆ στὸν Ἑκτορα τὸν θεῖον· 75
 καὶ ἰδοὺ τί λέγω· μάρτυρα σ' ἐμᾶς καλῶ τὸν Δία·
 καὶ ἂν μὲ φονεύσῃ ἢ λόγχῃ του, ἄς πάρῃ τ' ἄρματα μου
 εἰς τὰ γοργὰ καράβια σας, ἀλλὰ στὰ γονικά μου
 τὸ σῶμα θ' ἀποδώσῃ αὐτὸς ὅπως εἰς τὸν νεκρὸν μου
 τὴν τιμὴν δώσουν τοῦ πυρὸς καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες· 80
 καὶ ἂν νὰ τὸν ρίξῃ ἢ λόγχῃ μου τὴν δόξαν δώσῃ ὁ Φοῖβος,
 ἐγὼ θὰ πάρω τ' ἄρματα στὴν Ἴλιον τὴν ἁγίαν
 νὰ τὰ κρεμάσω στὸν ναὸν τοῦ τοξοφόρου Φοίβου,
 καὶ θ' ἀποδώσω τὸν νεκρὸν στὰ γρήγορα καράβια,
 οἱ κομοτρόφοι Ἀχαιοὶ νὰ τὸν ἐνταφιάσουν 85
 καὶ στὸν πλατὺν Ἑλλήσποντον νὰ τοῦ σηκώσουν μνημα.
 Καὶ τῶν κατόπιν γενεῶν κάποιος θὰ εἰπῆ περνώντας
 μὲ καράβι πολὺσκαρμο στὰ μελαψὰ πελάγη·
 « Ἄνδρὸς ὅπου ἀπέθανε τὸ πάλαι ἰδοὺ τὸ μνημα,
 καὶ ὁ μέγας Ἑκτωρ φόνευσεν αὐτὸν τὸν ἀνδρειωμένον. » 90
 Αὐτὸ θὰ εἰποῦν καὶ ἡ δόξα μου ποτὲ δὲν θὰ ἔχη τέλος ».
- Αὐτὰ ἴπε καὶ ὡς τὸν ἄκουσαν ἄφωνοι ἐμεῖναν ὄλοι·
 νὰ τ' ἀρνηθοῦν ἐντρέποντο, νὰ τὸ δεχθοῦν ἐτρέμαν·
 καὶ τέλος ὁ Μενέλαος σηκώθη πονεμένος
 ἐγκάρδια καὶ τοὺς ὕβριζεν : « Ὅιμὲ φοβερολόγοι », 95
 τοὺς εἶπεν, « ὄχι Ἀχαιοί, ἀλλ' Ἀχαιίδες πλέον,
 αἰσχύνῃ θὰ ἴναι τρομερὴ τῶν Δαναῶν, ἀνίσως
 ἀντίπαλος τοῦ Ἑκτορος δὲν ἔβγη ἐδῶ κανέναν·
 ἀλλὰ σεῖς αἶμα καὶ νερὸ γενῆτε, ὅπως σᾶς βλέπω
 αὐτοῦ νὰ κάθεσθ' ἄδοξοι μὲ τὴν ψυχὴν χαμένην· 100
 καὶ ἐγὼ θὰ ζώσω τ' ἄρματα ν' ἀντιταχθῶ σ' ἐκεῖνον·
 καὶ εἶναι στὰ χέρια τῶν θεῶν οἱ κορυφές τῆς νίκης ».
- Αὐτὰ ἴπε καὶ ἄρματώθηκε· τότε, Μενέλαε, πλέον
 θὰ ἴβρες ἀπὸ τὸν Ἑκτορα τὸ τέλος τῆς ζωῆς σου,

- πού ἦτο ἐκεῖνος στ' ἄρματα πολὺ καλύτερός σου, 105
 ἐὰν δὲν ἐσηκώνοντο καὶ δὲν σ' ἐπιάναν ὄλοι
 οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀχαιῶν· καὶ ὁ μέγας Ἀγαμέμνων
 σ' ἐπίασε ἀπὸ τὴν δεξιάν καὶ σοῦ ἔλεγε: « Τὸν νοῦν σου
 ἔχασες, ὦ Μενέλαε, καὶ αὐτὸ δὲν σοῦ συμφέρει·
 ὑπόμεινε, διογέννητε, τὸν πόνον τῆς καρδιάς σου· 110
 μ' ἄνδρ' ἀπὸ σέ καλύτερον ν' ἀγωνισθῆς μὴ θέλῃς,
 μὲ τὸν Πριαμίδην Ἔκτορα πού τὸν τρομάζουν ὄλοι·
 καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ὅπου πολὺ στὴν ρώμην σέ ὑπερβαίνει
 αὐτὸν τρέμει στὸν πόλεμο ὅπου δοξάζοντ' ἄνδρες.
 Ἄλλ' ἄμε σὺ καὶ ἡσύχαζε μαζὶ μὲ τοὺς συντρόφους, 115
 καὶ ἄλλον σ' αὐτὸν ἀντίπαλον οἱ Ἀχαιοὶ θὰ βγάλουν·
 ὅσον καὶ ἂν εἶναι ἀτρόμητος καὶ ἀχόρταγος πολέμου,
 θαρρῶ πού μ' εὐχαρίστησιν τὸ γόνα θὰ λυγίσῃ,
 ἂν ἀπ' τὸν πόλεμο σωθῆ καὶ ἀπ' τὸν δεινὸν ἀγῶνα ».
 Εἶπε καὶ αὐτὸς ὑπάκουσε στὸν λόγον τοῦ ἀδελφοῦ του 120
 τὸν γνωστικὸν κι ἐπέισθηκε· καὶ ἀμέσως ἀπ' τοὺς ὤμους
 χαρούμεν' οἱ θεράποντες τὰ ὄπλα τοῦ σηκῶσαν·
 καὶ ὁ Νέστωρ τότε ὁμίλησε στὴν μέσην τῶν Ἀργείων:
 « Ὅιμέ, στὴν γῆν τῶν Ἀχαιῶν μεγάλο πένθος ἦλθε·
 πόσον ὁ ἱππόμαχος Πηλεὺς θὰ ἐγόγγυζεν ὁ γέρος 125
 τῶν Μυρμιδόνων ρήτορας καλὸς καὶ βουλευφόρος,
 πού ἕναν καιρὸ στὸ σπίτι του χαρούμενος μ' ἐρώτα
 διὰ τοὺς προγόνους καὶ παιδιὰ τοῦ γένους τῶν Ἀργείων.
 Καὶ ἂν ἄκουε τώρα πού ὄλοι αὐτὸν τὸν Ἔκτορα φοβοῦνται,
 θ' ἄπλωνε τὲς ἀγκάλες του πρὸς τοὺς θεοὺς νὰ κάμουν 130
 ἀπὸ τὰ χεῖλη του ἡ ψυχὴ νὰ κατεβῆ στὸν Ἄδην.
 Καί, ὦ Ζεῦ καὶ Ἀπόλλων καὶ Ἀθηνᾶ, νὰ ἤμουν πάλι νέος,
 ὡς ὅταν στὸν γοργὸν κοντὰ Κελάδοντα ἐμαχόνταν
 Πύλιοι καὶ Ἀρκαδες ὁμοῦ καλοὶ κονταροφόροι
 σιμὰ στὰ τεῖχη τῆς Φειᾶς, στὰ ρεῖθρα τοῦ Ἰαρδάνου. 135
 Κι ἐκείνων ἦταν πρόμαχος ὁ Ἐρευθαλίων, ἄνδρας
 ἰσόθεος καὶ τ' ἄρματα φοροῦσε τοῦ Ἀρηθόου,
 τοῦ Ἀρηθόου τοῦ λαμπροῦ πού ἄνδρες καὶ γυναῖκες
 ροπαλοφόρον ἔλεγαν, ἐξ ἀφορμῆς πού λόγχην
 ἦ τόξον εἰς τὸν πόλεμον δὲν εἶχεν, ἀλλὰ μόνον 140

- μέ σιδερένιο ρόπαλο τές φάλαγγες έσπουσε.
 Μέ δόλον, όχι αντίμαχα, τόν φόνευσε ό Λυκοϋργος
 είς μονοπάτι πού ποσῶς σ' αὐτόν δέν ὠφελῶσε
 τὸ ρόπαλον· κι ἐπρόφθασε μέ λόγχην ό Λυκοϋργος
 νά τόν τρυπήση κι ἔπесе τ' ἀνάσκελα στό χῶμα. 145
 Καί ἀπ' τ' ἄρματα πού 'χε σ' αὐτόν δωρήσει ό χάλκεος "Αρης
 ἐγύμνωσέ τον κι ἔπειτα στόν πόλεμον τὰ ἐφόρει·
 καί ἀφοῦ στό σπίτι ἐγήρασε τὰ χάρισε ό Λυκοϋργος
 είς τόν 'Ερευθαλίωνα καλόν θεράποντά του.
 Τοῦτος μ' ἐκεῖνα τ' ἄρματα τοὺς πολεμάρχους ὅλους 150
 ἐπροκαλοῦσε κι ἔτρεμε καθείς, δέν εἶχε τόλμην·
 κι ἐμ' ἔφερε ν' ἀγωνισθῶ ἡ θαρρετὴ ψυχὴ μου,
 ἂν κι ἤμουν ό νεώτερος ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνδρείους·
 πολέμησα κι ἡ 'Αθηνᾶ μοῦ χάρισε τὴν νίκη·
 τρανόν καί ἀνδρεῖον ὡς αὐτόν δέν φόνευσ' ἄλλον ἄνδρα· 155
 φαρδὺς μακρὺς ἀπέραντος ἐκεῖτετο στό χῶμα.
 "Αχ ! μ' ὄλην τὴν ἀνδρεία μου νά ἤμουν πάλι νέος·
 θά 'βρισκε τόν ἀντίμαχον ό λοφοσεῖστος "Εκτωρ.
 Καί ἀπ' ὅλους τοὺς Παναχαιούς ὅσ' εἴσθε πολεμάρχοι
 τώρα κανεῖς στόν "Εκτορα ν' ἀντισταθῆ δέν θέλει ». 160
 Στοῦ γέρου τοὺς ὄνειδισμούς ἐννέα σηκωθῆκαν.
 Πρῶτος σηκώθη ό δυνατός, ό μέγας 'Αγαμέμνων·
 κατόπιν ό ἀνίκητος Τυδεΐδης Διομήδης,
 οἱ Αἴαντες, μ' ἀδάμαστην ζωσμένοι ἀνδραγαθίαν,
 ό 'Ιδομενεὺς καί ό σύντροφος ἐκείνου Μυριόνης, 165
 στήν δύναμιν ἰσόπαλος τοῦ ἀνδροφόνου "Αρη,
 ό Εὐρύπυλος τοῦ Εὐαίμονος λαμπρὸς υἱὸς καί ό Θόας
 'Ανδραϊμονίδης καί μ' αὐτοὺς ό θεῖος 'Οδυσσεάς,
 μέ τόν γενναῖον "Εκτορα καθείς νά πολεμήση.
 Καί πάλιν ό Γερῆνιος ἱππότης Νέστωρ εἶπε : 170
 « Νά τιναχθοῦν τώρα οἱ λαχνοί, νά ἰδοῦμε ποῖος θά τύχη·
 ὅτι χαρᾶς θά 'ναι ἀφορμὴ στῶν 'Αχαιῶν τὸ γένος
 καί ἡ καρδιά του θά αἰσθανθῆ χαράν, ἂν κατορθώση
 ἀπὸ τῆς μάχης νά σωθῆ τόν φοβερόν ἀγῶνα ». 175
 Αὐτά 'πε κι ἐσημείωσε καθέννας τὸν λαχνόν του.
 Καί τοῦ 'Ατρεΐδῃ 'Αγαμέμνονος τοὺς ἔβαλαν στό κράνος·

και ὅλοι ἐδέοντο οἱ λαοὶ μὲ χέρια σηκωμένα
 και μάτια πρὸς τὸν οὐρανὸν κι εἶπαν : « Πατέρα Δία,
 δῶσ' τὸν λαχνὸν τοῦ Αἴαντος ἢ τοῦ Τυδεΐδ' ἢ δῶσ' τὸν
 αὐτοῦ πού στὲς πολύχρυσες Μυκῆνες βασιλεύει ». 180
 Αὐτὰ ἔλεγον και τοὺς λαχνοὺς ἐτίναξεν ὁ Νέστωρ·
 και ἀπὸ τὸ κράνος πήδησε λαχνὸς ὡς τὸν ἠθέλαν,
 τοῦ Αἴαντος· και ὁ κήρυκας τὸν παίρνει και τὸν δείχνει
 τῶν πολεμάρχων Ἀχαιῶν μὲ τάξιν εἰς καθέναν.
 Και τὸν λαχνὸν δὲν γνώρισε κανεὶς ὡσὰν δικόν του 185
 και ὅτ' ἔφθασε στὸν Αἴαντα πού τὸν λαχνὸν στὸ κράνος
 ἔριξε ἀφοῦ τὸν χάραξεν, ἀπλωσεν ὁ γενναῖος
 τὸ χέρι του και ὁ κήρυκας σ' αὐτὸν τὸν παραδίδει·
 και τὸ σημάδι ἄμ' εἶδε αὐτὸς τὸ γνώρισε κι ἐχάρη.
 Τὸν λαχνὸν ἔριξε χαμαὶ κι ἐφώναξε : « Δικός μου 190
 εἶναι ὁ λαχνός, ἀγαπητοί· και χαίρεται ἡ ψυχὴ μου
 ὅτι τὸν θεῖον Ἐκτορα θαρρῶ πῶς θὰ νικήσω.
 Ἄλλ' ὅσο ἐγὼ μὲ τ' ἄρματα τὸ σῶμα μου νὰ ζῶσω,
 ἐσεῖς ὡστόσον εὐχεσθε πρὸς τὸν πατέρα Δία, 195
 σιγὰ μήπως νὰ εὐχεσθε οἱ Τρῶες σᾶς νοήσουν,
 ἢ ἂν θέλετε και φανερά, κανέναν δὲν φοβοῦμαι·
 διότι κανεὶς μὲ δύναμιν ἐμὲ δὲν θὰ δαμάση,
 μὲ τέχνην οὔτε, ὅτι θαρρῶ πού, γέννημα και θρέμμα
 τῆς Σαλαμῆνος, δὲν εἶμαι ἀμάθητος τελείως ». 200
 Αὐτὰ ἔπε κι εὐχονταν αὐτοὶ πρὸς τὸν πατέρα Δία.
 Και τὸν μεγάλον οὐρανὸν κοιτώντας κάποιος εἶπε :
 « Δία, πατέρα, δοξαστέ, πού βλέπεις ἀπ' τὴν Ἰδην,
 ὕψιστε, δῶσ' τοῦ Αἴαντος τὸ καύχημα τῆς νίκης·
 κι ἐὰν τὸν Ἐκτορ' ἀγαπᾶς πολὺ και προστατεύης,
 δῶσ' και τῶν δύο δύναμιν και δόξαν παρομοίαν ». 205
 Και ὡστόσο τὸν λαμπρὸν χαλκὸν ἐζώνονταν ὁ Αἴας
 και στὰ καλὰ τὰ ἄρματα τὰ μέλη του εἶχε κλείσει.
 Κινοῦνταν, ὡς θεόρατος ὁ Ἄρης κατεβαίνει
 στὸν πόλεμον μὲς στοὺς θνητούς, πού ὁ βροντητῆς Κρονίδης
 στῆς διχονοίας ἔριξε τὸν φονικὸν ἀγῶνα. 210
 Παρόμοιος θεόρατος τῶν Ἀχαιῶν ὁ πύργος,
 ὁ Αἴας μὲ χαμόγελο στὸ ἄγριο πρόσωπό του

- μέγα κοντάρι ἐτίναξε μακροδιασκελώντας.
 Ἄναγαλλιάζαν οἱ Ἄχαιοὶ καθὼς τὸν ἐθωροῦσαν,
 ἀλλ' ἀπὸ τρόμον φοβερὸν ἐπάγωσαν οἱ Τρῶες, 215
 καὶ ἀκόμα καὶ τοῦ Ἑκτορος ἐσπάραξε ἡ καρδία·
 ἀλλὰ νὰ φύγη, νὰ συρθῆ μὲς στὸν στρατόν του πλέον
 δὲν ἤμποροῦσε αὐτὸς ἀφοῦ προκάλεσε εἰς τὴν μάχην.
 Καὶ ὁ Αἴας ἐπροχώρησε μ' ἀσπίδα ὡσάν πύργον,
 χάλκινην μ' ἐπτὰ δέρματα ποῦ τοῦ ἔκαμε ὁ Τυχίος 220
 τῶν σκυτοτόμων ἔξοχος, ἐγκάτοικος στὴν Ἰλῆν,
 λαμπρὴν τὴν ἐτεχνούργησεν ἐπτάδιπλην μὲ δέρμα
 δυνατῶν ταύρων, κι ἔβαλε δίπλαν χαλκοῦ ὀγδόην.
 Αὐτὴν στὰ στήθη ἐπρόβαλεν ὁ Τελαμώνιος Αἴας.
 Κι ἐστάθη ἐμπρὸς στὸν Ἑκτορα καὶ τοῦ ἔπε μὲ φοβέρες : 225
 « ὦ Ἑκτωρ, θὰ γνωρίσης σύ, μόνος μὲ μόνον τώρα,
 ἂν ἄλλοι ἐδῶ τῶν Δαναῶν εὐρίσκονται ἀνδρειωμένοι,
 ἔξω ἀπὸ τὸν λεοντόκαρδον Πηλείδην ἀνδροφόνον.
 Ἄλλ' αὐτὸς μένει στὰ κυρτὰ θαλασσοπόρα πλοῖα,
 ἀφοῦ στὸν πρῶτον ἀρχηγὸν Ἀτρεΐδην ἐχολώθη. 230
 Ἄλλ' ἡμεῖς εἴμεθ' ἀρκετοὶ μὲ σὲ νὰ μετρηθοῦμε
 καὶ πάμπολλοι· ἀλλ' ἀρχίνησε πρῶτος ἐσὺ τὴν μάχην ».
 Καὶ ὁ μέγας τότε ἀπάντησεν ὁ λοφοσειστής Ἑκτωρ :
 « Αἴα, ὦ διογέννητε, μεγάλε πολεμάρχε,
 τί τάχα ὡσάν ἀδύνατο παιδί μὲ δοκιμάζεις 235
 ἢ ὡσάν γυναῖκ' ἀμάθητην στὰ ἔργα τοῦ πολέμου ;
 Τὲς μάχες ξεύρω ἐγὼ καλὰ καὶ τὲς ἀνδροφονίες.
 Ἄριστερὰ καὶ δεξιὰ νὰ στρέφω τὴν βαρεῖαν
 ἀσπίδα ἤξεύρω ἀκούραστος στὸν κόπο τοῦ πολέμου.
 Ξεύρω τῶν ἵππων τὴν ὀρμὴν στὴν μάχην νὰ ὀδηγήσω, 240
 καὶ πεζὸς ξεύρω τὸν χορὸν τοῦ Ἄρη τοῦ ἀνδροφόνου.
 Ἄλλὰ γενναῖον ὡς ἐσὲ δὲν θέλω νὰ κτυπήσω
 ἀπόκρυφ' ἀλλὰ φανερά, τὸ ἀκόντι μου ἂν πιτύχη ».
 Εἶπε καὶ τὸ μακρόσκιον ἐτίναξε κοντάρι.
 Καὶ τὴν φρικτὴν τοῦ Αἴαντος ἐκτύπησεν ἀσπίδα 245
 καὶ τὸν χαλκὸν ποῦ ὀγδοὺς ἐπτὰ σκεπάζει δίπλες·
 τὲς ἔξι δίπλες ἔσχισε κι ἐστάθη στὴν ἐβδόμην
 τῆς λόγχης ὁ σκληρὸς χαλκός· καὶ δεύτερος ὁ Αἴας

- ὁ θεῖος τὸ μακρόσκιον ἐτίναξε κοντάρι,
 κι ἐκτύπησε τὴν στρογγυλὴν τοῦ Ἑκτορος ἀσπίδα. 250
 Τρύπησ' ἡ λόγχ' ἡ δυνατὴ τὴν φωτεινὴν ἀσπίδα,
 καὶ στὸν ὠραῖον θώρακα ἐμπήχθη πέρα πέρα,
 καὶ στὸ λαγγόνι του ἀντικρὺ τοῦ σχίζει τὸν χιτώνα.
 Ἔσκυψε καὶ τὸν θάνατον ἀπόφυγεν ἐκεῖνος.
 Κι ἀπ' τὲς ἀσπίδες ἔσυραν τὲς λόγχες των καὶ οἱ δύο 255
 μὲ ὄρμην ἐπέσαν καὶ ὅμοιαζαν λεόντων ὠμοφάγων,
 ἢ ἀριχιοίρων φοβερῶν ποῦ δύσκολα νικοῦνται·
 καὶ ὁ Ἑκτωρ πρῶτος ἔκρουσε στὴν μέσην τὴν ἀσπίδα,
 καὶ ἡ λόγχη δὲν τὴν ἔσπασε, ὥστ' ἐκυρτώθ' ἡ ἄκρη·
 τότε πηδώντας ἐμπηξε τὴν λόγχην στὴν ἀσπίδα 260
 τοῦ Ἑκτορος καὶ ἀπ' τὴν ὄρμην τὸν ἔκοψεν ὁ Αἴας,
 καὶ τὸν λαιμὸν τοῦ λάβωσεν ἡ λόγχη κι ἔσταξ' αἷμα.
 Καὶ ὅμως ὁ Ἑκτωρ μ' ὄλ' αὐτὰ τὴν μάχην δὲν ἀφήνει.
 Τραβιέται ὀπίσω κι ἀπ' τὴν γῆν μὲ τὸ τρανό του χέρι
 πέτραν σηκώνει ὀλόμαυρην, μεγάλην καὶ τραχεῖαν 265
 τοῦ Αἴαντος τὴν φοβερὴν ἐπτάδιπλην ἀσπίδα
 μ' αὐτὴν κτυπᾷ στὸν ὀμφαλὸν κι ἐβρόντησε ὁ χαλκός της.
 Βράχον πολὺ τρανότερον ἐσήκωσεν ὁ Αἴας·
 σφενδονιστὰ τὸν ἔριξε μ' ἀμέτρητην ἀνδρείααν
 κι ἔσπασεν ἡ μυλόπετρα στὰ βάθη τὴν ἀσπίδα· 270
 ἐτρέκλισε καὶ ἀνάσκελα ξαπλώθηκε ἀπὸ κάτω
 εἰς τὴν ἀσπίδα· κι ἔξαφνα τὸν ὄρθωσεν ὁ Φοῖβος.
 Καὶ μὲ τὰ ξίφη ἀντίστηθα νὰ κτυπηθοῦν θὰ ὀρμοῦσαν,
 ἂν τοῦ Διὸς οἱ μηνυταὶ καὶ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων,
 οἱ κήρυκες ποῦ ἔστελναν καὶ Ἀχαιοὶ καὶ Τρῶες 275
 Ἰδαῖος καὶ Ταλθύβιος, ἄνδρες σοφοὶ καὶ οἱ δύο
 δὲν πρόφθάναν στὸ μέσον των τὰ σκῆπτρα των ν' ἀπλώσουν·
 ὁ Ἰδαῖος τότε ὀμίλησε ποῦ νοῦν καὶ γνῶσες εἶχε·
 « Τὴν μάχην πλεόν παύσετε, τὸν πόλεμον, παιδιὰ μου,
 διότι ὁ Ζεὺς σᾶς ἀγαπᾷ παρόμοια καὶ τοὺς δύο, 280
 εἴσθε κι οἱ δυὸ πολεμισταὶ· κι αὐτὸ τὸ βλέπομ' ὅλοι.
 Κι ἐνύκτωσεν, εἶναι καλὸ στὴν νύκτα νὰ ὑπακοῦμε ».
 Σ' αὐτὸν τότε ἀποκρίθηκεν ὁ Τελαμώνιος Αἴας·
 « Τοῦ Ἑκτορος αὐτὰ νὰ εἰπῆς νὰ τὰ ζητήσ' Ἰδαῖε,

- ἀφοῦ προκάλεσεν αὐτὸς τοὺς πολεμάρχους ὅλους 285
 ἄς ἀρχινήσῃ· καὶ ὅ,τ' εἰπῆ θέλει κι ἐγὼ τὸ στέρξω ».
- Καὶ ὁ μέγας τότε ἀπάντησεν ὁ λοφοσειστής "Ἐκτωρ :
 « ὦ Αἴα, σοῦ ἔδωκε ὁ θεὸς καὶ ἀνάστημα καὶ ἀνδρείαν
 κὶ γνῶσιν καὶ τῶν Ἀχαιῶν πρῶτος στήν λόγχην εἶσαι.
 "Ἄς παύσωμε διὰ σήμερα τῆς μάχης τὸν ἀγῶνα 290
 κι ὕστερ' ἄς πολεμήσωμεν, ὡσότου μᾶς χωρίση
 θεὸς καὶ εἰς ἕναν τῶν λαῶν χάριση αὐτὸς τὴν νίκη.ν.
 Κι ἐνούκτωσεν· εἶναι καλὸ στήν νύκτα νὰ ὑπακοῦμε.
 Κι οἱ Ἀχαιοὶ στὰ πλοῖα σας νὰ σὲ χαροῦν, γενναῖε,
 καὶ μάλιστα οἱ συντρόφοι σου κι οἱ φίλοι, ὅσους κι ἂν ἔχης, 295
 καὶ στοῦ Πριάμου τὴν λαμπρὴν μεγάλην πολιτείαν
 ἐμένα οἱ Τρῶες νὰ χαροῦν κι οἱ σεβαστὲς μητέρες
 συναθροισμένες νὰ εὐχθηθοῦν στὸν ἀγιασμένον τόπον·
 καὶ δῶρ' ἄς ἀντιδώσωμεν ἐξάισια μεταξύ μας,
 ὥστε νὰ εἰπῆ τῶν Ἀχαιῶν κανένας καὶ τῶν Τρώων: 300
 Στῆς διχονοίας πιάσθησαν τὸν φοινικὸν ἀγῶνα
 καὶ πάλιν ὁμογνώμησαν καὶ ὡς φίλοι ἐχωρισθῆσαν ».
- Καὶ ὡς εἶπε τοῦ ἐπρόσφερον ἀργυροκαρφωμένο
 ζίφος μὲ τὸ θηκάρι του καὶ κρεμαστήρι ὠραῖο·
 ζώνην μὲ κόκκινην βαφήν τοῦ χάρισεν ὁ Αἴας· 305
 καὶ ἀποχωρῆσαν στὸν λαὸν τῶν Ἀχαιῶν ὁ Αἴας,
 ὁ "Ἐκτωρ εἰς τὸν Τρωϊκόν, κι ἐχάρηκαν οἱ Τρῶες,
 ὡς ζωντανὸν καὶ ἀλάβωτον τὸν εἶδαν ἀφοῦ μόλις
 ἐξέφυγε ἀπ' τοῦ Αἴαντος τὰ χέρια τ' ἀνδρειωμένα·
 ἀνέλπιστα, καὶ ὅλοι φαιδροὶ στήν πόλιν τὸν ἐπῆραν. 310
 Κι οἱ Ἀχαιοὶ τὸν Αἴαντα, φαιδρὸν ἀπὸ τὴν νίκη,ν,
 τοῦ θεοῦ Ἀγαμέμνονος εἰς τὴν σκηνὴν ἐπῆραν·
 καὶ τοῦ Ἀτρείδῃ ὅτ' ἔφθασαν εἰς τὲς σκηνὲς ἐκεῖνοι
 βόδι ἐθυσίασε δι' αὐτοὺς ὁ μέγας βασιλέας 315
 ἀρσενικὸ πεντάχρονο στὸν ὕψιστον Κρονίδην.
 Τὸ γδάραν, τὸ συγύρισαν καὶ ἀφοῦ τὸ τεταρτιάσαν,
 μὲ τέχνην τὸ ἐλιάνισαν, τὸ πέρασαν στὲς σοῦβλες
 καὶ ἀφοῦ τὸ ψῆσαν εὐμορφα χωρίσαν τὲς μερίδες
 καὶ ἄμ' ἀπ' τὸν κόπον ἔπαυσαν κι ἐτοίμασαν τὸ γεῦμα, 320
 ἐτρῶγαν καὶ ὅλ' ἰσόμοιρα χαρῆκαν τὸ τραπέζι.

Τότε τὸν θεῖον Αἴαντα ὁ μέγας Ἀγαμέμνων
 μ' ὀλόκληρην ἐτίμησε τὴν νεφραμιὰ τοῦ μόσχου·
 καὶ τοῦ φαγιοῦ καὶ τοῦ πιοτοῦ τὴν ὄρεξιν ἀφοῦ σβῆσαν,
 πρῶτος ὁ γέρος ἄρχισε σκέψιν ἐμπρὸς νὰ φέρῃ
 ὁ Νέστωρ, ὅπου ἡ γνώμη του ὡς πρῶτα ἐπροτιμήθη· 325
 ἐκεῖνος τοὺς ἀγόρευσε καλόγνωμα καὶ εἶπε :
 « Ἀτρεΐδην, τῶν Παναχαιῶν σεῖς ἄλλοι πολεμάρχου,
 τῶν ἀνδρειωμένων Ἀχαιῶν πολλοί 'ναι ἀποθαμένοι,
 πού μὲ τὸ μαῦρον αἷμα τους τὲς ὄχθες τοῦ Σκαμάνδρου
 ἔβαψ' ὁ Ἄρης κι εἰ ψυχὲς κατέβηκαν στὸν Ἄδην· 330
 ὅθεν ἀπὸ τὸν πόλεμον θὰ παύσης· καὶ ἅμα φέξῃ
 ἐδῶ θὰ μεταφέρουμε μὲ ἀμάξια τοὺς νεκροὺς μας·
 καὶ θὰ τοὺς καύσωμε μακρὰν ὀλίγο ἀπὸ τὰ πλοῖα,
 καὶ τῶν ἀγαπημένων του τὰ κόκαλα θὰ πάρῃ
 καθεὶς ὅταν γυρίσουμε στὴν ποθητὴν πατρίδα· 335
 καὶ ἀπ' τὸ πεδίον πάγκοινον θὰ ὑψώσομε' ἕναν τάφον
 εἰς τὴν πυρὰν ὀλόγυρα, καὶ θὰ κτισθοῦν στὸ πλάγι
 πύργ' ὑψηλοί, προφυλακὴ σ' ἐμᾶς καὶ στὰ καράβια.
 Πύλες κατόπιν στερεές θὰ κάμουμε στοὺς πύργους,
 πλατιές, διὰ νὰ 'χουν διάβασιν τ' ἀμάξια μὲ τοὺς ἵππους, 340
 κι ἐγγύς τῶν πύργων ἔξωθεν βαθὺς νὰ γίνῃ λάκκος,
 πού τὸν λαὸν καὶ τ' ἄλογα θέν' ἀσφάλισῃ ὅποταν
 ὀρμήσῃ πόλεμος βαρὺς τῶν ἀγερώχων Τρώων ».

Ἔπαυσε καὶ ὅλ' οἱ βασιλεῖς ὅ,τ' εἶπεν ἐδεχθῆκαν·
 καὶ ὡστόσο στὴν ἀκρόπολιν, στὲς πύλες τοῦ Πριάμου, 345
 μὲ κρότον καὶ μὲ θόρυβον συνάζονταν οἱ Τρῶες.
 Τὸν λόγον πῆρε ὁ φρόνιμος Ἀντήνωρ καὶ τοὺς εἶπε :
 « Ἀκοῦτε, Τρῶες, Δάρδανοι, κι ὅσ' εἴσθε βοηθοί μας,
 ὅ,τι στὰ στήθη μου ἡ ψυχὴ νὰ εἰπῶ παρακινεῖ με.
 Ἐλᾶτ' εὐθύς, τῶν Ἀτρειδῶν τὴν Ἀργισσαν Ἑλένην 350
 μ' ὄλα τὰ πλοῦτῃ ἅς δώσωμε· πατήσαμε τοὺς ὅρκους
 καὶ πολεμοῦμ' ἐπίορκα· διὰ τοῦτο ἂν πράξωμ' ἄλλο
 ἀπ' ὅ,τι λέγω, ὄχι καλὸ τὸ τέλος μας προβλέπω ».

Εἶπεν αὐτὸς κι ἐκάθισε· κι εὐθύς σηκώθη ὁ θεῖος
 Ἀλέξανδρος ὁ σύντροφος τῆς εὐμορφῆς Ἑλένης 355
 κι ἐκεῖνον ἐπροσφώνησε μὲ λόγια φτερωμένα :

« Ἀντῆνορ, δὲν ἀρέσκομαι ποσῶς σ' αὐτὰ πού λέγεις·
 καὶ λόγον τούτου ὀρθότερον νὰ βγάλ' ἤξεύρει ὁ νοῦς σου.
 Ἄλλ' ἂν τὸν λέγῃς σοβαρὰ καὶ μέτωρο δὲν εἶναι,
 τότε θὰ εἰπῶ, πῶς οἱ θεοὶ τὰ λογικὰ σοῦ πῆραν· 360
 καὶ θὰ ὀμιλήσω καθαρὰ τῶν ἵπποδάμων Τρώων·
 τὸ λέγω κατὰ πρόσωπον δὲν δίδω ἐγὼ τὴν νέαν,
 ὅμως νὰ δώσω εἴμ' ἔτοιμος τοὺς θησαυροὺς πού ἐπῆρα
 ἀπὸ τὸ Ἄργος καὶ πολλὰ δικά μου νὰ προσθέσω ».

Εἶπεν αὐτὰ κι ἐκάθισε κι ἐμπρός τους ἐσηκώθη 365
 ὁ Δαρδανίδης Πρίαμος ἰσόθεος στὴν γνῶσιν,
 καὶ πρὸς αὐτοὺς ὀμίλησε μὲ καλὴν γνώμην κι εἶπε :
 « Ἀκοῦτε, Τρῶες, Δάρδανοι κι ὅσ' εἴσθε βοηθοὶ μας,
 ὅ,τι στὰ στήθη μου ἡ ψυχὴ νὰ εἰπῶ παρακινεῖ με.
 Καὶ τώρα, καθὼς γίνεται, δειπνήσετε στὴν πόλιν, 370
 καὶ ὅλοι μείνεν' ἄγρυπνοι στὴν νυκτοφυλακίαν σας·
 καὶ ἅμα χαράξῃ ἄς πορευθῇ στὰ γρήγορα καράβια
 ὁ Ἰδαῖος τοῦ Ἀγαμέμνονος νὰ εἰπῇ καὶ Μενελάου,
 ὁ Ἀλέξανδρος πού ἔναι ἀφορμὴ τῆς ἐχθρας, τί προβάλλει·
 καὶ λόγον νὰ προσθέσῃ ὀρθόν, ὁ πόλεμος ἂν θέλουν 375
 νὰ παύσῃ ὁ ἐπικατάρατος, ὡσότου τοὺς νεκροὺς μας
 νὰ καύσωμε· μετέπειτα θὰ κτυπηθοῦμε πάλι
 ὥσπου νὰ δώσῃ ἓνας θεὸς τὴν νίκην σ' ὅποιον θέλει ».

Εἶπε κι ὅλοι τὸν ἄκουσαν κι ἐστέρξαν εἰς τὸν λόγον·
 καὶ στὸν στρατὸν ἐδείπνησε στὴν τάξιν του καθένας, 380
 καὶ ἅμ' ἔφεξε στὰ βαθουλὰ καράβια πῆγε ὁ Ἰδαῖος
 καὶ στοῦ Ἀγαμέμνονος σιμὰ στὴν πρύμνην ἤβρεν ὅλους
 τοὺς Δαναοὺς θεράποντες τοῦ Ἄρη συναγμένους·
 καὶ ὁ κήρυκας γλυκόφωνος στὴν μέσῃ ἐστάθη κι εἶπε :
 « Ἀτρείδῃ, τῶν Παναχαιῶν σεῖς ἄλλοι πολεμάρχοι, 385
 ὁ Πρίαμος καὶ οἱ σεβαστοὶ μὲ πρόσταξαν οἱ Τρῶες
 νὰ σᾶς εἰπῶ ν' ἀκούσετε, καὶ ἂν ἀρεστὰ σᾶς εἶναι,
 ὁ Ἀλέξανδρος πού ἔναι ἀφορμὴ τῆς ἐχθρας τί προβάλλει·
 ὅλα τὰ πλούτη ὅπ' ἔφερεν ὁ Ἀλέξανδρος στὴν Τροίαν
 στὰ βαθουλὰ καράβια του — πού νὰ ἔχε χαθῆ πρῶτα — 390
 νὰ τ' ἀποδώσ' εἶν' ἔτοιμος καὶ ἄλλα πολλὰ δικά του·
 πλὴν τὴν γυναίκα νυμφευτὴν τοῦ ἐνδόξου Μενελάου

νά δώση ἀρνεῖται, ἄν καὶ πολὺ τοῦτο ἀπαιτοῦν οἱ Τρῶες.
Καὶ ἄλλο νὰ εἰπῶ μ' ἐπρόσταξαν, ὁ πόλεμος νὰ παύσῃ,
ἄν θέλετε, ὁ κατάρατος, ὡσότου τοὺς νεκροὺς μας
νά καύσωμε· μετέπειτα θὰ κτυπηθοῦμε πάλι

395

ὥσπου νὰ δώση ἕνας θεὸς τὴν νίκην σ' ὅποιον θέλει ».

Ἔπαυσε καὶ ὅλοι ἐσίγησαν, ἄφωνοι ἐμεῖναν ὅλοι·
τέλος σ' αὐτοὺς ὁμίλησεν ὁ ἀνίκητος Διομήδης :

« Τὰ πλοῦτῃ ἀπ' τὸν Ἀλέξανδρον καὶ μήτε τὴν Ἑλένην

400

δὲν θὰ δεχθοῦμε· φανερά κι ἓνα μωρὸ τὸ βλέπει,
πὼς ἤδη κρέμετ' ὄλεθρος στὴν κεφαλὴν τῶν Τρῶων».

Εἶπε, κι οἱ Ἀχαιοὶ μ' ἀλαλαγμοὺς τὸν στέρξαν,
ὡς τοῦ Τυδεΐδῃ ἐθαύμασαν τὸν λόγον τοῦ ἵπποδάμου.

Καὶ στὸν Ἴδαϊον ἔλεγεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων :

405

« Τὸν λόγον σὺ τῶν Ἀχαιῶν τῶρ' ἄκουσες, Ἴδαϊε,
πῶς σοῦ ἀποκρίνονται· κι ἐγὼ τὴν ἴδιαν ἔχω γνώμην.

Καὶ ὡς πρὸς τὴν καῦσιν τῶν νεκρῶν δὲν θὰ τὴν στερηθῆτε·

καὶ ποιός φιλαργυρεῦεται πρὸς τοὺς ἀπεθαμένους
πρηγοριὰ μὲ τὴν πυρὰν στὸ πνεῦμα τους νὰ δώσῃ ;

410

Στὸν ὄρκον ἔχω μάρτυρα τὸν ὕψιστον Κρονίδην ».

Εἶπε καὶ εἰς ὅλους τοὺς θεοὺς ὕψωσε αὐτὸς τὸ σκῆπτρον.

Ἄλλο Ἴδαϊος πάλι ἀνέβηκε στὴν Ἴλιον τὴν ἁγίαν,
καὶ οἱ Τρῶες τότε εἰς σύνοδον ὁμοῦ καὶ οἱ Δαρδανίδες

ἐκάθονταν κι ἐπρόσμεναν ὁ κήρυκας νὰ φθάσῃ·

415

ἦλθεν αὐτός, ἐστάθηκε στὸ μέσον καὶ τοὺς εἶπε
τὸ μήνυμα τῶν Ἀχαιῶν· κι ἐκεῖνοι ἐτοιμαζόνταν

ἄλλοι νὰ φέρουν τοὺς νεκροὺς καὶ ἄλλοι κορμούς νὰ κόψουν.

Καὶ ἀπ' τ' ἄλλο μέρος οἱ Ἀχαιοὶ σπουδάζαν ἀπ' τὰ πλοῖα

ἄλλοι νὰ φέρουν τοὺς νεκροὺς καὶ νὰ ζυλεύσουν ἄλλοι.

420

Καὶ τοὺς ἀγροὺς ὁ ἥλιος φωτοβολοῦσε πάλιν

καὶ ἀπ' τὸν βαθὺν καὶ σιγαλὸν ὠκεανὸν ἐπάνω

στὸν οὐρανὸν ἀνέβαινε· καὶ αὐτοὶ συναπαντῶντο·

μὲ κόπον ἐξεχώριζε καθένας τὸν νεκρὸν του·

ἀλλ' ἐπλεναν τὰ σώματα τὰ αἵματοκυλισμένα

425

καὶ δάκρυα χύνοντας θερμὰ στ' ἀμάξια τὰ σηκῶναν.

Καὶ ὁ Πρίαμος δὲν ἄφηνε νὰ ὀδύρωνται· κι ἐκεῖνοι

βουβοί, θλιμμένοι στὴν πυρὰν σωρεῦαν τοὺς νεκροὺς των·

- καὶ ἀφοῦ τοὺς κάψαν γύρισαν στὴν Ἴλιον τὴν ἁγίαν·
καὶ ἀπ' τ' ἄλλο μέρος οἱ Ἀχαιοὶ μὲ τὴν καρδιὰν θλιμμένην 430
κι ἐκεῖνοι ἐπάνω εἰς τὴν πυρὰν σωρεῦαν τοὺς νεκροῦς των,
καὶ ἀφοῦ τοὺς κάψαν γύρισαν στὰ βαθυυλά καράβια.
- Ἀκόμῃ δὲν γλυκόμεγεγε καὶ στὴν πυρὰν τριγύρω
ἐκλεκτὸ μέρος Ἀχαιῶν σηκώθη ἀπὸ τὸν ὕπνον
καὶ ὀλόγουρά της πάγκοινων σηκῶσαν τάφον ἕναν 435
ἀπ' τὸ πεδίον κι ἐκτίσαν σιμὰ του τεῖχος μέγα
μὲ ὑψηλοὺς πύργους, φύλαξιν δι' αὐτοὺς καὶ τὰ καράβια·
πύλες κατόπιν στερεές στοὺς πύργους μέσα ἐκάμνν,
πλατιές διὰ νὰ ἔχουν διάβασιν τ' ἀμάξια μὲ τοὺς ἵππους·
κι ἐγγὺς τοῦ τεῖχους χάνδακα βαθὺν ἀπ' εἴω ἐσκάψαν 440
πλατύν, μεγάλον κι ἐμπηξάν στὴν ἄκρην του πασσάλους.
Σ' αὐτὰ μ' ἀγῶνα ἐργάζονταν τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη·
καὶ ὅλ' οἱ ἀθάνατοι σιμὰ στὸν βροντητὴν Κρονίδην
θαυμάζαν τὸ κατόρθωμα τῶν Ἀχαιῶν ἀνδρείων·
καὶ ὁ Ποσειδῶν τότε ἄρχισε νὰ λέγῃ ὁ κοσμοσειστής : 445
« Δία, πατέρα, εἶναι θνητὸς κανεὶς στὴν οἰκουμένην,
ὅπου νὰ εἰπῇ τὴν σκέψιν του στοὺς ἀθανάτους πλέον ;
Τοὺς κομοφόρους Ἀχαιοὺς δὲν βλέπεις πῶς ἐκτίσαν
τεῖχος διὰ τὰ καράβια των καὶ γύρω ἀναΐξαν λάκκον
καὶ τῶν θεῶν δὲν ἔδωκαν τὲς ἐκλεκτὲς θυσίαις ; 450
Καὶ ὡς ὅπου χύνεται τὸ φῶς θὰ φθάσῃ τ' ἄκουσμά του·
κι ἐκεῖνο θὰ λησμονηθῇ, πού τότε ἔγώ κι ὁ Φοῖβος
τοῦ θείου Λαομέδοντος σηκώσαμε μ' ἀγῶνα.»
Βάρυνε ὁ Ζεὺς, κι εἶπε σ' αὐτόν, ὁ νεφελοσυνάκτης :
« Ὅιμέ, τί εἶπες δυνατέ, μεγάλε κοσμοσειστή ! 455
Εἰς ἄλλον θεὸν ἄρμοζε νὰ ἔλθῃ αὐτὸς ὁ φόβος
στὰ χέρια καὶ στὴν δύναμιν πολὺ κατώτερόν σου·
καὶ ὡς ὅπου χύνεται τὸ φῶς θὰ φθάσῃ τ' ἄκουσμά σου·
καὶ σκέψου ὅποταν οἱ Ἀχαιοὶ στὴν ποθητὴν πατρίδα
γυρίσουν μὲ τὰ πλοῖα τους, ἰδοὺ τί θεὰ κάμης· 460
σπάσε, ρίξε στὴν θάλασσαν ἐσὺ τὸ τεῖχος ὅλο
καὶ μ' ἄμμον πάλι σκέπασε τ' ἀπέραντο ἀκρογιαλί,
κι ἐχάθηκε τῶν Ἀχαιῶν εὐθύς τὸ μέγα τεῖχος».
- Αὐτοὺς τοὺς λόγους ἔλεγον ἐκεῖνοι· καὶ τὸ ἐσπέρας

- ὥς ἦλθεν, εἶχαν οἱ Ἀχαιοὶ τὸ ἔργον τελειωμένον, 465
καὶ βόδια σφάζαν στῆς σκηνῆς κατόπιν καὶ ἐδειπνῆσαν·
τότε ἀπ' τὴν Λῆμνον μὲ κρασί πάμπολλ' ἀράξαν πλοῖα,
σταλμέν' ἀπὸ τὸν Εὐῆνον τοῦ ἀπὸ τὴν Ὑψιπύλην
καὶ ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν ἀνδρῶν Ἰάσονα ἐγεννήθη.
Καὶ κρασί μέτρα χίλια στοὺς ἀδελφοὺς Ἀτρεΐδες 470
ὁ Ἰασονίδης ἔδωκε διαλεκτὸ νὰ πάρουν·
καὶ ἐπρομηθεύοντο κρασί τῶν Ἀχαιῶν καθένας,
καὶ ἄλλοι χαλκὸν ἀντέδιδαν, λαμπρὸν σίδηρον ἄλλοι,
ἄλλοι τομάρια βοδινά, ζωντανοὺς μόσχους ἄλλοι,
ἀνδράποδ' ἄλλοι· καὶ ἔπειτα λαμπρὸ τραπέζι ἐστρώσαν, 475
καὶ ὄλονυκτις τῶν Ἀχαιῶν τὸ πλῆθος ἐδειπνοῦσαν,
καὶ οἱ Τρῶες μὲ τοὺς βοηθοὺς στὴν πόλιν καὶ ὀληνύκτα
κακὰ σ' αὐτοὺς σοφίζονταν ὁ πάνσοφος Κρονίδης
μὲ φοβερὲς βροντῆς· καὶ αὐτοὶ τρομάζοντας ἐχύναν
ἀπ' τὰ ποτήρια τὸ κρασί στὴν γῆν καὶ δὲν ἐπίναν. 480
εἰς τὸν μεγαλοδύναμον Κρονίδην πρὶν σπονδίσουν·
κατόπιν ὅλοι ἐπλάγιασαν καὶ ἐχάρηκαν τὸν ὕπνον.

Ἡ Ἐως ἄπλωνε ἡ χρυσή σ' ὄλην τὴν γῆν τὸ φῶς τῆς,
 κι ἐσυγκαλοῦσε τοὺς θεοὺς ὁ ὑπέρτατος Κρονίδης
 στὴν ἀκροτάτην κορυφὴν τοῦ πολυλόφου Ὀλύμπου.

Ἐλεγε αὐτὸς καὶ ὄλ' οἱ θεοὶ προσέχαν εἰς τὸν λόγον:

« Ἀθάνατοι καὶ ἀθάνατες θεές, ἀκούσεται ὅλοι

5

ὅ,τι στὰ στήθη μου ἡ ψυχὴ νὰ εἰπῶ παρακινεῖ με·

μήτε θεὸς μήτε θεὰ τολμήσῃ ν' ἀντικόψῃ

τοῦτον ποὺ λέγω τὸν σκοπὸν καὶ στέρξει' ὅλοι ἀντάμα

ὥστε στὰ ἔργα τοῦτα ἐγὼ γοργὸ νὰ δώσω τέλος.

Καὶ ὅποιον θεὸν ἀλλόγνωμα νοήσω νὰ βοηθήσῃ

10

τοὺς Τρῶας ἢ τοὺς Δαναοὺς, ἄσχημα κτυπημένος

στὸν Ὀλυμπον θὰ στρέψῃ αὐτὸς ἢ θὰ τὸν ρίξω κάτω

μὲ τοῦτα ἐγὼ τὰ χέρια μου στὰ σκότη τοῦ Ταρτάρου,

πολὺ μακρὰν στὰ τρῖσβαθα τοῦ κόσμου καταχθόνια,

15

ποὺ πύλες ἔχει σιδηρῆς καὶ χάλκινο κατώφλι,

κάτω ἀπ' τὸν Ἄδη ὅσο τῆς γῆς ὁ οὐρανὸς ἀπέχει·

τότε θὰ μάθῃ ἂν τοὺς θεοὺς νικῶ στὴν ρώμην ὅλους.

Καὶ δοκιμάσετε, ὦ θεοί, νὰ τὸ γνωρίσετε' ὅλοι.

Χρυσὴν κρεμάσετε' ἄλυσον ἀπ' τ' οὐρανοῦ τὴν ἄκρην,

καὶ ἀθάνατοι καὶ ἀθάνατες ὅλοι ἀπ' αὐτὴν πιασθῆτε.

20

Ἄλλὰ δὲν θὰ ἴσθε δυνατοὶ μ' ὅσον καὶ ἂν βάλτε κόπον

νὰ σύρετε' ἀπ' τὸν οὐρανὸν τὸν πάνσοφον Κρονίδην.

Ἄλλ' ἂν ἐγὼ τὸ ἤθελα θὰ ἐδύνομον καὶ μόνος

μ' ὄλην τὴν γῆν καὶ θάλασσαν ἐπάνω νὰ σᾶς σύρω·

καὶ θὰ ἴδεναι τὴν ἄλυσον στὴν κορυφὴν τοῦ Ὀλύμπου

25

ὥστε τὰ πάντ' ἀνάερα νὰ μείνουν εἰς τὸν κόσμον·

τόσον ἀνώτερος ἐγὼ θεῶν καὶ ἀνθρώπων εἶμαι.»

Εἶπεν αὐτὰ κι ἐσίγησεν, ἄφωνοι ἐμείναν ὅλοι·

ὅτι μὲ φόβον ἄκουσαν τὸν αὐστηρόν του λόγον·

καὶ τέλος ἡ γλαυκόματη θεὰ σ' ἐκεῖνον εἶπε:

30

« Κρονίδη, ὦ πατέρα μας, τῶν βασιλέων πρῶτε,

τὸ ἤξεύρομ' ὅτι ἀντίστασι δὲν ἔχ' ἡ δύναμὶς σου·

ἀλλ' ὅμως διὰ τοὺς Δαναοὺς πονοῦμε τοὺς ἀνδρείους,
 ὁποῦ θὰ πάθουν καὶ ἄσφαλτα θ' ἀδικοθανατήσουν·
 ἀλλ' ὅμως θέλει ἀπέχωμεν, ὡς θέλεις, ἀπ' τὴν μάχην. 35
 Πλὴν συμβουλὴν θὰ δώσωμεν καλὴν εἰς τοὺς Ἀργεῖους,
 νὰ μὴ χαθοῦν ὅλοι διὰ μιᾶς ἀπ' τὸ βαρὺ σου μῖσος».

Τῆς εἶπε μὲ χαμόγελον ὁ νεφελοσυνακτής:

« Παρηγορήσου, τέκνον μου· μὲ τὴν ψυχὴν δὲν εἶπα
 τὸν λόγον ὁποῦ ἐπρόφερα· καὶ μαλακὸν θὰ μ' ἔβρης». 40

Εἶπε· στ' ἀμάξι ἔζεψε τὰ ὀρμητικὰ πουλάρια,
 χαλκόποδα, μ' ὀλόχρυσην καὶ φουντωμένην κόμην,
 ὀλόχρυσ' ἄρματα καὶ αὐτὸς ἐζώσθηκε κι ἐπῆρε
 χρυσὴν ὠραία μάστιγα καὶ ἀνέβηκε στὸν θρόνον
 κι ἐράβδισε νὰ κινηθοῦν καὶ πρόθυμα ἐπετοῦσαν 45
 τ' ἄλογ' ἀνάμεσα στὴν γῆν καὶ τ' οὐρανοῦ τ' ἀστέρια.

Ἔφθασε στὴν πολύβρυσην καὶ θηριοθρέπτραν Ἴδην,
 στὸ Γάργαρον, ποῦ τοῦ Διὸς ἔχει βωμὸν καὶ κτῆμα·
 αὐτοῦ ἐστάθη τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὁ πατέρας,
 καὶ τ' ἄλογ' ἀφοῦ ξέζεψε καὶ τὰ ἔζωσε μὲ νέφος, 50
 στὴν κορυφὴν περήφανος ἐκάθισε νὰ βλέπη
 τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἀχαιῶν τὴν πόλιν καὶ τὰ πλοῖα.

Καὶ εἰς τὲς σκηνές των οἱ Ἀχαιοὶ τὸ πρόγευμά τους παῖρναν
 σύντομα καὶ ἄρματώνονταν εὐθὺς κατόπιν ὅλοι,
 καὶ οἱ Τρῶες εἰς τὴν πόλιν των, καὶ ἂν καὶ ὀλιγότερ' ἦσαν, 55
 διψοῦσαν διὰ τὸν πόλεμον, βιασμένοι ἀπ' τὴν ἀνάγκην,
 διὰ τὲς γυναῖκες, τὴν ζωὴν, διὰ τὰ παιδιὰ νὰ βάλουν·
 οἱ πύλες ὅλες ἀνοιζαν κι ἐχύνονταν τὰ πλήθη,
 πεζοὶ καὶ ἵππεῖς, καὶ ἀλαλαγμὸς μέγας ἀκούονταν.

Καὶ ὅτ' ἔφθασαν καὶ ἐβρέθησαν εἰς ἕναν τόπον ὅλοι, 60
 τὰ τόμαρα καὶ τ' ἄρματα καὶ τ' ἀνδρειωμένα στήθη,
 τὰ χαλκοθώρηκτ' ἔσμιζαν· κι οἱ ὀμφαλωτὲς ἀσπίδες
 ἀπ' τὰ δυὸ μέρη ἐγγίζονταν, καὶ ὁ κόσμος ἐβροντοῦσε.
 Κι ἐκεῖ κραυγὴ χαρᾶς ἀνδρῶν ποῦ φόνευαν καὶ βόγγος
 ἀνδρῶν ὁποῦ ἐφονεύοντο καὶ ἡ γῆ πλημμύριζ' αἶμα. 65

Καὶ ὅσο ἦτο αὐγὴ καὶ τ' ἅγιο φῶς αὐξαινει τῆς ἡμέρας,
 ἐπέφταν καὶ τῶν δυὸ στρατῶν ἄνδρες πολλοὶ στὴν μάχην.
 Καὶ ὅταν ὁ ἥλιος τ' οὐρανοῦ στὴν μέσῃν εἶχε φθάσει,

τὰ χρυσὰ τάλαντ' ἄνοιζεν ὁ ὕψιστος πατέρας
 καὶ εἰς τὸ καθέν' ἀπέδωσε πικροῦ θανάτου μοῖραν, 70
 τῶν χλικοφράκτων Ἀχαιῶν, τῶν ἵπποδάμων Τρώων·
 τὰ σήκωσε καὶ ἔκλιν' εὐθύς τῶν Ἀχαιῶν ἢ μοῖρα·
 τῶν Ἀχαιῶν ἐκάθισαν κάτω στὴν γῆν οἱ μοῖρες·
 τῶν Τρώων ὡς τὸν οὐρανὸν οἱ μοῖρες πεταχθῆκαν·
 καὶ ἀπὸ τὴν Ἴδην βρόντησεν ὁ Ζεὺς καὶ ἀστροπελέκι 75
 φρικτὸν στὴν μέσσην ἔριξε τῶν Ἀχαιῶν· καὶ ἐκεῖνοι
 τὴν φλόγα ὡς εἶδαν ἔμειναν καὶ ἀχνὸς τοὺς πῆρε φόβος.
 Καὶ τότε μήτ' ὁ Ἴδομενεὺς καὶ μήτ' ὁ Ἀγαμέμνων
 μήτ' οἱ ἀνδρειωμένοι Αἴαντες κεῖ νὰ σταθοῦν τολμοῦσαν· 80
 μόνος ὁ Νέστωρ ἔμεινε, καὶ ἐκεῖνος ἐξ ἀνάγκης·
 ἀδημονοῦσ' ὁ ἵππος του, πού ἔχε ἀκοντίσει ὁ Πάρις
 στὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς ποῦ οἱ πρῶτες τρίχες βγαίνουν
 τῶν ἵππων εἰς τὸ καύκαλο, καὶ εἶναι ἀκριβὸς τὸ μέρος·
 καὶ ἡ λόγχη στὸν ἐγκέφαλον ἐμπήχθη καὶ ἀπ' τὸν πόνον 85
 ὀπίσ' ὀρθὸς σηκώθηκε καὶ μὲ τὴν λόγχην ὅλην
 χάμω ἐκυλιόταν καὶ ἔβαλε τοὺς ἵππους ἄνω κάτω
 νὰ κόψη τὰ παράζυγα καθὼς ἐπροσπαθοῦσεν
 ὁ γέρονς μὲ τὴν μάχαιραν, τοῦ Ἑκτορος ἐφθάσαν
 οἱ ταχεῖς ἵπποι στὸν διωγμὸν καὶ ἐφέρναν κυβερνήτην 90
 ἀπτότολμον τὸν Ἑκτορα· οὐδ' εἶχε σωτηρίαν·
 ἀλλὰ τὸν εἶδε ὁ δυνατὸς Τυδεΐδης καὶ μεγάλην,
 τρομερὴν ἔσυρε κραυγὴν νὰ εἰπῆ στὸν Ὀδυσσεά·
 « Λαερτιάδη, διογενῆ, πολύτεχνε Ὀδυσσεά,
 ποῦ φεύγεις, ποῦ μὲ τοὺς πολλοὺς δειλὸς τὰ νῶτα στρέφεις ; 95
 Μή, καθὼς φεύγεις, τρυπηθῆς στὴν ράχην ἀλλὰ μεῖνε,
 ἐμεῖς ἀπ' ἄνδρ' ἀπάνθρωπον νὰ σώσωμεν τὸν γέρον ».
 Εἶπεν, ἀλλ' ὁ πολύπαθος ὁ θεῖος Ὀδυσσεάς
 ποσῶς δὲν τὸν εἰσάκουσε καὶ ἔτρεχε πρὸς τὰ πλοῖα·
 τότε ὁ Τυδεΐδης πρόμαχος πετάχθη, καὶ ἦταν μόνος 100
 καὶ ἐστήθη ἐμπρὸς στὴν ἄμαξαν τοῦ γέροντος Νηλεΐδη,
 καὶ ἐκεῖνον ἐπροσφώνησε μὲ λόγια φτερωμένα·
 « ὦ γέρε, τώρα μαχηταὶ στενοχωροῦν σε νέοι,
 σ' ἤβρε τὸ γῆρας τὸ κακὸ καὶ ἡ δύναμίς σου ἐκόπη,
 ἀδύναμον θεράποντα καὶ ἀργοὺς τοὺς ἵππους ἔχεις·

καὶ ἀνέβα ἐδῶ στ' ἀμάξι μου νὰ ἰδῆς τοὺς ἀνδρειωμένους 105
 ἵππους ποὺ ἦσαν τοῦ Τρωῶς κι ἐπῆρ' ἀπ' τὸν Αἰνεΐαν,
 πῶς κυνηγοῦνται ἢ κυνηγοῦν, πετοῦν εἰς τὸ πεδῖον·
 ἄς ἔχουν οἱ θεράποντες τῶν ἵππων σου φροντίδα
 κι ἐμεῖς μὲ τοῦτ' ἄς τρέξουμε τὰ φοβερὰ πουλάρια
 τῶν Τρώων μὲς στὲς φάλαγγες, ὁ Ἔκτωρ νὰ γνωρίσῃ 110
 ἐὰν εἰς τὴν παλάμην μου τούτη μανίξ' ἢ λόγχη ».

Εἶπε καὶ ὁ Νέστωρ ἔστερξε τὸν λόγον τοῦ Τυδεΐδῃ·
 τότε οἱ λαμπροὶ θεράποντες φροντίσαν διὰ τοὺς ἵππους
 τοῦ Νέστορος, ὁ Σθένελος κι ὁ ἀνδρεῖος Εὐρυμέδων·
 καὶ ὁ Νέστωρ εἰς τὴν ἄμαξαν μὲ τὸν Τυδεΐδῃ ἀνέβη 115
 τοὺς λαμπροὺς πῆρε χαλινούς κι ἐράβδισε τοὺς ἵππους
 κι ἔφθασαν ὡς τὸν Ἔκτορα ποὺ ἐπάνω τους ἐχύθη.
 Πετάχθη εὐθύς ἀλλ' ἔσφαλε τὸ βέλος τοῦ Τυδεΐδῃ
 κι εὔρηκε τὸν ἀκόλουθον καλὸν Ἕνιοπῆα,
 ποὺ γόνος ἦταν τοῦ ὑψηλοῦ στὸ φρόνημα Θηβαίου, 120
 στὰ στήθη, ἐνῶ τοὺς χαλινούς τῶν ἵππων ἐκρατοῦσε·
 κυλίσθη ἀπὸ τὴν ἄμαξαν κι οἱ ταχεῖς ἵπποι ὀπίσω
 ἐπήδησαν, καὶ ἡ δύναμις ἐκόπη καὶ ἡ πνοή του·
 ἐζάλισε τὸν Ἔκτορα ὁ πόνος τοῦ συντρόφου·
 θλιμμένος κεῖ τὸν ἄφησε κι ἐζήτη κυβερνήτην 125
 νὰ ἔβρη ἄλλον ἀτρόμητον· οὐδὲ πολλήωρα ἐμεῖναν
 οἱ ἵπποι δίχως ὀδηγόν, ὅτι τὸν Ἰφιτίδην
 ἤβρε τὸν Ἀρχιπτόλεμον, ἀτρόμητον κι ἐπῆρε
 στὴν ἄμαξαν καὶ τοῦ ἴδωκε τοὺς χαλινούς τῶν ἵππων.
 Ὀλεθρος τότε θὰ ἔρχονταν καταστροφή τῶν Τρώων, 130
 καὶ μὲς στὰ τεῖχη ὡσὰν ἀρνιά θὰ τοὺς μανδρίζαν ὄλους·
 τὸ νόησ' ὅμως τῶν θεῶν κι ἀνθρώπων ὁ πατέρας·
 καὶ μὲ φωνὴν τρομακτικὴν λευκὸν ἀστροπελέκι
 στὴν γῆν ἀπέλυσ' ἔμπροσθεν τῶν ἵππων τοῦ Τυδεΐδῃ,
 καὶ ἀπὸ τὸ θειάφι ὅπ' ἀναβε δεινὴ σηκώθη φλόγα· 135
 ἐτρόμαξαν στὴν ἄμαξαν ζεμένα τὰ πουλάρια·
 οἱ χαλῖνοι τοῦ Νέστορος ἀπὸ τὰ χέρια φύγαν
 καὶ φόβος τὸν κυρίευσε καὶ στὸν Τυδεΐδην εἶπε·
 « Τυδεΐδῃ, στρέψε διὰ φυγὴν τ' ἀκούραστα πουλάρια·
 δὲν βλέπεις ὅτι τοῦ Διὸς δὲν σὲ βοηθεῖ τὸ χέρι ; 140

εἰς τοῦτον τῶρα ἐχάρισε τὴν δόξαν ὁ Κρονίδης,
 σήμερα· κι ὕστερα σὲ μᾶς θὰ τὴν χαρίσῃ, ἂν θέλῃ.
 Ὄνητος τὴν γνώμην τοῦ Διὸς τοῦ μεγαλοδυνάμου,
 ὅσον καὶ ἂν εἶναι ἀνδράγαθος, ποτὲ δὲν θὰ κρατήσῃ ».

Σ' ἐκεῖνον τότε ἀπάντησεν ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης: 145

« Αὐτὰ ποῦ λέγεις, γέροντα, ὀρθὸν τὸν λόγον ἔχουν·
 ἀλλ' εἶναι τοῦτο ποῦ βαθιὰ πληγώνει τὴν ψυχὴν μου·
 μιὰ μέρα θέλει καυχῆθῃ ὁ Ἕκτωρ πρὸς τοὺς Τρῶας:
 « Τὸν Διομήδῃ ἔκαμα ἐγὼ νὰ φύγῃ πρὸς τὰ πλοῖα ».
 Αὐτὸ θὰ εἰπῇ, καὶ ἡ μαύρη γῆ τότε ἄς ἀνοιξῇ ἐμπρὸς μου ».

150

Τοῦ ἀπάντησ' ὁ Γερήνιος ὁ Νέστορας ἱππότης:
 « Ὅμιένα, υἱὲ τοῦ συνετοῦ Τυδέως τοῦ ἱπποδάμου,
 καὶ ἂν ὁ Ἕκτωρ ἄνανδρον σὲ εἰπῇ, πῶς θὰ τὸ στέρξουν
 τῶν Τρῶων καὶ Δαρδανιδῶν τ' ἀσπιδοφόρα πλήθη,
 κι ἐξόχως οἱ γυναῖκες των ποῦ τοὺς ἀνδρειωμένους

155

συντρόφους εἶδαν ἀπὸ σὲ νὰ κυλισθοῦν στὸ χῶμα ; »
 Κι ἔστρεψε ὁ γέρος διὰ φυγὴν τ' ἀκούραστα πουλάρια
 μὲ τὸν λαὸν ὅπ' ἔφευγε, καὶ ὁ Ἕκτωρ μὲ τοὺς Τρῶας
 μ' ἀλαλαγμὸν ἐπάνω τους τὰ πικρὰ βέλη ἐχύναν.

Τότε μακρὰν τοῦ ἔσυρε κραυγὴν ὁ μέγας Ἕκτωρ: 160

« Τυδεῖδ', οἱ ἄνδρες Δαναοὶ μὲ θέσιν σ' ἐτιμοῦσαν
 πρώτην, μὲ κρέας ἄφθονον, μ' ὀλόγεμα ποτήρια·
 τῶρα ποῦ ἐφάνηκες γυνὴ θὰ σὲ καταφρονέσουν.
 Ὡ χάσου, κόρη οὐτιδανή· στοὺς πύργους μας νὰ φθάσῃς,
 δοῦλες εἰς τὰ καράβια σας νὰ πάρῃς τὲς γυναῖκες
 δὲν θὰ σ' ἀφήσω καὶ ἀπὸ ἐμὲ θὰ ἰδῆς τὴν κακὴν ὥραν ».

165

Εἶπε καὶ τότε μέσα του στοχάσθη ὁ Διομήδης
 ἐὰν θὰ στρέψῃ τ' ἄλογα ν' ἀντιταχθῇ σ' ἐκεῖνον·
 καὶ τρεῖς φορὲς εἰς τῆς ψυχῆς τὰ βάθη τὸ ἐστοχάσθη,
 καὶ τρεῖς ἐβρόντησε φορὲς τῆς Ἰδῆς ἀπ' τὰ ὄρη
 στοὺς Τρῶας νίκης μῆνυμα ὁ πάνσοφος Κρονίδης.

170

Καὶ φωνὴν ἔβγαλε τρανὴν ὁ Ἕκτωρ πρὸς τοὺς Τρῶας:
 « Τρῶες, Λύκιοι, Δάρδανοι καὶ σεῖς κονταρομάχοι,
 ὡς ἄνδρες τὴν πολεμικὴν ὁρμὴν σας αἰσθανθῆτε.

Ἐεὐρ' ὅτι νίκην ἐνδοξὸν εὐδόκησε ὁ Κρονίδης 175

σ' ἐμὲ νὰ δώσῃ καὶ κακὸ μεγάλο εἰς τοὺς Ἀργεῖους

πού σοφισθῆκαν οἱ μωροὶ τὰ τείχη αὐτὰ πού βλέπω
 τ' ἀδύνατα τ' ἀψήφιστα· κι ἡ ἀνδρεία μας θὰ τὰ σπάσει
 καὶ τ' ἄλογα τὸν λάκκον τους εὐκόλως θὰ πηδήσουν.
 Καὶ ὅταν περάσω κι εὐρεθῶ σιμὰ στὰ κοίλα πλοῖα,
 φωτιά νὰ μοῦ ἐτοιμάσετε, μὴ λησιμονεῖτε, ὦ φίλοι,
 νὰ καύσω τὰ καράβια τους κι ἐκείνους νὰ φονεύσω,
 τοὺς Ἀχαιοὺς κεῖ πού ὁ καπνὸς θὰ τοὺς στενοχωρήσει ».

180

Εἶπε κι ἐπαρακίνησε μὲ τὴν φωνὴν τοὺς Ἴππους:
 « ὦ Ἐάνθε καὶ σὺ Πόδαργε, Αἴθων καὶ Λάμπε θεῖε,
 τώρα νὰ μοῦ ἀποδώσετε τὲς τόσες καλωσύνες,
 πού ἡ γεννημένη ἀπ' τὸν λαμπρὸν Ἀετίων Ἀνδρομάχη
 ἔχει διὰ σᾶς καὶ πρόθυμα σᾶς ἐτοιμάζει πρῶτα
 γλυκὸ σιτάρι καὶ κρασί, κι εὐφραίνεται ἡ καρδιά σας,
 παρὰ σ' ἐμέ πού σύντροφος καυχῶμαι ἀγαπητός της.

185

190

Συντρέχτε με σπουδακτικὰ καὶ τότε τὴν ἀσπίδα
 τοῦ Νέστορος θὰ πάρωμεν, πού ὡς τ' ἄστρ' ἀνέβ' ἡ φήμη,
 πῶς εἶναι ὀλόκληρη χρυσὴ μὲ τὰ ραβδιά της ὅλα,
 καὶ ἀπὸ τοὺς ὤμους ἔπειτα τοῦ δυνατοῦ Τυδεΐδη
 τὸν θώρακα νὰ πάρωμεν ἔργον λαμπρὸν τοῦ Ἡφαιστού.
 Ἄν αὐτὰ πάρωμεν ἡμεῖς, οἱ Ἀχαιοί, νομίζω
 τὴν νύκτα τούτην θ' ἀνεβοῦν στὰ γρήγορα καράβια ».

195

Στὸ καύχημά του ἐθύμωσεν ἡ Ἥρα κι ἐταράχθη
 στὸν θρόνον ἡ σεπτὴ θεὰ καὶ ὁ Ὀλυμπος ἐσεισθη.

Κι ἔπειτα ἐστράφη κι ἔλεγε στὸν μέγαν Ποσειδῶνα:

200

« Στὴν δύναμίν σου, ἀπέραντε, μεγάλε κοσμοσείστη,
 δὲν θλίβεσαι τῶν Δαναῶν νὰ βλέπης τοὺς θανάτους;
 Καὶ σοῦ ἀνεβάζουν στὲς Αἰγὲς καὶ στὴν Ἑλικὴν δῶρα
 καλὰ καὶ πάμπολλα· καὶ σὺ τὸ θέλεις νὰ νικήσουν.

Ἐὰν ὅσ' εἴμαστε βοηθοὶ τῶν Ἀχαιῶν τὸν Δία

205

θέλαμε νὰ κρατήσωμε κι ἐσπρώχναμε τοὺς Τρῶϊας,
 μόνος στὴν Ἴδην θὰ ἔμενεν ὁ Βροντητῆς θλιμμένος ».

Ἐβάρυνε καὶ ἀπάντησε, ὁ μέγας κοσμοσείστης:

« Στὴν γλῶσσαν ἀχαλίνωτη, ποιὸν λόγον εἶπες, Ἥρα;

Εἰς μάχην νὰ ἴθωμεν ἡμεῖς οἱ ἄλλοι μὲ τὸν Δία

210

ἐγὼ δὲν θὰ ἴθελα, ἐπειδὴ πολὺ ἔναι ἀνώτερός μας ».

Αὐτὰ ἐλέγαν οἱ θεοί· καὶ ὥστόσο ὅλον τὸν τόπον,

- ὅπου τοῦ τείχους ἔκλειεν ὁ λάκκος πρὸς τὰ πλοῖα,
 ἔπποι γεμίξαν στριμωκτὰ καὶ πλήθη ἀσπιδοφόρα·
 καὶ τοὺς ἐστρίμωνε ὁ γοργὸς ἰσόπαλος τοῦ Ἄρη,
 ὁ Ἐκτωρ, ἀφοῦ ἤθελε νὰ τὸν δοξάσῃ ὁ Δίας. 215
- Καὶ ἀφεντικῶς τότε θά ἴκαιε τὰ ἰσόπλευρα καράβια,
 ἂν στοῦ Ἀγαμέμνωνος τὸν νοῦν δὲν ἔβαζεν ἡ Ἥρα
 νὰ κινηθῆ, τοὺς Ἀχαιοὺς ὁ ἴδιος νὰ ἐμψυχώσῃ.
 Τῶν Ἀχαιῶν εἰς τὲς σκηνῆς ἐπῆγε κι ἐκρατοῦσε 220
 μέγαν μανθῦαν πορφυρὸν, καὶ εἰς τὸ τρανὸ καράβι
 τοῦ Ὀδυσσέως ἔμεινε, ποῦ εὐρίσκατο στὴν μέσῃν,
 ὥστε ν' ἀκούεται ἡ φωνὴ στό ἴνα καὶ στ' ἄλλο μέρος·
 καὶ στὲς σκηνῆς τοῦ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνιάδῃ
 καὶ τοῦ Ἀχιλλέως, ποῦ ἀκρινὰ τὰ πλοῖα τους ἐστῆσαν, 225
 στὴν δύναμίν τους ἤσυχαι καὶ στὴν πολλὴν ἀνδρείαν·
 καὶ ψιλὴν ἔσυρε φωνὴν στῶν Δαναῶν τὰ πλήθη·
 « Αἰσχος, Ἀργεῖοι θαυμαστοὶ στὴν ὕψιν, ἀλλ' ἀχρεῖοι!
 Ποῦ ἐπῆγαν τὰ καυχήματα πολεμικῆς ἀνδρείας
 ποῦ στὸν ἀέρα ἐρίχνετε στὴν Λῆμνον συναγμένοι, 230
 τρώγοντας κρέατα πολλὰ βοδιῶν ὀρθοκεράτων,
 πίνοντας τὸ γλυκὸ κρασὶ στὰ ὀλόγεμα ποτήρια,
 πὼς ἕνας θ' ἀντιστέκονταν πρὸς διακοσίους Τρῶας·
 Καὶ τῶρα ἄξιοι δὲν εἵμασθεν δι' ἕναν ὄλοι ἀντάμα,
 τὸν Ἐκτορα, ποῦ ἰδοῦ φωτιά θὰ βάλῃ στὰ καράβια. 235
 Ἄπ' τοὺς μεγάλους βασιλεῖς τάχ' ἄλλον, ὦ πατέρα,
 εἰς τόσῃν ζάλῃν ἔριζες καὶ στέρησιν τῆς δόξης·
 Καὶ ὅμως κανέναν τῶν λαμπρῶν βωμῶν σου δὲν ἀφῆκα
 καθὼς ἀρμένιζα γιὰ δῶ — ποτὲ νὰ μὴ ἴχα φθάσει —
 χωρὶς τῶν μύσχων τὰ μηριὰ καὶ λίπος νὰ σᾶς κάψω, 240
 διὰ νὰ κερδίσ' ὡς ἤθελα τὴν πυργωμένην Τροίαν.
 Ἄλλὰ, πατέρα, στέρξε μου κὰν τούτῃν τὴν εὐχὴν μου·
 κὰν τὴν ζωὴν νὰ σώσωμεν εὐδόκησε, μὴ θέλῃς
 οἱ Δαναοὶ νὰ συντριβοῦν, ὡς βλέπεις, ἀπ' τοὺς Τρῶας ».
- Εἶπε, καὶ τὸν λυπήθηκε, ποῦ ἐδάκρυζε, ὁ πατέρας
 κι εὐδόκησε ἀπ' τὸν ὕλεθρον νὰ σώσῃ τὸν λαόν του. 245
 Κι ἔστειλ' ἀπ' τὰ πετούμενα τὸ πλέον τελεσφόρον,
 τὸν ἀετὸν ὅπ' ἔσφιγγε στὰ νύχια ἐλαφομόσχι.

καὶ τ' ἄφησε στὸν εὐμορφον βωμὸν σιμὰ νὰ πέση,
ὅπου θυσιάζαν οἱ Ἀχαιοὶ στὸν πάμφημον Κρονίδην. 250

Καὶ ὡς εἶδαν κεῖνοι τὸ πτηνὸν σταλμένο ἀπὸ τὸν Δία,
δίψαν πολέμου αἰσθάνθηκαν κι ἐχύθησαν στοὺς Τρῶας ».

Καὶ ὄλων ἐκεῖ τῶν Δαναῶν κανεὶς δὲν ἐκαυχῆθη
πῶς τοῦ Τυδείδη πρότερα τοὺς ἵππους εἶχε στρέψει
πέραν τοῦ λάκκου νὰ στηθῆ, τὴν μάχην ν' ἀπαντήσῃ· 255

ἐκεῖνος πρῶτος κτύπησε πολεμιστὴν τῶν Τρώων,
'Αγέλαον τοῦ Φράδμονος υἱόν· καὶ ὅπως τοὺς ἵππους
ἔστρεψ' ἐκεῖνος νὰ σωθῆ τ' ἀκόντι μὲς στοὺς ὤμους
τοῦ ἔμπηξε καὶ ἀπ' τὰ στήθη του ἡ λόγχη ἐβγῆκε πέρα.
Ἔπεσε αὐτὸς κι ἐπάνω του βροντῆσαν τ' ἄρματά του. 260

Κατόπι του εἰς τὸν πόλεμον κατέβηκαν οἱ Ἀτρεΐδαι,
οἱ Αἴαντες μ' ἀδάμαστην ζωσμένοι ἀνδραγαθίαν,
ὁ Ἴδομενεὺς καὶ ὁ σύντροφος ἐκείνου Μηριόνης,
φρικτός, ὡς ὁ Ἐνυάλιος· ὁ Εὐρύπυλος ὁ ἀνδρεῖος,
ὁ Εὐαιμονίδης, κι ἕνατος μ' αὐτοὺς ὁ Τεῦκρος ἤλθε 265

μὲ τόξ' ὀπισθοτέντωτο, καὶ κάτω ἀπ' τὴν ἀσπίδα
ἔμεινε αὐτὸς τοῦ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνιάδη.
Καὶ τὴν ἀσπίδα ἔβαζ' ἐμπρὸς ὁ Αἴας· τότε ὁ Τεῦκρος
στὸ πλῆθος γύρω ἐκοίταζε· καὶ ὅποιον ἐτόξευ' ἄνδρα,
κάτω τὸν ἔριχνε καὶ αὐτὸς τοῦ Αἴαντος ὀπίσω 270

πάλιν ἐκρύβετ', ὡς παιδὶ στὸν κόλπον τῆς μητρὸς του·
καὶ ὁ Αἴας τὸν ἐσχέπαζε μὲ τὴν λαμπρὴν ἀσπίδα.
Ποῖον ἀπ' τοὺς Τρῶας ἔριξεν ὁ θεῖος Τεῦκρος πρῶτον ;
Πρῶτ' ἔπεσε ὁ Ὀρσίλοχος, κατόπιν κι οἱ ἀνδρειωμένοι
Δαίτωρ, Χρομῖος, Ὀρμενος καὶ ἰσόθεος Λυκοφόντης, 275

ὁ Ὀφελέστης ἔπεσε καὶ ὁ ἥρωας Ἀμοπάων
Πολυαιμονίδης κι ὕστερον ἡ ἀνδρεία τοῦ Μελανίππου.
Καὶ ὡς εἶδ' αὐτὸν πού ἀφάνιζε τὲς φάλαγγες τῶν Τρώων
τοῦ τόξου μὲ τὴν δύναμιν, ἐχάρη ὁ βασιλέας
ὁ Ἀγαμέμνων, κι ἔμεινε σιμὰ του καὶ τοῦ εἶπε· 280

« ὦ Τεῦκρε Τελαμώνιε, γλυκὲ μου πολεμάρχε,
καθὼς τὸ κάμνεις, τόξευε, τῶν Δαναῶν νὰ φέρνης
χαρὰν καὶ εἰς τὸν πατέρα σου πού σ' ἔχει θρέψει βρέφος
καὶ τρυφερὰ σ' ἀνάστησε στὸ σπίτι, ἂν κι ἦσουν νόθος·

- καὶ σὺ μακρῶθεν λάμπρυνε μὲ δόξαν τὸν γονέα. 285
 Καὶ ἄκουσε πράγμα ὅπου θὰ εἰπῶ καὶ ἄσφαλτ' αὐτὸ θὰ γίνῃ·
 ἔάν ὁ Ζεὺς κὶ ἡ Ἄθηνᾶ δώσουν σ' ἐμὲ τὴν χάριν,
 τὴν πόλιν τὴν καλόκτιστην νὰ πάρω τῆς Ἰλίου
 σ' ἐσὲ πρῶτον κατόπι μου θὰ δώσω ἐγὼ βραβεῖον
 ἢ τρίποδα ἢ στὴν ἄμαξαν ζεμένα δυὸ πουλάρια 290
 ἢ κορασίδα σύντροφον τῆς κλίνης νὰ τὴν ἔχῃς ».
- Καὶ ὁ Τεῦκρος τοῦ ἀποκρίθηκεν : « ὦ δοξασμένε Ἄτρείδη,
 ἐμὲ κινεῖς τὸν πρόθυμον, ὡς βλέπεις, στὸν ἀγῶνα ;
 Καὶ μ' ὄσῃ ἔχω δύναμιν ἐγὼ δὲν ἡσυχάζω·
 ἀπ' τὴν στιγμὴν ποὺ ἐσπρώξαμεν αὐτοὺς κατὰ τὴν πόλιν, 295
 μ' αὐτὸ τὸ τόξο καρτερῶ τοὺς ἄνδρες καὶ φονεύω.
 Ὅκτώ μου βέλη ἀγκυλωτὰ ποὺ ἔριξα ἐμπηχθῆκαν
 ὅλα σ' ἀνδρείων σώματα· καὶ ὅμως τὸ λυσσασμένον
 τοῦτο σκυλὶ δὲν δύναμαι νὰ τὸ κτυπήσω ἀκόμη ».
- Εἶπε κὶ εὐθὺς ἀπ' τὴν χορδὴν ἐτράβηξε ἄλλο βέλος. 300
 τὸν Ἔκτορα ποὺ ἔχε ἀντικρὺ ποθώντας νὰ πιτύχῃ.
 Τὸν ἔσφαλε κὶ ἐκτύπησε στὸ στῆθος τὸν γενναῖον
 εὖμορφον Γοργυθίωνα, ἀγῶρι τοῦ Πριάμου
 ποὺ ἔχε γεννήσει νυμφευτὴ γυνή του ἀπ' τὴν Αἰσύμην.
 ἡ ὠραία Καστιάνειρα, ὡσάν θεὰ στὸ σῶμα. 305
 Καὶ ὡς παπαρούνα φουντωτὴ ποὺ ἀπ' τοῦ καρποῦ τὸ βᾶρος
 καὶ ἀπ' ἀνοιξιὰτικες δροσιές τὴν κεφαλὴν τῆς γέρνει,
 τὴν κεφαλὴν ἔγειρε αὐτὸς τοῦ κράνουσ ἀπ' τὸ βᾶρος.
- Καὶ βέλος ἄλλο τράβηξεν ὁ Τεῦκρος νὰ κτυπήσῃ
 τὸν Ἔκτορα κατάντικρος, ἀλλ' ἔσφαλε καὶ πάλιν 310
 ὅτι τὸ βέλος ἀλλοτριῶ τοῦ ἔστριψεν ὁ Φοῖβος·
 τοῦ Ἔκτορος τὸν τρομερὸν ἀνδρεῖον κυβερνήτην
 ἤβρε, τὸν Ἀρχιπτόλεμον, τὸ βέλος, εἰς τὸ στῆθος.
 Ἀπὸ τ' ἀμάξι ἐβρόντησε καὶ οἱ ταχεῖς ἵπποι ὀπίσω
 ἐσύρθηκαν καὶ ἡ δύναμις ἐκόπη καὶ ἡ πνοή του. 315
 Βαθιά τὸν Ἔκτορα ἐπληξεν τοῦ κυβερνήτου ὁ πόνος,
 θλιμμένος καὶ τὸν ἄφησε, κὶ εἶπε στὸν Κεβριόνην,
 τὸν ἀδελφὸν ποὺ ἦταν σιμὰ τοὺς χαλινούς νὰ πάρῃ,
 καὶ τὸν ὑπάκουσε ὁ ἀδελφός· καὶ αὐτὸς ἀπ' τὸν ὠραῖον
 θρόνον στὴν γῆν ἐπήδησε καὶ τρομερὰ βοώντας 320

ἔπιασε στρογγυλόπετραν κι ἐχύθη πρὸς τὸν Γεῦκρον,
 νὰ τὸν κτυπήσῃ πρόθυμος· καὶ ὁ Γεῦκρος παίρνει βέλος
 ἀπ' τὴν φαρέτραν φονικὸ καὶ στὴν χορδὴν τ' ἀρμόζει,
 καὶ ὡς τὴν τραβοῦσαν ἀνωθεν στὴν κλείδωσῃ τῆς πλάτης,
 325 πού στῆθος δένει καὶ λαιμὸν κι εἶναι ἀκριβὸ τὸ μέρος,
 ὁ "Ἐκτωρ κεῖ τὸν κτύπησε μὲ τὸ σκληρὸ λιθάρι
 καὶ τὴν χορδὴν τοῦ ἔσπασεν· ἐνάρκωσε ἡ παλάμη
 εἰς τὸν ἀρμὸν κι ἔπεσε αὐτὸς στὰ γόνατα κι ἐστάθη
 ἀκίνητος καὶ τοῦ 'πεσε τὸ τόξο ἀπὸ τὸ χέρι.
 Στὸν ἀδελφὸν ὅπ' ἔπεσε δὲν ἔλειψεν ὁ Αἴας,
 330 κι ἐμπρός του μὲ τὸ σῶμα του καὶ τὴν ἀσπίδα ἐστάθη.
 Καὶ δυὸ καλοὶ του σύντροφοι, ὁ Μηχιστεύς, τοῦ 'Ἐχίου
 υἱός, μὲ τὸν 'Αλάστορα στοὺς ὄμους των τὸν φέραν,
 ὅπου βαριαναστέναζε στὰ βαθουλὰ καράβια.
 Καὶ ὁρμὴν στοὺς Τρῶας ἔβαλε καὶ πάλιν ὁ Κρονίδης·
 335 καὶ ὡς εἰς τὸν λάκκον τὸν βαθὺν τοὺς 'Αχαιοὺς ἐσπρῶξαν,
 καὶ ὁ "Ἐκτωρ πρῶτος μ' ἔπαρσιν πολλὴν στὴν δύναμίν του,
 καὶ ὡσάν σκυλὶ γοργόποδο, πού κυνηγᾷ λεοντάρη
 ἢ ἄγριον χοῖρον, τὰ μεριὰ τοῦ πιάνει καὶ τὲς φτέρνες,
 340 καὶ εἰς ὅποιον μέρος καὶ ἂν στραφῇ, ποτὲ δὲν τὸν ἀφήνει,
 παρόμοια τοὺς 'Αχαιοὺς πατοῦσε ὁ μέγας "Ἐκτωρ
 κι ὅπως ἐφεῦγαν πάντοτε τὸν ὕστερον κτυποῦσε.
 Καὶ ἀφοῦ διαβῆκαν οἱ 'Αχαιοὶ τοῦ λάκκου τοὺς πασσάλους,
 καὶ πληθὸς καθὼς ἔφευγαν ἐφόνευσαν οἱ Τρῶες,
 345 πλησίον στὰ καράβια τους ἐμείναν ἐνωμένοι
 καὶ ν' ἀνδρειωθοῦν ἐκραύγαζαν ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον
 καὶ στοὺς Θεοὺς ἐδέοντο μὲ χέρια σηκωμένα·
 καὶ ὁ "Ἐκτωρ περιέστρεψεν ὀλόγυρα τοὺς ἵππους
 μὲ μάτια ὡς εἶναι τῆς Γοργοῦς καὶ τοῦ ἀνδροφόνου "Ἄρη.
 350 Τοὺς εἶδε κι ἐλεήθηκεν ἡ "Ἡρα ἡ λευκοχέρα,
 κι ἔλεγε πρὸς τὴν 'Αθηνᾶ: « ἼΩ τοῦ Κρονίδη κόρη,
 ὀιμέ, πόνον δὲν θά 'χωμεν ἐμεῖς οἱ δύο πλέον
 διὰ τὴν φθορὰν τῶν Δαναῶν στὴν ὕστερην κὰν ὥραν ;
 Κι εὐκόλον εἶναι ὀλόβολοι νὰ κακοθανάτισουν
 355 ἐνὸς ἀνδρὸς ἀπ' τὴν ὁρμὴν τοῦ "Ἐκτορος ἡ λύσσα
 τούτῃ δὲν ὑποφέρεται καὶ θρῆνον ἔχει κάμει »,

- Τότε ἡ γλαυκόματη Ἀθηνᾶ στήν Ἥραν ἀποκρίθη :
- « Εὐκόλ' ἀπὸ τῶν Δαναῶν τὰ χέρια τὴν ἀνδρείαν
καὶ τὴν ζωὴν θά ᾔχανε αὐτὸς στὸ πατρικὸ τοῦ χῶμα·
ἀλλ' ὁ πατέρας μου κακὰ μανίζει ὁ διεστραμμένος
ποῦ πάντοτε ὅ,τι ἐγὼ ποθῶ καὶ βούλομαι ἐμποδίζει.
Λησμόνησε πόσες φορές τὸ τέκνον τοῦ ἔχω σώσει.
ὅταν τὸ ἐβασάνιζαν οἱ ἀγῶνες τοῦ Εὐρύσθέως.
Στὸν οὐρανὸν ἐκλαίονταν ἐκεῖνος, καὶ ὁ Κρονίδης
ἐμέν' ἀπὸ τὰ οὐράνια βοηθὸν τοῦ προβοδοῦσε. 360
- Ἄν τοῦτα ὁ νοῦς μου πρόβλεπεν ὅταν τὴν εἶχε στείλει
στὸν Ἄδη, ἀπὸ τὸ Ἑρεβος στὸν κόσμον ν' ἀνεβάσῃ
τὸν σκύλον ποῦ ὁ τρομακτικὸς θεὸς στήν πύλῃν ἔχει,
δὲ θά ἔβγαινε ἀπὸ τῆς στυγῆς τὸ ἀπέραντο ποτάμι.
Καὶ τώρα ἐμὲ μισεῖ καὶ ἰδοὺ τὸν πόθον φέρ' εἰς τέλος
τῆς Θέτιδος, ποῦ πρόσπεσε κλιτὴ στὰ γόνατά του,
νὰ τῆς τιμήσῃ τὸν υἱὸν πολιορκητὴν Πηλεΐδην.
Θὰ ἔλθ' ἡ ὥρα νὰ μὲ εἰπῇ καὶ πάλι ἀγαπητὴν του.
Ἄλλὰ σὺ τώρα εὐτρέπισε τὰ δυνατὰ πουλάρια,
ὥσπου νὰ ζῶσω τ' ἄρματα στὸ δῶμα τοῦ πατρός μου 375
νὰ ἐτοιμασθῶ στὸν πόλεμον, νὰ μάθ' ὁ λοφοστείστης
ὁ Ἐκτωρ τοῦ Πριάμου υἱὸς ἂν θά γελάσῃ ὀπότε
ν' ἀναφανοῦμε μᾶς ἰδῆ στοὺς δρόμους τοῦ πολέμου.
Τρῶες θά πέσουν πάμπολλοι σιμὰ στὰ κοῖλα πλοῖα
καὶ τὰ πουλιὰ στὲς σάρκες των καὶ οἱ σκύλοι θά χορτάσουν » 380
- Εἶπε καὶ τὴν ὑπάκουσεν ἡ Ἥρα ἡ λευκοχέρα.
Πῆγε τὰ χρυσοστέφανα πουλάρια νὰ εὐτρεπίσῃ
ἡ Ἥρα σεβαστὴ θεὰ τοῦ Ἰψίστου Κρόνου ἡ κόρη,
κι ἡ Ἀθηνᾶ κόρη σεμνὴ τοῦ αἰγιδοφόρου Δία
εἰς τοῦ πατρός τὸ ἔδαφος τὸν πέπλον ἀπολύει 385
τὸν ἀγανὸν καὶ πλουμιστὸν ποῦ ἐκέντησεν ἐκεῖνη,
καὶ τὸν χιτώννα ὡς ἔλαβε τοῦ ἀστραποφόρου Δία
στήν μάχην τὴν πολύθρηνην νὰ ὀρμήσῃ ἄρματωνόνταν.
Ἀνέβηκε στὸ φλογερὸν ἀμάξι καὶ κοντάρι
φούκτωσε μέγα, στερεὸ — μ' αὐτὰ δαμάζ' ἡρώων 390
τὰ πλήθη, ἂν ἡ πατράγαθη θεὰ μ' αὐτοὺς θυμώσῃ.
Κι ἡ Ἥρα μὲ τὴν μᾶστιγα σφοδρὰ κεντᾶ τοὺς ἔππους.

Βρόντησε τότε τ' Οὐρανοῦ ἢ πύλη καὶ τοῦ Ὀλύμπου
 ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς· τὴν φρουροῦν αἰ ὄρες πόχουν ἔργον
 τὸ πυκνὸ νέφος ν' ἀφαιροῦν ἢ νὰ τὸ ἐπαναφέρουν. 395

Καὶ ὡς τὰ κεντοῦσαν, τ' ἄλογα περάσαν ἀπ' τὴν πύλην.
 Τοὺς ξάνοιξε καὶ ὀργίσθηκεν ὁ Ζεὺς ἀπὸ τὴν Ἴδην,
 κι ἔλεγε πρὸς τὴν Ἴριδα, χρυσόπτερην μηνύτραν :

« Γοργόποδ' Ἴρι, πήγαινε καὶ ὀπίσω γύρισέ τες,
 νὰ ἴθουν μ' ἐμένα εἰς πόλεμον κακὸν μὴ τὲς ἀφήσης. 400

Κι ἰδοὺ τὸ λέγω φανερὰ καὶ ὁ λόγος μου θὰ γίνῃ·
 θὰ τοὺς χολώσω τ' ἄλογα στὰ ἀμάξια τοὺς ζεμένα·
 αὐτὲς θὰ ρίξω ἀπ' τὸ θρονί, τ' ἀμάξι θὰ συντρίψω
 καὶ χρόνοι δέκα δὲν θ' ἀρκοῦν νὰ κλείσουν οἱ πληγῆς των
 ὅσες χαράξῃ ὁ κεραυνός· καὶ τότε ἢ γλαυκομάτα 405
 θὰ ἰδῇ τί εἶναι πόλεμον νὰ κάμῃ στὸν πατέρα.

Στὴν Ἥραν δὲν χολεύομαι καὶ δὲν θυμώνω τόσο,
 τί ξέρω ποὺ ἀντιφέρεται σ' ὅποιον· κι ἂν εἶπω λόγον».

Εἶπε, κι εὐθὺς ἐκίνησεν ἢ ἀνεμόποδ' Ἴρις
 πρὸς τὸν ὑψηλὸν Ὀλυμπον τῆς Ἴδης ἀπ' τὰ ὄρη· 410

στὴν πύλην τὲς σταμάτησε τοῦ πολυλόφου Ὀλύμπου
 ὡς βγαῖναν καὶ τοὺς εἶπ' εὐθὺς τὸν λόγον τοῦ Κρονίδη :

« Ποῦ τρέχετε, τί μάνιτα τὸν νοῦν σας συνεπῆρε ;
 Δὲν στέργει ὁ Ζεὺς τῶν Δαναῶν βοήθοι νὰ κατεβῆτε.

Καὶ ἀκούτε ὅ,τ' εἶπε, καὶ ἄσφαλτα θὰ κάμῃ ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου· 415
 θὰ σᾶς χολώσῃ τ' ἄλογα στ' ἀμάξια σας ζεμένα,

ἐσᾶς θὰ ρίξῃ ἀπ' τὸ θρονί, τ' ἀμάξι θὰ συντρίψῃ,
 καὶ χρόνοι δέκα δὲν θ' ἀρκοῦν νὰ κλείσουν οἱ πληγῆς σας,

ποὺ θὰ χαράξῃ ὁ κεραυνός· καὶ τότε, ὦ γλαυκομάτα,
 θὰ ἰδῆς τί εἶναι πόλεμον νὰ κάμῃς τοῦ πατρός σου. 420

Τῆς Ἥρας δὲν χολεύεται καὶ δὲν θυμώνει τόσο
 τί ξέρει ὅτι ἀντιφέρεται σ' ὅποιον κι ἂν εἶπῃ λόγον.

Ἄλλὰ σὺ σκύλ' ἀδιάντροπη, σὺ πάγκακῃ, ἂν τῶντι
 στὸν Δία τὸ θεόρατο κοντάρι θὰ σηκώσης».

Αὐτὰ τοὺς εἶπε κι ἔφυγεν ἢ ἀνεμόποδ' Ἴρις,
 κι ἢ Ἥρα πρὸς τὴν Ἀθηνᾶ τὸν λόγον τοῦτον εἶπε :

« Κόρη ὦ μεγάλη τοῦ Διός, ἐγὼ δὲν στέργω πλέον
 πόλεμον χάριν τῶν θνητῶν νὰ κάμωμεν στὸν Δία.

Ἄς ἀποθάνουν κεί στήν γῆν ἄλλοι καί ἄλλοι ἄς ζήσουν,
ὅπως τοῦ τύχη καθενός· καί ὅπως τοῦ λέγῃ ὁ νοῦς του
τούς Τρῶας καί τούς Δαναούς, ὡς πρέπει ἄς κρίνῃ ἐκεῖνος ».

430

Εἶπε καί ὀπίσω ἐγύρισε τὰ δυνατὰ πουλάρια·
κι οἱ Ἵρρες τὰ καλότριχα τούς ξέζεψαν πουλάρια,
κατόπιν εἰς τ' ἀμβρόσια παχνιά τους τὰ προσδέσαν,
καί πρὸς τούς τοίχους πόλαμπαν τὴν ἄμαξαν ἐκλίναν.

435

Κι οἱ δυὸ Θεές ἀνάμεσα τῶν ἄλλων ἀθανάτων
καθίσαν εἰς χρυσὰ θρόνια μὲ θλίψιν στήν ψυχὴν τους.
Κίνησε τὸ καλότροχον ἀμάξι ἀπὸ τὴν Ἰδῆν
ὁ Ζεὺς, κι ἤλθε στὸν Ὀλυμπον στήν σύνοδον τὴν θείαν.
Καί τ' ἄλογ' ἀφοῦ ξέζεψεν ὁ μέγας Κοσμοσειστής

440

τ' ἀμάξι ἐπάνω στοὺς βωμούς ἐσκέπασε μὲ πέπλον·
ἐκάθισεν ὁ Βροντηγῆς εἰς τὸν χρυσόν του θρόνον
καί ὁ Ὀλυμπος σαλεύετο στὰ πόδια του ἀποκάτου.
Καί μόνες τοῦ Διὸς μακρὰν ἡ Ἀθηναῖα κι ἡ Ἥρα
καθίζαν οὐδ' ἐρώτησιν ἢ λόγον τοῦ προφέραν.

445

Καί ὁ Ζεὺς καλὰ τὲς νόησε κι εἶπε : « Ἀθηναῖα καί Ἥρα,
τί στέκεσθε περίλυπες ; Δὲν ἔχετε κοπιάσει,
θαρρῶ, πολὺ στὸν πόλεμον, ὅπου δοξάζοντ' ἄνδρες,
τούς Τρῶας ν' ἀφανίσετε, πού φοβερὰ μισεῖτε.
Τόσ' ἡ δική μου δύναμις καί τῶν χειρῶν μου ὁ τρόμος,

450

πού ὄλ' οἱ θεοὶ στὸν Ὀλυμπον τὴν γνώμην δὲν μοῦ ἀλλάζουν.
Καί ὅς τῶν δύο πάγωσαν τὰ τρυφερά σας μέλη
πρὶν κὰν νὰ ἰδῆτε τούς φρικτούς ἀγῶνες τοῦ πολέμου.
Καί ἀκοῦτε ὅ,τι εἶπα καί ἀφευκτα θὰ ἦταν τελειωμένο·
κρουσμένες ἀπ' τὸν κεραυνὸν δὲν θὰ ἔχετ' ἐπανέλθει
μὲ τὴν δικὴν σας ἄμαξαν στὰ δώματα τοῦ Ὀλύμπου »

455

Εἶπε, κι ἐγόγγυσαν κρυφὰ ἡ Ἀθηναῖα κι ἡ Ἥρα·
σιμὰ καθίζαν καί ὄλεθρον τῶν Τρῶων μελετοῦσαν.
Λόγον δὲν ἔλεγε ἡ Ἀθηναῖα καί στὸν πατέρα Δία
μ' ἀγρίαν μάνιζε χολήν· ἀλλ' ἡ χολὴ στῆς Ἥρας

460

τὸ στῆθος δὲν ἐχώρεσε, καί πρὸς ἐκεῖνον εἶπε :
« Κρονίδη τρομερώτατε, ποιὸν λόγον εἶπες τώρα !
Τὸ ἡξεύρομ' ὅτι ἀντίστασιν δὲν ἔχ' ἡ δύναμις σου.
Ἄλλ' ὅμως διὰ τούς Δαναούς πονοῦμε τούς ἀνδρείους

- όπου θά πάθουν και ἄσφαλτα θ' ἀδικοθανατίσουν. 465
 Ἄλλ' ὅμως θέλει ἀπέχουμεν, ὡς θέλεις, ἀπ' τὴν μάχην
 και συμβουλήν θά δώσωμεν καλήν εἰς τοὺς Ἀργείους,
 νὰ μὴ χαθοῦν ὅλοι διὰ μιᾶς ἀπ' τὸν βαρὺν θυμόν σου ».
- Καὶ ὁ Δίας τῆς ἀπάντησεν: « Ἄμα χαράξ' ἡ μέρα
 τὸν Δία τὸν ὑπέρτατον θά ἰδῆς, ἂν θέλῃς, Ἡρα 470
 ὧ μεγαλόφθαλμη θεά, χειρότερον νὰ φέρῃ
 ἀφανισμόν εἰς τὸν στρατὸν τῶν μαχητῶν Ἀργείων.
 Ὅτι τὴν μάχην ὁ βαρὺς Πριαμίδης δὲν θ' ἀφήσῃ,
 πρὶν ἀπ' τὰ πλοῖα σηκωθῆ ὁ ἀνίκητος Πηλεΐδης,
 ὁπότεν πέσῃ ὁ Πάτροκλος και διὰ τὸ νεκρὸν σῶμα 475
 θά μάχωνται μὲ στένωσιν φρικτὴν σιμὰ στὰ πλοῖα.
- Ἡ μοῖρ' αὐτὸ διόρισε και προσοχὴν δὲν δίδει
 εἰς τὸν θυμόν σου, κι εἰάν πᾶς στῆς γῆς και τῆς θαλάσσης
 τὰ πέρατα, ὅπου κατοικοῦν ὁ Ἰαπετὸς και ὁ Κρόνος,
 και οὔτε τοὺς τέρπουν ἄνεμοι, οὔτε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, 480
 και Τάρταρος βαθύτατος παντοῦ τοὺς περιζώνει.
- Ἄν ἀπ' τὸ πῆσμα σου ὡς αὐτοῦ θά φθάσῃς, δὲν μὲ μέλει·
 ὅτι ἄλλο πράγμ' ἀδιάντροπον, ὡς εἶς' ἐγὼ δὲν εἶδα ».
- Εἶπεν ὁ Ζεὺς κι ἐσώπαινεν ἡ Ἡρα ἡ λευκοχέρα.
 Κι ἔπесе στὸν Ὠκεανὸν τὸ λαμπρὸ φῶς τοῦ ἡλίου 485
 τὴν μαύρην νύκτα σέρνοντας στὴν γῆν τὴν σιτοδότραν.
 Τότε νὰ ἐσβήσθηκε τὸ φῶς δὲν ἄρесе τῶν Τρώων,
 πλὴν τῶν Ἀργείων ποθητὸ πολὺ τὸ σκότος ἤλθε.
- Ὁ Ἐκτωρ πάλιν σύνοδον συνάθροιζε τῶν Τρώων
 μακρὰν τῶν πλοίων και σιμὰ στοῦ ποταμοῦ τὸ ρεῦμα, 490
 ποὺ ἀπὸ νεκροὺς ἐλεύθερος εἶχε ἀπομείνει ὁ τόπος.
- Ἀπὸ τ' ἀμάξια ἐξέζεψαν και τοῦ Ἐκτορος τοῦ θείου
 τὸν λόγον ἀκροάζονταν κι ἔσφιγγε αὐτὸς στὸ χέρι
 κοντάρι ἐνδεκάπηχο κι ἐμπρὸς σπιθοβολοῦσε
 ἡ χάλκιν' ἄκρη και χρυσὸ τὴν ἔδενε στεφάνι. 495
- Σ' ἐκεῖνο στηριζόμενος ὠμίλει πρὸς τοὺς Τρῶας:
 « Ἀκούτε, Τρῶες, Δάρδανοι και ὅσ' ἤλθετε βοηθοὶ μας.
 Τοὺς Ἀχαιοὺς θαρροῦσα ἐγὼ νὰ ἐξολοθρεύσω ἀπόψε
 ὅλους και τὰ καράβια τους, και στὴν ἀνεμισμένην
 Ἴλιον νὰ γύρω νικητῆς· ἀλλ' ἔσωσε τὸ σκότος 500

- αυτοὺς καὶ τὰ καράβια τοὺς στὴν ἄκραν τῆς θαλάσσης.
 Καὶ τῶρ' ἄς ὑπακούσωμεν κι ἐμεῖς στὴν μαύρην νύκτα.
 Τὸν δεῖπνον ἐτοιμάσετε, καὶ τὰ καλὰ πουλάρια
 ἀπὸ τ' ἀμάξια λύσετε καὶ βάλετε τροφήν τοὺς.
 Βόδια κι ἐρίφια παχιά θὰ φέρετε ἀπ' τὴν πόλιν 505
 ὀγρήγορα κι εὐφραντικὸ κρασί προμηθευθῆτε
 καὶ ἄρτον ἀπ' τὰ σίτια σας συνάξετε καὶ ξύλα
 πολλὰ διότι ὀλόνουκτα θὰ καῖμε, ὥσπου νὰ φέξῃ,
 πυρὰ πολλὰ πού ἡ λάμψις τῶν θὰ φθάσῃ ὡς τὸν αἰθέρα,
 οἱ κομοφόροι Ἄχαιοὶ μήπως τὴν νύκτα ὀρμήσουν 510
 στὰ νῶτα ἐπάνω τὰ πλατιά τῆς θάλασσας νὰ φύγουν.
 Μὴ τοὺς ἀφήσοιμ' ἤσυχοι ν' ἀνέβουν στὰ καράβια,
 ἀλλὰ καὶ κάποιος ἀπ' αὐτοὺς στὸ σίτι του ἄς χωνεύῃ
 τὴν ἀκοντιά πού θὰ ἴλαβε πηδώντας εἰς τὸ πλοῖον·
 ὥστε καὶ ἄλλοι στὸ ἐξῆς νὰ φέρουν θὰ τρομάξουν 515
 τὸν Ἄρην τὸν πολύθρονον στοὺς ἵπποδάμους Τρῶας·
 καὶ οἱ κήρυκες οἱ σεβαστοὶ στὴν πόλιν ν' ἀναγγεῖλουν.
 Οἱ γέροντες οἱ ἀσπρόμαλλοι, τὰ οὐράνια παλικάρια
 στοὺς πύργους, κτίσμα τῶν θεῶν, νὰ ξενυκτίσουν ὅλοι,
 καὶ οἱ γυναῖκες σίτι τοὺς φωτιά πολλὴν ἄς ἔχουν 520
 ἀδιάκοπα, καὶ ἀνύστακτη φρουρὰ νὰ στέκη μήπως
 ξάφνου στὴν πόλιν ἔμπη ἐχθρός, οἱ ἄνδρες ἐνῶ λείπουν.
 Ὡ Τρῶες μεγαλόψυχοι, τοῦτα ὅπου λέγω ἄς γίνουν.
 Καὶ ἰδοὺ σᾶς εἶπα ὅ,τι καλὸν μοῦ ἐφάνη διὰ τὴν ὥραν·
 καὶ ἄλλ' ἅμα φέξῃ θέλ' εἰπῶ τῶν ἵπποδάμων Τρῶων. 525
 Στὸν Δία καὶ ὅλους τοὺς θεοὺς εὐχομ' ἐγὼ κι ἐλπίζω
 ἐκεῖνα τὰ μοιρόφερτα σκυλιὰ νὰ διώξω ἐδῶθε
 πού οἱ Μοῖρες ἔφεραν ἐδῶ στὰ ὀλόμαυρα καράβια.
 Τὴν νύκτα νὰ μὴν πάθωμεν ὥστοςο ἄς φυλαχτοῦμε·
 καὶ αὔριο τὰ χαράματα μὲ τ' ἄρματα ἄς χυθοῦμε 530
 τὸν Ἄρην τὸν ὀρμητικὸν νὰ ἐγείρωμεν στὰ πλοῖα·
 θὰ δοκιμάσω ἂν ὁ δεινὸς Τυδείδης μὲ θὰ διώξῃ
 στὸ τεῖχος ἀπ' τὰ πλοῖα τῶν ἢ ἐγὼ θενὰ τοῦ σχίσω
 τὸ στήθος κι αἱματόβρεκτα θὰ πάρω τ' ἄρματά του.
 Καὶ αὔριον τὴν ἀνδρείαν του θὰ μάθῃ, ἂν θὰ ὑπομείνῃ 535
 τῆς λόγγης μου τὸ κίνημα. Θὰ πέσῃ, θαρρῶ, πρῶτος

ἀπὸ τὸ χέρι μου καὶ αὐτὸς καὶ τῶν συντρόφων πλήθος
 ὁ ἥλιος ἅμα σηκωθῆ· καὶ ὁμοίως νὰ ἠμποροῦσα
 ἀθάνατος καὶ ἀγέραστος νὰ εἶμαι στὸν αἰῶνα
 καὶ νὰ τιμῶμαι ὡς ἡ Ἀθηναῖα δοξάζεται καὶ ὁ Φοῖβος, 540
 ὅσο κακῆ τῶν Ἀχαιῶν τούτων θὰ φέξ' ἡ ἡμέρα ».

Ὁ Ἔκτωρ εἶπε, κι ἔκαμαν ἀλαλαγμὸν οἱ Τρῶες·
 τότε ἔλυσαν ἀπ' τὸν ζυγὸν τοὺς ἰδρωμένους ἵππους
 καὶ μὲ λουριά τοὺς πρόσδεσαν στὲς ἅμαξες πλησίον·
 ἀπὸ τὴν πόλιν ἔφεραν ἐρίφια καὶ μοσχάρια 545
 ὀγρήγορα, κι εὐφραντικὸ κρασί προμηθευθῆκαν
 καὶ ἄρτον ἀπ' τὰ σπίτια τοὺς καὶ πολλὰ ξύλα ἐκόψαν·
 κι ἐπρόσφεραν πρὸς τοὺς θεοὺς ἐξαίσιες ἐκατόμβες,
 καὶ ἀνέβαζαν οἱ ἄνεμοι στὸν οὐρανὸν τὴν κνίσαν
 γλυκεῖαν· ἀλλ' οἱ μάκαρες θεοὶ δὲν τὴν δεχόνταν 550
 ποσῶς, ὅτι ἀπεστρέφοντο τὴν Ἴλιον τὴν ἁγίαν,
 τὸν Πριάμον καὶ τὸν λαὸν τοῦ δυνατοῦ Πριάμου
 καὶ αὐτοὶ μὲ μέγα φρόνημα στὲς τάξεις τοῦ πολέμου
 ἐκάθοντο καὶ ὀλονυκτὶς πολλὰ πυρὰ ἐκαῖαν.

Καὶ ὡς τ' ἄστρα, ὁποῦ σπιθοβολοῦν σ' ἀνάνεμον αἰθέρα 555
 χαριτωμένα ὀλόγυρα στὴν φωτεινὴν σελήνην —
 φαίνεται κάθε κορυφή, καθ' ἄκρη, κάθε πλάγι,
 ὡς ἀνοιξε ἀπ' τὸν οὐρανὸν ἀπέραντος αἰθέρας,
 ποῦ τ' ἄστρα ἕλα ἐφάνέρωσε καὶ χαίρονται οἱ ποιμένες· —
 τὸς ἄστραφταν στὴν Ἴλιον ἐμπρὸς πυρὰ πὺ ἐκαῖαν 560
 οἱ Τρῶες τότε ἀνάμεσα στὸν Ξάνθον καὶ στὰ πλοῖα.
 Χίλια στὸν κάμπον καίονταν πυρὰ καὶ στὸ καθένα
 ἄνδρες στὴν λάμψιν τοῦ πυρὸς ἐκάθηντο πενήντα.
 Κι οἱ ἵπποι ὀρθοὶ στὲς ἅμαξες σιμὰ κριθάρι ἐτρῶγαν
 καὶ τὴν καλόθρονην Ἥω νὰ φθάσῃ ἐπεριμέναν. 565

- Αὐτοῦ οἱ Τρῶες φύλαγαν· ἀλλὰ θαυμάσιος φόβος
ἀδελφί τῆς φρικτῆς φυγῆς τοὺς Ἀχαιοὺς παγώνει,
κι ἔκρουε λύπη ἀβάστακτη τοὺς πρῶτους τῶν ἀνδρείων.
Καὶ ὡς ἄνεμοι στὴν θάλασσαν κινοῦν ἀντάμα δύο,
ἐὰν Βοριάς καὶ Ζέφυρος ὄρμοῦν ἀπὸ τὴν Θράκη 5
ἔξαφνα· κορυφώνεται τὸ κύμα καὶ μαυρίζει
καὶ φύκι χύνεται πολὺ στὴν ἄκραν τῆς θαλάσσης·
ὁμοία ζάλη ἐχώριζε τῶν Ἀχαιῶν τὰ στήθη.
Καὶ μ' ἄκρον πόνον στὴν ψυχὴν ὁ Ἀτρεΐδης ἐγυρνοῦσε 10
τοὺς ψιλοφώνους κήρυκες ἀμέσως νὰ προστάξῃ
τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς σύνοδον σιγὰ νὰ συναθροίσουν
καλώντας τοὺς κατ' ὄνομα· κι ἐργάζετο αὐτὸς πρῶτος.
Κι ἐκάθιζαν περίλυποι· καὶ ὀρθὸς ὁ Ἀγαμέμνων
ἔστεκε δάκρυα χύνοντας, μαυρόνερη ὡσὰν βρύση 15
ποὺ εἰς βράχον χύνει ἀπάτητον τὰ σκοτεινὰ νερά της.
Καὶ βαριαναστενάζοντας ὠμίλει τῶν Ἀργείων:
« ὦ ἀγαπημένοι μου ἀρχηγοί, προστάτες τῶν Ἀργείων,
βαριά πολὺ μ' ἐτύφλωσε καὶ μ' ἐμπλεξε ὁ Κρονίδης.
Ὁ ἄσπλαχνος, μοῦ ἔταξε τὴν πυργωμένην Τροίαν
πὼς θὰ πορθήσω κι ἔνδοξος θὰ γύρω στὴν πατρίδα· 20
κι ἰδοὺ κακὰ μ' ἀπάτησε καὶ στ' Ἄργος νὰ γυρίσω
ἄδοξα, θέλει, ἀφοῦ λαὸς πολὺς ἐχάθη ἀδίκως.
Ναί, τοῦτο ἀρέσει ὡς φαίνεται τοῦ ὑπερηφάνου Δία,
ὁποῦ πολλῶν πολιτειῶν ἢ ἄκρα δύναμεις του
τὲς κορυφὲς ἐξέκαμε καὶ ἀκόμη θὰ ξεκάμη. 25
Ἄλλὰ δεχθῆτε ὅ,τι θὰ εἰπῶ· νὰ φύγωμε σᾶς λέγω
ὄλοι μὲ τὰ καράβια μας γιὰ τὴν γλυκιὰ πατρίδα
ὅτι δὲν γίνεται ποτὲ νὰ πάρωμεν τὴν Τροίαν ».
- Εἶπεν αὐτὰ καὶ σώπαιναν, ἄφωνοι ἐμείναν ὄλοι·
ὥραν πολλὴν οἱ Ἀχαιοὶ ἐσίγησαν θλιμμένοι· 30
κι ἔκοψε τέλος τὴν σιωπὴν ὁ ἀνίκητος Τυδεΐδης:
« Σέ πρῶτα, ὁποῦ παραλογᾶς, θὰ πολεμήσω Ἀτρεΐδη·

δὲν θὰ θυμώσης, Κύριε· συνόδου τάξεις εἶναι.
 Σὺ πρῶτα ἐμπρὸς τῶν Δαναῶν μ' ὀνειδισες πῶς εἶμαι
 ἀπόλεμος, δειλόψυχος, κι οἱ Ἄχαιοὶ γνωρίζουν 35
 ἂν τὴν ἀλήθειαν ἔλεγες, καὶ γέροντες καὶ νέοι.
 Καὶ ἀπὸ τὰ δῶρα ὁ πάνσοφος Κρονίδης σοῦ ἴδωκ' ἓνα
 ἕαν, τὴν δόξαν σοῦ ἴδωκε τοῦ σκῆπτρου ἐπάνω σ' ὄλους·
 τὸ ὑπέρτατον δὲν σοῦ ἴδωκε τὸ δῶρον τῆς ἀνδρείας.
 Παράδοξε, τόσο ἄνανδρα καὶ ἀπόλεμα τῶντι 40
 ἔκρινες τ' Ἀχαιοῦσιν ἀπὸ τὰ λόγια ποὺ προφέρεις ;
 Καὶ πρόθυμος ἂν εἶσαι σὺ νὰ γύρης στὴν πατρίδα,
 πῆγαινε, ὁ δρόμος ἔτοιμος καὶ αὐτοῦ στὸ περιγιάλι
 τὰ τόσα πλοῖα πόφεραν ἐσέν' ἀπ' τὴν Μυκὴν.
 Πλὴν ἄλλοι ἀνδράγαθοι Ἄχαιοὶ θὰ μείνουν ὡς τὸ τέλος, 45
 τὴν Τροίαν νὰ πορθήσωμεν· καὶ τοῦτοι πάλι ἄς φύγουν,
 ἂν θέλουν, στὴν πατρίδα τους, καὶ στὸν ἀγῶνα μόνος
 θὰ μείνω μὲ τὸν Σθένελον, ὥσπου νὰ πέσ' ἡ Τροία,
 ὅπως μᾶς ἔστειλεν ἐδῶ τῶν ἀθανάτων γνώμη ».

Εἶπε, κι οἱ Ἀχαιοῦσιν ἀπὸ τὰ λόγια ποὺ προφέρεις,
 ὡς τοῦ Τυδεΐδη ἐθαύμασαν τὸν λόγον τοῦ ἵπποδάμου.
 Τότε σηκώθηκε ὁ ἵππευτῆς ὁ Νέστωρ νὰ ὁμιλήσῃ :
 « Τυδεΐδη, καὶ στὸν πόλεμον ἐξόχως εἶσαι ἀνδρεῖος,
 καὶ εἰς τὴν βουλήν ὑπερτερεῖς πολὺ τῶν ὁμηλικῶν. 55
 Καὶ λόγον εἶπες, ποὺ Ἄχαιὸς κανεὶς δὲν θέλει ψέξει
 ἢ θὰ σοῦ ἀντίειπῃ· ἀλλ' ἄφησες τὸ πλήρωμα τῶν λόγων.
 Καὶ νέος εἶσαι, ὥστε παιδὶ νὰ λέγῃς δικό μου
 μποροῦσες ὑστερόγεννο· καὶ ὅμως ὀρθὰ τὰ λέγεις
 πρὸς τοὺς Ἀργεῖους βασιλεῖς· ἀλλ' ὡς ἀνώτερός σου 60
 στοὺς χρόνους, ὅλον φανερὰ θὰ εἰπῶ τὸν στοχασμόν μου,
 καὶ δὲν θ' ἀφήσω τίποτε· οὐδὲ θέλει ἀψηφήσει
 κανεὶς τὸν λόγον μου, οὐδ' αὐτὸς ὁ μέγας Ἀγαμέμνων.
 Νόμον δὲν ἔχει οὔτε φυλὴν, ἀλλ' οὔτε ἐστὶν ἔχει
 ποὺ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, τὸν ἄγριον, ἀγαπάει. 65
 Πλὴν τῶρ' ἄς ὑπακούσωμεν στὴν μαύρην νύκτα καὶ ὅλοι
 τὸ δεῖπνο ἄς ἐτοιμάσωμεν, καὶ φύλακες ἀπ' ἔξω
 τοῦ τείχους εἰς τὸν χάνδακα σιμὰ νὰ ξενυχτίσουν.
 Τῶν νέων τοῦτο ἐσύστησα· καὶ ἀρχὴν, Ἀτρεΐδη, σ' ἄλλα

- σὺ κάμε, ὡς εἶσαι ὑπέρτατος τῶν ἄλλων ἡγεμόνων.
 Εἰς δεῖπνον σὺ τοὺς γέροντες προσκάλεσε· σοῦ πρέπει· 70
 εἶναι οἱ σκηνές σου ἀπὸ κρασιᾶ γεμάτες, πού ἀπ' τὴν Θράκην
 σοῦ φέρουν καθημερινῶς τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα,
 καὶ ὅλα σοῦ ὑπάρχουν τὰ καλὰ διὰ τὴν φιλοξενήσης.
 Ὅπου πολλοὶ θὰ συναχθοῦν, πολλὰς θ' ἀκούσης γνώμες·
 σὺ δέξου τὴν καλύτερην· καὶ ἀνάγκην ἔχομ' ὅλοι 75
 γνώμης ὀρθῆς, γνώμης σοφῆς· οἱ ἐχθροὶ μας κάνουν τόσα
 πυρὰ σιμὰ στὰ πλοῖα μας· νὰ τὸ χαρῆ ποιός εἶναι ;
 Ἡ νύκτα τούτη τὸν στρατὸν θὰ σώσ' ἢ θ' ἀφανίση ».
- Εἶπεν αὐτὰ καὶ ὑπάκουσαν ἐκεῖνοι στὴν φωνὴν του·
 τότε τοὺς νυκτοφύλακες μὲ τ' ἄρματα τους ὅλα 80
 ἐκίνησαν τοῦ Νέστορος ὁ υἱός, ὁ Θρασυμήδης,
 Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, παιδιὰ καὶ οἱ δυὸ τοῦ Ἄρη,
 Μηριόνης καὶ Δηίπυρος καὶ μὲ τὸν Ἀφαρέα
 τοῦ Κρείοντος τὸ ὑπέρλαμπρον ἀγόρι ὁ Λυκομήδης. 85
 Οἱ πολεμάρχ' ἦσαν ἑπτὰ κι εἶχ' ἑκατὸν καθένας
 ἀγόρια, ὅπου μὲ μακριὰ κοντάρι' ἀκολουθοῦσαν.
 Καὶ ἀνάμεσα στὸν χάνδακα καθίσαν καὶ στὸ τεῖχος,
 φωτιᾶν ἀνάψαν κι ἔκαμαν τὸ δεῖπνον του καθένας.
 Τῶν Ἀχαιῶν τοὺς γέροντες συνάθροισεν ὁ Ἀτρείδης
 εἰς τὴν σκηνὴν του κι ἔβαλεν εὐφραντικὸ τραπέζι, 90
 τὰ χέρι' ἀπλώσαν στὰ ἔτοιμα φαγιά πού ἐμπρὸς τους εἶχαν.
 Καὶ τοῦ φαγιοῦ καὶ τοῦ πιотоῦ τὴν ὄρεξι ἀφοῦ σβῆσαν,
 πρῶτος ὁ γέρος ἄρχισε σκέψιν ἐμπρὸς νὰ φέρη,
 ὁ Νέστωρ, ὅπου ἡ γνώμη του ὡς πρῶτα ἐπροτιμήθη·
 ἐκεῖνος τοὺς ἀγόρευσε καλόγνωμα καὶ εἶπε : 95
 « ὦ Ἀγαμέμνον' ἀρχηγέ, τρισένδοξε Ἀτρεΐδη,
 ἀπὸ ἐσέ θὰ κάμω ἀρχήν, σ' ἐσέ θὰ κάμω τέλος.
 Πολλῶν λαῶν εἶσαι ἀρχηγός καὶ σοῦ ἴδωκε ὁ Κρονίδης,
 διὰ νὰ βουλεύεσαι σ' αὐτούς, καὶ νόμιμα καὶ σκῆπτρο,
 ὅθεν ἐξόχως πρέπει σὺ νὰ λέγῃς καὶ ν' ἀκούης 100
 καὶ νὰ ἐκτελεῖς ὅ,τι ἀγαθὸν καὶ τοῦ ἄλλου ὁ νοῦς ἐμπνέει·
 τὸ ἔργον θὰ κρέμεται ἀπὸ ἐσέ, πόδειξ' ἐκείνου ὁ λόγος.
 Καὶ ἄκουσε αὐτὸ πού ὀρθότερον ἀπ' ὅλα ἐγὼ νομίζω.
 Ὅτι, θαρρῶ, καλύτερα δὲν θὰ σκεφθῆ κανένας

ἀπ' ὅ,τι σκέφθηκ' ἀπ' ἀρχῆς, ἀφοῦ τοῦ χολωμένου 105
 Πηλεΐδῃ μέσ' ἀπ' τὴν σκηνὴν τὴν κόρην Βρισηίδα
 ἐπῆρες, ὧ διογέννητε, στήν γνώμην μου ἐναντίον
 καὶ ἂν καὶ πολὺ σ' ἐμπόδιζα καὶ σὲ παρακαλοῦσα,
 μόνον τὴν μεγαλόκαρδην ὑπάκουσες ψυχὴν σου·
 κι ἐξαισίον ἄνδρα ἀψήφησες πού καὶ οἱ θεοὶ δοξάσαν· 110
 καὶ τὸ βραβεῖον τοῦ κρατεῖς· ἀλλὰ καὶ τώρ' ἀκόμη
 πῶς νὰ τὸν εἰρηνεύσωμεν ἄς στοχασθοῦμεν ὅλοι
 με πολλὰ δῶρα πρόσχαρα καὶ λόγια μελωμένα ».

Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων:

« Ὅλες μοῦ εἶπες, γέροντα, σωστά τὲς ἀμαρτίες. 115
 Ἔσφαλα, ναί, τ' ὁμολογῶ· ἀντὶ πολλῶν ἀξίζει
 λαῶν ὁ ἄνθρωπος πού ὁ Ζεὺς ὀλόψυχ' ἀγαπήσει.
 Ὡς τώρα τοῦτον τίμησε, κι ἐμᾶς ἔχει ἀφανίσει,
 ἀλλ' ἂν καὶ τόσο ἐλεεινὰ τυφλώθη τότε ὁ νοῦς μου
 νὰ τὸ διορθώσω ἐπιθυμῶ με ξαγορὰν πλουσίαν. 120
 Καὶ ἰδοὺ τὰ δῶρα ὑπέρλαμπρα, πού ἐγὼ θὰ τοῦ προσφέρω·
 ἄκαυτοι τρίποδες ἑπτὰ, χρυσοῦ τάλαντα δέκα,
 εἴκοσι λέβητες λαμπροὶ καὶ δώδεκα γενναῖοι
 ἵπποι πού ἐκέρδισαν πολλὰ τὰ πόδια των βραβεῖα·
 ἀγροὶ καὶ πολυτίμητο χρυσάφι δὲν θὰ ἐλεῖπαν 125
 τοῦ ἀνδρός, ὅπου θὰ ἐλάμβανε τὰ πλούτη ἀπ' τὰ βραβεῖα,
 ὅσ' ἀπ' τὲς νίκες ἔλαβα τῶν μονονύχων ἵππων,
 κι ἑπτὰ Λεσβίδες ἀξίες σ' ἔργα λαμπρὰ θὰ δώσω,
 πού ὅταν τὴν Λέσβον πόρθησεν αὐτός, εἶχε διαλέξει 130
 εὐμορφες πού τῶν γυναικῶν τὸ γένος ἐνικοῦσαν.
 Τοῦτες θὰ δώσω καὶ μ' αὐτὲς θὰ εἶναι ἡ Βρισηίδα
 ὅπου τοῦ ἐπῆρα· κι ἐνταυτῶ θὰ ὁμόσω μέγαν ὄρκον,
 ὅτι στήν κλίνην της ποτὲ μαζὶ της δὲν ἀνέβην 135
 ὡς τῶν ἀνθρώπων, γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν, τὸ θέλει ὁ πόθος.
 Καὶ τοῦτ' ἀμέσως θὰ δοθοῦν· καὶ ἂν οἱ θεοὶ θελήσουν
 τὴν ὑψηλὴν νὰ ρίξωμεν τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου,
 ἄς πάρη, ὅταν οἱ Ἀχαιοὶ τὰ λάφυρα μοιράσουν,
 ἀπὸ χρυσὸν καὶ χάλκωμα γεμάτο ἕνα καράβι, 140
 κι εἴκοσι Τρωαδίτισσες γυναῖκες ἄς διαλέξῃ,
 πού μόν' ἡ Ἑλέν' ἡ Ἀργισσα στὸ κάλλος θὰ ὑπερβαίη.

- καὶ σὶ' Ἄργος τὸ Ἀχαιῶν, τῆς γῆς μαστάρη, ἂν φθάσῃ,
 γαμπρὸν τὸν θέλω ἀγαπητόν, ὡς ἔχω τὸν Ὀρέστην,
 ποῦ χαίρειτ' ὅλα τὰ καλὰ μονάκριβό μου ἀγόρι.
 Στὸ στερεὸ μου μέγαρο τρεῖς ἔχω θυγατέρες·
 ἀπὸ τῆς τρεῖς ἀδώρητα στὸ σπίτι τοῦ Πηλέως 145
 ἄς φέρ' ἢ τὴν Χρυσόθεμιν ἢ καὶ τὴν Λαοδίκην
 ἢ καὶ τὴν Ἰφιάνασσαν καὶ θὰ τῆς δώσω δῶρα
 ὅσα κανεῖς στήν κόρη του δὲν ἔδωκε πατέρας.
 Κι οἱ ἐξῆς εἶναι οἱ περίφημες ποῦ θὰ τοῦ δώσω χῶρες :
 Φηρὲς τὸ θεῖον πόλισμα, Ἐνόπη, Καρδαμύλη, 150
 Ἴρῃ χλωδῆς, Πήδασος ἀμπελοφόρος ὅλη,
 Αἴπεια λαμπρὴ καὶ Ἄνθεια μὲ τὸ παχὺ γρασίδι.
 Ὅλες ἀκρόγιαλα σιμά, μὲ τὴν ἀμμώδη Πύλον.
 Κι οἱ ἐγκάτοικοι πολύαρνοι, πολύμοσχοι μὲ δῶρα
 θὰ τὸν τιμῆσουν ὡς θεὸν καὶ ἀφθόνως θὰ τοῦ δίδουν 155
 τὰ διορισμένα δίκαια, στὸ σκῆπτρον ἀποκάτω.
 Τοῦτα τὰ ὑπόσχομαι, ἂν αὐτὸς ἀπ' τὸν θυμὸν του παύσῃ.
 Ἄς πραῦνθῃ — ἀπράῦντος καὶ ἄσπονδος εἶν' ὁ Ἄδης,
 διὰ τοῦτο μόνος τῶν θεῶν μισεῖται ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους —
 σ' ἐμέν' ἄς κλίνη, ἀνώτερος ὡς εἶμαι βασιλέας, 160
 καὶ ὡς διὰ τὴν ἡλικίαν μου νὰ προτιμῶμαι ἀρμόζει ».
- Καὶ ὁ Νέστωρ ὁ Γερῆνιος ἱππότης τοῦ ἀποκρίθη :
- « ὦ Ἀγαμέμνον' ἀρχηγέ, τρισένδοξε Ἄτρεϊδῃ,
 τὰ δῶρα δὲν εἶναι μικρὰ ποῦ δίδεις τοῦ Πηλεΐδῃ·
 καὶ ἄνδρες ἄς στείλουμ' ἐκλεκτοὺς στὸν θεῖον Ἀχιλλέα, 165
 καὶ ἄς ξεκινήσουν γρήγορα νὰ φθάσουν στήν σκηνὴν του.
 Καὶ ἀκοῦτε νὰ τοὺς δείξω ἐγώ, κι ἐκεῖνοι ἄς ὑπακούσουν.
 Ὁ Φοῖνιξ ὁ δίφιλος θὰ ἔναι ὁδηγὸς καὶ πρῶτος,
 ὁ μέγας Αἴας ἔπειτα καὶ ὁ θεῖος Ὀδυσσεάς,
 κατόπιν τῶν οἱ κήρυκες Ὀδῖος κι Εὐρυβάτης. 170
 Νίψιμο φέρτε καὶ σιγὴν κηρύξτε' εὐλαβείας
 διὰ νὰ εὐχρηθοῦμεν ἔλεος πρὸς τὸν πατέρα Δία ».
- Εἶπε καὶ εἰς ὅλους ἀρεστὸς ἐφάνη ἐκείνου ὁ λόγος.
 Καὶ τὰ νερά τοὺς ἔχυσαν οἱ κήρυκες στὰ χέρια,
 καὶ ἀφοῦ κρατῆρες μὲ κρασί στεφάνωσαν οἱ νέοι 175
 ἔδωκε σ' ὅλους ἀπαρχὴν στὰ γεμιστὰ ποτήρια,

- καὶ ἀφοῦ σπονδίσαν κι ἔπιαν ὅσ' ἤθελε ἡ ψυχὴ των,
ἀπὸ τοῦ Ἄτρείδη τὴν σκηνὴν ἐβγήκαν κι ἐκινήσαν.
Καὶ ὁ Νέστωρ σύσταινε σ' αὐτούς μὲ λόγον καὶ μὲ νεῦμα
στὸν Ὀδυσσέα μάλιστα πολὺ νὰ προσπαθήσουν 180
νὰ πείσουν ὅπως δύνανται τὸν ἄψογον Πηλεΐδην.
Καὶ ὡς πηγαιναν ἀκρόγιαλα στὸν Ποσειδῶνα εὐχόνταν
τὴν μεγαλόκαρδην ψυχὴν νὰ πείσουν τοῦ Ἀχιλλέως.
Στῶν Μυρμιδόνων τὲς σκηνὲς ἐφθάσαν καὶ στά πλοῖα,
κι ἤβραν αὐτὸν τὸ πνεῦμα του νὰ τέρπη μὲ γλυκεῖαν 185
καλὴν κιθάραν τεχνικὴν μ' ὀλάργυρον τὸν πῆχυν,
ποῦ διάλεξ' ἀπ' τὰ λάφυρα τὴν πόλιν ὅταν πῆρε
τοῦ Ἀετίωνος· αὐτὸς καὶ τὴν ψυχὴν μ' ἐκείνην
ιλάρωνε, καὶ τῶν ἀνδρῶν τὲς δόξες ἐτραγούδα.
Καὶ ὁ Πάτροκλος ἐκάθονταν ἀπέναντί του μόνος 190
σιωπηλὸς κι ἀνάμενε νὰ παύσῃ τὸ τραγούδι.
Ὡστόσο αὐτοὶ προχώρησαν, καὶ πρῶτος ὁ Ὀδυσσεάς,
κι ἐμπρός του ἐστάθησαν ὀρθοί· πετάχθη ζιπασμένος
ἀπ' τὸ θρονί του μ' ὄλην του τὴ φόρμιγγα ὁ Πηλεΐδης·
ὁ Πάτροκλος σηκώθηκε καὶ αὐτὸς ἅμα τοὺς εἶδε. 195
« Χαίρετε, ὦ φίλοι μου ἀκριβοί, τοὺς εἶπεν ὁ Ἀχιλλέας,
— θὰ εἶναι ἀνάγκη φοβερὴ — σεῖς εἶσθε ἀγαπητοί μου,
ὅσο κανεῖς τῶν Ἀχαιῶν, καὶ ἄς εἶμαι χολωμένος ».
- Παράμερα τοὺς ἔμπασεν ὁ θεῖος Ἀχιλλέας
καὶ τοὺς ἐκάθισε εἰς θρονιά μὲ τάπητες ὠραίους, 200
καὶ τοῦ Πατρόκλου εἶπεν εὐθύς: « Τρανότερον κρατήρα,
Μενoitιάδη, στήσε τους, καὶ μὲ κρασί γενναῖο
συγκέρνα τον, κι ἐτοίμασε τοῦ καθενὸς ποτήρι.
"Ὅτ' εἶναι ἄνδρες ἀκριβοί στὴν σκέπην μου ἀποκάτω ».
- Ἐπάκουσεν ὁ Πάτροκλος τὸν ποθητὸν του φίλον· 205
καὶ αὐτὸς εἰς χρεατοςάνιδο, στὴν φωτεινὴν γωνίαν
ἀρνιοῦ τὴν πλάτην ἔριξε κι ἐρίφι σαρκωμένο
μὲ χοίρου νῶτον πόλαμπε στὸ πάχος κι ὁ Αὐτομέδων
τοῦ τὰ ἐβαστοῦσε κι ἔκοφτεν ὁ θεῖος Ἀχιλλέας.
Καὶ ἀφοῦ τὰ λιάνισ' εὐμορφα, τὰ πέρασε στὲς σοῦβλες, 210
καὶ ὥστόσο φωτιὰν ἀναφτεν ὁ Πάτροκλος μεγάλην
καὶ ὅταν ἐκάηκε ἡ φωτιὰ καὶ ὅλη ἐμαράνθ' ἡ φλόγα

- ἀφοῦ τ' ἀνθράκια ἔστρωσεν ἄνω στοὺς ψῆστες βάζει
 τὲς σοῦβλες καὶ στὰ κρέατα τὸ ἅγιο ρίχνει ἀλάτι.
 Καὶ ἀφοῦ ἐψηθῆκαν τὰ ἄστυρον ἐπάνω στὲς σανίδες, 215
 καὶ ὁ Πάτροκλος εἰς κἀνίστρα λαμπρὰ τὸν ἄρτον φέρνει
 στὴν τράπεζαν, καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς τὰ κρέατα μοιράζει.
 Κι ἐκάθισεν ἀπέναντι τοῦ θεοῦ Ὀδυσσεύς
 κι ἐπρόσταζε τὸν φίλον του τὴν προσφορὰν νὰ κάμῃ,
 καὶ ὁ Πάτροκλος τὲς ἀπαρχὲς στὲς φλόγες παραδίδει. 220
 "Ἀπλωσαν τότε στὰ ἔτοιμα καλὰ ποὺ ἐμπρὸς τοὺς εἶχαν.
 Καὶ ἀφοῦ σ' ἐκεῖνα εὐφράνθησαν, τοῦ Φοίνικος ὁ Αἴας
 ἔκαμε νεῦμα· ἐνόησεν ὁ Ὀδυσσεὺς ὁ θεῖος,
 ἓνα ποτήρι ἐγέμισε κι ἐπρόπιε τοῦ Ἀχιλλέως:
 «Χαῖρε, Ἀχιλλέα· μήτ' ἐδῶ καὶ μήτε στοῦ Ἀτρείδῃ 225
 εἰς τὴν σκηνὴν παράπονο δὲν ἔχομε τοῦ δείπνου,
 καὶ ἄφθονα ὑπάρχουν τὰ καλὰ στὸ ἰσόμοιρο τραπέζι.
 Τὸν νοῦν ὅμως δὲν ἔχομε στὸ εὐφραντικὸ τραπέζι,
 ἀλλὰ μεγάλῃν συμφορὰν μὲ τρόμον ἔμπροσθέν μας
 βλέπομε· τῶρα θὰ σωθοῦν ἢ θὰ χαθοῦν τὰ πλοῖα, 230
 ἂν μὴ ἐσύ, διόθρεπτε, ζωσθῆς τὴν δύναμίν σου.
 "Ὅτι ἐκαθίσαν μεταξὺ τοῦ τείχους καὶ τῶν πλοίων
 οἱ Τρῶες οἱ ἀπότολμοι μὲ τοὺς βοηθοὺς τῶν ἄλλων.
 Καὶ ἀναψαν μύρια πυρὰ, καὶ λέγουν ὅτι πλέον 235
 δὲν θὰ σταθοῦν καὶ ἀκράτητοι θὰ πέσουν στὰ καράβια —
 σ' αὐτοὺς ἀστράφτει, φανερὸ καλὸ σημάδι, ὁ Δίας.
 Μανίζει ὁ Ἔκτωρ μ' ἔπαρσιν πολλὴν στὴν δύναμίν του,
 καὶ στὸν Κρονίδην ἄκρητος θνητοὺς δὲν συλλογιέται
 μήτε θεοὺς, καὶ φοβερὴ μέσα του λύσσα ἐμπῆκε.
 Κι ἡ θεία πότῃ νὰ ἴθῃ Ἡὼς παρακαλεῖ καὶ πρῶτα 240
 νὰ κόψῃ αὐτὸς τ' ἀκρόπρυμνα καυχᾶται καὶ τὰ πλοῖα
 μὲ πῦρ νὰ κάψῃ φλογερὸ καὶ ὡς ὁ καπνὸς θὰ διώχνῃ
 ἐδῶ κι ἐκεῖ τοὺς Ἀχαιοὺς νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσῃ.
 Πολὺ φοβοῦμαι μὴν αὐτὰ ποὺ φοβερίζει ἐκεῖνος
 τοῦ τὰ ἐκτελέσουν οἱ θεοί, καὶ ἡ μοῖρα μας στὴν Τροίαν 245
 θέλῃ νὰ πέσομε, μακρὰν ἀπ' τὸ ἵπποτρόφον Ἄργος.
 Ἄλλ' ἄστα, ἂν θέλῃς, ἂν καὶ ἀργά, τῶν Ἀχαιῶν τὰ τέκνα
 νὰ σώσῃς ἀπ' τὸν τάραχον καὶ τὴν ὄρμῃν τῶν Τρώων.

Λύπην θὰ τὸ ἴχης ἔπειτα καὶ σύ, καὶ γενναμένο
 κακὸ δὲν διορθώνεται· ἀλλ' ἔγκαιρα στοχάσου 250
 τοὺς Δαναοὺς ἀπ' τὴν κακὴν ἡμέραν νὰ φυλάξης·
 τί σοῦ ἔλεγε ὁ πατέρας σου, γλυκέ μου, τὴν ἡμέραν
 ὅπου στὸν Ἀγαμέμνονα σὲ ἔστειλε ἀπ' τὴν Φθίαν ;
 « Τέκνον, τὲς νίκες ἢ Ἀθηνᾶ κι ἢ Ἥρα θὰ σοῦ δώσουν
 ἂν τὸ θελήσουν, ἀλλὰ σὺ στὸ στῆθος θὰ δαμάσης 255
 τὴν μεγαλόκαρδην ψυχὴν· προτίμα νὰ ἴσαι πράος·
 ἄπεχε ἀπ' τὴν κακόπρακτὴν τὴν ἔριδα, ὥστε πλέον
 θὰ σὲ τιμήσουν οἱ Ἀχαιοὶ καὶ γέροντες καὶ νέοι ».
 Αὐτὰ καὶ σὺ τὰ λησμονεῖς, πού ἐσύσταινεν ὁ γέρος·
 ἀλλὰ πρᾶϋνου· τὸν θυμόν, πληγῆν φαρμακωμένην, 260
 παῦσε ὅσο ἀκόμα εἶναι καιρός· καὶ ὁ Ἀτρεΐδης θὰ σοῦ δώσῃ
 ἀντάξια δῶρ' ἂν προτιμᾷς τῆς ἔχθρας τὴν φιλίαν.
 Καὶ ἰδοὺ πόσα ὑποσχέθηκε προτῶρα στὴν σκηνήν του :
 Ἄκαυτοι τρίποδες ἑπτὰ, χρυσοῦ τάλαντα δέκα, 265
 εἴκοσι λέβήτες λαμπροὶ καὶ δώδεκα γενναῖοι
 ἵπποι, πού μὲ τὰ πόδια των πῆραν πολλὰ βραβεῖα,
 ἀπὸ χρυσοῦν βαρύτιμον καὶ τόπον σιτοφόρον
 πλούσιος θὰ ᾔτ' ὁ ἄνθρωπος πού νὰ ἴχῃ τὰ βραβεῖα
 ὅσα τοῦ Ἀτρεΐδῃ ἐκέρδισαν τὰ δυνατὰ πουλάρια.
 Κι ἑπτὰ γυναῖκες ἄξιες σ' ἔργα λαμπρὰ θὰ δώσῃ 270
 πού, ὅταν τὴν Λέσβον ἔριξες, ἐδιάλεξεν ἐκεῖνος,
 κι ἐνίκων εἰς τὴν εὐμορφίαν τῶν γυναικῶν τὰ γένη.
 Τοῦτες θὰ δώσῃ· καὶ μ' αὐτὰς θὰ εἶναι ἡ Βρισηίδα
 ὅπου σοῦ ἐπῆρε κι ἐνταυτῶ θὰ ὁμόσῃ μέγαν ὄρκον
 πού δὲν ἀνέβηκε ποτὲ μαζί της εἰς τὴν κλίνην, 275
 ὡς ἄνδρας κάμνει καὶ γυνὴ στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων·
 καὶ τοῦτ' ἀμέσως θὰ δοθοῦν· κι οἱ ἀθάνατοι ἂν θελήσουν
 τὴν ὑψηλὴν νὰ ρίξουμε τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου,
 νὰ πάρῃς, ὅταν οἱ Ἀχαιοὶ τὰ λάφυρα μοιράσουν,
 χρυσοῦν καὶ χάλκωμ' ἀρκετὸ καράβι νὰ φορτώσης. 280
 Κι εἴκοσι Τρωαδίτισσες γυναῖκες νὰ διαλέξῃς
 θαυμάσιες διὰ τὸ κάλλος των κατόπιν τῆς Ἑλένης.
 καὶ σ' Ἄργος τὸ Ἀχαιϊκόν, τῆς γῆς μαστᾶρι, ἂν φθάσῃ,
 γαμβρὸν σὲ θέλει, ἀγαπητὸν ὡς ἔχει τὸν Ὀρέστην

- πού χαίρεται ὅλα τὰ καλά, μονάκριβό του ἀγόρι. 285
 Στὸ στερεό του μέγαρο τρεῖς ἔχει θυγατέρες·
 ἀπὸ τὲς τρεῖς ἀδώρητα, στὸ σπίτι τοῦ Πηλέως
 φέρε ἢ τὴν Χρυσόθεμιν ἢ καὶ τὴν Λαοδίκην
 ἢ καὶ τὴν Ἰφιάνασσαν, καὶ θὰ τῆς δώσῃ δῶρα
 ὅσα κανεῖς στὴν κόρην του δὲν ἔδωκε πατέρας. 290
 Χῶρες περίφημες ἑπτὰ τῆς δίδει, τὴν Ἐνόπην,
 τὴν Αἰπειαν καὶ τὴν Πήδασον, ἀμπελοφόρον ὄλην,
 τὴν Καρδαμύλην, τὴν Ἰρήν, χλωώδη, τὴν ἀγίαν
 πόλιν Φηρῶν, τὴν Ἀνθειαν μὲ τὸ βαθὺ γρασίδι,
 ὅλες ἀκρόγιαλα σιμὰ μὲ τὴν ἀμμώδη Πύλον. 295
 Κι οἱ ἐγκάτοικοι πολύαρνοι, πολύμοσχοι, μὲ δῶρα
 θὰ σὲ τιμήσουν ὡς θεόν, καὶ ἀφθόνως θὰ σοῦ δίνουν
 τὰ διορισμένα νόμιμα στὸ σκῆπτρον σου ἀποκάτω.
 Ἀυτὰ θὰ δώσῃ, ἂν τὸν θυμὸν ἀφήσῃς, ὁ Ἀγαμέμνων.
 Καὶ τὸν Ἀτρείδην ἂν μισῆς καὶ ὅσα προσφέρει δῶρα, 300
 λυπήσου τῶν Παναχαιῶν τὸ στράτευμα ποῦ πάσχει.
 Θὰ σὲ τιμήσουν ὡς θεὸν ὅτι θὰ λάβῃς δόξαν
 λαμπρὰν ἀπ' ὅλους, ἐπειδὴ σὺ τώρα νὰ κτυπήσῃς
 θὰ δυνηθῆς τὸν Ἐκτορα ποῦ ἐμπρός σου θὰ ἴλθῃ, ὡς εἶναι
 ἀπὸ τὴν λύσσαν του τυφλός, καὶ λέγει ὅτι δὲν ἔχουν 305
 τὸν ὁμοῖόν του οἱ Δαναοί, ὅσ' ἤλθαμε στὴν Τροίαν ».
- Καὶ ὁ γοργοπόδης Ἀχιλλεὺς ἀπάντησέ του κι εἶπε :
 « Λαερτιάδη εὐρετικέ, διογέννητε Ὀδυσσεά,
 ἴσια θὰ εἰπῶ καὶ καθαρὰ τὴν ὁμιλίαν ὄλην
 καθὼς φρονῶ καὶ ἀσάλευτη θὰ μείν' ἢ θέλησίς μου, 310
 ὥστε νὰ μὴ προσκλαίεσθε καθήμενοι σιμὰ μου.
 "Ὅτι μοῦ εἶναι μισητός, ὅσο τοῦ "Ἄδ' οἱ πύλες,
 κεῖνος ποῦ κρύβει ἄλλο στὸν νοῦν καὶ ἄλλο στὸ χεῖλος ἔχει.
 Καὶ ὅ,τι ἐγὼ κρίν' ὀρθότερον θὰ εἰπῶ· μήτ' ὁ Ἀγαμέμνων,
 μήτε τῶν ἄλλων Ἀχαιῶν κανεῖς δὲν θὰ μὲ πείσῃ· 315
 χάριν δὲν εἶχε ὁ πόλεμος ποῦ ἀδιάκοπα ἐκρατοῦσα
 μὲ τοὺς ἐχθρούς, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ποῦ ἀπέχει ἀπὸ τὴν μάχην
 καὶ αὐτὸς ποῦ σφόδρα πολεμεῖ, μερίδα ὁμοίαν παίρνουν.
 Ἴσα τιμᾶτ' ὁ ἄνανδρος μὲ τὸν ἀνδρειωμένον.
 Πολλὰ καὶ ἂν πράξῃς καὶ ἀνεργὸς ἂν μείνης, ἀποθνήσκεις. 320

Τί κέρδος τάχα μ' ἄφησε τὸ νὰ ταλαιπωροῦμαι
 καὶ τὴν ζωὴν μου εἰς κίνδυνον νὰ βάζω πολεμώντας ;
 Καὶ ὡς τὴν χασιά στ' ἀπτέρωτα μικρά της δίδ' ἡ μάνα,
 ἅμα τὴν ἔβρη, πλὴν αὐτὴ ζωὴν καλὴν δὲν ἔχει,
 κι ἐγὼ πολλὰς ἀγρύπνησα νυκτιῆς καὶ τὲς ἡμέρες 325
 περνοῦσα αἱματοστάλακτες μ' ἔχθρους ἀνδρειωμένους
 μαχόμενος, ἐξ ἀφορμῆς τῶν γυναικῶν τους μόνον.
 Καὶ μὲ τὰ πλοῖα δώδεκα ἔχω πατήσει χῶρες,
 καὶ πάλιν ἔνδεκα πεζὸς στὴν κάρπιμην Τρωάδα.
 Καὶ ἀπ' ὅλες θησαυροὺς πολλοὺς ἐπῆρα καὶ τοῦ Ἄτρείδῃ 300
 εὐθύς ὅλα ἐπαράδιδα, καὶ αὐτὸς στὰ κοῖλα πλοῖα
 σιμά, μένοντας ἡσυχος τὰ ἐδέχετο καὶ μέρος
 ὀλίγο ἐμοίραζε, πολλὰ κρατοῦσε, καὶ ὡς βραβεῖα
 τῶν βασιλέων ἔδιδε καὶ πολεμάρχων ἄλλα.
 Σ' αὐτοὺς τ' ἀφήνει, καὶ ἀπ' ἐμὲ καὶ μόνον πῆρε ὀπίσω 335
 τὴν ποθητὴν μου· ἄς τέρπεται σιμά της ξενυκτώντας.
 Τί τοὺς Ἀργεῖους ἔφερε νὰ πολεμοῦν τοὺς Τρῶας ;
 Τί τόσα πλήθη ἐσύναξε καὶ ἀνέβασεν ὁ Ἄτρείδης
 ἐδῶ ; Δὲν εἶν' ἐξ ἀφορμῆς τῆς εὐμορφῆς Ἑλένης ;
 Οἱ Ἄτρεῖδες τὲς γυναῖκες των μόνον ἀγαποῦν στὸν κόσμον ; 340
 Κάθε καλὸς καὶ φρόνιμος πόνον καὶ ἀγάπην ἔχει
 εἰς τὴν δικὴν του σύντροφον· καὶ αὐτὴν ἐγὼ τὴν κόρην,
 ἂν καὶ πολέμου λάφυρον, ὀλόψυχ' ἀγαποῦσα.
 Καὶ τώρα ποὺ ἀπ' τὰ χέρια μου ἐπῆρε τὸ βραβεῖον
 μ' ἀπάτην, ἄς μὴ προσπαθῇ τὸν γνώστην του νὰ πείσῃ 345
 καὶ μὲ τοὺς ἄλλους βασιλεῖς καὶ σέ, Λαερτιάδη,
 τρόπον ἄς ἔβρη ἀπ' τῆ φωτιά νὰ σώσῃ τὰ καράβια.
 Πολλὰ 'καμε χωρὶς ἐμέ, καὶ τεῖχος ἔχει κτίσει
 καὶ χάνταχ' ἀνοῖξε βαθὺν, μὲ πάλους εἰς τὸ βάθος.
 Πλὴν, τοῦ ἀνδροφόνου Ἐκτορος τὴν ρώμην νὰ ἐμποδίσῃ 350
 δὲν δύναται· καὶ ὅταν ἐγὼ μὲ σᾶς συμπολεμοῦσα,
 ποτὲ δὲν ἤθελεν αὐτὸς τὴν μάχην νὰ κινήσῃ
 μακρὰν ἀπὸ τὰ τεῖχη του, καὶ μόνον ὡς τὸν φράζον
 ἔφθασε τῶν Σκαιῶν Πυλῶν· αὐτοῦ μ' ἔχει ἀντικρίσει
 μίαν φορὰν καὶ μετὰ βιᾶς ἐσώθη ἀπ' τὴν ὀρμὴν μου. 355
 Καὶ ἀφοῦ τὸν θεῖον Ἐκτορα νὰ πολεμήσω πλέον

- δὲν θέλω, αὔριον τοῦ Διὸς καὶ ὄλων τῶν ἀθανάτων
 θὰ θυσιάσω, κι ἔπειτα στήν θάλασσαν θὰ σύρω
 τὰ πλοῖα καλοφόρτωτα, καὶ θὰ τὰ ἰδῆς ἂν θέλῃς
 πολὺ πρῶτὸ μὲς στὸν βαθὺν Ἑλλησποντον νὰ πλέουσι 360
 καὶ μέσα νὰ λαμνοκοποῦν οἱ ἄνδρες μου μὲ πόθον
 κι ἐὰν ταξίδι ὁ Ποσειδῶν καλὸ μοῦ δώσῃ ὁ θεῖος,
 στήν καρποφόρον Φθίαν μου τὴν τρίτην φθάνω ἡμέραν.
 Πλούτη ἔχω ἀφήσει ἐκεῖ πολλά ὅταν στήν Τροίαν ἦλθα·
 κι ἐδῶθε χάλκωμα, χρυσὸν καὶ σίδηρο θὰ πάρω, 365
 καὶ ὠραῖες κόρες λάφυρα δικὰ μου ἀπὸ τὸν κλῆρον·
 μοῦ λείπει τὸ βραβεῖον μου, ποῦ αὐτὸς, ποῦ τό 'χε δώσει,
 τὸ ἐπῆρε πίσω ὑβριστικῶς, ὁ κραταῖδς Ἄτρείδης.
 Καὶ ὅλα ταῦτα ἐπιθυμῶ νὰ εἰπῆτε δημοσίως,
 ὥστε κι οἱ ἐπίλοιποι Ἀχαιοὶ δι' αὐτὰ ν' ἀγανακτήσουν, 370
 καὶ μὴ θαρρεύσῃ στὸ ἐξῆς νὰ ξεπλανήσῃ καὶ ἄλλον
 ὁ ἀδιάντροπος· ἀλλὰ σ' ἐμὲ δὲν θὰ τολμήσῃ πλέον,
 ὅσο καὶ εἶναι ἀναίσχυντος τὰ μάτια νὰ σηκώσῃ.
 Ἔργο κανένα ἐγὼ μ' αὐτὸν οὐδὲ συμβουλίαι θέλω·
 μ' ἀπάτησε, μ' ἀδίκησε· δὲν μὲ δολώνει πλέον. 375
- Ἦ τόσο τοῦ ἀρκεῖ· καὶ ἀμέριμνος στὸν ὄλεθρόν του ἄς τρέχῃ,
 ἀφοῦ τὸν νοῦν τοῦ ἀφαίρεσεν ὁ πάνσοφος Κρονίδης.
 Τὰ δῶρα του ἀποστρέφομαι καὶ οὐτιδανὰ τὰ κρίνω,
 καὶ ἂν δέκ', ἂν εἴκοσι φορές τόσα μοῦ δώσῃ ὅσα ἔχει
 καὶ ὅσα κατόπι γίνεται νὰ λάβῃ καὶ ὅσα πλούτη 380
 συρρέουν στὸν Ὀρχομενὸν ἢ στὲς Αἰγύπτειες Θῆβες,
 ποῦ ὡσὰν ἐκεῖνες θησαυροὺς ἄλλη δὲν ἔχει χώρα,
 ποῦ πύλες ἔχουν ἑκατὸν καὶ ἀπὸ τὴν κάθε πύλην
 ἄνδρες περνοῦν διακόσιοι μὲ τὰ ζεμέν' ἀμάξια·
 ἢ ὅσ' ἢ σκόν' εἶναι τῆς γῆς ἢ ὁ ἄμμος τῆς θαλάσσης, 385
 τὴν πληγωμένην μου ψυχὴν δὲν θὰπραῦν' ὁ Ἄτρείδης
 πρὶν μοῦ πληρώσῃ ὀλόκληρον τὸ μέγ' ἀδίκημά του.
 Καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐγὼ δὲν παίρνω θυγατέρα,
 στὸ κάλλος καὶ ἂν μὲ τὴν χρυσὴν συγκρίνεται Ἀφροδίτην·
 καὶ ἂν ἔχη μὲ τὴν Ἀθηνᾶ τῶν ἔργων τὰ πρωτεῖα, 390
 δὲν θὰ τὴν πάρω· ἀνώτερον ἄς ἔβρη βασιλέα
 μέσ' ἀπ' τοὺς ἄλλους Ἀχαιοὺς, γαμβρὸν ποῦ νὰ τοῦ πρέπει.

“Οτι ἂν μὲ σώσουν οἱ θεοὶ καὶ στήν πατρίδα φθάσω,
κάπου θενά 'βρη δι' ἐμὲ μίαν νύμφην ὁ πατέρας.

“Οτι 'Αχαιίδες πάμπολλες ἢ 'Ελλάς ἔχει κι ἡ Φθία
κόρες προκρίτων δυνατῶν ὅπου δεσπόζουν χῶρες,
καὶ ὅποιαν θελήσω, σύντροφον θὰ κάμω ποθητὴν μου.

Αὐτοῦ σφόδρα ἐπεθύμησεν ἡ ἀνδρική ψυχὴ μου
καλὴν νὰ πάρω σύντροφον καὶ νὰ χαρῶ μαζί της
τὰ κτήματα ὅσ' ἀπόκτησεν ὁ γέρος μου πατέρας.

“Οτι δὲν κρίνω θησαυρὸν ἀντάξιον τῆς ψυχῆς μου
οὐδ' ὅσα ἡ πόλις ἢ λαμπρὴ κρατοῦσε τῆς 'Ιλίου,
ὅταν πρὶν ἔλθουν οἱ 'Αχαιοί, καλὴν εἰρήνην εἶχε,
οὐδ' ὅσα κλείει μέσα του τὸ λίθινο κατώφλι
τοῦ μακροβόλου 'Απόλλωνος, στήν πετρωτὴν Πυθώνα.

Τρίποδες, μόσχους, πρόβατα, ἵππους ξανθοὺς ἂν χάσης,
πάλιν μ' ἀντάλλαγμα' ἀποκτᾶς ἢ λάφυρα τὰ παίρνεις.

'Αλλ' ἡ ψυχὴ μας λάφυρο δὲν γίνεται, οὔτε κτῆμα,
ἀφοῦ περάση μιὰ φορὰ τὸ φράγμα τῶν ὀδόντων.

Καὶ ὡς λέγ' ἡ Θέτις ἢ θεὰ μητέρα μου, δυὸ μοῖρες
ἐμὲ φέρουν διάφορες στὸ τέλος τοῦ θανάτου.

“Αν μείνω ἐδῶ νὰ πολεμῶ τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου
ἢ ἐπιστροφή μου ἐχάθηκεν, ἀλλ' ἀφθαρτὴ θὰ μείνη
ἡ δόξα μου· στήν ποθητὴν πατρίδα μου ἂν γυρίσω,
μοῦ ἐχάθ' ἡ δόξα, ἀλλ' ἔπειτα πολλὲς θὰ ζήσω ἡμέρες,
καὶ δὲν θὰ μ' ἔβρη γρήγορα τὸ τέλος τοῦ θανάτου.

Καὶ σᾶς τῶν ἄλλων θὰ 'λεγα νὰ στρέψτε στήν πατρίδα·
νὰ εὐρῆτε μὴν ἐλπίσετε τῆς ὑψηλῆς 'Ιλίου

τὸ τέλος· καὶ δὲν βλέπετε πῶς ὕψωσεν ἐμπρός της
ὁ Βροντητῆς τὸ χέρι του κι ἐθάρρυσαν τὰ πλήθη ;

'Αλλὰ τώρα κινήσετε, καὶ ὡς πρέπει τῶν γερόντων,
σεῖς φέρετε τὸ μήνυμα στῶν 'Αχαιῶν τοὺς πρώτους,
ὥστ' ἄλλον τρόπον νὰ σκεφθοῦν καλύτερον στὸν νοῦν τους
τὰ πλοῖα των καὶ τὸν λαὸν τῶν 'Αχαιῶν νὰ σώσουν
διότι αὐτὸ ποῦ ἐσκέφθησαν στὸ χέρι τους δὲν εἶναι,
δὲν κατορθώνεται, ἀφοῦ ἐγὼ θὰ μείνω στὸν θυμὸν μου.

Καὶ ἄς μείνη ἐδῶ νὰ κοιμηθῇ ὁ Φοίνιξ καὶ ἄμα φέξῃ
καθὼς θὰ κάμωμε πανιὰ γιὰ τὴν γλυκιὰν πατρίδα,

- μαζί μου ἄς ἔλθῃ, ἂν βούλεται· κι ἐγὼ δὲν θὰ τὸν βιάσω ».
- Εἶπε· κι ἐκεῖνοι ἐσίγησαν, ἄφωνοι μείναν ὅλοι, 430
 ἀπὸ τὴν σκληρὴν ἄρνησιν, ποὺ ἀκοῦσαν, ξιπασμένοι.
 "Ὅσο ποὺ ὁ Φοῖνιξ ἄρχισε, δακρῦζοντας ὡς εἶδε
 καταστροφή νὰ κρέμεται στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα :
 « Ἄν στὴν πατρίδα σου ἐννοῆς, λαμπρότατε Ἀχιλλέα,
 νὰ ἐπανέλθῃς καὶ ὁ δεινὸς θυμὸς σου δὲν σ' ἀφήνει 435
 παντάπασι τὰ πλοῖα μας νὰ σώσης ἀπ' τὲς φλόγες,
 πῶς, ὦ παιδί μου ἀγαπητό, μακράν σου δῶ νὰ μείνω
 μόνος ; Καὶ διὰ σέ μ' ἔστελνεν ὁ γέρος σου πατέρας,
 ὅταν στὸν Ἀγαμέμνονα ἐσ' ἔστελνε ἀπ' τὴν Φθίαν
 νέον, ἀκόμη ἀμάθητον τοῦ φοβεροῦ πολέμου 440
 καὶ τῶν λαμπρῶν ὀμιλιῶν, ὅπου διακρίνοντ' ἄνδρες
 διὰ τοῦτο ἐμέν' ἀπόστειλε, σ' αὐτὰ νὰ σέ διδάξω
 ὥστε νὰ γίνῃς ἐξοχος στὸν λόγον καὶ στὴν πρᾶξιν.
 "Ὡστε ἀπὸ σέ νὰ χωρισθῶ δὲν ἤθελα, παιδί μου,
 κι ἐάν θεὸς μοῦ ὑπόσχονταν τὸ γῆρας ν' ἀποζύση 445
 καὶ νὰ μὲ κἀνῃ ἀκρόνεον, ὡς ἤμουν ὅτε πρῶτα
 τὴν καλλιγύναικ' ἄφησα Ἑλλάδα, διὰ νὰ φύγω
 τὸν Ὀρμενίδῃ Ἀμύντορα πατέρα μου ποὺ ὠργίσθη
 σ' ἐμέ δι' ὠραίαν παλλακὴν, ποὺ ἀγάπα κι ἐπροτίμα
 ἀπ' τὴν μητέρα μου, καὶ αὐτὴ θερμὰ μ' ἐπαρεχάλει 450
 συχνὰ τόσο, ποὺ μ' ἔπεισε νὰ πέσω μὲ τὴν νέαν
 πρῶτος, ὥστε τὸν γέροντα ν' ἀποστραφῆ κατόπιν.
 Τὸ νόησε ὁ πατέρας μου κι ἐπρόφερε κατάραν,
 στὴν κεφαλὴν μου τὲς φρικτὲς καλώνοντας Ἐρινύες,
 στὰ γόνατά του, σπέρμα μου ποτὲ νὰ μὴν καθίση· 455
 κι ἐνέργησαν οἱ ἀθάνατοι τὴν πατρικὴν κατάραν,
 ὁ χθόνιος Ζεὺς κι ἡ ἄσπονδη στὸν Ἄδη Περσεφόνῃ.
 Καὶ στὸν θυμὸν μου ἐσκέφθηκά νὰ κόψω τὸν πατέρα·
 ἀλλὰ μ' ἐπράνυε θεός, ἅμ' ἔβαλε στὸν νοῦν μου
 πόσους θ' ἀκούσ' ὄνειδισμοὺς ἀπ' τὴν φωνὴν τοῦ κόσμου, 460
 ἂν πατροφόνον οἱ Ἀχαιοὶ κατόπιν μὲ ὀνομάσουν.
 Τότε νὰ περιφέρωμαι στὸ σπίτι τοῦ πατρός μου
 του θυμωμένου, ἀποστροφὴν αἰσθάνετο ἡ ψυχὴ μου.
 Καὶ ὀλόγυρά μου συγγενεῖς, ἐξάδελφοι καὶ φίλοι

- παρακαλοῦσαν με θερμῶς νὰ μὴν ἀναχωρήσω· 465
 κι ἐσφάζαν ἀρνιά πάμπολλα, μόσχους πολλούς, κι ἐβάζαν
 χοίρους πολλούς, ὅπ' ἔλαμπαν στὸ πάχος μὲς στὴν φλόγα
 τοῦ Ἡφαίστου νὰ καψαλισθοῦν· καὶ τὸ κρασί ἐπίναν
 ἄφθον' ἀπὸ τοῦ γέροντος τὰ πῆλινα πιθάρια.
- Κι ἐννέα νύκτες ἔμειναν κοντά μου καὶ ἀλλαζόνταν 470
 στὴν φύλαξιν καὶ τὴν φωτιὰν ἀκοίμητην κρατοῦσαν,
 ἄλλην στῆς καλοτείχιστης αὐλῆς μέσα στὸν γύρον
 καὶ ἄλλην στὸν πρόδρομον, ἐμπρὸς στὴν θύραν τοῦ θαλάμου·
 καὶ τῆς νυκτὸς ὅτ' ἐφθασε τὸ σκότος τῆς δεκάτης, 475
 τότε' ἔσπασ', ἂν καὶ στερεήν, τὴν θύραν τοῦ θαλάμου
 καὶ τῆς αὐλῆς ἐπήδησα τὸ τεῖχος καὶ οὔτε οἱ ἄνδρες
 μ' ἐννόησαν πού φύλαγαν, οὔτε οἱ γυναῖκες δοῦλες·
 μακρὰν νὰ φύγω ἐδιάβηκα ἔπο τὴν πλατιὰν Ἑλλάδα
 κι ἐφθασα στὴν καλόσβωλον, τὴν ἀρνοθρόφον Φθίαν·
 καὶ ὁ βασιλέας ὁ Πηλεΐδης μ' ἐδέχθηκε ἐγκαρδίως, 480
 καὶ μ' εἶχε, ὡσὰν μονάκριβον υἱὸν ἔχει πατέρας,
 πού στὰ πολλά του ὑπάρχοντα θ' ἀφήσῃ κληρονόμον·
 πολὺν μοῦ ἔδωκε λαὸν καὶ πλοῦτη καὶ στῆς Φθίας
 τὴν ἄκρην ἄρχον μ' ἔστησε τοῦ γένους τῶν Δολόπων.
 Καὶ ὡς εἶσ' ἐγὼ σ' ἀνάστησα, θεόμορφε Ἀχιλλέα, 485
 μὲ πολὺν πόθον, ἐπειδὴ δὲν ἤθελες ποτέ σου
 εἰς δεῖπνον ἔξω ἢ σπίτι σου χωρὶς ἐμὲ νὰ τρώγῃς.
 Στὰ γόνατά μου σ' ἔπαιρνα καὶ σοῦ ἴδιδα προσφάγι
 κομμένο ἀπὸ τὰ χέρια μου, καὶ τὸ κρασί στὸ χεῖλος,
 πολλές φορές μοῦ ἔβρεξες στὰ στήθη τὸν χιτῶνα 490
 ἀπὸ κρασί, πού, ἀδύναμο παιδάκι, ἐξεχειλοῦσες.
 Ἐβασανίστηκα γιὰ σέ, διότ' εἶχα στὸν νοῦν μου,
 ὅτι μοῦ ἀρνοῦντ' οἱ ἀθάνατοι παιδι τῆς γενεᾶς μου,
 καὶ σέ παιδί μου σ' ἔκαμα, ἰσόθεε Πηλείδη,
 ὥστε ἀπὸ θάνατον κακόν, ἂν τύχῃ νὰ μὲ σώσης. 495
 Ἄλλ' ἄς λυγίση ἡ ἀδάμαστη ψυχὴ σου, Ἀχιλλέα·
 μὴν εἶσαι ἀνήλεος· κι οἱ θεοὶ συγκλίνουν, ἂν κι ἐκείνων
 ἀνώτερ' εἶναι ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα.
 Καὶ ὅμως τὴν γνώμην τῶν θεῶν οἱ ἄνθρωποι γυρίζουν
 μὲ κνίσσαν, μὲ θυμιάμα, μὲ προσευχὰς γλυκεῖες, 500

- ἂν εἰς αὐτοὺς ἀσέβησαν κι ἐπράξαν ἀνομίαν.
 "Ὅτ' οἱ Ἴκεσίες τοῦ Διὸς τοῦ ὑψίστου θυγατέρες,
 εἶναι χαλές, ἀλλήθωρες, στήν ὄψιν ζαρωμένες
 καὶ φροντισμένες σέρνονται ὀπίσω ἀπὸ τὴν Ἄτην.
 Κι ἡ Ἄτη στερεόποδη, γερὴ πολὺ, προτρέχει 505
 σ' ὄλην τὴν γῆν καὶ τοὺς θνητοὺς προφθάνει ν' ἀδικήσῃ.
 Καὶ αὐτὲς ἔρχονται πίσω τῆς τ' ἀδίκημα νὰ σιάσουν.
 Καὶ ὅποιος μ' εὐλάβειαν δέχεται τὲς κόρες τοῦ Κρονίδῃ,
 τὸν βοηθοῦν καὶ ἀκρόασιν στὲς προσευχές του δίδουν·
 καὶ ἂν τὲς ἀρνήται ἀμάλακτος, παρακαλοῦν τὸν Δία 510
 νὰ στείλῃ εὐθύς κατόπι του τὴν Ἄτην, διὰ νὰ πάθῃ
 ὅμοια καὶ αὐτὸς καὶ δλόκληρον τὸ κρίμα νὰ πλερώσῃ.
 Καὶ σὺ στὲς κόρες τοῦ Διὸς νὰ δώσης, ὦ Ἀχιλλέα,
 τὸ σέβας πού καὶ ἄλλων καλῶνπραῦνει τὴν καρδίαν.
 "Ὅτι ἂν δῶρα δὲν ἔφερνε καὶ δὲν ἐκέρυττ' ἄλλα 515
 ὁ Ἄτρείδης, ἀλλὰ πάντοτε βαστοῦσε τὴν ὀργὴν του.
 τότε δὲν θὰ σοῦ ἔλεγα ν' ἀφήσης τὸν θυμὸν σου,
 νὰ ἴλθῃς βοηθὸς τῶν Ἀχαιῶν, ὅσῃν καὶ ἂν εἶχαν χρεῖαν·
 πλὴν τῶρα δίδει σου πολλὰ καὶ ὑπόσχετ' ἄλλα ὀπίσω,
 καὶ σοῦ ἴσκει ἄνδρες ταπεινὰ σ' ἐσένα νὰ προσπέσουν 520
 τοὺς ἐκλεκτοὺς τῶν Ἀχαιῶν καὶ ὀπού ἴναι ἀγαπητοί σου.
 Τοὺς λόγους καὶ τὸν δρόμον των σὺ μὴ καταφρονέσης·
 καὶ ὡς τῶρ' ἂν ἐχολεύεσο κατάκρισιν δὲν εἶχες.
 Καὶ τῶν ἡρώων παλαιῶν αὐτὰ μᾶς λέγ' ἡ φήμη,
 κι εἰάν βαρὺς ἐκάθιζε θυμὸς εἰς τὴν ψυχὴν τους, 525
 ἀμάλακτοι δὲν ἔμεναν στὸν λόγον καὶ στὰ δῶρα.
 Τοῦτο ἐνθυμοῦμαι τὸ συμβάν ἐγὼ καιρῶν ἀρχαίων
 ὡς ἔγινε· θὰ σᾶς τὸ εἰπῶ, σεῖς ὅλοι ἀγαπητοί μου.
 Μὲ τοὺς ἀνδρείους Αἰτωλοὺς ἐμάχοντο οἱ Κουρῆτες
 τῆς Καλυδῶνος ἔμπροσθεν κι ἐσφάζοντο μὲ λύσσαν, 530
 οἱ Αἰτωλοὶ γὴν πάντερπνην νὰ σώσουν Καλυδῶνα,
 καὶ νὰ τὴν πάρουν στήν ὀρμὴν τῆς λόγχῃς οἱ Κουρῆτες.
 "Ὅτ' ἡ χρυσόθρονη Ἄρτεμις πληγὴν τοὺς εἶχε στείλει,
 ὅτι ἀπαρχές τοῦ θερισμοῦ δὲν πρόσφερεν ἐκείνης
 ὁ Οἰνεύς· κι ἐχάιροντο οἱ θεοὶ τὴν ἐκατόμβην ὅλοι, 535
 ἀλλ' ὄχ' ἡ κόρη τοῦ Διὸς· τὴν εἶχε λησιμονήσει

αὐτὸς ἢ δὲν τό 'χε σκεφθῆ· καὶ ἀσέβησε μεγάλως·
 θύμωσε ἢ θεογέννητη παρθένα τοξοφόρα
 καὶ τοῦ 'στειλε δασόθρεπτον λευκόδοντ' ἄγριον χοῖρον,
 ποῦ στοῦ Οἰνέως κάθισε τὸ κάρπιμο χωράφι, 540
 καὶ ἀφάνιζ' ὄλα ρίχνοντας μεγάλα δένδρα κάτω
 ὄλα βγαλμένα σύρριζα μὲ τ' ἄνθη τῶν καρπῶν τους.
 Ὁ Οἰνεΐδης ὁ Μελέαγχρος τὸν φόνευσε μὲ πλῆθος
 σκύλων καὶ ἀνδρῶν ποῦ ἐσύναξε τριγύρω ἀπὸ τὲς χῶρες·
 ὀλίγοι τὸ θεόρατο θεριὸ δὲν θά νικοῦσαν, 545
 ποῦ ἄνδρες ἀνέβασε πολλοὺς εἰς τὴν πυρὰν τοῦ τάφου·
 κι ἐπάνω του ἀναψε ἢ θεὰ πολλὴν βοὴν καὶ ἀγώνα,
 τῶν ἀνδρειωμένων Αἰτωλῶν καὶ τῶν Κουρήτων μάχην
 τοῦ χοίρου διὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ δασύ του δέρμα.
 Καὶ ὅσ' ὁ δεινὸς Μελέαγχρος τὸν πόλεμον βαστοῦσε, 550
 πάντοτ' ἐνίκων οἱ Αἰτωλοὶ κι ἐβιάζαν τοὺς Κουρήτες
 νὰ μείνουν, ἂν κι ἦσαν πολλοί, στὰ τεῖχη τους κλεισμένοι·
 ἀλλ' ὅταν τὸν Μελέαγρον πῆρε ὁ θυμὸς, ποῦ καὶ ἄλλων
 ἀνδρῶν τῶν πλέον συνετῶν συχνὰ τὰ σπλάγχνα καίει,
 ἀφοῦ μὲ τὴν μητέρα του χολώθη τὴν Ἀλθαίαν, 555
 μὲ τὴν Κλεοπάτραν ἔμενεν, ὠραίαν νυμφευτὴν του
 ποῦ 'χε γεννήσ' ἢ Μάρπησσα καλόφτερνη Εὐηνήνη,
 καὶ ὁ Ἴδης, ὁ ἀνδρειότερος τῶν τότε ἀνδρῶν ἡρώων,
 ὥστε τὸ τόξον ἐπιασε τὸν Φοῖβον νὰ κτυπήσῃ
 γι' ἀγάπην τῆς νεόνυμφης καλόφτερνης Μαρπήσσης. 560
 Ἐκείνης βγάλαν οἱ γονεῖς παράνομ' Ἀλκυόνην,
 ὅτι πικρὸν παράπονον ὡσὰν τῆς Ἀλκυόνος
 θρηνολογοῦσε ἢ μάνα της θλιμμένη, ἀπ' ὅτε ὁ Φοῖβος
 Ἀπόλλων ἀπ' τὸν κόλπον της τὴν πῆρε ὁ μακροβόλος.
 Σιμὰ της ἔτρεφεν αὐτὸς τὴν πίκραν τῆς χολῆς του 565
 ἀπ' τὲς κατάρεις τῆς μητρός, ποῦ ἔκλαιε τὸν φόνον
 τοῦ ἀδελφοῦ της κι ἔκραζε καὶ τοὺς ἐπουρανίους
 θεοὺς, καὶ μὲ τὰ χέρια της τὴν θρέπτραν γῆν κτυπώντας
 στὰ γόνατά της καθιστή, στὰ δάκρυα πιμμένη,
 τὸν Ἄδην καὶ τὴν φοβερὴν καλοῦσε Περσεφόνην 570
 νὰ τῆς φονεύσουν τὸν υἱὸν καὶ στ' ἄπονά της σπλάγχνα
 ἢ Ἐριννὺς στὸ Ἐρεβος ἐδέχθη τὴν κατάραν.

- ἄλλ' ὅτε ἀκούσθη ὀγλοβοή καὶ κτύπος εἰς τὲς πύλες
 τῶν πύργων ποῦ ἐπροσβάλλοντο, τῶν Αἰτωλῶν οἱ γέροι
 τὸν ἰκετεῦαν κι ἔστειλαν ἱερεῖς ὅσ' ἦσαν πρῶτοι, 575
 νὰ ἴλθῃ βοηθὸς καὶ ὑπόσχονταν μέγα νὰ δώσουν δῶρον·
 νὰ ἐκλέξῃ ἀπὸ τὸν πρόσχαρον ἀγρὸν τῆς Καλυδῶνος
 τὸ μέρος τὸ παχύτερο, πεντήκοντα στρεμμάτων,
 ἐξάισιον κτῆμα, τὸ μισὸ χωράφι ἀμπελωμένο,
 τ' ἄλλο μισὸ ἀφύτευτο καὶ ὀργώσιμο χωράφι· 580
 ἐπρόσπεσε καὶ ὁ γέροντας Οἰνεὺς εἰς τὸν υἱὸν του
 καὶ ἀνέβηκεν εἰς τοῦ ὑψηλοῦ θαλάμου τὸ κατώφλι
 ὡσάν ἰκέτης κι ἔσειε τὲς κολλητὲς σανίδες.
 Τοῦ πρόσπεσαν κι οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ σεβαστὴ μητέρα 585
 καὶ αὐτὸς ἀρνεῖτο πάντοτε· τοῦ πρόσπεσαν οἱ φίλοι,
 ἀπ' ὅσους εἶχε, σεβαστοὶ σ' αὐτὸν καὶ ἀγαπημένοι,
 ἀλλ' οὐδ' αὐτοὶ δὲν ἔπεισαν, ὡσπού 'φθασεν ὁ κτύπος
 στὸν θάλαμον καὶ ἀνέβαιναν τοὺς πύργους οἱ Κουρῆτες
 καὶ τὴν μεγάλην ἄρχιζαν νὰ κάψουν Καλυδῶνα.
 Καὶ τότε στὸν Μελέαχρον ἐπρόσπεσεν ἡ ὠραία 590
 ὀμόκλινῆ του κλαίοντας καὶ τοῦ 'δειξε ὅσα πάθη
 στὴν πόλιν ποῦ πατήσῃ ἐχθρὸς οἱ ἄνθρωποι παθαίνουν.
 Σφάζουν τοὺς ἄνδρες, ἡ φωτιά τὴν πόλιν ἐρημάζει,
 καὶ δούλους παίρνουν τὰ παιδιά καὶ τὲς γυναῖκες ξένοι.
 Στὰ τόσα ποῦ ἄκουσε κακὰ κλονίσθη στὴν καρδίαν 595
 κι ἐζώσθη τὰ λαμπρ' ἄρματα νὰ πεταχθῆ εἰς τὴν μάχην.
 Κι ἔτσι ἀπὸ ἰδίαν θέλησιν τοὺς ἔσωσεν ἐκεῖνος.
 Πλὴν δὲν τοῦ ἐδῶσαν οἱ Αἰτωλοὶ τὰ ἐξάισια δῶρα πλέον
 καὶ χάρισμ' ἀπ' τὸν ὄλεθρον τοὺς ἔσωσε εἰς τὸ τέλος.
 "Ὅμοια μὴ σκέπτεσαι καὶ σὺ παιδί μου. Μὴ σὲ σύρη 600
 κακὸς θεὸς κι εἶν' ἄσχημο βοηθὸς νὰ δράμῃς μόνον
 ὅταν τὰ πλοῖα καίωνται. Πρόλαβε, ἀφοῦ μὲ δῶρα
 σὲ προσκαλοῦν οἱ Ἀχαιοί, ποῦ ὡσάν θεὸν θὰ σ' ἔχουν.
 Καὶ ἂν κατεβῆς ἀδώρητος στὴν ἀνδροφθόρον μάχην
 ὀμοίαν ἀπ' τὴν νίκην σου τιμὴν δὲν θ' ἀπολαύσῃς » 605
 Καὶ ὁ γοργοπόδης Ἀχιλλεὺς σ' ἐκεῖνον ἀποκρίθη :
 « ὦ γέροντά μου, τῆς τιμῆς αὐτῆς δὲν ἔχω ἀνάγκην.
 Ἄρκεϊ με ὅτι τοῦ Διὸς μ' ἔχει τιμὴς' ἡ μοῖρα,

πού στὰ κυρτὰ καράβια μου σ' ἐμέ θά παραστέκη
ὅσο ἀναπνέω καί γερά κινῶ τὰ γόνατά μου. 610

Κι ἐν' ἄλλο πράγμα θά σοῦ εἰπῶ καί ἄς τὸ φυλάξῃ ὁ νοῦς σου·
μὴ μοῦ ταραξῆς τὴν ψυχὴν μὲ δάκρυα, μὲ θρήνους,
χάριν στὸν Ἀγαμέμνονα νὰ κάμῃς, καί ἂν δὲν θέλῃς
νὰ σὲ μισήσ' ὡς σ' ἀγαπῶ, μὴ κεῖνον ἀγαπήσῃς·
τὸν ἄνθρωπον πού μὲ λυπεῖ σὺ νὰ λυπήσῃς πρέπει. 615

Τῆς βασιλείας μέτοχον σὲ θέλω καί τῆς δόξης.
Καί αὐτοὶ παίρνουν τὴν εἶδησιν, καί σὺ στ' ἀπαλὸ στρῶμα
ἐδῶ κοιμήσου, καί πρωὶ θέλει σκεφθοῦμε ἂν πρέπει
νὰ μείνωμε ἢ νὰ κάμωμε πανιὰ διὰ τὴν πατρίδα».

Καί μὲ τὸ νεῦμα ἐπρόσταξε τὸν Πάτροκλον νὰ στρώσῃ
κλίνην καλὴν τοῦ Φοίνικος, ὥστε νὰ ἀργήσουν
οἱ ἄλλοι ν' ἀφήσουν τὴν σκηνήν. Καί τότε ἀνάμεσόν τους
ὁ ἰσόθεος ὀμίλησεν ὁ Τελαμώνιος Αἴας :

«Λαερτιάδῃ διογενῆ, πολύτεχνε Ὀδυσσεά,
πηγαίνομε, ὅτι ὁ λόγος μας σ' αὐτὸ κὰν τὸ ταξίδι,
θαρρῶ, δὲν κατορθώνεται. Κι εὐθύς τὴν ἀγγελίαν
νὰ φέρωμε στοὺς Δαναοὺς, ἂν καὶ καλὴ δὲν εἶναι,
πού ἀνήσυχοι μᾶς καρτεροῦν· ἀλλ' ὅμως ὁ Ἀχιλλέας
τὴν μεγαλόκαρδην ψυχὴν ἀγρίωσε στὰ στήθη. 625

Λησμόνησεν ὁ ἄπονος τοὺς φίλους πού μὲ τόσῃν
ἀγάπῃν τὸν δοξάζαμεν ὡς ἕξοχον τῶν ἄλλων· 630

καὶ ὅμως πατέρας ἢ ἀδελφὸς στέργει ἀπὸ τὸν φονέα
τοῦ ἀδελφοῦ του ἢ τοῦ παιδιοῦ τὸ πρόστιμον νὰ λάβῃ·
κι ἐκεῖνος, ἀφοῦ πλέρωσε πολλὰ, στὸν τόπον μένει
καὶ ὁ ἄλλος μὲ τὴν ξαγορὰν πού ἐπῆρε τὴν ψυχὴν του
δαμάζει. Ἄλλ' ἄσπονδην, κακὴν στὰ στήθη τὴν καρδίαν
σοῦ ἔκαμαν οἱ ἀθάνατοι, ἐξ ἀφορμῆς μιᾶς κόρης
μόνης· κι ἐπτὰ σοῦ δίδομεν ἀσύγχριτες στὸ κάλλος 635

καὶ ἄλλα πολλὰ· καὶ δέξου σὺ τὸ ἔλεος εἰς τὰ στήθη,
σέβου τὴν κατοικίαν σου· στὴν στέγῃν σου μᾶς ἔχεις
ἀπ' τὸν λαὸν τῶν Δαναῶν, κι ἐμεῖς θαρροῦμε ἀπ' ὅλους
τοὺς Ἀχαιοὺς πὼς εἴμασθεν οἱ φίλοι τῆς καρδιάς σου». 640

Καί ὁ γοργοπόδης Ἀχιλλεὺς σ' ἐκεῖνον ἀποκρίθη :
« ὦ Αἴας διογέννητε, μέγαλε πολεμάρχε.

- μέ την καρδιά μου φαίνεται πού ὁ λόγος σου ταιριάζει· 645
 πλὴν βράζω ἀπ' ἀγανάκτησιν ὅταν θυμοῦμαι πόσον
 ὁ Ἄτρείδης μ' ἐξουθένωσεν ἐμπρὸς εἰς τοὺς Ἀργεῖους,
 ὡς ξένον, ὅπ' οἱ ἐγκάτοικοι πολῖτες ἀτιμάζουν.
 Πηγαίνετε καὶ φανερά κηρύξτετ' ὅ,τι λέγω·
 ὅτι ἀπ' τὸ ἔργον φονικὸν θ' ἀπέχω τοῦ πολέμου, 650
 ὥσπου τὸν θεῖον Ἔκτορα νὰ ἰδῶ τὸν Πριαμίδην
 στῶν Μυρμιδόνων τὲς σκηνές ἐμπρὸς καὶ στὰ καράβια
 φονεύοντας τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ καίοντας τὰ πλοῖα.
 Κι ἐμπρὸς εἰς τὸ καράβι μου, θαρρῶ, καὶ στὴν σκηνήν μου
 ὁ Ἔκτωρ ἂν καὶ πρόθυμος θὰ παύσῃ ἀπὸ τὴν μάχην» 655
 Εἶπε· καὶ αὐτοί, μὲ δίκουπο ποτήρι ἀφοῦ σπονδίσαν
 καθεῖς, στὰ πλοῖα γύριζαν κατόπιν τοῦ Ὀδυσσεῶς.
 Κι ἐπρόσταξεν ὁ Πάτροκλος τοὺς ἄνδρες καὶ τὲς δοῦλες
 τὴν κλίνην ἀναπαυτικὴν τοῦ Φοίνικος νὰ στρώσουν.
 Καὶ αὐτὲς τὴν στῶσαν μὲ προβιές, μὲ τάπητες καὶ ὠραῖο 660
 λινο σινδόνι ἐπάνωθε· καὶ ὁ γέρος εἰς τὴν κλίνην
 ἐπλάγιασε, τὴν ἄφθαρτην Ἥῳ νὰ περιμένῃ.
 Καὶ παραμέσα στὴν σκηνὴν κοιμήθηκε ὁ Πηλεΐδης·
 σιμά του ἐπλάγιασε γυνή, πού ἐπῆρε ἀπὸ τὴν Λέσβον,
 καὶ κόρ' ἦταν τοῦ Φόρβαντος, ἡ ὁμορφὴ Διομήδη. 665
 Εἰς μέρος ἄλλ' ὁ Πάτροκλος· κι εἶχε καὶ αὐτὸς στὸ πλάγι
 τὴν Ἴφιν τὴν καλόζωνην πού τοῦ ἔδωκε ὁ Πηλεΐδης,
 στὴν Σκύρον ὅτε ἀνέβηκε, τὴν πόλιν τοῦ Ἐνυέως.
 Καὶ στοῦ Ἄτρείδῃ τὲς σκηνές ὅταν ἐκεῖνοι ἐφθάσαν
 ὄρθοι σ' αὐτοὺς ἐπρόπιναν τῶν Ἀχαιῶν οἱ παῖδες 670
 μὲ τὰ ποτήρια τὰ χρυσὰ καὶ τοὺς ἐρώτων ὄλοι.
 Καὶ πρῶτος τοὺς ἐρώτησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων·
 «Λέγε, Ὀδυσσεῆα θαυμαστέ, ὦ δόξα τῶν Ἀργείων,
 θέλει ἀπ' τὸ πῦρ τὸ φλογερὸν νὰ σώσῃ τὰ καράβια,
 ἢ ἀρνεῖται, καὶ ἢ μεγάλη του καρδιά θυμῶνει ἀκόμη ;» 675
 Τοῦ ἀπάντησε ὁ πολὺπαθος, ὁ θεῖος Ὀδυσσεῆας·
 «ᾤ Ἀγαμέμνων ἀρχηγέ, τρισένδοξε, ὄχι μόνον
 δὲν σβήνει ἐκεῖνος τὸν θυμόν, ἀλλὰ καὶ φλόγα παίρνει
 χειρότερη, καὶ ἀρνεῖται σέ καὶ τὰ δικά σου δῶρα.
 Καὶ μόνος σου, εἶπε, νὰ σκεφθῆς ἐσὺ μὲ τοὺς Ἀργεῖους 680

- πῶς τὸν λαὸν τῶν Ἀχαιῶν νὰ σώσης καὶ τὰ πλοῖα.
 Καὶ αὐτὸς μᾶς ἐφοβέρισε, πῶς ἅμα ξημερώσῃ
 στὴν θάλασσαν τὰ ἰσόπλευρα καράβια τοῦ θά σῦρη.
 Καὶ νὰ στραφοῦμε θά ἴλεγε κι οἱ ἄλλοι στὴν πατρίδα
 διότι δὲν θά ἴβρετε ποτὲ τῆς ὑψηλῆς Ἰλίου 685
 τὸ τέλος· ὅτι ἐπρόβαλε τὸ χέρι τοῦ ἐμπροσθέν της
 νὰ τὴν σκεπάσῃ ὁ Βροντητῆς κι ἐθάρρευσε τὰ πλήθη.
 Καὶ αὐτὰ πού εἶπεν ἄκουσαν καὶ τοῦτ' οἱ συνοδοὶ μου,
 ὁ Αἴας κι οἱ δυὸ κήρυκες, ἄνδρες καὶ οἱ δυὸ μὲ γυνῶσιν.
 Καὶ ὡς εἶπ' ἐκεῖνος πλάγιασεν ὁ Φοῖνιξ στὴν σκηνὴν του, 690
 καὶ στὴν γλυκιᾶν πατρίδα τοῦ θενὰ τὸν συνοδεύσῃ
 αὔριον, ἂν θέλῃ· στανικῶς δὲν θέλει αὐτὸς τὸν πάρει».
- Εἶπε κι ἐκεῖνοι ἐσίγησαν, ἄφωνοι ἐμεῖναν ὅλοι
 ἀπὸ τὸν λόγον φοβερὸν πού ἀκοῦσαν ξιπασμένοι.
 Κι ἐσῶπαν εἰς τὴν θλίψιν τοὺς τῶν Ἀχαιῶν οἱ παῖδες,
 ὅσο πού λόγον ἄρχισεν ὁ ἀνίκητος Διομήδης :
 «᾽Ω Ἀγαμέμνων ἀρχηγέ, τρισένδοξε Ἀτρεΐδῃ,
 τὸν ἔξοχον Πηλείωνα νὰ μὴ ἴχες ἰκετεύσει
 μὲ δῶρα τόσα· κι ἔπαρσιν πολλὴν ἔχ' ἡ ψυχὴ του
 καὶ τώρα τὸν ἐμψύχωσες πολὺ στὴν ἔπαρσίν του. 700
 Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν αὐτόν, ἢ ἀναχωρήσ' ἢ μείνῃ·
 καὶ πάλι ὁπόταν τοῦ τὸ εἰπῆ στὰ στήθη του ἡ καρδία
 καὶ τὸν κινήσῃ ἓνας θεός, αὐτὸς θά πολεμήσῃ.
 Ἄλλ' ὅ,τι τώρα ἐγὼ θά εἰπῶ νὰ τὸ δεχθοῦμεν ὅλοι.
 Πρῶτα εὐφρανθῆτε τὸ φαγί καὶ τὸ κρασί πού εἶναι 705
 δύναμις εἰς τὸν ἄνθρωπον· κατόπι ἀναπαυθῆτε.
 Καὶ ὅταν ἡ ροδοδάκτυλος Ἥως τὴν γῆν φωτίσῃ,
 τοὺς ἵππους καὶ ὅλον τὸν λαὸν εὐθύς ἐμπρὸς στὰ πλοῖα
 κίνησε καὶ πολέμησε σὺ μεταξὺ τῶν πρώτων».
- Ἔπαυσε καὶ ὅλ' οἱ βασιλεῖς, ὅτ' εἶπεν ἐδεχθῆκαν 710
 καὶ τοῦ Διομήδῃ ἐθαύμασαν τὸν λόγον τοῦ ἵπποδάμου·
 καὶ ἀφοῦ σπονδίσαν πήγαινε καθεὶς εἰς τὴν σκηνὴν του
 κι ἐκεῖ τοῦ ὕπνου ἐχάρηκαν τὸ δῶρον πλαγιασμένοι.

Κ

- Οἱ πρῶτοι τῶν Παναχαιῶν ὀλόνηκτα κοιμοῦνταν
 ὄλοι σιμὰ στὰ πλοῖα τους, ἀλλὰ τοῦ Ἀτρείδη μόνον,
 τοῦ ἀρχηγοῦ, δὲν ἔπιανε τὰ μέλη ὁ γλυκὸς ὕπνος,
 ὅτι πολλοὺς διαλογισμοὺς ἀνακينوῦσε ὁ νοῦς του,
 καὶ ὡς συχαστράφτει ὁ σύζυγος τῆς λαμπροκόμης Ἡρας 5
 κι εἶτε χαλάζει προμηνᾶ ἢ μέγα νεροπόντι
 ἢ χιόνι πού ἔλους τοὺς ἀγροὺς κατάλευκο σκεπάζει
 ἢ καὶ τὸν μέγαν λάρυγγα τοῦ φθαρτικοῦ πολέμου,
 ὁμοίως συχνοεστέναζεν ἀπ' τῆς ψυχῆς τὰ βάθη
 ὁ Ἀγαμέμνων, καὶ σφοδρῶς τοῦ ἐλάκτιζε ἡ καρδιά. 10
 Καὶ στὴν πεδιάδα ὅτ' ἔστρεφε τὰ μάτια πρὸς τὴν Τροίαν
 μὲ πλῆξιν τὰ πολλὰ πυρὰ θωροῦσε καὶ τὸν ἦχον
 συρίγγων ἄκουε καὶ αὐλῶν καὶ χλαλοῆν ἀνθρώπων·
 καὶ ὅτ' ἔστρεφε στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλῆθη καὶ στὰ πλοῖα,
 τῆς κεφαλῆς ξερίζωνε τὲς τρίχες πρὸς τὸν Δία 15
 ἐπάνω κι ἡ ἀνδράγαθη ψυχὴ του ἀδημονοῦσε.
 Καὶ τούτῃ συμφερώτερη τότε τοῦ ἐφάνη γνώμη,
 στὸν Νηλιάδῃ Νέστορα πρῶτον νὰ ὑπάγῃ ἀπ' ὄλους,
 ἴσως ὠραῖον σοφισθῆ τρόπον μαζί του ὁ γέρος
 ὄλους ἀπὸ τὸν ὄλεθρον τοὺς Δαναοὺς νὰ σώσῃ. 20
 Σηκώθη, περιέβαλε τὸ στῆθος μὲ χιτώνα,
 στὰ λαμπρὰ πόδια πέδιλα ἐπρόσδεσεν ὠραῖα,
 δέρμα μεγάλου λέοντος ἐφόρεσε στοὺς ὤμους
 ξανθὸ μακρὺ κι ἐφοῦκτωσε τὸ δυνατὸ κοντάρι.
 Ὅμοίως καὶ ὁ Μενέλαος —οὐδὲ στὰ βλέφαρά του 25
 ἐκάθιζ' ὕπνος— τρώμαζε μὴ πάθουν οἱ Ἀργεῖοι,
 πού ἐξ ἀφορμῆς του ἀπέραντα πελάγ' εἶχαν περάσει
 καὶ πόλεμον ἀπότολμον ἐκίνησαν στὴν Τροίαν.
 Στοὺς πλατεῖς ὤμους φόρεσε δέρμα στικτὸ τῆς πάρδου,
 χάλκινο κράνος ἔβαλε στὴν κεφαλὴν κι ἐπῆρε 30
 τὴν λόγχην εἰς τὸ χέρι του κι ἐπῆγε νὰ σηκώσῃ
 τὸν ἀδελφόν του, κι ἦτο αὐτὸς τῶν βασιλέων πρῶτος

εἰς τοὺς Ἀργείους, καὶ ὡς θεὸν τὸν ἐτιμοῦσαν ὅλοι.
 Τὸν ἤβρε μ' ἄρματα λαμπρὰ τὸ σῶμα του νὰ ζῶνῃ
 σιμὰ στὴν πρύμνην· καὶ χαρὰν ἐπῆρε, ἅμα τὸν εἶδε 35
 νὰ φθάσῃ· καὶ ὁ Μενέλαος σ' ἐκεῖνον πρῶτος εἶπε :

«Σεπτέ μου, τί ἄρματώνεσαι ; Μὴ τάχα τῶν συντρόφων
 νὰ στείλῃς κάποιον βούλεσαι κατάσκοπον στοὺς Τρῶας ;
 Πολὺ φοβοῦμαι μὴ κανεῖς δὲν εὐρεθῆ νὰ θέλῃ
 μὲς στοὺς ἐχθροὺς κατάσκοπος νύκτα νὰ ὑπάγῃ μόνος· 40
 θά'χῃ τῶντι ἀτρόμητην ψυχὴν ὅποιος τὸ κάμῃ».

Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων :
 «Ἐγὼ καὶ σὺ Μενέλαε, πολλὴν ἔχομε ἀνάγκην
 βουλῆς ὀρθῆς, τοὺς Ἀχαιοὺς νὰ σώσῃ καὶ τὰ πλοῖα,
 ἀφοῦ τῶρ' ἀλλάξεν ὁ Ζεὺς τὴν γνώμην του καὶ ὁ νοῦς του 45
 προσέχει προθυμότερον τοῦ Ἐκτορος τὰ δῶρα.

“Ὅτι δὲν εἶδα ἐγὼ ποτέ, μήτ' ἄκουσ' ἄνδρας ἕνας
 εἰς μίαν ἡμέραν συμφορὰς τόσες νὰ ἐργάσθῃ ὅσες
 ὁ Ἐκτωρ ὁ διίφιλος ἐργάσθ' εἰς τοὺς Ἀργείους,
 ἐνῶ θεᾶς οὔτε θεοῦ γόνος αὐτὸς δὲν εἶναι· 50

τόσα τοὺς ἔκαμε κακὰ, ποὺ θὰ περάσουν χρόνοι
 πρὶν τ' ἀστοχῆσουν οἱ Ἀχαιοί. Καὶ τώρα σὺ στὰ πλοῖα
 δράμε νὰ ἐβρῆς τὸν Αἴαντα καὶ τὸν Ἰδομένεα,
 προσκάλεσέ τους ἐνῶ ἐγὼ τὸν Νέστορα τὸν θεῖον 55
 θενὰ σηκώσω νὰ ἴλθῃ αὐτός, ἂν θέλῃ, στῶν φυλάκων
 τὸ θεῖον τάγμα προσταγὰς νὰ δώσῃ· καὶ στὸν γέρον
 πρόθυμ' αὐτοὶ θὰ ὑπάκουαν, διότι τὸν υἱὸν του
 καὶ τὸν Μηριόνην, σύντροφον τοῦ Ἰδομενέως, πρῶτους
 ἐμεῖς διορίσαμε ἀρχηγοὺς τῆς νυκτοφυλακῆς μας».

Καὶ ὁ δυνατὸς Μενέλαος σ' ἐκεῖνον ἀποκρίθη :
 «Λέγε μου τώρα καθαρὰ καὶ πρόσταζε τί θέλεις·
 αὐτοῦ μ' ἐκεῖνους θὰ σταθῶ νὰ περιμείνω, ὡς νὰ ἴλθῃς,
 ἢ ἅμα εἰπῶ τὸν λόγον σου θὰ τρέξω εὐθὺς νὰ σ' ἔβρω ;»

Καὶ ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς αὐτόν, «αὐτοῦ νὰ μείνῃς» εἶπε,
 «μὴ τύχῃ ἐγὼ νὰ σὲ ζητῶ, σὺ νὰ ζητᾶς ἐμένα 65
 στοὺς πολλοὺς δρόμους τοῦ στρατοῦ· καὶ ὅπου θὰ πᾶς εἰπέ τους
 ὅλοι νὰ μείνουν ἄγρυπνοι, καὶ κάλεσε καθέναν
 μὲ τοῦ πατρὸς του τ' ὄνομα καὶ μὲ τὴν γενεάν του,

τιμώντας ὅλους· κι ἔπαρσιν μὴν ἔχης μεγαλείου·
 ἄς κοπιᾶζομε κι ἐμεῖς, ὡς ἀπ' τὴν γέννησίν μας
 σκληρὴν μᾶς ἐδιόρισεν ὁ Ζεὺς ταλαιπωρίαν !» 70

Εἶπε κι ἐξεπροβόδησε μ' αὐτὰ τὸν ἀδελφόν του·
 κι ἐπῆγε αὐτὸς στὸν Νέστορα· τὸν ἤβρε πλαγιασμένον
 εἰς κλίνην ἀναπαυτικὴν εἰς τὴν σκηνὴν πλησίον. 75

Στὸ πλάγι του εἶχε τ' ἄρματα, τὴν περικεφαλαίαν
 ὀλόλαμπρην, κοντάρια δυὸ καὶ τὴν καλὴν ἀσπίδα,
 καὶ τὸ ζωνάρι τ' ὁμορφον, ὅπου φοροῦσε ὁ γέρος,
 ὅταν κινοῦσε τὸν λαὸν στὴν ἀνδροφθόρον μάχην,
 ὅτι τὸ γῆρας τὸ κακὸ δὲν τὸν νικοῦσε ἀκόμη. 80

Τὴν κεφαλὴν ἐσήκωσεν, ὠρθώθη στὸν ἀγκώνα
 καὶ στὸν Ἀτρεΐδην ἔλεγε κι ἐρώτα : «Ποῖος εἶσαι
 σὺ ποῦ στὰ πλοῖ' ἀνάμεσα μὲς στὸν στρατὸν γυρίζεις,
 μόνος στὸ σκότος τῆς νυκτός, οἱ ἄλλοι ἐνῶ κοιμῶνται ;
 Μὴ σύντροφον, μὴ φύλακκα ζητεῖς ; Ὀμίλησέ μου,
 μὴ μὲ σιμώνης ἄλαλος· ποιά σ' ἔφερον ἀνάγκη ;» 85

Καὶ ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς αὐτόν : «ᾠ Νέστορ Νηλιάδῃ,
 ὦ κάχγημα τῶν Ἀχαιῶν, ἀκούεις τὸν Ἀτρεΐδην·
 ἰδοὺ τὸν Ἀγαμέμνονα, ποῦ ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους
 ὁ Δίας ἀκατάπαυστα μὲ θλίψεις βασανίζει,
 ὅσο ἀναπνέω κι ἐλαφρὰ κινῶ τὰ γόνατά μου· 90

ὕπνος δὲν κλεῖ τὰ μάτια μου, κι ἐδῶ πλανῶμαι ὡς βλέπεις,
 ἀπ' τὸν καημὸν τῶν Δαναῶν, πόχουν βαρὺν ἀγῶνα.
 Δι' αὐτοὺς τρομάζω καὶ ἡ ψυχὴ τὴν στάσιν της δὲν ἔχει,
 ἀδημονῶ, κι ἔξω ἡ καρδιὰ πετιέται ἀπὸ τὰ στήθη,
 καὶ ὅλοι μοῦ τρέμουν οἱ ἄρμοί· καὶ ἂν νὰ ἐνεργήσης θέλῃς 95

ἀφοῦ καὶ σὺ μάτι δὲν κλεῖς, ἄς κατεβοῦμε ἀντάμα,
 κεῖ ποῦ φρουροῦν οἱ φύλακες, νὰ ἰδοῦμε μὴν ὁ κόπος
 κι ἡ ἀγρύπνια τοὺς ἐδάμασεν, ὥστ' ἔπεσαν στὸν ὕπνον,
 καὶ λησμονοῦν τὴν φύλαξιν· ἄνδρες ἐχθροὶ πλησίον
 εἰς τὸν στρατὸν μας κάθονται· καὶ φόβος εἶναι μήπως 100
 καὶ μὲς στὴν νύκτα στοχασθοῦν τὴν μάχην ν' ἀρχινήσουν».

Σ' αὐτόν τότε ὁ Γερῆνιος ὁ Νέστωρ ἀποκρίθη :
 «ᾠ Ἀγαμέμνων ἀρχηγέ, ὦ Ἀτρεΐδη δοξασμένε,
 τοῦ Ἐκτορος τοὺς λογισμοὺς καὶ ὅσα ἐλπίζει τώρα

- δὲν θὰ ἐκτελέσῃ ὁ πάνσοφος Κρονίδης· ἀλλ' ἀγῶνες 105
βαρύτεροι θὰ τὸν ἐβροῦν, ἐὰν ἀλλάξῃ γνώμη
ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ τὸν κακὸν θυμὸν του παραιτήσῃ.
Πρόθυμα ἐγὼ σ' ἀκολουθῶ καὶ ἄς σηκωθοῦνε καὶ ἄλλοι,
ὁ Διομήδης, ὁ ἀκουστὸς εἰς τ' ἄρματα Ὀδυσσεάς,
ὁ ταχὺς Αἴας καὶ μ' αὐτοὺς ὁ Μέγης Φυλεΐδης. 110
Κανένα τώρα ἠθέλαμε, καὶ αὐτοὺς νὰ προσκαλέσῃ
καὶ τὸν ἰσόθεον Αἴαντα καὶ τὸν Ἴδομενέα,
ὅτι ἔχουν τοῦτοι ξέμακρα τὰ πλοῖα τους στημένα·
ἀλλ' ὅμως τὸν Μενέλαον, ἂν κι εἶναι σεβαστός μου
καὶ ἀγαπητός, δὲν ἐπαινῶ, καὶ ἂν σέ θενά λυπήσω, 115
ὅτι κοιμᾶται καὶ ἄφησε σέ μόνον νὰ κοπιάζῃς·
τώρα ἔπρεπε νὰ τρέχῃ αὐτὸς στοὺς πολεμάρχους ὄλους,
τώρα στὸν ἄκρον κίνδυνον σ' ἐκείνους νὰ προσπέσῃ».
- Καὶ ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς αὐτόν: «Ἄλλες φορές, ὦ γέρε,
πρῶτος σ' ἐπαρακίνησα, ἐσὺ νὰ τὸν ἐλέγξῃς, 120
διότι ἀργεῖ πολλές φορές, νὰ ἐργάζεται δὲν θέλει.
Μωρὸς δὲν εἶναι, οὔτε ὀκνηρός· ὅμως σ' ἐμὲ προσβλέπει
καὶ περιμένει τὴν ἀρχὴν ἐγὼ νὰ κάμω πρῶτος·
ἀλλὰ τώρα μ' ἐπρόλαβε κι ἤλθε νὰ μ' ἔβρῃ πρῶτος
καὶ αὐτὸς τοὺς ἄνδρες ποὺ ζητεῖς ἐστάλῃ νὰ καλέσῃ 125
πηγαίνωμε· εἰς τοὺς φύλακες, ὅπου φρουροῦν στὲς πύλες,
θὰ τοὺς ἐβροῦμεν, ὅτι αὐτοῦ νὰ συναχθοῦν τοὺς εἶπα».
- Καὶ ὁ Νέστωρ ὁ Γερήνιος ἀπάντησέ του κι εἶπε:
«Τότε κανεῖς τῶν Ἀχαιῶν δὲν θὰ τὸν παρακούσῃ
καὶ θὰ ἐνεργήσῃ ἀγόγγυστα τὴν κάθε προσταγὴν του». 130
- Εἶπε καὶ περιέβαλε τὸ στήθος μὲ χιτῶνα,
στά λαμπρὰ πόδια πέδιλα προσέδεσεν ὠραῖα,
ἐπνωφόρι πορφυρὸ περόνησε στοὺς ὦμους
διπλό, μακρὺ, μὲ τρυφερὸ καὶ φουντωμένο χνούδι,
κοντάρι ἐπῆρε δυνατὸ μ' ἀκονισμένην λόγχην, 135
κι ἐκίνησε τῶν Ἀχαιῶν πρὸς τὰ γοργὰ καράβια.
Καὶ πρῶτον τὸν ἰσόπαλον στὴν γνῶσιν πρὸς τὸν Δία,
τὸν Ὀδυσσεά σήκωσεν ὁ Νέστωρ ἀπ' τὸν ὕπνον
μὲ τὴν φωνήν· καὶ τὸν ἀχὸν ὡς ἄκουσεν ἐκεῖνος,
πετάχθη μέσ' ἀπ' τὴν σκηνὴν καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπε: 140

«Διατί σὰ πλοῖ' ἀνάμεσα καὶ στὸν στρατὸν γυρνᾶτε
τὴν νύκτα μόνοι, τ' εἶναι αὐτὸ ποῦ τόσο σᾶς βιάζει ;»

Καὶ ὁ Νέστωρ εἶπε πρὸς αὐτόν : «Πολύτεχνε Ὀδυσσεά,
μὴ μᾶς ἐλέγχῃς· συμφορὰ στενοχωρεῖ μεγάλη
τοὺς Ἀχαιοὺς· στέρξε καὶ σὺ νὰ μᾶς ἀκολουθήσης,
καὶ ἄλλους νὰ σηκώσουμε καλοὺς, νὰ δώσουν γνώμη
εἰς τὰ συμβούλια, τὴν φυγὴν νὰ ἐκλέξωμε ἢ τὴν μάχην».

Καὶ τότε ἐπῆρε ἀπ' τὴν σκηνὴν τὴν εὐμορφὴν τοῦ Ἀσπίδα
ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ἐκίνησε μ' αὐτοὺς· καὶ ἐπῆγαν πρῶτα
εἰς τὸν Τυδεΐδην καὶ εὐρηκαν αὐτὸν μὲ τ' ἄρματά του
ἔξω στὸ πλάγι τῆς σκηνῆς· καὶ γύρω οἱ σύντροφοί του
κοιμῶνταν μὲ προσκέφαλα τὲς φωτεινὲς ἀσπίδες.

Καὶ εἶχαν ὀλόρθα στυλωτὰ στὸ χῶμα τὰ κοντάρια,
καὶ πέρα οἱ λόγχες ἔλαμπαν ὡς ἡ ἀστραπὴ τοῦ Δία.

Ἐπάνω εἰς δέρμα ταύρινον ὁ ἦρωες ἐκοιμόνταν
καὶ ἔκλινε ἐπάνω εἰς τάπητα λαμπρὸν τὴν κεφαλὴν του.

Τὸν σίμωσε καὶ ἐσήκωσεν ὁ Νέστωρ μὲ τὸ πόδι
κινώντας τον καὶ φανερὰ τὸν ἔλεγε καὶ τοῦ ἔπε :
«Σῆκ', ὦ Τυδεΐδη· ὀλονυκτίς τὸν ὕπνον θ' ἀπανθίζεις ;
Οἱ Τρῶες, ξεύρεις, κάθονται στὸν ὄχθον τοῦ πεδίου
καὶ ἀπὸ τὰ πλοῖα διάστημα μικρὸ τοὺς διαχωρίζει».

Εἶπε· καὶ κεῖνος γρήγορα πετάχθηκε ἀπ' τὸν ὕπνον,
σ' αὐτὸν ἐστράφη καὶ ἔλεγεν : «Εἶσαι σκληρὸς, ὦ γέρε·
ἀπὸ τὸν κόπον σὺ ποτὲ δὲν παύεις· μὴ δὲν ἦσαν
ἄλλοι νεώτεροι Ἀχαιοί, ποῦ ὀλόγουρα ἤμποροῦσαν
νὰ ὑπάγουν ἀπ' τοὺς βασιλεῖς καθέναν νὰ ξυπνήσουν ;
Ἄλλ' εἶσαι ἀκαταδάμαστος τῶντι, γέροντά μου».

Καὶ ὁ Νέστωρ εἶπε πρὸς αὐτόν : «Τὰ λόγια σου, παιδί μου,
εὐρίσκω ὀρθὰ καὶ φρόνιμα· καὶ ἐγὼ τέκνα γενναῖα
ἔχω, καὶ πλῆθος ἄλλο ἀνδρῶν ὑπάρχει, καὶ ἀπὸ τόσους
κάποιος θὰ ἐπῆγαιεν εὐθύς τοὺς ἀρχηγοὺς νὰ φέρῃ·
ἀλλὰ δεινὴ στενοχωρεῖ τοὺς Ἀχαιοὺς ἀνάγκη·

ὅτι ἀπὸ τρίχα κρέμεται στὴν ὥραν ποῦ μιλοῦμε
ὅλ' οἱ Ἀχαιοὶ ν' ἀφανισθοῦν ἢ νὰ βρουν σωτηρίαν.
Ἄλλὰ τὸν ταχὺν Αἴαντα καὶ τὸν Φυλεΐδην ἄμε
νὰ φέρῃς ὡς νεώτερος, καὶ ἂν μὲ λυπῆσαι, ὡς εἶπες».

Καὶ ὁ ἦρως λεοντοτόμαρο πυρρό, μακρὸ στοὺς ὤμους
 ἔριξε, τὸ κοντάρι του ἐπῆρε, καὶ πηγαίνει,
 καὶ ὄθ' ἐκοιμόνταν σήκωσε τοὺς δύο πολεμάρχους
 καὶ ὅταν συναπαντήθησαν στὸν λόχον τῶν φυλάκων, 180
 δὲν εὗρηκαν τοὺς ἀρχηγοὺς ἐκείνων νὰ κοιμῶνται,
 ἀλλὰ νὰ κάθωντ' ἄγρυπνοι μὲ τ' ἄρματα τους ὄλοι.
 Κι ὡς σκύλοι ὅπου κακονυκτοῦν μέσα εἰς αὐλὴν προβάτων,
 ὡς ἄκουσαν τὸ ἀτρόμητο θεριὸ νὰ κατεβαίνει
 ἀπὸ τὸν λόγγον· χλαλοῆν τότε δι' αὐτὸ σηκώνουν 185
 ἄνδρες καὶ σκύλοι καὶ ἀπ' αὐτοὺς ἐχάθη ὁ γλυκὺς ὕπνος·
 ὅμοια κι ἐκεῖνοι ἀκοίμητοι τὴν νύκτ' ἀδημονοῦσαν
 φυλάγοντας, κι ἐστρέφοντο στὴν ἄντικρυ πεδιάδα
 μήπως ἀκούσουν κάπουθε νὰ ὀρμήσουν ξάφνου οἱ Τρῶες.
 Ἄμα τοὺς εἶδ' ἐχάρηκεν ὁ γέρος καὶ τοὺς εἶπε 190
 νὰ τοὺς θαρρύνῃ : « Ἀγαπητὰ παιδιὰ μου, νὰ φρουρῆτε,
 καθὼς σᾶς βλέπω ἀκούραστοι· μὴν ἀπὸ σᾶς κανέναν
 τὸν πάρη ὁ ὕπνος καὶ χαροῦν κατόπιν οἱ ἐχθροὶ μας».
 Καὶ διάβηκε τὸν χάντακα· καὶ οἱ βασιλεῖς κατόπι
 κεῖνοι πού στὸ συμβούλιον καλοῦντο νὰ καθίσουν· 195
 καὶ ὁ Νεστοριδῆς ὁ λαμπρὸς καὶ ὁ Μυριόνης ἤλθαν,
 ὅτι τοὺς ἐπροσκάλεσαν νὰ βουλευθοῦν μαζί τους.
 Καὶ ἀπ' τὸν σακαμμένον χάντακα εἰς μέρος ἐκαθίσαν,
 ὅπου δὲν ἦσαν λείψανα τὸν τόπον νὰ σκεπάζουν,
 κεῖ πού τοῦ Ἐκτορος ἡ ὄρμῃ νὰ σφάζῃ τοὺς Ἀργεῖους 200
 σταμάτησε, ὅταν ἔφθασε νὰ τοὺς χωρίσ' ἡ νύκτα·
 κεῖ καθισμένοι νὰ ὀμιλοῦν ἀρχίζαν μεταξύ των·
 καὶ ὁ Νέστωρ πρωτομίλησε σ' αὐτοὺς : « ὦ ἀγαπητοί μου,
 ποιὸς ἀπὸ σᾶς θὰ ἐθάρρευε στὴν τόλμην τὴν ψυχῆς του
 νὰ ὑπάγῃ μέσα εἰς τὸν στρατὸν τῶν ἀνδρειωμένων Τρῶων, 205
 ἴσως κανένα τῶν ἐχθρῶν εἰς κάποιαν ἄκρην πιάση
 πλανώμενον ἢ στὸν λαὸν κάποιαν νὰ μάθῃ φήμην,
 τί μεταξύ των σκέπτονται, ἢ ἐδῶ πέρα νὰ μείνουν
 πλησίον στὰ καράβια μας, ἢ, ἀφοῦ τώρα ἐνικῆσαν
 τοὺς Ἀχαιοὺς, στὴν πόλιν τοὺς ὀπίσω θὰ γυρίσουν ; 210
 Αὐτὰ νὰ μάθῃ καὶ ἄβλαβος ἐκεῖθε νὰ γυρίσῃ·
 κάτω ἀπὸ τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ θὰ ἔβγῃ τ' ἄκουσμά του·

στούς θνητούς ὅλους, καὶ λαμπρὸ δῶρο θὰ λάβῃ ἀκόμη.

“Ὅτι ἀπὸ τὰ καράβια μας οἱ πολεμάρχοι πρῶτοι
μαύρην ἀρνάδα μὲ τ’ ἀρνιά πού τρέφει θὰ τοῦ δώσῃ 215
καθένας καὶ παρόμοιος μ’ αὐτὴν δὲν εἶναι πλοῦτος.
Καὶ εἰς ὅλα τὰ συμπόσια θέσιν θὰ λάβῃ ἐκεῖνος».

Εἶπε, καὶ ὅλοι ἐσίγησαν, ἄφωνοι ἐμείναν ὅλοι·
ὅσο πού λόγον ἄρχισεν ὁ δυνατὸς Τυδεΐδης :

«Μὲ σπρώχνει, Νέστορ, ἡ καρδιά κι ἡ ἀνδρική ψυχὴ μου 220
νὰ μῶ στοῦ ἐχθρικοῦ στρατεύμα πού ’ναι σιμὰ τῶν Τρώων.

’Αλλὰ θάρρος θερμότερον θὰ ἔπαιρνα καὶ τόλμην,
ἂν εἶχα καὶ ἄλλον σύντροφον· ὅταν πηγαίνουν δύο,
τοῦ ἑνὸς συμβαίνει ἡ νόησις νὰ ἔβρῃ πρὶν τοῦ ἄλλου
ὅ,τι συμφέρει· ἀλλ’ ἂν τὸ ἔβρῃ καὶ ἄλλον σιμὰ δὲν ἔχη, 225

ἢ σκέψις του εἶναι ἰσχνότερη καὶ ἀργότερος ὁ νοῦς του».

Αὐτὰ ’πε, κι ἤθελαν πολλοὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσουν·
θέλαν οἱ Αἴαντες οἱ δύο, τοῦ Ἄρη δορυφόροι,
ὁ Νεστορίδης τὸ ’θελε σφοδρῶς καὶ ὁ Μηριόνης,
ἤθελεν ὁ Μενέλαος καὶ ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς· 230

νὰ εἰσέλθῃ καὶ αὐτὸς ἤθελε μὲς στὸν στρατὸν τῶν Τρώων,

ὅτ’ εἶχε τόλμην πάντοτε ἡ ἀδάμαστη ψυχὴ του.

Καὶ πρὸς αὐτοὺς ὁμίλησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων :

«Τυδεΐδη πολυαγάπητε, σὺ διάλεξ’ ὅποιον θέλεις
σύντροφον, τὸν καλύτερον, καὶ πρόθυμ’ εἶναι τόσοι 235
κι ἐμπρὸς μας φανερώθηκαν· πρόσεξε μὴ τὸ σέβας
σὲ κάμη τὸν καλύτερον ν’ ἀφήσης, καὶ νὰ πάρῃς
σύντροφον τὸν κατώτερον· τὸ γένος μὴ κοιτάζῃς
μηδ’ ἂν βασιλικότερος εἶναι εἰς αὐτοὺς κανένας».

Εἶπε καὶ διὰ τὸν ἀδελφὸν Μενέλαον ἐφοβεῖτο. 240

Καὶ πάλιν τοὺς ὁμίλησεν ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης :

«Ἐὰν ἀφήνετε σ’ ἐμὲ νὰ ἐκλέξω σύντροφόν μου
καὶ πῶς θὰ ἐλθῶ μονοῦσα ἐγὼ τὸν θεῖον Ὀδυσσεύα,
πού τρέχει προθυμότατα ἡ ἀνδράγαθη καρδιά του
εἰς κάθε ἀγώνα, κι ἡ Ἀθηναῖα τὸν ἔχει ἀγαπητόν της ; 245

Καὶ ἀπὸ τὲς φλόγες ἄβλαβοι θὰ ἐβγαίναμε καὶ οἱ δύο,
ἂν αὐτὸς ἔλθῃ, πού ἔχει νοῦν ὅσον κανεὶς δὲν ἔχει».

«Τυδεΐδη, δὲν χρειάζεται, τοῦ ἀπάντησ’ ὁ Ὀδυσσεύς,

«μήτε πολὺ νὰ μ' ἐπαινῆς καὶ μήτε νὰ μὲ ψέγῃς,
ὄτι ὀμιλεῖς τῶν Ἀχαιῶν, ποὺ ὅλα αὐτὰ γνωρίζουν. 250
Ἄς πᾶμε, ἡ νύκτα σώνεται καὶ ἡ χαραυγὴ σιμώνει,
τ' ἄστρα ἐπροχώρησαν πολὺ, καὶ τῆς νυκτὸς τὰ δύο
μέρη ἐπεράσαν κι ἔμεινε μόλις τὸ τρίτο ἀκόμη».

Εἶπαν κι εὐθὺς ἐζώσθησαν ὅπλα φρικτὰ κι οἱ δύο.
Τοῦ Διομήδη, π' ἄφησεν εἰς τὴν σκηνὴν τὸ ξίφος, 255
ἔδωκεν ἄλλο δίστομον ὁ ἀνδρεῖος Θρασυμήδης
καὶ ἀσπίδα· καὶ τὸν σκέπασε μὲ κράνος χωρὶς κῶνον
καὶ χωρὶς χαίτην, ταύρινον· καταίτυγα τὸ λέγουν·
τὰ καλ' ἀγόρια τὸ φοροῦν τῆς κεφαλῆς των σκέπην.

Καὶ ὁ Μηριόνης ἔδωκε φαρέτραν τοῦ Ὀδυσσεῶς 260
τόξον καὶ ξίφος· κι ἔπειτα τὴν κεφαλὴν μὲ κράνος
δερμάτινο τοῦ ἐσκέπασε, σφικτὰ στερεωμένο
μέσα μὲ πάμπολλα λουριά, κι εἶχε μαλλὶ στὸ βάθος,
καὶ χοίρου δόντια σύμπυκνα λευκὰ τὸ περιδέναν.

Τοῦτο εἶχε κλέψ' ὁ Λυτόλυκος στὴν Ἑλεώνα, ὅποταν 265
τοῦ Ὀρμενίδη Ἀμύντορος ἐτρύπησε τὸ δῶμα·
στὴν Σκάνδειαν τοῦ Ἀμφιδάμαντος, κατοίκου τῶν Κυθήρων
τό 'στειλε αὐτός· κι ἐνθύμημα στὸν Μόλον τῆς ξενίας
ὁ Ἀμφιδάμας τό 'δωκε· καὶ στὸν υἱὸν του ὁ Μόλος
τὸν Μηριόνην τ' ἄφησε· καὶ αὐτὸ τὸ κράνος ἦταν 270
ποὺ ἔζωσε τὸ μέτωπον τοῦ θεοῦ Ὀδυσσεῶς.

Καὶ ἀφοῦ τὰ ὅπλα ἐζώσθησαν τὰ φοβερὰ καὶ οἱ δύο,
ἐξεκινήσαν καὶ ἄφησαν αὐτοῦ τοὺς πολεμάρχους.
Δεξιὰ τοῦ δρόμου ἐρωδιὸν τοὺς ἔστειλε σιμὰ τους
ἡ Ἀθηναῖα, καὶ τὸ πουλὶ τὰ μάτια τους δὲν εἶδαν 275
εἰς τὸ σκοτάδι, ἀλλ' ἔκουσαν τὸν ἦχον τῆς φωνῆς του.

Ὁ Ὀδυσσεὺς ἐχάρηκε διὰ τὸ πουλὶ κι εὐχῆθη·
«Ἄκου με, ὦ κόρη τοῦ Διός, ποὺ πάντοτε σιμὰ μου
εἰς κάθε ἀγῶνα εὐρίσκεσαι καί, ἅμα κινουῦμαι, βλέπεις·
θεὰ μου, πόσο μ' ἀγαπᾶς ἐξόχως δεῖξε τώρα· 280
εὐδόκησε νὰ γύρουμε στὰ πλοῖα δοξασμένοι
ἀπὸ μέγα κατόρθωμα, νὰ τὸ θυμοῦνται οἱ Τρῶες».

Καὶ ὁ Διομήδης δεύτερος εὐχῆθη· «Κι ἐμὲ τώρα
ἔκουσε, κόρη τοῦ Διός· ἔλα σιμὰ μου, ὡς ἤσουν

- καὶ εἰς τὸν πατέρα μου σιμὰ τὸν ἔνδοξον Τυδέα 285
 στὲς Θῆβες, πού τῶν Ἀχαιῶν ἐπῆγε ἀπεσταλμένος.
 Στὲς ὄχθες τότε τοῦ Ἀσωποῦ σταμάτησ' ὁ στρατός των,
 καὶ λόγον πρᾶον ἔφερον αὐτὸς εἰς τοὺς Καδμείους·
 ἄλλ' ἔργα στήν ἐπιστροφὴν κατόρθωσε ἀνδρειωμένα
 μὲ σέ, θεά, πού πρόθυμη τοῦ στάθης στοὺς πλάγι. 290
 Ὅμοίως τώρα σῶζ' ἐμὲ καὶ στάσου εἰς τὸ πλευρόν μου.
 Κι ἐγὼ μιὰν πλατυμέτωπην δαμάλαν θὰ σοῦ σφάξω,
 χρονιάρικην, πού τὸν ζυγὸν τοῦ ἀνθρώπου δὲν γνωρίζει·
 θὰ σοῦ τὴν σφάξω, ἀφοῦ προτοῦ τὰ κέρατα χρυσώσω».
- Εὐχῆθησαν καὶ ἀπ' τὴν θεὰν ἡ εὐχὴ τους εἰσακούσθη. 295
 Καὶ ἀφοῦ τὴν εὐχὴν ἔκαμαν εἰς τοῦ Διὸς τὴν κόρην
 βαδίζαν, ὡς δυὸ λέοντες, τὴν μαύρην νύκτα, ἐπάνω
 εἰς τὲς σφαγές, εἰς τοὺς νεκρούς, στὰ ὅπλα καὶ στὸ αἷμα.
 Ἄλλ' οὐδ' ὁ Ἔκτωρ ἄφησε τοὺς Τρῶας νὰ κοιμῶνται,
 καὶ ὅλους ἐσυγκάλεσε τοὺς πρώτους πολεμάρχους, 300
 ὅσοι στοὺς Τρῶας ἀρχηγοὶ καὶ κυβερνήτες ἦσαν.
 Γνώμην σχεδίαζε σοφὴν ὁ Ἔκτωρ καὶ τοὺς εἶπε :
 «Ποῖος τὸ ἔργον πού θὰ εἰπῶ θὰ ὑπόσχεται νὰ κάμη
 μὲ δῶρον μέγα ; Καὶ ἀρκετὴ θὰ εἶναι ἡ ἀνταμοιβὴ του·
 ἀμάξι καὶ ὑψηλόλαιμα πουλάρια ἐγὼ θὰ δώσω, 305
 ἀπ' ὅσα ἔχουν οἱ Ἀχαιοὶ τὸ ἐξαίρετο ζευγάρι,
 σ' ὅποιον τολμήσῃ —κι ἔνδοξον θὰ κάμη τ' ὄνομά του—
 σιμὰ στὰ γοργὰ πλοῖα τους νὰ ὑπάγῃ καὶ νὰ μάθῃ
 ἂν οἱ Ἀχαιοὶ τὰ πλοῖα τους φρουροῦν ἀκόμη ὡς πρῶτα,
 ἢ, ἀφοῦ ἀπὸ τὰ ὅπλα μας ἐπέσαν συντριμμένοι, 310
 νὰ φύγουν ἤδη μελετοῦν καὶ δὲν φροντίζουν πλέον
 ὄλην τὴν νύκτα νὰ φρουροῦν σβησμένοι ἀπὸ τὸν κόπον».
- Αὐτὰ ἔπε καὶ ὅλοι ἐσώπαιναν· καὶ μεταξὺ τους ἦταν
 κάποιος τοῦ θεοῦ κήρυκος υἱός, τοῦ Εὐμήδη, ὁ Δόλων·
 εἶχε χαλκὸν ἀμέτρητον στὸ σπίτι καὶ χρυσάφι, 315
 ἄσχημην εἶχε τὴν μορφήν, ἀλλ' ἦτο γοργοπόδης·
 καὶ μέσα εἰς πέντε αὐτάδελφες αὐτὸς τὸ μόνο ἀγόρι.
 Ἐκεῖνος πρὸς τὸν Ἔκτορα τότε εἶπε καὶ στοὺς Τρῶας :
 «Ἐκτορ, ἐμὲ σπρώχν' ἡ καρδιὰ κι ἡ ἀνδρική ψυχὴ μου
 στὰ γοργὰ πλοῖα τῶν ἐχθρῶν νὰ ὑπάγω καὶ νὰ μάθω. 320

Ἄλλὰ τὸ σκῆπτρο σήκωσε καὶ ὀρκίσου νὰ μοῦ δώσης
τοὺς ἵππους καὶ τὴν ἄμαξαν τὴν χαλκοστολισμένην,
ποὺ φέρνουν τὸν ἰσόθεον Πηλεΐδην Ἀχιλλέα.

Κι ἐμὲ καλὸν κατάσκοπον θὰ ἐβρῆς, ὡς περιμένεις·
πέρα ἐγὼ πέρα τὸν στρατὸν θὰ σχίσ' ὥσπου νὰ φθάσω 325
στὸ πλοῖον τοῦ Ἀγαμέμνωνος, ἐκεῖ ποὺ οἱ πολεμάρχοι
νὰ φύγουν θὰ βουλευῶνται ἢ καὶ νὰ πολεμήσουν).

Εἶπε, κι ἐκεῖνος ἔλαβε τὸ σκῆπτρον καὶ τοῦ ὀρκίσθη·
«Μάρτυς μου ὁ Ζεὺς, πολὺβροντος ὀμόκλιнос τῆς Ἥρας,
τῶν Τρώων ἄλλος ἀπὸ σὲ δὲν θ' ἀνεβῆ τοὺς ἵππους 330
ἐκείνους, καὶ θ' ἀγάλλεσαι σὺ μόνος νὰ τοὺς ἔχῃς».

Αὐτὰ ἔπε καὶ ψευδόρκισε, κι ἐμψύχωσεν ἐκεῖνον.
Κι εὐθύς τὸ τόξο ἐκρέμασεν, ἐφόρσε τομάρι
λύκου στακτιοῦ, σκεπάσθηκε μὲ κράνος τῆς νυφίτσας,
λόγχην ἐπῆρε ἀκονητήν, καὶ ἀπ' τὸν στρατὸν προθύμως 335
πρὸς τὰ καράβια ἐκίνησεν· ἀλλὰ νὰ φέρῃ ἐκεῖθεν
εἶδησιν εἰς τὸν Ἑκτορα δὲν ἦταν διορισμένο.

Ἄλλ' ὅταν ἔξω ἀπ' τὸν λαὸν εὐρέθη καὶ ἀπ' τ' ἀμάξια,
ἔτρεχε τότε ἐλεύθερα καὶ ὁ θεῖος Ὀδυσσεάς
ἐρχόμενον τὸν νόησε καὶ στὸν Διομήδην εἶπε· 340

«Αὐτοῦ κάποιος μᾶς ἔρχεται, Διομήδη, ἀπ' τὸν στρατὸν τους.
Δὲν ξεύρω ἂν στὰ καράβια μας κατάσκοπος ἐστάλη,
ἢ διὰ νὰ γδύσῃ σώματα νεκρῶν ἐβγῆκε μόνος.
'Ολίγο ἄς πάρῃ διάστημα πρὶν τοῦ χυθοῦμ' ἐπάνω
διὰ νὰ τὸν πιάσωμε κι ἐὰν στὰ πόδια μᾶς νικήσῃ, 345
σὺ πάντοτε στὰ πλοῖα μας, μακρὰν ἀπ' τὸν στρατὸν του
βιάζε τον μὲ τὴν λόγχην σου νὰ μὴν ἀλλάξῃ δρόμον,
μὴ μᾶς ξεφύγῃ τρέχοντες ὀπίσω πρὸς τὴν πόλιν».

Εἶπαν καὶ μέσα εἰς τοὺς νεκροὺς ἔξω τοῦ δρόμου ἐγύραν,
καὶ αὐτὸς γοργὰ προσπέρασεν ὁ ἀνόητος· ἀλλ' ὅταν 350
ἀπεῖχε ὅσο μονόβολα ὀργώνουν τὰ μουλάρια—
ὅτ' εἶναι αὐτὰ καλύτερα καὶ ἀπὸ τὰ βόδι' ἀκόμη
στὸ βαθὺ νειάμα νὰ τραβοῦν τὸ κολλητὸν ἀλέτρι—
ἐχύθησαν κι ἐστάθη αὐτός, ὡς ἄκουσε τὸν κρότον·
πῶς ἦσαν φίλοι ἀπ' τὸν στρατὸν, ἐπίστευε, σταλμένοι 355
ἀπὸ τὸν Ἑκτορα νὰ εἰποῦν ὀπίσω νὰ γυρίσῃ.

- Καὶ ὅτ' ἦσαν τόσο διάστημα ὅσο τ' ἀκόντι φθάνει,
καὶ τοὺς ἐγνώρισεν ἐχθρούς, εἰς τὴν φυγὴν κινουῖσε
γοργὰ τὰ πόδια καὶ ὄρμησαν αὐτοὶ νὰ τὸν προφθάσουν.
- Καὶ ὡς δυὸ σκύλοι σκληρόδοντες, ἐξάϊσιοι στὸ κυνήγι, 360
λαγὸν ἢ ζάρκαδον στενὰ ξετρέχουν μὲς στὸν λόγγον,
καὶ αὐτὸς φεύγει βελάζοντας· στενὰ καὶ ὁ Διομήδης
καὶ ὁ πορθητῆς ὁ Ὀδυσσεὺς τὸν Δόλωνα ἐκυνῆγαν,
τὸν δρόμον ἀφοῦ τοῦ ἴκοψαν νὰ γύρη στὸν στρατὸν του.
- Καὶ πρὸς τὰ πλοῖα φεύγοντας, στοὺς φύλακες πλησίον 365
ἔφθασε· τότ' ἡ Ἀθηναῖα τοῦ Διομήδη ἀνδρείααν
ἐπρόσθεσε μήπως κανεῖς τῶν Ἀχαιῶν ἀνδρείων
νὰ καυχηθῆ πὼς κτύπησε τὸν Δόλωνα προλάβη
κι ἐκεῖνος φθάσῃ δεύτερος· καὶ ὀρμώντας μὲ τὴν λόγχην
ἐπάνω του τοῦ ἐφώναξε: «Ἡ στάσου ἢ σὲ λογχίζω· 370
δὲν φεύγεις ἀπ' τὰ χέρια μου». Κι ἔριξε τὸ κοντάρι
κι ἐπίτηδες τὸν ἔσφαλε· στὴν δεξιάν του πλάτην
ἐπάνω ἢ λόγχῃ ἐπέρασε καὶ μὲς στὴν γῆν ἐμπήχθη·
κι ἐκεῖνος ἐσταμάτησε κι ἐψέλλιζ' ἀπὸ τρόμον
χλωμὸς καὶ μὲς στὸ στόμα του τὰ δόντι' ἀντικτυπιόνταν. 375
Λεχάζοντας τὸν πρόφθασαν ἐκεῖνοι καὶ τὸν πιάσαν.
«Ἄχ! πάρετέ με ζωντανόν», δακρύζοντας τοὺς εἶπε·
«κι ἐξαγορὰν θὰ λάβετε· ὅτι ἀπ' τοὺς θησαυρούς μου,
χάλκινα σκεύη καὶ χρυσὰ καὶ σίδηρο ἐργασμένον,
τὰ λύτρα ὁ πατέρας μου περισσῖα θὰ σᾶς δώσῃ 380
ἂν μάθῃ ὅτ' εἶμαι ζωντανὸς στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα».
- Σ' αὐτὸν ὁ πολυμήχανος ἀπάντησ' Ὀδυσσεάς:
«Θάρρου· ποσῶς τὸν θάνατον στὸν νοῦν σου νὰ μὴν ἔχῃς·
καὶ τοῦτο θέλω νὰ μοῦ εἶπῃς ἀληθινά, νὰ μάθω
τί θέλεις καὶ ἀπὸ τὸν στρατὸν στὰ πλοῖα μας πηγαίνει 385
μόνος στὸ σκότος τῆς νυκτός, ποῦ ὅλ' οἱ θνητοὶ κοιμῶνται ;
Μὴ διὰ νὰ γδύσης σώματα νεκρῶν ἐβγῆκες τώρα ;
Ἡ πρὸς τὰ πλοῖα σ' ἔστειλεν ὁ Ἔκτωρ νὰ ἐρευνήσῃς
ὅ,τι συμβαίνει ; Ἡ καὶ σ' αὐτὸ παρακινήθης μόνος ; »
- Καὶ ὁ Δόλων τοῦ ἀπάντησε, κι οἱ ἄρμοί του ἐτρέμαν ὅλοι : 390
«Ὁ Ἔκτωρ μ' ἐξεμῶρανε, ποῦ ἐδέχθη νὰ μοῦ δώσῃ
τοὺς ἵππους καὶ τὴν ἄμαξαν τὴν χαλκιοστολισμένην,

πού ἀνήκουν εἰς τὸν θαυμαστὸν Πηλεΐδην Ἀχιλλέα,
 κι ἐπρόσταξέ με στῶν ἐχθρῶν τὸ στράτευμα νὰ ὑπάγω
 μέσα στὸ βάθος τῆς νυκτός. νὰ μάθ' ὅ,τι συμβαίνει,
 395 ἂν εἶναι τὰ καράβια σας ὡς πρῶτα φρουρημένα,
 ἢ τῶρ' ἀπὸ τὰ χέρια μας ὡς εἴσθε συντριμμένοι,
 νὰ φύγετ' ἤδη σκέπτεσθε καὶ δὲν σᾶς μέλει πλέον
 ἀπὸ τὸν κόπον τὸν βαρύν, τὴν νύκτα νὰ φρουρήτε».

Καὶ τοῦ ἴπε μὲ χαμόγελον ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς :
 «Τῶόντι δῶρα ἐπόθησες μεγάλα εἰς τὴν ψυχὴν σου,
 τοῦ Ἀχιλλέως τ' ἄλογα· καὶ αὐτὰ δὲν τὰ δαμάζει
 οὔτε ἀνεβαίνει ἄλλος θνητὸς ἢ μόνος ὁ ἀνδρειωμένος
 Αἰακίδης ὁποῦ ἀθάνατη τὸν γέννησε μητέρα.
 Ἄλγηθινὰ τῶρα θὰ εἰπῆς, ὅτ' ἐδῶ πέρα ἐρχόσουν,
 405 τὸν πολεμάρχον Ἔκτορα ποῦ ἄφησες ; Ποῦ ἔχει
 τὰ ἄρματα αὐτὸς καὶ τ' ἄλογα ; Καὶ ποῦ τῶν ἄλλων Τρώων
 εἶναι στημένες οἱ φρουρές καὶ ποῦ καὶ ποιοὶ κοιμῶνται ;
 Τί μεταξύ τους μελετοῦν, ἢ ἐδῶ πέρα νὰ μείνουν
 πλησίον στὰ καράβια μας ἢ σκέπτονται στὴν πόλιν
 410 νὰ γύρουν, ἀφοῦ ἐσύντριψαν στὴν μάχην τοὺς Ἀργεῖους ;»

Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ υἱὸς τοῦ Εὐμήδη, ὁ Δόλων :
 «Καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπ' ἐμὲ καταλεπτῶς θὰ μάθης.
 Ὅ Ἔκτωρ μὲ τοὺς ἀρχηγούς, ὅσ' εἶναι βουληφόροι,
 415 ἔχει συμβούλιον μακρὰν τοῦ κρότου, πρὸς τὸ μνῆμα
 τοῦ Ἴλου· καὶ ὡς πρὸς τὲς φρουρές, ποῦ μ' ἐρωτᾶς, ἀνδρεῖτε,
 φρουρὰ δὲν εἶναι χωριστὴ τὸ στράτευμα νὰ σκέπη.
 Ὅτι στῶν Τρώων τὲς πυρὲς ὅσ' εἶναι ἀναγκασμένοι
 ἄνδρες φυλάγουν ἄγρυπνοι καὶ ἀντιπαρακινοῦνται.
 Ἄλλ' οἱ διάφοροι λαοὶ, ποῦ βοηθοὶ τοὺς ἦλθαν,
 420 κοιμῶνται, καὶ τὴν φύλαξιν ἀφήνουν εἰς τοὺς Τρῶας,
 ὅτι γυναῖκες ἢ παιδιὰ πλησίον τοὺς δὲν ἔχουν».

Σ' ἐκεῖνον ὁ πολύβουλος ἀπάντησε Ὀδυσσεύς :
 «Ἄλλὰ κι ἐκεῖνοι ἀνάμικτα μὲ τοὺς ἀνδρειωμένους
 Τρῶας κοιμῶνται ἢ μακριὰ ; Τοῦτο θὰ εἰπῆς νὰ μάθω».
 425

Καὶ ὁ Δόλων τοῦ ἀποκρίθηκεν : «Ὅλ' ἀπ' ἐμὲ θὰ μάθης
 καταλεπτῶς, ὅσα ἐρωτᾶς· στὸ μέρος τῆς θαλάσσης
 οἱ τοξοφόροι Πάιοιες, τῶν Πελασγῶν τὸ θεῖον

- γένος, αὐτοῦ καὶ οἱ Λέλεγες, οἱ Καύκωνες καὶ οἱ Κάρες.
 Τὴν Θύμβραν οἱ περὴφανοὶ Μυσοὶ καὶ οἱ Λύκιοι βλέπουν 430
 καὶ τῶν Φρυγῶν οἱ ἱππόμαχοι λαοὶ καὶ τῶν Μαιόνων.
 Ἄλλὰ πρὸς τί καταλεπτῶς νὰ μ' ἐρωτᾶτε εἰς ὄλα ;
 Ἐὰν θενὰ πατήσετε τὸ στράτευμα τῶν Τρώων,
 ἰδοὺ οἱ Θράκες νιόφερτοι καὶ ἀνάμερα στὴν ἄκρην
 ὕστεροι ἀπ' ὄλους καὶ μ' αὐτοὺς ὁ Ρῆσος βασιλέας, 435
 τοῦ Ἡιονέως ὁ υἱός· καὶ οἱ ἵπποι του εἶναι ὠραῖοι,
 μεγάλοι, ἀνεμόποδες, λευκότεροι ἀπ' τὸ χιόνι.
 Μ' ἀργυροχρυσοκόλλητον ἦλθεν αὐτὸς ἀμάξι,
 καὶ ἀρματωσιὰν θεόρατην χρυσήν, ὅπου ἔναι θαῦμα.
 Ὅπλα παρόμοια τῶν θνητῶν ἀνθρώπων δὲν ἀνήκουν, 440
 μόνον οἱ ἀθάνατοι θεοὶ νὰ τὰ φοροῦν ἀρμόζει.
 Ἄλλὰ σεῖς τώρα φέρτε με στὰ ταχυπόρα πλοῖα,
 ἢ ἐδῶ μὲ ἄπονον δεσμὸν νὰ μείνω δέσεταιέ με,
 ὥσπου ἐπανεέλθετε καὶ γνωρισθῶ τῶντι
 ἂν ψευδολόγησα εἰς ἐσᾶς ἢ τὴν ἀλήθειαν εἶπα». 445
- Μ' ἄγριο βλέμμα ὁ δυνατὸς τοῦ εἶπε Διομήδης :
 «Ἦ Δόλων, ἀφοῦ ἔπεσες στὰ χέρια μας, μὴ ἐλπίζης
 νὰ φύγης ἂν καὶ εὐχάριστα τὸ στόμα σου μᾶς εἶπε.
 Καὶ ἂν τώρα σ' ἀπολύσωμεν ἢ λύτρα σου δεχθοῦμεν,
 πάλιν θὰ ἔλθῃς στὰ γοργὰ τῶν Ἀχαιῶν καράβια 450
 κατόπιν ἢ κατάσκοπος ἢ νὰ μᾶς πολεμήσης.
 Ἄλλ' ἂν σοῦ δώσω θάνατον, στὸ ἐξῆς δὲν θὰ ἔσαι πλέον
 στοὺς Ἀχαιοὺς ὀλέθριος». Καὶ ὡς ἄπλωνε τὸ χέρι
 ὁ Δόλων στὸ πηγούνι του νὰ τὸν ἐξιλεώσῃ,
 ὄρμησε μὲ τὴν μάχαιραν ἐπάνω του ὁ Τυδείδης, 455
 τοῦ ἐχώρισε τὸν λάρυγγα καὶ ἐκόπηκαν τὰ νεῦρα,
 καὶ ἐνῶ μιλοῦσ' ἐκύλησε στὸ χῶμα ἢ κεφαλὴ του.
 Καὶ αὐτοὶ τὸ λυκοτόμαρο τοῦ ἐπῆραν καὶ τὸ κράνος,
 τὸ τόξ' ὀπισθοτέντωτο καὶ τὸ μακρὸ κοντάρι·
 πρὸς τὴν νικῆτραν Ἀθηνᾶ τὰ σήκωσ' ὁ Ὀδυσσεάς 460
 ψηλὰ στὸ χέρι καὶ ἔκαμεν εὐχὴν : «Μὲ τοῦτα χαίρου,
 θεά, τὰ λάφυρα, καὶ σὲ τῶν ἀθανάτων πρώτῃ
 μὲ δῶρα θὰ τιμῆσωμεν· καὶ τώρα ὀδήγησέ μας
 στοὺς ἵππους καὶ στὸ στράτευμα τῶν μαχητῶν τῆς Θράκης».

- Εἶπε κι ἐπάνω τὰ ἔβαλε ψηλά σ' ἓνα μυρίκι· 465
 κι ἐπῆρε κι ἔκοψε τρανὸ σημάδι ἀπὸ καλάμια
 δεμένα μὲ μυρίκινα κλαδιά, νὰ μὴ τὰ χάσουν
 μέσα στὸ σκότος τῆς νυκτὸς εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τους.
 Κι ἐκεῖνοι αἶμα κι ἄρματα πατώντας προχωροῦσαν,
 ὥσπου στοὺς Θράκες ἐφθασαν· τοὺς ἤβραν πού ἐκοιμόνταν 470
 σβησμένοι ἀπὸ τὸν κάματον, μὲ τ' ἄρματα σιμά τους
 στὴν γῆν μὲ τάξιν, τρεῖς σειρές· καὶ δίζυγα πουλάρια
 εἶχε καθεὶς στὸ πλάγι του· στὴν μέσῃ ἐκοιμᾶτο
 ὁ Ρῆσος καὶ οἱ ταχύποδες ἵπποι του ἀπὸ τὴν ἄκρην
 τῆς ἄμαξας ἐστέκονταν μὲ τὰ λουριά δεμένοι. 475
 Τοὺς εἶδε πρῶτος ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ στὸν Τυδεΐδην εἶπε :
 «Τὸν ἄνδρα καὶ τοὺς ἵππους του, Διομηδῆ, ἐμπρός σου βλέπεις,
 πού ὁ Δόλων πρὶν θανατωθῆ μᾶς ἔχει φανερώσει.
 Δεῖξε, ὅπως εἶσαι, ἀνδράγαθος· δὲν πρέπει τ' ἄρματά σου 480
 ἀργὰ νὰ μείνουν· ξέλυσε τοὺς ἵππους ἢ τοὺς ἄνδρες
 φόνευε σὺ καὶ ἄφες σ' ἐμὲ τῶν ἵππων τὴν φροντίδα».
 Καὶ ὡς ἡ Ἀθηναῖα τὸν ἀναψεν, ἐφόνευε ὁ Τυδεΐδης
 δεξιὰ ζερβά· κι ἐλεεινὸς ἀνδρῶν, ὅπου ἐσφαζόνταν
 βόγγος ἀκούετο κι ἡ γῆ κοκκίνιζε ἀπὸ αἶμα.
 Καὶ ὡς ὅταν πέση λέοντας πόχει στὸν νοῦν του φόνους 485
 μέσα εἰς ἀφύλακτὴν κοπὴν ἐρίφων ἢ προβάτων,
 ὁμοίως τότε ἀφάνιζε τοὺς Θράκες ὁ Τυδεΐδης
 καὶ δώδεκα ἐθανάτωσε· καὶ ὅποιον βαροῦσ' ἐκεῖνος
 μὲ κτύπημα θανάσιμο, κατόπιν ὁ Ὀδυσσεὺς
 ὁ συνετὸς ἐρχόμενος τὸν ἔσερνε ἀπ' τὸν πόδα, 490
 καὶ τὸν τραβοῦσεν ἔξωθεν, ὅπως ἀνοιξὴ δρόμον
 εἰς τὰ λαμπρὰ τετράποδα, μήπως ἐὰν πατοῦσαν
 νεκροὺς ἀκόμη ἀμάθητα σκιρτήσουν ἀπὸ τρόμον.
 Δέκατον τρίτον ἐσφαξε τὸν Ρῆσον βασιλέα,
 πού, ἐνῶ τὴν ποθητὴν ζωὴν τοῦ ἔπαιρνε ὁ Τυδεΐδης, 495
 λέχαζε ἀπ' ὄνειρο κακὸ πού ἐπάνω του εἶχε στήσει
 τῆς Ἀθηναῖς ἡ σύνεσις, τὸν ἔγγονον τοῦ Οἰνέως.
 Τ' ἄλογα ἀπὸ τὴν ἄμαξαν τότε ἔλυσ' ὁ Ὀδυσσεὺς
 καὶ ἀφοῦ μαζὶ τὰ ἔδεσε μὲ τὰ λουριά τὰ ὀδήγα
 ἔξω ἀπ' τὸ πλῆθος κι ἐπειδὴ νὰ πάρῃ ἀπὸ τ' ἀμάξι 500

- τὴν μάλιστα ἐλθσμόνησε, τὰ ἐκτύπα μὲ τὸ τόξο.
 Κι ἔπειτα ἐσφύριξε σιγὰ σημάδι τοῦ Διομήδη.
 Ἔμενε αὐτὸς κι ἐσκέπτετο τὸ πῶς νὰ ἀνδραγαθήσῃ,
 τ' ἀμάξι μ' ὄλα τ' ἄρματα τὰ ὑπέρλαμπρα νὰ σύρῃ
 ἀπ' τὸ τιμόν' ἢ βαστακτὰ στοὺς ὤμους νὰ τὰ πάρῃ, 505
 ἢ τῶν Θρακῶν ἄλλες ζωὲς ἀκόμη νὰ θερίσῃ·
 τοῦτα ἐνῶ διαλογίζονταν ὁ θεῖος Διομήδης,
 ἦλθ' ἡ Ἀθηνᾶ στὸ πλάγι του καί, «ὦ τέκνον τοῦ γενναίου
 Τυδέως», εἶπε πρὸς αὐτόν, «νὰ γύρης συλλογίσου
 στὰ κοῖλα πλοῖα, μὴ συμβῆ μὲ κίνδυνον νὰ φύγῃς, 510
 ἂν κάποιος ἄλλος τῶν θεῶν σηκώσῃ ἐδῶ τοὺς Τρῶας».
 Καὶ τὴν φωνὴν τῆς Ἀθηνᾶς ἄκουσε αὐτὸς καὶ ἀνέβη
 σ' ἓνα τῶν ἵππων κι ἐπληκτε τοὺς ἵππους μὲ τὸ τόξο
 ὁ Ὀδυσσεὺς κι ἐπέταξαν πρὸς τὰ γοργὰ καράβια.
 Καὶ ὁ Φοῖβος ὁ ἀργυρότοξος ἄμ' εἶδε στὸν Τυδεΐδην 515
 συμπροβόδῳ τὴν Ἀθηνᾶ, ὠργίσθη κι ἔκατέβη
 στῶν Τρῶων τὸ στρατόπεδον κι ἐσήκωσε ἀπ' τὸν ὕπνον
 τῶν Θρακῶν ἓναν ἀρχηγόν, ἐξ' ἀδελφον τοῦ Ρήσου,
 τὸν μέγαν Ἴπποκόωντα. Καὶ ὡς ἐσηκώθη ἐκεῖνος
 κι εἶδε τῶν ἵππων ἔρημον τὸν τόπον, καὶ τοὺς ἄνδρες 520
 νὰ σπαρταροῦν στὸ αἶμα τους, βοὴν ἔσυρε πόνου
 κι ἐφώναξε κατ' ὄνομα τὸν ποθητόν του φίλον.
 Καὶ οἱ Τρῶες ὅλοι μὲ βοὲς καὶ ἀλαλαγμὸν χυθῆκαν
 κι ἐθαύμαζαν τὸ φοβερὸ κατόρθωμα ποὺ ἐπράξαν
 ἐκεῖνοι, κι ἔπειτ' ἄβλαπτοι στὰ πλοῖα τους γυρίσαν. 525
 Κι ἐκεῖνοι ὁπότεν ἐφθασαν ἐκεῖ ποὺ ἔχον φονεύσει
 τὸν Δόλωνα, ἐσταμάτησε τοὺς ἵππους ὁ Ὀδυσσεὺς·
 πῆδησ' ὁ ἄλλος εἰς τὴν γῆν καὶ τὰ αἵματοβαμμένα
 λάφυρα ἐπῆρε κι ἔβαλε στὰ χέρια τοῦ Ὀδυσσεὺς.
 Ἀνέβη πάλι, ἐκέντησε τὰ γρήγορα πουλάρια 530
 καὶ αὐτὰ πετοῦσαν πρόθυμα στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα.
 Τὸν κρότον πρῶτος ἄκουσεν ὁ Νέστωρ καὶ τοὺς εἶπεν·
 ἄΩ πολεμάρχοι ἀγαπητοί, προστάτες τῶν Ἀργείων,
 μνυτεύω ἢ σφάλλω; Καὶ ἡ καρδιά μου λέγει νὰ ὀμιλήσω.
 Κρότον ἀκούω καθαρὰ τῶν ταχυπόδων ἵππων. 535
 Νὰ φερναν ἐδῶ λάφυρον ἀπ' τὸν στρατὸν τῶν Τρῶων

αὐτοὺς τοὺς ἵππους ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ δυνατὸς Τυδεΐδης.
 Ἄλλ' ἔμῳς ἡ καρδία μου τρομάζει μήπως πάθουν
 ἀπὸ τῶν Τρώων τὴν ὄρμην ἐκεῖν' οἱ ἀνδρειωμένοι».

Τὸν λόγον δὲν τελείωσεν, κι ἦσαν ἐκεῖνοι ἐμπρὸς τοὺς. 540
 Κι εὐθὺς ἐπέξευσαν αὐτοὶ καὶ ὅλοι φαιδροὶ τριγύρω
 οἱ Ἀργεῖοι τοὺς ἀσπάζοντο καὶ τοὺς γλυκομιλοῦσαν.
 Καὶ ὁ Νέστωρ ὁ Γερῆνιος ἐρώτησέ τοὺς πρῶτος :
 «Λέγε μας πῶς ἐλάβετε, τρισένδοξε Ὀδυσσεά,
 τοὺς ἵππους τούτους ; Λάφυρον τοὺς πήρετε τῶν Τρώων, 545
 ἢ δῶρον εἶν' ἐνὸς θεοῦ ποῦ σᾶς ἐφανερῶθη ;
 Τοῦ ἡλίου, θαῦμα τρομερόν, ὁμοιάζουν τὲς ἀκτίνες.
 Πάντοτε μέσα εὐρίσκομαι στὲς φάλαγγες τῶν Τρώων,
 ὅτι ἂν καὶ γέρος μαχητῆς, θαρρῶ ποῦ ὀκνὸς δὲν μένω,
 ἀλλ' ἵππους τόσο θαυμαστοὺς ποτέ μου ἐγὼ δὲν εἶδα. 550
 Ναί, μὲ τὸ χέρι του θεὸς σᾶς ἔδωκε τοὺς ἵππους,
 διότι ἀγάπην περισσὴν σᾶς ἔχουν καὶ τῶν δύο
 καὶ ἡ γλαυκόφθαλμη Ἀθηναῖα καὶ ὁ βροντητῆς Κρονίδης».

Σ' αὐτὸν τότε ὁ πολύβουλος ἀπάντησε Ὀδυσσεάς :
 «Νέστωρ Νηλεΐδη σεβαστέ, τῶν Ἀχαιῶν ὦ δόξα, 555
 εὐκόλα δύνανται οἱ θεοί, ποῦ τόσο ἀνώτερ' εἶναι,
 ἵππους νὰ δώσουν καὶ ἀπ' αὐτούς, ἂν θέλουν, καλυτέρους.
 Καὶ τοῦτ' εἶναι νεόφερτοι ἀπὸ τὴν Θράκην ἵπποι
 τὸν κύριόν τοὺς φόνευσεν ὁ δυνατὸς Τυδεΐδης
 καὶ δῶδεκα στὸ πλάγι του τῶν πρώτων ἀνδρειωμένων. 560
 Καὶ ἄλλον στὰ πλοῖα μας σιμὰ δέκατον τρίτον ἄνδρα
 φονεύσαμε ποῦ ἔρχονταν κατὰσκοπος σταλμένος
 τῶν Τρώων καὶ τοῦ Ἑκτορος εἰς τὸ στρατόπεδόν μας».

Εἶπε κι εὐθὺς τὸν χάντακα περνοῦσε μὲ τοὺς ἵππους
 περήφανος· καὶ ὀλόχαροι κατόπ' οἱ πολεμάρχοι. 565
 Καὶ ὅτ' ἔφθασε στὴν στερεὴν σκηνὴν τοῦ Διομήδη,
 εἰς τὸ παχνὶ μὲ τὰ λουριά προσέδεσαν τοὺς ἵππους
 ὅπ' ἦσαν καὶ τὰ γρήγορα πουλάρια τοῦ Τυδεΐδη
 καὶ σίτον ἔτρωγαν γλυκόν. Καὶ ἀπέθεσε στὴν πρύμνην
 ὁ Ὀδυσσεὺς τοῦ Δόλωνος τὰ ὄπλα αἱματωμένα 570
 ὥσπου θυσίαν τῆς θεᾶς κατόπιν ἐτοιμάσουν.
 Καὶ αὐτοὶ μέσα στὴν θάλασσαν ἐμπῆξαν ν' ἀποπλύνουν

σκέλη, μεριά και τράχηλον ἀπ' τὸν πολὺν τὸν ἕδρο.
Καὶ ἀφοῦ τὸν ἕδρο τὸν πολὺν τὸ κύμα τῆς θαλάσσης
ἔνιψε ἀπὸ τὸ σῶμα τους κι ἔδροσολογηθῆκαν,
κατέβηκαν κι ἐλούσθησαν στοὺς σκαλιστοὺς λουτῆρες.
Καὶ ἀφοῦ λουσοῦντο καὶ ἄλειμμα τὸ σῶμα τους ἐχρίσαν,
εἰς τὸ τραπέζι ἐκάθισαν καὶ τὸ κρασί, πὺ εὐφραίνει,
ἀπὸ κρατήρα ὀλόγεμον τῆς Ἀθηνᾶς σπονδίζαν.

575

Λ

Τοῦ γέρου ἀφήνει Τιθωνοῦ τὸ πλάγ' ἢ χρυσωμένη
 Ἠὼς νὰ φέρη τῶν θεῶν τὸ φῶς καὶ τῶν ἀνθρώπων·
 κι ἔστειλε ὁ Ζεὺς τὴν Ἑριδα στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα
 κι εἶχε στὸ χέρι τὸ φρικτὸ σημάδι τοῦ πολέμου.
 Ἐστήθη στὸ θεόρατο καράβι τοῦ Ὀδυσσέως, 5
 πού ἦταν στὴν μέσην, καὶ ἡ φωνὴ καὶ στὰ δυὸ μέρ' ἤχοῦσε,
 καὶ εἰς τὲς σκηνὲς τοῦ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνιάδη
 καὶ στοῦ Ἀχιλλέως, πού ἀκρινὰ τὰ πλοῖα τους ἐστῆσαν,
 θαρρώντας εἰς τὴν ρώμην τους καὶ εἰς τὴν ἀνδραγαθίαν.
 Ἐκεῖθεν ἔσυρε ἡ θεὰ δεινὴν φωνὴν μεγάλην, 10
 κι ἐφύσησε στῶν Ἀχαιῶν τὰ στήθη τὴν ἀνδρείαν,
 νὰ πολεμοῦν, νὰ μάχωνται καὶ παῦσιν νὰ μὴ θέλουν.
 Καὶ ἀγάπησαν τὸν πόλεμον σφοδρότερα ἢ νὰ γύρουν
 μὲ τὰ βαθιὰ καράβια τους στὴν ποθητὴν πατρίδα.
 Κι ἐβόησε τῶν Ἀχαιῶν ν' ἀρματωθοῦν ὁ Ἀτρεΐδης· 15
 καὶ μὲ χαλκὸν ἀστραφτερὸν ὁ ἴδιος ὀπλιζόνταν.
 Τὰ σκέλη πρῶτα μὲ λαμπρὲς κνημίδες ἔζωσ' ὅλα
 ὅπου ἐθηλυκάνονταν μὲ ὀλάργυρες περόνες.
 Τὸ στήθος σκέπασ' ἔπειτα μὲ θώρακα ὅπου δῶρον
 φιλοξενίας ἄλλοτε τοῦ ἔδωκε ὁ Κινύρας, 20
 ὅτι τὸ μέγα ἄκουσμα στὴν Κύπρον εἶχε φθάσει
 πού ἀρμένιζαν οἱ Ἀχαιοὶ ν' ἀνέβουν εἰς τὴν Τροίαν·
 ὅθεν ἐφιλοδώρησεν αὐτὸς τὸν βασιλέα
 καὶ δώδεκα εἶχε ὁ θώρακας κλωστὲς ἀπὸ χρυσάφι,
 δέκ' ἀπὸ μαῦρον γάλυβα κι εἴκοσι κασσιτέρου· 25
 καὶ δράκοντες χαλυβικοὶ τρεῖς ἀπὸ κάθε μέρος
 ὡς τὸν λαιμὸν ἀπλώνονταν, ὡς Ἴριδες, πού ὁ Δίας
 σταίνει στὰ νέφη φοβερὸ σημάδι στοὺς ἀνθρώπους.
 Καὶ ἀπὸ τοὺς ὤμους κρέμασε τὸ ξίφος, πού ἡ λαβὴ του
 ἄστραπτε χρυσοκόμπωτη κι εἶχε ἀργυρὴν τὴν θήκην, 30
 μὲ κρεμαστάρια ὀλόχρυσά καλὰ συναρμοσμένην.
 Κι εὐμορφην, πολυδαίδαλην, σκέπην ἀνδρῶν, ἀσπίδα

ἐπῆρε, καὶ τὴν ἔζωναν χάλκινοι κύκλοι δέκα
 κι εἵκοσιν ἦσαν ὀμφαλοὶ λαμπροὶ τοῦ κασσιτέρου
 λευκοὶ κι ἓνας χαλύβδινος ἐμαύριζε στὴν μέσην. 35
 Στὸν γύρον ἦταν ἡ Γοργῶ μετ' ἄγριο κοίταγμα τῆς
 τρομακτικὸν καὶ δλόγυρα μετὴν Φυγὴν ὁ Φόβος.
 Τὸν τελαμώννα εἶχε ἀργυρόν· καὶ δράκοντας ἐπάνω
 ἐστρέφετο ἀπὸ χάλυβα, καὶ τρεῖς ἀπὸ τὸν μόνον
 λαιμόν φυτρῶνον κεφαλὰς ἀντίστροφα γυρμένες. 40
 Μὲ κράνος τετραφάληρον τὴν κεφαλὴν του σκέπει
 καὶ μετὴν χήτην σείετο φρικτὸς ἐπ' ἄν' ὁ λόφος.
 Ἐπῆρε δύο κοφτερὰ κοντάρια χαλκοφόρα
 κι ἡ λάμψις ἀπ' τὲς ἄκρες των κτυποῦσε στὸν αἰθέρα.
 Τότ' ἐβροντῆσαν ἡ Ἀθηνᾶ κι ἡ Ἥρα νὰ τιμήσουν 45
 τῶν πολυχρύσων Μυκηνῶν τὸν μέγαν βασιλέα.

Τότε τοὺς κυβερνήτας των παράγγειλαν νὰ στήσουν
 μετὰ καλὴν τάξιν ἔμπροσθεν τοῦ χάντακος τ' ἀμάξια,
 καὶ ἀρματωμένοι αὐτοὶ πεζοὶ μετ' ὄρμην ἐπροχωροῦσαν
 καὶ ἀλαλαγμὸς ἀπέραντος τὸ χάραμ' ἀκούονταν. 50
 Καὶ πρῶτοι ἐπαράτάχθησαν καὶ ἀπὸ σιμὰ κατόπιν
 ἀκολουθοῦσαν οἱ ἵππεις· καὶ τάραχον ὁ Δίας
 ὀλέθριον ἐσήκωσε κι αἵματωμένην δρῶσον
 ἀπ' τὸν αἰθέρα ἐστάλαζεν, ὅτ' εἶχε ἀποφασίσει
 πολλὰς γενναῖες κεφαλὰς νὰ στείλῃ μετὰ σπὸν Ἄδη. 55

Ἄλλὰ τοὺς Τρῶας ἔστησε στὸν ἕχθον τοῦ πεδίου
 ὁ μέγας Ἔκτωρ καὶ μ' αὐτὸν ὁ θεῖος Πολυδάμας,
 ὁ Αἰνείας ὁποῦ ἐδόξαζαν ὡσάν θεὸν οἱ Τρῶες,
 ὁ Ἀγήνωρ μετὸν Πόλυβον, οἱ τρεῖς Ἀντηγορίδες,
 ὁ Ἀκάμας νέος πόμοιαζεν εἰς τοὺς ἐπουρανοῦς. 60
 Καὶ ὁ Ἔκτωρ μ' ὀλοστρόγγυλην ἀσπίδα ἐπρομαχοῦσε.
 Καὶ ὡς ἀπ' τὰ νέφη ὀλόφωτο τ' ὀλέθριο ἀστέρι λάμπει
 κι ἔπειτα πάλιν χάνεται στὰ σκιοφόρα νέφη,
 καὶ ὁ Ἔκτωρ πότ' ἐφαίνετο στοὺς πρῶτους νὰ προστάξῃ,
 καὶ πότε εἰς τοὺς ὑστερίους, καὶ στ' ἄρματὰ του ὄλος 65
 ἔλαμπεν ὡς ἡ ἀστραπὴ τοῦ αἰγιδοφόρου Δία.

Καὶ ὅπως ἀντίχρυ θερισταί, σ' ἄγρον ἀνδρὸς πλουσίου
 μέσα στὴν ἴσιαν αὐλακιά θερίζουν προχωρώντας

κριθάρ' ἤ σίτον καὶ οἱ χερσιές πυκνές ὀπίσω πέφτουν,
 ἔτσι ἀντιμέτωποι μὲ ὄρμην οἱ Δαναοὶ καὶ οἱ Τρῶες 70
 φονεῦαν καὶ τὴν ἀνανδρὴν φυγὴν στὸν νοῦν δὲν εἶχαν.
 Ἡ μάχ' ἦτο ἰσοκέφαλη· καὶ αὐτοὺς ποὺ ὡς λύκοι ἀφρίζαν
 ἢ Ἔρις ἢ πολὺθρηνος ἐχαίρετο νὰ βλέπῃ·
 ὅτι αὐτὴ μόνη τῶν θεῶν παράστεκε στὴν μάχην·
 ἄλλος δὲν παρευρίσκετο θεὸς ἀλλὰ καθίζαν 75
 στὰ μέγαρά τους ἤσυχτοι, κεῖ ποὺ καθέννας εἶχε
 λαμπρὴν τὴν κατοικίαν του στὲς φάραγγες τοῦ Ὀλύμπου.
 Καὶ ὅλοι τὸν μαυρονέφελον Κρονίδη ἐκατακρέναν,
 ὅτι νὰ δώσῃ ἐβούλετο τὴν δόξαν εἰς τοὺς Τρῶας.
 Ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐλόγιαζεν ὁ ὕψιστος πατέρας 80
 κι ἐκάθιζε ὑπερήφανος ἀνάμερ' ἀπ' τοὺς ἄλλους,
 τοὺς Τρῶας καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς, τὴν πόλιν καὶ τὰ πλοῖα
 καὶ τοῦ χαλκοῦ τὲς ἀστραπιᾶς θωρώνοντας καὶ τοὺς φόνους.
 Καὶ ὅσο ἦτο αὐγὴ καὶ τ' ἅγιο φῶς αὖξαινε τῆς ἡμέρας,
 ἔπεφταν καὶ τῶν δυὸ στρατῶν ἄνδρες πολλοὶ στὴν μάχην· 85
 ἀλλ' ὅταν ἐτοιμάζεται νὰ φάγῃ ὁ ξυλοκόπος
 στὰ ὄρη ἀφοῦ δείλιασαν τὰ χέρια του νὰ σχίζουν
 δένδρα μεγάλα κι ἔφθασεν εἰς τὴν ψυχὴν του ὁ κόρος,
 κι ἡ ὄρεξις τῆς ποθητῆς τροφῆς τὸν κυριεύει,
 τότε· οἱ ἀνδρειωμένοι Δαναοὶ τὲς φάλαγγες ἐσπάσαν 90
 ἀντιπαρακινούμενοι. Πρῶτος τὸν πολεμάρχον
 ἐφόνευσε Βιάνορα ὁ Ἀτρεΐδης καὶ κατόπιν
 τὸν Ὀϊλέα σύντροφον ἐκείνου κυβερνήτην,
 ποὺ ἐπήδησ' ἀπ' τὴν ἄμαξαν κι ἴσια του ἐπάνω ὀρμοῦσε,
 στὸ μέτωπο τὸν κτύπησε μὲ ἀκονητὸ κοντάρι· 95
 τὴν λόγχην δὲν σταμάτησε τ' ὀλόχαλκο στεφάνι
 ὥστ' ἤβρε αὐτὴ τὸ κόκαλο, κι ἐγέμισ' ὅλος αἷμα
 ὁ ἐγκέφαλος· κι ἔπεσε αὐτός, μ' ὄσπην ὄρμην καὶ ἂν εἶχε.
 Αὐτοῦ τὰ λαμπρὰ στήθη των τοὺς ἄφησε νὰ δείχνουν
 ἀφοῦ τοὺς ἀπογύμνωσε· κι εὐθύς ἐχύθη ἐπάνω 100
 στὸν Ἴσον καὶ τὸν Ἀντιφον, δυὸ τέκνα τοῦ Πριάμου,
 νόθον καὶ νόμιμον ὁμοῦ, τὰ δύο σ' ἓν' ἀμάξι.
 Ὁ Ἀντιφος ἐμάχονταν καὶ ὁ νόθος κυβερνοῦσε·
 αὐτοὺς ἐπῆρεν ἄλλοτε μὲ λυγαριᾶς δεμένους

- ἐνῶ τ' ἄρνια τους ἔβροσκαν εἰς τὲς πλαγιὰς τῆς Ἰδῆς 105
 ὁ Ἀχιλλεὺς κι ἐξαγορὰν ἐδέχθη νὰ τοὺς λύσῃ.
 Καὶ αὐτῶν τὸν ἕνα κτύπησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων
 μὲ λόγχῃν ἄνω τοῦ μαστοῦ, τὸν Ἀντιφον μὲ ξίφος,
 σιμὰ στ' αὐτὶ κι ἔπεσε αὐτὸς νεκρὸς ἀπὸ τ' ἀμάξι.
 Καὶ θυμωμένος τ' ἄρματα τὰ ὑπέρλαμπρα τοὺς πῆρε, 110
 ὅτι καλὰ τοὺς γνώριζεν ἀπ' ὅταν εἰς τὰ πλοῖα
 ὁ ἀνεμοπόδης Ἀχιλλεὺς τοὺς ἔφερε ἀπ' τὴν Ἰδῆν.
 Καὶ ὕπως λεοντάρι ἂν ἔπεσε στὴν κοίτην ἐλαφίνας,
 μὲ τ' ἀνδρειωμένα δόντια του συντρίβει τὰ μικρὰ τῆς
 εὐκόλα καὶ τὲς ἀπαλὲς ζωοῦλες ἀφανίζει· 115
 καὶ αὐτὴ καὶ ἂν τύχῃ αὐτοῦ σιμὰ νὰ εἶναι, τόσος τρόμος
 τὴν πιάνει ὅπου δὲν δύναται σ' αὐτὰ βοηθὸς νὰ γίνῃ·
 πετιέται, ἰδρώνει τρέχοντας στὰ λογγωμένα δάση
 κυνηγημένη ἀπ' τὴν ὀρμὴν τοῦ δυνατοῦ θηρίου·
 ὅμοια μ' ἐκείνην τὴν ζωὴν δὲν δύναται νὰ σώσουν 120
 οἱ Τρῶες, ἀπ' τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ αὐτοὶ κυνηγημένοι.
- Τὸν Πείσανδρον καὶ Ἰππόλοχον, ἀγρία τοῦ Ἀντιμάχου
 τοῦ ἀνδρὸς ποὺ ἀπ' τὸν Ἀλέξανδρον περισσὶα ἐπῆρε δῶρα
 χρυσάφι καὶ δὲν ἄφηνε, πρῶτος αὐτός, νὰ δώσουν
 εἰς τὸν ξανθὸν Μενέλαον ὀπίσω τὴν Ἑλένην, 125
 ἐπρόφθασεν ὁ κραταῖος Ἀτρεΐδης καὶ τοὺς δύο
 εἰς ἓν ἀμάξι, ποὺ ἤθελαν τοὺς ἵππους νὰ κρατήσουν·
 ὅτι ἀπ' τὰ χέρια οἱ χαλινοὶ τοὺς φύγαν καὶ ἄνω κάτω
 ἦσαν οἱ ἵπποι· τότε αὐτόν, ποὺ ὡσὰν λεοντάρι ἐχύθη,
 ἐκεῖνοι ἀπὸ τὴν ἄμαξαν ἰκέτευαν : «Ἀτρεΐδη, 130
 πάρε μας» εἶπαν «ζωντανοὺς καὶ ἀντάξια λάβε δῶρα·
 περισσοὺς ἔχει θησαυροὺς ὁ Ἀντίμαχος στὸ σπίτι,
 ἔχει χρυσάφι, ἔχει χαλκὸν καὶ σίδηρο ἐργασμένο
 καὶ ἀπ' ὅλα λύτρα περισσὰ θέλει σοῦ δώσει, ἂν μάθῃ
 ποὺ ζωντανοὶ κρατούμεθα στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα». 135
 Κλαίοντας γλυκομίλησαν αὐτοὶ στὸν βασιλεῖα,
 ἀλλὰ πικρὴν ἀντάκουσαν αὐτοῦ τὴν ὁμιλίαν.
 «Ἄν τοῦ Ἀντιμάχου γέννημα σεῖς εἴσθε τοῦ ἀνδρειωμένου
 ποὺ ἄλλοτ' ἐσυμβούλευε στὴν σύνοδον τῶν Τρώων
 νὰ σφάζουν τὸν Μενέλαον, ποὺ μὲ τὸν Ὀδυσσεά 140

ἀπεσταλμένοι πῆγε αὐτοῦ, σεῖς τῶρα τοῦ πατρός σας
 ὄλο θὰ μοῦ πληρώσετε τ' ὄνειδισμένο κρίμα».

Καὶ μὲ τὴν λόγχην πλήγωσε τὸν Πείσανδρον στὸ στῆθος
 κι ἔπεσε ἀπὸ τὴν ἀμαξάν τ' ἀνάσκελα στὸ χῶμα
 τὸν ἄλλον, ποῦ ἐπετάχθηκε νὰ φύγη, ρίχνει χάμου, 145
 τὰ χέρια καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κόφτει μὲ τὸ ξίφος
 καὶ τὸν ἀμπώθει ὡς κύλινδρον στὸ πλῆθος νὰ κυλάη.

Κι εὐθύς, ἐκεῖ ποῦ φάλαγγες πυκνότερες κτυπιόνταν,
 ὄρμησε μέσα καὶ μ' αὐτὸν ἄλλοι Ἀχαιοὶ γενναῖοι.

Πεζοὶ φονεῦαν τοὺς πεζοὺς ποῦ βιασμένοι ἐφεῦγαν, 150
 ἵππεῖς φονεῦαν τοὺς ἵππεῖς, κι ἐπλήθυνεν ἡ σκόνη
 ποῦ ὁ βροντερὸς ἐσήκωνε ποδόκτυπος τῶν ἵππων.

Κατόπι τους ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας ἀπ' τὸν φόνον
 δὲν παύει καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς στὴν μάχην ἐμψυχώνει.

Καὶ ὡς ὅταν φλόγα φθαρτικὴ ξεσπάσ' εἰς μέγα δάσος, 155
 γύρω τὴν στρέφ' ὁ ἄνεμος καὶ πανταχοῦ τὴν φέρνει
 καὶ ἀπ' τὴν ὄρμην τῆς σύρριζα πέφτουν τὰ δένδρα κάτω,
 τόσες ἐπέφταν κεφαλές εἰς τὴν φυγὴν τῶν Τρώων
 ἀπὸ τοῦ Ἀτρεΐδῃ τὴν ὄρμην, κι ἵπποι πολλοὶ κροτοῦσαν

ἄδεια τ' ἀμάξια σέρνοντας στοὺς δρόμους τοῦ πολέμου. 160
 Καὶ οἱ ποθητοὶ τους ὀδηγοὶ ἐκείτοντο στὸ χῶμα
 τὰ ὄρνεα νὰ τοὺς χαροῦν καὶ ὄχ' οἱ ὀμόκλινές των.

Κι ἔσυρ' ὁ Ζεὺς τὸν Ἕκτορα μακρὰν ἀπὸ τὰ βέλη,
 τὴν ταραχὴν, τὰ αἵματα καὶ τὴν ἀνδροφονίαν·

καὶ οἱ Τρῶες στὴν ἀγριοσυκιά, στὸν τάφον τοῦ ἀρχαίου 165
 Ἴλου ἔτρεχαν ἄτακτοι, στὴν μέσην τῆς πεδιάδος,
 πρόθυμοι πρὸς τὴν πόλιν τους· καὶ μὲ κραυγὲς ὁ Ἀτρεΐδης
 πάντοτε μὲ τοὺς Δαναοὺς σφοδρὰ τοὺς κυνηγοῦσε
 κι εἶχε τὰ χέρι' ἀνίκητα, σ' αἶμα πηκτὸ βαμμένα.

Καὶ ἀντίκρυ τῶν Σκαιῶν Πυλῶν φθασμένοι καὶ στὸν φράζον 170
 ἐστάθησαν καὶ ἀνέμεναν οἱ ὑστερινοὶ νὰ φθάσουν.

Κι ἐκεῖνοι ἐφεῦγαν σκορπιστοὶ στὸν κάμπον ὡς δαμάλες,
 ὅπου λεοντάρι ἐσχόρπισεν ἐρχόμενες τὸ δεῖλι
 καὶ ἀπ' ὄλες μία φανερά τὸν ὄλεθρον γνωρίζει·

μὲ τὰ ἀνδρειωμένα δόντια του συντρίβει τὸν λαίμον' τῆς, 175
 καὶ ὅλα τὰ ἐντόσθια τῆς ρουφᾷ καὶ πίνει τῆς τὸ αἶμα.

- "Ομοια καὶ αὐτοὺς κατάποδα πατοῦσεν ὁ Ἀγαμέμνων
 καὶ πάντοτε τὸν ὕστερον ἐφόνευε ὡς ἐφεῦγαν.
 Κι ἐπίστομα καὶ ἀνάσκελα ἐπέσαν ἀπ' τὰ ἀμάξια
 πάμπολλοι ἀπὸ τὴν λόγχην του, καθὼς λυσσομανοῦσε. 180
 Ἄλλ' ὅταν ἐπλησίαζαν στὴν πόλιν καὶ στὸν πύργον,
 τότε ὁ πατέρας τῶν θεῶν καὶ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων
 κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ κεραυνὸν κρατώντας
 στὰ πλάγια τὰ πολύβρυσά τῆς Ἰδης νὰ καθίση.
 Καὶ πρὸς τὴν Ἴριν ἔλεγε, χρυσόπτερον μνηύτραν: 185
 «Πτερόποδ' Ἴρι, πήγαινε στὸν Ἐκτορα καὶ εἶπέ του,
 ὅσο τὸν Ἀγαμέμνονα θωρεῖ. τὸν πολεμάρχον
 μὲς στοὺς προμάχους λυσσερὰ τοὺς ἄνδρες νὰ θερίζη,
 ἄς πάγη αὐτὸς ἀνάμερα, καὶ τὸν στρατὸν του ἄς σπρώχνη
 πρὸς τοὺς ἐχθροὺς, τὸν φοβερὸν ἀγῶνα νὰ κρατήση. 190
 Καὶ ὅταν ἦ βέλος ἢ λογχιὰ τὸν βιάση νὰ πηδήσῃ
 σ' ἀμάξι, τότε δύναμιν τοῦ Ἐκτορος θὰ δώσω
 νὰ σφάζῃ καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς νὰ διώχνη πρὸς τὰ πλοῖα,
 ὥσπου νὰ πέσ' ὁ ἥλιος καὶ τ' ἅγιο σκότος φθάσῃ».
 Τὸν Δία δὲν παράκουσεν ἢ ἀνεμόποδ' Ἴρις 195
 καὶ στὴν ἁγίαν Ἴλιον κατέβη ἀπὸ τὴν Ἰδην
 καὶ ἤβρε τὸν θεῖον Ἐκτορα, τὸ τέκνον τοῦ Πριάμου
 νὰ στέκῃ μὲ τοὺς ἵππους του καὶ τὰ λαμπρά του ἀμάξια.
 Κι ἢ Ἴρις ἢ πτερόποδη σιμά του ἐστάθη καὶ εἶπε:
 «ἜΩ Ἐκτορ, ποῦ συγκρίνεσαι στὴν γυνῶσιν μὲ τὸν Δία, 200
 ὁ Ζεὺς πατέρας μ' ἔστειλε τὰ ἐξῆς νὰ σοῦ ὀμιλήσω:
 ὅσο τὸν Ἀγαμέμνονα θωρεῖς τὸν πολεμάρχον
 μὲς στοὺς προμάχους λυσσερὰ τοὺς ἄνδρες νὰ θερίζη,
 τὴν μάχην ἀναμέριζε καὶ σπρώχνη τὸν στρατὸν σου
 πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τὸν φοβερὸν ἀγῶνα νὰ κρατήσης: 205
 καὶ ὅταν ἦ βέλος ἢ λογχιὰ τὸν βιάση νὰ πηδήσῃ
 σ' ἀμάξι, τότε δύναμιν σ' ἐσὲ θὰ δώσῃ ὁ Δίας,
 νὰ σφάζῃ καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς νὰ διώχνης ὡς τὰ πλοῖα,
 ὥσπου νὰ πέσ' ὁ ἥλιος καὶ τ' ἅγιο σκότος φθάσῃ».
 Αὐτὰ τοῦ εἶπε καὶ ἔφυγεν ἢ ἀνεμόποδ' Ἴρις. 210
 Καὶ ὁ Ἐκτωρ μ' ὄλα τ' ἄρματα ἐπήδησε ἀπ' τ' ἀμάξι,
 λόγχης σείει καὶ παντοῦ στὸ στράτευμα γυρίζει,

στήν μάχην σπρώχνει καὶ δεινὴν πολέμου ἀνάπτει φλόγα.
 Τινάχθησαν καὶ ἀντίκρισαν τοὺς Ἀχαιοὺς ἐκεῖνοι.
 Καὶ ἀπ' τ' ἄλλο μέρος ἔσφιξαν τὲς φάλαγγες οἱ Ἀργεῖοι 215
 τὴν μάχην πάλι ἐσύστησαν οἱ ἀντίθετοι· καὶ πρῶτος
 ὄρμησ' ὁ Ἀτρεΐδης πρόθυμος παντοῦ νὰ προμαχήσῃ.
 Μοῦσες τοῦ Ὀλύμπου ἐγκάτοικοι, σεῖς τώρα λέγετέ μου,
 ποῖός πρῶτος τότε ἐστήθηκεν ἔμπρὸς εἰς τὸν Ἀτρεΐδην
 τῶν Τρώων ἢ τῶν ξακουστῶν στήν μάχην βοηθῶν των. 220
 Ὁ Ἀντηνορίδης καλοσιδῆς καὶ μέγας Ἴφιδάμας
 αὐτὸν στήν Θράκην κάρπιμην μητέρα τῶν προβάτων
 μικρὸν ἀκόμη ἀνάθρεψεν ὁ πάππος του Κισσέας
 ποῦ τῆς εὐμορφοπρόσωπης Θεανοῦς ἦταν πατέρας·
 καὶ ὅτ' ἔφθασε τῆς ζηλευτῆς νεότητος στὸ ἄνθος, 225
 τοῦ ἔδωκε τὴν κόρην του σιμᾶ' του νὰ τὸν ἔχη,
 καὶ ἀπ' τὸν νυμφῶνα, ὡς ἄκουσε τῶν Ἀχαιῶν τὴν φήμην,
 ξεκίνησε μὲ δώδεκα κυρτόπρωρα καράβια.
 Κι ἔπειτα ὀπίσω τ' ἄφησε στήν πόλιν τῆς Περκώτης
 κι ἦλθε πεζὸς στήν Ἴλιον καὶ αὐτὸς νὰ πολεμήσῃ· 230
 κι ἐκεῖνος τότε ἐστήθηκεν ἔμπρὸς εἰς τὸν Ἀτρεΐδην.
 Καὶ ὁπότεν ἐπροχώρησαν κι ἐβρέθησαν ἀντίκρου,
 τοῦ Ἀτρεΐδ' ἡ λόγχη ἔγυρε ἀλλοῦ κι ἐκεῖνον δὲν ἐπῆρε·
 καὶ κάτω ἀπὸ τὸν θώρακα, στήν ζώνην, ὁ Ἴφιδάμας
 τὸν κτύπησε κι ἐστήριξε μὲ τὸ βαρὺ του χέρι 235
 τὴν λόγχην, πλὴν δὲν ἔσχισε τὸν εὐμορφον ζωστήρα,
 κι ἡ ἄκρη τῆς στὸν ἄργυρον κυρτώθη ὡσάν μολύβι.
 Τὴν ἐπιασεν ὀρμητικὸς, ὡς λέοντας, ὁ Ἀτρεΐδης
 καὶ τραβηκτὰ τὴν ἔσυρεν ἀπὸ τὸ χέρι ἐκείνου,
 καὶ μὲ τὸ ξίφος ἔπειτα τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐπῆρε. 240
 Ὁ θλιβερός τὸν χάλκινον ὕπνον ἀποκοιμήθη
 στοὺς συμπολίτες του βοηθὸς μακρὰν τῆς νυμφευτῆς του,
 πρὶν διὰ τὰ μύρια δῶρα του τοῦ ἀνταποδώσῃ χάριν.
 Βόδια τῆς ἔδωκ' ἑκατὸν κι ἔταξε χίλι' ἀκόμη
 γίδια καὶ ἀρνιά, ποῦ ἀμέτρητα τοῦ ἐβόσκαν οἱ ποιμένες. 245
 Αὐτὸν τότε ἀπογύμνωσεν ὁ Ἀτρεΐδης καὶ τὰ ὠραῖα
 ἔρματα ἐπῆρε ἀνάμεσα στῶν Ἀχαιῶν τὸ πλῆθος.
 Τὸν ἀδελφόν του ὅπ' ἔπεσεν ἅμ' εἶδ' ὁ Ἀντηνορίδης

- ὁ Κόων, ὁ πρωτότοκος, ἐξάισιος πολεμάρχος,
 λύπης μαυρίλα ἐσκέπασε τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν του. 250
- Τοῦ θεοῦ Ἀγαμέμνωνος κρυφὰ στὸ πλάγι ἐστήθη,
 καὶ κάτω ἀπὸ τὸν ἄγκωνα τὸν κτύπησε κι ἡ λόγχη
 τὸν ἀνοιξεν ἡ στιλβωτὴ κι ἡ ἄκρη ἐβγῆκε ἀντίκρυ.
 Ρίγος αἰσθάνθη στὴν καρδιὰν ὁ μέγας βασιλέας·
 ὅμως δι' αὐτὸ δὲν ἔπαυσε ποσῶς ἀπὸ τὴν μάχην· 255
- τοῦ ἐχίθη μ' ἀνεμόθρεπτο κοντάρι στὴν παλάμη
 καὶ ἀπὸ τὸν πόδα ὡς ἔσπερνε τὸν ἀδελφόν του ὁ Κόων
 μέσα στὸ πλῆθος κι ἔκραζε τοὺς πρώτους πολεμάρχους,
 κάτω ἀπὸ τὴν ἀσπίδα του τὸν λάβωσεν ὁ Ἀτρεΐδης
 μὲ τὸ κοντάρι κι ἔλυσε τὰ μέλη του κι ἐπάνω 260
- στὸ σῶμα τοῦ Ἰφιδάμαντος τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐπῆρε.
 Καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Ἀντήνορος, ὡς ἤθελεν ἡ μοίρα,
 μέσα στὸν Ἄδη ἀπέστειλεν ὁ Ἀτρεΐδης βασιλέας.
 Καὶ ἀκόμα ἐπεριφέρειτο στὲς τάξεις τῶν ἀνδρείων
 μὲ τὸ κοντάρι, μὲ τρανὰ λιθάρια καὶ μὲ ξίφος, 265
- ὥσπου ἀπὸ τὸ λάβωμα ζεστὸν ἀνάβρυζ' αἷμα.
 Ἄλλ' ὅτε ἐστέγνωσε ἡ πληγὴ κι ἐστάθηκε τὸ αἷμα,
 πόνου τότε ἔσφαζαν πικροὶ τοῦ Ἀτρεΐδη τὴν ἀνδρείαν,
 καὶ ὡς εἰς γυναῖκα ὅταν γεννᾷ δριμύ τοξεύουν βέλος
 οἱ ὀδυνηρὲς Εἰλείθιαι τῆς Ἥρας θυγατέρες, 270
- ὅπου τῆς γέννας τοὺς πικροὺς πόνους μαζί τους φέρουν,
 παρόμοιοι πόνου ἐθέριζαν τοῦ Ἀτρεΐδη τὴν ἀνδρείαν.
 Πηδώντας εἰς τὴν ἄμαξαν στὸν κυβερνήτην εἶπε
 νὰ στρέψῃ πρὸς τὰ πλοῖα τους, ὅτ' ἡ καρδιά του ἐπιάσθη.
 Κι ἐφώναζε τῶν Δαναῶν : «Ἦ φίλοι πολεμάρχουι, 275
- ὦ τῶν Ἀργείων ἀρχηγοί, σεῖς τῶρ' ἀκολουθεῖτε
 διὰ τὰ γοργὰ καράβια μας τὸν ἱερὸν ἀγῶνα,
 διότι ἐμὲ δὲν ἄφησεν ὁ πάνσοφος Κρονίδης
 νὰ πολεμήσ' ὀλήμερα τοὺς ἀποτόλμους Τρῶας».
 Εἶπε καὶ αὐτὸς ἐράβδισε τοὺς ἵππους πρὸς τὰ πλοῖα, 280
- καὶ αὐτοὶ πετάζαν πρόθυμοι· τὰ στήθη τους ἀφρίζαν
 καὶ ὁ κοινορτὸς τοὺς ἔβαινεν ἐνῶ τὸν βασιλέα
 μακρὰν τῆς μάχης ἔφερναν σκληρὰ βασανισμένον.
 Καὶ ὁ Ἐκτωρ ἄμα ἐνόησε ποῦ ἀποχωροῦσ' ὁ Ἀτρεΐδης,

- τῶν Τρώων μεγαλόφωνα καὶ τῶν Λυκίων εἶπε: 285
 «Τρῶες, Λύκιοι, Δάρδανοι καὶ σεῖς κονταρομάχοι,
 ἄνδρες φανήτε, μ' ὅλην σας τὴν δύναμιν, ὦ φίλοι.
 Τοὺς ἄφησ' ὁ καλύτερος κι ἐμένα θὰ δοξάσῃ
 ὁ Ζεὺς· ἀλλὰ κινήσετε τοὺς ἵππους σας ἐπάνω
 τῶν ἀνδρειωμένων Δαναῶν πολὺ νὰ δοξασθῆτε». 290
- Εἶπε καὶ εἰς ὅλους ἀναψε τὸ θάρρος τῆς ἀνδρείας
 καὶ ὡς κυνηγὸς λευκόδοντα σκυλιὰ κινεῖ νὰ πιάσουν
 ἀγριόχοιρον ἢ λέοντα, παρόμοια τὸν γενναῖον
 λαὸν τῶν Τρώων ἔσπρωχεν ἐνάντια στοὺς Ἀργεῖους
 ὁ μέγας Ἔκτωρ, καὶ ὁμοίαζε τὸν ἀνδρειωμένον Ἄρην. 295
 Εἰς τοὺς προμάχους μ' ἔπαρσιν αὐτὸς ἐπροχωροῦσε
 καὶ μὲς στὴν μάχην ἔπεσεν, ὡς πέφτει ἡ ἀνεμοζάλη
 καὶ τὰ γαλάζια κύματα σηκώνει τῆς θαλάσσης.
 Αὐτοῦ ποιὸν πρῶτον φόνευσε, ποιὸν ὕστερον ὁ Ἔκτωρ,
 ποὺ τότε ὁ Ζεὺς ἐδόξαζε; Καὶ τὸν Ἀσαῖον πρῶτον, 300
 κατόπιν τοὺς πολεμιστὰς Αὐτόνοον, Ὀπίτην,
 Ὀφέλτιον, Ὡρον, Αἴσυμνον, Δόλοπα τὸν Κλυτίδην,
 Ἀγέλαον καὶ Ἴππόνοον ἀκλόνητον στὴν μάχην.
 Καὶ ἀφοῦ τούτους ἐφόνευσε τοὺς ἀρχηγούς, ἐχύθη
 στὸ πλῆθος· καὶ ὡς ὁ Ζέφυρος μὲ στρόβιλον καὶ κτύπον 305
 σκορπᾷ τὰ νέφη ὅπ' ἔφερεν ὄρμῃ σφοδρῇ τοῦ Νότου,
 κυλοῦν τρανὰ τὰ κύματα πυκνὰ καὶ ἀφρὸς πετιέται
 ψηλὰ τοῦ ἀνέμου ἀπ' τὴν ροπήν, ποὺ ἐδῶ κι ἐκεῖ μανίζει·
 ὁμοίως πέφταν κεφαλὰς πολλὰς ἀπ' τὴν ροπήν του.
- Κακὸ τότε θὰ ἔβρισκε μεγάλο τοὺς Ἀργεῖους 310
 καὶ θὰ ἴφρευγαν στὰ πλοῖα τους, ἐὰν τοῦ Διομήδη
 δὲν φώναζεν ὁ Ὀδυσσεύς: «Τί ἐπάθαμε, ὦ Τυδεΐδη,
 καὶ τόσον ἡ πολεμικὴ μᾶς ἔλειψεν ἀνδρεία;
 ὦ φίλε, στήσου ἐδῶ σιμά· καὶ ὄνειδος θὰ ἴναι μέγα
 ἂν πάρῃ τὰ καρᾶβια μας ὁ λοφοσειστής Ἔκτωρ». 315
- Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ δυνατὸς Τυδεΐδης:
 «Ἐγὼ θὰ μείνω ἀκλόνητος στὴν μάχην· ἀλλὰ ὀλίγο
 καλὸ θὰ ἰδοῦμεν, ὅτι ὁ Ζεὺς ὁ νεφελοσυνάκτης
 στοὺς Τρῶας νίκην βούλεται καὶ ὄχι σ' ἐμᾶς νὰ δώσῃ».
- Εἶπε καὶ ἀπὸ τὴν ἄμαξαν μὲ λόγχην τὸν Θυμβραῖον 320

- στην γῆν ἐβρόντησε νεκρόν, καὶ ὁ θεῖος Ὀδυσσεάς
 φονεύει τὸν Μολίονα λαμπρὸν ἠνίοχόν του.
 Καὶ ἀφοῦ νεκροὺς τοὺς ἄφησαν, τρικύμισαν τὸ πλῆθος,
 ὡσάν δυὸ χοῖροι ἀτρόμητοι ποὺ πέφτουν μανιωμένοι
 ἐπάνω εἰς σκύλους κυνηγούς· ὅμοια καὶ αὐτοὶ στραφῆκαν 325
 καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀφάνιζαν, καὶ ἀναπνοὴν ἐδῶσαν
 τῶν Ἀχαιῶν ποὺ ἔφευγαν τὸν Ἔκτορα τὸν θεῖον.
 Ἔπιασαν εἰς μιὰν ἄμαξαν ἔξοχ' ἀγόρια δύο
 τοῦ Περκωσίου Μέροπος, ποὺ ἐξαίσιος ἦταν μάντις,
 καὶ αὐτὸς ποσῶς δὲν ἄφηγε τὰ τέκνα του νὰ ὑπάγουν 330
 στὸν ἀνδροφθόρον πόλεμον· ἀλλὰ δὲν ὑπακοῦσαν
 ὅτι τοὺς ἔφερναν αὐτοῦ μαῦρες θανάτου μοῖρες.
 Ἐκείνους τότε ἐφόνευσεν ὁ δοξαστὸς Τυδείδης
 κι ἐπῆρε τὰ λαμπρ' ἄρματα· καὶ ἀπὸ τοῦ Ὀδυσσέως
 τὴν λόγχην ὁ Ἰππόδαμος καὶ ὁ Ὑπείροχος ἐπέσαν. 335
 Κι ἐξυγοστάτησεν ὁ Ζεὺς ἴσῃν σ' αὐτοὺς τὴν μάχην
 καὶ ἀπὸ τὴν Ἴδην ἔβλεπε· καὶ οἱ φόνοι ἀκολουθοῦσαν.
 Τὸν Παιονίδην ἥρωα ἐλόγχισε ὁ Τυδείδης
 στὸν γόφον, τὸν Ἀγάστροφον, ποὺ τόσο ἀπομωράνθη
 ὥστε τοὺς ἵππους δὲν εἶχε σιμά του νὰ προσφύγῃ· 340
 μακρὰν τοὺς εἶχε ὁ ἀκόλουθος, καὶ αὐτὸς ἐπρομαχοῦσε
 πεζός, ὡσότου ἔχασε τὴν ποθητὴν ζωὴν του.
 Ἄμα τοὺς εἶδε, μὲ κραυγὴν ἐπάνω τοὺς ἐχύθη
 ὁ Ἔκτωρ καὶ κατόπι του οἱ φάλαγγες τῶν Τρώων.
 Καὶ ἄμα τὸν εἶδ' ἐπάγωσεν ὁ δυνατὸς Διομήδης, 345
 καὶ τοῦ Ὀδυσσέως ἔλεγε ποὺ εὐρίσκετο σιμά του·
 «Κακὸ μεγάλο ροβολᾶ σ' ἐμᾶς ὁ μέγας Ἔκτωρ.
 Ἄλλ' ἄς μείνωμε ἀκλόνητοι μαζὶ ν' ἀντισταθοῦμε».
- Εἶπε καὶ τὸ μακρόσκιον τοῦ ἐτίναξε κοντάρι,
 καὶ ὡς ἤθελε τοῦ ἐπέτυχε τὴν κεφαλὴν στὴν ἄκρην 350
 τῆς κόρυθος· ἀλλ' ὁ χαλκὸς ἀπ' τὸν χαλκὸν ἐδιώχθη·
 τ' ὠραῖον δέρμα ἐφύλαξεν ἡ περικεφαλαία
 ἢ κωνικὴ μὲ δίπλες τρεῖς, δῶρον λαμπρὸν τοῦ Φοίβου.
 Πολὺ μακρὰν ἐσύρθηκεν ὁ Ἔκτωρ μὲς στὸ πλῆθος,
 γονατιστὸς ἐστάθηκε κι ἐστήριξε τὸ χέρι 355
 στὴν γῆν καὶ σκότος σκέπασε βαθὺ τοὺς ὀφθαλμούς του.

Κι ὥσπου ὁ Τυδεΐδης ἔτρεχε μακρὰν μὲς στοὺς προμάχους
κατόπιν εἰς τὴν λόγχην του στοῦ μέρος ὅπου ἐμπήχθη
ὁ Ἔκτωρ ἐξανάσανε, στ' ἀμάξι πάλι ἀνέβη
καὶ μὲς στοῦ πλήθος ξέφυγε τὴν μοίραν τοῦ θανάτου 360
καὶ ὀρμώντας μὲ τὴν λόγχην του τοῦ φώναξε ὁ Τυδεΐδης:
«Καὶ πάλιν, σκύλ', ἐξέφυγες τὸν θάνατον· τὸν εἶδες
κοντὰ σου· πάλιν σ' ἔσωσεν ὁ Φοῖβος, καὶ σ' ἐκεῖνον
εὐχῆσου, ὅποταν προχωρῆς κεῖ πού κροτοῦν τ' ἀκόντια.
Θὰ σ' ἀπαντήσω κι ὕστερα καὶ θὰ σὲ τελειώσω 365
ἂν κάποιος εἶναι τῶν θεῶν κι ἐμὲ νὰ βοηθήσῃ.
Διὰ τῶρα πάλιν θὰ χυθῶ στοὺς ἄλλους, ὅποιοι ἔβρω».

Εἶπε κι ἐβάλλθη τὸν λαμπρὸν νὰ γδύσῃ Παιονίδην.
Καὶ ὁ Πάρις τότε, ὁ σύγκλινος τῆς εὐμορφῆς Ἑλένης,
εἰς τὸν Τυδεΐδην τέντωνε τὸ τόξο, στηριγμένος, 370
ἀπὸ στήλην τοῦ μνήματος, πού ἔχε ὁ λαὸς σηκώσει
τοῦ ἀρχαίου δημογέροντος τοῦ Ἴλου Δαρδανίδου.
Καὶ ἀπ' τὸν λαμπρὸν Ἀγαστροφον ὡς σήκωνε ὁ Τυδεΐδης
τὸν θώρακα, τὴν φωτεινὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κράνος,
ὁ Ἀλέξανδρος τοῦ τόξου του τὸ κέρατο ἐτραβοῦσε, 375
καὶ ὄχι χαμένα ἐπέταξε τὸ βέλος καὶ τὸν πῆρε
στοῦ κτένι τοῦ δεξιοῦ ποδὸς καὶ ἀντίπερα τὸ βέλος
στὴν γῆν ἐμπήχθη· ἐπήδησεν ἀπ' τὸ μαρτύρι ὁ Πάρις,
γελώντας καὶ καυχώμενος «λαβώθηκες» τοῦ εἶπε·
«χαμένα δὲν ἐτόξευσα· νὰ σ' εἶχα στοῦ λαγγόνι 380
μέσα ἐπιτύχει, νὰ ἔπεφτες αὐτοῦ νεκρὸς ἐμπρὸς μου
καὶ τότε ἀπὸ τὴν συμφορὰν θ' ἀνάσαιναν οἱ Τρῶες
πού τρέμουν σὲ ὡς τὸν λέοντα τὰ ἐρίφια πού βελάζουν».

Καὶ ὁ Διομήδης ἄφοβα τοῦ ἐφώναξεν: «Ἀχρεῖε
ἄνδρα στοῦ τόξον ἔνδοξε, δειλὲ παρθενοσκόπε, 385
ἐάν μ' ἐμὲ δοκιμασθῆς ἐσὺ νὰ πολεμήσῃς,
θὰ ἰδῆς πόσο τὸ τόξο σου ἀξίζει καὶ τὰ βέλη·
καὶ τῶρα ὅτι μοῦ χάραξες τὸν πόδα τό ἔχεις δόξαν.
Λογιάζω πῶς μ' ἐκτύπησε γυναίκα ἢ καὶ παιδάκι·
ἄστοχον εἶναι ἀνδρὸς δειλοῦ, μηδαμινοῦ τὸ βέλος. 390
Ἄλλ' ἀπ' τὸ χέρι μου πικρὸ πολὺ φεύγει τὸ βέλος
καὶ θανατώνει ἄνθρωπον καὶ ἂν ξώδερμα τὸν πάρῃ·

- ἡ χήρα του με τὰ ὄρφανὰ τὰ μάγουλά της δέρνηει,
καὶ αὐτὸν ποῦ σέπεται νεκρὸς στὸ αἵματωμένο χῶμα
γυναῖκες δὲν μοιρολογοῦν, ἀλλ' ὄρνια τριγυρίζουν. 395
- Εἶπε, κι ἐμπρός του ἐστήθηκεν ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς
καὶ ὀπίσω αὐτὸς καθήμενος τραβοῦσε ἀπὸ τὸ πόδι
τὸ πικρὸ βέλος καὶ δριμύς τὸν ἔσφαζεν ὁ πόνος.
Καὶ ὄρμησ' εὐθύς στὴν ἄμαξαν κι εἶπε στὸν κυβερνήτην
νὰ στρέψῃ πρὸς τὰ πλοῖα τους ὅτ' ἡ καρδιά του ἐπιάσθη. 400
"Ἐμεινε μόνος ὁ Ὀδυσσεύς, οὐδὲ σιμὰ του ἐστάθη
κανένας ἀπ' τοὺς Ἀχαιοὺς· ὅλους ἐπῆρε ὁ φόβος.
Κι ἔλεγε μὲ παράπονον στὴν ἀνδρικήν ψυχὴν του :
"Ἄχ! τί θὰ γίνω ; Εἶναι φρικτὸν τὸ πλῆθος ἀπὸ φόβον
νὰ φύγω, ἀλλὰ χειρότερον ἐάν με πιάσουν μόνον, 405
ἀφοῦ τοὺς ἄλλους Δαναοὺς ἐσκόρπισε ὁ Κρονίδης.
Πλὴν τοῦτα νὰ διαλογισθῇ τί θέλησε ἡ ψυχὴ μου ;
Καλῶς γνωρίζ' ὅτ' οἱ δειλοὶ τὸν πόλεμον ἀφήνουν,
ἀλλ' ὅποιος εἶναι ἀνδράγαθος, ἀκλόνητος θὰ μείνῃ
τὸν θάνατον εἰς τὸν ἐχθρὸν νὰ δώσ' ἢ νὰ τὸν λάβῃ». 410
- Τοῦτα ἐνῶ κεῖνος ἔλεγε στὰ βάθη τῆς ψυχῆς του,
τῶν ἀσπιστῶν τοῦ ἔπασαν λόχοι πολλοὶ τῶν Τρώων,
τὸν ἔζωσαν, ἀλλὰ κακὸ στὰ σπλάγχνα τους ἐκλεῖσαν.
Καὶ ὡς ὕταν ἀγριόχοιρον μὲ σκύλους ἄνδρες νέοι
κυκλώνουν καὶ πετιέται αὐτὸς ἀπ' τὴν καρδιά τοῦ λόγγου· 415
τὸ λευκὸ δόντι στὰ κυρτὰ σαγόνια του τροχίζει,
ἐκεῖνοι ὄρμοῦν ἐπάνω του νὰ τὸν δεχθοῦν, ἂν κι εἶναι
τρομακτικὸς καὶ τοῦ κροτοῦν τὰ δόντι· ἀπὸ τὴν λύσσαν·
ὁμοίως τὸν δίφιλον κυκλῶναν Ὀδυσσεά
οἱ Τρῶες καὶ αὐτὸς ὄρμησε μὲ ἀκονισμένην λόγχην 420
καὶ ἄνω τοῦ ὤμου κτύπησε τὸν θεῖον Δημοπίτην,
τὸν Θῶνα καὶ τὸν Εὐνομον ἐφόνευσε κατόπι·
κι εὐθύς τὸν Χερσιδάμαντα ποῦ ἐχύνετο ἀπ' τ' ἀμάξι
ἐλάβωσε στὸν ὀμφαλὸν ἀπ' τὴν ἀσπίδα κάτω·
ἔπεσε αὐτὸς κι ἐφούκτωσε τὴν γῆν μὲ τὴν παλάμην. 425
Τοὺς ἀφήσε κι ἐλόγχισε τὸν Χάροπα Ἴππασίδην,
ποῦ ἦτο τοῦ Σῶκου ἀυτάδελφος τοῦ λαμπρογεννημένου.
Βοηθὸς ὁ Σῶκος ἔδραμεν εὐθύς ὁ ἰσόθεος ἄνδρας,

καὶ ἀπὸ κοντὰ τοῦ ἔλεγεν : «ἽΩ πολυεπαινεμένε,
 στοὺς δόλους καὶ στὸν πόλεμον ἀκούραστε Ὀδυσσέα,
 σήμερον ἢ θὰ καυχήθῃς πού ἐφόνευσες τὰ δύο
 λαμπρὰ τοῦ Ἰππάσου ἀγόρια καὶ τ' ἄρματα τοὺς πῆρες,
 ἢ τῶρ' ἀπὸ τὴν λόγχην μου θὰ χάσης τὴν ζωὴν σου».

Αὐτὰ ἔπε καὶ τὸν κτύπησε στὴν στρογγυλὴν ἀσπίδα,
 καὶ τὴν ἀσπίδα ἐτρύπησε τὸ δυνατὸ κοντάρι
 καὶ στὸν τεχνικὸν θώρακα ἐμπήχθη πέρα πέρα,
 καὶ ὄλην τὴν σάρκα τοῦ ἴσχιεν ἀπ' τὰ πλευρά του, ἀλλ' ὅμως
 ἢ Ἀθηνᾶ δὲν τ' ἄφησε στὰ σωθικὰ νὰ φθάσῃ.

Ἐνόησε πού εἰς ἀκριβὸ δὲν ἐλαβώθη μέρος
 ὁ Ὀδυσσεὺς κι ἐσύρθηκε καὶ πρὸς τὸν Σῶκον εἶπε :

«Ἀπὸ τὸν ἄκρον ὄλεθρον δὲν θὰ σωθῆς, χαμένε·
 κι ἐὰν ἐσύ μὲ ξέκοψες νὰ πολεμῶ τοὺς Τρῶας,
 θαρρῶ πού σήμερον ἐδῶ φόνος καὶ μαύρη μοῖρα
 σὲ θ' ἀπαντήσῃ καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν λόγχην μου θὰ πέσης,
 νὰ πάρω ἐγὼ τὸ καύχημα καὶ ὁ Ἄδης τὴν ψυχὴν σου».

Εἶπε καὶ ὅπως ἔστρεψεν ὁ Σῶκος διὰ νὰ φύγῃ,
 ὁ Ὀδυσσεὺς τοῦ ἔμπηξε στὴν ράχην τὸ κοντάρι·
 κι ἡ ἄκρη ἀπὸ τοὺς ὤμους του στὸ στῆθος πέρα ἐβγῆκε.
 Κι ἐπάνω του ἐκαυχήθηκεν ὁ θεῖος Ὀδυσσεὺς :

«ἽΩ Σῶκε, γόνε ἀγαπητὲ τοῦ ἵπποδάμου Ἰππάσου,
 σ' ἐβρῆκε, δὲν τὸ ξέφυγες, τὸ τέλος τοῦ θανάτου.
 Δὲν θὰ σοῦ κλείσουν, δύστυχε, τὰ βλέφαρα ὁ πατέρας
 οὐτ' ἢ μητὲρ', ἀλλ' ὄρνεα πυκνὰ πτεροκοπώντας
 θὰ σὲ σπαράξουν· ἀλλ' ἐμὲ στὸν θάνατόν μου, ἂν ἔλθῃ,
 οἱ διογέννητοι Ἀχαιοὶ μὲ τάφον θὰ τιμήσουν».

Εἶπε καὶ μέσ' ἀπ' τὸ πλευρὸ καὶ ἀπ' τὴν λαμπρὴν ἀσπίδα
 τὴν σκληρὴν λόγχην τράβηξε πού τοῦ ἔχε ρίξει ὁ Σῶκος.
 Κι εὐθύς τὸ αἷμ' ἀνάβρυσε κι ἐδείλιασε ἡ ψυχὴ του.
 Τὸ αἷμα τοῦ ἄμα ἐνόησαν οἱ ἀνδρειωμένοι Τρῶες
 παρακινοῦντο μὲ βοὴν κι ἐπάνω του ἐχυθῆκαν.

Καὶ ὑποχωρώντας ἔκραζεν ἐκεῖνος τοὺς συντρόφους
 καὶ τρεῖς φορὲς τοὺς ἔκραξε μ' ὄσσην πνοὴν καὶ ἂν εἶχε.
 Καὶ τρεῖς τὸν ἄκουσε φορὲς ὁ δεύτερος Ἀτρείδης
 κι ἔλεγε πρὸς τὸν Αἴαντα, πού εὐρίσκετο σιμὰ του :

- αἴΩ Αἴας διογέννητε, μεγάλη πολεμάρχε, 465
 στ' αὐτιά μου ἔφθασ' ἡ φωνή τοῦ ἀδάμαστου Ὀδυσσέως,
 πού ὁμοιάζει, ὡς νὰ τὸν ἔπνιγαν κατάμονον οἱ Τρῶες
 ἀφοῦ στῆς μάχης τὴν ὄρμην τὸν ἔχουν ἀποκλείσει.
 Ἄλλὰ βοήθοι ἄς δράμωμεν, ὡς πρέπει, ὅτι φοβοῦμαι
 μὴ πάθῃ, ὡς μόνος ἔμεινεν ἀνάμεσα εἰς τοὺς Τρῶας, 470
 καὶ θενὰ κλάφουν οἱ Ἀχαιοὶ μέγαν πολεμάρχον».
- Εἶπ', ἐκινήθη καὶ σ' αὐτὸν κατόπι ὁ μέγας ἦρωσ.
 Κι ἔφθασαν ὅπου ἐκύκλωναν τὸν θεῖον Ὀδυσσεά
 οἱ Τρῶες ὡς ξανθότριχοι χρυσόλυκοι στὰ ὄρη
 κερατοφόρο τριγυροῦν ἐλάφι λαβωμένο 475
 πού ξέφυγε τοῦ κυνηγοῦ καὶ τρέχει ὅσον ἀκόμη
 τὸ αἷμα του εἶναι χλωρὸ κι ἔχει ἐλαφρὰ τὰ πόδια·
 καὶ ὅταν πέσῃ ἀπ' τὴν πληγὴν μὲς στὴν σκιάν τοῦ λόγγου
 τὰ ὠμοφάγ' ἀγριόσκυλα τὸ τρώγουν, ἀλλὰ ἡ μοίρα
 κακοποιῶ τοὺς στέρνει ἐκεῖ λιοντάρι καὶ ἀπ' τὸν τρόμον 480
 τ' ἀγριόσκυλα σκορπίζονται καὶ αὐτὸ τὸ κατατρώγει.
 Ὅμοίως τὸν πολύβουλον ἀνδρεῖον Ὀδυσσεά
 Τρῶες πολλοὶ καὶ ἀνδράγαθοι κτυποῦσαν, καὶ ὁ γενναῖος
 τὴν λόγχην του ἔσειε μ' ὄρμην νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του.
 Σιμά του ὁ Τελαμώνιος, μὲ τὴν ἀσπίδα ὡς πύργον, 485
 ἐστήθη, καὶ ὅλοι ἐδῶ κι ἐκεῖ σκορπίσθησαν οἱ Τρῶες.
 Κι ἐκεῖνον ὁ Μενέλαος ὁδήγ' ἀπὸ τὸ χέρι
 ἔξω ἀπ' τὸ πλῆθος κι ἔφερνεν ὁ ἀκόλουθος τοὺς ἵππους.
 Ὅρμησε ὁ Τελαμώνιος καί, νόθον Πριαμίδην,
 τὸν Δόρυκλον ἐφόνευσε, τὸν Πάνδοκον κατόπιν, 490
 τὸν Λύσανδρον, τὸν Πύρασον καὶ ἀκόμη τὸν Πυλάρτην.
 Καὶ ὡς ἀπ' τὰ ὄρη ροβολᾷ ποτάμι στὴν πεδιάδα,
 χεῖμαρρός ὅπου τοῦ Διὸς νεροποντιὰ φουσκώνει
 καὶ ξερὰ δρυὰ σέρνουν πολλὰ καὶ πεύκους τὰ νερά του
 κι ὕλην πολλὴν στὸ πέλαγος ὅμοια τὴν πεδιάδα 495
 κλονίζει καὶ ἄνδρες καὶ ἄλογα φονεύει ὁ λαμπρὸς Αἴας.
 Καὶ ὁ Ἔκτωρ δὲν τὸ γινώριζεν ἀκόμα, ἐπειδὴ πέρα.
 στῆς μάχης τὸ ἀριστερὸ πλευρὸν ἐπολεμοῦσε,
 ἐκεῖ πού ἐξόχως κεφαλῆς ἀνδρῶν πολλὰς ἐπέφταν
 στὸν Ξάνθον, ὅπου ἀλαλαγμοὺς ἀσίγητος βροντοῦσε. 500

Σιμὰ στὸν μέγαν Νέστορα καὶ τὸν Ἴδομενέα
 ἐκεῖ στὴν λόγχην τρομερὸς καὶ τὴν ἵππομαχίαν
 ὁ Ἔκτωρ θρῆνον ἔκαμνε στὲς φάλαγγες τῶν νέων·
 καὶ οἱ λαμπρογέννητοι Ἀχαιοὶ δὲν θὰ ὀπισθοποδίζαν,
 ἀλλὰ ὁ Πάρις, σύγκλιнос τῆς εὐμορφῆς Ἑλένης, 505
 ἔπαυσε τὸν ἀνδράγαθον Μαχάον' ἀπ' τὴν μάχην·
 ὅτι μὲ βέλος τρίγωνο τὸν λάβωσε στὸν ὦμον.
 Διὰ κεῖνον ἐλαχτάρισαν οἱ Ἀχαιοὶ γενναῖοι,
 μὴ πέση, ἂν κλίνη ὁ πόλεμος, εἰς τῶν ἐχθρῶν τὰ χέρια.
 Καὶ πρὸς τὸν θεῖον Νέστορα τότε εἶπε ὁ Ἴδομενέας : 510
 «Στὴν ἅμαξάν σου ἀνέβα εὐθύς, ὦ Νέστορ Νηληιάδη,
 καὶ πάρε τὸν Μαχάονα, καὶ κτύπα πρὸς τὰ πλοῖα
 τὰ δυνατὰ πουλάρια σου· πολλῶν ἀντάξιός ἄλλων
 ἀνθρώπων εἶν' ὁ ἰατρός, πού βέλη ν' ἀποσπάση
 γνωρίζει καὶ μὲ βότανα λαβώματα νὰ γιάνη». 515

Εἶπε καὶ ὁ Νέστωρ ἔστερξε στὸν λόγον τοῦ Τυδείδη.
 Στὴν ἅμαξάν του ἀνέβη εὐθύς, σιμὰ του καὶ ὁ Μαχάων,
 πού γέννησ' ὁ Ἀσκληπιὸς ἰατρός ἐξακουσμένος.
 Τοὺς ἵππους ράβδισεν εὐθύς καὶ αὐτοὶ μὲ προθυμίαν
 πρὸς τὰ καράβια πέταξαν, στ' ἀγαπημένα μέρη. 520

Ὁ Κεβριόνης νόησε τὴν ταραχὴν τῶν Τρώων
 κι ἔλεγε πρὸς τὸν Ἔκτορα, στ' ἀμάξι σύντροφός του :
 «Εἰς μίαν ἄκρην τοῦ κακοῦ πολέμου ἐμεῖς οἱ δύο
 τοὺς Δαναοὺς μαχόμεθα, καὶ ὥστός' οἱ ἄλλοι Τρῶες
 θορυβημένοι εὐρίσκονται κι οἱ ἵπποι των κι ἐκεῖνοι 525
 ἀπὸ τὸν Τελαμώνιον· τὸν γνώρισα, ὅπως φέρνει
 αὐτὸς ἀσπίδ' ἀπέραντην· ἀλλὰ κι ἐμεῖς τ' ἀμάξι
 εὐθύς ἄς σπρώξωμεν ἐκεῖ, ὅπου μὲ τόσο πεῖσμα
 πεζοὶ καὶ ἵππόμαχοι φρικτὸν κροτοῦν πολέμου ἀγώνα
 σφαζόμενοι καὶ ἀλαλαγμὸς ἀσίγητος βροντάει». 530

Εἶπε καὶ μὲ τὴν μάλιστα ξεκίνησε τοὺς ἵππους
 κι ἐκεῖνοι ὡς τὴν αἰσθάνθηκαν γοργὰ τὸ ἀμάξι ἐφέραν
 τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἀχαιῶν στὴν μέσην κι ἐπατοῦσαν
 νεκροὺς καὶ ἀσπίδες εἰς τὴν γῆν· καὶ κάτωθε τὸ ἀξόνι
 καὶ τῆς ἀμάξης τὰ πλευρὰ μαυρίζαν ἀπ' τὸ αἷμα, 535
 πού ἐπάνω τους ἐράντιζαν οἱ ὀπλὲς τῶν τετραπόδων

- καὶ τὰ στεφάνια τῶν τροχῶν· κι ἐλύσσ' αὐτὸς στὸ πλῆθος
 νὰ ὀρμήσῃ μέσα τῶν ἀνδρῶν· καὶ συντριμμὸν εἰς ὄλες
 τὲς φάλαγγες τῶν Δαναῶν γυρνώντας μετ' τὸ ξίφος
 καὶ μετ' τὴν λόγχην ἔφερνε καὶ μετ' τρανὰ λιθάρια, 540
 καὶ μόνον μετ' τὸν Αἴαντα τὸν Τελαμωνιάδην
 ἀπέφευγε ν' ἀγωνισθῆ, διότι, ἂν πολεμοῦσε
 μ' ἄνδρ' ἀπ' αὐτὸν καλύτερον, τοῦ ἀγανακτοῦσε ὁ Δίας.
 Καὶ στὴν ψυχὴν τοῦ Αἴαντος ἔβαλε ὁ Ζεὺς τὸν φόβον.
 Στέκει, ἀπορεῖ, τὲς πλάτες του μετ' τὴν ἀσπίδα σκέπει, 545
 φεύγει, ἀφοῦ πρῶτα ἐκοίταξε τὸ πλῆθος, ὡς θηρίον
 ἀργοκινεῖ τὰ γόνατα καὶ στρέφεται νὰ βλέπῃ·
 ὅμοια λεοντάρι πύρινον ἄνδρες τοῦ ἀγροῦ καὶ σκύλοι
 διώχνουν μακρὰν ἀπ' τὴν αὐλὴν καὶ ὀλόνυκτ' ἀγρυπνώντας
 ν' ἀρπάξῃ δὲν τοῦ συγχωροῦν τὸ ἄνθος τῶν βοδιῶν των, 550
 κι ἐκεῖνο, ἀπὸ τὴν ὄρεξιν σπρωγμένο τῶν κρεάτων,
 ὀρμᾷ πλὴν ἀνωφέλητα, μετ' τόσην τόλμην ρίχνουν
 ἀκόντια ἐπάνω του οἱ βοσκοὶ καὶ δέματ' ἀναμμένα,
 ποὺ τὰ φοβεῖται ἂν καὶ λυσσᾷ· καὶ ἅμα χαράξ' ἡ ἡμέρα
 κατηφιασμένο ἀποχωρεῖ· παρόμοια τότε ὁ Αἴας 555
 ἀπὸ τοὺς Τρῶας ἔφευγε πολὺ κατηφιασμένος
 ἀθέλητα, φοβούμενος μὴ κάψουν τὰ καράβια.
 Καὶ ὡς ὄνος σ' ἄκρην χωραφιοῦ παιδόπουλα νικαεῖ
 ἀπάθητος, καὶ τοῦ 'σπασαν πολλὰ ραβδιὰ στὴν ράχην
 καὶ στὰ βαθιὰ σπαρτὰ πατεῖ καὶ κόβει τὸ σιτάρι 560
 καὶ ἂν καὶ τὸν δέρναν ἄκοπα μικρὴ ν' αἰ ἡ δύναμις των,
 καὶ μόλις ὅταν χορτασθῆ νὰ φύγῃ τὸν βιάζου·
 ὅμοια τὸν μέγαν Αἴαντα τὸν Τελαμωνιάδην,
 οἱ Τρῶες οἱ ἀπότολμοι καὶ οἱ βοηθοὶ κτυποῦσαν
 ὀπίσω του ἀκατάπαυστα στὴν μέσσην τῆς ἀσπίδας. 565
 Κι ἐκεῖνος πότ' ἐγύριζε τὴν μάχην ν' ἀπαντήσῃ,
 κι ἐκράτει αὐτοῦ τὲς φάλαγγες τῶν ἵπποδάμων Τρῶων,
 καὶ πότε πάλι ἐστρέφετο νὰ φύγῃ καὶ αὐτὸς μόνος
 σ' ὄλους τὸν δρόμον ἔφραζε πρὸς τὰ γοργὰ καράβια
 ὀλόρθος, ἄγριος μεταξὺ τῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρῶων. 570
 Καὶ ἀπὸ τ' ἀκόντια, ποὺ ἔριχναν μετ' λύσσαν, ἄλλα μέσα
 εἰς τὴν ἀσπίδα ἐμπήγονταν μετ' ὀρμὴν νὰ προχωρήσουν,

πολλά στήν μέσσην καὶ πρὶν ἢ γευθοῦν τὸ λευκὸ σῶμα
στήν γῆν στυλῶνονταν ὀρθά, γιὰ σάρκα πεινασμένα.

“Ἀμα τὸν εἶδε ὁ Εὐρύπυλος λαμπρὸς Εὐαιμονίδης 575

ἀπὸ τὰ βέλη τὰ πυκνὰ κακὰ βασανισμένον,
σιμὰ του ἐστήθη, ἀκόντισε μὲ τὸ λαμπρὸ κοντάρι
τὸν μέγαν Ἀπισάονα Φαυσιάδην πολεμάρχον
εἰς τὸ συκώτι κι ἔλυσε τὰ μέλη τ’ ἀνδρειωμένου.

Καὶ ὄρμησ’ εὐθύς καὶ τ’ ἄρματα τοῦ ἔπαιρνε ἀπ’ τοὺς ὤμους. 580

Καὶ ὁ Πάρις ὁ θεόμορφος, ἅμα τὸν εἶδ’ ἐπάνω
εἰς τὸν νεκρόν, δὲν ἄργησε τὸ τόξο νὰ τραβήξῃ
καὶ μέσα στὸ δεξιὸ μερὶ τὸν πίτυχε τὸ βέλος,
καὶ τὸ μερὶ τοῦ ἐβάραινεν ὡς τὸ καλάμι ἐκόπη.

Ἐσύρθη στοὺς συντρόφους του τὴν μοίραν ν’ ἀποφύγῃ, 585

κι ἐφώναξε τῶν Δαναῶν : «ἽΩ φίλοι πολεμάρχοι,
ὦ τῶν Ἀργείων ἀρχηγοί, γυρίσατε, σταθῆτε
τὸν Αἴαντα νὰ σώσετε ἀπ’ τὴν σκληρὴν ἡμέραν,
ἀπὸ τὰ βέλη πνίγεται καὶ ἀπ’ τὴν καταραμένην

μάχην δὲν θά βγῇ ζωντανός, ἀλλ’ ὅλοι ἐδῶ σταθῆτε 590

σιμὰ στὸν μέγαν Αἴαντα ἀντίμαχοι στοὺς Τρῶας».
Τὸν λαβωμένον ἄκουσαν κι ἐστήθησαν πλησίον
φορώντας τὲς ἀσπίδες των, προβάλλοντες τὲς λόγχες.

Καὶ ὁ Αἴας τοὺς ἀπάντησεν, ἐγύρισε κι ἐστάθη, 595

ἀφοῦ στὸ πλήθος ἔφθασε τῶν ποθητῶν συντρόφων.

Ὡς φλόγα μ’ ἄσβεστην ὄρμην ἐκεῖνοι ἐπολεμοῦσαν,
ἐνῶ τὸν Νέστορα ἔφερναν οἱ ἵπποι τοῦ Νηλέως

ὁμοῦ μὲ τὸν Μαχάονα γοργὰ μακρὰν τῆς μάχης.
Τὸν εἶδε καὶ τὸν γνώρισεν ὁ θεῖος Ἀχιλλέας 600

ὡς ἔστεκε στὸ εὐρύχωρο καράβι του στήν πρύμνην
νὰ βλέπῃ τὴν πολύθρηνην φυγὴν καὶ τὸν ἀγῶνα.

Τὸν σύντροφόν του Πάτροκλον ἐφώναξε ἀπ’ τὸ πλοῖον
εἰς τὴν φωνὴν του ἐβγήκε αὐτὸς ἀπ’ τὴν σκηνὴν ὠραῖος
ὡσάν ὁ Ἄρης καὶ ἄρχισεν ἐκεῖθε ἡ συμφορὰ του.

Πρῶτος τοῦ εἶπ’ ὁ ἀνδράγαθος υἱὸς τοῦ Μενoitίου : 605

«Τί μὲ φωνάζεις ; Ἀπὸ ἐμὲ τί θέλεις, Ἀχιλλέα ;»

Καὶ ὁ πτεροπόδης Ἀχιλλεὺς σ’ ἐκεῖνον ἀπαντοῦσε :

«Μενoitιάδῃ ἐξάισιε καὶ φίλε τῆς ψυχῆς μου,

- τώρα θά ἰδῶ τοὺς Ἀχαιοὺς στὰ πόδια μου νὰ πέσουν
 ὅτι τοὺς ἤβρε ἀβάστακτη τῆς συμφορᾶς ἀνάγκη, 610
 ἀλλ' ἄμε, θεῖε Πάτροκλε, στὸν Νέστορα, νὰ μάθης
 ποιόν λαβωμένον φέρνει αὐτός, ὡς βλέπω, ἀπὸ τὴν μάχην.
 Ὅμοιάζει τὸν Μαχάονα, τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὸν γόνον
 ὅπισθεν ὄλος· πλὴν τοῦ ἀνδρὸς τὰ μάτια ἐγὼ δὲν εἶδα
 ὅτι ἔμπροσθέν μου ἐπέρασαν ὀγρήγορα οἱ φοράδες». 615
- Καὶ ὁ Πάτροκλος ὑπάκουσε τὸν ποθητόν του φίλον
 καὶ στὲς σκηνὲς τῶν Ἀχαιῶν ἔδραμ' εὐθύς νὰ φθάση.
 Καὶ ὅτ' ἔφθασάν εἰς τὴν σκηνὴν ἐκεῖνοι, ἀπὸ τ' ἀμάξι
 κατέβηκαν κι ἐξέζεψε τοὺς ἵππους ὁ Εὐρυμέδων,
 ἀκόλουθος τοῦ Νέστορος· κι ἐκεῖνοι στ' ἀκρογιαλί 620
 ἐμέναν πρὸς τὸν ἄνεμον τὸν ἴδρον νὰ δροσίουν.
 Κι ἔπειτα ἐμπῆκαν στὴν σκηνὴν καὶ στὰ θρονιά καθίσαν.
 Καὶ μίγμα ἢ καλοπλέξουδη τοὺς ἔφτιασ' Ἐκαμήδη,
 ἢ θυγατέρα τοῦ ὑψηλοῦ στὸ φρόνημ' Ἀρσινόου,
 ποὺ ὅτ' ἔριξε τὴν Τένεδον ὁ θεῖος Ἀχιλλέας 625
 οἱ Ἀχαιοὶ τοῦ γέροντος τὴν κόρην ἐδιαλέξαν
 διότι στὸ συμβούλιον ἀπ' ὄλους ἦταν πρῶτος.
 Καὶ αὐτὴ τοὺς ἔσυρεν ἔμπρὸς τραπέζι στιλβωμένο
 μαυρόποδον καὶ χάλκινον ἐπάνω του κανίστρι
 μὲ τὸ κρεμμύδι, γευστικὸ προσφάγι διὰ νὰ πίνουν,
 μὲ χλωρὸ μέλι καὶ λευκὸν τοῦ ἀγίου σίτου ἀθέρα,
 κι ἔστησε χρυσοκούμπωτο ποτήρι ποὺ εἶχε φέρει
 ὁ γέρος ἀπ' τὸ σπίτι του κι εἶχε διπλὸ τὸ πόδι,
 τέσσερ' αὐτιά καὶ ὀλόχρυσες εἰς τὸ καθένα δύο
 περιστερές ἐφαίνονταν ὡς νὰ σπυρολογοῦσαν· 635
 μὲ κόπον ἀπ' τὴν τράπεζαν καθ' ἄλλος τὸ κινῶσε
 γεμάτο, ἀλλ' ἀκόπιαστα τὸ ἐσήκωνεν ὁ γέρος.
 Σ' ἐκεῖνο τοὺς ἐτοίμαζε τὸ μίγμα ἢ γυνὴ θεία,
 κρασί Πράμνειο καὶ τυρὶ τῆς αἴγας ποὺ μὲ τρίφτην
 χάλκινον ἔτριψεν αὐτὴ, κι ἔραν' ἐπάνω ἀλεύρι 640
 λευκὸ καὶ ἀφοῦ τὸ ἐτοίμασε νὰ τὸ γευθοῦν τοὺς εἶπε.
 Καὶ ἀφοῦ μ' αὐτὰ τὴν ἀναψιν τῆς δίψας ἐπραῦναν,
 μὲ ὀμιλίες ἔτερπαν τὸ πνεῦμ' ἀνάμεσόν τους
 καὶ ὁ Πάτροκλος ὡσάν θεὸς εἰς τὸ κατώφλι ἐφάνη.

- "Αμα τὸν εἶδε ὁ γέροντας, σηκώθη ἀπ' τὸ θρονί του, 645
 τὸν ἔμπασε καὶ τοῦ ἔλεγε σιμά του νὰ καθίσῃ.
 Δὲν τό ἴστεργεν ὁ Πάτροκλος, καὶ τοῦ ἔπε: «Σεβαστέ μου,
 δὲν δύναμαι, ὅ,τι καὶ ἂν εἰπῆς, ὡς θέλεις, νὰ καθίσω.
 Φοβοῦμαι τὸν θυμὸν τοῦ ἀνδρὸς ποὺ μ' ἔστειλε νὰ μάθω
 ποιὸν λαβωμένον ἔφερες· ἀλλὰ καὶ μόνος τώρα 650
 τὸν ἀρχηγὸν Μαχάονα, καὶ βλέπω καὶ γνωρίζω,
 καὶ ἀμέσως τὴν ἀπάντησιν θὰ φέρω τοῦ Ἀχιλλέως.
 Πόσο εἶν' ἐκεῖνος τρομερός, γνωρίζεις, σεβαστέ μου,
 ποὺ εὐκόλως καὶ στὸν ἀπταιστον παῖσμα νὰ ἐβρῆ συμβαίνειν».
 Καὶ ὁ Νέστωρ τότε ἀπάντησε: «Πῶς γίνεται ὁ Πηλεΐδης 655
 διὰ τοὺς υἱοὺς τῶν Ἀχαιῶν, ὅσ' εἶναι λαβωμένοι,
 νὰ ὀδύρεται; Καὶ αὐτὸς ποσῶς τὴν λύπην δὲν γνωρίζει,
 ποὺ κυριεύει τὸν στρατὸν, ἀφ' ὅτου εἰς τὰ καράβια
 κείτονται ἀπὸ λαβωματιῆς οἱ πρῶτοι πολεμάρχοι.
 Κεῖ λαβωμένοι εὐρίσκονται καὶ ὁ δυνατὸς Τυδείδης, 660
 ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ δοξαστὸς στὴν λόγχην Ἀγαμέμνων·
 λαβώθη καὶ ὁ Εὐρύπυλος εἰς τὸ μερὶ μὲ βέλος·
 καὶ ἀπὸ τὴν μάχην ἔφερα καὶ τοῦτον πληγωμένον
 μὲ βέλος, ὅμως ὁ Ἀχιλλεὺς ἂν καὶ γενναῖος εἶναι
 διὰ μᾶς καθόλου δὲν πονεῖ καὶ δὲν μᾶς ἐλεεῖται. 665
 Ἡ μένει ὥσπου τὰ πλοῖα μας ἐπάνω στ' ἀκρογιαλὶ
 μὲ ὄλον τὸν ἀγῶνα μας τὸ πῦρ νὰ καταλύσῃ,
 καὶ νὰ σφαγοῦμεν ὅλοι ἐκεῖ; Καὶ ἄχ! διατὶ δὲν ἔχουν
 τὴν παλαιάν τους δύναμιν τὰ λυγερὰ μου μέλη;
 Ἄς εἶχα τὴν νεότητα καὶ ἀκέριαν τὴν ἀνδρείααν 670
 καθὼς ὅταν στὸν πόλεμον ἐξ ἀφορμῆς τῶν μύσχων
 μὲ τοὺς Ἡλείους φόνευσα τὸν ἄνδρα Ἴτυμονόη,
 ἐγκάτοικον τῆς Ἥλιδος, λαμπρὸν Ὑπειροχίδην,
 ζητώντας ἀνταπόδοσιν. Τὸν κτύπησα μ' ἀκόντι
 ἐκεῖ ποὺ αὐτὸς τὰ βόδια του νὰ σώσῃ ἐπρομαχοῦσε, 675
 καὶ ὡς ἔπεσ' ἐφοβήθησαν οἱ ἀγρότες, ἐσκορπίσαν.
 Λάφυρα τότε ἐπήραμεν ἀπ' τὸ πεδίον πληῆθος,
 βοδιῶν κοτῆς πεντήκοντα, τόσες κοπές προβάτων
 καὶ τόσες χοίρων καὶ γιδιῶν τόσα πλατιά κοπάδια,
 καὶ τρεῖς φορὲς πεντήκοντα ξανθότριχες φοράδες, 680

- κι είχαν οι περισσότερες νεογέννητα πουλάρια.
 Νύκτα μ' εκείνα εφθάσαμε στην Πύλον του Νηλέως·
 και ό γέρος αναγάλλιασεν, ότι ώς έβγῆκα νέος
 στον πόλεμον μου έτυχε τόσα πολλά νά πάρω.
- Και οι κήρυκες τό χάραμα φωνάζαν νά 'λθουν όλοι
 σ' όσους χρεωστείτο απόδοσις μέσα στην θείαν 'Ηλιν. 685
 Συνάχθησαν κι έμοίραζαν οι γέροντες τῆς Πύλου,
 ότ' εις πολλούς απόδοσιν οι 'Επειοί χρεωστούσαν
 μ' όλον πού όλίγοι έμέναμεν έμεΐς και άφανισμένοι,
 ότι μᾶς ταλαιπώρησεν εις τους αρχαίους χρόνους 690
 ό 'Ηρακλῆς κι έσφάγησαν όλ' οι καλοί τῆς Πύλου.
 "Ότι άπ' τά δώδεκα παιδιά τά έξαΐσια του Νηλέως,
 έγώ μόνος του έμεινα και τ' άλλα του απέθαναν.
 Διά τουτο άυθαδιάζοντας πολύ μᾶς άδικοΰσαν
 τών άποτόλμων 'Επειών τά χαλκοφόρα πλήθη. 695
 Και άπ' όλα μιάν κοπήν βοδιών και πρόβατα τριακόσια
 με τους βοσκούς των έλαβε μερίδα του ό Νηλέας,
 ώς είχε απόδοσιν τρανήν νά λάβη άπ' τους 'Ηλείους
 τέσσαρες ίππους μ' όλα τους τ' άμάξια νικηφόρους,
 πού έμελλαν διά τρίποδα νά κάμουν τόν άγώνα· 700
 στην 'Ηλιδα τους κράτησεν ό βασιλεύς Αύγειας
 και πονεμένον έδιώξε σκληρά τόν ίππηλάτην.
 Και ό γέρος διά τήν ύβριν του και τ' άνομά του έργα
 λάφυρα έπῆρε άμέτρητα· και τ' άλλα εις τόν λαόν του
 έδωκε νά τά μοιραστοΰν ίσόμετρα καθένας. 705
 Τουτα ενώ κάμναμεν έμεΐς και τών θεών θυσίες
 στην πόλιν έπροσφέρναμεν, τρεΐς πέρασαν ήμέρες
 κι ήλθαν εκείνοι άμέτρητοι με άρματα, με ίππους,
 ό λαός όλος, κι οι άδελφοί Μολιόνες μ' εκείνους,
 άγόρι' άκόμη άμάθητα πολεμικῆς άνδρείας. 710
 Πόλις Θρουΰσσα εύρίσκεται κτισμέν' εις άκρην λόφου
 μακράν, αυτου στον 'Αλφειόν, άπ' τήν άμμώδη Πύλον.
 Αυτήν εκύκλωσε ό στρατός με λύσαν νά τήν πάρουν.
 Στην πεδιάδα είχαν χυθῆ κι ήλθε ή 'Αθηνα τήν νύκτα
 μηνύτρ' από τόν 'Όλυμπον, νά είπῆ ν' άρματωθοΰμε,
 και τόν λαόν, πού όλόγυρα τόν πόλεμον ζητοΰσε 715

συνάθροισ' εὐκολα ἢ θεά κι ἐμὲ νὰ πολεμήσω
 δὲν μ' ἄφηνεν ὁ γέροντας καὶ μοῦ 'κρυψε τοὺς ἵππους·
 ὄτ' ἤμουν, ἔλεγε, ἄπραγος στὰ ἔργα τοῦ πολέμου.
 Καὶ ὅμως ἀνδραγάθησα πεζὸς μὲς στοὺς ἵππέας, 720
 ὡς ἐκυβέρνησ' ἢ 'Αθηνᾶ τῆς μάχης τὸν ἀγῶνα.
 Στὸν ποταμὸν Μινύειον, ποὺ βρέχει τὴν 'Αρῆνην
 καὶ χύνεται στὴν θάλασσαν, ὅσο νὰ φέξ' ἢ ἡμέρα
 τῆς Πύλου ἵππεῖς καὶ τῶν πεζῶν συνέρρεαν τὰ πλήθη.
 Κεῖθε ὁ στρατός μας ὄρησε μὲ ὄλα τ' ἄρματά του 725
 καὶ στ' ἅγιο ρεῦμα τοῦ 'Αλφειοῦ τὸ μεσημέρι εὐρέθη.
 Θυσίαν τότε' ἐκάμαμεν στὸν ὕψιστον Κρονίδην,
 ταῦρον κατόπιν τοῦ 'Αλφειοῦ, ταῦρον τοῦ Ποσειδῶνος,
 καὶ τῆς γλαυκόματης θεᾶς ὠραίαν ἀγελάδα,
 καὶ ἀφοῦ στὴν τάξιν του κανεὶς ἐδείπνησε, στὲς ὄχθες 730
 τοῦ ποταμοῦ πλαγιάσαμε μὲ τ' ἄρματά μας ὅλοι.
 Καὶ οἱ μεγαλόψυχοι 'Επειοὶ τὴν πόλιν περιζῶναν,
 νὰ τὴν χαλάσουν πρόθυμοι· ἀλλὰ πρὶν νὰ προφθάσουν,
 φρικτὴ σ' αὐτοὺς ἐξέσπασε πολέμου ἀνεμοζάλη·
 ὁ ἥλιος μεσουράνιζε καὶ οἱ δυὸ στρατοὶ κινοῦντο 735
 εὐχόμενοι στὴν 'Αθηνᾶ καὶ στὸν πατέρα Δία.
 'Αλλ' ὅταν Πύλιοι κι 'Επειοὶ πιασθῆκαν εἰς τὴν μάχην,
 τὸν Μούλιον πολεμιστὴν ἐφόνευσα ἐγὼ πρῶτος
 κι ἐπῆρα καὶ τοὺς ἵππους του· κι εἶχεν αὐτὸς τὴν πρώτην
 τοῦ Αὐγείου κόρην τὴν ξανθὴν, ποὺ ἐλέγετο 'Αγαμήδη, 740
 κι ἐγνώριζ' ὅσα βότανα τῆς γῆς τὸ πλάτος τρέφει.
 'Ὡς ἔρχονταν τὸν κτύπησα μ' ἀκόντι καὶ στὸ χῶμα
 ἔπεσε κι ἐγὼ πήδησα στ' ἀμάξι, καὶ στοὺς πρώτους
 πολεμιστὰς ἐστήθηκα· κι εὐθύς ἐσκορπισθῆκαν
 οἱ μεγαλόψυχοι 'Επειοὶ καθὼς ἔπεσ' ἐκεῖνος 745
 ποὺ τῶν ἵππέων ἀρχηγὸς ἐπρώτευε στὴν μάχην.
 Καὶ ὄρησα ἐπάνω τους εὐθύς, ὡς μαύρη ἀνεμοζάλη,
 πενήντα ἐπῆρ' ἀμάξια τους καὶ ἀπὸ καθένα δύο
 ἄνδρες ἔκαμε ἢ λόγχη μου τὸ χῶμα νὰ δαγκάσουν.
 Καὶ ἀκόμα τοὺς Μολίονας θὰ ἐφόνευ' ἀλλ' ὁ μέγας 750
 ὁ Ποσειδῶν πατέρας των τοὺς ἔσκεπε μὲ ὀμίχλην.
 Νίκην τότε' ἔδωκεν ὁ Ζεὺς μεγάλην τῶν Πυλίων·

- ὅτι τοὺς κυνηγούσαμε, φονεύαμε τοὺς ἄνδρες,
τὰ ὄπλα τοὺς ἐπαίρναμε, μέσ' ἀπὸ τὴν πεδιάδα,
ὅσον ὅπου ἀνεβήκαμεν εἰς τὰ Βουπράσια μέρη, 755
εἰς τὸν Ὁλένιον κρημνόν, στὸν λόφον τοῦ Ἀλεισίου·
ἐκεῖθεν γύρισ' ἢ Ἀθηναῖα τὰ πλήθη κι ἕναν ἄνδρα
ὑστερον ἄφησα νεκρόν· τότε οἱ Ἀχαιοὶ τοὺς ἵππους
ἀπ' τὸν Βουπράσιον ἀγρὸν ἐστρέψαν πρὸς τὴν Πύλον,
καὶ μ' ἕνα στόμα ὀλόκληρος λαὸς ὑμνολογοῦσε 760
τὸν Νέστορα ἀπὸ τοὺς θνητοὺς καὶ ἀπ' τοὺς θεοὺς τὸν Δία.
Ἴδου πῶς ἀνδραγάθιστα μὲ τοὺς ἀνδρειωμένους.
Ἄλλ' ὁ Ἀχιλλεὺς θὰ χαίρεται τὴν ἀρετὴν του μόνος·
ἄχ! ὅταν ὁ λαὸς χαθῆ πολὺ καὶ ἀργὰ θὰ κλαύσῃ.
Θυμήσου ὅ,τι ὁ Μενοίτιος σοῦ πρόσταξε, ὦ γλυκέ μου, 765
ὅταν στὸν Ἀγαμέμνονα σὲ ἔστειλε ἀπ' τὴν Φθίαν.
Καὶ ὅλα τ' ἀκούσαμεν ἐγὼ καὶ ὁ θεῖος Ὀδυσσεάς,
στὸ δῶμα ὀπότε ἐφθάσαμε τὸ μέγα τοῦ Πηλέως,
ἐνῶ τῆς Ἀχαιίδος γῆς συναζάμεν τὰ πλήθη.
Κεῖ ἐβρήκαμε τὸν ἥρωα Μενοίτιον καὶ σένα 770
σιμά σας ἦτ' ὁ Ἀχιλλεὺς· καὶ ὁ γέρος ὁ Πηλέας
τοῦ μόσχου τὰ παχιά μεριά στὸν βροντητὴν Κρονίδην
ἔκαie μέσα εἰς τὴν αὐλήν, καὶ μὲ χρυσὸ ποτήρι
σπόνδιζε τὸ γλυκὸ κρασί στὲς προσφορὰς ποὺ ἔκαϊαν.
Κι ἐνῶ ἐσυγυρίζατε τὰ κρέατα, μᾶς εἶδεν 775
ὁ Ἀχιλλέας στὰ πρόθυρα· μᾶς πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι,
μᾶς εἶπε νὰ καθίσουμε κι ἔβαλε αὐτὸς ἐμπρὸς μας
τὸ φίλημα ποὺ δίδεται τοῦ ξένου, ὡς θέλ' ἢ τάξις.
Καὶ τὴν τροφήν καὶ τὸ πιότον ἄμ' ἐχαρήκαμ' ὅλοι,
τὸν λόγον πρῶτος ἄρχισα καὶ σᾶς παρακινουῖσα 780
νὰ μᾶς ἀκολουθήσετε· καὶ πρόθυμοι σεῖς ἦσθε,
καὶ τότε οἱ δυὸ πατέρες σας πολλὰ σᾶς συμβουλεύαν.
Καὶ τοῦ Ἀχιλλέως σύσταινεν ὁ γέροντας Πηλέας
πάντοτε μέγας νὰ φανῆ καὶ τῶν Ἀργείων πρῶτος·
κι ἐσένα ἰδοὺ τί σύσταινεν ὁ γέρος σου πατέρας: 785
«Παιδί μου, ἂν ὁ Ἀχιλλεὺς στὸ γένος σὲ ὑπερβαίνει
καὶ στὴν ἀνδρεία, εἶσαι σὺ στὰ χρόνια ἀνώτερός του.
Ἄλλ' ὅ,τι χρήσιμον σκεφθῆς, σὺ βάλε το στὸν νοῦν του,

- εὐμορφα καὶ πρὸς τὸ καλὸν τοὺς λόγους σου θὰ στέρηγῃ».
 Τοῦτα, καὶ σὺ τὰ λησιμονεῖς, πού σύσταινεν ὁ γέρος. 790
 Μὲ τοῦτα τώρα πάσχισε νὰ πείσης τὸν Πηλεΐδην.
 Ποιὸς ξέρει μὴν ὁ λόγος σου, μ' ἑνὸς θεοῦ τὴν χάριν,
 τοῦ συγκινήσῃ τὴν ψυχὴν ; Καλὸς τοῦ φίλου ὁ λόγος.
 Κι ἐὰν στὸν νοῦν του ἔχη χρησμὸν πού νὰ τὸν ἐμποδίσῃ,
 ὅπου ἢ μητέρα του ἢ θεὰ τοῦ ἀνάφερε ἀπ' τὸν Δία, 795
 ἄς ξαναστείλῃ κὰν ἐσὲ καὶ οἱ Μυρμιδόνες ὅλοι
 ἄς ἔλθουν, ὥστε φῶς ἐσὺ τῶν Δαναῶν νὰ γίνῃς.
 Καὶ νὰ σοῦ δώσῃ νὰ φορῆς στὴν μάχην τ' ἄρματα του,
 ἴσως φανῆς πῶς εἶσαι αὐτὸς καὶ ἀποσυρθοῦν οἱ Τρῶες,
 ἀπ' τὸν ἀγῶν' ἀνασασμὸν οἱ Δαναοὶ νὰ λάβουν, 800
 καὶ εἶναι τ' ἀνάσασμα καλὸν ὅσον μικρὸν καὶ ἂν εἶναι.
 Κι εὐκολὰ σεῖς ἀκούραστοι τὰ κορυασμένα πλήθη
 θὰ διῶξετε πρὸς τὴν πόλιν τοὺς ἀπ' τὰ γοργὰ καράβια».
- Εἶπε καὶ τὸν ἐτάραξε στὰ βάθη τῆς καρδίας,
 καὶ ἔγυρ' εὐθύς σπουδακτικὰ ὀπίσω στὸν Πηλεΐδην. 805
 Καὶ ὅτ' εἶχε φθάσει ὁ Πάτροκλος στὰ πλοῖα τοῦ Ὀδυσσεύς
 στὸ μέρος ὅπου ἐδίκαζαν καὶ ἐκάμναν τὰς συνόδους
 καὶ τῶν θεῶν εἶχαν βωμοὺς ὀλόγυρα κτισμένους,
 ἐμπρὸς τοῦ ἦλθ' ὁ Εὐρύπυλος, λαμπρὸς Εὐαιμονίδης,
 πού ἐρχόνταν ἀπ' τὸν πόλεμον τρεκλὸς ἀπ' τὴν πληγὴν του, 810
 πού εἶχε λάβει εἰς τὸ μερί· καὶ ἐκεῖθε μαῦρον αἷμα
 ἔβγαινε καὶ ἰδρωτας πολὺς τοῦ ἐνότιζε τὲς πλάτες,
 ἀλλ' εἶχε ἀκόμη τὴν ψυχὴν ἀσάλευτην στὰ στήθη.
 "Ἄμα τὸν εἶδ' ὁ ἀνδράγαθος υἱὸς τοῦ Μενoitίου,
 μὲ πόνον τὸν προσφώνησεν : «Ἐτσι, ὦ δυστυχισμένοι, 815
 τῶν Δαναῶν ὦ ἀρχηγοί, καὶ πρῶτοι πολεμάρχοι,
 τοὺς σκύλους νὰ χορτάσετε σᾶς ἔμελλε στὴν Τροίαν,
 μακρὰν ἀπ' τὴν πατρίδα σας καὶ ἀπὸ τοὺς ποθητοὺς σας ;
 'Ἀλλὰ εἶπέ μου, Εὐρύπυλε, διόθρεπτε ἥρωά μου,
 οἱ Ἄχαιοὶ στοῦ Ἐκτορος τὴν ἄμετρην ἀνδρείααν 820
 θ' ἀντισταθοῦν ἢ θὰ χαθοῦν στὴν λόγχην του ἀποκάτω ;»
- Καὶ ὁ συνετὸς Εὐρύπυλος : «Ἦ Πάτροκλε γενναῖε,
 προπύργιον τῶν Ἀχαιῶν ὁμὲ δὲν εἶναι πλέον,
 ἀλλὰ στὰ μαῦρα πλοῖα τοὺς ὀγρήγορα θὰ πέσουν.

- Κείτονται στὰ καράβια τους οἱ πρῶτοι πολεμάρχοι 825
 ἀπ' τὰ πολλὰ λαβώματα πού ἐπῆραν εἰς τὴν μάχην
 καὶ πάντοτε σφοδρότερη γίνετ' ἢ ὄρμη τῶν Τρῶων.
 Ἄλλὰ στὸ πλοῖον φέρε με νὰ σώσης τὴν ζωὴν μου,
 τ' ἀκόντι βγάλε ἀπ' τὸ μερί, νίψε τὸ μαῦρον αἷμα
 μὲ χλιὸ νερό, καὶ χρίσε το μὲ τὰ γλυκὰ βοτάνια, 830
 πού ἀπὸ τὸν δικαιοῦτατον στὸ γένος τῶν Κενταύρων,
 τὸν Χείρωνα ἔμαθ' ὁ Ἀχιλλεὺς κι ἐδίδαξε καὶ σένα·
 ὅτι ἀπ' τοὺς δυὸ μας ἰατρούς, λαβώθηκε ὁ Μαχάων,
 κι εἰς τὲς σκηνές μας κείτεται, κι ἔχει καὶ αὐτὸς ἀνάγκην
 ἀπὸ ἐξάσιον ἰατρόν, καὶ ὁ ἄλλος μὲ τοὺς Τρῶας 835
 κτυπιέται, ὁ Ποδαλείριος, ἀκλόνητος στὴν μάχην».
- Τοῦ ἀπάντησεν ὁ ἀνδράγαθος υἱὸς τοῦ Μενoitίου :
 «Ἄχ ! τί θὰ γίνῃ, Εὐρύπυλε ; Καὶ ἂν εἶμαι κινημένος
 πρὸς τὸν Πηλεΐδην νὰ τοῦ εἰπῶ τί μόγει παραγγεῖλει
 ὁ Νέστωρ ὁ Γερήνιος, τῶν Ἀχαιῶν σωτήρας, 840
 ἀφοῦ σὲ βλέπω εἰς κίνδυνον, ἐγὼ δὲν θὰ σ' ἀφήσω».
- Εἶπε καὶ μέσα στὴν σκηνὴν ἀγκαλιαστά τὸν πῆρε·
 καὶ εἰς τὸ τομάρι, πού ἄπλωσεν ὁ ἀκύλουθος, τὸν στρώνει.
 Μὲ τὸ μαχαίρι ἀπ' τὸ μερί τὸ πικρὸ βέλος βγάζει,
 ἀπ' τὴν πληγὴν μὲ χλιὸ νερὸ πλύνει τὸ μαῦρον αἷμα, 845
 ρίζαν τοῦ ἔβχλε πικρὴν, πού πρῶτα μὲ τὰ χέρια
 ἐμάλαξε, παυσίπονην, πού τοῦ ἔπαυσε τοὺς πόνους
 ὅλους, κι ἐστέγνωσε ἡ πληγὴ, κι ἐστάθηκε τὸ αἷμα.

M

Αὐτοῦ θεράπευε ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Μενoitίου
 τοῦ Εὐρυπύλου τὴν πληγὴν· ὥστόσο ἐπολεμοῦσαν
 Τρῶες καὶ Ἀργεῖοι σύσσωμοι· μηδ' ἔμελλε τὸ τεῖχος
 τὸ μέγα μηδὲ ὁ χάντακας φραγμὸς δι' αὐτοὺς νὰ εἶναι,
 5
 ποὺ ἔκτισαν οἱ Δαναοὶ προφυλακὴν τῶν πλοίων,
 χωρὶς νὰ δώσουν τῶν θεῶν ἐξαίσιες ἐκατόμβες·
 καὶ τὰ πολλὰ τοὺς λάφυρα νὰ κλείσῃ καὶ τὰ πλοῖα
 τὸ ἔκτισαν· ἀλλ' ἄβουλα τῶν ἀθανάτων ὄλων·
 ὅθεν πολὺν δὲν ἔμεινε καιρὸν ὀρθὸ τὸ κτίσμα.
 "Ὅσ' ἦτο ὁ Ἐκτωρ στὴν ζωὴν κι ἐθύμωνε ὁ Πηλεΐδης
 10
 καὶ ἄπαρτη ἀκόμη ἐσώζονταν ἡ πόλις τοῦ Πριάμου,
 ὀλόρθο καὶ τῶν Ἀχαιῶν τὸ μέγα τεῖχος ἦταν·
 ἀλλ' ὅταν οἱ καλύτεροι τῶν Τρώων ἀπεθάναν,
 καὶ πάμπολλοι τῶν Δαναῶν ἐπέσαν καὶ ἄλλοι ἐμείναν,
 καὶ μὲς στὸν χρόνον δέκατον ἐπόρθησαν τὴν Τροίην
 15
 οἱ Ἀργεῖοι καὶ ὅλοι ἐγύρισαν στὴν ποθητὴν πατρίδα,
 ὁ Ἀπόλλων καὶ ὁ Ποσειδῶν σκεφθῆκαν ν' ἀφανίσουν
 τὸ τεῖχος, ὅταν ἔσυραν τὴν δύναμιν ἀπ' ὅσα
 ἀπὸ τὴν Ἰδὴν ροβολοῦν στὴν θάλασσαν ποτάμια
 Κάρησος, Ρῆσος, Γράνικος, Ἐπτάπορος, Ροδίος,
 20
 Αἰσηπος, θεῖος Σκάμανδρος καὶ τὸ Σιμόντειον ρεῦμα,
 ἐκεῖ ποὺ κράνη πάμπολλα καὶ ἀσπίδες καὶ ἡμιθέων
 γένος ἀνδρῶν στοὺς ἄμμους τοῦ κυλοῦνται πεσημένα·
 αὐτῶν ὁ Ἀπόλλων ἔγυρε τὰ στόματα κι ἐννέα
 ἡμέρες ρεάν ὄλα ὁμοῦ στὸ τεῖχος, ἐνῶ ἐπάνω
 25
 ἄκοπα ἔβρεχεν ὁ Ζεὺς τὸ τεῖχος νὰ ποντίσῃ.
 Καὶ ὁ ἴδιος μὲ τὴν τρίαιναν ἐμπρὸς ὁ κοσμοσείστης
 ροβόλαε στὴν θάλασσαν τὰ θέμελ' ἀπὸ πέτρες
 καὶ ἀπὸ κορμούς, ποὺ οἱ Δαναοὶ μὲ κόπον εἶχαν θέσει.
 Καὶ στὸν βαθὺν Ἑλλήσποντον ἐγγὺς ἐσιάδωσ' ὄλα,
 30
 καὶ μ' ἄμμον πάλι ἐσκέπασε τὸ ἀπέραντο ἀκρογιάλι,
 τὸ τεῖχος ἀφοῦ ἀφάνισε· κι ἔγυρε τὰ ποτάμια

ὅπου καὶ πρῶτα νὰ κυλοῦν τὰ ὄμορφα νερά τους.

- Αὐτὰ νὰ κάμουν ἔμελλαν ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Φοῦβος
 ἕναν καιρὸν· ἀλλ' ἔβραζε στὸ στερεωμένο τεῖχος 35
 ἡ μάχη τότε κι ἔτριζαν τῶν πύργων τὰ δοκάρια,
 καὶ αὐτοῦ καθὼς τοὺς δάμασεν ἡ μᾶστιγα τοῦ Δία
 οἱ Ἀργεῖοι πρὸς τὰ πλοῖα τους σφικτὰ στενοχωροῦντο
 τὸν Ἔκτορα φοβούμενοι δεινὸν φυγῆς ἐργάτην.
 Καὶ αὐτός, ὡς πρῶτα, ἐμάχονταν, ὡσάν ἀνεμοζάλη. 40
 Καὶ σὰν χοῦρος ἢ λέοντας στὴν μέση ἀνδρῶν καὶ σκύλων
 σ' αὐτοὺς γυρίζει μ' αἴσθησιν τῆς ρώμης του μεγάλην·
 φάλαγγα ἐκεῖνοι πυργωτὴν ἀντίκρου του μορφώνουν
 καὶ ρίχνουν βέλη ἀμέτρητα κι ἡ εὐγενὴς ψυχὴ του
 φόβον δὲν ἔχ' ἢ δισταγμόν, ἂν καὶ νεκρὸς θὰ πέσῃ 45
 ἀπ' τὴν ἀνδραγαθίαν του καὶ τῶν ἀνδρῶν τοὺς λόχους
 νὰ σπάσῃ συχνοστρέφεται· καὶ ὅπου χουμήσῃ ἐκεῖνος
 οἱ πυκνοὶ λόχ' ὑποχωροῦν· παρόμοια μὲς στὰ πλήθη
 ὁ Ἔκτωρ τοὺς συντρόφους του παρακαλοῦσεν ὄλους
 νὰ διαβοῦν τὸν χάνδακα κι οἱ ἵπποι του οἱ γενναῖοι 50
 δὲν ἐτολμοῦσαν καὶ σφοδρὰ χλιμίντριζαν στὴν ἄκρην
 ὄρθοι· καθὼς τοὺς φόβιζε φαρδὺς ἐμπρὸς ὁ λάκκος
 ποῦ δὲν θὰ διάβαιν' εὐκόλα κανεὶς ἢ θὰ πηδοῦσε.
 "Ὅτ' ὕψηλὸς ἐστέκονταν καὶ κρεμαστὲς οἱ ἄκρες
 καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη καὶ ἄνωθεν ἀκονητὰ σταλίκια 55
 εἶχαν στυλώσ' οἱ Ἀχαιοὶ τρανὰ καὶ στριμωμένα
 πρὸς τοὺς ἐχθροὺς προφυλακὴν· καὶ αὐτοῦ δὲν θὰ ἤμποροῦσεν
 εὐκόλως ἵππος σέρνοντας καλότροχον ἀμάξι
 πόδι νὰ στήσῃ καὶ οἱ πεζοὶ διστάζαν νὰ περάσουν.
 Καὶ στὸν τολμηρὸν Ἔκτορα τότε εἶπε ὁ Πολυδάμας : 60
 "Ἐκτορ καὶ ὄλ' οἱ ἀρχηγοὶ τῶν βοηθῶν καὶ Τρώων,
 ἀνόητα στὸν χάντακα τοὺς ἵππους ὀδηγοῦμε·
 ὅτ' εἶναι κακοδιάβατος, ὡς ἔχει ἀκονισμένα
 σταλίκια κι εἶναι ὀπίσῳ τους τῶν Ἀχαιῶν τὸ τεῖχος.
 Δὲν γίνεται νὰ κατεβοῦν οὐδὲ νὰ πολεμήσουν 65
 ἵππεῖς καὶ μὲς στὸ στένεμα θ' ἀφανισθοῦμεν ὄλοι,
 διότι ἂν τοὺς ἐμίσησε καὶ τοὺς ἐξολοθρεύῃ
 εἰς τὴν ὀργὴν του ὁ Βροντητῆς καὶ βοηθῇ τοὺς Τρώας,

- ἤθελ' ἀμέσως νὰ γενῆ κι ἐδῶ μακρὰν ἀπ' τ' Ἄργος
οἱ Ἀχαιοὶ νὰ συντριβοῦν αὐτοὶ καὶ τ' ὄνομά τους· 70
ἀλλ' ἂν στραφοῦν πάλιν αὐτοὶ κι ἐμεῖς ἀπὸ τὰ πλοῖα
διωχθοῦμε καὶ ὅλοι πέσωμε στοῦ χάντακος τὸ βάθος,
θαρρῶ πῶς μηδὲ μηνυτῆς στήν πόλιν δὲν θὰ φθάσῃ
ἀπ' τὸν διωγμὸν τῶν Ἀχαιῶν νὰ εἰπῆ τὸν ὄλεθρόν μας.
Κι ἐλάτε τώρα, ὅ,τι θὰ εἰπῶ νὰ τὸ δεχθοῦμεν ὅλοι· 75
τοὺς ἵππους οἱ ἀκόλουθοι στὸν χάντακ' ἄς κρατήσουν,
κι ἐμεῖς πεζοὶ τὸν Ἔκτορα μὲ τ' ἄρματά μας ὅλοι
θ' ἀκολουθήσωμεν μ' ὄρμη, καὶ ἂν εἶναι διορισμένο
ν' ἀφανισθοῦν, οἱ Ἀχαιοὶ δὲν θὰ σταθοῦν ἐμπρὸς μας».
- Ὁ Ἔκτωρ ἤβρε ὠφέλιμον ὅ,τι εἶπε ὁ Πολυδάμας, 80
καὶ ἀπὸ τ' ἀμάξι πῆδησε χαμαὶ μὲ τ' ἄρματ' ὅλα,
οὐδ' ἔμειναν στ' ἀμάξια τοὺς οἱ ἄλλοι συναγμένοι,
ἀλλ' ὅλοι κάτω ἐπήδησαν στὸν Ἔκτορα κατόπιν.
Καὶ ὅλοι τοὺς κυβερνήτες τῶν παράγγειλαν νὰ στήσουν
μὲ καλὴν τάξιν ἔμπροσθεν τοῦ χάντακος τοὺς ἵππους· 85
κι ἐκεῖν' εἰς πέντε σώματα μὲ τάξιν χωρισθῆκαν,
καθένα μὲ τοὺς ἀρχηγούς. Ἔκτωρ καὶ Πολυδάμας
εἶχαν τὸ σῶμα τὸ ἐκλεκτό, πυκνὸ καὶ ἀνδρειωμένο,
ποὺ ἐμάνιζε τὸ τείχισμα νὰ σπάσῃ καὶ στὰ πλοῖα
νὰ φέρῃ εὐθύς τὸν πόλεμον· τρίτος ὁ Κεβριόνης 90
ἦταν σ' ἐκείνους ἀρχηγός· κι εἶχεν ἀφήσει ὁ Ἔκτωρ
ἄνδρ' ἀπ' αὐτὸν κατώτερον στ' ἀμάξι κυβερνήτην·
στὸ δεῦτερον ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ Ἀλκάθοος καὶ ὁ Ἀγῆνωρ·
ὁ Ἐλενος, ὁ Δηίφοβος, ἀγόρια τοῦ Πριάμου,
στὸ τρίτον σῶμα καὶ μ' αὐτοὺς ὁ Ἄσιος Ὑρτακίδης 95
ὁ ἦρωας, ποὺ ἀπ' τὸν ποταμὸν Σελλήεντα εἶχαν φέρει
ἵπποι φλογώδεις ὑψηλοὶ μέσ' ἀπὸ τὴν Ἀρίσβην.
Τὸ τέταρτ' ὁ καλὸς υἱὸς τοῦ Ἀγχίσου ἐκυβερνοῦσε
ὁ Αἰνεΐας, καὶ μαζὶ μ' αὐτὸν ὁ Ἀρχέλοχος καὶ Ἀκάμας
δύο παιδιὰ τοῦ Ἀντήνορος· καὶ τοὺς ἐξακουσμένους 100
βοηθοὺς ὀδήγηε ὁ Σαρπηδῶν, κι ἐπῆρε εἰς τὸ πλευρόν του
τὸν Γλαῦκον καὶ τὸν φοβερόν στα ὄπλα Ἀστεροπαῖον,
πού, ἔξω ἀπ' αὐτόν, ἀνώτερον ἀπ' ὅλους στήν ἀνδρεία
τοῦ ἐφάνηκαν καλύτεροι τῶν ἄλλων πολεμάρχων.

- Και πήκτραν ἀφοῦ ἐμόρφωσαν στενά με τὲς ἀσπίδες 105
 στοὺς Δαναοὺς ἐχύθησαν κι ἐθάρρουν ὅτι ἐκεῖνοι
 δὲν θὰ σταθοῦν καὶ ἀκράτητοι θὰ πέσουν εἰς τὰ πλοῖα.
- Κι οἱ ἄλλοι Τρῶες καὶ οἱ λαμπροὶ βοηθοὶ τῶν ὑπακοῦσαν
 σ' ὄ,τ' εἶπε με τὴν ἄψεγην ψυχὴν του ὁ Πολυδάμας· 110
 μόνος δὲν τὸ ἠθέλησεν ὁ Ἄσιος Ὑρτακίδης,
 αὐτοῦ με τὸν ἠνίοχον τοὺς ἵππους του ν' ἀφήση,
 ἀλλὰ μ' ἐκείνους ὄρμησε πρὸς τὰ γοργὰ καράβια,
 μωρός, ὅπου δὲν ἔμελλε τὴν μοίραν νὰ ξεφύγη
 καὶ ἀπ' τὰ καράβια νικητῆς νὰ γύρη με τοὺς ἵππους
 περήφαν' ἀνεβαίνοντας στὴν ἀνεμώδη πόλιν· 115
 διότι μοῖρα σκοτεινὴ τὸν πῆρε με τὴν λόγχην
 τοῦ υἱοῦ τοῦ Δευκαλίωνος μεγάλου Ἰδομενέως.
 Διότι κεῖ πού οἱ Δαναοὶ με τὰ ζεμέν' ἀμάξια
 ἀπ' τὸ πεδῖον γύριζαν, ἀριστερὰ τῶν πλοίων,
 ἔσπρωξε αὐτὸς τὴν ἄμαξαν, οὐδ' ἦσαν εἰς τὲς πύλες 120
 κλεισμένα τὰ θυρόφυλλα με τὸν μακρὺν τους σύρτην,
 ἀλλὰ τὰ ἔχαν ὀλάνοικτα διὰ νὰ δεχθοῦν ἐκείνους
 πού ἐφεῦγαν ἀπ' τὸν πόλεμον πρὸς τὰ γοργὰ καράβια.
 Κεῖ με τοὺς ἵππους ὄρμησε καὶ με κραυγὴν κατόπιν
 οἱ σύντροφοὶ του κι ἔλεγαν πού ἐμπρὸς τους δὲν θὰ μείνουν 125
 οἱ Ἀχαιοὶ καὶ ἀκράτητοι θὰ πέσουν στὰ καράβια.
- Κι ἤβραν στὲς πύλες οἱ μωροὶ δυὸ πολεμάρχους πρῶτους,
 δυὸ τέκνα μεγαλόψυχα τῶν Λαπιθῶν ἠρώων,
 τοῦ Πειριθόου τὸν υἱόν, ἀνδρεῖον Πολυποίτην
 καὶ τὸν Λεοντέα πόμοιαζε τοῦ ἀνθρωποφόνου Ἄρη. 130
 Στὲς ὑψηλὲς πύλες ἐμπρὸς ἦσαν στημένοι ἐκεῖνοι
 ἀκλόνητοι, ὡς ὑψίκομα δρυὰ στὰ ὄρη ἐπάνω,
 ὅπου βροχὴ καὶ ἄνεμος τὰ δέρνουν αἰωνίως,
 εἰς τὲς μεγάλες ρίζες τῶν βαθιὰ θεμελιωμένα·
 ὁμοίως εἰς τὰ χέρια τους θαρρώντας καὶ στὴν ῥώμην 135
 τὸν μέγαν Ἄσιον ἄφοβα περίμεναν ἐκεῖνοι.
- Κι ἴσια στὸ τεῖχος τὸ παχὺ μ' ἀσπίδες σηκωμένες
 οἱ γενναϊόκαρδοι ὄπαδοὶ τοῦ πολεμάρχου Ἄσιου
 Ἰαμενός, Οἰνόμαος, Ὀρέστης, Ἀσιάδης,
 Θύων καὶ Ἀδάμας με κραυγὰς ἐμπρὸς ἐπροχωρῆσαν. 140

Καὶ ὡς τότε ἔκεινοι μέσαθε σφοδρὰ παρακινουῖσαν
 τοὺς Ἀχαιοὺς ν' ἀγωνισθοῦν νὰ σώσουν τὰ καράβια·
 ἀλλ' ἅμα ἐνόησαν ἐμπρὸς νὰ προχωροῦν οἱ Τρῶες
 στὸ τεῖχος καὶ τῶν Δαναῶν βοή φυγῆς ἀκούσθη,
 τότε ἀπ' τὲς πύλες ὄρμησαν κι ἐμπρὸς ἐπολεμοῦσαν 145
 ἐκεῖν' οἱ δύο, καὶ ὁμοιαζαν ἀγριόχοιροι στὰ ὄρη,
 ποὺ καρτεροῦν ἀτρόμητοι πλῆθος ἀνδρῶν καὶ σκύλων,
 καὶ ὅπως ὄρμουν δεξιά ζερβιά τὰ δένδρα σποῦν τοῦ δάσους
 μ' ὅλες τὲς ρίζες, καὶ κροτοῦν τὰ δόντια τῶν θηρίων,
 ὡστόσο κάποιος τὴν ζωὴν μ' ἀκόντι νὰ τοὺς πάρη. 150
 "Ὅμοια κροτοῦσεν ὁ χαλκὸς στὰ στήθη αὐτῶν τῶν δύο
 ὡς τοὺς κτυποῦσαν ἀντικρυ· κι ἐκεῖνοι ἐπολεμοῦσαν
 ἀνδρείως εἰς τὴν ρώμην τους θαρρώντας καὶ στὰ πλήθη,
 ποὺ ἀπὸ τοὺς πύργους ἄνωθεν ἀκόντιζαν λιθάρια
 νὰ σώσουν ἀπ' τὸν ὄλεθρον τὴν ποθητὴν ζωὴν τους, 155
 τὰ πλοῖα των καὶ τὲς σκηνές· καὶ ὡς ἡ πνοὴ τοῦ ἀνέμου,
 ὅταν σφοδρῶς ἐτίναξε τὰ σκιοφόρα νέφη,
 μ' ἐπανωτὲς χιονοβολὲς τὴν θρέπτραν γῆν σκεπάζει,
 ὁμοίως ἀπ' τὰ χέρια τῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρώων
 τ' ἀκόντια ρεάν ἄπειρα· καὶ ἀπὸ τὲς χοντρὲς πέτρες 160
 ἤχοῦσαν κούφια κόρυθες καὶ ὀμφαλωτὲς ἀσπίδες.
 Καὶ τότε βαθιὰ στέναξεν ὁ Ἄσιος Ὑρτακίδης,
 κι ἐγόγγυξε κι ἐφώναξε κτυπώντας τὰ μεριά του :
 «Καὶ σὺ τὸ ψέμ' ἀγάπησες, ὀιμέ, πατέρα Δία·
 ἐγὼ δὲν πιστεῦα ποτὲ ν' ἀντισταθοῦν οἱ Ἀργεῖοι 165
 στὰ χέρια μας τ' ἀνίκητα καὶ στὴν σφοδρὴν ὄρμὴν μας.
 Καὶ ὡσὰν σφῆκες ἢ μέλισσες μὲ ζῶσιν λυγισμένην
 εἰς δρόμον κτίσαν πτερωτὸν τὴν θολωτὴν οἰκίαν
 καὶ ἂν ἔλθουν ἄνδρες κυνηγοὶ δὲν φεύγουν ἀλλὰ μένουν
 καὶ ἀπὸ τὸν βράχον πολεμοῦν νὰ σώσουν τὰ παιδιὰ των, 170
 ὅμοια καὶ τοῦτοι μόνοι δυὸ τὲς πύλες δὲν ἀφήνουν
 καὶ μένουν εἴτε θάνατον νὰ δώσουν ἢ νὰ λάβουν».
 Εἶπεν ἀλλὰ δὲν ἔπεισε τὴν γνώμην τοῦ Κρονίδη,
 ποὺ ἐβούλετο στὸν Ἔκτορα τὴν δόξαν νὰ χαρίσῃ.
 Καὶ ὁμοίως τότε ἐμάχονταν εἰς ἄλλες πύλες ἄλλοι 175
 ἀλλ' ὅλα τοῦτα ὡσὰν θεὸς νὰ εἰπῶ φωνὴν δὲν ἔχω·

- ὄτι παντοῦ πολέμου πῦρ ἐμάνιζε στὸ τεῖχος
 κι οἱ Ἄργεῖοι διὰ τὰ πλοῖα τους βιασμένοι ἐπολεμοῦσαν,
 ἂν καὶ θλιμμένοι· καὶ οἱ θεοὶ ποῦ βοηθοὶ τους ἦσαν
 κατάκαρδα τοὺς Δαναοὺς ἐσυμπονοῦσαν ὅλοι. 180
- Καὶ οἱ δυὸ Λαπίθες κίνησαν νὰ συγκροτήσουν μάχην.
 Καὶ ὁ Πολυποίτης κραταῖος υἱὸς τοῦ Πειριθόου
 τὸν Δάμασον ἐκτύπησε στὸ χάλκινό του κράνος·
 τὸ κράνος δὲν ἐκράτησε τὸ χαλκοφόρο ἀκόντι
 ποῦ ἐσύνητριψε τὸ κόκαλο κι ἐγέμισ' ὅλος αἷμα 185
 ὁ ἐγκέφαλος· καὶ ὡς νέκρωσεν ἐκείνου τὴν ἀνδρείαν
 ἔπεσαν ἀπ' τὴν λόγχην του ὁ Ὀρμενος καὶ ὁ Πύλων
 καὶ ἀκόντισεν ὁ Λεοντεύς, καλὸς βλαστὸς τοῦ Ἄρη,
 στὴν ζώνην τὸν Ἰππόμαχον τοῦ Ἀντιμάχου γόνον.
 Καὶ ἀπὸ τὴν θήκην ἔσυρε τὸ κοφτερόν του ξίφος, 190
 στὸ πλῆθος ὄρησε καὶ αὐτοῦ τὸν Ἀντιφάτην πρῶτον
 κτύπησε καὶ τὸν ἔστρωσε τ' ἀνάσκελα στὸ χῶμα.
 Κατόπιν Μένων, Ἰαμενὸς καὶ Ὀρέστης ἐστρωθῆκαν
 ἀπ' τὸ κοντάρι του ὅλοι ὁμοῦ· κι ἐνῶ τοὺς ἐγυμνῶναν
 ἀπ' τὰ λαμπρά τους ἄρματα, τ' ἀγόρια τ' ἀνδρειωμένα 195
 ὁ Πολυδάμας ὁ λαμπρὸς καὶ ὁ Ἐκτωρ ὁδηγοῦσαν,
 σῶμα ἐκλεκτὸ πυκνότατο, ποῦ ἐδίψασε νὰ σπάσῃ
 τὸ τεῖχος καὶ τῶν Ἀχαιῶν νὰ κάψῃ τὰ καράβια.
 Κι ἐμπρὸς στὸν χάντακα ἔστεκαν καὶ ἀκόμη ἐμεριμνοῦσαν,
 ὅτι ἐνῶ ἦσαν πρόθυμοι τὸν λάκκον νὰ περάσουν, 200
 ὑψηλοπέτης ἀετὸς ἐφάνη δεξιά τους,
 καὶ ζωντανὸς στὰ νύχια του καὶ κοκκινοβαμμένος
 μέγας σπαρνοῦσε δράκοντας καὶ πολεμοῦσε ἀκόμη·
 ὅσο ποῦ ὀπίσω γέρνοντας τὸν ἀετὸν στὸ στῆθος
 ἔκοψε κάτω ἀπ' τὸν λαιμόν· κι ἐκεῖνος ἀπ' τὸν πόνον 205
 ἀπόλυσε τὸν δράκοντα νὰ πέσῃ μὲς στὸ πλῆθος
 καὶ κρῶζοντας ἐπέταξε μὲ τὲς πνοὲς τοῦ ἀνέμου·
 καὶ ἅμα τὸν στικτὸν δράκοντα, σημεῖον τοῦ Κρονίδη,
 νεκρὸν εἶδαν στὸ μέσον τους, ἐπάγωσαν οἱ Τρῶες.
 Εἰς τὸν τολμηρὸν Ἐκτορα τότε εἶπε ὁ Πολυδάμας : 210
 «Ἐκτορ, μ' ἐλέγχεις πάντοτε στὴν σύνοδον, ἂν λέγω
 τὸ ἀγαθόν, καὶ τοῦ λαοῦ τῶόντι δὲν ἀρμόζει

στὸν πόλεμον ἢ στὴν βουλήν παράκαιρα νὰ λέγη,
 ἀλλὰ νὰ ὑψώνη πάντοτε χρεωστεῖ τὴν δύναμίν σου·
 καὶ τώρα πάλιν ὅ,τι ὀρθὸν νομίζω θὰ ὁμιλήσω. 215
 Μὲ τ' ἄρματ' ἄς μὴ πέσωμε στῶν Δαναῶν τὰ πλοῖα,
 διότ' ἰδοῦ τί προνοῶ· τὸ πουλὶ τοῦτο ἂν ἤλθε,
 ὁ ὑψηλοπέτης ἀετός, στὰ δεξιὰ τῶν Τρώων,
 εἰς τὴν στιγμὴν ποῦ πρόθυμα τὸν λάκκον θὰ περνοῦσαν,
 καὶ δράκοντ' εἶχε ζωντανὸν στὰ νύχια του μεγάλον, 220
 καὶ τὸν ἀπόλυσεν εὐθύς, ὥστε στὰ γονικά του
 δὲν ἔφθασε, στὰ τέκνα του τροφὴν νὰ τὸν προσφέρῃ·
 ὅμοια κι ἐμεῖς, ἂν σπάσωμε τὲς πύλες καὶ τὸ τεῖχος
 τῶν Ἀχαιῶν ὀρμητικῶς, καὶ αὐτοὶ τὰ ὀπίσω κάμουν,
 στὸν ἴδιον δρόμον ἄσχημα θὰ γύρωμιε ἀπ' τὰ πλοῖα, 225
 ὅτι θ' ἀφήσωμεν αὐτοῦ πολλοὺς ἀπ' τοὺς δικούς μας
 ὅπου θὰ σφάξουν οἱ Ἀχαιοὶ τὰ πλοῖα τους νὰ σώσουν.
 Ἴδου πῶς μάντις ἱκανὸς καὶ γνώστης τῶν σημείων
 ὅπου τὸν σέβονται οἱ λαοί, τὸ πράγμα θὰ ἐξηγοῦσε». 230
 Μ' ἄγριον βλέμμ' ἀπάντησεν ὁ λοφοσειστής Ἴκτωρ·
 «Δὲν μοῦ ἀρέσει παντελῶς ὅ,τ' εἶπες, Πολυδάμα·
 καὶ λόγον τούτου ὀρθότερον νὰ βγάλη ξεῦρει ὁ νοῦς σου.
 Ἄλ' ἂν τὸν λέγῃς σοβαρὰ καὶ μέτωρο δὲν εἶναι,
 τότ' οἱ θεοὶ σ' ἐμώραναν, ἀφοῦ μὲ συμβουλεύεις 235
 τοῦ ὑψίστου Δία τὲς βουλὲς ἐγὼ νὰ λησμονήσω,
 ποῦ μὲ ρητὴν ὑπόσχεσιν μοῦ ἐμήνυσεν ἐκεῖνος·
 καὶ στὰ πλατύπτερα πουλιά σὺ θέλεις νὰ ὑπακούσω·
 κι ἐγὼ δὲν τὰ ψηφῶ ποσῶς, ἢ στοῦ φωτὸς τὰ μέρη
 δεξιὰ πετοῦν ἢ ἀριστερὰ στοῦ σκότους τὸν ἀέρα.
 Κι ἐμεῖς ἄς ὑπακούσωμε τοῦ Βροντητῆ Κρονίδη 240
 εἰς τὴν ὑπέρτατην βουλήν, ποῦ μόνος βασιλεύει
 τῶν ἀθανάτων καὶ θνητῶν· ἓνα σημάδι μόνον
 εἶναι καλόν, νὰ προμαχῆς γιὰ τὴν γλυκιὰ πατρίδα.
 Κι ἐσὺ πρὸς τί τὸν πόλεμον φοβεῖσαι καὶ τὴν μάχην ;
 Διότι ἂν καὶ ὅλοι πέσωμεν νεκροὶ μὲς στὰ καράβια 245
 ἐμεῖς οἱ ἄλλοι, νὰ χαθῆς ἐσὺ δὲν εἶναι φόβος·
 ὅτ' ἡ καρδιά σου εἶν' ἀνανδρῆ καὶ φεύγει ἀπὸ τὲς μάχες·
 ἀλλ' ἂν ἀπὸ τὸν πόλεμον θ' ἀπέχῃς ἢ τολμήσης

μέ λόγια ἀπὸ τὸν πόλεμον ν' ἀπομακρύνῃς ἄλλους,
μάθε ὅτι ἀπὸ τὴν λόγχην μου θά χάσῃς τὴν ζωὴν σου. 250

Καὶ ὄρμησε πρῶτος· μέ βοὴν οἱ ἄλλοι ἀκολουθοῦσαν
καὶ ἀπὸ τὴν ἴδην σήκωσεν ὁ Ζεὺς ἄνεμοζάλην,
ποῦ σκόνῃς ἕνα σύγνεφον ἐφύσησε στὰ πλοῖα
κι ἐμάργωσε τῶν Ἀχαιῶν τὸν νοῦν ὁ βροντοφόρος,
τὴν δόξαν εἰς τὸν Ἑκτορα νὰ δώσῃ καὶ εἰς τοὺς Τρῶας. 255

Κι ἐκεῖνοι στὰ σημεῖα του θαρρῶντας καὶ στὴν ρώμην
τῶν Ἀχαιῶν τὸ τείχισμα νὰ σπάσουν προσπαθοῦσαν.
Τοὺς προμαχῶνες γκρέμιζαν, τραβοῦσαν τὰ στεφάνια,
καὶ μέ λοστοὺς ἐκλόνιζαν τὲς στῆλες, ποῦ εἶχαν θέσει 260
πρῶτες στὴν γῆν οἱ Ἀχαιοὶ στηρίγματα τῶν πύργων·
καὶ ἅμ' αὐτὲς πέσουν, ἔλπιζαν τὸ τείχισμα νὰ σπάσουν.

Ὅμως τὴν θέσιν οἱ Ἀχαιοὶ δὲν ἄφηναν ἀκόμη,
ἀλλ' ἀπὸ ἀσπίδες ἔκαμαν φραγμὸν στοὺς προμαχῶνες
κι ἐκεῖθ' ἐκτύπαν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ τείχους εἰς τὸν πάτον.
Στοὺς πύργους τότε' οἱ Αἴαντες καὶ οἱ δυὸ παντοῦ γυρίζαν 265
κι ἐμψύχωναν τοὺς Ἀχαιοὺς, μέ καλωσύνην ἄλλους,
ἄλλους μέ λόγον αὐστηρόν, ἂν ἔβλεπαν νὰ φεύγουν
ὀλότελ' ἀπ' τὸν πόλεμον : «ἽΩ φίλοι ἀπ' τοὺς Ἀργεῖους

ἔξοχος εἶναι ἢ μέτριος, μικρότερος ἂν εἶναι—
ὅτι ὅλοι δὲν εἶναι ὅμοιοι στὸν πόλεμον οἱ ἄνδρες— 270
ἔχει τὸ μέρος του ὁ καθεὶς εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα·
καὶ τὸ νοεῖτε μόνοι σας· κανεὶς ἄς μὴ προσέχη
εἰς τὲς φοβέρες καὶ στραφῆ νὰ φύγῃ πρὸς τὰ πλοῖα
καὶ ἀντιπαρακινούμενοι στὰ ἐμπρὸς ὀρμήσει' ὅλοι,
ἴσως μᾶς δώσῃ ὁ Βροντητῆς τοῦ Ὀλύμπου βασιλέας 275
ὀπίσω πρὸς τὴν πόλιν τους νὰ διώξουμε τοὺς Τρῶας».

Καὶ μέ βοὴν σπρῶχναν αὐτοὶ τοὺς Ἀχαιοὺς στὴν μάχην.
Καὶ ὡς πέφτουν οἱ χιονοβολὲς πυκνὲς ὦρα χειμῶνος,
ὅταν ὁ Ζεὺς ὁ πάνσοφος νὰ δείξῃ ἀποφασίση
εἰς τοὺς θνητοὺς τὰ βέλη του καὶ νὰ χιονίση ἀρχίζει· 280
κοιμοῦνται, ὡς θέλ', οἱ ἄνεμοι, καὶ ἄκοπ' αὐτὸς τὸ χύνει,
ὡς νὰ σκεπάσῃ τὰ ὑψηλὰ βουνά, τὲς ἄκρες ὅλες
καὶ τὰ χωράφια τῶν θνητῶν καὶ τ' ἀνθηρὰ λιβάδια
λιμάνι' ἀκόμα, ἀκρογιαλιές, καὶ στῆς λευκῆς θαλάσσης

- τὸ κύμα εὐρίσκει ἀντίσιασιν· κι ἐπάνω εἰς ὅλα τ' ἄλλα 285
τὸ χιόνι πέρ' ἀπλώνεται, ὅταν ποντίση ὁ Δίας·
ὁμοίως ἔπεφταν πυκνές οἱ πέτρες ἀπ' τὰ χέρια
τῶν Τρώων εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς, τῶν Ἀχαιῶν στοὺς Τρῶας,
καὶ βρόντος ἐσηκῶνετο στὸ τεῖχος πέρα πέρα.
- Καὶ οἱ Τρῶες μὲ τὸν Ἑκτορα τὲς πύλες καὶ τὸν σύρτην 290
τὸν μέγαν δὲν θὰ ἔριχναν, πλὴν τὸν υἱὸν τοῦ ὁ Δίας
ἔσπρωξεν ὁ πολὺβουλος τὸν θεῖον Σαρπηδόνα
στοὺς Ἀχαιοὺς, ὡς λέοντα μέσα εἰς βοδιῶν κοπάδι.
Τὴν εὐμορφη ἐπρόβαλε καὶ στρογγυλὴν ἀσπίδα,
ὅπου τεχνίτης χάλκινην τοῦ ἔχε σφυροκοπήσει, 295
καὶ ἀφοῦ μὲ δίπλες βοδινές τὴν ἔστρωσε ἀπὸ μέσα,
μὲ σύρματα ὀλόχρυσά τὲς ἔραψε ὡς τὸν γύρον.
Ἐκείνην πρόβαλεν ἐμπρός, καὶ σείοντας δυὸ λόγχεις
ἐκίνησεν ὡς λέοντας, ποὺ δὲν ἐγεύθη κρέας
πολὺν καιρὸν, καὶ σπρώχνει τὸν ἢ ἀνδράγαθη ψυχὴ του 300
καὶ μέσα εἰς κτίριο στερεὸ στὰ πρόβατα νὰ πέση·
καὶ ἂν τοὺς ποιμένας ἔβρη αὐτοῦ μὲ σκύλους καὶ μ' ἀκόντια
τ' ἀρνία νὰ περιφρουροῦν, δὲν βούλεται ἀπ' τὴν στάσιν
ν' ἀναχωρήσῃ ἀτόλμητος, ἀλλ' ἢ πηδώντας μέσα
κανέν' ἀρπάζει πρόβατον, ἢ βέλος ἀπὸ χέρι 305
ἀνδρειωμένο τὸν κτυπᾷ. Τὸν Σαρπηδόνα ὁμοίως
κινουῖσε ἡ θεία του ψυχὴ νὰ πεταχθῆ στὸ τεῖχος
καὶ μὲς στοὺς προμαχῶνες τοῦ δοόμον πλατὺν νὰ σχίσῃ.
Καὶ στοῦ Ἱππολόχου τὸν υἱόν, τὸν Γλαῦκον εὐθύς εἶπε :
«Γλαῦχε, διατὶ τιμῶμασθεν ἔξοχα ἐμεῖς οἱ δύο 310
μὲ θέσιν καὶ μὲ κρέατα καὶ γεμιστὰ ποτήρια
εἰς τὴν Λυκίαν, καὶ ὡς θεοὺς μᾶς βλέπει ὁ κόσμος ὅλος ;
Καὶ κτῆμα μέγα ἐλάβαμεν τοῦ Ἐάνθου αὐτοῦ στὲς ἄκρες
δενδρόφυτον καὶ κάρπιμο χωράφι σιτοφόρο ;
"Ὅθεν χρεωστοῦμε ἀνάμεσα εἰς τοὺς Λυκίους πρῶτοι 315
καὶ τώρα ν' ἀπαντήσωμε τὸν φλογερὸν ἀγῶνα.
"Ὡστε νὰ εἰπῆ τοῦτο κανεῖς τῶν θωρηκτῶν Λυκίων :
«Ὅχι, καθόλου ἀδόξαστοι δὲν εἶναι οἱ βασιλεῖς μας,
ποὺ τὴν Λυκίαν κυβερνοῦν· κι ἐὰν ἐρίφια τρώγουν
καὶ πίνουν διαλεκτὸ κρασί, τοὺς βλέπουμε νὰ λάμπουν 320

εἰς τὴν ἀνδρείαν, πρόμαχοι στὰ πλήθη τῶν Λυκίων.
 Ἄν, ἀκριβέ μου, φεύγοντας ἀπ' τὸν ἀγῶνα τοῦτον
 ἀθάνατοι θὰ ἐμέναμε καὶ ἀγέραστοι κατόπιν,
 τότε οὐδ' ἐγὼ θὰ ἔβγαινα νὰ προμαχῶ καὶ σένα
 δὲν θὰ ὀστεῖνα στὸν πόλεμον, ὅπου δοξάζονται ἄνδρες, 325
 ἀλλ' ἀφοῦ εἶναι οἱ θάνατοι πολλοὶ καὶ νὰ τοὺς φύγη
 κανεὶς δὲν δύναται θνητός, ἄς πᾶμε καὶ στὴν μάχην
 ἄλλοι μ' ἐμᾶς θὰ καυχηθοῦν ἢ ἐμεῖς θὰ καυχηθοῦμε».

Τὸ ἐδέχθη ὁ Γλαῦκος πρόθυμα, καὶ ἀντάμα τῶν Λυκίων
 τὸν μέγαν κίνησαν λαόν· τοῦ Πετεῶ τὸ τέκνον 330
 ἅμα τοὺς εἶδε, ὁ Μενεσθεύς, ἐπάγωσε· ὅτι ἐπάνω
 ὄρμουσαν εἰς τὸν πύργον τοῦ τὸν ὄλεθρον νὰ φέρουν.
 Καὶ ὀλόγυρά του ἐκοίταζε νὰ ἰδῆ τῶν πολεμάρχων
 κανέναν στὴν ἀνάγκην τους βοηθὸς αὐτοῦ νὰ δράμῃ·
 κι ἐγγὺς εἶδε τοὺς Αἴαντας, λεοντόκαρδο ζευγάρι, 335
 στὸν πύργον καὶ ἀπὸ τὴν σκηνὴν τὸν Τεῦκρον μόλις ἤλθε·
 ἀλλὰ βοὴν διὰ ν' ἀκουσθῆ νὰ σύρῃ δὲν ἤμπορει
 ὅτ' ἦταν κτύπος πόφθανεν ὡς τ' οὐρανοῦ τὸν θόλον,
 οἱ ἀσπίδες ὡς ἐκρούοντο καὶ οἱ περικεφαλαῖες.

Καὶ οἱ πύλες, ὅτ' ἦσαν κλειστὲς καὶ οἱ Τρῶες νὰ τὲς σπάσουν 340
 ἐπροσπαθοῦσαν καὶ μὲ ὄρμην κατόπιν νὰ περάσουν.
 Κι ἔστειλ' εὐθύς στὸν Αἴαντα τὸν κήρυκα Θεώτην.
 «Θεώτη, ἐδῶ τὸν Αἴαντα πετάξου νὰ καλέσης,
 τοὺς δύο μάλιστα· ὅτι αὐτὸ θὰ ἦταν σωτηρία,
 ὅτι φρικτὸς ἀφανισμὸς σ' ὀλίγο ἐδῶ θὰ γίνῃ. 345

Θὰ πέσουν μ' ὄλην τὴν ὄρμην οἱ Λύκιοι πολεμάρχοι
 ὅπου στὴν μάχην λυσσεροὶ καὶ πρῶτοι ἐγνωρισθῆκαν.
 Ἄλλ' ἂν καὶ αὐτοῦ στὸν πόλεμον πολὺ στενοχωροῦνται,
 μόνος ὁ Τελαμώνιος ἄς ἔλθῃ ὁ μέγας Αἴας
 καὶ ὁ Τεῦκρος εἰς τὸ πλάγι του ἐξαίσιος τοξότης». 350

Εἶπε καὶ δὲν παράκουσεν ὁ κήρυξ εἰς τὸν λόγον,
 τῶν χαλκοφράκτων Ἀχαιῶν ἐδιάβηκε τὸ τεῖχος,
 ἐστήθη ἐμπρὸς στοὺς Αἴαντας καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπε :
 «Τῶν χαλκοφράκτων Ἀχαιῶν ἀνδρεῖοι πολεμάρχοι,
 ὦ Αἴαντες, τοῦ Πετεῶ τὸ τέκνο ἀγαπημένο 355
 ὀλίγο κὰν σᾶς θέλει ἐκεῖ νὰ δράμετε βοηθοὶ του,

καὶ οἱ δύο μάλιστα· ὅτι αὐτὸ θὰ ἦταν σωτηρία·
 ὅτι σ' ὀλίγο ἀφανισμὸς φρικτὸς ἐκεῖ θὰ γίνη·
 θὰ πέσουν μ' ὄλην τὴν ὄρμην οἱ Λύκιοι πολεμάρχου
 ὁποῦ στὴν μάχην λυσσεροὶ καὶ πρῶτα ἐγνωρισθῆκαν. 360
 Ἄλλ' ἂν κι ἐδῶ στὸν πόλεμον πολὺ στενοχωρῆσθε,
 μόνος ὁ Τελαμώνιος ἄς ἔλθῃ ὁ μέγας Αἴας
 καὶ ὁ Τεῦκρος εἰς τὸ πλάγι του ἐξαισίος εἰς τὸ τόξον».

Καὶ ὁ μέγας δὲν ἀρνῆθηκεν ὁ Τελαμώνιος Αἴας,
 καὶ στὸν Ὀϊλιάδην ἔλεγε μὲ λόγια φτερωμένα : 365
 «᾽Ω Αἴας, σὺ καὶ ὁ σύντροφος ἀνδρεῖος Λυκομήδης
 μέινετ' ἐδῶ τοὺς Δαναοὺς νὰ σπρώχνετε στὴν μάχην
 κι ἐγὼ πηγαίνω κεῖ βοηθὸς σ' ἐκεῖνον τὸν ἀγῶνα·
 καὶ ἅμα τοὺς φέρω ἀνάσασιν, εὐθύς ἐδῶ θὰ γύρω».

Τοὺς εἶπε καὶ ἀνεχώρησεν, κατόπιν ὁ ἀδελφός του 370
 ὁ Τεῦκρος, καὶ τὸ τόξον του βαστοῦσεν ὁ Πανδίων.
 Καὶ ὅταν τοῦ τείχους ἔφθασαν ἀπὸ τὸ μέσα μέρος
 στὸν πύργον ὁποῦ ὁ Μενεσθεὺς κρατοῦσεν ὁ γενναῖος,
 κι ἔφθασαν στὴν ἀνάγκην τους, διότι τῶν Λυκίων
 οἱ μεγαλόψυχοι ἀρχηγοὶ κι ἐξαισίιοι πολεμάρχου 375
 στὸν προμαχῶν' ἀνέβαιναν, ὡς μαύρη ἀνεμοζάλη.
 Καὶ ἄρχισαν ἀντιμέτωποι μ' ἀλαλαγμὸν τὴν μάχην.

Καὶ πρῶτος ἄνδρα ἐφόνευσεν ὁ Τελαμώνιος Αἴας
 τοῦ Σαρπηδόνοσ συντρόφον, τὸν μέγαν Ἐπικλήα. 380
 Μὲ τρανὸ μάρμαρο σκληρὸ ποῦ μὲς στὸ τεῖχος ἦταν
 στοὺς προμαχῶνες ὑψηλά καὶ δὲν θὰ τὸ βαστοῦσε
 μὲ τὰ δυὸ χέρια τωρινὸς θνητὸς εἰς τὰ καλά του·
 καὶ αὐτὸς τὸ σήκωσε ὑψηλά· στὴν περικεφαλαίαν
 τό ῥιξε καὶ τὴν ἀνοιξε κι ἐσύντριψε ὅλ' ἀντάμα
 τῆς κεφαλῆς τὰ κόκαλα· καὶ ἀπ' τὸν ὑψηλὸν πύργον 385
 ἔπεσε αὐτὸς, ὡς βουτηχτῆς καὶ ἐβγῆκεν ἡ ψυχὴ του.
 Καὶ ὁ Τεῦκρος τὸν ἀνδράγαθον υἱὸν τοῦ Ἴππολόχου
 τὸν Γλαῦκον, ὡς ἀνέβαινε τὸ τεῖχος κι ἐγυμνώθη
 τὸ χέρι, τὸν ἐτόξευσε κι ἔπαυσε ἀπὸ τὴν μάχην
 καὶ χάμου ἐπήδησε κρυφὰ μὴ τοὺς ἰδῆ κανένας 390
 τῶν Ἀχαιῶν καὶ τὲς φωνὲς τοῦ βάλλῃ ποῦ ἐπληγώθη.
 Σφόδρα ἐλυπήθη ὁ Σαρπηδῶν ποῦ εἶδε νὰ φεύγῃ ὁ Γλαῦκος.

- Καὶ ὅμως μ' ὄρμην πογεμικὴν εὐθύς τὸν Θεστορίδην
 Ἄλκμᾶονα ἐλόγησε καὶ ὀπίσω τὸ κοντᾶρι
 ἐτράβηξε κι ἐπίστομα κατόπιν εἰς τὴν λόγχην 395
 ἔπεσε αὐτὸς κι ἐβρόντησαν ἐπάνω τ' ἄρματά του.
 Κι ἔσυρε αὐτὸς μὲ τὰ βαριά του χέρια προμαχῶνα
 καὶ ὄλον τὸν ἐκατέβασεν ὥστ' ἐγυμνώθη ἐπάνω
 τὸ τεῖχος ὄλο καὶ εἰς πολλοὺς πλατὺν ἀνοιξε δρόμον.
 Καὶ ὁ Τεῦκρος μὲ τὸν Αἴαντα συγχρόνως τοῦ ἐχυθῆκαν. 400
 Τὸν τόξευσε εἰς τὸν λαμπρὸν ζωστήρα τῆς ἀσπίδος
 ὁ Τεῦκρος· ἀλλ' ἐμάκρυνεν ὁ Ζεὺς ἀπ' τὸν υἱὸν του
 τὲς μοῖρες μὴ πέση νεκρὸς αὐτοῦ σιμὰ στὰ πλοῖα.
 Καὶ τὴν ἀσπίδα ἐλόγησεν ὁ Αἴας καὶ ἂν καὶ ἡ λόγχη
 δὲν βγῆκε πέρα, ἐτάραξεν αὐτὸν εἰς τὴν ὄρμην του· 405
 καὶ ὀπίσω λίγο ἐσύρθηκεν, ἀλλὰ τὸν προμαχῶνα
 δὲν ἄφηνεν, ὡς ἔλπιζε δόξαν αὐτοῦ νὰ λάβῃ.
 Κι ἐστράφη εὐθύς κι ἐφώναζε τῶν θεϊκῶν Λυκίων :
 « ὦ τῆς Λυκίας μαχηταί, ποῦ εἶναι ἡ πρώτη ὄρμή σας ;
 Ὅσον καὶ ἂν εἶμαι ἀνδράγαθος, δύσκολον εἶναι μόνος 410
 δρόμον νὰ σχίσω ἀνάμεσα στὸ τεῖχος πρὸς τὰ πλοῖα.
 Ἄκολουθεῖτε καὶ οἱ πολλοὶ μεγάλα κατορθώνουν».
- Εἶπε κι ἐκεῖνοι ἀπ' τὴν βοήν τοῦ σεβαστοῦ κυρίου
 ταράχθησαν καὶ πρόθυμοι σιμὰ του ὀρμῆσαν ὄλοι.
 Ἄπ' τ' ἄλλο μέρος ἔσφιγγαν τὲς φάλαγγες οἱ Ἀργεῖοι 415
 μέσ' ἀπ' τὸ τεῖχος· καὶ ἄρχισε μέγας σ' αὐτοὺς ἀγῶνας.
 Διότι μήτε οἱ Λύκιοι τοὺς Δαναοὺς νὰ βιάσουν
 ἐδύνονταν καὶ διάβασιν νὰ σχίσουν πρὸς τὰ πλοῖα
 καὶ μήτε οἱ Δαναοὶ ποτὲ νὰ διώξουν τοὺς Λυκίους
 ἀπὸ τὰ τεῖχη ἐδύνονταν, ἀφοῦ σ' αὐτὰ πατοῦσαν. 420
 Καὶ ὅπως χωράφι ἀμοίραστο νὰ τερμονολογήσουν
 δυὸ γεωργοὶ φιλονικοῦν, κι ἔχουν στὰ χέρια μέτρα
 κι ἐρίζουν διὰ τὸ ἀνάλογον μέρος σ' ὀλίγον τόπον·
 ὅμοια κι αὐτοὺς ἐχώριζαν οἱ προμαχῶνες, ὅπου
 καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη ἐσχίζονταν στ' ἀνδρειωμένα στήθη 425
 ἄλλες βαριές, ἄλλες λεπτές, δερμάτινες ἀσπίδες.
 Πολλῶν ὁ ἀλύπητος χαλκὸς ἐδάγκασε τὸ σῶμα·
 στὴν γυμνὴν πλάτην, ἂν κανεὶς ἐστρέφετο εἰς τὴν μάχην,

στὸ στῆθος, κι ἦσαν οἱ πολλοί, τρυπώντας τὴν ἀσπίδα.
 Καὶ ὀλοῦθε οἱ πύργοι ἐρραίνοντο καὶ οἱ προμαχώνες ὅλοι 430
 ἀπὸ τὸ αἶμα τῶν ἀνδρῶν καὶ Δαναῶν καὶ Τρώων,
 ἀλλὰ δὲν ἐκατόρθωναν ὥστ' οἱ Ἀχαιοὶ νὰ φύγουν.
 Καὶ ὡς τὰ καυκιὰ τῆς ζυγαριᾶς γνέστρα γυνὴ δικαία
 ἴσια κρατεῖ σηκώνοντας ὅμοια μαλλὶ καὶ ζύγι
 νὰ πάρη τὸν μικρὸν μισθὸν τροφήν εἰς τὰ παιδιὰ τῆς· 435
 ὅμοια κι ἐκεῖν' ἰσόμετρα τὴν μάχην ἐκρατοῦσαν,
 ὥσottου ὁ Ζεὺς ἐδόξασε τὸν Ἔκτορα μεγάλως,
 καὶ πρῶτος πήδησεν αὐτὸς στῶν Ἀχαιῶν τὸ τεῖχος.
 Καὶ σφοδρὴν ἔσυρε φωνήν : « Ἀνδρειώμενοι Τρῶες,
 ἄ ! σηκωθῆτε, σπάσετε τὸ τεῖχος τῶν Ἀργείων 440
 φλόγα νὰ βάλλτε ἀκοίμητην, νὰ κάψετε τὰ πλοῖα ».

Καὶ αὕτῃ του ἡ παρακίνησης ἐβρόντησε στ' αὐτιά τους,
 καὶ ὁμοῦ στὸ τεῖχος ὄρμησαν κι ἐπάνω στὰ στεφάνια
 πατοῦσαν ἀνεβαίνοντας μ' ἀκονισμένες λόγχες
 καὶ ἄρπαξ' ὁ Ἐκτωρ κι ἔφερνε λίθον ποῦ ἐμπρὸς στὲς πύλες 445
 ἦταν στὴν ρίζαν του παχύς καὶ σουβλερός στὴν ἄκρην,
 ὅπου καὶ δύο τοῦ λαοῦ διαλεμένοι ἐργάτες
 δὲν θὰ σηκῶναν μὲ λιστούς στ' ἀμάξι ν' ἀνεβάσουν,
 τῶν τωρινῶν θνητῶν, καὶ αὐτὸς τὸν ἐπαλλε, καὶ μόνος
 τοῦ τὸν ἐλάφρωσεν ὁ υἱὸς τοῦ κρυπτοβούλου Κρόνου. 450
 Καὶ ὡσάν βοσκὸς ποῦ εὐκόλα βαστᾶ κριοῦ ποκάρι
 εἰς τὴν ἀγκάλην καὶ δι' αὐτὸν εἶναι μικρὸ τὸ βᾶρος·
 ὅμοια τὸν λίθον σήκωσε κι ἔφερνε ὁ μέγας Ἐκτωρ
 πρὸς τὰ ὑψηλὰ θυρόφυλλα σφικτὰ συναρμοσμένα
 ὅπου ἀπὸ μέσα σταυρωτοὶ δύο σύρτες θὰ κρατοῦσαν 455
 στερεωμένοι μὲ κλειδί· καὶ ὡς ἔφθασε στὴν πύλην,
 στὸ διάσκελό του ἐστύλωσε τὸ σῶμα διὰ νὰ δώση
 στὸν λίθον ὅλην τὴν ὄρμην· τὸν ἔριξε στὴν μέσην
 καὶ τὰ στροφίδια σύντριψε· κι ἔπεσε μέσα ὁ λίθος
 βαρὺς, καὶ ἡ πύλη ἐβρόντησεν καὶ οἱ σύρτες δὲν κρατῆσαν 460
 καὶ ἀπὸ τὸν λίθον σείσθησαν καὶ ἀνοῖξαν οἱ σανίδες.
 Πήδησε μέσα σκοτεινὸς στὰ βλέφαρα ὡς ἡ νύκτα,
 ὁ μέγας Ἐκτωρ· καὶ ἄστραφτε τὸ σῶμα του ζωσμένο
 τρομακτικῶς μὲ τ' ἄρματα· κι ἐκράτει δυὸ κοντάρια·

καὶ ὅταν μὲ μάτια φλογερά στήν πύλην ἐπηδοῦσε, 465
μόλις θεὸς θὰ ἐδύνονταν ν' ἀντισταθῆ σ' ἐκεῖνον.
Καὶ πρὸς τοὺς Τρῶας φώναξε στρεφόμενος στὰ πλήθη,
εὐθύς τὸ τεῖχος νὰ ὑπερβοῦν κι ἐκεῖνοι τοῦ ὑπακοῦσαν.
Καὶ μέρος τὸ ὑπερέβαιναν, καὶ μέρος ἐχυνόνταν
στήν πύλην καὶ τὴν διάβαιναν· κι ἔφυγαν πρὸς τὰ πλοῖα 470.
οἱ Δαναοὶ καὶ θόρυβος μέγας ἐγεννήθη.

N

Καὶ ὁ Ζεὺς, ἀφοῦ τὸν Ἑκτορα στὰ πλοῖα καὶ τοὺς Τρῶας
 ἐσίμωσε, τοὺς ἄφησε νὰ ἔχουν πολέμου ἀγῶνα
 ἀδιάκοπον κι ἐγύριζε τὰ φωτερὰ του μάτια
 στὴν γῆν τῶν ἱππικῶν Θρακῶν καὶ τῶν Μυσῶν ἀνδρείων,
 ὅπου οἱ λαμπροὶ ἔναι Ἱππημολγοί, θνητοὶ γαλατοφάγοι, 5
 καὶ ὁ δικαιοτάτος λαὸς τῶν σεβαστῶν Ἀβίων·
 οὐδὲ στὴν Τροίαν ἔστρεφε τὰ φωτερὰ του μάτια,
 ὅτι δὲν ἔλπιζε ποτὲ κανεὶς τῶν ἀθανάτων
 νὰ κατεβῆ συμβοηθὸς τῶν Ἀχαιῶν ἢ Τρώων.
 Τὸ νόησεν ὁ Ποσειδῶν, πού ἐκάθονταν κι ἐθώρα 10
 τὴν μάχην ἀπ' τὴν κορυφὴν τῆς δασωμένης Σάμου
 τῆς Θράκης, ὅθεν φαίνονταν τ' ὄρος τῆς Ἰδῆς ὄλο
 καὶ τ' ἄρμενα τῶν Ἀχαιῶν καὶ ἡ πόλις τοῦ Πριάμου·
 ἐκεῖ, μέσ' ἀπ' τὴν θάλασσαν, ἀνέβη κι ἐκάθονταν
 καὶ πόνον διὰ τοὺς Ἀχαιοὺς, πού ἐσύντριβαν οἱ Τρῶες, 15
 μέσα ἢ ψυχὴ του αἰσθάνετο καὶ πάθος πρὸς τὸν Δία·
 ἀπ' τ' ἄγριον ὄρος μὲ γοργὰ πατήματα ἐκατέβη,
 καὶ κάτω ἀπ' τὰ ἀθάνατα πόδια τοῦ Ποσειδῶνος
 ὅλα τὰ ὄρη ἀπέραντα καὶ ὅλα τὰ δάση ἐτρέμαν·
 ἔκαμε τρία διάσκελα, στὸ τέταρτο εἶχε φθάσει 20
 εἰς τὰς Αἰγές, πού ὀλόλαμπρα, στὰ βάθη ἐκεῖ τοῦ κόλπου,
 ἄφθαρτα δώματα χρυσὰ τοῦ εὐρίσκονται κτισμένα·
 κι ἔξεψε ἐκεῖ στὴν ἄμαξαν τὰ ὀρμητικὰ πουλάρια
 χαλκόποδα, χρυσότριχα, καὶ αὐτὸς χρυσάφι ἐζώσθη,
 ἐπίασε μάλιστα χρυσὴν, ἀνέβηκε στὸν θρόνον, 25
 καὶ ὀδήγησε στὴν θάλασσαν τοὺς ἵππους· καὶ ἀποκάτω
 ἅμα τὸν βασιλέα τοὺς ἐνόησαν, σκιρτοῦσαν
 τὴν κήτη ἀπ' ὅλους τοὺς βυθοὺς, καὶ ἀπὸ χαρὰν ἐμπρὸς τοῦ
 ἢ θάλασσα ἐχωρίζετο καὶ τ' ἄλογα ἐπετοῦσαν
 ψηλά, χωρὶς νὰ νοτισθῆ τὸ χάλκινον ἄξονι·
 καὶ ὡς ἀστραπὴ τὸν ἔφεραν στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα. 30
 Ἐπάρχει μέγα σπήλαιον, στὰ βάθη ἐκεῖ τοῦ κόλπου,

στην Τένεδον ανάμεσα και στην τραχεΐαν Ἴμβρον
 κεί μέσ' ἀφοῦ τοὺς ξέζεψεν, ὁ Ποσειδῶν τοὺς ἵππους
 ἔστησε και τοὺς ἔβαλε νὰ φάγουν ἀμβροσίαν 35
 μ' ἄλυτα πέδικλα χρυσὰ τοὺς ἔδεσε στὸν τόπον
 ἀσύντριφτα, νὰ καρτεροῦν ἐκεῖ τὸν κύριόν τους,
 και στὸν στρατὸν τῶν Ἀχαιῶν ἐκίνησε νὰ φθάση.

Και μὲ τὸν βρόντον τῆς φωτιᾶς ἢ τῆς ἀνεμοζάλης
 κινουῦντο οἱ Τρῶες ὅλοι ὁμοῦ στὸν Ἑκτορα κατόπιν, 40
 νὰ πάρουν, καθὼς ἔλπιζαν, τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα,
 και ὅλους ἐκεῖ τοὺς Ἀχαιοὺς νὰ σφάξουν πολεμάρχους·
 ἀλλὰ μέσ' ἀπ' τὴν θάλασσαν ὡς ἦλθε ὁ κοσμοσείστης
 ἐγκάρδιωνε τοὺς Ἀχαιοὺς τοῦ Κάλχαντος ὁμοιώθη

στὸ σῶμα, σὴν ἀκούραστην φωνήν, κι ἐστράφη πρῶτα 45
 στοὺς Αἴαντας, πού ὀλόψυχα σὴν μάχην ἤδη ὀρμοῦσαν :

« Σεῖς τὸν λαὸν τῶν Ἀχαιῶν θὰ σώσετε ὦ γενναῖοι,
 ἂν τὴν ἀνδράγαθην ψυχὴν δὲν σᾶς παγῶνῃ ὁ φόβος·
 οὐδ' ἀλλαχοῦ φοβοῦμ' ἐγὼ τὴν δύναμιν τῶν Τρώων,
 πού ὁμοῦ τὰ τείχη ἀνέβηκαν, νὰ κατεβοῦν στὰ πλοῖα, 50
 ὅτ' οἱ ἀνδρεῖοι Δαναοὶ θαρρῶ θὰ τοὺς κρατήσουν·
 ἀλλὰ τρομάζω μὴ κακὸ μεγάλο ἐκεῖ μᾶς ἔβρη,
 πού εἶν' ὁ Ἑκτωρ ἀρχηγὸς και ὡσὰν φωτιὰ μανίζει,
 και τοῦ Διὸς καυχᾶτ' υἱὸς τοῦ μεγαλοδυνάμου·

ἄμποτε κάποιος τῶν θεῶν τὸν νοῦν νὰ σᾶς φωτίση 55
 και σεῖς νὰ μάχεσθ' ἀνδρικῶς και νὰ θαρρύνετ' ἄλλους,
 και τότε θὰ τὸν διώχνετε μακρὰν ἀπὸ τὰ πλοῖα,
 και ἂν τὴν ὀρμὴν του ἐκίνησεν ὁ ἴδιος ὁ Κρονίδης ».

Εἶπε, και μὲ τὸ σκῆπτρο του τοὺς ἐπληξε και ἀνδρεῖαν
 ἀδάμαστην τοὺς γέμισεν ὁ μέγας κοσμοσείστης, 60
 κι ἐλάφρωσε πατόκορφα τὰ λυγερά τους μέλη·
 κι ἔπειτα ὡσὰν ταχύπτερο γεράκι, πού ἀπ' τὴν ἄκρην
 ὑψηλοῦ βράχου γλιστεροῦ πετιέται σὴν πεδιάδα,
 ἄλλο πουλί, πού ξάνοιξε μακρὰν, νὰ κυνηγήση,
 ὁμοίως ἔφυγε ἀπ' αὐτοὺς ὁ μέγας κοσμοσείστης. 65

Πρῶτος τὸν νόησε ὁ ταχὺς Ὀϊλιάδης Αἴας
 κι ἐστράφη πρὸς τὸν Αἴαντα τὸν Τελαμωνιάδῃ :
 « ὦ Αἴας, κάποιος τῶν θεῶν τῶν Ὀλυμποκατοίκων,

μέ την μορφήν τοῦ μάντεως κινεῖ μας εἰς τήν μάχην·
 δέν εἶναι ὁ Κάλχας, ὄχι, αὐτός, ὁ θεῖος χρησμολόγος· 70
 τὰ θεῖα χνάριχα καθαρά τοῦ εἶδα καί τὰ σκέλη
 ὡς ἔφυγε· καί τοὺς θεοὺς εὐκόλως διακρίνεις·
 καί μέσ στα στήθη μου ἡ ψυχὴ ν' ἀγωνισθῶ στήν μάχην
 ζητεῖ μέ ὄρμην σφοδρότερην καί κρατημὸν δέν ἔχουν
 ἐπάνω δῶ τὰ χέρια μου καί οἱ πόδες μου ἀποκάτω ».

Καί πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ Τελαμίνιος Αἴας : 75
 «Ὅμοια κι ἐμέν' ἀκράτητα τὰ χέρια μου τήν λόγῃην
 σφίγγουν, ἡ ἀνδρείαά μου ἐξύπνησεν, οἱ πόδες ἀποκάτω
 ἐμπρὸς μέ σπρώχνουν, καί ζητῶ καί μόνος ν' ἀντικρίσω
 τὸν Ἑκτορα στὸν πόλεμον, μ' ὄσσην ὄρμην καί ἂν ἔχη ». 80

Τοῦτα ἐνῶ ἔλεγαν αὐτοὶ καί τοὺς χαροποιοῦσε
 ὄρμη πολέμου, ὅπου θεὸς τοὺς ἀναψε εἰς τὰ στήθη,
 τοὺς ἄλλους ὅπισθε Ἀχαιοὺς κινοῦσε ὁ κοσμοσείστης,
 ποὺ ἔπαιρναν ἀνάσασιν σιμὰ στα γοργὰ πλοῖα.

Ἀπὸ τὸν μέγαν κάματον τὰ μέλ' εἶχαν κομμένα 85
 καί τήν ψυχὴν περίλυπην νὰ βλέπουν ἐμπροσθέν τους
 ἀπὸ τὸ τεῖχος ὅλοι ὁμοῦ νὰ ροβολοῦν οἱ Τρῶες.
 Τοὺς βλέπαν, καί ἀπ' τὰ μάτια τους τὰ δάκρυα ξεχειλίζαν
 καί νὰ σωθοῦν δέν ἔλπιζαν· ἀλλ' ἤρθε ὁ κοσμοσείστης

καί τὲς ἀνδρεῖες φάλαγγες ἐβάλλθη νὰ ἐμψυχώση· 90
 τὸν Τεῦκρον πρῶτα ἐσίμωσε, κατόπιν καί τοὺς ἄλλους,
 Πηνέλαιον, Δηίπυρον, Θόαντα, Μηριόνην,
 Ἀντίλοχον καί Λήιτον, τοὺς πρῶτους πολεμάρχους.
 Παρακινῶντας ἔλεγεν : «Ἀχ! ἐντροπή σας, ἄνδρες,
 τοῦ Ἄργους νέοι μαχηταί, σ' ἐσᾶς τὸ θάρρος ἔχω, 95
 ἂν πολεμήσετ' ἀνδρικό, νὰ σώσετε τὰ πλοῖα,
 ἀλλ' ἂν δειλιάσετε καί σεῖς, ἐφάν' ἡ μέρα πλέον
 τούτη τὸν ἄκρον ὄλεθρον νὰ πάθουμε ἀπ' τοὺς Τρῶας.
 Ὡ, μέγα θαῦμα φοβερὸ τὰ μάτια τοῦτα βλέπουν,
 ὅπου ποτέ μου νὰ συμβῆ δέν ἔλεγα· νὰ ὀρμήσουν 100
 οἱ Τρῶες εἰς τὰ πλοῖα μας, κι ἐκεῖνοι ὡς τώρα ὁμοιάζαν
 δειλόψυχα ἐλαφόπουλα, ποὺ θὰ τὰ φάγουν λύκοι,
 ἀγριόσκυλ' ἢ λεόπαρδοι, καθὼς μέσα στα δάση
 μέ τήν καρδιὰν ἀπόλεμην χαμένα παραδέρνουν.

- "Ομοια κι οί Τρῶες πρότερα τῶν Ἀχαιῶν τὴν ρώμην 105
 ν' ἀντισταθοῦν οὐδὲ στιγμὴν ποσῶς δὲν ἔτολμοῦσαν.
 Τῶρ' ἀπ' τὴν πόλιν τους μακρὰν μάχοντ' ἐδῶ στὰ πλοῖα,
 διότι ἐμωράνθη ὁ βασιλεὺς κι ἐχαύνωσαν τὰ πλήθη
 καὶ πεισμμωμένοι πρὸς αὐτὸν νὰ σώσουν τὰ καράβια
 δὲν θέλουν, ἀλλ' ἐλεεινὰ φονεύονται σιμὰ τους. 110
- Καὶ ἂν αἴτιος εἶναι ὁ κραταῖος Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων
 τῶντι διότι ἐπρόσβαλε τὸν μέγαν Ἀχιλλέα,
 διὰ τοῦτο ἐμεῖς τὸν πόλεμον θ' ἀφήσωμεν, ὦ φίλοι ;
 Εἶν' ὥρα νὰ διορθῶνωμεν ἐμεῖς τὰ σφάλματά μας,
 καὶ δέχονται διόρθωσιν τὰ στήθη ἀνδρῶν γενναίων 115
 σᾶς κάμνει πλέον ὄνειδος ν' ἀφήνετε τὴν μάχην
 ἐσεῖς οἱ πρῶτοι τοῦ στρατοῦ· κι ἐγὼ δὲν θὰ ὀργιζόμουν
 ποσῶς πρὸς ἄνδρα ἐλεεινόν, ἂν ἔφευγε ἀπ' τὴν μάχην.
 Ἀλλὰ διὰ σᾶς πόνον καὶ ὀργὴν αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ μου.
- Μὴ τὸ κακὸν αὐξήσετε μὲ αὐτὴν τὴν χαύνωσίν σας, 120
 ἄς ἐντραπῆ καθένας σας καὶ τ' ὄνειδος τοῦ κόσμου
 ἄς αἰσθανθῆ· καὶ φοβερὸς ἄναψε τῶρ' ἀγώνας.
 Ὁ ἀνδρεῖος Ἐκτωρ πολεμεῖ σφοδρῶς σιμὰ στὰ πλοῖα
 κι ἤδη τὲς πύλες ἔσπασε καὶ τὸν μεγάλον σύρτην ».
- Αὐτοὺς ἐμψύχωσ' ὁ θεός· ὥστόσο τῶν Αἰάντων 125
 οἱ φάλαγγες ὀρθώνονταν δεινές, πού νὰ τοὺς βλέπη
 ἢ φιλοπόλεμη Ἀθηνᾶ θὰ ἐθαύμαζε καὶ ὁ Ἄρης.
 Οἱ πρῶτοι αὐτοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἀκλόνητοι ἐδεχόνταν
 τοὺς Τρῶας μὲ τὸν Ἐκτορα, καὶ φράκτην ἀπὸ ἀσπίδες
 καὶ ἀπὸ κοντάρια μόρφωσαν· κράνος αὐτοῦ μὲ κράνος, 130
 μὲ ἀσπίδ' ἀσπίδα στηρικτὰ θωροῦσες, καὶ ἄνδρα μ' ἄνδρα·
 καὶ ὡς κλῖναν ἔσμιγαν λαμπρὲς οἱ περικεφαλαῖες
 τὴν χαίτην τους· τόσο στενὰ τεθῆκαν μετὰξὺ των.
 Καὶ ὡς τὰ κοντάρια τίναζαν στὲς τολμηρὲς παλάμες,
 τὰ ἐλύγιζαν καὶ ὀλόψυχα τὴν μάχην ἐδιψοῦσαν. 135
- Σύσσωμ' οἱ Τρῶες ἔπεσαν ἐμπρὸς καὶ ὁ Ἐκτωρ πρῶτος
 ὀρμούσε ἀντίκρυ, ὅπως τρανὸ λιθάρι πού ἀπὸ φρούδι
 βουνοῦ ποτάμι ξέχειλο μὲ βροχερὲς πλημμύρες
 τὸ ἀμπώθει κάτ' ὡς ἔσπασε τὰ δέματα τῶν βράχων·
 ψηλὰ σκιρτώντας ροβολᾷ καὶ ὄλο βροντᾷ τὸ δάσος· 140

- κι ἐκεῖνο τρέχει ἀνέμποδον, ὥσπου τὸ σιάδι φθάνει
 καὶ τότε ἡ ὁρμή του σβήνεται· καὶ ὁ Ἐκτωρ παρομοίως
 φοβέριζε στὴν θάλασσαν φονεύοντας νὰ φθάση
 τῶν Ἀχαιῶν ἀπ' τὲς σκηνές περνώντας καὶ ἀπ' τὰ πλοῖα·
 ἀλλὰ στὲς πυκνὲς φάλαγγες ὡς ἔπεσε κι ἐγγύς των 145
 ἐπροχώρουσε, στάθηκε, κι ἐνάντια του μὲ ξίφη
 καὶ μὲ κοντάρια δίστομα μακριὰ των τὸν ἐδιώχναν
 οἱ Ἀχαιοί· τινάχθηκεν αὐτὸς κι ἐσύρθη ὀπίσω
 καὶ πρὸς τοὺς Τρῶας φώναξε παντοῦ νὰ τὸν ἀκούσουν·
 «Τρῶες, Λύκιοι, Δάρδανοι καὶ σεῖς κονταρομάχοι 150
 σταθθετε αὐτοῦ· καὶ ἂν πυργωτοὶ τὲς τάξεις των ἐκλεῖσαν,
 οἱ Ἀχαιοὶ πολὺν καιρὸν ἐμὲ δὲν θὰ κρατήσουν.
 Θὰ τοὺς σκορπίσῃ ἡ λόγχη μου, ἂν τῶν θεῶν ὁ πρῶτος
 μ' ἐκίνησε, ὁ βαρύκτυπος ὀμόκλιнос τῆς Ἥρας».
 Εἶπε, καὶ εἰς ὅλους ἀναψε τὸ θάρρος τῆς ἀνδρείας. 155
 Καὶ μεταξὺ τους μ' ἐπαρσιν προχώρει ὁ Πριαμίδης
 Δηίφοβος τὴν κυκλωτὴν προβάλλοντας ἀσπίδα
 καὶ διασκελοῦσεν ἐλαφρὰ μ' ἐκείνην σκεπασμένος.
 Μὲ ἀκόντι τὸν σημάδευσεν ἀντίκρου ὁ Μηριόνης·
 δὲν ἔσφαλεν, ἀλλ' ἔβρηκε τὴν ταύρινην ἀσπίδα 160
 καὶ δὲν τὴν διεπέρασε καὶ τὸ μακρὺ κοντάρι
 κάτω ἀπ' τὴν λόγχην κόπηκε· κι ἐκεῖνος τὴν ἀσπίδα
 ἐμάκρυνε ἀπ' τὸ σῶμα του, τοῦ ἀνδρείου Μηριόνη
 τὸ λόγχισμα φοβούμενος· καὶ τότε ἐσύρθ' ὁ ἥρωσ
 στὸν λόχον τῶν συντρόφων του, κι ἐχόλωσε ἡ ψυχὴ του 165
 ὅτι τὴν νίκην ἔχασε καὶ τὸ κοντάρι ἐκόπη.
 Κι ἐχύθη εὐθύς διαβαίνοντας τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα
 ἀπ' τὴν σκηνὴν ἄλλο μακρὺ κοντάρι νὰ σηκώση.
 Κι οἱ ἄλλοι μ' ἀτελεύτητην βοὴν ἐπολεμοῦσαν,
 πρῶτος ὁ Τεῦκρος φόνευσε τὸν Ἴμβριον, ποῦ ἦταν γόνος 170
 τοῦ πολυῖππου Μέντορος καὶ αὐτὸς πρὶν τοῦ πολέμου
 ἔμενεν εἰς τὸ Πήδαιον, καὶ τὴν Μηδεσικάστην,
 τὴν κόρην εἶχε νυμφευθῆ τὴν νόθην τοῦ Πριάμου.
 Καὶ ὅτ' ἔφθασαν τῶν Δαναῶν τὰ ἰσόπλευρα καράβια
 στὴν Ἴλιον ἦλθε κι ἔλαμπε μὲ τοὺς καλοὺς τῶν Τρῶων, 175
 καὶ ὁ Πρίαμος στὸ σπῆτι του τὸν ἔβλεπε ὡς υἱόν του.

- Κάτω ἀπ' τ' αὐτὶ τὸν τρύπησεν ὁ Τεῦκρος μὲ τὴν λόγχην
καὶ ὀπίσω τὴν ἀνέσπασεν· καὶ ὡς μέλεγος, ποῦ σ' ἄκρη
ὄρους μακρόθεν φανεροῦ χαλκὸς τὸν ξεριζώνει,
σμίγει μὲ τὴν γῆν κλίνοντας τὰ τρυφερά του φύλλα, 180
ἔπεσε αὐτὸς κι ἐβρόντησαν ἐπάνω τ' ἄρματα του.
Κι ἐπάνω του ὡς ἐχύνονταν νὰ τὸν γυμνώσῃ ὁ Τεῦκρος,
ὁ "Ἐκτωρ τὸν ἀκόντισε· τὸν εἶδ' αὐτὸς καὶ μόλις
ἐξέφυγε τὸν χάλκινο κοντάρι· τότ' ὁ "Ἐκτωρ
τὸ τέκνον τοῦ Ἀκτορίωνος Κτεάτου μὲς στὸ στήθος 185
λόγχισε, τὸν Ἀμφίμαχον, ποῦ ὀρμοῦσεν εἰς τὴν μάχην
καὶ κάτω ἐβρόντησε νεκρὸς καὶ ἠχοῦσαν τ' ἄρματα του.
Τὸν "Ἐκτορα, ὡς ἐχύνετο τὸ κράνος ν' ἀφαιρέσῃ
τοῦ Ἀμφιμάχου, ἐλόγχισεν ὁ Τελαμωνιάδης·
στὴν σάρκα ὅμως δὲν ἔφθασεν. Ὡς τρομερὰ τὸν ζῶναν 190
ὄλον τὰ χάλκιν' ἄρματα· μόνον μὲς στῆς ἀσπίδος
τὸν ὀμφαλὸν τὸν κτύπησε, μὲ δύναμιν μεγάλην
τὸν ἔσπρωξε, ὥστ' ἐσύρθη αὐτὸς τῶν δυὸ νεκρῶν ὀπίσω,
καὶ οἱ Δαναοὶ τοὺς ἔσυραν· ὁ Μενεσθεὺς ὁ θεῖος
μὲ τὸν Στιχίον, ἀρχηγοὶ κι οἱ δυὸ τῶν Ἀθηναίων, 195
ἔφεραν εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς τὸ σῶμα τοῦ Ἀμφιμάχου.
Τὸν Ἴμβριον οἱ Αἴαντες, ὡς αἶγα δυὸ λεοντάρια,
ποῦ ἀπὸ τοὺς σκύλους ἄρπαξαν, τὴν φέρουν στὰ σιαγόνια
κρατώντας τὴν ψηλά ἀπ' τὴν γῆν ἀνάμεσα στὰ δάση,
ὁμοίως τότ' οἱ Αἴαντες ἐκεῖνον ἐκρατοῦσαν 200
ψηλά· καὶ τὸν ἐγύμνωσαν, καὶ ὁ ἦρωας Ὀυλιάδης
ἔκοψε ἀπὸ τὸν ἀπαλὸν λαιμὸν του τὸ κεφάλι,
τόσον πολὺ τὸν χόλωσεν ὁ φόνος τοῦ Ἀντιμάχου,
καὶ ὡς σφαίραν τὸ ἐσφενδόνισεν ἀνάμεσα στὰ πλήθη.
Κι ἔπεσ' ἐμπρὸς στοῦ "Ἐκτορος τὰ πόδια μὲς στὸ χῶμα. 205
Καὶ τότε ὀργὴν αἰσθάνθηκεν ὁ Ποσειδῶν καὶ πόνον
ποῦ ὁ ποθητὸς του ἀνεψιὸς φονεύθη στὸν ἀγῶνα·
κι ἐγύριζε τῶν Ἀχαιῶν ἀνάμεσα στὰ πλοῖα
νὰ τοὺς θαρρύνῃ καὶ ὄλεθρον τῶν Τρώων νὰ γεννήσῃ.
Ὁ δοξαστὸς Ἰδομενεὺς ἐκεῖ τὸν ἀπαντοῦσε, 210
ποῦ ἐρχόταν ἀπὸ σύντροφον μ' ἀκόντι λαβωμένον
στὸ γόνα καὶ τὸν ἔφεραν οἱ σύντροφοι ἀπ' τὴν μάχην.

- Τὸν σύστησε στοὺς ἰατροὺς καὶ αὐτὸς εἰς τὴν σκηνὴν του
ἐπήγαινε ὀλοπρόθυμος νὰ πολεμήσῃ ἀκόμη.
- Εἰς αὐτὸν εἶπε ὁ Ποσειδῶν μὲ τὴν φωνὴν ποῦ ἐπῆρε 215
τοῦ Ἄνδραϊμονίδη Θόαντος, ὅπου στὴν Καλυδῶνα
βασίλευε τῶν Αἰτωλῶν καὶ στὴν Πλευρώνα ὄλων,
καὶ τὸν τιμοῦσαν ὡς θεόν: «Εἶπέ μου, Ἰδομενέα,
ὦ βουλευφόρε τῶν Κρητῶν, οἱ τρομεροὶ τί ἐγίναν
φοβερισμοὶ ποῦ οἱ Δαναοὶ φοβέριζαν τοὺς Τρῶας;» 220
Καὶ τῶν Κρητῶν ὁ ἀρχηγός, ὁ Ἰδομενεὺς ἀντεῖπεν:
«Θνητὸς δὲν πταίει, Θόαντα, κανεῖς, ὅσο γνωρίζω
ἐγώ, καὶ ὄλ' ἤξεύρομεν τὸ ἔργον τοῦ πολέμου·
κανεῖς δὲν ὀλιγοψυχεῖ, κανέννας ἀπὸ φόβον
νὰ ξετινάξῃ δὲν ζητεῖ τὸ βᾶρος τοῦ πολέμου» 225
πλὴν θέλει ὁ μεγαδύναμος, ὡς φαίνεται, ὁ Κρονίδης
μακρὰν ἀπ' τ' Ἄργος ὅλοι ἐδῶ ἀδόξως νὰ χαθοῦμε.
Ἄλλὰ σύ, Θόαντ', ἄφοβος πολεμιστὴς ὡς πρῶτα
ποῦ καὶ ἄλλους, ἂν τοὺς ἐβλεπες ὀκνοὺς, παρακινουῦσες,
σῆκωνε τώρα τὴν φωνὴν τοὺς ἄνδρες νὰ ἐμψυχώσῃς». 230
Ἀπάντησεν ὁ Ποσειδῶν σ' αὐτὸν ὁ κοσμοσείστης:
«Ἰδομενέα, μὴ ποτὲ γυρίσῃ ἀπὸ τὴν Τροίαν
καὶ σκύλοι ἐδῶ νὰ τὸν χαροῦν, ἐκεῖνος ὅπου ἀφήνει
τὴν μάχην θεληματικῶς εἰς τούτην τὴν ἡμέραν.
Ἄλλ' ἄμε, πάρε τ' ἄρματα, γύρισ' ἐδῶ νὰ ἰδοῦμε 235
εὐθύς, ἂν κατορθώσουμε κάτι καλὸν καὶ μόνον
καὶ ἀπὸ δειλοὺς ἂν ἐνωθοῦν, κάποια γεννᾶται ἀνδρεία,
κι εἴμεθα ἐμεῖς καὶ μὲ καλοὺς καλοὶ νὰ μετρηθοῦμε».
- Εἶπε, κι ἐχύθηκε ὁ θεὸς κεῖ ποῦ βροντοῦσε ἡ μάχη·
καὶ ὡς ἔφθασεν ὁ Ἰδομενεὺς στὴν εὐμορφὴν σκηνὴν του, 240
κι ἐζώσθη τὰ λαμπρ' ἄρματα, κι ἐπῆρε δυὸ κοντάρια,
κι ἐκίνησεν ὡς κεραυνός, ποῦ ἐφούκτωσε ὁ Κρονίδης
καὶ ἀπ' τὸν φωτερόν Ὀλυμπον ἐτίναξε νὰ δεῖξῃ
μέγα σημεῖον τῶν θνητῶν, καὶ πέρ' ἀστράφτει ἡ λάμψις·
ὅμοια κι ἐκείνου ὡς ἔτρεχεν ἐλάμπαν τ' ἄρματά του. 245
Καὶ ἀκόμη στὴν σκηνὴν ἐγγὺς τὸν ἤβρε ὁ Μηριόνης
ὁ ἀκόλουθός του ὡς πήγαινε ἄλλην νὰ πάρῃ λόγῃν.
«Υἱὲ τοῦ Μόλου ἀδάμαστε», τοῦ εἶπε ὁ Ἰδομενέας,

- «ὦ ποθητέ μου ὅσο κανεῖς τῶν φίλων, Μηριόνη,
 πῶς ἐδῶ ἦλθες καὶ ἄφησες τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ; 250
 Μὴ βέλος σ' εὗρηκε πικρὸ κι ἡ ἄκρη του σὲ σφάζει ;
 Ἦ μηνυτῆς μοῦ ἔρχεσαι, διότι οὐδ' ἐγὼ θέλω
 ἀργὸς νὰ μένω εἰς τὲς σκηνές, ἀλλὰ νὰ πολεμήσω».
- Καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ συνετὸς ἀντεῖπε Μηριόνης :
 «Ἦ Ἰδομενέα, τῶν Κρητῶν χαλκοχιτώνων πρῶτε, 255
 ἦλθα νὰ πάρω, ἂν σοῦ ἔμεινε εἰς τὲς σκηνές κανένα
 κοντάρι, ὅτι μοῦ ἐκόπηκεν ἐκεῖνο ποῦ ἐφοροῦσα,
 τοῦ ὑπερηφάνου ὡς κτύπησα Δηιφόβου τὴν ἀσπίδα».
 Καὶ τῶν Κρητῶν ὁ ἀρχηγὸς ὁ Ἰδομενεὺς ἀντεῖπεν :
 «Κοντάρι' ἂν θέλῃς κι εἴκοσι θὰ ἔβρης στὴν σκηνήν μου 260
 στὸν λαμπρὸν τοῖχον στυλωτά, τῶν Τρώων, ποῦ φονεύω,
 ἄρματα αἱματοστάλακτα, διότι ἐγὼ νὰ κάμνω
 μὲ τοὺς ἐχθροὺς τὸν πόλεμον δὲν συνηθῶ μακρόθεν,
 ὅθεν κοντάρια, κόρυθες καὶ ὀμφαλωτὲς ἀσπίδες
 καὶ ἀκτινοβόλοι θώρακες μοῦ ὑπάρχουν φυλαγμένοι». 265
 Καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ συνετὸς ἀντεῖπε Μηριόνης :
 «Πολλὰ ἔχω λάφυρα κι ἐγὼ παρμέν' ἀπὸ τοὺς Τρῶας
 εἰς τὴν σκηνήν· ἀλλὰ σιμὰ δὲν εἶναι νὰ τὰ λάβω·
 ὅτι οὐδ' ἐμὲ δὲν ἄφησε, πιστεύω, ἡ πρώτη ἀνδρεία·
 καὶ ὅταν ἀνάφτη λυσσερὸ τὸ πείσμα τοῦ πολέμου 270
 στὴν μάχην, δόξαν τῶν ἀνδρῶν, προβάλλω μὲ τοὺς πρώτους·
 κι ἂν κανεῖς τῶν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων ἄλλος
 τοῦτο δὲν ξεύρη, κὰν ἐσύ, θαρρῶ νὰ τὸ γνωρίζῃς».
 Καὶ τῶν Κρητῶν ὁ ἀρχηγός : «Πόσον γενναῖος εἶσαι
 τὸ ξεύρω· νὰ τὸ λέγῃς σὺ ποσῶς δὲν εἶναι ἀνάγκη. 275
 Διότι ἂν ἐκλεγόμασθην οἱ πρῶτοι πολεμάρχοι
 διὰ τὸ καρτέρι, ὅπ' ἄσφαλτα διακρίνεται ἡ ἀνδρεία
 ὅπου ὁ δειλὸς γνωρίζεται καὶ δείχνεται ὁ γενναῖος—
 τοῦ ἀνάνδρου βλέπεις τὴ θωριά νὰ συχναλλάζῃ χρῶμα,
 δὲν τὸν ἀφήν' ἡ ἀστήρικτη ψυχὴ του νὰ ἡσυχάζῃ, 280
 ἀλλὰ στὲς δύο φτέρνες του συχνὰ καθίζει ἐπάνω,
 σφόδρα ἢ καρδιά του βροντᾷ στὰ στήθη, ὡς βλέπει ἐμπρός του
 τὲς μοῖρες, καὶ τὰ δόντια του τριζοκοποῦν στὸ στόμα.
 Ἄλλ' ὁ γενναῖος τὴν θωριά δὲν ἄλλαξε, ἀλλὰ μένει

- εἰς τὴν καθίστραν ἄφοβος μὲ τοὺς ἀνδρειωμένους 285
 καὶ δλόψυχα παρακαλεῖ πότε ν' ἀρχίσ' ἢ μάχη.—
 Καὶ μῆδ' αὐτοῦ δὲν θά 'ψεγε κανεῖς τὴν δύνάμιν σου·
 διότι ἂν λόγχῃ σ' ἔβρισκε μαχόμενον ἢ ξίφος
 μήτε στὸ ζνίχι θά 'πεφτε τὸ βέλος ἢ στὴν πλάτην,
 ἀλλὰ τὰ στήθη θά 'πληκτεν ἐμπρὸς ἢ τὴν γαστέρα, 290
 ὡς πρόθυμος θά πρόβαλλες μὲς στοὺς συντρόφους πρῶτος.
 'Αλλ' ἄς μὴ στέκωμεν ἐδῶ σὰ νήπια μωρολόγα
 μήπως ἀπότολμος κανεῖς πικρὰ μᾶς ὄνειδίσῃ.
 'Αλλ' ἄμε, πάρε ἀπ' τὴν σκηνὴν τὸ στερεὸ κοντάρι».
 Εἶπεν αὐτὰ καὶ ὁ ἰσόπαλος τοῦ Ἄρη Μηριόνης 295
 γρήγορα ἐπῆρε ἀπ' τὴν σκηνὴν τὸ χάλκινο κοντάρι
 καὶ ἔτρεξε πάλι ὄλος φωτιὰ πρὸς τὸν Ἰδομενέα.
 Ὁ Ἄρης ὡς ὁ φονικὸς ὄρμᾶ στὴν μάχην καὶ ἔχει
 σιμὰ τὸν Φόβον, δυνατὸν καὶ ἀτρόμητον υἱὸν του,
 ποὺ καὶ τὸν γενναιότερον πολεμιστὴν φοβίζει· 300
 ἀπὸ τὴν Θράκην ἔρχονται καὶ οἱ δυὸ θωρακοφόροι
 στῶν Φλεγυῶν τὸν ἀνδρικόν λαὸν ἢ τῶν Ἐφύρων·
 καὶ αὐτῶν δὲν στέργουν τὲς εὐχὲς καὶ εἰς ἄλλους δίδουν νίκην.
 Ὁμοίως μ' ἄρματα λαμπρὰ στὴν μάχην κατεβαῖναν
 οἱ πολεμάρχ' Ἰδομενεὺς ὁμοῦ καὶ Μηριόνης. 305
 «ἜΩ Δευκαλίδη», τοῦ ἔλεγε ὁ Μηριόνης πρῶτος,
 «πόθεν στὰ πλοῖα τοῦ στρατοῦ νὰ προχωρήσης θέλεις·
 στὸ δεξιόν, στὸ μεσινόν ἢ στ' ἀριστερὸ μέρος;
 Ὅτι ἐκεῖ πλέον παρ' ἄλλοῦ, θαρρῶ, στενοχωροῦνται
 οἱ ἀνδρειωμένοι Δαναοὶ ἀπ' τῶν ἐχθρῶν τὰ πλήθη». 310
 Καὶ τῶν Κρητῶν ὁ ἀρχηγὸς ἀντεῖπ' ὁ Ἰδομενεάς·
 «Στὴν μέσσην καὶ ἄλλοι μάχονται νὰ σώσουν τὰ καράβια,
 καὶ πολεμοῦν οἱ Αἴαντες καὶ ὁ Τεῦκρος, φημισμένος
 τοξότης, καὶ ἀπὸ σύνεγγυς πολεμιστῆς ἀνδρεῖος·
 θά τὸν χορτάσουν πόλεμον, μ' ὄσσην καὶ ἂν ἔχη ἀνδρείαν, 315
 τὸν Πριαμίδην Ἐκτορα· ἄκρον θά ἔχη ἀγῶνα
 τὴν δύνάμιν ἀσύντριφτην κλονώντας τῶν ἡρώων
 νὰ κάψῃ τὰ καράβια μας· ἔξω ἂν θελήσῃ ὁ Δίας
 δαυλὸν ὁ ἴδιος εἰς αὐτὰ νὰ βάλῃ φλογοβόλον.
 Ὅτ' εἰς θνητὸν πόχει τροφήν τῆς Δήμητρας τὸ δῶρον, 320

- όπου χαλκός και φονικά λιθάρια τὸν λαβώνουν,
 τόπον δὲν κάμνει ὁ φοβερός υἱὸς τοῦ Τελαμώνος,
 οὐδὲ στὸν σπᾶστην τῶν ἀνδρῶν λεοντόψυχον Πηλείδην
 θὰ ὑποχωροῦσε, ἂν τύχαινε, καὶ στὴν σταδίαν μάχην·
 ὅτι στὸν δρόμον δὲν νικᾷ κανεὶς τὸν Ἀχιλλέα. 325
- Ἄλλὰ τῆς μάχης κίνησε στ' ἀριστερά, νὰ δείξῃ
 ἂν ἄλλους θὰ δοξάσωμεν ἢ ἐμεῖς νὰ δοξασθοῦμεν».
- Εἶπε κι ἐκίνησεν ἐμπρὸς ὁ ἀνδρεῖος Μηριόνης
 ὡς εἰς τὸ μέρος τοῦ στρατοῦ πού εἶπ' ὁ Ἴδομενέας.
 Καὶ ἅμα τὸν εἶδαν φοβερόν ὡς φλόγα νὰ προβάλῃ
 κλεισμένος στὰ λαμπρ' ἄρματα μὲ τὸν ἀκόλουθόν του,
 ἐπάνω του ἀλαλάζοντας ἐχύθησαν οἱ Τρῶες
 καὶ ἀγῶνας ἄρχισε σφοδρὸς αὐτοῦ σιμὰ στὲς πρύμνες.
 Καὶ ὡς ἔξαφνα φυσομανοῦν πολλῶν ἀνέμων ζάλες
 σ' ἡμέρες πού ὁ κονιορτὸς ἐπλήθυνε στοὺς δρόμους
 καὶ τὸν σηκώνουν ὅλοι ὁμοῦ σὰν νέφος στὸν ἀέρα·
 ὅμοια κι ἐκεῖνοι ἀντίμαχα κτυπιόνταν διψασμένοι
 καθεὶς μ' ἀκονητὸν χαλκὸν τὸν ἄλλον νὰ φονεύσῃ.
 Καὶ ὡς λόγγος ὅλη ἀγρίωνεν ἡ ἀνθρωποφθόρα μάχῃ
 μακριὰ κοντάρια κοφτερά· καὶ οἱ λαμπρὲς ἀσπίδες
 οἱ θώρακες νεοστίλβωτοι, τὰ σπιθοβόλα κράνη
 τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐθάμπωναν μὲ τοῦ χαλκοῦ τὴν λάμψιν
 καθὼς αὐτοὶ συγκρούονταν· καὶ ἄσπλαχνος θὰ ἦταν κεῖνος
 πού βλέποντας θὰ ἐχαίρονταν, ἀντὶ ν' ἀκούσῃ πόνον. 330
- Καὶ τότε δύο κραταιοὶ διχόγνωμοι, τοῦ Κρόνου
 τέκνα, ὀργανίζαν συμφορὲς εἰς τοὺς ἀνδρειωμένους.
 Τῶν Τρώων καὶ τοῦ Ἑκτορος νίκη νὰ δώσῃ ὁ Δίας
 ἤθελε, τὸν γοργόποδα Πηλείδην νὰ δοξάσῃ,
 ὅχι ὁ λαὸς τῶν Ἀχαιῶν ν' ἀφανισθῇ στὴν Τροίαν·
 ἀλλὰ τὴν Θέτιν δόξαζε καὶ τὸν σκληρὸν υἱὸν της. 335
- Καὶ ὁ Ποσειδῶν τοὺς Ἀχαιοὺς ἐμψύχωνεν, ὡς ἦλθε
 κρυφὰ μέσ' ἀπ' τὴν θάλασσαν, μὲ πάθος πρὸς τὸν Δία
 καὶ σπλάχνος διὰ τοὺς Ἀχαιοὺς, πού ἐσύντριβαν οἱ Τρῶες,
 καὶ οἱ δύο μίαν γενεάν, τὴν αὐτὴν ρίζαν εἶχαν·
 ἀλλ' ἦτ' ὁ Ζεὺς ἀνώτερος στὰ χρόνια καὶ στὴν γυνῶσιν,
 διὰ τοῦτο ἐκεῖνος φανερά δὲν ἔβγαινε βοηθὸς των, 340
- 345
- 350
- 355

- ἀλλὰ κρυφὰ τοὺς ἔσπρωχνε μὲ τὴν μορφὴν ἀνθρώπου.
 Καὶ ἰδοὺ τῆς δεινῆς ἔριδος καὶ τοῦ πολέμου ὅμοιον
 τὸ δίκτυ ἐπλέξαν τεντωτὸ στοὺς δυὸ στρατοὺς ἐπάνω
 πού ἄλυτο, ἀσύντριφτο, πολλοὺς ἀφάνισε ἀνδρειωμένους. 360
- Καὶ τότε μὲ τοὺς Δαναοὺς ὁ Ἰδομενεὺς, ἂν κι ἦταν
 μισοασπρομάλλης ὄρμησε κι ἐσκόρπισε τοὺς Τρῶας.
 Τὸν Ὀθρυονέα φόνευσε, πού ἀπ' τὰ Καβήσια μέρη
 στὴν Τροίαν ἦλθε, ὡς ἄκουσε τὴν φήμην τοῦ πολέμου,
 καὶ τοῦ Πριάμου τὴν καλὴν ἀπ' ὅλες θυγατέρα, 365
- Κασσάνδραν, νύμφην ἄπροικα ζητοῦσε κι ἔργον μέγα
 ὑπόσχονταν, τοὺς Δαναοὺς νὰ διώξῃ ἀπὸ τὴν Τροίαν.
 Καὶ ὁ γέρος Πριάμος ρητῶς τὴν κόρην τοῦ ὑπεσχέθη·
 κι ἐκεῖνος εἰς τὸν λόγον του θαρρῶντας πολεμοῦσε·
 τὸν λόγγισεν ὁ Ἰδομενεὺς ἐνῶ μὲ ὑψηλὸ βῆμα 37
- κινουῖσεν, οὐδὲ ὁ θώρακας ἐκράτησε τὴν λόγχην
 ὁ χάλκινος, κι ἡ ἄκρη τῆς τοῦ ἐμπήχθη στὴν γαστέρα·
 χάμω μὲ βρόντον ἔπεσε κι ἐκεῖνος ἐκαυχῆθη·
 «Ὀθρυονέα, τῶν θνητῶν θὰ σὲ κηρύξω πρῶτον,
 ἂν ὅσ' ἀνάλαβες σωστὰ τελειώσης τοῦ Πριάμου, 375
- ἀφοῦ τὴν θυγατέρα του κι ἐκεῖνος σοῦ ὑποσχέθη.
 Ὅμοίαν θὰ ἐκτελούσαμε κι ἐμεῖς ὑπόσχεσίν μας·
 ἀπ' τ' Ἄργος θὰ σοῦ φέρναμε τοῦ Ἀτρείδη θυγατέρα
 στὰ κάλλη τῆς ἀσύγκριτην, γυναῖκα νὰ τὴν ἔχῃς,
 τὴν πυργωμένην Ἰλιον ἂν σὺ μᾶς ἐκπορθήσης. 380
- Στὲς πρύμνες ἀκολούθα ἐμὲ νὰ εἰποῦμε διὰ τοὺς γάμους,
 νὰ ἰδῆς τί δῶρα νυφικὰ δίδομ' ἐμεῖς γενναῖα».
- Εἶπε καὶ τὸν ποδόσερνε στὴν ταραχὴν τῆς μάχης.
 Κι ἐκείνου εὐθύς ἐκδικητῆς ὁ Ἄσιος πεζὸς ἦλθε
 καὶ ὀπίσω ἀπὸ τοὺς ὤμους του ρουθούνιζαν οἱ ἵπποι, 385
- καὶ τοὺς κρατοῦσ' ὁ ἠνίοχος· καὶ ὡς ὀδηγοῦσ' ἐκεῖνος
 νὰ τὸν κτυπήσῃ ἐπρόλαβεν ὁ Ἰδομενεὺς καὶ κάτω
 ἀπ' τὸ πηγούνη ἐπέρασεν ἡ λόγχη τὸν λαιμόν του.
 Κι ἔπεσεν, ὅπως πέφτει δρυς, ἡ λεύκα, ἡ φουντωμένος
 ὑψηλὸς πεῦκος, πόκαψαν τέκτονες εἰς τὰ ὄρη 390
- μ' ἀξίνες νεοτρόχιστες μ' αὐτὸ νὰ στήσουν πλοῖον·
 ὅμοια ξαπλώθη αὐτὸς ἐμπρὸς εἰς τὸ ζεμένο ἀμάξι

- μέ βογγητὸ κι ἐφούκτωσε τὸ αἵματωμένο χῶμα
 καὶ τοῦ ἡνιόχου χάθηκαν τὰ λογικά καὶ ὀπίσω
 νὰ στρέψη δὲν ἐτόλμησε τοὺς ἵππους διὰ νὰ φύγη 395
 ἀπ' τοὺς ἐχθροὺς· καὶ ὁ δυνατὸς Ἀντίλοχος μὲ λόγχην
 στὴν μέσσην τὸν περόνησε καὶ τοῦ ἴσπασεν ἡ ἄκρη
 τὸν χάλκινόν του θώρακα κι ἐμπήχθη στὴν γαστέρα·
 τοὺς ἵππους ὁ Ἀντίλοχος ἐπῆρε ὁ Νεστορίδης
 μέσ' ἀπ' τοὺς Τρῶας στὸν στρατὸν τῶν Ἀχαιῶν ἀνδρείων. 400
 Λυπήθη διὰ τὸν Ἄσιον κι ἐμπρὸς τοῦ Ἰδομενεῶς
 ἐστήθηκε ὁ Δηίφοβος καὶ ἀκόντισε μὲ λόγχην.
 Τὸν μάτιασε καὶ ξέφυγε τὸ χαλκοφόρο ἀκόντι
 ὁ Ἰδομενεὺς καὶ κάτωθεν ἀπ' τὴν ἀσπίδα ἐκρύφθη 405
 πὺ ἀπὸ χαλκὸν ἀστραφτερὸν καὶ δέρμα ταύρου ἐφόρει
 στρογγυλωτὴν μὲ δυὸ λαβὲς καλὰ στερεωμένην·
 καὶ ὄλος μαζεύθη μέσα της, κι ἐπάνω ἀπ' τὴν ἀσπίδα
 πὺ ἐβρόντησε ὡς τὴν ξάκρισεν, ἐπέταξεν ἡ λόγχη.
 Ἄλλ' ἀπ' τὸ χέρι τὸ βαρὺ δὲν ἔφυγε χαμένη·
 τὸν πολεμάρχον εὗρηκεν Ἰψήνορα Ἰππασίδην 410
 εἰς τὸ συκῶτι κι ἔλυσεν εὐθύς τὰ γόνατά του.
 Καυχήθηκε ὁ Δηίφοβος κι ἐκραύγασε μέγਾਲως :
 «Ὁ Ἄσιος ἀνεκδίκητος δὲν κεῖται, ἀλλὰ στὸν Ἄδη,
 τὸν πυλωρόν, τὸν ἄσπονδον ὡς κατεβαίνει τώρα,
 θὰ χαιρεται πὺ προβοδὸν τοῦ ἔστειλε ἡ ψυχὴ μου». 415
 Τὸ καύχημά του ἐπλήγωσε τοὺς Δαναοὺς κι ἐξόχως
 τὸν ἀνδρικόν Ἀντίλοχον, ἀλλ' ἂν καὶ λυπημένους
 στὸν ποθητόν του σύντροφον δὲν ἔλειψε καὶ ὀρμώντας,
 ἐμπρὸς του μὲ τὸ σῶμα του καὶ τὴν ἀσπίδα ἐστήθη.
 Κι ὁ υἱὸς τοῦ Ἐχίου Μηχιστεὺς καὶ ὁ Ἀλάστωρ, σύντροφοί του, 420
 στοὺς ὤμους ἔφεραν αὐτόν, ὅπου βαριά βογγοῦσε,
 ὡς τὰ γοργὰ καράβια καὶ ἀκράτητος ὡς φλόγα
 ὁ Ἰδομενεὺς δὲν ἔπαυε νὰ θέλῃ ἢ νὰ βυθίσῃ
 κάποιον ἐχθρὸν στὰ τάρταρα τῆς γῆς, ἢ νὰ βροντήσῃ
 αὐτὸς νεκρὸς μαχόμενος νὰ σώσῃ τοὺς Ἀργεῖους. 425
 Καὶ τότε τὸν Ἀλκάθοον, υἱὸν τοῦ Αἰσυήτου,
 διοθρέπτου ἀνδρὸς —ἐκτύπησε— κι ἦταν γαμβρὸς τοῦ Ἀγχίσῃ
 κι εἶχε τὴν Ἰπποδάμειαν κόρην ἐκείνου πρώτην·

κι ἦταν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς καὶ τῆς σεπτῆς μητρὸς της,
 ὅτι ἀπὸ τὶς ὀμήλικες ἀσύγκριτη στὸ κάλλος 430
 στὰ ἔργα ἦταν καὶ στὸν νοῦν· δι' αὐτὸ καὶ τὴν νυμφεῦθη
 ὁ ἄνδρας ὁ ἐκλεκτότερος μὲς στὴν μεγάλην Τροίαν—
 τὸν δάμασεν ὁ Ποσειδῶν εἰς τὸν Ἴδομενεά·
 τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἐσκότισε, τοῦ σπέδισε τὰ μέλη
 ὥστε νὰ φύγ' ἢ νὰ στραφῆ στὰ πλάγια δὲν ἐμπόρει· 435
 καὶ ὡς ἔστεκεν ἀκίνητος ὡς στήλ' ἢ δένδρον μέγα,
 μὲ λόγχην τὸν ἐπλήγωσεν στὸ στῆθος ὁ ἀνδρειωμένος
 Ἴδομενεύς, καὶ τοῦ ἔσπασε τὸν χάλκινον χιτῶνα
 ποὺ ἔσκαπε τὸ σῶμα του, προφυλακὴ τοῦ ὀλέθρου,
 καὶ κούφιο σπᾶσμ' ἀκούσθη ἐκεῖ, ποὺ ἐσχίζετο ἀπ' τὴν λόγχην· 440
 βρόντησε κάτω, εἰς τὴν καρδιά τοῦ ἐμπήχθη μέσα ἡ λόγχη
 ὅπου σπαρνώντας τίναζε καὶ τὴν οὐράν της ὄλην
 καὶ ὁ βαρὺς Ἄρης ἔσβησεν ἐκεῖ τὴν δύναμίν του.
 Κι ἐπάνω του κραυγάζοντας ὁ Ἴδομενεύς καυχῆθη :
 «Σωστὴ σοῦ φαίνεται ἀμοιβή, Δηίφοβε, ἡ δικὴ μας, 445
 τρεῖς φονευμένοι ἀντὶ ἐνός ; ὦ τρομερέ, καυχᾶσαι
 ἄδικα, ἀλλὰ προχώρησε καὶ σὺ στήσου ἔμπροσθέν μου
 ποῖος ἀπόγονος νὰ ἰδῆς σᾶς ἦλθα ἐδῶ τοῦ Δία
 ποὺ γέννησε τὸν Μίνωα, τῆς Κρήτης ἄρχον πρῶτον,
 καὶ αὐτὸς τὸν Δευκαλίωνα ἐγέννησε τὸν θεῖον, 450
 καὶ ὁ Δευκαλίων πάλι ἐμὲ στὴν Κρήτην βασιλεῖα
 ἀνδρῶν πολλῶν, καὶ τώρα ἐδῶ μὲ φέραν τὰ καράβια
 κακὸ σ' ἐσὲ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ ὅλων ὁμοῦ τῶν Τρώων».
 Τὸν ἄκουσε ὁ Δηίφοβος κι ἐδίσταζε ἂν θὰ στρέψῃ
 νὰ πάρῃ κάποιον σύντροφον ἀπ' τοὺς γενναίους Τρῶας,
 βοηθόν του ἢ καὶ τὸν πόλεμον νὰ δοκιμάσῃ μόνος
 κι ἔκρινε αὐτὸ καλύτερο, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Αἰνεΐαν.
 Τὸν εὗρηκε νὰ στέκεται μὲς στοῦ στρατοῦ τὴν ἄκρην
 ὡς εἶχε πρὸς τὸν Πρίαμον θυμὸν πάντοτ' ἐκεῖνος, 460
 διότι ἂν κι ἦτο ἀνδράγαθος ποσῶς δὲν τὸν τιμοῦσε.
 Τοῦ ἔλεγε ὁ Δηίφοβος : «Τῶν Τρώων βουλευφόρε,
 Αἰνεΐα, τώρα ἐκδικητὴς νὰ δράμῃς τοῦ γαμβροῦ σου
 χρεωστεῖς, ἐὰν ὁ θάνατος τοῦ συγγενοῦς σὲ θλίβῃ.
 Ἄλλ' ἔλα τὸν Ἀλκάθοον μαζί νὰ ἐκδικηθοῦμε,

- ἔπου γαμβρός στά σπίτια σας σ' ἔχει ἀναστήσει βρέφος. 465
 Τὸν φόνευσεν ὁ Ἴδομενεύς ὁ μέγας πολεμάρχος».
- Εἶπε καὶ πόνον ἄκουσεν ὁ Αἰνεΐας κι ἐπετάχθη
 μὲ ὄρμην πολέμου ἀκράτητην πρὸς τὸν Ἴδομενεά.
- Πλὴν τοῦτος δὲν ἐδεδίλιασεν ὡς τρομερὸν ἀγόρι,
 ἀλλ' ὅπως χοῖρος ὀρεινὸς μὲ θάρρος στὴν ἀνδρεία του, 470
 σ' ἔρημο μέρος καρτερεῖ πολλῶν ὄρμην ἀνθρώπων,
 καίουν τὰ μάτια του φωτιά, τὰ νῶτα του ἀγριώνει
 κι ἔτοιμος εἰς τὸν πόλεμον τὰ δόντια του ἀκονίζει
 καὶ ἄνδρες καὶ σκύλους ἀψηφᾷ· παρόμοια καρτεροῦσε
 ὁ ἀνδράγαθος Ἴδομενεύς, ἐπάνω του ὡς ἐρχόνταν 475
 ὁ Αἰνεΐας· κι ἔσυρε φωνὴν νὰ κράξῃ τοὺς συντρόφους
 Ἄσκάλαφον, Δηίπυρον σιμά του καὶ Ἀφαρέα
 Μηριόνην καὶ Ἀντίλοχον στὸν πόλεμον τεχνίτες.
 Αὐτοὺς καλοῦσε κι ἔλεγεν : «Βοηθᾶτε ἀγαπημένοι,
 καὶ μόνος εἶμαι· τρομερὰ φοβοῦμαι τὸν ἀνδρεῖον 480
 Αἰνεΐαν τὸν πτερόποδα, πού ὄρμᾷ νὰ μὲ χτυπήσῃ·
 στὴν μάχην εἶναι ἀκούραστος αὐτὸς ἀνθρωποφόνος·
 ἔχει καὶ τῆς νεότητος τὸ θάρρος καὶ τὴν ρώμην.
 Ἄν εἶχα ἐγὼ τὰ χρόνια του μὲ τούτην τὴν ψυχὴν μου,
 ἢ νίκη γρήγορα σ' ἐμὲ θὰ τύχαιν' ἢ σ' ἐκεῖνον». 485
- Εἶπε καὶ αὐτοὶ πλησίον του μὲ μίαν γνώμην ὅλοι
 ἐστήθησαν, στοὺς ὤμους των φορώντας τὲς ἀσπίδες.
 Καὶ ἀπ' τ' ἄλλο μέρος ἔκραζεν ὁ Αἰνεΐας τοὺς συντρόφους
 Δηίφοβον καὶ Πάριδα καὶ Ἀγήνορα τὸν θεῖον,
 πού ἦσαν τῶν Τρώων ἀρχηγοί, μ' αὐτόν, καὶ ἀκολουθοῦσαν 490
 τὰ πλήθη, ὡσὰν τὰ πρόβατα κατόπι στὸ κριάρι,
 ὅταν θὰ πιοῦν καὶ τὴν βοσκὴν γιὰ τὸ ποτάμι ἀφήνουν
 καὶ μέσα χαίρεται ὁ βοσκός· παρόμοια τότ' ἐχάρη
 ὁ Αἰνεΐας στὸν πολὺν λαόν, πού τὸν ἀκολουθοῦσε.
 Καὶ γύρω εἰς τὸν Ἀλκάθοον μὲ μακριὰ κοντάρια 495
 ἐκεῖνοι ὄρμησαν, καὶ ὁ χαλκός, καθὼς ἀντικτυποῦντο,
 μὲς στὸν ἀγῶνα φοβερὰ στὰ στήθη τους βροντοῦσε.
 Καὶ ἀπ' ὅλους δύο μαχηταὶ πλιότερο ἐμανίζαν,
 ὁ Αἰνεΐας καὶ ὁ Ἴδομενεύς, ἰσόπαλοι τοῦ Ἄρη,
 ὁ ἓνας τὸν ἄλλον μ' ἄπονον χαλκὸν νὰ σχίσῃ πέρα. 500

Ὁ Αἰνεΐας πρῶτος ἔριξεν εἰς τὸν Ἴδομενέα·
 τὸν εἶδε αὐτὸς κι ἐξέφυγε τὸ χαλκοφόρο ἀκόντι·
 κι ἔπεσε τινακτὰ στὴν γῆν ἢ λόγχη τοῦ Αἰνεΐου
 ἀνώφελ' ἀφοῦ πέταξεν ἀπ' τὸ βαρὺ του χέρι
 καὶ τὸν Οἰνόμαον κτύπησε στὴν μέσην στὴν γαστέρα 505
 ὁ Ἴδομενεύς· τοῦ ἔσχισε τὸν θώρακα ὡς τὰ σπλάχνα·
 στὴν σκόνην ἔπεσεν αὐτὸς κι ἐφούκτωσε τὸ χῶμα.
 Καὶ ὁ Ἴδομενεύς ἀπ' τὸν νεκρὸν τὸ μακρινὸ κοντάρι
 ἔσυρε, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε καὶ τ' ἄρματα τὰ ὠραῖα
 νὰ τοῦ ἀφαιρέση, ὅτι πολλὰς τὸν ἐστενεῦαν λόγχες. 510
 Ὅτι τὴν πρώτην δύναμιν τὰ πόδια του δὲν εἶχαν
 νὰ ὀρμήσῃ πρὸς τὴν λόγχην του ἢ κὰν ν' ἀναμερίσῃ·
 ὅθεν στρατὸς ἐπάλαιεν νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του,
 καὶ οἱ πόδες δὲν εἶχαν ὀρμὴν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν μάχην.
 Κι ἐκεῖ πού ἀναχωροῦσε ἀργά, τοῦ ἔριξεν ἀκόντι 515
 ὁ Δηΐφοβος, ποῦ πάντοτε τοῦ ἔχε χολὴν καὶ μίσος.
 Ὅμως καὶ τοῦτο τοῦ ἔσφαλεν· καὶ τὸ βαρὺ κοντάρι
 στὸν ὄμον τὸν Ἀσκάλαφον υἷδν τοῦ Ἄρη ἐβρῆκε·
 στὴν σκόνην ἔπεσεν αὐτὸς κι ἐφούκτωσε τὸ χῶμα.
 Καὶ ὁ Ἄρης ὁ βροντόφωνος δὲν εἶχε ἀκόμη γνῶσιν, 520
 ὅτι στὴν μάχην ἔπεσεν ὁ ἀγαπητὸς υἱὸς του,
 ἀλλὰ κλεισμένος κάθονταν, ὡς ἤθελεν ὁ Δίας,
 κάτω ἀπὸ σύγνεφα χρυσὰ στὴν κορυφὴν τοῦ Ὀλύμπου,
 ὅπου κι οἱ ἄλλοι ἀθάνατοι, μακρὰν ἀπὸ τὴν μάχην.
 Κι ἐπάνω στὸν Ἀσκάλαφον ἀπ' τὰ δυὸ μέρη ὀρμήσαν· 525
 καὶ ὡς ἄρπασ' ὁ Δηΐφοβος τὸ κράνος τοῦ Ἀσκαλάφου
 ὁ Μηριόνης πηδηκτὰ, σὰν Ἄρης, τὸν ἐπῆρε
 μὲ λόγχην στὸν βραχίονα, καὶ ἀπὸ τὸ χέρι ἐκείνου
 χάμω μὲ βρόντον ἔπεσεν ἢ περικεφαλαία. 530
 Καὶ ὡσὰν γεράκι ἐχύθη καὶ πάλι ὁ Μηριόνης
 κι ἔβγαλε ἀπ' τοῦ βραχίονος τὴν ρίζαν τὸ κοντάρι
 κι ἐσύρθη στοὺς συντρόφους του· κι ἐκεῖνον ὁ Πολίτης
 αὐτάδελφός του ἀγκαλιαστὰ τὸν πῆρε τοῦ πολέμου
 ἀπὸ τὴν ἄχαρην βοὴν στὸ μέρος ὅπου ἐμέναν
 πίσω ἀπ' τὴν μάχην τὰ γοργὰ πουλάρια του ζεμένα 535
 στὴν τεχνικὴν τῶν ἄμαξαν καὶ τὰ ἔχε ὁ κυβερνήτης.

- Κεῖνα στήν μάχην ἔφεραν τὸν ἄνδρα ποῦ ἐβογγοῦσε
 ἀπ' τὴν αἵματοστάλακτὴν πληγὴν βασιανισμένους.
 Κι οἱ ἄλλοι μὲ ἀτελεύτητὴν ὄρμην ἐπολεμοῦσαν.
- Στὸν Ἄφαρῆα χύνεται Καλητορίδην πρῶτος 540
 ὁ Αἰνείας καὶ μὲς στὸν λαιμὸν ἀντίκρου τὸν λογχίζει.
 Δίπλα τοῦ γέρον' ἡ κεφαλὴ, κράνος ὁμοῦ καὶ ἀσπίδα
 πέφτουν, καὶ ὁ ψυχοθεριστὴς ὁ θάνατος τὸν ζώνει.
- Ἄντιλοχος τὸν Θόωνα τὸν τήρησε, ὡς ἐστράφη,
 καὶ ὀρμώντας τὸν ἐκτύπησε καὶ τοῦ ἄκοψε τὴν φλέβα· 545
 ποῦ ἄνω εἰς τὰ νῶτ' ἀδιάκοπα πέρα ὡς τὸ ζιγίχι τρέχει,
 τὴν ἔκοψ' ὄλην· ἔπεσε τ' ἀνάσκελα στὸ χῶμα
 κεῖνος μ' ἀγκάλες πεταχτὲς στοὺς ποθητοὺς συντρόφους.
- Ἄντιλοχος τότε ὄρμησε καὶ τ' ἄρματ' ἀπ' τοὺς ὤμους 550
 τοῦ ἔπαιρνε κι ἐπρόσεχε, καὶ κύκλωθέν του οἱ Τρῶες
 τοῦ κτύπαν τὴν εὐρύχωρην περίλαμπρην ἀσπίδα,
 ἀλλὰ μέσα δὲν δίνονταν τὸ τρυφερό του σῶμα
 κὰν ν' ἀποσχίσουν, ὅτι ἐκεῖ τοῦ Νέστορος τὸν γόνον
 ὁ κοσμοσειστὴς ἔσωζεν, ὅσα καὶ ἂν πέφταν βέλη.
- Ὅτι ποτὲ δὲν τοῦ ἔλειπαν ἐχθροὶ καὶ αὐτὸς σ' ἐκείνους 555
 ἐστρέφετο, οὐδ' ἀσάλευτο κρατοῦσε τὸ κοντάρι,
 ἀλλὰ τὸ ἐτίναζε ἄπαυτα κι ἦ κάποιον ν' ἀκοντίση
 μακρόθεν ἦ καὶ ἀπὸ σιμὰ νὰ ὀρμῆση ἐμέτρα ὁ νοῦς του.
 Τὸν εἶδε, πῶς σημάδευε στὸ πλῆθος, ὁ Ἀσιάδης
 Ἀδάμας καὶ τοῦ λόγχισε στήν μέσσην τὴν ἀσπίδα, 560
 ἀλλὰ στήν ἄκρην νέκρωσεν ὁ μέγας κοσμοσειστὴς
 καὶ τὴν ζωὴν δὲν τοῦ ἄφησε νὰ πάρῃ τοῦ Ἀντιλόχου.
 Καὶ ὡσὰν παλούκι φλογιστὸ μὲς στήν ἀσπίδα ἐστάθη
 μέρος κοντάρι κι ἔμεινε τ' ἄλλο μισὸ στὸ χῶμα.
- Καὶ στοὺς συντρόφους νὰ σωθῆ τραβήχθη τότε ἐκεῖνος. 565
 Κατάποδα τ' ἀκόντι του τοῦ ρίχν' ὁ Μηριόνης
 κάτω ἀπ' τ' ἀφάλι, ὡς τὰ κρυφά, στὸ μέρος ὅπου ἐξόχως
 θανατερὸς στοὺς ἄμοιρους θνητοὺς ὁ Ἄρης εἶναι.
- Αὐτοῦ τὴν λόγχην τοῦ ἔμπεξε καὶ αὐτὸς μὲ τὸ κοντάρι
 ἐσπαρταροῦσε ὡς σπαρταρᾶ τὸ βόδι ὅπου στὰ ὄρη 570
 ἀφοῦ τὸ δέσαν στανικῶς ἄνδρες τραβοῦν βουκόλοι·
 ὁμοια σπαρνοῦσε, ὄχι πολὺν καιρὸν ὁ κτυπημένος

ὄσπου 'λθ' ἐγγύς καὶ ἀνέσπασε τ' ἀκόντι ὁ Μηριόνης
 ἀπὸ τὸ σῶμα κι ἔκλεισε τὰ μάτια του μαυρίλα.

Ὁ "Ἐλενος τὸν μήνιγγα κτυπᾷ τοῦ Δηϊπύρου
 μὲ ξίφος μέγα θρακικό, τοῦ ξεπετᾷ τὸ κράνος,
 κι ἐκεῖνο μὲς στῶν μαχητῶν τὰ σκέλη ροβολάει,
 καὶ κάποιος ἀπ' τοὺς Ἀχαιοὺς τὸ σήκωσε ἀπὸ χάμου·
 τοῦ Δηϊπύρου ἐσκέπασε τὰ μάτια μαύρη νύκτα.

Ὁ ἀνδράγαθος Μενέλαος λυπήθη, καὶ τὸ δόρυ
 τινάζοντας φοβεριστὰ στὸν "Ἐλενον ἐχύθη·
 καὶ ὁ "Ἐλενος τὰ κέρατα ἐτέντωσε τοῦ τόξου
 καὶ πρόθυμοι ἀντικρίστηκαν ὁ Ἀτρείδης ν' ἀκοντίσει
 μὲ λόγχην καὶ ὁ "Ἐλενος ἀπ' τὴν χορδὴν τὸ βέλος.

Ὁ Πριαμίδης τοῦ ῥιξε στὰ στήθη, ἀλλ' ἐτινάχθη
 μακρὰν ἀπὸ τὸν θώρακα τὸ πικροφόρο ἀκόντι.
 Καὶ ὡς ἀπὸ φτυᾶρι διάπλατο, σ' ἓνα μεγάλο ἀλῶνι,
 τὰ μελαψὰ κουκιὰ σκιρτοῦν ἢ τὰ ρεβύθια πέρα,
 καθὼς ἀέρας τὰ φυσᾷ καὶ ὁ λιχνιστὴς τὰ παίξει,
 ὅμοια καὶ ἀπὸ τὸν θώρακα τοῦ ἐνδόξου Μενελάου
 πολὺ μακρὰν τινάχθηκε τὸ φονικὸ κοντάρι.

Καὶ ὁ δυνατὸς Μενέλαος στὸ χέρι αὐτὸ ποὺ ἐκράτει
 τὸ τόξο τὸν ἐλόγχισε καὶ ἀντίκρυ αὐτοῦ στὸ τόξο
 τὸ χέρι τοῦ διαπέρασε ἢ λόγχη, κι ἐκρεμοῦσε
 τὸ χέρι κάτω κι ἔσερνε τὸ φράξινο κοντάρι
 κι εἰς τοὺς συντρόφους νὰ σωθῆ αὐτὸς ἐσύρθη ὀπίσω·
 καὶ τὸ βγαλεν ὁ ψυχερὸς Ἀγήνωρ, καὶ τὸ χέρι
 μὲ μάλλινην καλόστριφτην τοῦ ἐφάσκισε σφενδόνην
 ποὺ ὁ πολεμάρχος ἔλαβεν ἀπ' τὸν ἀκόλουθόν του.

Κι ἴσια πρὸς τὸν Μενέλαον ὁ Πείσανδρος ἐχύθη·
 μοῖρα τὸν ἔφερνε κακὴ στὸ τέλος τοῦ θανάτου
 νὰ πέση ἀπὸ τὸ χέρι σου, Μενέλαε, στὸν ἀγῶνα.
 Καὶ ὁπότεν ἐπροχώρησαν κι εὐρέθησαν ἀντίκρυ,
 τοῦ Ἀτρείδ' ἢ λόγχη ἔγυρε ἀλλοῦ κι ἐκεῖνον δὲν ἐπῆρε
 καὶ τὴν πλατιὰν ὁ Πείσανδρος ἀσπίδα τοῦ Ἀτρείδῃ
 κτύπησε, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ ἔβγη πέρα ἢ λόγχη·
 ἢ ἀσπίδα τὴν σταμάτησε καὶ τὸ κοντάρι ἐκόπη.
 Καὶ αὐτὸς ἐχάρη μέσα του καὶ νίκην ἐφαντάσθη.

- Μὲ τὸ ἀσημόκομπο σπαθὶ πέφτει σ' αὐτὸν ὁ Ἄτρεΐδης· 610
καὶ κάτω ἀπ' τὴν ἀσπίδα του καλόχαλκην ἀξίνα
μέσα εἰς στελιάρι ἐλάινο μακρὺ καὶ στυλβωμένο
φουκτώσει ὁ Πείσανδρος καὶ ὁμοῦ νὰ κτυπηθοῦν ὄρμουσαν.
Στῆς κόρυθος τῆς φουντωτῆς τὸν κῶνον δίδει κτύπον
ὁ Πείσανδρος, κι ἐπάνωθεν τῆς μύτης ὁ Ἄτρεΐδης 615
στὸ μέτωπο· κι ἐκρότησαν τὰ κόκαλα κι ἐπέσαν
στὰ πόδια ἐμπρὸς τὰ μάτια του στὸ χῶμα αἱματωμένα.
Καὶ ὡς ἔπεσ' ἔγινε κυρτός· τὸν πάτησε στὸ στῆθος
κεῖνος, τοῦ ἐπῆρε τ' ἄρματα κι ἐπάνω του ἐκαυχῆθη·
«Νά, πῶς θ' ἀφήστε γρήγορα τῶν Δαναῶν τὰ πλοῖα, 620
ὦ Τρῶες ἀνομώτατοι, γιὰ φόνους διψασμένοι.
"Ἄλλες δὲν φθάνουν ἐντροπές, τὸ ἀδίκημα εἰς ἐμένα
ἐκάμετε, κακόσκυλα, χωρὶς τοῦ ἀστραποφόρου
Διὸς ξενίου τὸν θυμὸν ποσῶς νὰ στοχασθῆτε,
ποῦ αὐτὸς τοὺς πύργους γρήγορα τῆς πόλης σας θὰ ρίξει. 625
Τὴν νυμφευτὴν γυναῖκα μου, ποῦ σᾶς φιλοξενοῦσε,
ἐπήρετε κι ἐφύγετε, καὶ τόσους θησαυροὺς μου.
Καὶ τώρα πάλι μαίνεσθε τὰ ποντοπόρα πλοῖα
νὰ κάψετε καὶ τὲς ζωὲς νὰ κόψετε τῶν ἡρώων.
'Ἄλλὰ θὰ πέσ' ἡ μάνητα τοῦ Ἄρη ποῦ σᾶς καίει. 630
Δία πατέρα, ἐνῶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων εἰς τὴν γυνῶσιν
σὲ λέγουν πρῶτον, ἀπὸ σὲ τοῦτα συμβαίνουν ὄλα·
ἰδοῦ, πῶς φίλος γίνεσαι πρὸς προπετεῖς ἀνθρώπους
τοὺς Τρῶας, ποῦ ἀνομώτατην τὴν γνώμην πάντοτ' ἔχουν
καὶ τοῦ πολέμου δὲν μποροῦν τὴν λύσσαν νὰ κορέσουν. 635
Κόρον εἰς ὄλα εὐρίσκομεν, στὸν ὕπνον, στὴν ἀγάπην,
εἰς τὸν ἐξαισίον χορὸν καὶ εἰς τὸ τερπνὸ τραγοῦδι,
καὶ σ' ὄλα ἐκεῖνα εὐφραίνεται πλιότερα ἢ στὲς μάχες
καθεῖς· ἀλλ' εἶναι ἀχόρταγοι στὸν πόλεμον οἱ Τρῶες».
- Εἶπε, τοῦ ἐπῆρε τ' ἄρματα τὰ αἱματοβαμμένα 640
τά ἴδωκε τῶν συντρόφων του κι ἐβγῆκε στοὺς προμάχους
ὁ ἀσύγκριτος Μενέλαος· κεῖ πάνω του ἐπετάχθη
τοῦ Πυλαιμένη βασιλιᾶ τὸ τέκνον, ὁ Ἄρπαλίων·
στὸ πλάγι τοῦ γλυκοῦ πατρὸς εἶχ' ἔλθει στὴν Τρωάδα
νὰ πολεμήσῃ, οὐδ' ἔγυρεν εἰς τὴν πατρίδα πλέον· 645

μὲς στήν ἀσπίδα ἐλόγχισεν ἐκεῖνος τοῦ Ἀτρείδῃ
 ἐγγύθε, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ ἔβγη πέρα ἢ λόγχῃ,
 καί· στοὺς συντρόφους σύρθηκε νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του
 παντοῦ κοιτώντας μὴ κανεῖς τὸ σῶμα του λαβῶσῃ.
 Καὶ ὡς φεύγει, βέλος χάλκινο τοῦ ρίχνει ὁ Μηριόνης· 650
 τὸν πιτυχαίνει στὸ δεξιὸ μερὶ καὶ ἀντίκρ' ἢ λόγχῃ
 στήν φούσκῃν βγαίνει, ἀφοῦ περνᾷ στὸ κόκαλο ἀποκάτω.
 Κάτω καθίζει, στῶν γλυκῶν συντρόφων τὲς ἀγκάλες
 ψυχομαχώντας καὶ στήν γῆν ξαπλώθῃ τεντωμένους
 ὡσάν σκουλήκι κι ἔπινεν ἢ γῆ τὸ μαῦρον αἷμα. 655
 Οἱ Παφλαγόνες μαχηταὶ τὸν ἐπεριποιοῦντο
 στ' ἀμάξι τὸν ἀνέβασαν καὶ στήν ἀγίαν Ἴλιον
 τὸν φέραν κι ἔκλαιε μ' αὐτοὺς κατόπιν ὁ πατέρας
 ἀλλὰ δὲν εἶχε ξαγορὰν ὁ υἱὸς του πεθαμένος.
 Ὁ Πάρις σφόδρα ἐθύμωσε δι' αὐτὸν τὸν σκοτωμένον· 660
 ξένον τὸν εἶχε ἀνάμεσα τῶν Παφλαγόνων φίλον·
 μὲ αὐτὸν τὸν πόνον ἔριξε τὸ χαλκοφόρο ἀκόντι.
 Εὐχὴν ἦταν κάποιος, υἱὸς τοῦ Πολυΐδου
 τοῦ μάντη, πλούσιος κι εὐγενής, ἐγκάτοικος Κορίνθου·
 γνῶστης τῆς μοίρας του κακῆς εἶχε ἀνεβῆ στὸ πλοῖον. 665
 Ὅτι ὁ Πολυΐδος συχνὰ τοῦ εἶπε ὁ γηραλέος
 ὅπου στὸ σπῆτι ἀπὸ κακὴν ἀρρώστιαν θὰ πεθάνῃ,
 ἢ σι' ἄρμενα τῶν Ἀχαιῶν θὰ πέσῃ ἀπὸ τοὺς Τρῶας·
 ὅθεν τὸ βαρὺ πρόστιμον τῶν Ἀχαιῶν νὰ λάβῃ
 ἀπόφευγε καὶ ἀπ' τὴν σκληρὴν ἀρρώστιαν νὰ ὑποφέρῃ. 670
 Κάτω ἀπ' τ' αὐτὶ τὸν κτύπησε καὶ ἀπ' τὸ σιαγόνι ὁ Πάρις·
 τὰ μέλη του ἄφησε ἢ ψυχὴ κι ἐπῆρε τον μαυρίλα.
 Κι ἔτσι ὡσάν φλόγα μ' ἄσβεστην ὀρμὴν ἐπολεμοῦσαν·
 γνῶσιν δὲν εἶχε οὔτ' εἶδῃσιν ἀκόμη ὁ θεῖος Ἐκτωρ
 πῶς οἱ Ἀργεῖοι τὸν λαὸν ἐσύντριβαν στῶν πλοίων 675
 τ' ἀριστερά, κι οἱ Ἀχαιοὶ θὰ βγαῖναν νικηφόροι.
 Τέτοιος τοὺς ἔσπρωχνε θεὸς καὶ αὐτὸς ἐσυμμαχοῦσε
 ὁ γαιοφόρος Ποσειδῶν· ἀλλ' ἔμεν' ὅπου πρῶτα
 τὲς πυκνὲς τάξεις ἔσπασε τῶν ἀσπιστῶν Ἀργείων
 κι ἔπειτα μέσα ἐπήδησε στὲς πύλες καὶ στὸ τεῖχος. 680
 Τὰ πλοῖα κεῖ τοῦ Αἴαντος καὶ τοῦ Πρωτεσιλάου

- ἦσαν συρμένα τῆς λευκῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἄκρην
 κι ἦταν τὸ τεῖχος χαμηλὸ πολὺ καὶ αὐτοῦ μὲ λύσσαν
 ἐξόχως ὄλ' οἱ μαχηταὶ κι οἱ ἵπποι ἀγωνίζονταν.
- Ἴωνες μακροχίτωνες, Βοιωτοί, Λοκροὶ καὶ Φθῖοι, 685
 καὶ λαμπροφόροι Ἐπειοὶ τὸν Ἔκτορα, ποῦ ὀρμουσε
 πρὸς τὰ καράβια, ὡσάν φωτιά μ' ἀγώνα τοὺς κρατοῦσαν,
 ἀλλὰ καὶ δὲν κατόρθωναν μακρὰν τοὺς νὰ τὸν διώξουν.
- Ὁ Μενεσθεύς, τοῦ Πετεῶ υἱός, λυγὰρι ὀδήγηα
 ἀπὸ Ἀθηναίους καὶ μ' αὐτὸν ὁ Φεΐδας καὶ ὁ Στιχίος 690
 ὁ Βίας ὁ ἀνδράγαθος· καὶ ὁ Μέγης Φυλετῆδης
 τῶν Ἐπειῶν ἦτο ἀρχηγός, ὁ Ἀμφίων καὶ ὁ Δρακίος,
 κι ἦσαν τῶν Φθίων ἀρχηγοὶ ὁ Μέδων καὶ ὁ Ποδάρκης.
 Καὶ ἄνομον ἦταν γέννημα ὁ Μέδων τοῦ Ὀϊλέως,
 λωλάδελφος τοῦ Αἴαντος· μακρὰν εἰς τὴν Φυλάκην 695
 στὰ ξένα ἐζοῦσε ἀπ' τὸν καιρὸν ποῦ ἐφόνευσ' ἔν' ἀδέλφι
 τῆς μητρειᾶς Ἐριώπιδος, ὀμόκλινης τοῦ Ὀϊλέως·
 καὶ ὁ Ποδάρκης ἦτο υἱὸς τοῦ Φυλακίδου Ἰφίκλου.
- Μὲ τ' ἄρματά τοὺς τοῦτοι ἐμπρὸς τῶν ἀνδρειωμένων Φθίων
 μάχονται ὀμοῦ μὲ τοὺς Βοιωτοὺς νὰ σώσουν τὰ καράβια. 700
 Ὁ Αἴας πάλιν ὁ γοργός, ὁ Ὀϊλεΐδης ἀπ' τὸν ἄλλον
 τὸν Τελαμώνιον Αἴαντα μακρὰν δὲν κάμνει βῆμα·
 καὶ ὡς μαῦρα βόδια στὸν ἀγρὸν συγκολλητὸν ἀλέτρι
 μὲ μιὰ ψυχὴ τραβοῦν ὀμοῦ στὸ νέαμα κι ἐπάνω
 τοὺς ἀναβρῦζ' ἴδρος πολὺς στὲς ρίζες τῶν κεράτων, 705
 καὶ μόν' ὁ στιλβωτὸς ζυγὸς στὴν μέσση τοὺς χωρίζει
 καθὼς νὰ σκίσουν προχωροῦν τ' αὐλάκια πέρα πέρα·
 ὀμοια κι ἐκεῖνοι ἐμάχονταν πλάγι μὲ πλάγ' οἱ δύο·
 ἀλλ' εἶχε ὁ Τελαμώνιος πολλοὺς σιμά του ἀνδρείους
 συντρόφους, κι ἔδιδε σ' αὐτοὺς νὰ πάρουν τὴν ἀσπίδα, 710
 ὀπότεν κόπος κι ἴδρωτας τοῦ λύγιζαν τὸ γόνα.
- Οὐδ' οἱ Λοκροὶ τὸν ψυχερὸν Ὀϊλεΐδη ἀκολουθοῦσαν·
 διότ' εἰς μάχην σταθερὰν δὲν τοὺς βαστοῦσε ἡ γνώμη·
 ὄτι οὐδὲ κρᾶνη χάλκινα καὶ φουντωτὰ φοροῦσαν,
 κόρυθες οὔτε κυκλωτὲς καὶ φράξινα κοντάρια, 715
 ἀλλὰ στὰ τόξα θαρρετοὶ καὶ στὸν καλοστριμμένον
 φλόκον προβάτου, ἐκστράτευσαν στὴν Ἴλιον καὶ μ' ἐκεῖνα

πυκνά βαροῦσαν κι ἔσπαναν τές φάλαγγες τῶν Τρώων.
 Ἔτσι μὲ τὰ λαμπρ' ἄρματα τοῦ Αἴαντος τὰ πλήθη
 ἐμπρὸς στὸν θεῖον Ἔκτορα κτυποῦσαν καὶ τοὺς Τρώας, 720
 καὶ ὀπισθεν ρίχναν οἱ Λοκροὶ χωρὶς νὰ τοὺς νήσουν,
 τόσο σφοδρὰ πὺ ἐδείλιασαν ἀπὸ τὰ βέλ' οἱ Τρῶες.

Καὶ τότε μ' ἄσχημην φυγὴν μακρὰν ἀπ' τὰ καράβια
 στὴν ὑψηλὴν ἀκρόπολιν θὰ ἐγύριζαν οἱ Τρῶες.
 Ἄλλὰ στὸν ἄγριον Ἔκτορα τότε εἶπ' ὁ Πολυδάμας : 725

«ὦ Ἔκτορ, εἶσαι δύσκολος ν' ἀκούσης νουθεσίες·
 ὅτι σοῦ ἔδωκε ὁ θεὸς τὰ ἔργα τοῦ πολέμου,
 γιὰ τοῦτο καὶ στὸ νόημα νὰ ἐξέχης ὄλων θέλεις·
 ἀλλ' ὅμως δὲν θὰ δυνηθῆς ὁμοῦ νὰ τὰ ἴχης ὄλα·
 εἰς ἓναν ἔδωκε ὁ θεὸς τὰ ἔργα τοῦ πολέμου, 730

σ' ἄλλον τραγούδι, φόρμιγγα, καὶ τὸν χορὸν εἰς ἄλλον,
 σ' ἄλλου τὰ στήθη θέτει νοῦν ὁ βροντητῆς Κρονίδης
 ὠραῖον, καὶ ἄνθρωποι πολλοὶ κεῖθεν ὠφέλειαν ἔχουν,
 σῶζει λαοὺς καὶ τὸ καλὸ τὸ αἰσθάνεται αὐτὸς πρῶτος.
 Ἄλλ' ὅ,τι κρίν' ὀρθότερον ἐγὼ θὰ φανερώσω. 735

Παντοῦ στεφάνι φλογερὸ σὲ ζώνει τοῦ πολέμου
 κι οἱ Τρῶες, σὰν κατέβηκαν τὸ τεῖχος, οἱ γενναῖοι,
 ἀνάμερ' ἄλλοι στέκονται μὲ τ' ἄρματά τους, καὶ ἄλλοι
 μάχονται ὀλίγοι μὲ πολλοὺς ἐδῶ κι ἐκεῖ στὰ πλοῖα.
 Πόδισε καὶ ὄλους κάλεσε ἐδῶ τοὺς πολεμάρχους 740

μὲ σκέψιν νὰ μετρήσωμεν τὰ πάντ' ἀνίσως πρέπει
 νὰ πέσωμεν εἰς τὰ γοργὰ καράβια μὲ τὸ θάρρος,
 νὰ δώση νίκην ὁ θεὸς κι ἄβλαπτοι ἀπὸ τὰ πλοῖα
 ὀπίσω νὰ γυρίσωμεν, ὅτι φοβοῦμαι μήπως
 ἀντιλυγίσουν οἱ Ἀχαιοὶ τὴν χθεσινὴν τους θραῦσιν. 745
 Ἄνδρας πολέμου ἀχόρταγος ὀκνεῖ σιμὰ στὰ πλοῖα
 πὺ δὲν θ' ἀργήσῃ, ἐγὼ θαρρῶ, νὰ πεταχθῆ στὴν μάχην».

Ὁ Ἔκτωρ ἤβρε φρόνιμον ὅ,τ' εἶπε ὁ Πολυδάμας.
 Καὶ ἀπὸ τ' ἀμάξι ἐπήδησε στὴν γῆν μὲ τ' ἄρματά του,
 κι ἐκεῖνον ἐπροσφώνησε μὲ λόγια φτερωμένα : 750
 «Σύ, Πολυδάμα, κράτει αὐτοῦ τοὺς πρῶτους πολεμάρχους,
 κι ἐγὼ τὸν πόλεμον ἐκεῖ πηγαίνω ν' ἀπαντήσω
 κι ἐδῶ θὰ γύρω εὐθύς, ἀφοῦ τοὺς παραγγείλ' ὡς πρέπει».

- Εἶπ', ἐπετάχθη καὶ ὁμοιάζε μὲ ὄρος χιονισμένο·
σέρνει φωνὴν ἀνάμεσα τῶν βοηθῶν καὶ Τρώων. 755
- Καὶ στὴν φωνὴν τοῦ Ἑκτορος αὐτοὶ ἐκινήσαν ὄλοι
σιμὰ στὸν Πολυδάμαντα, υἱὸν τοῦ Πάνθου ἀνδρεῖον.
Καὶ ὁ Ἑκτωρ τὸν Δηίφοβον, τὸν Ἑλενον ἀνδρεῖον
τὸν Ἀσιάδη Ἀδάμαντα, τὸν Ἄσιον Ὑρτακίδην
ζητοῦσ', ἐγύριζε παντοῦ στὲς τάξεις τῶν προμάχων. 760
- Ἄλλὰ δὲν ἤβρε ἀνόλεθρον ἢ ἀπλήγωτον κανέναν.
Ἄλλοι ἐκείτονταν νεκροὶ στῶν καραβιῶν τὸ πλάγι
ὅπου ἀπ' τὲς λόγχες τῶν ἐχθρῶν ἐχάσαν τὴν ζωὴν τους,
ἄλλοι τῆς Τροίας ἔμεναν στὸν πύργον λαβωμένοι.
Κι ἤβρεν εὐθύς στ' ἀριστερὰ τῆς δακρυφόρας μάχης 765
τὸν θεῖον Πάριν τῆς λαμπρῆς Ἑλένης τὸν συμβίον,
στὴν μάχην τοὺς συντρόφους του νὰ σπρώχνη, νὰ ἐμψυχώνη·
τὸν σίμωσε καὶ μὲ βαριά λαλιά τὸν ὄνειδίζει :
- «Δύσπαρι, ἐξαΐσιε στὴν εἰδῆ, γυνομανὴ καὶ πλάνε,
τί σοῦ ἔγιν' ὁ Δηίφοβος, ὁ Ἑλενος, ὁ Ἀσιάδης 770
Ἀδάμας, ὁ Ὀθρουνεύς, ὁ Ἄσιος Ὑρτακίδης ;
Τῶρ ἀπ' τὴν ἄκρην ροβολοῦν οἱ πύργοι τῆς Ἰλίου,
τώρα καὶ σέν' ἀφεύγατος ἀφανισμὸς θενά ἔβρη».
Τοῦ ἀπάντησε ὁ θεόμορφος Ἀλέξανδρος καὶ τοῦ ἔπε :
- «Ἑκτορ, τὸν ἀκατάκριτον νὰ κατακρίνης θέλεις, 775
ἄλλες φορὲς ἴσως ὀκνὰ στὸν πόλεμον κινοῦμαι·
ἀλλ' ἐμὲ τόσον ἄνανδρον δὲν γέννησε ἢ μητέρα·
ὅτι ἀπ' τὴν ὥραν π' ἀναψες τὴν μάχην πρὸς τὰ πλοῖα
τοὺς Δαναοὺς ἀσάλευτοι κι ἐμεῖς ἐδῶ κτυποῦμε,
καὶ οἱ σύντροφοί μας πού ζητᾶς, ἐκεῖνοι ἐφρονευθῆκαν· 780
ὁ Ἑλενος καὶ ὁ Δηίφοβος ἐδῶθ' ἐφύγαν μόνοι
καὶ οἱ δυὸ μὲ λόγχες μακριὰς στὸ χέρι λαβωμένοι·
ἐκείνους ἔσωσεν ὁ Ζεὺς· καὶ τώρα ὀδήγησέ μας,
κατόπιν τρέχουμε κι ἐμεῖς ὅπου ἀγαπᾶς, καὶ ἀνδρείας,
θαρρῶ, δὲν θὰ ἔβρης ἔλλειψιν, ὅσ' εἶναι ἡ δύναμίς μας. 785
Καὶ πέρ' ἀπ' ὅ,τι τὸν βαστᾶ, κανεῖς, ἀν καὶ γενναῖος,
δὲν ἤμπορεῖ νὰ πολεμῇ.» Οἱ λόγοι τοῦ Ἀλεξάνδρου
ἐμάλαξαν τὸν Ἑκτορα, καὶ ὅπου βροντοῦσε ἡ μάχη
σφοδροτέρα, ἐπετάχθησαν νὰ σμίξουν τοὺς ἀνδρείους

- Κεβριόνην, Πολυδάμαντα, Φάλκην, Ὀρθαῖον, Πάλμιν, 790
καὶ Πολυφύιτην τὸν λαμπρόν, καὶ Ἀσκάνιον καὶ Μόρυν,
υἶόν τοῦ Ἴπποτίωνος, ποῦ τ' ἄλλο χαραμέρι
ἀπὸ τὴν μεγάλωστηλὴν ἐφθάσαν Ἀσκανίαν
στὸν τόπον ἄλλων· τῶρ' αὐτοὺς στὴν μάχην σπρώχν' ὁ Δίας.
Καὶ ὁμοιάζαν, καθὼς πῆγαιναν κακῶν ἀνέμων ζάλην, 795
ποῦ τοῦ Διὸς ἀπ' τὴν βροντὴν ψηλάθε ροβιόλαι,
καὶ μὲ βοητὸν ἀμείλικτον τὸ πέλαγο ἀνταμώνει·
κοχλάζουσι κύματα πολλὰ τῆς φλοισβερεῶς θαλάσσης,
κυρτά, μὲ κάτασπρες κορφές, ἄλλα κατόπι σ' ἄλλα·
ὅμοια κι οἱ Τρῶες συσφικτοί, σ' ἄλλους κατόπιν ἄλλοι, 800
τοὺς ἀρχηγούς, ἀστραφτεροὶ στὰ ὄπλ' ἀκολουθοῦσαν.
Ὁ Ἐκτωρ προπορεύετο σὰν ἀνδροφόνος Ἄρης,
καὶ τὴν λαμπρὴν ὀλοίστην ἀσπίδα ἐμπρὸς του ἐκράτει
μὲ δίπλες τόμαρα πολλὰ καὶ χάλκωμα δεμένην.
Καὶ κράνος σείονταν λαμπρὸ στὴν κεφαλὴν του ἐπάνω. 805
Καὶ γύρω ἐκεῖ στὲς φάλαγγες βαδίζει σκεπασμένος
μὲ τὴν ἀσπίδα, ἴσως ἐμπρὸς στὸ πάτημά του κλίνουν.
Ἄλλὰ δὲν τάραζε ποσῶς τῶν Ἀχαιῶν τὰ στήθη.
Καὶ ὁ Λῆας τὸν προκάλεσε, μακροπατώντας, πρῶτος·
«Ἦ φοβερὸν, πλησίασε· ἐκεῖθε θὰ δειλιάσης 810
τοὺς Ἀχαιοὺς; Δὲν εἴμασθεν ἀμάθητοι πολέμου·
ἀλλὰ μαστίγι τοῦ Διὸς κακὸ μᾶς ἔχει πλήξει.
Καὶ ἂν στὴν ψυχὴν σου ἐθάρρεψες νὰ κάψης τὰ καράβια,
κι ἐμᾶς νὰ τὰ φυλάξουμε τὰ χέρια δῶ δὲν λείπουν.
Ἄλλ' εὐκολώτερα πολὺ θὰ πέση ἀφανισμένη 815
ἀπὸ τοῦτα τὰ χέρια μας ἢ ξακουστὴ σὰς πόλις.
Καὶ σένα λέγω τώρα ἐγώ, πῶς δὲν θ' ἀργήσῃ ἡ ὥρα
νὰ φεύγης καὶ νὰ δέεσαι στοὺς ἀθανάτους ὄλους,
νὰ δώσουν γερακιοῦ φτερὰ στὰ εὐμορφ' ἄλογά σου,
ποῦ τὴν πεδιάδα σχίζοντας στὴν πόλιν θὰ σὲ φέρουν». 820
- Καὶ ἄμ' εἶπε τοῦτα ἐπέταξεν ἀετὸς στὰ δεξιὰ του
καὶ στὸ σημάδι θαρρετὰ τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη
ἀλάλαζαν· καὶ ἀπάντησε σ' αὐτὸν ὁ μέγας Ἐκτωρ·
«Ἄνοήτ' Ἄια, βούβαλε, ποιὸν λόγον εἶπες τώρα·
Ὅμοια κι ἐγὼ νὰ ἴμουν υἶος τοῦ αἰγιδουφόρου Δία, 825

ἄθνατος ἀπ' τὴν σεπτὴν τὴν Ἥραν γεννημένος.
 Καὶ νὰ τιμῶμαι, ὡς ἡ Ἄθηνᾶ δοξάζεται καὶ ὁ Φοῖβος,
 καθὼς κακὸ στοὺς Ἀχαιοὺς τῶντι θὰ φέρ' ἡ μέρα
 σ' ὄλους καὶ σὺ θὰ φονευθῆς, ἂν νὰ δεχθῆς τολμῆσης
 τὸ μακριὸ κοντάρι μου, πού τὰ λευκά σου μέλη 830
 θὰ σχίση, καὶ νεκρὸς αὐτοῦ σὰ πλοῖα θὰ χορτάσης
 τῶν Τρώων μὲ τὸ πάχος σου τὰ ὄρνεα καὶ τοὺς σκύλους».

Εἶπε καὶ προπορεύτηκε καὶ τὸν ἀκολουθοῦσαν
 μὲ ἀλαλαγμὸν ἀμίλητον τὰ πλήθη, καὶ ἀλαλάζουν
 κι οἱ Ἀχαιοὶ κι ἐδέχοντο τοὺς πολεμάρχους Τρῶας 835
 ἀδείλιαστοι στὴν θέσιν τους· ὁ ἄχος καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη
 ὡς τοῦ Διὸς ἀνέβαινε τὸν φωτεινὸν αἰθέρα.

Ξ

Τὴν χλαλοὴν αὐτίας' εὐθύς, ἂν κι ἔπινεν, ὁ Νέστωρ,
κι εἶπε μὲ λόγια φτερωτὰ πρὸς τὸν Ἀσκληπιάδην :

«Θεῖε Μαχάον, νόησε ποῦ αὐτὰ θ' ἀποτελέσουν·
τῶν ἀνδρειωμένων ἡ βοή πληθαίνει ἐκεῖ στὰ πλοῖα.

'Ἀλλὰ σὺ μεῖνε, φλογοεὐδὸ κρασί κάθου καὶ πίνε,
ὡς νὰ θερμάνῃ τὰ λουτρά ἢ εὐμορφῇ Ἐκαμήδη
ἀπ' τὰ πηγμένα αἵματα νὰ λούσῃ τὸ κορμί σου.

Κι ἐγὼ θὰ ἔβγω, ἀπὸ ψηλὰ νὰ μάθ' ὅ,τι συμβαίνει».

Εἶπε καὶ τὴν περίλαμπρην ἐφόρεσεν ἀσπίδα,
ποῦ εἶχε ἀφήσει στὴν σκηνὴν ὁ ἀνδρεῖος Θρασυμήδης,

υἱὸς του, κι εἶχε πάρει αὐτὸς ἐκείνην τοῦ πατρὸς του·
πῆρε κοντάρι δυνατὸ μ' ἀκονισμένην λόγχην,

κι ἔξωθ' ἐστάθη τῆς σκηνῆς καὶ ἄχαρον εἶδεν ἔργον,
τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς τάραχον, τοὺς ἀποτόλμους Τρῶας
ὀπίσω νὰ τοὺς κυνηγοῦν, ρέπια τὸ τεῖχος ὄλο.

Καὶ ὅπως μεγάλο πέλαγος μακρολογᾷ μὲ κύμα
βουβὸ καὶ νιώθει τὴν ὀρμὴν ἐγγύς σφοδρῶν ἀνέμων

καὶ μήτ' ἐδῶ τὰ κύματα καὶ μήτ' ἐκεῖ σαλεύει,
πρὶν ἄνεμος ξεχωριστὸς ὀρμήσῃ ἀπὸ τὸν Δία·

ὅμοια τοῦ γέρου καὶ ἡ ψυχὴ χωρίζονταν εἰς δύο,
τῶν ἀνδρειωμένων Δαναῶν τὰ πλήθη ἂν θ' ἀνταμῶση,

ἢ τὸν ποιμένα τῶν λαῶν νὰ ἔβρῃ τὸν Ἀτρεΐδην ;

Κι ἔκρινε συμφερώτερον νὰ ἔβρῃ τὸν Ἀτρεΐδην.

Κι ἐκεῖνοι ὥστόσο ἐμάχονταν κι ἐσφάζονταν μὲ λύσσαν,
κι ἐβρόντ' ὁ ἀσύντριπτος χαλκὸς στὸ σῶμα τους ἐπάνω
καθὼς μὲ ξίφη καὶ μακριὰ κοντάρ' ἀντικτυπιοῦνταν.

Καὶ ἀπάντησαν τὸν Νέστορα οἱ βασιλεῖς οἱ θεῖοι
ὁ Διομήδης, ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ μέγας Ἀγαμέμνων,

ὡς ἀπ' τὰ πλοῖα ἀνέβαιναν, ὅσ' ἦσαν πληγωμένοι.

«Ὅτ' ἦσαν τὰ καράβια τους, πολὺ μακρὰν τῆς μάχης,
στὸν ἄμμον, ὅτι στὴν στεριά κεῖνα ἐσυρθῆκαν πρῶτα,
καὶ πρὸς τὰς πρύμνες κολλητὰ εἶχε κτισθῆ τὸ τεῖχος.

- Τὶ τ' ἀκρογιάλι, ἄν καὶ πλατὺ, δὲν ἔπαιρνε τὰ πλοῖα
καὶ νὰ μὴ στενοχωρηθοῦν τὰ πλήθη, τὰ ἔχον βάλει
σειρὲς σειρὲς κλιμακωτὰ καὶ τὸ παραθαλάσσιο 35
μεγάλο στόμα ἐγένισεν ἀπὸ μιὰν ἄκρην σ' ἄλλην.
Μαζὶ κατέβαιναν νὰ ἰδοῦν τὴν μάχην στηριγμένοι
ἐπάνω στὰ κοντάρια τους, κατὰκαρδα θλιμμένοι,
ὅταν κεῖ τοὺς ἀπάντησεν ὁ γέρος ὁ Νηλεΐδης
κι ἔφερεν ἄλλην ταραχὴν στὰ βάθη τῆς ψυχῆς των. 40
Κι ἐκεῖνον ἐπροσφώνησεν ὁ βασιλεὺς Ἀτρεΐδης :
«Νηλεΐδη Νέστορ, καύχημα τῶν Ἀχαιῶν καὶ δόξα,
τί ἄφησες τὸν πόλεμον τὸν ἀνδροφόνον κι ἦλθες ;
Ὁ Ἔκτωρ ὁ ἀκράτητος φοβοῦμαι μὴ τελειώσῃ
κεῖνο ποῦ μᾶς φοβέρισε στὴν σύνοδον τῶν Τρώων, 45
πὼς ἀπὸ τὰ καράβια μας στὴν Ἴλιον δὲν θὰ γύρῃ,
πρὶν νὰ τὰ κάψῃ καὶ ὅλους μας αὐτοῦ νὰ σφάξῃ ἐπάνω.
Κεῖνος αὐτὰ ἔλεγε καὶ ἰδοὺ τώρα τὰ βλέπουμε ὅλα.
Τὸ βλέπ' ὀμιμένα, καθαρὰ, χολὴν σ' ἐμένα τρέφουν
μέσα τους ὅλ' οἱ Ἀχαιοί, καὶ ὄχι ὁ Πηλεΐδης μόνος, 50
καὶ θέλουν καὶ δὲν μάχονται νὰ σώσουν τὰ καράβια».
- Καὶ ὁ Νέστωρ τοῦ ἀποκρίθηκε : «Ναί, τοῦτα ἐτελειωθῆκαν
τώντι ἐμπρὸς στὰ μάτια μας, καὶ ὁ βροντοφῶρος Δίας,
ὁ ἴδιος μεταβολὴν δὲν δύναται νὰ φέρῃ.
Ἦδη τὸ τεῖχος ἔπεσε, ποῦ ἀσύντριπτη νὰ εἶναι 55
προφυλακὴ θαρροῦσαμε σ' ἐμᾶς καὶ στὰ καράβια.
Καὶ ἄσπονδην μάχην ἄπαυτην ἔχουν αὐτοὶ στὰ πλοῖα,
ποῦ μάτι καὶ προσεχτικὸ δὲν ξεχωρίζει πλέον
ἀπὸ ποῖο μέρος οἱ Ἀχαιοὶ στὸν τάραχον κλονοῦνται·
τόσο σμικρὰ φονεύονται καὶ ὁ πόλεμος βροντάει. 60
Ἄλλὰ τί πρέπει νὰ γινῆ τῶρ' ἄς σκεφθοῦμε, ἂν κάτι
θὰ πράξῃ ὁ νοῦς· ἀλλὰ καλὸ νὰ ἐμποῦμ' ἐμεῖς στὴν μάχην
δὲν κρίνω, ὅτι γιὰ πόλεμον δὲν εἶναι ὁ λαβωμένος».
- Σ' αὐτὸν ὁ ἄρχος τῶν ἀνδρῶν ἀπάντησ' ὁ Ἀτρεΐδης :
«Ἦ Νέστορ, ἀφοῦ πολεμοῦν ἐκεῖνοι πρὸς τὰ πλοῖα 65
καὶ ἀνώφελα τὸν χάντακα μὲ μόχθον καὶ τὸ τεῖχος
ἐσήκωσαν οἱ Δαναοί, κι ἐθάρρευαν νὰ τὰ ἔχουν
προφυλακὴν ἀσύντριπτην γι' αὐτοὺς καὶ γιὰ τὰ πλοῖα,

ἄρσεσε τοῦτ', ὡς φαίνεται, τοῦ φοβεροῦ Κρονίδη,
 ὅλ' οἱ Ἄχαιοὶ δῶ θά σβησθοῦν μακρὰν ἀπ' τὴν πατρίδα. 70
 Ἐγνώρισα, ὅταν ἴλεως τοὺς Δαναοὺς βοηθοῦσε,
 τὸν βλέπω τώρα, ὡσάν θεοὺς τοὺς Τρῶας νὰ λαμπρύνῃ
 καὶ νὰ ἔχη ἐμᾶς τὰ χέρια καὶ τὴν ἀνδρεία δεμένα.
 Κι ἐλάττε τώρα, ὅ,τι θὰ εἰπῶ νὰ τὸ δεχθοῦμεν ὅλοι.
 Στὴν ἄμμον ὅσα εὐρίσκονται πρῶτα συρμένα πλοῖα, 75
 εἰς τὴν ἀγίαν θάλασσαν νὰ τὰ κυλίσουμ' ὅλα,
 νὰ μείνουν μὲ τὲς ἄγκυρες ὡς νὰ ἴθ' ἡ νύκτα ἢ θεία,
 ἂν παύσουν ἀπ' τὸν πόλεμον καὶ μὲς στὴν νύκτα οἱ Τρῶες.
 Κατόπιν θὰ κυλίσουμε καὶ τ' ἄλλα· ὅτι νὰ φύγῃ
 καὶ νύκτ' ἀπὸ τὸν κίνδυνον κατάκρισιν δὲν φέρει. 80
 Φρόνιμος εἶναι ὅποιος μπορεῖ νὰ φύγῃ πρὶν τὸν πιάσουν».

Μ' ἄγριο βλέμμα ὁ πολύβουλος τοῦ ἀπάντησε Ὀδυσσεύς :
 «Ἀτρείδῃ, ἀπὸ τὰ χεῖλη σου ποῖος ἐβγήκε λόγος ;
 Ἄθλιε, σ' ἄλλον ἄτιμον στρατὸν σοῦ ἔπρεπε νὰ ἴσαι 85
 ὁ ἀρχηγός, ὅχι σ' ἐμᾶς, ποὺ ὁ Ζεὺς ἀπὸ τὰ νιάτα
 ὡς εἰς τὸ γῆρας ἔδωκε μ' ἀνδρεία ν' ἀγωνισθοῦμε
 ὡς εἰς τὴν ὕστερην πνοὴν τρομακτικοὺς πολέμους.
 Τὴν πόλιν τὴν πλατύδρομην τῶν Τρῶων θεὸν ν' ἀφήσῃς,
 ποὺ ἐξ ἀφορμῆς τῆς φοβεροῦς ἐκάμαμεν ἀγῶνες ; 90
 Σίγα, μὴ καὶ ἄλλος Ἄχαιὸς ἀκούσῃ αὐτὸν τὸν λόγον,
 ποὺ ἄνθρωπος δὲ θὰ ἔβγανε ποτέ του ἀπὸ τὰ χεῖλη,
 ὅπου νὰ ἔχη νοῦν ὀρθὸν καὶ μέτρον σ' ὅ,τι λέγει
 καὶ σκηπτροφόρος μάλιστα, ποὺ νὰ ἔχ' ὑποταγμένους
 τόσους λαοὺς, ὅσους καὶ σὺ δεσπόζεις τῶρ' Ἀργείους· 95
 καὶ τῶρ' ἀπ' ὅ,τι ἐπρόφερεις τὸν νοῦν σοῦ κατακρίνω,
 πού, ἐνῶ κρατεῖ ὁ πόλεμος, μᾶς λέγεις τὰ καράβια
 στὴν θάλασσαν νὰ σύρουμε, γιὰ νὰ ἴθουν εἰς τοὺς Τρῶας,
 τὰ πράγματα, ὡς τὰ εὐχονται, ἂν καὶ νικοῦν ἀράδα,
 κι ἐμᾶς νὰ πάρῃ ἀφανισμός· ὅτ' οἱ Ἄχαιοὶ τὴν μάχην 100
 δὲν θὰ κρατήσουν, ἅμα ἰδοῦν νὰ σύρωνται τὰ πλοῖα,
 ἀλλὰ τὰ μάτια γύρωθεν θὰ στρέφουν δειλιασμένοι·
 καὶ ἰδοὺ πῶς βλάβην, ἀρχηγέ, θὰ φέρ' ἢ συμβουλή σου».

Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων :
 «Μὲ ὄνειδισμόν μ' ἐπλήγωσες πικρὸν εἰς τὴν ψυχὴν μου,

- Λαερτιάδη, ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶπ', ἂν δὲν τὸ θέλουν, 105
οἱ Ἀχαιοί, στήν θάλασσαν νὰ σύρουν τὰ καράβια.
Καὶ τῶρ' ἄς ἔβγη ἄλλος κανεῖς, ἢ γέροντας ἢ νέος,
γνώμην νὰ εἰπῆ καλύτερην καὶ θὰ μ' εὐχαριστήσῃ.
- «Χωρὶς νὰ τὸν ζητῆτε ἄλλοῦ», τότε ὁ Τυδείδης εἶπε,
«κοντὰ σας εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν στέργετε τὴν γνώμην 110
ν' ἀκούσετε καὶ ἂν δὲν γεννᾷ σ' ἐσᾶς χολὴν καὶ πεῖσμα,
πού ἀπ' ὄλους σας νεώτατος στήν ἡλικίαν εἶμαι.
'Ἄλλ' εἶχα ἔνδοξον κι ἐγὼ πατέρα, τὸν Τυδέα,
πού τώρα χῶμα σηκωτὸ στὲς Θῆβες τὸν σκεπάζει.
"Ὅτι ὁ Πορθεὺς ἀσύγκριτα γέννησε ἀγόρια τρία, 115
στήν Καλυδῶνα τὴν ψηλὴν καὶ στήν Πλευρώνα ἐζοῦσαν,
"Ἄγριος, Μέλας καὶ Οἰνεύς, πατέρας τοῦ πατρός μου,
ἰππόδαμος, πού στήν ἀνδρείαά τοὺς ἀδελφοὺς περνοῦσε.
Καὶ τοῦτος ἔμεινεν αὐτοῦ, καὶ στ' Ἄργος ὁ γονιός μου
ἐστάθη, ἀφοῦ παράδειρεν, ὡς ἤθελεν ὁ Δίας. 120
Τοῦ Ἄδράστου γαμβρὸς ἔγινε καὶ σπῖτι ἐκατοικοῦσε
γεμάτο βιό, κι εἶχε πολλὰ χωράφια σιτοφόρα
μὲ πολλὰ δένδρα ὀλόγυρα, καὶ πρόβατα εἶχε πλῆθος
κι ἦταν ἀπὸ τοὺς Ἀχαιοὺς εἰς τὸ κοντάρι ὁ πρῶτος.
Καὶ τοῦτ', ἂν εἶναι ἀληθινὰ θεὰ τ' ἀκούσεται' ὄλοι. 125
Καὶ ἀφοῦ ἀχρεῖος καὶ ἄνανδρος δὲν εἶμαι γεννημένος,
δὲν πρέπει ν' ἀψηφῆσετε τὸν λόγον μου, ἂν ἀξίζῃ.
"Ἄς πᾶμ' ἐμεῖς στὸν πόλεμον μὲ ὄλες τὲς πληγές μας·
τὸ θέλ' ἢ ἀνάγκη, ἀλλὰ μακρὰν θὰ μένωμ' ἀπ' τὰ βέλη
μὴ πάρῃ κάποιος ἀπὸ μᾶς πληγὴν εἰς τὴν πληγὴν του. 130
Τοὺς ἄλλους θὰ κινήσουμεν ἐμεῖς αὐτοὺς πού ὡς τώρα
στέκονται νὰ ξαραθυμοῦν μακρὰν ἀπὸ τὴν μάχην».
Σ' ὄλους ὁ λόγος ἄρεσε κι εὐθὺς ἐξεκινήσαν
κι ἐκεῖνων προπορεύονταν ὁ βασιλεὺς Ἄτρείδης.
'Ἀπὸ μακρὰν τοὺς νόησεν ὁ μέγας κοσμοσειστής· 135
κατόπι ἐπῆγε μὲ μορφὴν ἀνθρώπου γηραλέου,
τὸ δεξιὸ χέρι ἐπιασε τοῦ Ἄτρείδῃ βασιλέως
κι ἐκεῖνον ἐπροσφώνησεν : «Ἄτρείδῃ, ἀλήθεια τώρα
στήν διεστραμμένην του ψυχὴν εὐφραίνεται ὁ Πηλεΐδης
τῶν Ἀχαιῶν τὸ σφάξιμο καὶ τὴν φυγὴν νὰ βλέπῃ, 140

ὅτι δὲν ἔχει νοῦν ποσῶς, ἄλλ' ὅπως εἶναι ἄς πέση
 στὸν ὄλεθρον κι ἕνας θεὸς νὰ τὸν ἐξουθενώσῃ·
 καὶ σένα οἱ μάκαρες θεοὶ δὲν σὲ μισοῦν καὶ τόσο,
 καὶ γρήγορα, θαρρῶ, θὰ ἰδῆς τοὺς ἀρχηγούς τῶν Τρώων
 σκόνην πολλήν εἰς τὴν πλατιά πεδιάδα νὰ σηκώνουν 145
 ἀπ' τὰ καράβια φεύγοντας στὴν πόλιν νὰ προφθάσουν».

Εἶπε κι ἐκραύγασε σφοδρῶς κι ἐχύθη στὴν πεδιάδα.
 Καὶ ὄσσην ὁμοῦ σέρνουν βοὴν δέκα χιλιάδες ἄνδρες
 ὁπότεν πέφτουν μανικὰ στὴν ἔριδα τοῦ Ἄρη,
 τόσση ἀπὸ τὰ στήθη του φωνὴν ὁ κοσμοσείστης 150
 ἔσυρε καὶ στοὺς Ἀχαιοὺς πολλήν ἀνάφτει ἀνδρείαν
 νὰ πολεμοῦν, νὰ μάχωνται καὶ παῦσιν νὰ μὴ θέλουν.
 Καὶ ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου κορυφὴν τότε ἡ χρυσόθρον' Ἥρα
 ὡς ἔστεκε κι ἐκοίταζε, καὶ τὸν αὐτάδελφόν της
 εἶδεν ὁμοῦ καὶ ἀνδράδελφον, μὲ ἀγῶνα νὰ κινῆται 155
 στὸν πόλεμον ἐχάρηκε· κι ἐξάνοιξε τὸν Δία
 στὴν Ἴδην τὴν πολύβρυσην, στὴν ἄκρην κορυφὴν της,
 καθήμενον καὶ μισητὸς ἐγένη στὴν ψυχὴν της.
 Κι ἐσκέφθη ἡ μεγαλόφθαλμη θεὰ πῶς θὰ ἤμποροῦσε
 νὰ ξεπλανέψῃ αὐτὴ τὸν νοῦν τοῦ αἰγιδοφόρου Δία. 160
 Καὶ τοῦτο συμφερώτερον ἐφάνη στὴν ψυχὴν της,
 ἀφοῦ ὠραῖα στολισθῆ νὰ κατεβῆ στὴν Ἴδην
 ἴσως αὐτὸς στὸ πλάγι της νὰ πέση ἐπιθυμήσῃ,
 κι ὕπνον κατόπιν ἄβλαβον καὶ μαλακὸν ν' ἀπλώσῃ,
 σ' ἐκεῖνου τὰ ματόφυλλα καὶ στῆς καρδιάς τὰ βάθη· 165
 κι ἐπῆγεν εἰς τὸν θάλαμον ποῦ ὁ ποθητὸς υἱὸς της
 τεχνούργησεν ὁ Ἥφαιστος μὲ τὰ θυρόφυλλά του
 λαμπρὰ καὶ κλείδ' ἀγνώριστη σ' ἄλλον θεὸν τοῦ Ὀλύμπου·
 καὶ μέσα ἐμπῆκε κι ἐκλείσε τὴν στιλβωμένην θύραν
 καὶ πρῶτα ὄλο τὸ σῶμα της τὸ χαριτοπλασμένον 170
 μὲ ἀμβροσίαν εὐμορφα καθάρισε καὶ ἀλείφθη
 λάδι ἄφθαρτο γλυκότατο μὲ μύρα εὐωδιασμένο·
 μόλις ἐκεῖνο ἀναδευθῆ στὰ δώματα τοῦ Ὀλύμπου
 γῆ καὶ οὐρανὸς μοσχοβολοῦν ἀπ' τὴν γλυκιὰ πνοή του·
 τ' ὠραῖο σῶμα ὡς ἄλειψε κι ἐκτένισε τὴν κόμην 175
 ἐπλεξε μὲ τὰ χέρια της τὲς ἀφθαρτες πλεξίδες,

- πού ἀπὸ τὴν θεϊὰν κεφαλὴν λαμπρὲς ἐκυματίζαν.
 Κι ἐνδύθη ἀμβρόσιο φόρεμα, ὅπου τῆς εἶχε κάμει
 ἢ Ἄθηνᾶ μὲ πάμπολλες εἰκόνες πλουμισμένο·
 καὶ τό ᾗχε κλείσει μὲ χρυσὲς περόνες πρὸς τὸ στήθος. 180
 Κι ἐζώσθη ζώνην πού ἑκατὸν εἶχε τριγύρω κρόσσες
 καὶ σκουλαρίκια πέρασε στὲς τρύπες τῶν αὐτιῶν της
 τριόφθαλμα, πολύτεχνα, πού ἀστράφταν ὅλα χάρη.
 Κι ἐφόρεσε ἡ σεπτὴ θεὰ τῆς κεφαλῆς μαντίλα,
 ὠραία, ὀλοκαίνουργην, πού ᾗχε τοῦ ἡλιοῦ τὴν λάμψιν, 185
 καὶ σάνδαλα προσέδεσε στὰ πόδια της ὠραῖα.
 Καὶ ἀφᾗ ὅλη ἐστολίσθηκεν, ἀπὸ τὸν θάλαμόν της
 ἐβγήκ' εὐθύς κι ἐκάλεσε σιμὰ τὴν Ἄφροδίτην
 ἀνάμερ' ἀπὸ τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλους καὶ τῆς εἶπε :
 «Θὰ στέρξης ἄρα ὅ,τι θὰ εἰπῶ, παιδί μου, νὰ μοῦ κάμης ; 190
 Ἦ τάχα θὰ μοῦ τ' ἀρνηθῆς καθὼς χολὴν μοῦ τρέφεις
 ἐπειδὴ ἐγὼ τοὺς Δαναοὺς βοηθῶ καὶ σὺ τοὺς Τρῶας».
- Σ' αὐτὴν ἡ κόρη τοῦ Διὸς ἀπάντησε Ἄφροδίτη :
 «ᾗΩ Ἥρα, σεβαστὴ θεὰ, τοῦ ὑψίστου Κρόνου κόρη·
 ὅ,τι ποθεῖς λέγε μοι εὐθύς καὶ νὰ τὸ κάμω θέλω 195
 ἂν πράγμα εἶναι νὰ γίνεταί καὶ νὰ ἡμπορῶ νὰ πράξω».
- Μὲ δόλον τῆς ἀπάντησεν ἡ Ἥρα ἢ σεβασμία :
 «Τὴν χάριν καὶ τὸν ἔρωτα σ' ἐμὲ ζητῶ νὰ δώσης,
 ὅπου ἀθανάτους καὶ θνητοὺς μ' αὐτὰ δαμάξεις ὅλους.
 Θὰ πάω στὰ πέρατα τῆς γῆς νὰ ἐβρῶ τῶν θεῶν ὅλων 200
 τὸν γεννητὴν Ὀκεανὸν καὶ τὴν Τηθύν μητέρα,
 ὅπου μὲ γλυκανάστησαν στὰ σπίτια τους, πού ἡ Ρέα
 στὴν ἀγκαλιά τους μ' ἔβαλεν, ὅταν ὁ Ζεὺς τὸν Κρόνον
 κάτω ἀπ' τὴν γῆν ἐβύθισε καὶ κάτω ἀπ' τὰ πελάγη.
 Πηγαίνω ἐκεῖ τὲς ἄλυτες νὰ λύσω διαφορὲς τους· 205
 ὅτι πολὺν τώρα καιρὸν, ὡς εἶναι χολωμένοι,
 δὲν θέλουν νὰ συγκοιμηθοῦν στὴν νυμφικὴν τους κλίνην·
 κι ἐὰν μὲ λόγια μαλακὰ μαλάξουν τὴν καρδιά τους
 ν' ἀνταμωθοῦν ἐρωτικὰ στὴν κλίνην ὅπου ἀφῆκαν,
 ἀγαπητὴν καὶ σεβαστὴν θὰ μ' ἔχουν στὸν αἰῶνα». 210
- Ἐκεῖνης ἡ φιλόγελη ἀπάντησε Ἄφροδίτη :
 «Ὅ,τι ζητεῖς νὰ σοῦ ἀρνηθῶ, δὲν γίνεταί, δὲν πρέπει,

ἀφοῦ τοῦ ὑψίστου τῶν θεῶν κοιμᾶσαι στές ἀγκάλες».

Εἶπε, ἀπ' τὰ στήθη ἔλυσε τὴν κεντημένην ζώνην,
τὴν θαυμαστήν, πού ὄλες ἐκεῖ τές πλάνες εἶχε κλείσει· 215
χάρις καὶ πόθος εἶν' αὐτοῦ, γλυκόλογα εἶναι μέσα,
συνομιλιά, καλὴ τὸν νοῦν νὰ κλέψῃ καὶ φρονίμων,
ἐκείνην τῆς παράδωκε στὰ χέρια καὶ τῆς εἶπε :
«Ἴδού, βάλε στὸν κόλπον σου τὴν θαυμαστήν μου ζώνην
τούτην, ὅπ' ἔχει μέσα της ὅ,τι ἂν εἰπῆς, κι ἐλπίζω 220
πὼς ὅσα τώρα ἐπιθυμεῖς θὰ κατορθώσῃς ὅλα».

Εἶπε καὶ μὲ χαμόγελο τὴν ἄκουσεν ἡ Ἥρα
κι ἔβαλεν εἰς τὸν κόλπον της τὸ θαυμαστὸ ζωνάρι.

Στὸ δῶμα ἐσύρθη τοῦ Διὸς ἡ κόρ' ἡ Ἀφροδίτη,
κι ἡ Ἥρ' ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον ἐχύθη τῆς Πιερίας 225
ἄνωθεν καὶ ἄνω τῶν τερπνῶν ἀγρῶν τῆς Ἡμαθίας
καὶ ἄνω τῶν χιονιστῶν βουνῶν τῆς ἵππομάχου Θράκης,
οὐδ' ἔγγιζαν οἱ φτέρνες της τές ἄκρες κορυφές των·
εἰς τὴν ἀφρώδη θάλασσαν κατέβη ἀπὸ τὸν Ἄθω,
ὥσπου στὴν Λῆμνον ἔφθασε τοῦ Θόαντος τὴν πόλιν· 230
αὐτοῦ τὸν Ὑπνον ἔσμιζεν, ἀδέρφι τοῦ Θανάτου,
στὸ χέρι του τὸ χέρι της ἔβαλε αὐτὴ καὶ τοῦ ἴπε :
«Ἦ Ὑπνε, κύριε τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ὄλων,
ὡς καὶ ἄλλη μ' ἄκουσες φορὰ καὶ τώρα εἰσάκουσέ με·
καὶ στὸν αἰὼν' ἀμέτρητην θὰ σοῦ γνωρίζω χάριν. 235

Τὰ λαμπρὰ μάτια τοῦ Διός, ὦ Ὑπνε, κοίμησέ μου,
ἀφοῦ ἐγὼ πρῶτα ἐρωτικά πλαγιάσω στὸ πλευρό του.
Ἄφθαρτον, εὐμορφο θρονὶ χρυσὸ θὰ λάβῃς δῶρο,
πού ὁ Ἥφαιστος ὁ δυνατὸς υἱὸς μου θὰ ποιήσῃ,
μὲ κάτω τὸ ὑποπόδι του, νὰ τό 'χῃς νὰ στηρίξῃς 240
σ' αὐτὸ τὰ λαμπρὰ πόδια σου, σὰν εἶσαι εἰς τὸ τραπέζι».

Καὶ πρὸς αὐτὴν ἀπάντησεν εὐθύς ὁ γλυκὺς Ὑπνος :
«Ἦ Ἥρα, σεβαστὴ θεά, τοῦ ὑψίστου Κρόνου κόρη,
εὐκόλως ἄλλον τῶν θεῶν, ἀφθάρτων αἰωνίων
ν' ἀποκοιμήσω δύναμαι, τὰ ρεύματα καὶ ἂν θέλῃς 245
τοῦ ποταμοῦ Ὀκεανοῦ, πού ἐγίνη ἀρχὴ τῶν ὄλων.
'Αλλὰ δὲν θὰ ἐπλησίαζα πρὸς τὸν Κρονίδην Δία,
οὐδὲ θὰ τὸν ἐκοίμιζα χωρὶς τὴν προσταγὴν του.

- "Άλλος μ' ἐδίδαξε ὀρισμὸς δικός σου τὴν ἡμέραν
 ποὺ ἀρμένιζε ἀπ' τὴν Ἴλιον, ἀφοῦ τὴν εἶχεν ὅλην 250
 ἐξολοθρεύσει ὁ ψυχερὸς κεῖνος υἱὸς τοῦ Δία·
 ἔκλεισα τότε· ἐγὼ τὸν νοῦν τοῦ αἰγιδοφόρου Δία,
 γλυκὰ περιχυνόμενος, καὶ σὺ κακὸ τοῦ ἐσκέφθης
 καὶ ἀνέμων σφοδρῶν σήκωσες ὄρμη·ν εἰς τὰ πελάγη,
 καὶ τὸν ἐπέταξες στὴν Κῶ, μακρὰν τῶν ποθητῶν του· 255
 κι ἐκεῖνος ἅμα ἐξύπνησεν, ἀγρίεψε καὶ σ' ὄλο
 τὸ δῶμα ἐκούντα τοὺς θεούς, κι ἔξοχα ἐμὲ ζητοῦσε·
 καὶ ἀπ' τὸν αἰθέρα μ' ἔριχνε στὴν θάλασσαν χαμένον,
 ἂν πρόσφυγα δὲν μ' ἔσωζε στὸν κόλπον τῆς ἠ Νύκτα,
 θνητῶν δαμάστρια καὶ θεῶν· καὶ μ' ὅλην τὴν ψυχὴν του 260
 ἔπαυσε αὐτός, φοβούμενος τὴν Νύκτα νὰ λυπήσῃ.
 Καὶ τώρα πάλι ἀβόλετον ἔργον νὰ κάμω θέλεις».
- («Ἵπνε), τοῦ ἀπάντησε ἡ θεά, «τί ἀνησυχεῖς μὲ τοῦτα;
 Θαρρεῖς πὼς τόσο πρόθυμος ὁ βροντοφόρος Δίας
 τῶν Τρώων θά 'ν' ἐκδικητής, μ' ὅσῃν χολὴν ἐπῆρε 265
 διὰ τὸν ἀγαπημένον του υἱὸν τὸν Ἡρακλέα;
 Ἄλλ' ἄκουσε, τῶν λυγερῶν Χαρίτων θά σοῦ δώσω
 μίαν ἐγὼ νὰ νυμφευθῆς, δικὴν σου θά τὴν ἔχῃς.
 Τὴν Παισιθέαν, πόγινε λαχτάρῃ τῆς ψυχῆς σου».
- Καὶ ὁ Ἵπνος εἰς τὸν λόγον τῆς ἐχάρη καὶ τῆς εἶπε : 270
 «Ὁμωσε τώρα τῆς Στυγὸς τὸ φοβερὸ ποτάμι,
 τὸ ἓνα βάλει χέρι σου στὴν γῆν τὴν πολυθρέπτραν
 τ' ἄλλο στὴν ἄσπρην θάλασσαν, νὰ μαρτυρήσουν ὄλοι,
 ὅσοι θεοὶ κάτω ἀπ' τὴν γῆν στὸ πλάγ' εἶναι τοῦ Κρόνου,
 ποὺ μίαν σὺ μοῦ ὑπόσχεσαι τῶν λυγερῶν Χαρίτων, 275
 τὴν Παισιθέαν, πόγινε λαχτάρῃ τῆς ψυχῆς μου».
- Εἶπε καὶ πρόθυμα ἡ θεά, ἡ Ἡρα ἡ λευκοχέρα,
 ὀρίσθηκε καὶ ὀνόμασε τοὺς ὑποταρταρίους,
 ἕναν πρὸς ἕναν τοὺς θεούς, ποὺ λέγονται Τιτάνες.
 Καὶ ἀφοῦ τὸν ὄρκον ἔκαμε, ξεκίνησαν καὶ ὀπίσω 280
 ὁμοῦ τὴν χώραν ἄφηκαν τῆς Λήμνου καὶ τῆς Ἴμβρου,
 μὲ γοργὸ βῆμα καὶ πυκνὸς τοὺς τύλιγεν ἀέρας.
 Στὴν Ἴδην τὴν πολύβρυσην, μάνα θεριῶν, ἐφθάσαν
 καὶ στὸ Λεκτὸ τὴν θάλασσαν διὰ τὴν στεριὰν ἀφῆχαν,

- καὶ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους οἱ λόγγοι σειοῦν τὲς ἄκρες. 285
- Ὁ Ὑπνος στάθηκεν αὐτοῦ, μὴ τὸν ξανοίξῃ ὁ Δίας·
καὶ ἀνέβ' εἰς ἔλατο τρανὸ ποῦ εἶχε βγῆ στήν Ἴδην
καὶ ὡς τὸν αἰθέρ' ἀπλώνονταν τὰ ἀπέραντα κλαδιά του.
Αὐτοῦ, στοῦ ἐλάτου τὰ δασιά κλωνάρια κουρνιασμένως,
πρὸς τ' ὄρεινόν, καλόφωνο πουλι προσομοιάσθη, 290
- τὸ λέγουν κύμινδη οἱ θνητοί, κι οἱ ἀθάνατοι Χαλκίδα.
Κι ἡ Ἥρα ἐπάτησε γοργὰ μίαν κορφὴν τῆς Ἴδης
τὸν Γάργαρον, κι εὐθύς ὁ Ζεὺς τὴν εἶδ' ὁ βροντοφόρος.
Τὴν εἶδε καὶ ὅλην τὴν ψυχὴν τοῦ συνεπῆρε ὁ πόθος,
ὡσάν ἐκεῖνο τὸν καιρὸν ποῦ ἐχάρηκαν στήν κλίνην 295
- τὸ πρῶτο γλυκοαγκάλιασμα, κρυφ' ἀπὸ τοὺς γονεῖς των.
'Αντίκρου τῆς ἐστάθηκεν ἐκεῖνος καὶ τῆς εἶπε :
«Τί βιαστικά τὸν Ὀλυμπον γιὰ δῶ κατέβης, Ἥρα ;
Καὶ ἀμάξι, ἂν θέλῃς ν' ἀνεβῆς, καὶ ἄλογα ἐδῶ δὲν ἔχεις».
- Τοῦ ἀντεῖπε ἡ σεβαστὴ θεὰ μὲ δόλον εἰς τὸν νοῦν τῆς. 300
- «Στῆς θρέπτρας γῆς τὰ πέρατα θὰ πάω νὰ ἰδῶ τὴν μάνα
Τηθύν, καὶ τὸν Ὠκεανόν, ἀρχὴν τῶν θεῶν ὅλων,
ὅπου μὲ γλυκοανάστησαν στὰ σπίτια τους ἐκεῖνοι.
Πηγαίνω αὐτοῦ τὲς ἄλυτες νὰ λύσω διαφορὲς τους·
ὅτι πολὺν τῶρα καιρὸν, ὡς εἶναι χολωμένοι 305
- δὲν θέλουν νὰ συγκοιμηθοῦν στήν νυμφικὴν τους κλίνην.
Κι εἶναι ζεμένα τ' ἄλογα τῆς Ἴδης εἰς τὴν ρίζαν,
ποῦ θὰ μὲ φέρουν πετακτὰ τῆς γῆς καὶ τοῦ πελάγου.
Καὶ χάριν σου ἀπ' τὸν Ὀλυμπον καθὼς μὲ βλέπεις, ἦλθα,
μὴν ἔπειτα μοῦ χολωθῆς, ἂν μυστικὰ στὸ δῶμα 310
- θὰ πῆγαινα τοῦ Ὠκεανοῦ ποῦ τρίςβαθος κυλάει».
- Καὶ ὁ Δίας τῆς ἀπάντησεν ὁ νεφελοσυνάκτης :
«Ἐκεῖ νὰ πᾶς ἔχεις καιρὸν, ὦ Ἥρα, καὶ κατόπιν·
τῶρ' ἄς πλαγιάσωμεν ἐμεῖς τὸν πόθον νὰ χαροῦμε.
Ὅτι θεᾶς μῆτε θνητῆς ποτὲ παρόμοιος ἔρωσ 315
- στά στήθη δὲν μοῦ ὑπόταξε στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου,
οὐδ' ὅταν τοῦ Ἰξίονος μοῦ ἄρесе ἡ γυναῖκα,
ποῦ τὸν Πειρίθοον γέννησεν ἰσόθεον στήν γυνῶσιν·
οὐδ' ὅταν ἡ καλόφτερνη τοῦ Ἀκρισίου κόρη
Δανάη, ποῦ τὸν δοξαστὸν ἐγέννησε Περσέα, 320

- οὐδὲ τοῦ ἐνδόξου Φοίνικος ἡ κόρη, πού τὸν Μίνω
καὶ τὸν θεϊκὸν Ραδάμανθυν ἐγέννησε ἀπὸ ἐμένα,
οὐδ' ἡ Σεμέλη ἢ στῶν Θηβῶν τὴν πόλιν ἢ Ἀλκμήνη,
ὅπου τὸν λεοντόκαρδον ἐγέννησε Ἑρακλέα
κι ἡ ἄλλη τὸν Διόνυσον, χαρὰν εἰς τοὺς ἀνθρώπους· 325
ἢ τῆς ὠραίας Δήμητρος μοῦ ἄρεσαν τὰ κάλλη
ἢ τῆς περιλαμπρῆς Λητοῦς, ἢ πρῶτα τὰ δικά σου,
καθὼς γιὰ σὲ πόθος γλυκὸς μὲ συνεπαίρνει τώρα».
- Κι ἡ δέσποινα Ἦρ' ἀπάντησε μὲ δόλον εἰς τὸν νοῦν τῆς :
«Κρονίδη τρομερώτατε, ὅποῖον λόγον εἶπες ! 330
Ἄν θέλῃς τώρα ἐρωτικὰ μαζὶ νὰ κοιμηθοῦμε
τῆς Ἰδῆς εἰς τὲς κορυφές, σκέψου ὅτι φαίνοντ' ὅλα.
Καὶ τί νὰ γίνῃ ἂν μᾶς ἰδῇ κανεὶς τῶν ἀθανάτων
στὸν ὕπνον μας καὶ τρέξῃ εὐθύς καὶ τὸ γνωρίσουν ὅλοι ;
Ἄπο παρόμοιο πλάγιασμα στὸ δῶμα σου νὰ γύρω 335
δὲν θὰ ἤμποροῦσα ἐγὼ ποτέ, θὰ ἦταν ἐντροπὴ μου,
ἀλλ' ἂν σοῦ τὸ ζητῇ ἡ καρδιά, τὸν θάλαμόν σου ἔχεις
πού σοῦ ἔκαμεν ὁ Ἥφαιστος ὁ ποθητὸς υἱός σου
μὲ στερεὰ θυρόφυλλα καὶ μὲ τοὺς παραστάτες·
κεῖ πᾶμε νὰ πλαγιάσωμεν, ἀφοῦ σοῦ ἄρεσ' ἡ κλίνη». 340
- Καὶ ὁ Δίας τῆς ἀπάντησεν ὁ νεφελοσυνάκτης :
«Ἦρα, ποσῶς μὴ φοβηθῆς μὴ τῶν θεῶν κανένας
ἢ τῶν ἀνθρώπων μᾶς ἰδῇ· γύρω θ' ἀπλώσω νέφος
χρυσὸ πού μὴδ' ὁ Ἥλιος ἀνάμεσα θὰ βλέπῃ,
περαστικὸν ἂν ἔχη φῶς, τὰ πάντα νὰ ξανοίγῃ». 345
- Εἶπε καὶ τὴν ὁμόκλινην ἀγκάλιασε ὁ Κρονίδης.
Καὶ ἡ θεία γῆ τοὺς ἐβγαλε χλωρὸ χορτάρι νέο,
κρόκον, τριφύλλι τρυφερὸ καὶ φουντωμένα κρίνα,
πού τοὺς βαστοῦσαν μαλακὰ τὴν γῆν νὰ μὴν ἐγγιζοῦν.
Σ' αὐτὰ πλαγιάσαν μὲ χρυσοῦν νεφέλην τυλιγμένοι 350
ὠραίαν, ὅπου λαμπερὸς τοὺς ἔραϊνε σταλοῦλες.
Ἔτσι στὸ Γάργαρον ψηλά, καθὼς τὸν συνεπῆραν
ὕπνος καὶ πόθος, ἤσυχά κοιμόνταν ὁ πατέρας
στὸ πλάγι τῆς συντρόφου του· καὶ ὁ Ὑπνος πρὸς τὰ πλοῖα
τῶν Ἀχαιῶν ἐχύθη εὐθύς τὴν εἶδησιν νὰ φέρῃ 355
τοῦ γεωφόρου, κι ἔφθασε καὶ τοῦ πε : «ᾠ Κοσμοσειστή,

μ' ὄλην σου τώρα τὴν καρδιά βοήθα τοὺς Ἀργείους
 προσώρας κὰν νὰ δοξασθοῦν, ὅσο κοιμᾶται ἀκόμη
 ὁ Ζεὺς, πού ἐγὼ μὲ κάρωμα γλυκὸ ζωσμένον ἔχω,
 κι ἡ "Ἡρα τὸν ξεγέλασε μαζί της νὰ πλαγιάσῃ». 360
 Κι ἔγυρ' ὁ ὕπνος στῶν θνητῶν τὰ δοξασμένα γένη,
 καὶ νὰ βοηθῆ τοὺς Δαναοὺς σφοδρότερ' ἀναμμένους
 ὁ Ποσειδῶν καὶ μὲ κραυγὴν ἐχύθη στοὺς προμάχους :
 «ᾠ Δαναοί, τοῦ Ἑκτορος θ' ἀφήσουμε καὶ πάλιν
 τὴν νίκη, ὅπως δοξασθῆ καὶ κάψῃ τὰ καράβια ; 365
 Καὶ τὸ καυχᾶται τῶρ' αὐτός, ἐξ ἀφορμῆς πού μένει
 ὁ Ἀχιλλεὺς ἀνάμερα τῆς μάχης χολωμένος·
 ἀλλὰ δὲν βλάπτει ἂν λείπη αὐτός, ἐὰν ἐμεῖς οἱ ἄλλοι
 ἀντιπαρακινούμενοι βοηθηθοῦμεν ὅλοι.
 Κι ἐλάτε τώρα, ὅ,τι θὰ εἰπῶ, νὰ τὸ δεχθοῦμεν ὅλοι. 370
 Ζωσθῆτε τὲς τρανότερες πόχει ὁ στρατὸς ἀσπίδες,
 τὲς κεφαλὲς σκεπάσετε μὲ σπιθοβόλα κράνη,
 πάρετε καὶ φουκτώσετε τ' ἀπέραντα κοντάρια,
 καὶ ἄς πᾶμε, ἐγὼ θὰ ἴμαι ἀρχηγός, καὶ ὁ Πριαμίδης Ἑκτωρ
 ὄσσην καὶ ἂν ἔχη ὄρμη, θαρρῶ δὲν θὰ κρατήσῃ ἐμπρός μας. 375
 Κι ἐὰν ἀσπίδα ἔχη μικρὴν ὁ ἀνδρεῖος ἄς τὴν δώσῃ
 τοῦ ἀνάνδρου, καὶ τρανήν αὐτὸς ἀσπίδ' ἄς ζώσῃ ἄλλην».
 Τὸν λόγον του ὅλοι ὑπάκουσαν, καὶ αὐτοὺς τακτοποιοῦσαν
 καὶ λαβωμέν' οἱ βασιλεῖς, ὁ Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων,
 μὲ τὸν Τυδεΐδην ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὀλόγυρα ἐπηγαῖναν· 380
 κι ἔβαζαν ὅλους τ' ἄρματα ν' ἀλλάξουν καὶ οἱ γενναῖοι
 τὰ καλὰ παίρναν κι ἔδιναν τῶν ἀγενῶν τ' ἀχρεῖα.
 Καὶ τ' ἄρματ' ἅμα ἐφόρεσαν τὰ ὀλόλαμπρα ἐκινήσαν·
 ἐβάδιζ' ἐπὶ κεφαλῆς ὁ Ποσειδῶν μὲ ξίφος
 τρομακτικό, μακρύτατο στὴν δυνατὴν παλάμη, 385
 ὡς ἀστραπὴν, ὅπου μ' αὐτὸ νὰ σμίξῃ στὸν ἀγῶνα
 δὲν συγχωρεῖται ἀλλὰ κρατεῖ τοὺς ἄνδρες μόν' ὁ τρόμος·
 καὶ ὁ μέγας Ἑκτωρ ἀντικρὺς ἐσύνταζε τοὺς Τρῶας.
 Κι ἔριδα τότε φοβερὴν ἐτέντωσαν πολέμου
 ὁ μακροχαίτης Ποσειδῶν καὶ ὁ λαμπρισμένος Ἑκτωρ 390
 τῶν Τρώων τοῦτος πρόμαχος, τῶν Δαναῶν ἐκεῖνος.
 Καὶ ἡ θάλασσα πρὸς τὲς σκηνὲς ἀνέβη καὶ τὰ πλοῖα

- κι ἐκεῖνοι μὲ σφοδρὴν κραυγὴν ν' ἀνταμωθοῦν ὄρμοῦσαν.
 Τόσο στοὺς βράχους δὲν βοᾷ τὸ κύμα τῆς θαλάσσης
 ποὺ ἀπὸ τὸ πέλαγ' ὁ Βοριάς φυσομανώντας σπρώχνει· 395
 τόσος δὲν εἶναι τῆς φωτιᾶς ὁ κρότος εἰς τὸ δάσος
 τοῦ ὄρους ὅταν ἄρχισε καὶ ὅλα τὰ δένδρα καίει·
 οὐδὲ στὰ φουντωτὰ δρυὰ τόσος ὁ βρόντος εἶναι
 τοῦ ἀνέμου ποὺ βοᾷ πολὺ· χειρότερ' ἀπὸ ἐκεῖνα,
 ὅση ἐσηκώθηκε βοή τῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρώων 400
 τὴν ὥραν ποὺ ἀλαλάζοντας νὰ συγκρουσθοῦν ὄρμησαν.
 Ὁ Ἔκτωρ πρῶτος ἔριξε στὸν Αἴαντα τὸ δόρυ,
 καθὼς τὸν εἶχε ἴσι' ἀντικρὺ, κι ἐκτύπησε τὸ μέρος
 ποὺ ἦσαν στὸ στῆθος διπλωτὰ δυὸ κρεμαστάρια, τὸ 'να
 εἰς τ' ἀσημόκουμπο σπαθὶ καὶ στὴν ἀσπίδα τ' ἄλλο. 405
 Ἐκεῖνα τοῦ ἐπροφύλαξαν τὸ τρυφερό του σῶμα.
 Καὶ ὅτι χαμέν' ἀκόντισεν ὁ Ἔκτωρ ἐχολώθη,
 καὶ στοὺς συντρόφους σύρθηκε τὸν θάνατον νὰ φύγη.
 Καὶ στὴν φυγὴν τὸν κτύπησεν ὁ Τελαμώνιος Αἴας·
 πέτραν σηκώνει ἀπ' τὲς πολλές, ποὺ ἐκ' ἦσαν κυλημένες 410
 στὰ πόδια τῶν πολεμιστῶν, σακάρια γιὰ τὰ καράβια,
 καὶ τὸν βαρεῖ πρὸς τὸν λαιμόν, ἐπάνω ἀπ' τὴν ἀσπίδα·
 σὰν σβοῦρον τὸν ἐτράνταξε, κι ἔφερ' ἐκεῖνος γύρες·
 καθὼς στὸν κτύπον τοῦ πατρὸς Διὸς σύρριζο πέφτει
 δέντρο καὶ ὁσμὴ βαρύτερη θειάφης ἐκεῖθε βγαίνει· 415
 καὶ ἄνθρωπος ποὺ ἐγγὺς τὸ ἰδῆ ζαλίζεται ἀπὸ φόβον,
 ὅτ' εἶναι ἀκαταμάχητος ὁ κεραυνὸς τοῦ Δία·
 ἔτσι στὸ χῶμα ἐβρόντησεν ὁ Ἔκτωρ καὶ ἀπολνάει
 τὸ δόρυ, πέφτ' ἡ ἀσπίδα του, τὸ κράνος πέφτει, καὶ ὅλα
 τὸ χαλκοκόλλητ' ἄρματα στὸ σῶμα του ἀντηχοῦσαν. 420
 Κι οἱ Ἀχαιοὶ μὲ ἀλαλαγμὸν τοῦ ἐχύθησαν θαρρώντας
 πῶς θὰ τὸν σύρουν, καὶ πυκνὰ τοῦ ἀκόντιζαν τὰ βέλη.
 Ἄλλὰ δὲν μπόρεσε κανεὶς οὐδὲ ν' ἀχρολαβῶσῃ
 τὸν μέγαν Ἔκτορα, ὅτι εὐθύς οἱ πρῶτοι πολεμάρχοι
 ὀλόγυρά του ἐστήθηκαν, Αἰνείας, Πολυδάμας, 425
 Ἀγῆνωρ, Γλαῦκος, Σαρπηδῶν, στρατάρχης τῶν Λυκίων,
 οὐδ' ἔμμενεν ἀπόνετος γι' αὐτὸν κανεὶς τῶν ἄλλων,
 ἀλλ' ὅλοι ἐμπρός του πρόβαλαν τὲς κυκλωτὲς ἀσπίδες.

Καὶ ἀπ' τὸν ἀγῶνα οἱ σύντροφοι στὰ χέρια τους τὸν πῆραν
 στοὺς γοργούς ἵππους πόστεκαν μακρὰν ἀπὸ τὴν μάχην 430
 εἰς τὴν ὠραίαν ἄμαξαν σιμὰ στὸν κυβερνήτην·
 αὐτοὶ στὴν πόλιν ἔφερναν τὸν ἥρωα ποὺ ἐβογγοῦσε.
 Καὶ ὅτ' ἔφθασαν στὸ πέραμα τοῦ βαθυρρόου Ξάνθου,
 τοῦ ποταμοῦ ποὺ ἐγέννησεν ὁ ἀθάνατος Κρονίδης,
 τὸν πέζευσαν καὶ μὲ νερὸ τὸν ἐδροσολογῆσαν· 435
 κι ἐκεῖνος πῆρε ἀναπνοήν, κι ἐσήκωσε τὰ μάτια,
 ἐκάθισε γονατιστὰ κι ἔφτυσε μαῦρον αἷμα·
 ἔπεσε πάλι κι ἔκλεισε τὰ μάτια του σκοτάδι
 καὶ ἀκόμη ἀπ' τὴν πετροβολιὰ δαμάζετο ἡ καρδιά του.
 Καὶ καθὼς εἶδαν οἱ Ἀχαιοὶ νὰ φύγη ὁ μέγας Ἔκτωρ 440
 μὲ δίψαν μάχης ὄρμησαν σφοδρότερην στοὺς Τρῶας.
 Ὁ Ὀϊλείδης Αἴας ὁ γοργός, μ' ἀκονητὸ κοντάρι,
 πρῶτος ὀρμώντας κτύπησε τὸν Σάτνιον ποὺ ἐγεννήθη
 ἀπ' τὸν βουκόλον Ἦνοπα καὶ ἀπὸ Ναϊάδα ὠραίαν
 νύμφην, στὴν ἀκροποταμιάν, ποὺ βρέχει ὁ Σατνίεις. 445
 Ἀπὸ σιμὰ τὸν πλήγωσεν ὁ Ὀϊλείδης στὴν λαπάραν·
 ὁ νέος ἔπεσε νεκρὸς τ' ἀνάσκελα καὶ μάχην
 ἐπάνω του ἔσμιξαν κακὴν οἱ Δαναοὶ καὶ οἱ Τρῶες.
 Ἦλθεν ἐκεῖνου ἐκδικητὴς ὁ ἀνδρεῖος Πολυδάμας
 κι ἐκεῖ τὸν Προθοήνορα τοῦ Ἀρηιλύκου ἀγόρι 450
 στὸν δεξιὸν ὤμον κτύπησε· τὸ δυνατὸ κοντάρι
 τὸν πέρασε, κι ἔπεσε αὐτὸς κι ἐφούκτωσε τὸ χῶμα.
 Καὶ μὲ τρομακτικὴν φωνὴν καυχῆθη ὁ Πολυδάμας·
 «Τώρα θαρρῶ ποὺ ἀνώφελα δὲν ἔριξα τ' ἀκόντι
 τοῦ Πανθοΐδου ἢ δυνατὴ παλάμη τοῦ γενναίου, 455
 ἀλλ' ἕνας ἀπ' τοὺς Ἀχαιοὺς τὸ ἐπῆρε εἰς τὸ κορμί του;
 θὰ τό 'χη στήριγμα, θαρρῶ, νὰ κατεβῆ στὸν Ἄδη».
 Τὸ καύχημά του ἐπλήγωσε τὰ στήθη τῶν Ἀργείων
 καὶ μάλιστα τοῦ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνιάδη
 ποὺ ἐγγὺς τοῦ ἔπεσε ὁ νεκρὸς· κι εὐθὺς τὴν λόγχην ρίχνει 460
 τοῦ Πολυδάμαντος ἐκεῖ ποὺ ἔφευγε, κι ἐκεῖνος
 δίπλα πηδώντας ξέφυγε τὸν θάνατον καὶ ἡ λόγχη
 ἐπῆρε τὸν Ἀρχέλοχον, τοῦ Ἀντήνορος ἀγόρι,
 ὅτ' οἱ θεοὶ τὸν ὄλεθρον ἐκεῖνου ἀποφασίσαν.

- Τὸν κτύπησ' ὅπου δένεται μὲ τὸ κεφάλι ὁ σβέρκος 465
 μὲς στὸ σφονδύλι κι ἔκοψε καὶ τὰ δυὸ νεῦρα ἢ λόγχη
 καὶ ὡς ἔπεσ' εὔρηκαν τὴν γῆν καύκαλο, μύτη, στόμα,
 πρῶτα πολὺ πρὶν σωριαστοῦν τὰ γόνατα καὶ οἱ κνήμες.
 Καὶ ὁ Αἴας τότε ἔφώναξε : «Μέτρα το, Πολυδάμα,
 καὶ τὴν ἀλήθειαν λέγε μου· ἄνδρας δὲν ἦταν τοῦτος 470
 ἄξιος τοῦ Προθοήνορος ἀντίτιμος νὰ πέση ;
 Ἄχρῆϊος δὲν μοῦ φαίνεται μήτε ἀπὸ ἀχρῆϊον γένος·
 θὰ εἶν' ἀγόρ' ἢ ἀδελφὸς τοῦ Ἀντήνορος τοῦ ἀνδρείου.
 Ὅτι πολὺ τὴν γενεὰν ἐκείνου προσομοιάζει».
- Καὶ ὅ,τ' εἶπ' ἐγνώριζε καλά, κι ἐπλήγωσε τοὺς Τρῶας· 475
 κεῖ τὸν Βοιώτιον πρόμαχον ἐλόγχισ' ὁ Ἀκάμας
 προστάτης τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ ποῦ ἐκεῖνος ποδοσέρνει.
 Κι ἔσυρ' ὁ Ἀκάμας κραυγητό, μεγάλως ἐκαυχῆθη :
 «Στὰ βέλη Ἀργεῖοι δοξαστοί, γενναῖοι στὲς φοβέρες,
 στὸ ἐξῆς δὲν θὰ ἔχουμεν ἐμεῖς τὸν μόχθον καὶ τὸν θρῆνον 480
 μόνοι, ἀλλ' ὡς ἔπεσεν αὐτός, θὰ ἔβρη καὶ σᾶς ὁ φόνος.
 Σᾶς ἔστρωσα τὸν Πρόμαχον στὸν ὕπνον τοῦ θανάτου,
 ὀγρήγορα νὰ ἐκδικηθῶ τὸν φόνον τοῦ ἀδελφοῦ μου.
 Γιὰ τοῦτο καθεὶς εὐχεται, κάποιος ν' ἀπομείνη
 ἀν' ἀδελφός, ἐκδικητὴς, ἀν' συμφορὰ τὸν ἔβρη».
- Τὸ καύχημά του ἐπλήγωσε στὰ σπλάχνα τοὺς Ἀργεῖους,
 μάλιστα τὸν Πηνέλαον· πετάχθη ὁ πολεμάρχος
 εἰς τὸν Ἀκάμαντα, καὶ ἀφοῦ δὲν δέχθη τὴν ὀρμὴν του,
 τὸν Ἰλιονέα κτύπησεν, ἀγόρι ἀγαπημένο 490
 τοῦ πολυάρνου Φόρβαντος, ποῦ ἀπὸ τοὺς Τρῶας ὅλους
 ὑπεραγάπησ' ὁ Ἑρμῆς, καὶ ἐπλούτισε περίσσο.
 Τὸν Ἰλιονέα μόνο υἷον τοῦ γέννησε ἢ μητέρα·
 κείνον κτυπᾷ μὲς στοῦ ὀφθαλμοῦ τὲς ρίζες καὶ τὸ δόρυ
 τὴν κόρην βγάζει, τοῦ τρυπᾷ τὸν ὀφθαλμὸν καὶ φθάνει
 στὸ ζνίχι κι ἔπεσεν αὐτὸς μὲ πετακτὲς ἀγκάλες. 495
- Κι εὐθύς σύρει ὁ Πηνέλαος τὸ ἀκονισμένον ξίφος·
 στὴν μέσση κόφτει τὸν λαιμὸν καὶ χάμω μὲ τὸ κράνος
 κατρακυλᾷ τὴν κεφαλὴν· κι ἦταν στὸ μάτι ἀκόμα
 ἢ λόγχη· καὶ τὸ καύκαλο σηκώνει, ὡς παπαρούνα,
 ψηλὰ τῶν Τρῶων δείχνει το καὶ ὑπερηφάνως εἶπε : 500

«Νὰ εἰπῆτε, ὦ Τρῶες, χάριν μου, τῶν ποθητῶν γονέων
 τοῦ Ἰλιονέως τοῦ λαμπροῦ στὸ σπίτι νὰ τὸν κλάψουν·
 καὶ τοῦ Προμάχου ὡς καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Ἀλεγηνορίδου
 δὲν θὰ δεχθῆ περίχαρη τὸν ποθητόν της ἄνδρα,
 ὅταν θὰ κάμουμε πανιὰ νὰ φύγουμε ἀπ' τὴν Τροίαν». 505

Εἶπε, καὶ ὄλων ἔπιασε τὰ γόνατα τρομάρα,
 καὶ ἀπὸ τὸν ὄλεθρον καθεὶς πῶς νὰ ξεφύγη ἔκοίτα.
 Μοῦσες, τοῦ Ὀλύμπου κάτοικες, διδάξετέ με τώρα,
 ποῖος πρῶτος ἀπ' τοὺς Ἀχαιοὺς μὲ λάφυρα ἔδοξάσθη 510
 ἀφοῦ τὴν μάχην ἔκλινεν σ' αὐτοὺς ὁ κοσμοσείστης.
 Πρῶτος τὸν Ὑρτιον κτύπησεν ὁ Τελαμώνιος Αἴας,
 τὸν Γυρτιάδην τῶν Μυσῶν τῶν ἀνδρειωμένων ἄρχον·
 τὸν Μέρμερον ὁ Ἀντίλοχος φονεύει καὶ τὸν Φάλκην·
 τὸν Μόρυν καὶ Ἴπποτίωνα βροντᾷ ὁ Μηριόνης 515
 καὶ ὁ Τεῦκρος τὸν Προθόωνα καὶ ὁμοῦ τὸν Περιφήτην.
 Τὸν ἄρχον Ὑπερήνορα ἐκτύπησεν ὁ Ἀτρεΐδης
 εἰς τὴν λαπάραν κι ἔφαγε τὰ σπλάχνα μέσα ἢ λόγχῃ·
 καὶ ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴν πληγὴν ἐπέταξε ἡ ψυχὴ του
 μὲ ὄρμην πολλήν, κι ἐσκέπασε τοὺς ὀφθαλμοὺς του σκότος· 520
 πολλοὺς ἀκόμη ἔστρωσεν ὁ γρήγορος Ὀϊλεΐδης,
 ὁ μόνος μὲ τὰ πόδια του καλὸς νὰ καταφθάσῃ
 τοὺς ἄνδρες, ὅταν στὴν ψυχὴν τρόμον τοὺς βάλλῃ ὁ Δίας.

Και ἀφοῦ τοὺς πάλους διάβηκαν καὶ τὸ χαντάκι ὀπίσω
φεύγοντας κι ἔστρωσαν πολλοὺς τῶν Δαναῶν οἱ λόγχες,
σιμὰ στ' ἀμάξια στάθηκαν τοῦ φόβου κερωμένοι,
καὶ ὁ Ζεὺς ἀπὸ τὲς ἀγκαλιῆς ἐξύπνησε τῆς Ἥρας
τῆς Ἰδης εἰς τὲς κορυφές· τινάχθη, ἐστάθη κι εἶδε 5
τοὺς Ἀχαιοὺς κατάποδα νὰ κυνηγοῦν τοὺς Τρῶας.
Κι ἐκεῖ μέσα στὸν πόλεμον τὸν μέγαν Ποσειδῶνα·
μακρὰν τὸν Ἑκτορα χαμαί, στὰ πόδια τῶν συντρόφων,
πού μὲ συμμένην τὴν ψυχὴν λαχάνιαζε κι ἐξέρνα
αἷμα, τί δὲν τὸν κτύπησε τῶν Ἀχαιῶν ἥρώων 10
ὁ ὕστερος· καὶ τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὁ πατέρας
τὸν εἶδε, τὸν λυπήθηκε, καὶ μ' ἄγριο βλέμμα ἐστράφη
στὴν Ἥραν, κι εἶπεν : «᾽Ω σκληρὴ, ἀδάμαστη, τὸ βλέπω
δόλος δικός σου πονηρὸς τὸν Ἑκτορα τὸν θεῖον
ἀπόκοψε ἀπ' τὸν πόλεμον κι ἐσχόρπισε τοὺς Τρῶας. 15
Δὲν ξέρω ἂν τὸ βαρύτερο μὴχάνημα καὶ πάλιν
θὰ μοῦ πληρώσης πρώτη ἐσὺ καὶ σὲ κακοκτυπήσω.
Θυμᾶσαι ὅταν ἐκρέμοσσαν ψηλὰ καὶ ἀμόνια δύο
σοῦ ἄχα στὲς φτέρνες, καὶ χρυσὴν ἀσύντριφτην στὰ χέρια
ἄλυσον καὶ σὺ κρέμοσσαν στὰ νύμφη στὸν αἰθέρα ; 20
Καὶ ἂν κι ἐγογγύζαν οἱ θεοὶ στὰ πέρατα τοῦ Ὀλύμπου
κανεῖς δὲν εἶχε δύναμιν νὰ δράμῃ νὰ σὲ λύσῃ·
ὅτι ἀπ' τὴν πύλην τ' οὐρανοῦ θὰ τὸν κατρακυλοῦσα
στὴν γῆν νὰ χάσῃ τὴν πνοήν· καὶ μ' ὅλα τοῦτα ὁ πόνος
δὲν ἔπαυε πού μ' ἔσφαζε τοῦ θείου Ἑρακλέους, 25
ἀπ' ὅταν σὺ μὲ τὸ Βοριά τὴν κάθε ἀνεμοζάλην
κατάφερες κακόγνωμα, καὶ στ' ἄγρια πελάγη
τὸν πέταξες ὥσπου στὴν Κῶ τὸν ἔφερες ν' ἀράξῃ.
Ἐκεῖθ' ἐγὼ τὸν ἔσωσα, πού ἄγε βαστάζει ἀγῶνες
πολλοὺς καὶ τὸν ξανάφερα στὸ ἵπποτρόφον Ἄργος. 30
Καὶ τοῦτ' ἂν καλοθυμηθῆς θ' ἀφήσῃς τὴν ἀπάτην,
καὶ ἂν ἦλθες ἀπ' τὸν Ὀλυμπον καὶ μ' ἔφερες νὰ πέσω

στο πλάγι σου, νά μὴ θαρρῆς πού αὐτὸ θὰ σ' ὠφελήσῃ».

Εἶπε κι ἡ μεγαλόφθαλμη θεὰ πάγωσεν ὅλη,
καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησε μὲ λόγια φτερωμένα : 35
«Μάρτυς μου ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανὸς πλατύτατος ἐπάνω
καὶ τῆς Στυγὸς τὰ ρεύματα πού χύνονται στὸν Ἄδην,
ὅπου ἔναι πρῶτος καὶ φρικτὸς τῶν ἀθανάτων ὄρκος,
κι ἡ ἱερὴ σου κεφαλὴ κι ἡ νυμφικὴ μας κλίνη,
πού ὄρκον σ' ἐκείνην ψεύτικον δὲν θὰ ἴκανα ποτέ μου· 40
τὸν Ποσειδῶνα ἐγὼ ποσῶς δὲν ἔβαλα νά βλάψῃ
τοὺς Τρῶας καὶ τὸν Ἕκτορα, καὶ νά βοηθῆ τοὺς ἄλλους,
ἀλλὰ ἐκινήθη μόνος του, θαρρῶ, κι αἰσθάνθη λύπην
ἄμ' εἶδε πὼς οἱ Ἄχαιοὶ συντρίβονταν στὲς πρύμνες.
Ὅμως θὰ τὸν συμβούλευα κι ἐκεῖνος νά πηγαίνει 45
ὅπου καὶ ἄν, μαυρονέφελε, σὰν ἀρχηγὸς προστάζης».
Εἶπε, καὶ τότε τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὁ πατέρας
μ' ἓνα χαμόγελο γλυκὸ σ' ἐκείνην ἀπαντοῦσε :
«Ἄμποτε, Ἦρα σεβαστὴ, στὸ ἐξῆς ν' ἀποφασίσῃς
εἰς τὸ συνέδριον τῶν θεῶν νά συμφωνῆς μ' ἐμένα. 50
Τότε, θαρρῶ, καὶ ὁ Ποσειδῶν, ὅσον καὶ ἂν θέλῃ ἀλλέως,
σ' ὅ,τι ποθεῖς ἐσὺ κι ἐγώ, τὸν νοῦν του θὰ γυρίσῃ.
Καὶ ἂν ὀμιλῆς ἀληθινά, μὲ ὅλην τὴν καρδιά σου,
ἄμε στὰ γένη τῶν θεῶν τὴν Ἴριν νά καλέσῃς
καὶ τὸν λαμπρὸν Ἀπόλλωνα νά ἔλθουν ἐδῶ πέρα. 55
Ἐκείνην θὰ προστάξω ἐγὼ μὲς στὸν λαὸν νά δράμῃ
τῶν χαλκοφράκτων Ἀχαιῶν, νά εἰπῆ τοῦ Ποσειδῶνος
νά παύσῃ ἀπὸ τὸν πόλεμον, στὸ σπίτι του νά γύρῃ,
τὸν Ἕκτορα στὸν πόλεμον θὰ ξαναφέρῃ ὁ Φοῖβος,
θὰ τὸν γεμίσῃ δύναμιν, τὸν νοῦν του θὰ ἱλαρώσῃ 60
ἀπὸ τοὺς πόνους τοὺς δριμεῖς καὶ τὴν φυγὴν θὰ σπεῖρῃ
τὴν ἀνανδρὴν στοὺς Ἀχαιοὺς, νά τοὺς γυρίσῃ ὀπίσω,
ὅσο νά πέσουν φεύγοντας στὲς πρύμνες τοῦ Πηλεΐδῃ·
τὸν σύντροφόν του Πάτροκλον ἐκεῖνος θὰ τοὺς στείλῃ,
καὶ ὁ Πάτροκλος θὰ πέσῃ αὐτοῦ, στὰ τείχη ἐμπρὸς τῆς Τροίας 65
ἀπὸ τὸν Ἕκτορ' ἀλλ' ἀφοῦ πολλοὺς φονεύσῃ ἀνδρείους
καὶ τὸν δικόν μου ἀκόμα υἱόν, τὸν θεῖον Σαρπηδόνα·
καὶ ἀπ' τὸν καημὸν ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν Ἕκτορα φονεύει·

- κατόπι ἐγὼ τοὺς Ἀχαιοὺς θὰ κάμω ἀπὸ τὰ πλοῖα
 τοὺς Τρῶας ἀδιάκοπα νὰ διώχνουν στὴν πεδιάδα 70
 ὥσπου νὰ πάρουν, μὲ βουλὴν τῆς Ἀθηνᾶς, τὴν Τροίαν.
 Καὶ οὔτ' ἐγὼ παύω τὸν θυμόν, οὔτε κανέναν ἄλλον
 ἀπ' τοὺς θεοὺς νὰ βοηθῆ τοὺς Δαναοὺς θ' ἀφήσω
 πρὶν ἢ τελειώσ' ὀλόκληρον τὸν πόθον τοῦ Ἀχιλλέως,
 ποὺ πρῶτα τοῦ ὑποσχέθηκα καὶ μὲ τῆς κεφαλῆς μου 75
 τὸ νεῦμα ὑπόταν ἔπεσε στὰ γόνατά μου ἢ Θέτις
 κι ἐζήτησε τὸν πορθητὴν Πηλεΐδην νὰ τιμῆσω».
- Εἶπε, καὶ τὸν ὑπάκουσεν ἡ Ἥρα ἡ λευκοχέρα
 καὶ στὸν ὑψηλὸν Ὀλυμπον ἀνέβη ἀπὸ τὴν Ἴδην.
 Καὶ ὅπως ἀνθρώπου πόχει βγῆ τοῦ κόσμου πολλὰ μέρη 80
 πετᾷ τὸ πνεῦμα καὶ βαθιὰ τοῦ λέγει ὁ λογισμός του :
 «Αὐτοῦ νὰ ἤμουν, εἶτε αὐτοῦ,» καὶ ἄπειρα πλέκει ὁ νοῦς του·
 ὅμοια πετοῦσε ἡ θεά, καὶ στὴν κορφή τοῦ Ὀλύμπου
 ἔφθασε κι ἤβρε τοὺς θεοὺς ἐκεῖ συναθροισμένους
 μέσα στὸ δῶμα τοῦ Διός· τῆς ἐπροσηκωθῆκαν 85
 ὅλοι μὲ τὰ ὀλόγεμα ποτήρια χαιρετοῦσαν·
 τοὺς ἄλλους ἄφησεν αὐτὴ καὶ τὸ ποτήρι ἐδέχθη
 ἀπ' τὴν ὠραίαν Θέμιδα, ποὺ πρώτη ἐμπρός της ἤλθε
 κι εὐθὺς τὴν ἐπροσφώνησε μὲ λόγια φτερωμένα :
 «Ἥρα, τί ἤλθες τώρα ἐδῶ καὶ ταραγμένη δείχνεις ; 90
 Πολύ, θαρρῶ, θὰ σ' ἔσκιαξεν ὁ ἄνδρας σου ὁ Κρονίδης».
 Σ' αὐτὴν ἀπάντησε ἡ θεά, ἡ Ἥρα ἡ λευκοχέρα :
 «᾿Ω θεά Θέμι, μὴ ἐρωτᾷς, καὶ μόνη τὸ γνωρίζεις
 ἄσπλαχνην πόσον καὶ ἄδικην ἔχει ψυχὴν ἐκεῖνος·
 μὴν ἀμελήσης τώρα σὺ τὸ ἰσόμοιρο τραπέζι 95
 καὶ ὅπως κι οἱ ἄλλοι ἀθάνατοι καὶ σὺ θ' ἀκούσης ποῖα
 ἔργα κακὰ μᾶς προμηναῖ καὶ μᾶς κηρύττει ὁ Δίας,
 π' οὔτε θνητὸς οὔτε θεὸς δὲν θὰ χαρῆ, πιστεύω,
 ἐὰν ἀκόμη εὐφραίνεται κανεὶς εἰς τὸ τραπέζι».
- Εἶπε· κι ἐκάθισε ἡ θεά, καὶ λύπην κίσθανθῆκαν 100
 ὅλ' οἱ θεοί· κι ἐγέλασεν ἐκείνη μὲ τὰ χεῖλη
 ἀλλ' ὅμως δὲν ἰάρωσε τὸ μέτωπον ἐπάνω
 ἀπὸ τὰ μαῦρα φρύδια της καὶ ἀρχίνησε μὲ πόνον :
 «Ἀνόητοι ποὺ παίρνομε θυμὸν μὲ τὸν Κρονίδην·

- καὶ προσμαχοῦμε ἀκόμη ἑμεῖς μὲ λόγον ἢ μὲ χέρι 105
 νὰ τὸν δαμάσωμε, καὶ αὐτὸς μακρὰν μας καθισμένους
 δὲν μᾶς λογιᾶζει παντελῶς, καὶ λέγει ἔτ' εἶναι πρῶτος
 στὴν δύναμιν ἀσύγκριτα τῶν ἀθανάτων ὄλων.
- Ὅθεν καθεὶς μας τὸ κακὸ ποῦ αὐτὸς τοῦ στείλῃ ἅς ἔχη· 110
 κι ἤδη τοῦ Ἄρη συμφορά, μοῦ φαίνεται' ἔχει γίνει·
 στὴν μάχην ὁ ἀγαπητὸς Ἀσκάλαφος ἐχάθη
 π' ὁ Ἄρης ὁ τρομακτικὸς λέγει πῶς εἶν' υἱὸς του».
- Εἶπε, καὶ ὁ Ἄρης κτύπησε καὶ μὲ τὲς δυὸ παλάμες 115
 τ' ἀνδρειωμένα του μεριά καὶ μὲ παράπον' εἶπε :
 «Δὲν θὰ μοῦ δώσεται' ἄδικον, ὦ ἐγγάτοικοι τοῦ Ὀλύμπου,
 ἐκδικητὴς ἂν κατεβῶ τοῦ υἱοῦ μου ἐκεῖ στὰ πλοῖα,
 κι ἐὰν μοῦ μέλλῃ ἀπ' τοῦ Διὸς τὸν κεραυνὸν νὰ πέσω
 μὲ τοὺς νεκροὺς νὰ κείτωμαι στὸ αἵματωμένο χῶμα».
- Καὶ νὰ τοῦ ζέψουν τ' ἄλογα στὸν Φόβον καὶ στὸν Τρόμον 120
 εἶπε, καὶ αὐτὸς τὰ ὑπέρλαμπρα ἐζώνετο ἄρματά του.
 Τότε δεινότερη χολὴ θεὰ ἴπιανε τὸν Δία
 ἐνάντια σ' ὄλους τοὺς θεοὺς καὶ θ' ἀναφτε ὁ θυμὸς του·
 Ἄλλ' ἢ Ἀθηναῖ φοβούμενη μὴ πάθουν ὄλοι, ἀφῆκε
 τὸν θρόνον ὅπου ἐκάθονταν καὶ στὴν αὐλὴν ἐχύθη.
- Τὸ κράνος τοῦ ἀφαιρ' ἢ θεὰ καὶ τὴν λαμπρὴν ἀσπίδα, 125
 καὶ ἀπ' τὴν βαριά παλάμη του τὸ δόρυ καὶ τὸ σταίνει
 στὴν γῆν, μετέπειτα πικρὰ τὸν Ἄρην ὄνειδίζει :
 «Ξεφρενιασμέν', ἐχάθηκες' ἔχεις αὐτιά ν' ἀκούῃς
 τοῦ κάκου, ὅποταν μῆτε νοῦς, μῆτ' ἐντροπὴ σοῦ ἐμεῖναν.
- Τ' εἶπε ἢ θεὰ δὲν ἄκουσες ἢ Ἥρα ἢ λευκοχέρα 130
 ποῦ ἤλθε τώρα ἐδῶ σ' ἐμᾶς ἀπ' τὸν Ὀλύμπιον Δία :
 Ἦ θέλεις ἀφοῦ ξέχειλα σὺ πρῶτος δοκιμάσῃς
 παθήματα, περίλυπος στὸν Ὀλυμπον νὰ γύρῃς
 καὶ τῶν θεῶν μέγα κακὸ τῶν ἄλλων νὰ γεννήσῃς ;
 Θ' ἀφήσῃ εὐθύς τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ τοὺς αὐθάδεις Τρῶας 135
 καὶ θὰ ἴθῃ ἐδῶ στὸν Ὀλυμπον ἐμᾶς νὰ τριχυμίσῃ,
 καὶ τὸν καθέναν, αἷτιον ἢ μῆ, θὰ πάρῃ ἐμπρὸς του.
 Ὅθεν σὺ παῦσε τὸν θυμὸν γιὰ τὸ καλὸν σου ἀγόρι·
 καλύτεροί του στὴν ἀνδρεία - φονεύθηκαν καὶ ἄλλοι
 καὶ στὸ ἐξῆς θὰ φονευθοῦν· καὶ δυνατὸν δὲν εἶναι 140

κάθε θνητοῦ νὰ σώσωμεν ἐμεῖς τὸ γενολόγιον».

Εἶπε, καὶ τὸν ἀκράτητον θεὸν εἰς τὸ θρονί του
ἐκάθισεν ἢ Ἄθηνᾶ καὶ στὸ προαύλ' ἢ Ἥρα
τὸν Φοῖβον ἐπροσχάλεσε, ἀντάμα μὲ τὴν Ἴριν
μηνύτραν ὄλων τῶν θεῶν, καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπε :
«Σᾶς καὶ τοὺς δύο θέλει ὁ Ζεὺς νὰ πᾶτ' εὐθύς στὴν Ἴδην
καὶ ἅμα ἐκεῖ φθάσεται ἔμπροσθεν στὸ πρόσωπο τοῦ Δία
ἐσεῖς θὰ κάμετ' ὅ,τι αὐτὸς θελήσῃ καὶ προστάξῃ».

Εἶπε, καὶ πάλι ἐγύρισε στὸν θρόνον της ἢ Ἥρα·
καὶ αὐτοὶ μὲ πέταμα γοργὸ ζεκίνησαν καὶ ἐφθάσαν
στὴν Ἴδην τὴν πολύβρυσην, τὴν θεριοθρέπτραν καὶ ἤβραν
εἰς τοῦ Γαργάρου τὴν κορυφὴν τὸν βροντητὴν Κρονίδην
καθήμενον, καὶ εὐωδιαστὴ τὸν ἔζωνε νεφέλη.

Κι ἔμπρὸς ὡς ἤλθαν τοῦ Διὸς τοῦ νεφελοσυνάκτῃ,
ἔμειναν, καὶ μ' αὐτοὺς χαλὴν δὲν εἶχε ὁ Ζεὺς ἅμ' εἶδε
ὅτι τῆς Ἥρας γρήγορα τὸν λόγον ὑπακοῦσαν.

Στὴν Ἴριν πρῶτα ὁμίλησε μὲ λόγια φτερωμένα:
«Πτερόποδ' Ἴρι, πήγαινε, νὰ εἰπῆς τοῦ Ποσειδῶνος
ὅ,τι θ' ἀκούσης καὶ πιστὴν σὲ θέλω ἐγὼ μηνύτραν.
Νὰ παύσῃ ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ νὰ γυρίσῃ, ἂν θέλῃ,
ἢ στὴν ἀγίαν θάλασσαν ἢ στῶν θεῶν τὰ γένη».

Καὶ ἂν δὲν πεισθῇ στὰ λόγια μου καὶ τ' ἀψηφίσῃ, εἶπέ του
νὰ ἐννοήσῃ αὐτὸ καλὰ, νὰ μὴ θαρρέψῃ τόσο
στὴν δύναμίν του νὰ σταθῇ, ὅταν τοῦ πέσω, ἔμπρὸς μου
ὅτ' εἴμ' ἐγὼ στὴν δύναμιν περισσ' ἀνώτερός του,
εἶμαι καὶ πρωτογέννητος. Καὶ ὡστόσο αὐτὸς τολμάει
ἕσος νὰ λέγεται μ' ἐμὲ ποῦ ὄλ' οἱ θεοὶ μὲ τρέμουν».

Εἶπε καὶ τὸν ὑπάκουσεν ἢ ἀνεμόποδ' Ἴρις
καὶ στὴν ἀγίαν Ἴλιον κατέβη ἀπὸ τὴν Ἴδην.
Καὶ ὡς ροβολοῦν κάτω στὴν γῆν χιόν' ἢ χαλάζι κρῦο
ἀπ' τὸν αἰθερογέννητον βοριά κατεβασμένα,
μὲ ὁμοίαν ἐπετοῦσε ὁρμὴν ἢ ἀνεμοπόδ' Ἴρις
καὶ ἀπὸ σιμᾶ προσφώνησε τὸν μέγαν Ποσειδῶνα :

«Κάποιο νὰ φέρω μήνυμα, μεγάλε γεωφόρε,
ἤλθα καθὼς μ' ἐπρόσταξεν ὁ αἰγιδοφόρος Δίας·
νὰ παύσῃς ἀπ' τὸν πόλεμον σοῦ λέγει καὶ νὰ γύρης

- ἢ στήν ἀγίαν θάλασσαν ἢ στῶν θεῶν τὰ γένη·
καὶ ἂν δὲν πεισθῆς στὰ λόγια του καὶ τ' ἀψηφᾶς, κηρύττει
ὅτι καὶ αὐτὸς ἀντίμαχα μὲ σὲ νὰ πολεμήσῃ
θὰ ἔλθῃ ἐδῶ· καὶ μὴ σταθῆς, σὲ συμβουλεύει, ἐμπρὸς του, 180
ὅτ' εἶναι αὐτὸς στήν δύναμιν περισσ' ἀνώτερός σου,
εἶναι καὶ πρωτογέννητος, καὶ ὅμως τολμᾷ ἡ καρδιά σου
ἵσος νὰ λέγῃσαι μ' αὐτόν, ὅπου τὸν τρέμουν ὅλοι».
- Ἐβάρυνε καὶ ἀπάντησεν ὁ μέγας κοσμοσείστης·
«ὦ, λόγον ὑπερήφανον πού εἶπε, ἂν κι εἶναι ἀνδρεῖος, 185
ἂν τὸν ὁμότιμον ἐμὲ μὲ βίαν θὰ ἐμποδίσῃ.
Τρεῖς γεννηθήκαμεν υἱοί, τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας,
ὁ Ζεὺς, ἐγὼ καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν πεθαμένων Ἄδης.
Καὶ ἀπ' ὅλα τρία κάμαμεν ἰσόμοιρα βασιλεία.
Νὰ ἔχω τὴν λευκὴν θάλασσαν πέφτει ὁ λαχνὸς σ' ἐμένα, 190
στὸν Ἄδην τὸ ἀνήλιο σκοτάδι, καὶ στὸν Δία
ὁ πλατὺς ἔλαχε οὐρανὸς στὰ νέφη στὸν αἰθέρα
κι ἔμειν' ἡ γῆ κοινὴ στοὺς τρεῖς καὶ ὁ Ὀλυμπος ὁ μέγας.
Ὅθεν ἐμένα τοῦ Διὸς ὁ νοῦς δὲν θὰ ὀδηγήσῃ,
καὶ ἄς μείνῃ, ἂν κι εἶναι δυνατός, στὸ τρίτο του μοιράδι. 195
Καὶ μὲ τὰ χέρια ὡς ἀνανδρον νὰ μὴ μὲ φοβερίζῃ.
Μὲ τὰ μεγάλα λόγια του ταιριάζει νὰ ὀνειδίσῃ
τὲς κόρες καὶ τ' ἀγόρῃα πού γέννησεν ἐκεῖνος,
ὅτι ἐξ ἀνάγκης θὰ ὑπακοῦν ἐκεῖνα σ' ὅ,τι λέγει».
- Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ἡ ἀνεμόποδ' Ἴρις·· 200
«ὦ γεωφόρε Ποσειδῶν, τῶντι αὐτὸν τὸν λόγον
τὸν ἄπονον, τὸν τρομερόν, θὰ φέρω ἐγὼ στὸν Δία·
Δὲν θὰ τὸν στρέψῃς; Στρέφονται οἱ γυνῶμες τῶν γενναίων.
Τὸν πρωτογέννητον βοηθοῦν, τὸ ξεύρεις, οἱ Ἐρινύες».
- Καὶ πρὸς αὐτὴν ὁ Ποσειδῶν ἀντεῖπε ὁ κοσμοσείστης· 205
«Ἴρι θεά, λόγον καλὸν ὁμίλησες τῶντι
καὶ αὐτὸ λαμπρόν, ὁ μηνυτῆς τὰ ὀρθὰ νὰ ξεχωρίζῃ.
Ἄλλ' ἰδοὺ ποῖος τὴν καρδιά φρικτὸς μοῦ θλίβει πόνος,
ἐμένα τὸν ἰσόμοιρον καὶ τὸν ὁμόκληρόν του
μὲ λόγια νὰ ὀνειδίζῃ αὐτὸς ὅλα χολὴν γεμάτα. 210
Ἄλλὰ μὲ κάνει εὐλάβεια γιὰ τώρα νὰ συγκλίνω·
ἄλλ' ἄκουσ' ἄλλο πού θὰ εἰπῶ καὶ ἀλήθεια θὰ κηρύξω·

- ἐὰν αὐτὸς στὸ πείσμα μου καὶ ἄλλων ἀθανάτων,
 τῆς Ἥρας καὶ τῆς Ἀθηναῖς, τοῦ Ἡφαίστου καὶ τοῦ Ἑρμείου
 θελήσῃ ἀπὸ τὸν ὄλεθρον τὴν Ἴλιον νὰ φυλάξῃ 215
 καὶ νὰ μὴ δώσῃ δύναμιν καὶ νίκην στοὺς Ἀργεῖους,
 ἅς μάθῃ π' ἄσβεστος θυμὸς θ' ἀνάψῃ στὴν ψυχὴν μας».
- Καὶ ἀπ' τὸν λαὸν τῶν Ἀχαιῶν στὰ βάρη τῆς θαλάσσης
 βυθίζει καὶ ὄλοι αἰσθάνονται ποὺ λείπει ὁ κοσμοσείστης.
 Καὶ ὁ Ζεὺς ὁ μαυρονέφελος τότε εἶπε πρὸς τὸν Φοῖβον : 220
 «Στὸν χαλκοφόρον Ἔκτορα νὰ πᾶς, καλέ μου Φοῖβε·
 ὅτι ὁ γεωφόρος Ποσειδῶν ἔγυρεν ἤδη ὀπίσω
 εἰς τὴν ἀγίαν θάλασσαν νὰ φύγῃ ἀπ' τὴν ὀργὴν μας·
 καὶ σφόδρ' αὐτὸν τὸν πόλεμον θὰ αἰσθάνονταν κι οἱ ἄλλοι
 θεοὶ στὰ Τάρταρα ὅσοι ζοῦν ὀλόγυρα τοῦ Κρόνου. 225
 Καλὸ σ' αὐτόν, καλύτερα σ' ἐμένα τοῦτο ἐγίνῃ,
 ποὺ ἐσύγκλινε ἀπὸ εὐλάβειαν καὶ δὲν ἐστάθῃ ἐμπρὸς μου
 ὅτι ὄχι ἀνίδρωτος, θαρρῶ, θὰ ἐγίνονταν ἀγῶνας.
 Ἀλλὰ στὰ χέρια πάρε σὺ τὴν κροσσωτὴν αἰγίδα
 καὶ σείοντάς τιν εἰς φυγὴν θὰ βάλῃς τοὺς Ἀργεῖους, 230
 καὶ σὺ τοῦ ἐνδόξου Ἔκτορος ὁ ἴδιος θὰ ἴσαι σκέπη·
 ἴην δύναμίν του ἀναψέ, τοὺς Ἀχαιοὺς νὰ διώξῃ,
 ὡς πέρα στὸν Ἑλλήσποντον νὰ πᾶσιν στὰ καράβια.
 Κι ὕστερα θὰ φροντίσω ἐγὼ μὲ λόγον καὶ μὲ ἔργον
 ἀνάσασιν τῶν Δαναῶν νὰ δώσω ἀπ' τὸν ἀγῶνα». 235
 Εἶπε, καὶ δὲν παράκουσεν ὁ Ἀπόλλων τὸν πατέρα,
 καὶ ἀπὸ τὴν Ἰδὴν ἔπεσεν ὡσὰν τὸ φασσοφόνο
 γεράκι ποὺ ὅλα τὰ πουλιὰ περνᾷ τὸ πέταμά του·
 κι ἤβρε τὸν θεῖον Ἔκτορα· χαμαὶ δὲν ἦταν πλέον,
 καθήμενος συνέφερνε κι ἐγνώριζε τοὺς φίλους, 240
 ἔπαυσεν ἢ κονταναπνιὰ καὶ ὁ ἰδρωτὰς ὁ κρῦος,
 ὡς τὸν ἀνάστησεν ὁ νοῦς τοῦ αἰγιδοφόρου Δία.
 Σιμὰ του ἐστάθῃ κι εἶπε του ὁ τοξευτὴς Ἀπόλλων :
 «Ἔκτορ Πριαμίδη, ἀνάμερα τί κάθῃσαι ἀπ' τοὺς ἄλλους
 λιπόθυμος ; Μὴ συμφορὰ κάποια μεγάλη σ' ἤβρε ;» 245
 Τοῦ ἀντεῖπε μὲ σβηστὴν φωνὴν ὁ λοφοσείστης Ἔκτωρ :
 «Ποιὸς εἶσαι ἀπ' ὄλους τοὺς θεοὺς ποὺ μοῦ ὀμιλεῖς ἀντίκρυ,
 ὦ σεβαστέ, δὲν τό ἴμαθες ; Ἐνῶ κεῖ στὰ καράβια

- χαλοῦσα τοὺς συντρόφους του, στὰ στήθη ὁ μέγας Αἴας
 λιθάρι μοῦ ῥιξε τρανὸ καὶ μ' ἔβγαλε ἀπ' τὴν μάχην. 250
- Κι ἐνόμισα ὅτι σήμερα θὰ κατεβῶ στὸν Ἄδην
 μὲς στοὺς νεκρούς, ὡς ἔβγαιναν ἡ ποθητὴ ψυχὴ μου».
 Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ τοξευτὴς Ἀπόλλων :
- «Θάρρου, ἀφοῦ μέγαν βοηθὸν ὁ Ζεὺς ἀπὸ τὴν Ἰδην
 σοῦ ἔστειλε νὰ ἔναι πρόμαχος προστάτης στὸ πλευρό σου 255
 τὸν Φοῖβον τὸν χρυσοῦξινον, πού πάντοτε σὲ σκέπω,
 ἐσὲ τὸν ἴδιον καὶ μὲ σὲ τοὺς πύργους τοῦ Πριάμου.
 Πρόσταξε τώρα τοὺς πολλοὺς ἱππεῖς πρὸς τὰ καράβια
 τὰ γρήγορά τους ἄλογα νὰ σπρώξουν ἀνδρειωμένα 260
 καὶ στοὺς ἱππεῖς ἐμπρὸς ἐγὼ τὸν δρόμον πέρα πέρα
 θὰ τοὺς ἀνοίξω καὶ εἰς φυγὴν θὰ βάλω τοὺς Ἀργεῖους».
 Αὐτὰ ἔπε καὶ τοῦ ἐπύρωσε μὲ δύναμιν τὰ στήθη.
 Καὶ ὡς ὅταν σπᾶση τὸν δεσμὸν καλοθρεμμένος ἵππος,
 βροντᾷ τετραποδίζοντας στὴν ἀνοικτὴν πεδιάδα,
 νὰ λούεται στὸ καθαρὸ ποτάμι μαθημένος 265
 τὴν κεφαλὴν κρατεῖ ὑψηλά, τὴν χαίτην ἀνεμίζει
 καὶ ὑπερηφανευόμενον στὰ κάλλη του τὸν φέρνουν
 στὲς μαθημένες του βοσκὲς γοργὰ τὰ γόνατά του·
 ὅμοια πετοῦσε ἀκράτητος πρὸς τοὺς ἱππεῖς ὁ Ἔκτωρ
 καὶ τοὺς κινούσε, ὡς ἡ φωνὴ τὸν δίδαξεν ἡ θεία. 270
- Καὶ ὡς ὅταν ἀγριόγιδο ἦ καὶ κερατοφόρο
 ἐλάφι σφόδρα κυνηγοῦν ἄνδρες τοῦ ἀγροῦ καὶ σκύλοι·
 λόγγος δασύς καὶ γλιστερὸς γκρεμὸς τοὺς ἐμποδίζει,
 καὶ νὰ τὸ ἐβροῦν τ' ἀκόντια τους δὲν ἤθελεν ἡ μοίρα,
 καὶ ἀπ' τὴν βοήν τους πύρινον στὸ δρόμο τους λεοντᾶρι 275
 φαίνεται καὶ ὄλοι ἀναμεροῦν καὶ ἀφήνουν τὸ κυνήγι·
 ἔτσι ὡς τότε οἱ Δαναοὶ πυκνοὶ τοὺς κυνηγοῦσαν
 καὶ τοὺς ἐκτύπαν μὲ σπαθιά, μὲ δίστομα κοντάρια·
 ἀλλ' ἅμα εἶδαν τὸν Ἐκτορα στὲς τάξεις τῶν ἀνδρείων,
 ἐτρόμαξαν καὶ στὴν καρδιά τὸ θάρρος τοὺς ἐκόπη. 280
- Τότε σ' αὐτοὺς ὁμίλησεν ὁ Ἀνδραϊμονίδης Θόας,
 τῶν Αἰτωλῶν ὁ ἔξοχος τεχνίτης εἰς τ' ἀκόντι,
 καλὸς καὶ εἰς μάχην σταθερὴν, καὶ ὁμιλητὴς ὁ πρῶτος
 τῶν νέων ἂν ἀσύμφωνοι μαζί λογομαχοῦσαν.

- Καὶ αὐτὸς μὲ γνώμην ἀγάθην στήν μέσσην ὄλων εἶπε : 285
 «ὦ μέγα θαῦμα ὅπου θωροῦν τὰ μάτια τοῦτα ἐμπρός τους!
 ἰδοὺ πῶς πάλιν ξέφυγε τὸν χάρο κι ἐσηκώθη
 ὁ Ἔκτωρ κι ἐπιστεῦαμε πῶς ἄσφαλτ' ἀπ' τὰ χέρια
 τοῦ Αἴαντος ἀπέθανε, τοῦ Τελαμωνιάδη.
 Ἄλλ' ἔσωσε κάποιος θεὸς τὸν Ἔκτορα καὶ πάλιν 290
 πού Δαναοὺς ἐθέρισε πολλοὺς καὶ θά θερίσει,
 φοβοῦμαι τώρα, καὶ ἄβουλα τοῦ βαρυκτύπου Δία
 δὲν στέκετ' ἐπὶ κεφαλῆς καὶ τόσην δείχνει λύσσαν
 κι ἐλᾶτ' ἐκεῖνο πού θά εἰπῶ νὰ τὸ δεχθοῦμεν ὄλοι·
 τὰ πλήθη ἄς παραγγείλωμε νὰ στρέψουν πρὸς τὰ πλοῖα· 295
 καὶ ἄς μείνωμ' ὅσοι στὸν στρατὸν πρωτεύομεν ἀνδρεῖοι,
 ἴσως μὲ λόγχεις σηκωτὲς κρατήσωμεν τὴν πρώτην
 ὄρμην ἐκείνου, καὶ θαρρῶ, πού ἂν καὶ πολὺ μανίζει
 θά φοβηθῆ τῶν Δαναῶν τὴν φάλαγγα νὰ σπάσῃ».
 Εἶπε, κι οἱ ἄλλοι πρόθυμοι ἐδέχθησαν τὸν λόγον. 300
 Ὁ Αἴας τότε, ὁ Ἰδομενεύς, ὁ Τεῦκρος, ὁ Μηριόνης,
 ὁ Μέγης τοῦ Ἄρ' ἰσόπαλος, μὲ τοὺς συντρόφους ὄλους
 τοὺς ἀνδρειωμένους φώναζαν κι ἐσύνταζαν τὴν μάχην,
 γιὰ νὰ δεχθοῦν τὸν Ἔκτορα καὶ τὸν στρατὸν τῶν Τρώων.
 Καὶ ὀπίσω τους ἐγύριζε τὸ πλῆθος πρὸς τὰ πλοῖα. 305
 Σύσσωμ' οἱ Τρῶες ἔπεσαν μακροπατώντας, πρῶτος
 ὁ Ἔκτωρ, κι ἔμπροσθεν σ' αὐτόν, μὲ νέφος τυλιγμένος
 ὁ Ἀπόλλων κι εἶχε τὴν φριχτὴν πολεμικὴν αἰγίδα
 τὴν δασερὴν, περιλαμπρὴν πού ὁ Ἥφαιστος τοῦ Δία
 ἐχάλκευσε, νὰ τὴν φορῆ, τοὺς ἄνδρες νὰ τρομάξῃ. 310
 Αὐτὴν κρατώντας ἀρχηγὸς ἐστήθηκε τῶν Τρώων.
 Καὶ σύσσωμοι τοὺς δέχθησαν οἱ Ἀργεῖοι κι ἐσηκώθη
 καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη ἀλαλαγμός· ἀπ' τὲς χορδὲς πετοῦσαν
 τὰ βέλη, καὶ ὅπως τὰ ῥιχναν τὰ χέρια μανιωμένα,
 ἄλλα στήν σάρκα ἐμπήγονταν τῶν ἀνδρειωμένων νέων, 315
 ἄλλα στὸν δρόμον τοὺς χωρὶς τὴν σάρκα ν' ἀπολαύσουν
 μέσα στήν γῆν στυλῶνονταν, γιὰ σάρκα πεινασμένα.
 Καὶ ὅσο ἐκρατοῦσε ἀσάλευτην ὁ Φοῖβος τὴν αἰγίδα
 κτυποῦντο κι ἔπεφταν πολλοὶ καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη ὁμοίως·
 ἀλλ' ὅταν τὴν ἐσάλεισε κατάματα κοιτώντας 320

τοὺς Ἀχαιοὺς μὲ δυνατὴν κραυγὴν, τὸν νοῦν τοὺς μέσα
 ἐμάργωσε καὶ ξέχασαν τὸ θάρρος τῆς ἀνδρείας.
 Καὶ ὡς ὅταν ξάφνου δυὸ θεριά, πρὶν φθάσ' ἡ μαύρη νύκτα,
 σ' ἀγέλην χύνονται βοδιῶν ἢ καὶ κοπὴν προβάτων·
 ἐνῶ τοὺς λείπει ὁ πιστικός, καὶ τὰ σκορπιζοῦν ὄλα· 325
 ὁμοίως ἀνανδρὴν φυγὴν γεννᾷ σ' αὐτοὺς ὁ Φοῖβος
 τὴν δόξαν εἰς τὸν Ἔκτορα νὰ δώσῃ καὶ στοὺς Τρῶας.
 Τότ' ἀνδρας ἀνδρα φόνευσεν, ἀφοῦ σκορπίσθ' ἡ μάχη.
 Τῶν χαλκοφράκτων Βοιωτῶν τὸν ἀρχηγὸν ὁ Ἔκτωρ
 τὸν Ἀρκεσίλαον βροντᾶ νεκρὸν καὶ τὸν Στιχίον 330
 ποὺ ἦταν σύντροφος πιστὸς τοῦ ἀνδρείου Μενεσθέως·
 τὸν Μέδοντα, τὸν Ἰάσον ἐφόνευσ' ὁ Αἰνείας·
 καὶ νόθον ἦταν γέννημα ὁ Μέδων τοῦ Ὀϊλέως
 καὶ ἀδελφὸς τοῦ Αἴαντος· μακρὰν εἰς τὴν Φυλάκην
 στὰ ξένα ἐζοῦσε ἀπ' τὸν καιρὸν ποὺ ἐφόνευσ' ἓνα ἀδέλφι 335
 τῆς μητρυιᾶς Ἐριώπιδος, τῆς νυμφευτῆς τοῦ Ὀϊλέως·
 κι ἦτο ἀρχηγὸς ὁ Ἰάσος αὐτὸς τῶν Ἀθηναίων
 καὶ γέννημα ἐδοξάζετο τοῦ Σφήλου Βουκολίδῃ·
 τὸν Μηκιστὴ θανάτωσε κατόπι ὁ Πολυδάμας,
 πάλι ὁ Πολίτης φόνευσεν τὸν πρόμαχον Ἐχίον 340
 καὶ τὸν Κλονίον ὁ θεϊκὸς Ἀγήνωρ, καὶ στὴν πλάτην
 τοῦ Δηϊόχου, ὡς ἔφευγεν ἐλόγχισεν ὁ Πάρις.
 Κι ἐκεῖνοι ἐνῶ τοὺς γύμνωναν, οἱ Ἀχαιοὶ ριγμένοι
 στοὺς πάλους καὶ στὸν χάντακα, ἐδῶ κι ἐκεῖ σκορπιοῦνταν
 στὰ τεῖχη ὀπίσω νὰ κρυβοῦν· καὶ ὁ Ἔκτωρ πρὸς τοὺς Τρῶας 345
 μακριὰν ἔσυρε φωνήν· «Ἐμπρός, πρὸς τὰ καράβια,
 καὶ ἀφῆτ' ἐκεῖ τὰ λάφυρα τὰ αἰματοκυλισμένα
 καὶ ὅποιον νοήσω ἄλλοῦ μακρὰν νὰ μένη ἀπὸ τὰ πλοῖα,
 στὸν τόπον θὰ τοῦ σοφισθῶ νὰ κακοθανάτιση,
 καὶ οὔτε ἀδελφοὶ οὔτε ἀδελφές νεκρὸν θενᾶ τὸν κάψουν, 350
 ἀλλὰ στὴν πόλιν μας ἔμπρὸς θὰ τὸν σπαράξουν σκύλοι».
 Εἶπε, βροντᾶ τὴν μάστιγα κατάπλατα στοὺς ἵππους·
 κι ἐφώναξε τὲς φάλαγγες· καὶ μὲ βοὴν οἱ Τρῶες
 τὰ ἀμαξόσουρ' ἄλογα κατόπι του ἐκινήσαν
 κι ἐβρόντα ὁ τόπος κι ἔμπροσθεν ὁ Φοῖβος μὲ τὰ πόδια 355
 τὰ φρούδια ἐγκρέμισ' εὐκόλα τοῦ λάκκου καὶ τὸ χῶμα

στὸ χάσμα μέσα ἐπάτησε καὶ ὡσάν γεφύρι δρόμον
μακρὺν τοὺς ἔστρωσε πλατύν. ὅσο βολὴ τῆς λόγχης
ἔταν τὴν ρίχνη λογχιστῆς νὰ ἰδῆ τὴν δύναιμίν του.

Καὶ χύνονταν φαλαγγωτὰ κι ἐμπρὸς μὲ τὴν αἰγίδα 360

ὁ Φοῖβος τὴν βαρύτεμην· κι ἐγκρέμιζε τὸ τεῖχος
ὡσάν παιδὶ πού παίζοντας ἀκρόγιαλα σηκώνει
κάποια δικά του κτίσματα μὲ ἄμμον καὶ κατόπιν
παίζοντας πάλι τὰ χαλᾶ μὲ φτέρνες, μὲ παλάμες.

Ἵμοια σύ, Φοῖβε τοξευτῆ, τοὺς μόχθους τῶν Ἀργείων 365
ἐχάλασες, καὶ στὴν καρδιά τοὺς ἔβαλες τὸν τρόμον.

Καὶ τοῦτοι πρὸς τὰ πλοῖα τοὺς ἐμέναν ἐνωμένοι
καὶ ν' ἀνδρειευτοῦν ἐκραύγαζαν ὁ ἓνας πρὸς τὸν ἄλλον
καὶ στοὺς θεοὺς ἐδέοντο μὲ χέρια σηκωμένα·

καὶ ὁ Νέστωρ, μέγα στήριγμα τῶν Ἀχαιῶν, ἐξόχως 370

εὐχονταν μὲ τὰ χέρια του πρὸς τ' ἄστρα σηκωμένα :

«Δία πατέρα, ἂν σοῦ ἴκαψαν στὸ σιτοφόρον Ἄργος
μόσχους ἢ πρόβατα μ' εὐχὲς νὰ γύρουν στὴν πατρίδα,
καὶ τὸ ὑπεσχέθης, ἴλεως, θυμήσου τα πατέρα,
τοῦ ὀλέθρου μάκρυνε ἀπὸ μᾶς τὴν ὥραν, μὴν ἀφήσης
οἱ Τρῶες τόσο χάλασμα νὰ φέρουν τῶν Ἀργείων».

375

Εὐχῆθη αὐτὸς κι ἐβρόντησεν ὁ πάνσοφος Κρονίδης
καθὼς τοῦ ἔφθασαν οἱ εὐχὲς τοῦ γέροντος Νηλεΐδη.

Κι οἱ Τρῶες ἅμα τοῦ Διὸς ἐγνώρισαν τὸν κτύπον

μὲ λύσσαν νέαν ὄρμησαν ἐπάνω στοὺς Ἀργείους.

380

Καὶ ὡς μέγα κύμα στὰ πλατιὰ πελάγη, ἂν τὸ ἐμψυχῶνῃ
ὁ ἄνεμος, πού δύναμις στὰ κύματα εἶναι πρώτη,

χύνετ' ἐπάνω ἀπ' τὰ πλευρὰ στοῦ καραβιοῦ τὸ στρῶμα,
ἴμοια κι οἱ Τρῶες μὲ βοὴν κατέβαιναν τὸ τεῖχος,

ἔφθασαν μὲ τ' ἀμάξια τοὺς στὲς πρύμνες καὶ σ' ἐκεῖνα 385

ὀρθοὶ μὲ λόγχες δίστομες ἀντίκρυ ἐπολεμοῦσαν,

κι οἱ Ἀχαιοὶ στὰ ὀλόμαυρα καράβι' ἀνεβασμένοι

μὲ μακριὰ κοντάρια, πού εἶχαν μὲς στὰ πλοῖα,

θπλασσομάχια, κολλητὰ, στὲς ἄκρες χαλκοφόρα.

Καὶ ὅσον οἱ Τρῶες κι οἱ Ἀχαιοὶ στὸ τεῖχος πολεμοῦσαν 390

ἀπ' τὰ καράβια μακράν, ὁ Πάτροκλος καθόνταν

εἰς τοῦ Εὐρυπύλου τὴν σκηνὴν κι ἐκεῖνον μὲ ὀμιλίες

ἔτερπε καὶ μὲ βότανα τὴν δυνατὴν πληγὴν τοῦ
 τοῦ ἄλειφε, νὰ ἡμερωθοῦν οἱ πόνοι τοῦ τὸν σφάζων.
 Ἄλλ' ἅμα ἐνόησεν ἐμπρὸς νὰ προχωροῦν οἱ Τρῶες 395
 στὸ τεῖχος καὶ τῶν Δαναῶν βοή φυγῆς ἀκούσθη.
 ἐστέναξε κι ἐβρόντησε τὰ χέρια στὰ μεριά του
 καὶ μὲ παράπον' ἔλεγεν : «Εὐρύπυλε, ἂν καὶ χρεῖαν
 μ' ἔχεις, δὲν δύναμ' ἐγὼ πλιά σιμά σου ἐδῶ νὰ μένω·
 ἀγῶνας ἄναψε φρικτός· ἄς σὲ καλοκαρδίση 400
 ὁ ἀκόλουθος· θὰ δράμω ἐγὼ νὰ ἐβρῶ τὸν Ἀχιλλέα
 νὰ τὸν κινήσω εἰς πόλεμον· δύναμις ἴσως θεῖα
 μοῦ δώση μὲ τὰ λόγια μου ν' ἀνάψω τὴν ψυχὴν του·
 πολύτιμ' εἶναι συμβουλή τοῦ φίλου πρὸς τὸν φίλον».
 Αὐτὰ ἔπε καὶ ἀνεχώρησεν· καὶ στὴν ὄρμην τῶν Τρῶων 405
 ἄσειστοι ἐμέναν οἱ Ἀχαιοί, καὶ ἂν καὶ πλιότερ' ἦσαν
 δὲν δύναντο ἀπ' τὰ πλοῖα τους μακρὰν νὰ τοὺς κρατήσουν
 οὐδὲ οἱ Τρῶες δύναντο τὲς φάλαγγες νὰ σπάσουν
 τῶν Δαναῶν καὶ στὲς σκηνές νὰ πέσουν καὶ στὰ πλοῖα.
 Καὶ ὅπως ἡ στάφνη, ἂν τὴν κρατῆ καλοῦ τεχνίτη χέρι, 410
 τοῦ ὄλα τὸν δίδαξ' ἡ Ἀθηνᾶ τ' ἀπόκρυφα τῆς τέχνης,
 σιάζει δοκάρι καραβιοῦ καὶ ὀρθὰ τὸ κανονίζει·
 ὅμοια καὶ αὐτοὶ μὲ ἰσόμετρον ἀγῶνα ἐπολεμοῦσαν,
 καὶ ἄλλοι πρὸς ἄλλην μάχονταν, ἄλλοι πρὸς ἄλλην πρύμνην.
 Στὸν μέγαν Αἴαντ' ὄρμησεν ὁ Ἔκτωρ καὶ γιὰ μίαν 415
 πρύμνην οἱ δύο πάλαιαν· οὐδ' ἠμποροῦσε τοῦτος
 νὰ σπρώξῃ ἐκεῖνον καὶ φωτιὰ νὰ βάλῃ στὸ καράβι,
 ἀλλ' οὐτ' ὁ Αἴας δύνονταν τὸν ἄλλον ν' ἀποδιώξῃ,
 ὅτι θεὸς τὸν ἔφερε· καὶ τότε τὸν Κλυτίδην
 Καλήτορα κεῖ πόφερνε τὸ πῦρ εἰς τὸ καράβι 420
 λόγχισ' ὁ Αἴας, κι ἔπεσε μὲ τὸ δαυλὶ στὸ χῶμα.
 Καὶ ὡς εἶδ' ἐμπρὸς στὰ μάτια του τὸν ξάδελφον νὰ πέσῃ
 ὁ Ἔκτωρ κεῖ κατέμπροσθεν στ' ὀλόμαυρο καράβι
 μακριὰν ἔσυρε φωνὴν στοὺς Τρῶας καὶ Λυκίους :
 «Τρῶες, Λύκιοι, Δάρδανοι καὶ σεῖς, κονταρομάχοι, 425
 μέσα εἰς τέτοιαν στένωσιν μὴ φύγετε ἀπ' τὴν μάχην,
 ἐμπρὸς στὲς πρύμνες ἔπεσε τὸ τέκνο τοῦ Κλυτίου,
 προφθάστε μὴν οἱ Ἀχαιοὶ γυμνώσουν τὸν νεκρὸν του».

- Εἶπε, τὴν λόγχην τὴν λαμπρὴν στὸν Αἴαντ' ἀκοντίζει,
δὲν τὸν ἐπῆρε καὶ ἀντ' αὐτοῦ τὸν Μαστορίδην ἤβρε 430
Λυκόφρονα Κυθήριον, ποῦ ἐζοῦσε ἀκόλουθός του,
ἀφοῦ τὰ θεῖα Κύθηρα γιὰ φόνον εἶχε ἀφήσει·
ἡ λόγχη ἐπάνω ἀπὸ τ' αὐτὶ στὴν κεφαλὴν του ἐμπῆκε,
ὡς ἔστεκε στοῦ Αἴαντος τὸ πλάγι, καὶ ἀπ' τὴν πρῦμνην
τ' ἀνάσκελά 'πεσε νεκρός· ἐρρίγωσεν ὁ Αἴας 435
κι ἐφώναξε τὸν ἀδελφόν : « ὦ Τεῦκρε ἀγαπημένε,
τὸν σύντροφον μᾶς φόνευσαν πιστόν μας Μαστορίδην,
ποῦ ξένον ἀπ' τὰ Κύθηρα τὸν πήραμε στὸ σπίτι
κι ἴσια τὸν ἐσεβόμασθε μὲ τοὺς γλυκεῖς γονεῖς μας·
ὁ Ἕκτωρ τὸν ἐφόνευσε· τὸ τόξο καὶ τὰ βέλη, 440
τὰ φοινικὰ τί γίνονται, ποῦ σόχει δώσει ὁ Φοῖβος ; »
Καὶ ὁ Τεῦκρος ἔδραμεν εὐθύς σιμὰ του καὶ τὸ τόξο
εἶχε τ' ὀπισθοτέντωτο μαζὶ μὲ τὴν φαρέτραν,
καὶ ὡς ἔριχνε γοργὰ πυκνὰ τὰ βέλη, αὐτοῦ τὸν Κλεῖτον
κτύπησε τοῦ Πεισήνορος λαμπρὸν υἱόν, καὶ φίλον 445
τοῦ ἐνδόξου Πολυδάμαντος, ἐνῶ τὰ χαλινάρια
ἐκράτει, ὅτι τὴν ἄμαξαν ἐκεῖνος κυβερνοῦσε
κι ἔσπρωχεν ὅπου οἱ φάλαγγες πυκνότερες κτυπιόνταν,
τῶν Τρώων καὶ τοῦ Ἕκτορος πρὸς χάριν· ἀλλ' ἐκεῖνος
ἔπαθε καὶ δὲν πρόφθασε κανέναν νὰ τὸν σώσῃ. 450
Στὸ ζνίχι τὸν ἐπέρασε τὸ δακρυορρόρο βέλος,
ἀπὸ τ' ἀμάξι ἐβρόντησε καὶ ἀλαφιασμέν' οἱ ἵπποι
ἄδειο τ' ἀμάξι ἐτράνταζαν· καὶ ὁ ἥρωες Πολυδάμας
τὸ νόησε κι ἐστήθη ἐμπρός· κι ἐκεῖ τοῦ Ἀστυνόου
υἱοῦ τοῦ Προτιάονος τοὺς ἔδωκε στὰ χέρια 455
καὶ σφόδρα τὸν παράγγειλε νὰ τοὺς κρατῇ σιμὰ του·
κι ἐκεῖνος πάλι ἐγύρισε στὴν τάξιν τῶν προμάχων.
Καὶ ὁ Τεῦκρος γιὰ τὸν Ἕκτορα ἐτοίμαζε ἄλλο βέλος,
καὶ τὸν ἀγώνα θά 'παυε στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα,
ἐὰν τὸν ἔριχνε νεκρὸν ἐκεῖ ποῦ ἀνδραγαθοῦσε. 460
'Αλλὰ τὸ εἶδε ὁ πάνσοφος Κρονίδης ποῦ ἐφρουροῦσε
τὸν Ἕκτορα, καὶ καύχημα τοῦ Τεύκρου ἐπῆρε μέγα·
ποῦ τὴν καλόστριφτην χορδὴν στὸ παινεμένο τόξο,
ὡς τὴν τραβοῦσε, τοῦ 'σπασε, καὶ πλαγινὰ τὸ βέλος

- τὸ χάλκινο ἐπετάχθηκε καὶ τοῦ ἴππεος τὸ τόξο. 465
 Ρίγος τὸν Τεῦκρον ἔπιασε καὶ εἶπε τοῦ ἀδελφοῦ του :
 «Ἄ! τέλεια κάθε σόφισμα τῆς μάχης μοῦ θερίζει
 θεός, ὅπου μοῦ πέταξε τὸ βέλος ἀπ' τὸ χέρι
 καὶ μοῦ ἴσπασε νεόστριφτην χορδὴν πού ἔχα προσδέσει
 τώρα πρῶι νὰ εἶναι ἀρκετὴ στ' ἀκούραστά μου βέλη». 470
 Καὶ ὁ μέγας τοῦ ἀπάντησεν ὁ Τελαμώνιος Λῆας :
 «Φίλε, τὸ τόξον ἄφησε καὶ τὰ πυκνά σου βέλη
 ἀφοῦ θεὸς τοὺς Δαναοὺς φθονεῖ καὶ τὰ συντρίβει·
 πάρε κοντάρι μακριό, ζώσου τρανήν ἀσπίδα,
 τοὺς Τρῶας κτύπα, κίνησε τοὺς ἄλλους εἰς τὴν μάχην· 475
 καὶ ἐὰν θὰ νικήσουν μὴν εἰποῦν, πού ἐπάτησαν τὰ πλοῖα
 ἀκόπως· ἀλλ' ἀκράτητα στήν μάχην ἄς χυθοῦμε».
 Εἶπε, καὶ ὁ Τεῦκρος στήν σκηνὴν ἐκρέμασε τὸ τόξο
 καὶ εὐθύς στοὺς ὤμους ἔζωσε τετράδιπλην ἀσπίδα·
 εἰς τὴν γενναίαν κεφαλὴν καλὸν ἔθεσε κράνος 480
 μὲ ἀλόγου χαίτην, καὶ φρικτὸς σείονταν ὡσὰν ὁ λόφος·
 στὸ χέρι ἐπῆρε δυνατὸ κοντάρι χαλκοφόρο
 καὶ γρήγορα τοῦ Αἴαντος ἐστήθηκε στὸ πλάγι.
 Καὶ ἅμα τοῦ Τεῦκρου νόησε πῶς ἔπαθε τὸ τόξο,
 ὁ Ἕκτωρ ἔσυρε φωνὴν τῶν Τρῶων καὶ Λυκίων : 485
 «Τρῶες, Λύκιοι, Δάρδανοι καὶ σεῖς, κονταρομάχοι,
 ἄνδρες δειχθῆτε μ' ἔλθιν σὰς τὴν δύναμιν, ὦ φίλοι,
 ἐδῶ στὰ πλοῖα· καὶ εἶδα ἐγὼ τὰ βέλη πολεμάρχου
 ἀνδρειωμένου ἀπ' τοῦ Διὸς τὸ θέλημα χαμένα.
 Φανούσιμο εἶναι τοῦ Διὸς τὸ χέρι στοὺς ἀνθρώπους, 490
 εἴτε σ' αὐτοὺς πού ὑπέροχα θελήσῃ νὰ λαμπρύνῃ,
 εἴτε σ' αὐτοὺς πού δὲν βοήθει καὶ πλήχτ' ἢ δύναμεις του,
 σὰν τώρα πού ἀνεβάζει ἐμᾶς καὶ σκύφτει τοὺς Ἀργεῖους.
 Καὶ ἐμπρὸς στὰ πλοῖα σύσσωμοι· καὶ ὅποιον διορίσ' ἢ μοῖρα
 εἴτε ἀπὸ βέλος τοῦ ἐχθροῦ νὰ πέσ'· εἴτε ἀπὸ ἀκόντι, 495
 καλοπεθαίνει ἂν ἔπεσε νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα.
 Τοῦ μένει ὀπίσω ἢ σύντροφος καὶ τὰ παιδιὰ του σῶα,
 τὰ γονικά του ἀνέγγιχτα καὶ ἡ πατρικὴ του κλήρα·
 ἂν τὰ πρυμνήσουν οἱ Ἀχαιοὶ νὰ γύρουν στήν πατρίδα».
 Εἶπε, καὶ εἰς ὅλους ἄναψε τὸ θάρρος τῆς ἀνδρείας. 500

- Καὶ ἀπ' τ' ἄλλο μέρος φώναζεν ὁ Αἴας τοὺς συντρόφους :
 « Αἴσχος, Ἀργεῖοι! τώρα ἐδῶ μᾶς μέλλ' ἢ νὰ χαθοῦμε
 ἢ νὰ σωθοῦμε, ἂν τὸ κακὸ μακρύνωμε ἀπ' τὰ πλοῖα·
 καὶ ἂν τὰ πατήσῃ τῶρ' αὐτὸς ὁ λοφοσειστής Ἔκτωρ,
 μήπως θαρρεῖτε τῆς στεριάς νὰ πᾶτε στὴν πατρίδα; 505
 Ἥ δὲν ἀκοῦτε τὸν λαὸν πῶς ὄλον ἐμψυχώνει
 ὁ Ἔκτωρ, πού λυσσᾷ φωτιά νὰ βάλῃ στὰ καράβια ;
 Νὰ πολεμοῦν τοὺς προσκαλεῖ καὶ ὄχι χορὸν νὰ στήσουν.
 Καὶ ἄλλη γιὰ μᾶς καλύτερη βουλή δὲν εἶναι ἢ σκέψις,
 ἢ νὰ ριχθοῦμε στὸν ἐχθρὸν στῆθος πρὸς στῆθος ὄλοι. 510
 Ναί, θάνατον μονόφορα νὰ ἰδοῦμε ἢ σωτηρίαν
 παρὰ σ' ἀγών' ἀτέλειωτον ἐδῶ νὰ μᾶς στραγγίζου
 στὲς πρύμνες τόσο ἐλεεινά, κατώτεροί μας ἄνδρες».
 Τοὺς ἀναψαν οἱ λόγοι του· κι ἐκεῖ τότε ὁ Σχεδῖος
 φονεύθη ἀπὸ τὸν Ἔκτορα, βλαστὸς τοῦ Περιμήδη 515
 καὶ τῶν Φωκῶων ἀρχηγός· τοῦ Ἀντήνορος τὸ ἀγόρι,
 Λαοδάμαντ', ἄρχον τῶν πεζῶν θανάτωσεν ὁ Αἴας·
 καὶ ὁ Πολυδάμας φόνευσεν τὸν Ὠτὸν, πού 'χεν ἔλθει
 ἀπ' τὴν Κυλλήνην ἀρχηγὸς τῶν Ἐπειῶν γενναίων· 520
 νεκρὸν τὸν εἶδε καὶ ὄρησεν ὁ σύντροφός του Μέγης·
 καὶ ὁ Πολυδάμας κλίνοντας ἐξέφυγε, ὅτι ὁ Φοῖβος
 δὲν ἄφην' ἐκεῖ πρόμαχος νὰ πέσῃ ὁ υἱὸς τοῦ Πάνθου·
 ἀλλὰ τοῦ Κροίσμου ἐπέρασε τὸ στῆθος μὲ τὴν λόγχην.
 Μὲ βρόντον ἔπεσε, κι ἐνῶ τὸν ἐγδυνεν ὁ Μέγης,
 ὁ Δόλοψ ἄξιος λογχιστῆς τοῦ ἐχύθη ὁ Λαμπετίδης, 525
 ἄνδρα πολεμικότατον τὸν εἶχε σπεῖρει ὁ Λάμπος,
 υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος τῶν πολεμάρχων πρῶτος·
 κείνος μὲ λόγχην κτύπησεν ἐγγύθεν τὴν ἀσπίδα
 τοῦ Μέγητος· ἀλλ' ἔσωσεν ὁ θώρακας τὸν νέον,
 ὁ στερεός, πού ἕναν καιρὸν εἶχε ὁ Φυλεύς τὸν φέρει 530
 ὅθε ὁ Σελλήεις ποταμὸς στὴν Ἐφυραν κυλάει·
 φίλος τοῦ τὸν ἐχάρισεν ὁ Εὐφῆτης πολεμάρχος
 προφυλακὴν ἀπ' τὸν ἐχθρὸν νὰ τὸν φορῆ στὴν μάχην·
 κι ἐκεῖνος τώρα ἐγλίτωσε τὰ στήθη τοῦ παιδιοῦ του.
 Καὶ ὁ Μέγης κεῖ τοῦ Δόλοπος τὴν περικεφαλαίαν 535
 στὴν κορυφὴν ἐλόγχισεν τοῦ φουντωμένου κώνου,

ξεσπάσθη μὲ τὴν χαίτην του κι ἐκύλησεν ὁ λόφος
 στὰ χῶματα νεοστίλβωτος ἀπὸ λαμπρὴν πορφύραν.
 Καὶ ὡς πολεμοῦσ' ἐλπίζοντας νίκην ἀκόμη ὁ Δόλοψ,
 πρόφθασεν ὁ Μενέλαος χωρὶς νὰ τὸν νοήση, 540
 πλάγια τοῦ ἐστήθη καὶ ὀπισθεν τὸν κτύπησε στὸν ὦμον·
 τὸ στῆθος ὄλο πέρασε μὲ ὄρμην νὰ προχωρήσῃ
 ἢ λόγχῃ· κι ἔπεσεν αὐτὸς ἐπίστομα στὸ χῶμα.
 Καὶ ὡς ἔτρεχαν ἀπ' τ' ἄρματα ἐκεῖνοι νὰ τὸν γδύνουν
 τοὺς ἀδελφούς ὄνειδισεν ὁ "Ἐκτωρ, ἀλλὰ πρῶτον 545
 τὸ τέκνον τοῦ 'Ικετάονος, Μελάνιππον ἀνδρεῖον.
 'Εκεῖνος πρὶν λαὸς ἐχθρὸς πατήσῃ στὴν Τρωάδα,
 μόσχους καλοὺς εἰς τὰς βοσκὰς ἐφύλα τῆς Περκώτης·
 καὶ ὅτ' ἐφθασαν τῶν Δαναῶν τὰ ἰσόπλευρα καράβια
 στὴν "Ἴλιον πάλε ἀνέβηκε κι ἔλαμπε μὲς στοὺς Τρῶας, 550
 καὶ ὁ Πρίαμος στὸ σπίτι του τὸν εἶχε ὡσάν παιδί του.
 'Εκεῖνον κατὰ πρόσωπον τότε' ἀποπῆρε ὁ "Ἐκτωρ :
 «'Ετσι θὰ μείνωμ' ἀνεργοί, Μελάνιππε ; Δὲν ἔχεις
 πόνον γιὰ τὸν ἐξάδελφον ; Δὲν βλέπεις πῶς μαλάζουν
 τ' ἄρματα ἐκεῖ τοῦ Δόλοπος ; 'Ἄλλ' ἀκολούθησέ με· 555
 πλέον δὲν γίνεται μακρὰν μ' αὐτοὺς νὰ πολεμοῦμε,
 ὅσο νὰ τοὺς σκοτώσουμεν ἢ ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸν πάτον
 τὴν "Ἴλιον ρίξουν καὶ σφαγοῦν μέσα οἱ πολῖτες ὅλοι».
 Εἶπ', ἐκινήθη καὶ σ' αὐτὸν κατόπι ὁ θεῖος ἄνδρας.
 Καὶ ὁ μέγας Αἴας φώναξε νὰ σπρώξῃ τοὺς 'Αργεῖους : 560
 «'Ἄνδρες, σταθῆτε, κι ἐντροπὴ μέσα αἰσθανθῆτε, ὦ φίλοι.
 "Ενας τὸν ἄλλον στοὺς δεινοὺς ἀγῶνες ἐντραπῆτε,
 νὰ σώσῃ δύνατ' ἢ ἐντροπὴ τοὺς ἄνδρες, ὅχι ὁ φόβος,
 καὶ σ' ὅσους φεύγουσ' δύναιμι καὶ δόξα δὲν γεννᾶται».
 Αἰσθάνθησαν τὸν λόγον του καὶ μόνοι τους στὴν μάχην 565
 πρόθυμοι, καὶ μὲ χάλκινον προπύργιον τὰ καράβια
 ἐφραζαν· κι ἔσπρωξεν ὁ Ζεὺς ἐπάνω των τοὺς Τρῶας.
 'Ο ἀνδράγαθος Μενέλαος τότε' εἶπε τοῦ 'Αντιλόχου :
 «'Αντίλοχε, τῶν 'Αχαιῶν ἄλλον δὲν βλέπω νέον
 ὡσάν ἐσὲ πτερόποδα καὶ ἀτρόμητον στὴν μάχην· 570
 νὰ ὀρμοῦσες νὰ δοκίμαζε τὴν λόγχην σου κανένας !»
 Αὐτὰ 'πε καὶ ἀνεχώρησε, καὶ θαρρετὸς ὁ νέος

- ἀπ' τοὺς προμάχους ὄρμησε καὶ γύρω του κοιτώντας
 ἀκόντισε· ἀναμέρησαν στοῦ ἀνδρὸς τ' ἀκόντ' οἱ Τρῶες,
 ἀλλὰ δὲν βγῆκε μάταιον, καὶ τὸν ἀνδρειωμένον 575
 υἱὸν τοῦ Ἰκετάονος Μελάνιππον, ποῦ ὄρμοῦσε
 στὴν μάχην, τὸν ἐκτύπησε, πρὸς τὸν μαστόν, ἢ λόγχῃ.
 Μὲ βρόντον πέφτει καὶ κροτοῦν ἐπάνω τ' ἄρματά του·
 τοῦ ὄρμησ' ἐπάν' ὁ Ἀντίλοχος, σὰν σκύλος εἰς τὸ ἐλάφι,
 ποῦ ὡς ἐπηδοῦσε ἀπ' τὴν μονιά, τοῦ κυνηγοῦ τὸ ἀκόντι 580
 τὸν ἤβρε κι ἐξεψύχησε· παρόμοια στὸ κορμί σου
 ὄρμησεν, ὦ Μελάνιππε, τὰ ὄπλα νὰ σοῦ πάρῃ
 ὁ Ἀντίλοχος· ἀλλ' ἔδραμεν ἀπ' ὅπου ἐπολεμοῦσε
 ὁ θεῖος Ἔκτωρ κατ' αὐτόν, κι ἐκεῖνος ἔμπροσθέν του
 δὲν ἔμεινε ἂν καὶ ἀνδράγαθος, ὅτι τὸν πῆρε φόβος, 585
 κι ἔφυγε, ὡς κάνει τὸ θειρό, ποῦ ἔχει κακουργήσει,
 πόκοψε σκύλον ἢ βοσκὸν ποῦ μόσχους ἐφυλάγαν,
 καὶ φεύγει πρὶν συναθροισθοῦν πολλοὶ νὰ τὸ κτυπήσουν.
 Καὶ ὡς ἔφευγε μὲ ἀλαλαγμοὺς βέλη πολλὰ τοῦ ἐχύναν
 οἱ Τρῶες μὲ τὸν Ἔκτορα· κι ἐστάθη ὁ Νεστορίδης 590
 ἐκεῖ ποῦ ἦσαν οἱ σύντροφοι κι ἐστράφη πρὸς τοὺς Τρῶας.
 Καὶ ὡς ὠμοφάγοι λέοντες ὄρμοῦσαν πρὸς τὰ πλοῖα
 οἱ Τρῶες καὶ τοὺς ὀρισμοὺς τελοῦσαν τοῦ Κρονίδη,
 ποῦ σφόδρα ἐμψύχωνεν αὐτοὺς καὶ ἐμάργωνε τὸ πνεῦμα
 τῶν Ἀχαιῶν, νὰ στερηθοῦν τὴν νίκην καὶ τὴν δόξαν, 595
 ὅτ' ἤθελε τοῦ Ἔκτορος νὰ δώσῃ αὐτὸς τὴν νίκην,
 ὥστε φωτιὰν ἀδάμαστην νὰ βάλῃ στὰ καράβια,
 ὅλ' ἢ εὐχὴ τῆς Θέτιδος νὰ γίν' ἢ διεστραμμένη·
 διότι ἐκεῖνο ἀνάμενεν ὁ πάνσοφος Κρονίδης,
 μιᾶς πρύμνης ποῦ νὰ καίεται νὰ πρωτοῖδῃ τὴν λάμψιν· 600
 ὅτι κατόπιν θά 'καμνεν νὰ φύγουν πρὸς τὴν Τροίαν
 ὀπίσω οἱ Τρῶες κι οἱ Ἀχαιοὶ νὰ δοξασθοῦν στὴν νίκην.
 Μὲ αὐτὸ στὸν νοῦν ἔσπρωχνε ὁ Ζεὺς ἐπάνω στὰ καράβια
 τὸν Πριαμίδην Ἔκτορα ποῦ ἐμάνιζε καὶ μόνος
 ἐλύσσ' αὐτὸς ὅσο λυσσᾶ ὁ λογχοσείστης Ἄρης, 605
 ἢ σ' ὄρος μεγαλόδενδρον φλόγα κακὴ θειρεύει·
 ἀφροκοπᾶ τὸ στόμα του, κάτω ἀπὸ τ' ἄγρια φρύδια
 τὰ μάτια του λαμποκοποῦν, καί, ὅπως πολεμοῦσε,

τρομακτικὸ στοὺς μήλιγγες τὸ κράνος ἔσειόνταν·
 εἶχε βοηθὸν τὸν ἴδιον Κρονίδη ἀπ' τὸν αἰθέρα, 610
 ὁποῦ ἀπὸ τόσους ἤρωες ἐδόξαζε κι ἐτίμα
 ἐκεῖνον ὅτι λιγοστὲς εἶχε νὰ ζήσ' ἡμέρες.
 "Ὅτ' ἤδη ἐσήκων' ἡ Ἀθηνᾶ τὴν σκοτεινὴν ἡμέραν
 ἐπάνω του ἀπ' τὴν δύναμιν νὰ πέση τοῦ Ἀχιλλέως.
 Καὶ ὅπ' ἔβλεπε πυκνότερες τὲς καλοαρματωμένες 615
 τάξεις ἀνδρῶν δοκίμαζεν ἐδῶ κι ἐκεῖ νὰ σπάσῃ·
 ἀλλὰ δὲν τὸ κατόρθωνεν μ' ὄσσην καὶ ἂν εἶχε λύσαν
 ὅτι βαστοῦσαν πυργωτοὶ σὰν πῆκτρα μορφωμένοι,
 σὰν βράχος ποῦ σ' ἀκρογιαλιὰ τὴν κορυφὴν του ὑψώνει,
 ἄσειστος μένει στὲς ὀρμές τῶν σφυρικτῶν ἀνέμων 620
 καὶ στὰ μεγάλα κύματα ποῦ ἐπάνω του ξερνοῦνται.
 'Ὁμοίως ἄσειστ' οἱ Ἀχαιοὶ ἐδέχοντο τοὺς Τρῶας.
 Καὶ ὄλος ζωσμένος ἀστραπὲς ἔπεσε μὲς στὸ πλήθος
 μ' ὄσσην ὀρμὴν τὰ κύματα μὲς στὸ καράβι πέφτουν
 σφοδρὰ θρεμμένα ἄνεμον, ποῦ ἐγέννησαν τὰ νέφη· 625
 σκεπάζετ' ὄλο ἀπ' τοὺς ἀφρούς, ἀνέμου λύσσα τρίζει
 εἰς τὰ πανιὰ καὶ τῶν ναυτῶν τρέμ' ἡ καρδιὰ ἀπὸ φόβον,
 τί ὁ θάνατος μιὰ σπιθαμὴ μακριὰ τους εἶναι ἀκόμη·
 ὅμοια σπαρτάριζε ἡ καρδιὰ στῶν Ἀχαιῶν τὰ στήθη.
 Καὶ ὡς λέοντας κακόβουλος ἂν πέση σ' ἀγελάδες 630
 ποῦ ἄπειρες βόσκουν εἰς πλατὺ ποτιστικὸ λιβάδι,
 καὶ τύχη ἀνήξερως βοσκὸς ποῦ δὲν γνωρίζει ἀκόμη
 νὰ μάχεται μὲ φονικὸ θεριὸ γιὰ τ' ἀγελάδια,
 βαδίζει μὲ τὲς ὕστερες, βαδίζει μὲ τὲς πρῶτες
 καὶ ὡστόσο αὐτὸ στὲς μεσινὲς ὀρμᾶ καὶ τρώγει μίαν, 635
 κι οἱ ἄλλες φεύγουν σκορπιστές· παρόμοια τοὺς Ἀργεῖους
 τοῦ Ἐκτορος καὶ τοῦ Διὸς ἐκυνηγοῦσε ὁ τρόμος.
 Τὸν Μυκηναῖον φόνευσε τὸν Περιφήτην μόνον·
 αὐτὸν ἐγέννησε ὁ Κοπρεύς, αὐτὸς ποῦ τοῦ Εὐρυσθέως
 ἔφερνε τὰ μηνύματα στὸν μέγαν Ἡρακλέα· 640
 κακοῦ πατρὸς γεννήθηκεν ἀγόρι παινεμένο
 σ' ὅλα τὰ πρατερήματα, φτερόποδος καὶ ἀνδρεῖος,
 καὶ γιὰ τὴν γνώση πρῶτευσεν τῶν Μυκηναίων ὄλων·
 δόξαν τότ' ἔδωκε λαμπρὴν τοῦ Ἐκτορος ἐκεῖνος

- ὅτι ὡς ἐστράφη ἐκτύπησε στὸν γύρον τῆς ἀσπίδος 645
 ὅπου ὡς τὲς φτέρνες ἔφθανε προφυλακὴ στὰ βέλη·
 ἐμπλέχθη καὶ ἀνασκέλησε· καὶ ὡς ἔπεσε στὸ χῶμα
 τρομαχτικὰ στοὺς μῆλιγγες ἐκρότησε τὸ κράνος.
 Τὸν εἶδ' ὁ Ἔκτωρ κι ἔδραμε καὶ τοῦ ἔμπηξε τὴν λόγχην
 στὸ στήθος καὶ τὸν φόνευσε στὰ μάτια τῶν συντρόφων, 650
 κι ἐκεῖνοι, ἂν καὶ περίλυποι, τὸν φίλον δὲν βοηθῆσαν,
 ὅτι τὸν θεῖον Ἔκτορα ἐτρόμαξε ἡ ψυχὴ τους.
 Στὰ πλοῖα ἀντίκρου ἐβρέθησαν, κι ἐμπῆκαν εἰς τὸν κύκλον
 τῶν ἀκρινῶν κατάγιαλα, κατόπι τους καὶ οἱ Τρῶες.
 Καὶ ἀπὸ τὰ πρῶτα νὰ συρθοῦν τοὺς ἔφερεν ἡ ἀνάγκη, 655
 καὶ στὲς σκιηδὲς τους στάθηκαν αὐτοῦ συναθροισμένοι.
 δὲν ἐσκορπίσαν στὸν στρατόν, ἀπ' ἐντροπὴν καὶ φόβον,
 ὡς μὲ ἀκατάπαυστην βοὴν ἀντιπαρακινοῦντο,
 καὶ μάλιστα τῶν Ἀχαιῶν τὸ στήριγμα, ὁ Νηλεΐδης,
 στ' ὄνομα τῶν γονέων τους παρακαλοῦσεν ὅλους : 660
 «Ἄνδρες δειχθῆτε, ὦ φίλοι μου, καὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων
 μέσα σας λάβετε ἐντροπὴν· ἄς θυμηθῆ καθεὶς σας
 τὰ τέκνα, τὴν γυναῖκα του, τὸ κτῆμα, τοὺς γονεῖς του,
 εἴτ' εἶναι ἀκόμη στὴν ζωὴν εἴτ' εἶναι πεθαμένοι.
 Γι' αὐτοὺς ποὺ λείπουν, ἰδοὺ ἐγὼ κλητὸς σᾶς ἐξορκίζω, 665
 ἀνδράγαθα σταθῆτε αὐτοῦ· μὴ στρέφετε τὰ νῶτα».
 Εἶπε, καὶ σ' ὅλους ἀνέψε τὸ θάρρος τῆς ἀνδρείας.
 Τότ' ἔδιωξε ἀπ' τὰ μάτια τους ἡ Ἀθηναῖα τὴν θείαν
 κατάχνια ποὺ τοὺς θάμπωνε, κι ἔγινε φῶς στὰ πλοῖα,
 ἔγινε φῶς στὸν πόλεμον, ποὺ ὅλους θερίζει ὁμοίως· 670
 καὶ μ' ὅλους τοὺς συντρόφους του τὸν Ἔκτορα ἐγνωρίσαν,
 καὶ ὅσοι ὕπισθεν ἐσύρθησαν, καὶ δὲν ἐπολεμοῦσαν,
 καὶ ὅσοι σιμὰ στὰ πλοῖα τους βαστοῦσαν τὸν ἀγῶνα,
 τοῦ Αἴαντος δὲν ἔστερξε τότε ἡ ψυχὴ γενναία
 κεῖ μὲ τοὺς ἄλλους Ἀχαιοὺς μακρὰν καὶ αὐτὸς νὰ μείνη, 675
 ἀλλ' ἀπὸ ἴνα κατάστρωμα στὸ ἄλλο διασκελώνοντας
 ἔσειε θαλασσόμαχο καμάκι στὴν παλάμη
 μεγάλο, καρφοκόλλητον, εἰκοσιδύο πῆχες.
 Καὶ ὡς ἀπὸ ἄλογα πολλὰ πιδέξιος ἀναβάτης
 τέσσερα σμίγει διαλεκτά, καὶ μέσ' ἀπ' τὴν πεδιάδα 680

τὰ ξεκινᾶ σὺν ἀστραπῇ πρὸς μίαν μεγάλην πόλιν
 μέσα εἰς τὸν δρόμον τοῦ κοινοῦ καὶ τὸν θαυμάζουσι πλῆθος
 γυναῖκες, ἄνδρες, ὅπου ὀρθὸς ἀσκόνταφτ' ἀπὸ ἓνα
 σ' ἄλλο πουλᾶρι διασκελᾶ καὶ αὐτὰ πετοῦν — ἀέρας·
 ὁμοίως μακροδιασκελᾶ σ' ἓνα καράβι ἀπ' τ' ἄλλο 685
 ὁ Αἴας σέρνοντας κραυγὴν πού φθάνει ὡς τὸν αἰθέρα.
 Καὶ μὲ βοήν τρομακτικὴν φωνάζει τοὺς Ἀργεῖους
 νὰ σώσουν τὰ καράβια τοὺς καὶ τὲς σκηνές· ἀλλ' οὔτε
 ὁ Ἔκτωρ πλέον ἔμενε στὲς φάλαγγες τῶν Τρώων·
 ἀλλ' ὡς ἀετὸς ἀκράτητος πού χύνετ', ὅπου βόσκουν 690
 πτηνὰ μεγάλα καὶ πολλὰ στοῦ ποταμοῦ τὴν ἄκρην,
 γερανῶν πλῆθος, ἢ χηνῶν, ἢ κύκνων μακρολαίμων,
 ἴσια σ' ἓνα μαυρόπλωρο καράβι ἐχύθη ὁμοίως
 ὁ Ἔκτωρ τότε καὶ ὀπισθεν τὸν ἄμπωθε μὲ χέρι 695
 ἀπέραντον ὁ βροντητῆς καὶ ὅλα μαζί τὰ πλήθη.
 Καὶ πάλιν ἔγινεν ἀψιὰ πρὸς τὰ καράβια μάχη.
 Θὰ ἴλεγεσ πῶς ἀκούραστοι καὶ ἀδάμαστοι ἀπαντιῶνται
 πρώτη φορὰ στὸν πόλεμον· τόσ' ἦταν ἡ ὁρμή τους.
 Κι ἰδοὺ ποιούς ἔχουν στοχασμοὺς αὐτοὶ πού πολεμοῦσαν·
 οἱ Ἀχαιοὶ πῶς ἔφθασε τοῦ ὀλέθρου ἢ μαῦρ' ἡμέρα, 700
 καὶ οἱ Τρῶες μὲς στὰ στήθη τους θαρροῦσαν πῶς τὰ πλοῖα
 θὰ κάψουν καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς ἐκεῖ θὰ σφάζουν ὅλους.
 Κι ἐνῶ μ' αὐτοὺς τοὺς στοχασμοὺς ἐμάχονταν, ὁ Ἔκτωρ
 ἔπιασε καλοθάλασσο καράβι ἀπὸ τὴν πρύμνην,
 ὅπου τὸν Πρωτεσίλαον ἀνέβασε στὴν Τροία 705
 ἀλλὰ δὲν τὸν ξανάφερεν ὀπίσω εἰς τὴν πατρίδα.
 Γι' αὐτὸ τὸ πλοῖο σφάζονταν τότε Ἀχαιοὶ καὶ Τρῶες
 στήθη πρὸς στήθη, οὐδὲ κανεὶς μακρόθεν τόξου βέλος
 νὰ τὸν κτυπήσῃ ἀνάμενεν ἢ λογχοφόρο ἀκόντι,
 ἀλλ' ἔστεκαν ἀκλόνητοι μὲ μίαν γνώμην ὅλοι 710
 καὶ ἀπὸ σιμᾶ μ' ἀκονητὰ πελέκια καὶ μ' ἀξίνες
 μὲ μακριὰ ξίφη ἐμάχοντο, μὲ δίστομα κοντάρια.
 Καὶ ἀπὸ τοὺς ὤμους ἔπεφταν ἢ ἀπὸ κομμένα χέρια
 ὠραῖες μάχαιρες πολλές, μαυρόδετες στὸ χῶμα
 ὡς πολεμοῦσαν· κι ἔρρεε στὴν μαύρην γῆν τὸ αἷμα. 715
 Καὶ ὁ Ἔκτωρ δὲν ἀπάφηγε τὴν πρύμνην πού 'χε πιάσει,

- καὶ τ' ἀκροστόλι σφίγγοντας ἐφώναξε τῶν Τρώων :
 «Φέρτε φωτιά, καὶ ὅλοι βοήν σηκώσετε πολέμου.
 "Ὅλα πλερών' ἡ μέρ' αὐτὴ πού μᾶς χαρίζ' ὁ Δίας,
 τὰ πλοῖα νὰ πατήσωμε πού ἀντίθετα μᾶς ἦλθαν 720
 ἐδῶ καὶ πάμπολλα κακὰ μᾶς ἔκαμαν ὡς τώρα.
 Καὶ οἱ γέροι πταίου, πού οἱ δειλοί, στὲς πρύμνες νὰ βροντήσω
 τὸν πόλεμον δὲν μ' ἄφηναν καὶ τὸν λαὸν κρατοῦσαν.
 Καὶ ἂν τότε μᾶς ἐζάλισε τὸ πνεῦμα ὁ βροντοφόρος,
 ὁ ἴδιος τώρα μᾶς κινεῖ καὶ σπρώχνει τὴν ψυχὴν μας». 725
- Εἶπε, καὶ αὐτοὶ σφοδρότερα στοὺς Ἀχαιοὺς ὀρμήσαν
 καὶ ὁ Αἴας πλά δὲν ἔμενε, πνιγμένος ἀπ' τὰ βέλη·
 καὶ ὡς ἔβλεπε τὸν θάνατον, ποδίζοντας ἀγάλη
 ἄφησε τὸ κατὰστροφμα καὶ στὸ ὑψηλὸ τῆς πρύμνης
 σκαμνὶ ἐστήθη, καὶ ἄγρυπνος ἐπρόβαλνε τὴν λόγχην 730
 εἰς ὅποιον ἔφερε φωτιά νὰ κάψῃ τὰ καράβια.
 Καὶ ἡ φωνὴ του ἡ βροντερὴ στοὺς Δαναοὺς βροντοῦσε :
 «Ἡρωες φίλοι Δαναοί, θεράποντες τοῦ Ἄρη,
 ἄνδρες φανήτε μ' ὄλην σας τὴν δύναμιν, ὦ φίλοι.
 Τάχα θαρροῦμε ὅπ' ἔχομεν ἄλλους βοηθοὺς ὀπίσω, 735
 ἢ τείχη ἀπὸ τὸν ὄλεθρον τοὺς ἄνδρες νὰ σκεπάσουν ;
 Μὴ πόλις εἶν' ἐδῶ σιμὰ μὲ πύργους νὰ μᾶς σκέπη
 καὶ μέσα πρόθυμος λαὸς νὰ μᾶς ἐνδυναμώνῃ ;
 Στὴν γῆν τῶν Τρώων εἵμασθε τῶν καλοαρματωμένων,
 σπρωγμένοι πρὸς τὴν θάλασσαν, μακρὰν ἀπ' τὴν πατρίδα· 740
 καὶ ἀγρία μόνο, ὄχι σαχλὴ θέλει μᾶς σώσει ἀνδρεία».
- Εἶπε, καὶ μὲ τὸ ἀκονητὸ τρικύμιζε κοντάρι.
 Καὶ ὅποιον τῶν Τρώων ἔβλεπε πρὸς τὸ γοργὸ καράβι
 σταλμένον ἀπ' τὸν Ἑκτορα μὲ τὸ δαυλὶ στὸ χέρι
 ὁ Αἴας μὲ τὸ μακριὸ κοντάρι τὸν κτυποῦσε· 745
 καὶ ἐστρωσε δώδεκα νεκροὺς ἐκεῖ σιμὰ στὰ πλοῖα.

Π

Και αὐτοὶ γιὰ τὸ καλόστρωτο καράβι ἐπολεμοῦσαν.
 Και ὁ Πάτροκλος ἐστέκονταν ἐμπρὸς στὸν Ἀχιλλέα
 κι ἔχυνε δάκρυα θερμά, σὰν βρύση ὅπου κυλάει
 ἐπάνω εἰς βράχον γλιστερόν τὰ σκοτεινὰ νερά της.
 Τὸν εἶδε καὶ συμπόνεσεν ὁ θεῖος Ἀχιλλέας, 5
 καὶ ἀμέσως τὸν ἐρώτησεν : «ᾧ Πάτροκλε, τί κλαίεις ;
 Κοράσι ὁμοιάζεις τρυφερὸ πού ὀπίσω ἀπ' τὴν μητέρα
 τρέχει καὶ τὴν παρακαλεῖ στὸν κόρφο νὰ τὸ πάρη,
 καὶ ἀπ' τὴν ποδιά της τὴν κρατεῖ, πού βιαστικὰ πηγαίνει,
 καὶ ὡς νὰ τὸ πάρη τὴν κοιτᾷ μὲ μάτια δακρυσμένα· 10
 ὁμοίως, Πάτροκλε, θερμὰ καὶ σὺ τὰ δάκρυα χύνεις.
 Στους Μυρμιδόνας ἢ σ' ἐμὲ θὰ φανερώσης κάτι ;
 Ἡ κάποιο μῆνυμα κρυφὸ σοῦ ἔφθασε ἀπ' τὴν Φθίαν ;
 Ζῆ ἀκόμη ὁ Μενότιος, τοῦ Ἄκτορος, ὡς λέγουν,
 ζῆ καὶ ὁ Πηλεὺς τοῦ Αἰακοῦ, στὴν γῆν τῶν Μυρμιδόνων, 15
 πού ἄκουσμα θὰ ἔταν θλιβερὸ σ' ἐμαῖς ὁ θάνατός των·
 ἢ κλαίεις γιὰ τοὺς Ἀχαιοὺς, καθὼς παθαίνουν θραῦσιν
 στὲς πρύμνες καὶ τ' ἀδίκημα πλερώνουν τὸ δικό τους ;
 Λέγε, μὴ τὸ ἕχης μυστικό, κι ἐγὼ νὰ τὸ γνωρίσω».
 Πάτροκλ', ἐβαρυστέναξες, ἱππόμαχε, καὶ τοῦ ἕπεσ : 20
 «Τῶν Ἀχαιῶν ὑπέρτατε, Πηλεΐδη Ἀχιλλέα,
 πῶς νὰ μὴ κλάψω ; Συμφορὰ μεγάλη τοὺς Ἀργεῖους
 ἐβρῆκεν, ὅτι κείτονται στὲς πρύμνες λαβωμένοι
 αὐτοὶ πού ὡς τώρα ἐλέγονταν οἱ πρῶτοι πολεμάρχοι.
 Κεῖ λαβωμένος κείτεται καὶ ὁ δυνατὸς Τυδείδης, 25
 ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ δοξαστὸς στὴν λόγχην Ἀγαμέμνων,
 καὶ στὸ μερὶ λαβώθηκεν ὁ Εὐρύπυλος μὲ βέλος.
 Καὶ πολυβόταν' ἱατροὶ κοιτᾷζουσι τὰς πληγὰς των
 ἀλλὰ σὺ εἶσαι ἀμάλακτος, Πηλεΐδη· μὴ ποτέ μου
 χολὴ μὲ πιάση ὡσὰν αὐτὴ πού σὺ στὰ στήθη τρέφεις. 30
 Ποιόν θὰ ὠφελήσῃ ἀπόγονον ἢ ἄτυχὴ σου ἀνδρεία
 ἂν τῶρ' ἀπὸ τὸν ὄλεθρον δὲν σώσης τοὺς Ἀργεῖους ;

Σκληρέ· πατέρας σου ὁ Πηλεὺς δὲν ἦταν μήτε ἡ Θέτις
 μητέρ', ἀλλὰ σ' ἐγέννησαν ἡ θάλασσα καὶ οἱ βράχοι,
 τόσο εἶναι ἡ γνώμη ἀσύντριπτη μὲς στ' ἄπονά σου στήθη· 35
 καὶ ἂν εἰς τὸν νοῦν σου ἔχεις χρησμόν, πού ν' ἀποφύγης θέλεις,
 καὶ ἡ δέσποινα ἡ μητέρα σου σοῦ ἀνάφερε ἀπ' τὸν Δία,
 ἐμέ καν στεῖλ' εὐθύς καὶ ὁμοῦ τοὺς Μυρμιδόνας ὄλους,
 ἴσως μ' ἐμένα ὀλίγο φῶς ἰδοῦν οἱ νικημένοι.
 Καὶ τ' ἄρματά σου δῶσε μου νὰ τὰ φορῶ στὴν μάχην, 40
 ἴσως εἰποῦν πὼς εἶσαι σὺ καὶ ξεκοποῦν οἱ Τρῶες
 ἀπὸ τὴν μάχην, ἄνεσιν νὰ λάβουν οἱ θλιμμένοι·
 τ' ἀνάσαμα εἶν' ἐλάφρωσις, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν εἶναι.
 Κ' εὐκολα ἐμεῖς ἀκόπωτοι τὰ πλήθη κοπωμένα
 θὰ διώχναμε, στὴν πόλιν τους νὰ φύγουν ἀπ' τὰ πλοῖα». 45

Παρακαλοῦσεν ὁ τυφλὸς ὀλόθερμα, καὶ ὥστόσο
 παρακαλοῦσε θάνατον κακὸν τῆς κεφαλῆς του.
 Καὶ τοῦ 'πε μ' ἀγανάκτησιν ὁ γρήγορος Πηλεΐδης :
 «Πάτροκλε διογέννητε, ὀιμέ, ποιὸν λόγον εἶπες !
 μήτε χρησμόν λογιάζω ἐγώ, πού νὰ γνωρίζω, μήτε 50
 λόγον μοῦ ἔφερε ἡ σεπτὴ μητέρ' ἀπὸ τὸν Δία·
 ἀλλ' εἶναι τοῦτ' ὅπου βαθιὰ πληγώνει τὴν ψυχὴν μου,
 ἄνθρωπος τοῦ ὁμοίου του τὸ γέρας νὰ τοῦ πάρῃ
 ὀπίσω, ὅτ' εἶναι ἀνώτερος στὴν ἐξουσίαν μόνον·
 μὲ ὅσα ὡς τώρα ὑπόφερα καὶ αὐτὸν τὸν πόνον ἔχω. 55
 Τὴν κόρην πού μοῦ διάλεξαν οἱ Ἀχαιοὶ βραβεῖον,
 πού ἐκείνην, ὅταν ἔριξα τῆς χώρας τῆς τὰ τεῖχη,
 ἔχει ἀποκτήσ' ἡ λόγχη μου, μοῦ ἐπῆρε τώρα ὀπίσω
 ὁ Ἀτρείδης, ὡς ἀτίμητος νὰ ἦμουν ἐδῶ ξένος.
 Ἄλλ' ὅ,τι ἐγένη ἄς ἐγινε. Κι αἰώνια νὰ βαστάξῃ 60
 δὲν ἠμποροῦσεν ἡ χολή· τωόντι στὸν θυμὸν μου
 εἶπα, πού δὲν θὰ ἔπαυα, πρὶν στὰ δικά μου πλοῖα
 τῆς μάχης φθάσῃ ὁ βοητὸς καὶ βρόντος τοῦ πολέμου·
 ἀλλ' ἔπαρε καὶ ζώσου ἐσὺ τὰ ὑπέρλαμπρ' ἄρματά μου
 καὶ ὀδήγα τοὺς ἀτρόμητους στὴν μάχην Μυρμιδόνας 65
 ὅτι ἀπὸ Τρῶας σύγνεφο κατάμαυρο ἔχει ζώσει
 τὲς πρῦμνες ὄλες κι οἱ Ἀχαιοὶ σπρωχθῆκαν στῆς θαλάσσης
 τὴν ἄκρην ἄκρην καὶ κρατοῦν ἀκόμη ὀλιγον τόπον.

Καὶ ὅλη τῶν Τρώων ἔπεσεν ἐπάνω τους ἡ πόλις,
 ξέθαρροι, ὅπου τοῦ κράνους μου τὸ μέτωπο νὰ λάμπη 70
 κοντὰ δὲν βλέπουν· καὶ γοργὰ θὰ φεῦγαν νὰ γεμίσουν
 νεκροὶ τοὺς λάκκους, ἂν σ' ἐμὲ ἦταν ὁ Ἄτρείδης πράος·
 καὶ τώρα ἰδοὺ πῶς τὸν στρατὸν ἐζῶσαν τ' ἄρματά τους.
 Διότι ἀπὸ τὸν ὄλεθρον τοὺς Δαναοὺς νὰ σώσῃ
 ἡ λόγχη πλέον δὲν λυσσᾷ στὸ χέρι τοῦ Τυδείδη, 75
 οὐδὲ τοῦ Ἄτρείδη ἀκούω πλιά τὸ μισητό μου στόμα,
 ἀλλὰ τοῦ Ἔκτορος βροντᾶ φωνή, τοῦ ἀνθρωποφόνου,
 τὸ πρόσταγμα εἰς τοὺς Τρῶας του, πού ὅλην τὴν πεδιάδα
 πλημμύρισαν καὶ μὲ βοὴν συντρίβουν τοὺς Ἀργεῖους.
 Ἄλλ' ὅμως πέσ' ἀπάνω τους, ὦ Πάτροκλε ἀνδρειωμένε, 80
 πρόφθασε πρὶν ἀδάμασθην βάλουν φωτιά στὰ πλοῖα
 καὶ κόψουν τὴν ἐπιστροφὴν στὴν ποθητὴν πατρίδα.
 Καὶ ὅλον τὸν λόγον πού θὰ εἰπῶ βάλε στὸν νοῦν καὶ πείθου·
 νὰ λάβω δόξαν καὶ τιμὴν ἀπ' ὅλους τοὺς Ἀργεῖους,
 θὰ κάμῃς καὶ τὴν ὁμορφὴν νὰ μοῦ ἀποδώσου ἰσάκρη, 85
 μὲ δῶρ' ἀκόμα ὑπέρλαμπρα· καὶ ἀφοῦ μακρὰν τῶν πλοίων
 τοὺς διώξῃς, γύρε παρευθὺς· κι ἔαν θελήσῃς δόξαν
 νὰ σοῦ χαρίσῃ ὁ βροντητής, μὴ σὺ ἐπιθυμήσῃς
 χωρὶς ἐμὲ ν' ἀγωνισθῆς μὲ τ' ἀνδρειωμένα πλήθη
 τῶν Τρώων· καὶ ἀδοξώτερον θενὰ μὲ καταστήσῃς· 90
 μὴ στοῦ πολέμου τὴν φωτιὰν καὶ στὴν σφαγὴν τῶν Τρώων
 μεθύσῃς καὶ ὥς τὴν Ἴλιον μὲ θάρρος προχωρήσῃς,
 μὴ κάποιος ἀπ' τὸν Ὀλυμπον θεὸς ἐμπῆ στὴν μάχην,
 ὅτι πολὺ τοὺς ἀγαπᾷ ὁ μακροβόλος Φοῖβος.
 Ἄλλ' ἅμα φέρῃς ἄνεσιν στὲς πρῦμνες στρέψε ὀπίσω 95
 εὐθύς, κι ἐκεῖνοι ἄς πολεμοῦν κατόπι στὴν πεδιάδα.
 Δία πατέρα, καὶ Ἀθηνᾶ, καὶ Ἀπόλλων, χάρισέ μας
 κανεὶς ἀπὸ τὸν θάνατον νὰ μὴ σωθῇ τῶν Τρώων
 μηδὲ κανεὶς τῶν Ἀχαιῶν, νὰ μείνωμεν οἱ δύο
 καὶ μόνοι ἐμεῖς νὰ ρίξωμε τὰ τεῖχ' ἱερὰ τῆς Τροίας». 100

Τοὺς λόγους τούτους ἔλεγαν ἐκεῖνοι μεταξὺ τους,
 καὶ ὁ Αἴας πλιά δὲν ἔμενε, πνιμένος ἀπ' τὰ βέλη·
 τοῦ Δία τὸν νικοῦσε ὁ νοῦς, τὰ τόξα ὁμοῦ τῶν Τρώων·
 τρομακτικὰ στοὺς μῆλιγγες τὰ φάλαρα τὰ ὠραῖα

- τοῦ κράνουσ ἀπ' τὸ κτύπημα τῶν ἀκοντιῶν κροτοῦσαν, 105
 καὶ ἀγανακτοῦσε ἢ ἀριστερὴ του πλάτη ὡς ἐκρατοῦσε
 πάντοτε αὐτὸς ἀσάλευτην ἐμπρός του τὴν ἀσπίδα
 μ' ὅσα σ' αὐτὴν καὶ ἂν στύλωναν ἀκόντια νὰ τὴν σπρώξουν.
 Ἄγκομαχοῦσε φοβερὰ καὶ ἀπ' ὅλα του τὰ μέλη
 ἵδρωτας ἔρρεε πολὺς καὶ ἀνασασμὸν δὲν εἶχε· 110
 κακὸν ἐπάνω στὸ κακὸ τὸν ἔσφιγγε τριγύρω.
 Μοῦσες ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον, διδάξετέ με τώρα,
 πῶς ἐπρωτόπεσε ἢ φωτιὰ στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα.
 Ὁ Ἔκτωρ ἐπλησίασε καὶ μὲ τὸ μέγα ξίφος
 ἐχώρισε τοῦ Αἴαντος τὸ φράξινο κοντάρι 115
 κάτω ἀπ' τὴν λόγχην· κι ἔσειε τὸ κολοβὸ κοντάρι
 ὁ Αἴας ἀνωφέλῃτα· κι ἡ χάλκινὴ του λόγχη
 μὲ βρόντον ἔπεσε μακρὰν· ἐρρίγωσεν ὁ Αἴας
 καὶ μὲ τὴν ἄψεγην ψυχὴν ἐγνώρισε τὰ θεῖα 120
 ἔργα, ὅτι κάθε μηχανὴν ἀφάνιζε τῆς μάχης
 καὶ εἰς τοὺς Τρῶας ἔδιδε τὴν νίκην ὁ Κρονίδης.
 Καὶ ἀπὸ τὰ βέλη ἐσύρθηκε· κι εὐθύς ἐκεῖνοι ἐβάλαν
 φωτιὰ στὰ πλοῖα καὶ ἄσβεστη μέσα του ἀπλώθ' ἡ φλόγα.
 Καὶ τὸ καράβι ἔζωνε τὸ πῦρ· τότε ὁ Πηλεΐδης
 τὰ δυὸ μεριά του ἐκτύπησε καὶ εἶπε τοῦ Πατρόκλου : 125
 «Πάτροκλε διογέννητε, κινήσου ἀνδρειωμένε,
 κίνημα βλέπω τοῦ πυρὸς κεῖ πέρα στὰ καράβια·
 μὴ τὰ πατήσουν καὶ φυγῆς δὲν μείνη ἐλπίδα πλέον·
 τ' ἄρματα ζώσου, ὥστόσο ἐγὼ τὰ πλήθη συναθροίζω».
 Εἶπε, κι ἐφόρει ὁ Πάτροκλος τ' ἄρματα ποὺ ἀστράφταν. 130
 Πρῶτα τὲς κνήμες ἔζωσε μὲ τὲς λαμπρὲς κνημίδες
 ποὺ ἦσαν μὲ ἀργυροκάρφωτες περόνες ἀρμοσμένες·
 κατόπιν θώρακα λαμπρὸν ἀστερωτὸν στὰ στήθι,
 ἔβαλε, ὅπου ὁ φτερόποδος Αἰακίδης ἐφοροῦσε.
 Ξίφος ἀργυροκάρφωτον ἐκρέμασε ἀπ' τοὺς ὤμους 135
 χάλκινο, κι ἔπειτα τρανήν καὶ στερεὴν ἀσπίδα.
 Εἰς τὴν γενναίαν κεφαλὴν καλὸν ἔθεσε κράνος
 μ' ἀλόγου χαίτην καὶ φρικτὸς σειόνταν ἐπάν' ὁ λόφος.
 Κι ἐπῆρε καλοφούκτωτα δυὸ δυνατὰ κοντάρια
 καὶ ὄχι τὸ μέγα, τὸ βαρὺ κοντάρι τοῦ Ἀχιλλέως 140

όπου κανείς τῶν Ἀχαιῶν νὰ σείση δὲν ἠμπορεῖ
 καὶ τὸ ἴσκει μόνος ὁ Ἀχιλλεύς· ἀπὸ τὸ Πήλειον ὄρος
 κομμένο φράξο πόδωκεν ὁ Χείρων τοῦ πατρός του
 φόνον νὰ φέρη ἀφεύγατον εἰς τοὺς ἀνδρειωμένους.
 Κι εἶπε στὸν Αὐτομέδοντα νὰ ζεψῆ εὐθύς τοὺς ἵππους, 145
 φίλον του ἐξόχως σεβαστὸν κατόπιν τοῦ Ἀχιλλέως,
 στὴν μάχην ἐτοιμότατον εἰς κάθε προσταγὴν του.
 Καὶ ὁ Αὐτομέδων ἔξεψε τὸν Ξάνθον καὶ Βαλίον,
 πουλάρι' ἀνεμόποδα, τὰ γέννησε ἡ Ποδάργη
 ἢ Ἄρπυι' ἀπὸ τὸν Ζέφυρον ὡς ἔβοσκε στὴν χλόην 150
 στὰ τεῖχη τοῦ Ὠκεανοῦ. Τοὺς ἔδесе στὸ πλάγι
 τὸν Πήδασον ἀσύγκριτον, πού ἔχε ὁ Πηλεΐδης φέρει
 ἀπὸ τοῦ Ἡετίωνος τὴν πορθημένην πόλιν,
 κι ἵππος συμβάδιζε θνητὸς μὲ ἀθάνατα πουλάρια.
 Τοὺς Μυρμιδόνας σύνταξε καὶ ἀρμάτωνε ὁ Πηλεΐδης 155
 ὄλους ἀπ' ὅλες τὲς σκηνές· καὶ ὡς ὠμοφάγοι λύκοι,
 μὲ δύναμιν ἀδάμαστην, ἀφοῦ στὰ ὄρη ἐλάφι
 κερατοφόρο ἐσπάραξαν μεγάλο καὶ τὸ φάγαν
 καὶ εἶναι τὰ σιαγόνια τοὺς κατάμαυρ' ἀπὸ αἷμα·
 κοπαδιαστά στὴ βρῦση ὀρμοῦν τὴν δίψαν τοὺς νὰ σβήσουν, 160
 κι ἐνῶ μὲ γλῶσσες ἀχαμνές τὸ μαῦρο ρεῦμα γλείφουν
 τοῦ φόνου ρεύγοντ' αἷματα, καθὼς μέσα ἡ κοιλιὰ τοὺς
 ὀγκώνεται, ἀλλ' ἡ ψυχὴ στὰ στήθη τοὺς δὲν τρέμει·
 ὅμοια κινοῦντ' οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Μυρμιδόνων γύρω
 εἰς τὸν λαμπρὸν ἀκόλουθον τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως. 165
 Καὶ θάρρος ἔδινε ὁ Ἀχιλλεύς στὴν μέσσην τοὺς ὁ ἀνδρεῖος
 τῶν ἵππομάχων μαχητῶν καὶ τῶν ἀσπιδοφόρων.
 Πενήντα ὀδήγησ' ὁ Ἀχιλλεύς ὀγρήγορα καράβια
 στὴν Τροίαν, καὶ ἄνδρες κάθονταν πενήντα στὸ καθένα·
 πέντε διόρισε ἀρχηγούς, ἕναν στὰ δέκα πλοῖα, 170
 νὰ εἶναι ὅλ' ὑπήκοοι στὴν προσταγὴν ἐκείνων,
 καὶ αὐτὸς ὡς πρῶτος ἀρχηγὸς βασιλεύεν εἰς ὅλους.
 Τῆς σειρᾶς πρώτης ὁ λαμπρὸς Μενέσθιος ἀρχηγοῦσε·
 ἀπὸ τὴν κόρην τὴν καλὴν γεννήθη τοῦ Πηλέως
 τὴν Πολυδώρην, πού θνητὴ μ' ἀθάνατον ἐνώθη, 175
 τὸν Σπερχεῖόν, διογέννητο ποτάμι, ἀλλὰ πατέρας

- τοῦ Περιήρου ὁ υἱός, ὁ Βῶρος ἐλεγόνταν,
 πού φανερά μὲ ἄπειρα δῶρα τὴν πῆρε νύμφην.
 Τῆς δεύτερης ὁ Εὐδωρος ἦτο ἀρχηγός, ὁ ἀνδρείος·
 τοῦ Φύλαντος ἀνύμφευτο κοράσι' ἡ Πολυμήλην 180
 τὸν γέννησ' ἡ καλόχορη, πού στὸν χορὸν πιασμένην
 τῆς χρυσοτόξου Ἀρτέμιδος μὲ συνομήλικές της
 ἀγάπησεν ὁ ἀντίκακος Ἑρμῆς ἅμα τὴν εἶδε.
 Στ' ἀνώγι ἀνέβηκε ὁ θεὸς καὶ κρυφοαγκαλιασθῆκαν
 καὶ στὸν καιρὸν του εἶδε τὸ φῶς ἀγόρι ζηλεμένο, 185
 ὁ Εὐδωρος, στὸν πόλεμον καλὸς καὶ ἀνεμοπόδης.
 Καὶ ἀφοῦ ἐκεῖνον ἐβγαλε νὰ ἰδῆ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου
 ἡ ὠδινοφόρα Εἰλείθυια, τότε τὴν Πολυμήλην
 τὴν πῆρε νύμφην σπίτι του ὁ μέγας Ἀκτορίδης
 ὁ Ἑχεκλῆς, μὲ ἄπειρα πού ἔχε προσφέρει δῶρα. 190
 Τὸν Εὐδωρον ἀνάστησε καὶ ἀνάθρεψε μὲ πόθον
 ὁ γέρος Φύλας σπίτι του ὡσάν παιδί δικό του.
 Ὁ Μαιμαλίδης Πείσανδρος τῆς τρίτης ἀρχηγοῦσε
 γιὰ τὸ κοντάρι ἀσύγκριτος στοὺς Μυρμιδόνας ὅλους
 δεύτερ' ἀπὸ τὸν Πάτροκλον τὸν φίλον τοῦ Ἀχιλλέως. 195
 Τῆς τέταρτης ὁ γέροντας ὁ Φοῖνιξ, καὶ τῆς πέμπτης
 ἀρχηγός ἦταν ὁ λαμπρὸς Λαερκίδης Ἀλκιμέδων
 Καὶ ὅλους ἀφοῦ τοὺς ἔστησε σιμὰ στοὺς ἀρχηγούς των
 μ' ὠραίαν τάξιν, αὐστηρὸν εἶπε ὁ Πηλεΐδης λόγον :
 «ὦ Μυρμιδόνες, ὅλοι σεῖς, ἐνθυμηθῆτε πόσες 200
 στὲς πρύμνες ἐφωνάξατε φοβέρες πρὸς τοὺς Τρῶας,
 εἰς τοῦ θυμοῦ μου τὸν καιρὸν καὶ μοῦ ἐπαρραπονεῖσθε:
 «Κακὲ Πηλεΐδη, μὲ χολὴν θὰ σ' ἔθρεψε ἡ μητέρα,
 σκληρὲ, πού στάνικῶς κρατεῖς στὲς πρύμνες τοὺς συντρόφους.
 Ἄλλὰ νὰ τὸ πρυμνήσωμε γιὰ τὴν πατρίδα ὀπίσω 205
 ἀφοῦ δλέθριος ἔπεσε θυμὸς εἰς τὴν ψυχὴν σου»
 Αὐτὰ μοῦ ἐλέγετε συχνά αὐτός σας τώρα ὁ πόθος
 γίνεται, ἰδοὺ σὰς ἔφεξε δεινοῦ πολέμου ἡμέρα
 "Ὅθεν καθεὶς ἄς ἀνδρειωθῆ τοὺς Τρῶας νὰ κτυπήσῃ».
 Καὶ στὴν φωνὴν ὡς ἀναψαν τοῦ βασιλέως ὅλοι 210
 τὲς τάξεις των ἐπύκνωσαν στενώτερ' ἀπὸ πρῶτα.
 Καὶ ὡς ὅταν τοῖχον ὑψηλῆς οἰκοδομῆς μὲ λίθους

δένουν πυκνοῦς, ἀκλόνητον εἰς κάθε ὄρμην ἀνέμου
 ὁμοίως κράνη ἐδέονταν καὶ ἀσπίδες, καὶ ἄνδρας ἄνδρα,
 κράνος πὸ κράνος στήριζε καὶ ἀσπίδα τὴν ἀσπίδα· 215
 καὶ οἱ λαμπροὶ λόφοι ὡς ἔσκυφταν τὲς χαῖτες τοὺς ἐσμίγαν
 τόσο δεμένα ἦσαν στενά· κι ἔμπρὸς τῶν Μυρμιδόνων
 ἄρματωμένοι, πρόθυμοι στὴν μάχην ἄνδρες δύο
 μὲ ψυχὴν μίαν, Πάτροκλος ἐλάμπαν καὶ Αὐτομέδων.
 Καὶ στὴν σκηνὴν ὁ Ἀχιλλεὺς πηγαίνει καὶ σηκώνει 220
 τὸ σκέπασμ' ἀπὸ λάρνακα λαμπρὴν ποὺ τοῦ ἔχε βάλει
 ἢ Θέτις ἢ ἀσημόποδη νὰ πάρῃ στὸ καράβι,
 καὶ ὁμορφα τοῦ τὴν στοίβασε μὲ ἀντάνεμες χλαμύδες
 μὲ τάπητες πολὺ δασεῖς καὶ μὲ καλοὺς χιτῶνες.
 Εἶχε καὶ κούπαν πλουμιστὴν ὅπου κανεῖς μ' ἐκείνην 225
 ἄλλος κρασὶ δὲν ἔπινεν οὐδ' εἰς θεὸν κανέναν
 ὁ Ἀχιλλεὺς ἐσπόνδιζεν, ἢ στὸν πατέρα Δία·
 τὸ ἐπῆρε καὶ τὸ ἐκάθαρε μὲ θειάφι καὶ κατόπι
 μ' ὠραῖο τὸ ἔπλυνε νερό, καὶ αὐτὸς ἐχερονίφθη
 καὶ ἀφοῦ κρασὶ τὸ ἐγέμισεν, ὀρθὸς εἰς τὴν αὐλὴν του, 230
 τὰ μάτια πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐσπόνδιζε κι εὐχόνταν·
 καὶ στὴν φωνὴν του ἐπρόσεχεν ὁ χαιρεβρόντης Δίας.
 «Δία, θεὲ Πελασγικέ, προστάτη στὴν Δωδώνην
 πέρα τὴν κακοχείμωνην, ὅπου ἀπὸ σὲ προσφέρουν
 οἱ ἄλλοι, χαμόκοιτοι Σελλοὶ ρήματα θεῖα, 235
 ὡς ἔδωκες ἀκρόασιν εἰς τὲς εὐχάς μου πρῶτα,
 κι ἐπλήγωσες τοὺς Ἀχαιοὺς κι ἐτίμησες ἐμένα,
 καὶ τώρα πάλιν τὴν ἐξῆς εὐχὴν εὐδόκησέ μου.
 "Ὅτι, ἂν καὶ μένω ἐγὼ μακρὰν κλεισμένος στὰ καράβια,
 ἰδοὺ στέλνω τὸν φίλον μου μὲ Μυρμιδόνων πλήθη· 240
 δόξαν λαμπρὴν, βροντόφωνε Κρονίδη, ἀπόστειλέ του,
 θάρρος στὰ στήθη βάλε του, νὰ μάθῃ ὁ Πριαμίδης,
 ὁ ἀκόλουθός μου, ἂν μοναχὸς νὰ πολεμῇ γνωρίζῃ
 ἢ μόνον τότε μαίνονται τ' ἀνίκητά του χέρια
 ὅταν πετιοῦμ' ἐγὼ μ' αὐτὸν στοῦ Ἄρη τὸν ἀγῶνα. 245
 Καὶ ἅμα τῆς μάχης τὴν βοὴν μακρὴν ἀπὸ τὲς πρύμνες,
 νὰ μοῦ γυρίσῃ ἄβλαπτος μὲ ὄλα τ' ἄρματά μου
 στὰ πλοῖα μας καὶ οἱ σύντροφοι, κονταρομάχοι ἄνδρεῖοι.»

Εὐχῆθη καὶ τὸν ἄκουσεν ὁ πάνσοφος Κρονίδης·
 Καὶ τῶν εὐχῶν τοῦ εὐδόκησε τὴν μίαν ὁ πατέρας· 250
 ν' ἀπομακρύνῃ εὐδόκησε τὴν μάχην ἀπ' τὰ πλοῖα,
 ἀλλὰ τοῦ ἀρνήθη ἄβλαβος νὰ γύρῃ ἀπ' τὴν μάχην.

Καὶ ἀφοῦ εὐχῆθη μὲ σπονδές, ἐμπῆκε στὴν σκηνήν του
 καὶ ἀπόθεσε στὴν λάρνακα τὸ θαυμαστὸ ποτήρι,
 καὶ στὴν σκηνήν του ἐστάθη ἐμπρὸς μὲ προθυμιά νὰ βλέπῃ 255
 τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἀχαιῶν τὸν φοβερὸν ἀγῶνα.

Μὲ τὸν γενναῖον Πάτροκλον ἐκεῖνοι συνταγμένοι
 κινουῦνταν μεγαλόψυχα ὡς πόπεσαν στοὺς Τρῶας.
 Κι ἐχύνονταν ὄρμητικά, καθὼς πετιοῦνται οἱ σφῆκες
 ποὺ τὴν φωλιά τους ἔστησαν παράμερα τοῦ δρόμου, 260
 ποῦ, ὡς συνηθοῦν, ἀνόητα παιδιὰ τὲς ἐρεθίζου

καὶ ἀπ' ἀγνωσιά τους προξενοῦν κακὸ πολλῶν ἀνθρώπων·
 ποῦ ἂν τὲς ταραξῆ ἀθέλητα διαβάτης ξεπετιοῦνται
 ὅλες μὲ ἀνδράγαθην ψυχὴν νὰ σώσουν τὰ μικρὰ τους.

Ὅμοίως τότε μὲ καρδιὰν ἀδάμαστην καὶ ἀνδρείαν 265
 οἱ Μυρμιδόνες χύνονται ἐμπρὸς εἰς τὰ καράβια·
 καὶ ἀλαλαγμὸς ἀσίγητος ἐβρόντα εἰς τὸν ἀέρα
 κι ἔσυρε ὁ Πάτροκλος φωνὴν μεγάλην στοὺς συντρόφους :

«ὦ Μυρμιδόνες, σύντροφοι τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως,
 ἄνδρες φανῆτε, μ' ἔλῃν σας τὴν δύναμιν, ὦ φίλοι, 270
 ὁ Ἀχιλλεὺς νὰ δοξασθῆ, ποῦ τῶν Ἀργείων ὄλων
 αὐτὸς ἐξέχει ἀσύγκριτος καὶ οἱ σύντροφοί του ἀνδρεῖοι,
 νὰ μάθῃ καὶ ὁ κραταῖος Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων
 πόσο ἔσφαλε ποῦ ἀψήφησε τῶν Ἀχαιῶν τὸν πρῶτον».

Εἶπε καὶ εἰς ὅλους ἀναψὲ τὸ θάρρος τῆς ἀνδρείας 275
 κι ἔπεσαν ὅλοι σύσσωμοι στοὺς Τρῶας, καὶ τὰ πλοῖα
 ἀπ' τὴν βοήν τῶν Ἀχαιῶν τρομακτικὰ βροντῆσαν
 Εἶδαν οἱ Τρῶες στ' ἄρματα ν' ἀστράφτουσαν ἔμπροσθέν τους

ὁ Πάτροκλος ὁ ἀνδράγαθος μὲ τὸν θεράποντά του
 κι ἐλάκτισε ἢ καρδιά τους, καὶ οἱ τάξεις σαλευθῆκαν, 280
 θαρρώντας ποῦ ἐξεθύμωσε κι ἔκαμε πάλι ἀγάπῃ
 καὶ ἀπὸ τὲς πρῦμνες ὄρμησεν ὁ ἀνίκητος Πηλεΐδης.
 Καὶ ἀπὸ τὸν ὄλεθρον καθεὶς ἐκοίτα ποῦ νὰ φύγῃ.

Τὴν λόγῃν πρωτοακόντισεν ὁ Πάτροκλος στὴν μέσῃν

- όπου ἐκτυπιοῦνταν πάμπολλοι, στήν ἄκρην στό καράβι. 285
 αὐτὸ πού ὁ Πρωτεσίλαος εἶχε ὀδηγήσει ὁ μέγας,
 καί τὸν Πυραΐχημν, ἀρχηγὸν τῶν ἱππικῶν Παιόνων,
 πού ἀπ' τὸν πλατύροον Ἄξιόν στήν Ἀμυδώνα πίνουν,
 στὸν δεξιὸν ὄμον κτύπησε κι ἔπεσε αὐτὸς μὲ βόγγον.
 Καί οἱ Παίονες ἐσκόρπισαν, ὡς εἶδαν τρομαγμένοι 290
 πού ὁ Πάτροκλος τοὺς φόνευσε τὸν μέγαν πολεμάρχον.
 Καί ἀφοῦ τοὺς Τρῶας ἐδιώξεν ἀπὸ τὲς πρύμνες ὅλους,
 σβήνει τὴν φλόγα· μένει αὐτοῦ μισόκαυτο τὸ πλοῖον·
 σκορποῦν οἱ Τρῶες μὲ κραυγές, οἱ Δαναοὶ στὰ πλοῖα
 τοὺς κυνηγοῦν, καί ἀλαλαγμὸς μεγάλος ἐσηκώθη. 295
 Καί ὡς ὅταν σύγνεφο χοντρὸ σκεπάζη μέγα ὄρος,
 ἂν τὸ σηκῶσ' ἡ δύναμις τοῦ ἀστραποβόλου Δία,
 φαίνεται κάθε κορυφή, κάθ' ἄκρη, κάθε πλάγι,
 κι ἐσχίσθη ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ἀπέραντος ὁ αἰθέρας,
 ἔτσι ἀφοῦ διῶξαν οἱ Ἀχαιοὶ τὸ πῦρ ἀπ' τὰ καράβια, 300
 ἀνάπνευσαν, ἂν καὶ ποσῶς δὲν ἔπαυσεν ἡ μάχη·
 διότι ἀκόμη ἀκράτητα μακρὰν ἀπ' τὰ καράβια
 ἀπ' τοὺς ἀνδρείους Ἀχαιοὺς δὲν ἔφρευαν οἱ Τρῶες,
 καὶ ἂν ἀπ' τὲς πρύμνες στανικῶς ἀγάλι ἀναποδίζαν,
 ὅμως ἀκόμη ἀντίστεκν. Καί ἀφοῦ σκορπίσθ' ἡ μάχη, 305
 μονόμχχα κάθε ἀρχηγὸς ἔναν ἐφόνευσ' ἄνδρα·
 μὲ λόγχην ὁ ἀνδράγαθος υἱὸς τοῦ Μενoitίου
 τρυπᾷ τὸν Ἀρηίλυκον, κεῖ πού ἔμπροσθέν του ἐστράφη,
 εἰς τὸ μερί, τὸ χάλκινο κοντάρι βγαίνει πέρα,
 τοῦ σπᾶ τὸ κόκαλο καὶ αὐτὸς ἐπίστομα βροντάει. 310
 Τὸν Θόαντα ὁ Μενέλαος στό στήθος, πού ἐγυμνώθη
 ἀπ' τὴν ἀσπίδα, ἐλόγγησε καὶ τοῦ ἔλυσε τὰ μέλη.
 Τοῦ Ἀμφίκλου κόφτει τὴν ὀρμὴν ὁ Μέγης καὶ μὲ λόγχην
 τ' ὀπίσω μέρος κτύπησε τοῦ σκέλους, πού τοῦ ἀνθρώπου
 ἐκεῖ χοντραίνει ὁ ποντικὸς· ὅλα τὰ νεῦρα ἡ λόγχη 315
 ἔσχισε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἐσκέπασε μαυρίλα.
 Καί οἱ Νεστορίδες —πέρασε τὴν λόγχην στοῦ Ἀτυμνίου
 τὸν λάγγονα ὁ Ἀντίλοχος, κι ἔμπρὸς ἐκεῖνος πέφτει.
 Τὸν Μάριν τότε ἐθύμωσεν ὁ φόνος τοῦ ἀδελφοῦ του,
 κι ἐστήθη ἔμπρὸς εἰς τὸν νεκρὸν ἐνάντια τοῦ Ἀντιλόχου· 320

- πρὶν τὸν κτυπήσῃ ἐπρόφθασεν ὁ ἰσόθεος Θρασυμήδης
καὶ μὲ τὴν λόγχην εὗρηκε τὸν Μάριν εἰς τὸν ὄμον,
στὴν ἄκρην τοῦ βραχίονος, τοὺς ποντικούς τοῦ κόφτει
καὶ σπᾶ τὸ κλειδοκόκαλο· κάτω βροντᾶ καὶ σκότος
ἐσκέπασε τὰ μάτια του κι ἔτσι ἀπ' ἀδέλφια δύο 325
δύο σταθῆκαν ἀδελφοὶ τοῦ ἐρέβους εἰς τὰ βάθη.
Τοῦ Σαρπηθῶνος σύντροφοι, λαμπροὶ κονταροφόροι,
τοῦ Ἀμισωδάρου ἀγόρῃα, πού ἔθρεψε τὸ τέρας
τὸ λυσσερό, τὴν Χίμαιραν, κακὸ πολλῶν ἀνθρώπων,
τὸν Κλεόβουλον, πού σκόνταψε στὴν ταραχὴν τῆς μάχης 330
ἔπιασ' ὁ Ὀϊλείδης ζωντανόν, ἀλλὰ ἐκεῖ στὸν τόπον
τὸν πάταξε μὲ μάχαιραν στὸν σβέρκον, καὶ ὄλ' ἡ σπάθη
ἀπὸ τὸ αἶμα ἐξέστανε, καὶ τοῦ ἔκλεισαν τὰ μάτια
ἢ μοῖρα ἢ παντοδύναμη καὶ τοῦ θανάτου ὁ σκότος.
Καὶ ὁ Λύκων καὶ ὁ Πηνέλεως πιασθῆκαν, ὅτι πρῶτοι 335
ὁ ἕνας τ' ἄλλου ἀβόλετα τὲς λόγχες ἀκοντίσαν·
μὲ ξίφη πάλι πιάνονται· καὶ ὁ Λύκων εἰς τὸν κῶνον
τραβᾶ τοῦ κράνους καὶ ἡ λαβὴ τοῦ ἐκόπηκε τοῦ ξίφους·
στὸν σβέρκον ὁ Πηνέλεως τοῦ σέρνει, στὸ ριζαῦτι,
καὶ ὄλο τὸ ξίφος βύθισε καὶ ἀπὸ τὸ δέρμα μόνον 340
δίπλα ἐκρεμάσθ' ἢ κεφαλὴ —κι ἐλύθησαν τὰ μέλη.
Καὶ ὁ Μηριόνης γρήγορα προφθάνει καὶ λογχίζει
στὸν ὄμον τὸν Ἀκάμαντα, πού ἀνέβαινε στ' ἀμάξι·
πέφτει ἀπ' τ' ἀμάξι, καὶ ἄπλωσε στὰ μάτια του σκοτάδι.
Στὸ στόμα τὸν Ἐρύμαντα βαρεῖ μὲ τὸ κοντάρι 345
ὁ Ἰδομενεύς, κι ἐπέρασεν ἡ λόγχη ὡς ἀποκάτω
τοῦ ἐγκεφάλου κι ἔσπασε τὰ ἄσπρα κόκαλά του·
αἶμα τὰ μάτια γέμισαν, τὰ δόντια πεταχθῆκαν
κι αἶμα ἀπ' τὸ στόμα ὀλάνοικτο φυσᾶ καὶ ἀπ' τὰ ρουθούνια
καὶ αὐτοῦ τὸν ζώνει σύννεφον ὀλόμαυρο θανάτου. 350
Τοῦτ' οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Δαναῶν ἕναν καθέννας ἄνδρα
ἐφόνευσαν· καὶ ὅπως χουμᾶν λύκοι, κακὰ θερία,
ρίφι' ἂν ἰδοῦν ἢ πρόβατα στὰ πλάγια ξεκομμένα
ἀπὸ ἀγνωσιὰ τοῦ πιστικοῦ, καὶ ἀπ' τ' ἄνανδρά τους πλήθη
ἀρπακτὰ παίρνουν· ὅμοια κι οἱ Δαναοὶ στοὺς Τρῶας 355
χυμᾶν. Καὶ τούτων ἡ καρδιὰ νεκρώνει καὶ τοὺς παίρνει

ἢ καλοθόρυβη φυγή. Καὶ πάντοτ' ἐζητοῦσε
 στὸν Ἑκτορα τὴν λόγχην τοῦ νὰ ρίξῃ ὁ μέγας Αἴας
 καὶ ἄξιος αὐτὸς πολεμιστῆς μὲ τὴν τρανὴν ἀσπίδα
 σκέπει τοὺς ὤμους τοὺς πλατεῖς καὶ κάτω ἀπ' τὸ χαλάζι 360
 τῶν κονταριῶν καὶ τῶν βελῶν προφύλαγε τὸ σῶμα.
 Κι ἐὰν καὶ καλῶς ἐγνώριζε πῶς εἶχε κλίν' ἢ νίκη,
 κοντόστεκε ὅμως κι ἔσωζε τοὺς ποθητοὺς συντρόφους.

Καὶ ὡς κάποτε εἰς τὸν οὐρανὸν τοῦ Ὀλύμπου ἀπ' τὸν αἰθέρα
 νέφος προβαίνει, ὅταν ὁ Ζεὺς θὰ φέρῃ ἀνεμοζάλην· 365
 ὅμοια κι ἐκεῖνοι μὲ βοὴν ἀτάκτως ροβολοῦσαν·
 καὶ ὁ Ἑκτωρ, ὡς τὸν ἔπαιρναν τὰ γρήγορ' ἄλογά του
 ἄφηγε ὀπίσω τὸν λαὸν ποῦ ὁ λάκκος ἐκρατοῦσε.

Καὶ πάμπολ' ἄλογα γοργὰ κεῖ μέσα τὸ τιμόνι
 ἔσπασαν καὶ ἄφησαν αὐτοῦ τ' ἀμάξια τῶν κυριῶν· 370
 καὶ μ' ἄσπονδην ὁ Πάτροκλος φυγὴν τοὺς κυνηγοῦσε
 κι ἐφώναζε τοὺς Δαναοὺς· καὶ σκορπισμέν' οἱ Τρῶες
 ὅλους τοὺς δρόμους γέμισαν· ἀνέβαινε ὡς τὰ νέφη
 ἢ σκόνῃ ὡς ἐτανύζονταν τὰ γρήγορα πουλάρια
 ἀπ' τὰ καράβια, ἀπ' τὲς σκηνές, ὀπίσω πρὸς τὴν πόλιν. 375

Κι ἐκεῖ ποῦ εἶδε πυκνότερο ν' ἀδημονῇ τὸ πλῆθος
 ὁ Πάτροκλος μὲ τὴν βοὴν τοὺς ἵππους σαλαγοῦσε
 καὶ κάτω ἀπὸ τοὺς ἄξονες ἐπίστομα οἱ ἀναβάτες
 ἔπεφταν ἀπ' τὲς ἀμαξες ποῦ ἐτράνταζαν μὲ κρότον.

Κι οἱ ἀθάνατ' ἵπποι, ποῦ οἱ θεοὶ χάρισαν τοῦ Πηλέως, 380
 διασκέλισαν τὸν χάντακα μὲ ὄρμην νὰ προχωρήσουν
 ὡς λαχταροῦσε ὁ Πάτροκλος τὸν Ἑκτορα νὰ φθάσῃ
 νὰ τὸν κτυπήσῃ, ἀλλ' ἔπαιρναν αὐτὸν οἱ ταχεῖς ἵπποι.

Καὶ ὅπως μαυρίζει ὅλην τὴν γῆν ὀρμητικὸ καθοῦρι
 σ' ἡμέραν φθινοπωρινήν, ποῦ νεροπόντι χύνει 385
 ὁ Ζεὺς, ὅποταν στοὺς θνητοὺς ἐπλήθυνε ὁ θυμὸς του,
 ποῦ μὲ τὴν βίαν στὸν λαὸν στρεβλὰ τὲς δίκες κρίνουν,
 καὶ μὲ ἀθεόφοβην ψυχὴν τὸ δίκαιον ἀποδιώχνουν

τότε στὸν τόπον πλημμυροῦν οἱ ποταμοὶ τοὺς ὅλοι
 ἀπὸ πολλὰς κόφτουν πλαγιὰς οἱ χεῖμαρροι τὸ χῶμα, 390
 μὲ βόγγον ἀπὸ τὰ βουνὰ κατρακυλοῦν καὶ ρέουν
 στὴν θάλασσαν καὶ τῶν θνητῶν τοὺς κόπους ἀφανίζουν·

ἔτσι ὡς ἐτρέχαν ἔβογγαν τῶν Τρώων οἱ φοράδες.

Καὶ ἀφοῦ τὲς πρῶτες φάλαγγες ἐθέρισε, τοὺς στρέφει
ξανά στὲς πρύμνες, φράζοντας τὸν δρόμον πρὸς τὴν πόλιν· 395
αὐτοῦ τοὺς σφάζει ὁ Πάτροκλος ὀρμητικὰ στὴν μέσῃ
τῶν πλοίων καὶ τῶν ποταμῶν καὶ τῶν ὑψηλῶν πύργων
καὶ ἀνταποδίδ' ἢ λόγγη του τοὺς φόνους τῶν Ἀργείων.

Ἐλόγγισε τὸν Πρόνοον στὸ στῆθος, ποῦ ἐγυμνώθη
ἀπ' τὴν ἀσπίδα, καὶ ἄψυχος ἐβρόντησε στὸ χῶμα. 400

Στὸν Ἥνοπίδην Θέστορα κατόπι εὐθύς ἐχύθη,
ποῦ στὸ θρονὶ τῆς ἄμαξας καθόταν μαζωμένος
κι εἶχε ἀπολύσει τὰ λουριά τοῦ τρόμου ἀπὸ τὴν ζάλην.
Μὲ τὸ κοντάρι ἀπὸ σιμὰ τοῦ πέρασε ὡς τὰ δόντια
τὸ δεξιὸ σιαγόνι του καὶ αὐτὸν μὲ τὸ κοντάρι 405

ἐσήκωσε ἀπ' τὴν ἄμαξαν, καθὼς ψαράς, στὸν βράχον
καθήμενος, ψάρι τρανὸ μὲ στιλβωτὸν ἀγκίστρι
σηκώνει ἀπὸ τὴν θάλασσαν· ὁμοίως ἀπ' τὸ στόμα
τ' ὀλάνοικτο τὸν σήκωσε μὲ τὸ λαμπρὸ κοντάρι
καὶ πίστομα τὸν ἄμπωσε στὴν γῆν νὰ ξεψυχήσῃ· 410

καὶ τὸν Ἐρύλαον βαρεῖ, κεῖ ποῦ τοῦ ὄρμουσ' ἐπάνω,
μὲ λίθαρο στὴν κεφαλῆν, καὶ στὸ βαρὺ του κράνος
εἰς δύο σχίσθ' ἢ κεφαλῆ, καὶ προύμυτα στὸ χῶμα
πέφτει καὶ ὁ ψυχοθεριστῆς ὁ θάνατος τὸν ζώνει.
Τοὺς ἀνδρειωμένους ἔπειτα Τληπόλεμον, Ἐπάλτην 415

Πύριν, Ἐρύμαντ', Εὐίππον, Ἀμφοτερόν, Ἰφέα
Ἐχίον τοῦ Δαμάστορος, Πολύμηλον τοῦ Ἀργέου,
ὅλους τοὺς σμίγει ἐπανωτοὺς στὴν γῆν τὴν πολυθρέπτραν.

Καὶ τότε ὁ μέγας Σαρπηδῶν ἄμ' εἶδε τοῦ Πατρόκλου
ἀπὸ τὸ χέρ' οἱ ἄζωστοι νὰ πέφτουν σύντροφοὶ του, 420
τοὺς ἰσοθέους φώναζε καὶ ὀνειδίζε Λυκίους :

«Λύκιοι, ποῦ φεύγετε ; Ἐντροπή· εἶν' ὥρα ν' ἀνδρειευθῆτε·
τὸν ἄνδρα θ' ἀντικρίσω ἐγώ, κι ἐγὼ θὰ μάθω πρῶτος,
ποῖς εἶναι αὐτὸς ὁ τρομερὸς ποῦ ἀφάνισε τοὺς Τρώας,
ποῦ ἀνδρείων τόσων μαχητῶν τὰ γόνατα ἔχει λύσει». 425

Εἶπε, καὶ μ' ὅλα τ' ἄρματα ἐπήδησε ἀπ' τ' ἀμάξι.
Καὶ ἄμα τὸν εἶδε ὁ Πάτροκλος ἐπήδησε κι ἐκεῖνος·
καὶ ὡς μάχονται κυρτόνοχοι, κυρτόμυτοι πετρίτες

ἐπάνω εἰς πέτραν ὑψηλὴν μὲ σκούξιμο μεγάλο,
 ὁμοια κι ἐκεῖνοι μὲ κραυγὲς ἐπιάσθησαν στὴν μάχην. 430

Εἶδε κι ἐπόνεσ' ὁ υἱὸς τοῦ πρωτοβούλου Κρόνου
 κι εἶπε στὴν "Ἦραν σύγκλινην ὁμοῦ καὶ αὐτάδελφὴν του :
 «'Αχ! τῶν θνητῶν ὁ Σαρπηδῶν, ὁ περιπόθητός μου.
 Νὰ μοῦ τὸν σβῆση ὁ Πάτροκλος, διόρισεν ἡ μοῖρα!
 κι εἰς δύο τώρα στοχασμούς χωρίζεται ἡ ψυχὴ μου, 435
 θὰ τὸν σηκῶσω ζωντανὸν ἀπ' τὸν φρικτὸν ἀγῶνα
 καὶ θὰ τὸν θέσω εἰς τὸν λαὸν τῆς κάρπιμης Λυκίας,
 ἢ θέν' ἀφήσ' ὁ Πάτροκλος νὰ σβῆση τὴν ζωὴν του».

Κι ἡ "Ἦρα ἡ μεγαλόφθαλμη τοῦ ἀντεῖπε ἡ σεβασμία :
 «Ποιὸν λόγον τώρα ἐπρόφερεις, ὦ φοβερὲ Κρονίδη! 440
 ἄνδρα θνητὸν ποῦ ἀπ' ἀρχῆς τὸν ἔχει δέσ' ἡ μοῖρα
 ἀπ' τὰ δεσμὰ τοῦ ἄχαρου θανάτου θ' ἀπολύσης ;
 Κάμε το' ἄλλ' ἔλοι οἱ ἐπίλοιποι θεοὶ δὲν θὰ τὸ στέρξουν.
 Κι ἐν' ἄλλο ἀκόμα θὰ σοῦ εἰπῶ, νὰ τὸ σκεφθῆς· ἂν στείλῃς
 τὸν Σαρπηδῶνα ζωντανὸν στὰ γονικά του ὀπίσω, 445
 σκέψου μὴ καὶ ἄλλος τῶν θεῶν θελήσῃ τὸν υἱὸν του
 νὰ στείλῃ ἀπὸ τὸν φονικὸν ἀγῶνα στὴν πατρίδα.

Πολλὰ μάχονται ὀλόγυρα στοὺς πύργους τοῦ Πριάμου
 παιδιὰ θεῶν, καὶ σὺ μ' αὐτὸ χολῆν θὰ τοὺς γεννήσης.
 'Ἄλλ' ἂν σοῦ εἶν' ἀγαπητὸς καὶ ὀδύρεται ἡ καρδιά σου, 450
 τώρ' ἄφησέ τον στὸν φρικτὸν ἀγῶνα ν' ἀποθάνῃ,
 ὡς θὰ τὸν σβῆση ὁ Πάτροκλος ὁ υἱὸς τοῦ Μενoitίου,
 καὶ ἅμα ἡ ψυχὴ του καὶ ἡ πνοὴ ἔρμο τὸ σῶμ' ἀφήσουν
 νὰ τὸν σηκῶσῃ ὁ Θάνατος καὶ ὁ γλυκὸς Ὑπνος κάμε
 ὥσπου νὰ φθάσουν στὸν λαὸν τῆς ἄμετρης Λυκίας, 455
 ὅπου ἀδελφοὶ καὶ συγγενεῖς θὰ τοῦ σηκῶσουν τάφον
 καὶ στήλῃν, μόνον χάρισμα τοῦ πεθαμένου ἀνθρώπου».

Κι ἔστρεψε ὅ,τι εἶπε, τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὁ πατέρας.
 Κι αἵματωμένες ἔβρεξε ρανίδες οὐρανόθεν 460
 τιμώντας τὸν γλυκὸν του υἱόν, ποῦ ἔμελλε στὴν Τροίαν
 νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸν Πάτροκλον μακρὰν ἀπ' τὴν πατρίδα.

Καὶ ὀπότεν ἐπροχώρησαν κι ἐβρέθησαν ἀντίκρου
 τοῦ Σαρπηδόνοσ τὸν λαμπρὸν ἀκόλουθον ἀνδρεῖον
 Θρασύμηλον ὁ Πάτροκλος κάτω ἀπὸ τὴν γαστέρα

- κτύπησε και ἄφησε νεκρόν· και ὁ Σαρπηθῶν τὴν λόγχην 465
ἀκόντισε στὸν Πάτροκλον χαμέν', ἀλλὰ τὸν ἵππον
ἐλάβωσε τὸ Πήδασον, στὴν δεξιάν του πλάτην·
ἀγκομαχώντας βόγγησε και ἔπεσε στὸ χῶμα
ἐκεῖνο κι ἐξεψύχησε, και ὡς εἶδαν ἔμπροσθέν τους
νὰ κείτεται ὁ παράζυγος ξεσμίγουν τ' ἄλλα δύο, 470
τρίζει ὁ ζυγὸς κι ἐμπλέκονται κακὰ τὰ χαλινάρια
κι ἤβρε τὸ τέλος τοῦ κακοῦ ὁ μέγας Αὐτομέδων·
τὸ μακρὺ ξίφος ἔσυρε ἀπ' τὸ παχὺ μερί του,
ξεκόφτει τὸν παράσειρον ὡς ἀστραπὴ κι ἐκεῖνα
ἔσιασαν μὲς στοὺς χαλινούς, ὡς πρῶτα ταυνοσμένα. 475
Και πάλιν ἔσμιγαν αὐτοὶ στὸν φονικὸν ἀγῶνα.
Και πάλιν ρίχνει ὁ Σαρπηθῶν χαμένα τὸ κοντάρι
και τοῦ Πατρόκλου ἐξάκρισεν ἀριστερὰ τὸν ὦμον
ἢ λόγχη δὲν τὸν λάβωσε· κατόπι μὲ κοντάρι
ἀκόντισεν ὁ Πάτροκλος, ἀλλ' ὄχι αὐτὸς χαμένα, 480
ἀλλ' ὅπου τὸ διάφραγμα συνέχει τὴν καρδίαν·
κι ἔπεσεν ὅπως πέφτει δρυὸς ἢ λεύκα ἢ φουντωμένως
ὕψηλὸς πεῦκος, πόκοψαν τεχνίτες εἰς τὰ ὄρη
μὲ ἀξίνες νεοτρόχιστες, μ' αὐτὸ νὰ στήσουν πλοῖον.
"Ὅμοια ξαπλώθη αὐτὸς ἐμπρὸς εἰς τὸ ζεμένο ἀμάξι 485
μὲ βογγητὸ κι ἐφούκτωσε τὸ αἵματωμένο χῶμα.
Και ὡς ταῦρος μεγαλόψυχος, λεοντάρι ἂν τὸν ξεσχίζη
μὲ τὰ φρικτὰ σιαγόνια του, μέσα εἰς βοδιῶν ἀγέλην
μούγγρισμα βγάζει ὡς ξεψυχᾷ· παρόμοια τῶν Λυκίων
ὁ ἀρχηγός, ποὺ φόνευεν ἢ λόγχη τοῦ Πατρόκλου, 490
φουσομανοῦσε κι ἔκραζε κατ' ὄνομα τὸν φίλον·
«Γλυκέ μου Γλαῦκε, ἀνίκητε μὲς στοὺς ἀνδρειωμένους,
ώρα εἶναι τούτη νὰ φανῆς πολεμιστῆς γενναῖος,
τώρα μὲ πτόθον ν' ἀκουσθῆς τὸν τρόμον τοῦ πολέμου.
Και τῶν Λυκίων πρῶτα εἶπε στοὺς πρώτους πολεμάρχους 495
ἐδῶ στὸν Σαρπηθῶνα ἐμπρὸς τὴν λόγχην νὰ προβάλλουν,
μὲ τὸ κοντάρι σου και σὺ πολέμα νὰ μὲ σώσης.
Αἰσχύνη και ὄνειδος γιὰ σὲ θὰ εἶμαι ἐπὶ ζωῆς σου,
ἂν ἀφοῦ ἔπεσα νεκρὸς κατὰ τὰ κοῖλα πλοῖα
μοῦ πάρουν τ' ἄρματα οἱ Ἀχαιοί· ἀλλ' ἀνδρειέψου, φίλε, 500

καὶ ὅλα τὰ πλήθη ἐμψύχωσε». Τὰ μάτια ἐκεῖ τοῦ κλείει
καὶ τὰ ρουθούνια ὁ θάνατος· πατώντας τον στὸ στήθος
μαζὶ μ' ὅλους τοὺς πνεύμονας τὴν λόγχην ἀνασπάει,
τὴν ἄκρην ἔπειτα τραβᾷ καὶ ἀντάμα ἡ ψυχὴ του.

Καὶ οἱ Μυρμιδόνες κράτησαν τοὺς ἵππους ποὺ ἐφυσούσαν 505
νὰ φύγουν ἀφοῦ ἐρήμωσε τ' ἀμάξι τῶν κυριῶν.

Καὶ ὁ Γλαῦκος ὡς τὸν ἄκουσεν ἐράισε ἡ καρδιά του
τοῦ πόνου ὅτι δὲν δύνονταν νὰ δράμῃ βοηθός του
κι ἐπιανε τὸν βραχίονα σφικτὰ μὲ τὴν παλάμην,

ὅτι τὸν ἔκοφτε ἡ πληγὴ ποὺ ὁ Τεῦκρος μὲ κοντάρι 510
τοῦ εἶχε κάμει τὴν στιγμὴν ὅπου στὸ μέγα τεῖχος
ὀρμοῦσε ἀπὸ τὸν ὄλεθρον νὰ σώσῃ τοὺς συντρόφους·
κι εὐχὴν τοῦ Φοῖβου ἐπρόφερε :

«Θεέ, συνάκουσέ με,
στὴν Τροίαν εἶσαι ἢ στὸν λαὸν τῆς κάρπιμης Λυκίας·
ἦτι σὺ δύνασαι παντοῦ ν' ἀκούσης τοὺς θλιμμένους, 515
κι ἐμένα τώρα φοβερὸ μὲ καταθλίβει πάθος.

Βαρεῖαν ἔχω ἐδῶ πληγὴν, δριμεῖς μοῦ κόφτουν πόνοι
τὸ χέρι τοῦτ' ὀλόβολο, τὸ αἷμα δὲν στερεεύει,
καὶ ὡς πέφτει κάτω ἡ πλάτη μου, δὲν δύναμαι τὴν λόγχην
νὰ τὴν κρατήσω ἀσάλευτην, οὐδὲ νὰ πολεμήσω. 520

Καὶ ἄνδρας ἐχάθη ἀσύγκριτος, ὁ Σαρπηδῶν, ὁ γόνος
τοῦ Δία, ποὺ ἀβοήθητο καὶ τὸ παιδί του ἀφήνει.

Ἄλλὰ σὺ κλεῖσε, κύριε, τὴν φοβερὴν πληγὴν μου,
τοὺς πόνους καταπράυνε καὶ σὺ δυνάμωσέ με
καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα θαρρετὰ νὰ σπρώξω τοὺς Λυκίους 525
κι ἐγὼ τὸν φίλον τὸν νεκρὸν νὰ σώσω πολεμώντας».

Εὐχῆθηκε, καὶ τὴν εὐχὴν εἰσάκουσεν ὁ Φοῖβος.
Κι εὐθύς τοὺς πόνους ἔπαυσε καὶ ἀπ' τὴν πληγὴν τὸ αἷμα
σταμάτησε καὶ δύναμιν τοῦ ἔβαλε στὰ στήθη.

Τὸ αἰσθάνθη ὁ Γλαῦκος μὲ χαρὰν ποὺ τὴν εὐχὴν του ὁ μέγας 530
θεὸς εἰσάκουσεν εὐθύς καὶ γύρω τῶν Λυκίων
τοὺς πολεμάρχους φώναξε νὰ ἴθωυν νὰ ὑπερμαχήσουν

στοῦ Σαρπηδόνος τὸν νεκρὸν· κατόπιν εἰς τοὺς Τρῶας
μακροπατώντας ἔφθασεν ἐκεῖ ποὺ ὁ Πολυδάμας
ὁ Πανθοίδης ἔστεκε καὶ ὁ θεϊκὸς Ἀγῆνωρ, 535
ὁ Αἰνείας μὲ τὸν Ἕκτορα καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπε :

«ἜΩ Ἐκτωρ, ἐλησμόνησες καθόλου τοὺς συμμάχους,
 ποὺ ἤλθαν ἐδῶ γι' ἀγάπην σου καὶ τὴν ζωὴν τοὺς φθείρουν
 μακρὰν ἀπ' τὴν πατρίδα των καὶ ἀπὸ τοὺς ποθητοὺς των,
 καὶ σὺ δὲν εἶσαι πρόθυμος ποσῶς νὰ τοὺς βοηθήσης. 540

Κεῖται νεκρὸς ὁ Σαρπηδῶν, αὐτὸς ποὺ τὴν Λυκίαν
 ἔσωζε δίκαιος κριτὴς καὶ μαχητὴς ἀνδρεῖος·
 ὁ Ἄρης τὸν ὑπόταξε στὴν λόγχην τοῦ Πατρόκλου.
 Δράμετε, ὦ φίλ' εἰν' ἐντροπή, τὰ ἄρματ' ἄν τοῦ πάρου
 καὶ κακοσύρουν τὸ γυμνὸ κορμί του οἱ Μυρμιδόνες, 545
 ἀπὸ χολὴν πόχουν σ' ἐμᾶς γιὰ τόσους ποὺ ἐφονεῦαν
 τῶν Δαναῶν οἱ λόγχες μας σιμὰ στὰ μαῦρα πλοῖα».

Εἶπε, καὶ λύπη ἀβάστακτη τοὺς Τρῶας συνεπῆρε,
 ὅτι, ἂν καὶ ξένος, στύλωμα τῆς χώρας ἦταν κι εἶχε
 ἄνδρες πολλοὺς κι ἐπρώτευσεν σ' αὐτοὺς ὡς πολεμάρχος. 550
 Καὶ ὀλοῖσα στοὺς Δαναοὺς ὄρμουν, καὶ ὁ Ἐκτωρ πρῶτος
 θυμὸν γεμάτος πόπεσεν ὁ Σαρπηδῶν ὁ θεῖος.

Καὶ αὐτοῦ κινεῖ τοὺς Ἀχαιοὺς ἢ ἀνδρεία τοῦ Πατρόκλου
 καὶ πρῶτα πρὸς τοὺς Αἴαντας ποὺ ὀλόψυχα ἐδιψοῦσαν
 τὸν πόλεμον καὶ μόνος του, ἐστράφη καὶ τοὺς εἶπε : 555

«Αἴαντες, τώρα πρόθυμοι νὰ γίνετε βοηθοὶ μας
 ὡς εἴσθε ὡς τῶρ' ἀτρόμητοι, καὶ κάτι ἀκόμη πλέον.
 Ὁ ἄνδρας ποὺ τῶν Ἀχαιῶν πρωτόρμησε στὸ τεῖχος
 κεῖται νεκρὸς ὁ Σαρπηδῶν· χαρά μας, ἂν τὸ σῶμα
 τὸ κακοσέρναμε γυμνὸ κι οἱ λόγχες μας ἐσβήναν 560
 κανέναν τῶν συντρόφων του ποὺ ὑπερμαχοῦν ἐμπρὸς του».

Εἶπε, κι ἐκεῖνοι ἐμάνιζαν καὶ μόνοι γιὰ τὴν μάχην.
 Καὶ ὡς ἔσμιξαν τὲς φάλαγγες καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη ὁμοίως
 οἱ Μυρμιδόνες καὶ οἱ Ἀχαιοί, οἱ Λύκιοι καὶ οἱ Τρῶες,
 εἰς τὸν νεκρὸν ὀλόγυρα στὴν μάχην ἐπιασθῆκαν 565
 μὲ ἀλαλαγμὸν καὶ τ' ἄρματα τῶν μαχητῶν βροντοῦσαν.

Καὶ νύκτα ἐτέντωσε κακὴν ὁ Δίας στὸν ἀγῶνα,
 νὰ γίνῃ πόλεμος κακὸς γιὰ τ' ἀκριβὸ παιδί του.
 Καὶ τότε πρῶτοι ἔσπρωξαν τοὺς Ἀχαιοὺς οἱ Τρῶες·
 τί ἔπεσ' ὄχι ἀψήφιστος τῶν Μυρμιδόνων ἄνδρας, 570
 τοῦ Ἀγακλέους ὁ Ἐπειγεὺς βλαστάρι, τοῦ γενναίου,
 ὅπου στ' ὠραῖο Βούδειον πρῶτ' ἦταν βασιλέας,

κι ἐξαίσιον φόνευσε ἀνεψιόν, κι ἐπρόσπεσε στήν Θέτιν
 τότε τήν ἀσημόποδην καί στόν καλόν Πηλέα·
 καί αὐτοὶ μὲ τὸν ἀνίκητον τὸν στεῖλαν Ἄχιλλέα 575
 στήν Ἴλιον τήν εὐίππην καί αὐτὸς νὰ πολεμήσῃ.
 Αὐτὸν μὲ πέτραν κτύπησε στήν κεφαλὴν ὁ Ἔκτωρ,
 ὡς προσπαθοῦσε τὸν νεκρὸν νὰ πιᾶσῃ καί ὅλη ἐσχίσθη
 στὸ κράνος μέσα ἢ κεφαλὴ, καί εἰς τὸν νεκρὸν ἐπάνω
 πέφτει καί ὁ ψυχοθεριστῆς ὁ θάνατος τὸν ζώνει. 580
 Τότ' ἐπληγώθη ὁ Πάτροκλος νὰ ἰδῇ νεκρὸν τὸν φίλον,
 καί τοὺς προμάχους ἔσχισεν ὡσάν γοργὸ γεράκι
 ὅταν ψαρόνια διασκορπᾶ καί μαῦρες καλιακουῶδες.
 Μὲ ὄρμην ὁμοίαν, Πάτροκλε, στὲς φάλαγγες τῶν Τρώων
 καί τῶν Λυκίων ἔπεσες, θλιμμένος γιὰ τὸν φίλον. 585
 Καί τοῦ Ἰθαίμενος τὸν υἱὸν μὲ πέτραν εἰς τὸν σβέρκον
 κτύπησε τὸν Σθενέλαον καί τοῦ ἔσπασε τὰ νεῦρα.
 Κι ἐσύρθησαν οἱ πρόμαχοι καί ἀκόμη ὁ μέγας Ἔκτωρ.
 Καί ὅσο περνάει διάστημα στὸ πέταμά του ἀκόντι,
 ὅταν καλὸς ἀκοντιστῆς τὸ ρίχν' εἶτε σ' ἀγώνα 590
 ἢ καί στήν μάχην ὅπου ἐχθροὶ τὸν σφίγγουν ἀνδροφόνοι,
 τόσον ἐμπρὸς τῶν Ἀχαιῶν ἐσύρθησαν οἱ Τρῶες.
 Καί τῶν Λυκίων ὁ ἀρχηγὸς πρῶτος ἐστράφη ὁ Γλαῦκος,
 καί τὸν γενναῖον Βαθυκλῆ φονεύει Χαλκωνίδην
 ποὺ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐγκάτοικος μέσα εἰς ἐξαίσιον σπίτι 595
 στοὺς Μυρμιδόνας ἔλαμπε γιὰ πλούτη κι εὐτυχίαν.
 Τοῦτον, ποὺ κυνηγώντας τον ἐκεῖ ἦταν νὰ τὸν πιᾶσῃ
 ὁ Γλαῦκος μ' ἔξαφνην στροφὴν ἐλόγχισε στὸ στῆθος·
 καί ὅπως μὲ βρόντον ἔπεσεν ὁ ἐξαίσιος πολεμάρχος,
 θλίψιν ἐπῆραν οἱ Ἀχαιοὶ καί ἀγάλλιασαν οἱ Τρῶες 600
 καί γύρω του ἐπυκνώθηκαν· ἀλλὰ δὲν ἐδειλιάσαν
 οἱ Ἀχαιοὶ κι ἐπάνω τους μὲ δύναμιν χυθῆκαν.
 Ἄνδρα τῶν Τρώων τολμηρὸν ἐφόνευσε ὁ Μηριόνης,
 τὸν Λαόγονον τοῦ Ὀνήτορος, ποὺ τοῦ Διὸς Ἰδαίου
 ἱερέας ἦταν καί ὡς θεὸν ὁ κόσμος τὸν τιμοῦσε. 605
 Κάτω ἀπ' τ' αὐτὶ τὸν κτύπησε καί ἀπ' τὸ σιαγόνι καί ὅλο
 τὸ σῶμα ἐλύθη καί ἄχαρο τὸν σκέπασε σκοτάδι.
 Στόν Μηριόνην ἔριξε τὴν λόγχην ὁ Αἰνείας

- ἴσως τὸν ἔβρη, ὡς βάδιζε μὲ σκέπην τὴν ἀσπίδα.
 Ἐμπρὸς τηρώντας ξέφυγεν ἐκεῖνος τὸ κοντάρι· 610
 καὶ ὡς αὐτὸς ἔσκυψε ἔμπρὸς, ὀπίσω του στὸ χῶμα
 στηλώθ' ἡ λόγχη κι ἡ οὐρὰ τινάζονταν ἐπάνω,
 καὶ ὁ βαρὺς Ἄρης ἔσβησεν ἐκεῖ τὴν δύναμίν του
 κι ἔπεσε τιναχτὰ στὴν γῆν τοῦ Αἰνείου· τὸ κοντάρι
 ἀνώφελ' ἀφοῦ πέταξεν ἀπ' τ' ἀνδρικό του χέρι. 615
- Ὁ Αἰνεΐας τότε' ἐχόλωσε κι ἐφώναξεν : « Ἄν κι εἶσαι,
 ὦ Μηριόνη, χορευτῆς θαρρῶ, ποῦ ἂν σ' εἶχε πάρει
 ἡ λόγχη μου γιὰ πάντοτε θὰ σ' ἔκανε νὰ μείνης).
 Ἐκεῖνου ἀντεῖπε ὁ δοξαστὸς στὰ ὄπλα Μηριόνης :
 « Αἰνεΐα, πράγμα δύσκολον, ἀνδράγαθος ἂν κι εἶσαι, 620
 τοῦ κάθε ἀνδρὸς ποῦ ἀντίκρυ σου μὲ τ' ἄρματα προβάλλη
 ἐσὺ νὰ πάρης τὴν ζωὴν· θνητὸς καὶ σὺ γεννήθης·
 ἐὰν ἀκόντιζα κι ἐγὼ καὶ σοῦ ἄνοιγα τὸ στῆθος
 καὶ δυνατὸς καὶ θαρρετὸς εἰς τὴν ἀνδρείαά σου ὡς εἶσαι,
 θὰ εἶχα ἐγὼ τὸ καύχημα καὶ ὁ Ἄδης τὴν ψυχὴν σου». 625
- Αὐτὰ εἶπε καὶ ὁ Πάτροκλος τὸν ἀποπῆρε ὁ θεῖος :
 « Τί λέγεις τοῦτ', ἀνδράγαθος ὡς εἶσαι, Μηριόνη,
 γιὰ λόγια, φίλε, ὑβριστικὰ οἱ Τρῶες δὲν θ' ἀφήσουν
 τὸ λείψανο ἂν κανένας τους τὸ χῶμα δὲν δαγκάσῃ.
 Ἄξίζει ὁ λόγος στὴν βουλήν, στὸν πόλεμον τὸ χέρι. 630
 Ὅθεν ἔμπρὸς στὸν πόλεμον καὶ ἄς μὴ πολυλογοῦμε).
 Εἶπ', ἐκινήθη καὶ σ' αὐτὸν κατόπι ὁ θεῖος ἄνδρας,
 καὶ ὡς εἰς τὸ δάσος τοῦ βουνοῦ τῶν ξυλοκόπων κρότος
 σηκώνεται ἀκατάπαυστος καὶ ἀκούεται ἀπὸ πέρα,
 παρόμοια καὶ τῶν μαχητῶν, ἀπὸ τῆς γῆς τὸ πλάτος, 635
 βρόντον ἐσήκωνε ὁ χαλκὸς καὶ οἱ ταύρινες ἀσπίδες
 μὲ ξίφη καὶ μὲ δίστομα κοντάρια ὡς ἐκτυπιόνταν·
 καὶ γνώστης δὲν θὰ γνώριζε τὸν θεῖον Σαρπηδόνα,
 ὡς ἀπ' ἀκόντι', ἀπ' αἵματα καὶ ἀπὸ τὴν σκόνην ὅλος
 πατόκορφα ἐσκεπάζετο καὶ στὸν νεκρὸν ἐκεῖνοι 640
 ὀλόγυρ' ἀναδεύονταν, σὰν μύγες εἰς τὴν μάνδραν
 βουίζαν ὀλοτρόγυρα σ' ὀλόγυμες καρδάρες·
 τὸ καλοκαίρι ὅπου στ' ἀγγειὰ τὸ γάλα ξεχειλίζει.
 Τότε ἀπ' αὐτοὺς ποῦ ἐμάχονταν εἰς τὸν νεκρὸν τριγύρω

- στιγμὴν ὁ Ζεὺς δὲν ἔστρεψε τὰ φωτερὰ του μάτια· 645
αὐτὸς ἐτήρα πάντοτε καὶ ἀμφίβολος μετροῦσε
μέσα στὸ βάθος τῆς ψυχῆς τὸν φόνον τοῦ Πατρόκλου,
ἢ τῶρ' αὐτοῦ στὸ λείψανο τοῦ θείου Σαρπηδόνας
ὁ "Ἐκτωρ μὲ τὴν λόγχην του τὸ σῶμα νὰ τοῦ σχίσῃ
καὶ νὰ τοῦ πάρῃ τ' ἄρματα, ἢ θὲ ν' ἀφήσῃ ἀκόμη 650
σ' ἄλλους πολλοὺς τὸν ὄλεθρον νὰ φέρ' ἡ δύναμις του.
Καὶ τοῦτο μὲς στὸν λογισμὸν προτίμησεν ὁ νοῦς του,
πάλι ὁ λαμπρὸς ἀκόλουθος τοῦ θείου Ἀχιλλέως
τοὺς Τρῶας καὶ τὸν "Ἐκτορα νὰ κυνηγήσῃ ὀπίσω
κατὰ τὴν πόλιν καὶ πολλοὺς νὰ θανατώσῃ ἀνδρείους. 655
Μ' ἀνανδρο πνεῦμα ἐπάγωσε τοῦ "Ἐκτορος τὰ στήθη·
στ' ἀμάξι ἀνέβῃ κι ἔφευγε κι ἐφώναζε τῶν ἄλλων
νὰ φύγουν ὡς ἐγνώρισε τὲς πλάστιγγες τοῦ Δία.
Καὶ οὔτε οἱ γενναῖοι Λύκιοι σταθῆκαν ἀλλ' ἐφύγαν
ὄλοι, τὸν βασιλέα τους ὡς εἶδαν νεκρωμένον 660
κάτω ἀπ' τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν, ὅτι πολλοὶ ἔχαν πέσει
ἐπάνω του στὸν ἄσπονδον ποῦ ἀναψε ἀγῶνα ὁ Δίας.
Κι ἐκεῖνοι ὡστόσοσον ἔπαιρναν ἀπὸ τὸν Σαρπηδόνα
τ' ἄρματα τὰ περίλαμπρα, καὶ τὰ ἔφεραν στὰ πλοῖα
καθὼς τοὺς εἶπε ὁ ἀνδράγαθος υἱὸς τοῦ Μενoitίου. 665
Καὶ εἶπε τότε ὁ βροντητῆς τοῦ Φοῖβου: «"Ἀμε, γλυκέ μου
Φοῖβε, ἀπ' τὰ βέλη σήκωσε τὸν Σαρπηδόνα, πρῶτα
ἀπὸ τὰ μαῦρα αἵματα νὰ τὸν καθάρῃς ὅλον
στοῦ ποταμοῦ τὰ ρεύματα μακρὰν καὶ ἀφοῦ τὸν χρίσῃς
μὲ ἀμβροσίαν, ἄφθαρτα ἐνδύματα ἐνδυσέ τον, 670
καὶ στείλε τον μὲ ὀδηγούς ταχεῖς τὰ διδυμάρια
τὸν Ἕπνον καὶ τὸν Θάνατον νὰ τὸν ξεπροβοδῆσουν,
ὡς νὰ τὸν θέσουν στὸν λαὸν τῆς κάρπιμης Λυκίας,
ὅπου ἀδελφοὶ καὶ συγγενεῖς θὰ τοῦ σηκώσουν τάφον
καὶ στήλην, μόνον χάρισμα ποῦ τῶν νεκρῶν ἀνήκει». 675
Εἶπε, καὶ δὲν παράκουσεν ὁ Ἀπόλλων στὸν πατέρα
καὶ μὲς στὴν μάχην ἔπεσεν ἀπὸ τὰ ὄρ' Ἰδαῖα·
μέσ' ἀπ' τὰ βέλη ἐσήκωσε τὸν θεῖον Σαρπηδόνα,
στὸν ποταμὸν τὸν ἔλουσε, τὸν ἔχρισε ἀμβροσίαν,
κι ἐνδύματα τὸν ἐνδυσε, ποῦ εἶναι ἄφθαρτα ὑφασμένα· 680

- κι ἔστειλε αὐτὸν μὲ ὀδηγούς ταχεῖς, τὰ διδυμάρια
 τὸν Ὑπνον καὶ τὸν Θάνατον, ποὺ τὸν ξεπροβοδῆσαν
 καὶ τὸν ἐθέσαν στὸν λαὸν τῆς κάρπιμης Λυκίας.
 Τότ' εἶπε τοῦ Αὐτομέδοντος ὁ Πάτροκλος νὰ σπρώξῃ
 τὸ ἀμάξι αὐτοῦ κατὰποδα τῶν Τρώων καὶ Λυκίων· 685
 ποιά τύφλωσις! ἂν φύλαγε τὸν λόγον τοῦ Ἀχιλλέως,
 τὴν μοίραν θὰ ἐξέφευγε τὴν μαύρην τοῦ θανάτου.
 Ἄλλὰ τοῦ Δι' ἀξίζει ὁ νοῦς πλιότερο ἢ τοῦ ἀνθρώπου,
 ποὺ εὐκολα καὶ ἄνδρ' ἀτρόμητον δειλιάζει καὶ τὴν νίκην
 τοῦ ἀφαιρεῖ καὶ ἄλλην φορὰν τὸν σπρώχνει αὐτὸς στὴν μάχην· 690
 ὅπως τότ' ἔβαλε φωτιὰ στὰ στήθη τοῦ Πατρόκλου.
 Ποιὸν πρῶτον καὶ ποιὸν ὕστερον ἐγύμνωσες στὴν μάχην,
 Πάτροκλε, ὁπότεν οἱ θεοὶ σ' ἐκάλεσαν στὸν Ἄδην;
 Ἔπεσε πρῶτα ὁ Ἄδρηστος· ὁ Αὐτόνοος κατόπιν,
 ὁ Ἐπίστωρ, ὁ Μελάνιππος, ὁ Πέριμος Μεγάδης, 695
 ὁ Ἐχεκλος, ὁ Ἐλασος, ὁ Μούλιος καὶ ὁ Πυλάρτης,
 κι οἱ ἄλλοι ἐδειλοψύχησαν κι ἐφύγαν ὅλοι ἐμπρός του.
 Θὰ ἴπαιρναν τότ' οἱ Ἀχαιοὶ τὴν ὑψηλὴν Τρωάδα,
 τόσο τριγύρω ἐμάνιζεν ἡ λόγχη τοῦ Πατρόκλου,
 στὸν πύργον ἂν δὲν ἔστεκεν ὁ Φοῖβος, ποὺ τῶν Τρώων 700
 ὑπέρμαχος, τὸν ὄλεθρον ἐκείνου ἐμελετοῦσε.
 Καὶ τρεῖς ἐσκάλωσε φορές ὁ Πάτροκλος στὸ τεῖχος
 καὶ τρεῖς τὸν ἐξετίναξεν ὁ Φοῖβος μὲ τὰ χεῖρια
 τ' ἀθάνατα κτυπώντας του τὴν φωτεινὴν ἀσπίδα.
 Ἄλλ' ὅτε ὡς δαίμων τέταρτην φορὰν ἐχύθη ὁ ἦρως, 705
 φοβερὴν τοῦ ἔβαλε κραυγὴν ὁ Ἀπόλλων καὶ τοῦ εἶπε :
 «Πάτροκλε διογέννητε, δὲν ἔχει ὄρις ἡ μοίρα
 τῶν ἀποτόλμων Τρώων σὺ τὴν πόλιν νὰ πορθήσης,
 οὐδ' ὁ Ἀχιλλεύς, εἰς τὴν ἀνδρεία περισσ' ἀνώτερός σου».
 Εἶπε, κι εὐθύς ὁ Πάτροκλος μακρὰν ἐσύρθη ὀπίσω 710
 γιὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ὄρμην τοῦ μακροβόλου Φοῖβου.
 Κι ἔμεν' ὁ Ἐκτωρ στὲς Σκαιῆς μὲ τὰ γοργὰ πουλάρια·
 κι ἐρεύνα ὁ νοῦς του ἂν θὰ στραφῆ στὴν ταραχὴν τῆς μάχης
 ἢ θὰ φωνάξῃ στὸν λαὸν ν' ἀποκλεισθῆ στὸ τεῖχος.
 Καὶ τοῦτο ἐνῶ στοχάζονταν ἦλθεν ἐμπρός του ὁ Φοῖβος· 715
 ἄνδρας ἐφάνη στὴν μορφήν καλὸς καὶ ρωμαλέος,

- ὁ Ἄσιος, ὁποῦ θεῖον του τὸν εἶχε ἀπ' τὴν Ἐκάβην,
 κι ἦταν υἱὸς τοῦ Δύμαντος, πὺ πέρα εἰς τῆς Φρυγίας
 τὰ μέρ' ἦταν ἐγκάτοικος κεῖ πὺ ὁ Σαγγάριος ρέει.
 Ἐκεινοῦ ἐπῆρε τὴν μορφὴν καὶ τοῦ ἴπε τότε ὁ Φοῖβος : 720
 «Ἐκτορ' ἀπὸ τὸν πόλεμον τί ἀπέχεις ; Δὲν σοῦ πρέπει.
 Ἄμποτε ἀντὶ κατώτερος νὰ ἴμουν ἀνώτερός σου,
 ἐλεεινὴν ἀνάπαυσιν θὰ εἶχες ἀπ' τὴν μάχην.
 Ἄλλ' ἔλα, κίνα τ' ἄλογα στὸν Πάτροκλον ἐπάνω
 ἴσως τὸν πάρ' ἡ λόγγη σου καὶ ὁ Φοῖβος σὲ δοξάσῃ». 725
- Εἶπε κι ἐστράφηκε ὁ θεὸς στὸν θόρυβον τῆς μάχης,
 καὶ τὸν ἀνδρεῖον πρόσταξεν ὁ Ἐκτωρ Κεβριόνην
 εὐθύς κατὰ τὸν πόλεμον τοὺς ἵππους νὰ ραβδίση.
 Κι ἔβαλε τάραχον κακὸν ὁ Φοῖβος στοὺς Ἀργεῖους,
 τῶν Τρώων καὶ τοῦ Ἐκτορος τὴν νίκην νὰ χαρίσῃ. 730
 Καὶ ὁ Ἐκτωρ δὲν ἐφρόντιζε τοὺς ἄλλους νὰ φονεύῃ
 ἀλλὰ τοὺς ἵππους ἔσπρωχνε στὸν Πάτροκλον ἐπάνω.
 Καὶ ἀπὸ τ' ἀμάξι ὁ Πάτροκλος ἐπήδησε κρατώντας
 τὴν λόγγην μὲ τ' ἀριστερό, κι ἐφούκτωσε μὲ τ' ἄλλο
 χοντρὸ λιθάρι δοντερό καὶ ἀντιστυλωμένος 735
 τό ῥιξε καὶ τὸν Ἐκτορα ἐκτύπησε ἀπ' ὀλίγο.
 Ἄλλ' ὅμως τὸν ἠνίοχον τὸν Κεβριόνην ἤβρε,
 πὺ ἦταν νοθογέννητος τοῦ δοξαστοῦ Πριάμου,
 ἐνῶ κρατοῦσε τὰ λουριά, μὲς στὸ μεσόφρυδὸ του.
 Καὶ ὁ τραχὺς λίθος σύντριψε τὰ φρύδια, καὶ ὄλο ἐσπάσθη 740
 τὸ κόκαλο, καὶ καταγῆς ἐπέσαν οἱ ὀφθαλμοὶ του
 αὐτοῦ ἐμπρὸς στὰ πόδια του· καὶ ἀπ' τὸν λαμπρὸν του θρόνον
 ἔπεσε κάτω ὡς βουτηχτῆς κι ἐβγῆκεν ἡ ψυχὴ του.
 Καὶ τότε τὸν ἀνάπαιξες, ὦ Πάτροκλε ἵππομάχε.
 «ὦ, κοίτα! πόσο εἶν' ἐλαφρὸς πὺ εὐκόλα βουτάει! 745
 μὲς στὸ ἰχθυοφόρο πέλαγος ἂν τύχαιεν ἐκεῖνος,
 καὶ μέσα στ' ἄγρια κύματα θὰ ἐπήδ' ἀπὸ τὴν πλώρην
 νὰ ψάξῃ στρεῖδια καὶ πολλοὺς μ' ἐκεῖνα νὰ χυρτάσῃ
 τόσο εὐκόλ' ἀπ' τὴν ἄμαξα στὸ σιάδι αὐτὸς βουτάει·
 εἶναι κι οἱ Τρῶες βουτηχταὶ πιδέξιοι, καθὼς βλέπω» 750
- Εἶπε, κι εὐθύς ἐχύθηκε στὸν ἥρωα Κεβριόνην,
 τὴν ὀρμὴν εἶχε λεονταριοῦ, πὺ ταύρους ἀφανίζε·

- ὥσπου στὸ στῆθος τὸ κτυποῦν κι ἡ ἀνδρεία του τὸ φονεύει·
 μὲ λύσσαν τέτοιαν, Πάτροκλε, τοῦ ἐχύθηκες ἐπάνω.
 Καὶ ἀπ' τ' ἄλλο μέρος πῆδησεν ὁ Ἔκτωρ ἀπ' τ' ἀμάξι· 755
 κι ἐκεῖν' οἱ δύο πιάσθησαν εἰς τὸν νεκρὸν ἐπάνω
 σὰν δυὸ λεοντάρια στὸ βουνό, τῆς πείνας λυσσιασμένα
 μάχονται μεγαλόψυχα γιὰ σκοτωμένο ἐλάφι.
 Παρόμοια ποῖος τὸν νεκρὸν νὰ πάρῃ Κεβριόνην
 ὁ Ἔκτωρ καὶ ὁ Πάτροκλος, μάχης δεινοὶ τεχνίται, 760
 μὲ τὸν ἀλύπητον χαλκὸν ν' ἀντισφαγοῦν ζητοῦσαν.
 Μὲ πείσμ' ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ὁ Ἔκτωρ τὸν κρατοῦσε
 ὁ Ἔκτωρ καὶ ὁ Πάτροκλος· κι ἐπάνω τῶν οἱ ἄλλοι,
 οἱ Τρῶες καὶ οἱ Δαναοὶ σφοδρὴν κρατοῦσαν μάχην.
 Καὶ ὅπως μ' ἀγών' ἀντίζηλον ὁ Εὖρος μὲ τὸν Νότον 765
 στὸ ὄρος δάσος πολεμοῦν βαθύ καὶ φουντωμένο
 ἀπὸ πολὺφλουδες κρانيές καὶ φράξα καὶ μελέγους
 ποὺ σμίγουν ὄλ', ἀντικτυποῦν τὰ μακριὰ κλαδιά τους,
 καὶ ὅπως συντρίβονται πολὺς ὁ βρόντος ἀντηχάει,
 ὅμοια μὲ ἀντίθετην ὄρμην οἱ Ἀχαιοὶ καὶ οἱ Τρῶες 770
 σφάζονταν καὶ τὴν ἀνανδρὴν φυγὴν στὸν νοῦν δὲν εἶχαν,
 καὶ ὡς μάχονταν ὀλόγυρα ἐκεῖ στὸν Κεβριόνην
 λόγχες ἐμπήχθησαν πολλὲς καὶ φτεροφόρ' ἀκόντια
 καὶ ἀσπίδες σκούνησαν πολλὲς λιθάρια φουκτωμένα.
 Καὶ αὐτὸς στὸ μέσο ἀπέραντος στὸν στρόβιλον τῆς σκόνης 775
 κοιτάμενος τοὺς ἰππικοὺς ἀγῶνες λησιμονοῦσε.
 Καὶ ὅσον ὁ ἥλιος ἔλαμπε στὰ μεσουράνια μέρη
 κτυπιόνταν κι ἐπεφταν πολλοὶ καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη ὁμοίως·
 καὶ ἄμ' ἐγειρεν ὁ ἥλιος, ὅταν τὰ βόδια λυδῶνται,
 τότε ἐνικοῦσαν οἱ Ἀχαιοὶ χωρὶς νὰ θέλ' ἡ μοίρα. 780
 Καὶ ἀπὸ τ' ἀκόντια ξέσυραν τὸν ἥρωα Κεβριόνην
 μακρὰν τῶν Τρῶων, κι ἔπειτα τὸν γδύσαν ἀπ' τὰ ὅπλα.
 Στοὺς Τρῶας πέφτει ὁ Πάτροκλος ἀφανισμόν νὰ φέρῃ
 καὶ τρεῖς φορές κραυγάζοντας τρομακτικῶς ἐχύθη
 καὶ ἄνδρες ἐννέα τῆ φορὰ ροβόλησαν στὸν Ἄδη. 785
 Ἄλλ' ὅταν τετάρτη φορὰν ὡσὰν θεὸς ὀρμοῦσε,
 τότε σοῦ ἐφάνη, Πάτροκλε, τὸ τέλος τῆς ζωῆς σου·
 ὅτι στὴν μάχην σοῦ ἴθ' ἐμπρὸς τρομακτικὸς ὁ Φοῖβος.

Καὶ δὲν τὸν εἶδε, ὡς ἔρχονταν, στὴν ταραχὴν τῆς μάχης
 μὲς στὴν κατάχνια ὀλόκλειστος· τοῦ ἐστήθη ὀπίσω ὁ Φοῖβος 790
 μὲ τὴν παλάμην πετακτὴν τοῦ ἐπάταξε τοὺς ὤμους
 καὶ ὄλην τὴν ράχην· κι ἔστριψαν τὰ μάτια τοῦ Πατρόκλου.
 Καὶ ὁ Φοῖβος ἀπ' τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐπέταξε τὸ κράνος,
 ποὺ ἀντήχησε, ὡς ἐκύλησε στὰ πόδια ἐκεῖ τῶν ἵππων·
 καὶ ἡ χαίτη του στὰ χρώματα μολύνθη καὶ στὸ αἷμα. 795
 Καὶ ὡς τότε δὲν ἐγένετο νὰ μολυνθῆ στὸ χῶμα
 ὁ κῶνος λαμπροφούντωτος, ποὺ ἔσκεπε τ' ὠραῖο
 μέτωπο καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως·
 καὶ τότε τὸ ἄδωκεν ὁ Ζεὺς τοῦ Ἑκτορος νὰ σκέπη
 τὴν κεφαλὴν του κι ἔφθανε σ' αὐτὸν ἡ μαῦρ' ἡμέρα. 800
 Κι ἐκόπη τὸ μακρόσχιο κοντάρι στὴν παλάμην
 τὸ λογχοφόρο, τὸ βαρὺ, καὶ τοῦ ἔπεσε ἀπ' τοὺς ὤμους
 μ' ὄλον τὸν τελαμῶνα τῆς ἡ κροσσωμένη ἀσπίδα.
 Καὶ ὁ Φοῖβος, τοῦ Διὸς υἱός, τὸν θώρακα τοῦ λύει.
 Ἐθεοκρούσθη ὁ Πάτροκλος, τοῦ ἐλύθησαν τὰ μέλη 805
 καὶ θαμπωμένος ἔμεινε· καὶ ὀπίσω μὲ τὴν λόγχην
 τὸν κτύπησ' ἕνας Δάρδανος τῶν ὤμων εἰς τὴν μέσσην,
 ὁ Πανθοῖδης Εὐφορβος, ποὺ ἐπρώτευε τῶν ἄλλων
 στὴν λόγχην, εἰς τὸ τρέξιμο καὶ στὴν ἵππομαχίαν.
 Ὅταν πολέμου ἀμάθητος πρωτῆλθεν ἵππομάχος, 810
 εἴκοσι ἄνδρες μόνος του κατέβασε ἀπ' τοὺς ἵππους.
 Αὐτὸς πρῶτος σ' ἐλόγχισεν, ὦ Πάτροκλε ἵππομάχε,
 καὶ δὲν σὲ φόνευσε, κι εὐθύς τὴν λόγχην ἀπ' τὸ σῶμα
 ἄρπαξε καὶ μὲς στὸν στρατὸν ἐσύρθη, δὲν ἐστάθη
 ν' ἀντιταχθῆ στὸν Πάτροκλον, ἀν καὶ ξαρματωμένον, 815
 ἀλλ' ὡς τὸ χέρι τοῦ θεοῦ τὸν δάμασε καὶ ἡ λόγχη
 πρὸς τοὺς συντρόφους ἔστρεφε τὴν μοῖραν νὰ ἀποφύγη.
 Καὶ ὁ Ἑκτωρ ἀπ' τὲς φάλαγγες ἄμ' εἶδε τὸν γενναῖον
 Πάτροκλον ν' ἀποσύρεται κονταροπληγωμένος,
 προχώρησε, τοῦ ἐστήθη ἐμπρός, καὶ μέσα εἰς τὸ λαγγόνι 820
 τὴν λόγχην ὄλην ἔμπηξε κι ἡ ἄκρη ἐβγῆκε πέρα.
 Ἐπεσε καὶ κατῆφεια στοὺς Ἀχαιοὺς ἐχύθη.
 Καὶ ὡς λέοντας καὶ ἀδείλιαστος ἀγριόχοιρος στὸ ὄρος
 μάχονται μεγαλόψυχα γιὰ μιὰ μικρὴ βρυσούλα,

- ὅτι νὰ πιοῦν θέλουν καὶ οἱ δυὸ μὲ λύσσαν, ὥσπου ὁ χοῖρος 825
 ἀσκομαχώντας ξεψυχᾷ στὸν λέοντ' ἀποκάτω·
 ὁμοίως τὸν ἀνδράγαθον υἱὸν τοῦ Μενoitίου,
 πολλῶν φονέα μαχητῶν ὁ Πριαμίδης Ἔκτωρ
 μὲ λόγχην ἐθανάτωσε κι ἐπάνω του ἐκαυχήθη :
- «Τὴν πόλιν μας, ὦ Πάτροκλε, θαρροῦσες ν' ἀφανίσης, 830
 καὶ δοῦλες στὴν πατρίδα σου νὰ πάρης τὲς γυναῖκες,
 ἀνόητε ! καὶ ἀκούραστα γι' αὐτὲς ἐτρικυμίζαν
 τ' ἄλογα τὰ φτερόποδα τοῦ Ἔκτορος, κι ἐκεῖνος, —
 ποὺ εἶμαι πρῶτος μαχητῆς τῶν φιλομάχων Τρώων,
 καὶ δὲν θὰ ἰδοῦν, ἐνόσω ζῶ, τὴν δουλικὴν ἡμέρα 835
 καὶ τώρα σὲ τὰ ὄρνεα θὰ φάγουν εἰς τὴν Τροίαν.
 Ἄθλιε ! δὲν σὲ ὠφέλησεν ὁ ἀνδρεῖος Ἀχιλλέας·
 θὰ σοῦ παράγγελνε πολλὰ τὴν ὥραν ποὺ ἐκινουῖσες :
- «Νὰ μὴ γυρίσης, Πάτροκλε ἱππόμαχε, στὰ πλοῖα 840
 πρὶν σχίσης εἰς τοῦ Ἔκτορος τὰ στήθη τὸν χιτώνα
 βαμμένον εἰς τὸ αἷμα του»· αὐτὰ θὰ εἶπ' ἐκεῖνος
 καὶ αὐτὰ τὰ λόγια σ' ἄρεσαν, ἀνόητος ὡς εἶσαι».
- Καί, Πάτροκλε, τοῦ ἀπάντησες μὲ τὴν ψυχὴν στὸ στόμα :
 «Ἔκτορ, καυχήσου ὅσο ἡμπορεῖς, τώρα ποὺ ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Φοῖβος 845
 τὴν νίκην σοῦ ἐχάρισαν —καὶ αὐτοὶ μὲ καταβάλλουν
 εὐκολ', ἀφοῦ μοῦ ἀφαίρεσαν τὰ ὄπλ' ἀπὸ τοὺς ὤμους.
 Κι εἴκοσιν ὅμοιοι μὲ σὲ νὰ εἶχαν ἔλθει ἐμπρὸς μου
 ὅλοι νεκροὶ θὰ ἔπεφταν στὴν λόγχην μου ἀποκάτω.
 Ἔμενα ἢ μοῖρα ἐφόνευσεν ἢ μαύρη μὲ τὸν Φοῖβον 850
 καὶ ἀπ' τοὺς θνητοὺς ὁ Εὐφορβος· τρίτος ἐσὺ μὲ γδύνεις.
 Καὶ ἄκουσε ἀκόμα τί θὰ εἰπῶ καὶ βάλε το στὸν νοῦν σου·
 ὀλίγες εἶν' οἱ μέρες σου· καὶ ἰδοὺ σὲ παραστέκει
 ἢ μοῖρα ἢ παντοδύναμη κι ἡ ὥρα τοῦ θανάτου,
 ὅπου ἀπ' τὸ χέρι ἀδάμαστο θὰ πέσης τοῦ Ἀχιλλέως ».
- Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια ἀπέθανε· καὶ κλαίοντας θλιμμένη 855
 τὴν μοῖραν, ποὺ νεότητα καὶ ἀνδρείαν τῆς ἐπῆρε,
 ἀπὸ τὰ μέλη του ἡ ψυχὴ κατέβηκε στὸν Ἄδη.
 Νεκρὸν τὸν ἐπροσφώνησεν ὁ λαμπροφόρος Ἔκτωρ :
 «ὦ Πάτροκλε, τὸν θάνατον γιὰτὶ μοῦ προμαντεύεις ;
 Παιὸς ξέρει μήπως ὁ Ἀχιλλεύς, τῆς Θέτιδος ὁ γόνος, 860

χάση αὐτὸς πρῶτος τὴν ζωὴν στὴν λόγχην μου ἀποκᾶτω ;»

Εἶπε καὶ μέσ' ἀπ' τὴν πληγὴν, πατώντας τον, τὴν λόγχην
ἀνέσπασε καὶ ἀνάσκελον τὸν ἔσπρωξε στὸ χῶμα.

Κι εὐθὺς στὸν Αὐτομέδοντα μὲ τὸ κοντάρι ἐχύθη,
ποῦ εἶχε ἀκόλουθον λαμπρὸν ὁ ἀσύγκριτος Πηλείδης,
νὰ τὸν κτυπήσῃ, ἀλλ' ἔπαιρναν αὐτὸν οἱ ταχεῖς ἵπποι,
οἱ ἀθάνατοι ποῦ οἱ θεοὶ χάρισαν τοῦ Πηλέως.

865

P

- Εἶδεν εὐθύς ὁ ἀρείφιλος Μενέλαος Ἀτρείδης
 πόπεσε ὁ Πάτροκλος αὐτοῦ στήν μάχην μὲ τοὺς Τρῶας,
 καὶ στ' ἄρματά του ἀστραφτερός ἐβγῆκε ἀπ' τοὺς προμάχους
 καὶ ὀλόγυρά του ἐβάδιζε, καθὼς εἰς τὸ μοσχάρι
 γόζοντας περιστρέφεται πρωτόγεννη μητέρα. 5
- Παρόμοια ὁ Μενέλαος στὸ σῶμα τοῦ Πατρόκλου·
 καὶ τὸ κοντάρι ἐκράτει ἐμπρὸς καὶ τὴν γλιστρὴν ἀσπίδα,
 γιὰ νὰ φονεύσῃ ὅποιον ἰδῆ στὸ σῶμα νὰ σιμῶσῃ·
 κι ὡς ἔπεσεν ὁ Πάτροκλος ὁ ἀσύγκριτος στήν μάχην
 ἀδιάφορος δὲν ἔμεινεν ὁ ἥρωας Πανθοῖδης. 10
- Καὶ στὸν Μενέλαον ἐμπροσθεν ἐστήθη καὶ τοῦ εἶπε :
 «Μενέλαε διόθρεπτε, ὀπίσω καὶ ἄφησέ μου
 τὸ λείψανο καὶ τ' ἄρματα τὰ αἱματοβαμμένα.
 Ὅτι ἀπ' ἐμὲ πρῶτος κανεῖς τῶν Τρῶων κι ἐπικουρῶν
 δὲν λόγχισε τὸν Πάτροκλον στὸν δυνατὸν ἀγῶνα· 15
 γι' αὐτὸ νὰ λάβω ἄφησε φήμην λαμπρὴν στοὺς Τρῶας
 μὴ σοῦ ἀφαιρέσῃ ἡ λόγχη μου τὴν ποθητὴν ψυχὴν σου».
- Τότε ὁ ξανθὸς Μενέλαος ἐβάρυνε καὶ τοῦ ἔπε :
 «Δία πατέρ', ἀβάστακτες ποὺ εἶν' οἱ ἀλαζονεῖς !
 ὅμοιαν ψυχὴν περήφανην δὲν ἔχει τὸ λιοντάρι 20
 δὲν ἔχει ὁ λεοπάρδαλις, ὁ ἄγριος μήτε ὁ χεῖρος
 ὅπου κακόγνωμος θαρρεῖ πολὺ στήν δύναμίν του,
 ὅσον τοῦ Πάνθου τὰ παιδιὰ ἐπαίρονται τ' ἀνδρεῖα.
 Οὐδ' ὁ Ὑπερήνωρ χάρηκε τὴν νιότη του ὁ γενναῖος,
 ποὺ ἐμπρὸς μου ἐστάθη ἀντίμαχος καὶ μ' ἔψηξε πῶς εἶμαι 25
 στήν μάχην ὁ ἀχρεϊότερος τῶν Δαναῶν ἡρώων·
 καὶ ὀπίσω μὲ τὰ πόδια του δὲν γύρισε, πιστεύω,
 νὰ εὐφράνῃ τὴν γυναῖκα του καὶ τοὺς σεπτοὺς γονεῖς του.
 Ἐμπρὸς μου ἐὰν σταθῆς καὶ σύ, νεκρὸς ἐδῶ θὰ πέσης.
 Ἄλλὰ νὰ μὴν ἀντιταχθῆς σ' ἐμὲ σὲ συμβουλεύω, 30
 καὶ γύρε ὀπίσω εἰς τὸν στρατὸν πρὶν πάθῃς ἀπὸ ἐμένα.
 Μόνον ἀφοῦ ἐγίνῃ ἡ συμφορὰ ὁ ἀνόητος μαθαίνει».

Εἶπε καὶ δὲν τὸν ἐπειθε· καὶ ἀντεῖπε πρὸς ἐκεῖνον :
 «Μενέλαε, τώρα ἐκδίκησιν θὰ πάρω τοῦ ἀδελφοῦ μου,
 ὅπου μοῦ τὸν ἐφόνευες καὶ τὸ καυχᾶσαι ἀκόμη, 35
 ποὺ τὴν γυναῖκα ἐχῆρεψες στὸν νέον τους νυμφώνα
 καὶ τοὺς γονεῖς του ἔκαμες τὴν κλάψα ν' ἀγαπήσουν.
 Τοῦ θρήνου παρηγόρημα θὰ φέρω τῶν θλιμμένων,
 ἂν ἀφοῦ πάρω τ' ἄρματα καὶ ὁμοῦ τὴν κεφαλὴν σου,
 τοῦ Πάνθου καὶ τῆς Φρόντιδος ἐγὼ τὰ παραδώσω. 40
 Ἄλλὰ θὰ εἶναι σύντομος στὴν δοκιμὴν ὁ ἀγώνας,
 καὶ θενὰ δεῖξῃ ποιός ἐδῶ θὰ φύγ' ἢ θὰ νικήσῃ».

Εἶπε καὶ τὸν ἐκτύπησε στὴν κυκλωτὴν ἀσπίδα·
 δὲν ἔσπασε τὴν στερεὴν ἀσπίδα τὸ κοντάρι
 κι ἢ χάλκιν' ἄκρη ἐστράβωσε· κατόπιν ἐπετάχθη, 45
 ἀφοῦ εὐχήθη τοῦ Διός, ὁ Ἄτρείδης μὲ τὴν λόγχην,
 μὲς στὸν λαιμὸν τὴν ἐμπηξεν, ἐκεῖ ποὺ ἀποχωροῦσε,
 καὶ δυνατὰ τὴν ἄμπωσε μὲ τὸ βαρὺ του χέρι.
 Κι ἐξῶ ἀπ' τὸ ζνίχι τ' ἀπαλὸ ἢ ἄκρη ἀντίκρου ἐβγήκε.
 Βρόντησε κάτω κι ἤχησαν ἐπάνω τ' ἄρματά του. 50
 Στὸ αἷμα ἐβάφ' ἢ κόμη του, καλὴ σὰν τῶν Χαρίτων,
 καὶ μὲ τ' ἀσημοχρῦσαφα σφιγμένες οἱ πλεξίδες.
 Καὶ ὅπως γεωργὸς ὀλόχλωρο τρέφει βλαστὰρι ἐλαίας,
 σ' ἔρημον τόπον μ' ἄφθονον νερὸν σιμὰ στὴν ρίζαν,
 ὠραῖον, ὀλοπράσινο καὶ ἀσπροανθοβολισμένο 55
 εἰς τῶν ἀνέμων τὲς πνοὲς λυγίζει τὰ κλαδιά του·
 ἔρχεται ξάφνου ρούφουλας σφοδρῆς ἀνεμοζάλης
 καὶ σύρριζ' ἀπ' τὸν λάκκον του στὸ χῶμα τὸ ξαπλώνει·
 παρόμοια τὸν Εὐφορβον, κονταριστὴν ἀνδρεῖον
 ἐφόνευσε ὁ Μενέλαος καὶ νὰ τὸν γδύσῃ ὄρμοῦσε. 60
 Καὶ ὡς στὴν ἀνδρειάν του θαρρετό, θρέμμα βουνοῦ, λεοντὰρι
 ἀρπάξει τὴν καλύτερην δαμάλαν τῆς ἀγέλης·
 μὲ τ' ἀνδρειωμένα δόντια του τὸν σβέρκον τῆς συντρίβει,
 καὶ τῆς ρουφᾶ τὰ σωθικὰ κατόπι καὶ τὸ αἷμα
 σπαρακτικὰ, καὶ ἄνδρες βοσκοὶ καὶ σκύλοι τὸν κοιτάζουν, 65
 καὶ ἀπὸ μακριὰ βάζουν φωνὲς καὶ δὲν τολμᾷ κανένας
 νὰ πλησιάσῃ ὅτι χλωμὸς τοὺς κυριεύει ὁ τρόμος·
 ὅμοια στὰ στήθη του κανεὶς τότε καρδιὰ δὲν εἶχε

εἰς τὴν ἀνδρείά ν' ἀντιταχθῆ τοῦ ἐνδόξου Μενελάου.

Κι εὐκολὰ τὰ λαμπρ' ἄρματα θὰ ἔπαιρνε τοῦ Εὐφόρβου 70
 ὁ Ἀτρεΐδης, ἀλλὰ βίσκανος ἐναντιώθη ὁ Φοῖβος
 πού ἐκίνησε τὸν Ἔκτορα, ἰσόπαλον τοῦ Ἄρη
 τοῦ Μέντη, ὅπου βασίλευε στοὺς Κίκονας, ἐπῆρε
 τ' ἀνάστημα καὶ τὴν μορφήν καὶ πρὸς ἐκεῖνον εἶπε :
 «ἽΩ Ἔκτορ, τ' ἀκατάφθαστα ξετρέχεις τόσην ὥραν, 75
 τοῦ Ἀχιλλέως τ' ἄλογα καὶ αὐτὰ δὲν τὰ δαμάζει
 ἢ τ' ἀνεβαίνει ἄλλος θνητὸς ἢ ὁ μόνος ὁ ἀνδρειωμένος
 Αἰακίδης, ὅπου ἀθάνατη τὸν γέννησε μητέρα.
 Ὅστοςον ὁ Μενέλαος, ἐκεῖ πού τοῦ Πατρόκλου
 σκέπει τὸ σῶμα, ἐφόνευσεν ἄνδρα λαμπρὸν τῶν Τρώων 80
 τὸν Πανθοῖδην Εὐφορβον, καὶ τὴν ἀνδρείά τοῦ ἐπῆρε».

Εἶπε κι ἐγύρισε ὁ θεὸς στὴν ταραχὴν τῆς μάχης,
 κι αἰσθάνθη πόνον τρομερὸν ὁ Ἔκτωρ στὴν καρδιά του.
 Ἐκοίταξε στὲς φάλαγγες καὶ εἶδε τὸν Ἀτρεΐδην
 νὰ παίρνη τὰ λαμπρ' ἄρματα, τὸν ἄλλον ξαπλωμένον 85
 στὴν γῆν καὶ ἀπὸ τὸ λάβωμα τὰ αἵματα νὰ ρέουν.
 Εἰς τ' ἄρματά του ἀστραφτερὸς ἐβγῆκε ἀπ' τοὺς προμάχους
 κραυγάζοντας, προσόμοιος μ' ἄσβεστην φλόγα Ἡφαίστου
 καὶ τὴν βοὴν δὲν ἄργησεν ὁ Ἀτρεΐδης νὰ γνωρίσῃ
 καὶ μέσχα εἰς τὴν γενναίαν του ψυχὴν μὲ πόνον εἶπε :
 «ἽΩ συμφορὰ μου ! ἂν τ' ἄρματα ἀφήσω ἐδῶ καὶ ἀκόμη 90
 τὸν Πάτροκλον πού ἔπεσε, γιὰ νὰ ἐκδικήσῃ ἐμένα,
 θὰ μὲ ὄνειδίσουν οἱ Ἀχαιοί· καὶ ἀπ' ἐντρόπῃν ἂν μείνω
 τοὺς Τρῶας καὶ τὸν Ἔκτορα νὰ πολεμήσω μόνος
 τότε τὸν ἕναν οἱ πολλοὶ κακὰ θὰ περικλείσουν· 95
 καὶ ὁ Ἔκτωρ ὅλες φέρνει ἐδῶ τὲς φάλαγγες τῶν Τρώων,
 ἀλλὰ νὰ διαλογίζεται τί στέκεται ἡ ψυχὴ μου ;
 Ὅποιος θελήσῃ ἀντίθετα νὰ μάχεται μ' ἐκεῖνον,
 πού τὸν δοξάζει ἕνας θεός, μέγα κακὸ θὰ πάθῃ.
 Καὶ ἀφοῦ τὸν Ἔκτορα οἱ θεοὶ στὴν μάχην ἐκινήσαν 100
 ἂν δώσω τόπον εἰς αὐτὸν κανεὶς δὲν θὰ μὲ ψέγῃ·
 κάπου ἤθελα τὸν Αἴαντα νὰ ἄκουα τὸν ἀνδρεῖον·
 τότε καὶ ἀντίθεα πόλεμον θὰ ἐκάναμεν οἱ δύο,
 νὰ πάρουμε ἴσως τὸ νεκρὸν στὸν θεῖον Ἀχιλλέα,

ένα ὀλιγότερο κακὸ στὲς τόσες συμφορές μας».

105

Ταῦτα ἐνῶ ἐκεῖνος ἔλεγε στὰ βάρη τῆς ψυχῆς του, ἔρχεται ὁ Ἔκτωρ καὶ μ' αὐτὸν οἱ φάλαγγες τῶν Τρώων ἄφησε τότε τὸν νεκρὸν κι ἐμπόδιζεν ὀπίσω συχνὰ τὴν ὄψιν στρέφοντας, σὰν δυνατὸ λεοντάρι πού ἀπὸ τὴν στάνην μὲ φωνές τὸ διώχουν καὶ μὲ βέλη ἄνδρες καὶ σκύλοι· μέσα του τὰ σπλάχνα τ' ἀνδρειωμένα πχγώνουν· ὥστε ἀθέλητα τὸ περιαῦλι ἀφήνει.

110

Ὅμοίως ἀπ' τὸν Πάτροκλον ἐμπόδιζ' ὁ Ἄτρείδης, καὶ ὡς ἔφθασε στοὺς Ἀχαιοὺς ἐστάθηκε κι ἐστράφη, καὶ γὰρ τὸν μέγαν Αἴαντα τὸν Τελαμωνιάδη ἐκοίτα καὶ τὸν εἶδ' εὐθύς στ' ἀριστερὰ τῆς μάχης πού τοὺς συντρόφους θάρρυνε στὴν μάχην, ὅτι ὁ Φοῖβος ὄρμην φυγῆς ἀκράτητην τοὺς ἔβαλε στὰ στήθη.

115

Ἔτρεξε, τὸν πλησίασε καὶ «δράμε», τοῦ ἔπε, «ὦ φίλε, τὸν πεθαμένον Πάτροκλον μ' ἐμὲ νὰ ὑπερασπίσης, τὸ λείψανο ἴσως φέρωμε στὸν θεῖον Ἀχιλλέα γυμνὸ· ὅτι ἔχει τ' ἄρματα ὁ λοφοσείστης Ἔκτωρ».

120

Ἐτάραξεν ὁ λόγος του τοῦ Αἴαντος τὰ στήθη καὶ ὁμοῦ μὲ τὸν Μενέλαον ἐβγήκε ἀπ' τοὺς προμάχους· καὶ ὡς ἔγδυσε τὸν Πάτροκλον ὁ Ἔκτωρ τὸν τραβοῦσε μὲ τὴν λεπίδ' ἀκονητὴν νὰ κόψη τὸ κεφάλι

125

καὶ νὰ πετάξῃ τὸ κορμὶ στὲς σκύλες τῆς Τρωάδος· μὲ ἀσπίδα ὡς πύργον στήθηκεν ἐγγὺς ὁ μέγας Αἴας καὶ στοὺς συντρόφους σύρθηκεν ὁ Ἔκτωρ καὶ στ' ἀμάξι ἀνέβη καὶ παράγγειλε τοὺς Τρῶας εἰς τὴν πόλιν νὰ φέρουν τὰ λαμπρ' ἄρματα, δόξαν νὰ τὰ ἔχη ἐκεῖνος.

130

Κι ἐσκέπαζε τὸν Πάτροκλον μὲ τὴν πλατιὰν ἀσπίδα ὁ Αἴας, ὅπως λεόντισσα ἐμπρὸς ἀπ' τὰ μικρὰ τῆς, πού κυνηγοὶ τὴν ἀπαντοῦν νὰ τὰ ὀδηγᾷ στὸν λόγγον· στὴν ρώμην τῆς περήφανη τὸ μέτωπο σουφρώνει καὶ μὲ τὰ φρύδια χαμηλὰ τὰ μάτια τῆς σκεπάζει· αὐτὴν ἐμπρὸς στὸν Πάτροκλον τὴν στάσιν πῆρε ὁ Αἴας.

135

Ὁ Ἄτρείδης ὁ Μενέλαος καὶ αὐτὸς εἰς τ' ἄλλο πλάγι παράστεκε περίλυπος μὲς στ' ἀνδρειωμένα στήθη.

Καὶ ὁ Γλαῦκος τοῦ Ἴππολόχου υἱός, ὁ ἄρχος τῶν Λυκίων,

140

- μ' ἄγριαν ματιὰ στὸν Ἔκτορα βαρὺν τὸν λόγον εἶπε :
- «Ἐκτορ, σὰ κάλλη ἀσύγκριτε, καὶ ἀδύνατε στὴν μάχην,
εἶσαι δειλὸς καὶ χάρισμα μεγάλην δόξαν ἔχεις.
Τώρα τὴν πόλιν σκέψου ἐσὺ νὰ σώσης καὶ τὸν πύργον
μόνος ἐσὺ μὲ τοὺς λαοὺς ποὺ κατοικοῦν στὴν Τροίαν. 145
Διότι διὰ τὴν πόλιν σας κανένας τῶν Λυκίων
δὲν θέλει μάχεται στὸ ἐξῆς, ἀφοῦ δὲν εἶχε χάριν
τοῦτος ὁ ἀτελεύτητος μὲ τὸν ἐχθρὸν ἀγώνας.
Πῶς ἄνδρ' ἄλλον κατώτερον, ἐλεεινέ, θὰ σώσης,
ἀφοῦ ξένον καὶ σύντροφον, τὸν μέγαν Σαρπηδόνα 150
νὰ γίνῃ ἀφῆκες ἄρπαγμα σὰ πλήθη τῶν Ἀργείων ;
Ποῦ μέγα κέρδος ἔφερε στὴν πόλιν καὶ σ' ἐσένα
καὶ δὲν τὸν φύλαξες, δειλέ, τῶν σκύλων ἀπ' τὸ στόμα.
Γιὰ τοῦτο οἱ Λύκιοι θὰ πειθοῦν στὸν λόγον μου νὰ φύγουν
εἰς τὴν πατρίδα καὶ ὄλεθρος θὰ πέσῃ στὴν Τρωάδα· 155
ὅτι ἂν ἀτρόμητην ὄρμην εἶχαν σὰ στήθη οἱ Τρῶες,
ὡς ἡ καρδιά 'ναι τῶν ἀνδρῶν ὁποῦ γιὰ τὴν πατρίδα
μὲ τοὺς ἐχθροὺς ἀκούραστον βαστοῦν πολέμου ἀγώνα,
τότ' εὐκόλα τὸν Πάτροκλον θὰ ἐσέρναμε στὴν Τροίαν.
Καὶ ἂν ἀπ' τῆς μάχης τὴν βοήν στὴν πόλιν τοῦ Πριάμου 160
ἐσέρναμε μαχόμενοι τοῦτον τὸν πεθαμένον,
τὸν Σαρπηδὸν' ἀντάλλαγμα καὶ τ' ἄρματά του οἱ Ἀργεῖοι
θὰ ἔδιδαν νὰ φέρωμε σὰ τείχη τῆς Ἰλίου·
ὅτ' ἦταν κείνος ὁ νεκρὸς ἀκόλουθος μεγάλου
ἀνδρός, ὁποῦ τῶν Δαναῶν πρωτεύει στὴν ἀνδρεία. 165
Ἄλλὰ τὸν μεγαλόψυχον υἱὸν τοῦ Τελαμῶνος
στὴν μάχῃ σὺ δὲν τόλμησες κατάμκτα νὰ βλέπης,
νὰ πολεμήσης κι εἶναι αὐτὸς πολὺ καλύτερός σου».
Τοῦ ἀντεῖπε μ' ἄγριο βλέφαρο ὁ λοφοσειστής Ἐκτωρ :
«ὦ Γλαῦκε, τόσον ἄδικον νὰ μοῦ προφέρῃς λόγον ; 170
Ἔλεγα πῶς στὴν φρόνησιν πρωτεύεις σὺ τῶν ἄλλων
ἀνθρώπων, ὅπου κατοικοῦν τὴν κάρπιμην Λυκίαν,
καὶ τώρα ὅ,τ' εἶπες μοῦ 'δειξεν ὅτι σωστὰ δὲν κρίνεις,
ποῦ ἐμπρὸς στὸν μέγαν Αἴαντα δὲν τόλμησα νὰ μείνω.
Μὲ δὲν παγώνει ὁ τάραχος τῆς μάχης καὶ τῶν ἵππων· 175
ἀλλὰ νικᾷ πάντοτε ὁ νοῦς τοῦ αἰγιδοφόρου Δία

πού εύκολα καὶ ἄνδρ' ἀτρόμητον δειλιάζει καὶ τὴν νίκην
 τοῦ ἀφαιρεῖ καὶ ἄλλη φορὰ τὸν σπρώχνει αὐτὸς στὴν μάχην.
 Ἄλλὰ στήσου στὸ πλάγι μου, νὰ ἰδῆς, ἀγαπητέ μου,
 ἂν θὰ ἔμαι ὅλημερα δειλὸς καθὼς μοῦ τ' ὄνειδίξεις, 180
 ἢ ἂν πολλοὺς τῶν Δαναῶν, ὅσον καὶ ἂν εἶναι ἄνδρεῖοι,
 θὰ στρώσω, ἐκεῖ πού μάχονται τὸν Πάτροκλον νὰ σώσουν».

Εἶπε κι ἐσήκωσε φωνὴν μεγάλην εἰς τοὺς Τρῶας :
 «Τρῶες, Λύκιοι, Δάρδανοι καὶ σεῖς κονταρομάχοι,
 ἄνδρες φανῆτε μ' ὄλην σας τὴν δύναμιν, ὦ φίλοι, 185
 τ' ἄρματα ὅσο νὰ ζωσθῶ τὰ ὠραῖα τοῦ Ἀχιλλέως,
 πού ἐφόνευσα τὸν Πάτροκλον καὶ λάφυρα τὰ ἐπῆρα».
 Αὐτὰ εἶπε καὶ ἀνεχώρησεν ὁ λοφοσείστης Ἔκτωρ
 κι ἐχύθηκεν ὡς ἀστραπή, νὰ φθάσῃ τοὺς συντρόφους,
 ὅπου στὴν πόλιν ἔφερναν τὰ ὄπλα τοῦ Ἀχιλλέως 190
 καὶ ὄχι μακρὰν τοὺς πρόφθασεν· καὶ ἀνάμερ' ἀπ' τὴν μάχην
 ἐστάθη, τὴν πολύθρηνον, τὰ ὄπλα νὰ ξαλλάξῃ,
 καὶ στὴν ἀγίαν Ἴλιον νὰ φέρουν τὰ δικά του
 στοὺς Τρῶας ἔδωκε, καὶ αὐτὸς τ' ἀθάνατα ἐζωνόνταν
 τοῦ Ἀχιλλέως, πού οἱ θεοὶ χαρίσαν τοῦ πατρός του· 195
 καὶ τοῦτος, ὅταν γέρασε τὰ ἔδωκε τοῦ υἱοῦ του.
 Ἄλλὰ ὁ υἱὸς δὲν γέρασε στὰ ὄπλα τοῦ πατρός του.

Καὶ ἅμα τὸν εἶδε ὁ βροντητῆς Κρονίδης κατὰ μέρος
 τὰ ἄρματα νὰ ζώνεται τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως,
 ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν κι ἔλεγε μέσα ὁ νοῦς του : 200
 «Ἦ δύστυχε, δὲν ἐννοεῖς τὸν θάνατον κοντά σου,
 καὶ τ' ἄφθαρτ' ἄρματα φορεῖς τοῦ πρώτου πολεμάρχου,
 πού τὴν ἀνδραγαθίαν του τόσον τρομάζουν καὶ ἄλλοι.
 Καὶ σύντροφον τοῦ φόνευσες καλὸν καὶ ἀνδρειωμένον,
 καὶ ἄσχημα τὸν ἐγύμνωσες ἀπ' τὴν ἄρματωσιά του. 205
 Ἄλλὰ κὰν τώρα δύναμιν καὶ νίκην θὰ σοῦ δώσω
 ἀφοῦ δὲν μέλλει σπῆτι σου νὰ γύρης ἀπ' τὴν μάχην,
 ἢ Ἀνδρομάχη τ' ἄρματα νὰ λάβῃ τοῦ Ἀχιλλέως».

Εἶπε, τὰ μαῦρα φρύδια χαμήλωσε ὁ Κρονίδης
 καὶ ἄρμωσε τὴν ἄρματωσιά στοῦ Ἐκτορος τὸ σῶμα· 210
 μέσα του ἐμπῆκε φοβερός ὁ Ἄρης καὶ τὰ μέλη
 ἀναψαν ὅλα δύναμη· καὶ στοὺς λαμπροὺς συμμάχους

κραυγάζοντας προχώρησε κι ἐπρόσφερνε εἰς ὄλους,
 ὡς ἔλαμπε μὲς στ' ἄρματα, τὸν θεῖον Ἀχιλλέα·
 κι ἕναν πρὸς ἕναν εὗρηκε στὴν μάχην νὰ ἐμψυχώσῃ, 215
 τὸν Μέσθλην, τὸν Θερσίλοχον, τὸν Μέδοντα, τὸν Γλαῦκον,
 τὸν Φόρκυν, τὸν Ἴππόθοον καὶ τὸν Ἀστεροπαῖον·
 μ' ἐκείνους τὸν Δεισήνορα ὁμοῦ καὶ τὸν Χρομίον,
 τὸν ὄρνεοσκόπον Ἐννομον καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπε :
 «Τῶν περιοίκων βοηθῶν ἄπειρα γένη, ἀκοῦτε· 220
 ὅταν ἀπὸ τὲς χῶρες σας σᾶς ἔφερα ἐδῶ πέρα,
 δὲν ἐζητοῦσα τοῦ λαοῦ ν' αὐξήσω ἐγὼ τὸ πλῆθος,
 ἀλλὰ γιὰ τὲς γυναῖκες μας καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ μας
 τῶν φιλομάχων Ἀχαιῶν μ' ἀνδρεῖά ν' ἀντιταχθῆτε.
 Ὅθεν καὶ γενναϊότερην νὰ κάμω τὴν ψυχὴν σας, 225
 δῶρα σᾶς δίδω καὶ τροφὲς καὶ πάσχουν οἱ λαοὶ μου.
 Ἐμπρὸς λοιπὸν καθένας σας στὴν μάχην ἢ νὰ πέσῃ
 ἢ νὰ σωθῆ καὶ ἡ σύσμιξις τοῦτ' ἔχει τοῦ πολέμου.
 Καὶ ὅποιος τὸν Αἴαντα ἤμπορεῖ νὰ σπρώξῃ καὶ νὰ σύρῃ
 τὸν Πάτροκλον, ἂν καὶ νεκρὸν, στὲς φάλαγγες τῶν Τρώων 230
 σ' αὐτὸν τὰ μισὰ λάφυρα θὰ δώσω, κι ἐγὼ τ' ἄλλα
 μισὰ θὰ πάρω· καὶ ὅσο ἐγὼ, θὰ δοξασθῆ κι ἐκεῖνος».

Εἶπε, κι ἐκεῖνοι ὀρμητικὰ στοὺς Δαναοὺς χυθῆκαν
 μὲ τὰ κοντάρια σηκωτὰ· καὶ τὸν νεκρὸν θαρροῦσαν
 ν' ἀρπάζουν ἀπ' τὸν Αἴαντα τὸν Τελαμωνιάδην. 235
 Μωροὶ ! κι ἐπάνω στὸν νεκρὸν πολλοὺς θενὰ θερίσῃ.
 Τότε πρὸς τὸν ἀνδράγαθον Μενέλαον εἶπ' ὁ Αἴας :
 «Ἀγαπητὲ Μενέλαε, δὲν ἔχω ἐλπίδα πλέον
 νὰ γύρωμε ἀπ' τὸν πόλεμον ἐμεῖς εἰς τὴν πατρίδα.
 Ὁ πεθαμένος Πάτροκλος δὲ μὲ τρομάζει τόσο 240
 ποὺ ἀφευκτα σκύλοι Τρωικοὶ κι ὄρνεα θὰ τὸν φάγουν,
 ὅσο ἡ δική μου κεφαλὴ μὴν πάθῃ καὶ ἡ δική σου·
 ἔρχεται ὁ Ἐκτωρ καὶ μ' αὐτὸν μαυρίλα τοῦ πολέμου
 καὶ ἀφανισμὸς μᾶς εὗρηκε· ἀλλὰ στοὺς πολεμάρχους
 βάλε φωνὴν τῶν Δαναῶν, ἵσως κανεῖς ἀκούσῃ». 245
 Εἶπε καὶ τὸν ὑπάκουσεν ὁ ἀνδράγαθος Ἀτρεΐδης.
 καὶ στριγγὴν ἔσυρε φωνὴν τῶν Δαναῶν καὶ εἶπε :
 «Ἦ πολεμάρχοι ἀγαπητοί, προστάτες τῶν Ἀργείων,

ὄσους οἱ Ἄτρεΐδες προτιμοῦν καὶ πίνετε μαζί τους
ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ κοινοῦ καὶ ὀρίζετε καθένας 250
τὰ πλήθη, καὶ τιμὴν ὁ Ζεὺς καὶ δόξαν σᾶς χαρίζει.

Μοῦ εἶναι δύσκολο νὰ ἰδῶ στήν φλόγα τοῦ πολέμου,
καθέναν ἀπ' τοὺς ἀρχηγούς· ἀλλὰ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ του
κανεὶς ἄς ἔλθῃ κι ἔλεγχον ἄς φοβηθῆ ἡ ψυχὴ του
ἂν γίνῃ ὁ Πάτροκλος χαρὰ τῶν σκύλων τῆς Τρωάδος». 255

Εἶπε κι εὐθύς τὸν ἄκουσεν ὁ Ὀϊλιάδης Αἴας
καὶ πρῶτος ἤλθε μὲ σπουδὴν ἀπ' ὅπου ἐπολεμοῦσε·
κατόπιν ὁ Ἴδομενεύς, μ' αὐτὸν καὶ ὁ Μηριόνης,
ἀκόλουθός του, ἰσόπαλος τοῦ ἀνθρωποφόνου Ἄρη.
Καὶ ποιὸς στὸ πνεῦμα του νὰ εἰπῆ τὰ ὀνόματα ἡμποροῦσε 260
τῶν ἄλλων ποὺ κατόπι του τὸν πόλεμον ἀνάψαν;

Σύσσωμ' οἱ Τρῶες κτύπησαν ἐμπρὸς καὶ ὁ Ἔκτωρ πρῶτος·
καὶ ὅπως ἐκεῖ ποὺ ροβολᾷ διογέννητο ποτάμι
στὸ ρεῦμα ἐνάντια ἢ θάλασσα κύμα ξερνᾷ μεγάλο
κι οἱ ἀκρογιαλιὲς ἀντιβοοῦν στὸν βρόντον τῆς θαλάσσης, 265
μὲ τόσῃ ὄρμησαν βοὴν οἱ Τρῶες καὶ τριγύρω
στὸν Πάτροκλον οἱ Ἀχαιοὶ μὲ μιὰ ψυχὴ, στεκόνταν
φραγμένοι στὲς ἀσπίδες των· καὶ στὰ λαμπρά τους κράνη
σκοτάδι ὀλόγυρα βαθύ τοὺς ἔχυσε ὁ Κρονίδης,
ὅτι καὶ πρὶν τὸν Πάτροκλον καλόθελε, ὅταν ζοῦσε 270
τοῦ Ἀχιλλέως σύντροφος, καὶ μισητὸ τοῦ ἐφάνῃ
νὰ γίνῃ ἐκεῖνος ἀρπαγμα τῶν σκύλων τῆς Τρωάδος,
καὶ τοὺς συντρόφους κίνησε γι' αὐτὸν νὰ πολεμήσουν.

Καὶ πρῶτα οἱ Τρῶες ἐσπρωζαν τοὺς Ἀχαιοὺς, ποὺ ὀπίσω
ἐπόδισαν καὶ τὸν νεκρὸν ἀφήκαν καὶ κανέναν 275
οἱ Τρῶες οἱ περήφανοι δὲν πῆραν μὲ τὲς λόγχες
ἀλλ' ἐτραβοῦσαν τὸν νεκρὸν· ἀλλ' ὅμως δὲν ἀργῆσαν
νὰ ὀρμήσουν πάλιν οἱ Ἀχαιοὶ σπρωγμένοι ἀπ' τὸν γενναῖον,
τὸν Αἴαντα ὁποῦ δεύτερος τοῦ θαυμαστοῦ Πηλεΐδῃ,
τῶν Δαναῶν ἐπρώτευε στὸ σῶμα καὶ στὰ ἔργα. 280

Καὶ ἀπ' τοὺς προμάχους ὄρμησαν μὲ τὴν ἀνδρειὰν ἀγρίου
χοίρου, ποὺ μὲς στὰ σύλλογχα βουνὰ κατασκορπίζει,
καθὼς τινάζεται μὲ ὄρμῃν, ἄνδρες ὁμοῦ καὶ σκύλους.
Ὅμοια καὶ ὁ Αἴας, ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Τελαμῶνος,

- εὐκόλα κατασκόρπισε τὲς φάλαγγες τῶν Τρώων, 285
 πού ἐκύκλωναν τὸν Πάτροκλον θαρρώντας νὰ τὸν σύρουν
 ἐπάνω εἰς τὴν πόλιν τους καὶ δόξαν ν' ἀποκτήσουν.
- Κι ἐκεῖ τοῦ Ἀήθου Πελασγοῦ τὸ δοξασμένο ἀγόρι
 ὁ Ἰππόθοος τὸν ποδόσερνε, στὸν δυνατὸν ἀγῶνα,
 ἀπὸ τὰ νεῦρα μὲ λουρί δεμένον εἰς τὴν φτέρνα, 290
 τῶν Τρώων καὶ τοῦ Ἔκτορος πρὸς χάριν, ἀλλ' ἐκεῖνος
 ἔπαθεν, οὐδὲ πρόφθασε κανένας νὰ τὸν σώσῃ.
 Τοῦτον ὁ Τελαμώνιος, ὀρμώντας μὲς στὸ πλῆθος,
 ἀντίκρισε κι ἐκτύπησε στὴν περικεφαλαία·
 ἀπὸ τὴν λόγχην ἔσκασε τὸ φουντωμένο κράνος, 295
 ὅτι τὸ χέρ' ἦταν βαρὺ καὶ μέγα τὸ κοντάρι,
 καὶ ἀπ' τὴν πληγὴν ὁ ἐγκέφαλος πετάχθη στὸ στελιάρι
 αἱματωμένος· νέκρωσαν τὰ μέλη του καὶ ἀφῆκε
 ἀπὸ τὰ χέρια του στὴν γῆν τὸ πόδι τοῦ Πατρόκλου·
 κι ἐπίστομ' ἔπεσε νεκρὸς εἰς τοῦ νεκροῦ τὸ πλάγι 300
 ἀπὸ τὴν Λάρισαν μακρὰν, καὶ τοὺς γλυκοὺς γονεῖς του
 δὲν ἀντιγεροκόμησεν, ὅτ' ἡ ζωὴ του ἐκόπη
 ἀπ' τοῦ μεγάλου Αἴαντος τὸ δυνατὸ κοντάρι.
 Ὁ Ἔκτωρ τότε ἀκόντισε στὸν Αἴαντα μὲ λόγχην.
 Τὸν εἶδε αὐτὸς κι ἐξέφυγε τὸ χάλκινο κοντάρι· 305
 καὶ τὸν Σχεδίον, γέννημα τοῦ ἀνδρειωμένου Ἰφίτου,
 μὲς στοὺς Φωκεῖς ἀσύγκριτον, πού στὴν λαμπρὰν Πανόπην
 ἔκατοικοῦσ' ἐκεῖ πολλῶν ἀνθρώπων βασιλέας,
 ὁ Ἔκτωρ τὸν ἐκτύπησε στὴν κλειδωσιν καὶ ἡ λόγχη
 κάτω ἀπ' τὸν ὦμον πέρασε· κι ἐπάνω του ἐβροντῆσαν 310
 τ' ἄρματα καθὼς ἔπεσε. Καὶ ὁ Αἴας τὸν ἀνδρεῖον
 Φόρκυν' υἷὸν τοῦ Φαινοπος, πού ἐστήθη ἐμπρὸς στὸ σῶμα
 τοῦ Ἰπποθοοῦ, κτύπησε στὴν μέσσην τῆς κοιλίας,
 τοῦ ἔσπασε τὸν θώρακα καὶ τοῦ ἔφαγεν ἡ λόγχη
 τ' ἄντερα· κι ἔπεσεν αὐτοῦ κι ἐφούκτωσε τὸ χῶμα. 315
 Κι ἐπόδισαν οἱ πρόμαχοι καὶ ὁ λαμπροφόρος Ἔκτωρ·
 κραυγὴν σηκῶσαν οἱ Ἀχαιοὶ καὶ τοὺς νεκροὺς ἐσύραν
 Ἰππόθοον καὶ Φόρκυνα καὶ τοὺς ἐξεγυμνῶναν.
- Καὶ τότε ἀπ' τὴν σφοδρὴν ὀρμὴν τῶν Ἀχαιῶν οἱ Τρῶες
 στὴν Ἴλιον θ' ἀνέβαιναν ἀνάδρωος συντριμμένοι 320

κι οἱ Ἀργεῖοι θὰ ἐδοξάζονταν χωρὶς νὰ θέλῃ ὁ Δίας
 μὲ μόνην τους τὴν δύναμιν· ἀλλ' ἦλθ' ὁ ἴδιος Φοῖβος
 πρὸς τὸν Αἰνεῖαν καὶ ὅμοιαζε τὸν κήρυκα Ἡπυτίδην
 Περιφάντα, πού ἐγέραζε στὸ ἔργον του πλησίον
 τοῦ γέρου Ἀγχίση, παλαιὸς καλοθελήτης φίλος. 325

Σ' αὐτὸν ὁμοιώθη κι ἔλεγεν ὁ Φοῖβος στὸν Αἰνεῖαν :
 «Αἰνεῖα, πῶς θὰ ἐσώζετε τοὺς πύργους τῆς Ἰλίου
 ἐσεῖς κι ἐνάντια τῶν θεῶν ; Ἄλλους ἐγνώρισ' ἄνδρες
 στὴν δύναμίν τους νὰ θαρροῦν, καὶ στὴν ἀνδρειά τους μόνον
 καὶ στὸν δικόν τους τὸν λαὸν ὀλίγον καὶ γενναῖον. 330
 Τώρα ὅπου ὁ Ζεὺς μᾶς προτιμᾷ καὶ νίκην μᾶς χαρίζει
 ἐσεῖς ἀνάδρωσ φεύγετε, δὲν θέλετε τὴν μάχην».

Καὶ ὁ Αἰνεῖας καλογνώρισε τὸν Φοῖβον ὡς τὸν εἶδε
 στὴν ὄψιν καὶ τοῦ Ἑκτορος ἐφώναξε μεγάλως :
 «Ἑκτορ, κι οἱ ἐπίλοιποι ἀρχηγοὶ τῶν βοηθῶν καὶ Τρώων,
 μεγάλη τούτ' εἶν' ἐντροπὴ στὴν Ἰλιον ν' ἀνεβουμε
 ἀπ' τὴν ὁρμὴν τῶν Ἀχαιῶν ἀνάδρωσ συντριμμένοι.
 Ἄλλ' ἐμὲ κάποιος τῶν θεῶν ἐσίμωσε καὶ εἶπε,
 ὅτι βοηθὸν μας ἔχομεν τὸν ὕψιστον Κρονίδην·
 ἐμπρὸς λοιπὸν στοὺς Δαναοὺς, ἀφρόντιστοι μὴ φέρουν
 ἐκεῖνοι πρὸς τὰ πλοῖα τους τὸ σῶμα τοῦ Πατρόκλου». 340

Καὶ τῶν προμάχων πολὺ ἐμπρὸς πετάχθηκε κι ἐστάθη·
 κι οἱ Τρῶες ἐτινάχθησαν ἐνάντια στοὺς Ἀργεῖους.
 Ὁ Αἰνεῖας τὸν Λειώκριτον τοῦ Ἀρίσβαντος μὲ λόγχην
 ἐλάβωσε, τὸν σύντροφον λαμπρὸν τοῦ Λυκομήδου. 345
 Ἐλύπησεν ὁ φόνος του τὸν θεῖον Λυκομήδην
 κι ἐσίμωσε κι ἐστήθη αὐτοῦ καὶ ἀκόντισε τὴν λόγχην
 στὸ σκάτι τοῦ Ἀπισάνου, μεγάλου πολεμάρχου,
 τοῦ Ἴππασίδην, καὶ νεκρὸν τὸν κύλησε στὸ χῶμα.

Ἀπὸ τὴν μεγαλόστηλην εἶχ' ἔλθει Παιονίαν 350
 μαχητῆς πρῶτος, δεῦτερος ἀπ' τὸν Ἀστεροπαῖον.
 Καὶ τοῦτος γιὰ τὸν θάνατον θλιμμένος τοῦ συντρόφου,
 ὄρμησε πρὸς τοὺς Ἀχαιούς, ἀλλὰ δὲν εἶχε τόπον
 νὰ σπάσῃ, ἐκεῖ πού ὀλόφρακτοι μὲ λόγχες σηκωμένες
 καὶ ἀσπίδες, κύκλον ἔκαναν στὸν Πάτροκλον τριγύρω,
 ὅπως ὁ Αἶας πανταχοῦ καθέναν ὀδηγοῦσε 355

- μήτ' ἐξοπίσω τοῦ νεκροῦ κανεῖς νὰ μὴ ποδίση,
 μήτε κανεῖς νὰ προμαχῆ ἔμπρὸς ἀπὸ τὸν ἄλλον,
 ἀλλ' ὅλοι γύρω εἰς τὸν νεκρὸν σφικτὰ νὰ πολεμήσουν.
- Αὐτὰ ἔλεγε ὁ θεόρατος ὁ Αἴας καὶ τὸ χῶμα 360
 ἔβαψεν αἶμα, ὡς ἔπεφταν ἄνδρες πολλοὶ τῶν Τρώων
 καὶ τῶν γενναίων βοηθῶν καὶ ἀκόμη τῶν Ἀργείων·
 ὅτι αἱματώνονταν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν μάχην καὶ ἀποθαῖναν,
 ἀλλὰ πολὺ ὀλιγότερον, τ' εἶχε καθεὶς στὸν νοῦν του
 ἀπ' τὴν σφαγὴν τὸν σύντριφοι στὴν μάχην νὰ φυλάξῃ. 365
- Ἔτσι ὡσὰν φλόγα ἐμάχοντο καὶ θά ἔλεγεσ πῶς μήτε
 ὁ ἥλιος ἐσώζονταν μήτε ἡ σελήνη πλέον·
 ὅτι σκοτάδι ἐσκέπαζε τοὺς πολεμάρχους ὅλους
 πού ἐστέκονταν κι ἐμάχοντο στὸν Πάτροκλον τριγύρω·
 ὡς οἱ ἄλλοι Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ μὲ ἀνάσα ἐπολεμοῦσαν 370
 εἰς τὸν ἀέρα ὀλόλαμπρον ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου,
 καὶ νέφος δὲν ἐφαίνονταν στὴν γῆν μηδὲ στὰ ὄρη,
 κι εἶχαν καὶ ξανασάματα μακρόθεν πολεμώντας
 κι ἐξέφευγαν, ὡς ἔπεφταν, τὰ πικροφόρ' ἀκόντια·
 ἐνῶ στὴν μέσσην φοβερὰ πεθαῖναν ἀπ' τὸ σκότος 375
 καὶ ἀπὸ τὰς λόγγες τῶν ἐχθρῶν οἱ πολεμάρχοι πρῶτοι.
- Κι ἦρωες δύο δοξαστοὶ δὲν εἶχαν μάθει ἀκόμη,
 ὁ Ἀντίλοχος καί, αὐτάδελφος ἐκείνου, ὁ Θρασυμήδης,
 πόπεσ' ὁ θεῖος Πάτροκλος, κι ἐνόμιζαν πού ἐκεῖνος
 στὴν σειρὰν πρῶτων ζωντανὸς τοὺς Τρῶας πολεμοῦσε. 380
 Καὶ ὡς τῶν συντρόφων τὴν φυγὴν φοβοῦνται καὶ τὸν φόνον,
 ξεχωρισμένοι ἐμάχονταν, ὡς εἶχε παραγγεῖλει
 ὁ Νέστωρ πού τοὺς ἔστειλε στὴν μάχην ἀπ' τὰ πλοῖα.
- Κι εἶχαν μὲ πείσμα ὅλημερον δεινοῦ πολέμου ἀγῶνα
 καὶ ἀπ' τὸν κόπον ἴδρωτας δὲν ἔπαυε νὰ ραίνειν 385
 τὰς κνήμες των, τὰ γόνατα, τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια,
 πατόκορφα ὡς τὰ βλέφαρα, καθὼς ἀγωνίζονταν
 γιὰ τὸν λαμπρὸν ἀκόλουθον τοῦ θεῖου Ἀχιλλέως.
 Καὶ ὡς ἄνθρωπος τῶν νέων του νὰ τοῦ ταnúσουσιν δίνει
 μεγάλου ταύρου τόμαρο μὲ πάχος ποτισμένο 390
 καὶ χωρισμένοι γύρωθεν ἐκεῖνοι τὸ τεντώνουν
 καὶ ὡς φεύγ' ἡ νότια μέσα του ρουφᾶ τὸ πάχος ὅλο,

- καὶ ὡσάν τραβιέται ἀπὸ πολλοὺς τεντώνεται ὡς τὴν ἄκρα·
 ὅμοια σ' αὐτὴν τὴν σπιθαμὴν ἐκεῖνοι ἀντιτραβοῦσαν
 ἐδῶθ' ἐκεῖθε τὸν νεκρὸν, κι οἱ Τρῶες νὰ τὸν σύρουν 395
 ἄνω στὴν Ἴλιον ἔλπιζαν κι οἱ Δαναοὶ στὰ πλοῖα.
 Καὶ γύρω του ἄγριος μάνιζεν ὁ πόλεμος, πὼς μῆτε
 ἐὰν τοὺς ἔβλεπ' ἢ Ἀθηναῖ μῆτ' ὁ ἀνδρεγέρτης Ἄρης,
 ποσῶς δὲν θὰ τὰς ἔλεγαν, ὅσον καὶ ἂν τοὺς μισοῦσε.
 Τέτοιον ὁ Ζεὺς στὸν Πάτροκλον ἐπάνω ἀνδρῶν καὶ ἵππων 400
 σκληρὸν ἀγῶνα ἐτέντωσεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν.
 Καὶ πού 'χε πέσει ὁ Πάτροκλος δὲν γινώριζε ὁ Πηλεΐδης
 ὅτι ἀπ' τὰ πλοῖα ξέμακρα, στὰ τεῖχη ἐμπρὸς τῆς Τροίας
 ἐπολεμοῦσαν. "Ὡστε αὐτὸς δὲν τό 'λπιζε νὰ πέση,
 θαρρώντας ὅτι ζωντανός, ἀφοῦ στὲς πύλες φθάση 405
 θενὰ γυρίση. "Ὅτι ποσῶς δὲν ἔλπιζε ὅτι ἐκεῖνος
 χωρὶς αὐτόν, ἢ καὶ μ' αὐτόν, τὴν πόλιν θὰ πορθήση,
 ὅτι πολλὰς τὸ ἄκουσε φορὲς ἀπ' τὴν μητέρα
 πὼς τοῦ ἐφανέρωνε κρυφὰ τὸ νοῦ τοῦ ὑψίστου Δία.
 Ἄλλὰ δὲν τοῦ 'πε τὸ κακόν, ὅσο κατόπι ἐγίνη, 410
 ἢ μάνα του, ὅτι ὁ σύντροφος ἐχάθη ὁ ποθητός του.
 Καὶ ἅπαντα γύρ' ἀπ' τὸν νεκρὸν τ' ἀκονητὰ κοντάρια
 ἔσμιγαν κεῖνοι ἀντίστηθα κι ἐπλήθαιναν οἱ φόνοι.
 Καὶ τῶν ἀνδρείων Ἀχαιῶν, κάποιος εὐρέθη κι εἶπε :
 «Ἔω φίλοι, δὲ θὰ 'ν' ἐνδοξο γιὰ μᾶς πρὸς τὰ καράβια 415
 νὰ γύρωμε· ἀλλ' ἢ μαύρη γῆ στὰ πόδια μας ν' ἀνοίξη
 θὰ ἦταν ποθητότερο καὶ νὰ χαθοῦμεν ὅλοι,
 ἐὰν τοῦτον θ' ἀφήσωμεν στοὺς ἵπποδάμους Τρῶας,
 νὰ σύρουν εἰς τὴν πόλιν τους καὶ δόξαν ν' ἀποκτήσουν».
 Καὶ κάποιος πάλιν ἔλεγε τῶν γενναιοψύχων Τρῶων : 420
 «Στὸ πλάγι, ὦ φίλοι, αὐτοῦ τοῦ ἀνδρὸς νὰ πέσωμε ὅλοι ἀντάμα
 ἢ μοίρ' ἂν θέλῃ, ἀσάλευτοι σταθῆτε στὸν ἀγῶνα».
 Αὐτὰ ἔλεγον καὶ ἀναφτε τοῦ καθενὸς ἢ ἀνδρεία.
 Αὐτοῦ ἐκεῖνοι ἐμάχοντο καὶ ὁ σιδερένιος κρότος
 στὸν οὐρανὸν τὸν χάλκινον βροντοῦσε ἀπ' τὸν αἰθέρα 425
 καὶ ἀνάμερ' ἀπ' τὸν πόλεμον οἱ ἵπποι τοῦ Ἀχιλλέως
 ἐκλαίγαν ἅμα ἐγινώριζαν πόπεσ' ὁ κυβερνήτης
 νεκρὸς ἀπὸ τοῦ Ἔκτορος τὴν λόγχην, τοῦ ἀνδροφόνου.

- Καὶ ὅσο καὶ ἂν ἴδρωνε ὁ καλὸς Διωρείδης Αὐτομέδων
καὶ μὲ τὴν σφοδρὰν μᾶστιγα στὰ νῶτα νὰ τοὺς πλήττη 430
καὶ νὰ τοὺς κραίνῃ μαλακὰ καὶ νὰ τοὺς φοβερίζῃ,
μῆτε στὲς πρύμνες νὰ στραφοῦν, στὴν ἄκραν τοῦ Ἑλλησπόντου,
μῆτε κατὰ τὸν πόλεμον τῶν Ἀχαιῶν νὰ γύρουν
ἦθελαν, καὶ ὡς ἀσάλευτη στέκεται στήλῃ ἐπάνω
στο μνημ' ἀνδρὸς ἢ γυναικός, ἀκλόνητοι κι ἐκεῖνοι 435
ἐμέναν, στὸ πανεύμορφον ἀμάξι τοὺς ζεμένοι,
μὲ τὰ κεφάλια στηρικτὰ στὴν γῆν' καὶ πυρωμένα
ἐχύναν δάκρυα πού ὁ καλὸς τοὺς λείπει κυβερνήτης.
Καὶ ὡς ἀπ' τὴν ζεύγλῃν ἔπεφτεν ἡ φουντωμένη χαίτη
εἰς τὰ δυὸ πλάγια τοῦ ζυγοῦ, μολύνετο εἰς τὸ χῶμα. 440
Τοὺς εἶδε κι ἐσυμπόνεσε τὸ κλάυμα τοὺς ὁ Δίας,
τὴν κεφαλὴν ἐκίνησε κι ἔλεγε μέσα ὁ νοῦς του :
«Δύστυχοι, τί σᾶς δώσαμε τοῦ σεβαστοῦ Πηλέως
θνητοῦ ἀνθρώπου, ἀγέραστοι καὶ ἀθάνατοι ὅπως εἶσθε ;
Ἦ γιὰ νὰ πάσχετε καὶ σεῖς μὲ τῶν θνητῶν τὸ γένος ; 445
Διότι θλιβερώτερο τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὑπάρχει,
καθέν' ἀπ' ὅσα ἐκεῖ στὴν γῆν κινοῦνται καὶ ἀναπνέουν.
'Αλλὰ ποτὲ σᾶς ν' ἀνεβῆ καὶ τὸ λαμπρὸν ἀμάξι
τὸν Πριαμίδην Ἔκτορα ποσῶς δὲν θὲ ν' ἀφήσω,
δὲν φθάνει πού 'χει τ' ἄρματα καὶ τόσο δὲ καυχᾶται ; 450
Καὶ σᾶς ἀνδρεία στὰ γόνατα καὶ στὴν ψυχὴν θὰ βάλω
νὰ σώσετε ἀπ' τὸν πόλεμον ὡς εἰς τὰ κοίλῃ πλοῖα,
τὸν Αὐτομέδοντα· ὅτι ἐγὼ σ' αὐτοὺς θὰ ἀφήσω ἀκόμη
νὰ σφάζουν καὶ νὰ δοξασθοῦν, στὲς πρύμνες ὡς νὰ φθάσουν,
ἅμα βυθίσῃ ὁ ἥλιος καὶ τ' ἅγιον σκότος ἔλθῃ». 455
- Αὐτὰ εἶπε κι ἐφύσησεν ὀρμὴν σφοδρὰν στοὺς ἵππους.
Κι ἐκεῖνοι ἀπὸ τὲς χαῖτες τῶν τὴν σκόνῃ ἀφοῦ τινάζαν
φέραν τ' ἀμάξι ὡς ἀστραπὴ στὴν μέσῃν τοῦ πολέμου·
καὶ ἂν κι ἐκλαίε τὸν Πάτροκλον, ἐχύθη μὲ τοὺς ἵππους
ὁ Αὐτομέδων, ὡς ἀετὸς ἐκεῖ πού χῆνες βόσκουν· 460
κι εὐκολ' ἀπὸ τὴν χλαλοῇν ἔφευγε αὐτὸς τῶν Τρώων
κι εὐκόλῃ πάλι ἔπεφτε τὸ πλῆθος νὰ σκορπίσῃ
ἀλλ' ἀνδρες δὲν ἐφόνευε καὶ πού τοὺς κυνηγοῦσε
ὅτι στ' ἀμάξι μόνος του νὰ σπρώχνῃ δὲν ἐμπόρει

- τούς γοργούς ἵππους καὶ νὰ ὀρμᾶ στὴν μάχην μὲ τὴν λόγχην· 465
 στὸ τέλος ἕνας σύντροφος τὸν εἶδε, ὁ Αὐτομέδων,
 ποῦ ἦταν τοῦ Λαέρκεως βλαστὰρι τοῦ Αἰμονίδου·
 στὸ ἀμάξι ὀπίσω ἐστάθηκε καὶ πρὸς ἐκεῖνον εἶπε :
 «᾽Ω Αὐτομέδων, τῶν θεῶν ποιὸς σοῦ ἔβαλε στὰ στήθη 470
 βουλὴν ὀλέθριαν κι ἔβλαψε τὰ ὕγεια λογικά σου ;
 Τούς Τρῶας σὺ νὰ πολεμῆς στὴν πρώτην τάξιν μόνος !
 καὶ σοῦ ἐφονεύθη ὁ σύντροφος, καὶ ὁ Ἔκτωρ μὲ καμάρι
 τώρα στοὺς ὤμους του φορεῖ τὰ ὄπλα τοῦ Ἀχιλλέως».
- Καὶ ὁ Διωρείδης πρὸς αὐτόν : «Κανεῖς, ὦ Ἀλκιμέδων,
 τῶν Ἀχαιῶν, ὅσον ἐσὺ καλὸς ἄλλος δὲν εἶναι 475
 νὰ ὀδηγήσῃ τὴν ἀνδρεία τῶν ἀθανάτων ἵππων,
 μόνον ὁ ἰσόθεος Πάτροκλος ὅταν ἀκόμα ἐζούσε·
 τώρα τὸν ἔχει ὁ θάνατος καὶ ἡ μοῖρ'· ἀλλὰ σὺ λάβε
 τὴν μάλιστα καὶ τὰ λαμπρὰ τῶν ἵππων χαλινάρια,
 καὶ κάτω ἐγὼ θὰ κατεβῶ πεζὸς νὰ πολεμήσω». 480
- Εἶπε κι ἐκεῖνος ὄρμησε στὸ γρήγορον ἀμάξι
 κι ἔλαβ' εὐθύς τὴν μάλιστα καὶ ὁμοῦ τὰ χαλινάρια.
 Καὶ ὁ ἄλλος κάτω ἐπήδησε· τοὺς εἶδε ὁ λαμπρὸς Ἔκτωρ
 καὶ στὸν Αἰνεΐαν εἶπ' εὐθύς ποῦ εὐρίσκετο σιμά του :
 «Ἐνδοξ' Αἰνεΐα τῆς βουλῆς τῶν χαλκοφόρων Τρῶων,
 ξάφνου ἐφανῆκαν τ' ἄλογα τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως 485
 στὸν πόλεμον καὶ ἀδύναμοι τὰ ἔχουν κυβερνήτες.
 Ἄν εἶσαι πρόθυμος καὶ σὺ, θαρροῦσα νὰ τὰ πάρω
 ὅτι ἂν ὀρμούσαμεν ἐμεῖς, δὲν θὰ σταθοῦν ἐκεῖνοι
 ἐμπρὸς μας νὰ δοκιμασθοῦν στοῦ Ἄρη τὸν ἀγῶνα». 490
- Τὸν λόγον ἔστερξ' ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγχίσῃ ὁ παινεμένος.
 Καὶ αὐτοὶ μὲ ἀσπίδες στερεῆς πλασμένες ἀπὸ δέρμα
 τὰ ῥου ξερὰ χαλκὸστρωτο στὴν μάχην ἴσια ὀρμούσαν.
 Ὁ θεῖος Ἄρητος μ' αὐτοὺς κινήθη καὶ ὁ Χρομῖος,
 καὶ μέγα θάρρος στὴν ψυχὴν ἐτρέφαν πῶς θὰ πάρουν 495
 τ' ἄλογα τὰ μακρόλαιμα κι ἐκείνους νὰ φονεύσουν·
 μωροὶ ποῦ ἀναιμᾶτῶτοι δὲν ἔμελλαν νὰ φύγουν
 ἀπὸ τὸν Αὐτομέδοντα· καὶ τοῦ Διὸς εὐχῆθη
 κεῖνος καὶ ἀνδρεία πηλημύρισε τὰ φύλλα τῆς καρδιάς του,
 κι εἶπε στὸν Ἀλκιμέδοντα, ἐγκάρδιον σύντροφόν του : 500

«᾿Ω Ἀλκιμέδων, μὴ μακρὰν τοὺς ἵππους μοῦ κρατήσης,
 ἀλλὰ τὰ χνώτα ὀπίσω μου νὰ αἰσθάνωμαι, ὅτι βλέπω
 πού δὲν θὰ παύσῃ ἀπ' τὴν ὄρμην ὁ Πριαμίδης Ἐκτωρ
 ὅσο ἢ τοὺς ἵππους ν' ἀνεβῆ τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως,
 ἀφοῦ φονεύσῃ πρῶτα ἐμᾶς καὶ διώξῃ τῶν Ἀργείων 505
 τὰ πλήθη, ἢ πέσῃ αὐτὸς νεκρὸς στὴν μέσσην τῶν προμάχων».

Κι ἐφώνηξε τοὺς Αἴαντας αὐτοῦ καὶ τὸν Ἀτρεΐδην :
 «Αἴαντες καὶ Μενέλαε, τῶν Δαναῶν προστάτες,
 σεῖς τὸν νεκρὸν ἀφήσετε στοὺς ἄλλους πολεμάρχους
 στὸ πλάγι του τὲς φάλαγγες τοῦ ἐχθροῦ ν' ἀπομακρύνουν 510
 καὶ σώσετε ἀπ' τὸν ὄλεθρον ἐμᾶς πού ζοῦμε ἀκόμη.
 Ὅτι μᾶς ἔπεσαν βαρεῖς μὲς στὸν σκληρὸν ἀγῶνα,
 Ἐκτωρ κι Αἰνείας, ἥρωες οἱ πρῶτοι στὴν Τρωάδα.
 Ἄλλ' ὅλ' αὐτὰ στὴν δύναμιν τῶν ἀθανάτων μένουν·
 θέλω κι ἐγὼ τὴν λόγχην μου νὰ ρίξω κι ἔχει ὁ Δίας». 515

Εἶπε καὶ τὸ μακρόσκιον ἐτίναξε κοντάρι
 τοῦ Ἀρήτου, τὸν ἀκόντισε στὴν κυκλωτὴν ἀσπίδα.
 Καὶ τὸν χαλκὸν δὲν κράτησεν ἡ ἀσπίδα ἀλλ' ἐτροπήθη,
 καὶ τὸν ζωστήρα ἐπέρασεν ὡς τὴν γαστέρα ἡ λόγχη·
 καὶ ὅπως μ' ἀξίναν κοφτερὴν ἀνδρειωμένο ἀγόρι 520
 ὀπίσω ἀπὸ τὰ κέρατα ταῦρον κτυπᾷ στὸ νεῦρο
 νὰ κοπῆ ὄλο καὶ βροντᾷ σκιρτώντας χάμου ὁ ταῦρος·
 ὅμοια σκιρτώντας ἔπεσε καὶ αὐτός, καὶ ἡ πικρὴ λόγχη
 μὲς στ' ἄντερά του τινακτὴ τοῦ ἐνέκρωσε τὰ μέλη.
 Τότε στὸν Αὐτομέδοντα τὴν λόγχην ρίχν' ὁ Ἐκτωρ· 525
 ἐμπρὸς τηρώντας ξέφυγεν ἐκεῖνος τὸ κοντάρι·
 καί, ὡς αὐτὸς ἔσκυψεν ἐμπρός, ὀπίσω του ἐστυλώθη
 στὸ χῶμα ἡ λόγχη κι ἔτρεμεν ἡ οὐρά της ἀπὸ πάνω·
 καὶ ὁ βαρὺς Ἄρης ἔσβησεν ἐκεῖ τὴν δύναμιν του.

Καὶ μὲ τὰ στήθη ἀντίστηθα νὰ κτυπηθοῦν ὀρμοῦσαν, 530
 ἂν τὴν ὄρμην δὲν ἔκοφταν οἱ Αἴαντες πού ἐφθάναν
 εἰς τοῦ συντρόφου τὴν φωνὴν ἐκεῖ πού ἐπολεμοῦσαν.
 Καὶ ὡς εἶδαν κεῖ τοὺς Αἴαντας, ὀπίσω φοβισμένοι
 Ἐκτωρ κι Αἰνείας πόδισαν καὶ ὁ θεϊκὸς Χρομῖος
 καὶ ἄφησαν κεῖ τὸν Ἄρητον μὲ σπλάχνα σπαραγμένα 535
 νὰ κεῖται· καὶ μὲ τὴν ὄρμην τοῦ Ἄρη ὁ Αὐτομέδων

τ' ἄρματα ἐπῆρε τοῦ νεκροῦ κι ἐπάνω του ἐκαυχῆθη :

«Ἐγλύκανα τὸν πόνον μου γιὰ τὸν ἀποθαμένον
Πάτροκλον, ἂν κι ἐφόνευσα πολὺ κατώτερόν του».

Εἶπε, στ' ἀμάξι τ' ἄρματα τὰ αἵματοβαμμένα 540
πῆρε κι αἵματοστάλακτος δλόβολος κι ἐκεῖνος
ἀνέβηκε ὡσὰν λέοντας πόχει σπαράξει ταῦρον.

Καὶ πάλι μάχη λυσσερῆ στὸν Πάτροκλον ἐπάνω
ἄναψε πολυδάκρυτη, ὅτ' ἤλθεν οὐρανόθεν 545
νὰ τοὺς κινήσ' ἡ Ἄθηνᾶ σταλμένη ἀπὸ τὸν Δία
νὰ βοηθῆ τοὺς Δαναούς, ὅτ' εἶχε ἀλλάξει γνώμην.

Ὡς ὅταν ἀπ' τὸν οὐρανὸν τανύζη ὁ μέγας Δίας
τὴν λαμπροφόραν ἴριδα εἰς τοὺς θνητοὺς σημάδι 550
πολέμου ἢ κακοχειμωνιάς, πού τοὺς ἀνθρώπους παύει
ἀπὸ τὰ ἔργα τῶν ἀγρῶν καὶ βλάπτει τὰ κοπάδια·
ὅμοιαν νεφέλην πορφυρὴν ἐνδύθη καὶ στὰ πλήθη
εἰσέβη αὐτῇ τῶν Ἀχαιῶν κι ἐγκάρδιωνε καθέναν.

Τὸν ἐνδοξον Μενέλαον, πού ἦταν σιμὰ της, πρῶτον
ἐπαρακίνησε ἡ θεά, τὴν ὕψιν ἀφοῦ ἐπῆρε 555
τοῦ Φοῖνικος, τ' ἀνάστημα καὶ τὴν καλὴν φωνὴν του :

«Ὀνειδος μέγα κι ἐντροπήν, Μενέλαε, θ' ἀποκτήσης
ἐὰν τὸν πιστὸν σύντροφον τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως
σπαράξουν σκύλοι ἀρπακτικοὶ στὰ τείχη ἐμπρὸς τῆς Τροίας.
'Ἄλλ' ἀνδρείεψου καὶ ἄναγε τὰ πλήθη στὸν ἀγῶνα».

Καὶ τῆς θεᾶς ὁ ἀνδράγαθος Μενέλαος ἀποκρίθη : 560
«Φοῖνιξ, ὦ γέρε παλαιικέ, ἂν εἰς ἐμὲ νὰ δώση
δύναμιν ἤθελ' ἡ Ἄθηνᾶ, καὶ ἀπὸ τ' ἀκόντια σκέπην,
πρόθυμος γιὰ τὸν Πάτροκλον ἐκεῖ θὰ ὑπερμαχοῦσα,
πού ὁ θάνατός του ἐπλήγωσε στὰ βάθη τὴν ψυχὴν μου.
'Ἄλλὰ μανίζει φοβερός ὁ Ἔκτωρ· οὐδὲ κάνει 565
νὰ κόψ' ἡ λόγχη του, ὅτι ὁ Ζεὺς νὰ τὸν δοξάσῃ θέλει».

Εἶπε καὶ ἡ γλυκόφθαλμη θεὰ χαρὰ τὸ πῆρε
διότι ἀπ' ὄλους τοὺς θεοὺς σ' αὐτὴν εὐχῆθη πρῶτον.
Καὶ ὀρμὴν πολλὴν τοῦ ἔβαλε στὰ γόνατα, στοὺς ὦμους,
καὶ μέσα τὸν ἐγέμισε μὲ πείσμα ὡς ἔχ' ἡ μύγα, 570
πού ὅσο τὴν διώχνουν στὸ κορμὶ τὸ ἀνθρώπινο κολλάει
νὰ τὸ δαγκάνῃ καὶ πολὺ τὸ αἶμ' ἀγαπᾷ τοῦ ἀνθρώπου.

- Μὲ τόσο πείσμα ἐγένετο τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς του.
 Κι ἐπῆγε πρὸς τὸν Πάτροκλον καὶ ἀκόντισε τὴν λόγχην.
 "Ἀνθρωπος τ' ὄνομα Ποδῆς εὐρίσκετο εἰς τὴν Τροίαν 575
 υἱὸς τοῦ Ἡετίωνος καὶ πλούσιος καὶ γενναῖος
 σύντροφος ὁμοτράπεζος τοῦ "Ἐκτορος καὶ φίλος·
 αὐτὸν ὡς ἔφευγε, ὁ ξανθὸς Μενέλαος στὸν ζωστήρα
 κτύπησε καὶ τοῦ πέρασε τὴν λόγχην πέρα πέρα·
 καὶ ὅπως βροντώντας ἔπεσεν, ὁ Ἄτρεΐδης ἀπ' τοὺς Τρῶας 580
 ἔσυρε ἀμέσως τὸν νεκρὸν στὲς τάξεις τῶν συντρόφων.
- Καὶ ὁ Φοῖβος τότε ἑστάθηκεν στοῦ "Ἐκτορος τὸ πλάγι
 τοῦ Ἀσιάδου Φαίνοπος προσόμοιος, τῆς Ἀβύδου,
 ποὺ ἦταν φίλος του ἀκριβὸς ὅσον κανεὶς τῶν ξένων.
 ("Ἐκτορ», τοῦ εἶπεν ὁ θεός, «καὶ ποιός θὰ σὲ τρομάξει 585
 ἄλλος στὸ ἐξῆς τῶν Ἀχαιῶν ; Ποὺ ἐμπρὸς τοῦ Μενελάου
 ἔφυγες, ὁποῦ ἐλέγετο πολεμιστῆς ἀχρεῖος·
 καὶ τώρα μόνος τὸν νεκρὸν ἐσήκωσε ἀπ' τὴν μέσην
 τῶν Τρῶων, κι ἦταν ὁ Ποδῆς ἀγαπητὸς σου φίλος,
 τοῦ Ἡετίωνος υἱὸς καλὸς καὶ ἀνδρειωμένος».) 590
- Εἶπε κι ἐκεῖνον σκέπασε πόνου βαθιὰ μαυρίλα
 καὶ ὀλόφρακτος μὲς στ' ἄρματα ἐβγῆκε ἀπ' τοὺς προμάχους·
 καὶ τότε, ὁ Ζεὺς τὴν κροσσωτὴν αἰγίδ' ἀκτινοβόλον
 ἐπῆρε καὶ ὄλην σκέπασε μὲ σύννεφα τὴν Ἴδην,
 ἄστραψ' ἐβρόντησε βαριά καὶ σειώντας τὴν αἰγίδα 595
 νίκην τῶν Τρῶων ἔδιδε καὶ τρόμον τῶν Ἀργείων.
- Τὴν φυγὴν ἄρχισε ὁ Βοιωτὸς Πηνέλαος, ὅτι ὡς ἦταν
 πάντοτ' ἐμπρὸς, τὸν λόγχισεν ἐγγὺς ὁ Πολυδάμας,
 κι ἐπῆρε ἢ λόγχη ξέδεσμα τοῦ ὤμου του τὴν ἄκραν
 κι ἐξάκρισε τὸ κόκαλο· τὸν Λήιτον ὁ "Ἐκτωρ 600
 τοῦ Ἀλεκτρύονος τὸν υἱὸν ἐλάβωσε στὸ χέρι
 μὲς στὸν ἄρμόν, κι ἐμάκρυνεν αὐτὸν ἀπὸ τὴν μάχην·
 τηρώντας γύρω ἐσύρθηκε, ὅτι στὸ χέρι μέσα
 τὴν λόγχην εἶχε, ἀνίκανος νὰ πολεμήσῃ πλέον.
 Ὁ Ἰδομενεὺς τὸν "Ἐκτορα ποὺ ἐχύνετο στὸν Λήιτον 605
 ἐκτύπησε κατάστηθα πρὸς τὸ βυζὶ κι ἐκόπη
 στὴν λόγχην τὸ κοντάρι του καὶ ἀλάλαξαν οἱ Τρῶες.
 Ὁ "Ἐκτωρ τότε ἀκόντισεν εἰς τὸν Ἰδομενεά

- ὀρθὸν στ' ἀμάξι κι ἔλειψεν ὀλίγο νὰ τὸν πάρῃ·
 κι ἐκτύπησε τὸν Κοίρανον, ποῦ ἀπ' τὴν ὠραιάν Λύκτον 610
 τοῦ Μηριόνη ἦλθε ὀπαδὸς στ' ἀμάξι κυβερνήτης.
 "Ὅτ' εἶχεν ἔλθει ὁ Ἴδομενεὺς πεζὸς ἀπ' τὰ καράβια
 καὶ δόξης θὰ ἦταν ἀφορμὴ μεγάλης εἰς τοὺς Τρῶας,
 ἂν δὲν ἔφθανε ὁ Κοίρανος τῶν ἵππων κυβερνήτης·
 καὶ σώστης του ἀπ' τὸν ὄλεθρον προφύλαξεν ἐκεῖνον 615
 καὶ τοῦ ἀνδροφόνου "Ἐκτορος αὐτὸν ἐπῆρε ἡ λόγχη,
 κάτω ἀπ' τ' αὐτὶ τὸν κτύπησε, καὶ τοῦ 'σπασεν ἡ λόγχη
 ὅλα τὰ δόντια κι ἔκοψε τὴν γλώσσαν μὲς στὴν μέσην,
 ἀπὸ τὸ ἀμάξι ἐβρόντησε καὶ ἀπόλυσε ἀπ' τὰ χέρια
 τὰ χαλινάρια· κι ἔσκυψε στὴν γῆν ὁ Μηριόνης, 620
 τὰ ἐπῆρε κι ἔπειτα ἔλεγε πρὸς τὸν Ἴδομενεά :
 «Ράβδιζε τώρα, γρήγορα νὰ φθάσης εἰς τὰ πλοῖα·
 τὸ βλέπεις, ποῦ τῶν Ἀχαιῶν δὲν εἶναι ἡ νίκη πλέον».
 Εἶπε κι εὐθύς ἐράβδισε τοὺς ἵππους πρὸς τὰ πλοῖα
 ὁ Ἴδομενεὺς, ὅτι ἔπεσε μὲς στὴν ψυχὴν του ὁ φόβος. 625
 Κι ἐνόησ' ὁ Μενέλαος καὶ ὁ Τελαμώνιος Αἴας
 τὸν Δία πῶς ἐχάριζε τὴν νίκην εἰς τοὺς Τρῶας,
 κι εἶπεν ὁ μεγαλόψυχος ὁ Τελαμώνιος Αἴας :
 «Θεοὶ μου, πλέον καθαρὰ κι ἕνας μωρὸς τὸ βλέπει
 τὸ χέρι τοῦ πατρὸς Διὸς πῶς βοηθεῖ τοὺς Τρῶας. 630
 "Ὅλα δαγκᾶν τὰ βέλη τους, εἶτε κακὸς τὰ ρίχνει,
 εἶτε καλὸς· πάντοτε ὁ Ζεὺς τὰ στρέφει στὸ σημάδι
 καὶ ὄλων μας ἐλεεινὰ πέφτουν στὴν γῆν χαμένα.
 'Ἄλλ' ὅ,τ' εἶναι καλύτερον ἄς ἔβρη τώρα ὁ νοῦς μας
 καὶ τὸν νεκρὸν νὰ πάρωμε, κι οἱ ἴδιοι τὴν ζωὴν μας 635
 νὰ σώσωμε, νὰ τὸ χαροῦν οἱ φίλοι, ὅπου θλιμμένοι
 ἐδῶ μᾶς βλέπουν καὶ θαρροῦν πῶς κρατημὸν δὲν θὰ 'χη
 τοῦ ἀνδροφόνου "Ἐκτορος ἡ μανιωμένη ἀνδρεία,
 καὶ ὅτι θὰ πέση ἀκράτητος ἐπάνω στὰ καράβια.
 Νὰ ἦταν κανεὶς τὸ μήνυμα νὰ φέρῃ στὸν Πηλεΐδην 640
 ὀγρήγορα, ὅτι δὲν θαρρῶ νὰ τό 'χη μάθει ἀκόμη
 τὸ θλιβερό, πῶς ἔχασε τὸν ἀκριβὸν του φίλον.
 'Ἀλλὰ νὰ ἰδῶ δὲν δύναμαι τῶν Ἀχαιῶν κανέναν
 ὅτι καὶ αὐτοὺς καὶ τ' ἄλογα σκοτάδι περιζώνει.

Πατέρα, ἀπ' τ' Ἀχαιοῦσιν σὺ διάλυσε τὸ σκότος, 645
 ξαστερῖά κάμε, εὐδόκησε νὰ βλέπουν οἱ ὀφθαλμοὶ μας,
 καὶ ἀφοῦ τὸ θέλεις, χάσε μας κἀν εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου».

Αὐτὰ ἔπε κι ἐσυμπόνεσε τὸ κλάυμα τοῦ ὀπατέρως,
 κι εὐθύς τοῦ σκότους σκόρπισεν ἐκεῖθε τὴν μαυρίλα, 650
 ἔλαμψ' ὁ ἥλιος κι ἔδειξε γύρω τὴν μάχην ὄλην.

Τότε πρὸς τὸν Μενέλαον ἐστράφη κι εἶπ' ὁ Αἴας :
 «Ἄτρείδῃ, τώρα κοίταξε, τὸ μάτι σου ἴσως πάρη
 τὸν Νεστορίδῃ Ἀντίλοχον, ἂν ζῆ καὶ αὐτὸς ἀκόμη,
 νὰ δράμ' εἶπέ του γρήγορα νὰ φέρῃ τοῦ Ἀχιλλέως 655
 τὸ μήνυμα ποὺ ἀπέθανεν ὁ φίλος τῆς καρδιάς του».

Εἶπε, καὶ τὸν ὑπάκουσεν ὁ ἀνδράγαθος Ἀτρείδης,
 κι ἐβγῆκεν ὡσάν λέοντας μέσ' ἀπ' τὸ περιαῦλι
 ποὺ ἀπόκαμ' ἐρεθίζοντας ἄνδρες ὁμοῦ καὶ σκύλους,
 ποὺ ὀλονυχτοῦν, τὰ ὀλόπαχα μωσχάρια τους νὰ σώσουν· 660
 κι ἐκεῖνο, ἀπὸ τὴν ὄρεξιν σπρωγμένο τῶν κρεάτων

ὄρμα, πλὴν ἀνωφέλητα· μετ' ὅσην τόλμην ρίχνουν
 ἀκόντι' ἐπάνω του οἱ βοσκοὶ καὶ δέματ' ἀναμμένα,
 ποὺ τὰ φοβεῖται, ἂν καὶ λυσσᾷ καὶ ἅμα χαράξ' ἡ ἡμέρα
 κατηφιασμένο ἀποχωρεῖ· ὁ Ἀτρείδης παρομοίως 665
 ἄθελ' ἀπὸ τὸν Πάτροκλον μακρὰν ἀποχωροῦσε,

ὅτι ἐφοβεῖτο τῆς φυγῆς μὴ τὸ κακὸ σκορπίση
 τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ τὸν νεκρὸν εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἀφήσουν.
 Κι ἔλεγε πρὸς τοὺς Αἴαντας καὶ πρὸς τὸν Μηριόνην :

«ὦ πολεμάρχου, Αἴαντες καὶ Μηριόνη, ἀκοῦτε·
 τώρα τὴν ἄδολην καρδιά τοῦ ἄμοιρου Πατρόκλου 670
 μὴ λησμονεῖτε· ὅτι γλυκύς, ὅταν ἐζοῦσε, εἰς ὄλους
 ἦταν· καὶ τώρα ὁ θάνατος καὶ ἡ μοῖρα μᾶς τὸν πῆρε».

Εἶπε καὶ ἀναχώρησεν ὁ Ἀτρείδης καὶ τριγύρω
 ἐτήρα, ὡς ὁ ἀετός, ὁποῦ κανέν' ἀπ' ὅσα
 πετούμενα εἶναι τ' οὐρανοῦ τὸ μάτι αὐτὸ δὲν ἔχει· 675
 ὑποῦ γοργὸ λαγόπουλο καὶ μέσα μωλωμένο

στὸ φουντωτὸ χαμόδενδρο καὶ ἀπὸ ψηλὰ τὸ βλέπει,
 τοῦ πέφτει ἐπάνω καὶ τὸ ἀρπᾷ καὶ τὴν ζωὴν τοῦ παίρνει·
 παρόμοια σὺ, Μενέλαε, τὰ φωτερὰ σου μάτια
 παντοῦ γοργὰ τὰ ἐγύριζες στὸ πλῆθος τῶν συντρόφων, 680

- τὸν Νεστορίδην ζωντανὸν ἴσως ἰδῆς ἀκόμη.
 Δὲν ἄργησε νὰ τὸν ἰδῆ στ' ἀριστερὰ τῆς μάχης
 πού τοὺς συντρόφους του θερμὰ κεντοῦσε στὸν ἀγώνα.
 Τότε ὁ ξανθὸς Μενέλαος πλησίασε καὶ τοῦ 'πε :
- «Ἐλα σιμὰ μου, Ἀντίλοχε, διόθρεπτε, ν' ἀκούσης 685
 τὰ λυπηρὰ πού γίνονται, νὰ μ' εἶχε φέξ' ἡ μέρα·
 τὸ βλέπεις μὲ τὰ μάτια σου θαρρῶ καὶ τὸ γνωρίζεις
 πού συμφορὰ στοὺς Δαναοὺς θεόθεν ροβολάει·
 νικοῦν οἱ Τρῶες, ἔπεσε τῶν Ἀχαιῶν ὁ πρῶτος,
 ὁ Πάτροκλος, μέγας καὶ μὸς στῶν Δαναῶν τὸ γένος· 690
 ἀλλὰ σὺ τρέχε γρήγορα νὰ εἰπῆς τοῦ Ἀχιλλέως
 ἴσως προφθάσῃ τὸν νεκρὸν νὰ σώσῃ στὰ καράβια
 γυμνόν· κι ἐπῆρε τ' ἄρματα ὁ λοφοσείστης "Ἐκτωρ».
- Καὶ ὡς τ' ἄκουσ' ὁ Ἀντίλοχος μέσα του αἰσθάνθη φρίκην,
 τὰ λόγια τοῦ 'πιασε ἀμιλιὰ πολληῶρα κι ἐγεμίσαν 695
 δάκρυα τὰ μάτια κι ἔστυψε στὸν λάρυγγα ἡ φωνή του.
 Ἄλλ' ὅμως δὲν ἀμέλησε νὰ κάμῃ ὅ,τι εἶπ' ὁ Ἀτρείδης,
 κι ἔφυγ' εὐθύς καὶ τ' ἄρματα ἐδέχθη ὁ σύντροφός του
 Λαόδοκος, πού τ' ἄλογα στὸ πλάγι του ὄδηγοῦσε.
- Καὶ αὐτὸν γοργὰ τὰ πόδια του μακρὰν ἀπὸ τὴν μάχην 700
 ἔπαιρναν μῆνυμα κακὸ νὰ φέρῃ τοῦ Ἀχιλλέως,
 καί, Ἀτρείδῃ, σὺ δὲν ἔστεργες νὰ μείνης τῶν Πυλίων
 συντρόφων του βοηθὸς ἐκεῖ πού 'χαν σκληρὸν ἀγώνα
 καὶ πόνον πού τοὺς ἔλειπε ὁ Ἀντίλοχος ὁ ἀνδρεῖος.
 Ἄλλὰ σ' ἐκείνους ἔστειλε τὸν θεῖον Θρασυμήδην 705
 καὶ αὐτὸς στὸν ἥρωα Πάτροκλον ἐκίνησε νὰ φθάσῃ
 στοὺς Αἴαντας ἐσίμωσε καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπε :
 «Ἐκεῖνον ἐπροβόδησα νὰ ἐβρῆ τὸν Ἀχιλλέα
 εἰς τὰ καράβια· ἀλλὰ πολὺ διστάζω ἂν θά 'λθῃ τώρα,
 ὅσον καὶ ἂν βράζῃ ἐκδίκησιν τοῦ "Ἐκτορος νὰ πάγῃ, 710
 ὅτι γυμνὸς δὲν δύναται ν' ἀντιταχθῆ στοὺς Τρῶας.
 Ἄλλ' ὅ,τ' εἶναι καλύτερον ἄς ἔβρῃ τώρα ὁ νοῦς μας·
 καὶ τὸν νεκρὸν νὰ πάρωμεν κι οἱ ἴδιοι τὴν ζωὴν μας
 νὰ σώσωμε ἀπ' τὸν θάνατον καὶ τὴν ὀρμὴν τῶν Τρῶων».
- Καὶ ὁ μέγας τοῦ ἀποκρίθηκε, ὁ Τελαμώνιος Αἴας : 715
 «Φρόνιμον λόγον πρόφερεις, Μενέλαε δοξασμένε,

πὼς τῶρα οἱ δυὸ στοὺς ὤμους σας, ἐσὺ καὶ ὁ Μηριόνης
 ἔξω ἀπ' τὴν μάχην τὸν νεκρὸν σηκώσετε καὶ ὀπίσω
 ἐμεῖς οἱ δυὸ τὸν "Ἐκτορα κρατοῦμε καὶ τοὺς Τρῶας.
 Ἐμεῖς ποὺ συνονόματοι μὲ μιὰ ψυχὴν ὡς τῶρα
 πλάγι μὲ πλάγι μένουμε στοῦ "Ἄρη τὸν ἀγῶνα».

720

Εἶπε κι ἐκεῖνοι τὸν νεκρὸν σηκῶσαν εἰς τὰ χέρια
 πολὺ ὑψηλά, καὶ ἀλάλαζαν ὀπίσω τους οἱ Τρῶες
 ἅμ' εἶδαν ὅτ' οἱ Δαναοὶ τὸν Πάτροκλον σηκῶναν·
 καὶ ὁμοιάζαν σκύλοι ὅταν ὀρμοῦν νὰ πιάσουν λαβωμένον
 χοῦρον, καὶ ἄνδρες κυνηγοὶ τοὺς ἔχουν βάλει ἐμπρὸς τους
 καὶ τρέχουν τρέχουν πρόθυμοι πολὺ νὰ τὸν σπαράξουν,
 ἀλλ' ὅταν στρέφεται σ' αὐτοὺς θαρρώντας στὴν ἀνδρεία του
 ὄλοι σκορποῦν, ἕνας ἐδῶ καὶ ἄλλος ἐκεῖ στὸ δάσος·
 ὅμοια τῶν Τρῶων πάντοτε στὲς πλάτες των τὸ πλῆθος
 μὲ ξίφη καὶ μὲ δίστομα κοντάρια τοὺς κτυποῦσαν·
 ἀλλ' ὅταν στρέφονταν σ' αὐτοὺς οἱ Αἴαντες κι ἐμέναν,
 τότε ἢ θωριά τους ἀλλάζεν, οὐδὲ νὰ προχωρήσῃ
 νὰ μάχεται γιὰ τὸν νεκρὸν κανεὶς δὲν ἐτολμοῦσε.

725

730

Μὲ ἀνδρεία τὴν τὸν νεκρὸν ἐφέρναν πρὸς τὰ πλοῖα·
 καὶ ὀπίσω τους ἐμάνιζε ἄγρια πολέμου λύσσα,
 σὰν τὴν φωτιὰν ὀποῦ ξεσπᾷ μέσα εἰς μεγάλην χώραν
 καὶ ὅπως τὰ σπίτια καίονται φαίνεται ἢ λάμψις πέρα,
 ὡς ἔρχεται μὲ θόρυβον ἢ δύναμις τοῦ ἀνέμου,
 ὅμοια, καθὼς μὲ τὸν νεκρὸν ἐκεῖνοι ἐπροχωροῦσαν
 κατόπι ἀχοῦσε ἀκράτητος κτύπος ἀνδρῶν καὶ ἵππων.
 Καὶ ὅπως μὲ δύναμιν πολλὴν μουλάρια νεφρωμένα
 στὸ μονοπάτι πετρωτὸ τραβοῦν ἀπὸ τὸ ὄρος
 δοκάρ' ἢ караβίσιο ξύλο τρανὸ καὶ ὁ κόπος
 καὶ ὁ ἵδρος τὰ καταπονεῖ καθὼς ἐμπρὸς σπουδάζουν,
 καὶ αὐτοὶ μὲ πόνον τὸν νεκρὸν ἐφέρναν, καὶ ἀπὸ πίσω
 φραγμὸν εἶχαν τοὺς Αἴαντας, καθὼς κρατεῖ τὸ ρεῦμα
 στὴν πεδιάδ' ἀνάμεσα μιὰ λογιζομένη ράχη,
 ποὺ καὶ γενναίων ποταμῶν τὰ μανιωμένα ρεῖθρα
 κόφτει καὶ γέρνει ἐδῶ κι ἐκεῖ στὸ σιάδι τὰ νερά τους,
 οὐδὲ ἤμποροῦν μὲ τὴν σφοδρὴν ὀρμὴν τους νὰ τὴν σπάσουν·
 ὁμοίως καὶ οἱ Αἴαντες τὲς λόγχες ἐμποδίζαν

735

740

745

750

τῶν Τρώων πού κατάποδα τούς κυνηγοῦσαν ὅλοι,
ὁ μέγας Ἔκτωρ ἔξοχα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγχίση Αἰνείας.
Κι εἶδες ψαρόνια νὰ περνᾶν σὰν νέφος καὶ κουροῦνες 755
καὶ νὰ φωνάζουν, ἂν ἰδοῦν μακρόθεν τὸ γεράκι
πού στὰ μικρὰ πετούμενα μεγάλον κάνει θρῆνον·
ὁμοίως ἀπ' τοῦ Ἔκτορος τὴν λόγχην καὶ τοῦ Αἰνεία
ἔφευγαν μὲ στριγγές φωνές, ξεχνώντας τὴν ἀνδρεία τους,
καὶ ἄρματα ἔπεσαν πολλὰ ὀλόγυρα στὸν λάκκον 760
ὡς ἔφευγαν οἱ Δαναοὶ χωρὶς νὰ παύ' ἡ μάχη.

Σ

Ἐνῶ ἐκεῖνοι ἐμάχονταν ἀκράτητοι σάν φλογα
 μηνυτῆς ἦλθ' ὁ Ἀντίλοχος στὸν θεῖον Ἀχιλλέα.
 Τὸν ἦβρ' ἐκεῖ κατέμπροσθεν στὰ ὀρθόπρυμνα καράβια,
 ποῦ ὅ,τι εἶχεν ἤδη τελειωθῆ στὸν νοῦν του μελετοῦσε
 κι ἔλεγε μὲ παράπονο στὴν ἀνδρικήν ψυχὴν του : 5
 «Ὀϊμένα, πῶς οἱ Ἀχαιοὶ στὴν πεδιάδα πάλιν
 κλονίζονται καὶ τὴν φυγὴν ἐπῆραν πρὸς τὰ πλοῖα,
 φοβοῦμαι μὴν οἱ ἀθάνατοι μοῦ κάμουν ν' ἀληθεύσῃ
 πόνος πικρὸς ποῦ κάποτε μοῦ πρόλεγε ἡ μητέρα,
 πὼς ζώντας μου ὁ καλύτερος τῶν Μυρμιδόνων ἀνδρας 10
 ἀπὸ τῶν Τρώων τὴν ὀρμὴν τοῦ ἡλιοῦ τὸ φῶς θ' ἀφήσω.
 Πέθανεν ἄχ ! ὁ ἀνδράγαθος υἱὸς τοῦ Μενoitίτου,
 κακὸς ! καὶ τοῦ παράγγελνα νὰ γύρη εὐθὺς ὀπίσω,
 ἅμα ἐμποδίσῃ τοὺς ἐχθροὺς νὰ κάψουν τὰ καράβια
 καὶ τοῦ ἀνδροφόνου "Ἐκτορος τὴν λόγχην ν' ἀποφύγῃ». 15

Μέσα εἰς αὐτοὺς τοὺς λογισμοὺς, ἐμπρός του ἐφανερῶθη
 ὁ Ἀντίλοχος καὶ τοῦ ἔλεγε μὲ δάκρυα πυρωμένα :
 «Μήνυμα, οἰμένα, θλιβερὸ θὰ μάθῃς, Ἀχιλλέα,
 ποτὲ νὰ μ' εἶχεν ἀκουσθῆ· κεῖται ὁ Μενoitιάδης
 ὁ Πάτροκλος, καὶ πολεμοῦν εἰς τὸ νεκρὸν του σῶμα 20
 γυμνὸ, κι ἐπῆρε τ' ἄρματα ὁ λοφοσειστής "Ἐκτωρ».
 Ἐκεῖνον τότε ἔσκεπάσε ἡ σκοτεινιά τοῦ πόνου
 καὶ ἀθάλην πῆρε κι ἔχυσε καὶ μὲ τὰ δύο του χέρια
 στὴν κεφαλὴν καὶ ἀσχήμεσε τὸ πρόσωπο τ' ὠραῖο.
 Καὶ ἡ μαύρη στάκτη ἐκάθιζε στὸν ἀφθαρτον χιτῶνα. 25
 Κι ἐκείτονταν φαρδὺς πλατὺς στὸ χῶμα ξαπλωμένους
 καὶ μὲ τὰ χέρια ἀσχήμεζε ξεσπώντας τὰ μαλλιά του.
 Καὶ οἱ δοῦλες, ποῦ ἦσαν λάφυρα αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρόκλου,
 μὲ θλιβερὸ ξεφωνητὸ κεῖ ἔξω ἐπεταχθῆκαν
 καὶ ὀλόγυρά του κλαίοντας ὀλιγοψυχισμένες 30
 ὅλες ἐστηθοδέρνονταν· ὁ Ἀντίλοχος κι ἐκεῖνος
 ὠδύρετο τὰ χέρια κρατώντας τοῦ Ἀχιλλέως

φοβούμενος μὲ σίδηρο μὴ κόψη τὸν λαϊμόν του.
 Καθὼς ἐβαρυστέναζεν ἡ ἀνδράγαθη ψυχὴ του
 καὶ ἐβογοῦσε τρομερὰ τὸν ἄκουσε ἡ μητέρα 35
 στὰ βάθη ὅπ' ἔστεκε σιμὰ στὸν γέρον της γονέα,
 καὶ πόνου ἔβγαλε βοήν κι εὐθύς ἤλθαν σιμὰ της
 ὅσες οἰκοῦν στῆς θάλασσας τὰ βάθη Νηρηίδες
 οἱ θεές ὄλες, Θάλεια, Ὠρείθυια, Κυμοδόκη,
 Νησαία, Γλαύκη, Ἰαιρα, μεγαλομάτ' Ἀλία, 40
 Ἀκταία καὶ Λιμνώρεια, Μελίτη, Κυμοθόη,
 Πρωτὴ καὶ Θόη καὶ Ἀγαυή, Δωρίς, καὶ Δυναμένη,
 Κλυμένη, Καλλιάνειρα, Ἰάνασσ', Ἀμφιθόη,
 Φέρουσα, Καλλιάνασσα, Δωτὴ καὶ Ἀμφινόμη,
 Ἀμάθεια καλοπλέξουδη, Σπειὼ καὶ Δεξαμένη 45
 καὶ Νημερτῆς καὶ Ἀψευδῆς καὶ Μαίρα καὶ Πανόπη,
 Γαλάτεια πολυένδοξη κι Ἰάνειρα κι οἱ ἄλλες
 ὅσες στὰ βάθη ἐβρίσκονταν ἀκόμη Νηρηίδες.
 Ἦλθαν καὶ τ' ἄντρο ἐγέμισε τὸ ἀργυροφωτισμένο·
 στηθοκοπιοῦνταν κι ἔκανεν ἀρχὴν τοῦ θρήνου ἡ Θέτις : 50
 «ὦ ἀδελφές μου, ἀκούσετε, καλές μου Νηρηίδες,
 νὰ μάθετε τὲς πίκριες ποὺ τρέφω στὴν ψυχὴν μου.
 ὦ ἄμοιρη, ὦ κακότυχη γεννήτρα ἐνὸς ἀνδρείου·
 υἱὸν γενναῖον δυνατὸν καὶ τῶν ἡρώων πρῶτον
 ἐγέννησα, καί, ὡσὰν φυτὸ ποὺ ἀνδρώνεται στὸν κῆπον, 55
 ἀφοῦ τὸν γλυκοανάστησα, τὸν ἔστειλα εἰς τὴν Τροίαν
 μὲς στὰ κυρτὰ καράβια του ἐκεῖ νὰ πολεμήσῃ·
 ἀλλὰ δὲν θέλει γύρει αὐτὸς στὰ γονικά του πλέον
 ἡ ἀγκάλη μου νὰ τὸν δεχθῆ στὸ σπίτι τοῦ Πηλέως.
 Καὶ ὅσο μοῦ ζῆ καὶ τοῦ ἡλιοῦ τὸ φῶς ἀκόμη βλέπη 60
 θλίβεται καὶ δὲν δύναμαι νὰ γίνω βοηθός του.
 Τώρα σηκώνομαι νὰ ἰδῶ τὸ ἀγαπητὸ παιδί μου
 νὰ μάθω ἀπὸ τὸ στόμα του ποιά θλίψις τὸν ἐβρῆκε
 ἐκεῖ ποὺ ἀπὸ τὴν ταραχὴν ἀπέχει τοῦ πολέμου».

Εἶπε καὶ τ' ἄντρον ἄφησε· καὶ ὀπίσω της οἱ κόρες 65
 δακρῦζοντας, καὶ γύρω τους τὸ κύμα τῆς θαλάσσης
 ἄνοιγε. Καὶ ὅταν ἔφθασαν στὴν κάρπιμην Τρωάδα
 ὄλες ἀράδ' ἀνέβαιναν στὴν ἄκρην ὅπου οἱ πρύμνες

- τῶν Μυρμιδόνων στέκονταν σιμὰ στὸν Ἀχιλλέα·
 σ' αὐτὸν ποὺ βαρυστέναζεν ἤλθε ἡ θεὰ μητέρα 70
 καὶ μὲ φιλό ξεφωνητό, τοῦ ἀγαπητοῦ παιδιοῦ της
 τὴν κεφαλὴν ἀγκάλιασε καὶ τοῦ ἴπε δακρυσμένη·
 «Τέκνο, τί κλαίεις ; Τί καὶ μὲς τώρα σὲ ἔβρε πάλιν ;
 Λέγε, μὴ τό ἴχης μυστικό· σοῦ ἐτέλεσεν ὁ Δίας
 ὅ,τι ἀπ' αὐτὸν ἐζήτησες μὲ σηκωτὲς ἀγκάλες, 75
 ὅλ' οἱ Ἀχαιοὶ μὲ συντριμμὸν ν' ἀποκλεισθοῦν στὲς πρύμνες
 καὶ ὅπως φρικτὰ παθαίνοντας ν' ἀποζητοῦν ἐσένα».
- Κι εἶπε βαρυστενάζοντας ὁ θεῖος Ἀχιλλέας·
 «Μητέρα, ναί, τὰ ἐτέλεσεν, ὡς εἶπες, ὁ Κρονίδης·
 ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ χαίρωμαι ; Μοῦ ἐχάθη ὁ ποθητός μου 80
 Πάτροκλος, ὁ ὑπεράκριβος, ὁ φίλος τῆς καρδιάς μου.
 Ὁ Ἔκτωρ μοῦ τὸν ἔσφαξε καὶ τ' ἄρματα τοῦ ἐπῆρε
 θαυμάσια, θεόρατα, ποὺ ἐδῶκαν τοῦ Πηλέως
 δῶρον ἐξαίσιον οἱ θεοὶ σ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, 85
 ὅταν ἐκεῖνοι σ' ἔφεραν σ' ἄνδρὸς θνητοῦ τὴν κλίνην.
 Αὐτοῦ μὲ τὲς ἀθάνατες θαλάσσιες νὰ ἴχες μείνει,
 ἐσὺ καὶ νὰ εἶχεν ὁ Πηλεὺς πάρει θνητὴν γυναίκα.
 Καὶ ἀντὶς πόνος αἰώνιος θὰ θλίβῃ τὴν ψυχὴν σου
 τοῦ πεθαμένου τέκνου σου, ποὺ δὲν θὰ γύρη πλέον 90
 στὰ γονικά νὰ τὸν δεχθῆς· διότι ἐγὼ δὲν θέλω
 νὰ ζήσω, μὲς στοὺς ζωντανοὺς νὰ εἶμ', ἐὰν ὁ Ἔκτωρ
 πρῶτος ἀπὸ τὴν λόγχην μου δὲν ξεψυχῆσῃ ἐμπρός μου,
 καὶ μοῦ πληρώσῃ τὴν σφαγὴν τοῦ ἀγαπητοῦ Πατρόκλου».
- Σ' ἐκείνον τότε ἀπάντησε δακρύζοντας ἡ Θέτις·
 «Καὶ τότε ὀλιγοήμερος θὰ εἶσαι, ἀγαπητέ μου, 95
 ὅτ' ὕστερ' ἀπ' τὸν Ἔκτορα ἐγγύς σου εἶναι τὸ τέλος».
 Μὲ πόνον εἶπεν ὁ Ἀχιλλεύς· «Στὸν τόπο ἃς πεθάνω
 ἀφοῦ μοῦ ἐμέλλετο βοηθὸς τοῦ φίλου νὰ μὴ γίνω
 εἰς τὴν σφαγὴν του· τώρα αὐτὸς ἀπ' τὴν πατρίδα πέρα
 ἀπέθανε, ζητώντας με στοῦ ὀλέθρου του τὴν ὥραν· 100
 τῶρ' ἀφοῦ δὲν θὰ ξαναἰδῆ τὴν ποθητὴν πατρίδα
 οὐδ' ἔσωσα τὸν Πάτροκλον κι ἐκείνους τοὺς συντρόφους
 τοὺς ἄλλους ποὺ ἀπ' τοῦ Ἔκτορος τὴν λόγχην ἀπεθάναν,
 ἀλλὰ στὲς πρύμνες κάθομαι τῆς γῆς χαμένο βάρος,

- ἐγὼ τῶν ἄλλων Ἀχαιῶν στὸν πόλεμον ὁ πρῶτος 105
 ἂν καὶ στὸν λόγον ἀπὸ ἐμὲ καλύτερ' εἶναι καὶ ἄλλοι.
 Ἄπ' τοὺς θεοὺς κι ἀπ' τοὺς θνητοὺς νὰ ἐχάνετο ἡ διχόνοια,
 καὶ ἡ χολὴ ποῦ καὶ ἄνθρωπον μὲ γνώση ἐξαγριώνει
 ποῦ μὲς στὰ στήθη χύνεται γλυκιὰ καὶ μελωμένη 110
 καὶ ὡς μαῦρος ἔπειτα καπνὸς ξεσπᾶ καὶ μεγαλώνει,
 καθὼς ἐμένα ἐχόλωσεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων.
 Ἄλλ' ὅ,τι ἐγίνη ἀφήνομεν ἂν καὶ ἀδικημένοι
 καὶ τὴν ψυχὴν στὰ στήθη μας δαμάζομ' ἐξ ἀνάγκης·
 καὶ τώρα τοῦ Πατρόκλου μου θὰ φθάσω τὸν φονέα 115
 τὸν Ἑκτορα. Καὶ θὰ δεχθῶ τὴν μοίρα τοῦ θανάτου,
 ὅταν οἱ ἀθάνατοι θεοὶ καὶ ὁ Ζεὺς μοῦ τὴν διορίσουν.
 Ὅτι οὐδ' ὁ μέγας Ἡρακλῆς ἐξέφυγε τὴν μοίραν,
 ποῦ ἦταν ὑπεράκριβος υἱὸς τοῦ ὑψίστου Δία·
 ἀλλὰ τῆς Ἥρας ἡ ὀργὴ τὸν δάμασε καὶ ἡ μοίρα.
 Καὶ ἂν εἶναι τέτοια ἡ μοίρα μου κι ἐγὼ θεὰ ἡσυχάσω 120
 ὅταν πεθάνω, ἀλλ' ὄνομα λαμπρὸν ἄς πάρω τώρα,
 ἂν κάμω τὲς βαθύζωνες μητέρες εἰς τὴν Τροίαν
 ν' ἀναστενάξουν θλιβερὰ καὶ μὲ τὰ δυὸ τους χέρια
 εἰς τ' ἀπαλὰ τους μάγουλα τὰ δάκρυα νὰ σοφογγίζουν.
 Καὶ ὅτι ἀρκετὰ ἀπ' τὸν πόλεμον ἡσύχασ' ἄς γνωρίσουν· 125
 μὴ μὲ κρατῆς, μητέρα μου, κι ἐγὼ θὰ πολεμήσω».
- Κι ἡ ἀσημόποδη θεὰ τοῦ ἀπάντησεν ἡ Θέτις :
 «Παιδί μου ὀμίλησες ὀρθά· καλὸν εἶναι τοὺς φίλους
 νὰ βοηθᾷς, ἂν συμφορὰ κακὴ τοὺς παραστῆκῃ·
 πλὴν τὰ καλὰ σου ἄρματα τώρα κρατοῦν οἱ Τρῶες 130
 τὰ χάλκινα τ' ἀστραφτερά· καὶ ὁ λοφοσεΐστης Ἑκτωρ
 ἐπαίρεται ποῦ τὰ φορεῖ καὶ δὲν γνωρίζω πόσο
 ὀλίγο ἀκόμη θὰ χαρῆ· κι εἶναι σιμὰ του ἡ μοίρα.
 Ἄλλὰ σὺ ἀκόμη μὴν ἐμπῆς στοῦ Ἄρη τὸν ἀγῶνα,
 ὡς νὰ μὲ ἰδοῦν τὰ μάτια σου ἐδῶ νὰ γύρ' ὀπίσω· 135
 κι αὔριο τὰ χαράματα θὰ ἔλθω ἐδῶ νὰ φέρω
 ἄρματ' ἀπὸ τὸν Ἡφαιστον θεοτικὰ πλασμένα».
- Μὲ αὐτὸν τὸν λόγον ἄφησε τὸ δοξαστὸ παιδί της
 καὶ στὲς θαλάσσιες ἀδελφές ἐστράφη καὶ τὲς εἶπε :
 «Σεῖς κατεβῆτε στοὺς βυθοὺς τῆς θάλασσας νὰ ἰδῆτε 140

- τὸν γέροντα πατέρα μου καὶ ὄλ' ἀπὸ σᾶς νὰ μάθῃ·
καὶ ὥσπτόσο ἐγὼ θεὸς ν' ἀνεβῶ στὲς κορυφές τοῦ Ὀλύμπου
νὰ ἔβρω ἐκεῖ τὸν Ἥφαιστον, τὸν ἔνδοξο τεχνίτην,
ἴσως λαμπρὰ ἄρματα καλὰ χαρίσω τοῦ παιδιοῦ μου».
- Εἶπε καὶ αὐτὲς ἐβύθισαν στὸ κύμα τῆς θαλάσσης. 145
- Κι ἡ ἀσημόποδη θεά, στὸν Ὀλυμπον ἡ Θέτις
ἀνέβη, ἄρματα λαμπρὰ νὰ φέρῃ τοῦ παιδιοῦ της.
Καὶ ὥσπτόσο μὲ φρικτὲς κραυγὲς τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη,
καθὼς τοὺς ἔβαλεν ἐμπρὸς ὁ ἀνθρωποφόνος Ἔκτωρ,
ἔπεσαν εἰς τὲς πρύμνες τους, στὴν αὔραν τοῦ Ἑλλησπόντου. 150
- Οὐδὲ θὰ ἐπαῖρναν οἱ Ἀχαιοὶ τὸ σῶμα τοῦ Πατρόκλου
ἀπὸ τ' ἀκόντια, τὸν νεκρὸν τοῦ φίλου τοῦ Πηλεΐδη.
"Ὅτ' εἶχαν φθάσει ἐπάνω του πλῆθος ἀνδρῶν καὶ ἵππων
καὶ ὥσπν τὴν φλόγα ὀρμητικὸς ὁ Πριαμίδης Ἔκτωρ.
Καὶ ἀπὸ τὰ πόδια τρεῖς φορές τὸν ἄδραξεν ὁ Ἔκτωρ 155
καὶ πρὸς τοὺς Τρῶας κραύγαζε νὰ ὀρμήσουν νὰ τὸν πάρουν,
καὶ τρεῖς φορές οἱ Αἴαντες ντυμένοι ἀνδραγαθίαν,
τὸν τίναζαν ἀπ' τὸν νεκρὸν καὶ ἀκλόνητος ἐκεῖνος
στὴν μάχην πότ' ἐχύνετο καὶ πότ' ἐσταματοῦσε
κραυγάζοντας, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἔκανε τὰ ὀπίσω. 160
- Καὶ ὅπως λιοντάρι πύρινο, τῆς πείνας λυσσασμένο,
βοσκοὶ νὰ διώξουν δὲν μποροῦν ἀπὸ πεσμένο σῶμα,
παρόμοια δὲν κατόρθωνεν ἡ ἀνδρεία τῶν Αἰάντων
τὸν Ἔκτορ' ἀπὸ τὸν νεκρὸν ποσῶς ν' ἀπομακρύνουν
κι εἶχε τὸν σύρει δοξαστὸς νὰ γίνῃ στὸν αἰῶνα. 165
- Ἄλλ' ἔτρεξε ἀπ' τὸν Ὀλυμπον ἡ ἀνεμόποδ' Ἴρις
στὸν Ἀχιλλέα νὰ τοῦ εἰπῆ στὸν πόλεμο νὰ ὀρμήσῃ,
ποῦ ἀπ' ὅλους τοὺς θεοὺς κρυφὰ καὶ ἀκόμη ἀπὸ τὸν Δία
ἡ Ἥρα τὴν ἀπόστειλε· σιμὰ του ἐστάθη κι εἶπε :
- «Σῆκω, Πηλεΐδη, ᾧ τρομερέ, καὶ δράμε τοῦ Πατρόκλου 170
βοηθός, ὅπου χάριν αὐτοῦ κακὴ κρατεῖται μάχη
στὲς πρύμνες καὶ ἀντισφάζονται τὰ πλήθη τῶν ἀνδρείων.
Μάχονται οἱ πρῶτοι τὸν νεκρὸν ἀπ' τοὺς ἐχθροὺς νὰ σώσουν
καὶ οἱ Τρῶες εἰς τὴν Ἴλιον λυσοῦν νὰ τ' ἀνεβάσουν
καὶ νὰ τὸν σύρῃ λαχταρεῖ πρῶτος ὁ μέγας Ἔκτωρ, 175
καὶ ἀπὸ τὸν ἀπαλὸν λαιμὸν νὰ κόψῃ τὸ κεφάλι.

- κι ἔπειτα ἐκεῖ στῶν πύργων του τὰ ξύλα νὰ τὸ στήσῃ.
 Ἄλλὰ σηκώσου μὴ σταθῆς ἄς σὲ κινήσῃ σέβας,
 τὸν Πάτροκλόν σου μὴ χαροῦν οἱ σκύλοι τῆς Τρωάδος.
 Καὶ ἂν ὁ νεκρὸς ἀτιμασθῆ, θά 'ναι ὄνειδος δικό σου». 180
- Ὁ γοργοπόδης Ἀχιλλεὺς σ' αὐτὴν ἀντεῖπε ὁ θεῖος :
 «Ἴρι θεά, ποιὸς τῶν θεῶν σ' ἔστειλ' ἐδῶ μηνύτραν ;»
 Σ' ἐκεῖνον τότε ἀπάντησεν ἡ ἀνεμόποδ' Ἴρις :
 «Ἡ δέσποιν' Ἦρα μ' ἔστειλεν ἡ σύγκλινη τοῦ Δία·
 καὶ δὲν τὸ ξεύρει μῆτ' ὁ Ζεὺς μῆτε κανεῖς τῶν ἄλλων
 θεῶν πού οἰκοῦν στὲς κορυφές τοῦ χιονισμένου Ὀλύμπου». 185
- Καὶ ὁ γοργοπόδης Ἀχιλλεὺς τῆς ἀποκρίθη ὁ θεῖος :
 «Καὶ πῶς θὰ πάω στὸν πόλεμον ; Τ' ἄρματα ἐκεῖνοι ἐπῆραν.
 Κι ἐμένα εἶπε ἡ μητέρα μου νὰ μὴν ἐβγῶ στὴν μάχην
 πρὶν τὴν ἰδοῦν τὰ μάτια μου ἐδῶ νὰ γύρῃ ὀπίσω· 190
 ὅτι ἄρματ' ἀπ' τὸν Ἥφαιστον θαρρεῖ νὰ φέρῃ ὠραῖα.
 Οὐδ' ἄλλου ξέρω ἄρματωσιὰ ν' ἀρμόζῃ ἐγὼ νὰ ζώσω
 ἢ τὴν ἀσπίδα ὅπου φορεῖ ὁ Τελαμώνιος Αἴας.
 Ἄλλὰ κι ἐκεῖνος προμαχεῖ, θαρρῶ, μὲς στὸν ἀγῶνα
 τὸν πεθαμένον Πάτροκλον νὰ σώσῃ ἀπὸ τοὺς Τρῶας». 195
- «Καλῶς γνωρίζομε κι ἐμεῖς», τοῦ ἀπάντησεν ἡ Ἴρις,
 «ποῦ τ' ἄρματα τὰ ὀλόλαμπρα κρατοῦνται, ἀλλ' ὅπως εἶσαι
 πῆγαινε πρὸς τὸν χάντακα, φανίσου ἐκεῖ τῶν Τρώων,
 ἴσως αὐτοὶ σὲ φοβηθοῦν καὶ ἀπὸ τὴν μάχην παύσουν
 καὶ ξανασάνουν οἱ Ἀχαιοὶ ἀπ' τὸν βαρὺν ἀγῶνα. 200
 Καὶ τὸ μικρὸ ξανάσαμα στὸν πόλεμον ἀξίζει».
 Καὶ ὡς ἀναχώρησε ἡ θεά, πετάχθηκεν ὁ θεῖος
 Πηλεΐδης· τότε ἡ Ἀθηναῖα τοὺς ἐξαισίους ὤμους
 μὲ τὴν φρικτὴν τοῦ ἐσκέπασεν αἰγίδα κροσσωμένην. 205
 Μὲ νέφος ἐστεφάνωνε χρυσὸ τὴν κεφαλὴν του,
 καὶ ἄναβε φλόγα ὀλόλαμπρη μέσ' ἀπὸ κεῖνο ἡ θεία.
 Καὶ ὅπως μακρόθεν φαίνεται καὶ φθάνει ὡς τὸν αἰθέρα
 καπνὸς ἀπὸ περίβρεκτον πολιορκημένην χώραν·
 μὲ ἀγῶν' ἀπὸ τὰ τείχη τοὺς ὀλημερῆς παλαίου
 καὶ ὁ ἥλιος ἅμα βυθισθῆ πυκνὲς φωτιὲς ἀστράφτου 210
 νὰ φθάσ' ἡ λάμψη ἀπὸ ψηλὰ στοὺς γείτονες καὶ δράμουν
 ἴσως μὲ τὰ καράβια τοὺς στὸν ὄλεθρον σωτῆρες,

- ὅμοι' ἀπὸ τὴν κεφαλὴν πετιόνταν τοῦ Ἀχιλλέως
 ὡς τὸν αἰθέρ' ἀναλαμπή· ξεκίνησε ἀπ' τὸ τεῖχος
 στὸν χάντακα, ὅμως ἔμεινε μακρὰν ἀπ' τοὺς Ἀργεῖους, 215
 ὡς ἤθελε νὰ σεβασθῆ τὸν λόγον τῆς μητρός του.
 Ἐστάθη ἐκεῖ κι ἐκραύγασε· κι ἡ Ἀθηνᾶ μὲ ἄλλην
 φωνὴν τὸν τρόμον ἔβαλεν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν Τρώων.
 Σάλπιγγα τόσο δὲν ἀχᾶ στὴν χώραν ὅπου γύρω
 ἔχουν ζωσμένην οἱ ἐχθροὶ νὰ τὴν ἐξολοθρεύσουν, 220
 ὅσο ἡ βοή πού ἔβγαλεν ὁ ἀνίκητος Πηλεΐδης
 καὶ ὅλη ταράχθηκε ἡ ψυχὴ στὴν χάλκινην φωνὴν του.
 Οἱ Ἴπποι ὀπισθογύρισαν τ' ἀμάξια τρομασμένοι,
 ὅτι αἰσθανόνταν συμφορές, καὶ οἱ κυβερνήτες ὅλοι
 ζαλίζονταν ἀπ' τὴν φωτιά, πού ἐπάνω εἰς τοῦ Ἀχιλλέως 225
 τὴν κεφαλὴν ἀδάμαστη φρικτὰ φεγγοβολοῦσε,
 ὅπως τὴν ἀναβ' ἡ Ἀθηνᾶ. Καὶ τρεῖς φορές ἐπάνω
 ἀπὸ τὸν λάκκον φώναξεν ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ τόσες
 οἱ Τρῶες καὶ ὅλ' οἱ βοηθοὶ γινῆκαν ἄνω κάτω.
 Καὶ πολεμάρχοι δώδεκα στὲς λόγχες των ἐβρῆκαν 230
 καὶ στοὺς τροχοὺς τῶν θάνατον, καὶ μέσ' ἀπὸ τὰ βέλη
 οἱ Ἀχαιοὶ τὸν Πάτροκλον ἐπῆραν καὶ τὸν θέσαν
 εἰς τὸ κλινάρι κι ἔστεκαν ὀλόγυρά του οἱ φίλοι
 οἱ ποθητοὶ του κλαίοντας· μ' ἐκείνους ὁ Πηλεΐδης
 ἔχυνε δάκρυα θερμά, ἅμ' εἶδε τὸν πιστόν του 235
 φίλον στὸ νεκρογράβατο μὲ τὰ σχισμένα στῆθη.
 Στὸν πόλεμον μὲ ἄλογα κι ἄμαξ' αὐτὸς τὸν εἶχε
 στείλει, ἀλλὰ δὲν τὸν δέχθηκεν ὀπίσω ἀπὸ τὴν μάχην.
 Καὶ ὁ ἥλιος ὁ ἀκούραστος ἐβιάσθη ἀπὸ τὴν Ἥραν
 πρὸ ὥρας στοῦ Ὠκεανοῦ τὸ ρεῦμα νὰ βυθίσῃ. 240
 Ἐδυσε ὁ ἥλιος κι ὁ στρατὸς τῶν Ἀχαιῶν ἀνδρείων
 ἡσύχασε ἀπ' τὸν πόλεμον πού ὅλους θερίζει ὁμοίως.
 Καὶ ἀπ' τ' ἄλλο μέρος ἄφησαν τὸν φονικὸν ἀγῶνα
 καὶ οἱ Τρῶες, καὶ ἀπ' τὲς ἄμαξες ἐξέξεψαν τοὺς Ἴππους,
 καὶ εἰς σῦνοδον συνάχθησαν, γιὰ δεῖπνο πρὶν φροντίσουν, 245
 ὅλοι ὀρθοί, μηδὲ κανεὶς τολμοῦσε νὰ καθίσῃ·
 τρόμος τοὺς πῆρε ἀπ' τὴν στιγμὴν πού ἐφάνηκε ὁ Πηλεΐδης,
 πού ἔλειπε ἀπ' τὸν πόλεμον τόσον καιρὸν στὰ πλοῖα.

Ὁ Πολυδάμας ἄρχισε νὰ λέγῃ ὁ Πανθοΐδης
 πού μόνος ἔβλεπε τὰ ἐμπρός καί τὰ κατόπι, ὁ φίλος 250
 τοῦ Ἑκτορος, στήν ἴδιαν τήν νύκτα γεννημένοι·
 ὁ ἕνας σ' ἄρματα καλός, ὁ ἄλλος εἰς τόν λόγον.
 Ἐκεῖνος τότε ὁμίλησε μέ καλήν γνώμην κι εἶπε :
 «Καλά σκεφθῆτε ἀγαπητοί· κι ἐγὼ σᾶς συμβουλεύω
 στήν πόλιν νὰ γυρίσωμεν, ἢ αὐγῇ νὰ μᾶς ἔβρη 255
 ἐδῶ σιμὰ στά πλοῖα τους μακράν ἀπό τὰ τεῖχη.
 Ἐνόσω ἐθύμωνεν αὐτός πρὸς τόν θεῖκόν Ἀτρεΐδην
 ὁ ἀγώνας μέ τοὺς Ἀχαιοὺς τόσον δὲν εἶχε κόπον·
 τότε ἔκοιμόμουν ἤσυχα κι ἐγὼ σιμὰ στά πλοῖα 260
 καθῶς νὰ τὰ πατήσωμε μέ ζέσταιν' ἢ ἐλπίδα.
 Τώρα φοβοῦμαι τρομερὰ τόν θεῖον Ἀχιλλέα·
 ὡς ἔχει ἀκράτητην ψυχὴν, νὰ μείνη στήν πεδιάδα
 δὲν θὰ θελήσῃ, ὅπου Ἀχαιοὶ μοιράζονται καί Τρῶες
 τοῦ Ἄρη ὄλην τήν δύναμιν, ἀλλὰ θὰ πολεμήσῃ 265
 σ' ἀγώνα γιὰ τήν πόλιν μας καί γιὰ τὰ θηλυκά μας.
 Στά τεῖχη μας ἄς γύρωμε, καί ἀκούσετε τόν λόγον·
 ἢ θεία νύκτα ἀπόκοψε τόν τρομερόν Πηλεΐδην
 τώρα· ἀλλ' ἂν αὐριο μᾶς ἐβρῆ στόν τόπον, θέλει ὀρμήσει
 μέ τ' ἄρματά του καί καθεὶς ποιὸς εἶν' αὐτός θὰ μάθῃ.
 Χαρά σ' αὐτόν πού φεύγοντας θὰ φθάσῃ στήν Τρωάδα 270
 ὅτι σκυλιὰ καί κόρακες πολλοὺς θενὰ σπαράξουν
 τῶν Τρῶων· τέτοιαν συμφορὰν τ' αὐτιά μου μὴν ἀκούσουν.
 Κι ἐάν, μέ πόνον τῆς ψυχῆς, δεχθοῦμε αὐτὸ πού λέγω,
 τήν νύκτα μέσ στήν ἀγορὰν τήν δύναμιν κρατοῦμεν,
 πύργοι καί πύλες ὑψηλές μέ μακριές σανίδες 275
 καλόξυστες, συναρμοστές τήν πόλιν περιφράζουν·
 καί τὸ ταχὺ μέ τ' ἄρματα στοὺς πύργους θὰ στηθοῦμε.
 Καί ἂν θέλῃ ἀπ' τὰ καράβια του στοῦ τεῖχος ἄς ὀρμήσῃ,
 τόσο χειρότερο γι' αὐτόν, ὅτι θὰ γύρη ὀπίσω,
 ἀφοῦ τ' ἄγρια πουλάρια του θὰ κουρασθῆ νὰ τρέχῃ 280
 ἐδῶ κι ἐκεῖ, δεξιὰ ζερβιά, στήν πόλιν ἀποκάτω.
 Μέσα στοῦ τεῖχος νὰ χυθῆ ποτὲ δὲν θὰ τολμήσῃ·
 πρὶν τὸ πατήσῃ, σπάραγμα θὰ γίνῃ αὐτός τῶν σκύλων».
 Μ' ἄγριο βλέμμα τοῦ ἀπάντησεν ὁ λοφοσεΐστης Ἑκτώρ :

- «Δὲν μοῦ ἀρέσει παντελῶς ὅ,τ' εἶπες, Πολυδάμα· 285
 μᾶς λέγεις νὰ γυρίσωμε στὴν πόλιν νὰ κλεισθοῦμε·
 ἀκόμη δὲν χορτάσατε κλεισμένοι μὲς στὰ τεῖχη ;
 "Ἐλεγαν πρὶν ὄλ' οἱ θνητοὶ τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου
 πολύχαλκην, πολύχρυσην, τῶρα ἐχαθῆκαν τόσοι
 ἀπὸ τὰ σπίτια θησαυροί, κι ἐπῆγαν πουλημένα, 290
 στὴν Μαιονίαν τὴν τερπνὴν, καὶ στὴν Φρυγίαν ἄλλα
 ἀφότου μᾶς ἐμίσησεν ὁ ὕψιστος Κρονίδης.
 Καὶ τῶρα ὁποῦ μᾶς ἔδωκεν εἰς τὰ καράβια νίκην,
 νὰ σπρώξουμε τοὺς Ἀχαιοὺς στὴν θάλασσαν, μὴ βγάζης
 τέτοιους στὰ πλήθη στοχασμούς, ὦ σὺ ξεμωραμένε· 295
 δὲν θὰ σ' ἀφοκρασθῆ κανεὶς, ἐνόσω ζῶ καὶ πνέω.
 'Ἄλλ' ὅ,τι τῶρα ἐγὼ εἰπῶ νὰ τὸ δεχθοῦμεν ὅλοι.
 Εἰς τὸν στρατὸν δειπνήσετε στὸ τάγμα του καθένας
 καὶ ὅλοι βάλετ' ἄγρυπνον στὴν φύλαξιν τὸν νοῦν σας.
 Κι ἐκεῖνος ποὺ περήφανα βαρύνεται τὰ πλοῦτη, 300
 ἄς τὰ σωρεύσῃ χάρισμα τὰ πλήθη νὰ τὰ φάγουν·
 καλύτερα παρ' οἱ Ἀχαιοὶ νὰ τὰ χαροῦν ἐκεῖνοι.
 Καὶ θὰ χυθοῦμε τὸ ταχὺ μὲ τ' ἄρματα μας ὅλοι
 ν' ἀνάψωμε τὸν πόλεμον ἐμπρὸς στὰ κοῖλα πλοῖα.
 Κι ἐὰν ὁ θεῖος Ἀχιλλεὺς σηκώθῃ ἀπὸ τὰ πλοῖα, 305
 τόσο χειρότερα γι' αὐτόν· δὲν φεύγω ἀπὸ τὴν μάχην
 ἐγὼ κι ἐμπρὸς του νὰ στηθῶ, νὰ πάρῃ αὐτὸς τῆς νίκης
 τὴν δόξην ἢ νὰ πάρω ἐγὼ· εἶναι κοινὸς ὁ "Ἄρης,
 καὶ παίρνει τὴν ζωὴν ἀνδρὸς κεῖ ποῦ θὰ ἐφόνευσ' ἄλλον».
- Καὶ οἱ Τρῶες ὅλοι ἀλάλαξαν στοῦ "Ἐκτορος τοὺς λόγους, 310
 μωροί, καθὼς ἢ Ἀθηνᾶ ἐσκότισε τὸν νοῦν τους.
 Κι ἐπαίνεσαν τοῦ "Ἐκτορος τὴν σκέψιν ὀλεθρίαν·
 κανεὶς δὲν δέχθη τὴν χρυσὴν τοῦ Πολυδάμα γνώμην.
 Κι ἐδείπνησαν εἰς τὸν στρατόν· ὄλην τὴν νύκτα ὡστόσο
 οἱ Ἀχαιοὶ τὸν Πάτροκλον πικρομοιρολογοῦσαν. 315
 Καὶ ὁ Πηλεΐδης ἄρχιζε τὸ κλάμα καὶ εἶχ' ἐπάνω
 στὰ στήθη τοῦ συντρόφου του τ' ἀνθρωποφόνα χέρια,
 κι ἐσυχοστέναζε βαριά, σὰν λεόντισσα μητέρα,
 ἂν ἀπ' τὸν λόγγον κυνηγὸς τῆς πῆρε τὰ μικρά της·
 ἀπελπισμένη ποῦ ἦλθε ἀργὰ γυρίζει ὅλα τὰ δάση 320

εἰς ὅλες τρέχει τὲς ἔρμιες τὰ χνάρια του ἐρευνώντας,
 ἕως τὸν ἔβρη, ὅτι θυμὸς δριμύς τὴν κατακαίει.
 Κι ἔλεγε μ' ἀναστεναγμούς : «Μάταιον, ὀμίενα, λόγον
 ἔβγαλ' ἀπὸ τὰ χεῖλη μου ἐκείνην τὴν ἡμέρα,
 τὸν ἦρωα Μενόϊτιον ἐνῶ παρηγοροῦσα, 325
 πού στὸν Ὅπουντα τὸν υἱὸν θενά τὸν ξαναφέρω
 λαμπρὸν τῆς Τροίας πορθητὴν μὲ μέρος τῶν λαφύρων.
 "Ὅσα στοχάζονται οἱ θνητοὶ δὲν τὰ τελειώνει ὁ Δίας'
 νὰ βάψουμε τὴν ἴδιαν γῆν ἔχει διορίσ' ἡ μοῖρα,
 ἐδῶ στὴν Τροίαν σὺ κι ἐγώ, ὅτι οὐδ' ἐμένα ὁ γέρος 330
 Πηλεὺς στὸ σπίτι θὰ δεχθῆ καὶ ἡ Θέτις ἡ μητέρα,
 ἀλλὰ ἐμένα τοῦτ' ἡ γῆ στὰ σπλάχνα τῆς θὰ μ' ἔχη.
 Τῶρ' ἀφοῦ, Πάτροκλε, στὴν γῆν θενά ἔμω ὑστερινός σου,
 δὲ θὰ σὲ θάψω πρὶν ἐδῶ τοῦ Ἔκτορος νὰ φέρω
 τὴν κεφαλὴν καὶ τ' ἄρματα, πού σ' ἔσφαξε, ὦ γενναῖε' 335
 καὶ ἀπὸ χολὴν τοῦ φόνου σου θὰ σοῦ ἀποκεφαλίσω
 δώδεκα ἔμπρὸς εἰς τὴν πυρὰν τέκνα λαμπρὰ τῶν Τρώων.
 Ὡστόσο θὰ μοῦ κείτεσαι, ὡς εἶσ' ἐδῶ στὰ πλοῖα,
 καὶ γύρω σου οἱ βαθύκολπες Τρωῆς καὶ Δαρδανίδες 340
 ἡμέρα νύκτ' ἀστάλακτο δάκρυ γιὰ σὲ θὰ χύνουν,
 αὐτές, ὅπου ἡ ἀνδρεία μας καὶ τὸ μακρὸ κοντάρι
 ἐπῆρε ὅταν πατούσαμε τὲς πλούσιες πολιτεῖες».

Εἶπε καὶ τῶν συντρόφων του ὁ θεῖος Ἀχιλλέας
 στὴν φλόγα μέγαν τρίποδα παράγγειλε νὰ στήσουν,
 νὰ λούσουν ἀπ' τὰ αἵματα τὸ σῶμα τοῦ Πατρόκλου· 345
 καὶ αὐτοὶ λουτρικὸν τρίποδα εἰς τὴν φωτιὰν ἐστήσαν,
 ἔχυσαν μέσα τὸ νερὸ καὶ ξύλα κάτω ἐκαῖαν
 καὶ ζών' ἡ φλόγα τὴν κοιλιὰ καὶ τὸ νερὸ θερμαίνει.
 Καὶ ἅμα τὸ εἶδαν πόβραζε στὸ χάλκωμα πού λάμπει,
 τὸν ἔλουσαν, τὸν ἔχρισαν μὲ σταλαγμένο λάδι, 350
 μὲ ἀλοιφὴν ἐννιάχρονην γεμίσαν τὲς πληγές του,
 πατόκορφα τὸν σκέπασαν στὴν κλίνην πού τὸν θέσαν
 κι ἕνα σινδόνι καὶ λευκὸ σάβανο ἐπάνω ἀπλώσαν.
 Καὶ ὀλονυκτικὸς ὀλόγυρα στὸν θεῖον Ἀχιλλέα
 οἱ Μυρμιδόνες μὲ ὄδυρους τὸν Πάτροκλον ἐκλαῖαν. 355
 Τότ' εἶπε ὁ Ζεὺς στὴν σύντροφον καὶ ἀδελφὴν του Ἥραν :

«Ἴδού, πού τὸ κατόρθωσες, ὦ Ἥρα, νὰ σηκώσης
τὸν Ἀχιλλέα στ' ἔρματα· ἀπ' τὰ δικά σου πλάγχνα
οἱ κομοφόροι Ἀχαιοὶ τῶντι ἐγεννηθήκαν».

Τότε σ' αὐτὸν ἀπάντησεν ἡ Ἥρα ἡ σεβασμία : 360

«Ποιόν λόγον τώρα ἐπρόφερες, ὦ τρομερὲ Κρονίδη ;
Ἄνθρωπος σ' ἄνθρωπον μπορεῖ νὰ κάμη τὸν σκοπὸν του,
πού εἶναι θνητὸς καὶ ὡσὰν ἐμεῖς σοφίσματα δὲν ξεύρει·
κι ἐγὼ πού εἶμαι τῶν θεῶν ἡ πρώτη κι ἀπὸ γένος
καὶ διότι μ' ἔχεις σύγκλινην ἐσύ, τῶν ἀθανάτων 365

ὅλων ὁ μόνος βασιλεύς, δὲν ἔπρεπε στοὺς Τρῶας,
πού τὴν χολὴν μου ἐκίνησαν, τὸν ὄλεθρον νὰ πλέξω ;»

Ὅστούσο ἡ Θέτις ἔφθανε στὸ δῶμα τοῦ Ἑφαιστίου
ἄφθαρτο, χάλκινο, λαμπρὸ σὰν κατάστρος αἰθέρας,
ἐξαίσιο μὲς στὰ δώματα τῶν ἀθανάτων ὅλα, 370

πού ὁ ζαβοσκέλης ὁ θεὸς ὁ ἴδιος εἶχε κάμει·
τὸν ἤβρε πού ἴδρωνε μὲ βιὰ τριγύρω στὰ φυσούνια·
δτ' εἴκησι ὅλους τρίποδες τότ' ἐφιλοτεχνοῦσε,
τοῖχον μεγάρου στερεοῦ τριγύρω νὰ στολίσουν.

Κύκλους προσάρμοσε χρυσοὺς στὸν κάθε ποδοστάτην 375

ὅπως στὴν θείαν σύνοδον κυλήσουν μοναχοὶ τους
καὶ θαῦμα νὰ τὰ δῆ κανεῖς, στὸ δῶμα νὰ γυρίσουν.

Ἔτοιμοι ἦσαν, ἔλειπαν μόνον τ' αὐτιά τὰ ὠραῖα·
τά ῥφτιανε τότε κι ἔκοφτε καρφιά νὰ τὰ προσδέση.

Κι ἐνῶ κείνος ἐργάζονταν μὲ τὴν σοφὴν του τέχνην 380
ἔφθασεν ἡ ἀσημόποδη θεὰ στὸ δῶμα ἡ Θέτις.

Τὴν εἶδε ἡ λαμπρομάντιλη, ὡς προχωροῦσε, ἡ Χάρις,
καλὴ θεά, πού ὁ δοξαστὸς νυμφεύθη ζαβοπόδης.

Τὸ χέρι εὐθύς τῆς ἔπιασε : «Σεπτὴ καὶ ἀγαπημένη
Θέτι, μακρόπεπλη θεά» τῆς εἶπε «πῶς μᾶς ἤλθες ; 385

Καὶ ὡς τώρα ἐδῶ δὲν σ' εἶδαμε καθόλου νὰ συχνάζης·
μαζί μου ἐδῶ προχώρησε νὰ σὲ φιλοξενήσω».

Εἶπε καὶ τὴν ἀσύγκριτη θεὰ μέσα ὀδηγοῦσε.

Ν' ἀναπαυθῆ τὴν ἔβαλε εἰς τεχνητὸ καὶ ὠραῖο
ἀσημοκάρφωτο θρονί, κι εἶχε ὑποπόδι κάτω· 390

κι ἐφώνασε τὸν Ἑφαιστον τὸν δοξαστὸν τεχνίτην :
«Ἐλα ἐδῶ πέρα, Ἑφαιστε, κάτι σὲ θέλει ἡ Θέτις».

Καὶ ἀπάντησε ὁ χωλὸς θεός : «Ναί, σεβαστή, μεγάλη
πατεῖ στὸ σπίτι μου θεά, ποὺ ἐκείνη μ' ἔχει σώσει
στὴν συμφορὰν μου, ὅτι ἔπεσα πολὺ μακριὰ στὰ βᾶθη, 395
ὡς θέλησ' ἢ ἀδιάντροπη μητέρα νὰ μὲ κρύψη
ὅτι ἐγεννήθηκα χωλός· καὶ τ' εἶχα ἐκεῖ νὰ πάθω
στὸν κόλπον ἂν δὲν μ' ἔπαιρναν ἢ Θέτις κι ἢ Εὐρυνόμη,
τοῦ ὀπισθορμήτου Ὁκεανοῦ ἐκεῖν' ἢ θυγατέρα.
Ἐννιά χρόνια τοὺς ἔφτιανα λογιῶν καλὰ στολιδία, 400
καρφοβελόνες, ἄλυσες, βραχιόλια, δαχτυλίδια
εἰς ἄντρο μέσα βαθουλό, καὶ ἀφρίζοντας τὸ ρεῦμα
τοῦ Ὁκεανοῦ τ' ἀπέραντο τριγύρω ἀχολογοῦσε·
καὶ οὔτε θνητὸς τὸ γνῶριζε οὔτε θεὸς κανένας,
μόνον αὐτὲς ποὺ μ' ἔσωσαν ἢ Θέτις κι ἢ Εὐρυνόμη. 405
Τῶρ' ἦλθ' αὐτὴ στὸ δῶμα μας· καὶ μέγα χρέος ἔχω
τῆς λαμπροκόμης Θετίδος τὰ σῶστρα νὰ πλερώσω.
Ἄλλὰ σὺ καλοδέξου την, ὡς πρέπει, ὥσπου νὰ βάλω
τὰ σύνεργα στὸν τόπον τους μαζὶ μὲ τὲς φουσοῦνες».

Καὶ ἀπὸ τὸ ἀμόνι λεχαστὰ σηκώθηκε τὸ τέρας 410
χωλαίνοντας κι ἐσάλευαν κάτω φτενὰ τὰ σκέλη.
Καὶ τὲς φουσοῦνες μάκρυνεν ἀπ' τὴν φωτιά καὶ ὅλα
ἐσύναξε τὰ σύνεργα σ' ἓν' ἀργυρὸ λαρνάκι,
καὶ μὲ σφουγγάρι ἐκάθαρε τὸ πρόσωπο, τὰ χέρια,
τὸν τράχηλον τὸν δυνατὸν, τὰ δασερά του στήθη. 415
Χιτώνα ἐνδύθη, ἐφούχτωσε σκῆπτρο παχὺ κι ἐβγῆκε
χωλαίνοντας· καὶ ἀνάλαφρα τὸν κύριον ἐστηρίζαν
θεράπαινες ὀλόχρυσες, σὰν ζωντανὰ κοράσια.
Δύναμιν ἔχουν καὶ φωνήν, νοῦν ἔχουν εἰς τὲς φρένες,
καὶ τεχνουργήματ' ἔμαθαν ἀπὸ τοὺς ἀθανάτους. 420
Ἐκεῖνες τὸν ἐπρόσεχαν· κι ἐσύρθη αὐτὸς πλησίον
στὴν Θετίδα κι ἐκάθισε σ' ἓνα θρονὶ ὠραῖο·
τὸ χεῖρ ἐκείνης ἔσφιξε· «μακρόπεπλη», τῆς εἶπε,
«Θέτι σεπτὴ καὶ ἀγαπητὴ, στὸ δῶμα μας πῶς ἦλθες ;
Καὶ ὡς τώρα ἐδῶ δὲν σ' εἶδαμε καθόλου νὰ συχνάζεις. 425
Λέγε μου εὐθύς ὅ,τι ποθεῖς· καὶ νὰ τὸ πράξω θέλω
ἂν πράγμα εἶναι ποὺ γίνεται καὶ ποὺ ἠμπορῶ νὰ πράξω».

Καὶ ἢ Θετίς δάκρυα χύνοντας ἀπάντησέ του κι εἶπε :

- «Ἦφαιστε, ἀπ' ὄλες τὲς θεὸς τοῦ Ὀλύμπου ξεύρεις ἄλλην,
 τόσα κακὰ νὰ ἐθέρισαν καὶ πόνοι τὴν ψυχὴν της 430
 ὅσους σ' ἐμὲ προτίμησε πόνους νὰ δώσῃ ὁ Δίας ;
 Μόνην ἀπ' τὲς θαλασσινὲς ὑπόταξεν ἐμένα
 σ' ἄνδρα θνητὸν καὶ στανικῶς στὴν κλίνην τοῦ Πηλέως
 ἔστερξα ἐγὼ· καὶ ἀδύναμος αὐτὸς στὰ μέγαρά του
 ἀπὸ τὸ γῆρας τήκεται· τώρα ἔχω πίκρες ἄλλες· 435
 ἕναν υἱὸν μ' ἀξίωσε νὰ λάβω καὶ νὰ θρέψω
 στοὺς ἥρωας ἀσύγκριτον καὶ ὡσὰν βλαστὰρι κήπου·
 ἀφοῦ τὸν γλυκοανάστησα τὸν ἔστειλα στὴν Τροίαν
 μὲ τὰ κυρτὰ καράβια του ἐκεῖ νὰ πολεμήσῃ.
 Ἄλλὰ δὲν θέλει γύρει αὐτὸς στὰ γονικά του πλέον 440
 ἢ ἀγκάλῃ μου νὰ τὸν δεχθῆ στὸ σπίτι τοῦ Πηλέως.
 Καὶ ὅσο μοῦ ζῆ καὶ τοῦ ἡλιοῦ τὸ φῶς ἀκόμῃ βλέπει
 θλίβεται καὶ δὲν δύναμαι νὰ γίνω βοηθὸς του.
 Τὴν κόρην ποῦ τοῦ διάλεξαν οἱ Ἀχαιοὶ βραβεῖον,
 ἐκείνην ἀπ' τὰ χέρια του ἐπῆρε ὀπίσ' ὁ Ἀτρεΐδης. 445
 Ἔτρωγε ἀπὸ τὸν πόνον της ἐκεῖνος τὴν καρδιά του
 καὶ οἱ Τρῶες εἰς τὲς πρῦμνες των τοὺς Ἀχαιοὺς ἐκλειοῦσαν.
 Καὶ δὲν τοὺς ἄφηναν νὰ βγοῦν· καὶ οἱ γέροι τῶν Ἀργείων
 σ' αὐτὸν προσπέφταν καὶ λαμπρὰ τοῦ ὀνοματίζαν δῶρα.
 Καὶ τότε ἀπὸ τὸν ὄλεθρον ὁ ἴδιος νὰ τοὺς σώσῃ 450
 δὲν ἤθελεν, ἀλλ' ἔστειλε τὰ ὄπλα του ζωσμένον
 τὸν Πάτροκλον στὸν πόλεμον καὶ ἀνδρειωμένα πλήθη
 γύρω εἰς τὲς Πύλες τὲς Σκαιὲς ὁλήμερα ἐμαχόνταν
 καὶ αὐτοῦ τὴν πόλιν θά ἔπαιρναν, ἀλλὰ τὸν ἀνδρειωμένον
 Πάτροκλον, ὁποῦ ἐθέριζε ζωὲς μὲς στοὺς προμάχους, 455
 φόνευσε ὁ Φοῖβος κι ἔδωκε τοῦ Ἐκτορος τὴν νίκη.
 Γι' αὐτὸ σ' ἐσὲ προσέπεσα, ἂν θέλῃς στὸ παιδί μου,
 ἄχ! τὸν ὀλιγοήμερον, ἀσπίδα νὰ χαρίσῃς,
 θώρακα, κράνος καὶ καλὲς θηλυκωτὲς κνημίδες·
 ἔχασε αὐτὸς μὲ τ' ἄρματα καὶ τὸν πιστὸν του φίλον 460
 καὶ χάμου τώρα κείτεται στὴν λύπην βυθισμένος».
- Καὶ ὁ ἔνδοξος χλωὸς θεὸς σ' ἐκείνην ἀπαντοῦσε :
 «Θάρρου, ὡς πρὸς τοῦτο παντελῶς ὁ νοῦς σου ἄς μὴ φροντίζῃ.
 Ἔτσι ἀπ' τὸν μαῦρον θάνατον νὰ ἡμπόρουν νὰ τὸν κρύψω,

ἀνάμερα, ὅταν ἡ σκληρὴ φθάση κοντά του ἡ μοίρα,
καθὼς ἄρματα ὑπέρλαμπρα ἐγὼ θὰ τοῦ ἐτοιμάσω
νὰ θαμπωθοῦν ὅσοι τὰ ἰδοῦν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων».

Εἶπε καὶ αὐτοῦ τὴν ἄφησε κι ἐπῆγε στὲς φυσοῦνες,
στὸ πῦρ τὲς στρέφει καὶ γοργὰ νὰ ἐργάζωνται προστάζει.
Φυσοῦνες εἴκοσι φυσοῦν στὲς κάψες τους καὶ βγάζουν

εὐκολοφύσητην πνοὴν σφοδρὴν ἢ μετρημένην,
πότε μὲ βιά πότε σιγὰ νὰ ὑπηρετοῦν, ὡς θέλει
ὁ "Ἡφαιστος, ὥστ' εὐκόλα τὸ ἔργον νὰ τελειώσῃ·

σκληρὸν χαλκόν, κασσίτερον, πολῦτιμο χρυσάφι
καὶ ἀσήμι βάζει στὴν φωτιά, κατόπιν μὲγ' ἀμόνι
εἰς τὸν κορμὸν τοποθετεῖ καὶ στὸ δεξιὸν τοῦ χέρι
σφύραν ἀδράχνει δυνατὴν, καὶ τὸ διλάβι στ' ἄλλο.

Κι ἐπλασε πρῶτα δυνατὴν ἀσπίδα καὶ μεγάλην
ὄλην μὲ τέχνην καὶ τριπλὸν λαμπρὸν τριγύρω κύκλον·
μὲ πέντε δίπλες ἔγινεν ἡ ἀσπίδα καὶ σ' ἐκείνην
λογιῶν εἰκόνες ἐπλαθε μὲ τὴν σοφὴν του γυνῶσιν.

Τὴν γῆν αὐτοῦ, τὸν οὐρανόν, τὴν θάλασσαν μορφώνει
τὸν ἥλιον τὸν ἀκούραστον, γεμάτο τὸ φεγγάρι,
τ' ἀστέρια ὅπου τὸν οὐρανὸν ὀλοῦθε στεφανώνουν,
τὴν δύναμιν τοῦ 'Ωρίωνος, 'Υάδες, Πληιάδες,
τὴν Ἄρκτον, ποὺ καὶ Ἄμαξαν καλοῦν, καὶ αὐτοῦ γυρίζει
πάντοτε, τὸν 'Ωρίωνα ἀσάλευτα τηρώντας.
'Ἡ μόνῃ ποὺ τ' 'Ωκεανοῦ τὸ λούσμα δὲν γνωρίζει.

Δύο κατόπιν ἔκαμεν ἀνθρώπων πολιτεῖες
καλές. Στὴν μίαν γίνονταν τοῦ γάμου χαροκόπι·
νυφάδες ἀπ' τὰ γονικὰ συνάδευαν στὴν πόλιν
μὲ τὰ δαδιὰ καὶ ἀλαλαγμὸς σηκώνετο ὑμεναίου·

καὶ ἀγόρια κεῖ στριφογυρνοῦν εἰς τὸν χορὸν τεχνίτες,
αὐλοί, κιθάρες ἀντηχοῦν στὴν μέσην καὶ οἱ γυναῖκες
ὀλόρθες εἰς τὰ πρόθυρα θωροῦσαν κι ἐθαυμάζαν.

Κι ἦταν λαοῦ συνάθροισις στὴν ἀγοράν, ποὺ δύο
φιλονικοῦσαν ἄνθρωποι γιὰ πρόστιμο ἐνὸς φόνου.
'Ὁ ἓνας ποὺ ὅλα ἐπλήρωσεν ἐκήρυττε στὰ πλήθη,
ὁ ἄλλος ὅπου τίποτε δὲν ἔλαβε· καὶ οἱ δύο
ἐμπρὸς ἠθέλαν στὸν κριτὴν τὸ πρᾶγμα νὰ τελειώσῃ.

- Τοῦ ἐνός καί τ' ἄλλου μέ φωνές τὰ πλήθη ἐπαῖρναν μέρος·
 οἱ κήρυκες τὰ ἤσυχάζαν· καί μέσ στον ἅγιον κύκλον
 στά σκαλισμένα μάρμαρα ἐκάθισαν οἱ γέροι,
 καί ἀπό τὰ χέρια λάμβαναν τῶν λιγυρῶν κηρύκων
 τὰ σκηπτρα κι ἐσηκώνονταν κι ἐδίκαζε καθένας. 505
- Βαλμένα ἦσαν στήν μέσην τους δυο τάλαντα χρυσάφι
 γι' αὐτόν πού δικαιοτέρα τήν κρίσιν του προφέρη.
 Τήν ἄλλην πόλιν ἔζωναν δύο στρατοὶ τριγύρω
 πού στ' ἄρματά τους ἔλαμπαν· καί δύο γυνῶμες εἶχαν,
 νά τήν χαλάσουν παντελῶς ἢ τὰ μισά νά λάβουν 510
 ἀπ' ὅσα κτήματα ἢ λαμπρῆ χωροῦσε πολιτεία·
 ἐκεῖνοι δὲν ἐπέιθοντο καί κρύφια γιά καρτέρι
 ὀπλίζονταν· ἐφύλαγαν τὸ τεῖχος οἱ γυναῖκες
 μέ ὅλα τ' ἀνήλικα παιδιὰ καί οἱ γέροντες μαζί τους.
 Κι ἐκεῖνοι ἐβγαῖναν· ἡ Ἀθηνᾶ καί ὁ Ἄρης ἀρχηγοὶ τους 515
 χρυσοὶ καί οἱ δύο μέ χρυσὰ τὰ ἐνδύματα, μεγάλοι,
 ὄμορφοι, ὡσάν ἀθάνατοι, μέ τ' ἄρματα καί πέρα
 ξεχωρίζονταν· κι ἔβλεπες μικρὰ τὰ πλήθη κάτω·
 καί ἔτ' ἔφθασαν ὅπου ἔπρεπε νά στήσουν τὸ καρτέρι,
 στον ποταμὸν πού ἐπότιζε καθένας τὸ κοπάδι. 520
 αὐτοῦ καθίσαν σκεπαστοί, μέ τὰ λαμπρά τους ὄπλα.
 Καί δύο ξέμακρα σκοποὶ σταθῆκαν καρτερώντας
 πότε νά ἰδοῦν τὰ πρόβατα νά φθάσουν κι οἱ ἀγελάδες.
 Γρήγορα ἐκεῖνα ἐπρόβαλαν καί δυο βοσκοὶ κατόπιν
 καί τοῦτοι ἀνυποψίαστοι μέ σύριγγες ἐπαῖζαν. 525
 Κι ἐκεῖνοι ἅμα τοὺς ξάνοιξαν ἐπάνω τους χυθῆκαν.
 μέρος τῶν μόσχων ξέκοψαν καί τῶν λευκῶν προβάτων
 κι ἔσφαξαν κεῖ καί τοὺς βοσκούς· κι οἱ ἄλλοι ὡς ἐννοῆσαν
 στά βόδια τόσην ταραχήν, σηκώθησαν ἀπ' ὅπου
 κάθονταν στὸ στρατόπεδο, καί ἀμέσως ἀνεβῆκαν 530
 εἰς τ' ἀνεμόποδ' ἄλογα καί γρήγορα τοὺς φθάσαν.
 Κι ἐκεῖ στήν ἀχροποταμιᾷ τήν μάχην ἀρχινῆσαν
 κι ἀπ' τὰ δυο μέρη ἐρίχνονταν τὰ χάλκινα κοντάρια.
 Ἡ Ἔρις μέσα ἐγύριζεν, ὁ Κυδοιμὸς καί ἡ Μοῖρα,
 πού ἄλλον ἐκράτει ἀλάβωτον, κι αἵματωμένον ἄλλον, 535
 ἄλλον ποδόσερνε νεκρὸν στήν ταραχήν τῆς μάχης·

κι ἔνδυμα ἐφόρει κόκκινον ἀπ' τῶν ἀνδρῶν τὸ αἷμα.
 Στρέφονταν κεῖ σὰν ζωντανοὶ θνητοὶ κι ἐπολεμοῦσαν,
 καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη τοὺς νεκροὺς στὸ σιάδι ἐποδοσέρναν.

Ἔβαλε ἄλλοῦ τριόργητο καὶ μαλακὸ χωράφι 540
 ἐκτεταμένον, κάρπιμο καὶ μέσα ζευγολάτες
 πολλοὶ μὲ τὰ ζευγάρια τους τὸ ἐσχίζαν ἄνω κάτω.
 Καὶ ὅταν γυρίζαν κι ἔφθαναν τοῦ χωραφιοῦ τὴν ἄκρην,
 ἄνθρωπος τοὺς ἐπρόσφερε ποτήρι ὄλο γεμάτο
 γλυκὸ κρασί, κι ἐγύριζαν στὲς αὐλακιᾶς ἐκεῖνοι 545
 πρόθυμοι τοῦ μεγάλου ἀγροῦ νὰ φθάσουν εἰς τὴν ἄκρην.
 Μαυρίζει ὀπισθεν ἡ γῆ καὶ δείχνει ἀλετρεμένη
 μ' ὄλον ὀπού 'ναι ὀλόχρυση, τῆς τέχνης μέγα θάμα.

Φραγμένο κτῆμα θέτει ἄλλοῦ πού 'χε ὕψηλὰ τὰ στάχια
 καὶ μέσα ἐργάτες θέριζαν μὲ κοφτερὰ δρεπάνια. 550
 Καὶ ἄλλες χεριᾶς ἐπανωτὲς στὲς αὐλακιᾶς ἐπέφταν,
 καὶ ἄλλες μὲ καλαμόσχοινα τὲς δέναν ἐπιστάτες
 τρεῖς διορισμένοι, ἐνῶ παιδιὰ κατόπι τους σηκῶναν
 χερόβολα στὲς ἀγκαλιᾶς καὶ ἀδιάκοπα τὰ ἐδέναν· 555
 καὶ ὁ κύριος στὴν αὐλακιᾶ μὲ σκῆπτρον εἰς τὸ χέρι
 σιωπηλὸς ἐστέκονταν κι ἐχαίρετο ἡ ψυχὴ του.
 Παρέκει κάτω ἀπὸ 'να δρῦ σφακτὸ μεγάλο βόδι
 γιὰ τὸ τραπέζι ἐτοίμαζαν· καὶ ὠστόσο οἱ γυναῖκες
 πληθὸς ἀλεύρια μούσκευαν φαγὶ γιὰ τοὺς ἐργάτες.

'Αμπέλι μέγα ἔβαλαν ἄλλοῦ καρπὸν γεμάτο, 560
 καλὸ, χρυσὸ κι ἐμαύριζαν ὀλοῦθε τὰ σταφύλια·
 τὰ κλήματ' ἦσαν σ' ἀργυρὰ σταλίκια στυλωμένα.
 Καὶ λάκκον ἀπὸ χάλυβα καὶ κασσιτέρου φράκτην
 ἔσυρε γύρω καὶ ἄνοιξε στὴν ἄκρην μονοπάτι
 γιὰ νὰ περνοῦν, ὅταν τρυγᾶν τὸ ἀμπέλι, οἱ καρποφόροι. 565
 Καὶ ἀγόρια, κόρες λιγερές, ἀμέριμνα στὴν γνώμην
 ἐφέρναν τὸν γλυκὺν καρπὸν μέσα εἰς τὰ καλάθια.
 Γλυκιᾶν κιθάραν ἐπαιζε στὴν μέσην τους ἀγόρι
 καὶ μὲ τὴν λιγερὴ λαλιὰ τὸν λίνον τραγουδοῦσε
 μελωδικά, καὶ ὄλοι μαζί τριγύρω του ἐσκιρτοῦσαν 570
 καὶ τὲς φωνές τους ἔσμιγαν μὲ τὸ γλυκὸ τραγοῦδι.

'Αγέλην ἔκαμεν ἄλλοῦ ταύρων ὀρθοκεράτων,

- καὶ οἱ ταῦροι ἐπλάσθησαν χρυσοῦ καὶ κασσιτέρου ἀκόμη
καὶ ἀπ' τὴν αὐλὴν μουγκρίζοντας πρὸς τὴν βοσκὴν κινουῦσαν
εἰς τὸ ποτάμι, ὅπου βροντᾶ στὰ τρυφερὰ καλάμια. 575
- Χρυσοὶ βαδίζαν τέσσεροι μ' ἐκείνους βοδηλάτες,
κι ἐννέα σκύλοι φύλακες γοργόποδες τριγύρω.
Καὶ ἀπὸ τοὺς πρῶτους τῆς κοπῆς δυὸ τρομερὰ λιοντάρια
βαρβάτον ταῦρον ἄρπαξαν πού ἐμούγκρα ἐνῶ τὸν σέρναν.
Καὶ οἱ σκύλοι ἐπάνω ἐχούμησαν καὶ ὁμοῦ τὰ παλικάρια. 580
- Καὶ ἀφοῦ τοῦ ταύρου ἔκοψαν τὸ δέριμα τὰ θηρία
αἷμα τοῦ ἐρούφαν κι ἄντερα· τοῦ κάκου οἱ βοδηλάτες
ἐπάνω τὰ γοργόποδα σκυλιά παρακινουῦσαν.
Δὲν ἐκοτοῦσαν δάγκαμα νὰ δώσουν στὰ λεοντάρια,
ἀλύχταν μόνο ἀπὸ σιμὰ καὶ πάλι ἀναμερίζαν. 585
- Κι ἕναν πλατὺν βοσκότοπον λευκόμαλλων προβάτων
ἔκαμ' ὁ ἐνδοξος χωλὸς μέσα εἰς καλὸ λαγκάδι,
στάγες, καλύβες σκεπαστές, καὶ μανδριά μεγάλα.
- Κι ἕναν χορὸν ἱστόρησεν ὁ μέγας ζαβοπόδης,
ὅμοιον μ' αὐτὸν πού ὁ Δαίδαλος εἶχε φιλοτεχνήσει 590
τῆς Ἀριάδνης τῆς λαμπρῆς εἰς τῆς Κνωσοῦ τὰ μέρη.
'Αγόρια ἐκεῖ, πολύπροιικες παρθένες ἐχορευᾶν
κι ἐγύριζαν χεροπιαστοί· καὶ οἱ κόρες ἐφοροῦσαν
λινὰ ἐνδύματα λεπτά, κι εἶχαν τὰ παλικάρια
ἀπὸ τὸ λάδι λαμπεροὺς καλόγεστους χιτῶνες. 595
- Λαμπρὰ στεφάνια εἶχαν αὐτές, εἶχαν χρυσὰ ἐκεῖνοι
μαχαίρια πού ἀπ' ἀργυροὺς κρεμιόνταν τελαμῶνες·
καὶ πότ' ἐτρέχαν κυλητὰ μὲ πόδια μαθημένα,
ὡσὰν σταμνάς, ὅπου τροχὸν ἀρμόδιον στὴν παλάμην
τὴν τριγυρνᾶ καθήμενος νὰ δοκιμάσῃ ἂν τρέχῃ, 600
καὶ τότε ἀράδα ἔτρεχαν ἀντίκρυ στὴν ἀράδα.
Καὶ τὸν ἀσύγκριτον χορὸν τριγύρω ἐδισκεδάζαν
πολὺς λαὸς καὶ ἀνάμεσα ὁ αἰοιδὸς ὁ θεῖος
κιθάριζε· καὶ ὡς ἄρχιζεν ἐκεῖνος τὸ τραγοῦδι
δυὸ χορευτὲς στὴ μέση τους πηδοῦσαν κι ἐγυρίζαν. 605
- Τὸν ποταμὸν Ὀκεανὸν καὶ δυνατὸν καὶ μέγαν
γύρω στὸν κύκλον ἔθεσε τῆς στερεῆς ἀσπίδος.
Καὶ τὴν τρανὴν ὡς τοῦ ἄκαμεν ἀσύντριπτην ἀσπίδα,

θώρακα κάμνει π' ἄστραφτεν ὅσο ἡ φωτιά δὲν λάμπει,
κράνος κατόπι στερεὸν ἀρμόδιον στὸ κεφάλι, 610
καλότεχνο μὲ ὀλόχρυσο στὴν κορυφὴν τοῦ λόφου,
καὶ ἀπὸ λεπτὸν κασσίτερον μορφώνει τὲς κνημίδες.

Καὶ ὅλα τὰ ὄπλα ὡς ἔκαμε τὰ σήκωσε ὁ τεχνίτης
καὶ τοῦ Ἀχιλλέως τὰ ἔβαλεν ἐμπρὸς εἰς τὴν μητέρα.
Καὶ αὐτὴ μὲ τ' ὄπλα π' ἄστραφταν, τοῦ Ἡφαίστου δῶρο, ἐχύθη 615
ὡσάν γεράκι ἀπ' τὴν κορυφὴν τοῦ χιονισμένου Ὀλύμπου.

Τ

Ἄφηνε τοῦ Ὠκεανοῦ τὰ βάρη ἡ ροδισμένη
Ἦως νὰ φέρῃ τῶν Θεῶν τὸ φῶς καὶ τῶν ἀνθρώπων·
κι ἔφερ' ἡ Θέτις τοῦ θεοῦ τὰ δῶρ' αὐτὰ στὰ πλοῖα.

Ἦβρε σιμὰ στὸν Πάτροκλο τὸν ποθητὸν υἱὸν τῆς
πικρὰ νὰ κλαίῃ, καὶ πολλοὶ τριγύρω του ἐθρηνοῦσαν
σύντροφοι, κι ἡ ἀσύγκριτη θεὰ σιμὰ τους ἦλθε.

5

Τὸ χέρι τοῦ ἴπιασε σφικτὰ, προσφώνησέ τον κι εἶπε :
«Παιδί μου, αὐτὸν ν' ἀφήσωμε, μὲ ὄλο μας τὸν πόνο,
νὰ κείτεται ὡς τὸν δάμασε ἡ βουλή τῶν ἀθανάτων·
τοῦ Ἑφαιστου τώρα δέξου ἐσὺ τ' ἄρματα τὰ ὠραῖα
ποῦ ὅμοια δὲν ἐφόρεσε κανεὶς θνητὸς ἀκόμη».

10

Εἶπε καὶ καθῶς ἔθεσεν ἐμπρὸς στὸν Ἀχιλλεῖα
τ' ἄρματα τὰ καλότεχνα, κεῖν' ἀντηχῆσαν ὅλα.
Οἱ Μυρμιδόνες τρόμαξαν, κανεὶς νὰ τ' ἀντικρίση
δὲν ἐτολμοῦσε κι ἔφυγαν· καὶ ἅμα τὰ εἶδ' ἐκεῖνος
μέσα του ἐχόχλασε ἡ χολὴ βαθύτερα καὶ ἀστράψαν
ὡσάν φωτιά τὰ μάτια του· κι εὐφραίνετο νὰ πιάνῃ
τὰ ὠραῖα δῶρα τοῦ θεοῦ καὶ ἀφοῦ νὰ τὰ θωράῃ
τὰ ἐξαίσια κείνα θαύματα μὲς στὴν ψυχὴ του εὐφράνθη,
εἶπε πρὸς τὴ μητέρα του : «Τ' ἄρματα, ᾧ μητέρα,
τέτοια τὰ χάρισε ὁ θεός, καθῶς νὰ εἶναι ἀρμόζει
ἔργα θεῶν, καὶ ὁποῦ θνητὸς δὲν τὰ κατασκευάζει.

15

20

Καὶ τώρα ἐγὼ θ' ἄρματωθῶ· μόνον πολὺ φοβοῦμαι
μήπως εἰς τὸν ἀνδράγαθον υἱὸν τοῦ Μενoitίου
στὲς ἀνοικτὲς λαβωματιῆς αἰσchrές βοηθήσουν μύγες
καὶ τὰ σκουλήκια γεννηθοῦν καὶ τὸν νεκρὸν νὰ φθείρουν,
ἀφοῦ τὸν ἄφησε ἡ ψυχὴ, καὶ ὄλο σαπῆ τὸ σῶμα».

25

Κι ἡ ἀσημόποδη θεὰ σ' ἐκεῖνον ἀποκρίθη :
«Παιδί μου, αὐτὸν τὸν στοχασμὸν ποσῶς μὴ βάλῃ ὁ νοῦς σου.
Ἄπὸ τὲς μύγες, ἄγριες σπορὲς ποῦ κατατρῶγουν
τὸ σκοτωμένο μαχητὴν, ἐγὼ θὰ τὸν φυλάξω·
κι ἐὰν σταθῆ κειτόμενος, ὅσο νὰ κλείσῃ ὁ χρόνος,

30

ἄβλαπτο καὶ καλύτερο θὰ στέκεται τὸ σῶμα.

Κάλεσε ὥστόσο εἰς σύνοδον τῶν Ἀχαιῶν τοὺς πρῶτους
καὶ βάλε κάτω τὸν θυμὸν ποῦ ἔχεις στὸν Ἀτρεΐδῃ, 35
κι εὐθὺς ρίξου στὸν πόλεμον καὶ περιζώσου ἀνδρείαν».

Εἶπε καὶ τὸν ἐγέμισεν ἀνδραγαθία καὶ θάρρος
καὶ στὰ ρουθούνια τοῦ νεκροῦ ρόδινο στάζει νέκταρ
καὶ ἀμβροσίαν, ἄφθαρτο τὸ σῶμα νὰ κρατήσῃ.

Καὶ παίρνει τὴν ἀκρογιαλιὰν ὁ θεῖος Ἀχιλλέας 40
καὶ μὲ κραυγὴ τρομακτικὴ σηκώνει τοὺς Ἀργεῖους.

Καὶ αὐτοὶ ποῦ πάντοτ' ἔμεναν στὴν περιοχὴ τῶν πλοίων,
καὶ ὅσοι τὰ πλοῖα κυβερνοῦν καὶ στρέφουν τὸ πηδάλι,
οἱ οἰκονόμοι, οἱ μοιρασταὶ τοῦ σίτου, ἐτρέξαν ὅλοι
στὴν σύνοδον ποῦ ἐφάνηκε καὶ πάλιν ὁ Πηλεΐδης 45
ποῦ τόσον ἔλειπε καιρὸν ἀπ' τὸν σκληρὸν ἀγῶνα.

Μὲ χαλὸ πόδι ἐβάδιζαν τοῦ Ἄρη δυὸ βλαστάρια,
Τυδεΐδης ὁ ἀνδράγαθος καὶ ὁ θεῖος Ὀδυσσεάς,
καὶ ἀκοῦμπαν στὰ κοντάρια τους, ὡς ἦσαν λαβωμένοι,
καὶ τῆς συνόδου ἐκάθισαν στὲς ἔδρες ποῦ ἔναι οἱ πρῶτες. 50

Κατόπιν ἦλθεν ὕστερος ὁ μέγας Ἀγαμέμνων,
εἶχε κι ἐκεῖνος λάβωμα ποῦ στὸν σκληρὸν ἀγῶνα
μὲ κονταριά τοῦ ἀνοιξεν ὁ Ἀντηνορίδης Κῶων
καὶ ὡς ὅλοι ὁμοῦ συνάχθησαν οἱ Ἀχαιοί, σηκώθη 55
στὴ μέση τους καὶ ὁμίλησεν ὁ θεῖος Ἀχιλλέας :

«Ἀτρεΐδῃ, τάχα ὠφέλησεν ἐκεῖνο ἐμᾶς τοὺς δύο,
ἐσὲ κι ἐμέν', ὅτ' ἀναψε φαρμακερὴ διχόνοια
τὰ σωθικά μας καὶ ὁ θυμός, ἐξ ἀφορμῆς τῆς κόρης ;
Νὰ ἔχε τὴν σβῆσ' ἢ Ἄρτεμις μὲ βέλος τὴν ἡμέρα
ποῦ ἐπόρθησα τὴν Λυρνησσόν, καὶ δούλη τὴν ἐπῆρα· 60
τότε δὲν θὰ ἐδάγκαναν τόσοι Ἀχαιοὶ τὸ χῶμα
κάτω ἀπ' τὲς λόγχες τῶν ἐχθρῶν, κι ἦτ' ὁ θυμός μου αἰτία.

Ἄλλ' οἱ Ἀχαιοὶ πολὺν καιρὸν θαρρῶ θὰ τὴν θυμοῦνται.

Ἄλλ' ὅ,τι ἐγίνῃ ἀφήνομεν, ἂν καὶ μᾶς ἔχει πλήξει 65
καὶ πρέπει νὰ δαμάσωμεν στὰ στήθη τὴν ψυχὴ μας.
Παύω ἐγὼ τῶρα τὴν χολὴν ὅτι ποσῶς δὲν πρέπει
θυμὸν νὰ τρέφω αἰώνιον· σὺ μὴν ἀργῆς ὥστόσο

- στὸν πόλεμον τοὺς Ἀχαιοὺς ἀμέσως νὰ σηκώσης·
 ὅτι τοὺς Τρῶας ἀντικρυ θὰ δοκιμάσω ἂν θέλουν 70
 νὰ ξενυκτοῦν στὰ πλοῖα μας· θαρρῶ πού ὅσοι προφθάσουν
 νὰ φύγουν ἀπ' τὴ λόγχη μου καὶ ἀπ' τὸν δεινὸν ἀγῶνα
 πολλὴ χαρὰ θενὰ αἰσθανθοῦν τὰ γόνατα νὰ κλίνουν».
- Εἶπεν αὐτὰ κι ἐχάρηκαν οἱ Ἀχαιοὶ γενναῖοι
 πού ἄφησε ὁ μεγάλῳψυχος Πηλεΐδης τὸ θυμό του. 75
 Καὶ πρὸς αὐτοὺς ὁμίλησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων
 ἐκεῖθεν ὅπου ἐκάθονταν, χωρὶς νὰ προχωρήσῃ :
 «Ἡρωες φίλοι Δαναοί, θεράποντες τοῦ Ἄρη,
 ν' ἀκούετ' ἀνεμπόδιστος ὅποιος τὸν λόγον ἔχει 80
 ἢ τάξις θέλει· κι ἔμπειρον ἢ διακοπὴ πειράζει·
 νὰ εἰπῇ, ν' ἀκούσῃ ποιὸς μπορεῖ στὸν θόρυβον πού κάνουν
 τὰ πλήθη ; Καὶ ψηλόφωνος δειλιάζει δικηγόρος.
 Εἰς τὸν Πηλεΐδην τῶρα ἐγὼ θὰ ἐξηγηθῶ κι οἱ ἄλλοι
 Ἄργεῖοι κεῖνο ὅπου θὰ εἰπῶ καλὰ νοήσετ' ὅλοι. 85
 Πολλὲς φορὲς οἱ Ἀχαιοὶ μ' ὄνειδισαν γιὰ τοῦτο,
 ἀλλ' αἴτιος δὲν εἰμ' ἐγὼ· ἀλλὰ εἶναι ὁ Ζεὺς κι ἡ Μοῖρα
 καὶ ἡ νυκτοπλάνητη Ἐρινύς, πού τὴν ἀγρίαν Ἄτην
 τότε μέσα στὴ σύνοδον ἐβάβλαν εἰς τὸν νοῦν μου,
 καὶ τοῦ Ἀχιλλέως πῆρα ἐγὼ ὁ ἴδιος τὸ βραβεῖον.
 Καὶ τί θὰ ἔκανα ; Ὁ θεὸς τὰ πάντα κατορθώνει. 90
 Σεβαστὴ κόρη τοῦ Διὸς ἢ Ἄτ' ἢ Ὀλεθρία
 κατάρατη ἀερόποδη, τὸ χῶμα δὲν ἐγγίζει
 ἀνὰρ' ἀπὸ τὲς κεφαλὰς γυρίζει τῶν ἀνθρώπων
 γιὰ νὰ τοὺς βλάψῃ, καὶ ἄσφαλτα ἔν' ἀπ' τοὺς δυὸ τους δένει·
 τὸν Δί' ἀκόμη ἔβλαψε, πού ὑπέρτατον τὸν λέγουν 95
 καὶ οἱ θνητοὶ κι οἱ ἀθάνατοι· ὅμως καὶ αὐτὸν ἡ Ἥρα
 ἀπάτησε ἂν καὶ ἀδύνατη μὲ δόλο τὴν ἡμέραν
 ἐκείνην ὅπου ἔμελλε στὴν πυργωμένη Θήβην
 τοῦ Ἡρακλῆ τὴν δύναμιν ἢ Ἀλκμήνην νὰ γεννήσῃ.
 Ὅτ' εἶπε αὐτὸς καυχώμενος στοὺς ἀθανάτους ὅλους : 100
 «Σεῖς ὅλοι ἀθάνατοι θεοί, θεὸς καὶ σεῖς, ἀκοῦτε
 ὅ,τι στὰ στήθη μου ἡ ψυχὴ νὰ εἰπῶ παρακινεῖ με·
 θὰ φέρῃ σήμερα στὸ φῶς ἡ ὀδυνοφόρα Εἰλειθίαια
 ἄνδρα πού γύρω τῶν λαῶν θὰ βασιλεύσῃ ὅλων·

- κατάγεται ἀπ' τὸ αἷμά μου καὶ ἀπὸ τὴν γενεάν μου». 105
- Κι ἡ "Ἡρα τοῦ 'πε ἡ σεβαστὴ μὲ δόλον εἰς τὸν νοῦν της :
 «Θὰ φανῆς ψεύτης, δὲν θὰ ἰδῆς ὁ λόγος σου νὰ γίνη.
 Κι ὄρκον, 'Ολύμπιε, δυνατὸν, ἂν θέλῃς ὁμοσέ μου
 πὺ ὄλων τριγύρω τῶν λαῶν θὰ βασιλεύσῃ ἐκεῖνος 110
 πὺ μὲς στὰ πόδια γυναικὸς τὴν σήμερον θὰ πέσῃ
 πὺ νὰ 'ναι ἀπὸ τὸ αἷμα σου καὶ ἀπὸ τὴν γενεάν σου».
 Εἶπε καὶ δὲν ἐνόησεν ὁ Ζεὺς ποσῶς τὸν δόλον,
 καὶ ὄρκον μέγαν ὤμοσε, καὶ αὐτὸ κακὸ τοῦ ἐγένη.
- Κι ἡ "Ἡρ' ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ 'Ολύμπου ἐχύθη στ' "Αργος 115
 τὸ 'Αχαϊκόν, πὺ ἐγνώριζεν ἐκεῖ τοῦ Περσηιάδου
 Σθενέλου τὴν ἀσύγκριτη γυναίκα, ὅπου βαστοῦσε
 μὲς στὴν γαστέρα της παιδί κι ἐμέτρα ἐπτὰ φεγγάρια·
 καὶ ἂν καὶ λειπόμηνον στὸ φῶς τὸν ἔβγαλεν ἡ "Ἡρα
 καὶ τῆς 'Αλκμήνης κράτησε τὴ γέννα καὶ τοὺς πόνους
 κι ἡ ἴδια τό 'πε τοῦ Διός : «Πατέρ' ἀστραποφόρε, 120
 ἄκουσε κάτι· πρόωρα ἄνδρας λαμπρὸς γεννήθη
 ὁ Εὐρυσθεύς, πὺ βασιλεὺς θὰ εἶναι τῶν 'Αργείων,
 πατέρας του εἶναι ὁ Σθένελος καὶ πάππος ὁ Περσέας,
 γένος σου· καὶ τοῦ στέκεται τὸ σκῆπτρο τῶν 'Αργείων».
 Εἶπε· στὰ σπλάγχνα τοῦ Διὸς δριμύς ἐμπῆκε πόνος. 125
 Τὴν "Ατὴν ἄρπαξεν εὐθύς ἀπ' τὲς λαμπρὲς πλεξίδες
 μὲ τὴν χολὴν εἰς τὴν καρδιά καὶ ὤμοσε μέγαν ὄρκον :
 ποτὲ στ' ἀστέρια τ' οὐρανοῦ καὶ στὲς κορφὲς τοῦ 'Ολύμπου
 ἡ "Ατὴ, ὄλεθρος κοινός, στὸ ἐξῆς νὰ μὴν πατήσῃ.
 Εἶπε καὶ μὲ τὸ χέρι του τὴν πέταξε ἀπὸ τ' ἄστρα 130
 σφενδονιστὰ κι ἔφθασε αὐτὴ στοὺς τόπους τῶν ἀνθρώπων.
 Πάντοτ' ἐστέναζε ἀπ' αὐτὴν ὅταν τὸν ποθητὸν του
 ἐβασανίζαν οἱ ἀπρεπεῖς ἀγῶνες τοῦ Εὐρυσθέως.
 'Ομοίως κι ἐγὼ πάγτοτε ὅταν ὁ μέγας "Ἐκτωρ
 ἀκράτητος ἐθέριζε στὲς πρύμνες τοὺς 'Αργείους, 135
 ἡ "Ατὴ, πὺ μ' ἐτύφλωσε δὲν ἔβγαίνε ἀπ' τὸν νοῦ μου.
 Κι ἐὰν τότε' ἐτυφλώθηκα καὶ ὁ Ζεὺς τὸ νοῦ μου ἐπῆρε
 νὰ τὸ διορθώσω θέλω ἐγὼ μὲ ξαγορὰν πλουσίαν·
 ἀλλὰ σήκω στὸν πόλεμον καὶ σήκωσε τὰ πλήθη.
 Καὶ ὅλα τὰ δῶρα εἶν' ἔτοιμα, κεῖνα πὺ στὴ σκηνή σου 140

ἐχθὲς ποῦ ἦλθε σοῦ ἔταξεν ὁ θεῖος Ὀδυσσεύας·
καί, ἂν θέλης, πτάσου, κράτησε τῆς μάχης τὴν ὀρμὴ σου,
τὰ δῶρα οἱ θεράποντες ἀπ' τὸ δικό μου πλοῖον
θενὰ σοῦ φέρουν γιὰ νὰ ἰδῆς ποῦ ἐξαίσια θὰ τὰ δώσω».

Καὶ ὁ πτεροπόδης Ἀχιλλεὺς σ' ἐκεῖνον ἀποκρίθη : 145

«Τὰ δῶρα εἶναι στὸ χέρι σου νὰ δώσης, ὡς ἀρμόζει,
ἢ νὰ κρατήσης· τώρα ἐμεῖς στὴν μάχην ἄς χυθοῦμε·
δὲν πρέπει ἐδῶ νὰ τρίβωμε μὲ λόγια τὸν καιρὸ μας·
τὸ μέγα ἔργον ἄπρακτον ἀκόμη μένει ὀπίσω·
καὶ ὅπως καὶ πάλι πρόμαχον θὰ ἰδῆτε τὸν Πηλεΐδην 150
νὰ κόβη μὲ τὴ λόγχη του τὲς φάλαγγες τῶν Τρώων,
μ' αὐτὸ στὸν νοῦν ἀνδράγαθα καθεὶς ἄς πολεμήσῃ».

Σ' ἐκεῖνον ὁ πολύβουλος ἀπάντησε Ὀδυσσεύας .
«Ὅσο καὶ ἂν εἶσαι ἀσύγκριτος, θεόμορφε Ἀχιλλέα,
μὴ πρὸς τὴν Ἴλιον νηστικούς στὸν πόλεμον κινήσης 155
τοὺς Ἀχαιοὺς, ὅτι καιρὸν δὲν θὰ βαστάξῃ ὀλίγον
ἢ μάχῃ, εὐθύς ποῦ οἱ φάλαγγες πιασθοῦν τῶν ἀνδρειωμένων,
καὶ στὰ δυὸ μέρη ἕνας θεὸς φυσῆσῃ τὴν ἀνδρείαν·
ἀλλὰ νὰ φάγουν καὶ νὰ πιοῦν στὲς πρύμνες πρόσταξέ τους·
δύναμις εἶναι τὸ φαγὶ καὶ τὸ κρασί τοῦ ἀνθρώπου. 160

Ἄνδρας δὲν δύναται κανεὶς ὅλημερα ὡς τὸ δεῖλι
τοῦ ἐχθροῦ ἀντίκρου ἀφάγωτος ν' ἀγωνισθῇ στὴν μάχην·
ὅσῃν καὶ ἂν ἔχη προθυμίᾳ νὰ μάχεται ἢ ψυχὴ του,
σιγά-σιγά τὰ μέλη του βαραίνουν καὶ τὸν πιάνουν
πεῖνα καὶ δίψα καὶ δειλὰ τὰ γόνατά του τρέμουν· 165
ἀλλ' ὅποιος πρῶτ' ἀπὸ φαγὶ κι ἀπὸ κρασί χορτάσῃ
καὶ ὅλημερίς ἂν πολεμᾷ μὲ τοὺς ἐχθροὺς ἀντίκρου
τὸ θάρρος ἔχει στὴν ψυχὴν, τὰ μέλη δὲν τοῦ κόβει
ὁ κόπος κι εἶναι ὁ ὕστερος τὸν πόλεμον ν' ἀφήσῃ.

Σκόρπισε τῶς τὸν λαὸν καὶ εἶπέ τους νὰ ἐτοιμάσουν 170
τὸ γεῦμα· ὥστός· ὁ βασιλεὺς Ἀτρεΐδης ἄς σοῦ φέρῃ
τὰ δῶρα ἐδῶ στὴν σύνοδον νὰ τὰ θωρήσουν ὅλοι
οἱ Ἀχαιοὶ καὶ νὰ χαρῆς ἐσὺ μὲς στὴν ψυχὴν σου.
Καὶ ὄρκιον αὐτὸς νὰ σοῦ ὀρκισθῇ, στὴν μέσῃν τῶν Ἀργείων,
ποῦ δὲν ἀνέβηκε ποτὲ μαζί της εἰς τὴν κλίνην 175
ὅπως τὸ θέλει τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ὁ νόμος.

- Καὶ σὺ ὁ ἴδιος πράυνε στὰ βάθη τὴν ψυχὴν σου.
 Εἰς τὴν σκηνὴν του μὲ λαμπρὸ τραπέζι ἄς σὲ ἡμερώσῃ
 τὸ δίκαιόν σου ἀνέλλειπα νὰ λάβῃς ὅπως πρέπει·
 καὶ δικαιότερος στὸ ἐξῆς καὶ μ' ἄλλους θά 'σαι, Ἄτρεϊδη. 180
 "Ὅτι ποσῶς κατάκρισιν δὲν ἔχει βασιλέας
 ἐὰν κάποιον παραδίκησῃ νὰ τὸν καταπραῦνῃ».
- Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων :
 «Ἐχάρηκα ὅπως ἄκουσα τὸν λόγον σου, Ὀδυσσεά,
 τὰ εἶπες ὅλα ὀρθότατα καὶ ὅπως τὰ θέλ' ἡ τάξις· 185
 αὐτὰ θὰ ὁμώσω πρόθυμος, ὡς καὶ ἡ ψυχὴ μου θέλει.
 Οὐδὲ θὰ γίνω ἐπίορκος ἐμπρὸς τῶν ἀθανάτων.
 Καὶ ἀπ' τὴν ὄρμην ἄς κρατηθῇ τῆς μάχης ὁ Πηλεΐδης
 καὶ ὅλοι ἐδῶ μείνετε μαζί, ὅσο τὰ δῶρα νὰ 'λθουν
 ἀπ' τὴν σκηνὴν καὶ κάμωμε τῶν ὄρκων τὴν θυσίαν. 190
 Καὶ εἰς σὲ τὸν ἴδιον τοῦτο ἐγὼ νὰ κάμῃς παραγγέλλω.
 Διάλεξε τῶν Παναχαιῶν τὰ πρῶτα παλικάρια,
 τὰ δῶρα ὅσα ἐτάξαμεν ἐχθὲς στὸν Ἀχιλλέα
 ἀπ' τὴν σκηνὴν μου φέρετε, καὶ ἀντάμα τὲς γυναῖκες.
 Κι ἔτοιμον ὁ Ταλθύβιος ἀπ' τὸ στρατόπεδόν μας 195
 χοῖρον ἄς ἔχῃ νὰ σφαγῇ στὸν Ἥλιον καὶ στὸν Δία».
- Καὶ ὁ πτεροπόδης Ἀχιλλεὺς σ' ἐκεῖνον ἀπαντοῦσε :
 «Ἦ Ἀγαμέμνων ἀρχηγέ, τρισένδοξε Ἄτρεϊδη
 αὐτὰ νὰ συγυρίζετε θ' ἀρμόζῃ σ' ἄλλην ὥραν
 ὅταν συμβῇ ξανάσασμα νὰ γίνῃ τοῦ πολέμου 200
 καὶ νὰ μὴ καίῃ τόση ὄρμη τ' ἀνδράγαθά μας στήθη.
 Σφαγμένοι ἀπὸ τὸν Ἐκτορα, πού ἐδόξασεν ὁ Δίας,
 κείτοντ' ἐκεῖνοι καταγῆς, καὶ σεῖς νὰ εὐφρανθοῦμε
 στὸ φαγοπότι θέλετε· καλύτερα νὰ ἠθέλαν
 καὶ ὀλονήστικ' οἱ Ἀχαιοὶ στὸν πόλεμον νὰ ὀρμήσουν 205
 καὶ ἅμα βυθίσ' ὁ ἥλιος, νὰ ἐτοιμασθῇ μεγάλο
 συμπόσιον, ἀφοῦ τ' ὄνειδος ἐκδικηθοῦμεν ὅλο·
 ὅσο γιὰ μὲ δὲν γίνεται φαγὶ νὰ μοῦ περάσῃ,
 μήτε πιωτὸ κατέμπροσθεν τοῦ σκοτωμένου φίλου,
 πού στὴν σκηνὴν μου κείτεται μὲ πόδια τεντωμένα 210
 νεκρὸς ἐκεῖ στὰ πρόθυρα καὶ γύρω οἱ φίλοι κλαίουν.
 Ὡστε τὸν νοῦν μου δὲν κινοῦν ἐκεῖνα, ἀλλὰ μ' ἀνάφτει

φόνος και αίμα και βαρὺς τῶν σκοτωμένων βόγγος»

Σ' αὐτὸν τότε ὁ πολὺβουλος ἀντεῖπεν Ὀδυσσεάς :

«Τῶν Ἀχαιῶν ὑπέρτατε, Πηλεΐδη Ἀχιλλεῖα, 215

ἐμὲ στήν λόγχην ξεπερνᾷς τῶντι και ὄχι ὀλίγα,

ἀλλ' εἴμ' ἐγὼ στήν νόησιν πολὺ καλύτερός σου,

ὡς ἔχω χρόνια πλιότερα και πλιότερα ἔχω μάθει

ὥστε σύ στέρξε τὴν καρδιά στα λόγια μου νὰ κλίνης

τοῦ ἀνθρώπου γρήγορ' ἔρχεται ὁ κόρος τοῦ πολέμου, 220

περισσές ὅπου οἱ καλαμιές κομμένες πέφτουν χάμου

και ὀλίγος εἶναι ὁ θερισμός, ὁπότεν τοῦ πολέμου

ὁ οἰκονόμος πού 'ναι ὁ Ζεὺς, τὴν πλάστιγγά του κλίνη

μὲ τὴν γαστέρ' οἱ Ἀχαιοὶ νὰ κλάψουν τοὺς νεκροὺς των

δὲν γίνεται ὅτι ἀμέτρητοι στήν μάχην κάθε ἡμέραν 225

πέφτουν' και πότε θά 'χαμε ξανάσαμα τῆς λύπης ;

'Αλλ' ὅσους πῆρε ὁ θάνατος θά θάπτωμεν και δάκρυα

θά χύνωμεν ἀδείλιαστα ὀλόκληρην ἡμέραν.

'Αλλ' ὅσοι ἀπὸ τὸν πόλεμον τὸν μισητὸν ἐμεῖναν

αὐτοὶ θά φάγουν και θά πιοῦν, ὅπως ἐμψυχημένοι 230

πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ἀδιάκοπα κρατήσωμε τὴν μάχην

μὲ τὰ καλά μας ἄρματα· μηδὲ κανεὶς θά στέκη

δεύτερην ἄλλη προσταγή στὸν πόλεμον ν' ἀκούσῃ·

ὀλέθρια παρακίνησις θά εἶναι εἰς ὅποιον μέσην

ὀπίσω εἰς τὰ καράβια μας· ἀλλ' ὅλοι ἄς πεταχθοῦμε 235

ν' ἀνάψωμε τὸν πόλεμον τῶν ἵπποδάμων Τρώων».

Και ὡς εἶπ' ἐκίνησαν μ' αὐτὸν τοῦ Νέστορος τ' ἀγόρια

και ὁ Θόας και ὁ Μελάνιππος και ὁ Μέγης ὁ Φιλειδης

και ὁ Μηριόνης και μ' αὐτοὺς ὁ Λυκομήδης, τέκνον

τοῦ Κρέοντος, και στή σκηνήν ἐπήγαιναν τοῦ Ἀτρεΐδῃ· 240

και ὅπως εἰπώθη ὁ λόγος του τὸ ἔργον ἐτελέσθη·

ἑπτὰ ἐφέρναν τρίποδες, ὅσους τοὺς εἶχε τάξει,

εἴκοσι λέβητες λαμπρούς, και δώδεκα πουλάρια

κι ἐξαΐσιες στα ἔργα τους κόρες ἑπτὰ· και ὀγδόην

τὴν Βρισηίδα τὴν καλήν· κι ἐζύγισ' ὁ Ὀδυσσεάς 245

χρυσάφι δέκα τάλαντα, κι ἐκίνησε αὐτὸς πρῶτος

και ἔφερναν κατόπι του τὰ δῶρα οἱ πολεμάρχοι

και τῆς συνόδου τὰ 'θεσαν στήν μέσην κι ἐσηκώθη

- ὁ Ἄτρείδης· καὶ ὁ θεόφωνος Ταλθύβιος πλησίον
εἰς τὸν ποιμένα τῶν λαῶν τὸν χοῖρον ἐκρατοῦσε· 250
κι ἔσυρ' ὁ Ἄτρείδης μάχαιραν ὅπου σιμὰ στήν θήκην
τοῦ ξίφους εἶχε πάντοτε, καὶ ἀφοῦ ἀπαρχές τοῦ χοίρου
τὲς τρίχες ἔκοψε μ' αὐτήν, κι ὑψώνοντας τὰ χέρια
πρὸς τὸν Κρονίδην εὐχονταν, καὶ ὅλοι τὸν βασιλέα
ἤσυχτοι ἄκουαν αὐτοῦ μὲ τάξιν οἱ Ἀργεῖοι. 255
Καὶ αὐτὸς τὸν μέγαν οὐρανὸν κοιτάζοντας εὐχόνταν :
«Μάρτυς μου ὁ Δίας, τῶν θεῶν ὁ ἐξαισίσιος, ὁ πρῶτος,
ἡ Γῆ καὶ ὁ Ἥλιος καὶ οἱ θεές, ὅπου στὰ καταχθόνια
τοὺς ἐπιόρκους τιμωροῦν, οἱ μαῦρες Ἐρινύες,
πού χέρι ἐγὼ δὲν ἄπλωσα στήν κόρη τοῦ Βρισέως 260
τῆς κλίνης τὸ ἀγκάλιασμα, εἴτ' ἄλλο ν' ἀπολαύσω,
ἄλλ' ἔμεινεν ἀμάλακτη κεῖ μέσα στὲς σκηνές μου,
καὶ ἂν ψεύδομαι, ἀπὸ τοὺς θεοὺς νὰ πάθ' ὅ,τι παθαίνει
ὁ ἀσεβῆς πού ψεύτικα τὸ ὄνομά τους λέγει».
- Εἶπε, τὸν χοῖρον ἔσφαξε μὲ τῆ σκληρῆ λεπίδα 265
καὶ στοὺς ἀφροὺς τῆς θάλασσας, τὰ ψάρια νὰ τὸν φάγουν,
τὸν ἔριξε ὁ Ταλθύβιος· καὶ ἀμέσως ὁ Ἀχιλλέας
ὀρθὸς σηκώθη κι ἔλεγε στὴ μέση τῶν Ἀργείων :
«Δία πατέρα, τοὺς θνητοὺς πόσο κακὰ τυφλώνεις·
ἀλλέως δὲν θ' ἀγρίευε στὰ βάθη τὴν ψυχὴ μου 270
ὁ Ἄτρείδης, καὶ στὸ πείσμα μου δὲν θά 'παιρνε τὴν κόρη
σὴν θέλησίν του ἀμάλακτος· ἀλλ' ἤθελεν ὁ Δίας
νὰ μᾶς θερίση ὁ θάνατος πολλοὺς ἀνδρειωμένους·
φάγετε τώρα κι ἔπειτα στὴ μάχη θὰ χυθοῦμε».
- Αὐτὰ 'πε καὶ τὴν σύνοδον ἀπόλυσε κι ἐκεῖνοι 275
ἐδῶ κι ἐκεῖ σκορπίσθηκαν καθένας στὴ σκηνή του.
Ἵστώσον ἐσυγύριζαν τὰ δῶρα οἱ Μυρμιδόνες
καὶ εἰς τὸ καράβι τὰ 'φεραν τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως·
τὰ δῶρα ἐθέσαν στὲς σκηνές καὶ ἔμπασαν τὲς κόρες
κι ἐπῆραν οἱ θεράποντες τοὺς ἵππους σὴν ἀγέλην. 280
Καὶ ἡ Βρισηῖς, πού τῆς χρυσῆς ὁμοίαζε Ἀφροδίτης,
ἄμ' εἶδε αὐτοῦ τὸν Πάτροκλον σφαγμένον τοῦ ἐχῆθη
ἐπάνω μὲ ξεφωνητό, καὶ τὴν καλὴν μορφὴ της,
τὰ λευκὰ στήθη ξέσχιζε, τὸν ἀπαλὸν λαιμὸ της,

- κι εἶπε ἡ θεόμορφη γυνὴ στὰ δάκρυα τῆς πνιγμένην : 285
 «Πάτροκλ', ἐμὲ τῆς ἄμοιρης, ὦ πολυαγαπημένε,
 σ' ἄφησα διμένα ζωντανὸν ὅταν ἀναχωροῦσα,
 γυρίζ', ὦ βασιλέα μου, νὰ σ' ἔβρω ἀπεθαμένον.
 Ἐπὶ κακὸ σ' ἄλλο κακὸ μὲ κατατρέχ' ἡ μοίρα·
 τὸν ἄνδρα ὁποῦ μοῦ ἔδωκαν οἱ σεβαστοὶ γονεῖς μου 290
 τὸν εἶδα ἐμπρὸς στὰ τείχη μας αἱματοκυλισμένον,
 καὶ τῆς μητρός μου τρεῖς υἱούς, ἀδελφι' ἀγαπητά μου,
 μοῦ τὰ ἐπῆρεν ὅλα ὁμοῦ τοῦ ὀλέθρου ἡ μαῦρ' ἡμέρα·
 κι ἐνῶ τὸν θεῖον ἄνδρα μου, τὸν Μύνητα, ὁ Πηλεΐδης
 μοῦ φόνευε καὶ πάτησε τὴν πόλιν του, σὺ μόνος 295
 νὰ κλαίω σὺ δὲν μ' ἄφηνες, καὶ νύμφην νὰ μὲ κάμης
 τοῦ Ἀχιλλέως μοῦ ἕλεγε, στὴν Φθίαν νὰ μὲ φέρης
 νὰ γίνουν οἱ χερὲς αὐτοῦ, ποῦ οἰκοῦν οἱ Μυρμιδόνες·
 γι' αὐτὴν σου τὴν γλυκύτητα τόσο πικρὰ σὲ κλαίω».
- Εἶπε· μαζί τῆς ἐκλαίαν τὸν Πάτροκλον κι οἱ ἄλλες 300
 καὶ ἀντὶ ἐκείνου ἡ καθεμιὰ θρηνοῦσε τοὺς νεκροὺς τῆς·
 καὶ ὀλόγυρά του οἱ βασιλεῖς τροφὴν νὰ πάρη ὀλίγην
 τὸν παρακάλουν· ἀλλ' αὐτὸς στενάζοντας ἀρνεῖτο :
 «Ἄν μ' ἀγαπᾶτε, φίλοι μου, μὴ μὲ στενοχωρεῖτε
 μὲ τὸ πιετό, μὲ τὸ φαγὶ νὰ εὐφράνω τὴν καρδιά μου, 305
 ἐνῶ ἀκόμη φοβερὴ μὲ καταθλίβει λύπη,
 καὶ νὰ ὑποφέρω εἶμαι καλός, ὁ Ἥλιος ὡς νὰ δύσῃ».
- Εἶπε· τοὺς ἄλλους βασιλεῖς ἀπόλυσε, κι ἐμεῖναν
 οἱ Ἀτρεΐδες, ὁ Ἰδομενεὺς καὶ ὁ θεῖος Ὀδυσσεάς,
 ὁ Νέστωρ μὲ τὸν Φοῖνικα, καὶ τὸν παρηγοροῦσαν 310
 μὲ λόγια φρόνιμα, ἀλλ' αὐτὸς παρηγοριὰ δὲν εἶχε
 ἢ μὲς στὸν λάρυγγα νὰ μπῆ τοῦ αἱματηροῦ πολέμου·
 καὶ στεναγμὸς βγήκε βαθὺς ἀπ' τὴν ψυχὴ του κι εἶπε :
 «Ἄλλοτε, ἄμοιρε καὶ σὺ, ὦ φίλε τῆς καρδιάς μου,
 ἐδῶ τὸ γεῦμα εὐτρέπιζες γρήγορος καὶ ὅπως πρέπει, 315
 ὅταν ἐβιάζοντ' οἱ Ἀχαιοὶ νὰ ὀρμήσουν καὶ νὰ φέρουν
 τὸν Ἄρη τὸν πολύθρηνον στοὺς ἵπποδάμους Τρῶας·
 τώρα σὺ κείτεσαι νεκρὸς κι ἐμένα δὲν ἀφήνει
 ὁ πόθος σου μήτε φαγὶ μήτε πιετό νὰ πάρω,
 ὅτι κακὸ χειρότερο νὰ πάθω δὲν μποροῦσα 320

καὶ ἂν ἄκουα ν' ἀπέθανεν ὁ γέρος μου πατέρας,
 ὅπου στήν Φθίαν τήκεται στὰ δάκρυα, πού τοῦ λείπει
 τέτοιος υἱός, κι ἐγὼ μακριά, νὰ πολεμῶ τούς Τρῶας
 μένω στὰ ξένα ἐξ ἀφορμῆς τῆς μισητῆς Ἑλένης
 ἢ αὐτὸ πού μοῦ ἀνατρέφεται στήν Σκύρον, τὸ παιδί μου
 ὁ θεῖος ὁ Νεοπτόλεμος, ἐὰν μοῦ ζῆ ἀκόμη. 325

Ἄλλην ἐλπίδα ἔτρεφα ἐγὼ στὰ βάρη τῆς ψυχῆς μου,
 μόνος νὰ πέσω ἐγὼ μακρὰν ἀπ' τὸ ἵπποτρόφον Ἄργος
 ἐδῶ στήν Τροίαν, καὶ νὰ πᾶς ὀπίσω ἐσὺ στήν Φθίαν
 καὶ ἀπὸ τὴν Σκύρον τὸ παιδί νὰ βγάλῃς εἰς τὸ πλοῖον
 μαζί σου νὰ τὸν ὀδηγῆς καὶ νὰ τοῦ δείξῃς ὅλα,
 τὸ εἶναι μου, τούς δούλους μου καὶ τὸ ὑψηλὸ παλάτι. 330

Ὅτι φοβοῦμαι πού ὁ Πηλεὺς ἢ πεθαμένος εἶναι
 ἢ ἔχ' ἡμέρες μετρητὲς καὶ λύπη τὸν μαραίνει
 καὶ τὰ κακὰ γεράματα, καὶ πάντοτε ἀναμένει
 εἶδησις τοῦ θανάτου μου νὰ πλήξῃ τὴν καρδιά του». 335

Ἔλεγε κλαίοντας, καὶ ὁμοῦ καὶ οἱ βασιλεῖς στενάζαν,
 θυμούμενος καθένας τους στὸ σπίτι τ' εἶχε ἀφήσει.
 Εἶδε καὶ τούς συμπόνεσεν ὁ Ζεὺς ὅπου θρηνοῦσαν
 κι ἔλεγε πρὸς τὴν Ἀθηνᾶ: «᾿Ω τέκνον μου, τελείως 340
 τὸ πρόσωπόν σου ἔστρεψες ἀπὸ τὸν θεῖον ἄνδρα;
 Τῶόντι πλέον εἰς τὸν νοῦν δὲν ἔχεις τὸν Πηλεΐδῃ;
 Τὸν βλέπεις ὅπου κάθεται κατέμπροσθεν στὰ πλοῖα
 καὶ κλαίει γιὰ τὸν φίλον του· κι οἱ ἄλλοι ἀναχωρῆσαν
 νὰ γευματίσουν· καὶ τροφήν νὰ πάρῃ αὐτὸς δὲν θέλει. 345
 Ἄλλὰ κατέβη, τὴν γλυκιὰ νὰ στάξῃς ἀμβροσίαν
 καὶ νέκταρ μὲς στὰ στήθη του, νὰ μὴν τὸν πνίξ' ἢ πείνα».

Καὶ ὅ,τ' εἶπ' ὁ Ζεὺς ἢ Ἀθηνᾶ τὸ ἐπιθυμοῦσε πρώτη
 καὶ ὅμοια μὲ πλατύπτερο ψιλόφωνο γεράκι
 τινάζετ' ἀπ' τὸν οὐρανὸν καὶ σχίζει τὸν αἰθέρα 350
 κι εὐρέθη ἐκεῖ πού ὀπλιζόνταν οἱ Ἀχαιοὶ στήν μάχην·
 καὶ μὲς στὰ στήθη τὴν γλυκιὰ τοῦ ἔσταξε ἀμβροσίαν
 καὶ νέκταρ, μὴ τὰ γόνατα τοῦ κόψ' ἢ μαύρη πείνα,
 καὶ στοῦ πατρός της γύρισε τοῦ μεγαλοδυνάμου
 τὸ δῶμα καὶ ἀπ' τὲς πρῦμνες τῶν ἐχύνονταν ἐκεῖνοι. 355
 Καὶ ὡς τοῦ Διὸς χιονοβολὲς πυκνὲς πυκνὲς πετιοῦνται

- όπου ὁ αἰθερογέννητος ἐπάγωσε Βορέας,
 ὅμοια πυκνὲς ἀστράφτοντας οἱ περικεφαλαῖες
 ἀπὸ τὲς πρῦμνες χύνονταν κι οἱ ὀμφαλωτὲς ἀσπίδες,
 οἱ θώρακες οἱ ἀσύντριφτοι, τὰ φράξινα κοντάρια 360
 καὶ ὁ τόπος ὅλος ἄστραφτεν ἀπ' τοῦ χαλκοῦ τὴν λάμψιν
 ἕως τὰ ὕψη τ' οὐρανοῦ, καὶ τῶν ποδιῶν ὁ κτύπος
 ἐβρόντα, καὶ στὴν μέσην τους ὀπλίζετ' ὁ Ἀχιλλέας.
 Τρίζαν τὰ δόντια του φρικτά, φωτιά τὰ μάτια ἐκαῖαν,
 θλίψις μεγάλη ἐβάρυνε τὰ στήθη του καί, ὡς ἦταν 365
 νὰ ξεθυμάνη ἀκράτητος τὸ μίσος του εἰς τοὺς Τρῶας,
 τὰ ἄρματα του ἐζώνονταν, δῶρα τοῦ Ἥφαιστου θεῖα.
 Πρῶτα τὲς κνήμες μὲ λαμπρὲς κνημίδες περικλείει,
 όπου ἐθηλυκῶνονταν μὲ ὀλόγυρες περόνες.
 Τὰ στήθη ἐσκέπασ' ἔπειτα μὲ θώρακα πού λάμπει 370
 χάλκινο, ἀργυροκάρφωτον ἐκρέμασε ἀπ' τοὺς ὤμους
 ζίφος κι ἐπῆρε τὴν τρανήν καὶ στερεήν ἀσπίδα
 πού ἔριχνε πέρ' ἀναλαμπὴν ὡς στρογγυλὸ φεγγάρι.
 Καὶ ὡς ὅταν στοὺς θαλασσινοὺς μακρόθεν ἀπὸ ὄρος 375
 φέγγει φωτιά πού ἀναψαν στὴν στάνην οἱ ποιμένες,
 ἀλλὰ στὸ μέγα πέλαγος τοὺς σέρν' ἡ ἀνεμοζάλη
 μακρὰν ἀπὸ τοὺς ποθητούς· παρόμοια στὸν αἰθέρα
 ἔφθαν' ἡ λάμψη τῆς καλῆς ἀσπίδος τοῦ Ἀχιλλέως.
 Ἐσήκωσε κι ἐφόρεσε τὴν περικεφαλαίαν
 τὴν στερεήν, καὶ ἡ χήτη της ὡς ἄστρο ἐπιθοβόλα, 380
 καθὼς τριγύρω ἐσεῖονταν πυκνὲς χρυσὲς πλεξίδες,
 πού ὁ Ἥφαιστος ὀλόγυρα στὸν λόφον εἶχε σύρει.
 Κι ἐδοκιμάσθη στ' ἄρματα ὁ θεῖος Ἀχιλλέας
 ἐλεύθερ' ἂν τοῦ ἄρμοζαν πρὸς τὰ λαμπρά του μέλη·
 καὶ αὐτὰ σηκῶναν τὰ φτερά τὸν μέγαν πολεμάρχον· 385
 καὶ ἀπὸ τὴν θήκην ἔσυρε τὸ πατρικὸ κοντάρι
 βαρὺ, μεγάλο, στερεό, πού ἄλλος δὲν μπορούσε
 νὰ σείση ἀπὸ τοὺς Ἀχαιοὺς, ἢ μόνος ὁ Ἀχιλλέας,
 φράξο ἀπ' τὸ Πήλιο βουνό, πού τοῦ πατρός του ὁ Χείρων
 εἶχε χαρίσει φονικὸ νὰ εἶναι τῶν ἠρώων. 390
 Ὁ Αὐτομέδων ἔζευε καὶ ὁ Ἀλκιμος τοὺς ἵππους·
 τοὺς ἔζωναν μὲ ὁμορφα ζυγόλουρα κι ἐβάλλαν

στά στόματα τούς χαλινούς και ὀπίσω πρὸς τὴν ἔδραν
τὰ χαλινάρια τέντωσαν· κι ἐπάνω στὸ ζευγάρι
μὲ τὴν ὠραίαν μάλιστα ἐπήδησε ὁ Αὐτομέδων. 395

Ὅπισω ἀνέβη ὀλόλαμπρος ὡς ἥλιος ὁ Ἀχιλλέας
κι ἐφώναξε τρομακτικὰ στοὺς ἵππους τοῦ πατρός του :
«Ἐάνθε, Βαλίε, θρέμματα θαυμάσια τῆς Ποδάργης,
τώρα τὸν κυβερνήτην σας καλύτερα σκεφθῆτε
ὀπίσω νὰ τὸν σώσετε στῶν Δαναῶν τὰ πλήθη 400
ὄλην ἀφοῦ χορτάσωμεν τὴν δίψαν τοῦ πολέμου,
ἔχι ὡς τὸν Πάτροκλον νεκρὸν αὐτοῦ· νὰ τὸν ἀφῆστε».

Τοῦ ἀντεῖπε κάτω ἀπ' τὸν ζυγὸν ὁ γοργοπόδης Ἐάνθος
τὴν κεφαλὴν του κλίνοντας βαθιὰ και ὄλ' ἡ χαίτη
ἀπὸ τὴν ζεύγην ξέπεσε και ἔφθανε στὸ χῶμα· 405
φωνητικὸν τὸν ἔκαμεν ἡ Ἥρα ἡ λευκοχέρα :

«Γιὰ τώρα θὰ σὲ σώσωμεν, ἀνδράγαθε Ἀχιλλέα,
ἀλλ' εἶναι ἡ ὠρα σου κοντά, δὲν πταῖμ' ἐμεῖς ἀλλ' εἶναι
μέγας θεὸς ὁ αἴτιος κι ἡ ἀνίκητ' εἶναι ἡ μοίρα·
και ἔχι ἀπὸ ἀμέλειαν ποτὲ και ὀκνηριά δική μας 410
ἀπ' τ' ἄρματα τὸν Πάτροκλον ἐγύμνωσαν οἱ Τρῶες·
ἀλλ' ὁ ἐξαίσιος τῶν θεῶν τὸν φόνευσεν, ὁ Φοῖβος,
μὲς στοὺς προμάχους κι ἔδωσε στὸν Ἐκτορα τὴν δόξαν·
και τοῦ Ζεφύρου τὴν πνοὴν ὀποῦ γοργότατ' εἶναι,
μποροῦμ' ἐμεῖς νὰ φθάσωμεν· ἀλλὰ και σένα ἡ μοίρα 415
ἀπὸ θεὸν και ἀπὸ θνητὸν διόρισε νὰ πέσης».

Και ὡς εἶπε τούτου τὴν φωνὴν τοῦ κόψαν οἱ Ἐρινύες.
Ἐβάρυνεν ὁ Ἀχιλλεὺς και τοῦ ἔπε : «Προμαντεύεις
Ἐάνθε, σ' ἐμὲ τὸν θάνατον ; Και μόνος τὸ γνωρίζω,
ὅτι νὰ πέσω ἐδῶ μακρὰν τῶν ποθητῶν γονέων 420
ἡ μοίρα μου διόρισεν· ἀλλ' ὅμως δὲν θὰ παύσω,
πρὶν ἢ τοὺς Τρῶας ἀρκετὰ στὴν μάχην τρικυμίσω».
Εἶπε κι ἐκίνα μὲ κραυγὴν τὰ δυνατὰ πουλάρια.

Υ

Ἔτσι ἀρματώνοντ' οἱ Ἀχαιοὶ πρὸς τὰ κυρτὰ καράβια
 ὀλόγυρά σου, ἀχόρταγε στὸν πόλεμον, Πηλεΐδη,
 καὶ οἱ Τρῶες ἀρματώνονταν στὸν ὄχθον τοῦ πεδίου·
 κι εἶπεν ὁ Ζεὺς τῆς Θέμιστος ἀπ' τὴν κορφὴν τοῦ Ὀλύμπου,
 νὰ συναθροίσῃ τοὺς θεοὺς, καὶ αὐτὴ παντοῦ γυρνώντας

5

τοὺς ἐκαλοῦσε στοῦ Διὸς νὰ συναχθοῦν τὸ δῶμα.
 Κανεὶς ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς δὲν ἔλειψεν ἢ μόνος
 ὁ Ὠκεανός, δὲν ἔλειψε καμιὰ νύμφη ἀπ' ὅσες
 κρατοῦν τὰ δάση, τὲς πηγές καὶ τὰ χλωρὰ λιβάδια·
 καὶ εἰς τὸ δῶμα ὡς ἔφθαναν τοῦ νεφελοσυνάκτη,
 ἐκάθιζαν στὲς αἴθουσες τὲς καλοσκαλισμένες,
 ποὺ ὁ νοῦς τοῦ Ἡφαίστου ἐποίησεν εἰς τὸν πατέρα Δία.

10

Καὶ τῆς θεᾶς ὑπάκουσεν ἀκόμη ὁ κοσμοσειστής·
 ἦλθεν ἀπὸ τὴ θάλασσαν στὴ μέση τῆς συνόδου,
 ἐκάθισε καὶ τὴν βουλὴν ἐρώτα τοῦ Κρονίδη·
 «Κεραυνοβόλε, τοὺς θεοὺς τί πάλι συναθροίζεις·
 Μὴ γιὰ τοὺς Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς σκέπτεται κάτι ὁ νοῦς σου·
 "Ὅτι στενὰ τῶρ' ἀναψαν τὴν μάχην μεταξύ τους».

15

«᾽Ω Ποσειδῶν, ἐνόησες», τοῦ ἀπάντησεν ὁ Δίας,
 «τὴν σκέψιν πῶς μ' ἐκίνησεν ἐδῶ νὰ σᾶς καλέσω
 εἰς σύνοδον· πονῶ γι' αὐτοὺς ἂν κι εἶναι ἀφανισμένοι·
 ἀλλὰ ἐγὼ καθήμενος στὸν Ὀλυμπον θὰ μείνω
 νὰ τέρπωμαι κοιτάζοντας· σεῖς κατεβῆτ' οἱ ἄλλοι
 ὄλ' οἱ θεοὶ στὸν πόλεμον τῶν Ἀχαιῶν καὶ Τρῶων,
 τούτων ἢ ἐκείνων βοηθός, καθένας ὅπου κλείνει.
 "Ὅτι ἂν κτυπήσῃ ἀνέμποδα τοὺς Τρῶας ὁ Πηλεΐδης,
 οὐδὲ στιγμὴν τὴν δύναμιν ἐκείνου θὰ κρατήσουν
 αὐτοί· καὶ πρὶν τὸν ἔτρεμαν καὶ νὰ τὸν βλέπουν μόνον.

20

Καὶ τῶρα ποὺ τοῦ φίλου του τὸν ἀγριεύει ὁ φόνος,
 φοβοῦμαι μὴ καὶ πρόωρα τὸ τεῖχος τους πατήσῃ».

30

Εἶπε καὶ πόλεμον φρικτὸν ἐσήκωσε ὁ Κρονίδης.

Καὶ οἱ θεοὶ διχόγνωμα στὸν πόλεμον ἐμπῆχαν,
 ἢ "Ἡρα μὲ τὴν 'Αθηνᾶ στ' 'Αχαιϊκὰ καράβια,
 ὁ γεωφόρος Ποσειδῶν, μ' αὐτὸν ὁ δωροδότης
 'Ερμῆς, ποῦ ὁ νοῦς του πάμπολλα σοφίσματα γνωρίζει, 35
 ὁ "Ἡφαιστος μὲ ἔπαρσιν πολλὴν στήν δύναμίν του
 ποῦ ἐχώλαινεν καὶ ἀχαμνὰ τὰ σκέλη του ἐσαλεῦαν
 καὶ μὲ τοὺς Τρῶας πέρασεν ὁ λοφοσείστης "Αρης
 μὲ τὴν τοξεύτραν "Αρτεμιν καὶ ὁ μακρομάλλης Φοῖβος
 καὶ μὲ τὸν Ξάνθον ἢ Λητώ καὶ ἢ πρόσχαρη "Αφροδίτη. 40
 "Ὅσο μακρὰν ἀπ' τοὺς θνητοὺς οἱ ἀθάνατοι ἀπομέναν
 περηφανεύοντ' οἱ 'Αχαιοί, διότι ἐξαναφάνη
 ὁ 'Αχιλλεὺς ποῦ ἄφηνε τόσον καιρὸν τὴν μάχην.
 'Αλλὰ τῶν Τρώων ἔπιασε τρόμος φρικτὸς τὰ μέλη,
 καθὼς ἐμπρὸς τοὺς ἔβλεπαν τὸν γρήγορον Πηλεΐδην 45
 ὁμοιον, στὰ ὄπλα ὡς ἔλαμπε, τοῦ ἀνθρωποφόνου "Αρη.
 Καὶ ὅταν στήν σμίξιν τῶν ἀνδρῶν οἱ 'Ολύμπιοι κατεβῆκαν
 σηκῶθ' ἢ "Ερις, δυνατὴ κινήτρα τῶν ἀνδρείων,
 καὶ κραυγὴν ἔσυρ' ἢ 'Αθηνᾶ πότε στὸν λάκκον ἔξω
 τοῦ τείχους, πότε ὁποῦ βροντᾶ τὸ κύμα στ' ἀκρογιάλι. 50
 Καὶ ἀπ' τ' ἄλλο μέρος σκοτεινὸς σὰν θύελλα ὁ "Αρης,
 πότε ἀπὸ τὴν ἀκρόπολιν ἐκραύγαζε στοὺς Τρῶας,
 καὶ πότ' ἀπ' τὸν Σιμόεντα εἰς τὴν Καλλικολώνην.
 "Ἐπὸς οἱ μακάριοι θεοὶ τοὺς δυὸ στρατοὺς κινούσαν
 μὲ βαρὺ πεῖσμα καὶ χολὴν ν' ἀνοίξουν τὸν ἀγῶνα. 55
 Φρικτὰ ἐβρόντησε θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὁ πατέρας
 ἀπὸ ψηλὰ καὶ κάτωθεν τῆς γῆς τ' ἄπειρο πλάτος
 καὶ τὰ ὑψικόρυφα βουνὰ τινάζει ὁ κοσμοσείστης
 τῆς "Ιδης ὅλες οἱ ποδιές κι οἱ κορυφές ἐσειόνταν
 καὶ τ' ἄρμενα τῶν 'Αχαιῶν καὶ ἢ πόλις τοῦ Πριάμου. 60
 Καὶ ὁ βασιλέας τῶν νεκρῶν κάτω ἀπ' τὴν γῆν φοβήθη
 ὁ 'Αἰδωνεύς καὶ μὲ κραυγὴν πετάχθη ἀπὸ τὸν θρόνον,
 μὴ σχίση ἀπάνω του τὴν γῆν ὁ μέγας κοσμοσείστης,
 καὶ ἰδοῦν θεοὶ καὶ ἄνθρωποι τὴν μαύρην κατοικίαν,
 ὁποῦ κι οἱ ἀθάνατοι μισοῦν, φρικτὴν καὶ ἀραχνιασμένην. 65
 Τύσῃν ἀντάραν οἱ θεοὶ σηκῶναν πολεμώντας.
 Διότι ἐνάντια ἐστέκονταν στὸν μέγαν Ποσειδῶνα

- ὁ Ἀπόλλων Φοῖβος ποῦ κρατεῖ τὰ φτερωμένα βέλη.
 Καὶ ἡ γλαυκόφθαλμη Ἀθηναῖα στὸν ἀνδροφόνον Ἄρην,
 τῆς Ἥρας πάλ' ἢ Ἄρτεμις, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Φοῖβου 70
 ποῦ στὸ κυνήγι εὐφραίνεται μὲ τὰ χρυσὰ τῆς βέλη
 καὶ τῆς Λητοῦς ὁ κρατερὸς Ἑρμῆς ἀγαθοδότης·
 τοῦ Ἠφαίστου ὁ μέγας ποταμὸς ὁποῦ τὸν λέγουν Ξάνθον
 οἱ ἀθάνατοι, καὶ Σκάμανδρον οἱ ἄνθρωποι ὀνομάζουν.
- Κι ἐνῶ θεῶν ἀντίμαχοι θεοὶ τότε ἐκινουσαν, 75
 ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν Ἔκτορα στὸ πλῆθος ν' ἀντικρίση
 ἐλαχταροῦσε, ὅτι ἡ ψυχὴ τὸν ἔσπρωχνε μ' ἐκείνου
 τὸ αἷμα νὰ ποτίσῃ ἐκεῖ τὸν πολεμάρχον Ἄρην.
 Καὶ τὸν Αἰνεΐαν σήκωσεν ἐνάντια στὸν Πηλεΐδην
 ὁ Φοῖβος καὶ τοῦ ἐγέμισε τὰ στήθη ἀνδραγαθίαν. 80
 Ὁμοιωθὴ τοῦ Λυκάονος εἰς τὴν φωνὴν ὁ Φοῖβος,
 τοῦ Πριαμίδη κι ἔλεγεν : «ὦ βουληφόρ' Αἰνεΐα,
 τί γίναν οἱ φοβέρες σου μὲ γεμιστὸ ποτήρι
 ποῦ ὑπόσχοσουν κατέμπροσθεν στοὺς βασιλεῖς τῆς Τροίας
 πὼς θὰ ἔβγαινες στὸν πόλεμον ἐνάντια τοῦ Ἀχιλλέως;» 85
 «Τί μ' ἀναγκάζεις κι ἄθελα», τοῦ ἀπάντησ' ὁ Αἰνεΐας,
 «Πριαμίδη, τὸν ἀπόκοτον Πηλεΐδην ν' ἀντικρίσω ;
 Δὲν θὰ εἶναι αὕτη πρώτη φορὰ ποῦ θὰ στηθῶ ἐμπρός του·
 ἄλλοτε μ' ἐκυνήγησεν αὐτὸς ἀπὸ τὴν Ἴδην,
 σὰν ἔπεσε τοὺς μόσχους μας νὰ λαφυραγωγῆσῃ 90
 καὶ τὰ Λυρνήσια πόρθησε καὶ τὰ Πηδάσια τείχη·
 ἀλλὰ ἐμένα ἐφύλαξεν ἡ δύναμις τοῦ Δία
 ποῦ τὴν καρδιά μου ἐθάρρεψε καὶ τὰ γοργὰ μου σκέλη.
 Ἀλλέως θὰ μ' ἐφόνευαν τὰ χέρια τοῦ Ἀχιλλέως,
 κι ἡ Ἀθηναῖα ποῦ ἀνοίγοντας τὸν δρόμον ἐμπροσθέν του 95
 τὸν ἐκεντοῦσε Λέλεγας καὶ Τρῶας νὰ θερίζη·
 νὰ μάχεται δὲν δύναται θνητὸς μὲ τὸν Πηλεΐδην,
 τ' εἶναι στὸ πλάγι του θεὸς ποῦ πάντοτε τὸν σκέπει·
 ἔπειτα ἐκείνου ἴσια πετᾶ τὸ βέλος οὐδὲ γέρνει
 πρὶν σχίσῃ σὰρξ' ἀνθρώπινην· καὶ ἂν ὁ θεὸς τὸ τέλος
 τῆς μάχης ἴδια ἐτέντωσε, ἐμὲ δὲν θὰ νικήσῃ
 εὐκόλως, ἂν κι ἐπαίρεται στὰ ὀλόχαλκ' ἄρματα του».
- «Ἐμπρός, ὦ ἥρωες, ζήτησε», τοῦ ἀπάντησεν ὁ Φοῖβος,

«καὶ σὺ τὴν χάριν τῶν θεῶν, ἀφθάρτων, αἰωνίων·
 σὲ γέννησε ἡ διογέννητη, ὡς λέγουν, Ἀφροδίτη, 105
 καὶ αὐτὸς ἀπὸ κατώτερον θεὸν γενιοκρατιέται·
 εἶναι αὐτὴ κόρη τοῦ Διός, ἡ ἄλλη τοῦ Νηρέως·
 ἀλλ' ἴσια ρίζε τὸν σκληρὸν χαλκόν, καὶ μὴ δειλιάσης
 ἀπὸ τὰ λόγια τὰ πικρὰ καὶ τοὺς φοβερισμούς του».

Εἶπε καὶ ἀνδρείαν ἔβαλε πολλὴν στὸν βασιλέα 110
 ποὺ ὀλόλαμπρος μὲς στ' ἄρματα ἐβγῆκε στοὺς προμάχους·
 καὶ τοῦ Ἀγχίση τὸν υἱὸν εἶδεν εὐθύς ἡ Ἥρα
 πῶς μὲς στὸ πλῆθος πήγαινε ἐνάντια τοῦ Πηλεΐδου·
 τοὺς ἄλλους σὺναξε θεοὺς καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπε :

«Ἦ Ποσειδῶν καὶ Ἀθηνᾶ, σκεφθῆτε σεῖς οἱ δύο 115
 στὸν λογισμὸν σας πῶς αὐτὰ τὰ πράγματα θὰ γίνουν·
 ὁ Αἰνείας ὀλαρμάτωτος ἐνάντια στὸν Πηλεΐδην

ἐκίνησε ὡς τὸν ἔσπρωξε τώρα ἡ φωνὴ τοῦ Φοῖβου·
 καὶ ἡμεῖς ἢ θὰ τὸν κάμωμεν ἐκεῖθε νὰ μακρύνῃ,
 ἢ κάποιος νὰ στηθῆ ἀπ' ἐμᾶς στὸ πλάγι τοῦ Ἀχιλλέως 120
 νὰ λάβῃ δύναμιν πολλὴν καὶ στὴν ψυχὴν του θάρρος,
 νὰ μάθῃ ὅτι τῶν θεῶν τὸν ἀγαποῦν οἱ πρῶτοι
 καὶ εἶν' οἱ ἄλλοι οὐτιδανοὶ ποὺ ἀπ' ἀρχῆς τοὺς Τρῶας
 εἰς τοὺς κινδύνους βοηθοῦν τοῦ φοβεροῦ πολέμου·

καὶ ὅλ' ἤρθαμε ἀπ' τὸν Ὀλυμπον νὰ σμίξωμε στὴν μάχην 125
 τούτην, μὴ πάθῃ τι κακὸν αὐτὸς ἀπὸ τοὺς Τρῶας
 σήμερα, καὶ μετέπειτα θὰ πάθῃ, ὅ,τ' ἡ μοῖρα
 τοῦ ἔγνεσε, ὅταν εἰς τὸ φῶς τὸν ἔβγαλε ἡ μητέρα·
 καὶ ἂν ὅλ' αὐτὰ θεοῦ φωνὴ δὲν τὸν πληροφορήσῃ
 θὰ πάρῃ φόβον, ἂν θεὸς ἐνάντια του προβάλλῃ 130
 στὴν μάχην· εἶναι φοβεροὶ θεοὶ φανερωμένοι».

Καὶ ὁ κοσμοσειστής Ποσειδῶν σ' ἐκείνην ἀπαντοῦσε :
 «Ἦ Ἥρα, χωρὶς ἀφορμὴν δὲν πρέπει νὰ θυμῶνης·
 μάχης ἀρχὴν εἰς τοὺς θεοὺς νὰ δώσωμε δὲν θέλω
 ἐμεῖς οἱ ἄλλοι ποὺ ἴμαστε ἀνώτεροι ἀπὸ ἐκείνους· 135
 ἀλλ' ἀπὸ πάτημα μακρὰν, σ' ἀγνάντιο καθισμένοι
 τώρα θὰ μείνωμεν ἡμεῖς, καὶ ἄς πολεμοῦν ἐκεῖνοι·
 ἀλλ' ἐὰν μάχης κάμη ἀρχὴν ὁ Ἄρης ἢ ὁ Φοῖβος
 ἢ ἐμπόδιον εἰς τὸν πόλεμον προσφέρουν τοῦ Ἀχιλλέως,

- τότε κι ἐμεῖς θὰ σμίξωμε μ' ἐκείνους στὸν ἀγώνα
καὶ πολὺ γρήγορα, θαρρῶ, θὰ φύγουν ἀπ' τὴν μάχην
νὰ ἔβρουν εἰς τὸν "Ὀλυμπον τοὺς ἄλλους ἀθανάτους
ἀπ' τὴν ὀρμὴν τῶν δυνατῶν χειρῶν μας συντριμμένον».
- Εἶπε κι ἐπροπορεύθηκεν ὁ Ποσειδῶν νὰ φθάσῃ
στὸ τεῖχος τὸ περίχωστο τοῦ θεοῦ Ἡρακλέους,
ποὺ ὑψηλὸν ἢ Ἀθηναῖα τοῦ ἐσήκωσε καὶ οἱ Τρῶες,
νὰ τό 'χη καταφύγι του ὅσες φορὲς τὸ κῆτος
ἀπ' τ' ἀκρογιάλι στὴν στεριά τὸν κατακυνηγοῦσε.
Κεῖ ὁ Ποσειδῶν μὲ τοὺς θεοὺς ἐκάθισε τοὺς ἄλλους
κι ἐσχέπασαν μὲ σύγνεφο θαμπὸ τὰ σώματά τους.
Καὶ ὀλόγυρά σου, ὦ φωτεινὲ Ἀπόλλων, καὶ τοῦ Ἄρη
ἐκεῖνοι πέρα ἐκάθιζαν εἰς τὴν Καλλικολώνην.
- Ἑσπυλοισμένοι ἐκάθονταν καὶ τὰ δυὸ μέρη ὁμοίως
καὶ τοῦ πικροῦ πολέμου ἀρχὴν νὰ κάμουν δὲν ἐστέργαν,
καὶ ὅπου ἐκάθιζε ψηλὰ ὁ Ζεὺς ἐδιάβαζ' ὅλα.
Ἐλαμπε ὡστόσο ἀπ' τὸν χαλκὸν κι ἐγέμισε ἡ πεδιάδα
ἀπ' ἄνδρες κι ἵππους καὶ ὡς ὁμοῦ προβαίναν τράνταζ' ὅλη
ἀπὸ τὰ πόδια τους ἢ γῆ· καὶ ἄνδρες ἐξαίσιοι δύο
ἀνάμεσα τῶν δυὸ στρατῶν νὰ κτυπηθοῦν ὀρμῆσαν,
ὁ Αἰνεΐας τοῦ Ἀγχιση υἱὸς καὶ ὁ θεῖος Ἀχιλλέας
Καὶ πρῶτος φοβεριστικὰ προχώρησεν ὁ Αἰνεΐας
τὸ βαρὺ κράνος κλίνοντας, καὶ τὴν ἀσπίδα ἐκράτει
ἐμπρὸς στὸ στήθος κι ἔσειε τὸ χάλκινο κοντάρι.
Καὶ ἀπ' τ' ἄλλο μέρος ὁ Ἀχιλλεὺς τοῦ ἐχύθη ὡσάν λεοντάρι
κακοποιό, ποὺ ἄνδρες πολλοὶ ζητοῦν νὰ τὸ φονεύσουν,
τοῦ τόπου ὅλος ὁ λαός· καὶ πρῶτα ἐμπρὸς προβαίνει
ἀπήφιστα, ἀλλ' ἂν κανεὶς ἐπάνω του ἀκοντίση
μαζώνεται νὰ πεταχθῆ καὶ ὡς χάσκει ἀφρὸν γεμίζου
τὰ δόντια του καὶ μέσα του βόγγ' ἢ ψυχὴ γενναία.
Τὰ δυὸ πλευρὰ καὶ τὰ μεριά μὲ τὴν οὐρά του πλήττει
καὶ τὸν ἑαυτὸν του μόνο του στὴν μάχην ἐμψυχώνει,
καὶ μὲ τὸ βλέμμ' ἀστραφτερό, ἐμπρὸς ὀρμᾶ νὰ κόψῃ
κανέναν ἢ νὰ πέσῃ αὐτὸ ἀνάμεσα στοὺς πρῶτους.
Ὅμοια κινοῦσε ἀνδράγαθη καρδιὰ τὸν Ἀχιλλεῆα
ἐκεῖ τὸν μεγαλόψυχον Αἰνεΐαν ν' ἀπαντήσῃ.

- Καὶ ὅταν ὄρμησαν καὶ οἱ δυὸ ἐβρέθησαν ἀντίκρυ.
 Ὁ πτεροπόδης Ἀχιλλεὺς σ' ἐκεῖνον πρῶτος εἶπε :
 «Αἰνεΐα, τί τόσο μακρὰν ἐβγῆκες ἀπ' τὸ πλῆθος
 ἐμπρός μου, τάχα ἐπιθυμεῖς μ' ἐμὲ νὰ πολεμήσης ;
 Θαρρεῖς θὰ γίνης βασιλεὺς τῶν ἵπποδάμων Τρώων 180
 καὶ τοῦ Πριάμου ἰσότιμος ; Ἀλλὰ καὶ ἂν μὲ φονεύσης
 γι' αὐτὸ σ' ἐσὲ ὁ Πρίαμος τὸ σκῆπτρο δὲν θὰ δώση.
 Ἔχει παιδιὰ καὶ ἀκέραιον κρατεῖ τὸν νοῦν του ἀκόρη.
 Οἱ Τρῶες μὴ σοῦ ἐχώρισαν ἐξάϊσιο περιβόλι
 νὰ τὸ ἔχης κῆπον εὐμορφον καὶ κάρπιμο χωράφι 185
 ἂν μὲ φονεύσης ; Εὐκόλα δὲν θὰ τὸ κατορθώσης·
 καὶ ἄλλοτε σ' ἐκυνήγησεν ἡ λόγχη μου πιστεύω.
 Ἡ δὲν θυμᾶσαι ὅταν μακρὰν ἀπὸ τοὺς μύσχοις μόνον
 μὲ τῶν ποδιῶν μου τὴν ὄρμην τῆς Ἰδης ἀπ' τὰ ὄρη
 σ' ἐδιώξα ; Καὶ δὲν ἔστρεφες ποσῶς εἰς τὴν φυγὴν σου. 190
 Μοῦ ἔφυγες στὴν Λυρνησσόν, κι ἐκείνην μὲ τὸ χέρι
 τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Διὸς ἐπόρθησα κι ἐπῆρα
 λάφυρα τὲς γυναῖκες τους νὰ ζοῦν εἰς τὴν δουλείαν.
 Καὶ σὲ τότε ἔσωσεν ὁ Ζεὺς μὲ τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλους.
 Ἀλλὰ κακὰ στοχάζεσαι πῶς τώρα θὰ σὲ σώσουν. 195
 Ἀλλὰ νὰ μὴν ἀντιταχθῆς σ' ἐμὲ σὲ συμβουλεύω
 καὶ στρέψε ὀπίσω στὸν στρατὸν πρὶν πάθης ἀπ' ἐμένα·
 ἀφοῦ τοῦ γίνῃ τὸ κακὸ τότε ὁ μωρὸς μαθαίνει».
- Κι εἶπε ὁ Αἰνεΐας πρὸς αὐτόν : «Πηλείδη, μὴν ἐλπίσης
 ὡσὰν ἀνήλικο παιδί μὲ λόγια νὰ μὲ σκιαῆξῃς 200
 ὅτι κι ἐγὼ ξέρω καλὰ παρόμοια νὰ προφέρω
 πειρακτικὰ πικρότατα· κι ἐμεῖς ὁ ἓνας τ' ἄλλου
 τὴν γενεὰν γνωρίζομεν καὶ τοὺς γονεῖς ὁμοίως
 ἀπὸ τὲς φῆμες τῶν θνητῶν, διότι τοὺς δικούς μου
 ἐσὺ δὲν εἶδες μὴτ' ἐγὼ ποτ' εἶδα τοὺς δικούς σου. 205
 Ἐσένα λέγουν γέννημα τοῦ σεβαστοῦ Πηλέως
 ἀπ' τὴν θαλάσσιαν Θέτιδα μὲ τὲς καλὲς πλεξίδες·
 καὶ ὅτ' εἶμ' ἐγὼ πάλιν υἱὸς τοῦ Ἀγχίση τοῦ γενναίου
 καυχῶμαι καὶ μητέρα μου τὴν Ἀφροδίτην ἔχω.
 Ἡ τοῦτ' ἢ ἐκεῖνοι σήμερα θὰ κλάψουν τὸ παιδί τους· 210
 ὅτι δὲν θὰ χωρίσωμεν, πιστεύω, ἐμεῖς οἱ δύο

- μέ μόνα τὰ μωρόλογα καὶ αὐτοῦ νὰ παύσ' ἡ μάχη.
 Καὶ μάθ', ἐάν τὸ ἐπιθυμῆς, καλὰ νὰ τὴν γνωρίσης
 τὴν ἰδικὴν μας γενεάν, ἂν καὶ πολλοὶ τὴν ξεύρουν·
 πρῶτον ὁ Ζεὺς τὸν Δάρδανον ἐγέννησε καὶ κτίζει 215
 τὴν Δαρδανίαν, πρὶν ἐκεῖ στὴν πεδιάδα κάμουν
 πάλιν οἱ θνητοὶ ἄνθρωποι τὴν Ἴλιον τὴν ἅγιαν
 καὶ στὲς πολὺβρυσες πλαγιὰς τῆς Ἰδῆς κατοικοῦσαν.
 Τὸν Ἐριχθόνιον γέννησεν ὁ Δάρδανος ἐκεῖνον
 τὸν βασιλεῖα ξακουστὸν γιὰ τὰ πολλὰ του πλοῦτη 220
 ποὺ τρεῖς χιλιάδες ἔβοσκαν στὸν βάλτον του φοράδες
 περήφανες στὰ τρυφερὰ πουλάρια ποὺ ἐγεννήσαν.
 Καὶ κεῖ ποὺ ἐβόσκαν ἄναψεν ἀπ' ἔρωτα ὁ Βορέας
 καί, μαῦρος ἵππος στὴν μορφὴν, ἐταίριασε μ' ἐκεῖνες·
 καὶ δώδεκα ἐγέννησαν πουλάρια τοῦ Βορέα. 225
 Καὶ ὅταν σκιρτοῦσαν ἐλαφρὰ στὴν γῆν τὴν σιτοδότρα
 στὸ στάχυ ἐπάνω ἔτρεχαν χωρὶς νὰ τὸ λυγίσουν·
 καὶ ὅταν εἰς τὰ διάπλατα σκιρτοῦσαν τῆς θαλάσσης
 στὴν κορυφὴν τοῦ κύματος ξακρίζουν τὸν ἀφρόν της.
 Καὶ ἀπὸ τὸν Ἐριχθόνιον τῶν Τρώων βασιλεῖας 230
 ὁ Τρῶς γεννήθη καὶ ἀπ' αὐτὸν τρία λαμπρὰ βλαστάρια
 ὁ Ἴλος, ὁ Ἀσσάρακος καὶ ὁ ἰσόθεος Γανυμήδης,
 ποὺ ἐγεννήθη τῶν θνητῶν ὁ πρῶτος γιὰ τὸ κάλλος,
 ποὺ τὸν σηκῶσαν οἱ θεοὶ γιὰ κεῖνα του τὰ κάλλη
 νὰ ζῆ μ' αὐτοὺς ἀθάνατος καὶ κεραστῆς τοῦ Δία. 235
 Γεννᾷ καὶ ὁ Ἴλος τὸν λαμπρὸν Λαομέδοντα καὶ τοῦτος
 τὸν Τιθωνόν, τὸν Πρίαμον, τὸν Λάμπον, τὸν Κλυτίον,
 ὡς καὶ τὸν Ἰκετάονα κακὸ τοῦ Ἄρη θρέμμα·
 τὸν Κάπυν ὁ Ἀσσάρακος, ὁ Κάπυς τὸν Ἀγχίσην, 240
 τοῦτος ἐμὲ καὶ ὁ Πρίαμος τὸν Ἐκτορα τὸν θεῖον·
 τὴν γενεάν, τὸ αἷμ' αὐτὸ καυχῶμ' ἐγὼ πῶς ἔχω.
 Ὁ Ζεὺς αὐξάνει τῶν θνητῶν ἢ κόβει τὴν ἀξίαν
 ὡς θέλει ὁ δυνατότατος τῶν ἀθανάτων ὄλων·
 ἀλλ' ἄς μὴ φλυαροῦμ' ἐμεῖς σὰν νήπια μωρολόγα
 ἀκίνητ' ἐδῶ μένοντας στὴν μέσην τοῦ πολέμου 245
 κι ἐμεῖς νὰ εἰποῦμε ὄνειδισμούς ἀμέτρητους μποροῦμε
 ποὺ πλοῖον ἐκατόσκαρμο τὸ βάρος δὲν σηκώνει·

- στρεφτή 'ναι ἡ γλώσσα τῶν θνητῶν καὶ πλῆθος ὁμιλίες
γενναῖ, κι ἐδῶ κι ἐκεῖ πλατὺς τῶν λόγων εἶναι ὁ τόπος.
"Ὡστ' ὅποιον λόγον καὶ ἂν εἰπῆς, ὅμοιον καὶ σὺ θ' ἀκούσης· 250
ἀλλὰ τί ἀνάγκην ἔχομε ν' ἀντιφιλονικοῦμεν
ἐμεῖς καὶ νὰ μολύνωμεν, ὡς κάμνουν οἱ γυναῖκες
ὅταν τὸ πείσμα καὶ ἡ χολὴ μὲς στὴν καρδιά τους βράζει
καὶ ἀντιγλωσσοδέρνονται τοῦ δρόμου μὲς στὴν μέσην,
μ' ἀλήθειες καὶ μὲ ψέματα, ὡς ἡ χολὴ τὰ πλάθει· 255
καὶ σὺ τὴν γενναιότητα μὲ λόγια δὲν θὰ κάμης
νὰ χάσω, ὥσπου μὲ τ' ἄρματα μ' ἐμὲ θὰ πολεμήσης.
Κι εὐθύς μὲ τὰ κοντάρια μας τῶρ' ἄς δοκιμασοῦμε».
- Κι ἔριξε μὲς στὴν φοβερὴν ἀσπίδα τὸ κοντάρι
τὸ δυνατὸ κι ἐβρόντησεν ἐκείνη ἀπὸ τὸν κτύπον. 260
Καὶ ἀπὸ τὸ σῶμα του μακρὰν τὸν κράτησε ὁ Πηλείδης
φοβούμενος μὴν εὐκόλα τὴν σπάση πέρα πέρα
τοῦ Αἰνείου τὸ μακρόσκιον κοντάρι τοῦ ἀνδρειωμένου·
καὶ δὲν ἐνόησε ὁ μωρὸς ὅτι τὰ δοξασμένα
τῶν θεῶν δῶρ' ἀπὸ θνητοὺς εὐκόλως δὲ νικοῦνται, 265
μηδὲ ποσῶς ὑποχωροῦν καὶ τότε τὴν ἀσπίδα
δὲν ἔσπασε τὸ δυνατὸ κοντάρι τοῦ ἀνδρειωμένου.
"Ὅτι τὴν φύλαξε ὁ χρυσὸς δῶρο τοῦ Ἡφαίστου θεῖον·
δυὸ δίπλες ἐδιαπέρασεν καὶ τρεῖς ἦσαν ἀκόμη,
τὶ πέντε δίπλες ὁ χωλὸς τεχνίτης εἶχε στρώσει, 270
δυὸ χάλκινες καὶ μέσαθε τοῦ κασσιτέρου δύο,
μίαν χρυσήν, πού ἐκράτησε τὸ φράξινο κοντάρι.
Ἐριξε τὸ μακρόσκιον κοντάρι καὶ ὁ Πηλείδης
καὶ τοῦ Αἰνείου κτύπησε τὴν στρογγυλὴν ἀσπίδα,
ὅπου χαλκὸς καὶ τόμαρο λεπτὰ λεπτὰ τὴν ἄκρην 275
ἐζῶναν· τὰ διαπέρασε τὸ πηλιακὸ κοντάρι
καὶ τὴν ἀσπίδα ἐτράνταξε· ὁ Αἰνεῖας τρομασμένος
τὴν ὕψωσε κι ἐμάζωξε τὸ σῶμα του ἀπὸ κάτω.
- Καὶ τοὺς δυὸ κύκλους ἔσχισεν ἡ λόγχη τῆς ἀσπίδος,
ἐπάνωθὲν του ἐπέταξε καὶ μὲς στὴν γῆν ἐστάθη, 280
καὶ ἅμα τὴν λόγχη ἐξέφυγεν, ὀρθώθη εὐθύς ὁ Αἰνεῖας
καὶ ἀδημονία σκέπασε βαριά τοὺς ὀφθαλμούς του,
ἀπὸ τὸν τρόπον πόπεσε πολὺ σιμά του ἡ λόγχη.

- Τότε ὁ Πηλεΐδης ἔσυρε τὸ ξίφος καὶ τοῦ ἐχύθη
 φωνάζοντας τρομακτικά· κι ἐφούκτωσ' ὁ Αἰνεΐας 285
 λίθον τρανὸν θεόρατον, ποῦ δὲν τὸν φέρναν δύο
 τῶν τωρινῶν θνητῶν, καὶ αὐτὸς τὸν ἔπαιζε καὶ μόνος.
 Αὐτὸν στὸ κράνος θὰ ἴριχεν ἐκείνου ἢ στὴν ἀσπίδα
 καὶ ἀπ' ὄλεθρον θὰ ἐφύλαγεν ἢ ἀσπίδα τὸν Πηλεΐδην 290
 καὶ τοῦτος θὰ τοῦ ἔσχιζε τὰ στήθη μὲ τὸ ξίφος,
 ἂν νὰ τὸ ἰδῆ δὲν πρόφθανεν ὁ μέγας κοσμοσεΐστης
 ποῦ ἐστράφη εὐθύς καὶ ἔλεγε τῶν ἄλλων ἀθανάτων :
- «Ὅιμέ, τὸν μεγαλόψυχον λυποῦμαι τὸν Αἰνεΐαν
 ὅπου ὁ Πηλεΐδης γρήγορα στὸν Ἄδην θὰ τὸν στείλῃ.
 Ὁ ἀνόητος ἐπέισθηκε εἰς ὅ,τι τοῦ εἶπε ὁ Φοῖβος 295
 ποῦ τῶρ' ἀπὸ τὸν ὄλεθρον δὲν θὰ τὸν προφυλάξῃ.
 Διατὶ τοῦτος ὁ ἄπταιστος θὰ ὑποφέρει τόσο
 ἀπὸ ἀλλότρια βάσανα, ποῦ τῶν ἐπουρανίων
 θεῶν προσφέρει πάντοτε χαριτωμένα δῶρα ;
 Ἄλλ' ἄς τὸν σώσωμεν ἐμεῖς ἀπὸ τὴν κακὴν ὥραν, 300
 μήπως ὁ Ζεὺς πάρῃ χολήν, ἐὰν τὸν θανατώσῃ
 ὁ Ἄχιλλεύς· καὶ νὰ σωθῆ διόρισεν ἡ μοῖρα.
 Ὅπως μὴ ἄσπαρμο χαθῆ τὸ γένος τοῦ Δαρδάνου,
 ποῦ ὁ Ζεὺς ὑπεραγάπησεν ἀπ' ὅλα τὰ παιδιὰ του,
 ὅσα τοῦ ἐγεννήθηκαν ἀπὸ θνητὲς γυναῖκες. 305
 Ὅτ' ἤδη ὁ Ζεὺς ἐμίσησε τὸ γένος τοῦ Πριάμου
 καὶ ὅλων τῶν Τρώων ἔπειτα θὰ βασιλεύσ' ἡ ρώμη
 τοῦ Αἰνεΐου, καὶ τῶν τέκνων του τὰ τέκνα στὸν αἰῶνα»
- Σ' αὐτὸν ἡ μεγαλόφθαλμη ἀπάντησεν ἡ Ἥρα :
- «Ἦ Ποσειδῶν, ὁ ἴδιος σὺ σκέψου ἂν τὸν Αἰνεΐαν 310
 θὰ σώσῃς ἀπ' τὸν θάνατον ἢ ἂν θὰ τὸν ἀφήσῃς
 νὰ σβήσουν τὴν ἀνδρείαν του τὰ χέρια τοῦ Ἄχιλλέως.
 Διότ' ἡ Ἀθηνᾶ κι ἐγὼ πολλοὺς ὠμόσαμ' ὄρκους
 πολλὰς φορὲς κατέμπροσθεν τῶν ἀθανάτων ὅλων,
 ποτὲ νὰ μὴ φυλάζωμεν ἀπ' ὄλεθρον τοὺς Τρῶας 315
 μηδ' ὅταν σύρριζα καῖ καὶ στίκτη γίν' ἡ Τροία
 καμένη ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν τ' ἀνδρειωμένα χέρια».
- Τὰ λόγια τοῦτα ὡς ἄκουσεν ὁ μέγας κοσμοσεΐστης,
 στὴν μάχην μέσα ἐκίνησε στῶν κονταριῶν τὸν κτύπον.

- Καὶ ὡς ἔφθασε ὅπου ἐβρίσκονταν ὁ Αἰνεΐας καὶ ὁ Πηλεΐδης 320
 ἄπλωσε πρῶτα καταχνιά στὰ μάτια τοῦ Ἀχιλλέως,
 κι ἔπειτα εὐθύς τὸ φράξινο κοντάρι λογχοφόρο
 ἀπ' τὴν ἀσπίδα ἐτράβηξε τοῦ ἀνδρειωμένου Αἰνεΐου.
 Καὶ ἀφοῦ τό ἔθεσεν ἐμπρὸς στὰ πόδια τοῦ Ἀχιλλέως,
 ἀπὸ τὴν γῆν ἀνάερα τινάζει τὸν Αἰνεΐαν. 325
 Καὶ τάξεις ὑπερπήδησε πολλὰς ἀνδρῶν καὶ ἴππων
 ὁ Αἰνεΐας καθὼς ὄρμησεν ἀπ' τοῦ θεοῦ τὸ χέρι,
 ὥσπου στὴν ἄκρην ἔφθασε τῆς ταραχώδους μάχης,
 ποὺ ἀρματωμέν' οἱ Καύκωνες στὸν πόλεμον κινούσαν.
 Σ' αὐτὸν τότε ἐπλησίασεν ὁ Ποσειδῶν καὶ τοῦ ἴπε : 330
 «Αἰνεΐα, ποῖος τῶν θεῶν τὰ λογικὰ σοῦ ἐπῆρε,
 καὶ σ' ἔβαλε ν' ἀντιταχθῆς τοῦ φοβεροῦ Πηλεΐδου ;
 Κι εἶναι ἀπὸ σὲ καλύτερος ἐκεῖνος στὴν ἀνδρεία
 καὶ οἱ θεοὶ τὸν ἀγαποῦν, ὅσο θνητὸν κανέναν.
 Ἄλλ' ὅπου καὶ ἂν ἀπαντήθῃς μ' αὐτὸν τὰ ὀπίσω κάμε 335
 μὴ κατεβῆς καὶ πρόμοιρα στὴν κατοικιά τοῦ Ἄδου.
 Καὶ ὀπότεν ἔβρη ὁ θάνατος καὶ ἡ μοίρα τὸν Πηλεΐδην,
 τότε πολέμα ξέθαυρα ἐμπρὸς εἰς τοὺς προμάχους,
 καὶ ἄλλος κανεῖς τῶν Ἀχαιῶν ἐσὲ δὲν θά φονεύσῃ».
- Εἶπε καὶ αὐτοῦ τὸν ἄφησεν, ἀφοῦ τοῦ ἐξήγησ' ὅλα· 340
 καὶ ἀπὸ τὰ μάτια σκόρπισεν ἀμέσως τοῦ Ἀχιλλέως
 τὴν καταχνιά, καὶ ὡς ἀνοιξε πλατιά τοὺς ὀφθαλμούς του,
 ἔλεγε μὲ παράπονο στὴν ἀνδρικήν ψυχὴν του :
 «Μέγα τὸ θαῦμα ὅπου θωροῦν τὰ μάτια τοῦτα ἐμπρὸς τοὺς
 τὴν λόγχην βλέπω κατὰ γῆς καὶ ὄχι τὸν ἄνδρα πλέον, 345
 ποὺ ἐπάνω του τὴν ἔριξα γιὰ νὰ τὸν θανατώσω.
 Ἦταν ἀλήθει' ἀγαπητὸς εἰς τοὺς θεοὺς ὁ Αἰνεΐας,
 κι ἐστοχαζόμενον ὅτι αὐτὸς στὰ ψέματα ἐκαυχόνταν.
 Ἄς πάη· καὶ ἂν ἀπ' τὸν θάνατον πρόθυμα τῶρα ἐσώθῃ,
 δεῦτερα νὰ δοκιμασθῇ μ' ἐμὲ δὲν θά τολμήσῃ. 350
 Ἄλλ' ἄς κινήσω τὸν λαὸν τῶν Δαναῶν ἀνδρείων
 εἰς ἄλλους Τρῶας δοκιμὴ τῆς λόγχης μου νὰ γίνη».
- Εἶπε, πηδᾶ στὰ τάγματα καὶ προσταγὴν τοὺς δίδει :
 «Τοὺς Τρῶας πάρτε ἀπὸ σιμά, ὦ Ἀχαιοὶ γενναῖοι,
 ἄνδρας πρὸς ἄνδρα ὀρμήσετε, μὲ πόθον τοῦ πολέμου. 355

- Κι εἶναι γιὰ μέ πράγμα βαρύ, ὅσῃν καὶ ἂν ἔχω ἀνδρείαν
 μέ τόσα πλήθη μόνος μου τὴν μάχην νὰ κρατήσω·
 μήτ' ἢ Ἀθηνᾶ μήτε ὁ θεὸς ὁ ἀθάνατος ὁ Ἄρης
 μέ τέτοιο στόμα φοβερὸ πολέμου θὰ παλαῖαν.
 Ἄλλ' ὅσον ἐγὼ δύναμαι, μέ πόδια καὶ μέ χέρια 360
 καὶ μέ καρδιά, μηδὲ στιγμήν θὰ ὀκνήσω στὸν ἀγῶνα.
 Θὰ διαπερνῶ τὲς φάλαγγες, καὶ ὅποιος ἀπὸ τοὺς Τρῶας,
 ἐμπρὸς στὴν λόγχην μου εὐρεθῆ δὲν θὰ χαρῆ πιστεύω».
 Καὶ ὁ Ἔκτωρ πάλιν μέ κραυγὲς ἐπρόσταζε τοὺς Τρῶας,
 καὶ νὰ σταθοῦν τοὺς ἔλεγεν ἐνάντια τοῦ Ἀχιλλέως : 365
 «Μή, Τρῶες γενναιόψυχοι, φοβεῖσθε τὸν Πηλεΐδην·
 μέ λόγια καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς ἐγὼ θὰ πολεμοῦσα·
 ὄχι μέ τ' ἄρματα, ὅτι αὐτοὶ πολὺ ἔναι ἀνώτεροί μας.
 Οὐδ' ὁ Ἀχιλλεύς τὰ λόγια του θὰ κατορθώσῃ ὅλα
 καὶ ἀπ' ὅ,τι ἐλπίζει κολοβὸ μέρος πολὺ θὰ μείνῃ. 370
 Κι ἐγὼ θὰ πέσω ἐπάνω του καὶ ἂν πύρινα ἔχῃ χέρια,
 καὶ ἂν ἔχῃ χέρια πύρινα κι ἔχῃ βαφὴν σιδήρου».
- Καὶ μέ τὲς λόγχες σηκωτὲς προχώρησαν οἱ Τρῶες
 κι ἔσμιζ' ἢ ἀνδρεία τῶν δυὸ στρατῶν μ' ἀλαλαγμὸν καὶ βρόντον,
 καὶ τότε ὁ Φοῖβος σίμωσε τὸν Ἔκτορα καὶ τοῦ ἔπε : 375
 «Ἔκτορ, μὴ πλέον προμαχῆς ἐμπρὸς εἰς τὸν Πηλεΐδην,
 ἀλλὰ στὸ πλῆθος δέξου τον καὶ ἀπ' ὅπου βράζ' ἢ μάχη,
 μὴ σ' ἀκοντίσ' ἢ ἀπὸ σιμᾶ σὲ πλήξῃ μέ τὸ ξίφος».
- Εἶπε καὶ ὁ Ἔκτωρ ἔστρεψε στὲς φάλαγγες ὀπίσω
 ὅτι, ὡς ὀμίλησε ὁ θεός, τοῦ ἐφόβισε τὰ στήθη. 380
 Καὶ μέ κραυγὴν, ἀτρόμητος στοὺς Τρῶας ὁ Πηλεΐδης
 ἐπήδησε κι ἐκτύπησε τὸν γόνον τοῦ Ὀτρυντέως
 ἐξαισίον Ἰφιτίωνα, πολλῶν λαῶν προστάτην·
 νύμφη ναῖας τὸν γέννησε τοῦ πορθητοῦ πατρός του
 στὴν πλοῦσιαν Ἰθὴν κάτωθεν τοῦ χιονισμένου Τμῶλου 385
 καὶ ὡς ἴσια ὀρμοῦσ' ἐνάντια του τὸν λόγχισε ὁ Πηλεΐδης
 στὴν κεφαλὴν κατάμεσα κι ἐσχίσθη ἐκεῖν' εἰς δύο·
 κι ἐπάνω του, ὅπως βρόντησε, ἐπαίрет' ὁ Πηλεΐδης :
 «Κεῖτεσαι, σὺ ποὺ τρώμαζες τὸν κόσμον, Ὀτρυντεΐδη·
 ἔχεις ἐδῶ τὸν θάνατον καὶ στὴν Γυγαίαν λίμνην 390
 τὴν γενεάν σου, κι εἶν' ἐκεῖ τὸ πατρικό σου κτῆμα,

πού ὁ βαθύς "Ἔρμος δέχεται τὸν ἰχθυοφόρον "Υλλον».

Εἶπε κι ἐκεῖνου ἐσκέπασε τοὺς ὀφθαλμοὺς μαυρίλα,
κι οἱ ἄμαξες τῶν Ἀχαιῶν μὲ τοὺς τροχοὺς τὸν κόψαν
στὴν πρώτην τάξιν· καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς κτυπᾷ τὸν πολεμάρχον 395

ἀνδρεῖον Δημολέοντα, τοῦ Ἀντήνορος βλαστάρι
στὸν μῆλιγγα, ἀνάμεσα στὸ χάλκινό του κράνος.
Τὸ κράνος δὲν ἐκράτησε τὸ χαλκοφόρο ἀκόντι,
πού ἐσύντριψε τὸ κόκαλο κι ἐγέμισ' ὅλος αἷμα
ὁ ἐγκέφαλος· κι ἐνέκρωσε μ' ὄσην ὀρμὴν καὶ ἂν εἶχε. 400

Πάλιν τὸν Ἴπποδάμαντα πού ἐπήδησε ἀπ' τ' ἀμάξι
μεσόπλατα τὸν λόγχισεν ὡς ἔφευγεν ἐμπρός του
καὶ ὡς ξεψυχοῦσ' ἐμούγκριζεν, ὡς κάνει ταῦρος ὅταν
στοῦ Ἐλικωνίου τὸν βωμὸν τὸν σέρνουν παλικάρια,
καὶ ὅπως τοὺς βλέπει ὁ Ποσειδῶν εὐφραίνεται ἢ καρδιά του. 405

Τόσο ἐβογοῦσε ὡς ἐβγαίνει ἡ ἀδάμαστη ψυχὴ του.
Στὸν Πριαμίδην ἔπειτα Πολύδωρον ἐχύθη·
τοῦτον ἀπὸ τὸν πόλεμον ἐμπόδιζε ὁ πατέρας,
ὄτ' ἦταν τὸ ὑστερόγεννο καὶ ἀγαπητὸ παιδί του,
ἀνεμοπόδης φοβερὸς καὶ τότε ἀπ' ἀγνωσιά του 410
μὲς στοὺς προμάχους ἔτρεχε νὰ δεῖξῃ πόσο ἀξίζου
τὰ πόδια του, ὥσπου ἔχασε τὴν ποθητὴν ζωὴν του.

Ἐκεῖνον ὁ πτερόποδος ἀκόντισε Πηλεΐδης
στά νῶτα ἐμπρός του ὡς ἔφευγε, τῆς ζώνης ὅπου οἱ κόμπου
χρυσοὶ τὸν διπλὸν θώρακα κλεισμένον ἐκρατοῦσαν. 415
Καὶ ἡ λόγχη ἀντίκρυ σχίζοντας τὸν ὀμφαλὸν του ἐβρῆκε·
σκουζοντας ἐγονάτισε, τὸ φῶς δὲν εἶδε πλέον
καὶ μὲ τὰ χέρια τ' ἄντερα σκυμμένος ἐβαστοῦσε.

"Ἄμ' εἶδε τὸν αὐτάδελφον Πολύδωρον ὁ "Ἐκτωρ
χάμω στὴν γῆν νὰ στρέφεται μὲ τ' ἄντερα στά χέρια, 420
θάμπωμα τοῦ ἴθε καὶ μακρὰν ἀκόμη νὰ γυρίζῃ
δὲν ἔστερξε, ἀλλ' ἐχύθηκεν ἐπάνω στὸν Πηλεΐδην
ὡσὰν φωτιά, τινάζοντας τὴν λόγχη· καὶ ὡς τὸν εἶδε
ὁ Ἀχιλλέας ἐσκίρτησε καὶ ὑπερηφάνως εἶπε :

«Κοντὰ ναι αὐτὸς πού μ' ἔκαψε στά σπλάχνα, ὅπου τὸν φίλον 425
τὸν ποθητὸν μου ἐφόνευσε· καὶ ὁ ἓνας ἀπ' τὸν ἄλλον
πλέον δὲν θὰ κρυβόμασθε στὲς δίπλες τοῦ πολέμου».

- Καί μ' ἄγριο βλέμμα ἐκοίταξε τὸν Ἕκτορα καὶ τοῦ ἴπε :
- «Πηλείασε, ταχύτερα νὰ ἰδῆς τὸν ὄλεθρόν σου».
- Καὶ ἀτρόμητος τοῦ ἀπάντησεν ὁ λοφοσειστής Ἕκτωρ : 430
- «Μὴ ὡσάν ἀνήλικο παιδί μὲ λόγια ἐμὲ νὰ σκιάξῃς,
 Πηλείδῃ, ἐλπίσης· ἐπειδὴ κι ἐγὼ καλὰ γνωρίζω
 πειρακτικὰ πικρότατα παρόμοια νὰ προσφέρω.
 "Ὅτ' εἶσαι ἀνδρεῖος κι εἴμ' ἐγὼ πολὺ κατώτερός σου,
 τὸ ξεύρω, ἀλλὰ στὴν δύναμιν τῶν ἀθανάτων μένει 435
 ἔαν καὶ ἀδυνατότερος ὡς εἶμαι, τὴν ζωὴν σου
 θὰ σβῆσῃ τούτ' ἢ λόγῃ μου, ὅτι καὶ αὐτὴ πληγώνει».
- Εἶπε, τὴν λόγῃν τιναχτὰ ρίχνει, καὶ ἀπὸ τὸ στήθος
 τοῦ Ἀχιλλέως ἢ Ἀθηναῖα τὴν ἔγυρεν ὀπίσω
 μὲ σιγανὴ φουσηματιὰ κι ἐγύρισεν ἢ λόγῃν 440
 κι ἔπεσ' ἐμπρὸς στοῦ Ἕκτορος τὰ πόδια καὶ ὁ Πηλείδης
 τοῦ ἐχύθη ἐπάνω ἀκράτητος μὲ ὄρμην νὰ τὸν φονεύσῃ
 κραυγάζοντας τρομακτικὰ· ἀλλ' ἄρπαξεν ὁ Φοῖβος
 τὸν Ἕκτορ' εὐκόλα ὡς θεὸς κι ἐσκέπασε μὲ ὀμίχλην·
 καὶ τρεῖς τοῦ ἐτράβηξε φορές τὴν λόγῃν ὁ Πηλείδης 445
 καὶ τρεῖς φορές ἐκτύπησε τὸν σκοτεινὸν ἀέρα·
 καὶ ὅταν μὲ θείαν δύναμιν τὴν τέταρτην τοῦ ἐχύθη
 ἐβροντοφώνησε σ' αὐτὸν μὲ λόγια φτερωμένα :
 «Καὶ πάλιν, σκύλ', ἐξέφυγες τὸν θάνατον· τὸν εἶδες
 κοντὰ σου· πάλιν σ' ἔσωσεν ὁ Φοῖβος καὶ σ' ἐκεῖνον 450
 εὐχῆσου ὀπότεν προχωρῆς κεῖ ποῦ κροτοῦν τ' ἀκόντια.
 Θὰ σὲ ἀπαντήσω κι ὕστερα καὶ θὰ σὲ τελειώσω,
 ἂν κάποιος εἶναι τῶν θεῶν κι ἐμὲ νὰ βοηθήσῃ·
 διὰ τῶρα πάλιν θὰ χυθῶ στοὺς ἄλλους ὅποιον ἔβρω».
- Εἶπε κι εὐθύς τὸν Δρύοπα στὸν τράχῃλον λογχίζει 455
 καὶ αὐτοῦ τὸν ἄφησε νεκρόν· καὶ τὸν Φιλητορίδην
 Δημοῦχον, μεγαλόσωμον, ἀκόντισε στὸ γόνα,
 καὶ τὴν φυγὴν τοῦ ἔκοψε, κι ἔπειτα μὲ τὸ μέγα
 ξίφος τοῦ ἐπῆρε τὴν ζωὴν· κατόπιν στὰ δυὸ τέκνα
 τοῦ Βίαντος, Λαόγονον καὶ Δάρδανον ἐχύθη, 460
 καὶ κάτω ἀπὸ τὴν ἄμαξαν τοὺς βρόντησε, τὸν ἕναν
 μὲ τὸ κοντάρι καὶ σιμὰ τὸν ἄλλον μὲ τὸ ξίφος.
 Καὶ ὁ Τρῶς υἱὸς τοῦ Ἀλάστορος ἐπρόσπεσεν ἐμπρὸς του,

- ἴσως τὸν πιάσῃ ζωντανὸν καὶ τὴν ζωὴν τοῦ ἀφήσῃ,
 ἂν ἤθελε νὰ σπλαχνισθῇ τὴν ὅμοιαν ἡλικίαν, 465
 μωρὸς, καὶ δὲν ἐνόησε, πού δὲν θὰ τὸν μαλάξῃ·
 ὅτι δὲν ἦταν ἄνθρωπος γλυκός, δὲν ἦταν πράος,
 ἀλλ' ἦταν σφόδρ' ἀράθυμος· καὶ νὰ τὸν ἰκετεύσῃ
 τὸν ἐπιανε ἀπ' τὰ γόνατα, κι ἐκεῖνος τὸ συκῶτι
 τοῦ πλήγωσε μὲ μάχαιραν, καὶ ὡς τὸ συκῶτι ἐχύθη 470
 τὸ στῆθος αἷμα ἐγέμισε, κι ἐσκέπασε μαυρίλα
 τὰ μάτια του· καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν Μούλιον λογχίζει
 στ' αὐτὶ καὶ μέσ' ἀπ' τ' ἄλλο αὐτὶ ξεβγῆκε ἡ χάλκιν' ἄκρη.
 Κατόπι εὐθύς τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀγηγορίδου Ἐχέκλου
 ἔσχισε μὲ τὸ ξίφος του, καὶ ὀλόβολ' ἡ λεπίδα 475
 ἀπὸ τὸ αἷμα ἐπύρωσε· καὶ τοῦ κλείσαν τὰ μάτια
 ἡ μοῖρα ἡ παντοδύναμη, καὶ τοῦ θανάτου ὁ σκότος·
 κι ἐκεῖ τοῦ Δευκαλίωνος τὴν κλείδωσιν τοῦ ἀγκῶνος
 μὲ λόγχην ἐδιατρύπησε· καὶ αὐτὸς μὲ κρεμασμένο
 τὸ χέρι ἐστάθη κι ἔβλεπε τὸν θάνατον ἐμπρός του, 480
 ὥσπου τὸν σβέρκον τοῦ κοψεν ἐκεῖνος μὲ τὸ ξίφος
 πού ἡ κεφαλὴ ροβόλησε μακρὰν μ' ὄλο τὸ κράνος·
 τότ' ἔξω ἀπὸ τὸν σφόνδυλα πετάχθη τὸ μεδούλι,
 καὶ αὐτὸς νεκρὸς ἐτέντωσε· κατόπιν τὸν Πειριεῖδην
 Ρίγμον τῆς Θράκης, μαχητὴν ἐξαίσιον ἀκοντίζει 485
 ἐμπήχθ' ἡ λόγχη στὴν κοιλιά κι ἐβρόντησε ἀπ' τ' ἀμάξι.
 Ὅμοίως τὸν Ἀρηίθοον λογχίζει ἀκόλουθόν του,
 μεσόπλατα, ὅπως ἔστρεψε τοὺς ἵππους καὶ ἀπ' τ' ἀμάξι
 κάτω στὴν γῆν τὸν ἔσπρωξε κι οἱ ἵπποι ἐταραχθῆκαν.
- Καὶ ὅπως σ' ἠλιόκαυτο βουνὸ τρανὴ φωτιά μανίζει 490
 καὶ μέσα στὰς βαθιὰς λακκιὰς τὰ δένδρα καίοντ' ὅλα
 καὶ ὁ ἄνεμος ἐδῶ κι ἐκεῖ τὴν φλόγα περιστρέφει,
 τόσο καὶ αὐτὸς ὡσὰν θεὸς ἐλύσσα μὲ τὴν λόγχην
 ἐδῶ κι ἐκεῖ φονεύοντας, καὶ ἡ γῆ πλημμύριζ' αἷμα.
 Καὶ ὡς ὅταν πλατυμέτωπα δυὸ βόδι' ἀνδρειωμένα 495
 ζεύουν στ' ἄλώνι τ' ὁμορφο, κριθάρι νὰ πατήσουν
 καὶ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους ἐκεῖνο ξεπορτίζει·
 ὅμοια τὰ στερεόποδα πουλάρια τοῦ γενναίου
 Πηλείδου ἀσπίδες καὶ νεκροὺς πατοῦσαν, καὶ τ' ἀξόνι

καὶ τὰ πλευρὰ τῆς ἄμαξας μαυρίζαν ἀπ' τὸ αἷμα,
ὡς τὸ ραντίζαν οἱ τροχοὶ καὶ οἱ ὄπλεις τῶν ἵππων.
Καὶ πρόθυμος νὰ δοξασθῇ μὲ νίκην ὁ Πηλεΐδης
εἶχε τὰ χέρι' ἀνίκητα μ' αἷμα πηκτὸ βαμμένα.

500

Και ὡς ἔφθασαν στὸ πέραμα τοῦ βαθυρρόου Ξάνθου,
τοῦ ποταμοῦ ποὺ ἐγέννησεν ὁ ἀθάνατος Κρονίδης,
τοὺς χώρισε καὶ τοὺς μισοὺς κυνήγαε πρὸς τὴν πόλιν,
στὸ σιάδι, ποὺ μιὰ μέρα πρὶν τοῦ "Ἐκτορος ἡ λύσσα
τρικύμιζε τοὺς Ἀχαιοὺς κι ἐφεῦγαν τρομασμένοι· 5
καὶ ὡς βοβολῶντας ἔφευγαν, ἡ "Ἡρα τὸν ἀέρα
ἐθόλωνε γιὰ νὰ σταθοῦν, κι οἱ ἄλλοι στριμωμένοι
στὸν ποταμὸ ποὺ τ' ἀργυρὰ καὶ τρίσβαθα νερά του
πέφτουν μὲ βρόντον φοβερόν, βαθιὰ βοοῦν τὰ ρεῖθρα,
ἀχοῦν οἱ ἀκροποταμιές, κι ἐκεῖνοι ἐπολεμοῦσαν 10
καὶ ἀλάλαζαν ἐδῶ κι ἐκεῖ στὰ ρεῦματ' ἀφρισμένα.
Καὶ ὅπως φλόγ' ἀνάερα σηκώνει τὲς ἀκρίδες
ἂν ἔξαφνα ξεσπᾶ φωτιά, καὶ στὸ ποτάμι ἐκεῖνες
ροβολᾶν κάτω νὰ κρυφθοῦν, ὁμοίως ἀπ' τὴν λόγχην
τοῦ Ἀχιλλέως νὰ σωθοῦν ἄνδρες σωρὸς καὶ ἴπποι 15
ὄλον τοῦ Ξάνθου ἐγέμιζαν τὸ ρεῦμα ὅπου βροντοῦσε.
Καὶ ἄφησε ὁ διογέννητος στὴν ὄχθην τὸ καντάρι
στοὺς κλάδους μίας μυρικιάς, καὶ μὲ τὸ ξίφος μόνον
πήδησε μέσα ὡσάν θεός, κι εἶχε κακὸ στὸν νοῦν του·
κτυπᾶ δεξιά, κτυπᾶ ζερβὰ καὶ σφάζομένων βόγγος 20
βγαίνει φρικτός, καὶ τὸ νερὸ στὸ αἷμα κοκκινίζει.
Καὶ ὡς φεύγουν ἀπὸ δέλφινά μεγάλων τ' ἄλλα ψάρια
καὶ φοβισμένα χύνονται σ' ἀκύμαντο λιμάνι
στοὺς κόλπους, ὅτι ἀρπακτικὰ τρώγει ὅποιον φθάσῃ ἐκεῖνος,
ὅμοια στὰ βράχη ἐκρύβονταν, στὸ φοβερὸ ποτάμι 25
οἱ Τρῶες· καὶ ὡς ἐκούρασε τὰ χέρια του στοὺς φόνους
ἀπ' τὸ ποτάμι ζωντανὰ δῶδεκ' ἀγόρια πῆρε
τοῦ πεθαμένου ἀντίποινα, τοῦ ποθητοῦ Πατρόκλου·
τὰ ἔβγαλ' ἔξω ἀναίσθητα ὡσάν ἐλαφομόσχια
καὶ τοὺς ὀπισθαγκώνισε μὲ τὰ καλοκομμένα 30
λουριὰ ποὺ ἐκεῖνοι στοὺς κλωστοὺς χιτῶνας ἐφοροῦσαν,

καὶ νὰ τοὺς πάρουν πρόσταξεν ἐκεῖθεν εἰς τὰ πλοῖα
καὶ αὐτὸς πετάχθη ὀλόθερμος νὰ ξαναρχίσῃ φόνους.

- Κι ἔμπρός του τὸν Λυκάονα τὸν Πριαμίδην ἤβρε
πόφευγε ἀπὸ τὸν ποταμόν, πού ἔναν καιρὸν τὴν νύκτα 35
τὸν εἶχε πιάσει αἰχμάλωτον στὸν κηπον τοῦ πατρός του,
ἐκεῖ πού μιᾶς ἀγριοσυκιᾶς τὰ τρυφερὰ βλαστάρια
σκεπάρνιζε, τῆς ἄμαξας πλευρὰ νὰ τὰ μορφώσῃ.
'Εκεῖ, κακὸν ἀνέλπιστο, τὸν εὔρηκε ὁ Πηλεΐδης,
καὶ τότε τὸν ἐπούλησε καὶ ἀπόστειλε στὴν Λῆμνον 40
καὶ ἀπ' τὸν υἱὸν τοῦ Ἰάσονος τὴν πληρωμὴν ἐπῆρε.
Κεῖθε ἀκριβὰ τὸν λύτρωσεν ὁ Ἴμβριος Ἡετίων,
φίλος του, καὶ τὸν ἔστειλε στὴν ἱερὴν Ἀρίσβην,
κι ἔφυγ' ἐκεῖθε κι ἔφθασε στὸ σπίτι τοῦ πατρός του.
"Ἐνδεκα μὲ τοὺς φίλους του χαροκοποῦσε ἡμέρες 45
ἀπο τὴν Λῆμνον νιόφερτος, καὶ μὲς στὴν δώδεκάτην
θεὸς πάλιν τὸν ἔβαλε στὰ χέρια τοῦ Ἀχιλλεύς
πού ἔμελλε καὶ ἀθέλητον στὸν Ἄδην νὰ τὸν στείλῃ.
Καὶ ἅμα τὸν γνώρισ' ὁ Ἀχιλλεὺς γυμνὸν— ὅτ' εἶχε ρίξει
κατὰ γῆς ὄλ', ἀσπίδα του καὶ κράνος καὶ κοντάρι, 50
ὅτι τὸν ἔλιων' ἰδρωτας, καθὼς ἀπ' τὸ ποτάμι
ἔφευγε καὶ ἀπ' τὸν κόπον του τὰ γόνατα τοῦ ἐτρέμαν·
τότ' εἶπε μὲ παράπονο στὴν ἀνδρικὴν ψυχὴν του :
«Μέγα τὸ θαῦμα ὁπού θωροῦν τὰ μάτια τοῦτα ἔμπρός τους·
ὡς φαίνεται θ' ἀναστηθοῦν μέσ' ἀπ' τὸ μαῦρο σκότος 55
οἱ Τρῶες μεγαλόψυχοι πού ἡ λόγχη μου ἔχει σβῆσει
ἀφοῦ καὶ τοῦτος γύρισεν ἀπ' τὴν ἀγίαν Λῆμνον
πού ζωντανὸν τὸν ἔστειλα, καὶ ἡ θάλασσα πού τόσους
μακρὰν κρατεῖ δὲν μπόρεσε τὸν δρόμον νὰ τοῦ φράξῃ.
'Αλλὰ τώρα τὴν λόγχην μας κι αὐτὸς ἄς δοκιμάσῃ 60
γιὰ νὰ γνωρίσω ἂν ἀπὸ κεῖ πού θὰ τὸν στείλω ὁμοίως
θενὰ γυρίσ' ἢ ἂν ἡ γῆ θὰ τὸν κρατήσ' ἢ θρέπτρα,
πού καὶ τὸν γενναιότερον κρατεῖ στὸ μαῦρο χῶμα».
- Μὲ τούτους τοὺς διαλογισμοὺς ἀνάμενε, ὥσπου ἐκεῖνος
σβησμένος τὸν πλησίαζεν, ἔμπρός του νὰ προσπέσῃ, 65
νὰ μὴ τὸν ἔβρῃ θάνατος κακὸς καὶ μαύρη μοῖρα.
Τὴν λόγχην σήκωσ' ὁ Ἀχιλλεὺς αὐτοῦ νὰ τὸν πληγώσῃ·

ἔσκυψ' ἐκεῖνος, ἔτρεξε καὶ ἀπὸ τὰ γόνατά του
 ἐπιάσθη καὶ ἀπὸ πίσω του περνώντας στέκ' ἢ λόγχη 70
 στὴν γῆν καὶ σάρκ' ἀνθρώπινη ποθοῦσε νὰ χορτάσῃ.
 Καὶ μ' ἓνα χέρι τοῦ 'πιανε τὰ χέρια ὡς ἰκέτης·
 μὲ τ' ἄλλο αὐτοῦ στὴν γῆν σφικτὰ κρατοῦσε τὸ κοντάρι :
 «'Α! σ' ἐξορκίζω, σέβου με, λυπήσου με, 'Αχιλλεῖα,
 ποὺ εἶμαι ἰκέτης σεβαστὸς ἀκόμη ἀπ' τὴν ἡμέραν,
 ποὺ μὲ σὲ πρῶτον γεύθηκα τῆς Δήμητρος τὸν σπόρον, 75
 ὅταν ἀπὸ τὸν κῆπον μου αἰχμάλωτον μ' ἐπῆρες,
 καὶ ἀπ' τὸν πατέρα μου μακρὰν καὶ ἀπὸ τοὺς ποθητοὺς μου
 νὰ μὲ πουλήσουν μ' ἔστειλες στὴν Λῆμνον τὴν ἁγίαν,
 κι ἕκατὸ βόδι' ἀπόκτησες· καὶ μ' ἄλλα λύτρα τώρα
 τρίδιπλα ἐξαγοράστηκα· καὶ δώδεκα ἔχω ἡμέρες 80
 ποὺ ἀφοῦ παράδειρα πολὺ στὴν Ἴλιον ἐπανῆλθα.
 Μοίρα κακὴ στὰ χέρια σου μ' ἔβαλε τώρα πάλιν
 καὶ ὁ Ζεὺς ὁποῦ μ' ἐμίσησεν, ὡς φαίνεται, ὁ πατέρας·
 ἐμένα ὀλιγοήμερον ἐγέννησε ἢ μητέρα,
 ἢ Λαοθόη, κόρη αὐτῆ τοῦ γέροντος τοῦ 'Αλτου, 85
 τοῦ 'Αλτου, ὅπου τῶν μαχητῶν Λελέγων βασιλεύει
 στὴν Πήδασον τὴν ὑψηλὴν ποὺ βρέχει ὁ Σατυνίεις.
 'Απὸ αὐτὴν ὁμόκλινην, μὲ ἄλλες, τοῦ Πριάμου
 δυὸ γεννηθήκαμε, καὶ σὺ θὰ σφάξης καὶ τοὺς δύο.
 Τὸν θεϊκὸν Πολύδωρον ἐκεῖ μὲς στοὺς προμάχους 90
 ἐνέκρωσεν ἢ λόγχη σου· καὶ τῶρὰ πάλι ἐμένα
 ἐδῶ μοῦ μέλλεται κακὸ καὶ ἀφοῦ ἐμπρός σου ἢ μοίρα
 μ' ἔφερε, ἀπὸ τὰ χέρια σου θαρρῶ δὲν θὰ ξεφύγω.
 Καὶ ἄλλο θὰ εἰπῶ νὰ τὸ σκεφθῆς· ἐμένα μὴ φονεύσης
 διότι αὐτάδελφος ἐγὼ τοῦ 'Εκτορος δὲν εἶμαι, 95
 ποὺ ἐφόνευσεν τὸν φίλον σου τὸν ἀγαθὸν καὶ ἀνδρεῖον».

Μὲ τοῦτα τὸν ἰκέτευεν ὁ γόνος τοῦ Πριάμου,
 ἀλλ' ὅμως λόγον ἄσπλαχνον ἀντάκουσε ἀπὸ ἐκεῖνον :
 «Μὴ μοῦ φλυαρῆς, ἀνόητε, καὶ λύτρα μὴ προβάλης,
 ὅτι, πρὶν ἔβρη ὁ Πάτροκλος τῆς μοίρας του τὸ τέλος, 100
 κάπως μοῦ τό 'δινε ἢ καρδιά νὰ λυπηθῶ τοὺς Τρῶας
 καὶ ζωντανούς πῆρα πολλοὺς κι ἐπούλησα στὰ ξένα.
 'Αλλὰ τώρα τὸν θάνατον κανεῖς δὲν θὰ ξεφύγῃ

- τῶν Τρῶων, πού στὰ χέρια μου στήν Ἴλιον ἀποκάτω
βάλλη ὁ θεός, καί μάλιστα τὰ τέκνα τοῦ Πριάμου. 105
- Ἄλλά, ὦ φίλε, ἀπόθανε καί σύ· τί τόσο κλαίεις ;
Ἀπέθανε καί ὁ Πάτροκλος, πολὺ καλύτερός σου·
δὲν βλέπεις πόσο εἶμαι καλὸς καί μέγας καί πατέρα
ἔχω ἀπὸ γένος καί θεᾶν μητέρα καί ὅμως εἶναι
ἡ μοίρα ἡ παντοδύναμη καί ὁ θάνατος κοντὰ μου. 110
- Αὐγὴ θὰ εἶναι ἢ δειλινὸ ἢ θὰ ἔναι μεσημέρι,
ὅπου κι ἐμένα τὴν ζωὴν κανένας θὰ μοῦ πάρη
μὲ τὸ κοντάρι ἀπὸ κοντὰ ἢ ἀπὸ μακριὰ μὲ βέλος».
- Εἶπε· κείνου τὰ γόνατα κοπῆχαν καί ἡ καρδιά·
τὴν λόγχην ἄφησεν αὐτοῦ καί ἀπλώνοντας τὰ χέρια
ἐκάθισε· κι ἔσυρ' εὐθύς τὸ ξίφος ὁ Πηλεΐδης 115
- στὸν σβέρκον τὸν ἐκτύπησε, καί μέσα ἐμπῆκεν ὅλη
ἡ δίστομη λεπίδα του, κι ἐπίστομα ἐξαπλώθη
ἐκεῖνος καί κατάπινεν ἡ γῆ τὸ μαῦρον αἷμα.
- Καί ἀπὸ τὸν πόδ' ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν πιάνει καί τὸν ρίχνει 120
- μὲς στὸ ποτάμι νὰ συρθῆ καί ὑπερηφάνως εἶπε :
«Κεῖ μὲ τὰ ψάρια πλάγιασε, τὸ αἷμα θὰ σοῦ γλείφουν
ἀπ' τὴν πληγὴν ἀφρόντιστα· στήν κλίνην νὰ σὲ κλάψῃ
δὲν θὰ σὲ βάλ' ἡ μάνα σου, ἀλλὰ μὲ τὲς στροφές του
θὰ σὲ κυλήσῃ ὁ Σκάμανδρος στὰ πλάτη τῆς θαλάσσης 125
- καί ψάρια θὰ πηδοῦν ψηλὰ στὰ μαυροσουφρωμένα
κύματα, στοῦ Λυκάονος τὸ πάχος νὰ χορτάσουν.
- Κακό σας, ὡς νὰ φθάσωμε στήν Ἴλιον τὴν ἁγίαν,
φεύγοντας σεῖς καί ὀπίσω ἐγὼ νὰ σᾶς κατασυντρίβω·
μῆτε τὸ καλοκύλητο ποτάμι θὰ σᾶς σώσῃ 130
- πού πληθὸς ταύρων πάντοτε τοῦ σφάζετε καί μέσα
στὰ ρεύματα τὰ ζωντανὰ βυθίζετε πουλάρια.
Θὰ κακοθανάτισετε ὡς νὰ πληρώσεται ὅλοι
τὸν φόνον τοῦ Πατρόκλου μου καί τὴν σφαγὴν πού τότε,
πού ἔλειπα ἐγὼ, τῶν Ἀχαιῶν ἐκάμετε στὰ πλοῖα».
- Εἶπε καί τότε ὁ ποταμὸς χειρότερα ἐχολώθη,
κι ἐζήτη μὲ τὸν νοῦν του πῶς νὰ παύσῃ τοῦ Ἀχιλλέως
τὴν λύσσαν καί ἀπ' τὸν ὄλεθρον τοὺς Τρῶας νὰ φυλάξῃ.
Ὅστος μὲ τὸ ἀπέραντο κοντάρι του ὁ Πηλεΐδης

- τοῦ Ἀστεροπαίου χύθηκεν υἱοῦ τοῦ Πηλεγόνος 140
 ποῦ ἡ Περίβοια γέννησεν ὠραία θυγατέρα
 ἡ πρώτη τοῦ Ἀκεσσαμενοῦ καὶ ὁ ποταμὸς ὁ μέγας
 ὁ Ἀξιός, ποῦ ἐπλάγιασεν ἐρωτικά μ' ἐκείνην.
 Καὶ ὅπως ὀρμοῦσε ὁ Ἀχιλλεύς, ἐμπρός του ἀπ' τὸ ποτάμι
 ὁ Ἀστεροπαῖος στήθηκε κρατώντας δυὸ κοντάρια, 145
 ὅτι τὸν ἐγκαρδίωσεν ὁ Ξάνθος χολωμένος
 ποῦ τόσους ἔσφαξ' ἄπονα στὸ ρεῦμα του ὁ Πηλείδης·
 καὶ ὁπότεν ἐπροχώρησαν κι ἐβρέθηκαν ἀντίκρου,
 πρῶτος ὀμίλησ' ὁ Ἀχιλλεύς : « Ποιὸς εἶσαι καὶ ἀπὸ ποῖον 150
 ἀνθρώπων γένος ποῦ τολμᾷς ἐμπρός μου νὰ προβάλῃς ;
 Τέκνα γονέων δυστυχῶν τὴν ρώμην μου ἀντικρίζουν».
 « Πηλείδη μεγαλόψυχε », τοῦ ἀντεῖπε ὁ Ἀστεροπαῖος,
 « τὴν γενεάν μου τί ἐρωτᾷς ; Ἀπὸ τὴν Παιονίαν
 εἶμαι τὴν μεγαλόσβωλην τὴν ἀπομακρυσμένην 155
 καὶ τῶν Παιόνων ἀρχηγὸς τῶν μακρολογχοφόρων·
 ἡ ἐνδεκάτη ἔφεξε αὐγὴ ποῦ ἔφθασα στὴν Τροίαν,
 κατάγομαι ἀπ' τὸν Ἀξιόν, πλατύρροο ποτάμι,
 τὸ ὠραιότερο τῆς γῆς, καὶ ὁ Πηλεγῶν υἱὸς του,
 περίφημος κονταριστῆς, ἐγέννησεν ἐμένα.
 Καὶ τῶρ' ἄς πολεμήσωμε, λαμπρότατε Πηλείδη. 160
 Εἰς τὲς φοβέρες σήκωσεν ὁ θεῖος Ἀχιλλέας
 τὴν λόγχην καὶ τὲς δύο του ὁ Ἀστεροπαῖος ἦρωσ,
 ὅτι τοῦ ἐρχόνταν βολικὰ καὶ ἀπὸ τὰ δύο του χέρια.
 Μὲ τὴν μιὰν λόγχην κτύπησε τὸν κύκλον τῆς ἀσπίδος,
 ἀλλὰ τὴν κράτησε ὁ χρυσός, τὸ δῶρημα τὸ θεῖο. 165
 Κι ἡ ἄλλη λόγχη ἐχάραξε τὴν δεξιὰν ἀγκάλην,
 κι ἔρρευσεν αἷμα· ἐπέταξεν ἐπάνω του κι ἐστάθη
 στὴν γῆν ἡ λόγχη, πρόθυμη μὲ σάρκα νὰ χορτάσῃ.
 Τότε ὁ Ἀχιλλεύς τὸ φράξινον, ἀλάθευτο κοντάρι
 μὲ φόνου ὀρμὴν ἀκόντισεν εἰς τὸν Ἀστεροπαῖον· 170
 καὶ ἀντὶ ἐκείνου ἐκτύπησε τοῦ ποταμοῦ τὴν ὄχθην,
 καὶ ὡς εἰς τὴν μέσσην ἔχωσε τὸ φράξινο κοντάρι
 τὸ ξίφος ἔσυρεν εὐθύς κι ἐπάνου του ὁ Πηλείδης
 ἐπήδησεν ἀκράτητος· κι ἐκεῖνος τοῦ Ἀχιλλέως
 τὸ φράξο δὲν ἐδύνατο νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὴν ὄχθην, 175

- καὶ τρεῖς τὸ ἐτίναξε φορές μετὰ τὸ βαρὺ τοῦ χέρι
καὶ τρεῖς τοῦ ἐκόπ' ἢ δύναμις· κι ἐνῶ νὰ τὸ λυγίσῃ
καὶ νὰ τὸ σπάσῃ τέταρτην φοράν ἐλαχταροῦσε,
τὸν πρόλαβε καὶ τὴν ζωὴν τοῦ ἐπῆρε μετὰ τὸ ξίφος
στὸν ὀμφαλὸν κτυπώντας τον· τὰ ἔντερά του χάμου 180
χυθῆκαν· τὸν ἐσκέπασε στὸν ἀγκομαχητό του
θανάτου σκότος καὶ ὁ Ἄχιλλεὺς πατώντας τον στὰ στήθη
τὸν ἔγδυσε κι ἐφώναξε : «Μεῖνε ἐκεῖ τώρα ὡς εἶσαι.
Ἦταν βαρὺ μετὰ τοῦ Διὸς τοῦ μεγαλοδυνάμου,
ἂν καὶ ποταμογέννητος, τὰ τέκνα νὰ παλαίσις. 185
Ἄν ἀπὸ μέγαν ποταμὸν ἐσὺ γενοκρατιέσαι,
στὴν γενεὰν καυχῶμ' ἐγὼ τοῦ ὑπερτάτου Δία·
ὁ Αἰακίδης γέννησεν ἐμένα, ὁ βασιλέας
τῶν Μυρμιδόνων, ὁ Πηλεὺς, τὸν Αἰακὸν ὁ Δίας·
καὶ ὡς εἶναι ὁ Ζεὺς τῶν ποταμῶν, ποὺ στὰ πελάγη ρέουν 190
ἀνώτερος, ἀνώτεροι γεννοῦντ' οἱ ἀπόγονοί του.
Μέγαν κοντὰ σου ποταμὸν ἔχεις καὶ συμβοηθὸν σου
ἂν ἤμποροῦσεν, ἀλλὰ ποιὸς μετριέται μετὰ τὸν Δία ;
Ποὺ μήτε ὁ μέγας πρὸς αὐτὸν συγκρίνεται Ἄχελῶος,
μήτ' ἢ ὄρμη τοῦ Ὠκεανοῦ μετὰ τὸ βαθύ του ρεῦμα 195
ἀπ' ὅπου ὄλες οἱ θάλασσες καὶ οἱ ποταμοὶ πηγάζουν
καὶ ὄλες οἱ βρύσες εἰς τὴν γῆν καὶ τὰ βαθιὰ πηγάδια·
τρέμει καὶ αὐτὸς τὸν κεραυνὸν τοῦ φοβεροῦ Κρονίδου,
ὅταν βροντᾷ τρομακτικὰ ἀπὸ τὰ οὐράνια κάτω».
- Εἶπε καὶ τὸ κοντὰρι του ἀνάσπασε ἀπ' τὴν ὄχθην 200
καὶ αὐτόν, ὅπου ἐθανάτωσε, ἀφῆκε αὐτοῦ στὸν ἄμμον
κειτάμενον νὰ βρέχεται ἀπὸ τὸ μαῦρο κύμα
καὶ χέλια τὸν τριγύρισαν καὶ ψάρια στριμωμμένα
κι ἐκόφταν καὶ ἄρπαζαν γοργὰ τῆς νεφραμιᾶς τὸ πάχος.
Καὶ αὐτὸς στὸ πλῆθος ὄρμησε τῶν ἵππικῶν Παιόνων, 205
ποὺ ἄμ' εἶδαν ἀπ' τὸ κτύπημα τοῦ ξίφους τοῦ Ἄχιλλέως
νὰ πέσῃ ὁ πρῶτος ἄνδρας τοὺς ἐφεῦγαν τρομασμένοι
στὸν ποταμὸν ὀλόγουρα· κι ἐκεῖνος τοὺς ἀνδρείους
ἔστρωσ' ἐκεῖ, Θερσίλοχον, Μύδωνα καὶ Θρασίον
καὶ Ἄσ-ύπυλον καὶ Λῆνιον καὶ Μνήσον καὶ Ὀφελέστην. 210
Καὶ πλῆθος ἄλλους Παίονας θὰ ἐφόνευε ὁ Πηλεΐδης

ἄλλ' ἐχολώθη ὁ ποταμὸς καὶ ἀπὸ τὰ βάθη ἐφάνη
 ὡσάν θνητὸς κι ἐφώνηξε : «Καθὼς εἶσαι, ὦ Πηλεΐδη,
 στὴν ρώμην πρῶτος τῶν θνητῶν καὶ στ' ἄδικα εἶσαι πρῶτος.
 ὅτι θεοὶ σὲ βοηθοῦν· καὶ ἂν ν' ἀφανίσῃς ὅλους 215
 τοὺς Τρῶας σοῦ ἴδωκεν ὁ Ζεὺς, μέσ' ἀπὸ τὰ νερά μου
 διῶξε τοὺς καὶ τὴν λύσσαν σου ξεθύμα στὴν πεδιάδα·
 ὅτι νεκροὺς ἐγέμισαν τὰ πρόσχαρα μου ρεῖθρα,
 καὶ δὲν μ' ἀφήνουν οἱ νεκροὶ τὸ ρεῦμα νὰ προχύνω
 στὴν θείαν θάλασσαν καὶ σὺ τρομακτικὰ φονεύεις. 220
 Ἔλ' ἄφησέ με, καὶ ἀπορῶ, μεγάλε πολεμάρχε».

Κι ὁ γοργοπόδης Ἀχιλλεὺς ἀπάντησέ του κι εἶπε :
 «Ἦ Σκάμανδρε διόθρεφτε, θὰ γίνῃ αὐτὸ πού θέλεις·
 νὰ σφάζω δὲν θὰ παύσω ἐγὼ τοὺς ἐπιόρκους Τρῶας
 ὡς νὰ κλεισθοῦν καὶ ἀντίστηθα νὰ δοκιμάσω μόνον 225
 τὸν Ἔκτορα νὰ ἰδοῦμε ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ θὰ πέσῃ».

Εἶπε κι ἐχύθη ὡσάν θεὸς τῶν Τρώων μὲς στὰ πλήθη·
 καὶ ὁ ποταμὸς τότε ὁ βαθὺς ἐφώνηξε τοῦ Φοίβου :
 «Διογέννητε, ἀργυρότοξε, τὴν θέλησιν τοῦ Δία
 δὲν ἐσεβάσθῃς πού θερμὰ σοῦ εἶχε παραγγεῖλει 230
 τῶν Τρώων νὰ ἴσῃς ὑπέρμαχος, ὥσπου νὰ ἴθῃ τὸ δεῖλι
 καὶ νὰ σκιασῇ τοὺς ἀγροὺς στὴν γῆν τὴν σιτοφόραν».

Καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς στὸν ποταμὸν ἐπήδησε ἀπ' τὴν ὄχθην,
 καὶ ὁ ποταμὸς ἐνάντια του σηκώθη φουσκωμένος·
 βάζει ἄνω κάτω τὰ νερά καὶ τοὺς νεκροὺς ἀμπώθει 235
 πολλοὺς ὅπου τοῦ ἐσώρυσαν οἱ φόνοι τοῦ Ἀχιλλέως·
 τοὺς ἔβγαλ' ἔξω στὴν στεριὰν κι ἐμούγκριζε ὡσάν ταῦρος
 κι ἐφύλαγε τοὺς ζωντανοὺς στὰ ὄμορφα νερά του,
 πού τοὺς ἐκρῦβαν θολωτὰ στὰ βάθη τῶν ρευμάτων.
 Φρικτὸ σηκώθη φουσκωτὸ τὸ κύμα ὀλόγυρά του 240
 κι ἐκτύπα τὴν ἀσπίδα του· ποῦ νὰ σταθοῦν δὲν εἶχαν
 τὰ πόδια του· κι ἐπιάσθηκεν ἀπὸ φτελιὰ μέγαλον·
 τ' ὠραῖο δένδρο σύρριζα κάτω βροντᾶ καὶ σέρνει
 τὴν ὄχθην ὅλην κι ἔπιασε μὲ τὰ πυκνὰ κλαδιὰ του
 τ' ὠραῖο ρεῦμα κι ἔγινε γεφύρι στὸ ποτάμι· 245
 καὶ ἀπὸ τὸν φόβον ὁ Ἀχιλλεὺς πετάχθη ἀπὸ τὸ κύμα
 κι ἐχύθηκεν ἀκράτητος νὰ φύγῃ στὴν πεδιάδα.

- 'Αλλ' ὁ θεός, ὁ φοβερός, μαυροκορυφωμένος
ἀκράτητος ἐπάνω του ροβόλαε νὰ κόψη
τὴν φονικὴν ἐκείνου ὄρμην καὶ νὰ σωθοῦν οἱ Τρῶες. 250
- 'Ἐκεῖθ' ἐσκίρτησ' ὁ 'Αχιλλεὺς ὅσο τ' ἀκόντι φθάνει,
καθὼς ὁ μαῦρος ἀετὸς ὁ ἀρπακτικὸς, ποὺ στ' ἄλλα
πετούμενα γιὰ δύναμιν καὶ γιὰ φτερὰ πρωτεύει.
"Ὅμοια πετοῦσε καὶ ὁ χαλκὸς στὰ στήθη του βροντοῦσε
τρομακτικὰ, καὶ ὡς ξέφευγεν ἀνάμεσ' ἀπ' τὸ κύμα 255
κατάποδά του ὁ ποταμὸς μὲ κρότον ροβολοῦσε.
Καὶ ὡς ἀπὸ κεφαλόβρυσσο κόβει νερὸ καὶ παίρνει
ὁ ποτιστὴς καὶ τ' ὀδηγεῖ μὲς στὰ φυτὰ τοῦ κήπου
καὶ μὲ τὴν δίκοπη ἀφαιρεῖ τὰ μπόδι' ἀπὸ τ' αὐλάκι
καὶ ροβολᾷ μὲ τὸ νερὸ κάθε μικρὸ χαλίκι 260
κι ἐκεῖνο μὲ κελάδισμα τὸ πλάγι κατεβαίνει
τόσο γοργὸ ποὺ τ' ὀδηγοῦ τὸ χέρι δὲν τὸ φθάνει,
ὁμοίως τὸν πτερόποδον ἐπρόφθανε 'Αχιλλεῖα
τὸ κύμα, ὅτι τῶν θνητῶν ἀνώτερ' οἱ θεοὶ 'ναι.
Καὶ ὅσες φορὲς ὁ 'Αχιλλεὺς ἐστρέφονταν νὰ μείνη 265
ν' ἀντισταθῆ, νὰ μάθῃ ἂν τὸν κατατρέχουν ὅλοι
οἱ ἐπουράνιοι θεοί, τόσες τὸ μέγα κύμα
τοῦ διογεννήτου ποταμοῦ στοὺς ὤμους τὸν κτυποῦσε.
'Ἐπῆδ' αὐτὸς ἀνάερα μὲ τὴν καρδιά κομμένη
καὶ φουσκωτὸς ὁ ποταμὸς τὰ γόνατ' ἀπὸ κάτω 270
τοῦ 'κοφτε καὶ ἀπ' τὰ πόδια του τὸ χῶμα τοῦ ρουφοῦσε.
Κι ἐκοίταξε τὸν οὐρανὸ κι ἐκλαίετ' ὁ Πηλεΐδης :
«Πατέρα Δία τῶν θεῶν, κανεῖς δὲν μ' ἐλυπήθη
νὰ μὴ μὲ πάρῃ ὁ ποταμὸς ! καὶ ἄς πάθαινα κατόπι.
Καὶ ἄλλος οὐρανοκάτοικος θεὸς σ' ἐμέ δὲν πταίει 275
ὅσο ἡ μητέρα μου ποὺ αὐτὴ μὲ πλάνεσε ὅταν εἶπε
ποὺ ἐμπρὸς στὴν πόλιν πυργωτὴν τῶν χαλκοφόρων Τρῶων
θὰ πέσω ἀπὸ τοῦ 'Απόλλωνος τὰ πτεροφόρα βέλη.
'Ὁ "Ἐκτωρ θὰ μὲ φόνευεν, πολεμιστὴς τῶν πρῶτος
ἀνδρεῖος κὰν θὰ ἐφόνευε, θὰ ἐγύμνωνεν ἀνδρεῖον 280
ἀλλὰ τὸ θέλ' ἡ μοίρα μου νὰ κακοθανατήσω
ἀπὸ μεγάλον ποταμόν, καθὼς στὸ πέρασμά του
πνίγεται ἀπὸ νεροσυρμὴ χοιροβοσκοῦ κοπέλι.»

Εἶπε κι εὐθύς ὁ Ποσειδῶν κι ἡ Ἄθηνᾶ με σῶμα
 ἀνθρώπινο τοῦ στήθηκαν στὸ πλάγι καὶ τοῦ σφίξαν 285
 τὸ χέρι, καὶ τοῦ ὀμίλησαν θάρρος σ' ἐκείνους νά 'χῃ.
 Καὶ ὁ κοσμοσείστης Ποσειδῶν τὸν λόγον εἶπε πρῶτος :
 «Πηλείδῃ, μὴν ἀδημονῆς καὶ μὴ τρομάζεις τόσο·
 ἰδοὺ ποὺ εἴμαστε βοηθοὶ θεοὶ μεγάλοι δύο 290
 ἐμεῖς, ἐγὼ κι ἡ Ἄθηνᾶ, καὶ τοῦτο στέργει ὁ Δίας.
 Δὲν θέλει ἀπὸ τὸν ποταμὸν ν' ἀφανιστῆς ἡ μοίρα,
 καὶ γρήγορα, θαρρῶ, θὰ ἰδῆς ἐκεῖνος νὰ λουφάξῃ·
 καὶ λόγον ἄκου φρόνιμον νὰ τὸν ἀκολουθήσης·
 μὴ παύσης ἀπ' τὸν πόλεμον, ὅμοιο κακὸν εἰς ὅλους, 295
 ὅσο τοὺς Τρῶας, στριμωχτούς, νὰ κλείσης εἰς τὰ τείχη.
 Καὶ σὺ ἀφοῦ τὸν Ἔκτορα φονεύσης, γύρε ὀπίσω
 στὰ πλοῖα καὶ σοῦ δίδομεν τὸ δόξασμα τῆς νίκης»
 Εἶπαν καὶ ὀπίσω ἐγύρισαν στοὺς ἄλλους ἀθανάτους.
 Καὶ θαρρετὸς στὸν λόγον τους κινήθη αὐτὸς στὸ σιάδι
 ποὺ ἀπὸ τὰ ξέχειλα νερὰ πλημμύριζε κι ἐπλέαν 300
 ἄρματα πλῆθος λαμπερὰ καὶ λείψαν' ἀνδρειωμένων.
 Καὶ με τὰ γόνατα ὑψηλὰ στὸ ρεῦμα ἐπάν' ὄρμουσε.
 καὶ ὅπως τὸν γέμισ' ἡ Ἄθηνᾶ με δύναμιν μεγάλην
 δὲν τὸν κρατοῦσε ὁ ποταμὸς πλατὺς καὶ φουσκωμένος.
 Δὲν ἔπαυ' οὐδ' ὁ Σκάμανδρος, ἀλλ' αὔξαινε ὁ θυμὸς του 305
 στὸν Ἀχιλλέα καὶ ὑψηλὰ κορύφωνε τὸ κύμα,
 κι ἔβαλε στὸν Σιμόεντα φωνὴν νὰ τὸν καλέσῃ :
 «Ἐλ' ἄς κρατήσωμε, ἀδελφέ, τούτου τοῦ ἀνδρὸς τὴν λύσσαν
 πρὶν ἢ τὴν μεγαλόπολιν πατήσῃ τοῦ Πριάμου, 310
 κι ἐμπρός του οἱ Τρῶες δύσκολα κρατοῦν εἰς τὸν ἀγῶνα.
 Γρήγορα βόηθ', ἀπὸ πηγές τὸ ρεῦμα σου ἄς πληθύνῃ,
 ξεκίνα κάθε χεῖμαρρον καὶ ὄρθωσε μέγα κύμα·
 κύλα με τάραχον σφοδρὸν καὶ λίθαρα καὶ ρίζες,
 νὰ σβήσωμε με δύναμιν τοῦ ἀνδρὸς αὐτοῦ τοῦ ἀγρίου 315
 ποὺ ὡσάν θεὸς ὑπερνικᾶ καὶ κρατημὸν δὲν ἔχει.
 Ἡ ρώμη μῆτ' ἡ ὁμορφιά δὲν θὰ τὸν σώσουν μῆτε
 ἐκεῖνα τὰ λαμπρ' ἄρματα, ποὺ θὰ ταφοῦν στὸ βάθος
 τῆς λίμνης, μὲς στὸν βοῦρκο τῆς, κι ἐκεῖνον θὰ τυλίξω
 στὴν ἀμμουδιὰ σωρεύοντας χῶματα καὶ κοχλάδια.

Οὐδὲ θὰ φθάσουν οἱ Ἀχαιοὶ νὰ ἔβροῦν τὰ κόκαλά του· 320
 μὲ τόσες λάσπες τρίσβαθα ἐγὼ θὰ τὸν σκεπάσω.

Αὐτὸ θὰ ἴναι τὸ μνῆμα του καὶ ἄλλο δὲν θὰ ἴναι χρεῖα
 νὰ τοῦ σηκώσουν οἱ Ἀχαιοὶ ὁπότεν θὰ τὸν θάψουν».

Εἶπε καὶ ὀρθώθη φουσκωτὸς ἐπάνω στὸν Πηλεΐδην
 καὶ ἐξέρνα μουρμουρίζοντας ἀφρόν, κορμιὰ καὶ αἷμα. 325

Καὶ ὀλόμαυρο σηκώνετο τὸ κύμα μανιωμένο
 τοῦ διογεννήτου ποταμοῦ νὰ σύρῃ τὸν Πηλεΐδην.

Κι ἡ Ἥρα τότε ἔβόησε φοβούμενη γιὰ κεῖνον
 μήπως τὸν πάρῃ ὁ ποταμὸς βαθύρροος καὶ μέγας.

Κι ἐστράφη πρὸς τὸν Ἥφαιστον, τὸν ποθητὸν υἱὸν τῆς : 330

«Σηκώσου, τέκνο μου χαλὸ· τὸ ἔχουμε εἰπεῖ πού ὁ Ξάνθος
 θὰ ἦταν, ὁ βαθύρροος, καλὸς ἀντίμαχός σου·
 βόηθα γοργά, φανέρωσε τὲς φλόγες ὅσες ἔχεις.

Κι ἐγὼ θὰ πάω τὸν Ζέφυρον νὰ ἔβρω καὶ τὸν Νότον
 νὰ φέρω ἀπὸ τὴν θάλασσαν κακὴν ἀνεμοζάλην 335

νὰ σπρώχνῃ ἐμπρὸς τὲς φλόγες σου καὶ τ' ἄρματα νὰ καίῃ
 τῶν Τρώων καὶ τὲς κεφαλές· στὲς ὄχθες σὺ τοῦ Ξάνθου
 τὰ δένδρα καίε, φλόγιζε καὶ αὐτὸν καὶ μὴ σὲ κάμουν
 ἡμερον τὰ γλυκόλογα καὶ οἱ παρακάλεσές του.

Θ' ἀκολουθῆς ἀδάμαστος, καὶ μόν' ὅταν μ' ἀκούσης 340
 φωνὴν νὰ βάλω, τοῦ πυρὸς τὴν δύναμιν νὰ παύσης».

Εἶπε καὶ πῦρ θεόφλογον ὁ Ἥφαιστος ἀνάβει
 στὸ σιάδι πρῶτα καὶ ἔκαιε τὰ λείψανα πού ἐπλέαν
 πολλά, πού μὲς στὸν ποταμὸν ἐσώριασε ὁ Πηλεΐδης.

Καὶ ὄλο τὸ σιάδι ἐξέρανε καὶ ἐστάθηκε ἡ πλημμύρα. 345

Καὶ ὅπως στεγνώνει μονομιὰς νεοποτισμένον κῆπον
 Βορέας φθινοπωρινός, χαρὰ τοῦ γεωργοῦ του·

ὅμοια τὸ σιάδι ἐστέγνωσε καὶ οἱ νεκροὶ καῆκαν,
 καὶ ἔστρεψε αὐτὸς στὸν ποταμὸν τὴν φλόγα τὴν μεγάλην·
 καὶ οἱ φτελιάδες καίονταν, οἱ ἰτιές καὶ τὰ μυρίκια, 350

ἐκαίονταν ἡ κύπερη, τὸ βουῖρλο, τὸ τριφύλλι,
 πού στοῦ ὠραίου ποταμοῦ τὲς ἄκρες ἐβλαστοῦσαν·

καὶ μὲς στὰ βάρη ἐπάθαιναν καὶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ σκιρτοῦσαν
 χέλια καὶ ψάρι' ἀπ' τὴν πνοὴν τοῦ πολυβοῦλου Ἥφαιστου·
 καὶ ἡ δύναμις τοῦ ποταμοῦ καιόνταν, ὥσπου ἐκεῖνος 355
 φώναξε καὶ εἶπεν : «Ἥφαιστε, κανεῖς θεὸς σὲ σένα

δὲν δύναται νὰ μετρηθῇ· κι ἐγὼ στὴν φλογερὴν σου
 φωτιά δὲν ἀντιστέκομαι· καὶ παῦσ' ἐδῶ τὴν μάχην,
 καὶ ἄς διώξῃ εὐθύς ὁ Ἀχιλλεὺς τοὺς Τρῶας ἀπ' τὴν πόλιν.
 Τί θέλω ἐγὼ νὰ πολεμῶ καὶ ὑπέρμαχος νὰ γίνω ;»

360

Εἶπε καὶ ὥστόσο ἐκόχλαζαν τὰ ὄμορφα νερά του.

Καὶ ὅπως στὴν φλόγα π' ἀναψαν ξύλα πολλὰ φρυμένα
 βράζει λεβέτι λιώνοντας τρυφεροῦ χοίρου πάχος
 καὶ ὄλο κοχλάζει μέσα του ἀπὸ τὴν φλόγα, ὁμοίως
 ἀνάβραζαν καίόμενα τὰ ὄμορφα του ρεῖθρα

365

καὶ νὰ κυλᾶ δὲν ἤθελεν· ἔστεκε αὐτοῦ σβημένος
 ἀπὸ τὴν ἄχνα τὴν καυτὴ τοῦ πολυβούλου Ἡφαιστού
 ὅσο πού αὐτὸς ὀλόθερμα τῆς Ἥρας ἐδεήθη :

«Ἥρα, γιατί τὸ τέκνο σου νὰ πέση ν' ἀφανίσῃ
 ξεχωριστὰ τὸ ρεῦμα μου· καὶ τόσο ἐγὼ δὲν πταίω
 ὅσον οἱ ἄλλοι ἀθάνατοι πού βοηθοῦν τοὺς Τρῶας.

370

Θὰ παύσω ἐγὼ τὸν πόλεμον, ἂν τοῦτο ἐσὺ προστάζῃς,
 καὶ ἄς παύσῃ τοῦτος ἐν ταυτῶ· καὶ ὄρκον ἐγὼ θὰ ὀμόσω,
 τοὺς Τρῶας ἀπ' τὸν ὄλεθρον ποτὲ νὰ μὴ φυλάξω,
 μῆδ' ὅταν σύρριζα καῖ καὶ στάκτη γίν' ἡ Τροία
 καμένη ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν τὰ χέρια τ' ἀνδρειωμένα».

375

Ἄμα ἡ θεὰ τὸν ἄκουσεν, ἡ Ἥρα ἡ λευκοχέρα,
 ἐφώναξε τὸν Ἡφαιστον τὸν ποθητὸν υἱὸν τῆς :
 «Ἡφαιστε, στάσου, δοξαστὸ παιδί μου, καὶ δὲν πρέπει
 θεὸς τόσο νὰ κρούεται γι' ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων».

380

Τότε τὲς φλόγες ἔσβησεν ὁ Ἡφαιστος καὶ ὀπίσω
 στὸν ποταμὸν ἐκύλησαν τὰ πρόσχαρα νερά του.

Καὶ ἄμα ἐδαμάσθ' ἡ δύναμις τοῦ Ξάνθου, ἐκεῖνοι ἐπαῦσαν
 καθὼς ἡ Ἥρα ἠθέλησεν, ἂν κι ἦταν χολωμένη·
 τότε ἔχθρα ἔπεσε βαριά στοὺς ἄλλους ἀθανάτους
 κακὴ καὶ μέσα ἔπνεε διχόγνωμα ἡ ψυχὴ τους.

385

Καὶ ὡς ἔπεσαν νὰ συγκρουσθοῦν, βρόντησε ἡ γῆ καὶ γύρω
 σάλπισε ὁ μέγας οὐρανός, τοὺς ἄκουεν ὁ Δίας
 καθήμενος στὸν Ὀλυμπον κι ἐγέλασε κι ἐχάρη
 νὰ βλέπη κάτω πού οἱ θεοὶ μὲ πείσμα ἐπολεμοῦσαν·
 καὶ ὥραν πολλὴν δὲν ἔμειναν μακρὰν· καὶ ἀρχὴν ὁ Ἄρης
 ὁ ἀσπιδοσπάστης ἔκαμε καὶ μὲ βαρὺ κοντάρι

390

ἐχύθηκε στήν Ἀθηνᾶ, ὄνειδισέ την κι εἶπε :
 «Σκυλόμυγα, τί στούς θεούς ν' ἀνάψης μάχην πάλιν
 σ' ἔφερε ἡ ἀδιάντροπη καί ἀκράτητη ψυχὴ σου ; 395
 Ἥ δὲν θυμᾶσαι πόβαλες ἐπάνω τὸν Τυδεΐδην
 νὰ μὲ λαβώσῃ κι ἐπιασες σ' ὄλους ἐμπρὸς τὴν λόγχην ;
 Κι ἴσια σ' ἐμὲ τὴν ἄμπωσες καὶ τὸ λαμπρὸ μου σῶμα
 ἐχάραξες· καὶ ὅσα 'καμες θὰ μοῦ πλερώσης τώρα».

Εἶπε καὶ τὴν ἐκτύπησε στήν κροσσωτὴν αἰγίδα 400
 φρικτὴν, πού μήτε τοῦ Διὸς ὁ κεραυνὸς τὴν σχίζει·
 ἐκεῖ τὴν λόγχην ἄμπωσεν ὁ ἀνδροφόνος Ἄρης.
 Ἐσύρθη αὐτὴ κι ἐσήκωσε μὲ τὸ βαρὺ της χέρι
 ἓνα λιθάρι ἀπὸ τὴν γῆν μαῦρο, τραχύ, μεγάλο,
 π' ἄνδρες ἀρχαίας γενεᾶς γιὰ τέρμινα εἶχαν στήσει· 405
 μὲ αὐτὸ τὸν Ἄρην κτύπησε στὸν σβέρκον, καὶ τὰ μέλη
 τοῦ ἔλυσε, καὶ πέφτοντας ἐγέμισε ἐπτὰ πλέθρα,
 χωμάτιας' ὄλ' ἡ κόμη του καὶ ἠχῆσαν τ' ἄρματά του.
 Ἐγέλασεν ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὑπερηφάνως εἶπε :

«Μωρότατε, ὅταν θέλησες νὰ μετρηθῆς μ' ἐμένα, 410
 δὲν τὸ ἐσκέφθης πού εἰμ' ἐγὼ πολὺ καλύτερὴ σου.
 Τὲς Ἐρινύες μ' ὄλα αὐτὰ πλερώνεις τῆς μητρὸς σου,
 πού σὲ ξετρέχει ἀπὸ χολὴν, πού ἠθέλησες ν' ἀφήσης
 τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ βοηθεῖς τοὺς ἐπιόρκους Τρῶας».

Εἶπε καὶ ὀπίσω ἐγύρισε τὰ φωτεινὰ της μάτια 415
 κι ἡ Ἀφροδίτη τὸν θεὸν ὀδήγ' ἀπὸ τὸ χέρι
 πού μόλις ἐψυχόπιανε καὶ θλιβερὰ βογγοῦσε·
 καὶ ἅμα ἡ θεὰ τὴν νόησεν ἡ Ἥρα ἡ λευκοχέρα
 τὴν Ἀθηνᾶ προσφώνησε μὲ λόγια φτερωμένα :
 «ὦ, κοίτα, κόρη ἀδάμαστη τοῦ αἰγιδοφόρου Δία, 420
 πάλ' ἡ σκυλόμυγα ὀδηγεῖ τὸν ἀνδροφόνον Ἄρην
 μέσ' ἀπ' τῆς μάχης τὴν βοήν· καὶ δράμε νὰ τοὺς φθάσῃς».

Εἶπεν, ἐχάρ' ἡ Ἀθηνᾶ, κι ἐπάνω τους ἐχύθη,
 στὰ στήθη τὴν ἐκτύπησε μὲ τὸ βαρὺ της χέρι 425
 καὶ αὐτῆς ἐδείλιασε ἡ καρδιά, τὰ γόνατα ἐκοπῆκαν,
 καὶ οἱ δύο κείτονταν αὐτοῦ στήν γῆν τὴν πολυθρέπτραν.
 Τότ' ἐκαυχῆθ' ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὑπερηφάνως εἶπε :
 «Μὲ τούτους τώρα νὰ 'μοιαζαν ὄλ' οἱ βοηθοὶ τῶν Τρῶων,

ὁπότεν τοῦτοι πολεμοῦν τοὺς θωρηκτοὺς Ἀργείους
καὶ ψυχεροὶ καὶ ἀκλόνητοι, καθὼς ἢ Ἀφροδίτη 430
ἦλθε τοῦ Ἄρη βοηθὸς στήν ῥώμην μου ἐναντία·
θά ἔχαμε ρίξει πρὸ πολλοῦ τοὺς πύργους τῆς Ἴλιου
καὶ τώρα θά ἡσυχάζαμεν ἑμεῖς ἀπ' τὸν ἀγῶνα».

Εἶπε, κι ἐγλυκογέλασεν ἡ λευκοχέρα Ἥρα.

Καὶ τότε ὁ μέγας Ποσειδῶν προσφώνησε τὸν Φοῖβον : 435
«Φοῖβε, τί μένομεν ἑμεῖς ; Δὲν βλέπεις πὼς οἱ ἄλλοι
κάμαν ἀρχήν, κι εἶν' ἐντροπή στὸν Ὀλυμπον ὀπίσω
νὰ γύρωμε ἀπολέμητοι, στὸ δῶμα τοῦ Κρονίδου.

Ἄρχισε, ὡσάν νεώτερος· σ' ἐμένα δὲν ἀρμόζει,
ὡς εἶμαι μεγαλύτερος στὰ χρόνια καὶ στήν γνῶσιν. 440

Τί ἔκανες, ἀνόητε ! καὶ δὲν θυμᾶσαι πόσα
ἑμεῖς ἐπάθαμε κακὰ στήν Ἴλιον τριγύρω
μόνοι ἀπ' ὅλους τοὺς θεοὺς, ὁπότεν τὸν ἀνδρεῖον
Λαομέδοντα ἐδουλώσαμε σταλμένοι ἀπὸ τὸν Δία
γιὰ χρόνον ἕναν μὲ ρητὸν μισθόν, στοὺς ὀρισμούς του. 445

Κι ἐγὼ τῶν Τρώων ἔκτισα τεῖχος πλατὺ καὶ ὠραῖο
ὀλόγυρα στήν πόλιν τους, ἀπόρθητη νὰ γίνη·
καὶ σὺ στὰ πλάγια τὰ πολλὰ τῆς δεινρωμένης Ἰδης
ἔβροσκες τὰ στριφτόποδα κερατοφόρα βόδια.

Καὶ ὅταν τὸ τέλος ἔφεραν οἱ χαροδότρες ὥρες, 450
δυναστικῶς μᾶς κράτησεν ἐκεῖνος τὸν μισθόν μας,
ὁ πάγκακος καὶ μὲ φρικτὲς μᾶς ἔδιωξε φοβέρες·
φοβέριζε χερόποδα νὰ μᾶς ἀλυσοδέση

καὶ νὰ μᾶς στείλῃ εἰς μακρινὰ νησιά νὰ μᾶς πουλήσῃ
καὶ νὰ μᾶς κόψῃ καὶ τ' αὐτιά μὲ χάλκινην λεπίδα. 455

Κι ἑμεῖς ὀπίσω ἐγύραμε μὲ σπλάχνα χολωμένα,
πού τὸν μισθόν δὲν πλέρωσε πού ἔχε δεχθῆ νὰ δώσῃ.

Καὶ τώρα σὺ χαρίζεσαι πρὸς τοὺς λαοὺς ἐκείνου
ἀντὶ μ' ἐμᾶς νὰ προσπαθῆς ν' ἀφανισθοῦν οἱ Τρῶες
οἱ ἄδικοι, ὅλοι σύρριζα, γυναῖκες καὶ παιδιὰ τους». 460

Σ' ἐκεῖνον τότε ὁ τοξευτῆς ἀπάντησεν ὁ Φοῖβος :
«ᾠ Ποσειδῶν, γιὰ φρόνιμον, θαρρῶ, πού δὲν θά μ' ἔχῃς,
ἂν γιὰ τοὺς ἄμοιρους θνητοὺς μὲ σένα πολεμήσω·
πού ὡσάν τὰ φύλλα πρόσκαιροι πότε φωτιά γεμάτοι

χαίρονται τούς καρπούς τῆς γῆς, καὶ πότε νὰ μαραίνουν 465
 τούς βλέψεις ὥσπου σβήνονται· κι ἐμεῖς ἀπὸ τὴν μάχην
 ἄς παύσωμε, καὶ μόνοι τους ἄς πολεμοῦν ἐκεῖνοι».

Εἶπεν αὐτὰ κι ἐστράφη ἄλλοῦ· τὸ σέβας τὸν κρατοῦσε
 ἐπάνω στὸν πατράδελφον τὸ χέρι νὰ σηκῶση.

Κι ἡ ἀδελφή του τῶν θεριῶν θεὰ προσκυνημένη, 470

Ἄρτεμις, ἡ ἀγριοκάτοικη, πολὺ τὸν ἀποπῆρε :

«Φεύγεις, τοξότῃ, ἄφησες τοῦ Ποσειδῶνος ὄλην
 τὴν νίκην· καὶ τὸν ἔκαμες ἀδίκως νὰ καυχᾶται·

ἀνόητε τὸ τόξο αὐτὸ φορεῖς εἰς τὰ χαμένα·

νὰ μὴ σ' ἀκούσω στὸ ἐξῆς στὸ δῶμα τοῦ πατρός μας 475

νὰ τὸ καυχᾶσαι, ὡς ἔκανες, ἐμπρὸς τῶν ἀθανάτων,
 ποὺ εἶσαι καλὸς ν' ἀντισταθῆς ἐσὺ στὸν Ποσειδῶνα».

Εἶπε καὶ δὲν ἀπάντησεν ὁ μακροβόλος Φοῖβος,

κι ἡ σιβασμία τοῦ Διὸς ὁμόκλινη ἐχολώθη

καὶ τὴν τοξεύτραν Ἄρτεμιν ὄνειδισε καὶ εἶπε :

«Ἵσχύλ' ἀδιάντροπ', τολμᾶς σὺ νὰ σταθῆς ἐμπρὸς μου ; 480

Κακὰ μετρίεσαι σὺ μ' ἐμὲ καὶ ἄς εἶσαι τοξοφόρα,

ἀφοῦ σὲ διόρισεν ὁ Ζεὺς λεοντάρι στὲς γυναῖκες,

καὶ νὰ φονεύης σοῦ ἴδωκεν ὅποιαν ἐσὺ θελήσης.

Καλύτερό σου στὰ βουνὰ ἀγρίμια κι ἐλαφίνες 485

νὰ ρίχνης ἢ νὰ μάχεσαι μὲ τούς καλύτερούς σου.

Καὶ ἂν πάλιν θέλης πόλεμον, δοκίμασε νὰ μάθης

σὺ ποῦ μ' ἐμὲ συγκρίνεσαι, πόσ' εἶμαι ἀνώτερή σου».

Εἶπε καὶ αὐτῆς τὰ χερίᾳ μὲ τὸ ζερβὶ της πιάνει

μὲ τ' ἄλλο τὴν τοξοσκευὴν τῆς παίρνει ἀπὸ τούς ὤμους 490

καὶ στὰ ριζαῦτια τὴν κτυπᾷ γελώντας μὲ τὰ βέλη·

κι ἐστρέφετ' ὄλη κι ἔπεφταν τὰ βέλη ἀπ' τὴν φαρέτραν.

Κλαίοντας ἔφυγε ἡ θεά, καθὼς πετᾷ τρυγὸνα

ἀπὸ γεράκι φεύγοντας εἰς χαραμάδα βράχου,

ὅτι γι' αὐτὴν δὲν ἔφθασεν ἡ ὥρα τοῦ θανάτου· 495

ὁμοίως ἔφυγε ἡ θεά καὶ ἀφῆκε αὐτοῦ τὰ βέλη.

Καὶ τῆς Λητοῦς ὁ μηνυτῆς ὁμίλησε Ἄργοφόνος :

«Λητώ, δὲν πολεμῶ μ' ἐσέ· καὶ ποῖος μὲ γυναῖκες

θέλει στὰ χερίᾳ νὰ πιασθῇ τοῦ βροντοφόρου Δία.

Ἄλλὰ σ' ἀφήνω νὰ χαρῆς ἐμπρὸς τῶν ἀθανάτων, 500

νά καυχηθῆς πού ἐνίκησες ἐμένα κατὰ κράτος».

Εἶπε, κι ἐσύναζε ἡ Λητώ τὰ κυρτωμένα τόξα,
πού ἦσαν πεσμένα ἐδῶ κι ἐκεῖ στὸν στρόβιλον τῆς σκόνης.

Κι ἔφυγ' ἐκείνη παίρνοντας τῆς κόρης της τὰ τόξα·
καὶ τούτ' ἤλθε στὸν Ὀλυμπον στὸ δῶμα τοῦ Κρονίδη, 505
καὶ στοῦ πατρὸς τὰ γόνατα ἐκάθισε νὰ κλαίη,
κι ἔτρεμεν ὄλο ἐπάνω της τ' ἀμβρόσιον ἔνδυμά της.

Τὴν δέχθηκε στὸν κόλπον του κι ἐγέλασε ὁ πατέρας,
κι ἐρώτα : «Ποῖος τῶν θεῶν σοῦ 'καμε αὐτά, παιδί μου,
ὡς νὰ 'χε σ' ἔβρει φανερά κάποιο κακὸ νὰ πράξεις;» 510

Σ' αὐτὸν ἡ καλοστέφανη ἀντεῖπε κυνηγήτρα :
«Ἡ Ἥρα σου ἡ λευκόχερη μὲ ἐπληξε, πατέρα,
καὶ τὴν διχόνοϊαν ἔσπειρεν αὐτῇ στοὺς ἀθανάτους».

Τοὺς λόγους τούτους ἔλεγαν ἐκεῖνοι ἀνάμεσόν τους·
ἀλλὰ στὴν θεῖαν Ἴλιον ἐμπῆκε τότε ὁ Φοῖβος, 515
ὅτι ἐφοβεῖτο οἱ Δαναοὶ μὴ πρόμοιρα πατήσουν
τὴν πόλιν τὴν καλόκτιστην ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Κι οἱ ἄλλοι ἀθάνατοι θεοὶ στὸν Ὀλυμπον ἐγύραν,
ἄλλοι μὲ πολλὴν ἔπαρσιν καὶ ἄλλοι χολωμένοι,
σιμὰ στὸν μαυρονέφελον πατέρα τους καὶ ὡστόσο 520
τοὺς Τρῶας καὶ τοὺς ἵππους των ἀφάνιζε ὁ Πηλεΐδης·
καὶ ὡς ὅταν χώρα χάνεται, καὶ ὡς τ' οὐρανοῦ τὸν θόλον
καπνίζ' ἡ φλόγα, π' ἀναψεν ἡ ὀργὴ τῶν ἀθανάτων,
καὶ ὄλους παθιάζει καὶ πολλοὺς εἰς τὴν καρδιά πληγώνει,
ὅμοια τοὺς Τρῶας πάθιαξε κι ἐπλήγωνε ὁ Πηλεΐδης. 525

Τότε ὁ σεβάσμιος Πρίαμος ἀπὸ τὸν θεῖον πύργον
νόησε τὸν θεόρατον Πηλεΐδη καὶ τοὺς Τρῶας
πού μὲ ροπήν ἀκράτητην ἐφεῦγαν ἔμπροσθέν του.

Καὶ ἀπὸ τὸν πύργον βόγγοντας χάμω κατέβη ὁ γέρος
τοὺς θυρωροὺς πού φύλαγαν τὰ τείχη νὰ διατάξῃ : 530
«Ἀνοίξετε καὶ ὀλάνοικτον κρατεῖτε τὸν πυλώνα,
ὅσο πού νὰ 'μπουν οἱ λαοί· κι ἐγγὺς εἶναι ὁ Πηλεΐδης
τοῦτος ὅπου τοὺς κυνηγᾷ· μέγα κακὸ προβλέπω.

Καὶ ἄμ' ἀναπνεύσουν οἱ λαοί, στὰ τείχη τὲς σανίδες
σεῖς πάλιν συναρμόσετε· ὅτι πολὺ φοβοῦμαι
μὴ φθάσῃ μὲς στὰ τείχη μας νὰ πέσῃ τὸ θηρίον».

Καὶ αὐτοὶ τὲς πύλες ἀνοιξαν κι ἐσῆκωσαν τοὺς σῦρτες
 κι ἤβραν τὰ πλήθη ἀνάσασιν· καὶ ὁ Φοῖβος πῆδῃσ' ἔξω
 τοὺς Τρῶας ἀπὸ τὴν ὄρμην νὰ σώσῃ τοῦ Ἀχιλλέως,
 ποὺ σκονισμένοι ἔτρεχαν, φρυμένοι ἀπὸ τὴν δίψαν 540
 κατὰ τὴν πόλιν φεύγοντας καὶ τὰ ὑψηλά τους τείχη·
 κι ἐπάνω τους ἀκράτητος λυσομανοῦς· ἐκεῖνος
 μὲ τὸ κοντάρι καὶ πολὺ διψοῦσε γιὰ τὴν νίκην.
 Τότε θὰ ἐπαῖρναν οἱ Ἀχαιοὶ τὴν πυργωμένην Τροίαν,
 ἂν τὸν λαμπρὸν Ἀγήνορα δὲν ἐκινούσε ὁ Φοῖβος, 545
 ἐξαίσιον τοῦ Ἀντήνορος υἱὸν ἀνδρειωμένον.
 Τοῦ ἔβαλε θάρρος στὴν καρδιά, κι ἐστήθη αὐτὸς σιμά του
 μὴ βάλουν χέρι ἐπάνω του οἱ μοῖρες τοῦ θανάτου.
 Κι εἰς ἓνα φράξο ἀκούμπησε σ' ὀμίχλη τυλιγμένος.
 Καὶ ἅμ' ὁ Ἀγήνωρ νόησε τὸν πορθητὴν Πηλεΐδην 550
 ἐστάθη καὶ στὰ στήθη του τρικύμιζε ἡ καρδιά του.
 Καὶ εἶπε μὲ παράπονον στὴν ἀνδρικήν ψυχὴν του :
 «Ὡ συμφορά μου, ἂν φύγω ἐμπρὸς τοῦ δυνατοῦ Πηλεΐδου,
 ὅπου φευγάτοι ροβολοῦν οἱ ἄλλοι, θὰ μὲ πιάσῃ
 τόσο καὶ τόσο καὶ ὡς δειλὸν θὰ μ' ἀποκεφαλίσῃ. 555
 Κι ἐὰν αὐτοὺς νὰ βάζῃ ἐμπρὸς ἀφήσω τὸν Πηλεΐδην,
 καὶ ἀπὸ τὰ τείχη ξέμακτρα στὸ Ἰλιακὸ πεδίον
 πετάξω καὶ τὰ πόδια μου μὲ φέρουν εἰς τὰ πλάγια
 τῆς Ἰδῆς, μέσα νὰ κρυφθῶ στὰ φουντωτά της δάση,
 τὸ βράδου τότε θὰ ἴλουα τὸν ἴδρω στὸ ποτάμι 560
 καὶ θὰ κινούσα ἤσυχος στὴν Ἰλιον νὰ γυρίσω.
 Ἀλλὰ τί διαλογίζεται τοῦτα ἡ ψυχὴ μου τώρα ;
 Καὶ ἂν μὲ νοήσῃ ἐνῶ ἀπ' ἐδῶ πετιοῦμαι στὴν πεδιάδα,
 θὰ μοῦ χυθῇ σὰν ἀστραπὴ καὶ ἀφεύκτως θὰ μὲ πιάσῃ
 καὶ τότε ἀπὸ τὸν θάνατον κανεῖς δὲν θὰ μὲ σώσῃ. 565
 Ὅτ' εἶναι αὐτὸς στὴν δύναμιν ὁ πρῶτος τῶν ἀνθρώπων.
 Κι ἐὰν στὴν πόλιν ἐμπροσθεν ἀντίμαχος του μείνω,
 εἶναι στὸ σῶμα λαβωτὸς ἀπ' τὸν χαλκὸν κι ἐκεῖνος
 καὶ μίαν ἔχει τὴν ψυχὴν καὶ ὅλοι θνητὸν τὸν λέγουν·
 μόνον ποὺ ὁ Ζεὺς τὸν προτιμᾷ καὶ δόξαν τοῦ χαρίζειι. 570
 Εἶπ', ἐμαζώχθη ἀκλόνητος ἐμπρὸς στὸν Ἀχιλλέα
 καὶ ἀναφτε γιὰ πόλεμον ἡ ἀνδράγαθη ψυχὴ του.

Καὶ ὅπως ἡ πάρδαλις ὄρμα ἰὺ τοῦ λόγγου ἀπὸ τὸ βάθος
 ἐναντία στὸν κυνηγόν, καὶ μέσα στὴν ψυχὴ της
 δὲν τρέμει τ' ἀλυκτίσματα τῶν σκύλων ἂν ἀκούσῃ· 575
 καὶ ἂν τὴν λογχίσῃ ὁ κυνηγὸς ἢ καὶ τὴν ἀκοντίσῃ
 καὶ μὲ τὸ βέλος στὸ κορμί, δὲν παύει ἀπὸ τὴν μάχην
 ὡς νὰ πιασθῇ πρῶτα μ' αὐτὸν ἢ πέσῃ σκοτωμένη·
 ὁμοίως ὁ λαμπρὸς υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος νὰ φύγῃ
 δὲν ἤθελεν πρὶν δοκιμῆν νὰ κάμῃ τοῦ Ἀχιλλέως. 580
 Κι ἐπρόβαλε κι ἐκράτει ἐμπρὸς τὴν κυκλωτὴν ἀσπίδα,
 κι ἐκραύγαζ' ἐνῶ σκόπευεν αὐτὸν μὲ τὸ κοντάρι :
 «Θαρροῦσες ὅτι θά 'παιρνες, λαμπρότατε Ἀχιλλέα,
 σήμερα τὴν ἀκρόπολιν τῶν ἀγερώχων Τρώων·
 κι ἐκεῖνη, ἀνόητε, πολλοὺς θά καταθλίψῃ ἀκόμη. 585
 "Ὅτι τὴν Ἴλιον πολλοὶ φυλάγομε ἀνδρειωμένοι,
 νὰ σώσωμε τοὺς γέρους μας γονεῖς καὶ τὲς γυναῖκες
 καὶ τὰ παιδιὰ μας· καὶ σὺ ἐδῶ θά βρῆς τὸν θάνατόν σου,
 καὶ φοβερὸς καὶ ἀτρόμητος πολεμιστὴς ὡς εἶσαι».
 Εἶπε· τὴν λόγχην ἔριξε μὲ τ' ἀνδρειωμένο χέρι, 590
 τὴν κνήμην τοῦ ἐκτύπησε στὸ γόνα του ἀποκάτω·
 βρόντησε ἡ κασσιτέρινη νεόχυτη κνημίδα
 καὶ τοῦ θεοῦ δῶρο καὶ αὐτὴ σταμάτησε τὴν λόγχην
 κι ἡ λόγχη ὀπίσω ἐγύρισε ἀπ' ὅπου εἶχε κτυπήσει·
 στὸν θεῖον τότε Ἀγήνορα ἐχύθηκε ὁ Πηλεΐδης 595
 καὶ ὁ Φοῖβος δὲν τὸν ἄφησε τὴν δόξαν ν' ἀποκτήσῃ·
 σήκωσε τὸν Ἀγήνορα μὲ νέφος τυλιγμένον,
 κι ἤσυχον τὸν προβόδησε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν μάχην,
 καὶ ἀπ' τὸν λαὸν ἐμάκρυνε μὲ τέχνην τὸν Πηλεΐδην·
 ὁμοιώθηκε ἀπαράλλακτα τοῦ Ἀγήνορος κι ἐμπρὸς του 600
 ἔμενε καὶ ὄρμησε ὁ Ἀχιλλεύς καὶ τὸν ἐκυνηγοῦσε·
 κι ἐνῶ αὐτὸς κατόπι του στὸ κάρπιμο πεδίον
 τὸν ἔστρεφε ἀκροπόταμα τοῦ βαθυρρόου Ἐάνθου,
 καὶ ὀλίγο τοῦ ἐπρότρεχε νὰ τὸν πλανέσῃ ὁ Φοῖβος
 γιὰ νὰ θαρρεύῃ πάντοτε πῶς θά τὸν καταφθάσῃ, 605
 οἱ ἄλλοι Τρῶες φεύγοντας περίχαροι ἐχυθῆκαν
 στὴν πόλιν ποὺ ὅλη ἐγέμισε· καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ τεῖχος
 κανεὶς δὲν ἐπερίμενε τὸν ἄλλον διὰ νὰ μάθῃ

ποιός ἔπεσε στὸν πόλεμον, ποιός πρόφθασε νὰ φύγη,
ἀλλὰ στὴν πόλιν νὰ κλειστοῦν περίχαροι ἔλοι ὀρμηῆσαν
ἔσοι ποδιῶν τοὺς ἔσωσε γοργότης καὶ γονάτων.

610

X

Καὶ μὲς στήν πόλιν τρέμοντας ὡσάν ἐλαφομόσχια
δροσολογιούνταν, ἔπιναν, τὴν δίψαν τους ἐσβήναν,
στὰ ὠραῖα τείχη πλαγιαστοί· κι οἱ Ἀχαιοὶ στὸ τεῖχος
πλησίαζαν στοὺς ὤμους των κρεμώντας τὲς ἀσπίδες.
Καὶ ἡ μοίρα ἐκράτησε ἡ κακὴ τὸν Ἔκτορα νὰ μείνη 5
ἔμπροσθεν τῶν Σκαιῶν Πυλῶν καὶ τῆς ἱερῆς Ἴλιου.
Καὶ ὁ Φοῖβος τότε ὁμίλησεν αὐτοῦ στὸν Ἀχιλλέα·
«Πηλεΐδη, τί μὲ κυνηγᾷς μὲ τὰ γοργὰ σου πόδια
μὲ τὸν ἀθάνατον θεὸν ἐσὺ θνητὸς καὶ ἀκόμη
πού ἴμαι θεὸς δὲν ἐνίωσες, καὶ ἀκράτητα μανίζεις· 10
τῶν Τρώων, ὅπου σκόρπισες, ὁ ἀγώνας δὲν σὲ μέλει,
καὶ ἀφοῦ σὺ ξέμεινες ἐδῶ, στήν πόλιν ἐκλεισθήκαν·
μὲ δὲν φονεύεις ὅτι ἐμὲ ὁ θάνατος δὲν πιάνει».
«Μ' ἀνάκοψες», τοῦ ἀπάντησε μὲ βάρος ὁ Πηλεΐδης,
«Φοῖβε, κακοβουλότερε τῶν ἀθανάτων ὄλων, 15
πού ἀπὸ τὸ τεῖχος μ' ἔγυρες ἐδῶ, καὶ ἀλλιῶς πρὶν φθάσουν
στήν Ἴλιον θὰ ἐδάγκαναν ἄλλοι πολλοὶ τὸ χῶμα.
Δόξαν λαμπρὴν μοῦ ἀφαίρεσες κι ἐλύτρωσες ἐκείνους
ἥσυχος, ὅτι ἐκδίκησιν νὰ φοβηθῆς δὲν εἶχες,
κι ἐγὼ θὰ σ' ἐκδικούμην ἂν ἀρκοῦσε ἡ δύναμίς μου». 20

Εἶπε, μὲ φρόνημα ὑψηλὸν κινήθη πρὸς τὴν πόλιν,
ὡς ἵππος τρέχει ἀγωνιστῆς πού μ' ὅλο τ' ὄχημά του
τετραποδίζει τανυστὰ στήν ἀνοικτὴν πεδιάδα·
τόσο τὰ πόδια γρήγορα κινοῦσε καὶ ὁ Πηλεΐδης.

Πρῶτος ὁ γέρος Πρίαμος τὸν εἶδε στήν πεδιάδα, 25
ὀλόλαμπρος νὰ χύνεται σὰν τ' ἄστρο πού προβάλλει
τὸ φῶς του καλοκαιρινὰ καὶ στὰ πολλὰ τ' ἀστέρια
ἀνάμεσα φεγγοβολεῖ στὸ νυκτικὸ σκοτάδι,
πού σκύλον τοῦ Ὀρείωνος τὸν ὀνομάζουν κι εἶναι
λαμπρότατ' ἄστρο ἀλλὰ κακὸ στὸν οὐρανὸν σημεῖον 30
καὶ τοὺς βαριόμοιρους θνητοὺς μὲ θέρμες κατακαίει.

Τόσο κι εκείνου, ὡς ἔτρεχεν, ἀστράφταν τ' ἄρματά του.
 Ὑψωσε ὁ γέρος κλαίοντας τὰ χέρια καὶ κτυπώντας
 τὴν κεφαλὴν του ἐξόρκιζε τὸ ἀγαπητὸ παιδί του
 μὲ κραυγὴν πόνου· ἀλλ' ἔστεκε στὰ τεῖχη ἔμπρὸς ἐκεῖνος, 35
 κι ἐλαχταροῦσε ἀντίμαχον νὰ ἔχη τὸν Πηλεΐδην.
 Καὶ ὁ γέρος τοῦ ἔλεγε κλαυτὰ προβάλλοντας τὰ χέρια:
 «ὦ Ἔκτορ, μὴ μοῦ καρτερῆς, παιδί μου, αὐτὸν τὸν ἄνδρα
 μόνος καὶ ἀβοήθητος, μὴ ἐβρῆς τὸν θάνατόν σου,
 ὅτι ὁ κατάρατος πολὺ στὴν ρώμην σὲ ὑπερβαίνει· 40
 ἄχ! οἱ θεοὶ νὰ τοῦ ἔθελαν ὅσο κακὸ τοῦ θέλω·
 γύπες καὶ σκύλοι γρήγορα νεκρὸν θὰ τὸν ἐτρῶγαν
 καὶ ὁ πόνος θὰ ἔπαυε ὁ σκληρὸς μέσα στὰ σωθικά μου·
 ποὺ ἀπὸ πολλὰ μὲ ὀρφάνευσεν αὐτὸς παιδιὰ γενναῖα
 ἢ σκοτωμένα ἢ στὰ νησιά τὰ πέρα πουλημένα. 45
 Καὶ τώρα σ' ὄλον τὸν λαὸν ποὺ ἐκλείσθηκε στὴν πόλιν
 δὲν φαίνεται ὁ Πολύδωρος, δὲν φαίνεται ὁ Λυκάων,
 παιδιὰ μου ἀπὸ τὴν δέσποιναν μεγάλην Λαιοθήν.
 Καὶ ἂν ζοῦν ἀκόμη στὸν στρατόν, θὰ λυτρωθοῦν κατόπι·
 χρυσάφ' ὑπάρχει καὶ χαλκὸς ὅτι πολλὰ ἔχε δώσει 50
 εἰς τὸ παιδί του ὁ γέροντας ὁ ξακουσμένος Ἄλτης.
 Καὶ ἂν ἤδη ἀπέθαναν αὐτοὶ καὶ κατοικοῦν στὸν Ἄδη
 ἐμεῖς ποὺ τοὺς γεννήσαμεν, ἐγὼ μὲ τὴν μητέρα,
 ἀλλὰ ὁ πόνος τῶν λαῶν δὲν θὰ κρατήσῃ τόσο,
 ἂν τοῦ Ἀχιλλέως ἢ ἀνδρεία καὶ σέ δὲν θανατώσῃ. 55
 Στὸ τεῖχος, ἔμπα, τέκνον μου, γιὰ νὰ μᾶς σώσῃς ὅλους,
 μὴ θέλῃς δόξαν ὑψηλὴν νὰ δώσῃς τοῦ Πηλεΐδῃ
 καὶ ὁ ἴδιος νὰ στερηθῆς τὴν ποθητὴν ζωὴν σου.
 Κι ἔπειτα ἐμὲ τὸν δύστυχον, πόχω τὸν νοῦν μου ἀκόμη,
 λυπήσου, ποὺ κακόμοιρο στὰ γερατεῖά μου τέλος 60
 θὰ δώσῃ ὁ Δίας, ἀφοῦ ἰδῶ κάθε κακὸν ἔμπρὸς μου,
 τ' ἀγόρια μου νὰ σφάζωνται, τὲς κόρες μου νὰ σέρνουν,
 νὰ μᾶς πατοῦνται οἱ θάλαμοι καὶ στὸν φρικτὸν ἀγῶνα
 νὰ σκᾶν τὰ βρέφη καταγῆς, καὶ νὰ τραβοῦν τὰ χέρια
 τῶν Ἀχαιῶν τὰ βδελυρὰ τὲς ἄμοιρες νυφάδες. 65
 Κι ἐμὲ τὸν ἴδιον ὕστερον στὰ πρόθυρά μου οἱ σκύλοι
 οἱ ὠμοφάγοι θὰ τραβοῦν, ἀφοῦ μ' ἀκόντ' ἢ λόγχην

- κάποιος ἀπὸ τὰ μέλη μου πετάξῃ τὴν ψυχὴν μου.
 Τοῦ τραπεζιοῦ μου θρέμματα οἱ θυρωροί μου σκύλοι
 ἀπὸ τὸ αἷμα μου ἀφοῦ πιοῦν θὰ πέφτουν ζαλισμένοι 70
 στὰ πρόθυρά μου· ἀλίμονον ! τοῦ νέου στέκουν ὄλα,
 ὅταν στὴν μάχην ἔπεσε μὲ τὸ κορμί κομμένο
 καὶ πεθαμένος, ὄλα του καὶ ἂν φαίνωνται εἶναι ὠραῖα.
 Ἄλλὰ σφαγμένου γέροντος νὰ τοῦ ἀσχημίζου σκύλοι
 τὲς σάρκες, τ' ἄσπρα του μαλλιά, καὶ τὰ λευκά του γένεια 75
 ἄλλο στοὺς ἄμοιρους θνητοὺς φρικτότερο δὲν εἶναι».
- Καὶ ὡς τὰ ἔλεγεν ὁ γέροντας τραβοῦσε τὰ μαλλιά του
 σύρριζα, ἀλλὰ δὲν ἄλλαζε τοῦ Ἑκτορος τὴν γνώμην.
 Καὶ ἀπ' τ' ἄλλο μέρος ἔκλαιε καὶ ὀδύρετο ἡ μητέρα
 καὶ ἐπρόβαλεν, ἀνοίγοντας τὸν κόρπον, τὸ βυζί της 80
 καὶ κλαίοντας τοῦ ἔλεγεν : «Ἑκτορ, παιδί μου, τοῦτα
 σεβάσου καὶ λυπήσου ἐμέ· θυμήσου, ὦ ποθητέ μου,
 ἂν τὰ παυσίλυπα βυζιά σου ἔδωκα μιὰ μέρα·
 ἂν μ' ἀγαπᾶς ἀντίστηθα τὸν ἄγριον κεῖνον ἄνδρα
 μὴ πολεμᾶς, ἀλλ' ἀπ' ἐδῶ στὰ τεῖχη μας κλεισμένος· 85
 καὶ ἂν σὲ φονεύσ' ὁ ἄσπλαχνος δὲ θὰ σὲ κλάψω, ἐπάνω
 στὴν κλίνην, περιπόθητο τῶν σπλάχνων μου βλαστάρι,
 μήτε ἡ λαμπρὴ σου σύντροφος, ἀλλὰ μακρὰν στὲς πύρμες
 τῶν Ἀχαιῶν γοργόποδοι θενὰ σὲ φάγουν σκύλοι».
- Αὐτὰ ἔλεξαν κλαίοντας στὸν ποθητὸν υἱὸν τους,
 παρακαλώντας, ἀλλ' αὐτὸς τὸν μέγαν Ἀχιλλέα,
 ποὺ ἐπροχωροῦσ' ἐπάνω του, στὸν τόπον καρτεροῦσε.
 Καὶ ὡς δράκος στὴν μονιά του ἐμπρὸς τὸν ἄνθρωπον προσμένει
 γεμάτος βότανα κακὰ καί, ὡς ἡ χολὴ τὸν καιεῖ,
 στρέφεται γύρω στὴ μονιά μὲ μάτια ὅπου τρομάζουν, 95
 ὁμοίως μ' ἄσβεστην ἀνδρεία δὲν τὸ κινοῦσ' ὁ Ἑκτωρ
 μὲ τὴν ἀσπίδα τὴν λαμπρὴν στὸν πύργον στηριγμένην.
 Κι ἔλεγε μὲ παράπονο στὴν ἀνδρικήν ψυχὴν του :
 «ὦ συμφορά μου ! ἂν ἔμπω ἐγὼ στὲς πύλες καὶ στὰ τεῖχη
 ὁ Πολυδάμας ὄνειδος σ' ἐμέ θὰ ρίξῃ πρῶτος, 100
 ὅπου τοὺς Τρῶας μόλεγε στὴν πόλιν νὰ ὀδηγήσω
 τὴν νύκτα ἐκείνην τὴν φρικτὴν, ποὺ ἐφάνηκε ὁ Πηλείδης.
 Νὰ ἔχα δεχθῆ τὴν γνώμην του· καὶ τώρα ὅπου οἱ δικές μου,

- ἀλαζονεῖες τὸν λαὸν ἀφάνισαν, φοβοῦμαι
καὶ τῶν ἀνδρῶν τὸ πρόσωπο καὶ τῶν σεμνῶν μητέρων, 105
μὴ κι εὐρεθῆ κάποιος νὰ εἰπῆ πολὺ κατώτερός μου :
«Ἐχασ' ὁ Ἐκτωρ τὸν λαὸν μὲ τὴν ἀποκοτιά του».
"Ἀχ! παρὰ ἐκεῖνα νὰ μοῦ εἰποῦν μοῦ ἐσύμφερε ἢ ν' ἀνέβω
στά τεῖχη ἀφοῦ μαχόμενος φονεύσω τὸν Πηλεΐδη
ἢ γιὰ τὴν πόλιν ἔνδοξα νὰ πέσω σκοτωμένος. 110
Καὶ ἂν βάλω κάτω τὴν λαμπρὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κράνος
καὶ κλίνω τὸ κοντάρι μου στὸ τεῖχος, καὶ προσπέσω
ὁ ἴδιος εἰς τὸ πρόσωπο τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως
καὶ τοῦ κάμω ὑπόσχεσιν νὰ δώσω τὴν Ἑλένην
μ' ὄσους ἐπῆρε θησαυροὺς στά βαθουλὰ καράβια 115
στὴν Τροίαν ὁ Ἀλέξανδρος, ποὺ ἦταν ἡ ἀρχὴ τῆς ἐχθρας
εἰς τοὺς Ἀτρεΐδες, κι ἔπειτα νὰ λάβουν τὸ ἓνα μέρος
οἱ Ἀχαιοὶ τῶν θησαυρῶν ποὺ ἡ πόλις ταύτη κλείει·
καὶ ὄρκον νὰ κάμουν ἔπειτα οἱ γέροντες τῶν Τρώων
πῶς ὅλα εἰς δυὸ θὰ μοιρασθοῦν, χωρὶς τὸ οὐδὲν νὰ κρύψουν, 120
ἀπ' ὅσα κλείει μέσα τῆς ἡ ζηλεμένη πόλις.
Ἄλλὰ τί διαλογίζεται στά στήθη μου ἡ ψυχὴ μου ;
Νὰ μὴ προσπέσω ἐγὼ σ' αὐτόν· δὲν θέλει μ' ἐλεήσει
καὶ στὸν ἰκέτην ἀσεβῆς θὰ μὲ φονεύσῃ ὡς θὰ 'μαι
γυμνὸς ἀπ' ὅλα τ' ἄρματα, σὰν ἄνδρῃ γυναίκα. 125
Μ' αὐτὸν δὲν γίνεται ἀπὸ δρυὸς ν' ἀρχίσ' ἢ ἀπὸ πέτραν
κανεὶς ἐδῶ νὰ φλυαρῆ, καθὼς τὸ συνηθίζουν
μονάχοι νὰ γλυκομιλοῦν ἀγόρι καὶ παρθένα.
Καὶ νὰ ριχθοῦμε εἶναι καλὸν ἀμέσως στὸν ἀγῶνα
νὰ ἰδοῦμε εἰς ποῖον θέλει ὁ Ζεὺς τὴν νίκην νὰ χαρίσῃ». 130
Μὲ αὐτὰ στὸ νοῦ περίμενε, κι ἐπάνω του ὁ Πηλεΐδης
ἦλθεν ὡσὰν ὁ μαχητῆς κορυφοσειστής Ἄρης
μὲ τὸ δεξιὸν τινάζοντας τὸ φράξο τοῦ Πηλίου
φρικτὸ καὶ τ' ἄρματα ἔλαμπαν ὀλόγυρά του, ὡς λάμπει
φλόγ' ἀναμμέν' ἢ τὴν αὐγὴν τὸ πρῶτο φῶς τοῦ ἡλίου. 135
"Ἄμα τὸν εἶδε ἐτρόμαξεν ὁ Ἐκτωρ καὶ νὰ μείνῃ
στὴν πύλην δὲν τοῦ βάσταξεν, ἀλλ' ἔφυγεν ἐμπρός του
καὶ θαρρετὸς στά πόδια του τοῦ ἐχύθηκε ὁ Πηλεΐδης
καθὼς στά ὄρη μὲ ὄρμην ποὺ ἄλλο πουλὶ δὲν ἔχει

χύνεται στην δειλόψυχην τρυγόνα τὸ ξεφτέρι. 140
 Καὶ ὅπως τοῦ φεύγει αὐτὴ ξυστὰ κρώζει κατόπι ἐκεῖνο
 καὶ τὴν στενεύει ἀπὸ κοντά, μὲ λύσσαν νὰ τὴν πιάσῃ
 μὲ τόσην κυνηγοῦσε ὁρμὴν τὸν Ἔκτορα ὁ Πηλεΐδης
 κι ἔτρεχ' ἐκεῖνος ἀστραπὴ στὸ τεῖχος ἄκρη ἄκρη.
 Καὶ ἀφοῦ τὴν ἄγρια συκιά περάσαν καὶ τὴν ράχην 145
 ἔξ' ἀπ' τὸ τεῖχος πάντοτε μὲ τὸν μέγαν δρόμον,
 ἔφθασαν ὅπου δυὸ κρουνιὲς καθάρειες ἀναβρῦζου
 κι εἶναι τοῦ βαθυρέματου Σκαμάνδρου οἱ νερομάνες.
 Τῆς μίας ρέουν καθαρὰ τὰ χλιαρὰ νερά της
 καὶ ἀχνὸς σηκώνεται ἀπ' αὐτὴν ὡς νὰ βγαίνει ἀπὸ φλόγα. 150
 Τῆς ἄλλης εἶναι τὰ νερά κατὰκρυα σὰν χαλάζι
 ὡσὰν τὸ χιόν' ἢ κρούσταλλος καὶ μὲς στὸ καλοκαίρι.
 Κι ἦσαν ἐκεῖ τὰ πλυσταριά, πλατύχωρα καὶ ὠραῖα,
 λίθινα, ὅπου ἐλεύκαιναν οἱ ὀμόκλινες τῶν Τρώων
 καὶ οἱ κόρες οἱ καλόμορφες τὰ ἐνδύματα τὰ ὠραῖα, 155
 ὅταν, πρὶν ἔλθουν οἱ Ἀχαιοί, καιροὺς εἰρήνης εἶχαν
 κεῖ προσπεράσαν, φεύγοντας ὁ ἓνας ἂν καὶ ἀνδρεῖος,
 διώκτης ὁ ἄλλος, στὴν ἀνδρεία πολὺ ἀνώτερός του,
 μὲ ὁρμὴν σφοδρὰν ὅτι γι' αὐτοὺς τοῦ δρόμου τὸ βραβεῖον
 δὲν ἦτ' αὐτὰ πού δίδονται, σφακτὸ ἢ δέρμα ταύρου, 160
 ἀλλ' ἡ ζωὴ τοῦ Ἔκτορος μεγάλου πολεμάρχου.
 Καὶ ὡς ἵπποι στερεόποδες τὰ τέρματα γυρίζουν
 σφοδρὰ τετραποδίζοντας κι ἔχουν βραβεῖον μέγα
 σ' ἀγώνα πεθαμένου ἀνδρὸς ἢ τρίποδα ἢ γυναίκα,
 ὅμοια μὲ πόδι ἀκράτητο τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου 165
 κεῖνοι ἐγυρίσαν τρεῖς φορές· καὶ ὅλ' οἱ θεοὶ τοὺς βλέπαν,
 καὶ ἄρχισε τότε τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὁ πατέρας·
 «Ἀχ! ἀνδρὰ βλέπω ἀγαπητὸν κακὰ κυνηγημένον
 ἐκεῖ στὰ τεῖχη ὀλόγυρα, καὶ τὴν καρδιά μου σφάζει
 τοῦ Ἔκτορος ὁ κίνδυνος πού τόσα μόχει κάψει 170
 μὸσχων μηριὰ στὲς κορυφὲς τῆς Ἰδης καὶ ἄλλα ἐπάνω
 εἰς τὴν ἀκρόπολιν καὶ ἰδοὺ τὸν κατατρέχει τώρα
 ὁ γοργοπόδης Ἀχιλλεὺς ὀλόγυρα εἰς τὴν Τροίαν.
 Τώρα σκεφθῆτε το, ὦ θεοί, νὰ σώσωμεν ἂν πρέπει
 τὸν Ἔκτορα ἀπ' τὸν θάνατον, ἢ ἐξαίσιος ὅπως εἶναι, 175

θενά τὸν ὑποτάξωμεν στὴν λόγχην τοῦ Ἀχιλλέως».

Καὶ ἡ γλαυκόμεατη Ἀθηνᾶ τοῦ ἀπάντησε καὶ εἶπε :

«Πατέρα μαυροσύννεφε, κεραυνοφόρε, τί εἶπες !
 Ἄνδρα θνητόν, ποῦ ἀπ' ἀρχῆς δὲν ἔχει δῶσ' ἢ μοίρα,
 ἀπ' τὰ δεσμά τοῦ ἄχαρου θανάτου θ' ἀπολύσης ;
 Κάμε το, ἀλλὰ μὴ καρτερῆς νὰ σοῦ τὸ στέρξωμ' ὄλοι. 180

Καὶ τῆς ἀπάντησεν ὁ Ζεὺς ὁ νεφελοσυνάκτης :

«Ἦ τέκνον μου, κάμε καρδιά, μὲ τὴν ψυχὴν δὲν εἶπα
 τὸν λόγον ὅπου ἐπρόφερα καὶ μαλακὸν θὰ μ' ἔβρης.
 Καὶ ὅ,τι σὸ νοῦ σου ἐπιθυμεῖς, νὰ κάμης μὴν ἀργήσης».
 Μὲ αὐτὰ τὴν αὐτοπρόθυμην θεὰν παρακίνοῦσε
 καὶ εὐθύς ἀπὸ τὲς κορυφῆς τοῦ Ὀλύμπου ἐχύθη ἐκείνη. 185

Καὶ ἀδιάκοπα τὸν Ἕκτορα κατὰτρεχε ὁ Πηλεΐδης
 σὰν σκύλος ὅπου σήκωσεν ἀλάφι ἀπ' τὴν μονιά του
 καὶ στοῦ βουνοῦ τὰ σύλλακκα, στοὺς λόγγους τὸ ξετρέχει 190
 καὶ ἂν κάτω ἀπὸ χαμόδενδρο κρυμμένο τοῦ ξεφύγη
 ὁ σκύλος τρέχει ὡς νὰ τὸ ἐβρῆ στὰ χνάρια του πατώντας.
 Ὅμοίως δὲν ἐκρύβονταν ὁ Ἕκτωρ τοῦ Ἀχιλλέως.

Καὶ ὅσες φορὲς μὲ σκίρτημα πρὸς τὲς Δαρδάνιες πύλες
 ἐχύνετο νὰ πεταχθῆ στοὺς πύργους ἀποκάτω,
 νὰ τὸν βοηθήσουν ἄνωθεν ἐκεῖνοι μὲ τ' ἀκόντια,
 πρόφθανε καὶ τὸν ἔσπρωχνε κατὰ τὴν πεδιάδα
 ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ ἔτρεχε αὐτὸς στῆς πόλεως πρὸς τὸ μέρος.
 Καὶ ὅπως στὸν ὕπνον δὲν μπορεῖς νὰ καταφθάσης ἄλλον
 καὶ τοῦτος νὰ ξεφύγη σέ, παρόμοια νὰ τὸν πιάση 200
 δὲν ἤμποροῦσ' ὁ Ἀχιλλεύς, οὔτε νὰ φύγη ἐκεῖνος.

Καὶ πῶς ἀπὸ τὸ θάνατον θὰ εἶχε φύγει ὁ Ἕκτωρ,
 ἂν δὲν ἐσίμων' ὕστερη φορὰ σιμά του ὁ Φοῖβος
 στὰ γόνατά του δύναμιν καὶ στὴν ψυχὴν νὰ δώση ;
 Καὶ ἂν δὲν ἤμπόδιζ' ὁ Ἀχιλλεύς μὲ νεύματα τὰ πλήθη 205
 νὰ ρίχνουν εἰς τὸν Ἕκτορα, μήπως τὴν δόξαν λάβη
 ἄλλος ποῦ πρωτοκτύπησε, καὶ ὕστερος κεῖνος ἔλθη ;

Ἄλλ' ὅταν τέταρτην φορὰν εἰς τὲς πηγῆς ἐφθάσαν
 τότε ἔστησε τ' ὀλόχρυσο στατέρι του ὁ πατέρας
 καὶ δύο μοῖρες ἔβαλε τοῦ τεντωτοῦ θανάτου,
 μοίραν ἐδῶ τοῦ Ἕκτορος καὶ ἐκεῖ τοῦ Ἀχιλλέως. 210

Τὸ σήκωσε καὶ ἔγυρε τοῦ Ἔκτορος ἡ μοῖρα
 ὡς εἰς τὸν Ἄδην, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ σιμά του ὁ Φοῖβος.
 Καὶ ἦλθε τότε ἡ Ἄθηνᾶ στὸ πλάγι τοῦ Πηλεΐδης
 καὶ τοῦ ἔλεγε : «Δίφιλε, λαμπρότατε Ἀχιλλεῖα, 215
 τώρα θὰ πάρωμεν ἐμεῖς δόξαν λαμπράν, ἐλπίζω,
 τοῦτον νεκρὸν νὰ φέρωμεν στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα,
 τὸν Ἔκτορα, ὁποῦ ἄσβεστον πολέμου δίψαν εἶχε·
 δὲν γίνεται ἀπ' τὰ χέρια μας τώρα νὰ φύγη πλέον
 ὅσα καὶ ἂν κάμη χάριν του ὁ μακροβόλος Φοῖβος, 220
 καὶ ἂν κυλισθῆ γονατιστὸς πρὸς τὸν πατέρα Δία.
 Ἄλλὰ δῶ μεῖνε ἀνάσασιν νὰ πάρης καὶ πηγαίνω
 καὶ θὰ τὸν πείσω ἀντίστηθα μὲ σὲ νὰ πολεμήσῃ».

Τῆς Ἀθηνᾶς ὑπάκουσε καὶ ἐχάρηκε ὁ Πηλεΐδης,
 καὶ ἐστάθη στὸ χαλκόλογχο κοντάρι ἀκουμπισμένος· 225
 αὐτοῦ τὸν ἄφησε ἡ θεά, καὶ σ' ὄλο της τὸ σῶμα
 καὶ στὴν ἀκουράστην φωνὴν τοῦ Δηϊφόβου ὁμοιώθη.
 Καὶ ἤβρε τὸν θεῖον Ἔκτορα, πλησίασε καὶ τοῦ ἔπε :
 «Στὰ στενὰ σ' ἔχει, ἀγαπητέ, ὁ γρήγορος Πηλεΐδης,
 ποῦ ὀλόγυρα σὲ κυνηγᾷ στὰ τεῖχη τοῦ Πριάμου· 230
 ἀλλ' ἄς μείνωμε ἀκλόνητοι μαζὶ ν' ἀντισταθῶμεν».

Καὶ ὁ μέγας τῆς ἀπάντησεν, ὁ λοφοσειστής Ἔκτωρ :
 «Δηϊφὸβ' ἐγὼ πάντοτε σέ πρῶτον ἀγαποῦσα
 ἀπ' ὅσους γέννησ' ἀδελφούς ἡ Ἐκάβη τοῦ Πριάμου,
 ἀλλὰ τῶρ' ἀκριβότερα θὰ σὲ τιμήσῃ ὁ νοῦς μου. 235
 Ἄφοῦ μ' εἶδαν τὰ μάτια σου, νὰ βγῆς ἀπὸ τὸ τεῖχος
 ἐτόλμησες γι' ἀγάπη μου καὶ οἱ ἄλλοι μέσα μένουν».

Τότε ἡ γλαυκόφθαλμη θεά σ' ἐκεῖνον ἀπαντοῦσε :
 «Ἀγαπητέ, καὶ ἡ σεβαστὴ μητέρα καὶ ὁ πατέρας
 καὶ οἱ φίλοι ὅλοι ἀραδικῶς θερμὰ μ' ἐπαρακάλουν 240
 νὰ μείνω αὐτοῦ· τόσο πολὺς ὅλους τοὺς πῆρε τρόμος.
 Ἄλλὰ ἐμὲ βασάνιζεν ὁ πόνος σου, ἀδελφέ μου.
 Καὶ ἄς πεταχθοῦμε τώρα εὐθύς στὴν μάχην καὶ ἄς βροντήσου
 γενναῖα τὰ κοντάρια μας, νὰ ἰδοῦμε ἂν ὁ Πηλεΐδης
 τὰ αἵματωμένα λάφυρα θὰ πάρῃ τῶν κορμιῶν μας 245
 στὲς πρῶμνες ἢ ἀπ' τὴν λόγχην σου θὰ ξεψυχήσῃ ἐκεῖνος».

Εἶπε ἡ θεά καὶ δίβουλα ξεκίνησε αὐτὴ πρώτη

- καὶ ὅταν αὐτοὶ προχώρησαν καὶ εὐρέθησαν ἀντίκρου
ὁ Ἔκτωρ πρωτομίλησεν : «Ἐμπρός σου δὲν θὰ φύγω,
Πηλεΐδη, πλέον ὡς προτοῦ, ποὺ ὀλόγουρα εἰς τὰ τεῖχη 250
τρεῖς μ' ἐκυνήγησες φορές, καὶ ἀντίκρου εἰς τὴν ὁρμὴν σου
νὰ μείνω δὲν ἐτόλμησα· τώρα ἡ ψυχὴ μου θέλει
ἀντίμαχα νὰ σοῦ στηθῶ· θὰ πέσης ἢ θὰ πέσω.
Καὶ πρῶτ' ἄς συμφωνήσουμε καὶ μάρτυρες μεγάλοι
θὰ ἔναι οἱ θεοὶ καὶ ἔφοροι στὸ λόγο ποὺ θὰ εἰποῦμε. 255
Ἄπρεπα ἐγὼ τὸ σῶμα σου δὲν θὰ χαλάσω, ἂν ἴσως
μοῦ δώσῃ ὁ Δίας δύναμιν καὶ τὴν ζωὴν σοῦ πάρω·
γυμνὸν ἅπ' τ' ἄρματα λαμπρὰ τὸ σῶμα σου, ὦ Πηλεΐδη,
θὰ δώσω ἐγὼ τῶν Ἀχαιῶν ὅμοια καὶ σὺ νὰ πράξῃς».
- Μ' ἄγριο βλέμμ' ἀπάντησεν ὁ γρήγορος Πηλεΐδης : 260
«Μὴ μοῦ προφέρῃς σύμβασες, ὦ Ἔκτωρ μισητέ μου,
λεοντάρια καὶ ἄνθρωποι ποτὲ δὲν ὤμοσαν εἰρήνην,
λύκοι καὶ ἀρνιά δὲν γίνεται ποτὲ νὰ ὁμογνωμήσουν
ἀλλ' ἔχθραν ἔχουν ἄσπονδην κακὴν ἀνάμεσόν τους.
Τόσο καὶ ἐγὼ δὲν δύναμαι ποτὲ νὰ σ' ἀγαπήσω 265
καὶ ὄρκους δὲν θὰ ἐμόσωμε πρὶν ἕνας ἅπ' τοὺς δύο
χορτάσῃ μὲ τὸ αἷμα του τὸν ἀνδρειωμένον Ἄρην.
Κάθε ἀρετὴν πολεμικὴν νὰ θυμηθῆς εἶν' ὥρα
καλὸς νὰ δείξῃς λογχιστῆς καὶ μαχητῆς ἀνδρείος·
ἀποφυγὴν δὲν ἔχεις πλιά, στὴν λόγχην μου ἀποκάτω 270
θὰ σὲ δαμάσῃ ἡ Ἀθηνᾶ· καὶ θὰ πλερώσῃς ὅλον
τὸν πόνον τῶν συντρόφων μου ποὺ ἡ λόγχη σου ἔχει σφάζει».
Εἶπε καὶ τὸ μακρόσκιον ξετίναξε κοντάρι.
Καθὼς τὸ εἶδε ἐκάθισε νὰ τὸ ξεφύγῃ ὁ Ἔκτωρ
καὶ ἐπέταξε ἅπ' ἐπάνω του τὸ χάλκινο κοντάρι 275
καὶ αὐτοῦ στυλώθη μὲς στὴν γῆν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ τὸ παίρνει
καὶ ἀπὸ τὸν Ἔκτορα κρυφὰ τὸ δίδει τοῦ Ἀχιλλέως.
Ὁ Ἔκτωρ τότε ὁμίλησε στὸν ἄψογον Πηλεΐδην :
«Δὲν πέτυχες, ἰσόθεε Πηλεΐδη, μήτε ὁ Δίας
σοῦ εἶπε ἀκόμα, ὡς ἔλεγες, τὸ πότε θ' ἀποθάνω. 280
Ἄλλ' ἔχεις λόγια στρογγυλὰ καὶ κλεφτολόγος εἶσαι
νὰ μὲ δειλιάσῃς, στὴν ψυχὴν τὸ θάρρος νὰ νεκρώσῃς.
Δὲν φεύγω ἐγὼ, τὴν λόγχην σου στὲς πλάτες νὰ μοῦ ἐμπήξῃς

ἀλλὰ στὸ στῆθος, πού ἀντικρυς προβάλλω, πέρασέ την,
 ἄν τοῦτο θέλησε ὁ θεός· ὥστόσο ἀπ' τὴν δικήν μου 285
 φυλάξου, κι εἶθε ὀλόβολη στὰ σπλάχνα σου νὰ φθάσῃ·
 στοὺς Τρῶας ἐλαφρότερον θὰ κάμη τὸν ἀγῶνα
 ὁ θάνατός σου, ὅτι σ' ἐσέ τὴν συμφορὰν τους βλέπουν».

Εἶπε καὶ τὸ μακρόσκιον ξετίναξε κοντάρι
 καὶ τοῦ Πηλεΐδῃ ἐπέτυχε στὴν μέσῃν τὴν ἀσπίδα. 290
 Ἄλλὰ τινάχθηκε μακρὰν ἀπ' τὴν ἀσπίδα ἐκεῖνο.

Χαμένο εἶδε τ' ἀκόντι του ὁ Ἔκτωρ κι ἐχολώθη,
 κατηφιασμένος ἔμεινε, πού ἄλλην δὲν εἶχε λόγχην.

Κι ἔσυρε δυνατὴν φωνὴν νὰ εἰπῇ τοῦ Δηϊφόβου
 κοντάρι νὰ τοῦ φέρῃ εὐθύς, καὶ αὐτὸς ἐκεῖ δὲν ἦταν. 295
 Καὶ ὁ Ἔκτωρ τὸ ἐνόησε στὸ πνεῦμα του καὶ εἶπε:

«Τὸ βλέπω, ὀμιμένα, πού οἱ θεοὶ μ' ἐκάλεσαν στὸν Ἄδην·
 τὸν ἥρωα Δηϊφόβον ἐπίστευα κοντά μου
 κι εἶναι στὸ τεῖχος· ἢ Ἀθηνᾶ μ' ἐτύφλωσε μὲ δόλον.
 Θάνατος τώρα μ' εὔρηκε κακός, μακρὰν δὲν εἶναι. 300

Ἄχ! τοῦτο ἠθέλαν ἀπ' ἀρχῆς ὁ Ζεὺς καὶ ὁ μακροβόλος
 υἱός του, αὐτοὶ πού πρόθυμα μὲ προστατεύαν πρῶτα.

Καὶ ἡ μοίρα τώρα μ' ἔπιασεν. Ἄλλὰ χωρὶς ἀγῶνα
 ἄδοξα δὲν θὰ πέσω ἐγὼ καὶ πρῶτα κάτι μέγα 305
 θὰ πράξω καὶ ὅσοι γεννηθοῦν κατόπιν νὰ τὸ μάθουν».

Εἶπεν αὐτὰ κι ἔσυρ' εὐθύς ἀκονημένο ξίφος
 πού στὸ μηρί του ἐκρέμουνταν καὶ δυνατὸ καὶ μέγα,
 μαζώχθη καὶ ὡσὰν ἀετὸς ἐχύθ' ὑψηλοπέτης
 πού στὴν πεδιάδα χύνεται μέσ' ἀπὸ μαῦρα νέφη
 λαγὸν ν' ἀρπάξῃ ἀνανδρον ἢ τρυφερὰν ἀρνάδα· 310
 τόσο καὶ ὁ Ἔκτωρ ὄρμησε τινάζοντας τὸ ξίφος.

Πετάχθη πάλιν καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς μὲ ὀρμὴν πολέμου ἀγρίαν,
 τὴν ἐξαισίαν πρόβαλεν ἀσπίδα του εἰς τὸ στῆθος,
 μὲ τὸ κεφάλι ἔκλιν' ἐμπρὸς τὴν περικεφαλαίαν,
 καὶ ὀλόγυρ' ἀναδεύονταν οἱ ὀλόχρυσες πλεξίδες, 315
 πού ἀπὸ τὸν κῶνον ἔσυρε πυκνὲς τοῦ Ἡφαίστου ἢ τέχνη·
 καὶ ὅπως μὲς στ' ἄστρα προχωρεῖ λαμπρὸς ὁ ἀποσπερίτης,
 πού εἶναι τ' ὠραιότερο μὲς στ' οὐρανοῦ τ' ἀστέρια
 τόσοσιν ἢ λόγχῃ ἔλαμπε, πού στὸ δεξιὸν τοῦ ἐκεῖνος

- ἐτίναξε κακόγνωμα στόν Ἕκτορα τὸν θεῖον 320
 κοιτώντας ξέσκεπον νὰ ἐβρῆ τὸ τρυφερό του σῶμα.
 Τὸ ἄλλο σῶμα ἐσκέπαζαν τὰ χάλκιν' ἄρματα του
 τὰ ὠραῖα, πού ἀπ' τὸ λείψανον ἐπῆρε τοῦ Πατρόκλου·
 ἀλλ' ὄχι ὅπου ὁ τράχηλος χωρίζει ἀπὸ τὸν ὦμον
 καὶ ὅπου ἀπίστευτην ροπήν σβῆν' ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου· 325
 ἐκεῖ τὸν λόγχισ' ὁ Ἀχιλλεύς, ἐπάνω του ὡς ὀρμοῦσε
 καὶ ἀπ' τὸν ἀπαλὸν τράχηλον ἀντίκρου ἐβγῆκε ἡ λόγχη·
 δὲν τοῦ ἔκοψε τὸν λάρυγγα τὸ χαλκοφόρο ἀκόντι,
 διὰ νὰ ἔχη ἀκόμη τὴν λαλιὰ στόν ἄλλον ν' ἀπαντήσῃ·
 κι ἐπάνω του, ἀφοῦ ἔπεσε, καυχῆθηκε ὁ Πηλεΐδης : 330
 «Ἦ Ἕκτορ, ὅταν φόνευες τὸν Πάτροκλον, νὰ πάθης
 δὲν εἶχες φόβον, οὔτ' ἐμὲ πού ἔλειπα ἐστοχάσθης,
 ἀνόητε, κι ἐβρίσκομουν ἐγὼ στὰ κοῖλα πλοῖα
 ἐκδικητῆς του, στὴν ἀνδρεία πολὺ καλύτερός σου,
 πού τώρα σὲ θανάτωσα· καὶ σὲ θὰ σύρουν σκύλοι, 335
 ἐνῶ ἐκείνον οἱ Ἀχαιοὶ μὲ μνῆμα θὰ τιμήσουν».
- Καὶ ὁ Ἕκτωρ τοῦ ἀπάντησε μὲ τὴν ψυχὴν στὸ στόμα :
 «Ἀχ! τὴν ζωὴν σου νὰ χαρῆς καὶ τῶν γλυκῶν γονέων
 μὴ θέλῃς βρῶσιν τῶν σκυλιῶν στὲς πρύμνες νὰ μ' ἀφήσῃς·
 δέξου ἀπὸ τὸν πατέρα μου καὶ τὴν σεπτὴν μητέρα 340
 λύτρα χρυσάφι καὶ χαλκόν, καὶ σὺ στὰ γονικά μου
 ὀπίσω δὸς τὸ σῶμα μου, κι ἐμὲ τὸν πεθαμένον
 θὰ καταλύσουν στὴν πυρὰν οἱ ἄνδρες καὶ οἱ μητέρες».
- Μ' ἄγριο βλέμμ' ἀπάντησεν ὁ γρήγορος Πηλεΐδης :
 «Μὴ μ' ἐξορκίζεις, σκύλαρε, σ' ὅτι ἀγαπᾷ ἡ καρδιά μου. 345
 Τόσο νὰ μ' ἄφηνε ἡ ψυχὴ κομμάτια νὰ σοῦ φάγω
 ὦμόν ἐγὼ τὸ σῶμα σου, γιὰ ὅσα μόχθεις κάμει,
 ὅσο ἀπ' τὸ στόμα τῶν σκυλιῶν κανεῖς τὴν κεφαλὴν σου
 δὲν θὰ φυλάξῃ καὶ ἂν ἐδῶ ζυγοστατοῦσε δῶρα 350
 εἰκοσοπλάσια πάντοτε καὶ ἂν ὑποσχόνταν καὶ ἄλλα·
 καὶ ὁ Δαρδανίδης Πρίαμος νὰ πρόσφερε χρυσάφι
 τοῦ σώματός σου ἐξαγοράν· ποτὲ δὲν θὰ σὲ κλάψῃ
 ἢ μάνα ὅπου σ' ἐγέννησε, στὴν νεκρικὴν σου κλίνην
 ἀλλὰ ἐσὲ συγκόκαλον τ' ἀγρίμια θὰ σπαράξουν».
- Καὶ ξεψυχώντας τοῦ ἔλεγεν ὁ λοφοσεΐστης Ἕκτωρ : 355

«Τὸ βλέπω ἀπὸ τὴν ὄψιν σου, πὼς δὲν θὰ σὲ μαλάξω
 κι εἶναι ἡ καρδιά σου σίδηρο· μόνον στοχάσου τώρα,
 μὴ ἐξ ἀφορμῆς μου ὀργὴ θεϊκὴ σὲ ἔβρη τὴν ἡμέραν
 ποὺ ἔμπροσθεν τῶν Σκαιῶν Πυλῶν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Φοῖβος
 θενὰ σοῦ πάρουν τὴν ζωὴν, ἐξάισιε πολεμάρχη». 360

Μὲ αὐτὰ τὰ λόγι' ἀπέθανε καὶ παραπονεμένη
 τοῦ ἄφησε τῆς νεότητος καὶ τῆς ἀνδρείας τὴν χάριν
 ἀπὸ τὰ μέλη του ἡ ψυχὴ κατέβαινε στὸν Ἄδην·
 καὶ κεῖνον πάλιν καὶ νεκρὸν προσφώνησε ὁ Πηλεΐδης :
 «Πήγαινε κι ἐγὼ καρτερῶ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου 365
 ποὺ ὁ Ζεὺς κι οἱ ἄλλοι ἀθάνατοι γιὰ μὲ θ' ἀποφασίσουν».

Καὶ ἀφοῦ τὴν λόγχην τράβηξε καὶ ἀπόθεσε ἀπ' τὸ σῶμα,
 τὸν γύμνωσε ἀπὸ τ' ἄρματα στὸ αἷμα του βαμμένα
 κι ἔτρεχαν ὅλ' οἱ Ἀχαιοὶ καὶ γύρω θεωροῦσαν
 τοῦ Ἔκτορος τὸ ἀνάστημα, τὴν ὁμορφὴν εἰδῆ του 370
 καὶ δὲν ἐσίμωσε κανεὶς χωρὶς νὰ τὸν κεντήση.

Καὶ τότε κάποιος ἔλεγε κοιτώντας τὸν πλησίον :
 «᾽Ω, πόσο μαλακότερα πιάνετ' ὁ Ἔκτωρ τώρα,
 παρ' ὅταν ἔβαλε φωτιά νὰ κάψῃ τὰ καράβια». 375
 Αὐτὰ ἐλέγαν κι ἔπειτα σιμὰ τὸν ἐκεντοῦσαν.

Καὶ ἀφοῦ τὸν ἀπογύμνωσεν ὁ θεῖος Ἀχιλλέας
 ἐστήθη αὐτοῦ καὶ ὀμίλησε τῶν Ἀχαιῶν στὴν μέσην :
 «᾽Ω φίλοι σεῖς, ὧ ἀρχηγοὶ προστάτες τῶν Ἀργείων,
 ἀφοῦ μᾶς δῶκαν οἱ Ἀχαιοὶ νὰ πέση αὐτὸς ὁ ἄνδρας 380
 ποὺ ὅλοι δὲν μᾶς πλήγωσαν ὅσον αὐτὸς καὶ μόνος,
 τὴν πόλιν των ἄς ζώσωμεν ἐμεῖς μὲ τ' ἄρματά μας
 νὰ ἰδοῦμε τί ἔχουν κατὰ νοῦν νὰ πράξουν τώρα οἱ Τρῶες.

Θ' ἀφήσουν τὴν ἀκρόπολιν τώρα ποὺ αὐτὸς ἐχάθη
 ἢ καὶ χωρὶς τὸν Ἔκτορα θ' ἀγωνισθοῦν ἀκόμη.
 Ἄλλὰ τί διελογίστηκε τοῦτα ἡ ψυχὴ μου τώρα ; 385
 Ἄκλαυτος, ἄθαφτος, νεκρὸς κείμετ' ἐκεῖ στὲς πρύμνες
 ὁ Πάτροκλος, ποὺ ἐγὼ ποτὲ δὲν θὰ τὸν λησμονήσω
 ἐνόσω μὲ τοὺς ζωντανοὺς κινῶ τὰ γόνατά μου.

Κι ἐὰν οἱ πεθαμένοι ἐκεῖ στὸν Ἄδη λησμονοῦνται
 κι ἐκεῖ θενὰ θυμᾶμαι ἐγὼ τὸν ποθητόν μου φίλον. 390

Τώρα, παιδιὰ τῶν Ἀχαιῶν, ἄς γύρωμε στὰ πλοῖα

- μέ τοῦτον καί ἄς σηκώσωμε παιάνα νικηφόρον·
 νίκην λαμπρὴν ἐπήραμεν· φονεύσαμεν τὸν θεῖον
 Ἕκτορα, ὅπου τὸν δόξαζαν ὡσάν θεὸν οἱ Τρῶες».
- Αὐτά 'πε κι ἔργ' ἀπάνθρωπα στὸν Ἕκτορα ἐσοφίσθη· 395
 τῶν δυὸ ποδιῶν τοῦ ἐτρύπησε τὰ νεῦρ' ἀπὸ τὲς φτέρνες
 ὡς τ' ἀστραγάλι, καὶ λουριά τούς πέρασε ἀπὸ μέσα,
 τὸν κρέμασε ἀπ' τὴν ἄμαξαν νὰ σέρνη τὸ κεφάλι,
 σήκωσε τὰ λαμπρ' ἄρματα καὶ ἀνέβη αὐτὸς στ' ἀμάξι,
 καὶ τὰ πουλάρια ἐράβδισε πού πρόθυμα ἐπετάζαν. 400
 Σκόνην ἐσήκωνε ὁ νεκρὸς, καὶ τὰ μαλλια ἀπλωμένα
 στὸ χῶμα καὶ ὅλ' ἡ κεφαλὴ, χαριτωμένη πρῶτα,
 πού τώρα ὁ Ζεὺς τὴν ἔδωκεν εἰς τῶν ἐχθρῶν τὰ χέρια
 νὰ τὴν χαλάσουν ἄσχημα στὴν γῆν τὴν πατρικὴν του.
- Καὶ ἄμ' εἶδ' ἐκεῖ νὰ σύρεται στὸ χῶμα τὸ παιδί της 405
 ἔβαλε τὰ ξεφωνητὰ καὶ ἀνέσπα τὰ μαλλιὰ της
 καὶ τὴν λαμπρὴν μαντίλαν της ἐπέταξε ἡ μητέρα·
 μ' αὐτὴν καὶ ὁ γέρος ἔκλαιε, καὶ ὀλόγυρα εἰς τὴν πόλιν
 βλος ὀδύρετ' ὁ λαὸς, φρικτὰ θρηνηλογοῦσε.
- Κι ἐφαίνετο ἀπαράλλακτα σάν νὰ ἔτρωγαν οἱ φλόγες 410
 πατόκορφα τὰ ὑψηλὰ πυργώματα τῆς Τροίας·
 καὶ ὁ γέρος, εἰς τὸν πόνον του, νὰ πεταχθῆ καὶ νὰ ἔβγη
 ἀπὸ τὲς πύλες ἤθελε, καὶ μύλις τὸν κρατοῦσαν·
 στὴν λάσπην ἐκυλίονταν, κατ' ὄνομα καθέναν
- παρακαλοῦσε κι ἔλεγε : «Ὅσο καὶ ἂν μ' ἀγαπᾶτε, 415
 μὴ μὲ κρατῆτε, φίλοι μου, ἀφήσετέ με μόνον
 νὰ ἔβγω καὶ νὰ φθάσω ἐγὼ στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα·
 στὸν ἄνδρα τὸν ἀνόσιον, τὸν ἄγριον, νὰ προσπέσω.
 ἴσως τὰ χρόνια σεβασθῆ καὶ λυπηθῆ τὸ γῆρας.
- Ὅμηλίκόν μου ἔχει αὐτὸς πατέρα, τὸν Πηλέα 420
 πού τοῦτον γεννοανάστησε νὰ γίνῃ συμφορὰ μας,
 κι ἐμένα μάλιστα σκληρὰ τὰ σπλάχνα νὰ πληγώσῃ,
 πού τόσα μοῦ ἔσφαξε παιδιὰ, περήφανα βλαστάρια.
 Ὅλα τὰ κλαίγω ἀλλὰ τοῦ ἐνὸς δριμύς μὲ σφάζει ὁ πόνος
- τοῦ Ἕκτορος, καὶ γρήγορα στὸν Ἄδη θὰ μὲ φέρῃ 425
 νὰ ἔχε πεθάνει κἂν αὐτὸς εἰς τὲς δικές μου ἀγκάλες,
 καὶ θὰ ἐξεθυμαίναμε στὰ δάκρυα, στοὺς θρήνους,

ἐγὼ καί, ὅπου τὸν γέννησεν, ἡ ἄμοιρη μητέρα».

Ἔλεγε κλαίοντας καὶ ὁμοῦ στενάζαν κι οἱ πολίτες
καὶ πρώτη ἐμοιρολόγησε τῶν γυναικῶν ἡ Ἐκάβη : 430
«Τέκνον, τί ἔπαθα ἡ πικρὴ ! καὶ ἀκόμη ἐγὼ θὰ ζήσω
ἀφοῦ μοῦ ἀπέθανες ἐσύ· ποῦ ἡμέρα νύκτα ἦσουν
τὸ ζηλευτὸ καμάρι μου, καὶ οἱ Τρώισσες καὶ οἱ Τρῶες
σωτήρα σ' εἶχαν καὶ ὡς θεὸν σὲ καλοδέχοντ' ὅλοι·
ὄτ' εἶχαν δόξαν ἀπὸ σὲ μεγάλην, ὅσο ἀκόμη 435
ἐζοῦσες, τώρα σ' εὔρηκεν ὁ θάνατος καὶ ἡ μοίρα».

Κι εἶδῃσιν γιὰ τὸν Ἔκτορα δὲν εἶχε λάβει ἀκόμα
ἡ σύντροφός του ὅτι κανεὶς νὰ τῆς εἰπῆ δὲν ἦλθε,
πὼς ἔμενεν ὁ ἄνδρας τῆς ἀπὸ τὲς πύλες ἔξω.

Ἄλλὰ μὲς στὰ δωμάτια τῆς εἶχε στὸ χέρ' ὑφάδι 440
διπλό, πορφύρεο, καὶ πολλὰ πλουμίδια τοῦ κεντοῦσε·
καὶ εἰς τὲς καλὲς θεράπαινες εἶπε στὴν στιά νὰ στήσουν
τρίποδα μέγαν, ἔτοιμα θερμὰ λουτρά νὰ γίνουν

τοῦ Ἐκτορος ποῦ ἔμελλε νὰ γύρη ἀπὸ τὴν μάχην· 445
καὶ ποῦ νὰ ξεύρη ὅτι μακρὰν ἀπὸ λουτρά τὸν εἶχε
ἦδ' ὑποτάξ' ἡ Ἀθηνᾶ στὴν λόγχην τοῦ Ἀχιλλέως·
καὶ ὡς ἄκουσε ξεφωνητὰ καὶ κλάυματ' ἀπ' τὸν πύργον,
ἐσεισθηκαν τὰ μέλη τῆς, τῆς ἔπεσε ἡ περόνη

κι εἶπε πρὸς τὲς θεράπαινες : «Μαζί μου ἐλάτε δύο, 450
τὸ τί συμβαίνει θεὰ ἰδῶ· τῆς σεβαστῆς μου Ἐκάβης
τὴν φωνὴν ἄκουσα· ἡ καρδιά στὸ στήθος μου σπαράζει
κατὰ τὸ στόμα· ἐπέτρωσαν τὰ γόνατά μου κάτω·
κάτι κακὸν εἶναι κοντὰ στὰ τέκνα τοῦ Πριάμου.

Πολὺ φοβοῦμαι —καὶ ἄμποτε τ' αὐτιά μου μὴ τ' ἀκούσουν—
τὸν Ἐκτορα τὸν τολμηρὸν μὴ μόχη ἀπομονώσει 455
ὁ Ἀχιλλεὺς κατὰποδα μακρὰν ἀπὸ τὰ τεῖχη,
καὶ τὴν πικρὴν του ἀνδραγαθιά γιὰ πάντοτ' ἔχη σβῆσει.
Ἵτι ποτὲ δὲν ἔμενε στὸ πλῆθος καὶ στὴν τάξιν,
ἀλλὰ προέτρεχε πολὺ μὲ ἀτρόμητον ἀνδρείααν».

Εἶπε καὶ ἀπὸ τὸ μέγαρο πετάχθη φρενιασμένη 460
μὲ κτυποκάρδι τρομερό, καὶ ὀπίσω τῆς οἱ κόρες.

Καὶ ὅταν στὸν πύργον ἔφθασε μὲς στῶν ἀνδρῶν τὸ πλῆθος,
ὀρθὴ στὸ τεῖχος κοίταξε, κι ἐμπρὸς στὴν πόλιν κάτω

- τὸν εἶδε αὐτοῦ συρόμενον, καὶ τὰ γοργὰ πουλάρια
ἀφρόντιστα στῶν Ἀχαιῶν τὲς πρῦμες τὸν τραβοῦσαν. 465
- Μαῦρο σκοτάδι ἐσκέπασε τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν τῆς
κι ἔπεσε ὀπίσω ἀνάσκελα μὲ τὴν ψυχὴν στὸ στόμα.
Μακρὰν τῆς τὰ γιαδέματα πετάχθησαν τὰ ὠραῖα,
τὸ διάδημα, μὲ τὴν λαμπρὴν μαντίλα καὶ τὸ δίκτυ
καὶ τὸ μαγνάδι ὅπου ἡ χρυσὴ τῆς χάρισε Ἀφροδίτῃ, 470
ὅταν τοῦ Ἡετίωνος τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ σπίτι
νύμφην ὁ Ἔκτωρ μὲ πολλὰ πού ἔχε τῆς δώσει δῶρα.
- Κι οἱ ἀνδράδελφες δὲν ἔλειπαν αὐτοῦ καὶ οἱ συννυφάδες
πού τὴν βαστοῦσαν ἔτοιμην ἐκεῖ νὰ ξεψυχήσῃ.
- Καὶ ἅμα ἐπῆρε ἀναπνοὴν ἐξέσπασε στὴν κλάψαν, 475
κι ἔλεγε μὲ τὲς Τρώισσες : «Ἔκτορ ! ὀμὲ τὴν ἔρμην !
μὲ μίαν γεννηθήκαμε μοῖραν ἐμεῖς οἱ δύο·
στὴν Τροίαν εἶδες σὺ τὸ φῶς στὸ δῶμα τοῦ Πριάμου,
ἐγὼ στὲς Θῆβες κάτωθεν τῆς δενδρωμένης Πλάκου,
στὸ δῶμα τοῦ Ἡετίωνος, πού ἀνάτρεφέ με βρέφος 480
ἄμοιρος τὴν βαριόμοιρην, νὰ μὴ μ' εἶχε γεννήσει·
σὺ τώρα κάτω ἀπὸ τὴν γῆν στὸν Ἄδην κατεβαίνεις,
κι ἐμὲ χήραν περίλυπην στὸ ἔρμο σπίτι ἀφήνεις,
κι εἶναι παιδάκι τρυφερὸ τὸ ἀγόρι πού ἐγεννήθη
ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς δυστυχεῖς· καὶ μήτε σὺ βοηθός του 485
θὰ εἶσαι, ἀφοῦ ἀπέθανες, μήτε βοηθός σου ἐκεῖνος.
Καὶ ἂν ἀπ' τὸν πολυδάκρυτον τῶν Ἀχαιῶν ἀγῶνα
ξεφύγῃ, λύπες πάντοτε πικρὲς τὸν περιμένουν·
καὶ ξένοι τὰ χωράφια του θὰ τοῦ ξετερμονίσουν.
Πάντερμο κάνει τὸ παιδὶ τῆς ὀρφανιάς ἡ μέρα· 490
κορμὶ γέρνει καὶ πρόσωπο μὲ μάτια δακρυσμένα.
Τὸν φέρν' ἡ χρεία ν' ἀνεβῆ στοὺς φίλους τοῦ πατρός του,
τραβᾷ τοῦ ἑνὸς τὸ φόρεμα, τοῦ ἄλλου τὸν χιτῶνα·
καὶ ἂν κάποιος τὸν ψυχοπονῆ, καυκὶ μικρὸ τοῦ δίδει,
δρυσιὰ στὰ χεῖλη καὶ ποτὲ στὴν ἄκρην τ' οὐρανίσκου. 495
Καὶ κάποτε κτυπώντας τον ἀγόρι εὐτυχησμένο
τὸν διώχνει ἀπὸ τὴν τράπεζαν, σκληρὰ τὸν ὀνειδίζει :
«Γκρεμίσου, καὶ ὁ πατέρας σου στὸν δεῖπνον μας δὲν εἶναι».
Κλαμένο πάει τὸ παιδὶ στὴν χήραν του μητέρα

- 500 ὁ Ἀστυάναξ, ὅπου πρὶν στὸ γόνα τοῦ πατρός του
 μεδούλι μόνον ἔτρωγε καὶ ἀπὸ θρεφτάρια πάχος·
 καὶ ἀφοῦ στὰ παιδιαρίσματα τὸν ἔπιανεν ὁ ὕπνος
 εἰς κλίνην μαλακότατην, στὸν κόλπον τῆς βυζάστρας
 κοιμόνταν ἀπὸ ζηλευτὲς τροφῆς θεραπεμένους.
- Τώρα ποῦ τοῦ ἔλειψε ὁ γονιὸς κακὰ πολλὰ θὰ πάθῃ 505
 ὁ Ἀστυάναξ μ' ὄνομα ποῦ τόβγαλαν οἱ Τρῶες·
 ὅτι σὺ μόνος ἔσωζες τὴν πυργωμένην πόλιν.
 Τώρα μακρὰν ἀπ' τοὺς γονεῖς στὲς πρύμνες σέ θὰ φάγουν
 πυκνὰ σκουλήκια, ἀφοῦ σκυλιὰ στὸ σῶμα σου χορτάσουν 510
 γυμνόν, καὶ ὅμως στὰ μέγαρα ὑπάρχουν τόσα ὠραῖα
 ἐνδύματα λεπτότατα τῶν γυναικῶν ὑφάδια.
 Ἄλλὰ στὲς φλόγες ὅλα ἐγὼ θενὰ τὰ καταλύσω,
 ὄχι ὄφελός σου, ἀφοῦ γιὰ σέ νεκροστολή δὲν εἶναι
 ἀλλὰ μὲ αὐτὸ νὰ δοξασθῆς εἰς τὸν λαὸν τῆς Τροίας». 515
 Τὰ ἔλεγε κλαίοντας καὶ ὁμοῦ στενάζαν οἱ γυναῖκες.

Ψ

Ἐκεῖ στήν πόλιν ἔκλαιαν· καί ὥστόσον εἶχαν φθάσει
 στά πλοῖα τους οἱ Ἄχαιοί, στήν ἄκρην τοῦ Ἑλλησπόντου,
 κηθένας εἰς τήν πρύμνην του· τοὺς Μυρμιδόνας ὅμως
 νά διαλυθοῦν δὲν ἄφηνεν ὁ ἰσόθεος Πηλεΐδης,
 καὶ τῶν συντρόφων ἔλεγεν: «Ἄνδρεῖοι Μυρμιδόνες, 5
 ὦ ποθητοί μου σύντροφοι, τ' ἄλογ' ἀπὸ τ' ἀμάξια
 τώρα δὲ θά ξεζέψωμεν, ἀλλὰ μαζί μ' ἐκεῖνα
 θά προχωρήσωμε σιμὰ νά κλάψωμε τὸν φίλον
 Πάτροκλον, μόνη προσφορά πού τῶν νεκρῶν ἀνήκει.
 Καὶ ἀφοῦ τοῦ πικροῦ κλάυματος τήν ἡδονὴν χαροῦμεν, 10
 τ' ἄλογα θά ξεζέψωμε κι ἐδῶ θά γίνῃ ὁ δεῖπνος».
 Εἶπε καὶ ὅλοι ἐθρήνησαν καὶ πρῶτος ὁ Πηλεΐδης
 κι ἔφεραν γύρω εἰς τὸν νεκρὸν τρεῖς γύρες μὲ τοὺς ἵππους
 κλαίοντας καὶ στά κλάυματα τοὺς ἐκινουῖσε ἡ Θέτις.
 Δάκρυα στὸν ἄμμον, δάκρυα στά ὄπλα τους ἐκύλαν 15
 τόσον τοὺς ἦταν ποθητὸς ὁ μέγας πολεμάρχος.
 Καὶ ὁ Πηλεΐδης ἄπλωσε στοῦ φίλου του τὰ στήθη
 τ' ἀνθρωποφόνια χέρια του κι ἔκανε ἀρχὴν τοῦ θρήνου:
 «Ἀγάλλου, ὦ Πάτροκλε, καὶ αὐτοῦ πού εὐρίσκεσαι στὸν Ἄδην,
 ὅτι ὅλα ὅσα σοῦ ἔταξα τὰ τελειώνω τώρα, 20
 τὸν Ἑκτορα νά σύρω ἐδῶ, στοὺς σκύλους νά τὸν δώσω,
 καὶ εἰς τὴν πυρὰν σου δώδεκα τέκνα λαμπρὰ τῶν Τρώων
 ἀπὸ χολὴν τοῦ φόνου σου νά σοῦ ἀποκεφαλίσω».
 Αὐτὰ ἔπε καὶ σκληρόψυχα τὸν Ἑκτορα τὸν θεῖον
 ξάπλωσε προύμυτα σιμὰ στήν κλίνην τοῦ Πατρόκλου 25
 στὸ χῶμα· κι ἐξεζώνονταν ὥστόσο οἱ Μυρμιδόνες
 τὰ χάλκινά τους ἄρματα κι ἐξέζεψαν τοὺς ἵππους
 καὶ ὅλοι ἐκαθίσαν ἔμπροσθεν στήν πρύμνην τοῦ Ἀχιλλέως
 πού εὐφραντικὸ τοὺς ἔκανε νεκρῶσιμο τραπέζι.
 Καὶ βόδια κάτασπρα πολλὰ σφαζόμενα ἐβογοῦσαν, 30
 ἐσφάζοντο καὶ ἀρνιά πολλὰ κι ἐρίφια πού βελάζαν·

χοῖροι πολλοὶ λευκόδοντες, πού ἀπὸ τὸ πάχος λάμπαν,
 στοῦ Ἡφαιστού ἐκαψαλίζονταν τὴν φλόγα τεντωμένοι,
 καὶ στὸν νεκρὸν ὀλόγυρα τὸ αἷμα ἐπλημμυροῦσε.

Καὶ οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀχαιῶν τὸν μέγαν Ἀχιλλέα, 35
 ὡς ἦταν ἀπ' τὸν θάνατον τοῦ φίλου χολωμένος,
 μὲ κόπον τὸν κατάπεισαν νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ
 εἰς τοῦ Ἀτρείδῃ τὴν σκηνήν· καὶ ἀμέσως, ἅμα ἐφθάσαν,
 τοὺς ψιλοφώνους κήρυκες ἐπρόσταξαν νὰ στήσουν

τρίποδα μέγαν στὴν φωτιά, νὰ πείσουν τὸν Πηλεΐδῃ 40
 ἀπ' τὰ πηγμένα αἵματα τὸ σῶμα νὰ καθάρῃ.
 Καὶ αὐτὸς ἀρνεῖτο στερεὰ καὶ μέγαν ὄμοσ' ὄρκον·
 «Μὰ τὸν Κρονίδῃ τῶν θεῶν ἐξάϊσιον καὶ πρῶτον,
 λούσιμο αὐτῆ μου ἢ κεφαλῇ δὲν θὰ δεχθῆ πρὶν βάλω

εἰς τὴν πυρὰν τὸν Πάτροκλον, καὶ τοῦ σηκώσω τάφον 45
 καὶ τὰ μαλλιά μου κουρευθοῦν, ὅτι παρόμοιος πόνος
 δὲν θὰ μοῦ πλήξῃ τὴν ψυχὴν ὅσον καιρὸν καὶ ἂν ζήσω.
 Ἄλλὰ γιὰ τῶρ' ἄς στέρξωμε τὸ θλιβερὸ τραπέζι.
 Καὶ πρόσταξ' αὔριον ἐνωρίς, ὦ Ἀτρείδῃ βασιλέα,

ξύλα νὰ φέρουν κι ἔπειτα νὰ ἐτοιμάσουν ὅσα 50
 τοὺς πεθαμένους προβοδοῦν εἰς τὸν ἀνήλιον τόπον.
 Γρήγορα τοῦτος ἄφαντος νὰ γίνῃ ἀπ' ἔμπροσθέν μας
 μέσα εἰς τὴν φλόγα καὶ ὁ λαὸς τὰ ἔργα του νὰ πιάσῃ».

Εἶπε καὶ ὅλοι πρόθυμοι στὸν λόγον του ὑπακοῦσαν· 55
 καὶ ἀφοῦ τὸ δεῖπνο ἐτοίμασαν σπουδακτικὰ καθένας
 ἔτρωγαν, καὶ ὅλοι ἐχάρηκαν τὸ ἰσόμοιρο τραπέζι·
 κι ἀφοῦ ἐφάγαν κι ἔπιαν ὅσο ἤθελε ἡ ψυχὴ τους
 εἰς τὴν σκηνήν ἐγύρισε καθένας νὰ πλαγιάσῃ·

ἀλλ' ὁ Πηλεΐδῃς κείτονταν στὸ ἐλεύθερο ἀκρογιαλί 60
 στενάζοντας καὶ ὀλόγυρα τῶν Μυρμιδόνων πλήθος,
 καὶ ὁ ὕπνος ὁποῦ τῆς ψυχῆς κάθε φροντίδα σβῆνει
 βαθυὸς τοῦ περιχύθηκε στὰ μέλη τὰ γενναῖα
 κοπιασμέν' ἀπ' τὸν βαρὺν ἀγῶνα πού 'χε κάμει

νὰ κυνηγᾷ τὸν Ἑκτορα στὰ τείχη ἔμπρὸς τῆς Τροίας. 65
 Κι ἤλθε ἡ ψυχὴ τοῦ δύστυχου Πατρόκλου καὶ ὁμοιάζ' ὅλη
 μ' ἐκεῖνον εἰς τ' ἀνάστημα καὶ στὰ λαμπρά του μάτια
 καὶ στὴν φωνὴν καὶ ὅμοια τὰ ἐνδύματα ἐφοροῦσε.

- Στὴν κεφαλὴν του ἐστάθηκεν ἐπάνω καὶ τοῦ εἶπε:
 «Κοιμᾶσαι καὶ μὲ λησμονεῖς, γλυκύτατε Πηλεΐδη,
 νεκρόν, καὶ ὅτ' ἤμουν ζωντανὸς εἰς τὴν καρδιά σου μ' εἶχες. 70
 Θάψε μ' εὐθὺς νὰ διαβῶ τοῦ "Αδῆ τὸν πυλῶνα·
 μακρὰν μὲ δ' ὠχνουν οἱ ψυχές, σκιές ἀναπαυμένων
 νὰ μὴ διαβῶ τὸν ποταμὸν καὶ ἀπόπερα τὲς σμίξω,
 καὶ ἐμπρὸς στὲς πύλες τὲς πλατιῆς τοῦ "Αδῆ παραδέρνω. 75
 Δός μου τὸ χέρι, κλαίομαι καὶ ὀπίσω ἀπὸ τὸν "Αδῆ
 δὲν θὰ ἴθω, ἀφοῦ μὲς στὴν πυρὰν μὲ βάλετε τοῦ τάφου.
 "Ὅτι ὄχι πλέον ζωντανοὶ καθήμενοι μονάχοι
 θενὰ τὰ λέγωμε ὡς καὶ πρὶν· καὶ ἐμένα ἢ μοῖρα ἢ μαύρη
 μ' ἄρπαξε ὡς διορίσθηκεν ἀπὸ τὴν γενετὴν μου.
 Καὶ σένα ἢ μοῖρα διόρισεν, ἰσόθεε Πηλεΐδη, 80
 κάτω ἀπ' τὰ τείχη νὰ σβησθῆς τῶν ἀνδρειωμένων Τρώων.
 Καὶ ἄλλο ἀκόμη θὰ σοῦ εἰπῶ καὶ ἐλπίζω νὰ τὸ στέρεξης·
 μὴ ἀπ' τὰ δικά σου χωριστὰ τὰ κόκαλά μου βάλῃς·
 ἀλλ' ὅπως εἰς τὸ σπίτι σου μ' ἀνάθρεψαν μαζί σου,
 ὅταν παιδί στὴν σκέπην σας μὲ ἔφερε ὁ πατέρας 85
 ἀπ' τὸν Ὀπούντα, ἐξ ἀφορμῆς κακῆς ἀνδροφονίας,
 ὅταν τοῦ Ἀμφιδάμαντος ἐφόνευσαν τ' ἀγόρι
 ἀθέλητα, ὡς ἐθύμωσα μ' αὐτὸν στοὺς ἀστραγάλους·
 τότε μ' ἐδέχθηκε ὁ Πηλεὺς καὶ καλοανὰθρεψέ με
 στὸ σπίτι, καὶ μ' ὀνόμασεν αὐτὸς ἀκόλουθόν σου. 90
 Γι' αὐτὸ τῶν δύο τὰ κόκαλα μιὰ θήκη ἄς κλείσῃ μόνη,
 ἢ χρυσὴ στάμνα, πού ἢ σεπτὴ σοῦ ἐχάρισε μητέρα».
 Σ' ἐκεῖνον ὁ γοργόποδος ἀπάντησε Ἀχιλλεύας:
 «Τ' ἤλθες, σεπτὴ μου κεφαλὴ, νὰ μ' ἔβρης καὶ νὰ κάμω
 μοῦ παραγγέλεις ὅλ' αὐτά; Κι ἐγὼ θὰ σὲ ὑπακούσω 95
 καὶ ὅλα θὰ γίνουν, ὡς ποθεῖς· ἀλλ' ἔλα ἐδῶ σιμά μου,
 ὅπως καὶ ὀλίγες κὰν στιγμὲς ἐδῶ περιπλεγμένοι
 τοῦ πικροῦ κλάυματος μαζί τὴν ἡδονὴν χαροῦμε».
 Καὶ τὲς ἀγκάλες ἄπλωσεν ἀλλ' ἐπιασεν ἀέρα·
 ὅτ' ἢ ψυχὴ κάτω ἀπ' τὴν γῆν ὡσὰν καπνὸς ἐχάθη 100
 τρίζοντας· καὶ ὁ Ἀχιλλεύς πετάχθη σαστισμένος
 κτύπησε τὲς παλάμες του καὶ μὲ παράπον' εἶπε:
 «Θεοί μου, καὶ στὴν κατοικιὰ τοῦ "Αδῆ, καθὼς βλέπω

- εἶναι ψυχὴ καὶ φάντασμα, ἀλλὰ δὲν ἔχει σπλάχνα.
 "Ὅτ' ἡ ψυχὴ τοῦ δύστυχου Πατρόκλου μου ὀληνύκτα 105
 μ' ἐκεῖνον ἀπαράλλακτη ἐπάνω μου ἐστεκόνταν
 καὶ μοῦ παράγγελεν πολλά, στὰ δάκρυα τῆς πιγιμένη».
- Εἶπε καὶ εἰς ὄλους κίνησε τὸν πόθον τῶν δακρῶν
 κι ἡ αὐγὴ τοὺς ἤβρε ὀλόγυρα στὸ λείψανο νὰ κλαίουν.
 Καὶ τότε ἀπ' ὄλες τὲς σκηνές, ὡς ὄρισεν ὁ Ἀτρείδης, 110
 ἄνδρες μὲ τὰ μουλάρια τοὺς κινουῦσαν γιὰ τὸν λόγγον
 νὰ φέρουν ξύλα, κι ἔφορος ὁ ἐξαίσιος Μηριόνης
 τοῦ πολεμάρχου ἀκόλουθος, μεγάλου Ἰδομενέως·
 καὶ ἀξίνες καὶ καλόπλεκτα σχοινιά βαστοῦσαν ὄλοι
 μὲ τὰ μουλάρια τοὺς ἐμπρὸς, καὶ ἀνεβοκατεβῆκαν 115
 ράχες πολλές, λοξά, στριφτὰ μέσ' στ' ἄγρια μονοπάτια.
- Καὶ ὅτ' ἔφθασαν στὰ σύλλακκα τῆς δροσισμένης Ἰδης
 γοργὰ τὰ ὑψηλὰ δρυὰ μ' ἀκονητὲς ἀξίνες
 ἔκοφταν καί, ὅπως ἔπεφταν τὰ δένδρ', ἀχῶσε ὁ τόπος.
 Καί, ἀφοῦ τὰ ἐσχίζαν, ἔδεναν τὰ ξύλα στὰ μουλάρια· 120
 καὶ ἀπὸ τὸν λόγγον πρόθυμα νὰ φθάσουν στὴν πεδιάδα
 ἐκεῖνα ἐτετραπόδιζαν· καὶ ἀκόμ' οἱ ξυλοκόποι
 φέρνουν γογγύλι' ἐπάνω τοὺς, ὡς εἶπε ὁ Μηριόνης,
 τοῦ Ἰδομενέως ὀπαδός· κατόπιν στ' ἀκρογιάλι
 τὰ ἔβαζαν ἀραδιαστὰ στὸ μέρος, ποῦ ὁ Πηλεΐδης 125
 μνημια νὰ στήση ἐσκέφθηκεν αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρόκλου·
 καὶ ἀφοῦ μὲ ξύλ' ἀμέτρητα τὸν τόπον ἐσκεπάσαν
 καθήμενοι ἐπερίμεναν· ὥστόσοσον ὁ Πηλεΐδης
 τοὺς Μυρμιδόνας πρόσταξε νὰ ζώσουν τὰ ἄρματά τοὺς,
 καὶ κάτω ἀπὸ τὲς ἄμαξες νὰ ζέψουν τὰ πουλάρια· 130
 καὶ ἄρματωμένοι ἀνέβηκαν στ' ἀμάξια οἱ κυβερνητὲς
 καὶ οἱ μαχηταὶ στὸ πλάγι τοὺς, καὶ ὀπίσω ἀκολουθοῦσαν
 σὰν μαῦρο σύγνεφο οἱ πεζοί· ἐβάσταζαν στὴν μέσην
 τὸν Πάτροκλον οἱ σύντροφοι καὶ ὄλον μὲ τὰ κομμένα
 μαλλιά τοὺς τὸν ἐσκέπασαν, καὶ ὀπίσω τοῦ βαστοῦσε 135
 τὴν κεφαλὴν ὁ ἰσόθεος Πηλεΐδης, πικραμένος
 ποῦ σύντροφον ἐξαίσιον στὸν Ἄδη προβοδοῦσε.
- Καὶ ὅταν στὸ μέρος ἔφθασαν ποῦ ἔδειξε ὁ Πηλεΐδης
 τὸν βάλαν κάτω καὶ ἄφθονα τοῦ ἐστοίβασαν τὰ ξύλα.
 Τότ' ἄλλο ἐσκέφθη ὁ Ἀχιλλεύς· ἀπ' τὴν πυρὰν ἐστράφη, 140

τὴν ξανθὴν κόμην ἔκοψε ποῦ τὴν καλλιεργοῦσε
τοῦ ποταμοῦ τοῦ Σπερχειοῦ καλὴν νὰ τὴν προσφέρῃ.

Κι εἶπε μὲ πόνον τῆς καρδιᾶς κοιτώντας τὰ πελάγη:
«Ἄλλα σοῦ εὐχῆθη, ὦ Σπερχειέ, τὸ στόμα τοῦ πατρός μου
ὅταν ἐκεῖ θὰ ἐγύριζα στὴν γῆν τὴν πατρικὴν μου, 145
νὰ δώσῃ ἐσὲ τὴν κόμην μου καὶ ἀγίαν ἑκατόμβην,
καὶ αὐτοῦ στὸ κτήμα, στὲς πηγές, πόχεις βωμὸν εὐώδη
πεντήκοντ' ἀμουνούχιστα κριάρια νὰ μοῦ σφάξῃ.
'Ἀλλὰ σύ δὲν ἐκτέλεσες αὐτὰ ποῦ εὐχῆθη ὁ γέρος·
τῶρ' ἀφοῦ δὲν θὰ ξαναἰδῶ τὴν ποθητὴν πατρίδα 150
ἄς πάρῃ ὁ ἥρωας Πάτροκλος τὴν κόμην μου στὸν Ἄδην».

Εἶπε, τὴν κόμην ἔβαλε στοῦ ἀγαπημένου φίλου
τὰ χέρια καὶ ὄλους ἔκαμε τὰ δάκρυα ν' ἀρχινήσουν.

Καὶ ὁ ἥλιος θὰ βασίλευε καὶ ἀκόμη αὐτοὶ θὰ κλαῖαν,
ἐὰν στὸν Ἀγαμέμνονα δὲν ἔλεγε ὁ Πηλεΐδης: 155
«Ἄτρεΐδῃ, ἐπειδὴ πρόθυμα τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη
στοὺς λόγους ὅλα πείθονται, καὶ ὁ θρῆνος κόρον φέρνει
ἀπ' τὴν πυρὰν νὰ σκορπισθοῦν καὶ δεῖπνον νὰ ἐτοιμάσουν
εἶπέ τους· κι ἔπειτ' ὅλοι ἐμεῖς, ποῦ τὸν νεκρὸν πονοῦμε,
ὅλα θὰ συγυρίσωμε καὶ οἱ πολεμάρχοι ἄς μείνουν».

Τὰ λόγια τοῦτ' ἄμ' ἄκουσεν ὁ μέγας Ἀγαμέμνων
τὸν λαὸν ὅλον σκόρπισε στὰ ἰσόπλευρα καράβια,
κι ἐμεῖναν οἱ ἐνταφιασταὶ καὶ μὲ κορμούς ἐκάμαν
πυρὰν ὅπου ἔχεν ἑκατὸν ποδάρια μάκρου πλάτου,
καὶ τὸν νεκρὸν περίλυποι στὴν κορυφὴν ἐβάλαν. 160

Κι ἐγδερναν κι ἐσυγύριζαν ἀρνιά πολλὰ καὶ βόδια
πρὸς τὴν πυρὰν καί, παίρνοντας ἀπ' ὅλα τὸ κνισάρι,
τὸ λείψανον ἐσκέπαζε πατόκορφα ὁ Πηλεΐδης,
καὶ ὀλόγυρα ἐπανώτιαζε τὰ σώματα γδαρμένα,
καὶ στάμνες μέλι καὶ ἄλειμμα νὰ γέρουν πρὸς τὴν κλίνην 170
ἔβαλε αὐτοῦ, καὶ τέσσερους ἀνδρειωμένους ἵππους
ἔριξε μέσα στὴν πυρὰν, κι ἐστέναζε ὁ θλιμμένος.
Καὶ ἀπὸ τὰ ἐννέα πότρεφε τραπεζικὰ σκυλιὰ του
ἔριξε δυὸ μὲς στὴν πυρὰν ἀποκεφαλισμένα,
καὶ ἀγόρια δώδεκα καλὰ τῶν ἀνδρειωμένων Τρώων 175
ἔσφαξε κι ἔριξεν αὐτοῦ, κι εἶχε κακὸ στὸν νοῦ του.

Και ἄσβεστην ἔβαλε φωτιά, γιὰ νὰ τοὺς δαπανήση.
 Ἐβαρυστέναζ' ἔπειτα καὶ πρὸς τὸν φίλον εἶπε:
 «Χαῖρε μου, ὦ Πάτροκλε, καὶ αὐτοῦ πού εὗρίσκεσαι στὸν Ἄδη
 ὅτι ὅλα ὅσα σοῦ ἔταξα τὰ τελειώνω τώρα. 180

Ἄγορία δώδεκα λαμπρὰ τῶν ἀνδρειωμένων Τρώων
 τὸ πῦρ τὰ τρώγει ὅλα μὲ σέ, καὶ τοῦ πυρὸς δὲν δίδω
 τὸν Πριαμίδην Ἐκτορα τροφή ἀλλὰ τῶν σκύλων».
 Τοῦτα ἐφοβέριζε, ἀλλ' αὐτὸν σκυλιά δὲν ἐπλησιάζαν
 ἡμέρα νύχτα τὰ διωχεν ἡ ἀθάνατη Ἀφροδίτη 185
 καὶ μ' ἄφθαρτο τὸν ράντιζε τριανταφυλλένιο λάδι
 νὰ μὴ γδαρθῇ τὸ σῶμα του, ὡς τό ἔσerne ὁ Πηλεΐδης.
 Καὶ μαῦρο ἀπὸ τὸν οὐρανὸν στὴν πεδιάδα ὁ Φοῖβος
 κατέβασ' ἕνα σύννεφο, κι ἐσκέπασε τὸ μέρος
 ὅλον ὅσ' ἔπιανε ὁ νεκρὸς, νὰ μὴ μπορῇ τοῦ ἡλίου 190
 ἡ δύναμις τὰ νεῦρα του νὰ φρύξη καὶ τὰ μέλη.
 Ἄλλ' ἡ πυρὰ δὲν ἀναφτε τοῦ ἄψυχου Πατρόκλου,
 καὶ τότε ἄλλο σοφίσθηκεν ὁ ἰσόθεος Πηλεΐδης·
 ἀνάμερ' ἀπὸ τὴν πυρὰν εὐχῆθη στοὺς ἀνέμους,
 τὸν Ζέφυρον καὶ τὸν Βοριά κι ἐτάχθηκε θυσίαις, 195
 καὶ μὲ χρυσὸ σπονδίζοντας ποτήρι ἐπαρακάλει
 νὰ ἔλθουν κι ἔτσι γρήγορα τὰ ξύλα πάρουν φλόγα
 καὶ καταλύση τοὺς νεκρούς· καὶ ἅμ' ἄκουσεν ἡ Ἴρις
 τὴν δέησίν του, ἐχύθη εὐθὺς μηνύτρα στοὺς ἀνέμους.
 Εἰς τὸ τραπέζι ἐκάθονταν τοῦ ὀρμητικοῦ Ζεφύρου 200
 ὅλοι μαζί, καὶ ὡς πάτησε στὸ πέτρινο κατώφλι
 ἡ Ἴρις ὅλη βιαστική, κι ἐκεῖνοι αὐτοῦ τὴν εἶδαν
 ἐσηκωθῆκαν καὶ καθεὶς σιμά του τὴν καλοῦσε·
 κι ἐκείνη δὲν ἠθέλησε, «δὲν κάθομαι», τοὺς εἶπε,
 «στοῦ Ὠκεανοῦ τὸ ρεῦμα εὐθὺς ὀπίσω θὰ πηγαίνω,
 τῶν Αἰθιοπῶν εἰς τὴν γῆν, πού σφάζουν ἐκατόμβες
 τῶν ἀθανάτων, ὡς κι ἐγὼ τὸ μέρος μου νὰ λάβω.
 Ἄλλ' ὁ Ἀχιλλεὺς παρακαλεῖ, καὶ τάζεται θυσίαις,
 ὁ Ζέφυρος ὁ ἡχηρὸς νὰ τρέξῃ καὶ ὁ Βορέας
 εἰς τὴν πυρὰν νὰ δώσετε πνοήν νὰ πάρῃ φλόγα 210
 ἐκεῖ πού κεῖται ὁ Πάτροκλος π' ὅλοι οἱ Ἀχαιοὶ τὸν κλαίου».
 Αὐτὰ ἔπε καὶ ἀνεχώρησε, κι ἐκεῖνοι ἐπεταχθῆκαν

- μέ θόρυβον, ταράζοντας τὰ σύγνεφα ἔμπροσθέν τους.
 Καὶ ὡς διάβαιναν τὸ πέλαγος, ἀπ' τὴν σφοδρὴν πνοὴν τους
 σηκώνονταν τὰ κύματα· καὶ ἅμ' ἔφθασαν στὴν Τροίαν 215
 ἔπεσαν μέσα στὴν πυρᾶν, κι ἐβρόντα εὐθύς ἡ φλόγα.
 Καὶ ὀλονυκτὶς ἀπ' τὴν πυρᾶν, καὶ οἱ δυὸ φουσομανώνοντας
 τὲς φλόγες σήκωναν ψηλά· καὶ ὀλόθυκτα ὁ Πηλεΐδης
 ἀπὸ κρατῆρα ὀλόχρυσο, μὲ δίκουπο ποτήρι
 ἔχυνε χάμου τὸ κρασί κι ἐπότιζε τὸ χῶμα, 220
 καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἄμοιρου Πατρόκλου ξεφωνοῦσε.
 Καὶ ὡς κλαίει πατέρας καίοντας τὰ κόκαλα παιδιοῦ του
 ποὺ νιόγαμπρος ἀπέθανε τῶν ἄμοιρων γονέων,
 ὅμοια ὁ Πηλεΐδης καίοντας τὰ κόκαλα τοῦ φίλου
 ἐστέναζε κι ἐσέρνονταν τριγύρω εἰς τὴν πυρᾶν του. 225
 Τὴν ὥραν ὅπου προμηναῖ τὸ φῶς ὁ Ἐωσφόρος
 καὶ ἡ χρυσὴ προβαίν' Ἠὼς ἀπ' τὰ θαλάσσια βάθη,
 ἡ πυρκαϊὰ μαραίνονταν καὶ ἔπαυσεν ἡ φλόγα.
 Οἱ ἄνεμοι στὸν τόπον τους ἐγύρισαν καὶ ὁ πόντος
 ὁ Θράκιος ὀλοφούσκωτος στὸ διάβα τους βογγοῦσε. 230
 Καὶ ἀνάμερ' ἀπὸ τὴν πυρᾶν κατάκοπος ἐσύρθη
 ὁ Ἀχιλλεὺς κι ἐπλάγιασε, κι ὕπνος γλυκὸς τὸν πῆρε·
 καὶ στὸν Ἀτρεΐδῃ ὀλόγυρα συνάζονταν οἱ ἄλλοι,
 καὶ ὡς ἔρχονταν ὁ κτύπος των τὸν ἔγειρε ἀπ' τὸν ὕπνον.
 Σηκώθη ὀρθὸς ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπε: 235
 «Ἀτρεΐδη, τῶν Παναχαιῶν καὶ σεῖς οἱ πολεμάρχοι,
 τὴν πυρκαϊᾶν μὲ τὸ λαμπρὸ κρασί θὰ σβήσῃς· ὅλην
 ὅσο ποὺ ἐβόσκησ' ἡ φωτιά· κατόπιν τοῦ Πατρόκλου
 τὰ κόκαλ' ἄς συνάξωμε, καλὰ ξεχωρισμένα.
 Καὶ εἶν' εὐκολογνώριστα, ποὺ στῆς πυρᾶς τὴν μέσην 240
 ἐκείτονταν καὶ ἀνάμερα στὲς ἄκρες γύρω οἱ ἄλλοι
 ἀνάμικτα ὅλοι ἐκαίονταν ἄνδρες ὁμοῦ καὶ ἵπποι·
 κι ἐκεῖνα εἰς στάμνα ὀλόχρυσην, καὶ διπλωτὸ κνισάρι
 θὰ θέσωμεν ὥσπου κι ἐγὼ νὰ κατεβῶ στὸν Ἄδην·
 καὶ τάφος νὰ τοῦ σηκωθῇ πολὺ τρανὸς δὲν θέλω, 245
 ἀλλὰ σωστὸς ὡς συνηθοῦν· κατόπιν μέγαν ἄλλον
 καὶ ὑψηλὸν θὰ κάμετε ὅσοι Ἀχαιοὶ στὰ πλοῖα
 θὰ εὐρεθῆτε ζωντανοὶ κατόπιν ἀπὸ ἐμένα».

Εἶπε κι ἐκεῖνοι ἐδέχθησαν τοὺς λόγους τοῦ Πηλεΐδῃ·
 τὴν πυρκαϊὰ μὲ τὸ λαμπρὸ κρασί ἐσβῆσαν ὄλην, 250
 ὅσον ἐβόσκησε ἡ φωτιά, καὶ βαθιὰ στάκτη ἐγένη·
 καὶ κλαίοντας τὰ κόκαλα τοῦ ἀγαπημένου φίλου
 εἰς χρυσὴν στάμνα ἐσύναζαν μὲ διπλωτὸ κνισάρι,
 καὶ εἰς τὴν σκηνὴν τὰ ἐσκέπασαν μ' ἓνα λεπτὸ σινδόνι.
 Ἐκείνη στήν πυρὰν ὀλόγυρα τοῦ τάφου ἐσύραν κύκλον, 255
 θεμέλια κτίσαν καὶ σωρὸ τὰ χῶματα ἐσηκῶσαν.
 Καὶ ἅμα τελειῶσαν, τὸν λαὸν ἐκράτησε ὁ Πηλεΐδης
 καὶ εἰς πλατὺν γύρον ἔκαμε τὰ πλήθη νὰ καθίσουν,
 κι ἔβγαλε ἀπ' τὰ καράβια του τοῦ ἀγῶνος τὰ βραβεῖα,
 ἵππους, μουλάρια, βόδια καὶ καλόζωνες γυναῖκες 260
 καὶ λέβητες καὶ τρίποδες καὶ σίδηρο ἐργασμένο.
 Ἔθεσε πρῶτα στοὺς ταχεῖς ἵππεῖς λαμπρὸ βραβεῖο
 νὰ πάρῃ ὁ πρῶτος ἄξιαν, σ' ἔργα λαμπρά, γυναίκα
 καὶ μὲ τ' αὐτιά του τρίποδα, πού μέτρα εἰκοσιδύο
 χωροῦσε· καὶ στὸν δεύτερον μιὰν ἄστρωτην φοράδα 265
 ἐξάχρονην, πού ἔμελλε μουλάρι νὰ γεννήσῃ·
 τοῦ τρίτου λέβητ' ἄκαφτον, ὄλον λευκὸν ἀκόμη,
 λαμπρόν, πού μέτρα τέσσερα χωροῦσε, κάτω βάζει·
 καὶ τοῦ τετάρτου ἔστησε δυὸ τάλαντα χρυσάφι·
 τοῦ πέμπτου ἓνα διχέρουλον ἀφλόγιστο ποτήρι. 270
 Καὶ ὀρθὸς ἐστάθη καὶ ἄρχισε νὰ λέγῃ στοὺς Ἀργεῖους·
 «Ἀτρεΐδῃ, καὶ τῶν Ἀχαιῶν οἱ ἄλλοι πολεμάρχοι,
 αὐτὰ στήν μέσσην ἔθεσα γιὰ τοὺς ἵππεῖς βραβεῖα·
 ἂν τὸν ἀγῶνα ἐκάναμε δι' ἄλλον πεθαμένον,
 τὰ πρῶτα ἐγὼ θὰ ἔπαιρνα βραβεῖα στήν σκηνὴν μου. 275
 Γνωρίζετ' ἂν οἱ ἵπποι μου πρωτεύουν στήν ἀνδρεία·
 ἀθάνατ' εἶναι, ὁ Ποσειδῶν τοὺς ἔχει δώσει πρῶτα
 εἰς τὸν πατέρα μου καὶ αὐτὸς τοὺς ἔδωκε σ' ἐμένα.
 Ὅθεν θὰ μείνω ἀνάμερα κι ἐγὼ καὶ τ' ἄλογά μου·
 ὁ κυβερνήτης ὁ ἀγαθὸς δὲν τοὺς δοξάζει πλέον, 280
 ὅπου συχνὰ τοὺς ἔλουζεν ἀπὸ καθάρια βρύση
 καὶ ὅλες τὲς χαῖτες ἔραине μ' εὐωδιασμένο λάδι.
 Ἐκεῖνον τῶρ' αὐτοὶ πενθοῦν, τὲς χαῖτες των κρεμώντας
 κάτω ὡς τὸ χῶμα, ἀκίνητοι στὸν πόνον τῆς ψυχῆς των.

- Κι έτοιμασθῆτ' οἱ ἄλλοι σείς, ὅσοι στὰ στερεά σας 285
 ἀμάξια θάρρος ἔχετε καὶ στὰ καλὰ πουλάρια».
- Εἶπε ὁ Πηλεΐδης καὶ ταχεῖς ἵππεῖς ἐπεταχθῆκαν.
 Ὁ πολεμάρχος Εὐμηλος σηκώθη ἀπ' ὅλους πρῶτος,
 υἱὸς τοῦ Ἀδμήτου, δοξαστὸς στοὺς ἵππικούς ἀγῶνας·
 κατόπι εὐθύς ὁ δυνατὸς σηκώνεται ὁ Διομήδης, 290
 τοὺς ἵππους ζεύει τοῦ Τρωῆς, πού 'χε τοῦ Αἰνεΐα πάρει
 τότε, ὅπου τοῦτον ἔσωσε στὸν κίνδυνόν του ὁ Φοῖβος.
 Σηκώθη τότε καὶ ὁ ξανθὸς διογέννητος Ἀτρεΐδης
 κι ἔξευεν, ὁ Μενέλαος, δυὸ γρήγορα πουλάρια,
 μὲ τὸν δικόν του Πόδαργον τὴν Αἴθην τοῦ ἀδελφοῦ του, 295
 πού χάρισ' ὁ Ἐχέπωλος σ' αὐτὸν ὁ Ἀγχισιδάδης,
 γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀκολουθῆ στὰ τείχη ἔμπρὸς τῆς Τροίας,
 καὶ αὐτοῦ μὲς στὴν πλατύχωρην πατρίδα Σικυώνα
 νὰ εὐφραίνεται' ὅλα τὰ καλὰ πού τοῦ 'χε δώσει ὁ Δίας·
 κείνην τότ' ἔξεψεν αὐτὸς λαχταριστὴν φοράδα. 300
- Τέταρτος ὁ Ἀντίλοχος, κλωνάρι παινεμένο
 τοῦ Νηληιάδῃ Νέστορος, δυὸ, θρέμματα τῆς Πύλου,
 ἔφερεν κάτω ἀπ' τὸν ζυγὸν καλότριχα πουλάρια.
 Τότε τὸν ἐπλησίασεν ὁ σεβαστὸς πατέρας
 κι εἶπε καλὰ καὶ φρόνιμα στὸ φρόνιμο παιδί του: 305
 «Νέον ἀκόμ', Ἀντίλοχε, σ' ἀγάπησεν ὁ Δίας
 καὶ ὁ Ποσειδῶν καὶ σοῦ ὄδειξαν τῆς ἵππικῆς τὲς τέχνες·
 ὅθεν ἐσὺ νὰ διδαχθῆς πολλὴ δὲν εἶναι χρεΐα·
 ξεύρεις γύρω στὰ τέρματα νὰ στρέφης· ἔχεις ὅμως
 ἵππους ὀκνοῦς· γιὰ τοῦτο ἐγὼ καλὸ δὲν περιμένω. 310
- Κι ἐκεῖνοι ὅπου ταχύτερους τυχαίνει νὰ 'χουν ἵππους
 πάλιν δὲν ἔχουν νόημα καλύτερο ἀπὸ σένα.
 Ἄλλ' ἄκουσέ με, ἀγαπητέ, καὶ σκέψου στὴν ψυχὴν σου
 τῆς τέχνης κάθε σόφισμα, μὴ χάσης τὰ βραβεΐα·
 μὲ σόφισμα παρὰ μ' ἀνδρεία προκόβει ὁ δενδροκόπος· 315
 μὲ σόφισμα στῆς θάλασσας τ' ἀγριωμένα πλάτη
 τὸ ἀνεμόδαρτ' ὀδηγεῖ καράβι ὁ κυβερνήτης·
 μὲ σόφισμα καὶ ἠνίοχος ἠνίοχον περνάει.
 Ἄλλ' ὅποιος εἰς τοὺς ἵππους του θαρρῶντας καὶ στ' ἀμάξι
 ἐδῶθ' ἐκεῖθε ἀστόχαστα πολὺν γυρίζει τόπον, 320

οἱ ἵπποι του παραστρατοῦν, τοῦ φεύγουν ἀπ' τὸ χέρι·
καὶ μ' ἄλογο κατώτερο ὅποιοι τὲς τέχνες ξέρει
στὸ τέρμα στρέφει ἀδιάκοπα, πάντοτ' ἐμπρός του τό 'χει,
ἀπ' τὴν στιγμήν πού ἐτέντωσε τοὺς χαλινούς τῶν ἵππων
ἴσια τοὺς φέρνει καὶ τηρᾷ τὸν πρῶτον νὰ περάσῃ. 325

Κι ἓνα σημάδι θὰ σοῦ εἰπῶ, πού εὐκόλως θὰ γνωρίσῃ·
ξύλον ὀρθώνεται ξερό, ὅσον ὀργιά, στὸ χῶμα,
δρυὸς ἢ πεύκου καὶ ἢ βροχὴ καθόλου δὲν τὸ σέπει·
καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη κάτασπροι στυλώνονται δυὸ λίθοι
στὸ στένωμα κι εἶν' ὁμαλὸς ὁ ἵππόδρομος τριγύρω· 330

εἶτ' εἶναι μνημα κανενὸς πού ἀπέθανε τὸ πάλαι,
ἢ γιὰ καμπτόν κεῖ τό 'βαλαν ἓναν καιρὸν οἱ ἀρχαῖοι,
καὶ τώρα τέρμα τό 'θεσεν ὁ ἰσόθεος Πηλείδης.
Σ' ἐκεῖνο ἐγγύς σὺ νὰ ὀδηγῆς τ' ἀμάξι μὲ τοὺς ἵππους,
καὶ ἀπ' τὸ καλόπλεκτο θρονί στ' ἀριστερὰ τῶν ἵππων 335

νὰ χαμηλώνης τὸ κορμὶ καὶ τὸ δεξι πουλάρι
μὲ βοὴν κέντα καὶ ἄφησε λυτὰ τὰ χαλινάρια·
εἰς τὸν καμπτόν ὁ ἀριστερός σου ἵππος νὰ κολλήσῃ,
νὰ φαίνεται πού τοῦ καλοῦ τροχοῦ τὸ κεφαλάρι 340

τὸν ξάκρισε, καὶ πρόσεχε στὸν λίθον μὴ σκουντήσης
μήπως λαβώσης τ' ἄλογα καὶ σπάσης καὶ τ' ἀμάξι·
χαρὰ στοὺς ἄλλους, ὄνειδος πολὺ στὸν ἑαυτὸν σου
θὰ εἶναι· ἀλλὰ μὲ φρόνησιν φυλάξου, ἀγαπητέ μου,
ὅτι ἂν στὸ τέρμα δυνηθῆς τὸν ἄλλον νὰ περάσῃς,
μὴ φοβηθῆς ἄλλος κανεὶς ἀλλοῦ νὰ σὲ προφθάσῃ 345

κι ἐὰν ὀπίσω σου κεντᾷ τὸ γρήγορο πουλάρι
τοῦ 'Αδρήστου, τὸν 'Αρίονα πού 'ναι ἀπὸ γένος θεῖον
ἢ ἐκεῖνα τοῦ Λαομέδοντος, θρέμμα λαμπρὸ τῆς Τροίας».·
Εἶπε καὶ πρὸς τὴν θέσιν του ἐγύρισε ὁ Νηλεΐδης,
ὄλους ἀφοῦ ἐφάνέρωσε τοὺς τρόπους στὸν υἱὸν του. 350

Πέμπτος τοὺς ἵππους ἔζεψε κατόπι ὁ Μηριόνης.
Στοὺς θρόνους τότε ἀνέβηκαν, καὶ τοὺς λαχοὺς ἐρίξαν.
Τοὺς τίναξεν ὁ 'Αχιλλεύς, κι ἐβγῆκε τοῦ 'Αντιλόχου
ὁ πρῶτος κλῆρος, κι ἔλαχεν ὁ δεῦτερος τοῦ Εὐμήλου,
κατόπιν ὁ Μενέλαος ὁ δοξαστὸς 'Ατρείδης, 355

ὁ Μηριόνης ἔπειτα, κι ὕστερος ὁ Τυδείδης,

- ἀπ' ὅλους ὁ καλύτερος, τοῦ ἀγῶνος πῆρε κλῆρον.
 Εἰς τὴν ἀράδα ἐστάθησαν, καὶ ξέμακρα στὸ σιάδι
 τὰ τέρματα ἔδειξ' ὁ Ἀχιλλεύς· καὶ τηρητὴν πλησίον
 βάζει τὸν θεῖον Φοίνικα, τὸν φίλον τοῦ πατρός του, 360
 γιὰ νὰ προσέχη καὶ σωστὰ νὰ κρίνη τὸν ἀγῶνα.
 Καὶ ἀφοῦ στοὺς ἵππους σήκωσαν τὲς μάλισταγές τους ὅλοι
 μὲ τὰ λουριά τὸς ἀναφταν καὶ μὲ τὰ λόγι' ἀκόμη.
 Κι ἔτρεχαν κεῖνοι ἀκράτητοι στὸ σιάδι ἀπὸ τὰ πλοῖα·
 καὶ κάτω ἀπὸ τὰ στήθη τους ἡ σκόνη στὸν ἀέρα 365
 σηκώνονταν σὰν σύννεφον ἢ μαύρη ἀνεμοζάλη
 καὶ οἱ χαῖτες ἐτινάζονταν στὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου,
 καὶ πότ' ἐγγίζαν εἰς τὴν γῆν τ' ἀμάξια, πότε ἐπάνω
 ψηλὰ πετιόνταν· καὶ ὅλοι ὀρθοὶ στοὺς θρόνους οἱ ἐλατῆρες
 ἐστέκονταν, κι ἐσπάραζε τῆς νίκης ἡ λαχτάρα 370
 ὅλων τὰ στήθη καὶ καθεὶς βοοῦσε στ' ἄλογά του,
 κι ἐκεῖνα ὡς νὰ 'σαν φτερωτὰ τὴν πεδιάδα ἐσχίζαν.
 Καὶ ὅταν στὴν ἄκρην ἔφθασαν οἱ ἵπποι νὰ γυρίσουν
 πρὸς τ' ἀκρογιάλι ἐδείχνετο τοῦ καθενὸς ἡ ἀνδρεία
 κι οἱ ἵπποι σφόδρα ἐτάνυσαν καθένας τὴν ὀρμὴν του. 375
 Τότε οἱ φοράδες ἔβγαιναν τοῦ Εὐμήλου ἀπ' ὅλους πρῶτες,
 εὐθύς κατόπι τοῦ Τρωὸς οἱ ἵπποι τοῦ Διομήδη
 πετοῦσαν ὄχι ξέμακρα, ἀλλὰ σιμὰ του τόσο
 πὺ πάντοτε, σοῦ ἐφαίνετο, τὸν θρόνον θὰ πατήσουν,
 κι ἡ ἄχνα τους ἐθέρμαινε τὲς πλάτες τοῦ Εὐμήλου, 380
 ἐπάνω του ὡς ἀπίθωναν αὐτοὶ τὲς κεφαλές τους·
 καὶ θὰ τὸν πέρνα ἢ θὰ 'κανεν ἀμφίβολην τὴν νίκην
 ἂν τοῦ Διομήδη ἀπὸ χολὴν πὺ ἐπῆρε τότε ὁ Φοῖβος
 δὲν τοῦ πετοῦσεν ἔξαφνα τὴν μάλισταγ' ἀπ' τὸ χέρι.
 Καὶ ἀπ' τὸν θυμὸν του ἐδάκρυσεν νὰ βλέπη ὁ Διομήδης 385
 πὺς οἱ φοράδες ἔμπροσθεν πολὺν ἐπαῖρναν δρόμον
 καὶ οἱ δικοὶ του ἀκέντητοι ὀπίσω ἐσπεδισθῆκαν.
 'Αλλ' εἶδε πὺς πανούργησεν ὁ Φοῖβος τὸν Τυδεΐδην
 ἢ Ἀθηναῖ, κι ἔδραμ' εὐθύς σιμὰ στὸν πολεμάρχον,
 τοῦ ἀπόδωσε τὴν μάλισταγα κι ἐγκάρδιωσε τοὺς ἵππους. 390
 Καὶ θυμωμένην τρέχοντας στὸν Εὐμηλον ἐπάνω
 τὸν ζυγὸν τοῦ 'σπασε ἢ θεά· κι ἐδῶ κι ἐκεῖ τοῦ δρόμου

ἔφυγαν οἱ φοράδες του κι ἐρίξαν τὸ τιμόνι.
 Κι ἐκεῖνος στὸν τροχὸν σιμὰ ροβόλησε ἀπ' τὸν θρόνον,
 οἱ ἀγκῶνες του ἐγδάρθησαν, ἡ μύτη καὶ τὸ στόμα, 395
 τὸ μέτωπό του ἐσύντριψε, τὰ μάτια του ὄλα δάκρυα
 ἐγέμισαν κι ἐκόπηκεν ἡ ἀνδρική φωνή του.
 Τότε στὸν δρόμον ἔγυρε τοὺς ἵππους ὁ Τυδεΐδης
 καὶ ὄλους τοὺς ἄλλους πέρασε πολύ, καθὼς τοὺς ἵππους
 τοῦ ἀναφτεν ἡ Ἀθηνᾶ καὶ τοῦ ἴδινε τὴν νίκην. 400
 Καὶ αὐτοῦ κατόπιν ὁ ξανθὸς Μενέλαος προχωροῦσε.
 Κι ἐφώναξ' ὁ Ἀντίλοχος στοὺς ἵππους τοῦ πατρός του:
 «Καὶ σεῖς πατήσετε γερά, τεντῶστε τὴν ὁρμὴν σας·
 μ' ἐκείνους νὰ παλαίσετε δὲν λέγω τοῦ Τυδεΐδη
 τοὺς ἵππους, ποὺ τοὺς ἔδωκε μεγάλην γρηγοράδα 405
 ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ἠθέλησε νὰ δώσῃ αὐτοῦ τὴν νίκην·
 ἀλλὰ γοργὰ προφθάσετε τοῦ Ἀδμήτου τὸ ζευγάρι,
 θὰ ἴναι ἐντροπή σας θηλυκὸ νὰ γίνῃ ἀνώτερό σας
 ἡ Αἴθη· ἀκόμη ὀπίσω της θὰ μείνετε, ὦ γενναῖοι;
 Καὶ ἴδου τί λέγω φανερὰ καὶ ὁ λόγος μου θὰ γίνῃ· 410
 δὲν θὰ σᾶς περιποιηθῇ στὸ ἐξῆς ὁ μέγας Νέστωρ,
 ὁ ἴδιος ἀλύπητα θενὰ σᾶς κόψη, ἀνίσως
 πάρωμε ὀκνηρευόμενοι κατώτερο βραβεῖον·
 ἀλλὰ νὰ μὲ συντρέξετε μὲ τὴν ὁρμὴν σας ὄλην·
 καὶ ὁ νοῦς μου θὰ μηχανευθῇ μὲ τρόπον νὰ γλιστρήσω 415
 τοῦ δρόμου ἐκεῖ στὸ στένωμα κι ἔτσι θὰ μοῦ ξεφύγῃ».
 Κι ἐκεῖνοι ἀπ' τοὺς φοβερισμοὺς ποὺ ἀκοῦσαν τοῦ κυρίου
 τὸ τρέξιμό τους σπούδαζαν ὥσπου σ' ὀλίγην ὥραν
 τοῦ κοίλου δρόμου τὸ στενὸ τοῦ Ἀντιλόχου ἐφάνη·
 εἶχεν ὁ δρόμος σχίσμα γῆς ποὺ μαζευμένα ἐκάμαν 420
 τὰ χειμωνιάτικα νερὰ κι ἐβύθισεν ὁ τόπος.
 Ἐκεῖ μὲ φόβον μὴ συμβῇ σμίξεις τροχῶν τραβοῦσε
 ὁ Ἀτρεΐδης· τότε ὁ Ἀντίλοχος ἔξω τοῦ δρόμου στρέφει
 τοὺς ἵππους, γέρνει πλαγινὰ καὶ ὁρμᾶ νὰ τὸν προφθάσῃ.
 «Ἀνόητε», τοῦ ἐφώναζεν ὁ Ἀτρεΐδης φοβισμένος, 425
 «πῶς κυβερνᾷς; Τοὺς ἵππους σου κράτησε, κι εἶναι ὁ δρόμος
 στενός, παρέχει στὸ πλατύ, θαρρῶ, θὰ προσπεράσῃς,
 μὴν ἀφανίσῃς καὶ τοὺς δυὸ κτυπώντας μὲ τ' ἀμάξι».

- ἼΑλλὰ ὡσάν τὰ λόγια του ποσῶς νὰ μή ᾿χε ἀκούσει
 ὁ Ἄντιλοχος σφοδρότερα τοὺς ἵππους ἐκεντοῦσε. 430
- Καὶ ὅσῃν ὁ δίσκος ἔχει ὄρμῃν ριγμένος ἀπὸ χέρι
 ἀνδρός, πού ἔλῃν τὴν δύναμιν τῆς νιότης δοκιμάζει,
 τόσο διασκέλισαν καὶ αὐτοί· κι ἐκεῖνοι τοῦ Ἄτρείδῃ
 τὰ ὀπίσω ἐκάμαν, ὅτι αὐτὸς ἠθέλησε κι ἐμεῖναν,
 μήπως συμπλέξουν καὶ τὰ δυὸ ζευγάρια μὲς στὸν δρόμον 435
 καὶ τὰ καλόπλεκτα θρονιά γυρίσουν ἄνω κάτω
 κι οἱ ἴδιοι χάμου κυλισθοῦν ζηλεύοντας τὴν νίκην.
 Τότε ὁ ξανθὸς Μενέλαος τὸν ἀποπῆρε κι εἶπε:
 «Ἄντιλοχε, καὶ ποιὸς θνητὸς ὀλέθριος εἶναι, ὡς εἶσαι;
 Ἐσφάλαμε ὀπού δίκαιον σ' ἐλέγαμε, ὦ χαμένε· 440
 ἀλλ' ὅμως πρῶτα θὰ ὀρκισθῆς πρὶν πάρης τὸ βραβεῖον».
 Εἶπε· κατόπι ἐφώνασε στὰ δυνατὰ πουλάρια.
 «Μὴ μοῦ σταθῆτε ἀκίνητοι καὶ καταπικραμένοι
 ἐκείνων θενὰ κουρασθοῦν τὰ γόνατα καὶ οἱ φτέρνες
 πρὶν ἀπὸ σᾶς· ὅτι καὶ οἱ δυὸ τὰ νιάτα πλιά δὲν ἔχουν».
 445
 Καὶ τότε ἔκεῖνα ἀπ' τὴν βοὴν πού ἀκοῦσαν τοῦ κυρίου
 ὄρμησαν καὶ δὲν ἄργησαν τοὺς ἄλλους νὰ προφθάσουν.
 Στὸν κύκλον κεῖ καθήμενοι θωροῦσαν οἱ Ἄργεῖοι
 τοὺς ἵππους πού μ' ἀκράτητην ὄρμῃν τετραποδίζαν.
 Πρῶτος ὁ ἄρχος τῶν Κρητῶν, Ἰδομενεύς, τοὺς ἵππους 450
 ἐνόησε, ὡς ἐκάθουνταν ψηλὰ τοῦ κύκλου ἀπ' ἔξω·
 καὶ ὡς ἄκουσεν ἀπὸ μακριὰ βοὴν τοῦ κυβερνήτη
 ξεχώρισε περήφανο πουλάρι νὰ προβαῖνη
 πού ᾿χε τὴν τρίχα ὀλόξανθην καὶ μόνον ἓν ἄσπράδι
 ὡσάν φεγγάρι στρογγυλό, στὸ μέτωπο ἐφαίνονταν. 455
 Τότε ἔσηκώθη καὶ ἄρχισε νὰ λέγῃ στοὺς Ἄργεῖους:
 «᾿Ω τῶν Ἄργεῖων ἀρχηγοί, καλοὶ μου πολεμάρχοι,
 τάχα ἐγὼ μόνος ἦ καὶ σεῖς βλέπετ' ἐκεῖ τοὺς ἵππους;
 Ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς πού ἐπρότρεχαν μοῦ ἐφαίνονταν καὶ ἄλλος 460
 φαντάζει ὁ κυβερνήτης των· καὶ κάπου ἐμποδισθῆκαν
 αὐτὲς πού ἐκεῖ ἐκέρδισαν στὸν δρόμον οἱ φοράδες.
 Πρῶτα στὸ τέρμα ὀλόγυρα τὲς ἔβλεπα νὰ τρέχουν,
 τώρα ἀπ' ἐμπρός μου χάθησαν, ἂν καὶ παντοῦ γυρίζω
 τὰ μάτια μου νὰ τὲς ἰδῶ στὸ Τρωικὸ πεδίον.

Ἦ θὰ τοῦ ἐφύγαν τὰ λουριὰ καὶ δὲν μποροῦσε πλέον 465
 νὰ τὲς κρατήσῃ στρέφοντας τὸ τέρμα ὁ κυβερνήτης.

Ἐκεῖ, θαρρῶ, θὰ ἔπесе αὐτὸς καὶ θὰ ἔσπασε τ' ἀμάξι
 καὶ ξαγριωμένες σκίρτησαν κι ἐφύγαν οἱ φοράδες·
 ὀρθοὶ κοιτάζετε καὶ σεῖς· ἴσως καλὰ δὲν βλέπω 470
 ἐγώ, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται, πὼς κεῖνος αὐτοῦ πέρα
 εἶναι τὸ γένος Αἰτωλός, καὶ στ' Ἄργος βασιλεύει,
 καὶ τοῦ Τυδέως εἶν' υἱός, ὁ δυνατὸς Διομήδης».

Καὶ ὁ Αἶας τὸν κακόβρισεν ὁ γρήγορος Ὀϊλείδης:
 «Ἴδομενέα, φαφλατᾶς παράκαιρα· καὶ πέρα 475
 ἀνάερα σηκώνονται πετώντας οἱ φοράδες.

Μὲς στοὺς Ἀργεῖους, ὡς θαρρῶ, τόσο δὲν εἶσαι νέος,
 καὶ μάτια τόσο καθαρὰ δὲν ἔχ' ἢ κεφαλὴ σου·
 πάντοτ' ἐσὺ ἔσαι φαφλατάς, ἀλλ' ὅπου εὐρίσκοντ' ἄλλοι
 ἄνδρες καλύτεροι ἀπὸ σέ, πρὸς τί νὰ φαφλατίζης;
 Ἐκεῖνες εἶναι ποὺ ἀπ' ἀρχῆς προτρέχαν οἱ φοράδες 480
 τοῦ Εὐμήλου καὶ τὲς κυβερνᾷ μὲ τὰ λουριὰ στὸ χέρι».

Εὐθύς ὁ ἄρχος τῶν Κρητῶν τοῦ ἀντεῖπε χολωμένος:
 «Αἶας φιλονικότατε, κακόγνωμε καὶ στὰ ἄλλα
 μὲς στοὺς Ἀργεῖους ὕστερος, ὅτ' εἶναι ὤμος ὁ νοῦς σου.
 Κι ἔλ', ἄς στοιχηματίσωμεν ἢ τρίποδα ἢ λεβέτι 485
 καὶ ποῖο ζευγάρι τρέχει ἐμπρὸς κριτῆς ἄς μαρτυρήσῃ
 ὁ Ἀγαμέμνων· τότε σὺ πλερώνοντας θὰ μάθῃς».

Εἶπε κι εὐθύς πετάχθηκεν ὁ φτεροπόδης Αἶας
 καὶ θυμωμένος ἔμελλε κακὰ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ·
 καὶ θ' ἀναφτε χειρότερη σ' αὐτοὺς φιλονικία, 490
 ἂν δὲν σηκώνετ' ὁ Ἀχιλλεὺς ὁ ἴδιος, ποὺ τοὺς εἶπε:

«Τὰ λόγια τοῦτα τὰ κακὰ νὰ παύσουν μεταξύ σας,
 Αἶας σὺ καὶ Ἴδομενεύς, ὅτι δὲν εἶναι πρέπον,
 ποὺ σ' ἄλλον ἂν τὸ ἐβλέπετε θὰ σᾶς ἀγανακτοῦσε·
 ἀλλὰ στὸν κύκλον ἤσυχτοι τοὺς ἵππους θεωρεῖτε, 495
 καὶ δὲν θ' ἀργήσουν τώρα ἐδῶ νὰ φθάσουν, ὡς τοὺς βιάζει
 ζῆλος τῆς νίκης· τότ' ἐσεῖς θέλει γνωρίσειτ' ὅλοι
 τῶν ἵππων τίνες ὕστεροι καὶ τίνες εἶναι πρῶτοι».

Τὸν λόγον δὲν ἀπίεπε κι ἔφθασεν ὁ Τυδείδης
 τοὺς ἵππους του κατάπλατα ραβδίζοντας κι ἐκεῖνοι 500

- ἐκόφταν μὲ ἀνάερα διάσκελα τὸν δρόμον.
 Καὶ ἀπὸ τὴν σκόνῃ εὐφραίνονταν ἐπὶ ὁ κυβερνήτης,
 καὶ ὀπίσω στὰ φτερόποδα πουλάρια ροβολοῦσε
 τ' ἀμάξι χρυσοκόλλητο μὲ δῖπλες κασσιτέρου·
 καὶ τὰ στεφάνια τῶν τροχῶν μικρὸν αὐλάκι ἀφήκαν 505
 στὸ λεπτὸ χῶμα ὀπίσω τους κι ἐκεῖνα ἐμπρὸς πετοῦσαν.
 Στὸν κύκλον μέσα ἐστάθηκε καὶ ἴδρωτες στὸ χῶμα
 ρονιῆς τὰ στήθη ἐστάλαζαν καὶ οἱ κεφαλές τῶν ἵππων·
 καὶ αὐτὸς ἀπὸ τ' ὀλόλαμπρον ἐπήδησε θρονί του
 καὶ στὸν ζυγὸν ἀπόθεσε τὴν μάστιγα· καὶ ἀμέσως 510
 ὁ ἀνδρειωμένος Σθέnelος ἐπῆρε τὸ βραβεῖον
 καὶ μὲ τὸν καλὸν τρίποδα παράδωσε τὴν κόρην
 εἰς τοὺς συντρόφους καὶ ἄρχισε τοὺς ἵππους νὰ ξεζέψη.
 Κατόπιν ἦλθ' ὁ Ἀντίλοχος αὐτὸς πού τὸν Ἀτρεΐδην
 μ' ἐπιβουλὴν του ἐπέρασε καὶ ὄχι μὲ ὄρμην τῶν ἵππων. 515
 Καὶ ὅμως τοῦτος πολὺ ἐγγὺς ἐράβδιζε τοὺς ἵππους
 καὶ ὅσον ἀπέχει ἀπ' τὸν τροχὸν πουλάρι ὅπου στὸ σιάδι
 μ' ὄλο τ' ἀμάξι τανυστὰ τραβᾷ τὸν κύριόν του,
 πού ἐγγίζουσι μόλις τὸν τροχὸν οἱ τρίχες τῆς οὐρᾶς του·
 κι ἐκεῖνο τρέχει κολλητὰ στ' ἀμάξι καὶ δὲν μένει 520
 τόπος πολὺς ἀνάμεσα ὅσον κι ἂν πάρουν δρόμον·
 τόσον ἀπ' τὸν Ἀντίλοχον ἔμενε ὀπίσω ὁ Ἀτρεΐδης.
 Ἄλλὰ καὶ δυὸ δισκοβολές ἔμεν' ὀπίσω πρῶτα,
 ἀλλὰ γοργὰ τὸν πρόφθασε μὲ τὴν καλὴν ἀνδρείαν
 τῆς Αἴθης, τῆς καλότριχης φοράδας τοῦ ἀδελφοῦ του· 525
 καὶ ἀκόμη ἂν ἀγωνίζονταν παρέκει τὸν περνοῦσε
 ὁ Ἀτρεΐδης καὶ δὲν θ' ἀφηναν ἀμφίβολην τὴν νίκην.
 Κι ἔμενε ἀπ' τὸν Μενέλαον μιὰν κονταριάν ὀπίσω
 ὁ Μηριόνης, ὀπαδὸς λαμπρὸς τοῦ Ἰδομενέως,
 ὅτ' ἦσαν ἀργοκίνητα τὰ εὐμορφα ἄλογά του 530
 καὶ κεῖνος πάλι ἀδύνατος πολὺ νὰ κυβερνήσῃ.
 Καὶ ἀπ' ὄλους ἦλθε ὑστερινὸς ὁ Εὐμηλος κι ἐτράβα
 τ' ὄμορφο ἀμάξι κι ἐμπροσθεν κεντοῦσε τ' ἄλογά του.
 Τὸν εἶδε κι ἐσυμπόνεσεν ἐκεῖνον ὁ Πηλεΐδης
 καὶ αὐτοὺς τοὺς λόγους εἶπ' εὐθύς στὴν μέσην τῶν Ἀργείων : 535
 «Ἵστερος ὁ καλύτερος μὲ τ' ἄλογό του φθάνει

ἀλλ' ὅπως πρέπει, ἄς τοῦ δοθῆ τὸ δεύτερο βραβεῖον
καὶ τοῦ Τυδέως ὁ υἱὸς ἄς λάβῃ τὰ πρωτεῖα».

“Ὀλ’ οἱ Ἀχαιοὶ συμφώνησαν νὰ γίνῃ αὐτὸ ποῦ εἶπε

καὶ τὴν φοράδα παρευθὺς θὰ τοῦ ἔδιδε ὁ Πηλεΐδης 540

ἐὰν δὲν ἐσηκῶνονταν νὰ εἰπῆ τὸ δίκαιόν του

ὁ Ἀντίλοχος, τοῦ Νέστορος υἱός, στὸν Ἀχιλλέα:

«Θὰ σοῦ θυμώσω δυνατά, Πηλεΐδη, ἂν τοῦτο κάμῃς·

σὶ τὸ βραβεῖο μοῦ ἀφαιρεῖς, θαρρῶ, γιὰ τὸ τοῦ ἐπάθαν
τὰ γρήγορα πουλάρια του, τ’ ἀμάξι του κι ἐκεῖνος, 545

ὁ ἐξαισίος· ἀλλ’ ἄς ἔκαμνεν εὐχῆς τῶν ἀθανάτων

καὶ τότε δὲν θὰ ἔρχονταν ὁ ὕστερος ἀπ’ ὅλους.

Ἄλλ’ ἂν σοῦ εἶναι ἀγαπητὸς κι ἐγκάρδια τὸν λυπῆσαι,

πλήθιο χρυσάφι καὶ χαλκὸς ὑπάρχει στὴν σκηνὴν σου,

πρόβατα, δοῦλες καὶ λαμπρὰ πτερόποδα πουλάρια· 550

πάρε ἀπ’ αὐτὰ καὶ δῶσε του, κατόπ’ ἣ ἀμέσως τώρα

βραβεῖον καὶ λαμπρότερο νὰ σ’ ἐπαινέσουν ὅλοι.

Καὶ τούτην δὲν θὰ δώσω ἐγώ· καὶ ὅποιος θελήσῃ ἀνδρεῖος

νὰ μοῦ τὴν πάρῃ ἄς ἔλθῃ ἐδῶ μ’ ἐμὲ νὰ πολεμήσῃ».

Εἰς τοῦτα ἐχαμογέλασεν ὁ ἰσόθεος Πηλεΐδης, 555

τοῦ ἄρεσ’ ὁ Ἀντίλοχος ὁ ἀγαπητὸς του φίλος

καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησε: «Κι ἐὰν θελήσῃς κι ἄλλο

ἀπὸ δικό μου, Ἀντίλοχε, τοῦ Εὐμήλου ἐγὼ νὰ δώσω

θενὰ τὸ κάμω πρόθυμα· τὸν θώρακα νὰ λάβῃ

αὐτὸν ποῦ ἐπῆρα λάφυρον ἀπ’ τὸν Ἀστεροπαῖον, 560

χάλκινον, καὶ κασσίτερος λαμπρὸς τὸν περιχύνει·

θὰ τὸ ἔχῃ κτῆμ’ ἀτίμητο». Κι εὐθὺς στὸν ποθητὸν του

εἶπε τὸν Αὐτομέδοντα τὸν θώρακα νὰ φέρῃ

ἀπ’ τὴν σκηνήν· τὸν ἔφερεν ἐκεῖνος καὶ τοῦ Εὐμήλου

τὸν ἔδωκε, ὅπου ὀλόχαρος στὰ χέρια του τὸν πῆρε. 565

Τότε βαρὺς ἀπ’ τὴν χολὴν ποῦ εἶχεν τοῦ Ἀντιλόχου

σηκώθηκε ὁ Μενέλαος· καὶ ὁ κήρυκας στὸ χέρι

σκῆπτρο τοῦ δίδει καὶ σιωπὴν κηρύττει τῶν Ἀργείων.

Καὶ ὁ θεῖος ἄνδρας ἄρχισεν: «᾿Ω φρόνιμε ὄχι πλέον

Ἀντίλοχε, τί ἔκαμες! Μοῦ ἐθόλωσες τὴν δόξαν, 570

ἐκεῖνα τὰ ὀκνότετα πουλάρια σου ἐμπροσθέν μου

ἔσπρωξες καὶ μοῦ ἐμπόδισες τοὺς ἵππους εἰς τὸν δρόμον.

- Ἄλλὰ σεῖς ὄλ' οἱ ἀρχηγοὶ προστάτες τῶν Ἀργείων
 χωρὶς νὰ προτιμῆσετε κανέναν κρίνετέ μας,
 μὴ κάποιος τῶν Ἀχαιῶν τοῦτον εἰπῆ τὸν λόγον: 575
 «Μὲ ψέματα ὁ Μενέλαος ἐπῆρε τὴν φοράδα
 τοῦ Ἀντιλόχου, ἂν κι εἶχε αὐτὸς χειρότερους τοὺς ἵππους,
 ἀλλ' εἶναι αὐτὸς ἀνώτερος πολὺ στὸ μεγαλεῖον».
 Ἄλλὰ θὰ κρίνω εὐθὺς ἐγὼ, καὶ δὲν θὰ μὲ ἀποπάρη
 τῶν Δαναῶν, θαρρῶ, κανεῖς. Θὰ εἶμαι δικαιοκρίτης. 580
 Ἄντιλοχε διόθρεφτε, ἔλα, σὰν θέλει ὁ νόμος
 στήσου στὴν ἄμαξαν ἐμπρὸς ὀλόρθος καὶ στοὺς ἵππους,
 πάρε τὴν ἴδια μᾶστιγα, πού πρῶτα ἐκυβερνοῦσες,
 καὶ πιάνοντας τοὺς ἵππους σου, τοῦ Ποσειδῶνος κάμε
 ὄρκον πού δὲν μοῦ ἐμπόδισες μ' ἐπιβουλὴν τ' ἀμάξῳ. 585
- Καὶ ὁ φρόνιμος Ἀντίλοχος ἀπάντησέ του κι εἶπε:
 «Πραῦνου τῶρα, ὅτ' εἶμ' ἐγὼ πολὺ νεώτερός σου,
 σεπτὲ Μενέλαε, καὶ σὺ καλύτερός μου εἰς ὄλα·
 γνωρίζεις πόσον εὐχόλα παρανομοῦν οἱ νέοι· 590
 ὁ νοῦς τους γοργοκίνητος ἰσχνὴν τὴν σκέψιν ἔχει.
 Ὅθεν μαλάξου· μόνος μου σοῦ δίδω τὴν φοράδα
 πού ἐκέρδισα· καὶ ἂν ἄλλο τι δικό μου νὰ σοῦ δώσω
 ἤθελες καὶ καλύτερο, σοῦ τό 'δινα ὀλοψύχως,
 παρ' ἀπὸ σέ, διόθρεφτε, νὰ χάσω τὴν ἀγάπην
 ὀλοζωῆς μου καὶ σ' ἐμὲ ὀργὴ νὰ πέση θεία». 595
- Καὶ τὴν φοράδα ὀδήγησεν εὐθὺς ὁ Νεστορίδης
 κι ἔδωκε στὸν Μενέλαον, πού στὴν καρδιά του εὐφράνθη,
 καθὼς εἰς τὰ πυκνὰ σπαρτὰ πού τὸν ἀγρὸν σκεπάζουν
 καλὴ δροσιὰ ζωογονεῖ τὰ φουντωμέν' ἀστάχια·
 ὁμοίως, ὦ Μενέλαε, μέσα ἢ καρδιά σου εὐφράνθη· 600
 καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησε μὲ λόγια φτερωμένα:
 «Καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ μου, Ἀντίλοχε, συγκρίνω τὸν θυμόν μου
 νὰ παύσω, ὅτι ἀστόχαστος καὶ ἀσύστατος δὲν ἦσουν
 ποτέ σου, ἀλλὰ ἐδῶ τὸν νοῦν ἐνίκησε ἡ νεότης·
 καλύτερός σου στὸ ἐξῆς φυλάξου ν' ἀπατήσης. 605
 Κι εὐκόλα δὲν θὰ μ' ἔπειθε τῶν Ἀχαιῶν κανένας·
 ἀλλ' ἔπαθες ἐσὺ πολλὰ κι ἐμόχθησες γιὰ μένα
 σὺ καὶ ὁ πατέρας σου ὁ λαμπρὸς μὲ τὸν αὐτάδελφόν σου·

μοῦ ἐπρόσπεσες καὶ τοῦτο ἄρκει· καὶ τὴν φοράδ', ἂν κι εἶναι
δική μου, λάβε τὴν ἐσὺ γιὰ νὰ γνωρίσουν ὅλοι 610
ὅτι καρδιὰ περήφανην καὶ ἀμάλακτην δὲν ἔχω».

Εἶπε καὶ τοῦ Νοήμονος συντρόφου τοῦ Ἀντιλόχου
τὴν ἔδωκε, κι ἐπῆρε αὐτὸς τὸ λαμπερὸ λεβέτι.
Τέταρτος δύο τάλαντα χρυσάφι ὁ Μηριόνης.
Πέμπτον βραβεῖον ἔμενεν ἡ δίχερη φιάλη. 615

Ἐκεῖνην ἔφερ' ὁ Ἀχιλλεὺς ἀνάμεσα στὸ πλῆθος
στὸν Νέστορα καί, «λάβε αὐτό», τοῦ εἶπε, «γέροντά μου,
σὰν τοῦ Πατρόκλου ἐνθύμημα νὰ τὸ ἔχης ὅπου ἐτάφη·
τὶ ἐκεῖνον πλέον δὲν θὰ ἰδῆς στὴν μέσση τῶν Ἀργείων.

Καὶ τὸ βραβεῖον τοῦτο ἐγὼ σοῦ δίνω χαρισμένο· 620
ὅτι καὶ σὺ ν' ἀγωνισθῆς, θαρρῶ, δὲν θὰ θελήσης
στὸ πάλαιμα ἢ στὸ γρόνθισμα, στὸ τρέξιμο ἢ στ' ἀκόντι
ὅτι ἀπ' τὸ γῆρας τὸ κακὸν ἐκόπ' ἡ δύναμις σου».

Καὶ τὴν φιάλην τοῦ ἔβαλε στὰ χέρια· τὴν ἐπῆρε
περίχαρος ὁ γέροντας καὶ εἶπε τοῦ Ἀχιλλέως: 625

«Λόγια τῶντι ἀληθινά, ἐπρόφερεις, παιδί μου·
ἐμάργωσαν τὰ μέλη μου, τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια
ποὺ ἐδῶ στοὺς ὤμους φτερωτὰ κινουῦνταν καὶ τὰ δύο.

Ποῦ εἶναι ἡ νιότη μου κι ἡ ἀνδρεία ποὺ στὸ Βουπράσι ἐφάνη
σὰν ἔθαπταν οἱ Ἐπειοὶ τὸν μέγαν πολεμάρχον 630
Ἄμαρυγκέα, κι ἔθεσαν ἀγῶνα τὰ παιδιά του.

Ἐκεῖ κανεῖς τῶν Ἐπειῶν μ' ἐμὲ δὲν ὁμοιώθη
ἢ τῶν γενναίων Αἰτωλῶν, ἀλλ' οὔτε τῶν Πυλίων.

Τὸν Κλυτομήδη ἐνίκησα στοὺς γρόνθους Ἴηνοπίδην,
στὴν πάλην τὸν Πλευρώνιον, κατόπι τὸν Ἀγκαῖον, 635
καὶ τὸν ἐξάισιον Ἴφικλον στὰ πόδια καὶ κατόπι
στ' ἀκόντι τὸν Πολύδωρον καὶ ἀντάμα τὸν Φυλέα.

Μόνον οἱ Ἀκτορίωνες στοὺς ἵππους μ' ἐπεράσαν,
διπλοὶ μοῦ σπρώχθησαν ἐμπρὸς μὲ ζῆλον νὰ κερδίσουν
ἐκεῖνα ποὺ ἦσαν ὕστερα λαμπρότατα βραβεῖα. 640

Δίδυμοι αὐτοί, καὶ σταθερῶς ἐκυβερνοῦσ' ὁ ἕνας
ἐκυβερνοῦσε σταθερῶς κι ἐμάστιζεν ὁ ἄλλος.
Ἴδου ποιὸς ἤμουν μιὰ φορά· στοὺς νέους τῶρ' ἀφήνω
ἔργα παρόμοια· κι ἐγὼ στὸ μαῦρο γῆρας πρέπει

νά ὑπακούσω, ἂν κι ἔλαμπα στήν μέση τῶν ἡρώων. 645
 Ἄλλ' ἄμε κι ἐνταφιάζε τὸν φίλον σου μὲ ἀγῶνες
 μοῦ εἶναι ἀκριβὸ τὸ χάρισμα καὶ χαίρεται ἡ ψυχὴ μου
 ποὺ ἐμὲ τὸν φίλον πάντοτε θυμᾶσαι καὶ γνωρίζεις
 πόση τιμὴ, τῶν Ἀχαιῶν ἀνάμεσα μοῦ πρέπει·
 καὶ οἱ θεοὶ μ' ὅ,τι ἀγαπᾶς νὰ σοῦ τὸ ἀνταποδώσουν». 650

Τὸ ἐγκώμιον ὅλον ἄκουσε τοῦ Νέστορος κι ἐβγῆκε
 μέσ' ἀπ' τὸ πλῆθος ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ τῆς γρονθομαχίας
 τῆς τρομερῆς κατέθεσεν ἀμέσως τὰ βραβεῖα.
 Ἔφερε κι ἔδωκεν ἐκεῖ τοῦ κύκλου μὲς στὴ μέση
 ἄστροωτο, κακοδάμαστο ἐξάχρονο μουλᾶρι· 655
 κι ἓνα ποτήρι δίκουπο νὰ λάβῃ ὁ νικημένος.

Καὶ ὀρθὸς ἐστήθη κι ἔλεγε στήν μέσην τῶν Ἀργείων:
 «Ἀτρεῖδες καὶ ἄλλ' οἱ Ἀχαιοὶ μὲ τὲς καλὲς κνημίδες,
 ἄς ἔλθουν δύο δυνατοὶ γι' αὐτὰ ν' ἀντισηκώσουν
 πολὺ ψηλὰ τοὺς γρόνθους των καὶ εἰς ὅποιον ἀπ' τοὺς δύο 660
 ὁ Ἀπόλλων δώσῃ δύναμιν, κι οἱ Ἀχαιοὶ τὸ κρίνουν,
 ἄς πάρῃ τὸ φερέπονο μουλᾶρι στήν σκηνήν του
 καὶ ὁ νικημένος νὰ χαρῆ τὸ δίκουπο ποτήρι».

Στὸν λόγον τοῦ ἐπετάχθη εὐθύς ἄνδρας τρανὸς καὶ ὠραῖος
 ὁ Πανοπείδης Ἐπειός, ἐξαίσιος γρονθομάχος. 665

Καὶ πιάνοντας τὸ ἐργατικὸ τετράποδο τοὺς εἶπεν:
 «Ἐμπρός, ὅπου τὸ δίκουπο ποτήρι θενὰ πάρῃ
 καὶ τὸ πουλᾶρι ἐδῶ κανεὶς μὲ τὴν γρονθομαχίαν
 δὲν θὰ κερδίσῃ, ὅτ' εἴμ' ἐγὼ στήν τέχνην τούτην πρῶτος.
 Δὲν φθάνει ποὺ στὸν πόλεμον εἴμ' ἑλλιπής; Καὶ ποῖος 670
 δύναται νὰ εἶναι ποτὲ σ' ὄλα καλὸς τεχνίτης;
 Καὶ ἰδοὺ τὸ λέγω φανερὰ καὶ ἄσφαλτ' αὐτὸ θὰ γίνη·
 τὲς σάρκες θὰ τοῦ σχίσω ἐγώ, τὰ κόκαλα νὰ σπάσω,
 ὥστε σιμὰ του ἄς στέκονται ὅσοι πονοῦν γιὰ κεῖνον
 ἀπὸ τὰ χεῖρια νεκρὸν ἐδῶθε νὰ τὸν πάρουν». 675

Εἶπε, καὶ ὅλοι ἐσώπαιναν· καὶ μόνος του ἐπετάχθη
 ὁ ἰσόθεος Εὐρύαλος υἱὸς τοῦ Τηλανίδη
 τοῦ Μηκιστέως, τοῦ λαμπροῦ ἐκείνου πολεμάρχου
 ποὺ ἄλλοτ' ἐπῆγε στήν ταφήν τοῦ σκοτωμένου Οἰδίου
 στές Θῆβες καὶ ὅλων νικητῆς ἐβγῆκε τῶν Καδμείων. 680

Τώρα σιμά του ὁ δοξαστὸς Τυδεΐδης ἐνεργοῦσε
 καὶ λόγια τοῦ ἴλεγε καλὰ ποθώντας νὰ νικήσῃ.
 Τὸ ζῶμα τοῦ ἴβαλεν αὐτὸς, τοῦ ἔδωκε κατόπι
 ἀπὸ τομάρι ταύρινο λουριά καλοκομμένα.
 Κι ἀφοῦ ζωσθῆκαν, στάθηκαν τοῦ κύκλου ἐκεῖ στὴν μέσῃ 685
 καὶ ἀντίκρυ ὡς σήκωσαν καὶ οἱ δυὸ τὰ χέρια τ' ἀνδρειωμένα,
 ὁμοῦ βροντῆσαν κι ἔσμιξαν οἱ δυνατοὶ τους γρόνθοι.
 Τρίζαν τὰ δόντια τους φρικτά, καὶ ἴδρωτες ἔρρέαν.
 Καὶ ὁ θεὸς χύνετ' Ἐπειδὸς στὸν ἄλλον ποῦ ἐτηροῦσε
 ποῦ νὰ τὸν κρούσῃ, καὶ τοῦ σπᾶ τὰ μάγουλα· κι ἐκεῖνος 690
 ἐτρέκλισε ὡς τοῦ ἐλύγισαν τ' ἀνδρειωμένα μέλη.
 Καὶ μὲ τὸ κροῦσμα ἐσκίρτησε σὰν ψάρι ποῦ ὁ Βορέας
 ἔξω στὸ φύκι ἐπέταξε μὲ κύμα σουφρωμένο.
 Τότε ὁ γενναῖος Ἐπειδὸς τὸν ἔπιασε ἀπ' τὰ χέρια
 καὶ ὀρθὸν τὸν ἔβαλε· κι εὐθύς οἱ φίλοι τὸν ἐπῆραν 695
 μέσ' ἀπ' τὸν κύκλον πόσερνε τὰ πόδια μετὰ βίας
 κι ἐφτυοῦσεν αἵματα πηχτά, μὲ δίπλα τὸ κεφάλι.
 Καὶ ἀναίσθητον τὸν ἔβαλαν σιμά τους νὰ καθῆσῃ,
 κι ἔπειτα ἐπῆγαν κι ἔφεραν τὸ δίκουπο ποτήρι.
 Τὰ τρίτα εὐθύς ὁ Ἀχιλλεὺς κατέθεσε βραβεῖα 700
 τοῦ τρομεροῦ παλαίσματος καὶ τὰ ἴδειγεν εἰς ὄλους·
 σ' ὅποιον νικήσῃ τρίποδα μεγάλον πυροστάτην
 ποῦ νὰ ἴχη βόδια δώδεκα οἱ Ἀχαιοὶ λογιάζαν.
 Καὶ μίαν κόρην ἔθεσε σ' ἔργα πολλὰ τεχνίτραν,
 ποῦ εἶχε βόδια τέσσερα, νὰ λάβῃ ὁ νικημένος. 705
 Καὶ ὀρθὸς στὴν μέσῃ ἔλεγεν: «Ἄς σηκωθοῦν ἐκεῖνοι
 ποῦ θέλουν νὰ δοκιμαστοῦν καὶ εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα».
 Καὶ ὁ μέγας ἐσηκώθη εὐθύς, ὁ Τελαμώνιος Αἴας
 καὶ ὁ πολύνους Ὀδυσσεὺς τεχνάσματα γεμάτος.
 Ζωσμένοι ἀφοῦ προχώρησαν τοῦ κύκλου αὐτοῦ στὴν μέσῃ 710
 ἐπιάσθησαν ἀγκαλιαστά μὲ τὰ βαριά τους χέρια,
 ὡς ὅταν ἄξιος ξυλουργὸς ψαλίδες σφικτοδένει
 σ' ὑψηλὸ δῶμα, ἀκλόνητος ἀπ' τὲς ἀνεμοζάλες.
 Καὶ ὡς τὲς τραβοῦσαν δυνατὰ τὰ λυσσερά τους χέρια
 τρίζαν οἱ πλάτες φοβερὰ καὶ ἴδρωτες ἔρρέαν, 715
 βαμμένες αἵμα στὰ πλευρά, στοὺς ὤμους φουσκαλίδες

- πυκνὸς ἀνασηκῶνονταν, κι ἐκεῖνοι μανιωμένοι
 γιὰ τὸν ὠραῖον τρίποδα μὲ πείσμα ἀγωνιζόνταν.
 Μήτ' ὁ Ὀδυσσεὺς δύνονταν τὸν Αἴαντα νὰ ρίξει
 καὶ μήτ' ὁ Αἴας δύνονταν, τόσ' ἦταν τοῦ Ὀδυσσεῶς 720
 ἡ δύναμις ἀδάμαστη, κι ἐβάρυναν τὰ πλήθη
 καὶ τότε ὁ μέγας τοῦ ἔλεγε ὁ Τελαμώνιος Αἴας:
 «Λαερτιάδη εὐρετικέ, διογέννητ' Ὀδυσσεά,
 ἢ σήκωνέ με ἢ σένα ἐγώ· κι ἔπειτ' ἄς κάμη ὁ Δίας».
 Εἶπε καὶ τὸν ἐσήκωσε· δὲν ἀστοχᾶ τοὺς δόλους 725
 ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ τὸν κτυπᾷ στὸ κούφιο τοῦ γονάτου·
 ἔπεσε αὐτὸς τ' ἀνάσκελα, μαζί του καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς
 κατὰστηθα κι ἐθαύμαζαν ὀλόγυρα τὰ πλήθη.
 Δεύτερος ὁ πολὺπαθος τὸν σήκωνε Ὀδυσσεάς,
 τὸν ἀκροκίνησε ἀπ' τὴν γῆν, χωρὶς νὰ τὸν σηκῶση, 730
 ἀλλὰ τὸν ἐπεδίκλωσε κι ἔπεσαν εἰς τὸ χῶμα
 κι ἐλέρωσαν τὰ μέλη τους, πλάγι μὲ πλάγι οἱ δύο
 καὶ σηκωμένοι θ' ἄρχιζαν τρίτην φορὰν τὴν πάλην.
 Ἄλλ' ἐσηκώθη κι ἔκαμε νὰ μείνουν ὁ Πηλεΐδης:
 «Ἀρκεῖ, μὴ ἀντιστυλώνεσθε καὶ μὴ ταλαιπωρεῖσθε. 735
 καὶ οἱ δυὸ νικᾶτε· καὶ ὅμοια θὰ πάρετε βραβεῖα·
 ἀμέτε καὶ ἄλλοι Ἀχαιοὶ ν' ἀγωνισθοῦν εἶν' ὦρα»:
 Εἶπε κι ἐκεῖν' ὑπάκουσαν καὶ ἀφοῦ καθαρισθῆκαν
 ἀπὸ τὴν σκόνην πέρασαν στὸ σῶμα τοὺς χιτῶνες.
 Βραβεῖα στὴν γοργότητα τότ' ἔθεσε ὁ Πηλεΐδης, 740
 καλὸν κρατήρα ὀλόαργυρο κι ἔξι ἐχωροῦσε μέτρα
 καὶ ταῖρι του στὴν ὁμορφιά δὲν εἶχε ὁ κόσμος ὅλος,
 τί εὐμορφα τὸν σκάλισαν καλότεχνοι Σιδόνες
 καὶ Φοίνικες τὰ πέλαγα διαβαίνοντας τὸν φέραν
 καὶ χάρισμα τοῦ Θόαντος τὸν δῶσαν γιὰ νὰ ἀράξουν. 745
 Κι ἔπειτα, τὸν Λυκάονα Πριαμίδην νὰ λυτρώσῃ,
 ὁ Ἰασονίδης Εὐνήος τὸν δίδει τοῦ Πατρόκλου.
 Τώρα στοῦ φίλου τὴν ταφήν, τὸ ἔθεσε ὁ Πηλεΐδης
 βραβεῖον σ' ὅποιον θὰ ἔβγαине γοργότερος ἀπ' ὅλους·
 ἔθεσε βόδι ὀλόπαχο, μεγάλο τοῦ δευτέρου 750
 καὶ μισὸ τάλαντο χρυσὸ γιὰ ὕστερο βραβεῖον.
 Καὶ ὀρθὸς στὴν μέσσην ἔλεγε: «Ἄς ἔλθουν τώρα ἐκεῖνοι

- πού θέλουν νά δοκιμασθοῦν καί εἰς τοῦτον τὸν ἀγώνα».
 Ὁ Αἴας τότε, ὁ γρήγορος Ὀϊλείδης ἐσηκώθη,
 ὁ θεῖος ἔπειτα Ὀδυσσεύς, κατόπι ὁ Νεστορίδης 755
 Ἀντίλοχος, στὸ τρέξιμο τῶν ὀμηλίκων πρῶτος.
 Τὰ τέρματ' ἔθεσ' ὁ Ἀχιλλεύς, κι ἐκεῖνοι ἀραδιασθῆκαν
 ἀπ' τὴν βαλβίδα ὄρμησαν κι ἐβγαῖν' ἐμπρὸς τῶν ἄλλων
 ὁ Αἴας καὶ πολὺ σιμὰ κατόπιν ὁ Ὀδυσσεύς·
 ὅσον ἢ πῆχ' εἶναι σιμὰ στῆς γυναικὸς τὸ στῆθος 760
 πού τὴν τεντώνει τεχνικὰ τὰ γνέματα τραβώντας
 ἀπ' τὸ κουβάρι καὶ κρατεῖ τὴν πῆχη πρὸς τὸ στῆθος·
 σιμὰ του τόσον ὁ Ὀδυσσεύς στοῦ Αἴαντος πατοῦσε
 τὰ χνάρια, πρὶν ἐπάνω του τοῦ πρώτου φθάσῃ ἢ σκόνῃ.
 Κι ἔτρεχε τόσο ἀκράτητα πού ἔσμιγε ἡ πνοή του 765
 τὴν κεφαλὴν τοῦ Αἴαντος· καὶ ὀλόγυρα τὰ πλήθη
 μὲ ἀλαλαγμούς ἐγκάρδιωναν τὸν ζῆλον τοῦ τῆς νίκης.
 Ἀλλὰ στὸν γύρον ὕστερον μὲς στὴν καρδιά του εὐχήθη
 τῆς Ἀθηνᾶς ὁ Ὀδυσσεύς : «Θεά, συνάκουσέ με,
 καὶ τῶν ποδιῶν μου δύναμιν εὐδόκησε νὰ δώσης» 770
 Αὐτὰ δεήθη καὶ ἡ θεὰ τὴν δέησίν του ἐδέχθη·
 τὰ μέλη τοῦ ἄκαμ' ἔλαφρά, τὰ πόδια καὶ τὰ χέρια.
 Καὶ ὅτ' ἔμελλαν νὰ πεταχθοῦν ἀμέσως στὸ βραβεῖον,
 τὸν Αἴαντ' ἔκαμ' ἡ Ἀθηνᾶ στὴν κόπρον νὰ γλιστρήσῃ
 πού εἶχε ἀπομείνει ἀκόμα ἐκεῖ σωρὸς ἀπὸ τὰ βόδια, 775
 ὅσα ὁ Πηλεΐδης ἔσφαξε στὸν τάφον τοῦ Πατρόκλου,
 κι ἐκεῖνου ἐγέμισαν βουτιῆς ἢ μύτη καὶ τὸ στόμα.
 Καὶ τὸν κρατήρα ἐσήκωσεν ὁ Ὀδυσσεύς, πού πρῶτος
 ἔφθασε, καὶ κατόπιν του τὸ βόδι ἐπῆρ' ὁ Αἴας.
 Ἐστάθη ὀρθὸς καὶ πιάνοντας τὰ κέρατα τοῦ ταύρου 780
 καὶ φτυώντας πέρα τὴν βουτιᾶ, τοὺς εἶπε : «Συμφορὰ μου
 τὰ πόδια μου ἄμπωσε ἡ θεὰ πού πάντοτε βοηθὸς του
 ὡσάν μητέρα στέκεται στὸ πλάγι τοῦ Ὀδυσσεύς».
 Εἶπε καὶ ὅλοι ἐγέλασαν νὰ βλέπουν τὸν καημὸν του.
 Κι ἐσήκωσεν ὁ Ἀντίλοχος τὸ ὕστερο βραβεῖον 785
 γλυκογελώντας κι ἔλεγε τῶν Ἀχαιῶν στὴν μέσην :
 «ᾠ φίλοι, ἂν τὸ ξεύρετε, θεὰ τὸ εἶπῶ, πού ἀκόμα
 δίδουν οἱ ἀθάνατοι τιμὴν εἰς τοὺς παλαιότερους.

- Κι ἰδοὺ στὰ χρόνια πρῶτος μου ὁ Αἴας εἶναι ὀλίγο·
 τοῦτος τῆς ἄλλης γενεᾶς καὶ χρόνων εἶναι ἀρχαίων. 790
 γέροντας ἀλλ' ἀδάμαστος· καὶ μόνος ὁ Πηλεΐδης
 μπορεῖ μ' αὐτὸν νὰ μετρηθῆ στοῦ δρόμου τὸν ἀγῶνα».
- Ὁ λόγος του τὸν γρήγορον ἐδόξαζε Ἀχιλλεῖα.
 Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπάντησεν καὶ τοῦ ἔπεν ὁ Πηλεΐδης :
 «Τὸν ἔπαινόν μου ἀνώφελα δὲν εἶπες, Νεστορίδη· 795
 δεῦτερο μισὸ τάλαντο χρυσάφι θὰ σοῦ δώσω».
- Καὶ τό ἔβαλε στὰ χέρια του καὶ αὐτὸς φαιδρὸς τὸ ἐπῆρε.
 Τότε ὁ Πηλεΐδης ἔθεσε μακρόσκιον κοντάρι
 κράνος καὶ ἀσπίδ' ἀκόμη αὐτοῦ, καὶ τ' ἄρματα ἤσαν κεῖνα
 πού ἔχε ἀφαιρέσει ὁ Πάτροκλος ἀπὸ τὸν Σαρπηδόνα. 800
 Ὁρθὸς ἐστάθη κι ἔλεγε στὴν μέσην τῶν Ἀργείων :
- «Γιὰ τοῦτα δύο δυνατοὶ νὰ ἔλθουν πολεμάρχου
 μὲ τ' ἄρματα μὲ κοφτερὸ κοντάρι στὴν παλάμην
 ἐμπρός μας τὴν ἀνδρείαν τους ἐδῶ νὰ δείξουν ὄλην·
 καὶ ὅποιος τοῦ ἄλλου τὸ καλὸ κορμὶ λογχίσῃ πρῶτος 805
 ὡς εἰς τὰ σπλάγχνα μέσα του καὶ βγάλῃ μαῦρον αἷμα,
 τὸ ξίφος τὸ ἀσημόκομπο τὸ θρακικὸ θὰ λάβῃ
 τοῦτο πού ἐπῆρα λάφυρον ἐγὼ τοῦ Ἀστεροπαίου·
 καὶ αὐτὰ θὰ πάρουν τ' ἄρματα κοινὰ καὶ οἱ δύο νὰ τὰ ἔχουν
 καὶ εἰς τὴν σκηνὴν θὰ βάλομε σ' αὐτοὺς καλὸ τραπέζιν». 810
- Ὁ μέγας ἐσηκώθη εὐθὺς ὁ Τελαμώνιος Αἴας
 καὶ ὁμοῦ σηκώθη ὁ δυνατὸς Διομήδης τοῦ Τυδέως
 καὶ ἀφοῦ τὰ ὄπλα ἐζώσθησαν ἀνάμερ' ἀπ' τὰ πλήθη
 στὴν μέσην ἐπροχώρησαν διψώντας γιὰ τὴν μάχην,
 μ' ἄγριο βλέμμα, καὶ οἱ λαοὶ τοὺς βλέπαν ξιπασμένοι. 815
 Καὶ ὅταν ἀντίκρου ἐχύθησαν ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον
 ὄρμησαν τρεῖς φορές καὶ οἱ δύο καὶ τρεῖς φορές ἐσμίξαν.
- Ὁ Αἴας τὸν ἐκτύπησε στὴν στρογγυλὴν ἀσπίδα·
 ἀλλὰ καλὸς ὁ θώρακας τὸν φύλαξε, κι ἐκεῖνος
 ἐπάνω ἀπ' τὴν ἀπέραντην ἀσπίδα ἐπροσπαθοῦσε 820
 στὸν τράχηλον τοῦ Αἴαντος τὴν λόγχην του νὰ σπρώξῃ·
 καὶ τότε γιὰ τὸν Αἴαντα τὰ πλήθη φοβισμένα
 νὰ παύσουν εἶπαν καὶ ὅμοια νὰ πάρουν τὰ βραβεῖα.
 Ἄλλ' ὁ Πηλεΐδης ἔδωκε τὸ ξίφος στὸν Τυδείδην

μέ τὸ θηκάρι καὶ καλὸ μ' ἐκεῖνο κρεμαστάρι. 825

Καὶ δίσκον τότε ἀτόφιον ἐπρόβαλε ὁ Πηλείδης
 πού πρῶτα ὁ μεγαλοδύναμος τὸν ἔριχ' Ἡετίων,
 ἀλλ' ἐκεῖνον ἐφόνευσεν ὁ ἰσόθεος Πηλείδης
 κι ἐπῆρε στὰ καράβια του τὸν δίσκον μ' ὄλα τ' ἄλλα.
 Ὅρθὸς ἐστήθη κι ἔλεγε στὴν μέσην τῶν Ἀργείων :

«Ἐλᾶτε, δοκιμάσετε καὶ τοῦτον τὸν ἀγῶνα·
 κκὶ εἰς μέρη ἔρμ' ἄς εὔρεθοῦν οἱ καρποφόροι ἀγροὶ του
 γιὰ πέντε χρόνια σίδερο θὰ παίρνη ἀπὸ τὸν δίσκον.
 Δὲν θενᾶ πᾶ γιὰ σίδερο βοσκὸς ἢ βοδολάτης
 στὴν πόλιν, ὅτι θὰ ἔχη αὐτὸς νὰ δίδῃ ἀπὸ δικό του».

Εἶπε καὶ αὐτοῦ σηκώθη εὐθύς ὁ ἀνδρεῖος Πολυποίτης,
 καὶ ἡ δύναμις ἡ ἀδάμαστη τοῦ θεοῦ Λεοντέως,
 ὁ Αἴας Τελαμώνιος καὶ ὁ Ἐπειὸς ὁ θεῖος.
 Καὶ ἅμ' ἀραδιάσθησαν καὶ οἱ τρεῖς φουκτώνοντας τὸν δίσκον
 τὸν ἐσφενδόνισ' ὁ Ἐπειὸς κι ἐγέλασαν τὰ πλήθη.

Δεύτερος πάλιν ὁ Λεοντεύς, τοῦ Ἄρη τὸ βλαστάρι,
 τρίτος ὁ Αἴας ἔριξε μὲ τὸ βαρὺ του χέρι
 καὶ ὁ δίσκος ὄλα ἐπέρασε τῶν ἄλλων τὰ σημάδια.
 Ἄλλ' ὅταν τὸν ἐφούκτωσεν ὁ ἀνδρεῖος Πολυποίτης,
 εἰς ὅσο μᾶκρος ἀπολνᾶ βουκόλος τὴν ἀγκύλα

κι ἐκεῖνη στριφογυριστὰ πετᾶ μὲς στ' ἀγελάδια,
 τόσο τοὺς ἄλλους πέρασε· κι ἐβόησαν τὰ πλήθη
 καὶ οἱ σύντροφοι ἐσηκώθηκαν τοῦ ἀνδρείου Πολυποίτη
 κι ἔφεραν τὸ βραβεῖον του στὰ βαθουλὰ καράβια.

Τὸ σίδερο τὸ μελαψὸ τῶν τοξευτῶν βραβεῖον,
 ἀξίνες δέκα δίστομες, δέκα μονές προβάλλει,
 καὶ ἀφοῦ κατάρτι ἔστησε πέρα ὑψηλὸ στὸν ἄμμον
 σ' ἐκεῖνο μὲ λεπτὴν κλωστήν προσδένει περιστέρι
 ἀπὸ τὸ πόδι, καὶ σ' αὐτὸ τοὺς λέγει νὰ τοξεύσουν.

«Κεῖνος πού τὸ δειλόψυχο πετύχη περιστέρι
 ὅλες θὰ πάρῃ σπίτι του τὲς δίστομες ἀξίνες.
 Καὶ ὅποιος πετύχη τὴν κλωστήν, χωρὶς τὸ περιστέρι,
 θὰ πάρῃ ἐκεῖνος τὲς μονές, κατώτερος τοξότης».

Εἶπε, κι εὐθύς σηκώθηκαν ὁ Τεῦκρος πολεμάρχης
 καὶ ὁ Μηριόνης ὀπαδὸς λαμπρὸς τοῦ Ἰδομενέως.

- Εἰς ἓνα κράνος χάλκινο ἐτίναξαν τοὺς κλήρους
καὶ ὁ Τεῦκρος πρῶτος ἔλαχε· κι ἔριξ' εὐθύς τὸ βέλος
σφοδρότατα, καὶ τοῦ θεοῦ δὲν ἔταξε νὰ δώση
ἀπὸ ἀρνιὰ πρωτότοκα ἐξαίσιαν ἐκατόμβην.
Καὶ τὸ πουλι δὲν πέτυχεν, ὅτι ἀντιστάθη ὁ Φοῖβος· 865
κι ἐπῆρε μόνον τὴν κλωστήν στὸ πόδι του δεμένην
τὸ βέλος καὶ τὴν ἔκοψε· κι εὐθύς τὸ περιστέρι
πέταξε πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ αὐτοῦ ξετεντωμένη
πρὸς τὴν γῆν ἔκλινε ἡ κλωστή καὶ ἀλάλαξαν τὰ πλήθη.
Τὸ τόξον εὐθύς ἄρπαξε τοῦ Τεῦκρου ὁ Μηριόνης 870
καὶ βέλος ἀπὸ τὴν ἀρχὴν στὸ χέρι του κρατοῦσε.
Κατόπι εὐθύς ἐτάχθηκε τοῦ μακροβόλου Φοίβου
ἀπὸ ἀρνιὰ πρωτότοκα ἐξαίσιαν ἐκατόμβην.
Τὸ περιστέρ' εἶδε ὑψηλὰ στὰ σύννεφ' ἀπὸ κάτω
νὰ φέρνῃ γύρες ἤσυχχα, καὶ κάτω ἀπ' τὴν φτερούγα 875
κατάστηθα τὸ ἐτόξευσε κι ἐγύρισε τὸ βέλος
κι ἐμπρός του ἐμπήχθη μὲς στὴν γῆν· κι εὐθύς ἡ περιστέρα
εἰς τὸ κατάρτι ἐκάθισε μὲ τὰ φτερά λυμένα,
καὶ τὸν λαϊμὸν ἐκρέμασε, κι ἐπέταξε ἡ ψυχὴ τῆς
ἀπὸ τὰ μέλη τὰ νεκρά καὶ πέρα ἐκεῖ στὸν ἄμμον 880
ἔπεσε χάμω καὶ οἱ λαοὶ θωροῦσαν κι ἔθαυμάζαν.
'Ὁ Μηριόνης πῆρ' εὐθύς τὲς δίστομες ἀξίνες
κι ἔφερε ὁ Τεῦκρος τὲς μονὲς μέσα στὰ κοῖλα πλοῖα.
Πάλι ὁ Πηλεΐδης ἔθεσε μακρόσχιον κοντάρι
καὶ λέβητα ὀλοπλούμιστον ποῦ ἀξιζ' ἓνα βόδι. 885
Εὐθύς αὐτοῦ σηκώθηκαν ἀκοντισταὶ μεγάλοι,
ὁ μέγας ἐσηκώθηκεν Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων
καὶ ὁ Μηριόνης, ὀπαδὸς λαμπρὸς τοῦ Ἴδομενέως.
Καὶ ὁ πτεροπόδης Ἀχιλλεὺς ἀνάμεσόν τους εἶπε :
« Ἀτρεΐδη, τὸ γνωρίζομεν πὼς εἶσαι ἀπ' ὄλους πρῶτος, 890
στὴν δύναμιν, στ' ἀκόντισμα πόσο ὑπερβαίνεις ὄλους·
τοῦτον λοιπὸν στὰ πλοῖα σου τὸν λέβητα νὰ πάρῃς
καὶ τὸ κοντάρι ἄς δώσωμε τοῦ Μηριόνη, ἂν θέλῃς
ν' ἀποδεχθῆς τὸν λόγον μου». Τὸ ἔστερξεν ὁ Ἀτρεΐδης·
τότε ὁ Πηλεΐδης ἔδωκε τὸ χάλκινον κοντάρι 895
τοῦ Μηριόνη, κι ἐν ταυτῶ παρέδιδεν ὁ Ἀτρεΐδης
τοῦ Ταλθυβίου κήρυκος τὸ ὑπέρλαμπρον βραβεῖον.

Ω

Διαλύθηκεν ἡ σύναξις κι ἐσκόρπιζαν τὰ πλήθη
 καθένας εἰς τὲς πρύμνες των, τὸν δεῖπνον νὰ ἐτοιμάσουν
 και νὰ πλαγιάσουν ὕστερα· ἀλλ' ἔκλαιγε ὁ Πηλεΐδης
 τὸν φίλον του ἀλησμόνητα, και ὁ ὕπνος ὁποῦ ὅλους
 δαμάζει, αὐτὸν δὲν ἔπιανε, και ἀνάπαυσιν δὲν εἶχε· 5
 και τοῦ Πατρόκλου του ἡ καλὴ και ἀνδράγαθη νεότης,
 και ὅσ' ἀγωνίσθηκε μ' αὐτόν, ὅσα 'παθε μαζί του
 και τῶν πολέμων κίνδυνα και τῆς φρικτῆς θαλάσσης,
 ὅλα τοῦ ἔρχονταν στὸν νοῦν και ὀδύρετο μὲ πόνον 10
 δεξιὰ, ζερβιά, τ' ἀνάσκελα ἢ προύμυτα στὴν κλίνην·
 κι ἔξαφνα ἐσηκώνονταν και στὸ ἀκρογιάλι μόνος
 παράδερνε και τῆς αὐγῆς ἄμ' ἔβλεπε τὰ πρῶτα
 ροδίσιματα στὴν θάλασσαν και στ' ἀκρογιάλια πέρα,
 τοὺς ταχεῖς ἵππους ἔζευε και ὀπίσω ἀπὸ τ' ἀμάξι 15
 σφικτόδενε τὸν "Ἐκτορα συρτὸν και ἀφοῦ τρεῖς γύρες
 ὀλόγυρα τὸν ἔσερνε στοῦ φίλου του τὸν τάφον,
 εἰς τὴν σκηνὴν του ἠσύχαζε, κι ἐπίστομα στὸ χῶμα
 τὸν ἄφηνεν· ἀλλ' ἀσχημιές δὲν πάθαινε τὸ σῶμα,
 ὅτι τὸν ἄνδρα και νεκρὸν τὸν ἐλυπεῖτ' ὁ Φοῖβος 20
 και τὸν ἐπερισκέπαζε μὲ τὴν χρυσὴν αἰγίδα
 νὰ μὴ γδαρθῇ τὸ σῶμα του στὰ χῶματα συρμένο.
 Τόσα τὸν θεῖον "Ἐκτορα ἐκάκωνεν ἐκεῖνος.
 "Ἐβλεπαν οἱ μακάριοι θεοὶ και τὸν λυποῦνταν
 κι ἐπαρρακίναν τὸν Ἑρμῆν τὸν "Ἐκτορα νὰ κλέψῃ. 25
 "Ὀλ' οἱ θεοὶ τὸ ἤθελαν, ἀλλ' ὄχ' ἡ "Ἡρα, μήτε
 ὁ Ποσειδῶν, μήτ' ἡ Ἀθηνᾶ πού πάντοτ' ἐμισοῦσαν
 τὴν Ἴλιον, τὸν Πρίαμον και ὅλον τὸν λαόν του,
 ἀφοῦ ὁ Πάρις τὲς θεές, στὴν στάνην του ὅταν ἤλθαν,
 ὁ ἀσεβῆς, ἀδίκησε κι ἐπαίνεσεν ἐκεῖνην,
 ὁποῦ σ' ὀλέθριον ἔρωτα τοῦ ἐγίνῃ προξενήτρα. 30
 Και ὅταν στὸν κόσμον ἔφεξεν ἡ δωδεκάτ' ἡμέρα

- ὁ Φοῖβος τότε ὁμίλησεν ἐκεῖ τῶν ἀθανάτων :
- «Εἶσθε κακόπραχτοι, ὦ θεοί· ποτέ του ἐνόσω ἐζοῦσε
ὁ Ἔκτωρ δὲν σᾶς ἔκαψε βοδιῶν μεριά κι ἐρίφων ;
Καὶ δὲν σᾶς εἶπεν ἢ καρδιά μηδὲ τὸν πεθαμένον 35
νὰ σώσετε νὰ τὸν ἰδοῦν ἢ χώρα του, οἱ γονεῖς του,
τὸ ἀνήλικό του καὶ ὁ λαός, πού εὐθύς θὰ τὸν ἐκαῖαν
καὶ θὰ τὸν ἐνταφίαζαν μ' ὅσες τιμές τοῦ πρέπουν,
ἀλλὰ χαρίζεσθε, ὦ θεοί, στὸν πάγκακον Πηλεΐδην,
πού μήτε σπλάχνα δίκαια καὶ μήτε πνεῦμα πρᾶνον 40
ἔχει στὰ στήθη, ἀλλ' ἄγρια φρονεῖ σὰν τὸ λεοντάρι
πού δυνατὸ ἀκράτητο τὴν πείναν νὰ χορτάση
ὄρμᾶ στὰ ποίμνια τῶν θνητῶν· ὁμοίως τοῦ Ἀχιλλέως
ἀπ' τὴν ψυχὴν τὸ ἔλεος ἐχάθη καὶ τὸ σέβας,
πού τοὺς θνητοὺς πότε ὠφελεῖ καὶ πότε ζημιώνει. 45
Χάνει ἀδελφὸς τὸν ἀδελφόν, πατέρας τὸ παιδί του·
τί μεγαλύτερος καημὸς ; Καὶ ὅμως ἀφοῦ τὸν κλάψουν
παύουν ἀπὸ τὰ δάκρυα στὸ τέλος, ὅτ' οἱ μοῖρες
ψυχὴν ὑπομονητικὴν ἐδῶκαν τῶν ἀνθρώπων·
καὶ αὐτὸς ἀφοῦ ἐθανάτωσε τὸν Ἔκτορα τὸν θεῖον 50
ὀλόγυρα στοῦ φίλου του τὸν τάφον μὲ τοὺς ἵππους
τὸν σέρνει· καὶ ὄφελος, θαρρῶ, καὶ δόξαν δὲν θὰ λάβῃ·
ἂν καὶ γενναῖος δύναται νὰ πέσῃ στὴν ὀργὴν μας
ἀφοῦ γῆν ἄλαλην αὐτὸς κακοποιεῖ μὲ λύσσαν».
- Καὶ μὲ χολὴν τοῦ ἀπάντησεν ἡ Ἥρα, ἡ λευκοχέρα : 55
«Θὰ ἔστεκε, ἀργυρότοξε, ὁ λόγος σου, ἂν ὁμοίαν
τοῦ Ἔκτορος θὰ δώσετε τιμὴν καὶ τοῦ Ἀχιλλέως.
Θνητὸς ὁ Ἔκτωρ καὶ θνητῆς ἐβύζαξε τὸ γάλα·
Γόνος θεᾶς ὁ Ἀχιλλεύς, πού γλυκοαναθρεμμένην
ἀπὸ ἐμέ, τὴν ἔδωκα γυναίκα τοῦ Πηλέως 60
πού ὅλοι ἀγαποῦσαν οἱ θεοί. Καὶ στὲς χαρὲς τῶν γάμων
ὅλοι καθίζετε, ὦ θεοί, καὶ αὐτοῦ μὲ τὴν κιθάραν
καὶ σύ, ὦ πάντοτ' ἄπιστε καὶ τῶν ἀχρείων φίλε».
- Καὶ ὁ Δίας τῆς ἀπάντησεν ὁ νεφελοσυνακτής :
«Ἥρα, μὴ τὸς ὀργίζεσαι μὲ τοὺς θεοὺς, καὶ ὁμοίως 65
δὲν θὰ τοὺς δώσωμε τιμὴν, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἔκτωρ ἦταν
εἰς τοὺς θεοὺς ἀγαπητός, ὅσο κανεῖς τῶν Τρώων,

- καθώς σ' ἔμὲ ποῦ μ' εὐφραίνει μὲ τὰ καλά του δῶρα·
 ὅτι ποτὲ δὲν ἔλειψε τραπέζι στὸν βωμόν μου
 σπονδὴ καὶ κνίσσα, τῶν θεῶν ἐξαιρετο μοιράδι. 70
- Καὶ τώρα ἰδοῦ· νὰ κλέψωμε κρυφὰ 'πὸ τὸν Πηλεΐδην
 τὸν "Ἐκτορα δὲν γίνεται· τί νύκτα-ἡμέρα ἢ Θέτις
 δὲν λείπει ἀπὸ τὸ πλάγι του· ἀλλ' ἄς μοῦ προσκαλέσῃ
 κανένας ἀπὸ τοὺς θεοὺς τὴν Θέτιδα ἔμπροσθέν μου
 νὰ τὴν διδάξω ἐγὼ τὸ πῶς τὸν "Ἐκτορα θὰ λύσῃ 75
 ὁ 'Αχιλλεύς, ἀφοῦ δεχθῇ τὰ δῶρα τοῦ Πριάμου».
- Καὶ ἄμ' ἄκουσ' ἐτινάχθηκεν ἢ ἀνεμόποδ' "Ἴρις
 καὶ κεῖ τῆς Σάμου ἀνάμεσα καὶ τῆς τραχεῖας "Ἰμβρου
 ἔπεσε μὲς στὴν θάλασσαν κι ἐγόγγυσεν ὁ κόλπος,
 καὶ μὲς στὰ βάθη ἐβύθισεν ὡσάν τὴν μολυβήθραν, 80
 ὁποῦ μὲ ταύρου κέρατα δεμένη κατεβαίνει
 στὰ ὠμοφάγα ψάρια τὸν θάνατον νὰ φέρῃ.
 Εἰς ἄντρο μέσα εὔρηκε τὴν Θέτιν μὲ τὲς ἄλλες
 θαλάσσιες κόρες, πόκλαιε τοῦ ἄψογου παιδιοῦ τῆς
 τὴν μοίραν ποῦ διορίζε πρὸ ὥρας νὰ τὸν χάσῃ 85
 στὴν Τροίαν τὴν καλόσβωλὴν μακρὰν ἀπ' τὴν πατρίδα.
 Καὶ ἢ φτερόποδη θεὰ : «σῆκω», τῆς εἶπε, «ὦ Θέτις·
 σὲ θέλει ὁ Ζεὺς ποῦ ἀθάνατα βουλευμάτα ἔχει ὁ νοῦς του».
- Κι ἢ ἀργυρόποδη θεὰ τῆς εἶπε : «Τί μὲ θέλει 90
 ὁ ὑπέρτατος αὐτὸς θεός ; Περίλυπη ὅπως εἶμαι
 δὲν μοῦ βαστᾶ νὰ φαίνομαι ἔμπρὸς τῶν ἀθανάτων·
 ὁμως θὰ ὑπάγω, καὶ ὅ,τ' εἶπῃ δὲν θὰ τὸ εἶπῃ χαμέννα».
- Εἶπε, κι ἢ ἀσύγκριτη θεὰ μὲ γιάδεμα ἐσκεπάσθη
 ποῦ ἔνδυμα μαυρύτερο δὲν ἦταν ἀπὸ κεῖνο. 95
- Κι ἢ "Ἴρις ἢ ἀνεμόποδη ἔμπρὸς κι ἐκεῖνη ὀπίσω
 κινήσαν κι ἐχωρίζετο τὸ κύμα, ὡς ἀνεβαῖναν.
 'Απ' τ' ἀκρογιάλι ἐπέταξαν στὸν οὐρανὸν κι ἐβρῆκαν
 τὸν Βροντητὴν καὶ γύρω του οἱ ἀθάνατοι ἐκαθόνταν
 ὄλ' οἱ μακάριοι θεοί· καὶ ἀπ' τοῦ Διὸς τὸ πλάγι
 σηκώθη εὐθύς ἢ 'Αθηνᾶ κι ἐκάθισεν ἢ Θέτις. 100
- Κι ἢ "Ἡρα γλυκομίλητη τῆς πρόσφερε ποτῆρι
 δλόχρυσο, καὶ ἄμ' ἔπιεν τὸ ἀπίθωσεν ἢ Θέτις.
 "Ἀρχισε τότε τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὁ πατέρας

- «'Ανέβηκες στὸν Ὀλυμπον, ὦ Θέτις, ἂν καὶ λύπην
 μεγάλην ἔχεις στὴν ψυχὴν, καθὼς καλὰ γνωρίζω· 105
 ἀλλ' ὅμως πάλιν θά σοῦ εἰπῶ πρὸς τί σ' ἔχω καλέσει.
 Τώρα ἐννιά μέρες οἱ θεοὶ λογομαχοῦν κι αἰτίαν
 ὁ Ἐκτωρ ἔδωκε ὁ νεκρὸς καὶ ὁ πορθητῆς Πηλεΐδης·
 καὶ τὸν Ἑρμῆν παρακαλοῦν τὸ λείψανο νὰ κλέψῃ.
 Ἄλλὰ τὴν δόξαν θέλω αὐτὴν νὰ δώσω τοῦ Ἀχιλλέως 110
 τὸ σέβας του καὶ τὴν καλὴν καρδιά σου νὰ φυλάξω·
 ἀλλ' ἄμ' εὐθύς εἰς τὸν στρατὸν τοῦτο νὰ εἰπῆς τοῦ υἱοῦ σου·
 ὅτ' οἱ θεοὶ τοῦ ὀργίζονται, κι ἐξόχως ἡ ψυχὴ μου
 σφόδρα μ' αὐτὸν χολεύεται πού ὡσάν ξεφρενιασμένος
 ἀλύτρωτον τὸν Ἐκτορα κρατεῖ στὰ κοῖλα πλοῖα· 115
 ἴσως φοβούμενος ἐμὲ τὸν Ἐκτορ' ἀπολύσῃ.
 Καὶ μὲ τὴν Ἴριν θέλω ἐγὼ μηνύσει τοῦ Πριάμου
 νὰ κατεβῆ στές πρύμνες τους μὲ δῶρα στὸν Πηλεΐδην
 νὰ τὸν πρᾶνῃ, τὸ ἀκριβὸ παιδί νὰ τοῦ ἀπολύσῃ».
- Εἶπε καὶ πρόθυμα ἡ θεὰ τὸν ἄκουσεν ἡ Θέτις 120
 καὶ ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου ἐχύθηκε τὲς κορυφὲς στὰ πλοῖα
 καὶ τὸν υἱὸν τῆς εὔρηκε πού μέσα εἰς τὴν σκηνὴν του
 ὀδύρετο στεναζόντας· καὶ οἱ σύντροφοι τριγύρω
 κοπίαζαν σπουδακτικὰ τὸ γεῦμα νὰ ἐτοιμάσουν,
 μ' ἄρνι μεγάλο μαλλιάρῳ πού εἶχαν σφάζει ἐκεῖνοι· 125
 στὸ πλάγι του ἐκάθισεν ἡ σεβαστὴ μητέρα
 τὸν χάιδεψε καὶ τοῦ ἔλεγε : «'Αγαπητό μου τέκνο,
 ὡς πότε μὲς στὰ κλάυματα θά τρώγῃς τὴν καρδιά σου ;
 Καὶ τὸ φαγὶ λησμόνησες καὶ τὴν γλυκιά σου κλίνην,
 πού γυναικὸς ἀγκάλιασμα πολὺ τὸν ἄνδρα εὐφραίνει· 130
 καλὰ τὸ ἤξεύρ' ὅτι πολὺν καιρὸν δὲν θά μοῦ ζήσης,
 κι εἶναι σιμά σου ὁ θάνατος καὶ ἡ δύναμις τῆς μοίρας.
 Ἄλλ' ἄκουσέ με· τοῦ Διὸς ἔρχομ' ἐγὼ μηνύτρα·
 πού ὀργίζοντ', εἶπεν, οἱ θεοί, κι ἐξόχως ἡ ψυχὴ του
 σφόδρα μὲ σὲ χολεύεται νὰ βλέπῃ πὼς μανίζεις 135
 καὶ ἀλύτρωτον τὸν Ἐκτορα κρατεῖς ἐδῶ στές πρύμνες·
 ἀλλὰ τὰ λύτρα νὰ δεχθῆς καὶ τὸν νεκρὸν νὰ λύσης».
- Καὶ ὁ πτεροπόδης Ἀχιλλεὺς ἀπάντησέ της κι εἶπε :
 «'Ἄς γίνῃ, ἄς λάβῃ τὸν νεκρὸν ὅποιος τὰ λύτρα φέρῃ,

- ἀφοῦ τοῦ Ὀλύμπου ὁ θεὸς τὸ θέλει, τὸ προστάζει». 140
- Κι ἐνῶ στὲς πρῦμνες μόνοι τους ὁ υἱὸς μὲ τὴν μητέρα
 συνομιλοῦσαν πάμπολλα, στὴν Ἴλιον τὴν ἅγιαν
 νὰ ξεκινήσῃ ἐπρόσταζε τὴν Ἴριδα ὁ Κρονίδης :
- «Πετᾶξου ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον, ὦ ἀνεμόποδ' Ἴρις,
 μέσα στὴν Ἴλιον νὰ εἰπῆς τοῦ σεβαστοῦ Πριάμου 145
 νὰ κατεβῆ στὲς πρῦμνες του μὲ δῶρα στὸν Πηλεΐδην,
 νὰ τὸνπραῦνη, τ' ἀκριβὸ παιδὶ νὰ τοῦ ἀπολύσῃ·
 ἄς πάη μόνος καὶ μ' αὐτὸν ἄλλος κανεὶς τῶν Τρώων·
 ἕναν ἄς ἔχη κήρυκα σιμά του γηραλέον,
 νὰ κυβερνᾷ τ' ἀμάξι του, πού ἔπειτα εἰς τὴν πόλιν 150
 θὰ φέρῃ αὐτὸν πού τὴν ζωὴν τοῦ ἐπῆρεν ὁ Πηλεΐδης,
 καὶ μὴ φοβῆται θάνατον ἢ ἄλλο τι νὰ πάθῃ·
 σιμά του θὰ ἔχη τὸν Ἑρμῆν πού θὰ τὸν προβοδῆσῃ
 ἕως νὰ τὸν φέρῃ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως.
 Καὶ ἀφοῦ τὸν φέρῃ εἰς τὴν σκηνὴν δὲν θέλει τὸν φονεῦσαι 155
 ἐκεῖνος ἀλλὰ μάλιστα θὰ τὸν φυλάξῃ ἀπ' ἄλλους,
 ὅτι μωρὸς ἢ ἀνόητος, ἢ ἀδικητὴς δὲν εἶναι
 καὶ ὡς πρέπει θὰ ἐλεηθῆ τὸν ἄνδρα πού προσπέφτει».
- Εἶπε κι ἡ Ἴρις κίνησε τὸ μήνυμα νὰ φέρῃ
 καὶ θρήνους ἤβρε καὶ ὀδυρμούς στο σπίτι τοῦ Πριάμου. 160
 Στὴν αὐλὴν μέσα τὰ παιδιὰ στο πλάγι τοῦ πατρὸς τους
 ἐκλαῖαν καὶ στὴν μέσση τους ὁ γέρος τυλιγμένος
 μὲς στὴν χλαμύδα ἐντυπωτὸς· καὶ ἡ κεφαλὴ του ἡ θεία
 ἀπὸ τὸ χῶμα ἐμαύριζε πού ἐκεῖνος εἶχε βάλει
 μὲ τὲς δυὸ φοῦκτες ἀπ' τὴν γῆν πού ὡς τότε ἔκυλιόνταν. 165
 Καὶ οἱ θυγατέρες ἐκλαίαν στο σπίτι καὶ οἱ νυφάδες·
 κι ἦταν γιὰ κείνους ὁ καημὸς ὁποῦ πολλοὶ καὶ ἀνδρεῖοι
 ἐπέσαν ἀπ' τῶν Δαναῶν τὰ χέρια σκοτωμένοι.
- Κι ἡ Ἴρις χαμηλόφωνα, στο πλάγι τοῦ Πριάμου,
 τοῦ εἶπε καὶ τοῦ ἔπιασε τὰ μέλη μέγας τρόμος. 170
 «Ἦ Δαρδανίδη Πρίαμε, μὴ φοβηθῆς καὶ θάρρου·
 ὅτι μὲ μήνυμα κακὸ δὲν ἦλθα ἐγὼ νὰ σ' ἔβρω
 ἀλλὰ μὲ γνώμην ἀγαθὴν· κι ἐμ' ἔστειλε ὁ Κρονίδης
 πού ἀπὸ μακρὰν σὲ συμπονεῖ πολὺ καὶ σὲ λυπεῖται.
 Νὰ ξαγοράσῃς θέλει ὁ Ζεὺς τὸν Ἐκτορα τὸν θεῖον 175

- καὶ δῶρα γὰρ νὰ ἡμερωθῆ νὰ φέρῃς τοῦ Ἀχιλλέως·
 θὰ ὑπάγῃς μόνος καὶ μὲ σὲ ἄλλος κανεὶς τῶν Τρώων·
 ἓνα νὰ ἔχῃς κήρυκα σιμὰ σου γηραλέον
 νὰ κυβερνᾷ τὴν ἄμαξαν, ποῦ ἔπειτα στὴν πόλιν
 θὰ φέρῃ αὐτὸν ποῦ ἐφόνευσεν ἡ λόγχη τοῦ Πηλεΐδῃ. 180
- Καὶ μὴ φοβῆσαι θάνατον ἢ ἄλλο τι νὰ πάθῃς,
 σιμὰ σου θὰ ἔχῃς τὸν Ἑρμῆν ποῦ θὰ σὲ προβοδῆσῃ
 πάντοτε ὥσπου στὸ πρόσωπον νὰ ἰδῆς τὸν Ἀχιλλέα.
 Καὶ ἀφοῦ σὺ ἀφήσῃς τὴν σκηνὴν δὲν θέλει σὲ φονεύσει
 ὁ Ἀχιλλεύς καὶ μάλιστα θὰ σὲ φυλάξῃ ἀπ' ὅλους, 185
 μήτε τρελλός, μήτε μωρός, μήτε κακοῦργος εἶναι
 καὶ ὡς πρέπει θὰ ἐλεθῆ τὸν σεβαστὸν ἰκέτην».
- Εἶπε κι ἐκεῖθ' ἐπέταξεν ἡ ἀνεμόποδ' Ἴρις
 καὶ ὁ γέρος εἶπε τῶν παιδιῶν ἀμάξι νὰ ἐτοιμάσουν
 μουλόσυρτο καὶ κάλαθον ἐπάνω του νὰ δέσουν. 190
- Στὸν μυροβόλον θάλαμον ὡστόσο αὐτὸς κατέβη
 κέδρινον, ὑψηλόσκειον ποῦ ἔχε κειμήλια πλήθος,
 καὶ μέσα ἐπροσκάλεσε τὴν σύντροφόν του Ἑκάβην :
 «Ἄμοιρη, ὁ Ζεὺς μοῦ ἐμήνυσε νὰ κατεβῶ στὰ πλοῖα
 τῶν Ἀχαιῶν, τὸ ἀγαπητὸ παιδί μας νὰ λυτρώσω· 195
 καὶ δῶρα νὰ ἡμερωθῆ νὰ φέρω τοῦ Ἀχιλλέως.
 Εἶπέ μου πῶς τὸ βλέπεις σὺ ὅτι καὶ ἀπ' ἑαυτοῦ της
 σφόδρα μ' ἐβίαζε ἡ ψυχὴ νὰ κατεβῶ στὰ πλοῖα
 τῶν Ἀχαιῶν διαβαίνοντας τὸ μέγα στράτευμά τους».
- Καὶ τότε μὲ ξεφωνητὸ τοῦ ἀπάντησεν ἡ γραία : 200
 «Ὀυμέ, ποῦ ἐπῆγε ἡ γνώση σου καὶ ἡ φρονιμάδα ἐκείνη
 καὶ εἰς τοὺς ξένους ξακουστὴ καὶ σ' ὄλον τὸν λαόν σου ;
 Πῶς θέλεις μόνος σὺ νὰ πᾶς στῶν Ἀχαιῶν τὲς πρύμνες
 τὸν ἄνδρα ποῦ σοῦ ἔσφαξε τέκνα πολλὰ καὶ ἀνδρεῖα
 νὰ ἰδῆς στὰ μάτια ; Σίδερο εἶναι ἡ καρδιά σου, ὦ γέρε. 205
 Καὶ ὅταν στὰ χέρια του εὐρεθῆς, λύπην ἢ σέβας τάχα
 ἐλπίζεις ἀπ' τὸν ἄπιστον ἐκεῖνον καὶ ὠμοφάγον ;
 Ἄλλὰ στὸ σπῆτι ἄς μείνωμε μακρόθεν νὰ τὸν κλαῖμε,
 ὅτι ἄμα τὸν ἐγέννησα τοῦ ἔχει λινογένεσι
 ἢ μοῖρα ἢ παντοδύναμη τοὺς σκύλους νὰ χορτάσῃ 210
 ἀπ' τοὺς γονεῖς του ἔρημος στὰ χέρι ἄνδρὸς ἀγρίου.

Ἄχ ! καρφωμένη ἐπάνω του τὸ σκάτι πέρα πέρα
θὰ τοῦ ἴρωγα νὰ πλερωθοῦν τὰ πάθια τοῦ παιδιοῦ μου.

Ὅτι δὲν μοῦ τὸν φόνευσεν ὁποῦ ψυχομαχοῦσε,
ἀλλὰ ἐκεῖ πού ἀκλόνητος ἐμάχονταν νὰ σώσῃ 215
τοὺς ἄνδρες καὶ τὲς σεβαστὲς μητέρες τῆς Τρωάδος».

Σ' αὐτὴν ὁ θεὸς Πρίαμος ἀπάντησε καὶ εἶπε :
«Τὸ θέλω, μὴ ἀντιστέκεσαι· κι ἡ ἴδια σὺ στὸ σπίτι
κκκὸ σημάδι μὴ γενῆς· ποτὲ δὲν θὰ μὲ πείσης·
ὅτι ἂν ἀπ' ἄνθρωπον θνητὸν τὸ πρόσταγμα εἶχ' ἀκούσει 220
εἶτ' ἱερέας τύχαιεν εἶτε ἱερογνώστης,
πλάν' ἤμποροῦσε νὰ φανῆ καὶ ἀποστροφῆν νὰ κάμῃ·
ἀλλ' ἀφοῦ τώρα τὴν θεὰν ἄκουσα ἐγὼ καὶ εἶδα,
θὰ πάω καὶ ὅ,τ' εἶπα θὰ γενῆ· τὸ στέργω, ἡ μοίρ' ἂν θέλῃ,
στῶν χαλκοφόρων Ἀχαιῶν τὲς πρύμνες ν' ἀποθάνω· 225
νὰ σφίξω στὲς ἀγκάλες μου τὸ ἄμοιρο παιδί μου
νὰ ξεθυμάνω κλαίοντας καὶ ἄς μὲ φονεύσῃ ἐκεῖνος».

Εἶπε καὶ ἀπὸ τ' ἀρμάρια του ἐσήκωσε τὰ ὠραῖα
σκεπάσματα καὶ δώδεκα πέπλους λαμπροὺς ἐπῆρε.
Καὶ χλαῖνες δώδεκα μονές, καὶ τάπητες ὁμοίως 230
καὶ τόσα ἐπανωφόρια, τόσους κοντὰ χιτῶνες
καὶ δέκ' ἀκόμη τάλαντα χρυσάφι ζυγισμένο,
τέσσερους λέβητες καὶ ὁμοῦ δυὸ τρίποδες πού ἐλάμπαν
κι ἓνα ποτήρι ὑπέρλαμπρο, βαρύτιμο πού οἱ Θράκες
τοῦ εἶχαν δωρήσει τὸν καιρὸν πού ἐπῆγε ἀπεσταλμένος· 235
καὶ μὴδ' ἐκεῖνο ἐκράτησεν ὁ γέρος, τόσῃν εἶχε
λαχτάραν τὸ ἀγαπητὸ παιδί νὰ ξαγοράσῃ.

Κι ἐδιωχνε ἀπὸ τὴν αἴθουσαν ὄλους ὁμοῦ τοὺς Τρῶας :
«ᾠ λῶβες, σύρετ' ἀπὸ δῶ ! Τὰ σπίτια σας δὲν ἔχουν 240
λύπην καὶ αὐτὰ καὶ ἤλθετε νὰ πλήξετε κι ἐμένα ;
Μικρὴ σᾶς φαίνεται ἡ πληγὴ, πού μοῦ ἴδωκε ὁ Κρονίδης,
νὰ χάσω τὸ καλύτερον ἀπ' ὅλα τὰ παιδιὰ μου ;
Θὰ τὸ αἰσθανθῆτε γρήγορα καὶ σεῖς πού αὐτὸς ἐχάθη
ὅταν σᾶς κόψουν εὐκολα τῶν Ἀχαιῶν οἱ λόγχες.

Ἄχ ! νὰ κλεισθοῦν τὰ μάτια μου προτοῦ νὰ ἰδοῦν τὴν πόλιν 245
νὰ τὴν πατήσουν οἱ ἐχθροὶ καὶ νὰ τὴν ἐρημάξουν».

Εἶπε, καὶ μὲ τὸ σκῆπτρο του κτυπώντας τοὺς ὁ γέρος

- τούς ἔβγαλε κι ἐφώναξε στὰ τέκνα του πού ἐμείναν·
 ἔννεα ἦσαν· Ἐλενος καὶ Πάρις καὶ Ἀγάθων
 καὶ Πάμμων καὶ Ἀντίφονος, Πολίτης, ὁ γενναῖος 250
 Δηίφοβος καὶ Ἰππόθοος καὶ ὁ δοξασμένος Δίος.
 Σ' ὅλους αὐτοὺς ἐφώναζε : «Τί δὲν μὲ βοθηεῖτε,
 κακὰ μου τέκνα, ἔλεεινά· νὰ ἔχετε ὅλοι ἀντάμα
 ἀντὶ τοῦ Ἐκτορος χαθῆ στές πρῦμνες σκοτωμένοι·
 ὀιμένα τὸν βαριόμοιρον, δὲν μόμεινε κανένα 255
 ἀπ' τὰ ἐξαίσια τέκνα μου πού ἐδόξασαν τὴν Τροίαν·
 ποῦ εἶναι ὁ Μῆστωρ ὁ λαμπρός, ὁ ἵππομάχος Τρωίλος,
 ὁ Ἐκτωρ, ὅπου ἐθείζε μὲς στῶν θνητῶν τὰ γένη,
 πόμοιαζε γέννημα θεοῦ, καὶ ὄχι θνητοῦ στὸ θῶρι,
 καὶ ὅλους τοὺς ἀφάνισεν ὁ Ἄρης καὶ ἀπομείναν 260
 οἱ ἀχρεῖτοι, ψεῦτες, στὸ χορὸ λαμπρότατοι τεχνίτες
 καὶ ἀρνιὰ κι ἐρίφια τοῦ κοινοῦ ν' ἀρπάζουν μαθημένοι·
 δὲν πᾶτε νὰ μοῦ ζέψετε τ' ἀμάξι εὐθύς καὶ τοῦτα
 ἐπάνω του νὰ θέσετε, νὰ μὴ χρονοτριβήσω;»
 Εἶπε, κι ἐκεῖνοι τὲς φωνὲς τρομάξαν τοῦ πατρός τους 265
 κι ἐσῆκωσαν καλότροχο φορτωτικὸν ἀμάξι
 καινούριο καὶ τὸν κάλαθον ἐπάνω του προσδέσαν,
 κατέβασαν καὶ τὸν ζυγὸν ἀπὸ τὰ ξυλοκάρφια·
 πύξινος ἦτ' ὀμφαλωτὸς κι ἐταίριαζε στοὺς κρίκους·
 ἔφεραν κι ἔννεάπηχο μαζί του ζυγολούρι. 270
 Καὶ τὸν ζυγὸν ἀπίθωσαν στὸ γυαλιστὸ τιμόνι
 στὴν κορυφὴν κι ἐπέρασαν τὸν κρίκον στὸ παπούλι·
 καὶ ἀπ' τὰ δυὸ μέρη τρεῖς φορές τὸ ζυγολούρι ἐδέσαν
 στὸν ὀμφαλόν, κι ἐγύρισαν κατόπι τὸ γλωσσιδί
 κι ἔφεραν ἀπ' τὸν θάλαμον τὰ λύτρα τὰ ὠραῖα 275
 τοῦ Ἐκτορος καὶ τὰ ἴβαν στὸ στιλβωτὸν ἀμάξι
 κι ἔξεψαν τὰ σκληρόνυχα μουλάρια ἀνδρειωμένα,
 πού οἱ Μυσοί, δῶρον λαμπρὸν ἐδῶκαν τοῦ Πριάμου.
 Ἔπειτα γιὰ τὸν Πρίαμον ἐτοίμασαν τοὺς ἵππους
 πού ἀνάθρεψεν ὁ ἴδιος στὸ στιλβωτὸ παχνί του. 280
 Κι ἐνῶ στὰ ψηλὰ δώματα τὸ ζέψιμο ἐτηροῦσαν
 ὁ Πρίαμος καὶ ὁ κήρυκας γνώμη καὶ νοῦν γεμάτοι,
 ἢ Ἐκάβη τοὺς ἐσίμωσεν, ἢ καταπικραμένη,
 μ' ἓνα ποτήρι ὀλόχρυσο γλυκὸ κρασί γεμάτο,

- αὐτοῦ νὰ κάμουν τὲς σπονδὲς προτοῦ νὰ ξεκινήσουν. 885
- Ἐμπρὸς στοὺς ἵππους στάθηκε καὶ εἶπε : «Λάβε, ᾧ γέρε,
σπόνδισε τοῦ πατρὸς Διός, καὶ νὰ γυρίσης εὐχου
ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν, ἀφοῦ ἡ ψυχὴ σὲ σπρώχνει
στὰ πλοῖα τους νὰ κατεβῆς κι ἐμένα δὲν ἀκούεις·
ἀλλ' εὐχου κὰν στὸν βροντητὴν Κρονίδην τὸν Ἴδαϊον, 290
πού ἀπ' ὅπου στέκεται ψηλὰ θωρεῖ τὴν Τροίαν ὄλην
καὶ νὰ σοῦ στείλῃ ζήτησε τὸ ἀγαπητὸ πουλί του
πού 'ναι γοργὸς του μηνυτῆς μὲ δύναμιν μεγάλην
στὰ δεξιὰ σου νὰ τὸ ἰδῆς ὁ ἴδιος καί, τ' ἐκεῖνο
θαρρώντας, νὰ πορεύεσαι στῶν Δαναῶν τὰ πλοῖα. 295
Κι ἐὰν τὸν μηνυτὴν του ὁ Ζεὺς σοῦ ἀρνηθῆ νὰ στείλῃ,
ἐγὼ θὰ σὲ συμβούλευα, μ' ὅσον καὶ ἂν ἔχῃς ζῆλον,
νὰ μὴ κινήσης γιὰ νὰ πᾶς στὲς πρύμνες τῶν Ἀργείων».
- Καὶ ἀπάντησεν ὁ Πρίαμος : «Προθύμως, ᾧ γυναίκα,
θὰ κάμω αὐτὸ πού ἐπιθυμεῖς· καλὸ 'ναι πρὸς τὸν Δία 300
τὰ χέρια μας νὰ ὑψώσωμε γιὰ νὰ μᾶς ἐλεήσῃ».
- Καὶ ὁ γέρος ἐπαράγγειλεν εὐθύς τὴν οἰκονόμα
νερὸ νὰ φέρῃ ἀμίαντο στὰ χέρια του νὰ ρίξῃ·
καὶ μὲ λεκάνην ἤλθε αὐτὴ στὰ χέρια καὶ προχύτην·
ἐνίφθη καὶ ἀπ' τὴν σύντροφον ἐπῆρε τὸ ποτήρι 305
καὶ ὀρθὸς στὴν μέσση τῆς αὐλῆς ἐσπόνδιζε κι εὐχόνταν
τὰ μάτια πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ αὐτοὺς τοὺς λόγους εἶπε :
«Δία πατέρα, δοξαστέ, πού ἀπὸ τὴν Ἴδην βλέπεις,
δῶσ' μου νὰ μ' ἔβρη ἐλεεινὸν ὁ ἄσπονδος Πηλεΐδης,
εὐδόκησε τὸ ἀγαπητὸ πουλί σου νὰ μοῦ στείλῃς, 310
πού εἶναι γοργὸς σου μηνυτῆς, μὲ δύναμιν μεγάλην
στὰ δεξιὰ μου νὰ τὸ ἰδῶ ὁ ἴδιος καὶ σ' ἐκεῖνο
θαρρώντας νὰ πορεύωμαι στῶν Δαναῶν τὰ πλοῖα».
- Καὶ τὴν εὐχὴν του ἄκουσεν ὁ πάνσοφος Κρονίδης
καὶ τοῦ 'στείλε τὸν ἀετόν, ἀλάθευτο σημάδι, 315
τὸν μαῦρον καὶ ἀρπακτικόν, πού καὶ περκνὸν τὸν λέγουν.
- Καὶ ὡσὰν θυρόφυλλο ὑψηλοῦ θαλάμου ἀνδρὸς πλουσίου
τρανὸ κατασκευάσθηκε μὲ κλεῖθρ' ἀσφαλισμένο,
τόσο μεγάλη ἀπλώνονταν ἡ κάθε του φτερούγα·
καὶ δεξιὰ τους φάνηκεν ἐπάνω ἀπὸ τὴν πόλιν, 320

- καὶ ἅμα τὸν εἶδαν χάρηκαν μὲ τὴν καρδιά τους ὄλοι.
 Ἐνέβη ὁ γέρος σπουδακτὰ στὸ στιλβωτὸ θρονί του,
 ἐκίνησε ἀπ' τὸ πρόθυρο καὶ ἀπ' τὴν αὐλὴν τοὺς ἵππους.
 Ἐμπρός του τὸ τετράκυκλον ἀμάξι τὰ μουλάρια
 τραβοῦσαν καὶ ὁ συνετὸς τὸ κυβερνοῦσε Ἰδαῖος· 325
 ὀπίσ' ὁ γέρος ράβδιζε διαβαίνοντας τὴν πόλιν
 τοὺς ἵππους του μὲ ὄρμην πολλήν· καὶ ὄλ' οἱ δικοὶ του ἐκλαῖαν
 κατόπι του, ὡς νὰ πῆγαινε ἐκεῖνος τοῦ θανάτου.
 Καὶ ὅτε ἀπ' τὴν πόλιν ἔφθασαν στὴν πεδιάδα κάτω,
 στὴν Ἴλιον κεῖνοι ἐγύρισαν, τὰ τέκνα καὶ οἱ γαμπροὶ του. 330
 Καὶ ἅμα τοὺς εἶδε νὰ φανοῦν ἐκεῖ στὴν πεδιάδα
 ὁ μέγας Ζεὺς ἀπὸ ψηλὰ τὸν γέροντα ἐλυπήθη
 κι εὐθύς ἐστράφη στὸν Ἑρμῆν, τὸ ἀγαπητὸ παιδί του :
 «Ἑρμῆ, πού τόσον ἀγαπᾶς τὴν συντροφιάν τοῦ ἀνθρώπου
 ὅσο κανεὶς ἄλλος θεός, καὶ ἀκούεις ὅποιον θέλεις, 335
 κατέβα καὶ τὸν Πρίαμον στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα
 ὁδήγα νὰ μὴν τὸν ἰδῆ κανεὶς ἢ τὸν νοήσῃ
 ἀπὸ τοὺς ἄλλους Δαναοὺς, πρὶν φθάσῃ στὸν Πηλεΐδην».
- Καὶ ἅμα τὸν λόγον ἄκουσεν ὁ μέγας Ἄργοφόνος,
 τὰ σάνδαλα ἐποδέθηκε τὰ ὀλόχρυσα, τὰ ὠραῖα, 340
 τ' ἄφθαρτα πού τὸν σήκωναν σὰν ἄνεμος ἐπάνω
 στὴν γῆν ὄλην τὴν ἄπειρον καὶ στὰ θαλάσσια πλάτη,
 τὸ ραβδί πῆρε πού μ' αὐτὸ τὰ βλέμματα κοιμίζει
 ὅποιοι θνητοῦ θελήσῃ αὐτὸς καὶ ὅποιον κοιμᾷτ' ἐγείρει. 345
 Μ' αὐτὸ στὰ χέρια πεταχτὰ στὴν ἄκρην τοῦ Ἑλλησπόντου,
 στὴν Τροίαν ἔφθασ' ὁ Ἑρμῆς καὶ στὴν μορφὴν ὁμοιώθη
 μὲ ἀγόρι γενεᾶς λαμπρῆς, πόχει τὸ πρῶτο χνούδι,
 καιρὸς πού ἡ νιότη φαίνεται μὲ ὄσσην χάριν ἔχει.
- Καὶ ἀφοῦ τὸ μνῆμα ἐπέρασαν τοῦ Ἴλου, ἐσταματῆσαν
 εἰς τὸ ποτάμι, τ' ἄλογα νὰ πιοῦν καὶ τὰ μουλάρια· 350
 πού ἤδη ἀπλώνονταν στὴν γῆν τῆς νύκτας τὸ σκοτάδι.
 Καὶ τὸν Ἑρμῆν πού ἐσίμωνεν ἐνόησεν ὁ κῆρυξ,
 καὶ εἶπε πρὸς τὸν Πρίαμον : «Ἦ Δαρδανίδη, σκέψου·
 σκέψις ἐδῶ χρειάζεται· βλέπ' ἀνθρωπον κοντὰ μας,
 θενὰ μᾶς σφάζῃ ἄσφαλτα· κι εὐθύς ἄς ἀνεβοῦμε 355
 στ' ἀμάξι σου νὰ φύγωμεν· ἢ καὶ τὰ γόνατά του

πιάνοντας ἄς προσπέσωμεν ἴσως μᾶς ἐλέηση».

Καὶ ὡς τ' ἄκουσεν ὁ γέροντας ζαλίσθη ἀπὸ τὸν τρόμον
καὶ ὀρθὸς σ' ὄλα τὰ μέλη του οἱ τρίχες σηκωθῆκαν
κι ἔμεινε ἀκίνητος βουβός· ἤλθε ὁ θεὸς σιμὰ του 360
καὶ ἀπὸ τὸ χέρι ἔπιασε τὸν γέροντα καὶ τοῦ 'πε :
«Γιὰ ποῦ, πατέρα, τὸ κινᾶς μὲ ἵππους καὶ μουλάρια
τὴν θείαν νύκτα, ὅπου οἱ θεοὶ γλυκοκοιμοῦνται ὅλοι ;
Καὶ τοὺς ἀνδρείους Ἀχαιοὺς ποσῶς δὲν ἐφοβήθης,
ποῦ ἐχθροὶ σου εἶναι θανάσιμοι καὶ ὅπου σιμὰ τοὺς ἔχεις 365
Καὶ ἂν ἀπ' αὐτοὺς κανεὶς σὲ ἰδῆ μέσα στὴν μαύρην νύκτα,
τόσους νὰ φέρης θησαυροὺς, τί θὰ αἰσθανθῆς φαντάσου·
νέος δὲν εἶσαι, γέροντας κι αὐτὸς ὁ σύνοδος σου,
καὶ ἂν πέση ἐπάνω σας κανεὶς, πῶς θὰ τοῦ ἀντισταθῆτε ;
'Ἄλλ' ἀπὸ ἐμὲ μὴ φοβηθῆς καὶ μάλιστα σιμὰ σου 370
θὰ σὲ φυλάξω, ἂν χρειασθῆ, τί ὁμοιάζεις τοῦ πατρός μου».

Καὶ τότε ὁ θεῖος Πρίαμος τοῦ ἀπάντησεν ὁ γέρος :
«Αὐτὰ τῶνόντι στέκονται, παιδί μου, ὅπως τὰ λέγεις,
ἀλλὰ γιὰ μὲ κάποιος θεὸς τὸ χέρι του ἔχει ὑψώσει,
ποῦ καλοσυναπάντητον μοῦ ἔστειλε ὁδοιπόρον, 375
ὁποῖος εἶσαι, θαυμαστός στὴν ὄψη καὶ στὸ σῶμα
καὶ συνετὸς ἀπὸ γονεῖς, ποῦ τοὺς καλοτυχίζω».

Καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ μηνυτὴς ἀπάντησε Ἀργοφόνος :
«Εἶναι καλὰ καὶ φρόνιμα, ὦ γέρε, αὐτὰ ποῦ εἶπες·
ἀλλ' αὐτὸ θέλω νὰ μοῦ εἰπῆς καλὰ νὰ μοῦ ἐξηγήσης, 380
βγάζεις αὐτοὺς τοὺς θησαυροὺς ἀπὸ τὴν πόλιν ἔξω
εἰς τόπον ξένον νὰ σταλοῦν, νὰ εἶναι ἀσφαλισμένοι,
ἢ δειλιασμένοι ἀφήνετε τὴν Ἴλιον τὴν ἁγίαν
ὅλοι, ἀφοῦ ὁ πρῶτος σας ἐχάθη πολεμάρχος
ὁ υἱός σου, ποῦ τοὺς Ἀχαιοὺς στὴν μάχην δὲν φοβόνταν;» 385

Καὶ ὁ γέρος τοῦ ἀποκρίθηκεν : «᾿Ω θαυμαστέ, ποιὸς εἶσαι,
ποῖοι θνητοὶ σ' ἐγέννησαν, ἐσύ ποῦ τόσ' ὠραῖα
μοῦ εἶπες γιὰ τὸν θάνατον τοῦ ἄμοιρου παιδιοῦ μου;»

Σ' αὐτὸν ἀπάντησε ὁ θεός : «Μὲ δοκιμάζεις, γέρε,
καὶ γιὰ τὸν θεῖον Ἑκτορα ποῦ μ' ἐρωτᾶς, λογιάζω· 390
πολλὲς φορές στὸν πόλεμον, ὅπου δοξάζοντ' ἄνδρες
τὸν εἶδα μὲ τὰ μάτια μου, καὶ ὀπτόταν πρὸς τὰ πλοῖα

- ἐκυνηγοῦσε κι ἔσφαζε τὰ πλήθη τῶν Ἀργείων.
 Μακρόθεν τὸν θαυμάζαμεν ἡμεῖς ὅτι ὁ Πηλεΐδης
 μᾶς ἐκρατοῦσε, ἀπ' τὸν καιρὸν ποὺ ἐθύμωσε τοῦ Ἀτρείδη· 395
 ὅτ' εἶμαι ἐκείνου ἀκόλουθος φερμένος σ' ἓνα πλοῖον·
 τὸ γένος εἶμαι Μυρμιδῶν, μ' ἐγέννησε ὁ Πολύκτωρ,
 ἄνθρωπος εἶναι πάμπλουτος καὶ αὐτός, ὡς εἶσαι, γέρος·
 κι ἐγὼ εἶμαι ὁ νεώτερος ἀπὸ τὰ ἑφτά παιδιὰ του.
 Καὶ νὰ ἴθω ἐδῶ στὸν πόλεμον μοῦ ἔλαχεν ὁ κλῆρος· 400
 στὴν πεδιάδα ἐκίνησα προτῶρ' ἀπὸ τὲς πρύμνες
 ὅτ' οἱ Ἀχαιοὶ τὸ χάραμα τὴν πόλιν θὰ κτυπήσουν.
 Ἀγανακτοῦν ποὺ κάθονται καὶ λαχταροῦν τὴν μάχην
 καὶ οἱ βασιλεῖς δὲν δύνανται νὰ τοὺς κρατήσουν πλέον».
- Σ' αὐτὸν ὁ γέρος Πρίαμος ἀπάντησεν ὁ θεῖος : 405
 «Κι ἐὰν ἐσὺ ἀκόλουθος τοῦ Ἀχιλλέως εἶσαι,
 εἶπέ μου τώρα καθαρὰ νὰ μάθω ἂν εἰς τὲς πρύμνες
 ὁ υἱός μου ἀκόμα σώζεται, ἢ ἂν κομματιασμένον
 εἰς τὰ σκυλιά του σπάραγμα τὸν ἔριξε ὁ Πηλεΐδης;»
- Καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ μηνυτὴς ἀπάντησε Ἀργοφόνος: 410
 «᾿Ω γέρε, μήτε ὄρνεα τὸν φάγαν μήτε σκύλοι,
 ἀκόμη κείτεται σιμὰ στὴν πρύμνην τοῦ Ἀχιλλέως·
 κι ἔφεξ' ἡ δωδεκάτη αὐγὴ στὸ λειψανό του ἐπάνω
 καὶ ὅμως αὐτὸ δὲν σέπεται, σκουλήκια δὲν τὸν τρώγουν
 ποὺ δαπανοῦν τὰ σώματα ποὺ ἔκαψεν ὁ Ἄρης. 415
 Τὸν σέρνει, ἀλήθεια, ὀλόγυρα στοῦ φίλου του τὸν τάφον
 τὴν κάθε αὐγὴν ἀπόνετα καὶ δὲν τὸν ἀσχημίζει·
 ὁ ἴδιος ἂν τὸν ἔβλεπες, θὰ ἐθαύμαζες πῶς εἶναι
 δροσερὸς ὄλος καθαρὸς ἀπὸ τὸ μαῦρον αἷμα·
 παντοῦ καλός, καὶ θὰ ἔβλεπες κλεισμένες τὲς πληγές του, 420
 ποὺ ἦσαν πολλὲς ὅτι πολλοὶ τοῦ ἐκέντησαν τὸ σῶμα·
 τόσο πονοῦν οἱ μάκαρες θεοὶ γιὰ τὸν υἱόν σου,
 νεκρὸν ἀκόμη, ὅτι πολὺ τὸν ἀγαποῦσαν ὄλοι».
- Στὰ λόγια τοῦτα ἐχάρηκεν ὁ γέρος καὶ ἀποκρίθη :
 «Παιδί μου, ἰδοὺ πῶς ὠφελεῖ τὰ δῶρα ὅπου τοὺς πρέπουν 425
 εἰς τοὺς θεοὺς νὰ δίδωμεν, ὡς ἔκανεν ὁ υἱός μου,
 ποὺ στὴν ἐστίαν του ποτὲ δὲν τοὺς ἐλησμονοῦσε
 καὶ ἰδοὺ τὸν ἐθυμήθηκαν αὐτοὶ καὶ πεθαμένον

καὶ τῶρα δέξου, ἂν μ' ἀγαπᾶς τ' ὁμορφο αὐτὸ ποτήρι·
σῶσε με, καὶ μὲ τῶν θεῶν τὸ χέρι ὁδήγησέ με
ἀπείρακτος εἰς τὴν σκηνὴν νὰ φθάσω τοῦ Ἀχιλλέως». 430

Σ' αὐτὸν ἀπάντησε ὁ θεός : «Ἦ γέρε, ἐμὲ τὸν νέον
νὰ ξελογιᾶσης προσπαθεῖς· ἀλλὰ δὲν θὰ μὲ πείσης
δῶρ' ἀπὸ σένα νὰ δεχθῶ κρυφὰ 'πὸ τὸν Πηλεΐδην.
Φόβον τοῦ ἔχει τρομερὸν καὶ σέβας ἡ καρδιά μου 435
καὶ ἂν λάβω δῶρ' ἀπόκρυφα φοβοῦμαι μήπως πάθω.
'Αλλὰ πιστός σου ὁδηγὸς στερεεῶς ἡ καὶ θαλάσσης
καὶ ὡς τ' Ἄργος τὸ ἐξακουστὸ θὰ γίνω ἂν εἶναι χρεῖα·
καὶ ἂν μ' ἔχης εἰς τὸ πλάγι σου μὴ φοβηθῆς κανέναν».

Εἶπε καὶ ἀνέβηκε ὁ θεὸς στ' ἀμάξι τοῦ Πριάμου 440
στὰ χέρια του καὶ μᾶστιγα καὶ χαλινοὺς ἐπῆρε,
καὶ εἰς τοὺς ἵππους ἔβαλεν ἀνδρεία καὶ στὰ μουλάρια.
Καὶ ὁπότεν εἰς τὸν χάντακα ἐφθάσαν καὶ στοὺς πύργους,
ἤβραν τοὺς νυκτοφύλακας, πού ἐτοίμαζαν τὸν δεῖπνον
καὶ ὅλους τοὺς ἐβύθισεν στὸν ὕπνον ὁ Ἄργοφόνος, 445
τοὺς σύρτες ἔσπρωξ' ἀνοιξε τὲς πύλες καὶ τ' ἀμάξι
ἔμπασε μὲ τὸν Πρίαμον καὶ τὰ λαμπρά του δῶρα.
Κι εὐθὺς κατόπιν στὴν σκηνὴν ἐφθάσαν τοῦ Ἀχιλλέως
τὴν ὑψηλὴν πού μ' ἔλατα σχισμένα οἱ Μυρμιδόνες
ἔφτιασαν τοῦ κυρίου των, κι ἐπάνω τὴν σκεπάσαν 450
μὲ χνουδωτὰ καλάμια κομμέν' ἀπὸ λιβάδι·

αὐλὴν τριγύρω ἀπλόχωρην μὲ πάλους περιφράξαν
κι ἓνας λοστὸς ἐλάτινος ἀσφάλιζε τὴν θύραν,
καὶ τρεῖς χρειάζοντο Ἀχαιοὶ νὰ βάλουν εἰς τὴν θύραν
τὸ μέγα ἐκεῖνο μάνταλο καὶ τρεῖς νὰ τὸ σηκώσουν 455
καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ἐδύνονταν νὰ τὸ σηκώσῃ μόνος.

Καὶ τότε τ' ἀνοιξε ὁ θεὸς τοῦ γέρου νὰ περάσῃ
μὲ τὰ λαμπρά πού ἔφερνε τοῦ Ἀχιλλέως δῶρα.
Κι ἔπειτα χάμου ἐπήδησεν ἀπὸ τ' ἀμάξι κι εἶπε :
«Ἄφθαρτος ἦλθα ἐγὼ θεός, ὦ γέρε, στὸ πλευρό σου, 460
ὁ Ἑρμῆς, τί μ' ἔστειλε ὁδηγὸν νὰ μ' ἔχης ὁ πατέρας.
'Αλλ' ἐγὼ τῶρ' ἀναχωρῶ, κι ἐμπρὸς στὸν Ἀχιλλέα
νὰ μὲ ἰδῆ δὲν ἔρχομαι, καὶ ἄπρεπο θὰ ἦταν
τόσον ἀντίκρυ ἀθάνατοι νὰ σμίγουν τοὺς ἀνθρώπους·

- ἄλλ' ἔμπα σὺ καὶ πρόσπεσε νὰ τὸν καθικετεύσης 465
 στὸν γέροντα πατέρα του, εἰς τὴν θεὰν μητέρα
 καὶ στὸ παιδί του, τὴν καρδιά στὰ βάρη νὰ τοῦ ἐγγίξης».
- Εἶπεν ὁ Ἑρμῆς κι ἐπέταξε στὲς κορυφές τοῦ Ὀλύμπου·
 καὶ ξεπεζεύει ὁ Πρίαμος καὶ ἀφήνει τὸν Ἴδαϊον
 αὐτοῦ στὸν τόπον νὰ φυλᾷ τὰ δυὸ ζεμέν' ἀμάξια. 470
 Καὶ ἴσια ἐπῆγε στὴν σκηνήν πού ἔμενε ὁ Πηλεΐδης·
 τὸν ἤβρε αὐτοῦ καὶ ἀνάμερα οἱ σύντροφοι ἐκαθίζαν·
 μόνοι νὰ τὸν ὑπηρετοῦν στεκόνταν ὁ Αὐτομέδων
 μὲ τὸν γενναῖον Ἄλκιμον, ὅτ' εἶχε ἀποδειπνήσει
 κι ἦταν ἀκόμη ἀσήκωτον ἐμπρός του τὸ τραπέζι. 475
 Ἐμπῆκε ὁ μέγας Πρίαμος χωρὶς νὰ τὸν νοήσῃ
 αὐτοῦ κανεῖς, καὶ ἄμ' ἔφθασε σιμὰ στὸν Ἀχιλλέα,
 τὰ γόνατα τοῦ ἀγκάλιασε καὶ τ' ἀνδροφόνα χέρια
 ἐφίλησε, πού τοῦ ἔσφαξαν τόσα λαμπρὰ παιδιὰ του.
 Καὶ ὡς ὅταν ἕνας πάνερμος, πού φόνον ἔχει κάμει 480
 εἰς ξένον τόπον ἔρχεται, στὸ σπίτι ἀνδρὸς πλουσίου
 θαυμάζουν ὅσοι τὸν ἰδοῦν, ὁμοίως ὅταν εἶδε
 ἐκεῖ τὸν θεῖον Πρίαμον ἐθαύμαζε ὁ Πηλεΐδης,
 θαύμαζαν καὶ ἐκοιτάζονταν κι οἱ ἄλλοι ὀλόγυρά του.
 Ἄρχισε τότε ὁ Πρίαμος νὰ τὸν παρακαλέσῃ : 485
 «Θυμῆσου τὸν πατέρα σου, ἰσόθεε Πηλεΐδη,
 ὁπού καὶ αὐτόν, ὡσὰν ἐμὲ τὸ ἔρμο γῆρας ἤβρε.
 Ἴσως καὶ τὸν στενοχωροῦν οἱ γείτονες τριγύρω
 καὶ ἀπὸ τὸν ὄλεθρον κανεῖς δὲν εἶναι νὰ τὸν σώσῃ.
 Ἄλλὰ ἐκεῖνος χαίρεται καὶ ἀπὸ μακριὰ ν' ἀκούῃ 490
 ὁπού τοῦ ζῆς καὶ ὀλοκαιρὶς ἐλπίζει νὰ ἴθ' ἡ μέρα
 νὰ ἰδῇ τὸν ποθητόν του υἱὸν νὰ φθάσῃ ἀπὸ τὰ ξένα·
 ἄλλ' ὁ βαριόμοιρος ἐγὼ, δὲν μόμεινε κανένα
 ἀπ' ὅσα τέκνα ἐγέννησα κι ἐδόξαζαν τὴν Τροίαν.
 Εἶχα πενήντα ὅτ' ἔφθασαν τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη. 495
 Τὰ δεκαννιά γεννήθησαν ὅλ' ἀπὸ μιὰ γαστέρα
 τὰ ἐπίλοιπ' ἀπὸ σπιτικὲς γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τόσα
 μόσφαξ' ὁ Ἄρης πάμπολλα καὶ αὐτὸς πού ἀκόμα μόνος
 τὴν πόλιν φύλαγε κι ἐμᾶς, τὸν φόνευσες προτῶρα,
 τὸν Ἐκτορα, μαχόμενον νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα. 500

Γι' αὐτὸν τώρα κατέβηκα στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα
 μὲ πλήθια λύτρα πόφερα γιὰ νὰ τὸν ἀποδώσης.
 Σέβου, ὦ γενναῖε, τοὺς θεοὺς, λυπήσου με, θυμήσου
 τὸν γέροντά σου· κι εἴμ' ἐγὼ ἐλεεινότερός του,
 πόπαθ' αὐτὸ πού ἄλλος θνητὸς δὲν ἔχει πάθει ἀκόμη,
 τοῦ ἀνδρὸς ὅπου μ' ὀρφάνεψε τὸ χέρι νὰ φιλήσω».

505

Τὰ λόγια τοῦτα ὡς ἄκουσε, λαχτάρισε ὁ Ἀχιλλέας
 νὰ κλάψη τὸν πατέρα του καὶ πιάνοντας τὸ χέρι
 τοῦ γέροντος, τὸν ἀμπωσεν ἀγάλι ἀπὸ σιμά του.
 Καὶ οἱ δύο, μὲ τὸν πόνον του καθένας τους, ἐκλαῖαν.

510

Ἐκεῖνος γιὰ τὸν Ἔκτορα στὰ πόδια τοῦ Ἀχιλλέως,
 τοῦτος γιὰ τὸν πατέρα του καὶ ἀκόμη γιὰ τὸν φίλον
 Πάτροκλον, καὶ ἀπ' τὰ κλάυματα τὰ δώματ' ἀντηχοῦσαν.
 Καὶ ἀφοῦ στὸ κλάμα εὐφράνθηκεν ὁ ἰσόθεος Πηλεΐδης,
 ὀρθώθη ἀπ' ὅπου ἐκάθονταν καὶ σήκωσε ἀπ' τὸ χέρι

515

τὸν γέροντα λυπούμενος τὴν ἄσπρην κεφαλὴν του,
 καὶ πρὸς αὐτὸν ὁμίλησε : «ᾠ δύστυχε, τῶνόντι
 πίκρες πολλὲς καὶ βάσανα ὑπέφερε ἡ καρδιά σου
 Πῶς μπόρεσες στῶν Ἀχαιῶν τὲς πρῦμες νὰ ἴθης μόνος
 τὸν ἄνδρα ὅπου σοῦ ἐφόνευσε τόσα παιδιὰ γενναῖα
 νὰ ἰδῆς στὰ μάτια ; Σίδερον ἔχ' ἡ καρδιά σου, ὦ γέρε.

520

Ἄλλ' ἔλα τώρα κάθισε, καί, ἂν καὶ λυπημένοι,
 τοὺς πόνους τῶν ἄς κλείσωμεν στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας·
 καὶ τίποτε δὲν ὠφελοῦν τὰ μαῦρα κλάυματά μας·
 ὅτι στοὺς ἄμοιρους θνητοὺς οἱ ἀθάνατοι δωρῆσαν
 νὰ ζοῦν στὸν πόνον καὶ ἄλυποι μόνον ἐκεῖνοι μένουν.

525

Ἄλλ' ἔλα τώρα κάθισε, καί, ἂν καὶ λυπημένοι,
 τοὺς πόνους τῶν ἄς κλείσωμεν στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας·
 ὅτι στοὺς ἄμοιρους θνητοὺς οἱ ἀθάνατοι δωρῆσαν
 νὰ ζοῦν στὸν πόνον καὶ ἄλυποι μόνον ἐκεῖνοι μένουν.

Ἄλλ' ἔλα τώρα κάθισε, καί, ἂν καὶ λυπημένοι,
 τοὺς πόνους τῶν ἄς κλείσωμεν στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας·
 ὅτι στοὺς ἄμοιρους θνητοὺς οἱ ἀθάνατοι δωρῆσαν
 νὰ ζοῦν στὸν πόνον καὶ ἄλυποι μόνον ἐκεῖνοι μένουν.
 Ὅτι ἀπ' ὅσα δίδει ὁ Ζεὺς πιθάρια δυὸ σιμά του
 ἔχει, τὸ ἓνα τῶν κακῶν, τῶν ἀγαθῶν τὸ ἄλλο.

530

Καὶ σ' ὅποιον δώσει ἀνάμικτα ὁ βροντητῆς Κρονίδης,
 ἐκεῖνος πότ' ἔχει κακές, πότε ἀγαθές ἡμέρες,
 καὶ σ' ὅποιον μόνον τὰ πικρά, τὸν κάμνει μαῦρον κι ἔρμον
 καὶ στ' ἄγιο πρόσωπο τῆς γῆς φρικτὴ τὸν σέρνει ἀνάγκη
 καὶ ἀτίμητος ἀπὸ θεοῦ καὶ ἀνθρώπου παραδέρνει.
 Καὶ τοῦ Πηλέως οἱ θεοὶ λαμπρὰ χάρισαν δῶρα,
 πανευτυχῆς καὶ ὑπέρπλουτος νὰ γίνῃ στοὺς ἀνθρώπους,
 τῶν Μυρμιδόνων βασιλιάς καὶ τὸν καταξιώσαν

535

θεάν νά λάβη ὁμόκλινην ἄν καί θνητὸς ἐκεῖνος.
 Ἄλλὰ τοῦ ἐδῶσαν καὶ κακόν, στὸ σπίτι του δὲν ἔχει
 παιδιὰ νά γίνουν βασιλεῖς, παρ' ἓν' ἀγόρι μόνον
 ὀλιγοήμερον, κι ἐγὼ νά τὸν γηροκομήσω 540
 δὲν δύναμ' ἐπειδὴ μακρὰν ἀπ' τὴν γλυκιὰν πατρίδα
 μένω στὴν Τροίαν, συμφορὰ σ' ἐσὲ καὶ στὰ παιδιὰ σου.
 Καὶ σύ, ὦ γέρε, ἀκούομεν πανευτυχῆς πῶς ἦσουν·
 λέγουν πού ἀπ' ὅσους κατοικοῦν στοῦ Μάκαρος τὴν χώραν
 στὴν Λέσβον, στὸν Ἑλλησπόντον κι ἐπάνω στὴν Φρυγίαν 545
 γιὰ πλούτη καὶ λαμπρὰ παιδιὰ σὺ εἶχες τὰ πρωτεῖα.
 Ἄλλ' ἀφοῦ τοῦτο τὸ κακὸν οἱ ἀθάνατοι σοῦ ἐφέραν,
 ὀλόγυρα στὴν πόλιν σου μάχες καὶ φόνους ἔχεις.
 Ὑπόφερε, ἄς μὴ τήκεται στὴν λύπην ἢ καρδιά σου·
 τὸ πεθαμένο σου παιδί με δάκρυα ν' ἀναστήσης 550
 δὲν ἤμπορεῖς, καὶ ἀπ' τὸν καημὸν καὶ ἄλλο κακὸ μὴν πάθης».

Καὶ τότε ὁ θεῖος Πρίαμος ἀπάντησέ του κι εἶπε :
 «Πῶς νά καθίσω διόθρεπτε, ἐνόσω εἰς τὲς σκηνές σου
 ὁ Ἔκτωρ κείτεται ἄταφος· ἄ! τώρα λύσε μού τον
 νά τὸν ἰδοῦν τὰ μάτια μου καὶ σὺ τὰ λύτρα λάβε 555
 ὅπου σοῦ ἐφέραμε πολλά· νά τὰ χαρῆς νά φθάσης
 εἰς τὴν πατρίδα σου, ὦ καλέ, πού τόσο μ' ἐλυπήθης
 καὶ τὴν ζωὴν μου ἐχάρισες, τοῦ ἡλιοῦ τὸ φῶς νά βλέπω».

Μὲ ἄγριο βλέμμ' ἀπάντησε σ' ἐκεῖνον ὁ Πηλεΐδης :
 «Μὴ μ' ἐρεθίζης, γέροντα, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ μου θέλω 560
 νά λύσω ἐγὼ τὸν Ἔκτορα· μοῦ ἐμήνυσε καὶ ὁ Δίας
 με τὴν θεάν μητέρα μου, τὴν κόρην τοῦ Νηρέως.
 Καὶ ἀκόμη σέ, ὦ Πρίαμε, τὸ ἐνόησα, τὸ εἶδα,
 κάποιος θεὸς σέ ὀδήγησε στῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα.
 Πῶς θὰ ἐρχόνταν στὸν στρατὸν θνητὸς, κι ἄν νέος ἦταν, 565
 ἀπὸ τοὺς φύλακες κρυφά, πῶς θὰ ἤμποροῦσε μόνος
 τῆς θύρας μου τὸ μάνταλο τὸ μέγα νά σηκῶσῃ ;
 Μὴ, ὦ γέρε, τὴν κατάπικρην ψυχὴν μου ἐξαγριώνης
 μήπως καὶ σένα, ἰκέτης μου, ὡς εἶσαι στὴν σκηνὴν μου,
 δὲν λυπηθῶ καὶ παραβῶ τὴν προσταγὴν τοῦ Δία».
 570

Εἶπε, φοβήθη ὁ γέροντας καὶ ὑπάκουσε τὸν λόγον
 καὶ ὡσάν λεοντάρι ἀπ' τὴν σκηνὴν πετάχθηκε ὁ Πηλεΐδης,

ὁ Ἄλκιμος κατόπιν του καὶ ὁ ἥρωσ Αὐτομέδων
 ἀκολουθοῦσαν, σύντροφοι ποῦ ἐπροτιμοῦσε ἀπ' ὅλους
 ὕστερ' ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ ποθητοῦ Πατρόκλου. 575
 Καὶ τὰ μουλάρια ξέζεψαν ἐκεῖνοι καὶ τοὺς ἵππους
 κι ἔμπασαν μέσα στὴν σκηνὴν τὸν κήρυκα τοῦ γέρου
 καὶ τὸν ἐκάθισαν ἐκεῖ· καὶ ἀπ' τὸ λαμπρὸν ἀμάξι
 τ' ἄπειρα λύτρα ἐσήκωσαν τοῦ Ἑκτορος καὶ δύο
 χλαμύδες ἄφησαν ἐκεῖ κι ἓναν καλὸν χιτῶνα 580
 νὰ πάρη σπίτι τὸν νεκρὸν μ' ἐκεῖνα σκεπασμένον.
 Κι εἶπε στὲς δοῦλες τὸν νεκρὸν νὰ λούσουν καὶ νὰ χρίσουν
 ἀνάμερα, μὴ ὁ Πρίαμος θωρώντας τὸ παιδί του
 μὲς στὴν καρδιά του τὴν ὀργὴν τοῦ πόνου δὲν κρατήσῃ
 καὶ τοῦ Ἀχιλλέως ἡ ψυχὴ ξαγριωθῇ καὶ ἀμέσως 585
 τὸν σφάξῃ παραβαίνοντας τὴν προσταγὴν τοῦ Δία.
 Καὶ ἀφοῦ τὸν λοῦσαν κι ἔχρισαν οἱ δοῦλες μὲ τὰ μύρα
 καὶ τὸν ἐνεκροστόλισαν, τὸν σήκωσε ὁ Πηλεΐδης
 ὁ ἴδιος καὶ τὸν ἄπλωσε στὸ νεκρικὸ κρεβάτι
 καὶ οἱ σύντροφοι τὸν ἔβαλαν εἰς τὸ λαμπρὸν ἀμάξι. 590
 Τότ' εἶπε ἀναστενάζοντας : «Ἄκου, γλυκέ μου φίλε,
 μὴ, Πάτροκλε, μοῦ χολωθῆς, αὐτοῦ στὸν Ἄδη ἂν μάθης
 ποῦ ἔλυσα τὸν Ἑκτορα τοῦ γέροντος πατρός του,
 ἐπειδὴ λύτρα ὄχι κακὰ μοῦ ἔδωσε καὶ ἀπ' ὅλα
 ὅ,τι σοῦ πρέπει ἀγαπητέ, θὰ σοῦ χαρίσω μέρος». 595
 Καὶ στὴν σκηνὴν ἐγύρισε ὁ ἰσόθεος Πηλεΐδης
 καὶ στὸ θρονί του ἐκάθισε πρὸς τὸν ἀντίκρου τοῖχον
 κι ἔλεγε πρὸς τὸν Πρίαμον : «ᾤω γέρε, ὡς ἐποθοῦσες
 ὁ υἱός σου τῶρα ἐλύθηκε καὶ κείτεται στὴν κλίνην· 600
 καὶ τὸ πρῶι θὰ τὸν ἰδῆς, μαζὶ σου νὰ τὸν πάρης.
 Καὶ τῶρα νὰ δειπνήσωμεν, ὦ γέρε, ἄς στοχασοῦμε·
 ὅτι δὲν ἐλησμόνησε μήτε ἡ λαμπρὴ Νιόβη
 τροφὴν νὰ πάρ' ἢ δύστυχη σ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν
 ποῦ εἶδε δώδεκα παιδιὰ στὸ σπίτι πεθαμένα
 ἕξι ἀνδρειωμέν' ἀγόρια της καὶ ἕξι θυγατέρες· 605
 τ' ἀγόρια ὁ Φοῦβος φόνευσε μὲ τ' ἀργυρὸ του τόξο,
 τὲς κόρες πάλ' ἡ Ἄρτεμις ἀπὸ χολὴν ποῦ ἐπῆραν,
 ὅτι μὲ τὴν καλὴν Λητώ ἰσώνετο ἡ Νιόβη,

- πὼς αὐτὴ γέννησε πολλὰ κι ἐκείνη δύο μόνον.
 Καὶ ὅμως οἱ δύο τοὺς πολλοὺς ἀφάνισαν, κι ἐννέα 610
 στὸ αἶμα ἡμέρες ἔμειναν, καὶ ἄνθρωπος νὰ τοὺς θάψῃ
 δὲν ἦταν, ὅτι τοὺς λαοὺς ἐλίθωσεν ὁ Δίας.
 Κι οἱ ἐπουράνιοι θεοὶ τοὺς δέκα τοὺς ἐθάψαν
 ἀλλὰ στὰ δάκρυ' ἀπόκαμε κι ἐκείνη κι ἐνθυμήθη 615
 τροφήν νὰ πάρ' ἢ δύστυχη· καὶ τώρα στοῦ Σιπύλου
 τὰ ἔρμα ὄρη τ' ἄγρια κεῖ ποὺ ἡσυχάζουν νύμφες
 ἀπὸ χοροὺς ποὺ ἔστησαν στὲς ἄκρες τοῦ Ἀχελώου,
 τὸν πόνον πόχει ἀπ' τοὺς θεοὺς καὶ πέτρα ὡς εἶναι τρέφει.
 Καί, ὦ θεῖε γέρε, τὴν τροφήν κι ἐμεῖς ἄς θυμηθοῦμε.
 Θὰ κλαίγῃς εἰς τὴν Ἴλιον τὸ ἀγαπητὸ παιδί σου 620
 κατόπιν· ὅτι δάκρυα πολλὰ θὰ σοῦ γεννήσῃ».
- Εἶπε, σηκώθη κι ἔσφαξεν ἀρνὶ λευκὸ σὰν χιόνι,
 τὸ γδάραν τὸ συγύρισαν οἱ σύντροφοὶ του ὡς πρέπει,
 μὲ τέχνην τὸ ἐλιάνισαν, τὸ πέρασαν στὲς σοῦβλες 625
 καὶ ὄμορφα ἀφοῦ τὸ ᾤψαν ἀπ' τὴν φωτιά τὸ σύραν·
 καὶ στὸ τραπέζι ἐμέραζε τὸν ἄρτον ὁ Αὐτομέδων,
 μέσα στὰ ὠραῖα κάνιστρα, τὰ κρέατα ὁ Πηλεΐδης·
 καὶ ἄπλωσαν ὅλοι στὰ καλὰ φαγιά ποὺ ἐμπρὸς τοὺς εἶχαν.
 Καὶ ἀφοῦ ἐφάγαν κι ἔπιαν ὅσο ἤθελε ἡ ψυχὴ τους,
 ὁ Πριάμος ἐθαύμαζεν ἐκεῖ τοῦ Ἀχιλλέα 630
 τὴν πλάση καὶ τ' ἀνάστημα ποὺ ὡσὰν θεοῦ φαντάζαν.
 Καὶ τοῦ Πριάμου τὴν εἶδῃ τὴν ἀγαθὴν κοιτώντας
 καὶ τὴν λαλιά του ἀκούοντας ἐθαύμαζε ὁ Πηλεΐδης.
 Καὶ ἀφοῦ ν' ἀντικοιτάζωνται εὐφράνθησαν καὶ οἱ δύο
 πρῶτος ὁ θεῖος Πριάμος πρὸς τὸν Πηλεΐδην εἶπε : 635
 «Βάλε με, ὦ θρέμμα τοῦ Διός, ἀμέσως νὰ πλαγιάσω
 καὶ τὴν γλυκιὰν ἀνάπαυσιν εἶν' ὦρα νὰ χαροῦμε·
 καὶ μάτι ἐγὼ δὲν ἔκλεισα, Πηλεΐδη, ἀπὸ τὴν ὦρα
 ποὺ ἀπέθανε ἀπ' τὰ χέρια σου τὸ ἀγαπητὸ παιδί μου,
 ἀλλὰ στεναζῶ πάντοτε, τὴν λύπην δὲν χορταίνω 640
 ἡμέρα νύκτα στῆς αὐλῆς τὴν λάσπην κυλισμένος·
 χαψιά ψωμί, ρουφιά κρασί δὲν εἶχα βάλ' εἰς τοῦτο
 τὸ στόμα, ὥσπου μ' ἔκαμες μαζί σου νὰ δειπνήσω».
- Καὶ στοὺς συντρόφους ὁ Ἀχιλλεὺς τότε εἶπε καὶ στοὺς δούλους

- κάτωθε ἀπὸ τὴν αἴθουσαν κρεβάτια νὰ τοὺς στρώσουν 645
 μὲ πορφυρὰ παπλώματα καὶ τάπητες ἐπάνω,
 καὶ μὲ γλαμύδες χνουδωτὲς νὰ σκεπασθοῦν μ' ἐκεῖνες.
 Καὶ οἱ δοῦλες ἀπ' τὸ μέγαρον ἐβγῆκαν μὲ λαμπάδες
 καὶ γρήγορα καὶ ὁμορφα τοὺς ἔστρωναν δυὸ κλίνες· 650
 καὶ ἀκρογελώνοντας ὁ Ἀχιλλεὺς τότε εἶπε τοῦ Πριάμου :
 «Ἐξω θὰ πᾶς νὰ κοιμηθῆς, ἀγαπητέ μου γέρε,
 τῶν βουληφόρων Ἀχαιῶν μὴ κάποιος ξάφνου φθάσῃ
 ὡς συνηθοῦν νὰ ἔρχωνται γιὰ νὰ συμβουλευθοῦμε· 655
 καὶ ἂν κάποιος ἀπ' αὐτοὺς σὲ ἰδῆ, μέσα στὴν μαύρην νύκτα
 μὴ δῶσῃ εὐθύς τὴν εἶδησιν στὸν ἀρχηγὸν Ἀτρεΐδην
 καὶ τοῦ νεκροῦ τὴν λύτρωσιν μὴ τύχη ν' ἀντισκόψῃ·
 εἶπέ μου τώρα φανερά, πόσες ἡμέρες θέλεις
 νὰ θάψῃς τὸν λαμπρὸν σου υἱόν, καὶ τόσες θὰ ἡσυχάζω
 ἀπὸ τὸν πόλεμον ἐγὼ καὶ θὰ κρατῶ τὰ πλήθη».
- Καὶ ἀπάντησεν ὁ Πριάμος : «Πηλείδη, ἀφοῦ τὸ στέργεις 660
 νὰ κάμ' ὡς πρέπει τὴν ταφὴν εἰς τὸν λαμπρὸν υἱόν μου,
 αὐτὴν τὴν χάριν κάμε μου· γνωρίζεις ὅπου οἱ Τρῶες
 κλειστοὶ ἔναι καὶ περίφοβοι στὴν πόλιν, καὶ θὰ φέρνουν
 πέρ' ἀπὸ δάσος μακρινὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τὰ ξύλα· 665
 ἔννεα ἡμέρες θέλομε στὸ σπίτι νὰ τὸν κλαῖμε
 στὲς δέκα θὰ γινῆ ἡ ταφὴ καὶ νεκρικὸ τραπέζι·
 στὲς ἔνδεκα θὰ ὑψώσωμεν ἐπάνω του τὸν τάφον,
 στὲς δώδεκα ὁ πόλεμος θ' ἀρχίσῃ ἂν εἶναι ἀνάγκη».
- Καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀχιλλεὺς ἀντεῖπε ὁ φτεροπόδης :
 «Θὰ γίνουν, γέρε Πρίαμε, καὶ τοῦτα ὅπως τὰ λέγεις· 670
 τὸν πόλεμον, ὅσον καιρὸν ἠθέλησες θὰ παύσω».
- Αὐτὰ ἔπε καὶ τοῦ ἔπιασε τὴν δεξιὰν παλάμην
 ἀπ' τὸν ἄρμόν, ὅτ' ἤθελε νὰ μὴ φοβῆται ὁ γέρος.
 Καὶ ἔξω αὐτοῦ στὸν πρόδρομον ἐπλάγιασαν ἐκεῖνοι 675
 ὁ κήρυξ καὶ ὁ Πρίαμος, ἄνδρες κι οἱ δυὸ μὲ γνώση.
 Καὶ μὲς στὰ βάρη τῆς σκηνῆς κοιμήθηκε ὁ Πηλείδης
 κι εἶχε καλὴν του ὁμόκλινην τὴν κόρην τοῦ Βρισέως.
- Θεοὶ καὶ ἄνθρωποι γλυκὰ στὸν ὕπνον βυθισμένοι
 ὀλονυκτίς ἡσύχαζαν· ὁ ἀγαθοδότης μόνον
 Ἐρμῆς μάτι δὲν ἔκλειε, στὸν νοῦν του μεριμνώντας 680

δρόμον ν' ανοίξη ακίνδυνον τού γέροντος Πριάμου,
χωρίς νά ἰδοῦν οἱ θυρωροί, νά φύγη ἀπό τές πρῦμες·
στήν κεφαλῆν του ἐστήθηκεν ἐπάνω καί τοῦ εἶπε :

«ὦ γέρε, πόσο ἀμέριμνα στήν μέση τῶν ἐχθρῶν σου
κοιμᾶσαι ἀφοῦ σ' ἐθάρρεψε τὸ ἔλεος τοῦ Ἀχιλλέως. 685

Μ' ἀπειρα λύτρα ἐλύτρωσες τὸ ποθητὸ παιδί σου·
ἀλλὰ γιὰ σένα ζωντανὸν καί τρίδιπλα θὰ δίδαν
τὰ τέκνα ὅπου σοῦ ἔμειναν, ἐάν ὁ Ἀγαμέμνων
καί ὅλ' οἱ ἄλλοι Ἀχαιοὶ πῶς εἶσ' ἐδῶ γνωρίσουν».

Φοβήθηκε κι ἐσήκωσεν ὁ γέρος τὸν Ἰδαῖον. 690

Κι ἔξεψ' ὁ Ἑρμῆς τές ἀμαξες κι ἐκεῖνος ὀδηγοῦσε
εἰς τὸν στρατὸν ἀνάμεσα, χωρὶς νά ἰδῆ κανέναν.

Καί ὅταν στὸν Ξάνθον ἔφθασαν, διογέννητο ποτάμι,
ὁ Ἑρμῆς ὀπίσω ἐγύρισε στές κορυφές τοῦ Ὀλύμπου,
καί ἡ χρυσόπεπλη Ἡὼς τὴν γῆν ἐφώτιζ' ὄλην, 695

κι ἐκεῖνοι μὲ τὸ λείψανο πού ἐφέρναν τὰ μουλάρια
μὲ δάκρυα, μὲ ξεφωνητὰ τραβοῦσαν πρὸς τὴν πόλιν
καί δὲν τοὺς νόησε κανεὶς παρὰ ἡ Κασσάνδρα μόνη,
ἡ κόρη ὅπου τῆς χρυσῆς ὀμοίαζε Ἀφροδίτης.

Εἶχε ἀνεβῆ στήν Πέργαμον κι ἐκεῖθ' εἶδε στ' ἀμάξι 700

τὸν ποθητὸν πατέρα της μαζί μὲ τὸν Ἰδαῖον,
καί ὡς εἶδε τὸν κειτάμενον στὸ νεκρικό του στρώμα
μὲς στ' ἄλλο ἀμάξι, ἔσκουζεν ἡ κόρη καί στήν πόλιν
ἔβαλε τὸ ξεφωνητό : «ὦ Τρώισσες, ὦ Τρῶες,
κοιτᾶτ' ἐκεῖ τὸν Ἕκτορα πού ἄλλοτε ἀπ' τὴν μάχην 705
νά σᾶς γυρίζη ζωντανὸς εὐφραίνετο ἡ καρδιά σας
ὅπου τὸν εἶχεν ὁ λαὸς χαρὰ κι ἐλπίδα μόνην».

Τότε ψυχὴ δὲν ἔμεινε στήν πόλιν, μήτε ἄνδρας,
μήτε γυναῖκα ὅτι σφοδρὸς τοὺς συνεπῆρε ὁ πόνος·
καί τὸν νεκρὸν προϋπάντησαν ἐκεῖ σιμὰ στήν πόλιν· 710

πρῶτῃ ἡ γυνὴ του ἐχύθηκε στ' ἀμάξι καί ἡ μητέρα
τὴν κεφαλῆν τοῦ ἀγκάλιαζαν, ἐκλαῖαν, ἐμαδιόνταν,
καί ὁ λαὸς ἀκίνητος ὀλόγυρα ἐθρηνοῦσε.

Καί ὁ ἥλιος θὰ ἐβασίλευε καί ἀκόμη αὐτὸν θὰ κλαῖαν
τὸν πεθαμένον Ἕκτορα ἐκεῖ ἐμπρὸς στές πύλεις, 715
ἂν ἀπ' τ' ἀμάξι ὁ γέροντας δὲν ἔλεγε στὰ πλήθη :

- «Τόπον στές μοῦλες κάμετε· κατόπι ἀφοῦ στὸ σπίτι
τὸν φέρω, ξεθυμαίνετε τὸν πόνον τῆς ψυχῆς σας».
Καὶ ὡς εἶπ' ἐκεῖνοι ἐχώρισαν τ' ἀμάξι νὰ περάσῃ·
καὶ ἀφοῦ στὰ ὠραῖα δώματα τὸ λείψανο ἀνεβάσαν 720
στὴν κλίνην τὸν ἀπόθεσαν, κι ἐκάθισαν στὸ πλάγι
τοὺς θρηνωδούς, τὸ θλιβερὸ τραγοῦδι ν' ἀρχινήσουν.
Καὶ ἀντιφωνοῦσαν κλαίοντας στὸν θρῆνον οἱ γυναῖκες.
Καὶ ἡ λευκοχέρ' ἀρχίνησε τὸν θρῆνον Ἀνδρομάχη
στὴν κεφαλὴν τοῦ Ἔκτορος, ἀπλώνοντας τὰ χέρια : 725
«Ἄνδρα μου, νέος πέθανες, κι ἐμέν' ἀφήνεις χήραν
στὸ σπίτι μὲ τὸ τρυφερὸ παιδί πού ἐμεῖς οἱ δύο
οἱ ἄμοιροι ἐγεννήσαμεν· καὶ δὲν θὰ μεγαλώσῃ
ὀιμένα, ὅτι γρήγορα τούτῃ θὰ πέσ' ἡ πόλις
τώρα πού ἐσύ ἐχάθηκες, ὁ στύλος τῆς, ἡ ἀσπίδα, 730
πού τὰ παιδιὰ τῆς ἔσωζες καὶ τὲς σεμνὲς μητέρες,
πού γρήγορα στὰ πλοῖα τοὺς θενὰ μᾶς ρίξουν ὅλες
καὶ σὺ μαζί μου, τέκνον μου, θὰ εἶσαι νὰ δουλεύῃς
μὲ κόπον σ' ἔργα οὐτιδανὰ καταδυναστεμένους
κάτω ἀπὸ κύριον σκληρόν, ἂν πρῶτα δὲν σὲ ρίξῃ 735
ἀπὸ τοῦ πύργου τὴν κορυφὴν νὰ κακοθανάτισῃς
κανεῖς ὁπού τοῦ φόνευσεν ὁ Ἔκτωρ τὸν πατέρα,
τὸν ἀδελφὸν ἢ τὸ παιδί, διότι ἀπὸ τὸ χέρι
ἐκείνου πληῆθος Ἀχαιῶν ἐδάγκασαν τὸ χῶμα.
Ἔτσι ὁ πατέρας σου ἀπαλὸς στὸν πόλεμον δὲν ἦταν· 740
γιὰ τοῦτο σήμερα ὁ λαὸς ὀλόκληρος τὸν κλαίει,
καὶ λύπη θὰ ἴσαι ἀμίλητη, ὦ Ἔκτορ, στοὺς γονεῖς σου,
μόν' ἄλλος εἶναι ὁ πόνος μου· στὴν κλίνην σου, ὦ γλυκέ μου,
δὲν πέθανες, τὸ χέρι σου στὸ χέρι μου ν' ἀπλώσῃς,
καὶ κάποιον λόγον φρόνιμον νὰ βάλῃς στὴν καρδιά μου 745
ἡμέρα νύκτα μὲς στὸν νοῦ νὰ τό 'χω καὶ νὰ κλαίω».
Καὶ μὲ τὸν θρῆνον πόκαμνε στενάζαν οἱ γυναῖκες
καὶ ἀνάμεσόν τοὺς ἄρχισε κι ἡ Ἐκάβη νὰ θρηνήσῃ :
«Ἔκτορ, ὦ τὸ ἀκριβότερο ἀπ' ὅλα τὰ παιδιὰ μου.
καὶ ὅταν μοῦ ἐζοῦσες, οἱ θεοί, γλυκέ μου, σ' ἀγαποῦσαν 750
καὶ τώρα μὲς στὸν θάνατον ἀκόμη σὲ λυποῦνται.
Τ' ἄλλα παιδιὰ μου, ὅσα ἴπιανεν ὁ γρήγορος Πηλεΐδης

ἀπόπερ' ἀπ' τὴν θάλασσαν στὰ ξένα τὰ ἐπουλοῦσε
 στὴν Λῆμνον τὴν σκοταδερεή, στὴν Σάμον καὶ στὴν Ἴμβρον·
 καὶ σὺ ἀφοῦ σ' ἐνέκρωσεν ἡ λόγῃ του καὶ γύρω 755
 τοῦ φίλου ὅπου τοῦ ἐφόνευσες τὸν τάφον σ' ἔχει σύρει,
 καὶ ὅμως μὲ αὐτὸ δὲν ἔκαμε τὸν φίλον ν' ἀναζήση,
 ἐμπρός μου τώρα δροσερὸς καὶ ἀνέγγιχτος στὸ σπίτι
 κείτεσαι, ὡσάν τὸν ἄνθρωπον ποῦ τὴν ψυχὴν τοῦ ἐπῆρε
 ὁ Φοῖβος ὁ ἀργυρότοξος μὲ τ' ἄλυπά του βέλη». 760

Καὶ ἡ κλάψα τῆς ἐσήκωσε γύρω ὄδυρμόν καὶ θρήνους.
 Καὶ τρίτ' ἡ Ἑλένη ἄρχισε τὸν θρήνον τῆς κι ἐκείνη :
 «ὦ Ἔκτορ μου, ὁ ἀκριβότερος τῶν ἀδελφῶν τοῦ ἀνδρός μου,
 κι εἶν' ἄνδρας μου ὁ θεόμορφος Ἀλέξανδρος ποῦ ἐμένα 765
 ἐδῶ στὴν Τροίαν ἔφερε· νὰ 'χα πεθάνει πρῶτα.
 Χρόνοι ἐπεράσαν εἴκοσιν ἀφ' ὅτου ἐκεῖθεν ἦλθα
 καὶ ἄφησα τὴν πατρίδα μου· καὶ ἀπ' τὰ δικὰ σου χεῖλη
 λόγον ποτὲ δὲν ἄκουσα κακὸν νὰ μὲ πικράνη.
 Καὶ ἂν κάποιος ἀπ' τοὺς ἀδελφούς ἢ ἀπὸ τὲς ἀδελφές σου
 ἢ ἀπὸ τὲς συννυφάδες μου μὲ ἀπόπαιρνεν ἢ ἀκόμη 770
 ἢ πεθερά μου —ὁ πενθερὸς μὲ ἀγάπα ὡσάν πατέρας—
 σὺ μόνος τὸν ἡμέρωνες μὲ λόγια μελωμένα
 μὲ τὴν ἀγαθοσύνην σου· γιὰ τοῦτο σένα κλαίω
 καὶ ἀντάμα ἐμὲ τὴν ἄμοιρην καὶ σχίζεται ἡ καρδιά μου.
 "Ὅτι κανεὶς δὲν μὴ μείνειν εἰς ὅλην τὴν Τρωάδα 775
 νὰ εἶναι φίλος τῆς καρδιάς καὶ μ' ἀποστρέφοντ' ὄλοι».

Καὶ ὡς ἐκλαίει τριγύρω τῆς ἐστέναζαν τὰ πλήθη.
 Καὶ τότε ὁ γέρος Πρίαμος ἐπρόσταξε στὰ πλήθη :
 «Στὴν πόλιν, Τρῶες, φέρετε τὰ ξύλα, μὴ φοβεῖσθε
 καρτέρι ἀπὸ τοὺς Ἀχαιοὺς· μοῦ ἔταξε ὁ Πηλεΐδης 780
 ὅταν ἀπὸ τὲς πρύμνες του αὐτὸς μ' ἐπροβοδοῦσε,
 πρὶν φέξ' ἡ δωδεκάτη αὐγὴ νὰ μὴ μᾶς πολεμήσῃ».

Καὶ αὐτοὶ τὲς μοῦλες ἔζεψαν στ' ἀμάξια καὶ τοὺς ταύρους
 καὶ μὲ σπουδὴν συνάχθησαν ἐμπρός στὴν πόλιν ὄλοι
 κι ἔννια ἡμέρες ἔφεραν ἀπὸ τὸ δάσος ξύλα· 785
 καὶ ἅμα ἡ δεκάτη ἐφάνη αὐγὴ τὸν κόσμον νὰ φωτίσῃ
 τότε ἔβγαλαν τὸν Ἔκτορα καὶ κλαίοντας τὸν θέσαν
 εἰς τῆς πυρᾶς τὴν κορυφὴν, κατόπι τὴν ἀνάψαν.

Καὶ ἅμα ἡ ροδοδάκτυλη Ἥως στὸν κόσμον ἐφάνη,
 εἰς τὴν πυρὰν ὀλόγουρα τοῦ Ἑκτορος τοῦ ἀνδρείου 790
 ὅλος συνάχθηκε ὁ λαὸς κι ἄφθονο πρῶτα ἐχύσαν
 κρασί μες στὴν πυρκαϊὰ καὶ τὴν ἐσβῆσαν ὅλην
 ὡς κεῖ ποῦ ἐβρόσκησε ἡ φωτιά, κι οἱ αὐτάδελφοι καὶ οἱ φίλοι
 κατόπιν ὅλα ἐσύναξαν τὰ ἄσπρα κόκαλά του,
 κι ἔτρεχαν δάκρυα θερμὰ ἀπὸ τὰ μάγουλά τους. 795
 Καὶ μέσα εἰς χρυσὴν λάρνακα τὰ ἔθεσαν κατόπι
 μὲ πορφυρὰ καὶ μαλακὰ σεντόνια τυλιγμένα·
 κατόπι τὰ ἐκατέβασαν μες στὸ βαθὺ κιβούρι
 κι ἐπάνω ἐστοίβασαν πυκνὰ λιθάρια καὶ μεγάλα
 καὶ ἀφοῦ τάφον ἐσήκωσαν μὲ χώματα ἐκαθόνταν 800
 φύλακες ἀπ' τοὺς Ἀχαιοὺς τὸ μνήμα νὰ φρουρήσουν.
 Καὶ ἀφοῦ τὸ μνήμα ἐτοίμασαν, συναθροισθῆκαν ὅλοι
 μὲ τάξιν καὶ ἐκάθησαν στὸ θαυμαστὸ τραπέζι
 μέσα στὰ ὑψηλὰ δώματα τοῦ σεβαστοῦ Πριάμου.
 Αὐτὸς τοῦ ἀνδρείου Ἑκτορος ὁ ἐνταφιασμὸς ἐγένη.

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

άγανός : άραιός, λεπτός.

άγκύλα, ή : έδω, ποιμενικό ραβδί, άγκλίτσα.

άκροστόλι, τό : τό ψηλότερο μέρος τής πρύμνης.

άμπώθω : σπρώχνω, παρορμῶ, παρακινῶ.

ανάμερα, έπίρω. : σέ τόπο άπομακρυσμένο, χωριστά, άπόμερα.

άναμερίζω : μετακινῶμαι, άπομακρύνομαι άπό τή θέση μου.

ανάσασμα, τό : άναπνοή, άνακούφιση.

ανάσκεπος : φανερός, άποκαλυπτικός.

άντάνεμος : εκείνος πού προφυλάσσει άπό τόν άνεμο.

άντικακώνω : άνταποδίδω, εκδικουμαι για κακή πράξη.

άντικέφαλο, τό : τό πίσω μέρος τής κεφαλής, ή ίνιακή χώρα.

άντίστηθα : στήθος με στήθος.

άπανθίζω (τόν ύπνο) : κοιμουμαι βαθιά.

άραδικῶς : με τή σειρά.

άρέγω : άρέσω, είμαι ευχάριστος.

άρμενα, τά : τά ξάρτια του πλοίου, κατάρτια, πανιά, σχοινιά κλπ.

άσβολωτός : μανρισμένος άπό τόν πολν καπνό, άπό τή φωτιά.

άσκομαχῶ : άναπνέω δύσκολα.

άσπαρμος : άτεκνος, χωρίς άπογόνους.

βαλτοσέλινο, τό : σέλινο πού φύεται σε βαλτώδεις τόπους.

βουινιά, ή : κόπρος τών βοδιών ή άλλων ζώων.

γιάδεμα, τό : κεφαλόδεσμος, ύφασμα πού συγκρατεί τή γυναικεία κόμη.

γνέστρα, ή : γυναίκα πού γνέθει με πληρωμή.

γόζω : κλαίω γοερά, γογγύζω.

γύρω (νά) : ίδιωμ. τύπος άορίστου ύποτακτ. του ρ. γυρίζω.

διάσκελο, τό : τὸ διάστημα ἀνάμεσα στὰ πόδια, τὸ ἄνοιγμα τῶν ποδιῶν ὁ αὐχένας ἀνάμεσα σὲ δυὸ λόφους.

δίδυμάρια, τά : οἱ δίδυμοὶ ἀδελφοί.

δίκουπος : μὲ δυὸ κουπιά· δίκουπο ποτήρι : ποτήρι μὲ δυὸ λαβές.

διλάβι, τό : τιμπίδα.

ἐλαφομόσχι, τό : νεογνὸ τοῦ ἐλαφιῶ, ἐλαφόπουλο.

ἐπανωτιάζω : τοποθετῶ ἓνα ἀντικείμενο ἐπάνω σὲ ἄλλο.

ἐπίστομα, ἐπίρρ. : μὲ τὸ στόμα πρὸς τὸ ἔδαφος, μπρουντα, μὲ τὸ πρόσωπο συνεχῶς μπροστά.

ζεΐα, ἡ : εἶδος δημητριακῶν, χρήσιμο γιὰ τὴν τροφή τῶν ἀλόγων.

ζεύγλη, ἡ : τὸ καμπύλο μέρος τοῦ ζυγοῦ, ὅπου μπαίνει ὁ τράχηλος τοῦ ζώου.

ζνίχι, τό : σβέρκος, τράχηλος.

ζῶμα, τό : ζώνη πὺ φοροῦσαν οἱ ἀθλητὲς ἢ οἱ πολεμιστὲς.

ζώστρα, ἡ : ταινία, ζώνη.

ἠύρεμα, τό : εὔρημα, κρυμμένος θησαυρός.

θαρρῶ : ἐδῶ, στηρίζομαι, ἔχω θάρρος, ὑπολογίζω.

θεοκρούομαι : τρελαίνομαι, χάνω τὰ λογικά μου.

θρῆνος, ὁ : ἐδῶ (P 757), καταστροφή, συμφορά.

ισόμοιρος : ὁ ἴσος μὲ κάποιον ἄλλον· ισόμοιρα, ἐπίρρ. : σὲ ἴσα μερίδια.

καθούρι, τό : μεσαιων. λέξη : ραγδαία βροχή.

καλιακούδα, ἡ : τὸ πουλι κάργια.

καλόσκαρμος : ἐπίθ. πὺ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὰ πλοῖα : κατασκευασμένος μὲ τέχνη.

καρδάρα, ἡ : κάδος, ξύλινο ἀγγεῖο πὺ ἀρμέγουν τὸ γάλα.

καρίνα, ἡ : τρόπιδα, τὸ κάτω μέρος τοῦ πλοίου.

κάρπιμος : καρποφόρος, εὔφορος.

κάρωμα, τό : βύθισμα σὲ νάρκη, ἀναισθησία.

κατάποδα : ἀμέσως ὕστερα ἀπὸ κάποιον, κοντὰ σὲ κάποιον.

καυκί, τό : πλατύστομο δοχεῖο, κύπελλο, ποτήρι ξύλινο.

κεφαλάρι, τό : ἐδῶ, τὸ κέντρο τοῦ τροχοῦ, ὅπου προσαρμύζεται ἡ ἄκρη τοῦ ἄξονα.

κεφαλόβρυσσο, τό : πηγή μὲ ἄφθονο νερό.

κλειδοκόκαλο, τό : τὸ κόκαλο μεταξὺ τῆς ἄκρας τοῦ στέγνου καὶ τῆς ἄκρας τῆς ὠμοπλάτης.

κνισάρι, τό : ὁ ἀχνός, ἢ μυρωδιά ψημένου κρέατος· τὸ πάχος, τὸ λίπος μετὰ τὸ ὅποιο τύλιγαν τὸ κρέας γιὰ νὰ ψηθῇ.

κόκα, ἡ : ἐγκοπὴ στὸ στέλεχος τοῦ βέλους γιὰ νὰ προσαρμύζεται ἢ χορδῇ τοῦ τόξου.

κοντανπινιά, ἡ : γρήγορη, διακεκομμένη ἀναπνοή, λαχάνιασμα.

κοπή, ἡ : κοπάδι.

κουντῶ : παρακινῶ· ἐδῶ, προτρέπω σὲ συγκέντρωση.

κοχλάδι, τό : ὀστρακόδερμο σὲ σχῆμα κοχλία, βότσαλο.

κρανιά, ἡ : εἶδος δένδρου.

κρούομαι : χτυπιέμαι, κατηγοροῦμαι, προσβάλλομαι.

κύμινδη, ἡ : εἶδος ἀρπακτικοῦ πτηνοῦ.

λαγγόνι, τό : τὸ μέρος τοῦ σώματος, μεταξὺ τῆς ὀσφύος καὶ τῶν πλευρῶν.

λατάρια, ἡ : τὸ μαλακὸ μέρος τοῦ σώματος, τὸ λαγγόνι.

λαρνάκι, τό : μικρὸ κιβώτιο, θήκη γιὰ τὴν ἐναπόθεση οἰκιακῶν σκευῶν.

λίνος, ὁ : ψῆθὴ ποῦ ἀναφέρεται στὸ Λίνο, μυθικὸ αἰοῖδ, γιὰ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Καλλιόπης.

λεβέτι, τό : ὑποκορ. τοῦ λέβης· καζάνι.

λεχάζω : ἀναπνέω δύσκολα, ἀσθμαίνω.

μαχνάδι, τό : λεπτὸ ἀραχνοῖφαντο κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, πέπλος.

μχνίζω : ὀργίζομαι, θυμῶνω, ὀρμῶ ἀκάθεκτος.

μάνιτα, ἡ : ὀργή, θυμὸς, πολεμικὸ μένος.

μαργῶνω : παγῶνω, κρυώνω, μαραίνομαι.

μαστάρι, τό : μαστός· ἐδῶ (I 283) : εὐφορώτατος τόπος.

μεγαλόσβωλος : μετὰ μεγάλους σβώλους· πλούσιο, γόνιμο ἔδαφος.

μεδούλι, τό : ὁ μυελὸς τῶν ὀστέων.

μέλεγος, ὁ : τὸ φυτὸ μελιά.

μελωμένος : γλυκὸς σὰν μέλι, μειλίχιος, ἀπαλός.

μετωριστικός : ἀστεῖος, πειρακτικός.

μέτωφο, τό : ἀστεῖο, χωρατό.

μολυβήθρα, ἡ : μολυβένια μικρῇ σφαίρα, ποῦ δένεται στὸ ἀγκίστρι, λίγο πιὸ πάνω ἀπὸ τὸ δόλωμα.

μονιά, ἡ : φωλιά, κρυψώνα.

μονόβολα : ἀμέσως, μεμιάς· μονόβολος : μονόξυλος, μονοκόμματος.

μονόφορα, ἐπίρρ. : μιὰ καὶ καλή, μετὰ τὸ πρῶτο, ἀμέσως.

μουλώνω : ζαρόνω, σκύβω.

μυρική, τὸ καὶ μυρική, ἡ : εἶδος θάμνου πὸν φύεται σὲ ἐλώδεις τόπους καὶ κοντὰ στὴ θάλασσα.

νεάμα, τὸ καὶ νέαμα, τό : ἀγρὸς ὀργωμένος ἢ γιὰ ὄργωμα.

νεροπόντι, τό : νεροποντή, ραγδαία θυελλώδης βροχή.

νεροφίδα, ἡ : εἶδος ὑδρόβιου φιδιοῦ.

νεφραμιά, ἡ : ἐκλεκτὸ μέρος ἀπὸ σφακτό, τὸ τμήμα γύρω ἀπ' τὰ νεφρά.

νεφρωμένος : εὐρωστος, δυνατός, γερός.

νότια, ἡ : ὕγρασία.

Ξακρίζω : φθάνω στὴν ἄκρη, χτυπῶ στὴν ἄκρη.

Ξανάσαμα : ἀνάπαυση, ἀνακούφιση, διακοπή.

Ξεραθυμῶ : εὐχαριστιέμαι, ἱκανοποιῶ τὴν ἐπιθυμία μου.

Ξάρτια, τὰ : τὰ κατάρτια, τὰ πανιά καὶ τὰ σχοινιά τοῦ πλοίου.

Ξετερμονίζω : ἀρπάζω, ἀφαιρῶ, περιορίζω.

Ξεφτέρι, τό : ταχυκίνητο πουλί, γεράκι.

Ξύφασμα, τό : τὸ τέλος, ἡ ἀποπεράτωση ἐνὸς ἔργου.

ὀλόβολος : ὀλόκληρος, μονοκόμματος.

ὀλοῦ : παντοῦ.

πάλος, ὁ : πάσσαλος, παλούκι.

παπάς, ὁ : ἰδιωμ. τύπος, μπαμπάς, πατέρας.

παπούλι, τό : μικρὸς πάσσαλος προσαρμοσμένος στὸν ζυγό.

παράζυγα, τὰ : τὰ χαλινάρια καὶ τὰ ἄλλα λουριά πὸν δένονται στὸ κεφάλι τοῦ ἀλόγου.

παράσειρος (ἵππος) : δεμένος πολὺ κοντὰ στὴν ἄμαξα στὰ πλάγια τοῦ κανονικοῦ ζεύγους.

πάρδος, ὁ : πάρδαλις.

πατόκορφα, ἐπίρρ.: ἀπὸ τὴν κορυφή μέχρι τὸν πάτο, ἀπὸ τὸ κεφάλι μέχρι τὰ πόδια.

πεδικλώνω : παρεμβάλλω ἐμπόδια, μπερδεύω τὰ πόδια τοῦ ἀντιπάλου.

πεντόσουβλα, τὰ : μαγειρικό ἐργαλεῖο μὲ πέντε σουβλες γιὰ τὸ ψήσιμο τοῦ κρέατος.

πεσημένος : πεσμένος.

πηλιακός : ἀπὸ τὸ ὄρος Πήλιο.

πιστικός : μισθωτὸς βοσκός.

πλουμίδι, τό : κεντητὸ κόσμημα, στολίδι.

ποδίζω : σταματῶ, ὑποχωρῶ.

πολύσκαρμος : μὲ πολλοὺς σκαρμούς, ἐπομένως μὲ πολλὰ κουπιά.

πρόμοιφα, ἐπίρρ.: πρὶν ἀπὸ τὸ χρόνον πὸν ἔχει ὀρίσει ἢ μοίρα, πρόωρα.

προσφέρνω : ίδιωμ. χρήση του ρήμ. με τη σημασία του μοιάζω.
 πύξινος : από ξύλο πυξιάς.

ρέπια, τά : ερείπια.

ριζομέρι, τό : το κάτω μέρος της κοιλιάς, ή «βουβωνική χώρα».

ροβολῶ : εφορμῶ, κατεβαίνω από ύψωμα πρὸς τὰ χαμηλά, κατακυλῶ.

ροσιά, ἡ : σταγόνα.

ρούφουλας, ὁ : τυφώνας, άνεμοστρόβιλος, βίαιος άνεμος.

σέπω : σαπίζω.

σιάδι, τό : ὀμαλὸ ἔδαφος, πεδιάδα.

σκαρφίζω : καρφώνω.

σκουτάρι, τό : μικρὴ ἄσπίδα.

σπαρνῶ : σπαρταρῶ, τινάζομαι.

σπεδίζω : δένω, δεσμεύω.

σπουδάζω : ἐδῶ, σπεύδω, τρέχω.

σταλίχι, τό : πάσσαλος, ξύλινος κοντός.

στάφνη, ἡ : ἀρχ. στάθμη ὄργανο με τὸ ὁποῖο σημειώνεται στὸ ξύλο ἡ εὐθεία γραμμή, στὴν ὁποία θὰ κοπῆ ἡ θὰ πελεκηθῆ.

στενεύω : ἐδῶ, πλησιάζω κάποιον και ἐμποδίζω τὶς κινήσεις του, ταλαιπωρῶ.

στέργω : ἀποφασίζω, δέχομαι.

στιά, ἡ : ἐστία.

στροφίδι, τό : εἶδος κοσμητικῆς ταινίας.

συγκλίνω : πλαγιαζῶ με ἄλλον, ὑπακούω, συναινῶ, συμφωνῶ.

σύλλακκα, τά : φαράγγια και χαράδρες.

σύλλογγα : βουνὰ με πολλὰ φαράγγια.

σφόνδυλας : μέρος τῆς σπονδυλικῆς στήλης· ράχη· τράχηλος.

σχίζα, ἡ : μικρὸ κομμάτι σχισμένου ξύλου, πελεκούδι· εἶδος θαμνοειδοῦς φυτοῦ.

τέρμινο, τό : σύνορο, ὄριο, σημάδι.

τερμονολογῶ : καθορίζω τοὺς τέρμονες, τὰ ὄρθημα του ἀγροῦ.

τεταρτιάζω : κόβω, μοιράζω σὲ τέσσερα μέρη.

τόμαρο, τό : δέγμα βοδιοῦ.

ρεκλίζω : κλονίζομαι κατὰ τὸ βάδισμα, παραπατῶ.

τριόργητος : ὀργανωμένος τρεῖς φορές.

φνούσιμος : πολὺ γνωστός, εὐδιάκριτος, ὁμορφος.

φασκιώνω : τυλίγω γύρω - γύρω με ἐπίδεσμο, με ταινία.

φλόκος, ό : έδω· σφενδόνη.

φράξος, ό : είδος δρνώς, μελιά· φράξιμος : ό κατασκευασμένος από ξύλο του φυτού φράξου, τής μελιάς.

φτελιάς, ό : μεγάλο μακρόβιο δέντρο.

φτενός : αδύνατος, λεπτός.

φυσούνι, τό : φυσερό, εργαλείο του σιδηρουργού.

χαραμέρι, τό : αγγή, ώρα που χαράζει ή μέρα.

χαρύνω : ευχαριστώ, δίνω χαρά.

χαψιά, ή : μπουκιά, μασημένη τροφή, την οποία δίνουν τα πτηνά στους νεοσσούς.

χιονοβολή, ή : πτώση άφθονου χιονιού.

ψαρόνι, τό : είδος πουλιού, μαυροπούλι.

Έξώφυλλο Ζωγράφου ΤΑΣΟΥ ΧΑΤΖΗ

ΕΚΔΟΣΙΣ Δ', 1975 - (Ι) - ΑΝΤΙΤΥΠΑ 110.000 - ΣΥΜΒΑΣΙΣ 2509 / 17-12-74
ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑΣ Α.Ε. Φιλαδελφείας 4' Αθήναι

